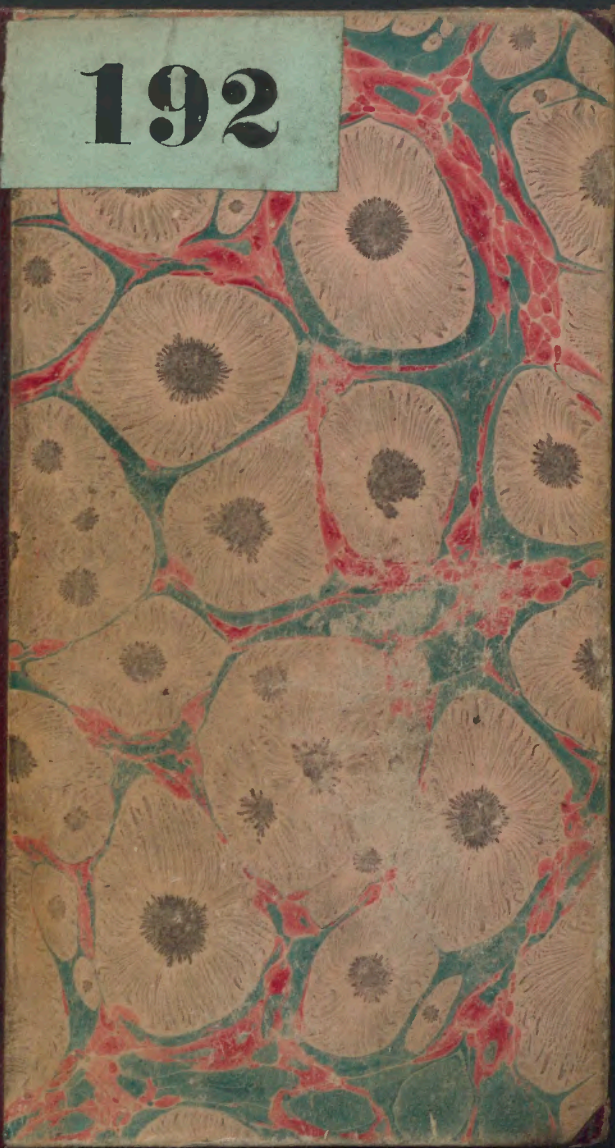

192

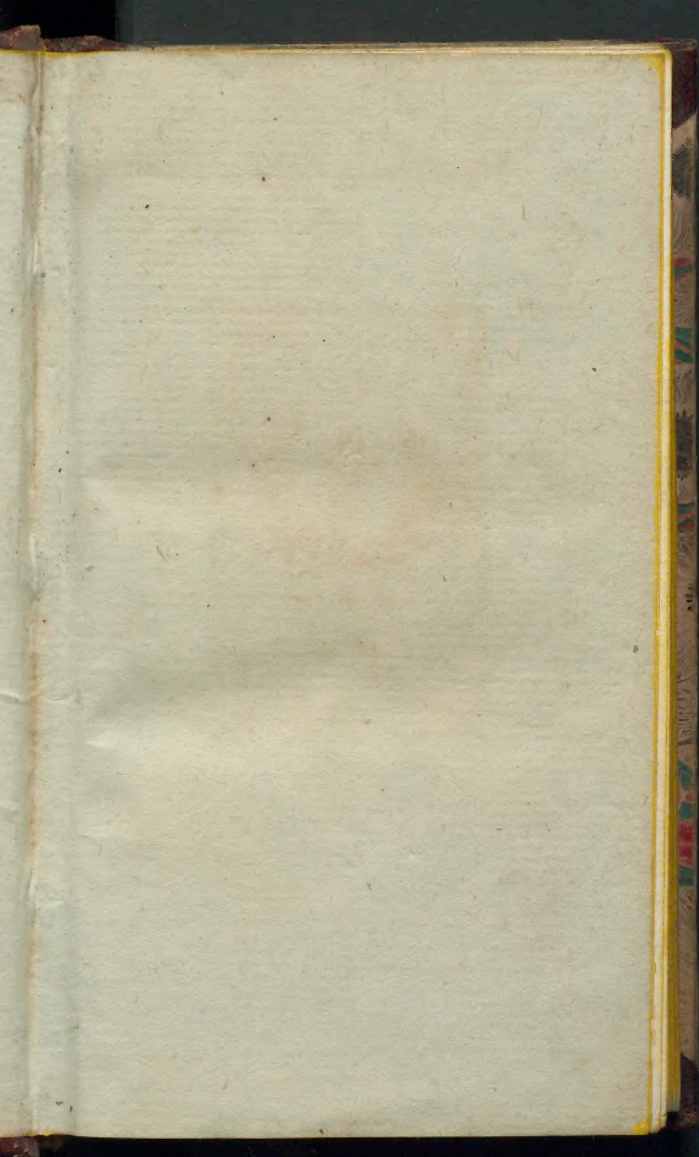

m. 192.

1171.2

~~380.2~~

W.

ՖԱՍԱԼԻՔԵԱՐԻ

ՄԼՔԹՈՒՊԼԼՐ

ՖԱՍԸԼՔԵԱՐԻ ՄԼՔԹՈՒՊԼԼՐ

ՍԻԹԵՄ ՎԷ ԼԱԹՅԷ ՍՈՒՐԷԹԻ ԻԼԷ
ԷՏԷ Պ ԻՒ ԷՐՔԵԱՆ ԹԱԼԻՄԻ ԶԸՄՆԸՆՏԱ
ՃՈՒԶԷՓ-ԱՆԹՕՆԵՕ ԳՕՍԹԱՆԹԻՆԻ
ՆԱՄ ՄԻԹԷՇԷՐՐԻ ԱԼԻՄԻՆ
Ի ԹԱԼԵԱՆՃԱ ԹԷ՛ԼԻՅԻ ՎԷ ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՏԷՅ՝Ա
ՎԷՆԷՏԻՔ ՇԷՀՐԻՆՏԷ ՊԱՍՄԱ ԷԹՏԻՐՏԻԹԻ
ՔԻԹԱՊՏԷՆ
ԸՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ՏԱՆԻՄԱՐԳԱ ՊԱՇ ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ
ՊԱՐՕՆ ՅՈՀԱՆՆԷՍ ԵՐԷՄԵԱՆ
ԻՇՊՈՒ ԼԻՍԱՆԸ ԹԻՐԻՔԻԹԷ
ԹԷՐՃԻՄԷ ԷՅԼԷՄԻՇ ՏԻՐ

ԻՔԻՆՃԻ ՃԻԼՏ

ՎԷՆԷՏԻՔ ՇԷՀՐԻՆՏԷ
Ս . ՂԱԶԱՐ ՄԱՆԱՍԹԸՐԸՆՏԱ ՊԱՍՄԱ

ՖԱՍԸԼՔԵԱՐԻ

Մ Լ Վ Թ Ո Ւ Պ Լ Լ Ր

70

ՄԻՐԱԿԻՐ

Աղեղիմ,

ՏԻՒՆԵԱՆԸՆ պոռնիճա էտէպսիզլէնի կեօր
տէ թընմա տէրսին . նիճէ թընմայլմ . թէհամ
միւլ օլունուր շէյ մի տիր . խաթըրն իջին տիւ
իլէ սէօյլէմէյիմ , լաքին գալէմիմի գըրամամ .
էօլքեմի միւրէքքեպտէն ալըրմ , խուսուսա
սէնին կիպի պիր տօսթա՝ տիւնեայը խարապ է
տէն քեօթիւլիւքլէրի , գալան ճիզլի գարտաշ
մուհապպէթլինի , քեօքտէն գալորրան պէտ
խուլլարը եազար , աթէշիմի տէօքերիմ : Էյէր
պոռնու տա էթմէ տէրսէն , զէհրիմ իչէրիմոն
գալըր շիշէրիմ , ագըպէթ պիր կիւն փաթը
րմ . սէն տէ պէնիմ կիպի պիր տօսթտան օ
լուրսուն :

Պու տէֆ'ա սանա թաղէ թաղէ պիր Ֆաւր
նաղլ էտէյիւմ տէ, պագ պու գատար կիւրիւ
թիւ էթոյիմէ հագգըմ' եօգ մու: Սէմթիմիզ
տէ պիր աւամ վար, չօղար պունու նք տէյի
պէլլիլէմիշ իտի. թավրնը կեօրէն՝ կերչէք նք
տուր տէր: Նկիւմ գուշամ պիլմէզ. էսքի զա-
ման րուպալարը կիւեր. վիւճուտունտա տէրի
լիւ քեմիքտէն ղայրը շէյ գալմամը. եիւզիւ
եերտէ, հէր քեսէ խօշ մուամէլէ էտէր, կիւլէր
եիւզ կեօսթէրիւ. հէր քեսի մէտհ էտէր. դար-
տաշ մուհապէթինէ գարը պիր շէյ կեօրտէ,
թաթըլլըլա նասիհաթ էտէր. պիր քիւֆը ի-
շիթսէ, գըզար, տարըլըր. պիր լայըգսըզ սէօհ.
պէթ օլսա, եիւզիւնիւ չէվերիւ. հէր քեսին
գապահաթինէ եիւրէք աճըր կեօսթէրիւ:
Քէնտինին եազըլմատըղը եղբայրութի եօգ. քի-
լիսէլէրտէն տիշարը չըգմաղ. ճէմիէթլէրտէն
գաջար. հիջ պիր քարոզտան կերի գալմազ.
հէր թափօրտա պուլունուր:

Ալթմըշ պէշ եաշընա վարմըշ, տիւնեա աւոր
վերմէմիշ, էվինտէ պիր մուրտար գօճա գարը
վար, հիզմէթինի էտէր. եէտիյի եէմէք՝ էօլմէյէ-
ճէք գատար. վէ ֆուգարայէ պօլ պօլ սատա-
գա տաղըարը:

Պագ, պու հէրիֆին նէ չիչէք օլտուղու նա-
սըլ մէյոտանա չըգտը: Քէնտի պիր թալմանէնին
միւթէվէլլիտի իտի, վէ պիր իմարէթտէ տէ
ֆուգարայէ սատագա տաղըթմաղա մէմուր ու-
տու: Պու կիւն ալթը կիւն օլտու, սապահլայն
գափուսունա պիր կէնճ գարը կէլիւ, գափույ-
ու չալար. երլըգճը գարը եուգարտան՝ նէ իս-

Թերսին տէյի սօրար . տղանա սէօյլէ աշաղա կեւ
սին , սէօյլէյէճէյիմ վար տէր : Երբեք չը փէն
չէրէյի գափար , պիր տահա կեօրիւնմէզ . գարը
աշաղտա պէքէր՝ կեւէն կիտէն եօգ . գափույու
Թէքրար Թէքրար չալար չաղբոր , սէս վէրէն
եօգ . Էօլքի սինտէն սօգադ օրԹառնտա հայգըր
մաղա պաշար . Պրէ տօլանտըրըճը քեօփէք , էն
աշաղա . Էվիմի երգտըն , ա չըֆըԹ . մալիմի վեր
տէ սէնին եիւղիւնիւ շէյԹսնլար կեօրսիւն . էն
աշաղա , տէյի հայգըրըր տուրուր : Կէչէն տէօ
նէն նէ տիրօ տէյի սէյրինէ տուրտուլար . գարը
սէյիրճիլէրէ տէօնտիւ «Ատամլար , պէն պիր
տուլ գարըլմ» , պու փէլիս՝ էվիմի տատանտը ,
կէլիր կիտէր , կեահ սատադա իսԹէր , կեահ
ֆուգարա գարըլար իչին Էսքի ըուպա իսԹէր .
պիր կիւն աէ իարձըղմ պուլոււնմատը , պու
կիւն սրգընԹըմ վար տէմիշ օլտոււմ . պա
նա տէօնտիւ , սէնին կիպի պիր ատամ նիչին
սրգընԹը չէքմէլիմիշ . սէն պիր քեամիլ խա
Թուն սուն . կերչի եաշտա կեհճ սին , լաքին
Թէքրար տիւնեայէ կիրմէյէ ֆլքրին օլմատըգ
տան սօկուա , օ իւղերինտէքի ըրգըլար նաֆիլէ
տիր . օ մալ հապս օլմուշ սայըլըր . հէմ Ալա
հըն էմրինէ գարը տըր , հէմ սէն սրգընԹը չէ
քերսին . օ մալլէրի փարա էԹսէն , հէմ սէնին
մաաշընա մէտար օլուր , րահաԹ կեչինիւսին , հէմ
ֆուգարայէ իսԹէտիլին գատար սատադա վէրէ
պիլիրսին , Ալահա մագպուլ շէյ էԹմիշ օլուր
սուն տէյերէք , ԹաԹըճա ԹաԹըճա նապըմա
կիրտի , օլ գատար սէօյլէտի քի , պէնի գանտըր
տը : Պէն տէ պագայըմ սաԹտըրայըմ տէյինճէ ,

կեթ իր պանա վէր , պէնիմ տօսթ լարում վար ,
հէմ տէյէր պահասըլա սաթտըրըրում , հէմ
ադճէյի ֆուգարա սանտըղընտա իլէսիրիմ տէ
սի . պէն տէ շաշգըն դարը՝ գափըլտում , վար
օլան ինճիմի պուհնճուղուսու թէսլիմ էթսիմ .
ալթը այ տըր փարաալընը սօրարում , պէնի պին
եալան ըլա ալտատըր ճէվապ վէրմէզ . հաթթա
իքի այ տըր քեօփէյին եիւղիւնիւ կեօրաիւյիւմ
հօգ , պէնտէն գաշընըր կեղէր , տէտի :

Տինէյէնէր՝ վէրաիւին ըրդէլար նաւըլ ըտը ,
նէ պահատա շէյէր իտի տէյի սօրուհա , պիր
չիֆթ պիւլէվիք շու եափուտա , պիր կերտանըդ
պու եափուտա . պիր չիֆթ շէյլէ քիւփէ , իւչ
ատէտ շէյլէ եիւղիւք . տէօրթ սըրա ինճի կեր
տանըդ , շու գատար մըսգալ տէր իքէն , հէրիֆ
գափույու աչտը՝ Պրէ կիտի ութանմաղ արլան
մաղ , էսէպսիզ շիրրէթ , սէն պանա նէ՝ վադըթ
մալ վէրտին : Ա՛տամլար պէնի նաւըլ պիլիւսի
նիզ . պէն քիմի՞ն մալնի տօլանտըլմըջմ , քի
մի՞ն հագգընը եէմիշիմ , տէյէրէք , տըրն՝ ալ
մատում տէյի տիլէշիպ տուրուրքէն , դարըր
տինէյէնէրին պիրի՝ էվէ սէյիրթմիշ , պիր տէ
փարմաղընա պիր կերտանըդ թագմըշ , գաւտըն
կերտանըղըն շմւ մու տուր տէյի կեթ իրտի վէր
տի : Ըրյաղը էտէպսիզ հէրիֆ , սըրլում մէյ
սանա չըդտը տէյի եէրէ կեչէճէյինէ , կեօր
տինն միւ կերտանըղըն քիմաէն չըդտը տէյէ
րէք՝ գարըլա սիթէմ էթմէյէ պաշայընճա , կեր
տանըղը կեթ իրէն եիւղիւնէ պիր գափիճէ սիլէ
եամայրպ , ա՛ ութանմաղ արլանմաղ , ա՛ Ալլահ
տան գօրգմաղ , էլին տամպարընտաքի եէմ իլէ

դամշունուն կիւ վէրճինին՝ մի այարտաճագսն
տէյիւ գալապալըղա տէօնտիւ, էսմամ եանմը
տըր ատամլար, պարի սէյլէյիւմ եիւրէյիւմ սօու-
սուն: Պու հէրիֆ էվլաուլարմա քրիստոնէական
վարդապետութի էյրէթմէք վէսիլէսի իլէ էվլմէ
կէլըր կիտէր իտի, էհլմէ կեօղ տիքմիշ, այարթ-
մաղա չալըշըր ըմըշ, նիհայէթ պու կերտանլըղը
կէթիւրիւպ հէտլյեէ էտինճէ, պի: Թագրիւպ այա-
ղընը էվտէն քեստիւմ: հալա կերտանլըղըն սա-
հիպինի արաւտըմ, տէտի: Օ էինէ էօթէտէն
«չաշա, եալան տըր, գապուլ էթմէմ», տէյի հայ-
գըրտըղը եէրտէ, գալապալըղըն արասընտան
պիր Ֆագըր գարըճըգ «Գապուլ էյլէ, գապուլ
էյլէ, մանի տէյիլ, սիֆթահը տէյիլ տիր: պէ-
նիւմ տէ գըղմը այարտաճագ քիւլմանի՝ սէն
տէյիլ միսին: քեօվէքլյինէ ըիզա վէրմէյինճէ,
պու գաուտըր սէնէլէք մուպեէն սատագամը քես-
թիրտին, տէօրթ տանէ էքսիք էթէք էվլատըլա
եիւզիւմ իւսթիւնէ գալտըմ», տէտի:

Օնլար պու գապահաթլարը եիւզիւնէ վուր-
տուգճա, պու կեօղէրինի կեօյէ չէվլըրը, իլա-
հի եւմ րապպի, սանա փիշքեշ օլտուն, պանա
սապը քերէմ էյլէ: պու իֆթիրալար հէփքեն-
տի էքսիքլյիւմ տիր, գապահաթիւմ օլմայարագ,
պու իֆթիրալարա իզլին վէրտիլին՝ կիւնահա-
րըմըն ճէզասը տըր տէյի, կեօղ եաշը տէօքերէք
Ալլահա փիշքեշ սունարուր: Լաքին պու ճիւմ
լէ իլէ հանաֆտէն օլանլարը, սէնաւսթէ աշնա
օլանլարը ինանարումատը: Պաղը տօսթլարը իւս-
թէ կէրիւպ, ըրդդըն սահիւպի գարըլա՝ վար պիզ
սէնին իշինի պիթիւրիւզ տէյի եօլ վէրտիլէր: հէ-

րիֆի տէ հվինէ սօգուպ, գափույու գափասը-
լար :

Պու հէվատիս անի վահիտտէ ալէմէ նէշը օ-
լուպ, իալգըն տիլինէ տիւշտիւքէյն, ալ սանա
պու միսիլ լի մուրտար մատտէլէրին տիւրլիւսիւ
նագլ օլունմաղա պաշլստը. ագչամս վարմաուը,
պու հէրիֆին եիրմի գատար պէօյլէ ըրզսըզըգ-
լարը աշիքեար օլտու : Էթտիլի եարամաղըըգ-
լար էօյլէ թանթանայա պլինտի . քի, մէմէքէթի
ալթ իւսթ էթսի :

Լաքին պու սօֆու տինտարըն էթտիլի միւ-
ճիգաթլար սալթ պունլար տէյիլ տիր : Թաւ-
խանէնին սահիպէրի պու հէվատիւքէրի իշիթ-
տիքէյն, տէֆթէրլէրին հիսապընը կէօրմէք իս-
թէտիլէր, վէ կէլէն իրատըն նօգսանընտան, օ-
լան մասրաֆըն զխատէսինտէն հիլէպաղըըզ-
ըլա չալըըզ՝ պու կիւնքի հիսապատէք, պիր
գաչ պին ղուրուչա սլալիլ օլույօր : Սատու-
գա տաղըթմաղա մէ՛մուր օլտուղու իմարէթտէ
տէֆթէրի եօգլայօրլար. տէֆթէրինտէ եաղսը-
ղը ֆուգարա իսիմլէրի՝ չօղու եալան, ճիսմի
եօգ. ճիսմի սլանլարըն . քիմի եաղսըղընըն թիւ-
թիւնիւ ալըյօր, քիմի տահա էքսիք. վէ նիչէ
գարըլար պունուն . քէօփէքլիինէ ույմասըղը ի-
չին, պիր ագճէ ալտըղը եօգ. պաղըլար տա պու-
նուն նք նիյէէթիինէ ըիզա վէրտիքլէրինէ պէտէլ,
լայըգ կէօրմէտիլի ֆուգսրանըն հագգընա տա
նաիլ օլմուշլար :

Թաւխանէնին իշճիսինէ հիղմէթ ճիսինէ, հագ-
լարընը քէսէր, էղլիէէթ էտէր իմիշ. վէրտիլի
փարայը՝ սանտըգտա փարա եօգ, պունու տա

քեսէմոնէն վերելորո՞ւմ աւելի, հաղարդընը փուռ
պուշուդ էաւեր, ֆադըրլարը ինչեօր իմիշ. օն-
տան սօկրա սանտրդտու ճէմ՝ օլան փարայը՝ էլ
փարասը տըր տէյի, օնա սլունա ֆաիզ իլէ վե-
րիւ. ադճէ ալըպ վերմէտէ, էքսիք ագճէ գուռ-
լանտըղընա դանաաթ էթմէլ, էլ չափուքլու-
ղււյլա չարփմաղա տա մէհարէթի վար ըմըշ,
վէ հիսապլարընտա էքսերիյեա դալէմ սէհվ օ-
լուր ումուշ:

Իմոի պու դըսսաճըդ նագլիմտէն սօկրա,
պէօյլէ տինսիզլիքլէրէ քիմ՝ օլա տա սապր էաւէ:
Սք տինսիմիզլ՝ պէօյլէ հարամաղըրդլարա, պէօյ-
լէ մուրտար էտէպսիզլիքլէրէ փերտէ էթմէք
կիպի ալլադլըդ օլա պիլլի՝ մի: Ֆուգարանըն
կէչինէճէք մէտարը մաաշընը զապթ էտիպ, քեն-
տի մուրտար մէզպընա թէլէֆ էթմէք կիպի՝
տինսիզլիք օլուր մու: Սառագայը վերէնին նիյ-
էէթինէ դարը՝ մուսթահադ օլան պի կիւնահ
ֆուգարանըն աղզընտան ալըպ՝ Ալլահն էմ-
րինէ դարըն հաշայանլարը պէսլէմէք՝ զուրում
քեսըրըդ տէյիլ մի:

Պէօյլէ եարամաղլարը ալէմին կեօզիւ էօնիւն,
տէ սաղ սաղ աթէչէ եագսալար, էինէ քետֆի
տէյիլ տիր: Տինսիմիզին սք շէյլէրինի՝ քենտի մէք-
րուհ պէտխույլարընա գուլլանան առամմա՝ հէր
նէ էթսէլէր աղ տըր: Իշճինին կիւնտէլիքճինին
հագգընը իպթալ էտիպ, ֆուգարանըն նաֆա-
դասընը քեսիպ, քենտի մուրտար նէֆսինի պէս-
լէմէք, վէ դարտաշ մուհապպէթի շէօհրէթի
իլէ, տօսթլուդ էիւղլենտէն էվէրէ այադ սօ-
դուպ, պի կիւնահ կիւմէրճինլէրինի այարթ

մագ՝ նէ տէրէճէտէ ալլագլըդ տըր :

Ի՛յ տօսթում, աճապա տիւնեառէ պոռնուն
կիպի պիր ալլագ տահա վաճ մը : Հայ հայ, տա-
հա նէլէր նէլէր վար քի, տինի իմանը էլինէ ա-
լաթ էթմիշ, էթմէտլի տինսիդ լիք գալմայօր :
Ինսան զալֆ տիր, կիւնահա տիւշտիւշիւնէ թա-
աճճիւկ էթմէմ. լաքին տինի չիւրիւթմէք իչին՝
սօֆուլուգ թասլամագ, պիր շէյթանլըդ տըր
քի, ճէհէննէմին շէյթանլարը պիլէ տիւշիւն-
միւշ տէյիլ :

Նիչէլէր վար քի, ճանլարնն եարէլէրինէ թիւ-
մար էթմէք վէսիլէսի իլէ զէհիրլէր եուլթաու-
րուր : Ճանլմը սէլամէթէ չըգարմուղա պիր գլա-
ղուզ՝ մէլէք կիպի կեղիւր, օյուսա պաշը էօրթիւ-
լիւ շէյթան տըր . պանա եուգարը տօղրու չըդ
սէտլի էէրտէ, գալգալար կիրտապա տիւշիւ-
րիւր :

Պէօյլէ հէրիֆլէրին տինի մէղհէպի օլմը մու-
զէրրէ գատար տինլէրի օլտա, Ալլահ էմրի պիլ-
սէլէր, օլ էմրի էտէն Ալլահ, քենտի ճանլարը-
նը թէնլէրինի եարատան, էօմիւրլէրինի վարլըդ-
լարընը վէ օլանճա էյլլէլէրինի վերէն՝ սահիպ
գուտրէթ օլտուղունու պիլսէլէր, քենտի քե-
րէմլէրինի՝ քենտի էմրինէ գարշը գուլանըպ
տա, պէօյլէ նալքէօր օլմուղար . Ալլահըն պիւյ-
իւքլէյիւնիւ թանըսալար, ինսանն հիւլսինի
պիլսէլէր, Ալլահ աղիմ-իւշ-շան հաղրէթլէրի՝
ինսանը նէ գատար սէվտիյինի տիւշիւնսէլէր,
պու կեուէն Ալլահա գուլուգ կեօսթէրիպ տէ,
սէվտլի ճանլարա խըյանէթ էթմէղլէր :

Ֆուգարա փարասընը, քիլիսէ մալինի, քեն

տի ումուրլարնա դուլանան միւթէվէլլիւնէր , վէ պէլքի ֆէնա եօլարա պիւն գուլանանլար աճ մը տըր սանըրսըն : Զահիրտէ կեօրիւնէն հալլէրինէ պադարլար , պու հիզմէթլէրէ միւնասիպ ասամլար տըր սանըրլար . կերէք մասրաֆ կեօր մէքտէ՝ տօղրու , կերէք սատագա տաղըթմագ-տա՝ հագգը լայըղը պիլիւր ատամ տըր տէյի , պու սօֆուլարը պէօյլէ հիզմէթլէրէ մէմուր է-տէրլէր . լաքին տօղրուլուգ գալպլէրինտէ օլ մասըղընտան , թատլատըղլարը նբլուգ՝ հէման իչեիւղլէրինին չիւրիւքլիւնիւէօրթէճէք՝ պիր իւսթ գաֆթանը տըր , վէ խալլըն կեօղիւնիւ պօյամագ իչին աիր . օ նբլուգ էօրթիւսիւյլէ էլլէրինէ կէչէն էմանէթի .քեսէրլէր , տօղրարլար , ճէպլէրինէ դօրլար . նէ հագ պադարլար , նէ ինսաֆ . նէ լայըլլըլը ֆարգ էտէրլէր , նէ լայ-ըգսըղը . հէման .քենաի իչլէրինէ եարատըղընա կեօրէ տաղըթըրլար :

Օնտան սօկրա պաղը միւճիզաթլարօղուր .քի , ինտանըն ադլը էրմէզ . շու ատամ իֆլասէ չըգ-մըշ ըտը , քենաիյի սուրէթէն իպատէթէ վէր-աի . իպատէթինէ պադտըլար , պիր թէվլիւնէ-թէ մէմուր էթտիլէր , պիր տէ պադարսըն՝ էվ վէլքինտէն զիյատէ տիւնեալըգ փէյտա էթտի . պո՛ւ նասըլ օղուր :

Հիսապը գօլպայ տըր . քիչինին մէրհամէթի՝ քենաի նէֆսինտէն պաշլար . պէն տէ ֆաղըր ըմ՝ իմաստը իպթիտա .քենաիմէ էտէյիմ՝ ֆու-գարա սէֆիլլիքտէ ինլէյօր . քիլիսէնին մասրա-ֆը վար , սլօրճու վար , ալաճագլը ալաճաղըն իսթէյօր . պու փարայը վէրէնլէր՝ ծնլարա տա-

ղըթասըն տէյի վէրիսօր : Նէ վազիֆէմ . փարա-
նըն պաննա տա լուղումու վար : Սատագա տէյի
կէլէն սաիր էշեայը՝ փարա եերինէ իշճիլէրէ
տաղըթըր : Էլպէթաէ քենտի կիպի պիր էհլի
ըրզա էլ թութմագ՝ քիւլէիւք սէվասլ մը տըր :
Հայ հայ . պէօյլէ հարաւիսօրլուգլարըն , պէօյլէ
միւրախլիք միւճիզաթլարընըն տիւրլիւլէրի
օլույօր :

Պէօյլէ նք խըրսըզլարա լաղըմ՝ օլան սերմայէ՝
քեամիլ գըպֆէթ, վէ սուրէթէն խաւտէթ տիր .
պուռնլար ըլա՝ իջ եիւղէրինի թէֆթիլ էթմէյ-
էն մերհամէթ սահիպլէրինին կեօզիւնիւ պաղ-
լայըպ , թիզկեահլարընա փարա պրագտըրըրլար .
օնտան սօնլրա փարայը գապուլլանըպ , մէզագ-
լարընա կեօրէ գուլլանմանըն եօլունու կիւղէլ
պիլիլէր : Պու վէճհ իլէ , էօլտիւքլէրի զաման
սանտըզլարը տօլու չըգարսա , պու գատար մա-
լի նասըլ սլիլիթիլմիլ տէյի , խալթ թաաճճիւպ
էտէր . լաքին տիւնեա օնու էյի ատամ՝ պէլիլէ-
միլ , ֆէնա շէյ տիւշիւնէմէղ , հիսապիլիլինէ վէ-
րիր , ֆէնա եաշամատըղընա վէրիր . կեօյա փա-
լատա կեօզիւ օլմամագ՝ պու իքի շէյտէն պէլի
օլուր կիպի :

Էյ զավալը . պէօյլէ սօֆուլարըն մալ պիրիք-
թիրմէսի՝ քենտի մալինտէն սատագա վէրիր ա-
տամ՝ օլմատըղընա իսպաթ տըր : Էյի եաշայան
ատամըն գալպինտէ մերհամէթ վէ գարտաշ մու-
հապպէթի օլուր . գարտաշընը սէվէն աճըլան
ատամ՝ թաշ եիւրէքլի օլամաղ . էլին չէքտիլի
սըգընթըյա պագարսա , տայանտմաղ , էլպէթ
եարողմընա սայ էտէր : Սատագա տէտիլին ի

սէ՛ պիր տիսրիդ քելէ տիր քի , սէն տօլտուր-
տուգճա՛ օ պօշանըր : Պիր մէրհամէթ սահիպի
ատամ՛ սանտըգ տօլտուրամաղ :

Ա՛հ , օ շէյթանըն մասգարասը սօֆուլարըն՝
նսպղը եօգլանսա , օ նբըւդ մայմոնշարը թա-
սիպլէրին՛ պիր քերրէ հիսապը ըի՛յէթ օլուն-
սա , ֆուգարայէ նէ զատըրլար նէ զուլումլար ,
նէ հարամ՝ նէ հայֆլար զուհուր էտէր . հէր
պիրինին եիւրէյինտէ օ նբ թըրնագլարըլա աջ-
տըգլարը եարալար՝ նասըլ տէրինտէն իշէր : Օն-
շարտան ագան գան ըլա՛ Գօմշունուն էվի նա-
գըշանըր :

Պիր աճաիպ հալ սըր քի , ֆուգարայէ սատա-
գա տաղըթմալա մէմուր օլանլարըն գուլան-
տըղը՝ կերէք հիսապիլլէ , կերէք ճէօմէրալլէ
պիրէր խայըրը վէսիլէլէրի օլուր : Պիրի՛ եազըգ-
տըր , կենճլլի վար , զաֆիլ շէյթանա ուլմասըն
տէյի պօլ պօլ վէրիւլէր . օպիրի՛ ճահիլ տիր , ի-
տարէսի եօգ , էլլնտէ օլմասըն քի , չալըշմաղա
մէճպուր օլսուն . էլլնտէ փարա պուլունուր-
սա , ֆէնա օլուր տէյի՛ պիշարէնին գըամէթինի
վէրմէյէ գըղգանըրլար : Օնուն՛ զէնկին ուգրա-
պասը վար , գօ օնլար պագսըն . օպիրի՛ տիլէն-
ճի տիր , սատապա վէրէն չօգ օլուր . տահա օ
պիրինին էվլատլարը վար , պագմալա պօրճլու-
տուրլար : Պէօյլէ պէօյլէ էթտիքլէրի կեահ խա-
սիտիք՛ կեահ ճէօմէրալլէ պիրէր վէսիլէ պու-
լուրլար :

Վէ պաղը եաշընը ալըրշ ասամլարա պագար-
սըն , վէրիլէն սատագա՛ լիյագաթլարընտան զիյ-
ատէ տիր . օնուն տա պիր սէպէսլի վար . քիմ՝

պիւր , կեցմիշ ղափանտա վէ պէլքի հալա , նէ հիզմէթէրինսէ պուլունմուշ , օ տա հիզմէթէրինէ պէտէլ տիր :

Քենտիւրէ կեղինճէ , կերէք քիլիսէնին , վէ կերէք Ֆուգարանըն մալինի զապթ էտիպ , եէմէյէ տէ նիչէ հադ սէպէպլէրի վար . հէր քես իսթէտիյի զաման Ֆադըր օլա պիւր . քիչի քենտիյի ուգընթըտա սայմադ կիպի գօլայ շէյ օլամադ . Ֆադըր դըզարըմ վար , Ֆադըր եէկէնլէրիմ վար , Ֆուգարա ադրասպամ վար , օնլարա եէթիշմէլիյիմ . օնլար՝ օլտուգլարը հալտէ Ֆուգարա տըրլար տէնէ պիւր , պէն տէ պուխայրամէլի էթմէյէ , սանտուգտան պիր հիստէ չըգարմալըյում : Էյի տէյիլ մի . խայալմտէ գուրաուղում Ֆուգարայէ պուլունմադ իչին , ասըլ Ֆուգարանըն դըմէթինի քեսէյիմ : Ֆուգարա՝ եիւզինին սուլունու աուճունա ալմիշ , դաիուսու չալար , պէն սատագայը սանտըղա իսթիֆ էթտիմ , ճէվապ պիլէ վերմէմ :

Նէ՞ զարարը վար . սանտըղըն , քիլիսէնին փալասը չօդ տուր , սատագա տուրմայըպ կէլիյօր . օնլար պէնտէն զէնկին տիր . պէնի պուրայա օթուրտան ատամլար՝ քեար օլաճաղընը պիւրլէր , պանա պէշ օն փարա մէնֆաաթ օլտուն տէյի օթուրթաուլար : Պէլի սուլթանըմ . օնլար սէնին խըրսըղըդ էտէ պիլէճէյինէ՝ ադըլարը եաթըր . լաքին եադանը թուլթալար , էլպէթտէ սէնի թէքտիր էտէրլէր . եօդ , էյէր իլմաղ էտիպ արամաղարսա , սէն խըրսըղ , օնլար եաթագ տըր . զիրա օնուհ օրասը քեար թիզկեահը տէյիլ տիր , աուալէթ մէսնէտի տիր . օնտա

էիւզ պին քիշինին հագդը վար . օ երին անը
սահիպի՝ առիւ Ալա հենտի տիր . սէնի օրայա
օթուրտանլարըն տրամատըղը , վէ արայըպպու-
լամատըղը հսամէլէրի՝ մալ սահիպի մուհասէպէ
տէֆթէրինէ գայտ հտէյօր . հիտապ կիւնիւ կե-
լիւսէ , պիր պիր ճէվապընը վէրէճէքսին . օնա
տա հիւլէ պուլուրում , գալէմ սէհվ հտէրիւմ
զանն էթմէ :

Պունլար կեօքտէն երտըրըմ եաղտըրաճագ-
կիւնահլար տըր . լաքին եինէ սէյլէրիւմ , պէյ-
լէ սոտամլարըն տինի մէղհէպի օլամազ . վիրա
զերրէ գատար տինի օլան առամ՝ տինին պաղը
նիշանէլէրինի՝ տինի չիւրիւթմէք եօլունա գու-
լանամազ : Քսուն էվինի ֆուգարասընը մահրում
հտէն առամ՝ Քստան նիճէ մերհամէթ ումա
պիլըր : Յոք երանելինին տէտլի կիպի « Աճ
կեօլիւ միւրալէր՝ հարամ եէրսէ , իւմիտի նէ՝
տիր » (իէ . 8 .)

Պէնիւմ պու սէյլէտիքլէրիւմ , տօութում ,
հէփ աւետարանա մէպի տիր . զիրա Էֆէնտի-
միզ սօն շէրիւթը խապէր վէրտլինտէ , կիւնահ-
քեարլարա հտէճէլի պաղը թագլը՝ մերհամէթ-
սիզ օրտուգլարը աըր տէր . պիզէ քենտի զաթի-
նի կեօսթէրիպ , պանա մերհամէթ էթմէտլինիզ
տէյէճէք . օնտան անլամալըլըքի , ֆուգարայէ
էթտիլմիլը՝ քենտլէ օլմուշ կիպի սայար . զի-
րա սօնրա թաֆսիլ հտէր , սալիհլէրէ տէօնիւպ ,
գարընտաշլարըմ օլան ֆուգարայէ էթտիլինիզ
էլլէլէրի հէփ պանա էթտիլիզ տէալքտէն սօն-
րա , կիւնահքեարլարա տէօնիւպ՝ ֆուգարայէ
էթմէտլինիզ մերհամէթի՝ պէնտէն տիրիլ էթ-

տինիդ տէյի, Թաղիր հտէճէյինի փիշին խապէր վերիր. (Մատթ. ԻԷ. 45:)

Նէթիճէի քեւամ, պու Թաթիսլէրին էթտլյի միւրաիլք՝ հէր տաիմ եարամաղլարն եիւզիւ նիւն փերտէսի տիր. պու փերտէնին ալթընտա, տաիմա տիւնեայը ալտաթմըշար, էթմէտիքլէրի ալշադըզ գալմամըշ: Եյէր կիւլս կիչէն հերե տիկոսլուզ Թէվարիսլէրինի տէ նագլ էթսէմ, նիչէ նիչէ դուզու փոսթու ալթընտա գուրա եիւրէքի հերետիկոսապետէր զուհուր հաիպ, տիւնեայը ալթ իւսթ էթմիշ տիր:

Անճագ պէլքի պունլարըն պաղըսը՝ պու էթ տլյի զուլումլարը, վէ եէտլյի հարամլարը հօտէ մէք իչին, չալտղը ագճէլէր իլէ՝ հօլտիւքտէն սօկրա խայրաթլար եափմազ նիյէէթինտէ օլա: Պիր տէֆ՝ա պիր ալթուն պապասը մուամէլէ ճիտէն տինլէտիմ. լաքին նէ՝ մուամէլէճի, իւրը սըղըն էլի պայրագլըսը. պիր վէրիր, օն ալըր Թագըմտան ըտը. հօլտիւյիւմ՝ զէման մալիմտէն մասրաֆ հաիպ, պու էվիմի պիր մանաթըր եափաճաղըմ տէտի: Պագ շու խայրաթա. հարամ գաղանըլըշ մալի՝ զէվգինի չըգարամազ օլտուգտան սօկրա, խայրաթա եաթըրմանըն ֆաիտէսի նէ: Ալլահա գուրպան սուհուսալ՝ գուրպանլըղը չալմալըմըղ. էօյլէ գօգմուշ գուրպան օլըր մու. հիչ ֆուգարա գանընա պուլանմըշ գուրպան՝ Ալլահա մագպուլ օլըր մու:

Նիհայէթտէ պու աաամըն էօլիւմիւ տէ եա շատըղը կիպի օլտու. սալըղընտա Թափընսըղը մալի՝ էօլլէրքէն տէ էլտէն չըգարամասը. օ խըր

սրգլըղ ըլա գաղանտըղը հարամ՝ մալի, թէօլ-
պէսի իլէ պէրսպէր վարիսլէրինէ միրասս սրադ-
աը: Սք քիթապլարտա եազըլտըղը կիսի, էջլէ
ասամլարա էջլէ օլուր. « Էվլատարը սէֆլիլի-
տէ իփրանըր », (Յոր. Խ. 10 :)

Պէն պու նբլուգ մոյմուհլարընը կեօրտիւյ-
իւմէ, մէղհէպտիզ օլտուգլարընը անլարըմ :
Պադ սէօղիւմ հագ մը, տէյիլ մի : Տինի օլան
ստամ՝ Հագ թաալա քիշինին գալպինի տէ ֆիլք-
րինի տէ կեօրտիւյիւնէ ինանըր . վէ պիլիբ քի,
ինսանըն հէմ գալպինի իսթէր, հէմ ֆիլքրինի .
վէ պիլիբ քի, քիշինին գալպինտէ փիւշմանըդ
օլմալը, վէ ֆիլքրի տէ օ գալպտէքի փիւշմանըղա
ույլուռն օլմալը : Պունլարըն հէփիսի տէրուռնտէն
օլուր . գալապալըդ արասընտա պիլէ պիլ ա-
տամ՝ քիմնէ սուլմայարագ էտէ պիլիբ . զիրա
կիւնահտան իքրահ՝ մուրատտա սըր, տիշարտան
կեօսթէրմէտէ տէյիլ տիր . ֆադաթ քիշի ամէլ-
լէրինի օ մուրաստա ույտուրմագ իլթիզա էտէր :

Պունտան մանտա, թէօլպէյէ կեւէն ասամ՝
թէօլպէքեարըդ էտէճէքսէ, սուրէթա կեօս-
թէրիլէյէ միւհթաճ տէյիլ . զիրա թէօլպէսինի
Ալլահ կեօրէճէք տիր, խալգըն կեօրմէսի գայ-
աը տէյիլ : Պունուռն զըստը, միւրաիլիք էտէն
ստամըն գայի ու ճահթը՝ խալգա կեօսթէրմէք
տիր . գալպինի իսլահ էթմէյի տիւշիւնմէզ պիլէ,
ֆադաթ խալգա էջլէ կեօրիւնմէք իսթէր : Էջ-
լէ իսէ օնուռն մէրամը՝ Ալլահըն կեօրտիւյիւ շէյի
էթմէք տէյիլ, ինսանլարըն կեօրէճէյի շէյի էթ-
մէք տիր : Իլթէ սանա տինի մէղհէսլի օլմատըղը-
նա իսպաթ քի, Ալլահը հիշ սայմամագ տըր :

Քիպարտան պիր ատամ վար ըտը , էօլէնի պիր դաջ սէնէ օլտու . պղւ տինտարըզ Թագլէտէրինին պու ատամ հէր տիւրլւսիւնիւ զահիրտէ եափարտը . պաթընտա եաշատըզը էօմրիւ սօրմա . կերջի եաշընը ալմըշ ատամ ըտը , ամմա հէր ալլագըզ իւղէրինաէ Թէքմիլ իտի : Միւրաիլսինին պիր էօրնէյինի սէօյլէյիմ , պագըսընը ծնտան անլա . Ֆուգարայէ աշխեարտէ աուճ ուլա սաուագա վէրիր . կիզլտէ պիրի աուճ աջըս եանընա վարսա , շէյթանընը կեօրմիւշ կիպի տէյնէյիլէ դօվարտը . պուլու կեօղլւմէ կեօրմիւշլւմ : Գարտաշ մուհապէթի պէօյլէ մի օլուր . պիզիմ իսէ տինիմիզին Թէմէլի դարտաշ մուհապէթի տիր . դարտաշ մուհապէթի օլմայանըն տինի օլամազ :

Էյ տօթուլմ , հէր նասըլ օլուրտա օլտուն , պիղ միւրաիլքտէն կերի տուրալմ : Սանա իօճամը Սենեքա Ֆէյլէսօֆուն նասիհաթընը սէօյլէյիմ . “ Սանա Թէնպիհիմ պու օլտուն , օնլարըն զահիրտէ կեօթմէրիշինէ հէվէ ” էթաիքլէրի Թալրա պագմա , օնտան հիշ պիր Ֆաիտէ չըգմազ . սէն քենտի Թալընա պագ քի , քենտի եաշամանըն Թարընա պագ քի , պէյնիլէճէք օլտուն . օ սըզը սօֆուլուգտան , օ տաղընըզ սագալտան , օ Թրաշըր կեզմէքտէն , վէ պուլնա քեզալք Թալըրլարտան կերի տուր ” : Սաթթէ վագար տաիմա եալան տըր , տօղրուլուգ նիշանէսի օլամազ :

Էյ Ֆէնտիմիզին վէրաիյի նասիհաթը Թուլթալմ . “ Միւրաիլէր կիպի օլման , տէյի Թէնպիհէտէր . (Մատթ . 7 . 5) Օ աղըզլարընտա , դըյա-

Ֆէթէրինտէ վէ թավըրլարնտա նըլուփ թաս-
լայարադ , տինէ Կաուտ էտէն ատամլարտան ,
գարտաշընա խլցանէթ էտէն քիւլխանիլէրտէն
քէնտիմիլի սագընալըմ :

Պոյնու էյրի , կեօգիւ եէրտէ , կեօքսիւնիւ
տէօյիւպ` եէրլէրի էօփմէք , խորան ալագլարն-
տա էլ գաուշտուրուպ տհ էթմէք , հէփ էղլէլէք
տիր , վիւճուտուրուպ պիր ազ էյիպ տօլըուլմագ-
տան ղայըր պիր զահմէթ եօփ . պոււնլար գալս-
տէ նէտամէթ օլմափ տէյիլ , հաթթա փէք քեօ-
թիւ շէյթանլըփլար գուրտուպու եէրտէ պիլէ
օլուր :

Պէնիմ պու գատար հարարէթլի եազորը-
մա` պէնի ալըպլտմա պիրատէր . վէ էյեր պու
խուսուստա տիլիմի թուլթմագ իսթէրտէն , պա-
րի պրագ փալէմիմ իշլէսին քի , հէմ սէնլինլէ
պէրապէրճէ ղէմանէմիլիլն պօղուգլուղունտան
իպա վէ իքրահ էտէլիմ , հէմ էօմիւլմ օլտուգ-
ճա , սէնին սատըգ տօսթուն օլաճաղըմը թագ-
րիր վէ թէպլիլ էտէ պիլէյիմ :

ԲԵԱՄԻԼ ԳԱՐԸ

Գատըն,

Պէն իխթիար ըմ հա՛. պու լազըրուռնա
փէք կիւճիւմէ կեւտի : Եազուրըմ րապըթասըզ
թէսվիտլէրտէ, սիզին սըրլարընըզ տշիքեար էթ-
տիյիմ իչին, պազը դասընճա պէտիսույլարընըզ
մէտհ էթմէտիյիմ իչին, վէ պազը րապըթասըզ
շէյլէրինիզէ հօզը էթմէտիյիմ իչին, պանա՛ սէն
իխթիար սըն, էյի պիլիբսին քեամիլ դարը նա՛
սըլ օլուր տէյի եազընշսըն :

Ես սէն պէնի կեօրտիւյիւն հօգ, իխթիար
օլտուլումու նէտէն պիլյօրսուլն : Պէն նասըլ ա-
տամ օլտուլումու շիմտի անկատում. պէս պէլլի
ճէմլէէթլէրինիզին պէն էյլէնճէսի օլմուշում.
զահիր՝ սիր մաթուհ հէրիֆ իմ, տյագտա տու-
րաճագ հալիմ գալմամը. օթուրտուլում եէր-
տէ՛ չէքիրիկ կիսլի սըջըրայանլարըն անթըմընը հօլ-
չէյօրում տէյի, պէնի ղէմմ էաւէյօրսունուզ :
Զավալը իխթիար՝ տէր պիրի, գըջը իւթիւնէ
օթուրա գալմը, անթըգ աղաճտան մէյվէ գօ-
փարմաղա՛ էլի եէթիլմէյօր, գօփարըպ եէյէ պի-
լէնլէրին պաճագլարընը ըրըրըյօր : Գարըլարա
նիչին ֆէնա սէյլէր պիլլըմիսին տէր օպիրի . եա

սաջը սագալը աղարմը. աղղընտա տիշ գալմա մըշ, վիւճուտու ալիւ, տէրիսի պուրուշուգ, եիւղիւնէ պապան պուլամայօր, օ տա էօվքէ ոինի տիլի իլէ ալըյօր տէր: Պիրի տահա տէօ նէր, քէտի կիպի՝ եէթիշէմէտկի ճիւերէ գօգ մուշ տէյօր տէր: Էօթէտէն պիրի տահա՝ եա նէ՞ զանն էտէյօրսուշուշ, գարըլարտան պիր ումաճալը օլուա, հիշ սիթէմ սէօյլէր, կիւճէն տիրի՞ր մի. նէ՞ միւմքին: Պսգսանըղնա, տէր պիր խաթուշ տահա՝ հէփ եէրլի եէրլինճէ պիլիյօր, պէս պէլլի կէնճլքտէ մէտրէսէ չըրալըլմըշ, իչինտէն չըգմըշ կիպի սէօյլէյօր. շիմոի մէտրէսէտէն գօվուլմուշ, եիւրէյինի պուշուշնլա սօուտույօր:

Օնտան սօկրա պանա իխթիյար տէտիլինէ պէն նաւըլ տարըլմայըմ: Ամմա տէյէճէքսին քի, էքքէքլէրէ իխթիյար իսմի՝ գարըլար կիպի ութանաճագ շէյ տէյիլ. հաթթա էքքէքլէրէ իխթիյար տէմէք՝ քէտմիլ տէմէք տիր: Էօյլէ տէյիլ գատըն, սէնին մէրամըն պէնի զէվգէնմէք տիր: Պիլըմիսին իխթիյար տէտիլինէ նիլին կիւճէնի ըիմ. տիւնեատէ քէօթիւ ատէթլէրտէն էլ չէքմիշ՝ իխթիյարլարտան զայրը էօգ տուր, զիրա չալլալը՝ զօր ուլա տիւնեայը էլլէրինտէն չէքեր ալըր. պէն իսէ՝ թահա կերչէք իխթիյար օլմատըլըմ տան, պէտիոույ գափթանը արդանտան տահա տիւշմիւշ տէյիլ տէմէք խթէրտին. օնուն իչլին կիւճէնիթիմ: Խուլաաա էօյլէ կիւճիւմէ կիլիյօր քի, եիւրէյիմի սօութմագ իչլին, պէն տէ սանա գօճա գալը տէր իտիմ ամմա, տարըլըրսըն տէյի գօրգարըմ. հէման ագլըմա կիլիյօր քի, շուն

տան ախր մէնղիլէ պինէյիմ, կեւիպ քէնտիմի
սանտ կեօսթէրէյիմ քի, եաշտա թաղէ օլտու-
ղումու անկայասըն : Իմտի՛ իսթիտա իիսթիար
օլմատըղմը պիլ, վէ էյի պիլ. զիրա իիսթիար
օլմատըղմը նէ դատար էյի պիլըրսէն, եազաճա-
ղմ ճէվապա տա օ դատար էյի տըգգաթ է-
տէրսին. եօգաս եազաղդըրըմա ագսի նազար
ըլա պադար, պիր մէյվէ չըգարամազըն : Հադ-
գը զաթի տէ էօյլէ՛ տիր ա. պիր իիսթիարըն
միւլահազալարը՝ տէլի գանլըղդ հարարէթինէ
միւնասիպէթ ալմաղ. գար կիպի ալարմըլ սաչ-
լարըն ալթընտան՝ նէշաթ էտէն ֆիքիւլէր՝ էլ-
պէթտէ սօուգ օլուր տէյի, փիշինճէ գոլրտուգ-
լայն, սէօյլէտիլ լադըրտալտա նէ՛ իթիպար դա-
լըր. կենճիք հարարէթինի սէօնտիւրմէյէ նէ՛
գուվվէթ գալըր :

Իմտի պու պէս խուլլարա գարչը սէօյլէտիլմ
եալէլէր՝ նասըլ ատամնտան չըգմըլ օլտուղունու
անկամագ իսթէրսէն, պիլ քի պէն պիր օրթա
եաշըլ տաամըմ. վէ վիւճուտուսուն գուվվէթի-
նի սօրարտան, պէլքի տէլիգանլըղդտա օլանտան
ջօդ էքսիք տէյիլ տիր. վէ էիրմի եաշընտա իքէն
պիլէ՛ օլան շէնլիսիմէ շէրէմէթիմէ նիսպէթ, եի-
նէ պու ֆիքիւրտէ իտիմ : Պէն տէ պաղը սէյրէ
սէյրանա հէվէս էթմիշ իմ. լաքին սամանըմ գը-
զաճալընը ագլմ քէսինճէ, սամանըղդտան ու-
ղագ գաշըրմըլմ : Քէզալիք իչէրիմտէ քիւ-
քիւրտ մատէնի օլտուղունու անկատըգտան սօն-
րա, զա՛ֆիլ թուլթուլմայըմ տէյի, հալասընտա
տթէշ օլան եէրլէրէ ալագ պասմամըլմ : Լաքին
պունլար հէվի պէնիմ հիւնէրիմէ միտիր. հաշա.

զայիֆըքոէ պիղէ էլ թուծան թանկորնն քերէ միլէ օլմուշ տուր :

Աէ էյեր պու սէօյէյէճէյիմ սաջմալարը քեն, տինէ պիր էյլէնճէ էտիպ, ֆիքրին՝ իւսթիւմէ կիւլմէք իտի իսէ, ինչա Ալլահ պու աիպաճէմ տէն ոօկրու, կէնճըք աթէշինի սուլթմաղա, Գաֆ տաղընտա էսէն գարա եէլ ըլզկեարը կիւլ՝ սուգ ատափ օլմաղըըմը միւլաճաղա էտէր սէն, ինչեէթինի թէպաիլ էտէրսին. իմտի կէլէլմ սէնին էթալին սուալլէրին ճէվապընա :

Տօղրուսու, շու պանա իխթիյար տէտլինէ օլգատար էօվքեթնտիմ քի, հիչ ճէվապ վէրմէ մէլ իտիմ. լաքին պիր էյիսի, էօվքեմ չօգ սիւր մէզ, չափուք կէշէր. խուսուսա քի, արասա սէնին էմրինի իճրա էթմէք վար : Նէ՛ եափայլմ. սէլքի սէօյէյէճէքլէրիմ սէնին մէլքէպինէ ույմաղ ամմա, արթըգ պանա իֆթիլա էթտլին իխթիյարըըն սէօհպէթինի էտէճէք տէյիլ իմա, գարըլարըն քեամիլլէինի սէօյէյէճէյիմ, ինչա Ալլահ սէվէ սէվէ տինլէրսին :

Շիմտի սէն զանն էտէճէքսին քի, սանա գարընըն քեամիլի նասըլ օլտուղունու անլաթմաղա, պիր մուֆասաւ վազ, եախօտ եարըմ ճիլտ քիլծապ էաղաճաղըմ. խայր, էօյլէ տէյիլ. իքի լազըրալլա անլասըլըմ. « քեամիլ գարըմ պօրճու նու իճրա էտէն գարը տըր », : Պագ իմտի սէնին պու էմրինի իճրա էթմէք՝ նէ՛ գատար զաճմէթ սիլ շէյ տիր : Գալտը քի սէն քեամիլ մի սին, տէյիլ մի սին՝ անլամադ իսթէրսէն, ֆիիլինի պիր էյի թէֆթիշ էյլէ, ամէլլէրինի վէղն էյլէ քի, պօրճունա ույղուն մու տուր. օնտան անլայա

պիլիբոսին քի, թուլութեամբն եօլ քեամիլլիք մի տէյիլ մի :

Շիմտի սէն տէյէճէքսին քի, գարըլարըն հէ֊
փիսի պօրճուճու էտէյօրում զանն էտէր, լաքին
ջօղունա՝ խալգ տէլի նաղարըլլա պագայօր . շէյլ
լէքի “Քեամիլ գարը” շէօհրէթինէ նաիլ օլան
լար՝ փէք աղ տըր : Պէլի . լաքին պունու անլա
մագ՝ պիր կիւճ շէյ տէյիլ տիր : Էյէր գարըլար
քենտի ամէլլէրինի տօղրու կեօղ իւլէ վէզն էթ
սէլէր, թագսիրաթլարընը պուլուրլար . լաքին
պէլոյէ պագ քի, հէր պիրի՝ պօրճու օլան շէյի՝
հէվաինէֆսի իլէ վէզն էտէր . միւպթէլա օլտուգ
լարը պէտիսուլարա աչըգ տըրլար : Վէ չիւնքի
հէփիսի՝ քենտի լըյագաթընը չէհրէսինին կիւ
զէլլէրինտէ սանըր, հէր նէ գատար չիքքին տէ օլ
սա, եինէ իւզէրինտէ հէր եհրի տէյիլ իսէ տէ,
պազը կիւզէլ շէյ պուլտուլունտան, ամէլլէրինի
տէ, եա պօրճլարընա մու թապրգ սայարլար, եա
էթսիքլէրի թագսիրաթ՝ կիւզէլլէքլէրի նաղիք
լիքլէրի հիւրմէթինէ՝ էօղը կէօթիւրլէր, աֆվ
լունուր էքսիքլէքլէր տիր գըլաա էտէրլէր :

Էյլէ օլտուգտան սօկրա պիր գարըտա քեա
միլլիք վար մը եօգ մու նաօըլ անլամալը . եախօտ
պիր գարը քենտի էքսիքլէքլէրի արաօընտա,
քենտի նէֆսինէ օլան մու հապպէթինէ նիսպէթ՝
պէն կերէք քեամիլ միլիմ տէյի նէտէն անլամա
լը : Պանա ոօրարսան, գատըն, սանա պիր սահիհ
տէլիլ Սողոմոն իմաստունու վէրէ պիլիբիմ .
“Քեամիլ գարը էվլինի եափար, տէր . (Առակ . ԺԶ :)

Անճագ էվլինի եափար տէտիլի՝ թաշընը թօփ
րողընը թաշըր, տիվարընը էօրէր սէմէք տէյիլ

տիր . Էվ տէմէտէն մէրամ՝ Էվլին պինասը տէյիւ ,
եօղու ելքեանը տըր . Էվ , Էոնի , ալալ տէմէք
խթէր : Պիլրիմ , պողը պօրճարընը եհրի իլէ ու-
նուտան գարըլար պիլէ , Էվլասլար Էվէրմէյիլէ ,
Էվ եափալօրուզ , պօրճուճուզու իճրա Էտէյօ-
րուզ սանըրլար . օյուսա Էվ եափմագ՝ Էվլաս-
լարընը եհրլէշտիրիպ , օճաղընը մանուր Էթմէք
տէյիլ տիր . պու մատտէ պաղը քերրէ գարըլա-
րըն Էլինտէ օլմատըղընտան մանտա , Էվլատը օլ-
մայան գարըլար սա Էվլէրինի եափմաղա պօրճ-
լու տուրլար : Էօյլէ իսէ քեամիլլիք տէտէյին՝
հէր հայվանըն Էտէ պիլիպ տէ , գարըլարըն Էլլին
տէ օլմայան շէյտէ տէյիլ տիր : յամի իղինն օլուր-
սա , Էվ եափմագ լաֆղընը՝ պու նադրա ագըլ-
մա կեօրէ թարիֆ Էտէյիմ . զիրա պու լադըրտըլը
պիր էյի սնլարսան , քեամիլ գարընէ տէմէք օլ-
տուղունու անլամըլ օլուրուզ :

Հէր Էվ , եախօտ հէր ալալ իքի քիշիտէն ի-
պարէթ պիր վիւճուտ տուր . պու իքի քիշինին
պիրի պիր ագըլտա , պիրի պիր ագըլտա , օլուր-
սա , Էվ եափըլմազ , երգըլըր : Պէն պիր տիվար
էօրէճէք օլսամ , պիր եանտան սաղ Էլիմին իւթ
իւթէ գօտուղու թաշը թուղլայը՝ օպիր եան-
տան սօլ Էլիմ տաղըլթսա , եափաճաղըմ տիվար
Էիւքսէլինը մր . տիվարը եափմաղա իքի Էլիմ տէ
պիրլէքտէ չալըլմալը :

Վէ չիւնքի պու իքի քիշինին պիրլին իքի ագ-
լըն իթթիֆադընտան օլաճագ , կերէք քի , իքի-
սինին պիրի օպիրինէ միւթիւ օլուուն : Պունոււն
իչին գարըլտա պապիրէթ օլմատըղընտան , վէ
վարըսա տա փէք դուսուր օլտուղունտան , Հադ

Թաալա գարըը հրքէյին հիւքմիւ ալթընա գօմուչ. տիւնէա եարասըլտըգտան սօկրա, Ալլահն իւք ըսմարլասըղը Թէնպիհ պու տուր: Պու պիր Թէնպիհ տիր քի, նէ տէվլըլէրին ատէթլէրի պօզա պիւլիր, նէ վադըլթլարըն մօտալարը իպթալ էտէ պիւլիր: Ահ պիր Թէնպիհ տիր քի, հալա իբ քիթապլարտան մահրում՝ աւետարանը Թանըմայան տինսիզ միլէթլէր պէյնին տէ, Ալլահն լու Թֆուհուա նաիլ օրնուչ՝ աւետարանը գօյուլըրընտա Թաշըյանլարտան զլյատէ գավի Թու Թուլույօր:

Գարը գըսմընըն պու Թէնպիհէ նէ գատար զըսալէթի վար ըսա տա, քեամիլ օլայըմ, պօր ճումու իճրա էտէյիմ, վէ էվիմի եափայըմ տէյէն գարը՝ հիւքիւմտէ պիրլէք վէ սիւլիւքլիւք իաօփասը էթտիրէն՝ քիպիր երլանընըն պաշընը հղիպ, հէր շէյտէն էվվէլ պու Թէնպիհէ իթաաթ էթմէլի. եօգսա եափաճաղը էվ՝ պու քիպիր Թէմէլի իւզէրինէ գուրուլուրսա, Թէմէլի եափըլ մաստան եըգըլըր:

Պիւլիրիմ, գարըլարըն չօղու՝ պու սէյլէտիսիմ նասիհաթլէրի՝ պիզ պիւլիրիզ, օնուէն սէյլէմէսինէ միւհթաճ տէյիլ իզ տէյի, պէնի շաշգըն նաղարլըլա պադաճադլար. լաբին օնու տա պիւլիրիմ քի, չօղու տա իճրա էտէյօրուզ տէաիքլէրի եէր տէ չօգ Թադսիրաթ էտէյօրլար: Նէ տէրսին դասըն, պիր գարը՝ դօճասընը կեահ օգշայարադ, կեահ տարըլարադ, կեահ Թաթըլ կեահ աճը սէյլէյերէք, կեահ աղլայըպ՝ կեահ կիւլէրէք, կեահ չըրփընըպ՝ ասը եօգտան մէրադլանարադ, դօճասընը Թաճիզ էտիպ՝ իսթէտիսի

չէյի զօր ուլա էթտիրմէք, Ալլահըն պու միւ-
թիւլիւք թէնպիհինի իճրա էթմէք մի տիր-
պու միւթիւլիւք տէյիլ, թէճաուղլուգ տուր .
վէ էյյէ միւշքիւ շէյ տիր քի, ֆազըր ատում
մէշքէպինէ զըտտ, մասլահաթընտ ուլմաղ, վէ
ադըէ մուխալիֆ իշտէ պիւէ, եա գարընըն խաթ-
րընը երգմաղա եիւրէյի տայանմաղ, եա եօգ
տէսէ՝ էվլինին տիրլէյի պօզուլուր, չար նաչար
խաթրընը խօշ էթմէյէ մէճպուր օլուր :

Պէօյլէ միւթիւլիւյէ սէօղ օլմըր մու : Գօճա-
սընըն զասպուռն թարաֆընը պուլուպ, տայանա-
մայաճաղը սիլահ ըլա իւզէրինէ վարմագ, զէն-
ճիրտէն գալիլ քէօսթէքլէր իլէ պաղլայըպ՝ մէճ-
պուր էթմէք, ծնտան սօկըրա քէնտիլ ըաղի օլ-
տու, գարընըն գապահաթընէնէ, գարը քէնտի
հիւքմիւնտէ տէյիլ՝ մի տէյի էօղիւր պուլմագ՝
էյի միւթիւլիւք տէյիլ՝ մի : Բաղի օլուր, եա .
հատտի վար ըտտ, եօգ տէսին : Գարը քէնտի
հիւքմիւնտէ տիր : Տօղըուսու, կիւզէլ հիւքիւմ .
պէն սանըրըմ՝ գօճասը տըր հիւքիւմ ալթընտտ .
զերա քէնտի իսթէտիլի կիպի էտէճէք եէրաէ ,
գարընըն իսթէտիլի կիպի էթմէյէ մէճպուր օ-
լույօր : Նէ եափսըն ֆազըր, գարըլարըն տէքքիւ-
նէ տայանմագ՝ հէր եիլտին խարճը տէյիլ . վէ
գարը պիր քէրըէ փարմաղա տօլատըղլայն , գօ-
ճաուր արթըգ քէնտիլի հիւ տայսըն : Կէօրտըն
միւ հիւքմիւ, անլատըն մը իթաաթը :

Տահա տուր, տահա տուր . օ պէնի զէմմէ
տէն գատընճըղար, Ալլահըն պու թէմպիհի-
նի՝ պագ տահա նասըլ իճրա էտէյօրլար : Օ կիլի-
նիպ գուշանըպ տօնանմուլար, օ քէնտիլի խաղգա

կեօսթերիպ պէյէնտիրմէյէ օլան զայրէթէր ,
գօճալարընա իթաւթ էթմէք իչլին մի տիր ,
եօգսա պաճալմը ըրըրն տէյի , գուտուղ
քեօփէք արամադ իչլին մի տիր : Միւմքլին մի քի ,
պէյլէ գարըլար քեամիլ օլա :

Զարիֆլէյ սէվտա վերէն գարը՝ էվլինի եա-
փամազ . եափամառըղընտան մանտա , էվլինի կեօզ
տէն պրագըպ , զարիֆլէք էթմէյէ՝ սիր եանտան
Ժէլէֆ էթալի վագթ , պիր եանտան խորաֆ
էթալի ադճէ՝ էվլինի երգար , խարապ էտէլ :
Գօ ընլար ագըլլարընա կեօրէ էօղը արասընլար :
Օ էթտիքլերի սէֆիհլէքլերէ՝ կիւնէշ հէր սո-
ղուպ պաթարգճա՝ եէնիտէն եէնլէ իճատ էթ-
տիքլերի մօտալարա հադ սէպէպ պուլամազ-
լար . մէյեր մէրամըմը՝ քէնտիմիլի խալգա կեօս
թերմէք տիր , եախօտ պիր պիրիմիղէն տէլլէլի-
նէ քեօր քեօրիւնէ ուլմադ տըր տէյի՝ իդրար է-
տէլէր :

Սոլոմոն իմաստուն քիթապընըն պիր եէրին-
տէ տա՛ա , գարընըն քեամիլլէյի՝ էվլինին խտարէ-
սինէ մոգգայեէ ուլմագտա տըր տէր քի , օ տա
էվլինի եափմադ տէմէք տիր : Հիչ քէնտիլի պէյ-
լէ չօճուգ օյուհնճագլարընա վերէն գարը՝ էվլի-
նին խտարէսինէ պագաճագ վագթ պուլա սի-
լնր մի :

Պուհլարտան մանտա , սանա սօրարըմ գանտըն ,
գուամար ըլա էվ եափըլըր մը . գուամար՝ պիր կիր-
տապ տըր քի , նիչէ պլն եափըլմըշ էվլերի թէ-
մէլլերի իլէ եութմուշ տուր : Աերէի չօլու էյ-
լէնճէ տէյի օյնար , լաքին պիր աղը տա քէն-
տիլէրէ իշ էտինմիշ . քիշի սօրճուհու իճրա էթ-

մէք՝ պէօյլէ մի օլուր : Պէօյլէ գարըլար էվ ետափա
պիլլըր մի . պուռնար էվ եափմագ տէյիլ, էվ երգ-
մագ տըր : Պէօյլէ գարըլարա քեամիլ տէնի՛ր մի .
քեամիլ տէյիլ, չըլըն տէմէլ :

Եյեր էվ եափմագ՝ էվլինին խտարէսինէ պագ-
մալ ըսա , քենտի եերինի թու-թաճագ էվլատ-
լարըն թէրպլեէսինէ մուգայեէտ օլմալ ըսա ,
տէլ տէլ մասրաֆ էտէն գարը , պաշընը սըգըպ
էվլնտէ օթուրմայան գարը , էվ եափամագ : Եվ
եափան ատամ՝ էվլնէ կիրէնի չըգանը պիլմէլ ,
հէր իսրաֆըն մասրաֆըն էօնիւնիւ ալմալը , էվլ-
նին նիղամընա մուգայեէտ օլմալը , քեամիլ նա-
սիհաթէր իլէ՝ էյի իպրէթէր իլէ էվլատլարընը
Ալլահ էօլուռտա էյի թէրպլեէ էթմէլ :

Եվ խտարէսի , էվլատ թէրպլեէսի , իբլ հիգ-
մէթ տիր քի , պիրի էվտէ սըգընթը չէքիլմէմէյե,
օպիրի Ալլահա մագպուլ մէյլէլէր եէթիլմէրիպ
օճալընը չէնէթմէյե էլգէմ պօրճլար տըր . պի-
րինի իհմալ էթմէք՝ էվլն թէմէլն սէօքմէք տիր .
օպիրինէ մուգայեէտ օլմամագ՝ պիր ալայ էտէպ-
սիղլէր օճալը փէյտա էտիպ , սիւրիւ սիւրիւ էվ-
լատլարը՝ պիրի պիր արտը սըրա ճէհէննէմ աթէ-
շինէ տօլըու թէքերլէնմէյե էօլ աշմագ տըր :

Պէն տէմէմ քի , գարը՝ խտարէ էտէյիմ տէյի ,
ճիմրիլլէ էթսին , միւսրիֆ իքեն խասիս օլուռն ,
էօլէն օրան պիլմէսին : Եօգ . պու պիր ուճտան
պիր ուճա տիւշմէք օլուր : Խտարէ էտէյիմ տէյի՝
քենտիլ մահրում էթմէք լազըմ տէյիլ , մէրհա-
մէթի էլտէն գօմագ ճաիլ տէյիլ , ֆադաթ իս-
րաֆտան սագընմալը : Խտարէ էտէյիմ տէյի՝ հիգ-
մէթ քեարլարըն պօղազընը էյի պագմամագ ,

պիւլիւքըլիւնէ նուֆուզունա կիւլէնիւ՝ իշ-
ճինին հագգընը քեամէք, ֆուգարատա՞ն տա-
տադայը գըզգանմագ, էվի գում իւսթիւնսէ
եափըպ, էլպէթտէ պիր կիւն երգըլաճաղնա
սէպէպ օլմագ տըր :

Էվլատարըն թերպիւէսինէ տէ պէօլէ ալ-
լա. երբէք էվլատ անասընըն էլի ալթընտա օլս
պիրտի գատար, վէ գըզ էվլատ պիր թարաֆա-
հերէշինճէյէ գատար, այլըզլը երլըզլը ատամ
էլինէ պրագմագ, պօրճունու էթմէք տէյիլ,
քենտի պօրճունու էլէրէ էթտիրմէք տիր : Աէ
քենտիմիզէ թէնպիհ օլան էմրի, աիէրէ իճրա
էթտիրմէք՝ պօրճումուզու էտա էթմէք օլմատը-
ղը կիպի, էվլատարընըն թերպիւէսինի տէ էլէ
հաւալէ էթմէք՝ պօրճունու էտա էթմէք տէյիլ
տիր : Պիլրիւմ, երբէքէրէ սէնաաթ էօյրէթ-
մէք՝ գարըլարըն իշի տէյիլ. լաքին թերպիւէսինէ
մուգայէտ օլուպ, թութուզու էօլա տըզ-
գաթ էթմէք, գապահաթընը կեօրիւրսէ թէք-
տիր վէ թէտիպ էթմէք՝ քենտի պօրճու տուր :
Աէ գըզլարա լաղըմ օլան՝ էվ գատընըղը տըր,
օնուն տա էօլունու էօյրէթմէք՝ անալարըն պօր-
ճու տուր. պիր գըղ՝ էվ գատընըղը էօյրէնմէյէ՝
անասընտան զայրը ուսթայէ միւհթաճ տէյիլ
տիր :

Անճագ թերպիւէնին էյիսի իպրէթ իլէ օլուր :
Պիր էվին գատընը կիլիմէ գուշամա, զէվգէ սէ-
ֆայէ մաիլ օլուր, տինի զահիրսէ գուլլանըր,
պաթընընտա հէվաի նէֆսէ ույարսա, օ էվին
ատամլարը՝ հեր նէ էթսէք զարարը եօգ տէյի,
քենտիլէրինի օլտում օլատըպ քեթթիւլիւյէ վու-

ըուրլար • պաշ օլան քենտիկ զաւթը թուծար-
ուս , այագտաքիլէր տէ՛ հիչ օլմուսա՝ քենտիմի-
ղն պէյէնտիքիլմ տէյի , կէօսթէրտիկ իպրէթէ
սւյմաղա պագարլար : Պիր էվնն գլաղուղու՝ է-
վնն պիւյիւյիւ տիւր • պիւյիւք՝ այաղընը նէրէյէ
պասարսա , քիւչիւքէր տէ օրայա պասար :

Իմտի քեամիլ շէօհրէթինէ նաիլ օլաճագ
գարնըն էլգէմ պօրճու օլսն՝ էվ եափմագ
լաթղընըն մանասընը անկատրգտան սօկրա , իճ-
րասը կիւճ պիր շէյ տիր յանում :

Պիլիւրիմ, պէնիմ պու նասիհաթլէրիմ հէր նէ
դատար ագիլանէ իտէ տէ , տըմաղընը տիւնեա
լօգմալարընա ալըշարմըշ գատընլարըն միաէսինի
պուլանտըրը • վէ սանըրմ քի , պու միւլտիհա-
ղալարմը՝ օ մօտա մէրագլըսը գատընլարա նագլ
էթսէն , օնլար պանա սէնին կիպի իթթկար տէ-
մէղէր , տահա պաշգա շէօհրէթլէր վէրիւրէր : Օ՝
սէյլէտիկինի պիլմէղ՝ քիչի զաան գարըսը՝ քեն-
տի վիւճուտունա մուգայէտ օլմալը • էվտէ
գափանըս օթուրմագ՝ աաամը մէրագլը էտէր ,
վիւճուտունու պօղար , րէնկինի սօլտուրուր •
օյուն էյլէնճէ տէտիկին՝ ինսան իչին տիր , հալի
խօշ օլան զէվկինի չըգարմաղսա , քիմ չըգարա-
ճագ • պիր աուամըն մալի՝ գայլըտան սըղընթը-
տան գուրթուլմագ իչին տիր : Նիհայէթ պու
նասիհաթլարը վէրէն խալթ էթմիշ • հայվան
տըր , ինսան տիւլմանը տըր տէյէճէքէր :

Պէն պունլարը հէփ պիլիւրիմ • լաքին օնլար՝
խալթ էթմիշ տէմէյէ , պէնիմ սէյլէտիքէրիմ
եալան օլմաղ : Քենտիլէրինէ պիր սօրումնա ,
պունտան զայըր վէրէճէք մանալարը վար մը :

Պուռնարըն հալինի պէն սէօյլէյիմ. քեամիլլէյէ սալթ հէվէսլէրի օլմամագ տէյիլ, քեամիլլէ գարը նասըլ օլուր տէյի, սէնին գատար սօրմագ պիլէ իսթէմէղլէր. հաթթա գալպլէրինին րահաթընը պօզմայարագ՝ պիլաթլէրի եօլա կիթմէք իչին, նէ օլտուղուռնու տուլմագտան պիլէ գաչընըլլար. թութտուգլարը եօլա օլ գատար թափըն մըլլար քի, ղանֆիլ նատիմ օլուպ տէօնմէք իգ թիգա էտէր տէյի, պէօյլէ պիր նասիհաթ իշիթ սէլէր, գուլագլարընը գափարլար, էլլէրինէ պիր քիթապ ալմաղլար քի, շայէտ իչինտէ ոյնէմի զի կեօրիւրիւզ տէյի :

Պուռ էվ եափմագ լաֆղընա վէրտիյիմ մանալէրէ՝ սէնին աղըն եաթըս տա, պէլքի հէր քեօշէսի իլէ իճրա էթմէք կիւճ տիւր տէրսէն, ալտանըսըն գատըն. չօգ քիպար գատընլար վար քի, պօրճլարը օլտն հիզմէթլէրին հէփիսինէ եէթիշիօրլար. վայ հալայըսը, էյէր պու գաւրանըգլարտա տիւնեայէ ըջդ վէրէճէք պէօյլէ իրի պօյ երլարղլար պուլուռնմամայոր : Ճանըն սըգըլմագսա՝ պուռ ճէվապըմը՝ պիր պիլտիյիմ վէ հայրան օլտուղում քեամիլ գատընըն նագըի իլէ թէքմիլ էտէյիմ :

Պուռ պիր քիպար դըղըլոր. ճահիլլիքտէ պաղը քեօթիլ իպրէթլէր կեօրիւպ, ֆիքրի պուլան մաղա պաչլար. անասը պիր քեամիլ խաթուռ, նասիհաթ էտէ էտէ՝ գըզ ագըպէթ իպա էտէր, քէնտիյի թէրալիէյէ գօր. վէ ատապ, վէ նասիհաթ քիթապլարը օգուեա օգուեա՝ շէյթան իղվալէրինէ գարշը գոյաճագ գատար գալպլինէ գուվլէթ քէսպ էտէր :

Պու գըզ տիւնեայէ կիրիր . պազը գարըլար , վէ հաթթա գօճասը պլլէ՝ պիր սզ տիշարը չըգ աէյի թէքլիֆ էթաթիքճէ , եա էլլնտէ պիր պի- թիթէճէք իշի օլուր , եա օ կիւն քէյֆի օլնազ . չօգ աէֆ՝ա գօճասը՝ պիր եէրէ կեզմէյէ կիթ տէ- սէ , պու կիւն պէնիւմ ճանըմ իսթէմէյօր , սէն կիթ տէյի էօզը էտէր . գօճասը սա եալընըզ ճանը սըգըլմասըն տէյի՝ պիլէսինճէ գալըրտը : Էվտէ գօճասընըն խաթըր խօշ օլտուն տէյի թէ- միզ կլնինիրտի , լաքին եօսմալըգ էթմէզտի , կիւ- նիւնիւ այնանըն գարշըսընտա կեզիթմէզտի . քի- լիսէյէ փէք քեամիլ գըյաֆէթլէ կիտէր , Ալլա՛- տան յայրը շէյէ պագ.անըտը . հիզմէթքեարլարա թաթըլըլըլըլա սէյլէր , լաքին թէքլիֆսիզլէք էթաթիթմէզ իտի . վէ հիզմէթլէրինի կեօսթէրէ- ճէք լազըրտըտան զկատէ շէյ սէյլէմէզտի . կեօ- զիւ տաիմա իւզէրլէրինտէ , պիրինի պիր ֆէնա իշտէ կեօրտէ , գօճասընա խապէր վէրիր . էյէր նասիհաթ գապուլ էթմէզտէ , եօլ վէրտիրիր իտի . պէսլէմէլէրէ ալզընը հօրմաղա հաճէթ տէյիլ , իպրէթի իլէ իտարէ էտէրտի :

Էվլատ սահլպի օլտու , հէր րահաթը եէրին- տէ իքէն , վէ հէր էվլատը օլտուգճա՝ սիւթ ա- նասը վար իքէն , չօճուգլարընը քէնտի պէսլէ- մէլի իտի , Եիւթ անայա քիրլէրի եայգաթ- տըրըր , Փագաթ կէճէ քէնտիյէ եարտըմ էթ- տիրիր իտի : Զտնն էթմէ քի պու գաուար հիզ- մէթ՝ եա վիւճուտունու էթտէն տիւշիւրտիւ , եա րէնկինի սօլտուրտու . խաթր , Փագըր՝ եաշ- տա կէնճ էօլտիւ , վէ սօն կիւնիււնէտէք կիւզէլ- լիյի սօզուլմատը :

Չօճուգլարները եաննտան այրումազ . տասն տիւլերի աչըլմատան՝ գըսսաճըգ տուալար եղսլեր լէտիր, պատկերլերին վէ խուսուսա խաչելու թիւնուն մանասընը սէօյլեր, վէ խպտոէթ էօյրէտիր . վէլ-հասըլ պաշըլ զայրէթի՝ չօճուգլարա Ալլահ քիմ օլտուղունու անկաթմաղ ըտը . եէրի կէօլիւ, ինսանլարը հայվանլարը, օթլարը վէ հէր շէյի եարատան օլտուղունու Ֆիքրլերինէ օինտիրիր իտի : Կէօյէ պագտըրըր, կիւնէշի, այը, եըլտըլարը կէօսթէրիպ, կիւզէլլէքլերինի, նիզամլարընը թարիֆ էտէր . օթլարըն պիթմէսինի, չիչէքլերին աչըլմատընը, ինսանլարըն հայվանլարըն եաշամատընը սէօյլեր . Ալլահն հիքմէթինի՝ գուտրէթինի անկատըր . Ալլահ հէր եէրտէ տիր, օ պիզի կէօրիւր ամմա, պիզ օնու շիմտի կէօրէ մէյիզ . կէօրէ պիլիր օլտագ, հիքմէթի պէօյլէ պիւյիւք օլմաղ տէյերէք, եիւրէքլերինէ Ալլահ գօրգուսու վէրմէյէ չաըշըր . շիմէք, եըլտըրըմ, կէօք կիւրիւլթիւսիւ օլտա, պուշլար Ալլահն գուտրէթինտէն օլուր տէյի գօրգու վէրիր իտի :

Տիւնեանըն հէր շէյի պօշ տուր տէյի եիւրէքլերին սօուտուր, ճէննէթին պէֆալէրինի արզուլէյէճէք իւմիտլեր սէօյլեր : Նիհայէթ չօճուգլարըն Ֆիքրի աչըլտըգճա, քենտի տէ տէրսլերինի արթըրըր, Ալլահն թէմպիհէրինի թարիֆ էտէր, աւետարանը սէօյլեր . շէօյլէքի, օն եաշնտա գըզը՝ կէրէք Ալլահը, կերէք քենտի նէֆսինի թանցըսլ, էյի եաշամագ հագգընտա, պիր գաչ տանէ գըրգար եաշնտա գարըլարտան զիյատէ շէյ պիլիրտի :

Նէ կիւզէլ շէյ իտի . իւշ տանէ չօճուգ՝ իքի

էրբէք՝ պիր դըզ, իւշիւ տէ պիր պիրինտէն էտէպը
լի, թէրսկելի, աղըր պաշլը. կեօրէնլէր հայ-
րան օլլւրտու : Պու խաթունուն աղընտան
գաշ տէֆ'ա իշիթմիշիմ' . էվլատլարըմըն ֆէնա
օլտուղունա սէպէպ' թէրպկէլէրինի այըգը
երլըգըլը ատամլարա պրադաղըմըլ տըր . թէր-
պկէ պունուն իշին զայպ օլույօր . ծնլարըն քեն,
տի թէրպկէլէրի էքսիք օլտուղունտան , հէր նէ
գատար ճահտ էթսէլէր , չըրագլարընա պիր էյի
թէրպկէ վէրէմէղէր տէր իտի : Վէ չիւնքի ուս,
թալարըն հիւնէրի՝ ատէթ իւղրէ տէրա վէրմէք
տիր , օ տա ծնտան էօթէսինէ դարըշտըմաղ ,
պագըտընը քենտի պագաթար : Գըզընա պաշգա
ուսթա թու թմատը , հէր շէյի քենտի էօյրէթտի :

Թանկըր տա ծնա քենտի քեամիլլինէ կեօ-
րէ վէրտի : Քենտի էօլիւպ' չօճուգլար էօքսիւզ
դալտըգտա , պապալարը պու թէրթիպ իւղրէ
պիւլիւտիւպ , հալա ալէմէ իպրէթ էվլատլար
տըր :

Էվ էափմագ , պօրճունու իճրա էթմէք քեա-
միլ գարը օլմագ տէյի , պունա տէրլէր սանըրըմ' :
Պիլմէմ' քի , սէն վէ սէնին թարաֆլըլարըն՝ պու
ֆիքիւրտէ՝ մի սինիզ . անճագ պիլըրիմ' քի , քեա-
միլլէք իւնվանընա նաիլ օլմաղա՝ պունտան զայ-
րը թարիդ էգգ :

Սագըն , օ գարը նք ումուշ , ծնուն էթտիլինի
հէր քեա էտէմէղ տէմէ . զիքա կիւճէնմէղսէն ,
պէն տէ տէրիմ' քի , հէր քեա իսթէմէղ , ծնուն
իշին էտէմէղ . իսթէյէն էտէ պիլըր : Հէլէ չօգ-
շաշգըն ըմ' . շաշգըն ըմ' , սէրսէմ' իմ' , հէր նէ իս-
թէրսէն սէօյլէ . սէն պանա իսթլար տէյի շըլ

Թագ անալը, պէն հարարէթի սառւշոտւրոտում, պիր տահա կիւճէնմէմէյէ եէմին էթաիմ: Լաքին տուր քի սանա պիր շէյ սօրայլում. լադըրտը անկայալում: Սէօղիւմ սէնին իչին տէյիլ, անճագ շու տիւնեանըն փիշինէ տիւշէն գարըլարը սօրալում. էվէրինէ նիշին հէվէսէրի եօգ. վագիթլէրինի նիշին սօշա կէշիրիւլէր. փարայը նիշին տէլիճէ շէյլէրէ Թէլէֆ էտէրլէր. խուլասա նիշին շու եաշաուրդլարը կիպի եաշարլար. էօյլէ իսթէրլէր, օնուհ իչին: Էօյլէ իսէ ղայրը Թարզ եաշամագ իսթէմէղլէր, օնուհ իչին էօյլէ եաշարլար: Սէն իսթէրսէն՝ եինէ եօգ տէ:

Եօգսա, Ալլահ պիղէ՝ օլմազ շէյլէր մի էմր էթմիշ. օնու սէօյլէյէն տինսիզ տիր: Լաքին մէրամ նէ տիր պիլլիրմիսին. պօրճլարըմըղն էտաւընը՝ նէֆսէրիմիզին իճրասընա ուշտուրմագ իսթէրիզ: Հայ հայ. պիր գարը հէմ եօսամ օլմագ, հէմ քեամիլ օլմագ, նէ էյի շէյ օլմարտու տէյի հէփսինին ֆիքրինտէն կէչէր. լաքին օ քիւփէյի գուլագլարընտան չըգարսընլար. հէմ տիւնեանըն ղէվգի, հէմ ճէննէթին սէֆասը. իքիսի պիր եէրտէ օլմազ. եա տիւնեանըն ճէննէթինտէն էլ չէքմէլի, եա ախրէթին ճէննէթինտէն վազ կէլմէլի:

Անճագ պիլսէն քի, պիր քեամիլ գարը պու տիւնեատէ տէ նէ գատար ֆէրահ էտէր. քեամիլլիք տէտիլին՝ գուլանանըն գալպինէ նէ գատար սէֆա վէրիւր անկասան. պու տիւնեանըն ֆըրթընա չալգանթըլարընտա, էօտ իւլէ ալարլանմը՝ տէվամըղ սէֆալարընա պէնղէր եէրի օլմասըղընա, սէնին տէ ադլըն շէհատէթ էտէր:

Պուս պատէ չօգ իսպաթլար սէօյլէյէ պիւլրիմ՝ լաքին հիշ պիրի օլմասա , պու տիւնեանըն փիշինէ տիւշէն գարըլար գօճայընճա , քենտիլէր ալէմին կեօղիւնտէն տիւշմիւշ , հէր քէս կենճէրէ իքրամ էթտիլինի կեօրտիւքճէ , եւրէքլէրինտէն նէ գանլար կիտէր . եախօտ կենճլքլէրինի էօյլէ տէլլիքտէ կեօրտիլքլէրինէ , քենտիլէրինի նասըլ եերլէր , սէն օնա պագ : Պունա գարըլ , քեամիլ գարըլ՝ նէ գատար գօճասա , էլ տէն այագտան տիւշսէ , էթրաֆընա պագտըգճա՝ թէսէլլա պուլուր . էվլատըրընա թօրունլարընա պագտըգճա , սէվլինիլ , ֆէրաճ էտէր . վէ կէլրտիլի էօմրիւ տիւշիւնտիւքճէ , գալլիւնին ըսհաթը քենտիլէ ճէննէթ օլուր : Էօթէյէ տէ չսըրըլտըգլայն , պիրի էթտիլ տէլլիքլէրին հիսսպընը վէրմէյէ կիտէր , օպիրի քեամիլլիւնին էօտիւլիւնիւ ալմաղա :

Հէլէ պիթիրտիմ գատըն . վէ փէք էյի պիլլիրիմ քի , պունտան սօկրա պանա իիթիյար տէմէզսին , տըրտըր տէյէճէքսին . վէ սանա պու գատար պաշ աղըրըլ էթտիլիմ իլին , քեամիլ գարըլ նասըլ օլուր տէյի սօրտուղունա պէլքի փիւշման պիլէ օլմուշտուն . անճագ սէն հէր նէ իսթէրսէն սէօյլէ . պէն նէ սէնին էմրինի իճրա էթտիլիմէ փիւշման օլուրում , նէ հագգը իզհար էթտիլիմէ . իլլա հէր վէճճ իլէ սէնին սատըգ պէնտէն օլտուղումա իֆթիլսար էտէրիմ :

ՏԷՐՏ ՎԷ ՄԷՇԱԳԳԱԹ

Ազիզ դարընտաշըմ ,

Քեզքի շու ֆագըր րուհպան հալիմտէ ,
սէնին տէրտինէ տերման օլա պիլէյտիմ : Օն սէ-
նէ աիր սէնի կեօրմէյէլի . պու Օն սէնէնին զար-
ֆընտա չէքտիյին տէրտէլէրէ մուսիպէթէրէ ,
եիւրէյիմտէ տույտուլում դարտաշ աճըսը դա-
տար՝ էլիմտէն կէլէյտի տէ , եարէլէրինէ մէլ-
հէմ օլայտըմ : Պէն սէքիզ սէնէ Մալապար ա-
տաորնսա սըգընթը չէքտիքտէն սօնրա , Եվլօ-
փայտ սէլամէթ ալտէթիմ խապէրի իլէ սէնի
սէվլնտիրիրիմ , պէն տէ սէնին վէ էվլատլարը-
նըն սահհաթ խապէրի իլէ թէսէլլա օլուրում
իւմիտինտէ իքեն , սէնտէն պիր թագըմ մուսի-
պէթ խապէրի ալտըմ քի , եիւրէյիմ տաղլատը :
Պէնիմ պու հալիմտէ սէնին տէրտինէ տէվա
օլաճագ իմտատըմ՝ եօգ , սնճագ սանա դար-
տաշճա պիր նասիհաթըմ վար . էյէր կէօնիւլ
աղապընը աղալթմագ իսթէրսէն , վէ տէրտէլէրի-
նի խաֆիֆլէթմէք իսթէրսէն , սապը էյլէ , տէր-
տինի սապը ըլա չէք . վէ էյէր սապըրը էլտէն
գօմազնան , պու տէրտէլէրինին տրատընտա եիւ-
րէյինէ թէսէլլա պուլուր , ֆէրաճ պիլէ էտէր

սին , վէ կեօնտերէն Ալահա շիւքիւրէր էտէր-
սին :

Իվվէլա մէքթուպունուն իգթիզասընա կեօ-
րէ՝ սէն պիր շէյտէ գուսուր էտէյօրսուն . եանի ,
պու տիւնեա՝ ինսանլարըն պիր կեչիտ եօլու օլ-
տուղունու , վէ էյէր տինիմիզ վար ըսա՝ պու
տիւնեատէն սօկրա պիր էպէտի էօմր օլտուղու-
նու , հիչ միւլահաղա էթմէյօրսուն . պիլերիմ ,
պու թէն տաիմա ըահաթլըգ արար , տէրտ վէ
ըահաթարղ օլաճագ շէյտէն՝ էլինտէն կելալի
գատար գաչընըր . լաքին պունլար հէյի քենտի-
միզ օլան մուհասպաէթին օյունլարը տըր քի ,
իւզէրիմիզէ կեւէն տէրտլէրի տահա զլխատէ պա-
սար ալըրլասըր :

Իշլէ սանա խապաթը . մուրատըմըզն իճրա-
տը պիզիմ՝ էլիմիզտէ օլսա , սէֆայը արզուլէլիպ՝
ճէֆատէն գաչընարղըմիզա՝ պիր աղ հագգըմըզ
օլա պիլրտի . լաքին տէրտ տէտիլին շէյտէն գա-
չըպ գուրթուլաճագ ասամ՝ քիմ : Հէլէ շիմ-
տիլլէ մուգատտէրին սէօհպէթինի էթմէյիմ .
կերլի հէր շէյին սաշըօ տուրամմա , տէրտ պէ-
լա տէտիլին՝ էքսէրիյեա էլ սէպէպի իլէ կելր .
օնու սէօյլէշէլիմ : Պիրի տավայէ գալգար , սէնի
սօյար սօյմալար . պիր պօրճլուն միւֆլիս օլուր ,
ալաճաղըն պաթար . սէօղէ կելմէզ գարըն՝ նա-
գըլպըլըլա սէնի թաճիլ էտէր , սէֆիհլիյի իլէ
մալինի չիւրիւտիւր . օղլուն չալար չարփսր , գու-
մարա վէրիւր , ֆէնա եօլտա կեզէր . հիլմէթքեա-
րըն խըրսըզ օլուր , էվինի սօշատըր , պէր էմ-
սալին , եա պիւլիյիւն ըլլընա կեչէր , խաթըր-
նը երգար . վէ սյունա քեզալլէ պաշընա էիւզ

պին տէրտ կելիւր քի . հեփ էլին մուրատըլա օլուր : Էյլէ իսէ պուճարտան գուճթուլմագ սէնին էլինստէ տէյիլ տիր :

Քիշի քենտի խտարէսիզլի իլէ , թէրթիսլ սիզլիլ իլէ հտինտիլի պէլալարը անմամ : Գու մարա տիւշէր , սէֆիհլիք՝ քիւլսանիլիք հտէր . հատտինսէն աշըրը տարաթ հտէր . եուլարը նը սէֆիհ գարըսընըն էլինէ վէրիւր . հվլասընը քենտի պաշընա սրադըր . պուճար փիշին ագաճէ իլէ սաթըն ալընան պէլալէր տիր . պէյլէլէրլէ՝ րէ՝ քենտի տիւշէն ալլամալ տէրիւմ :

Պուճարտան մանտա , ինսանճա պաշըմըղա կելէն տէրտ միհնէթ տէտիլիմիզ պէլալէր՝ էլ սէ պէսիլ իլէ օլույօրսա , վէ պիզտէքի լահաթըգ ալլուսու՝ պիզի իէլաս համէյիպ , արզուսուղա նիսպէթ՝ տալիմա օլույօրսա , պու արզույուլըս ճանըմըղը թէփէլէմէք տէլիլէք տիր : Վէ չինէ քի տիւնեանըն հէր շէյի տուրմայըպ թէպտիլ օլմագտա օլտուղունու , վէ հէր շէյտէ էյի վէ քեօթիւ գարըլըգ օլտուղունու՝ սահիհ պիլալէր տէն սօնրա , վէ հէր օլան շէյի խայըլը էթմէք՝ պիզիւմ էլիմիզտէ օլմատըգտան սօնրա , հէր կելէնէ խօշ կելտին տէյիպ՝ պի գայտ օլմագ , վէ հաթթա Սենէքա Ֆէյլէսօֆուն նատիհաթը իւզըէ՝ կելէճէյէ փիշինճէ հաղըր օլուպ , գապուլ էթմէք՝ ագուլըլըգ տըր :

Իշթէ սանա սիֆթահ պիր իլաճ քի , կերքի ինսան ագլըլա պուլունմուշ շէյ տիր , լաքին ֆէլէթին սիլէլէրինի երմշատըր : Պիզ պու հագ քելամը տիւշիւնսէք , իլլամ օլուրուզ . վէ նիլին տիւնեանըն հէր շէյի տուրմայըպ թէպտիլ

օլուր, կիւլէրի նիշին տիքենսիւ օլմաղ տէյի ալ-
լաալուլմիւղա, ալիզ տէ կիւլէրիզ . զերա ծնւարն
եարասըըը էօյլէ տիր: Տիւնեատէն էյի շէյ ու-
մուլմաղ, զերա տիւնեա կեօղ եաշը տէրէսի տիր-
վէ էօյլէ օլտուլունու՝ ալիզ տէ հէր կիւն իգարար
էտէյօրուզ: Տիւնեատէ վազը օլան շէյլէր՝ ին-
սանլարըն մուրատլլա օլույօր . պու ինսանլա-
ըն հէր պիրի՝ պիրէր մէշքէպտէ, հէր պիրի
պիրէր ագըլտա . Ֆէնա շէյ էտէնլէր վար, էյի
էտէյօրում տէյի տուրուր . պիրինէ հագ կեօրիւ-
նէն շէյի՝ օպիրի նահագ տըր սանըր: Իշթէ տիւն-
եանըն տուրմայըպ թէպտիլ օլմասընա սէպէս
պուլնլար տըր . վէ պուլնլարը միւլահագա էթ-
մէյիպ, պու տիւնեանըն պէօյլէ գասըրլալը
Ֆըրթընասընտա լիմանլըգ արայան տիվանէ՝
քենտի կեօնիւլ ազապընը արթըրըր :

Պուրայատէք ինսանճա սէօյլէտիւմ . լաքի՝
պու մատտէնին սսըլ թարիգի պու տէյիլ տիր:
Շիմտի կերէք քի, հիլմէթ էթալիլմիզ տինէ
միւնասիպէթէն՝ մէզէպաճէ սէօյլէյիւմ : Սէն
տիւնեատէ պիր ալ ատամ կեօրիւրսիւն, էզ
ճիւմէ պիւյիւքէրտէ, զէնկինլէրտէ . սանըրսըն
քի, իգալալէրի քեմալտէ՝ պախթըլ ատամլար
տըր, հիչ պիր տէրտլէրի եօք, տիւնեանըն հէր
զէվգինի տօյա շօյու չըգարըյօրլար . օյուսա չօ-
ղունուս նէ տէրտլէրի, նէ սըգընթըլարը վար
քի, եմիղտէն կեօրիւնմէզ . վէ ծնւարն տէրտի
էօյլէ աղըր օլուր քի, եուլթգունտուգճա պա-
սար . փէք էյի պիլիւրիւմ քի, ադլ ըլա վէզն է-
տէնլէրին կեօղնէն՝ հիչ պիր հասէտ էտէճէք
շէյլէրի եօք տուր :

Աւետարանաւ եազըը տըր. “Օղոււ, տիւշին
քի՛ սէն տէվէթի տիւնեատէ ալտըն” , տէյի
(Ղուկ. ԺԷ. 25.) օ եէյիպ իջիճի զէնկինէ վէրի.
լէն ճէվապ խաթրմա կելտիքճէ, օ րահաթ.
լըդտա հիւզէն ատամլարա՝ հօմիւրէրինի զէվգ.
տէ սէֆատէ կէչիւրէն ատամլարա՝ իգպալի տիր.
լէր տէմյէ, աղլըմ իլէրի վարմաղ: Էֆէնտի.
միղ փարիսեցիլէրին հօնիւնաէ՝ շայիրտէրինէ
նապէթտիլի՝ թէմնիլ մի տիր, թէվարիլ մի
տիր. տիւնեատէ մալ րահաթլըդ իջինտէ եա.
շայան ատամ՝ Ալահընը ունուսուր տէտիլի
պահայա, սէն տէ տէրտսիղ միհնէթսիղ, հօյլէ
րահաթ եաշամագ իսթէր մի խիւն:

Եա չիւնքի Ֆէլաքէթ պիղի սարապ, պէօյլէ
պիր ույուշուգլուգտան ույանտըրըօրտա, տէրտ.
սիղ եաշամատան ըսա, ճէֆա չէքմէք տահա էյի
տէյիլ մի: Պիլիւրիմ, ինտան վալիֆ տիր, տէրտի
միհնէթի քէնտի սորզուլէյէմէղ. սլա խուսուս
տիւնեա իջինտէ պաշընտա գալապալըղը օլան
ատամ՝ զիյատէ մէշապգաթ արայամաղ, լաքին
թապիաթի իլէ կէլէն սըգընթըր սապր ըլա չէ.
քէմէղ մի. Քս շայըրտը կիպի՝ աշգ ըլա տայա.
նըպ տուրամաղ մը:

Պու տիւնեանըն միհնէթլէրինտէն սօկրա,
վարըպ պիր հպէտի տէվէթէ Պաիլ օլաճաղընա
ինանան ատամըն կէօզիւնէ՝ չէքիլէն սըգընթը
կէօրիւնիլըր միւ. հաթթա օ հպէտի րահաթա
իւմիտ էտէն ատամ՝ հպէտի մուսիպէթէ տիւշ.
մէտէն իսէ, տիւնեատէ տէրտ միհնէթ սարանըր:
Էյէր պու տիւնեանըն տէվէթի՝ անըլ թայեիին
օլուղլուամուղ նէթիճէյէ մանի օլաճապսա, վէ

հայր չէփլէն ֆէլաքեթէր՝ պիղի Ալահն է
թէյիւտէն այրմայըպ, օլ էպէտի տէվէթէ յա
իւ հտէճէքսէ, տիւնէա տէվէթին արզուէյ.
իւ տէ, քէնտիմիղի թէհլէքէյէ գօմանըն ասլը
նէ:

Սագըն սրանա տէմէ քի, քիշի զէնկինլէքտէ
տէ Ալահ ըլս պէրապէր օլս պիլըր տէյի. զիրա
օլս պիլէճէյինի ինքէար էթմէմ, լաքին օլ գա
տար կիւճ շէյ տիր քի, օլմազտան սայարըմ. մէյ
էր Իֆէնտիմիղին “ Գալպի ֆագըր”, տէտիյի
զէնկինլէրտէն օլս. զիրա օնլարըն կէրչի մալի
վար, հէր րահաթը եհրինտէ տիր, լաքին կէօզ
լէրինտէ տէյիլ, եօգ աուր կիպի տուրուրլար. վէ
միւհթաճ օլանլարա սէվէ սէվէ տաղըտըրլար:
Անճագ պէյլէլէրի սայսանա պիր, պագ գաջա՝
չըգարա պիլըրսին:

Լաքին գայլըսը օլան աւտամ՝ քէնտիյի տէ
ֆալա վէրէմէզ. վէ հաթթա քէնտիյի տէյէն
էլի՝ էօիմէյէ չալըչըր. զիրա պիր աւտամ քէն
տիյի նէ գատար սլտըրմըչ օլսա, պիր տէրտէ
տիւլտիւքլէյն ագլընը շաչըրմըչ օլմարգտան
սօնրա, հէր կէլէն թանկըրտան օլտուլոն պիլըր,
թանըր:

Մատամ քի տիւնէանըն տէմի տէվէթի ֆիք
րիմիղի տաղըպըյօր, վէ էն էլզէմ մասլահա
թըրմըզ խաթըրտան չըգարապըյօր, պէյլէ տէ
միւ տէվէթին նէսինէ՝ արզու չէքմէլի. վէ ֆէ
լաքէթ տէտիլիմիզ սէրէնճամլար՝ պիղի Ալահ
էօլունա գօյօրսա, նիլին շիքիպէթ էթմէլիլի:
Ամա տէյէճէքսին քի, ինսան թօփրագտան եա
փըլմըչ, աճը տույար, կիւճիւնէ կէլըր. վէ

խուռուսան էհլի ալալ սահիպի՝ պի կիւնահ էվ լատլարընըն՝ պիլէսինձէ չէքտլինի կեօրեւսէ , եիւրէյինին աճըսը արթար : Ելպէթտէ կիւձէ կեւմէսէ , եիւրէք աճըմասա , մէշագգաթ տէնլիր մի : Կիթտէյիմիզ եօլտա ույգուլյա տաւմայալըմ , մէնզիլ ալալըմ տէյի , Հագ թաալա պիզի օ տէրաւ , լէր իլէ տուրմայըպ աիւրթէր . Էլպէթտէ աճըսըն տուլմալըլ :

Լաքին պիզ հայվան կիպի պուշլարըն աճըսընա պագմամալըլ . Դաւիթ մարգարէնին տէտիլի կիպի օնլարըն ագլը եօգ , լաքին պիզ տիւշիւնմէլիլ քի պու տէրտլէր , պու միհնէթլէր իլէթի՝ ճանըմըղա մուալէձէ տիր . Թապլիպի մութլագ՝ օնլարը պիզէ եա միւպթլա օլտուղումուլ իլէթլէրտէն խէլաս էթմէք իչին կեօնտէրիր՝ եախօտ ըահաթլըգ արասընտա գօլայ ուլլայաճաուրըլը՝ պիլտիլի մարաղլարը պարըլամագ իչին վէրիր : Դաւիթ մարգարէյէ պագսանա . քէնսի հագգընա “Տիքին պաթընձա , գասալէթէ տալտըմ” , տէր . (Սաղ . Լւա :)

Ինսանա ճաիզ օլան՝ չէքտլի մէշագգաթը Ֆիքրի իլէ խաֆիֆլէթմէք տիր . չիւնքի չէքիլէն մէշագգաթլարըն կեօնիւլ աղապը Ֆիքիրտէն կեւր , վիւճուռումուզուն չէքտլի սըգընթլը՝ պիր էյլէք տիր տէյի ագլըմըղա գօրսագ , տէրտիմիզ խաֆիֆլէնիր :

Սէն իսթէրսէն՝ պօշ լագըրտը տըր տէ , պագպէն տէ սանա տիւնեանըն ֆէլաքիթլէրի՝ Էյլէք օլտուղումուլ իսպաթ էտէ պիլլըմլիմ : Իսթիւսա՝ պու ֆէլաքիթլէր քիմտէն կեւր . իքինձի՝ պու ֆէլաքիթլէրի կեօնտէրէն , նիլչին կեօնտէ .

րիւր . իւջիւնճիւ . պու Ֆէլաքեթլէրաէն քիշիւէ
նէ խալլար օլուր :

Իվվէլա՝ Հադ Թաալա տիւնեայր եարաուրպ ,
հէր շէյին 'նիզամընա' խոսրէսինէ մուգայէէտ
օլտուգտան սօկրա , եարաթաղը մախլուգաթըն
պաղըսընը ունուտուր տէյէ պիլըրմիսին : Եօգ .
զիրա Յս Իֆէնտիմիզին պուլուրտուղունա կեօ-
րէ՝ սաշարըմըն հէր թէլի սայըր սըր . եանի
Ալլահ ազիւ-իւշ-շան հազրէթլէրի պիր գըլը-
մըզա վարընճա մուգայէէտ տիր տէմէք իսթէր :
Էյյէ իսէ պիզէ հէր նէ կելսէ Ալլահտան կելըր :
Կերէք սանա , կերէք սաիրէրէ , Ալլահ մու-
գայէէտ օլմատըր իշին , գազա կելլօր տէյի՝
Ֆիքրինտէն կեչտիլի վափ մը . եախօտ Ալլահ
պու պէլալարը սէպէպսիզ կեօնտէրիյը տէյէ
պիլըրմիսին . մուգայէէտ օլմատըր իշին , նա-
հադ եերէ կեօնտէրիյօր տէյէմէզսին , զիրա
քիւֆր էթմիշ օլուրսուն . սէպէպսիզ տէ տէյէ-
մէզսին , զիրա Ալլահ ալէմին փէտէրի տիր , վէ
պիզ տէ քէնտիլի փէտէր պիլմէմիզի իսթէր :

Պու սուրէթտէ պաշըմըզա կելէն Ֆէլաքեթ-
լէր գազա տէյիլ , ալէմին սահիսի վէ եարատը-
ճըսը՝ սահիպ գատէր կեօնտէրիյօր . ինսանլա-
րըն ճիւմլէսինի թէքմիլ մուհապպէթ իլէ էվ-
լաա կիպի սէվէն փէտէրին էլլնտէն չըգայօր :
Էյյէ օլտուգտան սօկրա էյլէք օլտուղունա նա-
սըլ շիւպհէ էտէ պիլըրիզ : Ինսանճա Ֆէնա տըր ,
լաֆին Ալլահճա տէվլէթ տիր . քէնտի տիւշ-
մէնլիինտէ էօլէնլէրտէն զայըրընա զաջապ է-
տէմէյէն փէտէրին՝ սահիհ մուհապպէթի նիւա-
նէլէրի տիր . հաթթա պու տիւնեատէ սէվտիլ :

ատամլարտան զայրըսնա ազապ չէքտիրմէզ : Պիր պէլա՝ Ալլահըն էլինտէն չոգորգատան սոկ-
րա , պէլա տէյիլ տիր , թապիաթընը տէյիշիր
խայր օլուր . զիրա եա օլան թագսիրաթլարըմը-
զը տէֆէտէր , եա օլաճագլարը գարշըլար :

Կեւէլիմ իբնճի խուսուսա . Հագ թաալա
պիզէ տէրսի՝ եա թագսիրաթլարըմը տէֆէ-
թմէք իչին , եա օլաճագլարը գարշըլամագ իչին
կեօնտէրկօրսա , վիւճուտուսուզա նէ գասար
կիւճ կեւէ , եինէ էյլիք օլտուղուսու թանը-
մալըլը : Չէքիլէն ֆէլաքէթէ՝ տիւնեա տիլին-
ճէ՝ գազու տըր տէրէր , լաքին պիզ էօյլէ օլմա-
տըղընը ինանմալըլը . Ալլահտան կեւտիլինի պիւ-
տիքտէն սօկրա , Ալլահ պիզտէն եիւզ չէվիրմէք
տէյիլ տիր , իլա հալիմիզէ պի գայտ օլամատը-
ղընտան պաշգա , թէ՛տիպ վէ թէքտիր էթալի՝
սէվտիլի ատամտըր տէյի , քենտի խապէր վեր-
միշ . օնտան սօկրա կեօնտէրտիլի տէրտ մէշագ-
գաթ՝ քենտի խայրըմըլ իչին օլտուղու ինքեար
օլունուր մու : Էօյլէ իսէ ֆէլաքէթ տէտիլին
պէլա տէյիլ , էյլիք սիր :

Իւչիւնճիւ խուսուստա , ֆէլաքէթին օլ գա-
տար ֆաիտէսի վար քի , տիւնեանըն իգալին-
տէ հէր նէ գատար արասագ , պուլամայըլ : Տիւն-
եանըն պօղուգլուղունա պադսաճա . տիւնեա
տէ պու գատար քեօթիւլիք օլույօրսա , ֆէլա-
քէթ չէքէն զամգէտէլէրտէն մի զուհուր էտէյ-
օր . տէրտի գասալէթի օլան ատամըն՝ նէ զէվ-
դէ սէֆայէ պադաճագ վագթի վար , նէ տիւն-
եանըն պէտիսուլարընա . լաքին էլի կենիշ օ-
լուպ , րահաթըլդ տէյի չալգանթըսա եիւզէն

ատամ՝ պօրճունու գօլայ ունուտուցօր, հեվախ
նէփախնէ էսիր օլուցօր:

Կէօրտլուն միւ ֆէլտքեթին խայրընը. ինսա-
նը Ալլահա եագլաշարըրը, վէ տէվլէթի րահա-
թը եէրինտէ օլանլարըն էքսէրինին՝ պաթարըը
պէսխուշլարտան ուղադ թու թար:

Պէն սէնի պիր. քեամիլ ատամ պէլլիլէմիշիմ.
պու գատար լադըրտըտան սօկրա նէ տէրախն,
տիւնեաաէ սէն տէրաաիդ ատամ օլուպ տա,
տիւնեայը թու թմուշ պիր ալայ պէտխուշլար՝
Ալլահն իսմինտէն դայրը շէինի պիլմէզ, օնու-
տա քիւֆր իչին, եէմին իչին, անտ իչին վէ էթ-
տիքլէրի ալագլըդլարա շահիտ թու թմագ ի-
չին պէլլիլէմիշ հէրիֆլէրէ պէնզէմէք իսթէր
մի խախն:

Պէշլէ տէվլէթէ իգպալէ մալիք օլմագտան
լսա, սըգընթը չէքմէք տահա էյի տէյիլ մի:
Սըգընթը չէքեն ատամլարըն աղղընտա էզպէր
տիր, աթէշտէն կէօմէք տիր կիլիլմէզ, տէմիր-
տէն լէպլէպի տիր չինէնմէզ տէրլէր. եալան
տըր. զիրոս Ալլահ՝ գարը՝ տաղընա կէօրէ վէ-
րիր. Պօլոս առաքեալ տէր. քի, հատտիմիշտէն
չկատէ եիւք ալթընա կիրմէյէ՝ Ալլահն ըիզա-
սը եօգ աուր: Անճագ տէրտլէրիմիզի աղըրլա-
տան նէ տիր, պիլլիմիսին. սապըրմըզ օլմատը-
ղը. Ալլահն գատէրինէ ըիզա վէրմէտիլմիզ տիր
քի, տէրաիմիզի աղըրլատըր. եօգուս մուրատը-
մըզը Ալլահն մուրատընա ույտուրուպ, Ալլահ
ֆէնա շէյ եափմազ, պիզէ հէր կեօնտէրտիլի
խայրմըզ իչին օլուղընա իթիգատ էթսէք,
էշլէ պիր մուհապպէթը փէտէրին գատէրինէ

դաշալիմիզտէ պիր ըիղա տօղար քի, տէրութիւն
միզի խաֆիֆլէտիր, պիզի մէսրուր էտէր:

Սանա պիր նաւիհաթ տահա վէրէյիմ. չէ
քիւէն մէշադգաթլար արասընտա, եահուտի
լէրին չէօլտէ էթտիյի կիպի, Մըսըրտաքի եէտիյ
ին էթի սօղանը խաթըրնա կէթիրմէ. արտը
նա պադըպ տա, էյի կէշիրտիյին կիւնլէրի տիւ
շիւնմէ. զիրա էյէր տինին վար ըսա, օ հալնին
ֆէնա օլտուղունու թանըմալըսըն, վէ օնլարըն
ֆէնա օլտուղունա խապաթ՝ Ալլահըն չէքիպ է
լինտէն ալտըլը տըր:

Քեզալիք էօնիւնէ պադըպ տա, իլէրտէ պու
լունանլարըն հալնէ հէվէս էթմէ. զիրա օ սէ
նին աղըընա սըղաճագ լօգումա տէյիլ տիր. վէ
պէնի տէ նիլն օնլար կիպի էթմէմիշ տէյի, գա
տէր սահիպինէ սիթէմ էթմէք օլուր: Սօլու
նա տէօն, սօլունա. սէնտէն աշաղալարա պադ.
վէ տէրտին նէ գատար աղըր օլսա, սէնտէն
պէթէրլէրինի պուլուրսուն. էօյլէլէրէ պադար.
սան, սէնին տէրտին խաֆիֆ օլտուղունու ան
լար, տահա պէթէր օլմատըղընա շիւքը էտէր.
սին: Յօք երանելի գատար տէրտի օլմայասըն,
պու ճիւմլէ իլէ «Վիւնահքեար ըմ... լաքին
մուսթահագ օլտուղում գատար ճէզա կէօրմէ
տիմ», տէր իտի. (Յօք. ըմ. 27:)

Անճագ զամըղ օլ տէմէմ. պաղըլար հէր
չէյէ պիգայտ, հէր նէ օլսա՝ վաղիֆէլէրի տէյ
իլ. օնլար կիպի օլմա. զիրա տէրո մէշադգաթ
տէտիյի՝ տույարսան սէվապը օլուր, եօգսա նէ
էթտիյին սապըն Քիւքեաֆաթը գալըր, նէ
գատէրէ վէրտիյին ըիղանըն էճի. հէֆիսինի

ղայս էտէրսին : Տէրտի մէշսգդաթը տույուս ,
աճըսն չէքմէլի . լաքին Յոբ էրսնէլի կիսի էթ-
մէլի . “Ալլահ վէրտի , Ալլահ ալտը , Ալլահ նա-
սըլ իսթէտի իսէ” էօյլէ օլտու . իսմի չէրիֆի
մուպարէք օլտուն , տէր իտի . (Կ . 21 :)

Տէրտէր , սըգընթըլար , ֆէլաքէթլէր , Ալ-
լահ պիզի . քէնտիէ իսթէտիինէ պէշարէթլէր
տիր . Հագ թաալա օնլար ըլա պիզի . քէնտիէ
եագլաշտըրըր . վէ պու տիւնէա սիւրկիւնիւն-
տէն սօկրա . քէնտի գուճաղընա կեօթիւրիւր :
Պուճապըլար ճէննէթի էտինմէյէ պու գատար
սըգընթըլար չէքմէլէր իսէ , հաթթա քըլարըն
քու էֆէնտիմիզ պիլէ՝ տիրիտիքտէն սօկրա ,
Իմիսուուս գալստընա կիտէքէն . Քո քէնտի
տէվլէթինէ վարմաղա՝ խաչ չէքմէք իգթիզա
էտէրտի տէյի . շայիրտէրինէ սէօյլէմիշ իսէ ,
պիզ քի կիւնահատան խալի տէյիլ իզ , տիւնէա
սըգընթըլարընա պու գատար ճանրիլը սըգըլ-
մագ ալըպ տէյիլ մի : Ալէլ գարտաշ կիլ , պիզ տէ
սաղ եանտաքի իւրսըզ կիպի , էթտիյիմիզի պուէ
տուք տէյի իգրար էտիպ . օ մէրհամէթ սահի-
պինէ շիւքը էտէլիմ քի , պիզէ պօրճումուպու
պու տիւնէատէ էօտէտիյօր :

Չօգլար վար քի , Ալլահըն զաղապընա մուս-
թահագ օլտոգլարընը ունու թմուշար տա , կէ-
ճէ կիւնտիւզ թանքըր տույըլա թաճիզ էտէր-
լէր . տէրտի պաշըմըղտան տէֆ էյլէ տէյի նի-
եէթլէր , զիյարէթլէր էտէրլէր . ջերմեռանգ-
քիմնէլէրէ տուալար ըամարլարլար . սաքըն տէն
տէ օնլար կիպի օլմա , զիրա պու հէմ Ալլահը
թաճիզ էթմէք տիր , հէմ տիւնէալըղըմա պագ-

մայօրսուն տէյի, սիթէմ էթմէք տիր: Ալլահ
պիզիմ փէտէրիմիզ տիր, պիզէ լազըմ օլանն՝ պիզ
տէն էյի պիլիր: Ալլահտան սապըրլար տիլէ,
վէ չէքտիլին մէշագգաթլարը՝ կիւնահլարընա
պէտէլ՝ աշգ ըլա փիշքիշ սուն: Փէք սըգըլըր-
սան՝ էֆէնտիմիզ կիպի սէօյլէ, «Էյէր միւլֆին
իսէ, պու գատէհի պէնտէն չէվլը. անճադ եի-
նէ պէնիմ տէյիլ՝ սէնին մուրասըն օլսուն», սէ՛.
(Մատթ. իշ. 39:)

Ախրը քէլամ, պուգ Հագ թաալա Դաւիթ
մարգարէնին սողըլլա տէրտլի ատամա նէ վատ
էտէր. իպթիտա «Հէր սըգընթընտա պիլէսին
ճէ իմ», տէր. օ նէ թէսէլլա աըր պիր տէրտլի-
է քի, Ալլահ տաիմա պիլէսինճէ օլուպ, քէն
տիլի պրափմայաճաղընը պիլիր: Էքինճի, «Գուր
թարըրըմ», տէր: Իւջիւնճիւ, «վէ միւլէրրէֆ
էտէրիմ», տէյի վատ էտէր: (Սաղ. 7:)

Էյ՝ պիրատէր, էյէր պու լազըրտըլարըմ սէ-
նի թէսէլլա էթմէզսէ, տէրտինէ տէվա օլա-
ճագ՝ պէնիմ պունտան էյի իլաճըմ եօգ. լաքին
ապըն վար ըսա, եարէլէրինէ պունտան զայրը
եարտը մէլէմ արամաղըն. զիրա պու պիր
էիւք տիր քի, իսթէր իսթէմէզ գալտըրաճագ-
սըն: Չիւնքի հալինի տիւզմէք, տէրտէն գուր-
թուլմագ, սէնին էլնտէ տէյիլ իսէ, օմուղլա-
րընը սիլքիպ՝ էպէտի հէքիմին քէրէմ էթտիլի
մուլալէճէյի զէհրէ թէպտիլ էտէճէյինէ, պուն-
լար Փէտէրուլլահըն թէրպիլէսի տիր տէյի գա-
տէրէ լէզա վէրսէն, էն տար վագթինտէ Ալլահ
պիլէնճէ օլուպ, իմուտա էտէճէյինէ իթիգատ
էթսէն, վէ չէքտիլին մէշագգաթլարա պէտէլ՝

էպէտի իւճրէթ վերէճէյինէ իւմիտ էթսէն ,
տահա, էյի օլմանդ մը :

Տերտտէն խելաս օլմագ սէնին էլինտէ օլմա-
տըրտան սօկրա , եա սապը էտիս' միւքեաֆա-
թընա պէքլէմէլիսին , եա քենտինի թէփէլէյիս'
հէմ պոլնտա, հէմ ախրէթտէ Ալլահըն զազա-
սլընը պաշընա թօփլամալըսըն : Պագ տա հան-
կիսի իշինէ էլ վէրիքսէ , օնու էյլէ : Անճագ ու-
մարըմ քի , պու նասիհաթլարըմը դարտաշ մու-
հապպէթի նազարըլլա պագար , պոլնտան սօկ-
րա կեւէն տէրտէ մէշագգաթա ըիզա վէրիքսին .
վէ կելտիյի փունարա պագար , էտէճէյի խայրը
ախլանիւր , կեօնիւլ հօշուղուլլա գապուլ է-
տէրսին :

Պէնիմ սանա եարտըմ էտէճէք' պոլնտան
էյի ագճէմ եօգ . անճագ մէհէնկէ վուրուր-
սան , ալթոլնտան կիւմիւշտէն խալիս , վէ գըլ-
մէթի' ճէվահիրտէն տէ զլլատէ օլտուղունու
անկար , պէնիմ տէ սանա նէ տէրէճէտէ մու-
հապպէթիմ օլտուղունու տույարսըն :

ՓԻՒՐՈՒՄԱՅԷՏԷՆ ԻԼԻՐԻԿԵԼԷՆԼԷՐԻՆ
ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՕԼԱՆ ՍՈՒԻ ԳԸՅԱՍ

Տօմար ,

Զոգ աճախս առամ սըն սէն . պաղը ֆէ-
լէք միւսաատէսի իլէ իլէրի կելմիշ , վէ պաղը
տա պէնտէն տլա մէրթէպէյէ էլմիշ՝ ֆիւրու-
մայէտէն կելմէ առամլար ըլա դօնուշմաղա ,
ճաճըմ սըգըլըր տէտլիլինին սէպէսլինի՝ պանա
անլատընճայատէք չօգ զահմէթ չէքմիշլին : Պու-
գատար սըգընթըլա մուճիպ նէ՞ խտի : Պէնիմ սա-
նա իլմի էտէպ հադգընտա էաղարըլմ միւլահա-
ղսլարտան մէրամըմ՝ թապիաթտէն թտպիաթէ,
մէշըէպտէն մէշըէպէ ֆարգ էօգ տէմէք տէյիլ
խտի . իլլա տօլմագտան տօլմաղա ֆարգ վար
տէմէք՝ ահմագըդդ տըր տէմէք իսթէտիմ : Զէ-
մանէտէ միրաս կիպի օլմուշ . քիտարտան տօ-
ղանըն պիլէսինճէ պիր քիպիր տօլայօր : Պէնիմ
մէրամըմ՝ օ քիպրին թօխու մուշու սէնին գալ-
պինտէ գըրըպ , քիպար օլանըն աուըլ նիլանէսի՝
ալլագ կէօնիւլլիւլիւլէք օլտուղունու , վէ ինա-
նա՝ ինսան նաղարըլլա պագմագ օլտուղունու
անլաթմաղա ճահտ էթմիշ խտիմ :

Եօգոսս օ ֆիւրումայետէն կեւիւ . ֆէլէք միւ-
ստատէսի իլէ մերթէպէյէ էրէն՝ ըիւթպէսինէ
հադընաւը պիլմէզ հէրիֆլէրին էշէքճէ մէշըն-
պինէ թէհամմիւլ էյլէ , եախօտ օնլարա ույ տէ-
մէք՝ խաթըրմտան պիլէ կեւմիշ տէյիլ տիր :

Պաղը սլայաղը ատում՝ հարամտան հալալ-
տան տէօրթ փարա արթըրըսլ իլէրի կեւըրսէ ,
քիւպարըք՝ պիւյիւքիւք սէֆիհլիլէ օլուր
գըսալլա , կեօրմէք խաթէմէյէնլէրէ ճէպէ կեօս-
թէրմէք իշին , զարիֆ ըուպալար , ալթուն կիւ-
միւշ թագըմլար , աղըր տէօշէմէլէր , ինճիլէր ,
ճէվահիրլէր տէգքեր տէ , սլադտըգճա թաուզ
գուշու կիպի գապարըր : Պունլար էյի շէյ տիր
տէյէն քիւմ . քիւմ տէր քի , պիր էհլի ըրզ ատում
օնլարա պէնդէսին , օնլար կիպի էթսին . հայվան-
ճա պիր քիպիր տիր օ քի , ինսանըն զահիրտէ
կեօրիւնէնտէն ղայրը սլադաճադ շէյի եօգ գը-
աս էտէնլէրէ մախսուս տուր . պէօյլէ ատում
քէնտիլի պիր աթ էէրինէ դօր , սաղըրսընըն
փորլադըրընա պագար , պաշընըն թութուշու-
նա պագար , քիշնէմէսինտէն խօշանըր , իւզէ-
րինտէքի ըաիւթա՝ թագըմա սէվինիր :

Օպիրի տէրէճէսին աթլամըշ , խալլա ոյէնի
ալիճէնապ աղա սանսըն տէյի , օթուրուպ գալլա-
տըղը էէրսէ՝ սէօյլէյիմ էօյիւնմէք իշին , պիր
քիմսէյէ պիր հէտիսէ , պիր էյլիք էթմէլի՝ պիւյ-
իւքիւք սայար , էյլիք էթտիլի ատամը ութան-
տըրըր : Պէն պէօյլէ էշէքըլիէ էֆէնտիլք տիր
տէրմիլիւմ . հաթթա պու պիր ալլադըք տըր
քի , էյլիլին սէվապընը ղայպ էթտիրիր . վէ շան
վէ իթիպար գազանտըրաճաղը էէրտէ , քիշնի

Բէզէլ ու րուսիայ Էտէր, իթիպարտան տիւ-
շիւրիւր :

Պիրի տշաղալարտա երկքսէլիպ, եհրտէ գալանն
լարա քիսլը իլէ պագար, սէհսիզլէք էտէր
էտէպսիղլէի չէլէսիլէք սայար. տիւնեալգտա
կերի գալանլարը՝ ոսղուշտա լըսագաթտա քէն
տիտէն ալայըսա տտիխ, խարլայըպ խըրփալամայը
պիւշլէքլէք սայար. ալմէլէրէ, ըրզէհլինէ եիւզ
վէրմէմէի՝ թապիւթ ոահիպլէի ատու էտէր:
Պէյլէ ալգագլարը սանա մէտհ էտէն քիմ.
հաթթա պուշլար թապիւթ ոահիպինին իքրա
հը օլաճագ շէյլէր տիր:

Հայ հայ. պէջլէ պուլանըդ փուճնարլարտան
չըդան սու՛ հէր նէ եիւքսէքլլէ չըդսա , չիւքինի
չամուրուճու պլլէսին՝ չէ կեթիւրիւր . զաթին .
տէ չիւքի օլան ալչադ . թապիւթ՝ եիւքսէք մէր .
թէպէլէրտէ , նէ՛ մէշսէպ փաքլլի իդթիզա էթ .
տիլինի պլլէմէզ : Զաթի թէրպլէլէրի խօրեաթ
օլանլարը սէջլէմէմ . միսալ , փարմագլարլլա
պուրնուճու գարլլթըրմագ , պուրնուճու եէրէ
սիւմքիւրմէք . չաթըր չաթըր կենիւրմէք . չէմլլ .
եէթ արասընտա շամաթայլա կենզինի պօղա .
զընը այլթլամագ . հայվան կիպի գաշընմագ . իրի
իրի հանէմէք . վէ պուճուճ կիպի , վէ պուճուճ
պէթէր թէրպլէսիլլէքլէրլինի ուճուսամայան .
լարը սէջլէմէմ : Լաքլն օեզէք պիւզիւք սախթէ
չէլէպլլէքլէր իլէ , եվվէլլէի խօրեաթըդլարընը
էօրթմէլ՝ ույար ույմազ թագլիտ էտէնլէրի
սէջլէրիմ :

Ալահըն աղիզ խաղինէ հէր լադըրտըտա եէ-
 րն էթմէք, քիւֆը հախա՝ երբ երբ սէօյիւս

սայրս պէտ զէպան օլմագ՝ պիւյիւքնւք տիւր
սանրըլար. ետլանըն, միւտահէնէնին ատընա
փօլիթիգա դօմուշար, իքի եիւղիւքնւք իշկիւ-
զարըգ տըր սանրըլար. հիզմէթքեարըլարը խըր-
փալամագ, սերթ սէօյէմէք քիպպըգ տըր.
էլնն ըրզընը էվլատընը պարթմագ թապիւթ
սահիպըյի տիր Բըլաս էտէրէլը. միւքէլէՖ զնա-
Ֆէթէր էթմէք՝ արիճէնապըգ տըր. քենտի-
տէն աշաղալարը դօրդուլմագ, տէօյմէք, թէք-
տիր էթմէք՝ նիւֆուզ դուվլէթի տիր. ալա-
ճագընըն հագդընը քեսմէք՝ իտարէ տիր տէր-
էր: Պուշլարա գարըլըգ՝ քենտիտէն աշաղալա-
րա իլթիֆաթ էթմէք միւրթէքիպըգ տիր. պիր
ատամըն գապահաթընը աֆվ էթմէք, քենտի
տէրէճէսինի պիլմէմէք տիր. ճանընա մուգայ-
եհա օլմագ՝ մայրապետ ապալըգ տըր տէրէր:

Էյէր պիր ազիլմէ հիզմէթ էթմիշ ատամ Էաս-
լար, օգուտուգլարը իլիմ՝ թէրպիլէլի ատամ-
լար կիպի, մէշքէպլէրինի թասհիհ վէ թաթհիլը
էտէճէլինէ, տահա թէրս, տահա խօրեաթ, տա-
հա ֆօսուլ էտէր. հէր հանկի մէշհուր ալիմին
քիթապը էլինէ կէշտէ, պիրէր պէհանէ պու-
լուր. պուշու եաղան էշէք տիր տէյի, իթա-
լէի լիսան էտէր. հէր մատտէյի քենտի ազլըլա
ֆասլ էթմէք իսթէր:

Պէօյէ խօրեաթըլլարա էօզը էթտիյիմի՝ մէք-
թուպումուն համկի լագըրտընընտան ալաըն.
պէն պու գատար շաշգըն մըրարմ: Ես սէն պէնի
պիլմէզ միսին քի, պու պէտիուլլարը պիր քիշ-
զատէտէ կէօրսէմ, էթտիյի հաղալէլիք տիր տէի
ճանըմ արդըլը, իքրահ էտէրիմ: Քիշի զատէ-

տէ իբրահէն եւ թալէլիմ շէյի՝ սօնկրատան կեօրմիւշ
ատամտա նիշին պէյէնէճէյիմ :

Սէն լազըրսումը անկայամամըշտըն տօսթում .
կերչէք փէս փայէ ատամլարըն էքսիլինտէ պու
եազսըլըմ գապահաթ լար պուլունուր . լաքին
պունլարտան մանոա պիր դապահաթ տահա վար
քի , զաթի քենտիլէրտէ եօգ , քիշի զատէտէն
էօտիւնճ ալըրլար . եանի , պոյալը ատամլարա
պէյէնմէղէր՝ իբրահէն ետէրլէր : Պէնիմ մէրամըմ՝
սանա պունու անկաթ մայրտը :

Վէ չիւնքի պու սէօղիւմիւ անկամազ կիպի
տուրույօրսուն , պիր աղ տահա աչըգ սէօլէյիմ :
Վէ եաշըմ սէնտէն զկատէ օլմաղլա , սէնտէն
պիր իքի կեօմլէք զկատէ էպքիթմիշիմ . էյ-
էր ճանըն սրգըմալսա , սէնիւնլէ ուղունճա պիր
թաֆսիլէ կիրէլիմ . զիրս պիւշիւքիւք սալթա-
նաթ իչինտէ տօղան քիմսէլէրտէ , պու իլէթ
թապիւթ կիպի օլմուշ , պունու հէր քեօին
գալսիւնտէն չէքիպ չըգարմագ՝ պիր էլզէմ մաս .
լահաթ տըր սանըրըմ :

Չիւնքի նէ պոյալը ատամըն սօլուշունտա
խալզըն կեօղիւնտէն տիւշէճէք պիր էքսիլէք
պիր դապահաթ վար , նէ քիպարտան տօղանըն
զաթինտէ՝ իթիպար օլունահագ՝ պիր զկատէ
լկապաթ վար . ֆագաթ պունլարը եափան՝
քենտի զիւմիւ ֆապիտիմիղ տիր քի , ֆագըրըգ-
տա տօղան ատամ պաշգա օլուր , փուփլա շիւ-
թէլէր իչինտէ տօղան պաշգա օլուր տէյի գուր-
մուշուգ : Վէ չիւնքի ֆագըր ատամ՝ զէնկինտէն
պիր սախթէ հիճապ փէյտա էտէր , խաթըրըն
կեօղէտիր . օնս գարըլըգ , զէնկին ատամ՝ ֆու-

դարայա դարձը, հագգը օլմայտրագ՝ պիր իթի-
պարսղըդ (Թագընըր) . սանըրսըն քի, սօղան ա-
տամ՝ չամուրստան ետփըլմըշ պիր հայվան սու-
րէթի տիր, երջարզը եիւքսէք օլանըն նազարընս
պիլէ լայդդ տէյիլ :

Կէօրսիլն միւ ֆէսաաղըն թէմէլինի . ինսան-
լարը նէ թէն կեօղիւլէ պագարըդ քի, հէփիմիւ
պիր օլտուղումուղու կէօրէլմ, նէ թէրպիւէ
նազարըլտ պագարըդ քի, քիչինին իթիպարընը
արթըրըպ էքսիլաէճէք դաֆթիման՝ թէրպիւէ օլ-
տուղումու անլայալմ : Չուլ չափու (թ իչինտէ
սօղան սէֆիլն գապահաթը՝ նէ տիր . սէն մալ-
տէվէթ իչինտէ սօղմուշ ուսան, սէնին լիւա-
դաթըն նէ տիր : Էօյլէ իսէ պիր գուլպէ իչին-
տէ սօղան ատամ՝ մէշըէպի նէ գատար փաք
օլսա, պէտ իոուտան նէ գատար իքրահ էթսէ,
իլզէթէ վէ ֆաղիլէթէ նէ գատար ճահա էթ-
սէ, քենտի հիւնէրի իլէ պիր մէրթէպէյէ տէ
նաիլ օլսա, ֆագըր պապատան սօղմագ՝ պու-
գատար պիւյիւք ըէղալէթ մի տիր քի, պէօյլէ
եիւզ չէվրիւպ իքրահ օլումսուն : Ֆագըրտան
սօղմագ գապահաթ տըր, թէմիզլէնմէզ պիր լէ-
քէ տիր հա՛ . պու նէ՞ րապըթասըղըդ տըր :

Տիւնէայէ Յս Էֆէնտիմիզտէն միւ թէպէր ա-
տամ կեւմիշ աէյիլ տիր . պու ճիւմէ իլէ պիր ա-
խօր իչինտէ՞ մի սօղմատը . չուլ չափուտամ մը
սօղանմատը . ատը սէօյլէնմէյէ պաշատըղը վա-
դըթ՝ տարըդ իչինտէ մի տէյիլ իտի . տիւնէատէ
օնտան սէֆիլ ատամ եօղ ուտու . էօյլէ իքէն ա-
լէմին իքրամընը իթիպարընը էտինտի : Էօյլէ
իսէ ֆագըր սօղմանըն իթիպարէ զարարը եօգ :

Էյրէթի զննէթէր, պօշ սալթանաթլար իջին տէ տօղմաշանը՝ ատամ եհրինէ դօմամագ, քիւլրին խայալաթի տիր, Փօտուլուգ էսէրի տիր : Էյէր գանըմ՝ էճատըմ տէրսէն, գանըն հէր քեսին գանը կիպի տիր, վէ ճէտտին էճատըն՝ հալա տիւնեանըն էն քիւլսանիտինին վարաճաղը շիւրիւքիւք գուլուսունտա գօգուպ եաթըլօր : Էյլէ իսէ պունոնլա Փարգ օլմաղ . էն ալա քիպար՝ էն էսնա տիլէնճի իլէ պէս պէրապէր տիր : Ագըլարընը տէրսէն, եա էյի՝ եա քեօթիւ ամէլէրի իլէ էտինտիքէրի սէվապըր զազապը՝ Փուգարա տա օնլար գատար էտին միշ . վէ Ալաճ սագլայա, պէլքի օնլար ճէհէն նէմ աթէլէրինտէ եանուպ տուրույօր, պէյէն մէտիին Փուգարանըն նիչէ պինի էպէտի տէվէթէ նաիլ օլմուշ :

Տիւնեատէ էտինտիքէրի իղզէթի տէրսէն, օնլար քենտի հիւնէրլէրի իլէ քենտիլէրինէ էտին միշէր, սանա հիչ պիր շէյ եօգ . Փապաթ սէն տէ Փիլիլինի օնլարըն Փիլիլինէ ուլտուրմադ տա վասընը սանա միրաս պրագմըշար : Իլէ էյէր սէն օնլարա պէնպէմէզ Փէնա օլուրսան, օնլարըն էյլիլի՝ սէնի խալցըն իբրահիմտան գուրթարամաղ սէն պիր թէրպիլէսիղ, պէտիսույ, եարսամաղ օլսան, վատիշահըն զազապընա մուսթաֆաղ օլսան, էմսալին սէնտէն եիւզ չէվիրսէ, սէնտէն աշաղալար սէնտէն իբրահիմէ, էթսէ, էճատընըն լիյագաթը՝ սէնին հագգընա հիչ օլուր :

Պու գատար լագըրտուտան սօնրա, քիշլի տիւն, եատէ միւթէպէր էտէն՝ քենտի էյի ամէլէրինտէն զայրը շէյ օլմատըղընա սէնին տէ տպըն

եաթըր մը . պուշնտան սոնրա խալցըն իթիպա-
րը ֆէլէյին միւսաստէսինէ պաղը օլմայըպ . քի-
շինին քենտի լեյադաթընտան օլսուղոնու ին-
քեար էթմէ :

Իմոի քիշիզատէնին շէրէֆի՝ եալընըզ քենտի
մէշըէպինին փաքըլըինտէն հասըլ օլույօրսա , պայ-
աղը առամըն տա շէրէֆի իթիպարը նիշին մէշ-
րէպինտէն պահս օլունմասըն : Ինճի տէտըլին
զաթի սէտէֆտէն չըգար . լաքին պաղը քերրէ
սէտէֆ չըգմայան տէնիզէրտէ զուհուր էթտըլի
կիպի , պաղը միտեատան , իսթըրիտեատան , վէ
սաիր քապուգըլարտան չըգարսա , չիւրիւք տիւր,
եալանճը տըր տէյի աթմալը մը . հաթթա օն-
լարըն տա ճինսի Հինտիսթան ինճիսի կիպի տիր-
րէնկի պէյաղ , տէվլի եուվալագ . Հինտիսթան
ինճիսինէ պէնզէտիքտէն սոնրա , չօգ կէօրմիւ-
շիւմ . քի , հիչ ֆարգ էթմէղլէր , Հինտտէն վէ
պաղը թօփրագ սլթընտան չըգանլարա գա-
թարլար :

Ինսանըն տա իթիպարընը՝ պու վէզնէ իլէ օլ-
սուն՝ վէզն էթմէլի տէյիլ մի . հէլէ պու պապ-
տէ էթտըլիմիզ չօգ նահագ շէյ տիր : Պիր առամ՝
պէտիսույ օլուր , մալինի՝ ըիւթպէսինի ֆէնայէ
գուլանըր , խալգա քետէրի օլուր , պէտ սմէլ
իլինտէ եաշարսա , հէրքեո եիւզ չէվլիր , քիմ-
սէ եիւզինէ պագմագ . այնիհի քամպուր գում-
պուր՝ ըհնկի ֆէնա պիր Հինտիստան ինճիսի
կիպի , քիսնէ իթիպար էթմէզ . եա փէս փայէ
սոզան առամ՝ հէր ֆազիլէթի եհրինտէ օլուր ,
իլմէ՝ թէրպիւէյէ հէվէսի օլուր , ալա մէրթէ-
պէլէրէ երէրսէ , ալթուն , ճէվահիր իլինտէ սոզ

մուշ ատամ գատար իթիպարը նիջին օլմամալը ըմբը :

Հաթթա էօյլէր նատիրաթտէն օլտուղուն տան՝ չօգ զնյատէ իթիպարէ լայրդ տըր . ֆիլվադը պաղը պաթագ կեօլէրտէ , պաղը պէտ գապուգլար սլուլունուր , իջինտէն նատիրտէ ին ճիլէր չըգարուտ , թաաճճիւկ էտէրիզ . խօրեաթ անատան պապատան սօղուկ , քենտի թէրպլէ . սի իլէ էն ալա ֆազիլէթ սահիպինէ պէնզէմէյէ դայրէթ էտէն օլուրսա , նիջին իթիպար էթմէ մէլիլ :

Ամնա ֆիւրումայէտէն կելիպ , եա ֆէլէք միւսատէսի իլէ , եա քենտի հիւնէրի իլէ պալա մէրթէպէյէ նաիլ օլմուշ ատամ՝ զաթինտէ օլան խօրեաթ լըղը պրադըպ , թէրպլէլի ատամ կիպի , պիր թաթլըլըգ փէյտա էթմէք , մալէ իղզէթէ գաիլըմայըպ՝ կերիտէ գալանլարա գարընտաշ նազարըլա պագամագ , փէք նատիր շէյ տիր . զիրա սնկրատան կէօրէնլէր եիւքսէքլէրէ ալըղըգ օլմատըղընտան , էքսէրլիկա պաշ սօլանմասընա , կեօղ գարսըրթըսընա միւկթէլա օլուր : Պէլի , էօյլէ տիր . հաթթա թապիաթ սահիպի ատամ՝ պէօյլէ ալչագ մէշըպլիլէրտէն իքրահ էտէր . օնու տա պիլիլիմ : Անճագ չամուր իջինտէն չըգմըշ պիր ճէվհէր , զաթինտէ օլան՝ չիլքի փագլէյիպ , նէֆսինի թէրպլէ էթմիշ օլտուգտան սօկրա , սօղուշու էսնա օլտուղունու՝ քենտլէ նէ՝ հագգըլա գապահաթ ատա էտէրիզ . ալա սօղմագ քենտի էլինտէ մի խի :

Իլթէ ֆիւրումայէտէն կէլէն ատամլարտա պու պիր պիւլիւք էքսիքլիք տիր . լալին ալըքէն ,

տի էօղլէրինտէ եօգ, պիղիմ՝ քիպրիմիզտէն զու-
րուրումովուզտան յալըլար: Ինսան գըսմը՝ մէշըէ-
պինտէն Ֆարգ օլուր տէյի, հէր զաման սէօյլէ-
րիզ, անտուն սօկրա մէշըէպին էյիսինի պիր պայ-
աղը ատամտա կեօրսէք, տօղտուղու իիւթպէյէ
պադարըզ, մէշըէպինի իշ եէրինէ գօմայըզ:

Սանըրըզ քի տիւնեանըն հէր չէյի՝ պիր եօլ
ուլա թախմին օլունուր. եանի, չուգուր եէրտէ
պիթէն օթուն մէյլէնին՝ գուվէթի լէզզէթի
պայըրտա պիթէնտէն աշաղա օլուր. թէփէ եէր-
տէ պիթէն տահա գուվէթլի, տահա լէզզէթ-
լի օլուր. կերչէք պու պիր թախմին տիր քի,
չօգուգ եանըմազ, զիրա պու Ֆարգ՝ քեօքիւն
սօյունտան վէ պէտէնտիյի զիտատան հասըլ
օլուր:

Սանըրար քի, ինսանը տա պու ուսուլ իլէ
թախմին էթմէլի: Վադ՝ա էյէր թէնինի թախ-
մին էթմէք իսէ, էլպէթտէ փիլիճ էթի իլէ,
ալ գուշարլըլա պէտէնէն ատամըն թէնի՝ քիւֆ-
լէնմիշ սիյահ էքմէք կեմիրէնտէն նաղիք օլուր.
լաքին քիշինին մէշըէպինի իթիպարընը՝ Ֆարգ
էթմէնին եօլու պու մու. էթին սէրթինի եմ-
շաղընը Ֆարգ էթմէք՝ հայվան էթի հագգընտա
սըր. եօգսա տօղուշու ալա օլանըն՝ մէշըէպի տէ
ալա օլուր տէմէք՝ պիր խտիսա սըր. վէ խիլաֆ
օլտուղունա օլ գատար չօգ իսպաթլար կեօրիւ-
միւշ տիր քի, պու գըլաա պօշա չըգմըշ սըր:
Հաթթա նէ եիւքսէքլէրտէ չիլէնմիշ նաղիք ֆի-
տանլար վար քի, չիչէյի ֆըշգը գօգար, մէյվէ-
սի էօտ կիպի աճը օլուր. եանի, նէ ալթուն պէ-
շէքլէր իշինտէ պիւլիւմիւշ չէլէպիլէր վար քի,

գալուէրի թաշտան փէք, միգաճէրի թօփրագ-
տան ալջագ օլույօր :

Հայ հայ. էյեր ինսանլարն հէփսինին թէր-
պիլէսի պիր օլսա, զարիպ եխիտ գըսմընա տա
Ֆազիլէթ՝ թարիդի մէշգ օլունսա, նիչէ էյի թօ-
խումլարը՝ չալը տիքեն սաւըպ պօլմազ, վէ եա-
պանի եէրլէրտէ պիթէն աղաճլարտա՝ նիչէ լէ-
զիզ մէյվէլէր վէրէնի պուլունուր : Եյլսէ մէյլէ-
լի պունճա զարիպ եխիտ էվլատլարնա՝ պիր
եօլ կեսութէրէն օլսա, էլլէրինտէն թութուպ,
իմտատ էտէն օլսա, թէրպիլէնին չօդ հիքմէթի-
նի կէօրլէրտիւք. վէ իլմէ թէրպիլէյէ գուլան-
մազ իչին, Ֆէլէյին վէրտիլի թարիգլէրի՝ եիւզ
գարասըլա պօշա կէչիրէն չէլէպի միւսաճըլարը՝
նիչէ ութանտըրանլար օլուրտու :

Չօդ Ֆուգարա էվլատլարը կէօրմիւշիւմ
քի, զաթի էտէպլի, ալջագ կեօնիւլլիւ, հալնին
շիւքրիւնիւ պիլըր, պազը շէյլէր սէյլէր քի,
քենտի քենտիլէ հիչ իթիպարը եօդ, քենտի
նէֆսինի հիչ եէրինէ գօմուշ. պունտան մասա
քենտի հալնէ գուտրէթինէ դասար իլլմ քի-
թապլարը օգուլուպ, ճէվապ ալըպ վէրմէտէ՝
էյլէ րասըլթալըլարը կէօրմիւշիւմ քի, քիշի
հայրան օլուր :

Հէլէ պիր տէլի գանլը կէօրտիւմ, հիլմէթ-
քեարըղը ըլա կէչիմիլտի. պիր աղ օգուլուպ
եազմագ էյրէնմիշ, էլնտէ պիր իքի քիթապ
վար, օնլարը օգումմալը, հէր մատտէյի էյլէ
տէրին տիւշիւնիւր՝ թէֆթիշ էտէր խի քի.
թաաճճիւպ էտէճէք շէյ խի : Իլմի հիքմէթ
օգումմուշ մոլ տէյի՝ պիր կիւն սուալ էթալմ,

եօգ տէտի : Աէ հէր շէյտէն ղէյատէ , էթտիյի պահաճ՝ պիր միւլայըմըդ , ալադ կեօնիւլ իւլէ սէյլէրտի քի , հայրան օրնւրառամ : Պու օն եէ տի եաշընտա պիր չօճուգ , պաղը մատտէլէր պուլըրաու քի , պէն պու չաղըմտա՝ Փարպընա վարամամ : Իթիմատ էյլէ , օ զաման վագթիմ օլսայտը , պու չօճուղա էլ թուլթար , իմէյլի տիր , իլէրի չէքերտիմ , վէ ղարաիպտէն պիր իպրէթ օլըւրաու :

Պէյլէլէր՝ քիպար տօղմուշ տէյիլէր իտէ տէ , թանկըտան քիպար եարաաըմը ճանլար տըր քի , ինտանլարն տա իթիպարընա լայըգ տըրլար : Պուշլարն պաղըսը՝ տօղուշունտա օլան խօրեաթըղը պրագա պիլիպ տէ իլէրի կելիրսէ , եինէ խօրեաթ նաղարլըլա մը պագմալը . հաթթա պիր նատիտէ շէյ օլուղուշունտան , պիր պէտիտէյ քիպարտան իքրահ էթմէք նէ գատար հագգ ըսա , քենտի Փաղիլէթի իլէ իլէրի կեւէն ղարիպ եկիտէ իթիպար էթմէք օ գատար հագ տըր . հաթթա տահա ղէյատէյէ լայըգ տըր . ղիրա քիպարատամըն էլնտէ քենտիլի թէրպիլէ էաէճէք հէր թարիգ , հէր գուտրէթ վար տըր , հէման ամէլէ գօմաղա միւհթաճ . պու ճիւմէ իլէ էլնտէ օլանըն իճրատընը էթմէյիպ , հաթթա քեօթիլէ գիւլտնըր . օնա գարշըղդ , ղարիպ եկիտին էլնտէ հիշ գուտրէթ եօգ , եալընըղ քենտի ղայրէթի իլէ իլէրի կելիրսէ , ղէյատէ իթիպարէ լայըգ օլուր :

Խուլասա փէս փայէտէն իլէրի կեւէնլէրին հագգընտա օլան սուլ զաննըմըղըն թէմէլի՝ քենտի քիպրիմիղէն ճօղուշուլու տուր . վէ էյեր

Սենեքա ֆէյլէսօֆուն տէտկի կիպի, հէփիմի-
ղն աալըիպթիտաալը պիր օլտոուղունու տիւշիւն-
ուէք, խօշ թապիւթ վէ խայր ամէլ սահիպլինուէն
ղայրը քիպար օլմատըղնա՝ պիղիմ տէ ագլըմըզ
շէհատէթ էտէր : Վէ պէօյլէ տիր, զիրա տիւն-
եատէ գարտաշ մուհապպէթի գալմատը, ինսան-
լարըն հէփիպի պիր խամուրտան եափըլմըզ օլ-
տուղունու, հէփիմիզ Ալլահը սէվմէյէ գատըր,
րահմէթինէ նաիլ օլմաղա գապիլ, վէ տիւնեա-
նըն հէր տէրտինէ, հէր պէլասընա, հէփիմիզ
պիր հալտէ միւպթէլա օլտուղունուղու տիւ-
շիւնմէյօրուզ : Հէման էթրաֆըմըլասա փար-
լայան տիւնեա սիւլիւքըլիւ կեօղէրիմիղի գա-
մաշտըրմըզ, պիր կիւն հէփիմիղի պիր տէրէճէյէ
կէթիրէճէքնէթիճէյի տիւշիւնտիւլիւմիւզ եօգ-
ջահիրտէ կեօրիւնէն զիյնէթ հագգընտա, հէր
պիրիմիղն տօղուշու պիրէր տիւրլիւ տիր,
լաքին էօլմէտէ հէփիմիզ պիր իզ. պիւլիւլիւմիւզ
տէ սօյունուր չըպլագ կիտէր, քիւլիւլիւմիւզ
տէ :

Քիշի ագլընը պէօյլէ գուլտնմաղա չօգ գուվ-
վէթ կերէք. զիրա սիւտ իւլէ էմիս՝ թէրպիւէմիզ
իլէ սինտիրտիւլիմիզ պու սոնի գըլտա՝ սալթ
թէրք էթմէյիլէ պիլթմէզ. օ պիլէմիզճէ գօճամըզ,
գանըմըզա գարըմըզ, եիւրէյիմիզտէ՝ եուվա եափ-
մըզ, խայալիմիզտէ քեօքլէնմիւզ, խուլասա պի-
ղիմ իլէ պիր օլմուշ ֆիլթի ֆասիտէ, թէօվպէ
էտիպ ունուլթմալըլը : Կիւճ շէյ տիր. կիւճ շէյ
տիր ամմա, պիր քիշիզատէ աուամ՝ պիր սոնի
գըլաս իլէ ճէնքլէշիպ էէնէմէտիքտէն սօկրա, ի-
թիպարէ լայրգ օլաճագ՝ նէ սէվպպը օլա պիլիւր :

Ագլուրդ պիր շէյնն հագգ. օլտուղունա եւթ. տրդ տանն սօլրա, կեօնլիւմիւզէ հէր նէ գատար զըստ ըսա տա, անլէմէյիւ ագլէ ույմալըլը: Պու խուսուրտա կեօնլիւմիւղիւ եէնմէք նաֆիլէ շէյ տիր զանն էթմէ. նաֆիլէ օլմաւրընտան մատա, պիւյիւք շէյ տիր. հաթթա նէ գատար պիր ճէսիմ ֆիւթուհաթ ըսա, օլ գատար տա էլզէմ մատա հաթ տըր. զիրա օնունլա Ալահընէն պիւյիւք թէնպիհի օլան՝ Ալլահ մուհապպէթի իլէ գարտաշ մուհապպէթինի իճրա էթմիշ օլուրուղ:

Պունլար հէփ վաիզ լադըրտըլարը տըր. էօլլէ տէլլի մի: Եօգ տօսթում, էօգ. վաիզ լադըրտըլարը տէյիլ, քէնախի պիլիւր քէամիլ աւամ նախհաթը տըր: Հագ լադըրտը քիւրսիտէ տէ սէօլէնսէ հագ տըր, գալտըրմ իւզէրինտէ տէ սէօլէնսէ. հէր նէրէտէ իշիտիրսէք, գուլաղմըղա կիրսին:

Ինչա Ալլահ պէնիմ տէ պու հագ սէօլէրիմ սէնին գալպինէ թէսիր վէ իրչատ օլուպ, պու ֆիքրի ֆառիալէրի թէրք էտէրսին: Վէ պունտան պէօլլէ փէս փայէտէն կէրմէ պիր թէրպիլէլի աւամ կէօրիւրսէն, պուլունմաղ ճէվհէր նազարըլս պագ: Վէ տիւշիւն քի սէնտէքի քիպարլըք ֆէլէք վէրկիտի տիր, օնաաքի Ալլահ վէրկիտի. սէն քիպարլըղ մուֆթ պուլմուշուլն, սէնին հիշ պիր հիւնէրին էօգ. լաքին օ զահմէթ չէքմիշ, աննընն թէրի իլէ էտինմիշ. թէրպիլէլի էաշամագ՝ սանա պօրճ տուր, լաքին օ իրատէթի իլէ պօյնունա ալմըշ:

Վէ իլլա զաթինտէ օլան խօրեաթըղը պրագ.

մամը՝ պիր էտէպսիզ վէ միւթէքեպպիրէ րասթ
կեւրսէն, գուսուրունա գաւմա, լաքին փէք
եազընըդ տա փէյտա էթմէ. զերա պիր թէր,
պլնէլն թապիւթ սահիպի ատամ՝ քենտի
պէյլէ հայվան մէշըէպլիւէրտէն սագընմալը
տըր: Պէյլէ ատամլար քենտի գաթի՝ մէրթէպէ-
լէրինտէ գալսա, չօգ էյի տիր. զերա ըսըրղան
եափրաղը՝ չալը չըրփը արասընտա պիթէր. թէ-
նի նազիք օլան ատամ՝ եապանի օթ իչինէ էլ
ուզաթմամալը. վէ ըսըրղան եափրաղը տիքեննի
պրագմատըգտան սօլրա, չիչէք թարլասընտա
պիթմէք ճաիզ տէյիլ տիր: Պէյլէ ատամլարն
էթտիլի ալթուն լէյէն իչինէ չիրքէֆ տօլտուր-
մաղա պէնզէր. ելւքսէք եէրէ չըգըպ տա, վիւ-
ճուտունուն սագաթլըղընը խալգա կեօսթէրմէք
կիպի տիր:

Պագը, սէնին սատըգ վէ սահիհ տօսթուն
օլտուղումա՝ իչպու միւլահազալարըմ իսպաթ
օլտուն:

Պէնիմ աղիզիմ,

Հէլէ պագ . ըրզնէ օշտուղունու ֆասլ էթմէք՝ պու գատար գօլայ շէյ մի աիր սանտըն : Պու զէվգլի : Պու մատտէնին իւզերինէ սէն պահսէ կիրիր շաշըրըսըն . օնտան սօկրա պու մատտէյէ տաիր՝ քենտի քիլէրինտէ պուլամա տըլըն զափիրէյի՝ պէնիմ ամպարմտա արար սըն . պէն քիմ իմ սանըօրսուն . էգքի զաման փութփէրէսթլէրինին կեօզ աշըճըրէմմալարըն . տան մըլմ . զայս պիլիճիլէրինին պիրի՝ մլիմ : Տօսթում , պու պապտէ սէն սէօյլէյէճէք շէյ պուլամայօրսան , պէն հիչ պուլամամ . զիրս տիւրլիւ մանասը օլան շէյին , վէ հէր քէսին պիլ րէր տիւրլիւ անլաաղը շէյին , սահիհ թարիֆի նի էթմէք՝ մուհալ գապիլինտէն տէ աէյիլիսէ , փէք միւշքիլշէյ տիր :

Անճագ սէօհպէթի սօուգ տիւշիւրմէմէք ի չին՝ պիր աղ հէճէլէյիմ պագայըմ , պիր իշէ եարար շէյ պուլա պիլլիմիլիմ : Պալըգճը գըս մընըն էթտիյի կիսի՝ գայըղը տօնատալմ . թու թաճալըմըղ պալըգ իրի մի , ուֆադ մը , թու թա պիլէճէքմլիլիլ . թու թամայտճագմըղ , թէ

վէք. քիւլ-ալ-Ալլահ գըրտան էնկինէ չըգալըմ:

Ըրզ նէ օլտուղունու Ֆաուլ էթմէք իչէն , պա-
գալըմ խալք կերէք ըրզը , կերէք զըտտը օլտն
րէզալէթի նասըլ ալլար : Աէօր իմաի , գըրտան
այըրլաղգչայն այ թուլթուլտու , գարանըգտա
գալըգ : Պէն պիր ասամը ըրզ էհլի տիր տէ-
րիմ , օպիրի չըգար՝ եօգ , պիր րէզիլ հէրիֆ տիր
տէր : Էյէր հէր քեսին ըրզընը քենտիլէ սօրա-
ճադ օլտագ , հիչ չըգաճադ եօլ պուլամայըլ :
Պիր աւտամ րո՛ւմ մու , նէմէլէի մի , իթալէան
մը , ֆրանչալը մը , ալլամագ իգթիզա էթսէ ,
թասսհիհի միւմքին տիր . զերա հէր քես սօլտու-
ղու վիլայէթի սօղըրու սօլըրույա խապէր վէրիր .
ամմա ըրզ հագգընտա , հէր քիմէ սօրարսան
սօր , հէփիսի ըրզ էհլիլիմ տէր : Էյէր հէփիսի
ալթուն ուսա , պագըրը նասըլ պուլմալը : Պու
սուրէթտէ հէփիսի ըրզ էհլի իսէ , ըրզ աէտիլին
պիր խայալ տըր , վէ լազըմնըլ շէյ տիր : Ըրզ տէ-
տիլին հէր քեսին կիլինտիլի գաֆթան օլտուգ-
տան սօկրա , իթիպար էթմէք՝ նաֆիլէ տիր , վէ
իթիպար էտէճէք շէյ օլմատըգտան սօկրա ,
թաֆսիլնէ վիհին սարֆ էթմէք պօշ տուր :

Աէլ շիմաի իսպաթընա պագալըմ : Ըրզ տէ-
տիլին հէմ ալատա վար , հէմ էվսաթտա , հէմ
էտնատա : Պիւլիւքլէրտէ՝ փատիշահնա ոստա-
գաթ էտէն , միլլէթինի սէվէն , ըրզ էհլի տիր .
էտնա օլանլարա էյլլը էտէն , ֆուգարայէ էլ
թուլթան , հէր քեսին հագգընը հագ էտէն ,
հէր քես իլէ խօշ կէչինէն , տինին գալլի թու-
լթան , ըրզ էհլի տիր : Լաքին սալթ պու աէիլ .
փատիշահնա խըյանէթ էտէն , էլէ զարար վէ-

րէն, կիւճիւ եւ թմէյէնէրի այսպէս արթնա ա-
լան, ֆոգարայր խորայան, էլին հագգընը իպ-
թալ էտէն, խաղըն ըրգընա աօլաշան, տիլինի
փա թուծան, պէտգէսան՝ քիւֆիւրպազ
օլան, տինի ինսաֆը օլմայան, Ալահը պիլահը
պիլմէյէն, ոլու տա ըրդէհլի տիր : Էօյլէ տէյիլ
մի : Պունլարլըն հէփիսի ըրզ տավասը էտէր . ըր-
ղը ուղըրոունա դանընը տէօքէր :

Պիր հաքիմ՝ հագ վէղնէսինին պիր կէօզիւնէ
հագգըր գօր, օսիր կէօզիւնէ կեղէն րէճայըր րուշ-
վէթի գօր . տավայը օնունլա ֆապ էտիպ, հէմ
հագգըր իպթալ էտէր, հէմ քէնտի ճանընը գա-
րալար . եինէ պէն ըրզ էհլիւիմ տէր : Էօթէ
եանտա խաթըր կէօնիւլ պադմայըպ, աղընըն
քէստիլի հագգըր՝ տողըու ֆապ էտէն հաքիմ
տէ՝ պէն ըրզ էհլիւիմ տէր :

Հէքիմէր տէ այագթէրինի արթըրմագ իչին՝
էլինէ կեղէն պիր պօշ խասթէլիլ, վէ թանը-
մատըլը իլէթի, թէհլէքիլի տիր տէյի, պիր պիւշ-
իւք իշ կէօսթէրիպ, էճղաճլըլա սէօզ պիրլիլի,
պահալը իլաճլար տըր տէյերէք, տիւրլիւ թէր-
թիպլէր ետփըպ, խասթանըն վիւճուտուն խա-
րապ էտէն հէքիմ տէ էհլի ըրզ ըմ տէր : Խոսա-
թայը ինսաֆ ըլա պագըպ, թապիաթէ սուհու-
լէթէ էարտըմ՝ էտէրէք, պիր կիւն էվվէլ եա-
թագտան գալտըրան հէքիմ տէ էհլի ըրզ ըմ
տէր :

Պիր քիւշիւք սիվիլճիլի եագա եագա գօճա
պիր մաթեա էտիպ, իչէրտէ տահա մաճարա
վար տէյի՝ եարայը եարըպ էըրթըպ՝ իշ աշան
ճէրրահ, օ տա ըրզ էհլիլէք թասըպ :

Չարսուտա պիր մալի զապթ էտիս, իսթէ տէյի ֆիլէ՝ պիր էլտէն սաթմագ իչին, մալի պա հայա չըգարան պազըրկէան, օ տա ըրզ էհլի տիր: Էլին ալըջըդ միւշթերիսինի այարուան տա ըրզ էհլի տիր: Մալին էյիսինի էօրնէք կիօսթէ ըիպ, ֆէնասընը սաթման, միւշթերի փարայը փիշին վէրէմէյօր տէյի՝ պիրինէ պիր սահա թէ ըագգը էտէն սիւքքեանձը տա ըրզ էհլի տիր: Տիշարտան ալը վէրտիլի մալին պահասընա՝ իւս թէ գօյուպ, պու պահայա տըր տէյի՝ էէմին է տէն խամինձի, պէն տէ ըրզ էհլիյիմ տէր:

Թերազիտէ էքսիք տիրհէմ գուլանան, թէ ըագինին գանթարըն տիլինի թուլթան, արշըն տա էնտազէտէ փարմագ գաչըրան, վէ պու նուն կիպի՝ ալէմին պիլտիլի՝ էլ չափուքուլու էտէն, էհլի ըրզ տէյիլ մի: Մալին էիւղինիւ յօյայան, սիշարտան գօգու վէրէն, մալ պանա շու պահայա տըր տէյի՝ պիրինէ էարըմ սահա գաթըպ էէմին էտէն, ըրզ էհլի տէյիլ մի. միւշ թերիլի տարտա պուլուպ, սիւքքեան սիւփ ըիւնթիւսիւնիւ էյի պահասընա վէրէն, մալինի սաթըլլա չըգարան պի չարէ տէրտիմէնտի՝ զա պուն պօղուպ, մէզատտէ պիլէ մալինի էօգ պա հասընա գափատան հէրէքեճինին՝ ըրզտա նա մուստա նէ՞ գուսուրու վար:

Իմոլի պունլար պէյլէ օլտուգտան սօկրա, ըրզ նէ օլտուղունու՝ պէն սանա նանըլ թարիֆ էտէյիմ: Պու պիր մալ քի, գալտըրըմ իւղէրին տէ գուգլա սահան օյնատանլար պիլէ սահլպ օլույօր: Պիլիմ պիլտիլիմիզտէ՝ քեօթիւլիւք է տէն՝ ըրզընը զայպ էտէճէլիքէն, խալը, հաթ.

Թա չօրու քեօթիւ լիւք հտէյօրսա , ըրզըմը սադ-
լամագ իչին հտէյօրում տէյօր : Թէլպիսըէր ,
միւզէվկերէր պիւլէ՝ ըրզ տաւասը հտէր :

Քիւլարըն պիւրի պօրճուհու վերմէյօր , ալա-
ճագըսըն աղլատըյօր . եախօտ ճէպը իլէ , գահր
ըլա էլի րախնէտար հտէյօր . պէն ըրզըմը սիյա-
նէթ իչին հտէյօրում տէր : Պիւրի հօտիւնճ ագ-
ճէ ալըր , ալըզընը վերմէզ , նէ եապիյըմ՝ ըր-
զըմ տիւշէնի էթմէլլիմ . փարայը պօրճա վէ-
րիւսէմ , պանա նէ՞ գալըր տէր : Օպիւրի սէյէր ,
սայար , տէյէր , տէյտիւրիւր , հայվան կիպի
հօվքեսինի զապթ հտէմէզ . ըրզըմը թէքմիլ էթ-
մէլլիչին , միգտար պիւրտիւրմէլլիմ տէր : Հասըլը
քելամ քիմի պիւր եիւզսէն , քիմի օպիւր եիւզ-
տէն՝ հագգա ինսաֆա գարչը զըւլմ հտէր ,
գահր հտէր, էլի սօյար սօյմալար , տէրիսին իւղէր ,
ըրզընա կեչէր , հէփ ըրզընը սիյանէթ իչին տիր :
Ագրանընտան աշաղս օլմագ , էմնալինտէն աշա-
ղա կիլինմէք , ըրզա քետէր տիր . նէ եապիյըմ
լաղըմ օլանը տիլէնմէք ըրզըմըղա տիւշմէզ տէյէ-
րէք , օ կիւզէլլիմ ըրզ կիւլիւնիւ սագլամագ
իչին , սաղտան չալարլար , սօլտան չարփարլար ,
ըրզլարընը թէքմիլ հտէրլէր : Տահա նէ սէյլէյ-
իմ , ճէլլատըլարա վարընճա՝ ըրզ իտտիասը է-
տէյօր :

Գարըլար՝ մօտալարտա գոգսուր էտիպ , էլ-
լէրտէն կերի գալմամագ իչին , էանաֆա պօրճ
հտէմէզսէ , տիւնքի եափաղըտըղը րուպայը՝
պու կիւն էքսիլինէ սաթար , ըրզընը թէքմիլ է-
տէր : Օնա տա էլի վարմազսա , գօճասընըն ճէ-
պինէ սանտըղընա էլ ուղատըր , նէ եապիյըմ ,

սալմ պէնիմ ըրզմ տէյիլա, ալամըն տա շա-
նը արը տէէրէք, հէմ քենտի ըրզնը՝ թէքմիլ
էտէր, հէմ գօճասընըն ըրզնը սիյանէթ էտէր :
Տահա նէ իսթէրսին . պաշը աչըգ ֆահլիշէէր
պիլէ պէնիմ ըրզմ նամուսում վար տէր :

Իմտի ըրզ լաֆզընըն մանասընը պունլարտան
անլայա պիլիրսէն, նէ ալա . եօգսա պանա սօ-
լարսան, պէն պիր եաշ էշէք տէրիսինէ պէնդէ-
տիրիմ, նէ եանա չէքերսէն, օ եանա կիտէր .
եախօտ պիր եօղըուլմուշ խամուր կիպի՝ նէ
գալըպա փօրսան, օ պիշիմի ալըր . զիրա ըրզ տէ-
տիքէրի՝ հէր քեսին քենտի իշինէ ույան սըր :

Պազըլար՝ ըրզը փարըսընըն քեամիլլիսնաէ
սայար . պազըլար՝ ֆադաթ սըրընը աշիքէար
էթմէմէսինտէ սայար . քիմի քենտիյէ զօր ու-
լա լքրամ էթտիրմէքտէ սայար . քիմի կիլիմտէ
գուշամսա, ինճիտէ պունճուգտա, ալըր թա-
գըմլարտա սայար : Ամմա պունլարըն փարասը
վէրիլմիշ մի, վէրիլէճէք գուտրէթ, վէրիլէ-
ճէք նիլիէթ վար մը . օնլար լազըմ տէյիլ : Պա-
զըլար տա ըրզը՝ միւքէլէֆ գօնագլար, ալըր
տէօշէմէլէր եամիմագտա սայար . լաքին ամէլէ՝
տէօքտիլիլ թէրին իւճրէթինի ալամայըպ, գօ-
նաղըն նագըլընը՝ հէր կիւն կեօզ եաշ լըլա թա-
ղէլէր իմիշ, օնլար գալի տէյիլ : Քիմի տէ ըրզ
տէտիլինի աթլարտա, գայըգլարտա, հիզմէթ
քեարլարըն չօգըուլունտա, վէ պունուն կիպի
սալմանաթ թագլիտէրինտէ սայար :

Պազըսընըն ըրզը՝ պըչաղընըն պունուլունտա
սըր . հէր քիմիլէ իիզալէշսէ, պըչաղընը կեօս-
թէրիր : Պազըսընըն սազ չալմագտա . պազըսը-

հըն թիւքի օգուժագտա , ըագո օյնամագտա , մուգալիցիք էթմէքտէ : պաղըսընըն տէքտէ տօլաստա , էլ չափուգըղուժնտա քի , ախէրտէ օլտա՝ խըրսըղըղ տըր տէր :

Խուլսաա պու խուսուստա խաւքըն ըէյի գըլաաը օլ գատար չօգ տիւրլիւ տիւր քի , շու գըլաաստա օլան չօգ տուր , պէն տէ օնլարըն ըէյինէ ույայըմ տէյէճէք եօգ :

Պիր քեամիլ առամ պուճըրաա պագընճա , ըրդ տէտիսիմիղ շէյի՝ պէյլէ պօշ , պէյլէ պըլպըլ շէյլէտէ սայմագ , հէփ քենտի նէֆսիմիղէ օլան աշգըն էսէրի տիր տէր : Էյլէ իսէ հէր քեմին քենտի հագգընտա՝ ըրդ լաֆգընա վէրտիլի մանայէ պագընճա , ըրգըն նէ օլուղուլու անլաշըլ մագ միւմքին օլմատը : Շիմտի պագալըմ էլին հագգընա վէրիլէն մանատան՝ պիր շէյ անլայա պիլիլմիլիգ . պագալըմ էհըլ ըրդ տէտիքէրի աամլարըն ըրգընը՝ նէտէ սայարլար :

Իշթէ էինէ լագըրտը աղցըմտա գալտը : Կէ պիլէյիմ ա սուլթանըմ . քիմի՝ էթրաֆը տաիլէլ առամը , ըրդ էհըլ տիր տէր . քիմի ալըր ըրգըր ըուպասը օլանը տէր . քիմի՝ էօրֆ իւլէ խալքը դօրգուտանը ըրդ էհըլ սայար . քիմի պէտ խուլ օլանը , զիրա մէշքէպէրի ույղուժն կէլիր . քիմի փարասը օջանա իթիպար էտէր , քիմի էօտիւնճ փարա վէրէնէ . պիրի չինկէանէնին չօճուղուժնա իթիպար էտէր , էյի շէյ օգուր տէյի . օպիրի ըագս օլմանընա պէյէնիր : Գարընըն ըրդ էհըլլիլինի՝ քիմի կիւղէլլիինէ վէրիր . քիմի շէրէմէթլինէ վէրիր , քիմի տէ խաթըր շինասըղընա : Տահասը վաը . պիրի պու կիւն պիրիտէն

եա ումաճաղը վար, եա պիր նահագ իշնէ
գուլանաճագ, եա ագճէնին թութաճագ,
ըրզ էհլի տիր տէր. եարըն մէրումը իճրա օլմա
տըգլայն, նէ ըրզը գալըր նէ նամուսու. սու
կիւն էհլի ըրզլարըն սէրէշմէսի տէյի մէտհ էթ.
սիսի՝ եարըն պիր ասըլաճագ օլուր: Օ պաղըր.
կեան ալաճաղընը իսթէմէտիքճէ, էհլի ըրզ,
քեամիլ, փէք միւթէպէր պաղըրկեան սըր. շու
ատամ քիմ տիր տէյի սօրպան, օ մու, պիր էհ
լի ըրզ պաղըրկեան սըր, չօգ իթիպար սահիպի
տիր տէյի ճէվապ վէրիր. պիր տէ պու էհլի ըրզ
պաղըրկեան ալաճաղընը իսթէյէ կեօրսիւն, օ
սաաթ եիւզտէն սիւշէր, էշէք տիր հայվան տըր
պաղըրկեան տէյիլ, հաթթա մաղաղէ համմաղ
պիլէ օլամաղ:

Հիմտի պունլարըն ճէմիսէն նէ՝ անլատըր.
ըրզ սէտիքէրի պիր իսայալի շէյ օլտուղունտան
ղայրը մանա չըգմայօր: Մարքէղէ Մաֆֆէի նամ
ալիմին տէտիսի կիպի, ըրզ հագգընտա՝ օթուղ
տան զկատէ տլիմ ատամլարըն եաղսըղը նէյէ
եարատը քի, հէր պիրի պիրէր գըյաստա տըր,
պէյնլէրինտէ իթթիֆագ եօգ: Պու խուսուստա
ինուանլարըն հէր պիրի՝ պիրէր զիւիւմտէ օլտուղ
տան սօկրա, պունլարըն պու գատար զիւիւն
տարֆ էսիպ եօրուլտու գլարը՝ նաֆիլէ զահմէթ
տէյիլ մի:

Եա պունճա ալիմ ատամլար աթտըղլարը
եէրի վուրամամըլլար ըսա, պէնիմ կիպի պիր
ճահլէ իշէ եարայաճագ նէ սէյլէյէ պիլիրիմ:
Պու ճիւմէ իլէ ցանա սալմա գարա պիր գալ
լագըրտը սէյլէյիմ. ամմա հէփսինտէն էվլէլ

պիր միւլահազամ վար էտէճէք : Կերէք դարը
կերէք հաքէք , ըրդա պիր տէրէճէտէ իթիպար .
լարը վար քի , տիւննատէ քիշնէ ծնտան պիւյ .
իւք խաղինէ օլամաղ . քիշնին ըրդը՝ դանը պա .
հասը տըր տէրէր տէ , ըրդա քեսէր էտէճէք
ամէլէրտէն կերի տուրմաղլար . պու նէ հալ
տըր :

Օնուհ տա ասը վար : Իպթիտա պագալըմ ,
խալդ ըրդ տէրսէ նէ տղար : Սանըրըմ ըրդ տէ .
մէքտէն մանա՝ էլ ինտինտէ օլան իթիպարը՝ շանը
շէօհէթի աղլար . զիրա տիշարտան օլան իբրամ ,
թէվազու , վէ լիւթպէ պագամադ , իթիպար
էթմէք տէյիլ , պիւյիւք եէրինէ գամագ տըր .
հէր քեսին լիւթպէսինէ լաղըմ կէլէն թապի .
լիք իբրամը տըր քի , ալէմին պիւտիլն շէյ տիլ :
Էօյէ խէ հէր քեսին քեստի շանընա շէօհէթ
թինէ լալըդ օլան իթիպար՝ պու տէյիլ տիլ : 2

Եւ չիւնքի ըրդ տէտիլմիդ՝ պու գատար
պիւյիւք շէյ խէ , քիշնին շանընա շէօհէթինէ
իթիպարընա ղիւլ օլաճագ ֆիիլտէ պուլունան
ատամ՝ նիճէ էճը ըրդ օլա պիլիլ : Այալնըդ
օլան եէրտէ ընդ վար , դարանըդտա տա օլա
պիլիլ մի : Էյէր պիր դարա թաշ փարչապը տա
ճէվհէր խէ , ճէվհէր տէմէտէն՝ էլմաա աղլա .
շըլմամալը :

Իլթէ սանա իպթիտատան տէտիլմ պույու .
տու քի , ըրդ տէտիլն շէյի՝ հէր քեսին ագը .
նա կէօրէ , հէր նէ եանա չէքսէն չէքիլիլ , հէր
նէ գալըպա տէօքսէն տէօքիւլիւր , հէր քէպին
իշնին եարայաճաղընա ույար : Էօյէ օլտուգ .
տան սօկրա , էրքէքլէրին տէ՝ գարըլարըն տա

տիւրլիւ գոյասլարընը պէր թարաֆ էտէլիմ աէ,
պսգալըմ շու գարանլըգ եէրտէ, ագըլ պիղէ
պիր եօլ կեօսթէրէ պիլլըր մի :

Պէնիմ գոյասլըմ՝ ըրզ նէ օլտուղունու անլա,
մասա եանլըլըգ եօդ, եանլըլըգ՝ ըրզը էսի.
նիսլ. լայըլը իւղըէ սագլամագտա տըր : Կերչէք
ըրզ տէտիլին՝ հէր պիլիմիլին՝ էլին ինտինտէ
օլան իթիպարըմըլ շանըմըլ շէօհրէթիմիլ
անլըլըլը . լաքին զիւլ օլսճագ քեօթիւ
ֆիլիտէ տէ պուլունուրսագ, եինէ էլ պիղէ՝ ի
թիպարէ լայըգ ամէլէրտէ օլտուղումուլ գա.
տար իթիպար էթսին տէմէք՝ խաթա տըր : Ըրզ
տէտիլին՝ պիր թէմիլը րուպա տըր . լաքին խալգ
օնու պիր քիրլի ատամըն արգասընտա կեօրիւր.
սէ ր թէմիլ տիր տէսլին մի : Հագ նահագ սայ.
մայարագ՝ քենտի չըգարընա պագըպ, եինէ
պէն ըրզ էհլըլիմ տէմէք՝ խալգը շալգըն եէրինէ
գօմագ տըր : Պիր ատամըն եաշամուր նէ գատար
ըրզըլըլըլըսա՝ եինէ քենտիլի իթիպարէ լայըգ
գոյաս էթմէք՝ քենտի քենտիլի ալտաթմագ տըր :

Պէլի . կերէք երբէք, կերէք գարը, քենտի
ըրզըլըլըլը եաշատըրընը պիլաիքտէն սօկրա, պէն
ըրզ էհլըլիմ տէմէյէ չօդ եիւլ սուրաթ իսթէր :
Ըրզ էհլի աթամ . ըրզ էհլի գարընա. Եան—իսթէր
տին . հէր քես քենտի այըպընը մէյուսնամ մը
չըգարսըն : Պիրի՝ պէլի, պէն միրի մալինի չա.
լայօրում տէսին . պիրի՝ պէն խալգըն տէրիսին
իւլէյօրում տէսին . օպիրի՝ պէն խալգըն կեօ.
ղենլը աջայօրում տէսին . տահա օպիրի՝ պէն
էվէ կիրէնի չըգանը սօրմամ, իշլիմ պէյլէսի
էլ վէրիր տէսին . պէյլէ մի իսթէրսին :

Գարըլարտա օլտուն, էրքեքէրտէ օլտուն, վիւ-
ճուալաճընտա օլան այըպը՝ տախմա էօրթմէյէ
չալըշըրար. միսալ, պիր թօփալ ատամ էիւրիւ-
տիւյիւ էէրտէ՝ օլտուգճա ազ ագսայըմ տէյի
սագար. վէ քեզալէք սաիր սագաթլար. պա-
ղըլար վիւճուտտա էքսիք օլմայանը պիլէ ար-
թըրմաղա պագարլար. պօյալը պըրդլար, պօյալը
սագալար, էյրէթի տիշէր, Եօլունմուշ էիւղ-
լէր, պօյալը սաչլար, էյրէթի փէրչէմէր, գը-
ղըլալը Եիւղլէր, րասորդը գաչլար, սիւրմէլի
կեօղէր, գընալը փարմագլար, վէ պունա քեզա-
լէք՝ քիմի սըր էօրթիւսիւ, քիմի շէյթան իղ-
վաոր:

Իմի հէր քես վիւճուտունտա օլան թողսի-
րաթը քենտի գասպահաթը Եօղլէքէն, էինէ թագ-
սիրաթ տըր տէյի էօրթմէյէ չալըշտըգտան սօն-
րա, մէշտէպլէրինտէքի թագսիրաթլարը էօրթ-
մէյէ՝ հիւ չալըշմաղլար մը: Ալադ, Եարամաղ
էտէպսիղ օլտուգլարընը պիլիլէր, զիմէթլէրի
խապէր վէրիւ. լաքին էթսիքլէրի էտէպսիղլէնի
աշիքեար էթսէլէր, Եա Ճէզաուրն չէքէրիղ, Եա
խալգըն Եիւղիւնտէն տիւշէրիղ տէյի գօրդար-
լար:

Օնուն իչին իթիպարտան տիւշմէյէլիմ տէյի,
ըրդ էհլիլէյի էթնէն գօմաղլար. վէ պունչարըն
նէ ըրզսըզ օլտուղունու խալց օլիլըքէն, քեն-
տիլէր, էինէ թապաաղըլարը ըրդ էհլիլէք իւնվա-
նըլա, քենտիմիղի Եա խալցա պիլտիրմէյիղ,
Եա պիլտէլէր տէ շիւպհէ էթտիրիլիղ տէյի,
կեօնիւլէրինի ավընորըրլար. Էախօտ էլն կեօ-
ղիւնէ հէր նէ գառար ֆէնա տա կեօղիւքիւյօր-

լարոս , քենտի զիմէթէրինտէ՝ խալգըն թախ
մինի գատար ֆէնա օլմասուրգլարընը անկատարաւ ,
տիւնեանըն կեօզիւնիւ պօյսամագ իսթէրէր :

Ալմաթի աղլամ քեստի քի , սու լագըրուրլար
ըլա ըրզ նէ օլտուլըւնու՝ աղար աղար անկայա
պիւլէճէիզ . վէ ըւլ էքէ պէն հաւլ օլուր տէյի
էլլէրին տէ թագսիրութինաէն ֆասլ էտէ սիւլի .
րիզ : Վէ ֆիլ-վագը էտէպ տէտիքէրի՝ մէշըէպ
ֆազիլէթի իսէ , ըրզ էհլի տաւամ՝ ֆազիլէթի
իշէտէն տիր , մէշըէպի խօշ՝ վէ պէտիուլտան
սագընան աղր : Վագ՝ա քիշի տիւնեատէ էյի
ամէլտէն զայրը նէ իլէ շան իթիպար էտինէ սի .
լիր . պիւլիւլիւն տէ , քիւլիւլիւն տէ , զէնկինին
տէ՝ ֆագըրըն տա իթիպար գաղանմասը՝ պու
նոււնլա օլուր :

* Վէ էյէր ըրզ էտէպտէն հասըլ օլույօրոս ,
իթիպարէ լայըգ՝ էտէպտէն զայրը շէյ էօգ : Խ .
թէրսէն՝ պոււնու տանա թահգիգ էթմէք իլին ,
ֆէյլէսօֆլարըն հէփիսի իթթիֆագէն , Չիլէրօ .
նոււն տէտիլի կիպի "Ըրզ՝ ֆազիլէթին իւճրէթի
տիր , տէտիքէրինի խալաթ էտէյլամ : Պէլի ,
պիր աւամ էհլի ըրզ օլմաղա՝ էհլի էտէպ օլ
մաղը , սալիհ աւամ օլմաղը , վէլ-հաուր Ալա .
հըն էմրինի՝ պիւլա գուսուր իճրա էտէր աւամ
օլմաղ :

Ալմա տէյէճէքսին քի , հաթթա տիւնեատէ
թամաղ օլմայարագ՝ լէքէսիզ ֆազիլէթ իշէյէն
աւամ՝ հէփսինտէն իթիպարուրզ օլուր : Էյլէ
տիր . լաքին պիր աւամը էտէպլի էտէն՝ էլին ի .
թիպարը տէյիլ տիր . էլին իթիպարը տախմա սա .
հիս տէյիլ քի . քիշինին ըրզը իթիպարտէն պահս

օլունուռն. էլին իթիպարը էքսիք օլմաղլա, էհլի էսթալին ըրզընա քեուէր օլմաղ. իլլա շուն տան ֆարգ օլունուր քի, իթիպարէ լայըգ օլան ատամ՝ էհլի էտէպ օլտուզու իլին, իթիպար տավաւը էթմէզ. վէ իթիպար տավաւը էտէն ատամ՝ էհլի էտէպ օլմաղ, զիրա էթալի տավա՝ Թամաընտան հասըլ օլուր. Թամալաւ պիր իլէթ տիր քի, քելչի էտէպտէն ալ ըրըր:

Պաղը պիւլիւք ատամլար վար քի, ալէմէ Թաթըլ տիլ՝ կիւլէր եիւզ կեօթէրիր, հէր քեւին իշնտէ պուլունուր, սատաղաւը պօլ, էլլիք մէրհամէթ սահլալի. նէթիճէի քելաւ պիր քի շի զատէ ատամը միւլթէպէր էտէճէք՝ հէր ֆազլէթ իւզէրինտէ Թէքմիլ օլուրսա, դարանըգ կեճէտէ փարլայան երլարը կիպի կեօղէ կեօրիւնիր: Կերչի պիր քիշի զատէ ատամ՝ պունլարը էթմէլէ, պօրճուհտան վիյատէ շէյ էթմիշ օլմաղ լալին զէմանէնին մօտալարը՝ հէր շէյի Թէրսինէ չէվիրմիշ օլտուզունտան, քեւտիլէր տիւնէա եիւզիւնտէ նատիրաթաէն օլուպ, ալէմին մէտհինէ իթիպարընա նալ օլուրլար:

Անճագ օ գալանլըգտա փարլայան երլարըլարին էօնիւնէ տէ պաղը քերրէ Թամա՝ պուլունու կելիր, օնլարը աա քեօրէր. զիրա աւըլ նիէէթլէրի էլլիք էթմէք տէլիլ, էլէ եարայըպ՝ պօրճուհու էթմէք տէլիլ, իլլա կեօղէրի՝ խսուգըն տիլինտէ Թէվաթուր պուլաճագ շանտա շէօհրէթտէ տիր. վէ աւըլ մէրամլարը՝ իթիպարէ լայըգ՝ էտէպ իճրաւընտա տէլիլ, իլլա իթիպար էտինմէք Թամաընտա տըր:

Եինք Զիչերօն ալիմ՝ պիր եւրտէ տահա, ըրզ
խոռոտաւունտա նէ գատար տգըլ եօրտաւունու
սէօյլէր . սօհպէթինի իպթիտա էտէպլի ատամ
տան պաշար, սօկրա ատամա թէնզիլ էտէր .
“ Կերչէք պէն իպթիտա իթիպարէ լայրգ օլմա
ղա, սօկրա քենտիմէ իթիպար էթտիլմէյէ չօդ
չալըշտում . լաքին պու ճիւմլէ իլէ, չօլունուն
իպթիտա էտինտիյի իթիպարը՝ պէն էն սօնուն
տա էտինտիմ, տէր : Ինսանտա իլլէթ օլան՝
սլու էն սօնունտաքի տիր քի, իքինճիտէ սէօյլէ
տիյի՝ իթիպար էտինէյիմ հըրսը տըր . հըրս,
թամա տէտիքլէրիչէյ՝ պիր թագսիրաթ տըր քի,
իթիպարէ լարգ օլաճագ քիմսէնին էօնիւնէ
փէրտէ օլուպ, մէյտանտա՝ պիւյիւքիւք արար՝
պիր միւրթէքէպպիր քիմսէ գալըր :

Իմտի պու սօհպէթլէրտէն սանա տա նասի
հպթ օլուն, պանա տա քի, ըրզը իթիպարը ա
րամայալմ, իլա լայրգ օլմաղա ճահտ էտէլիմ :
Ֆիլ-վադը իթիպարէ լայրգ՝ Քս Էֆէնտիմիզ
տէն զիյատէ քիմ կելմիշ . պու ճիւմլէ իլէ օն
տան զիյատէ ըէզալէթլէ քիմ խըրփալանմը :
Էօյլէ օլտուգտան սօկրա, ըրզ իթիպար տէտիք
լէրի պիր քիպիր տիր, վէ ֆագաթ ֆաղիլէթէ
իւճրէթ օլաճաղ իքէն, խալց հէվաի նէֆսէ ա
լաթ էթմիշ : Քեմալ մէրթէպէ իթիպար՝ Աւ
լահա մախուսա տուր, զիրա Ալլահ թիւքէնմէզ
ֆաղիլէթ վէ քեմալիյէթ տիր : Իթիպար սըլա
րա ճաիզ տիր, զիրա ֆաղիլէթ սահիպլէրի տիր
լէր : Պու տիւնեատէ տէ, էտէպ իւզընէ եաշայ
անլարա լայրգ տըր, զիրա էտէպ տէտիքլէրի՝
քեմալիյէթէ պէշարէթ տիր : Պունա պինսէն

քեմալ մերթնայէ ինթիպար՝ Ալլահն նէ նէպէպ
իլէ վաճիպ իսէ , ու սէպէպ իլէ տէ Ալլահն
էմրինի իճրա էտէնլէրէ ճաիզ տիր : Վէ էյէր
պու ինթիպարը՝ լայրգ ոլան էտինէմէյիպ , հաթ-
թա խալլէ օնու պէտխույ ոլանլարա վէրիրսէ ,
խալլգըն թագսիրաթը տըր , էհլի էտէպին կիւ-
ճիւնէ կեմէսին . զիրա ըրզ ինթիպար տէտիք-
լէրի՝ ֆազիլէթին իւճրէթի տիր : Վէ իլա լայ-
րգ ոլմայարագ՝ ըրզ ինթիպար թասլայան աուամըն
ըրզ ինթիպարը՝ օճագ թիւթիւնիւ տիր : Էջ-
լէլէրին ըրզ ինթիպարը պուլուլթլարտա կեզէր
տէր սուրբ քիթապլար :

Խմտի կեւ տօսթում , պիզ պիր շէյ էտէլիմ .
ըրզ նէ ոլաուղունու արայըպ , ինթիպարա թա-
մա՝ էտէճէյիմիզէ , էյի ամէլէր իլէ ինթիպարէ
լայրգ ոլմալա չալըչալիմ . զիրա ինթիպարէ լայ-
րգ ոլմագ կիպի ոահիհ ինթիպար ոլամազ : Էջ-
լէ ոլաուղտան ոօկրա՝ ինթիպար պիզտէն օլմալը .
պիզ ըրզլը էտէպլի էաշայալիմ քի , ըրզա ինթի-
պարա լայրգ ոլալիմ : Գօ ըրզ տավասը էտէնլէր՝
տավալարլնտան գալմասընլար . օնլար հէր նէ
եանա տէօնէլէր , էտինալիլէրի ըրզ ինթիպար՝
պիր սախթէ վագար տըր : Ֆագաթ պէնիմ սա-
նա ոլան տօսթլուղում՝ սահիհ սատագաթ տըր :

Ի՛ՆԼԻ ԸՐԶԸՆ ՉԻՔՏԻՅԻ ԿԵՕՆԻՒԼ
ԱԶԱՊԸ

Պէնիմ էֆէնտիմ .

Հէլէ սէլամէթ մէմէքէթիմէ վառըլ օլտում,
լաքին փէտէրիմին իխթայարըղը սէպէպի իլէ,
պիրան հվվէլ վարմամ իգթ իզա էթտիյինաէն, օլ
թարաֆա ուղըայամուտըմ քի, սէնինլէ կեօրիւ.
շէյտիմ. վէ կեզտիլիմ մէմէքէթէրաէ, էյի ֆէ.
նա կեօրտիլիւմ շէյլէրի սանա նազլ էտէյտիմ:
ինչա Ալլահ պիր կիւն կեօրիւշմէք գըսմէթ օ.
ըւրսա, հէփսինի լիսանէն նազլ էտէյիմ:

Անճադ պու կիւնլիւք սանա պիր միւլահազամ
վար եազաճադ: Պէն՝ հէր մէմէքէթին պինառը
շէքլի՝ պաշգա օլտուլու կիպի, ատէթէրինի տէ
պաշգա օլուր սանըրտըմ. եանի, կէչինմէք, գօ.
նուշմադ ատէթէրի տէյիլ, օ խուսուստու հէր
մէմէքէթին պիր այրը՝ թիւրէսի յլար, օնու պի.
լիրտիմ. վէ պիզ հէր նէ գատար միլլէթի ախէ.
րէ պէնզէյէլիմ տէյի չալըլըպ՝ էօրնէք ալըյօր.
սագ, էինէ չօգ տէֆ՝ա էթտիյիմիզ պիր մասագա.
րա թագլիտ օլույօր:

Լաքին պէնիմ սէջլէտիլիմ օ տէյիլ. իլլա նէֆս.
լէրիմիզէ տաիր՝ մէշրէպիմիզ հագգընտա օլան

ատէթլէրի տէրիմ: Պէն զանն էտէրտիմ քի ,
քիւլիւնիւլիք , էտէպիւղիք , խայընլըգ , զալմ-
լըգ , սէօղիւնտէ տուրմամագ , ատամ տլտաթ-
մագ , սալթ պիլգտէ վար . օյուսա հէր եէրին ա-
տամը էօյլէ իմիշ . կեօրտիւմ , շաշտմ : Է՛նլի
ըղ ատամ՝ հէր եէրտէ կեօնիւլ աղապը չէքէյօր .
ֆագաթ պախթընա՝ քէնտի կիպի պիր էհլի ըրղ
րասթ կեթիրէ պիլլյօրսա , օնոնլա թէսէլլի օ-
լույօր :

Միսալ , նիքեաճ տէտիքլէրի շէյլ՝ Հագ Թաա-
լա՝ պիր չէօղիւլմէգ պուլ օլուռն տէյի իճատ էթ-
միշ իքէն , զէմանէմիզտէ խալգա պիր սէրպէսթիւ-
եէթ ալաթը օլմուշ . աղլը իզանը օլան ատամ՝
նիքեաճ վէսիլէսի իլէ օլան շէյլէրի կեօրիւս ,
ճանը սըգըմնալըն մը :

Տին տէտիլիմիզ սըր՝ ինստը Ալահա եագ-
լաշտըմնալըն պիրիճիք եօլու իքէն , տինի մէյհէ-
սիլ՝ քիմի հիչ սայմազ , քիմի պագ ալթընա ալըր ,
քիմի զէվգլէնիր , քիմի խալգը ալտաթմագ իչին
միւրախիլ իլէ լէզիլ էաէր , քիմի տէ իշինէ էա-
րայաճագ մանալը վէրիր . էհլի ըրղ ատամ պուռն ,
լարը կեօրիւրսէ , ճանը սըգըմնալըն մը :

Պէն զանն էտէրտիմ քի , մէմլէքէթ տէյիշ-
մէյ իլէ , ինստնլարը պիր պիրինէ պաղղոյաճագ
էմիլյէէթ պիւղընը՝ տահա հիլլէսիզ կեօրէճէյլմ:
օյուսա՝ կեօրտիւմ աղլատըմ քի , էլին սէօղիւ-
նէ էմիլյէէթ էտէլ՝ պիր էհլի ըրղ ատամ պու-
լուռնօյօրսա , եալանճըյա զէվգ օլույօր , էթտիլի
էմիլյէէթէ գուրպան կիտէյօր :

Հիչ օլմաղսա՝ պարի պիւլիւք ատամլար օլուռն՝
սէօղլէրինէ սապիթ գատէմ օլմագ ճալիզ իքէն ,

նիչէ՛ տէՖ'ա եա վերտիբլէրի սէօղտէ տուր, մայրալ, եա վատլէրինէ գարշը հարէքէ թէ՛ թտիբլէրինի կեօրտիւմ, ճանըմ սըգըլալ . խուուուսա քէնտիլէրտէն աշաղա պիր քիմնէ իլէ մասլա հաթ կեօրտիւբլէրինտէ : Սէն նէ՛ եափա պիլըր սին . աիշինի սըգըլալ տուրմագտան ղայրը չարէն եօգ :

Տահա պէթէրի վար . պիրի սէնին մասլահա թընը տէրիւհտէ էտէր, մասլահաթ սէնին տէյիլ պէնիմ տիր տէյի՛ սէնի ինանտըրը . պիր տէ մասլահաթ գափիլաֆիլ թէրա քէփիճէ օլուր, օ սէնտէն ղէյատէ տէջիւհիւր, էօլիւրլէր էտէր, վէսիլէլէր պուլուր . իգթիլա էտէրտէ, ախէրին իւսթիւհնէ աթար . արտսը չօգ կէչմէ՛ղ՝ աչլարսըն քի, օ տիլ իլէ սանա արգա օլտն յատամ՝ ախէրի իչին չալըշըր ըմըշ : Չարէ՛ն նէ . կեօրիւպ տէ թըն մամալըսըն : Կեօնիւլ աղապը տէյիլ՝ մի պու :

Սայըաղ քիւլնանիլէր, ալչափ հէրիֆլէր, պիրէր հիւհէր իլէ, հէր պիրի պիրէր է ֆէնտիւնին գանատըլա ուչար . էօթէ էանտա նիչէ՛ ըրզ էհլիլէր գահր ու պէլա իչինտէ պօլուլուր : Պիր էհլի ըրզատամ՝ պուհնըրա նանըլթէ համմիւլ էթսին :

Պիր էհլի ըրզատամը զէմմ էտէրլէր, իֆթիլա էտէրլէր, ատընը գըրարլար, իշիաէն՝ հէլէ թահ գիգ էտէյիմ տէմէլի տէյիլ՝ մի . խայր . նէ գա տար քէամիլատամ օլտա, իլք իշիթտիլինէ գափըլըր : Պիր սէվապ ստհիպի տէօնտէ՛ իֆթիլա տըր տէյի գասլահաթսըլ չըգարայըմ տէսէ, պաշա չըգամատըլընտան պաշգա, քէնտի պա պահաթը օլուր : Եա նէ՛ եափմալը . ալղընը

գտնալը պ տուրմալը . հագ՝ ատալէթ նէ՝ չէքեր .
սէ չէքսին :

Պիր պիւլիւք աստմըն էօնիւնտէ եա իլմ ,
եա թէվարիս , եա պիր ղայրը մարի . Գէթ սօհպէ .
թի աջըր . աղա լադըրաղա գարըջըր . ույար
ույմաղ՝ աղընա կէլէնի տիշարը վերիր . հատ
տի վար ըսա՝ պիրի լադըրաղալը գարըջաղըն .
նէ գատար ուսուլ ուլա սէյլէսէ , էյէր տօղրու
տան տօղրույա էլէք սին տէ տէմէղլէրսէ , ըու
միղ իլէ օլտուն անլատըրլար : Եա նէ եափմալը .
խաթըր էթմէլի , աղայա գարը սէյլէմէմէլի .
վէ հաթմա ահմագըլընա աֆէրիւմ տէմէլի :

Վեղիւ պիւրիւտիւլիւմ եերլէրտէ պէյլէսէ պէյ
լէ չօք շէյ կէօրտիւմ , չօք շէյ իշիթտիւմ . անլա
տըմ քի , հագ՝ էտէս , էմնիլէթ , քրիսթիյան
լարտան զիյատէ՝ պէյէնմէտիլմիղ միլէթլէրտէ
վար տէրլէրսէ , եալան տէլիլ իմիշ :

Պիլտէ պիր աստմ պիր աղ ճանընա մոլ
գայնէտ օլսա , էյի եաշամագ ալըս տըր կիպի ,
խալքտան էիւզիւնիւ սադլամալը , եօգսա է
տէպսիղլէրին մասլարաւը օլտըր : Քիտի հալին
տէ պիր աստմ՝ խալք պանա միւրաի տիր , սօ
ֆուլուգ թասլար տէյիպ , իւսթիւմէ կիւլմէսին
տէյի , էիւզիւնիւ սադլամագ՝ աղ սըրընթը մը
տըր : Վէ պու տէպէպ իլէ վիէք չօք տէֆա էհլի
էտէս աստմլար տայանամալըպ , ութանմագ
պէլասլըլա , օ շէյթան փէյրէվլէրինէ ույարլար :
Պիր զաման էյիլէրին իպրէթի՝ քեօթիւլէրի իր
շաս էտէր իմիշ , շիմտի քեօթիւլէրին մեղագը
թիւրահաթը՝ էյիլէրի քեօթիւ էտէյօր :

Տին տէտիլին զէմանէտէ պիր աստէթ տիր . քի .

Թագէ կիտելուէր, լաքին չօղու մայրուն կիպի ղայ.
ըլլարն էթախինի էթմէք իչին կիտէր. էթախին
նէ տիր տէյի սօրսան, խանդէրի եօգ. խապէրի եօգ,
զիրա Ալլահն խաթըրնը ինձի էթմէք օլտուլունու
սէյլէմէք իսթէմէզ. օնուն իչին խապէրի եօգ:
ՕԼ հէյպէթլի խորհուրդուն հօնիւնտէ սօքագ.
տա աուրուր կիպի տուրուպ, օ ալէմի եարատան
Թանկընըն հուզուրունտա՝ պիլա թէքլիֆ սէյ.
լէշերէր, կիւլէշերէր, տիգլէրինի դաթ էթ.
մէյէ պիլէ իրթիքեապարը եօգ. սալթ քենտիէ.
րինի խալգա կեօսթէրմէյէ տուրուլար: Նիլէ
էտնա ֆուգարա քիմսէլէր՝ եիւզիւ եէրտէ իպա.
աէթ էտէր աէ, քիշի զաաէ աստմար թէք.
լիֆսիզ կիրիս. պիր քերլէ պաշարընը պիլէ էյ.
մէզլէր. վէ չօգ աստմ էվլատլարը՝ հօյլէլէրէ
պագա պագա զօր ուլա էտէպսիզ օլույօր:

Չօգլար տա վար քի, կեօրիւրսէն իպատէթ.
քեար աստմ սանըրսըն. լաքին չարսուտա էթ.
տիքլէրի քիլիսէտէքինտէն նէ գատար ուզագ
տըր. քիլիսէտէ իքեն, Ալլահն էվլինաէ տիրէր,
տիշարը չըպտըգլայն շէյթանըն էվլինէ կիրիւրէր:
Պազըլար հէր. կիւն եիւզիւ եէրտէ պատարագ
կեօրիւպ, տուա քիթապարը՝ թէսպիհէր էլ.
լէրինտէն տիւշմէզ. լաքին պունլարա տա կիւվէ.
նէ պիլլիւմիսին. պու պիր շէյ տիր քի, ֆէնա եօլ.
տա կեղէնլէր աէ էտէր, գումարպազլար, քիւ.
ֆիւրպազլար, եէմին էտէնլէր, մուամէլէճիլէր,
հէրէքէճիլէր, էլէ զուլմ էտէնլէր, զատըր էտէն.
լէր, թէլիսլէր, հարամիսօլլար, քենտի մէնֆա.
աթլարը իչին տինի էլլէրինէ ալաթ էտիս՝ էլի
տէքքէ կեթիլէնլէր, էաա էթմէմէք ֆիքրի իէ

պօրճ՝ հաճելէր, երկն հագգընը քեսէնէր, ֆու-
գարայը նշադ ալթընա ալանլար, նիհայէթ եա
սիր եիւզտէն, եա օսլըր եիւզտէն Ալլահըն հմրի-
նի պասըսլ՝ էլէ զարար վերէնէրին չօղու տա
պէօյլէ հտէր: Ի՛հը ըրզ առամ պունլարը կեօ-
րիւս տէ թընմամսլը. աղ սըգընթը մը տըր
պու:

Պէօյլէ շէյլէր տինսիղէրին արասընսա օլսա,
թաաճճիւս հտէճէք շէյ տէյիւ. լաքին օնլարըն
չօղունտան ինսանճա պլը սատագաթ օլույօր
քի, հէր.քիս րահաթընտա եաշայօրտա, քրիսթիւ-
ան պէյնիտէ՝ մէշըէպլէրինի թէրպլէէ էթմէյէ
պունճա թարիդ, պու գատար գօլայլըգ վար
լէքէն, կիւնահ պու գատար քեօքլէնտին, հիլէ՝
եալան պու գատար մէյտան ալսըն: Ալլահըն լուծ-
ֆու քերէմի իլէ կիւնահտան իքրահ հտէն ա-
տամա՝ պունլար աղ կեօնիւլ աղասլը մը տըր:
Պու պիր հօմիւր տիւր քի սալթ գօրգույուլա,
վէսվէսէ իլէ կեչիրմէլի: Իսիանեօլուն պիրի քեն,
տի վագթիկին հագգընա տէր քի, պիր զաման
պիր սիւթիւն միլլէթ իլէ իշ կեօրմէյէ իգթիզա
հտէն կեօղ աշըգլըղընտան զլսառէ, շիմտի պիր
ատամլա իշ կեօրմէտէ իհթիլաթ, վէ կեօղ ա-
շըգլըղ լաղըմ տըր տէր. պէն տէ պու վագթիմի
զին հագգընա տէրիւ քի, ալթունու պապըրտան
թուճտան ֆարգ էթմէյէ, նէ պասիրէթ եէթիւ-
շիւ. նէ կեօղ աշըգլըղը:

Պու մուսիսլէթլէրի արթըրմաղա սէսէպ նէ
տիր պիլլըրմիսին. պիր զաման պէտիսույ ստամլար
պաշարը հօրթիւլիւ կեղէլտի, շիմտի անլարը
աշըգ, սէրպէսթ կեղէյօրլար, սէսէպի օ տուր:

Ճահիլների պաշտան չըգարուպ, քենտի կիպիլէ-
լին սիւրիւսիւնիւ տրեւընթորլար. ֆաղիլէթին
փէք ուղ սըղընաճագ եերի գալմը. տիւնեա
կիթութքճէ խարապ օլմոտա տըր: Էյիլէք, ֆա-
ղիլէթ պիր եերտէ կեօրիւնէճէք օլտա, մասդա-
րայա ալըրլար, իւսթիւնէ կիւլէրլէր. հաթթա
խալգ տարնը պիլէ շաշըրսըն, ֆաղիլէթ սահիպի
նասըլ օլտուղունու պիլմէսին տէյի, նէրէտէ պիր
ալլագ, եարամագ, հիլէպագ, հարամթօր վար
ըսա. տարնա իշ երի իշկիւղար դօմուչլար. պիր
աղ տահա պէօյլէ կիտէրսէ, խըրսըղլար, քէսի-
ճիլէր տէ, քէօթիւ գարըլար տա ֆաղիլէթ սա-
հիպի օլուրլար:

Խալալ էյլէ, պիր քերրէ իւչ սէնէյէ ետգըն եօլ-
ճուլըղունմոտ, հիչ պիր վիլայէթտէ, զահիրտէն
օլտուն՝ տինտարըգ կեօրմէզսէմ, ըրգ, էտէսլ,
էմնիլէթ, սատագաթ տէտիքլէրի ֆաղիլէթ-
լէրի պուլմագսամ, պէնիմ հալմնիճէ օլուր:
Փագաթ քենար եերլէրտէ, էտէսլսիլըք օ գա-
տար սերպէսթ տէյիլ տիր. լաքին օնլարտա տա
ֆօտուլուգ, ահմագըգ, վէ պէքրիլէք վար:

Տիւնեանըն պէօյլէ պօղուգլուղունա՝ պէ-
նիմ կիպի ճանը սըգըլըր պիր տտամ տիւն-
եայըլա գօնուչուպ տա՝ հէր կեօրիւշտիւյիւ ա-
տամտան՝ աճապա պէնի ալտամաճագ մը, ա-
ճապա պանա պիր տուղագ մը գուրայօր. աճա-
պա պիր խայընլըգ մը էտէճէք. պէնի պաշտան
մը չըգարաճագ, տինտէն մի ալարտաճագ տէյի,
հէր ստաթ գօրգու վէսվէսէ իչլնտէ օլուրսա,
էօյլէ եաշամագտան ըսա, վարըպ պիր մալարայա
գափանըպ օթուրմագ տահա էյի տէյիլ մի:

Ինսանըն կիւճիւնէ կելէն շու տուր քի, պիր
ատամ ըբա կեօրիւշիւրսին, պիր դաչ այ տա
պիլէսինճէ գօնուշուրսուն, իշթէ պու պիր մա
գուլ ատամ տըր, անլաաւըմ տէյի տուրոլւքէն,
պիր տէ պաքարսըն քի, գուզու փօսթուլաթըն
տա պիր եարամաղ գուրտ չըգար: Պիր եըրթըճը
ճանալար ըյա օթուրուպ գալգմադ չօգ դօլայ
տըր. զիրա օնլալըն թապիաթինի անլամաղա՝
պու գատար թէֆթիշէ միւհթաճ տէյիլ:

Ամա տիւնեատէ տօղրու ատամ, ֆաղիլէթ
սահիպի ատամ պուլընումամադ գապլլը մի տէյէ
ճէքսին. պուլընուր. պուլընուր ամմա, օն
լար այրըճա պիր քիւշիւք տիւնեա տըր. պու
պիլիւք տիւնեանըն ահպապըղընտան այրը
տըր. խալց ըյա ֆագաթ մասլահաթլարընա իգ
թիղա էթաիյի գատար գօնուշուրլար. վէ պա
ղը քէրրէ գալապալըղա կիրմէյէ մէճպուր օլուր
լարսա, քէնտիմիղի զէվգլէնտիրմէյէլիմ տէյի,
քէսմիլլիք կեօսթէրմէղսէ տէ, օպիրէրտէ ա
տէթ օլան դոյպէթլէրէ՝ էտէպսիղլիքլէրէ գա
րըճմաղ: Կէ տէրսին. պուշլար քիշիւք կեօնիւ
աղապը տէյիլ մի:

Պուրատա պաղը սապահ՝ եալընըղ պալըմա
չըգըպ կեզտիյիմաէ, էթտիյիմ միւլահաղալար
պուշլար տըր. վէ օ գատաթը զաման՝ օ գատար
եումուրճագլը արասընտա կեզիպ տէ պուլաչ
մատըղըմա, չօգ տէֆա թանկըղա շիւքը էտէ
րիմ:

Վէ չիւնքի չօճուգլուգտան ուէրի՝ աղըղալը
մըղըն ույըն օլմասլըլս պէյնիմիղտէ մուհապ
պէթ վար, ուէյէալըմտա էթտիյիմ քեարա՝ ուէնի

տէ հիսսէտար էտէյիմ տէյի , իշպու մէքթուպու
եազըպ , ինշա Ալլահ սէն եինէ Էվլէլքի մէշընպ .
տէ դալմըշսըն իւմիտի իլէ կեօնտէրտիմ : Էյէր
պէնի սօրարստն , Էլ-Համտու լիլլահի Թաալա
պէօյլէ պիր չալգանթըլը՝ պիվէֆա տէրեաաէ՝
պէն տէ փուսուլամը զայպ Էթմէմէյէ Ճահտ Էթ-
միշիմ . հիչ շիւսպէ Էթմէ , պէն եինէ սէնին օ
Էվլէլքի սատըգ տօսթուէն ում :

76

ԻՍԹԻԽՐԱՃ

Պէնիմ աղիգիմ ,

Ահն տէ մի իսթիսրաճա իման կեթիրիսր .
սուէն : Պէն սէնի պու գատար ագըլըլ պիլմէլ
իտիմ : Պազը գարըլար , պալը պայալը ատամ-
լար , եանի ահմադ Ճահիլէր , պու մարիֆէթ
իլէ խալքը Թուլթուէնա կեթիրէն հօգապալ-
լարըն՝ հաղլըլա բագգամ ըլա կեօսթէրտիյի իւ-
մինտէն , սէօյլէտիյի Թէճնիա լծգըրտըլարտան ,
պիր մէնֆաաթ՝ պիր տօլլու շէյ պուլուրուլ
տէյի ինանըլարաա , Թաաճճիւպ Էթմէմ . զիրա
Էօյլէ ատամլար զայալը պիլմէք վէ կելէճէք շէյի
տուլմագ իլմինի Հագ Թաալա քեւաիյէ ոագլա-
մըշ օլտուլուէնա Էա պիլմէլ , Էա պիլմէք իսթէ-
մէլ տէ , տիւնեատէ կելէճէյի օլաճալը տույա .

ճագ պիր մարիֆէթ , պիր իլիմ վար դըյաս
էտէրէր :

Լաքին իլմէ հիգմէթ էթմիշ պիր ատամ ագ-
լընսա մէշրէպինտէ գուսուրու օլմայրպ սա ,
էվլէլէի էօյրէնտիքէրինի խաթմ էթմէք իլին ,
րէմմալլըղա հէվէս էթմէք՝ չօգ աճաիպ շէյ
տիր . կիւլէ կիւլէ պայրըյօրում : Պիլիւրիմ , սէն
պէնի պէօյլէ եիւզիւմէ դարչը զէվլէնմէք խաթ-
րըմը սայմամագ տըր տէյէճէքսին . լաքին կիւ-
ճէնմէ . պու մէքթուպումու օգուսուրունլա ,
պէն միւլահազասըղ ատամ ըմըլմ տէյի քէնտին
սէ կիւլէրսին :

Օ խապէր վէրտիլին հէմէրիմիգ պագըճըլլա
կէօրիւշէ պիլիւրիմ , վէ պէլլէի պիր աղ հէտիյէ
վատ էթսէմ , կէլէճէք օլաճագ շէյի , օ րագ-
գամ հիսասըլլա հիլլէրտէն պուլուպ չըգար-
տըղը՝ աղիմ իլմին գանուլլարընը՝ սանա ալը վէ-
րիպ , սէնի պու անլաշըլմաղ սըրրա վագըֆ է-
տէրտիմ : Լաքին օնու էթմէտէն էվլէլ , պու
իլմին պօշ պիր գալէմ օյունու օլտուլունու , վէ
եալան շէյ օլտուլունու խապէր վէրմէք՝ տօսթ-
լուգ պօրճու տուր . սանա իպթիտա օ պօրճու-
մու էտա էտէյիմ . պու օյունստան պիր շէյ չըգ-
մագ միւլլէին օլմատըղընը անլատայրմ . վէ էյէր
պու հիգմէթիւմ սէնի գանտըրըպ , իշինէ եարա-
մագսա պիլէ , ինչա Ալլահ պիր տօսթլուգ նի-
շանէսի տիր տէյի մագպուլուն օլուր :

Իսթիխրաճ տէտիքէրի էպի զամանըն եա-
հուտիլէրինտէն չըգմըլ տըր . եահուտիլէր պու-
նու իճատ էթտիքէրինին ասլը՝ քիթապլարըն-
տա պագը անլաշըլմաղ սըր մատտէլէրի անլամագ

իչին , եախօտ սրազը մանա կեօթիւրիւր թէմ
սիլէրինէ մանա վէրէ պիլմէք իչին խտի : Պու
իճատ էթտիքէրի թարիֆ՝ Հագ. թաալաննն օ
քիթապարա եազտըրտըրը նկեէթի անլատա
պիլըր մի խտի , անլատամազ մըրտը , վէ օ թէմ
սիլէրին մանասընը վէրմէքտէ՝ թա օ զուման
տան՝ պու իլմի էյիէ՝ մի գուլանըրլար ըոր ,
ֆէնայէ՝ մի գուլանըրլար ըոր , պիլիմ պու պահ,
սըմըզտան խարըճ մատտէլէր տիր : Վէ Հաթթա
օ զամաննն եահուտիլէրինն պէյնինտէ , վէ Հա
լա շիմտիքիլէրտէ պիլէ , քենտի միլէթլէրինէ
մախսու օլան պու զարիպ իլմին հիւնէրի՝ եա
զըլան եազըլարնն եէրինի տէյիլմէք , եախօտ
պիր եազըլը գալտըրըպ եէրինէ օնա պիր պէն
ղէրինի գօմադտան զայըր շէյ տէյիլ խտի :

Կերջի պիլիմ տէ իսթիխրաճ էտէնլէր , ֆալ
պուգանլար , զայպ պիլէնլէր՝ մարիֆէթլէրինի
եահուտիլէրտէն ալմըլար , վէ պիլտէ պուլնուն
տիւրլիւսիւ վար . լաքին պէնիմ սէյլէյէճէյիմ օ
տէյիլ : Ճահիլլէքտէ պէնիմ սէնտէն զլսատէ հէ
վէսիմ վար ըտը , վէ պիր գալ տիւրլիւսիւնիւ էյ
րէնտիմ . լաքին չօգ թէճրիւպէլէրտէն սօկրա
անլատում , ագլում եաթտը քի , պու սէնաաթ
(էյեր սէնաաթ տէնէճէք եէրի վար ըօա) թէճ
նիստէն , եալանտան իպարէթ տիր : Զանն է
տէրաիմ քի , գափղաուունու պիլտիքտէն սօկրա ,
հէր սուալլին ճէվապը քենաիաէն չըգտը , վէ
էյլէ պիր գանուն տուր քի , եարատըրըշաա
թանլըր էյլէ գուրմուշ , հէր շէյ պիր պիրինէ
ճէվապ վէրիւր սանըրում :

Պու գլսաս ըլա կէլէճէյի օլաճազը պիլմէք

սէվտասընտա , հէվէսիմ կիթտիքճէ արթըպ ,
պուլամատըղըմ շէյի՝ եա աճէմիլնիմէ վերըր-
տիմ , եա հիսապտա եանըմըջըմ տէր , մութը-
գա եալան շէյ օլաուլունու միւլահաղա էթ-
մէգտիմ :

Նէտէն սօնրա քէնտիմ քէնտիմէ տիւշիւն-
մէյէ պաշտտըմ . լոյպը պիւմէ , օլաճաղը
կեօրմէք , Ալահա մախսուս պիր հիքմէթ իքէն ,
ինսան էվլատը նիճէ էտինէ պիլնյօր . ինսանա
պու իլմի քիմ էօյրէթմիշ . վէ սիֆթաւ հօյրէ-
նէն քիմ օլմուշ . էյէր պու իլիմ սահիւս իսէ ,
ինսանտան օլամաղ . եա տօղըու Ալահատան կեւ-
միշտիր , եախօտ շէյթան իլգասը տըր . էյէր Ալ-
լահատան ըսա , Ալահ քիմէ պէյան էթմիշ . եօգ ,
էյէր շէյթանտան ըսա , շէյթանըն էօյրէթտի
նիճէ սահիւս օլա պիլըր , խուսուուս կեւէճէք շէյ
հագգընտա տէյի՝ միւլահաղա էթմէյէ պաշըս-
տըմ :

Պուլտան մանտա , էյէր պու իլիմ սահիւս իսէ ,
պաշգա իլմ օգուլմագ նաֆիլէ տիր , զիրա պու-
նուլա նէ կիլըի , նէ մուղլագ շէյ օլսա անլա-
լըլյօր : Ի պիլն հագ թաալա պու գըստա տգ-
լըմըտան քէթմ էթտի սըրըարը անլամաղա ,
ինսանլար պու թարիգի նամըլ պուլմուշար :
Պուլտան գաթի նազար , պու իլիմ՝ իսթէր ին-
սան պուլուլու օլուլն , իսթէր Ալահ իլհամը ,
իսթէր շէյթան իլգասը , թարիգի նիզամը՝ պիր
տիւրլիւ օլմալը տէյի՞ մի . օյուսա օլ գատար
տիւրլիւ նիզամը , տիւրլիւ գանուլարը վարքի ,
կիւնիւմոէ իքի առամ կեօրմէտիմ քի պիր դա-
նուլ գուլանա :

Քիմի եազըյըլա եափար, քիմի րադգամըլա, քիմի էսլաճէտ հիսապըլա. քիմի րադգամը եազըյըլ պիր պիրինին ալթընա գօր, քիմի պիր սըրատա եազար. քիմի տէյիրմի եափար, քիմի իւչ քեօշէ. քիմի պիր թագըմ եազար, օնտան էօթէյէ ալըր, պիր թագըմ տուհա եազար, քիմի նին գափուսոն սըֆըր սըր, քիմինին սօն րադգամը, քիմինին օրթա րադգամը. քիմի պիր տիրէն եափար, քիմի օպիր տիրէն, խուլասա, հիչ պիրի օպիրինէ պէնգէմէզ :

Նիհայեթ ապըլմ եաթտը քի պու պիր օյուն տուր, եափան աստամ իսթէտիյի կիպի եափայօր, իսթէտիյի մանայը վէրիյօր. լաքին պու հօդգապսըզըղա ինանըպ սա, օ թէճնիա ճէվապըրտան մանա չըդարան ատամլարա շաշարմ :

Իսթիխրաճըն պաղը միւճիղաթէրինի նազէտէրէր. ֆիլան շէյի՝ շու գաստար զաման իլէրի խապէր վէրտի տէրէր. ինանմա. զերա իալգըն զէվէինի չըգարմաղա հէվէսլի՝ պաղը վէլէտիզնալար վար, օ շէյ օլտուգտան սօնրա, իէմ մալըն սէօլէտիյինի՝ օլան շէյէ ույսուրուրար տա սէօլէրէր :

Նէթիճէի քեւամ իսթիխրաճ տէտիլէրի ա. սըլը ուսուլու հօդգասպըզը տըր. վէ ինանանլարըն շաչընըզը սըր : Պի ալինի քիպարտան պիրինին՝ էվինտէ պիր սիհիրպաղը վար լուր, օնա սօրմայընճա՝ պիր աթըմ ալմաղար. եէմէք մի եէյէճէք, ույգույա՝ մը եաթաճադ, հէր նէ էտէճէքսէ՝ օնա սօրմալըտը. պիրմիմ քի էճէլ տէօշէյինէ տէ եաթտըյսա, էօլէճէյինի գալաճաղընը տա սօրսոնմույոքտու, եախտ

էօլիւրսէմ' ճոննէթէ մի կիտէճէք , ճէ-
հէննէմէ մի կիտէճէք . աէյի սօրսոճմոս . օ գա-
տար պիլիւրիմ' քի էօլիւնճէյէտէք սըտգընը պօղ-
մատը , քէնտիլի պու հօգգապսղա ինանմըշ րար :
Վէ էօլտիւլիւ զաման հիղմէթինէ պէտէլ' օլ
գատար տիւնեալըգ պրագտը քի , հէրիֆ հօգ-
գապսղ իքէն , պաշը պաշնա պիր աղա օլտու :
Տիւնեատէ պէօյլէ շաղգընըգ օլտըր մու :

Իսթիլիւրաճտէն չըգան ճէվապլար' թըպգը
փու թփէրէսթ իմամլարընըն փու թլարտան աըպ
վէրտիլի ճէվապլար կիպի թէճնիւ օլտուղուն-
տան , խաղգ պուսուս պիր աղլաշըմաղ սըր տըր
ոանըր . վէ պու մարիֆէթէ փէք աղ առամ աշ-
նա օլտուղունտան , ինան հիւնէրի տէյիլ , պիր
հիքմէթ տիր սանըրլար : Վագ'ա պու սաշմա շէյ'
սահիհ օլա պիլսէ , ինան մարիֆէթի օլտուղու-
նա պիր պէշարէթ օլմտըլընտան , հիքմէթէ
վէրիլմէյէ լայըգ տըր : Լաքին հէփ եալանտան
իպարէթ , եափան հօգգապսղլար' սէնաաթի
շէօհրէթտէն տիւ շիւրմէյէլիմ տէյի , գուրտուգ-
լարը' հիլէտէն նաշի պիր տէք օլտուղունտան ,
պուսլարա իման կէթիլէնլէրէ թաաճճիւպ էթ-
մէլի քի , պու պիր եալան շէյ մի տիր , եօգսա
շէյթանի մի տիր , հիչ տիւ շիւնմէղլէր տէ , շաշ-
գըն կիպի թու թղունա կէրիլէր :

Պու խուսուստա պիր իքի քիշիտէն տինլէ-
տիմ' քի պիր սըրլարը վար ըմըշ , սօրաճագլարը
մատտէյի քէաղըտա եաղարլար ըմըշ , սօյրա պիր
գաշ րագգամ ըլա իշարէթ էտէրլէր . իշարէթ
էթտիլլէյն քէնտիլլէրինտէն չըգարլար , պիր թա-
գըմ րագգամ եաղարլար , եաղարլարը նէ օլ-

սողողունու քենտիւէր տէ պիլմէզ . սօնրա պու
եազորդարը րադգամտան՝ սօրտուգլարը շէլին
ճէվապընը պուլուրլար ըմըշ : Կեջմիշ շէլին ճէ-
վապընը՝ տօստօղու պուլուրլար ըմըշ . վէ կե-
լէճէք շէլէ՝ մանալը [Թէճնիս սէյլէրլէր իմիշ :
Ինանըրմ . զիրա էյէր տէտիքլէրի կիպի իսէ ,
պէյլէ շէյլէրտէ շէյթան է [Թէքլէրինի [Թօփլար
ինսանըն գալպինէ կիրիր : Անճադ չիւնքի պու-
թարզ սիհրի գուլմանանլարտա պիլէ՝ [Թէօվպէյէ
կեւլիշլէր վար , էօյլէ օլտուգտան սօնրա՝ նէ սէ .
նին հէվէս էտէճէլին շէյ տիր , նէ ախէրին :

Նիհայէթ իս[Թիիւրսաճ վէ րէմնալըդ տէտիյ ,
ին՝ եազը րադգամ՝ օյունու տուր , եալան եան-
լըշ պիր ճէվսպ վէրիր . էյէր րասթ կեւլիւսէ տէ ,
պազը ատամ [Թէվէքքէլի պիր շէյ սէյլէլիպ ,
քենտիլլիտէն րասթ կեւլէյէ պէնզէր . եօգսա
գարըշ պուրուշ անկաշըլմազ պիր շէյթան Ֆէսա-
ուը տըր : Էօյլէ օլտուգտան սօնրա , պիր սու-
րէթտէ , պէն Նիքմէթ նէվլինտէն պիր սըրրա մա-
լըք՝ [Թէքլէրտէն իմ՝ տէյի , խալգը ալտաթմադ
իչին վադ[Թինի [Թէլէֆ էթմէք՝ պիր քեւսմիլ ա-
տամա եադըշըր շէյ տէյիլ . օպիր սուրէթտէ ,
պու սըրրա մալըք օլտուղու կերչէյ իսէ , եարա-
տանըն պիզտէն քեթմ էթտիլի՝ օլաճալը կեւլէ-
ճէլի պիլմէք սէվտասը իչին , Թանկըլը պրադըպ
տա , շէյթանա սըղընմադ՝ տահա զիյատէ իքրահ
էտէճէք շէյ տիր :

Օլմամըշ շէյի՝ իլէրիսինտէն պիլմէք սէվտասը՝
պիզէ նէտէն կեւլիր տէյի , չօգ տէֆ՝ա տիւշիւն
միւշիւմ . վէ զանն էտէրիմ քի , պու սէվտա՝ էվ
վէլա ճանըմըզըն էօլմէզ օլտուղունա պիր սահիհ

խալած տըր, զերա ինսան՝ զէմանէ պէս մէզհէպ-
լէրինին տէտլյի կիւսի յալթ թէն օլսա, թէնէ
մասուուս օլան շէյտէն խարըճ արզուսու օլամուզ:
Սանկա պագարլում քի, եարատան Ալլահ պու-
արզույու պիղէ պօշեհրէ վերմիշ տէյիլ, լաքին
պիլ ֆէնայէ գուլլանըօրուզ. պուսու սա այ-
նիհի նէֆսլէրիմիզն՝ ադլումըզ գուլլանարզումըզ
կիւսի գուլլանըօրուզ. պէն զանն էտէրլում քի,
հագ թաալա պու արզույու վերաիյի քենտելի
թանըմաղա, վէ պու տիւնեատէ նէֆսլէրիմիզն
եէնիպ, չէքտիլիմիզ մէշագդաթլարա՝ էօթէ
տիւնեատէ նէ միւքեաֆութ թէտարիք էթմիշ,
օնլարը պիլմիյէ գուլլանալում տէյի տիր:

Պիզ իսէ՝ պագ նէ տէլլէր իզ քի, պու ֆա-
նի տիւնեատէն սօնրա պաշըմըզա կեւէճէյի պիւ-
մէք սէվտասընը դօմուշուզ սա, պիղէ հիչ լա-
զում օլմայաճագ շէյլէրի, վէ լազում ըսա տա,
եինէ պու ֆանի տիւնեա իչին օլան շէյլէրի պիւ-
մէք սէվտասընա տիւշմիւշիւզ: Վէզեր քիւմ օլա-
ճագ. պէնիւմ նէ վազիֆէւմ, սէնիւն նէ վազի-
ֆէն, օպիրինին նէ վազիֆէսի. օլտուգասն սօն-
րա էլլուէթտէ տույարըզ: Իքի փատիշահըն սէ-
ֆէրի վար. հանկիսի հանկիսինի եէնէճէք, պի-
ղիւմ նէ ումուրումուզ. պիր ֆաիտէ իւմիտիմիզ,
պիր զարար գօրգումուզ օլսա պիլէ, հէվաաիս-
լէր կեւաիքաէն սօնրա, քեաբըմըզ զարարըմ-
ըզ ալլարըզ: Շու սաւամը գազանաճագ մըլում
տէյի, փիշին արամանըն ասը նէ. էյեր հագդում
վար ըսա, էյեր հաքիւմ հարամ եէմէզ՝ թէլլիւ-
լէրէ գուլագ. ասմաղսա, գազանըրում. գազա-
նաճաղըմը փիշին տույարսամ, էլլմէ նէ կիրի:

Քեզալիք օլաճադ, օլմայաճադ հէր պիր շէյի ի.
լէրի սուլյմագտանն նէ չըգար :

Կէլ տօսթում, կէլ . օլաճադ շէյի իլէրիսին,
տէն տույմադ սէվտասընը՝ պիղէ լազըմ օլաճադ
շէյէ գուլլանալըմ : Եփէնտիմիզին պուլուրսու,
ղունու խաթըրտան չըգարմայալըմ . պիղէ լա.
զըմ օլսն շէյին հագգընտա Ելէնջէ աբադուսիւն
+ . , տէվլէթին կէլսին տէր . վէ տիւնեա շէյլէ.
րի հագգընտա Ելէնջին Կաճ + . . սէնին մուրա.
տըն օլսուն տէր :

Պիղ պիւ իլմէ հիզմէթ էտէլըմ տէ , գօ խ.
թիխրաճ իլմինի՝ պիր էյի շէյ պուլուրուդ դըյաս
էտէն շաշգընլար մէշգ էթսին : Օ իսթիխրաճ,
րէմէլ, սիհիր , նիւճում , ֆալ , վէ ղայրը իսթմ.
լէր իլէ հօգգապաղըդ սաթանլարըն չօղու՝ րադ.
գամ հիսապլարընը պիլէ պիլմէզլէր , հէման ա.
գըլլարընա կէլինի քեաղըտա գարալարլար . էլ
լէրինէ տիւլէն թոյլարըն թիւլիւնիւ եօլարլար :
Նիլէ՛ հօփիալար վար քի , կիւնէշլին նուրունու
ինքեար էթմէյէ իրթլքեապ էտէր տէ , պու օյ.
ունտա հօգգապաղըդ վար տէմէզլէր . վէ ու.
լուրունա ագճէլէրինի թէլէֆ էթտիքտէն սօն.
րս , օ մանասըլ թէճնիս ճէվապլարտան՝ մանա
չըգարմայա վագըթլարընը տա ղայ էտէրլէր .
շաշգըն հօփիալար , հէր տէֆ՝ն թուլուլունա
կէլրլէր , եալան օլտուլունու կէօրիւրլէր , պու
ճիւմլէ իլէ պիր սէվապ սահիպի տէօնսէ՝ պուն.
լար եալան տըր , օլաճադ շէյի Ալլահտան ղայ.
րըսըպիլէմէզ տէյի՝ օ ճօշգուն ադըլլարընը դան.
տըրմադ իսթէսէ , տինսիլ միւլհիւտիւ նաղարլը.
լա պադսուրլար : Հայ հայ . տիւնեանըն տէլլէր
տէֆթէրինտէ՝ գօ պու տա պուլունսուն :

Պազը քերքէ խալցըն-սէջլէտիկնէ պազմա-
լըյըլ . պազը շէյէ ասըլ էադըշան իսմի պուլուր
սէջլէր : Պազսանա . պիր հլըէսլաղըն հլըէսի-
նէ , պիր թէլպիսին թէզվիրաթընա , պիր սըմա-
րըն տէքքիինէ , վէ էլ ալթընտան տէօնէն տօլա-
պա տիւզէնէ , վէլ-հաուրլ հէր տիւրլիւ կեօզ ա-
ջըճըլըլա՝ սիհիրպաղըդ , կեօզ պաղըճըլըդ տէր-
լէր : Էջլէ իսէ սիհիր ֆալ իսթիսրաճ , տէտիք-
լէրի՝ կեօզ աջըճըլըդ տըր :

Խալցըն պու տէլիլլէ թէլէֆ էթտիլի ագ-
ճէտէն վադըթտան մանա , պիր տէ տիւշէ ի-
նանըպ թապիր էթտիլմէք սէվտասը կիպի , ճիզ-
վիճէ տին զաի.թիլի տէ զուհուր էտէր . զիրա
պիր առամ զայսը պիլէ պիլըր տէյի ինանմագ ,
Ալլահ քէնտի պէյան էթմէտէն՝ պիր առամ
գատէրինին տէֆթէրինի օգույա պիլըր տէմէք
տիր . վէ Ալլահըն ինսանտան քէթմ էթտիլի էս-
րարը՝ պուլուպ աշիքէար էտէ պիլըր տէյի ինան-
մագ տըր :

Կերչի պէնիմ պու սէջլէտիքլէրիմ՝ տէնին
պէնտէն պէքլէտիլին ճէվապըն իիւաֆը տըր ,
լաքին պէնիմ տէ սանա սիհիրպաղըդ էթմէյէ-
ճէյիմէ իսպաթ , վէ հաթթա պէնիմ կիպի պիր
տօսթուէն սառագաթընա լայըդ մուհապլէթ՝
իլթէ պու էազտըլըմ կիպի օլուր :

ՀԱՆՐԱՆՏԻՆ ԽՕՇՆՈՒՏ ԱՏԱՄ

Ազիզիմ,

Ելակեթոէ՝ պէն հալիմոէն խօշնուտ ում տէսիւիմ՝ ուսնա աճաիւ կեօրիւնիւր. սալթ սա նա տէյիլ, չօգ ատամա աճաիւ կեօրիւնիւր: Օ ալիմլէք թասլայան չէլէպլի կեօրոմիւն ա. քէն սի աճմագլըլ տէնսիղլիւի եէթիլմէյօր, իլմի իլահիւն տէ գարըլլէյօր. մէյէր իլմի իլահիտէ՝ Աւ լահ չքիմսէնին խօշնուտ օլմասընը իսթէմէզ տէր իմիշ: Պու լագըրրուլլա պէնիմ ուէօլիւմիւ սալթ պօշ չըգարմագ տէյիլ, պանա պիւր տէ տինիւնի պիլմէզլէք եիւքլէտէճէք. օյուսա՝ քէնտի սէյլլէտիւի հէր վէճհ իլէ տինսիղլէք օլտուղոնու պիլլմէյօր. զիրա եվլէլա իլմի իլահիտէ պէօյլէ սաչմա լագըրրալ եօգ. իքինճի՝ ոուլլէք իթապլարըն պին եէրինտէ եաղըլըլը վար քի, հէր քէս Ալլահըն վէրտիւի գըրմէթէ գանաթ եթաինէ, հալիմաէն խօշնուտ օլտուն տէր: Պու պապաէ սանա թծա շընչաւան չօգ իսպալթլար կէթիլրէ պիլիլիմ, լաքին օնլարըն հէվիտի տուրսոււն, սալթ Էֆէնտիմիղլին սըգճա սըգճա եթտիւի թէնպիհ ել վէրիւր. պիլլէ՝ “Գայո եթմէն, ելէմ չէքմէն, տէսիւի” հալիւնիղտէն խօշնուտ օլտուն տէմէք տէյիլ մի:

Պագ, ինսան դըսմէ նէ գատար աճ Կեօզըւ
տիւր քի, պու չէլէպի, վէ պունուն կիպի տա
հո նիչէլէր, ինսան՝ օլտուղու հալէ դանաաթ
էթմէզ տէմէզլէր տէ, Ալլահ ինսանըն տիւնեա
եիւզիւնտէ խօշնուտ օլմասընը իսթէմէզ տէյի
գուրմուշլար. օյուաա Ալլահ հէր քեռին խօշ
նուտ օլմասընը իսթէր: Պու իթիգատ ըլա վարա
վարա աւետարանիչլէրին եազտըղը սուեաարանա
զըտ պիր եէնի աւետարան իճատ օլույօր:

Կերչի պէն տիւնեա լեսանինճէ չօգ տէրտ չէ
քէյօրում, լաքլին խօշնուտըղում՝ նէտէն օլույօր,
սանա օնու աղլատույում: Պէնիմ խօշնուտըղում
լէի շէյտէն նաշն տիր. էվլէլա խօշնուտ օլմագ
պօրճում տուր, չիւկքի Ալլահ խօշնուտ օլմա
մը իսթէր, ագլումտա էօյլէ կեօսթէրիր. իքին
ճի՝ տիւնեանըն հիչ պիր շէյնտէ կեօզում եօգ.
զիրա պու Փանի տիւնեատէ էօլմէյէճէք ճանա
լայըգ՝ պիր շէյ պուլամայօրում:

Պիւրիմ քի, Հոգ Թաալա տիւնեատէ էն
զէնկին ատամա նասըլ պապաըգ էտէյօրաա,
պանա տա էօյլէ էտէր. տիւնեատէքի ատամլա
ըն հէվաինի նէ գատար սէվէրսէ, պէնի տէ օ
գատար սէվէր. ղայրըլարը ղլատէ սէվէյօր տէմէք՝
հագ մուհապպէթինտէն շիւպհէ էթմէք տիր:
Պիւրիմ քի, Խիւնեանըն հէր շէյնին սահիպի
Ալլահ սըր. վէ հէր պիր շէյնի քէնտի իզ
զէթինի արթըրմաղա՝ նասըլ միւնասիպ իսէ,
էօյլէ Թադսիմ էտէր: Պու խուսուստա Հոմբրոս
պիլէ փուլէրէսթլէյի իլէ՝ պէօյլէ շէհատէթ
էտէր:

Պունու պէօյլէ սահիհ պիւրիքտէն սօկրա,

պու աղիմ գուտրէ թտէն, պու աղիմ հիքմէթ տէն վէ մուհապպէ թտէն կէլէնէ նիշին խօշնուտ օլմայաճաղըմ. պանա տահա զիյատէ շէյ լաղըմ օլտուղունու պիլսէ, վէրէմէզ մի. վէրէ պիլտիքտէն սօկրա՝ նիշին վէրմէք իսթէմէզ տէյիմ. պիլմէզ տէ մի վէրմէզ. եօգ. սէվմէզ տէ մի վէրմէզ. օ տա եօգ. եա նէ տիր. լաղըմ օլմասը զընը պիլիր, օնուն իշին վէրմէզ. էօյլէ օլտուգ տան սօկրա զիյատէ իսթէմէք տէլիլէ տէյիլ մի. հաթթա տինսիլլէ տիր: Սէն իսթէրսէն՝ պու սէօյլէտիլին թիւրահաթ տըր տէ. պէն եինէ տինսիլլէ տիր տէրիմ. զիրա դատէր—ուլահա գարը կիթմէք տիր: Շու իսթիտաքի սէօյլէ տիքլէրիմի ինքեսար էտէմէտիքտէն սօկրա, Ալա հըն պիզէ գըսմէթ էթտիլինտէն զիյատէսինի իսթէյիպ արղուլէմէք՝ Ալահտա հիւքմ օլմասըն տէմէք տիր. Ալահըն էլինտէն հիւքմ ասասընը ալըպ, թաիսթի էպէտիսինտէ քէնտիմիզ օթուր մադ իտտիասը տըր:

Ամմա տէյէճէքսին քի, մէրամ՝ զօր ուլա ալմագ տէյիլ. Ալահա քէնտի մուրատընա գար շը շէյ էթմէյէ՝ ճէպը էթմէք տէյիլ. Փադաթ պու տէտիլին կէօնիւլ խօշնուտըլու օլա պիլլիր մի տէյի սօրարըմ տէյէճէքսին: Պէն տէ տէրիմ քի, խօշնուտ օլմալլուրը, օլմամալլուրը, խօշնուտ օլմալլըսագ, տիլլիմիզի զապթ էտիպ՝ եէմինտէն, քիւֆիւրտէն սագընտըլլուրը կիպի վէնէֆսիմիզի զապթ էտիպ, ատամ էօլտիւրմէք տէն, իըրսըլլըգ էթմէտէն, քէնտիմիզի թուլտուղըմուլ կիպի, գըսմէթիմիզէ տէ կիւլճէնմէյիպ, կէօնիւլ խօշնուրըլա էտշայա պիլլիրիզ:

Պոռ կեօնիւլ խօշուղու՝ իճրա օլմաղ շէյ տիր սանա՛ն : Ալլահ սանա՛ պիր եիւքսէք թէփէսէն քէնտիւնի աշաղա աթմադ կիպի կիւճ շէյ թէն պի՛հ էթմէզ . պիղ տէ պիր սիվրիսինէյին ըսըր մասընա՛ ասլան տաշայօր կիսիւ եայլարա էթ մէյէլիւմ : Ալլահըն հէր էմրի թաթը տըր . մուլթըն պիղէ՛ էյէր սըտգ ըլա իճրա էտէ պիլրիսէք . ղերա Ալլահըն էմրիսի սէվէ սէվէ իճրա էթմէստ օլան ֆէրա՛հ՝ կիւնա՛հ չալգանթըսը իչինտէ պուլլունուր շէյ տէյիւ տիր :

Ալլահ՝ պանա վէրուլի գըրմէթէ խօշնուտ օլմալը իսթէտիքտէն սօկրա , պէնիւմ նիչին կիւճիւմէ կեւսին . էթուլի վատչէրտէն շիւպհէ էթուլիւմ իչին մի . ետ վաստինաէ գուսուր էթ մէյէճէյինի սահի՛հ պիլրիւմ , նասըլ շիւպհէ էտէյիւմ : Տիւնեատէ չօգ շէյէ մալիք օլմալը իչին մի կիւճէնէյիւմ . մալիք օլմալըն նէ՛ ֆաիտէսի վար քի , գաչ այ , գաչ կիւն զէվգիւնի չըգարա՝ ճաղըմը պիլմէմ : Օղլումա ուշաղըմա տիւնեալըգ պրագմալ իչին մի . նիչին . թաւրընըն տիւճիւնէճէյի շէյի՛ պէն մի իլթիլում էտէյիւմ : Ալլահ էլլէրէ օլտուղու գատար՝ պէնիւմ տէ էվլատ . լարըմըն փէտէրի տէյիւմ մի . օ իւղէրիմէ ֆարզ օլ մայան շէյի՛ պէն նիչին եիւքէնէյիւմ . Ալլահ պանա՛ քէնտիւնի իսիւշիւնմէ տէյօր , պէն օնլար իչին նէյէ էլլէմ չէքէյիւմ հաթթա տիւնեալըգ պրագըրսամ , գօրդարըմ տիւնեանըն փիչինէ տիւշիւպտէ՛ , մալի ֆէնայէ գուլանիւյալար . պրագ . սըղըմ մալէ կիւվէնիւպ , դատտար , ղուլլմէքեար , տիւսիղ , էտէպսիղ օլմայալար : Եօգ եօգ . գօնլար տա եօրուլուռն , թէլլէսին , գըրմէթէ

րինի գտուէր—ուլլահտան պէքէսին, վէ ալա գա.
նաաթ էթմէյի էօյրէնսին :

Պէշքի տէրսին քի, տէրտտէն գաջմագ արզու.
սու պիլէմիզճէ տօլար . հէր քես րահաթ էաշա.
մագ իչին, հալինի տահա ալա էթմէյէ պագար.
օնուն իչին պու տէտլին խօշնուտուդ միւմ.
քին տէյիլ : Պէն տէ սանա հագ օլարագ պիր
ճէվապ վերէյիմ . էվլէլա տէյէլիմ քի, տէրտ
տէտլինիզ շէյ ֆիլ-վագը տէրտ օլա , պէն քե.
տէր էթմէյէ էլիմէ նէ՞ կիրիր : էօյլէ իսէ տա.
հա ալա օլմագ արզուսու , կէլէճէք տէրտի
գարշըլամագ սէվտասը՝ տէլիլէք տիր : Եքին.
ճի՝ տէրտ տէտլինիզ՝ քենտի տէրտ տէյիլ տիր,
պիզիմ ինտիմիզտէ տէրտ օլուր : Իւլլինճիւ՝ տին.
եանըն հէր րահաթըլը քիշէն աղըրըդ տըր,
սուզագ տըր , այագ պաղը տըր . զիրա նէ գա.
տար զաման զէվգինի չըգարաճաղըմը պիլմէտլիւմ
տէն մաաա , պու տինեատէ կիտէճէյիմ եօլա
էիւք օլուր , վէ տինեատէն ախրէթէ կէլէ.
ճէյիմ կէլիտէ զահմէթ վէրիր :

Իմտի էվլէլքի մատտէյէ պագալըմ : Պու պի.
զիմ տէրտ՝ րահաթըլ տէտլինիզ շէյէր պի.
զիմ էլիմիզտէ՞ մի տիր . էյէր պիզիմ էլիմիզտէ ի.
սէ , րահաթըլա չալըլըպ՝ տէրտտէն գաջմաղա
սէօզիւմ եօգ . օ զաման պիզիմ իւթէմէմիզ իլէ
պիլթաիլտէն սօկրա , եինէ քետէր էթմէք վէ
քենտիմիզէ սըգընթը վէրմէք նաֆիլէ տիր .
տէրտտէն գաջար գուրթուլուրում , րահաթըլ
իւթէր րահաթ օլուրում : Եօգ , էյէր էլիմիզտէ
տէյիլ իսէ , եա պիզիմ գատար պիր գուտրէթ
սահիպինին էլինտէ օլմալը . օ զաման հայ

հայ, տերտտէն գուրթուլուպ, րահաթըդ է.
տինմէք իչին ճէնքլէշիրիմ, օ զաման էօզիւր
կեօթիւրիւր եէրի վար: Եախօտ պիզտէն չօդ
ղկատէ պիր գուտրէթ սահիպինին էլինտէ օլ
մալը, օ սուրէթտէ հէր նէ գատար չալըսագ՝նա
ֆիլէ տիր. սահիհ եէնիլէճէլիմիզ եէրտէ՝ ճէնկե
տուրուպ տէջիւշմէք տէլիլիք տիր:

Հէր քեօին գըսմէթի պիր եէնիլմէզ գուտ
րէթտէն կեւալինի պիլտիքտէն սօկրա, տէր
տին էօնիւնիւ ալըրմ, հալիմի րահաթ է տէրիմ
տէմէք՝ շու տալա պիր թէփմէ վուրուր երգա
րմ տէմէք կիպի՝ պիր խօրեաթ պահատըրըգ
տըր: Մալ, միւլք, զէնկինլիք, րահաթըդ,
տիննեա խազնիւսի, հէփ պէնիմ օլսուն, լաքին
ֆէլէք սիլէսինէ՞նէ տէյէլիմ. տիւշմէն շէրրի,
եանղն, զարար, խըրսըզ, վէ պունուն կիպի պին
տիւրիւ գաղալար վար քի, Յոք երանելի կիպի
պիր մալտար ասամը անը վահիտտէ տիլէնճի
գըյաֆէթինէ գօտու. Ալլահ նէյէ՞ գատըր տէյ
իլ. պիր խթէմէսի լազմ:

Տահասը վար. էհլիմին սէֆիհլիլինտէն, էվ
լտըմըն քիւլիւանիլիլինտէն, ադրանըմն տիւշ
մանըղընտան, պիւլիւլիւմիւն տէքպազըղըն
տան, պիր տօսթուն խըյանէթինտէն, էմին օլա
պիլիլիլիլիմ. պիր գուզայէ ուզըր սագաթ օլու
րում, կեօզիւմ քեօր օլուր, գուլսըմ սաղըր
օլուր, էլիմ ալաղըմ թուլմազ օլուր, աղըմը
շալըրըրմ, վէ պունուն կիպի՝ թէն աղըսը,
եիւրէք աճըսը օլաճագ պին տիւրիւ տէրա պէ
լա վար, օնլարտան սագընա պիլիլիլիլիմ. օ զա
ման պու գատար մէշագդաթ չէքիպ, էտինտիմ

րահաթըդ ներհտէ գալըր . օ չէքտիւմ սըգըն .
թըլար, տեօքտիւլիւմ թէրլէր նէմէ եաքամըլ օ .
լուր : էօյլէ իսէ րահաթ եաշամագ իչին մալ ար .
թըրմագ սէվտասը պօշ չէյ տիր տերսէմ, պիր
մէրագ թաշալի տէյիլ տիր . հաթթա աւետա .
րանըն սէօղիւ տիր . տիւնեանըն մալի՝ պիգի
տէրոտէն գուրթարըպ րահաթ էթտիրէմէզ :

Իսթէտիւմ մուրասէ՝ պէնի էրտիրէմէյէճէք
չէյի արղուլէմէք շաշգընըդ տէյիլ մի : Պիր ա .
տամ տէֆինէ պուլմագ սէվտասըլա թօփրա .
ղը գաղըսա, կերջի պուլմասը ագլէ եագըն չէյ
աէյիլ ամմա . պէլքի րասթ կեթիրիր տէյի էօղը
օլունա պիլիր . լաքին մալ ճէմ էտէյիմ, էլիւմ
տահա կենիշ օլուն, տէրտիւմ օլմասըն, րահաթ
օլայրմ տէյի եօրուլուպ տէվինմէք՝ տէնիգին
սուլունու պիր քիւջիւք չուգուրա սըղտըրմագ
տէլիլինէ պէնղէր :

Տահա էյիսինի իսթէրմիսին . պու րահաթըդ
արամագ սէվտասը՝ սըսգանըն սուսուղըղը
կիպի տիր . իչտիքճէ իչէճէյի կելիր : “Պիր ա .
տամնէ գատար չօղա մալիք իսէ , օ գատար զիյա
տէ արղուսու օլուր , տէր Սենէքա ֆէյլէսօֆ .
օնսան սօնրա տէօնէր “Արղուսու օլանըն կեօղիւ .
նիւ տիւնեա տօյուրմաղ . արղու էտէն ատամ
հէր չէյէ մալք օլտուգտան սօնրա , եինէ տահա
իսթէր, տէր : Պու չէքիլէն մէշագգաթըն մէյ .
վէսի օլաճագ րահաթըլը՝ էտինէմէյէճէյիմի
սահիհ պիլտիքտէն սօնրա . եինէ չալըըպ , եօ
րուլուպ , էլէ կեթիրմէք արղուսունտա օլսամ,
վէ պու սէպէպ իլէ կեօնլիւմիւն արղուսու՝ կիթ .
տիքճէ արթմագ պէլասընա տիւշսէմ, պէլալա .

րն աշխարհա օ զաման ուղարարում. իշխէ օ
զաման սաշմոտա սիր փիւսքիւլիւ եուլար եք
սիք օրուրտու :

Ճաննը սէվէրսէն . մալէ տէվէթէ մալիք
օլուպ տա , հալէրինտէն խօշնուտ , վէ պիր ազ
շէյ տահա արզուլէմէյէն՝ գահ քիշի թանըրսըն .
սանըրում փէք աղ . հէլէ պէն տահա քիւսէյի
կեօրմէտիմ քի , հալիմտէն խօշնուտ ում տէսին ,
Ֆադաթ Ալլահըն լուծֆոյլա տիւնեա մալին .
տէ կեօղիւ օլմայան սիր գահ քիշի՝ օնլար տա
տէսլիմ կիպի՝ փէք ազ տըր , պադըրընն չօ
ղու՝ օլտուգճա տահա օլտուն տէրէր :

Իմտի պէն տէլի՝ միլիմ . պու իլլէթին իսթիս
գա մարտղընա պէնգէր օլտուղունու պիւտիք
տէն սօկրա , հիշ տիւշէրմիլիմ՝ Էվլէլա , արղու
էթմէյիլէ էլէ կէլմէզ , էլէ կէլմէտիքճէ , չօգ
տէֆա արղու տէրտի թէմէլլէշիր կիթմէզ : Իքին
ճի , սիլիլիմ քի պիլինի էտինսէմ , խօշնուտ
օլաճաղլիմ եէրտէ , պինինի տահա արղուլէյէ
ճէյիմ , եէնիտէն եէնիյէ տէրտիմ օլաճադ . զիրա
Հադ թաալա քենտի թադտիր էթտիլի գըսմէ
թէ գանաաթ էթմէյէնլէրէ՝ պունու զաղապ
տէյի վէրմիշ տիր :

Յէլլիմ իքինճի՝ մոտտէյէ . տիւնեաաւ պի
ղիմ տէրտ տէտիլմիզ շէյ՝ քենտի տէրտ տէյ
իլ տիր , պիղիմ ինտիմիզտէ տէրտ օլուր տէտի
իտիմ : Պու սէօղիւմէ՝ սէն ագլընը չըտըրմըշըն
տէյէճէքսին : Ղաքին պու սէօղիւմիւն ապլաշը
մատըղը նէտէն տիր պիլլիմիսին . լադըրտը հադ
օլմատըղընտան տէյիլ , իլլա տիւնեանըն լիսանը՝
հադ լիսանընա ույմատըղընտան տըր : Տիւնեա

լիտանընտա ֆէնա տէտիսիմիլ չէ՝ հագ տիլինձէ էյի տէմէ տիր. պունուն իչին տիւնեանըն էյի տէտիսի չէ՝ սալթ սուրէթէն էյի տիր. ամմա անլաշըմազ. սալթ տիւնեա ատամը օլմն՝ էլ պէթտէ անլաշամազ. լաքին առաքեալար էյի անլամըշար ըտը. զիրա “Յոուն ուղուրունա ըէ. զալէթ չէքմէյէ լայրգ օլտուգլարը իչին, տինսիզ էրին տիւնընտան՝ սէվինէրէք չըգարլար ըտը” (Գործ. Ե. 41:) Նիչին սիլլիմիսին. աւետարանը՝ իճրա էթմէք իչին տինլէմիշէր իտի, ծնուն իչին. շիմոլքի քրիսթիանլարըլըզ ըսա, աւետա. ըսնը օգունատըգլարընտան պաշգ, պատարագ. տա օգունտուղու զաման սիլլէ տինլէմէք իսթէ մէզէր :

Նիձէ. Էֆէնտիմիզին “Մուլթու ֆուգարայա, մուլթու աղլայանլարա. մուլթու աճլարա սու. սուզլարա. խալգ սիզի գօվալայրպ՝ պէլա օգու. տուգճա մուլթու սիզէ”, տէտիսի՝ պիր թէմսիլ միլտի, Էօգսա զարպի մէսէլ մի իտի. պունլարըն հէր պիրի նքերրդուլթուն սըրրը կիպի, տինսի. զին ստիր մատտէլէրի կիպի, հագ. քէլամլար տըր: Լաքին հայ պու. քի, պիզ աւետարանըն իչիմիզէ եարայաճագ փարչալարընա ինանըրը : Օնուն լա պիթմէզ տօսթում. ծնունլա պիթմէզ, պիւ. թիւնիւնէ ինանմալը. առաքեալար, մարտիրոս. լար, վէ օպիր նքլար կիպի, վէ Էֆէնտիմիզ կէլ մէտէն՝ Յոք երանելինին ինանտըրը կիպի ինան. մալը. “Մուլթու Ալլահըն թէտիպ էթտիսի ա. տամա”, (Յոք. Ե. 17:)

Էյլէ տիր ամմա, քիչի նք օլմաղա միւհթաճ: Պագ սէյլէտիսի լաքըրսոլա. Էա սէն, վէ ճիւմ.

լէ քրիսթոսն լար նք օլմաղա պօրճլու տէյլ՝ մի . հայ հայ . սէն Ալլահն էմրինէ , աւետարանա միւթիւ օլմաղա պօրճլու տէյլլմիսին . պէլի : եա նք օլանլարն պուհասն ղայրը նէ պօրճու վար . Ալլահն էմրինի սըտգ ըլա իճրա էթմէք՝ հէփիմիղին պօրճու տուր . էօյլէ իսէ , հէփիմիղ նք օլմաղա պօրճլուլուզ :

Ամնա պիղտէ զաիֆլէք վար : էօյլէ տիր . ին սանն զաիֆլէինի պէն քենտիմէն պիլիւրիմ . պէնիմ տէտիւրիմ օ տէյլլ : Պէն սանա պօրճու մուզու սէօյլէյօրում . պօրճումուղ օլտուղու նու պիլտիքսէն սօկրա , իճրասընա հէր վէճճ իլէ՝ ճահտ էթմէլլիղ . վէ պու պոսպաէ պու տիւնէ անըն ֆէնալլղ . զաթինտէ ֆէնա տէյլլ , պիղիմ ինտիմիղտէ ֆէնա տըր տէյի ինանմալլղ :

Կերչի պու սէօհպէթին՝ պիղիմ մատտէյէ միւնասիպէթի եօգ . ֆադաթ սէնին օ մէտար էտէյիմ տէտիւրն մատլահաթ հադգընտա պիլլէ՝ եօրուլուպ , թէրլէյիպ . քենտինի թէփէլէմէն նաֆիլէ օլտուղունու անլաթմադ իչին սէօյլէյօրում . իլլա հէր մասլահաթը օլտուղու հալէն նազարլլա պադարսան , բահաթ էտէրսին :

Իւջիւնճիւ ճէվապըմա տա ճանն սըգըլմադ կերէք : Տիւնեա եիւղլւնտէ բահաթըմը արթըրմաղա գայղը էթմէմ , քենտիմէ սըգընթը վէրմէմ , ծնուն իչին հալմտէն իօշնուտ ում , բահաթ եաշարմ տէտիմ : Պադ շու ֆէյլէսօֆլուգ թասլամաղա . տիւնէանըն բահաթընա՝ ալըրլղ , տուղադ , տյադ պաղը տէմէնին միւնասիպէթի վաճ մը տէյէճէքսին . բահաթըլը հայ .

վանլար պիւն հալէրինէ կեօրէ ար արլար :

ՏՈՐ , տարըւմա . պէն տանա՝ փիլիճ էթինի
պլադ տա աճը սօղան եէ տէմէմ . նէֆլիս թա-
ամլն վար իքեն , փէյնիր էքմէյէ գանաաթ էյլէ
տէմէմ : Պէնիմ տէտլիւմ՝ նէ կէլէճէք շէյի գայ-
ղը էտէրիմ , նէ զիյատէմ օլուռն տէյի արզու
չէքերիմ : Իֆէնտիմիզ Քն կիւնտէլիք էքմէյինի
իսթէ տէյի էջրէթմիշ . պէն տէ օնու իսթէրիմ ,
պիր կիւն տէ էքսիլտլի եօգ . զիրա պիլզ հեր
շէյտէն էվլէլ քենտի տէվլէթինի արզուլէյինճէ
հիչ սիր շէյիմիզ էքսիլմէզ . միւհթաճ օլուռուլու
նուզու պիլէն թանկը՝ հէփսինի վէրիր տէյի
վատ էթտիքտէն սօկրա , սէօզլուտէն տէօնմէզ :

Կէլէն էքմէք խաս ըտա , խաս եերիմ . պիր
աղ էսմէր իսէ , էսմէրէ գանաաթ էտէրիմ . սիյ-
ահ ըտա՝ սիյահ եերիմ . անճագ պիր կիւնտէ
հէմ պէյազ , հէմ սիյահ էքմէյիմ օլուրա , էլ
պէթտէ՝սիյահը պրագըր , պէյագընր եերիմ :

Լաքին եարընքի էքմէյիմ , վէ կէլէճէք պ-
ըն էքմէյին նասըլ օլաճաղընը պիլմէմ . էլլէր
պօլ պօլ էէյիպ իչիպ , պիր եանտան աա արթըր-
մալա չալըշըյօր տէյի , պէն դըսգանայըմ մը . պէն
տէ արտլարը սըրա վարայըմ , օնլարա եէթիշէյ-
իմ տէյի քենտիմի թէփէլէյիմ մի . խայտլմէ
պիլէ կիլմէզ : Օնլարըն եէտլի էքմէք քենտի
դըսմէթլէրի տիր . ամմա հալալ մը , հարամ մը ,
օ պէնիմ պիլէճէյիմ շէյ տէյիլ : Պէնիմ եէտլի-
իմ էքմէք տէ պէնիմ գըպմէթիմ տիր : Օնլա-
րըն չօգ վար , եինէ աճ աըրլար . պէնիմ փէքազ
վար , լաքին հիչ էքսիլիմ եօգ , զիրա հասէտ
էթմէմ . Եէթէր օլան շէյ՝ աղ տէյիլ տիր , ասէր
Սէնէքա ֆէյլէսօֆ :

Իմտի քենտի ոսկակէթիմիզէ կեւելիմ : Պագ-
քիտկանեաննն րահաթը աղըրըգ տըր, տուզագ
տըր, այագ պաղը տըր տէտլիմ՝ սէնին թախ-
մին էթտլինդատար ահմագ լագըրաըսը մը տըր-
էվվէրա չօգ շէյ օլան հէրտէ՝ գայլը տա, թէհ-
լիքէ տէ չօգ օլտուղունու՝ սէն տէ ինքէտը էթ-
մէգսին . պէնիմ կիւնտէ լաղըմ օլան քիֆաֆը
նէֆսիմ իլէ կեօրտիւլիւմ րահաթը՝ չօգ շէյէ
մալիք օլան ատամ կեօրէմէզ : Իքինձի, չօգ շէյէ
մալիք օլմագ՝ հէմ արթըրըպ հէմ տախիմա է-
լինտէ օլմագ սէվտալարընը տա պէրապէր կե-
թիրիւր . Դաւիթ մարգարէնին տէտլի՝ կիպի
" Զէնկիւնէր հէմ աճ տըր, հէմ միւհթաճ տըր,"
(Սաղմ. ԼԳ. 11:) Պունու պիր մարգարէ սէյ-
լէմիշ օլմասա, ծնու տա պէնիմ թէրս մէշըէ-
պիմէ վէրիւ խաին :

Շու րասթ կելիշէ պագ քի, մարգարէնին
պու սէօղիւնիւ՝ Սենէքա Ֆէլէսօֆ թապիր
էթմէք իւթէմիշ սանըրսըն . ղիրա " Փագըր՝ էք-
մէյի աղ օլան տէյիւ տիր, արգուսու չօգ օլան
տըր, տէր : Աճլըզ ըլա իհթիւաճ Փագըրըգ-
տան օլուր . էյլէ խէ մարգարէնին զէնկիւնէր
հէմ աճ տըր, հէմ միւհթաճ տըր տէտլինէ
կեօրէ՝ զէնկիւնէր՝ Փագըր տըր . հէմ զէնկին,
հէմ Փագըր, իքիսի պիր եէրաէ նաճըլ օլա պի-
լիւ . արգուսու չօգ օլան՝ Փագըր օլտուղու իլին
օլուր :

Իմտի Փագըր օլմագ իլին մալ արգուլէմէք՝
շալլըլըգ տէյիլ՝ մի : Պու պապտէ Երեմիա մար-
գարէնին սէյլէտլի տահա զիյաաէ տիր . " Մալի
սիրիթթիրի . . . կիւնէրինն էյլէսինտէ հէի-

սինի պրագոր . վէ սոնու ահմագ չըգար , տէր .
(Ժէ . 11 :) Էօյլէ ամնա , պու լագըրտընըն պիր
սըր մանասը օլմագ կերէք : Հայ հայ . մանասը
նէ տիր պլիւրմիսին . քիշի էտինտլի շէյէ եիւ
րէք եափըշտըրըպ , օ գատար հէվէս իլէ սուգ .
լատըգտան սօկրա , պրագըպ պըրըմաղա օ գա
տար աճը տույար քի , ագըպէթ ագընա խըֆ
ֆէթ կէլիր : Պիր աաաաւ րահաթըգ իջնէ կէօ
միւլմիւշ , մալինի արթըրմագտան ղայրի տիւշիւն
ճէսի եօգ , պուշլարըն ղէվգինի չըգարաճաղըմ
տէտլի եէրաէ , պիր տէ էօթէտէն չաղըրըլար .
չարէսի եօգ , հէփիսինի պրագըպ կիթմէլի . վայ ,
օ նէ կիւճ տէրտ տիր , օ նէ եիւրէք աճըսը տըր .
պիր աաաաւ չըլտըրմաղ տա նէ օլուր : Պրագա
ճաղը շէյլէրէ նիզամ վէրմէյի մի տիւշիւնսին .
պիր պիլմէտի վիլայէթէ կիտէյօր , պիլէսինճէ
պօրճտան ղայրի թէտարիքի եօգ , էօմիւնտէ
պօրճունսլ խաթըրնա կէթիւրմէմիշ . օնուն գօր
գուսունոլ մոլ տիւշիւնսին . օ արատա նէ ալ
թուն կիւմիւշ իշինէ եարար , նէ ըրգդ , նէ րա
հաթըգ . պուշլարըն հիջ պիրինին . Ինթիգամ
կիւնիւնէ ֆաիտէսի եօգ , (Առակ . Ժա . 9 .)
չըլտըրաճագ շէյ տէյլի մի :

Գարտաշ , ֆագըրըղըմտա խօշնուտ եաշամագ
պէնիմ իշիմէ հէփիսինտէն ղիյատէ եարայօր . ղի
րա “ Կէօնիւլ խօշուղու օլտուղու եէրտէ ֆա
գըրըգ օլմագ , ” վարըպ տա ալէմին ագըլ տէօ
քէճէյի սաաթտա , պէն քէնտիմի չըլտըրմագ
թէհլըքէսինէ գօյամում : Քրիսթիանըգտան
պի խապէր քէօր Սէնէքս՝ պու պապտէ ֆէյլէ
սօֆլուգտան ղիյատէ աւետարանի չիք էտէր .

«Քենտրինի իսկովտա էօլլւմ՝ գօրգուսուստան
գուրթար սօկրա ֆագըրըդ գօրգու-
սուստան», տէր :

Հէլէ գուղում . շու քիսարըն սի նազիր սա-
րայլարը , թավասընըն աթլարը , ըուսլասընըն
զարիֆլէսի , տէօշէմէսինին՝ թագըմլարընըն ա-
ղըրըղը , պունճա իրատը , հիզմէթքէարլարը ,
մալի սըփահալըղը , խուլասա պիւթիւն տէմի
տէվէթի սալթանաթընէսինէ՞ եարար . իւսթիւ-
նէ պագըպ տէվինմէքտէն դայըր պիր իշինէ եա-
րար մը . էօմրիւնիւ կիւնիւնիւ ծնունլա կէջիրի ,
կէլէճէք էօմրիւնիւ տիւշիւնէճէք վագթի գաւ-
մազ :

Շու գարընըն ըրզգը , էլմասը , քիւփէսի կեր-
տանըղը , պիլէզլէսի , զարիֆ իշլէմէլէրի , վէ պու-
նուն կիսի այըն օյուն շէլլէրի նէսինէ՞ եարար .
ագընը ֆիքրինի ծնարա վէրիր , պիւթիւն վագ-
թինի ծնար ըլա կէջիրի . օ օյունճագլարըն փա-
րըլծարը կէօզլէրինի գամաշթըրը , պու սիւն-
եատէն էօթէսինի կէօրէմէզ :

Օ պաղըրկէանըն պիւյլւք տօլապը , հէր թա-
րաֆտա էլի օլմասը , կէմիլէրի՝ մալազէլլէրի՝
տօլու սանտըղլարը , նէսինէ՞ եարար . վագթինի
ղայպ էտիպ , ախրէթինի տիւշիւնմէյէ , վէ է-
ճէլին կէլիպ պիր նէֆէս իլէ զարդ . էտէճէյի
մալի արթըրմալա եարար :

Աէլիմտի կէօզիւ տօյմաղ ատամըն արթըրտը-
ղը մալ՝ այագ սլալը տըր տէմէ . ադլէ մալլք
ինսանըն կէօզիւնիւ պալլար , տօղսու էօլտան
ջըդալըր , կէծնիւնիւ պու ֆանի տիւնէայէ
եափըշթըրը՝ տուզագ տըր տէմէ . օ տար

կեցիտի կեցեքեհն, քիշիյի էպետի չուգուրա
տիւշիւրիւր՝ ալըրըգ տըր տէմէ :

Պէն հալմոհէն խօշնուտ օլտուղումա օսիր
սէպէպիւմ տէ պու տուր. կերէք էրքէք, կերէք
գարը տինեա շէյլէրինէ պու գատար իթիպար
էտիպ տէ, նիճէ էիւք տլթընա կիրէ պիլէյօր.
լար, անլայամամ. պաշարընը տէրտէ ուղըա,
տըպ, ղայըր շէյ տիւշիւնմէղէր : Պիղիւմ մէլաիք
թապիւթիւտէ ճանըմըզ վար մը, եօգսա սալթ
հայվանմըզ. էյէր հայվան ըսապ, հայվանլար
սալթ լաղըմ օլանա քանաաթ էտէր, ղիյատէ
շէյ արամաղ. պի՛ղ նիշին օնլարա պէնղէմէյիպ
տէ, երղըպ էիւքէնմէք գայտընաս օլույօրուլ.
եօգ, էյէր պիր էօլմէզ ճանըմըզ վար տէյի ինա.
նըրսապ, հաթթա օնտան ղայըր շէյիմիզ եօգ,
գարը՝ էրքէք տէտիյիմիզ սալթ ճանտան իպա.
րիթ օլտուղունու պիլիրսէք, վէ թէնիմիզ՝ պու
կեցիտի կեցմէյէ՝ ֆագաթ պիր պինէք օլտու.
ղունու պիլիրսէք, նիշին պիր աուճ արփայա
քանաաթ էթմէյիպ տէ, անըլ ինսան օլանըն
իշինէ եարամայաճապ շէյլէրին փիշինէ տիւ.
շիւպ, կեճէ կիւնտիւզ էօրուղուպ թէրլէյօ.
րուլ :

Իւսհի եա՛ Բասպի : Պէն՝ տէյօրսամ, անըլ
քենտիմի անլամայօրմույում. պէն տէտիյիմ՝
ասըլ քենտի ճանըմ տէյիլմի : Պիր թախթ տէ.
մէտէն մէրամ՝ թախթըն քերէսթէսի, տէօլէ.
մէսի տէյիլա. թախթտա օթուրան հիւքիւմ
սահիպի փատիշահ անլարըզ : Եա պէն պիր էօլ.
մէզ ճանըմ. պու հայվանա գօնմուշ ուսամ,
օնու իպարէ էտիպ, հայվանի նէֆսէրինի ղապթ

էթմէյ իջին գոնմուշում. վէ պու տիւնեա քեն,
տի վաթանըմ օլմատըգտան սօկրա, իջինտէ-
քի շէյլէր իլէ նէ միւնաուրպէթիմ վար: Պէն
սատէ լուհ տէյլիմիւմ: Հագ վէ աօլլու եօլ
օլան էֆէնտիմիզ "Ալլահըն տէվլէթինի արայ-
ըն", տէյի' պանա թութաճաղըմ' եօլու կես-
թէրիպ "օնլարըն հէփիտի սիզէ զեյատէսի իլէ
վէրիւր", տէյի' լաղըմ օլանըմ էքսիլմէյէճէյինի
վատ էթտիքտէն սօկրա, թապիաթիւմէն իա-
րըճ' տիւնեա շէյլէրիւնին եիւքիւ ալթընա նիշին
կիրէյիւմ:

Պէն Ալլահտա էսէտի տէվլէթէ մալքը օլմագ-
իջին՝ եարատըլմըշ զաթ օլայըմ տա, քենտի զա-
թիմէ նիսպէթէն՝ հէմ էտնա, հէմ էլիմէ
գումայաճագ ֆանի շէյլէրի, պու գատար հըրու
ըլա սորամաղա թէնէզզիւլէտէրմիւմ. իլլա քի
չալընպ ճէմ էթտիքտէն սօկրա, զէվլէրի
քիմ չըգարաճաղընը պիլմէմ "Մալ ճէմ էտէր,
վէ քիմին իջին երզաըլընը սիլմէզ", տէր Դաւիթ
մարգարէ. (Սաղ. ը. 7.) պանա լաղըմ օլան
էքսիլմէզ, տօսթում, էքսիլմէզ. արթըղընը իա-
թէյէն արասըն: Ալէմի իտարէ էսէն լաղըմ օ-
լանը պիլլի, պէն տիւշինիւրսէմ, իհթիմալ քի
եանըլում: Պու կիւն պանա գըսմէթիմի ազ եօլ-
լարսա, լաղըմ օլանը պուլլումուշ տէրիւմ. եա-
րըն տահա ազ եօլլարսա, պուլլուման վէյատէսի
լաղըմ տէյիլ իմիշ տէր տուրուրում:

Լուղումուման զեյատէ օլան շէյլէրին՝ աղլմը-
ղըն ալա մէրթէպէսի իլէ հիջ պիւր միւնաուրպէ-
թի էօգ: Վէ պու հագ մատաէյի պաղը փութ-
փէրէսլէր՝ թապիաթին իտարքի իլէ ֆէհմ է-

տէ պիլմիշէր տէ , պիլ Ալլահըն լուծֆիլլա ,
տինին գուվվէթի իլէ նիճէ անլամայօրուզ , թա
աճճիւպ էտէճէք շէյ տիր : Սենէքանըն սէյ-
լէտլիքնի տինլէ , պագ պիր քրիսթիան առամ
տիւշիւնիւպ սէյլէյէ պիլլիր մի . “ Ալթուն , կիւ
մուշ , ճէվահիր , տիւնեա թարթըսը արը . գալ
պի տօղրու օլան , վէ թապիաթի խաթըրա կե
թիրէն առամ՝ պունլարա կեօնիւլ վէրէմէզ .
տէր : Լաքին Սենէքա մայիլինտէ դարգ օլմուշ
ուտու , օնուն իչին պօլ պօլ սէյլէր իտի տէմէ .
զիրա պու սէօզիւ եազտըղը զաման՝ էլինտէ պիր
փարասը եօղ ուտու , ֆագըր վէ թագսիր՝ Գօր
սիգա առասընա սիւրիւլտիւյիւ զաման , անաոր
Էլվիայը թէսէլլա էթմէք իչին՝ կեօնտէլտիլի
մէքթուպտա եազմըշ տըր :

Նիհայէթ շու լաղըմ՝ օլանա գանաութ էթ
մէյիպ տէ , երղմաղա չարչան առամլար նէ գա
զանըրլար : Խաթըրմա պիր մէնգըպէ կելտի ,
նագլէտէյիմ տէ , պագ քի պու պապտէ պիր
ֆագըրըն չօճուղու՝ պիր պիւյիւք փատիշահօան
նէ գատար զիյատէ շէյ պիլլիր իմիշ : Ֆրանչա
փատիշահը պիրինճի ֆրանչիսկոս՝ տաիմա պօլ
վագթինտէ թէպտիլ գըյաֆէթ իլէ սարայընի
չինտէ քենտի տաիրէսինտէն ուղագ եերէրի
տօլաշըրտը . պիր կիւն կեղէ կեղէ մութպա
ղա վարըր քի , պիր քիւչիւք չօճուգ վար ,
մութպաղըն էն էտնա հիգմէթլէրինի էտէյօր :
Փատիշահըն մէշըէպի հէր քեսէ կիւլէր եիւզ
կեօսթէրմէյիտի . չօճուղա եագլաշըր , սէն նէ
րէլիսին տէյի սօրար . չօճուգ՝ Վասգօնեալըյըմ
տէր . փատիշահ՝ պունտա նէ եափարսըն տէր :

Ուշագ՝ փատիշահ օլտուղունու պիլմէզ, փա-
տիշահահ հիզմէթ հտէրիմ տէր . փատիշահ տէ-
ներ՝ պուռտա նէ՛ գաղանըրսըն տէյի սօրար . փա-
տիշահ նէ գաղանըրսա, պէն տէ օնու գաղանը-
րլմ տէր . Թէքրար տէօնէր՝ փատիշահ նէ գա-
ղանըր պիլլիրմիսին տէր . ուշագ՝ պէլի, պիլլիրիմ,
պէն նէ գաղանըրսամ՝ փատիշահ սա օնու գա-
ղանըր, պիր լօգմայրլա պիր խըրգա տէյի ճէվտպ
վէրիւր : Պու հագ ճէվտպը ուշագ պէջլէ Թէսիր
իէ սէջլէտիյինէ՝ փատիշահ հայրան օլուր . վէ
պու զաթի Ֆէյլէսօֆ տօյմուշ ուշագը մութ-
պագտան չըգարտըպ, Թէրպիյէ էթտիրիր, վէ
քէնտի ագլընա լայըգ հիզմէթլէրէ Թայեին է-
տէր :

Պագ պիղիմ ագլըմըգա պիր քերրէ . էլիմիզ
տէ օլանա՝ պիղիմ տէրիզ . Չիչերօն ուտա, ագլը-
տան զայրը տէլիլի եօլ իքէն «Հէր էլտէ օլանա՝
պէնիմ տիր տէմէյի տէլիլիք սայար . » հէր քե-
սին քէնտինին օլան՝ գուլլանտըղը շէյ տիր .
տէր : Հագգը զաթինտէ էօյլէ տիյիլ մի . պէն
սալթ իհիթիյաճըմա լաղըմ օլանը՝ գուլլանա պի-
լիօրոււմ, էօյլէ իսէ զիյառէսի պէնիմ տէյիլ
տիր : Վէ եինէ տէօնէր « Ալընըր, չալընըր, գա-
փըըր, շէյլէրին հիչաւիրի պէնիմ տէյիլ տիր .
տէր :

Պիղիմ տիւնեատէ գաղանճըմը՝ պիր խըր-
գայըլա, պիր լօգմա տըր . պագըսը պիղիմ տէյ-
իլ տիր : Միւհիթաճ՝ օլտուղումուշ սալթ պու-
տուր : Արթըրըպ երլմանըն լաղըմ օլանա նէ
Ֆատէսի վար : Ալթուռ Թասըլա սու իչէնին,
կիւմիւշ սահանըլա եհմէք եչէնին, պէնտէն

ղիստէ նէսի վար . եօգսա սուշու ալթուն մաշ
րափայլա , եա սիր գըմէթըն գապ ըլա իշմէ
սէմ , սուսուղուղումու գանտըրամաղմըմ :
Քէքըք , սիւլիւն , սըլտըրճըն էթի էէմէզսէմ ,
գարնըմ տօյմօղ մը . շալար , չէթարիւէր , թէլի
գումաշար կիւմէզսէմ , արդամ ըսընմաղ մը :
Գօ պունշարը օլանշար գուլանսըն . էօթէ եան
տա նիւէ ֆուգարա քիւֆըն էքմէյէ գանատթ
էթմիշ , եալըն ալագ , սըլթը չըպլագ , սուգ
տան սըճագտան վիւճուտունու հըֆղ էտէմէյօր
հէլէ պէն պու ֆագըրըգ տէտիքէրի հալմմէն
չըգմաղա հիշ գայըն էթմէմ . թապիտթին միւհ .
թաճ օլտուղունա գանատթ էթտիքտէն սօնրա ,
նէ ֆագըրըգ տույարըմ , նէ ֆագըրըգտան
գօրգարըմ . պիր ալիմին տէտիքի կիպի “ Թա .
սիտթէ կեօրէ կէջնիյօրտան , ֆագըր տէլի
սին . եօգ , էյէր զաննէ կեօրէ կէջնէճէքսէն ,
զէնկին օլամաղսըն , :

Ամա տէ քի , տիւնեանըն շէյլէրիւնի Ալա
ինսան իջին եարաթմըշ , պիղ նիւլին զէվգինի չը
գարմոյսըմ : Պէլը , Ալա հէփիսին պիղմ
իջին եարաթմըշ , լաքին սալթ օնլարը տիւշիւնէ .
ըմ տէյէ եարաթմալըշ . հէր գայընըղ օնլարը
արամագտա օլտուն տէյի , հիշ պիր քիթապտա
եաղըլըսըն պուլամաղսըն . հաթթա օնլարըն վի
շինէ տիւշմէն քի , եօլունուղտան կերի գալմայա
սընըղ տէյի թէնպիհ էթմիշ : Կերչէք , տիւնեա .
շէյլէրիւնի Ալա՛ զէվգինի չըգարալըմ տէյի
եարաթմըշ , լաքին պիր գաշ քիշի զէվգինի չը
գարսըն , գուսուրու ուղագտան սէյր էթսին
տէյի տէյիլ . իլա ումումէն հէփիսինին իշնէ

եարասնն տէյի եարաթմըշ . պու կիւն պանա
լազըմ օլան կելտիքտէն սօկրա , պէն նիչին դա
նաաթ էթմէյիմ . հէր քէս քէնաի հիսսէսինի
ալաճադ օլտուդտան սօկրա , պէն լազըմ օլան
տան զկատէսինի ալըսլ գափաթտըղըմլա , էլլէ
րին գըսմէթինի զապթ էթմիշ օլուրում :

Վագ'ա պէնտէն աշաղալարա պագարըմ ,
գըսմէթլէրինտէն մաշրում' նիչէ սէֆիլէր ,
ֆադըրլըդ իչնաէ ինլէտիքլէրին կեօրիւրսէմ ,
պէն հալիմէ նիճէ շիւքր էթմէյիմ : Ամմա տէ
քի , պու տա էլինսէ գալաճադ մը , օնու տա
պիլմէգսին . նիչին պիլմէյիմ . տիւնեատէ գա
տէր ալլահըն թէտալիրինտէն սահիհ չէ՞ մի վար .
գատէրին սայէսինէ ոըղընան աաամ' էլպէթ
աէ էմին օլուր . էլիմիզտէն տահա'նէ կելլր . պէն
տէլի միյիմ քի , տիւնեա արղուսոունուն գանա
տընմ եամիըշայըմ . շիմոկէտէք քիմի՞ տօյուր
մուշ , քիմի՞ գանաըրմըշ քի , պէնի գանտըրսըն :
Տուրտուղու եէրտէն եուգարը պագան' եու
գարտա' տիւնեա թապիրինճէ պիւլիւք տէաիք
լէրի չէյլէր կեօրիւր , շունա եէթիշէյիմ տէյի
չալըշըր , օնա եէթիշիւր , կեօղիւնէ տահա եիւք
սէքլէրի կեօրիւնիւր , կեօղ պագտըգճա' եէնի
չէյ կեօրիւր , կեօրտիւքճէ արղուսու արթար .
նիհայէթ օ հէփիմիզի պիր գըլաֆէթտէ կեօ
թիւրէճէք ճատըր կելլր , պիր թէփմէ վուրուր ,
թէփէ իւսթիւնէ տիքիլիլիլ . արղու տա եէրին
աէ գալըր , պիւլիւքիւք տէ :

Իմտի պու թէփմէյի եէյիպ տէվրիլտիքտէն
սօկրա , էլիմիզտէքի մալին միլքին պիզէ'նէ ֆաի
տէպի օլուր . օ տօյումաղ արղուլէրիմիզտէն նէ՞մէյ

վէ չըգարմըշ օլուրուզ: Ամնա կերիտէ էվլաս
ուշագ պրագըյօրսուն. փէք էյի ամնա, շու կի.
աէճէյիմիզ եօլա լաղըմ օլաճագ՝ նէ՞ կեօթիւրէ
պիլիյօրուզ պիլէմիզճէ. տէվէթ, պիւլիւքըլիք
սէվտալարը, էօյլէ՞ մի. գա՛րսուշ, էօթէտէ օնլար
փարա էթմէզ. օնտա էյլէք, խայր ամէլ սէվտա,
լարը խթէրէր. տիւնեա մալի էտինմէյէ ճան
էզիպ թէփէլէնտիյիմիզ գատար՝ սէվապա, խայր
ամէլէ եօրուլմալը տըզ:

Ամնա էվլատար՝ տիւնեա եիւզիւնտէ էպէ.
աի գալաճագ տէյլլէր ա. օնլարըն տա սօնու
պիզլիմ կիպի օլաճագ. օնլար պու եօլճուլուղու
րահաթ էթսինլէր տէյի, պէն թէտարիքսիզ պու.
լունուպ տա, վաթանըմտան նիշին մահրում օ.
լայըմ: Եւ օնլարըն սէլամէթինէ՝ Փագըրըզ
իգթիզա էթսինլի թանըր պիլիյօրսա, պիզ
թանըրըն էլէրինի պաղլայըպ, քենտիէ՞նիս.
պէթ՝ էվլատարըմըզ ճէհէնէմէ՞ մի աթամ:
հէլէ կէլէճէյի տիւշիւնմէք՝ թանըրըզ խտիւ.
սը տըր. զիրա կէլէճէյի՝ թանըր քենտիէ սագ.
լամըշ տըր. ինսան էվլատը քենտի քիպրի իէ
եափտըզը՝ պունճա պինազիր թէրթիպլէրին
եուֆ օլմասը, հէփ պունուլն իչին տիր: Պէն էվ.
լատարըմա պիր միրաս պրագայըմ քի, տալա
Փագըր օլմասըլար. օնլարա միրաս՝ Ալլահ դօր.
գուսու տուր: “Ալլահտան դօրգանա Փագըր.
ըզ օլմազ,” (Սաղ. ԼԺ. 10):

Պէն պիլլերիմ՝ սէն շիմտի Ֆիքրինտէն նէ՞ սէջ.
լէրսին. հէլէ շունա պիր քերրէ. պանա հալին.
տէն հօշուտըզ սաթաճագ, օյուսա սէնա.
աթինտէ իլէրի կէլմէյէ չալըզըր. էլինէ պիր իւ

տիւշսէ , իբի էլ իւէ սարըըը . հալինաէն խօշ-
նուտ օլաւ , պիգայո օլուրտու : Եւ նիւթէր-
տին սուլթանըմ . արմուտ աղաճըն ալթընտա
եաթըպ տա , արմուտուհն սափը եուգարը ալ-
զըմ տիւշսիւն տէյի մի պէքէյիմ . պէն տէ
հաղըէթի Ատէմին վարիպէրինտէն տէյիլմիւմ .
էքմէյիմ Աննուրն թէրի իւէ գազանաճագ տէյ-
իլմիւմ : Հայ հայ . էքմէյիմ արարըմ քի , եա-
րը եօլտա գալմայըմ . վէ պուլտուլում էքմէք՝
քէնտի գըսմէթիւմ տիր , պէրէքեաթ վէրսին
տէր ալըըմ : Անճագ էքմէյիմ եօլտա տաղըըը ,
եախօտ խըրսըղա չալտըըըսամ , քէնտիմէ տէրտ
էթմէմ . զիրա պիլերիւմ քի , վէքիլարճըմ մու-
գայեէտ տիր , զայըը եէրտէն եինէ կեօնտէրիը :

Լազըմ օլանը գազանմաղա չալըճմագտան՝
հալինտէն խօշնուտ օլմամագ անկալըմագ : Լա-
քին արթըըպ , զէվդ սէֆա իլինտէ եիւզմէք
իլին թէփէլէնմէքտէն՝ լազըմ օլտան գանաաթ
էթմէյիպ , կեօղիւ տօյմամագ չըգար : Հէփիմիզ
եօլճուլուզ կիտէյօլուզ . անճագ տիւզ օվատա
կիտէն , հէմ րահաթ կիտէր , հէմ մէնզիլ ալըը .
տաղըըըն թէփէսինէ չըգան՝ եիւքսէլիր ամմա ,
մէնզիլ ալամագ . զիրա եօլտան տիշարը չըգար :
Լաքին պէն ալագըըրա գանաաթ էտէրիւմ տէյի ,
չէգըիւպ օթուլմալը տէյիլ իմ ա . պէն տէ եիւ-
րիւմէլիւմ :

Լաքին պիր խայըըը գըսմէթ աչըլաւ , սուլու-
պօլ պիր վուհար պաչը պուլտան , խաթէր մի ի-
տին : Հայ հայ . նիլին խաթմէյիւմ . օ տա ալէ-
մին գըսմէթինի վէրէն թանկըըըն քէրէմի տէյ-
իլ մի . նէ տէր տէ խաթմէմ : Խաթէրիւմ ամմա ,

օնու իսթէմէտէն՝ հալիմտէն խօշնու ստուգըւզ
չըգմազ . կեղիւսէ՝ գտալուլէ տէրիմ, կեղմէզսէ՝
պէնիմ իջին տէյիլ տիր տէրիմ . պէնիմ իջին օւ
մայան շէյէ՝ նիջին թէէսսիւֆէ տէյիմ :

Հալինտէն խօշնուտ օլմագ պու տէյիլ մի .
հաթթա Չիչերօնուէ գալլինճէ՝ զէնկինլիք պու
տուր . “Ին պիւյիւք , էն սահիհ զէնկինլիք” օլա .
նընա գանաաթ էթմէք տիր , տէր : Ահ , շու
մէք թուպուճա եազըլան հագ սէօզլէրակլաջը
ու , էտինմէք թամաընըն մազարրաթը՝ տիւնեա
տէ նէ գատար էքսիք օլուրտու : Վերէք գարը
լար , կերէք էրքէքլէր , պու Ֆանի տիւնեանըն
շէյլէրինէ , ետտ եապանճը նազարլըլա՝ ուզագ .
տան պագարլարը : Վիւզէլ ամմա , հատտին
վար ըսա՝ լագըրադը տօղըու սէջլէ , տէլ տէլ
սէնի թիմարխանէյէ պաղլարլար :

Նիհայէթտէ նէ օլուր պիլլըմիսին . օ հըրս ըլա ,
օ սէվէսյլա , պու տիւնեատէ , կեօրիւլիւպէ .
տինիլմէյէճէք տէլլէթին կեօլկէսինէ գուրպան
օլուպ , հէմ պու տիւնեանըն սահիհ րահաթի .
նի շաջըրըլար , հէմ եարաուրըլլարընա սէպէպ
օլան՝ ախրէթին տէվէթինի իթիրիւէր :

Ախրըքէլամ , սէնին մէքթուպունուէն իգթի
զասընա կեօրէ՝ պէն հալիմտէն խօշնուտ ում
տէտիլիմ , սանա տա աճաիպ կեօրիւնմիւշ : Զան
նի զալիպիմ՝ սէն տէ օ կեօղիւ պիւյիւքտէ օլան .
լարտան օլմագ կերէքսին : Պէն տէ պու հագլա .
ըմը եազարմ ըսա , քէնտիմէ հագ վէրմէքտէն
զկատէ՝ սէնին կեօղլէրինի պիւ ազ աշաղալարա
էնտիրթմէք իջին տիր . էյէր սէն իլգամ օլմագ
սան , զարարը սանա : Հիչ օլմազսա՝ պարի սա .

նա դալպտէն տօութ, վէ սաստաբաթէնոր օւ
տուղուոն աղլարսն ա :

78

ՀԻՐ ՇԻՅՏԻՆ ԶԻՅԱՏԻ ՄԱԼԻ
ԻԹԻՊԱՐ ԷԹՄԻԳ

Պէնիմ աղիղիմ,

Սէն պանա աֆաթ մէջլէտէճէքսին : Պէն
շուրայա կեւէլի տահա իքի այ օլտու . նէ զանն
էտէրսին . ալէմին իթիպարնա նաիլ օլտում,
խալք պէնի պիր դըմէթլի շէյ կիպի էլիւսթիւն
տէ՞ մի թուլթայօր սանըրսն . կեօքսէն էնմիշ
պիր նատիտէ շէյ կիպի պէնի էլտէն էլ՞ մի կեգ
տիրնօրլար . ասլը նէ . պու իքրամլարը պոնա նի
չին էտէճէքլէր իմիշ . ֆիւրումայէտէն կեւմէ
տէյիլ իմ, պիր աղ թէրպիյէ օլմուշում, իլմէ պիր
աղ աշնալըղըմ վար , ծնուն իչին մի : Պէլի սուլ
թանըմ, թամամ, պու շէօհրէթլէրէ իթիպար
ումամադ տէվիր տիրքի, արամա կիթսին : Ալիմ
սին , հալիւմ սին , քիպար զատէ սին տէյի, խալք
արու էթէքլէրիմէ նամաղ գըլաճագ . էօյլէ՞ մի
սանըրսն :

Տօսթում, տիւնէանըն պու թարաֆը տա օ
պիրէքէ պէնղէր . էյէր քիչինին կերէք զաթին
տէ , կերէք թէրպիյէսինտէ , օլան հիւնէրտէն

ղկատէ՝ մարինէ իթիպար էթմէք՝ սալթ պիղիմ՝
վկայէթտէ տիր սանըրսան , եանըրըսըն : Տօս.
թում , պու պիր իլէթ տիր քի , Չինուամաչին վի.
լայէթինտէն մատա , տիւնեանըն հէր թարա.
Ֆընա եայըմը : Իլմ իլէ իլէրի կեւմէք՝ Փագոթ
Չինուամաչինէ մախսուս տուր : Տիւնեանըն եիւ.
ղիւնիւ մուրտար շէհվէթ խույոյլա , թամա
տուամանը գապլամը . պու իքի իլէթին՝ ղէմա.
նէմիգտէ մէյտան ալմասը կիպի՝ հիչ պիր տէվլի.
տէ օլմուչ տէյիլ տիր :

Խապէրին օլսուն քի , պու վիկայէթտէ տէ
սաիր եէրէր կիպի՝ իլք իքրամ փարայա տըր .
ղէնկին օլան , փարասը օլան , պիւլիւքէրին տօս.
թու տուր , քիպարըն ուլու գարընտաշը տըր ,
աշաղա թագըմըն թանըրը տըր : Իմօի պունուն
պէօյլէ օլտուղունու , վէ պու պուլաշըք իլէ.
թին պունտա տա իլէտիինի սանա իսպաթ է.
տիպ , փարասը օլմայան ատամ՝ իքրամ իւմիտին .
տէ օլմայաճաղընը անկլաթմագ իչին , սանա պու.
Փասըլքեարի մէքթուպումլա վասֆ էտէյիմ ,
պիր աղ եիւրէյիմի սօուտայըմ :

Պուրատա պիր աղ տէվրան սիւրէր ատամլար
վար . քիմի տէվլէթ , քիմի ըիճալ հիղմէթին .
տէ , քիմի ճանը իչին թէվլիլէթտէ , քիմի տօսթ
խաթըր իչին մուամէլէճիլէքտէ . հէր պիրի պի.
րէր եիւղտէն , պաղը հալալ , պաղը հարամ ,
տիւնեալըք պիրիքտիրմիլէր . տիւնեալըղ տիւզ
տիւքլէյն , միւքիլէֆ սարայլար՝ եա տօթըն ա.
լըրլար , եա եէնիտէն եափարլար , զարիֆ տէօ .
շէմէլէր , աղըր թագըմլար , սիւրիւլէ հիլմէթ .
քեարլար , աթլար , գայըլլար փէյտա էտէյօր .

լար . կեօյա պունլար ըլա էվվէլքի հալէրինի
դախատուպ , զաթի տօղուշարընը ղայպ էտէյօր
լար , արթըգ օ ատամլար տէյիլէր :

Պու խայալաթ ֆիքիրլէրինէ էօյլէ սինէր քի ,
էվվէլքի հալէրինի տիպի տիւղ ունուտուպ ,
քենտիլէրինէ պիր տիւշ կիպի կէլլօր : Տիլլէրի-
նի ուֆադ լադըրտըլա քիրլէթմէյէ իրթ իքեապ
էթմէլէր . աղըզարընաա՝ հէփ իրի լօգմալար ,
էճտատընը անտըղը վադըթ՝ շէօհէթ վէրէրէք
սէօյլէլլէր . շէօյլէ քի սիւսիլէլէրինէ պիր քի
պար զստէլիք թագըպ , տօղուշարընաա օլմայան
շէրէֆի վէլմէք իչին , գուրտուգլարը էյրէթի
պիւլիւքլիւք սուրէթինէ էօյլէ աղըզըլար քի ,
ադըպէթ խալգա սաթտըգլարը սախթէ քիպար-
ըղա քենտիլէր տէ ինանըր կիպի օլուրլար :

Լաքին պէօյլէ ատամլար՝ մէշրէպի աթվարը
տա քիպարու պէնդէթմէլի : Հայ հայ . օնուն ի-
չին աշաղա թագըմա թէնէղլիւլ էթմէլէր , օն-
լարը կիւպրէ մանթարը կիպի՝ այապ ալթընու
ալթըգլարընտան պաշգա , քենտի ադրուպալա-
րընրն պիլէ՝ աշաղտա գալանլարըլա գօնուշմաղա
իրթիքեապ էթմէլէր , թանըմազ կիպի տու-
րուրլար . վէ օլան պիւլիւքլիւքլէրինէ քետէր
կէլմէսին տէյի , խաթըրլարընա պիլէ կէթիրմէյէ
գօրգարլար : Էյէր սիր էլ թուլթուպ գալտըր-
տըգլարը տա վար ըսա , մէրհամէթինտէն տէյիլ
տիր . օնուն սէֆիլլիյի՝ քենտինին խալգա ոսթ-
տըղը պիւլիւքլիւլիւ էալան չըգարըպ տա , զա-
թի տօղուշունու . քենտի սադլամաղա չալըշուր-
ղը եէրտէ , օպիրի պէլլի էթմէսին տէյի տիր :

Վարա վարա կեօղէրի տէօնէր , աշաղամ պու

դամազ օլուրլար. Էսքի տօսթլարը թանրմազ
օլուրլար: Պիւլիւք օլմայան, քիսլար օլմայան
պիլէլէրինձէ գօնուշմազ տէյիլ, Էթէքլէրինի
պիլէ Էօփէմէզ: Պայաղը խալլա ապուզու չէհ-
րէ իլիմ սահլալէրի ինալէրինտէ աստամտան
սայըլմազ. խուլասա պիլէլէրինձէ սէրպէսթ կեօ-
րիւշէճէք ատամ՝ պիւլիւք օլմալը: Հայ հայ.
ղաթի պիւլիւք վէ ղէնկին տօղուպ, քիսպարանէ
թէրպիլէ օլան ըլա, Ֆիւրուսայէտէն կելիւ՝
դաղարա մալ սահլալի՝ օլան թէրպիլէսիլ չը-
թալլըն՝ պէօլէ ֆարգը օլուր:

Թէրպիլէնին թօխուսու՝ պիր մահճուպ եիւ,
րէյէ Էքիլիպ, թա Էվլէլինտէն թիմար օլուրուր
սա, վէ տօղուշուստան սէրի կեօղիւ մալէ տը-
շըդ օլուրսա, ագճէյի իշ եէրինէ դամազ: Ղա-
քին ղաթի մէշըէպի ալլափ, ինսանձա թէրպիլէ
կէօրմէմիշ տտամ՝ մալի կէօրալիւքլէյն, տիւնեա-
տէ տէվլէթ պու տուր սանըր, կեօղիւնտէ ալ-
թուշոււն փարըլթըսընտան ղայրը շէյ կէօրե-
ճէք նուր դալմազ:

Պէօլէ Ֆիւրուսայէտէն կելիպ, հարամ՝ հա-
լալ Էտինիլմիշ մալ գուվլէթի իլէ, Էվլէլէրի տէ-
րէճէսինի աշըրան աստամըն գուրդուշուլուշուսա՝
պիր Էօզը օլունա պիլիր. եանի, պիր պիւլիւք
լօգմա պիր քիւշիւք միսէտէ, Էլպէթտէ շիւ-
քինիլէ փէյտա Էթտիլինտէն պաշդա, պիւլիւք-
լէր իլէ գօնուշմազ, քիսպար մէճլիսինէ կիրմէք
թագրիպի իլէ, Ֆէլէք սայէսինտէ իլէրի կէլն
աստամըն կեօղիւ դամաշըր, Էվլէլէրի մէքեանը-
նը սէչէմէղ օլուր. ղանն Էտէր քի քէնպի տէ
հէր շէյտէ, օքէնտի իլէ գօնուշանլարա պէնդէր:

Ֆիւլ-վազը պիտի ատամ մտն սահիսկի օճորուգ-
լայն , ա՛յլա սանա ըիւթսկէն քիսպոր ատամնար՝
հէփ տօսթլաշըրլար աշնալդդ փէյտա էտէրլէր ,
դօնուշմաղա պաշարլար . վէ պիտի թէրպիւնէն
ատամնի պիտի ալ դըլաֆէթի սօղուգ տուր տէյի՝
սէլամ վէրմէյէ իրթիքեապ էթմէյէն աղալար ,
օպիրի պիտի չըթալըն չինկեանէլիւն էվլատը պի-
լէ օլսա , մտլի վա՛ր մը , սալթանաթ էտէ պիլլիօր
մու . չըթագըլըն , չինկեանէլիւն հիչ պիտի զա-
րարը եօգ , հէմ գօնուշուրլար , հէմ եագըն ահ-
պապ օլուրլար :

Պու միսիլլի ատամնար՝ Ֆիւրումայէտէն կէլ-
մէ օլուպ , թէրպիւնէլէրի օլմամաղ ըլա , ղէնկին-
լիքէրինէ կիւվէնիպ , սէրիօշ կիսկի՝ պաղը միւ-
նասիպէթսիդ շէյլէր էտէրլէր քի , նաղլիք միզաճ՝
օլսն ատամ չէքեմէդ . պու ճիւվլէ իլէ չօդ ա-
ղալարըն վաղիֆէսի տէյիլ , թէհամմիւլ էտէր-
լէր :

Վադ՝ա պէն մալի շարապա պէնդէտիրիմ . շա-
րապը չօգ իշմէյէ ալըշդգ օլան՝ նէ դատար իշսէ
քէյֆ օլմաղ ամնա , պաշընա վուրուր . հաթ-
թա չօդ իշմէյէ ալըշան ատամ՝ պէշիքտէն պի-
լէ իշմէյէ ալըշդգ օլսա , եինէ ագըլ թամ դալ-
մագ միււքին տէյիլ : Լաքին սու իշմէյէ ալըշմըշ
ատամ՝ քէնտիլի շարապա վուրուր օրանաղը ի-
չէրսէ , հէմ կեօղիւ տէօնէր , հէմ պաշը տօլա-
նըր , հէմ ագընը շաշըրըր , իրասէթ էլլիտէն
կիտէր . հայվան կիսի հէր նէ բուսալայըդ տէ-
սէն էտէր : Բուպար էյլէ տէ սլագ , մալին տէ
ֆագիլէթի պէօյլէ տէյիլ մի :

Իմսի պու ասըլատէլէրին պիտի աղը՝ պէօյլէ

սօնրստան կեօրմէ՝ մալ սերխօշարընըն ռսպը-
թասըզըլընա, նասըլ թէհամնիւլ էտէրէր տէյի
սօրարստան, պէն իքի սէպէս պուլուրում. ես
մալին փարըլթըսըլա կեօղէրինի գամաշուրըս,
ագըլ վէզնէսինի շաշըրըրլար, վէ քիշիտէ կեօղէ
կեօրիւնէճէք՝ մէշըէպին փարլագըզը օլաճալընը
ուսուսուրլար, եսխօս օ իթիպար էթալքէրի
հէրիֆլէրին մալնտէն պիր ումաճագըլըր օլուր:

Էլվէլքի սէպէս՝ պիր ագըլսըզըգ տըր քի,
քեամիլ օլան ատամա զիւլլիւ վար. զերա քի-
շիւէ հէր միւլահաղայը թէրք էթտիրիր, հայլան
կիպի հալընըզ կեօղիւնիւն կեօրաիւլիւ շէյէ
մալլ էթտիրիր: Էօյլէ առամ՝ հէր շէյի զաֆի-
րինաէն պահս էտէր, իչ եիւղիւնիւ վէզնէ էթ-
մէզ: Պազը քեամիլ առամ վար քի, օլան մալի՝
ազ չօգ՝ ասլա կեօղիւնտէ տէյիլ տիր. քեհաի
մալնէ՝ դըշ կիւնիւ վիւճուսուսու գըզտըրմա-
ղա գուլանտըզը աթէշին նազարըլա պագար,
վէ էլինքինէ հիչ իթիպար էթմէզ: Քեամիլ ա-
ռամ քիշինին մէշըէպինէ պագար. զերա ինսա-
նը էյի ֆէհա կեօսթէրէճէք՝ ֆէլէյին վէրտիւն
մալ տէյիլ, իլա մէշըէպինին էյիլլիւ քեօթիւ-
լիւլիւ տիր:

Լաքին քեամիլ տէյէճէք ատամլարըն սալըր
օլ գառար ազ տըր քի, տիւնեատէ ինսանլարըն
չօգըլուղունստան հիսապ կեօրէճէք օլուրսագ,
զէմանէտէ պիր խօշ մէշըէպ ստաման ըսա՝ ալ-
թուն եիւքլիւ պիր էլէյէ տահա զիւստէ իթի-
պար վար տէմէլի:

Իքինճի սէպէսէ պագարսագ, պու մալ էլէք-
լէրինէ չօգ ալալարըն իթիպար էթտիլի՝ հա պիր

հէտիւէէ թամաղըրլա տըր , ետ էօտիւնճ ագճէ
թութուպ , էֆէնտիմ սուլթանըմ ըլա էօտէշ-
մէք իւմիտի իլէ տիր : Զէմանէսէ փարայը՝
թուլթանըն տա էօլու պու տուր , էօտէմէնին
տէ : Պուռնուն իչին տիր քի , փարասը օլանըն
հէր րէճասը գապուլլ օլունուր . հէր մերամը՝
նոհագ ըսա պիլէ՝ իճրա օլուր , վէ լայըդ օլան-
լար մահրում գալըր . զիրա պաղը պիւլիք ա-
տամլար տօսթուգլարընը նուֆուգլարընը՝ նու-
գուտ ագճէ իլէ սաթմաղա իրթիքեապ էտէր-
լէր , հիչ սագընմաղլար : Ֆազիլէթին իւճրէ-
թինի , լըսագաթըն լայըդ օլուուղու քերէմէ-
րի , վէ հագ ատալէթին մէյլէսինի , ալթունա
կիւմիւշէ գափտըրըրլար :

Պուռտաըքոսուն նագլ էթտիյի՝ իսփարթա
գրալը Ալկամէնէս պու խուսուսու էյի պիւրը
իմիշ . մէսինալըլարըն հէտիւէսինի նիճին գա-
պուլլ էթմէտին տէյի սօրմուշարսա "Հէտիւէէյի
ալամ" հագգը իճրա էտէմէմ , օնուն իչին գա-
պուլլ էթմէտիմ , տէմիշ : Վագ'ա րէճաճընըն
հէտիւէսինի ալըսպ տա , տօղըու իշ կեօրիւպ ,
գալպինի քիրլէթմէմէք միւմքին տէյիլ :

Հէլէ տօսթում , սէն պու վիւլյէթի օպիրլէ-
րէ պէնղէմէղ զանն էթմէ . պուրայա էճնէպի-
տէն պիր միսաֆիր կելըրսէ , քիմին օլու տուր
տէմէղլէր . ալիմ մի , ճահիլ մի սօրմաղլար , փա-
րասը վար մը՝ օնու արարլար : Եռւմէնալ շաի-
րին տէտիյի կիպի "Օ սաաթ իրատընը սօրարլար .
գաճ հիւմէթքեար պէսլէր . նէ գատար էերէ
մալիք տիր . չըգան թաամը պոլ մու , տիւրլու-
սիւ չօդ մու . վէ մէշըէպինէ տաիր օլան՝ էճ սօն
սուալ տըր , տէր :

Զէվգ շունտա տըր քի, պիր ատամ ագըլ էր, մեղ պիր միւճիղէթ իւէ իւէրի կէտիքէյն, սատթ քիպար օլուր. հէմ իլմէ աշնա, հէմ ֆազիլէթ սահիպի, տիւնեւանըն էյլլէքէրի հէփ իւզէրինէ եաղար: Թէճրիւպէսինի խթէրմիսին, պիր զէնկին ատամա պադ, էճտատընը մէտհ էտէր, պապասընըն տէտէսինին պիւյիւք ատամ լար օլտուղունու սէյլէր. հէր աինէյէն ինանըր, վէ պիր աղ տա շէրէֆ վէրիւր: Օնա դարը պիր քիշի զատէ՝ լաքին փարասը եօգ, կեչմիլէրինի նադլ էտիպ, քենտի տէ օնլարըն խօշ մէլըէպլիտէ օլտուղունու կեօսթէրսէ, խալլա քենտիլի զէվգէնտիւրիւր, ալէմէ կիւլունճ օլուր: Նիլին. եա պիր ատամ փարասը դատար քիպար օլուր, օնուն իլին: Ելինէ Եուվէնալ սէյլէր “Քիշինին սանտըղընտա օլան նուգուտու գատար՝ իթիպարը օլուր”:

Պիր զէնկին ատամ՝ իլիմէն խապէրտար օմադ տէյիլ, իլմին խամինի մանասընը պիլէ պիլ մեղ իքեն, հէր մատտէյէ տիլ աթար, պին դատար թուրահաթ սէյլէր ութանմազ. էթրաֆընաաքի միւաահէնէճիլէր՝ պիր այէթի քերի մէ սէյլէմիշ կիպի, մաշ-Ալլահ տէրլէր: Քենտի՝ իլիմ օգուամուշ օլմատըղընը պիլըր, լաքին պունլարըն աֆէրիմինտէն դալսլինտէ էյլլէ գուրար քի, օգուամատան՝ օգուամուշ օլմանըն սըրըր՝ մալ պիրիքտիրմէք տիր: Օնուն զըտար՝ իլմէ հիլ մէթ էթմիշ պիր ատամ, զիւյիւրտ օլտուգտան սօկրա, քենտիմի թանըտայըմ, իթիպար էտի նէյիմ տէյի, հէր նէ գատար էտէպ իւ էրքեանըլա տավըանաճադ օլտա, ելինէ չարէ եօգ, իւս.

Թիւնէ կիւլերէր • իւր քի սիր զէնկինին էշէք
լքէրինէ զըստ սէօյլէյէճէք օլտա: Շաշգըն խալգ՝
ղանն էտէր քի, տգճէսի օլմայան ատամըն հիւ
սիր էյի շէյի օլամազ:

Պիր մալտար ատամ քենտի մերտլքէրինի
էօյլանսիւն • Ֆարաղա սիր Ֆագըր ատամը
տէօյտիւրմիւշ, սէօյտիւրմիւշ, Թէքտիր էթտիր
միշ, միգտարընը սիւլտիրմիւշ, սիր դապահաթ
որդ ատամը Թէքտիր էթմիւշ • սիր սիւշարէնին
հագգընտան կեւմիւշ • չօգ մասրաֆ էտէր իմիւշ •
Մըւրի աթլարը, սղըր էվ Թագըմը, վէ պունա
քեղալք սէտիսույ վէ տէլլիք նիշանէլլերի, վէ
քիսիւր էտէրլէրի վար ըմը • հէր իշխէն աֆէ
րիւմ տէր • չօգ նուֆուզ, չօգ պիւյիւքլիւք տէյի՝
մէտհինի արշա չըգարըրլար: Լաքին սիր ատամ՝
պէտամէլ օլաճագ շէյտէն կերի աուրուր, խաթ
ընա տօգանանա աֆվ էտէր, տիւշմէնինէ
էլլիք էտէր, մաղտուրա էլ Թուլթար, դապա
սըղա արգա օլուր, էլին գուսուրունա գալմազ,
րուշլէթ էէմէզ, խուլասա հէր ֆաղիլէթին իճ
րասընտա կեզէր ատամտան մը տըր • փարասը
օլմատըրը քենտիէ գապահաթ տըր • սէրսէմ
տիր, շաշգըն տըր, էշէք տիր, սօֆուլուգ Թաւ
լար միւրաի տիր: Ենիէ Եուվէնալըն սէօղիւ տիւր •
"Եվլէրինին տարըրը՝ ֆաղիլէթլէրինէ մանի օ
լան քիմնէլէր՝ պաթագտան գօլայ չըգամազ,"
տէր:

Խուլասաի. քելամ, զէնկին տէտիքլէյն, հէփսի
իշխտէ տիր • օլ գատար քի, վէք էհլ ըրդ գա
տընլարըն ճէմլսէթլինէ սիլէ, պաղը ատը սէօյ
լէնմիւշ գարըլար, ըրդգըր րուպասը տիւղկիւն օլ

տուգտան սօհրա կրիրէր, հիշ պիր պէս եօգ :
Ամնա պունուն էթտիյի մասրաֆ նէ իլէ օլույօր .
օնու սօրան արայան եօգ : Պունտան անկամալը
սըն քի , փարանըն էօրթմէյէճէյի այըպ եօգ :

Վէ էյէր փարա նէ եափար , զէնկինլէք նէ
իլէ եարար տէրսէն , հէփսինի սէյլէմէյէ ու
թանըրլմ . անճադ շու դատար սէյլէյիմ քի ,
փէք միւհթեմ գափալը գափուլարը աչար , աս
թու ասթսան , գարտաշը գարտաշտան , էվլա
տը անատան սլապատան այըրըր . հագգը ինսա
ֆը ունու թտուրուր . զուլմու խըյանէթի իր
թիքեապ էթտիրիր . վէ փէք քեամիլ ատամլարը
պլլէ տինտէն իմանտան չըգարըր . վէ քիշինին
էիւզիւնիւն փէրտէսինի եըրթար , ութանմալը
գալտըրըր :

Փէք թաաճճիւպ էթտիյիմ շէյ տիր քի , պա
զը նազիք միղաճ գասընլար՝ պիր ճիւղի շէյտէն
ալընըրլար , թիթսինիրէր , կիւճէնիրէր . վէ
պիր ատամ՝ նէ դատար քեամիլ օլսա , նէ գատար
թէրպլէյի օլսա , գըլաֆէթի սօղուճադ օլ
տուգլայն՝ սէմթէրինէ ուղըթմաղա իրթի
քեապ էթմէզլէր տէ , պու Ֆէլէք միւսատէսի
իլէ իլէրի կեմիշ թէրպլէյիզ զէնկինլէրին էիւ
զիւնէ կիւլէրէր , հէր էտէպսիղլէքէրինէ թէ
համմիւլ էտէրէր :

Պու պապտէ Մենանտրոս շաիրին սէօղիւ փէք
ուլղուն կէլիր . . . Մալ քենաի քեօր տիւր , էիւ
զիւնէ պագանըն տա կեօղիւնիւ քեօրէր , տէր :
Սահիպինին կեօղիւնիւ քեօրէր , զիրա քենալի
փարասը օլմայանտան տըրը պիր ճինս սանըր ,
զէնկինլէք քիշինին կերէք աղընըն , կերէք վիւ

ճուտունուն, հէր այսլնը հօրթէր սանըր . քլզ, էտէպ, Ալլահ էրի սայմալա մէճպուր տէյիլ գըլաս էտէր . կեչէնի ունուաուր, կեւէճէյի տիւշինմէզ, աշաղտա օլանլարը հիչ կէօրմէզ :

Եւրդիւնէ պագտնըն տա կէօղիւնիւ քէօրլէր, զիրա օ ալթունու կիւմիւշիւ թագընանըն իչ էիւղիւնտէքի սաղաթլըզլարը կէօրմէտիլնտէն պաշգա, քէնտի պօրճու օլանը պիլէ կէօրմէզ . փարայա պագտըզլայն, կէօղիւնէ նէ լիյագաթ կէօրիւնիւր, նէ քէնտի զիմէթի, նէ էլին հագդը, նէ սօսթ, նէ ագրապա հուգուգու : Շիմ տի օ էպքի րօմալըլարըն վագթի տէյիլ տիր քի . հագդը շէրիաթը պասմատան ըսա, Ֆագըր էալ շամաղը տահա էյի սայսընլար : Նէթիճէի քէլամ, զէնկին օլուպ տա կէօղիւ քէօր օլմայան տաամ . պիր պուլունմազ ինճի տանէտի տիր, պահա եէթիշմէզ պիր ճէվհէր տիր, կէօք էիւղիւնտէ պիր փարլագ էըլաղ տըր :

Պու պէօյլէ օլտուգտան սօկրա, պիր քէամիլ ատամըն գըլաֆէթի տիւղիւն օլմատըգճա՝ իթիպար պուլամազ . կերչի ատամը ատամտան Ֆարգ էտէր՝ քիշինին մէշրէպինէ իթիպար էտէր՝ քէամիլ ատամըր վար, լաքին քիշինին մէշրէպի պիր պագթըլա անկաշըրմատըղնտան, պիր էյեամ պէրապէր օթուրուպ գալգմաղա միւհթաճ տըր : Բէամիլ օլան ատամ՝ քիշինին տիշարտան կէօրիւնէն գըլաֆէթինի, Սէնէթանըն տէտիյի կիպի, պըչաղըն գընը նաղարըրլա պագար, պըչաղըն էյիլիլինէ Ֆէնալըղընա՝ գընըն միւնասիպէթի օլմատըղընը պիլիւր : Լաքին պու գատար գալապալըղըն իչինտէ պիր գաչ

էյսի ֆարգ էթմէք կիւճիւկիւնտէն մատա,
խալգըն իթիպար էթմէմէսինէ պագմայրա, կեօ.
զինիւն քեստիյի ատամ ըլա էագընլըգ փէյտա
էթմէնին գօլայընը արամալը : Աէ տէլէլէրին
ապըսը ուսըւ լարտան չօգ օլտուղունտան, քեա.
միլ օլան՝ պիր ատամը սիւզիւպ, խալգըն գըլաթը
խիւաֆ տըր . պէն հագգը պուլայըմ աէյի, ագըլ
տէօքիւնճէյէ գատար, տէլէլէրին սիւրիւսիւ
քէնտիյի տէ սիւրէր կեօթիւրիւր :

Շիւտի տիւշիւն պիր քերրէ, պիր էհլի ըրզ
ատամ՝ պիր քեստիլ ատամըն իթիպարընը էտին
մէք նէ միւշքիւ շէյ տիր . օնուն էյիսի, ֆաթի.
լէթ՝ քէնտի հալինտէն քէնտի խօշուտ օլտուն,
ֆաղիլէթ սահիպի՝ էլին գապահաթընա միւ.
տահէնէ էաիպ, աֆէրիմ տէյէճէյինէ, խալգըն
տէլէլէյինի ուզագտան սէյր էթսին կիւլտին.
պու գօճա տիւնէտտէ տէօնէն ֆասըլարա պագ.
սըն աա, զէվգինի չըգարսըն : Էօթէ էանտա ահ.
մաղըն քիսլինտէն միւլահազասըղըղընտան զըւ.
հուր էաէն իսթիլալի հիչ գայտ էթմէսին :

Քեստիլ ատամա լաղըմ օլան՝ Սէնէքանըն
տէտիյի տիր. խալգըն՝ չօգ մալ պիրիքտիրմիշ տէյի
մութըւ տէտիյի ատամ՝ մութըւ տէյիլ տիր.
մութըւ օ տուր քի, մալի պիւլիւքիւյիւ գալ.
պինտէ օլուր, խալգըն իթիպար էթտիյի շէյտէ
կեօղիւ օլմաղ . քէնտի հալինի քիմնէ իլէ տէյիլ
էթմէզ . ինտանըն ինտանըղընա իթիպար էտէր,
վէ օլան ֆաղիլէթինէ պագար :

Պունլարը տիւշիւնտիւքճէ, պէն գալաիմի րա.
հաթ էտէյօրում . վէ նէ պէն իլէրի կեիւպ՝ խալ.
գըն մէտհինի արարըմ, նէ խալգ տա պանա՝

օ սէնին տէտիլին իթիպարը էտէյօր :

Էթէ եանտա պէն խալզըն տէլիլինտէն
էյլէ զէվգ չըգարըպ կիւլէյօրում քի, զէվգիմի
տիւնեանըն փօհփօհունա տէլիլմէմ : Պագա-
րըմ պիր ալայ քեօրէր՝ ըշըգ շունտա տըր տէյէ-
րէք կիթտիքճէ գարանըղա կիրիրէր : Ֆիլան ա-
տամ պիւլիւք ատամ տըր . նիչին . ալըր ըու-
պալար կիլէր , գափուտունտա պիր գաչ ուշաղը
վար , թալլասընտա պիր գաչ հայվանը վար . սէ-
ֆահաթա չօգ փարա խարճ էտէր : Ամնա էթ-
մէտիլի ըուսվայըգ գալմայօր , նէ տին պիլըր ,
նէ ինսաֆ սայար . մանի տէլիլ . պիւլիւք ատամ
տըր : Պպիրինի ալէմ ալգըշլայօր . ըէճասը միւ-
րաճասթը օլանլար էթրաֆընը գուշաթմըշ ,
հէր նէրէյէ վարսա , իւսթ պաշա օթուրսույօր-
լար . էլգէթտէ մէյտանը փաք տըր , սալթանաթ
էտէյօր , պիւլիւք ատամ տըր : Ամնա սուրըղընը
վերմէյօր , ֆուգարայը խըրփալայօր , հարամ
հալալ պագմայօր : Մանի տէլիլ . էթտիլի հէր նէ
գատար պիւլիւք օլա , քեօրէրին կեօղունէ
կեօրիւնմէզ : Պունլարա պէն կիւլմէյիմ մի . տէ-
վէ շաթըր օլմուշ , էշէք սիլհատար տէտիլէրի
պու տուր : Պալըգլար հալատա ուշար , գուշ-
լար տէնիղին տիպինտէ եիւղէր կիպի , ատամը
չիֆթէ գօշմուշար , էշէյի գօշույա օթուրթ-
մուշար . կիւլէճէք շէյլէր տէյիլ մի : Հագգը
թանըան ատամ քենտիլի զապթ էտէմէզ , զօր
ուլա կիւլէր :

Կերէք քեամիլ օլան ատամա պունլար ալ-
լայաճագ շէյլէր տիր , լաբին քեամիլէրին կեօզ
եալը տէլիլէրէ կիւլինճ տիւր , զիւր օնլարն

տէրիւնի թիմար գապուլէթ մէջ: Պէն տէ վարդապ
օնլարա գարըշաճալըմա, ուզագասան պագար
կիւլէրիմ:

Պու թավըրտան պէնիմ հիջ պիր քեարըմ եօգ
մու սանըրսըն. հայ հայ. պէն օ տէրիւնին իւս
թիւնէ կիւլտիւքճէ, պէն չըլտըրմամ. պունտան
զիյատէ քեա՛ր մը իսթէրիմ:

Սէն պէնի իսթըրտան չըգարմա տա սահիհ
պիւլ քի, զահիրտէ կեօրիւնէն շէյէ վէրիւնէն սէվ
սա հագգընտա՝ տիւնեանըն հէր թարաֆը սիր
տիր: Էօյլէ օլտուգտան սօկրա, մալէ հէր շէյաէն
զիյատէ իթիպար օլունմագ իգթիզա էտէր: Ահր
չէք պու իթիպար՝ ագլը թամ օլան արտամ
եագըշմազ, լաքին ինսանը հայվանտան ֆարպ
էտիպ, իթիպարէ լալըգ էտէճէք քենտի մէշըէպի
օլտուղունու՝ պիւլէնլէր ազ օլտուղունտան, խալ
շաշգըն կիպի մալին փարըլթըսընա գափըլպ,
հէր քես քենտի գանմազ սէվտասընը գանտըրա.
Ճագ շէյէ պագար:

Իմտի պէնիմ հագգըմա սէնին գըյասըն եակ
ըշ օլտուղունու՝ իշպու մուֆասալ խուլու.
նամէմտէն անլա:

ՀԻՓՍԻ ՈՒՍԼՈՒ , ՀԻՓՍԻ ՏԵԼԻ

Ազնիւմ ,

Այնի պէն նասըլ աճըմայըմ . սէնին կիպի պիր քիչի զատէյէ՝ օ գատար ատամըն արասըն տա՝ տէլի աէսին . էլպէթտէ էօլքէյէ չըգարսըն . լաքին նէ եափաճագըն , ինթիգամ մը ալաճագըն . հաշա , սէն պուռու էթտիքէյն , խասին մէտան պուլուր , ստնա տէլի տէտէյի հագ օլտուղունա՝ տէլի պրագմազ՝ հէփսինի շա . հիտ կէթիրիր : Պիլիրիւմ , սաֆրամ դապարտը , գանըմ դըզտը , էլպէթտէ եիւրէյիմի սօութմա լըյըմ տէյէճէքսին : Եօգ . չիւնքի պէնտէն նա սիհաթ իսթէմիշսին , սէօզիւնտէն չըգամ տէմիշսին , տինլէ իմտի սէօզիւմիւ : Պէն էօյլէ ին սաֆսըզ առամ տէյիլ իմ քի , սէնին էլլէրինի պալլայըմ աա , հագգէն օլտուղու եէրտէ՝ հագ գընը արամա տէյիւմ : Անճագ ինսան գըսմըլա իչ կէօրմէք նասըլ օլուր՝ օնու անլտտայըմ :

Իպթիտա շուռտան պալլայալըմ : Նէ՝ տէրսին սէնին խասմին տէլի մի տիր , ուսլու մու տուր : Զէնճիր իլէ պալլանաճագ տէլի տիր տէրսին . վէ հիչ պիր իսպաթըն օլմասա , պու ստնա էթտիքէ էտէպսիղլէք էլ վէրիր . զիրա պիդ քիչի

զատէ առաւ՝ քենտի կիպի պիր առաւ՝ էվլա-
տընըն՝ Ճէմլէէթ արասընտա ըրղընա կիլմէթ
ադըլըլըզ տէյիլ տիր : Պու սուրէթտէ իքինիզ
տէ հադլաշ օըւյօրսուռնուղ . օ սէնի տէլէ եէրի
նէ դօմուշ , սէն օնու . աւմա չօգ Ֆարգ վար
տէյէճէքսին : խայր . հիչ Ֆարգը եօգ : Սէն եա
պանա սէյլէյօրսուռն տէ պանա : Ճանընը սէվէր
սէն տարըլմա . պէն տէ սանա՝ սէն եապանա
սէյլէյօրսուռն տէրիւմ : Կեւ , քիթապըն օպիր
եիւղիւնիւ չէվլըրէլիւմ . սէն քենտինի ուսըւ
ադըլը սայմայօրմուսուռն . հայ հայ : Նէ տէր
սին . խասմին քենտի տէլը՝ եէրինէ մի գօմուշ ,
օ տա քենտի ուսըւ ադըլը սայար , էյլէ
իսէ մասլահաթ Ֆիքիրէրին ույլուռնուղըւ
զուռնտա տըր : Վէ չիւնքի ինսանըն Ֆիքրի կիտի
եանըլըր չէյ օլամաղ , ինթիմալ քի օնտան զէյա
տէ՝ սէնին Ֆիքրին եանըլը օլա :

Ամմա պու պապտէ եանըլը օլամաղ տէմէ
զիրա հէր քեսին քենտի նէֆսինէ օլան մու
հապպէթի՝ պիր սիհիր տիր քի , հէփ պիր պիրի
միզի ֆէնա գըլաս էտէր , քենտիմիզի էյի պէլ
լիւրիզ : Իլլա պու պապտէ հէր չէյտէ տէ տէյ
իլ իսէ , պազը չէյտէ քենտիմիզի ուսըւ գըլաս
էտէր , էլէրի տէլէ տիր սանըրըզ . չէյլէ քի
հէր քես քենտի ագընճա՝ պէն ուսըւյում ,
էլէր տէլէ տիր տէր :

Իմու պու Ֆիքիր պիզէ թապիաթտէն կիւլյօր
սա , խասմին քենտի զապթ էտէմէյիպ , Ֆիք
րինի տօղըւ սէյլէտիյինէ կիւճէնմէ . իլլա իլլան
ուղ առաւ՝ տըր տէ . զիրա իլլանը Ֆիրասէթի
օընն առաւ՝ էլէրի տէլէ պէլլիւլէտիյինի ալի .

քեար էթմէզ: Պուռնոսն գաթի նազար, օ ատամ
սէնին ըրզնա կէ չմէք տէյիւ, հաթթա հադդըմ
վար, աօղըռսոռնու սէօյլէյօրում տէյի սէօյլէ-
միշ տիր . նիճէ քի սէն օնա տէլի տէմէյիլէ՝ աօղ-
ըռ սէօյլէյօրում սանըյօրսուն:

Պուռ սէօհպէթտէն շու անլաշըլըր քի, ինսան
լարըն հէփտի ուսղըռ տուր, հէփտի տէլի տիր:
էլին ինտինաէ հէփտի տէլի տիր, քեհտի ինտին-
աէ հէք քես ուսղըռ տուր:

Պուռ լադըրալ պօշ տուր տէյէմէզսին . զիրա
պիր առամ հէք նէ գատար ըապըթտալը իշտէ
պուռնսա տա, էթախինի ալէմ տէլիլէ սոյ-
սա, պիր քերրէ տէ էտէնէ ոօր . հադ նահադ
սէպէպլէր սէօյլէր, տէլիլէ օլմասըլընտան մա-
տա, ադըլըլըլըն տա փէք քեմալ մէլթէպէսի
տիր տէյի տուրուր:

Միսալ, էլի փէք խասիսին պիրինի կեօղսն
էօնիւնէ կեթիր. կեճէ կիւնտիւզ վիւճուքուռնա
ըահաթ վէրմէզ, պօղաղընըն նաֆադասընա վա-
ընճա քեսէր, պիր փարա խարճ էտէճէք օլտա՝
ճիլէրինաէն գօփարօնա տա գանաաթ էթմէզ,
սանտըգլարըմը նիլին աօլտուրամայօրում, խաւ-
դըն տէրիսինի նիլին իսթէտիլիմ կիպի իւզէմէյ-
օրում տէյի աղլար: Սէն էօյլէ առամը կեօր-
սէն, տէլի տիր տէրսին . զիրա մալ տէախին՝
զէվզինի չըդարըպ՝ էլէ տաղըթմադ իչին օլմուշ
տուր . պիր առամըն մալի օլուպ տա, զէվզինի
չըգարմատան պրադըպ կիթմէք կիպի պիւլիւք
տէլիլէ օլամադ: Հաթթա թանըրը օ մալն օնա
վերմիշ իսէ, իշէտիպ էպէտի տէվլէթ էալինսին
տէլի վերմիշ իքեն, օ վարըպ ախրէթին նէքսէ-

Թինի սաթըն ալայօր : “Տէլիի ուսղույու ֆարգ
էթմէք իսթէրմիսին տէր Սենէքա ֆէյլէսօֆ .
էլինտէքի մալի գուլանտըլը Թարզա պադ . ուս
լունուն էլինտէ մալ էսիր տիր , տէլինին էլինտէ՝
սահիպինի էսիր էսէր , :

Հէլէ պիր քերրէ օ աճ կեօղլուէրէ տէ սօր .
տէլլիք օլմատըլընտան միսա , կերէք քենտի
իչին , կերէք էվլատլարը իչին , կէլէճէյի տիւ-
շիւնիւպ՝ Թէտարիքտէ պուլունմագ՝ փէք ագըլ-
լըլդ տըր տէյի , պին սէպէպ իլէ քենտի ագըլ-
լը օլտուղունու իսպաթ էթմէք գայտընտա օ-
լուր , քենտիյի ագըլլը հէրինէ գօր տա , պէյ-
լէ էթմէյէնլէրի հէփ տէլի տիր տէր :

Սէն օնա՝ էթտիյին խայընլըգ տըր , քենտին
քենտինէ ճէլլաա օլմուշուն տէյէ կէօր . օ եի-
նէ տէր քի , տիւնէատէ չօգ ադճէսի օլմագ կի-
պի , կիւնտէն կիւնէ մալ սրթըրմագ կիպի , տէվ-
լէթ օլլամազ . զիրա քիւնին էլինտէ՝ Ֆադըրը
ղը գարշըլար պիր գափի գալգան տըր տէր : Սէն
եինէ տէ քի , սէն մալ պիրիքտիրմէք Թամարլըա
կերչէքտէն Ֆագըր կիպի քենտինի Թէփէլէյօր
սուն . հէր նէ գատար մալին օլա , եինէ Ֆա-
գըր սըն . օ եինէ իսքեաթ օլմազ , ադճէսինի
պօշ շէյէ Թէլէֆ էտէն տէլի տիր տէր :

Պիր գումարպազա պադ . շիւքը Ալլահա ,
պու սէվտատան սէն տէ ուզագ սըն , պէն տէ .
պիզ օնա տէլի տիր տէրիզ . զիրա կերէք քենտի
միզի րահաթ եաշատաճագ . կերէք գարտաղը
մըղըն պիր մուզաիգասընա պուլունաճագ ագ-
ճէյի՝ կէօթիւրիւպ պիր տադիգասըն իչինտէա .
Թէշէ Թմագ , ազ տէլլիք տէյիլ տիր : Աշր գու-

մարպաղըն պիրինէ սօր . պունտան քեարըը աղը
վերիշ օլամազ, ազըլըլըգ՝ ազ վագթին իջնտէ
տիւնե տըղընը տիւղմէք տիր . էօյլէ խէ , ազըլ
ազըլ պէնիմ ազըլմ տըր տէր : Պիր տէ Սե-
նեքա ալմին տէտիլի կիպի Պիր ազ վագթ զա-
րըիլէտիքտէն սօնրա , թէրսինէ տէօնիւպ . թիւյ-
իւ թիւսիւ սօյուլըւրա , նէ ազըլ գալըր , նէ
ֆիքրի . զերա զաֆիւլ պիր եէնի կեօրտիւլիւ շէյ-
տէ՝ քենտիլի շաշըրմագ՝ մալէ կիւվէնէն տէլի-
լէրէ մախսուս սուր , տէր :

Լաքին պունլարըն հիշ պիրի լաղըմ տէյիլ-
վէլ սիղ ինսանլարըն ալէսսէվիլէ ամէլնի թէֆ-
թիլ էտէլիմ : Հէր քեն պէնիմ էթմէյնի ա-
զըլըլըգ տըր տէր , քենտի կիպի էթմէյնի տէլի
եէրինէ գօր : Ատամ վար քի , գըպֆէթ տիւ-
զէնիտէ զարիֆլիք էտէնի տէլի եէրինէ գօր ,
զերա կիլիմտէն մէրամ՝ վիւճուտունու անճագ
էտէպ իւզըրէ էօրթիւնմէք տիր տէր . օնա գարըը
զարիֆլիք էտէնլէր՝ տիւզէնսիզ ոատէ կիլինէն-
լէրէ տէլի տիր տէր . զերա խալգա կիւլիւնճ
օլմամագ իչին՝ ատէթէ ույմալըյըրը :

Օլանընա գանատթ էտիպ , քիֆաֆի նէֆս
կիչնէն ատամ՝ պօրճտան չէքինմէյիպ , միւսէյ-
եէպանէ մասրաֆ էտէնէ՝ տէլի տիր տէր . օտա՝
էլ քեսէսինտէն սալթանաթ էթմէք սիր տէվ-
լէթ տիր , էթմէյն տէլի տիր տէր :

Քենտի հալինտէ մաղըլմ առամ՝ գալիւս ա-
րայանլարա տէլի տէր . պիրինին ըրղընա կեչմէք ,
օպիրինի խօրլամագ , կեահ պիրի իլէ , կեահ օ-
պիրի իլէ հայլման կիպի տալաշմագ , էլին գու-
սուրունա գալմագ , էլի զէմմ էթմէք , նիհայէթ

ալէմ իլէ քեմ քիշի օլմագ , տէլիլք տիր տէր :
Օնա գարշըլդգ , պիւյիւքըւք իտախասընտա օ-
լան առամ՝ խալդըն կեօղիւնիւ երլարմագ ,
հէր քեսէ միւտար պիլտիրմէք , էլնի գանընը իւ-
մէք՝ ագըլըլդգ տըր , մագըլմ միւլայըմ օլմագ՝
տէլիլք տիր տէր :

Պաղըլար կեչինէճէյի վար իքեն , վագթինի
իլէ հարսթմաղը ագըլըլդգ սայար , վէ Սողոմոն
իմաստունուն տէսիյի կիպի՝Վագթինի պօշ կե-
չիրէն իֆրսթ տէլի տիր , տէր (Առակ . ԺԶ . 111)
Օնուն զըտտը՝ վագթիլէրինի պօշ աւարէ կեչի-
րէնէր՝ վիւճուտունու եօրմագ՝ տէլիլք տիր
տէրլէր . աղալդգ , քիւպարլդգ , ագըլըլդգ , զէվգ
սէֆա էթմէք տիր , եէյիպ իչիպ , եաթըպ ույ-
ումագ տըր , տիւշիւնճէսի օլմամագ , եաթստ
կեօնիւնիւն հէր իսթէտիլինի իճրա էթմէք տիր
տէրլէր :

Պաղըլար Ալլահըն էմրի իւզըէ հաշամաղը ա-
գըլըլդգ սայարլար . "Տէլիլէր էտէպի զէվլէ-
նիր , (Առակ . ԺԵ . 5 .) Ֆէհվասընճա , Ալլահըն
էմրինի զէվլէնէնէլէրի տէլի եէրինէ գօրլար :
Զսպթսըլ րապըթասըլ հաշայանլար տա , էսիր
կիպի զէնճիրպէնտ հաշամագ՝ տէլիլք տիր տէր-
լէր :

Ատամ վար քի , ճէհալէթտէն չըգմագ իլլին
օգուլուպ իլիմ էօյրէնմէյի ագըլըլդգ սայար .
զիրա "Վերէք իլիմ , կերէք էտէսլ՝ տէլիլէրին
կիւճիւնէ կելիր , տէր Սողոմոն իմաստուն (Ա-
ռակ . Թ . 7) : Օնուն զըտտը՝ օգումագտան խօշ-
լանմայան ահմալլար՝ հայվանլարտան լիլատէ
շէյ էօյրէնմէյէ ագըլ եօրմագ՝ տէլիլք տիր տէր-
լէր :

Պիրի՝ կիւնահա տիւշտիւք տէն սօյրա , պիր
ստամբն եիւզիւ կիւլմէք՝ տէլիլք տիր տէր . վէ
Սոյրմոն իմաստունտան իսպաթ կէթիրի . “Տէ-
լի ստամ՝ եարամաղլըղ զէվզ կիպի էտէր ,
տէր (Առակ . Ժ . 23 .) պու ճիւմէ իլէ օ կիւնահ-
քեարլար՝ եիւզիւ եէրտէ օլանլարա տէլի տէր-
լէր :

Պիրի տէր քի , կիւզէլ գարը ալան տէլի տիր ,
զիրա կիւզէլի՝ հէփսի սէվէր . օպիրի տէր քի ,
չիրքին գարը ալան տէլի տիր , զիրա չիրքինի քէն-
տի պիլէ սէվէմէղ :

Պիրի՝ էվէնմէք տէլիլք տիր տէր . օպիրի՝ էվ-
լէնմէմէք տէլիլք տիր տէր . օ տա պիր սէպէպ
պուլուր , պու տա :

Պէն տէրիմ քի , կեօնլիւնիւ եէնմէք , նէֆ-
սինին չալլանթըլարնը զապթ էթմէք՝ ագըլը-
լըգ տըր . էօթէտէն պիր աիւէրի տէօնէր , հաթ-
թա քէնտի իրատէթի իլէ էլինի այաղքը պաղ-
լայըպ , տիւնեանըն սէֆասընտան քէնտիլի մահ-
լուտ էթմէք՝ տէլիլք տիր տէր :

Պունլարրն սըրասընտա տահա եիւղ պին էօր-
նէք սէջլէյէ պիլիլիմ , լըքին պու գատար պաշ-
աղըսը էլ վէրի : Նէթիճէի քէլամ , ինտան-
լարըն հիչ պիր ֆիլլի էօգ քի , էտէնլէր ագըլ-
լըլըգ սայմասըն , վէ կէօրէնլէր տէլիլք տիր տէ-
մէսին :

Սէջլէտիլիմ լազըրտընըն իսպաթընը էտէ պի-
լլօրմույուտ : Քէնտի ինտինտէ հէր քէս ագըլ-
լը տըր , էլին ինտինտէ քիմի պիր եիւզտէն , քիմի
օպիր եիւզտէն հէփսի տէլի տիր :

Չիլէրօնուռ հազգը եօփ մու քի “Քէնտի էք .

սիբիւրիէնի ունուտուպ, էլնիքինի կեօրմէք տէլի-
լէրէ մասսուա աուր, ահմիշ: քենտի զաթիմի-
ղէ օլան մուհապէթ՝ կեօղէրիմիղի էօյլէ պաղ-
լամըլ քի, էն կեօղէ կեօրիւնիւր էքսիբլէքէրի-
միղի պիլէ կեօրէմէյօրուզ. վէ էլէրին գապահա-
թիլի թանըյաճադ, վէ հաթթա գապահաթ
օլմատըղը եէրտէ պիլէ՝ գապահաթ պուլաճադ
ադըմըլ օլույօր տա, քենտի գապահաթլարը-
մըղը կեօրէճէք պատիւրէթիմիղ պուլունմայօր:

Չիչերօնուն գալլինճէ, պու պիր տէլիլէք է-
սէրի տիր. վէ չիւնքի պու իլէթ՝ աղ չօդ հէփի-
միզտէ պուլունույօր, էօյլէ իսէ, աղ չօդ՝ հէ-
փիմիղ տէլիլիզ:

Էօյլէ օլտուգտան սօնրա, պիզ էլէրի տէլի
եէրինէ գօյօրուզ, էլէր պիզէ տէլի տէրսէ, պիզ
նիչին կիւճէնէլիմ: Ամմա օնուն տէլիլէյինին էօ-
զիւր կեօթիւրիւր եէրի եօգ. օ տա սէնիլիլինէ
էօյլէ սէօյլէր: Ամմա օ՝ ֆիքրինտէքի օլանը՝ լի-
սանիլինէ ալմամալըտը. օնուն լիսանէ ալտըղընը
տէլիլէք սայտըգտան սօնրա, սէօյլէտիլինէ կիւճէ-
նիւրսէն, սէն տէլի սին. տէլինին սէօզիւ գալէմէ
կէլիկը քի, կիւճէնտիլինէ հագգըն օլտուն:

Եա խալգ պէնի կերէքտէն տէլի եէրինէ գօր-
սա: Եա խալգ սէնի շիմալէտէք տէլի մի պէլ-
լիլէմիշ իտի, ուսըւ մու. էյէր տէլի պէլլիլէմիշ
իտի իսէ, խասմիլին սէօյլէտիլի՝ խալգըն ասըն-
տան պէրի պիլտիլի շէյ տիր, օնուն էտէպսիլլի-
լինտէն՝ խալգ պիր զիլատէ շէյ էօյրէնմէտի: Եօգ,
էյէր ուսըւ պէլլիլէմիշ իտի իսէ, տէլիլէյինէ
սէն պիլէ շէհատէթ էթտիլին ատամըն լագըր-
տըսընտան՝ սանա հիչ պիր քէտէր օլմազ: Կեօր-

տիւն միւ ինթիգամըն փէք էյիսի նասըլ օլուր .
սէն ինֆաալինի պէլլի էթմէյիպ, օնուն լադըր .
արսընա ճէվսպ վէրմէմէյիլէ, սէն օնու տէլի
էէրինէ գօմուշ օլուրսուն :

Ինսն պիրասէր . տիւնեասէ ինֆաալ էթմէյ .
էճէք պիր շէյիմիլ վար ըսա , էլին պիզէ տէլի
տէսլի տիր . զիրա տէլիլէք պիզէ միրաս օլմուշ
տուր . չօգ շէյի՝ փէք ադըլըլդ արը տէյի էտէյ .
օրուլ , օյուսա տէլիլէքտէն զայլը շէյ տէյիլ . վէ
քէնտիմիզի փէք ադըլըլ սանտըլըմըլ իշտէ՝ հէփ .
սինտէն պլյաստէ տէլիլէք էտէյօրուլ : Տէլիլէրին
ասէթի տիր , քէնտի հէփսինտէն տէլի իքէն ,
պէնտէն ադըլըլ էօգ տէյի իտտիա էտէր . “Տէլի
առաւ” (թութաուլու էօլու սօլլու սանըլ) ,
(Առակ . ԺԵ . 15.) ադըլըլ օլան տէլիլէք էթմէյ .
իմ տէյի գօրգար :

Շունա պիր էյի տըգգաթ էյլէ , զիրա պու
փէք պէճիտ պիր մաստէ տիր . քէնտի հէվաի
նէֆսինէ ույան , էանի , Ալլահըն էմիինի ոայ .
մայաի առաւ՝ ադըլըլը տըր տէր Սողոմոն իմաս
տուն , (Առակ . իԾ . 26 .) օնլար ըսա , Ալլահըն
էմի իւզըն էաշայըպ , զաֆիլ իճրասընտա գու
սուր էթմէյիլիմ տէյի գօրգանլար՝ տէլի տիր
տէրլէր : Լաքին սօնուհասա քէնտի տէլիլէքլէրի
նի , վէ օնլարըն ադըլըլ օլտուլունու , քէնտիլէր
իգրար էտէրլէր , “Պիզ օնլարը տէլի էէրինէ գօ
մուշ ուտուգ , տէլի պիզ իմիշ իզ . պիզ օնլարը
րէզիլ օլաճագլար սանըրուրգ , օնլար ըսա Ալլա
հըն էվլատլարը սըրասընա կիրտիլէր , սալհէլէ
րին տէվլէթինէ նաիլ օլտուլար , (Իմաստ . Ե .
45 .) տէյէճէքլէր :

Ֆիլ-վազը անընդունակ տեղի վրա
 չօգտարաշտարում . զերտ տիւնեաւ մասլահաթ
 լարընտա՝ իշնի պիլմէյէն ատամա՝ տեղի տեմէք
 ճախլ տեղի . չիւնքի աղ չօգ՝ նէ գատար եաշա
 սա , տէրտտէն միհնէթտէն իսլարէթ՝ տէօրթ
 կիւնլիւք էօմրիւն մասլահաթ լարընը պիլմէմէք
 տէն , տիւշիւնմէմէքտէն տեղիլք իգթիզա էթ
 մէզ : Ագլը օլմայան պիւր տէրտիմէնտէ տեղի տէ
 մէք՝ հիւ ճախլ տեղի . էօյլէէքէ ագլընը տէ
 նիւ . օնլարըն էթտիլի՝ քէնտիլէրէ գապահաթ
 տեղիլ տիւր . անճագ Սողոմոն իմաստունուն սէօ
 զիւնէ կէօրէ՝՝Տէլի տէտիլէրի՝ քէնտի քէնտիլէ
 զարար վէրէն տիւր , (Առակ . Խ . 22 :

Էօյլէ իսէ , անընդունակ տեղի՝ եաշատըլը էօֆլէրէ
 պիւր կիւն փիւշման օլաճաղընը պիլիւ ինանըպ
 տա , եինէ թափընը տեղիլմէյէն տիւր . անընդունակ
 լիլք պու սուր : Աէ չիւնքի պու տեղիլիլի՝ աղ
 չօգ՝ հէփիլիլիլէ տէյօրուզ , եանի , սօնրա փիւշ
 ման օլաճաղընը վէ իքրահ էտէճէյիլիլէ կիւնա
 հը՝ պիլէ պիլէ իշնիլօրուզ , իշնիլիլիլէ կիւնահ
 լարա կէօրէ՝ աղ չօգ հէփիլիլիլէ տեղիլք վար :

Էօյլէ օլտուգտան սօնրա , պիլգէ տեղի տէյէնէ
 նիլէն տարըլալըմ . պիլի սանա կիւնահ քէար
 տէսէ տարըլըմընը . խայր . զերա կիւնահ քէար
 օլտուլունու պիլիլիլիլ . էօյլէ իսէ , եուգարտան
 պէրի եաղտըլըմ շէյլէրէ պագ տա , տեղի տէմէք՝
 կիւնահ քէար տէմէք տիւր տէ . հիւ կիւնիւնէ
 կիլմէզ :

Էյ տօսթում , էլլէրին պիլի տեղի եէրինէ
 գօտուղունա ինֆաալէ տէճէյիլիլէ , կերչէքտէն
 տեղի օլմամալա՝ ինսանլարըն գայտ էթմէտիլի

տէլիկէ տիւշմէյէ ճահտ էտէլիմ : Պիր աղ
ասամ՝ տիւնեա իշէրին քենտիւէրինին զա-
հիրոտ թու թողարը թաւրա պադարարստ ,
քենտի քենտիւէրինի ուսու ագըլը եէրինէ
գօմուշար , վէ էլէր տէ էօյլէ պէլիւէմիշ . պիր
տէ պաթընլարընը թէֆիթիշ էտէլիմ . աճապա
օնլարտան տա տէլիսի պուլընա սիլիբ մի :

Հագիւթ նիշէ առամլար՝ տիւնեա մասլա-
հաթլարընտա կեօղէրի էօյլէ աջըգ օլուր քի .
կերէք ուսու ագըլը տըր սանըրսըն . օլուսա
չիրք իշինտէ պօղուլույօր . սալթ տիւնեա իշէ-
րինտէ , տիւնեա մասլահաթլարընտա կեօղիւ ա-
ջըգ տըր . էն էլըէմ մասլահաթլարընտա քեօր օլան
ատամ՝ հէփօինտէն տէլի տիր : Նէ աճախպ շէյ
տիր . պիր մասլահաթլը անլամաղա՝ գուլաղը տէ-
լիք , սրղանը պաշա չըգարմաղա եէթիք , օլա-
ճաղը գարըլամաղա կեօղիւ աջըգ . օնտան սօկ-
րա , պու տիւնեատէն էօթէսինի՝ նէ կեօրէճէք
կեօղիւ վար , նէ իշիտէճէք գուլաղը վար , նէ
տիւշիւնէճէք ֆիրասէթի վար : Պէօյլէ առամ-
լարա՝ ճանըն չէքիրսէ՝ ագըլը տէ :

Պիղի տիրէթ եօլընա գօյաճագ ֆիիլտէն
լայրը ագըլըլըգ եօղիքէն , չօգ աճախպ շէյ տիր
քի , անլայանը փէք աղ : Պիր սիլաճը կեօրսէք ,
եօլը իւսթիւնտէ րասթ կէլիլի խանտա գօ-
նագտա , այլարճա երլարճա օյալանըր եաթըր՝
եօլընա կիթմէզսէ , պէօյլէ տէլի օլամաղ տէ-
րիգ : Օնտան սօկրա , ախրէթէ տօղըու եօլճու
օլոռուլընու պիլէն առամլ՝ տիւնեա օյուլնճագ-
լարընա օյալանտըղընը կեօրիւրսէք , ագըլըլ՝ լը
տէյէլիմ : Պիր քեարը , պիր էախիւլէճէք շէյի ,

եա պիր զայրը իշէ ետրայաճագ մասլահաթը, սոկրա փիւշման օլուրում վէսվէսէսի իշէ՝ պիր ատամ՝ վազ կելիպ, էլէէթտիլնի կեօրսէք, տէլի տիր տէրիզ. էօթէ եանտա Ալլահըն էմրինի պաստըգլարընա փիւշման օլուպ, կեօլէրինաէն եաշ եէրինէ գան ադրտաճագլարընը պիլիր իքէն, եինէ ԹուԹաուգլարը եօլսան տէօնմէյն. էէրէ՝ ադըլը մը տէյէլիմ :

Էօյլէ իսէ, իպթիտա անը ուսլուլուգ ադըլըլըդ նէ օլտուղունու անլայալըմ տա, կերէք ուսլու օլմաղա սայ էտէլիմ, գօ խալգ պիլէ տէլի տէսին. կիւն օլուր քի, օ տէլիէրին պիր քերրէ կեօղիւ աչըլըր, քէնտի չըլըն օլտուգլարընը կեօրիւրլէր : Լտքին եազըգ քի, ծնտան սօկրա, նէ ադըլըճա եաշայաճագ վադըթլարը օլուր, նէ կէչէն տէլիլիքէրինէ Թիմար էսէճէք չարէլէրի :

Խմտի տէլիլիք ուսլուլուգ հագգընտա, ին. սանլարըն գըլասը՝ նէ գատար խիլաֆ օլտուղունու, վէ պու սահիհ ուսլուլուղու՝ քէնտիմէ արղուլէտիլիմ գատար՝ սանա տա արղուլէտիլի մի, պու մէքթուպումտան անլար, ինչա Ալլահ սէնին սատըգ տօսթուն օլտուղումու իգրար վէ իսպաթ գայտընտա օլտուղումու շիւպհէ էթ. մէզսին :

ուսագընըպ ուշմամադ իչին, պիր նասիհաթ օւ սուն տէյի տիւշիւնտիւմ:

Հէլէ տիւշիւնէ տիւշիւնէ՝ պագ նէյէ դարար վէրսիւմ: Օլ թարաֆտս մասգարանըն պու գտտար իշթիհար օլմասը սանա աճաիպ կէօրիւ նիւյօր. վագ'ա հագգըն վար. զիրա հէր տտէ. թին էյի քեօթիւ պիր սէպէպի պուլունուր, լաքին պունա հիչ ոլիր սէպէպ պուլամամ. մէյէր պօրճլու՝ ալաճագըտան եիւզիւնիւ ուսգլամագ իչին, եախօտ ինսան պէյնինտէն թարտ օլմու՝ ատամ եիւզիւնէ չըգմաղա եիւզիւ սուրաթը օլ մայանըն եիւզիւնիւ էօրթմէք իչին օլա:

Լաքին պիր շէյ՝ իսթէր էյի, իսթէր ֆէնա, ատէթ օլտուգլայն, թընմայըպ քենաի հէվա. սընա պրագմալը. եօգտա պինէրճէ պին ճանա՝ պու շէյ ֆէնա տըր, վէ հաթթա տէլիլք տիր տէյի նամըլ անլատաճագսըն: Հագիգաթ պուն, ճա սայըսը գարը վէ էլքեք՝ պիր պիրինտէն ֆարգ օլսուն տէյի, Հագ թաալա հագըէթլէրի՝ ագըլար էրմէզ հիքմէթի իլէ, հէր պիրինի սի. րէր տիւրլիւ եարաթտըլը եիւզիւ՝ պիրէր սու. րէթ իլէ էօրթմէք ագըլըլըգ տէյիլ տիր:

Տէրլէր քի, պու մասգարա սուրէթինի՝ Բօ. մասա հերոն փոտիլահըն գարըսը ֆօմիէտ, եիւ. զիւնիւ կիւնէշտէն ըիւզիւեարտան հըֆը էթմէք իչին իճատ էթմիչ: Պիր էյեամտան սօկրա, քի. պար գարըլարը սա գուլանմաղա պաշլսմիլար, ալ-էլ-ի ուսուս գըղար պաղը մահալէրաէ՝ օ. լուր օլմազ ատամա կէօրիւնմէմէք իչին, եիւզ. լէրինի սուրէթ իլէ էօրթմէրլէր իմիչ: Նիհայէթ օն ալթընճը տէվրին սօնլարընտա հէր քեո՝ էթ

քեսիմի մասգարալըդլարը իշին, գուլմանմալա
պաշտուրը. պու հիտապուտա՝ զեվգլյաթէ առէ թ
օլալը իբլր եիւղ սէնէ օլմուշ:

Շխմաի արթըգ օ թարաֆտա՝ հէր վագրթա
պուլուշտուրմուշլար. վէ խալգ եիւղիւնէ սու
րէթ կլլէնին իւղէրինէ կիւլէճէքլէր իբն, սու
րէթսիղ կեղէնի մասգարա էտէյօլլար: Հէլէ իշի
կիւլիւ օլմայանլար էտէրլէրսէ, ֆէպիհա, էթ
սին տէյէլիւ. լաքին փէք էլլէմ մասլահաթլարը
օլանլար՝ իշ կեօրմէյէ կիթաիքլէրի զաման, եիւղ
լէրի աջըգ մասգարաթըղ օլմաղ, պուլնա՞նէ տէր
սին:

Էյ տօսթում, մասգարաննն նէլէրէ ֆաիաէ
սի վար, սէն տահա պիլմէզսին. պէնիւմ եաշլւ
սէնտէն չօգ տուր, չօգ շէյ կեօրսիււմ, չօգ շէյ
անլաալմ: Հէփսինին եիւղիւ էօրթիւլիւ, էօ
միւրլէրինաէ պիր պիրլէրինի թանըմայան ատամ
լար՝ խըսըմ ագրապա օլուրլար, քիմնէ սուի
զանն էթմէղ: Օլլուլնա ուշալընա էյի խարէթ
վէրէճէք էվ պարգ սահիպլէրի, էլլէրէ էյի նա
սիհաթ էտէճէք ատամլար, քեօթիւլիւլիւ քիւմ
սէ կեօրմէտէն էտէրլէր, քիմնէյէ քեօթիւլ իսլ
րէթ վէրմէզլէր: Պուլնլար աճ շէյ մի սիր. էսքի
ատամլար պէօյլէ պիր կիւղէլ գօլայլըգ պուլա
պիլմիլլէր մի:

Տահասը վար. պաղը սուր պէլլիսիղ ատամ
լար պիւլիւքլիւք էթմէք իսթէրլէր, եիւղլէրինէ
պիրէր սուրէթ կէջիթաիքլէյն՝ հէր պիրի պիրէր
աղա օլուր. գալապալըղա կիրիր, օ գըլաֆէթ
իլէ քենտիյի պիր շէյ սանըր, ծնու պուլնու գա
գալար գագըշտըրլըր, քիմինէ էլէք, քիմինէ սը.

ղըր տէր կեչէր: Նիշէ վարկաւ եխիտէր՝ օղլու
նու ուշաղընը եիւզիւ ի սթիւնէ պրագըր, թէ
միշ գըյաֆէթ իլէ մասգարայա չըգայըմ տէյի
չօճուգլարըն նաֆագասընը քիւտյա հարձ է
տէր: Կերչի պուշլար տէլիլիք տիր լաքին մաս
գարա րուխսաթ վէրիր: Վէ տահա նէլէրէրուխ
սաթ վէրիր քի, պէն լիսանէ ալմամ:

Լաքին օ վիւյէթտէ մասգարա պու գատար
իշթիհար օլտուղունա նիշին թաաճիւպ էտէյ
օրսուն. մասգարանըն իճատը՝ խալգ գըյաֆէ
թի թէպտիլ էտիպ, քիմ օլտուգլարը պէլլի օլ
մամագ իլին տէյիլ մի. օնուն իչին օլտուգտան
սօկրա, գէմանէտէ ալէմ մասգարայա չըգմը
տըր. վէ խալգըն եիւզիւ էօրթիւլիւ տէ տէյիլ
իսէ, էլլէրէ օլ գատար թանըմագ օլմուշլաքի,
մասգարատան հիշ ֆարգլարը էօգ: Պու լագըր
տըմա շաշարսըն, լաքին էօյլէ տիր:

Պիր էսնաֆըն, պիր պագըրկէանըն էանընա
վար. եիւզիւնէ պագարսըն, պիր քեամիլ ատամ
տիլինէ պագարսըն, հիւլէյի եալանը գապուլ
էթմէզ. տիլի տէ տօղրու, գալպի տէ տօղրու,
պիր էհլի ըրզ առամ. նէ քենտիտէն մալ ալա
ճագ օլսան սէնի ալտատըր, նէ էլի իլէ մալ ալ
թաաճագ օլսան հէրէքէ էտէր, նէ էթտիրիր
վէլ-հասըլ տիլինէ գապիլըր, քրիսթիյան զան
էսէրսին, օյուսա եիւզիւնէ մասգարա կէջիմիլ,
գալպի եահուտի տիր:

Պիր քիշիզատէ առամ՝ սէնաէն էօտիւնճ
ագճէ իսթէր, հէր քեուէ սըրրըմը վէրէմէմ, պիլի
րիմ սէնտէն սըր չըգմագ, ինչա Ալլահ էտատը
նը կեճիքտիրմէմ տէյերէք, օլ գատար մէմու

նիյէթ կեօսթէրիր քի, սըրըընը սանա աչաը-
լընա՝ մէճպուր օլուր վէրիրսին. պիր տէ այլար
կէչէր, եըլար կէչէր, էտասընըն սոհպէթի օլ-
մազ: Իլք կիւնլէրի՝ պու կիւն, էարըն վէրիրիմ
տէր. պիր ազ կէչէր, կիւճպէլա պիր սէլամ վէ-
րիր. պիր ազ տահա կէչտիբէլէն, սէնի հիչ թա-
նըմազ: Իլպէթտէ՝ իլէրիսի էիւղիւնտէ մասպա-
րա վար ըտը, սէն օնու թանըյամատըն, պիր
ատամ զտնն էթտին, օ տա շիմտի սէնի թանը-
մազ: Պաշըմա կէլտի տէ օնտան պիլիրիմ:

Պագարսըն պիր ատամ հէր իլիմաէն խապէր
վէրիր, հէր իլմին միւնասիպէթինէ կէօրէ իսիմ-
լէրինի, թապիրլէրինի պիլիր, իլմէ օգոււմաղա
տաիր՝ հէր սոհպէթէ սէրպէսթ կիրիր. սէն օնու
պիր ալիմ օգոււմուշ սանըրսըն. լաքին քէնտին
պիր մատտէ պուլ, ճէվտպընը սօր, պագ նէ լա-
պըթասըզ շէյլէր սէօյլէր. կէօրտիւն միւ քի, սէն
օնու թանըյամատըն: Օնտան պոււնտան պիր
գաջ փարչա շէյ չաընը, պիր պիրինէ էքլէմիշ,
օնուկը պասգարայա չըգմըշ, սէն օնուէն այնէ-
ճի օլտուղուկու պիլէմէմիշսին:

Պագարսըն պիրիսի քիլիսէտէ օթոււմուշ՝
էիւղիւ էէրտէ տուա էտէր, քիլիսէտէն չըգար-
քէն սաղա սօլա սատագա տաղըտըր, տուա է-
տին, Ալլահ պտնա քէար տըգըլըղը վէրսին
քի, պէն տէ սիզէ իմտատ էտէ պիլէյիմ տէյի
տուա ըմարլար: Սէն կէօրիւրսէն՝ չու նէ ֆու-
գարալը սէվէր մէրհամէթ սահիպի ատամ սըր
աէրսին. իրթէսի կիւն ալլարսըն քի, մուամէ-
լէճինին էլի պայրադըսըլմըշ. իպատէթ սուրէ-
թի ալթընտա՝ էլին գտնընը իլիլինի էմէր պիր

զալմիմիշ : Անտան սօնրա , եհտիյիմ հարամա
Ալլահ պերեքեթ վերսին տէյի , խալգա տու
ըամարլայօր :

Պիրինէ պագարսըն՝ արգասընտա սամմե
քիւրք , պէլննտէ շալ գուշագ , պաշընտա իւ
եիւզ ղուրուշուգ , եալսամա՝ մօսգօվ տէրիս
գալփազ , նէ զէնկին ատամ տըր տէրսին : Ձէն
կին մի . օնլար հէփ պօրճուլա տըր քի , վէր
մէյէ եա կեօնիւ եօփ , եա գուարէթի : Օպիր
հնաաֆ փարչասը՝ կիւնտէ գաղանըպ , կիւնտէ
եէր ատամ՝ չիթարի գաֆթան կիւմիշ , շալ գու
շագ գուշանմըշ ըսա , քէնտինին մի տիր սանըր
սըն . մասգարայա չըգմագ իշին , եա էյրէթի ալ
մըշ , եա պօրճուլա էտինմիշ : Պիրի սէնի գու
ճագլար , սէվէր , եիւզիւնէ կիւլէր , կերէք սէնին
էօնիւնտէ , կերէք էլին էօնիւնտէ սէնի մէտ
էտէր ուղըշարսա , կերէքտէն տօնթ մու տանըր
սըն . հաշա . սագըն քէնտինի . տօնթըւզ պըյա
ֆէթինէ կիրմիշ , արտընտան սէնի զէմմէ էտէր
գուլունու գազըր :

Պիրի տուլար քի , սէնին պիր սըգընթըլը մա
լահաթըն վար , կելիր արայա կիրիր , իշինի խ
թէտիյինտէն էյի պիթիրթիւմ տէյի էօնիւնէ գա
շար . օյուսա խասմինին թարաֆըսը տըր , եիւ
լիւնէ գանճըգըդ սուրէթի կիւմիշ , մասլահա
թընը թէրա քեպէնէ էտէր : Պիրինին ըրընա
տիւլէր՝ աման տէրսին , մասլահաթընը իլթիլգամ
էտէր . սէնին հէր հալնէ վագըֆ օլտուգտան
սօնրա , էլալթընտան խասմինի ֆիթէր , տա
վայը օնա դաղանտըրըր :

Խուլասա՝ քիմի ազ , քիմի չօգ , հէր քէսին

եկեղեցիստէ էյրէթի սուրէթ վար . եկեղիւ աջդ
ատամ փէք աղ տըր . իշինին իգթիզարնա կեօրէ՝
գըլաֆէթ թէպսիւ էտիս տէ , քենտի զաթինտէ
օլմայան սուրէթի թագընմայան փէք աղ տըր :

Գարըլարըն մասդարասընը տէրսէն , տիւր
լիւսիւ փէք չօդ տուր : Շու կեւէն գարընըն թափ
ընա գըլաֆէթինէ պագ , պիր պիւլիւք ատամ
գարըսը տըր սանըրսըն . օյուսա եա պիր պաշգա
լը գարըսը տըր , եա պիր հաֆթալըգճը գարըսը
տըր , մասդարայա չըգմըչ . եա պու մասրաֆ նէրէ
տէն օյուր , օնու տա քօճասընա սօր : Շու օպիւր
լէրէ պագ . իքիսի պիր պիրինի կեօրտիւքլէյն ,
սարըլըրլար էօփիւշիւրլէր , իքիսինին արատընտա
սաչիւ մուհապալէթ վար սանըրսըն . եալան տըր ,
ինանմա . իքիսինին տէ եկեղեցիստէ էյրէթի սու
րէթ վար . էթաիքլէրի եիւլէ կիւլիւճիւլիւք
տիւր . թէճրիւպէսինի իսթէրսիսին . պիրինի՝
կիլլիճէ օպիրինէ սօր , եախօտ պիրինին էօնիւն
տէ պիրինի մէտհ էյլէ , պագ նէ ամիւլէրսին .
պիր պիրինին իփինի չէքերլէր :

Պագ շու գարընըն գօճասընա օլան մուհապ
ալէթի՝ ալէմէ իարէթ օլաճագ շէյ տիր . հէր
սէօղիւ իճրա օլտուն , հէր րահաթը եէրինտէ
օլտուն տէրի , պիւթիւն կիւն էօնիւնտէն ար
տընտան տօլաչըր : Եալան տըր . օ սուրէթին
իչ եկեղեցիստէ պաշգա մէրամ վար . եա կեօղիւ
նէ քիւլ իւֆիւրէճէք , եա եկեղեցիստէ կիւլիւպ
պիր շէյ թուլթաճագ . հէլէ պիր քերրէ գօճա
սը պիր իսթէտիլինէ եօգ տէսին , պագ նասըլ
քէտի կիպի թըրնագլարընը կեօսթէրիր , պէլքի
թըրմալար պիլէ :

Պէն տահա նիչէյէտէք սէյլէյիմ . պիր ազ տա սէն կեօղիւնիւ աչ տա, տիւնեատէ օլան թէպտիլ գըլաֆէթ մասգարտալորա ոլադ : Զէ մանէնին գօնուշմաւը՝ իքի եիւզլիւլիւք տիր . էլի ալտատըպ, մէրամընը իճրա էթմէյէ՝ հեր քես զաթինտէ օլմայան սուրէթի թափընըր, վէ իգթիզա էթտիքճէ՝ թափընտըր սուրէթի տէ թէպտիլ էտեր : Շու աճալպ տիր քի, պու թէպտիլաթը պիլէ մասգարտայա չըգարմըշլար, աարնա փօլիթիգա տէյօրլար : Վէ նիճէ քի մասգարա սուրէթի կիլէն առամըն եիւզիւնիւ կեօրմէզսին, քիւմ օլտուզուն թանըյամազսըն, էյլէ տէ գալպինէ սուրէթ կեչիւնին՝ կերչի եիւզիւնիւ կեօրիւրսին ամմա, կեօրսիւյիւն ու, հիհ օ առամ մը տըր՝ տէյիլ մի տիր, պիլէմէզ պին : Նէթիճէի քելամ, զէմանէտէ կեօրիւնէն սուրէթի՝ զաթի մի, էյրէթի մի, պէլլի օլմայան առամ ըլա գօնուշմագտան ըսա, ալադըլընը աշիքեար կեօսթէրէն, առամ ըլա գօնուշմագ՝ չօգ էյի տիր :

Իշպու մէթուպումու, ուլըգ վէրտլին թա ռաֆա կեօնտէրիւրում քի, օնտան սէնին էլլնէ աէյսին : Էյեր եօլա չըգմըշ ըսան, Ալլահ սէ լամէթ վէրսին : Վէ հեր ներէտէ իսէն, պէնի խաթըրնտան չըգարմա, վէ պէնի հիլէսիգ մաս գարասըզ վէ թէպտիլ օլմազ սատըգ տօսթուն պիլ :

ՏԻՒՆԵԱ ՎԻ ԱՆՈՒԻԹ

ԻՅ ազիզ,

Հէ՛լէ դափունու չալա չալա՝ կիւճալէլա
փէնձէրէնի աջալըրտում: Սանա պիր մէթուպ
եազալըմաղա՝ մէյեր պէն իւչիւնիւ եազմալըլըմ
ըմ: Պոււնտան սոկրա պէն սէնին մէթուպլա
ընը նուսիս կիպի սագլայըմ, զիրա էլինսէն
տէյմէ ըհալըլա չըգմայօր՝ պէն սէնի ախրէթէ
կեօզմիւշ սանսըմ տա՝ ճանընու տուա էթմէյէ
տուրսէյօրտում: Հէ՛լէ շիւքը Ալլահա, տահա
սաղ ըմըլըն, պէնի պիր 'ի Խոսրո Խաբաշիպէն
գուրթարտըն:

Հագգըն վար, սէմթիմիղին ուղագլըլընա
կեօրէ, մէթուպլարըմը սէյրէք օլուր ամմա,
մուհապպէթիմիղին իճրասը իչին, ուզուէն օլմա
լը տէմիշին: Իշթէ պէնիմ եազալըլմ մէթուպ
լար. պագքի սէնին պու նասիհաթընը պէն էյի
իճրա էտէյօրմուլում: Լաքին պէնիմ կիպի պիր
տոսթա՝ եազմաղա վագթիմ եօգ տէտիյին՝ պօշ
լագըրադ ուրը. ամմա սէն եանըմտա տէյիլըին,
վագթիմ վաք մը եօգ մու՝ նէտէն պիլլէյօրսուն
տէրսէն, վագթին ազ օլմատըղընը՝ սէն անլա
ալլօրսուն:

Վագթիմի վէ գալստի տիւնեամբ ըլա ասորէ-
թիմէ պէօլմիւշիւմ տէյէն՝ սէն տէյիլ միսին . էօյ-
լէ օլաուգտան սօնրա , տիւնեանըն էն լաթիֆ
իշլէրինին պիրի՝ տօսթ ուլա գօնուշուպ սէօյլէ-
մէք տիր . էօյլէ խէ , տիւնեայէ չըգարաղըն
վագթին իշինսէ , պիր տօսթա ճէվապ վէրէճէք
զամանըն վար :

Լաքին իշ ծնտա տէյիլ . սապր էյլէ , սանա շու
գալստին իլէ վագթինի պէօլտիւշիւնիւ թէֆթիշ
էտէյիմ . պու մէքթուպոււմ տա պու մատտէնին
իւզէրինէ օլսուն : Սէն պիւլրսին քի , պէն պիր
տօլըրու սէօյլէր աւամբմ , վէ սէնի սէվէնլէր .
սէն իմ . սէնի սէվմէսէմ՝ իրշատ գայտընտա օլ-
մամ : Չիւնքի սէնին մէքթուպարընտան մաշ-
րում օլաուղումա սէպէպ օլան՝ տիւնեա մաուլ-
հաթլարընը եաղայօրսուն , վէ արայա պիր աղ
տա ասորէթ մասլահաթլարը Կաթայօրսուն ,
տուր քի , սանա պու մատտէյի հէր քէօշէսի
իլէ թէֆթիշ էտէյիմ :

Լուծֆ էյլէ , պու վագթինի գալստին տիւն .
եայըլա ասորէթէ պէօլմէք նի՝ տէմէք տիր . պիր
պիւթիւն փարջայը՝ փարաւմատան նամըլ պէօ-
լէրսին . հէլէ պու օլուր շէյ տէյիլ : Սէն հագ
պիւլր աւամբըն . ճանընը սէվէրսէն , շու տիւն .
եայըլա ասորէթին հալնի պիր կիւզէլճէ թէֆթի-
թիշ էտէլիմ , պագալմ իքիսինի պիր եէրէ կէ-
թիրէ պիւլըմիյիմ :

Անճագ պէն մատտէյի թուծուպ տուրուպ
տա , պաշընը աղըրուրըմ տէյի գօրգմա . կերք
իպթիտասը՝ պէնիւմ մէրադի մէշլէպիմին հարա-
րէթի տիր , եախօս սանա խօճալըք սաթմադ խ .

տիասը տոր զանն էտէճէքսին . լաքին սօնուհտա
սէն տէ անլարսըն քի, պու հարարէթ պանա՝
սալթ հագգը սէվտյիմտէն կէլիշ, վէ սանա
օլան տօսթլուղումա պիր խալաթ օլտուղունու
իգրար էտէրսին : Պունտա պէնիմ սանա անլա-
տաճաղլիմ շու օլաճագ քի, տօղրուսունու տրար-
սագ, պիգիմ ախրէթ մասլահաթ լարընտան զայ-
ը իշիմիղ օլմամալը :

Պէ վար էյ շաշգըն, էօյլէ տիր, տօղրու սէօյ-
լէյնին թէփէսի տէլիք օլուր . պիր ատամըն
եանլըընը կեօսթէրէն՝ շաշգըն օլուր . նիճէ .
պիւլի էօմրիւ միւղիւ տիղ իւսթիւնտէ տուտա,
իպատէթտէ՞ մի կեչիրէճէյիղ, կեճէ կիւնտիւղ
տուա քիթապլարը օգումագտա՞մը կեչիրէճէյ-
իղ տէյէճէքսին : Խայր . պունու իպթիտալարտա
էտէրէր իտի ամմա, մանասթըրլարա գափանան
ատամլար էտէրտի . օ զաման պիլէ՝ տիւնեայէ
գարըշմը՝ իշ կիւճ սահիպլէրի էթմէղ իտի : Եա
նիսթէրսին տէյէճէքսին, տիւնեայը թէրսինէ՞
մի չէվլիւէլիմ . շիմտիքի մանասթըրա գափանան-
լար իպատէթի թէրք էթ միշէր, կեղիպ թօզմա-
ղա, փարա եղմաղա, վէ պունուն կիպի տիւն-
եա մասլահաթ լարընա տիւշմիւշէր, ծնլարըն
էէրինէ տիւնեա ատամլարը քէնտիլէրինի տու-
այա իպատէթէ՞ մի վէրսին . էօյլէ՞ մի : Եա էվլինի
պէսլէմէք տէ՞ Ալլահըն էմրի իւզըէ՞ էվ պիւյիւյ-
իւ օլանլարըն պօրճու տուր, օնու քիմ էթսին :
Էյէր փատիշահլար իպատէթտէն զայրը շէյ էթ-
մէզսէ, շէրիաթ, թիճարէթ նէրէտէ գալըր, ըայ-
անըն րահաթի նիճէ օլուր :

Սէօյլէ, սէօյլէ, մանի տէյիլ . սէնէն թէտ .

պիրին եէր պուլա, տիւնեա ալթ իւսթ օլուր
սէ. նէ սէնաաթ գալըր, նէ մէհքեմէ գալըր,
էվլէր, օճադլար տէվլի տէօնէ կէլըր, տիւնեա
պիւթիւն երգըլըր: Նիհայէթ սէն չըտըրմըսըն
տէ պիթսին:

Լաքին էօյլէ տէյիլ. հէման մերտէվէնին իւք
գաստէմէսինէ այսգ պաստըմ տէյի, էվլին հէր
ուճուհու պուլադընը կէօրտիւմ սանմա: Էվ
վէլա տիւնեանըն տիւնեաճա մասլահաթլարը.
նը՝ տիւնեանըն Ալլահճա մասլահաթլարընտան
Ֆարգ էյլէ. պիրի սալթ տիւնեայէ միւթաալլիգ
տիր, օպիրի ախրէթէ: Պունու Ֆարգ էթմէտլի.
միզտէն տիր քի, տիւնեատէ պու գաստըր իիւթի
լալզուհուր էտէյօր. վերա ախրէթ իշլէրի աղըր
տըր սանըրըգ. վէ կէօղէմիւզիւ գօրգուտուր,
վարա վարա պիւսպիւթիւն թէրք էտէրիզ. վէ իճ
րա էտէրսէք պիլէ, էինէ տիւնեա ֆիքրի իլէ
տիր. էթտիլիմիզ եա միւրաիլէք տիր, եա տիւն.
եէվլ իլէ գարըլըգ:

Շունու սնլամալըլը քի, ախրէթ մասլա.
հաթը տէտիլիմիզ՝ կերէք Ալլահ, կերէք դար.
տաշլարըմըզա, Ալլահըն էմրի իւզըէ օլան պօրճ.
լարըմըզը իճրա էթմէք տիր. վէ հէր քեսին պու.
լունտուղու հալի Ֆարգ էտիպ, պիրինին էտէ.
ճէյի հիզմէթի՝ հէր քեսէ պօրճ էթմէմէլի. զի.
րա ախրէթ հիզմէթի՝ հէր քեսին քեստի իւզէ.
րինէ պիլիլիշ պիր դաֆթան տըր, հէր քեսքեն.
տինլիքին կիսիպ, օպիրլէրինի էրպապինէ պլտոգ.
մալը: Քիմէնին հալի՝ քիմէյէ պէնզէմէզ.
հէր պիրիմիզին պօրճու՝ պիրէր տիւրլիւ տիւր.
օլ սէպէստէն ախրէթ հիզմէթինի՝ հէր պիրիմիզ

պիրէր եիւզտէն էտա էթմէլլիզ :

Շիմսի պէնիմպու սէօղիւմտէն՝ տին մատ-
տէլէրինտէ հէր պիրիմիզ պիրէր եիւզտէն հիզ-
մէթ էթմէլլիզ անլայըպ տա , պանա հերետի-
կոս ոռն տէյէճէքսին . հերետիկոս սէն սին ,
էյէր պու սէօղիւմէ պէօլէ թէրս մանա վէրիւ-
սէն : Տին պաշգա շէյ տիր . տին հիզմէթի , ախ-
րէթ մասլահաթը պաշգա շէյ տիր : Տին պիր տիր .
տին՝ հէփիմիզն պիրլէշտիրիր , պիզն տինսիզլէր-
տէն , փուլթիէրէսթէրտէն Ֆարգ էտէր՝ պիր
նիշանէ տիր : Լաքին ախրէթ հիզմէթի՝ կերէք
եիւզտէն , կերէք տէրուռտէն պիր խպատէթ
տիր , ծուռնլա Ալլահ սէճտէ վէ հիզմէթ էտէ-
րիզ և է չիւնքի պու խպատէթ տմէլլէրի հէր
քեստէ պիր տիւրլիւ օլմազ , տինիմիզին պիրլնի
նիշանէլէրի օլան՝ Ալլահըն թէնալիս էթտիի
պօրճլարտան մանտասը , հէրքեսինքէնտի հալի-
նէ կեօրէ օլուր :

Շուռու պիլմէլլիզ քի , պիզիմ հէր Ֆիլիմիզ
հէր նէ գատտր պօշ շէյ կեօրիւնիւրսէ տէ , եինէ
ախրէթ հիզմէթի տիր . զիրա օ Ֆիլիլէր հէր պի-
րիմիզին հալինէ թագտիր օլուռնմուշ հիզմէթէր
տիր քի , իճրասընա պօրճլուլուզ : Էօլէ օլտուգ-
տան սօկրա , ինշա Ալլահ սէն տէ անլաւուն քի ,
ախրէթ հիզմէթինէ տիւնէա մասլահաթլարը ,
էանի , տիւնէա նիյէէթի իլէ օլան մասլահաթլար
կիրմէլլի :

Իմտի կէլ պագայըմ , սէն քէնտինի նասըլ
պէօլէր տէ , Ֆիլքրինին նըսֆընը տիւնէայէ՝ նըս-
ֆընը ախրէթէ վէրիւսին : Պիլիւրիմ , տէյէճէքսին
քի , սէնին սէօղիւնէ կեօրէ՝ պէնիմ տէ էթտիլիմ

ախրէթ հիզմէթի տիր . պէն սէ Էվլիմին իտարէ .
սինէ չաըչըյօրում , օնոննլա սյօրճումու Էտա Է ,
տէյօրում :

Հէյ տօսթում , սէնին մերամըն պէնի զէվգ .
լէնմէք տիր . լաքին պէնի տէյլլ , քէնտինի զէվգ .
լէնիյօրսուն . վայ հալինէ , Էյէր ամէլէրինի ախ
րէթ հիզմէթի տէյէճէք գատար փաք զանն Է .
տէյօրսան : Սանա տօղըուսունու սէօյլէյլմ մի .
գօրգարըմ քի , օ սէնին ախրէթ հիզմէթի զանն
Էթտիյին ամէլէր՝ տալթ տիւնէա հիզմէթի օլուպ
տա , վագթիմի տիւնէամըլա ախրէթիմէ պէօլ
միւշիւմ տէտիյին Էէրսէ , հէր Էթտիյին տիւնէան
իչին օլուպ , ախրէթին իչին հիչպիւր շէյ Էթմէզ
օլմայսարն :

Սէօյլէտիյլմ շաշգընլըգ տէյլլ մի . պու գա
տար պատարագլար , պու գատար վազլար իշի
տիյօրսուն , պունճա տուալար Էտէյօրսուն , թէս
պիհէր չէվիւրիյօրսուն , հէր կիւն քիլիսէյէ կի
տէյօրսուն , խասթէլէրէ զիյարէթ Էտէյօրսուն ,
վէ պունլար կիպի նիչէ խայր ամէլէր իշէյօրսուն
պունլար ախրէթ հիզմէթլէրի տէյլլ մի : Պէլի ,
Էօյլէ տիր . լաքին պիր քիւշիւք Էքսիքլիք վար .
պունլար հէփ խայր ամէլ տիր , անճադ Պօղոս
առաքեալըն տէտիլի կիպի՝ հէփիսի Էօլիւ տիւր ,
ճանլարը Էօդ . Ալլահ մուհապպէթի Էքսիք տիր :

Պէլի , պու խայր ամէլէրի Էտէրսին , լաքին ախ
րէթ հիզմէթի՝ Ալլահա հէմ Էիւզտէն , հէմ տէ
րունտէն իպատէթ օլմալը տէմէտիմ մի . պու ամէլ
լէր՝ Էիւզտէն օլան իպատէթլէր տիր . լաքին ճանը
Էօդ . ճանը տէրունտէն օլաճագ իպատէթ տիր ,
սէնսէ օ Էօդ . պատարագ կէօրիւրսին , տուա Է

տէրութիւն , լաքին ագլըն ֆիքերին ներէշէրտէ կեզէր :
Քիչի տալմա կեօղենիւն կեօրտիւշիւ շէյն մէյիւ
լի օլմաղա , տիւնեատէ օլան մասլահաթլարընը՝
տիրէթ մասլահաթլարընտան այլը սայանն առամ՝
կեօղենիւն կեօրտիւշիւ շէյտէն , թէնի իւէ պիր
աղայրըսա պիւէ , ֆիքեր իւէ այրըլամաղ : Թէ-
նին իւէ Ալլահըն հուզուրունտա սըն , տիւն իւէ
տուալէր սէնալէր յըրըլտանըրսըն . լաքին ֆիք-
րին իւէ ֆիլան մասլահաթլը հասըլ պաշա վար-
տըրա պիւրիւմ . գօլհուսու նէ վէճհ իւէ սըգըշ-
թըրլոյ , իթթիսալմտէքի եէրի՝ ույղուն պահայ-
լա էլնտէն ալա պիւրիւմ . ֆիլան առամ՝ շու-
մասլահաթա կիւնահ տըր տէյի կիրմէյօր , նէ
սէյլէյիւմ տէ ագլընը գանտըրայըմ . էօթէքի՝
հատտինի պիւմէտի , նասըլ էտէյիւմ տէ միգտարը-
նը պիւրիւմ . շու ագլէյի նասըլ իշէտէյիւմ .
շու քեարըլ նասըլ գափտտայըմ . շունուն աղ-
ղընտաքի լօգմայըլ նասըլ գափտայըմ : տիւշիւնտիւ-
լիւն հէփ պէյլէ շէյլէր տիր :

Լաքին տահա պէթէրլէրինի էտէնլէր վար .
Ալլահա սէճտէ էթմէք իշնն քիւնտէյէ կիտէր-
լէր , լաքին սսըլ մէրամլարը քեհտիւրլէրինի խաղա
կեօթէրմէք տիր : Վաղ տինլէմէյէ օթուրուր-
լար , պիւմէմ գուլաղլարը վաիլուէ մի տիր , էօգ-
տա կեօղէրի իւէ պէրապէր էօթէտէ պէրիտէ մի
տիր . էօնլէրինտէ պու գատար նք պատկերըլէ-
րի վար . օնլար արտտաքի պատկերըլէրէ պադար ,
էօնտէքիլէրի կեօրմէղէր պիւէ : Պէն ֆէնալդ
տըր տէյի տէմէմ , լաքին թաթթընտան էյի շէյ
ջըգմաղ զանն էտէրիւմ :

Տէ իմտի սուլթանըմ , ախրէթ հիւզմէթլէրի տէ .

սիւրն պունըւոր մը տըր : Տո՛ւր , տո՛ւր , տահասը վար . պատարագ կեօրիւրէր , լաքին քահանայ լու գըրտըլարը եռւվարլայրալ եռւվարլայրալ , պիրի սիրի արտը սըրա եռւթմազսա , ճանլարընա սըգ . լէթ կեւր . քենտիւր տուա էաերլէր , լաքին էօյլէ էվէթէրլէր . քի , նէ սէօյլէտիւրլէրինի քեն տիւր տէ պիւմէզ . տիւրլէրի նասըրլանըր տէյի , տիւզ չէօքմէյէ գօրգարլար . էա այագտա տու ըուրլար , էա սիր եագըլըգտըլճա չէօմէլիւրլէր . խաչ տէյի էիւզլէրինէ սինէք գօվար կիւլի՝ պիր իշարէթ էտէրլէր . էանընտաքիւլէր իլէ մասլահաթ սօհպէթլինէ թու թունուրլար , սէօյլէշիւրլէր , կիւլիւշիւրլէր , պէլքի սէօյլէշաիքլէրի՝ շէյթան մասլահաթը տըր : Նիհայէթ Ալլահըն խանէսլինէ վարըրալ , տուա էթմէտէն մէրամ՝ Ալլահը զէվէր լէնմէք տիր :

Իմսի պունըւոր էիւզտէն վէ տէրունտէն սէճ . տէ՛ էթմէք մի տիր , էօգտա սաղտան սաղա Ալլահը սայմամագ մը տըր :

Պիր տէ տէյիմ . քի . սէն օնլարտան տէյիլ սին . էիւզիւնէ իրի իրի խաչար չըգարըրսըն , պատկեքլէրին հէփսինի էօփէրսին , կեօքսիւնիւ տէօյէր , էէրէ գափանըր , էիւզիւնիւ էէրլէրէ սիւրէրսինի փէք էյի ամմա , ագըն Ֆիքրին տիւնէա օյունլա . ընտա օլտուգտան սօկրա , պու իպատէթ մաս . դարալըգլարը նէյէ՞ եարար . պունըւոր . քենտիւրիլ խալգա կեօսթէրէլիմ տէյի՝ տտէթ օլմուշ թագ . լիտ օյունլարը տըր : Պու օյուն պիւթէր , քիլիսէ . տէն տիշարը չըգարլար , մասլահաթա պաչար . լար , գարտաշ մուհապպէթի էօգ . սօհպէթէ կիրիւրլէր , ըրզնամուս պագան էօգ . տիւլէրինի

հայվան կիսի չիրք իջնոտ չալգարլար, վէ եա-
րմասաթ էվվէլ սէճաէ էթտիքէրի Թանկընըն
էմրինի խաթըրընդ այագ ալթընա ալըրլար :

Պու պէօյէ քիլիսէտէ Կը, տիշարտա շէյթան
օլմագ նէտէն հասըլ օլույօր . ախրէթ հիզմէթի
սէտիքէլիմիզլ՝ հէփ պէօյէ թագլիտ օյունու-
նա չէվրտիլիմիզտէն օլուր . քիլիսէյէ կիրտիլ-
միզ զաման, մէյտան օյունունա չըգար կիսիլ՝ պի-
րէր էյրէթի գըլաֆէթէ կիրիբիզ . սիշարը չըգ-
տըգլայն, եինէ քենտի անըլ ըուպամըզը կի-
էրիզ :

Էյի քի սէօզլիւմիւզ մէյտան օյունունա կէ-
տի . կէլ պիլէմիճէ շու մէյտանը կէզէլիմ, սանա
պիր գաչ հիսսէ ալընաճագ քիմսէլէր կէօսթէ-
րէյիմ : Պազը աճախպ շէյլէր կէօրիւրիւմ քի .
սալթ կէօզ իլէ պադըպ կէչէմէմ, ագլէ վուրուպ՝
վէզն էթմէլլիմ :

Շու օճագատէյէ պտգ, էմսալինին էթ-
տիլի եարամագլըզլարտան իբրահ էտէր . քի-
լիսէ իջնոտէ էթտիքէրի թավըր սալթանաթը
չէքէմէզ . քենտի քիլիսէյէ կիրտիքէյն, եիւզիւ
էէրտէ, քիմսէ իլէ սէօյլէշմէզ, քիմսէնին եիւ-
զիւնէ պագմազ, պիր գաչ պատարագ կէօրիւր,
չօգ տուա էտէր, քիթապլար չէվիրիւր . օնտան
չըգար չարսուլյա վալըր, մալ պոզար էտէր, քի-
մինի էօրիւ պահասընա ալըր՝ Փագըր պազըրկէա-
նըն ճիլէրինի գօփարըր, քիմինի տէֆթէրի եազ
տըրըր, էտասընը Ալլահ միւլէսսէր էյլէյէ : Օն-
տան մէհքէմէյէ վարըր, կիւճիւ եէթմէզ պիր
ֆագըրը շէրէ տալէթ էտէր . եա պիր գաչ ղու-
րուշ ալաճալը վար, օնու իսթէր, եա պիր մաս-

տէտէն հայֆը վար, ինթիգամ ալաճադ. ամմա
հագգը եօղ ումուշ, փարասը վար ա, հագիմին
եանընտա նուֆուլու վար ա. պիր թէլպիս մա,
րիֆէթի իլէ հիլէյի շէրիյէ ուլտուրուր, հագ.
գընտան կէրը: Իյ. տահա նէլէրիմ վար սէյ.
լէյէճէք ամմա, պու գատարը էլ վէրիր, օպիրի.
նէ պագալըմ:

Պու ասում հէր կիւն քիլսէտէ. վէ զալը.
լար կիպի եարըմ պատարագ կէօրիւպ չըգմաղ,
սատագա էլինտէն էքսիք տէյիլ. խայր ամէլտէն
գաչմաղ. հաթթա պիր միւլէվլէս տավան վար
ըսա, եանընա վար, պագ նասըլ սըղանըր սիլա.
լանըր. վէ էյէր սէն վարմաղսան, օ կէլիր սէնի
պուլուր. ամմա սէնին տավան նահագ ըմըշ, մա,
նի տէյիլ. հագ էթմէնին եօլունու՝ օ պուլուր:
Պունլարըն պիր մարիֆէթի տահա վար. կէր
սէնին մասլահաթընա սըղանըր, վարըր խասի.
նէ տէ եօլ էյրէտիր. հիչ պիր շէյ եափամաղ.
սա, տավայը միւլէվլէս էտիպ սուլահ եաթը.
ըլպ, հագըլըր հագսըղ չըգարամաղ մը: Իգթի.
զա էտէրսէ շէհատէթ տէ էտէր, եէմին տէ է.
տէր:

Հու պաղըրկեանա պագ. խպտտէթ իլէ հէր
կիւն քիլսէյէ կիտէր, պօլ պօլ սատագա տաղը.
տըր, ֆուգարայէ իմտատ էտէր, խասթէլէրի պա.
գար, հէր խայըրը իշտէ էլի վար: Պիր տէ տիւ.
քիւնընա մաղաղէսինէ վար. պագ նէ չիւրիք
մալլէրի սաղա գաթմըշ, սաղ տէյի սաթար. նէ
եալանլար սէյլէր. նէ եէմինլէր էտէր. սաթտը.
ղը մալին գըլաֆէթինի թէպտիլ էտիպ, ալըր
պահայըլա, ֆէնայը էյի եէրինէ վէրիր, ալաճա.

ղը եէրտէն թէմիզ ագճէ ալըս, տէր ադապ թէս
տիլ, վէ վէրէճէյի եէրէ էքսլք ագճէ վէրեր.
վէրէտինտէ չիթիթ տիրհէմ, սանտրղընտա չիւ-
րիւք ագճէ, տլաճագլըյա եղկեէթ էթմէյի քեար
սայար :

Շու գարըյա պագ . քիլիսէտէ իքի սաաթ օ-
թուրուր, պիրինի խոստովանահայրըն դուլաղը-
նա Ֆիսիլտէմէտէ կեչիւրի, օ պիրինի տէ տուա
էթմէքտէ . կերչի քիլիսէյէ կիթտիքտէ, օպիրէր
կիպի եիւղիւ կեօղիւ աչքգ տէյիլ ամմա, էվտէ
հէմ եիւղիւ աչքգ՝ հէմ տիլի. նէ գօճասընա իթա-
աթը վար, նէ էվլինէ տըգգաթը, նէ էվլատ թէր-
պլսեհսինէ պագար, նէ էլինէ պիր իշալըր . պիւ-
թիւն կիւն եա այնէնին գարըսընտա քեիտիլէ
տիւղէն վէրի, եա պիրի օպիրի իլէ պօշպօղաղըգ
ղայպէթ էտէր . հիզմէթքեարլարը եագար գա-
ուրուր . պիր եանտան իսրաֆ, պիր եանտան
տիրլքսիղլք, էվլին ալթընը իւսթիւնէ կեթիւրի :

Հէլէ պէն տէ չօգ շաշգըն ըմ . սույուլա աթէ-
չի պիր խամուր էտէճէք կիպի, պիր պիրինէ զտ
տիւնեա հիզմէթի իլէ ախրէթ հիզմէթինի՝ պիր
պիրինէ ույտուրմալա չալըշանլարըն տէլիլքլէ-
րինի սայա սայա՝ կեօյա սայըսըն մը պուլաճա-
ղմ :

Նէ սանըրսըն, էօյլէ ատտալար ախրէթ նէ օւ-
տուլուռու պիրլըլէր մի : Օնլար սանըրլար քի,
վագէթէրինին պիր աղընը, եիւրէքլէրինին պիր
փարչասընը, ամէլէրինին պիր գաչընը Ալահ
վէրտիքլէյն, էն պիւլիւք կիւնահլարը սիլէ տէ-
վապ օլուր . վէ քիլիսէտէն տիշարը, տիւնեա
ոււմուրլարընա՝ Ալահ գարըշմաղ սանըրլար : Թ՛հ

նէ կիւղէլ: Պոռնուռն իշին տիր քի, տիւնեա հիւ
մէթլէրի տիրէթէ եարայաճաղ իբեն, տիրէթ
հիզմէթլէրի տիւնեալըլա թէպտիլ օլուր:

Զէվգ շու տուր քի, պէօլէ ատամլար քեն
տիւրիւնի կերջէքտէն էյի առամ եերինէ գօմուշ
լոր տա, ախէր եիւզտէն՝ քենտիւր կիպի եա
շայանլարա պէյէնմէպլէր: Միտալ սէօլէտիյիմ
պազըրկեանա օպիր թէլպիտի ոօր. քիլիսէտէ
պիր տիւրլիւ, տիշարտա պիր տիւրլիւ նաոր
էտէ պիլլիր տէյի շաշար. պազըրկեանը տա թէլ
պիսէ սօր, օ տա օնա շաշար:

Պոռնտան աղլա քի, պու եարը տիւնեա՝ եարը
տիրէթ օլանլար՝ իքիսինի պիր եերէ կեթիրիպ,
հէմ Ալլահըն խաթըրընը խօշ էտէրիզ, հէմ քեն
տի մէզագըմըզը իճրա էտէրիզ սանըրլար: Տահա
աշիքեար սէօլէյիմ մի. վերտիլիմիզ փարջայա՝
Ալլահ գանաաթ էթսին, վէ գանաաթ էթմէյէ
մէճպուր տուր տէրլէր. մէճպուր տուր տէմէզ
լէրսէ տէ, քենտի հիսսէսինի ալսըն տա, պիլէ
գալանա կեօզ տիքմէսին տէրլէր:

Տէօն պոռնլարա պիր քերրէ տէ քի, շու տի.
րէթ հիզմէթի թագլիտլէրինի վազ կելին տէ, քեն
տիրիզ իշին էթտիլինիզ Ալլահա վէրին. սանա
տէօնէրլէր պիր եանտան՝ սէն հերետիկոս առն,
զիրա խայր ամէլտէն վազ կելին տէյօրսուռն տէր.
լէր. օպիր եանտան՝ հէր քէս քենտի սէնաաթի.
նի իշէյիպ, էքմէյինի չըգարսիագ՝ Ալլահըն էմրի
տիր տէրլէր: Պարի հագգա ինսաֆա, գարտաշ
մուհապպէթինէ գարշը օլմայարագ տէսէլէր,
ադըլսարը պաշլարընապըմը տէրսին:

Լաքին օ փէք կիւճ շէյ. հաթթա պապ նէ

տերէր : Պէնիմ գլխաւորմ պունըրընքի հէփ-
սինտէն չարէսի պունընմազ խաթէլէք տիր .
զերա քենտիլէրինի էօյլէ էյիլէր եէրինէ գօմուշ-
լար, սխահը պէյազը պիր պիրինէ գարըլթըրմա-
զա էօյլէ ալըշմըշար քի, նըրուդըրըլա կիւնահ
պիլէ իշէսէլէր՝ զարարը էօգ սանըրլար :

Չօգ կիւլէճէք շէյ տիր . Ալլահ էթմէյէ քի ,
պիր կիւն սուալարընտան կերի գուլալար , ա-
տէթ էթտիլէրի տուալարըն պիրինի էքսիք է-
տէլէր . պիր պիւլիւք կիւնահ իշէմիշ օլուր-
լար : Ամնա մասլահաթ արասընտա՝ կիւնտէ պին
քիւրէ հադդը ինսաֆը աթլամըշար , գարտաշ
մուհապպէթինի պասմըշար , օնա պադըլմազ :

Փէք էյի ամնա , ալըշ վէրիշէ կիրմէլի , ալմա-
լը, սաթմալը , մասլահաթա գարըշմալը, տալայէ
նիզայէ թութունմալը , չալըշմալը , տէվլինմէլի ,
թահսիլ էթմէլի , իլթիզամ էթմէլի . պունըրը
էթմէյինճէ , քիշի նամըլ կէլինիր . էվլինի նամըլ
խտարէ էտէր . պունըր հէփ տիւնէա մասլահաթ-
լարը սըր , նամըլ էտիպ տէ ախրէթէ ույտուր-
մալը :

Տինլէրսէն օնու տա սէօյլէյիմ . պագ ճէվա-
պրնա գասըրմըրմ տօսթում . պունըրըն հէփ-
սինի էթմէլի , լաքին քենտի ումուրու մուզ տուր
կիպի էթմէլի տէյիլ, իլլա եէրին կէօյիւն սահի-
պինէ վաճիպ օլան հիզմէթ տիր տէյի էթմէլի : Է-
լնտէ օլան շէյ՝ պէնիմ տէյիլ . Ալլահըն տըր տէյի
ֆիքրինէ գօրսան , սէն մալ սահիպի օլմալույ ,
մալ սահիպինէ հիսապ վէրէճէք հիզմէթքար
օլաուղունու ալլարսըն : Էօյլէ էտէրսէն , տիւն-
էա մասլահաթլարը՝ սէնին քենտի ումուրուն

տէյիլ, իլլա սէնի՛ք մատաւանութարըն պաշընա
թայեին հտէնին ումուրու օլտուղունա ադլըն
եաթըր :

Պու իշէ պէնի Ալլահ թայեին էթմիշ տէյի
տիւշիւնիւրսէն, մասլահաթ Ալլահըն օլտուղու
նու անլարսըն . վէ Ալլահ հէր էթտիլիմիզ հիզ
մէթ՝ ախրէթէ միւթաալլիգ օլտուղլայն, հէր
մասլահաթըմըլ ախրէթ հիզմէթի օլուր :

Տիւլիւրի, տիվարճըր, փապուճճուլու, ղէնճ
պէրի, վէ հէր քեսի, պուլունտուղու սէնաա
թէ՝ Ալլահ թայեին էթմիշ . հէր քես՝ Ալլահ
պէնի քենտի հիզմէթի իշին պու իշէ գամուշ
տէյիպ, հիզմէթինտէ գուսուր էթմէզսէ, պիւ
թիւն էօմրիւնտէ ախրէթի իշին չալըշմըշ օլուր :

Էյ . Ալլահ վէրէ, պու Ֆադըրլար չէքտիք
լէրի զահմէթի՝ Ալլահ հիզմէթի տիր տէյի չէք
լէր . զիրա նիշէ ալալար, նիշէ չէլէպլիլէր էլէրին
տէ օլան ումուրու՝ հէփ քենտի մասլահաթլա
րը տըր, Ալլահ ըլա հիշ պիր միւնասիպէթի էօգ
տէյի տուրուրլար :

Տիւնեա մատաւանութարըն Ալլահըն էմրին
տէն խարըճ սալմամալը . հաթթա հէփտի քեն
տի էմրի տիր տէյի չալըշմալը : Էյլէ էտէրսէք՝
նէ՞ գազանըրդ պլիլիւմիսին . Ալլահ հիզմէթ է
տէյօրուզ տէյի տիւշիւնտիքճէ, թադսիրաթը
մըզը կեօրիւր, կիւնահտան սագընըրըլ : Պիր
հիզմէթքեար՝ աղասընըն տուլաճաղընը պիլսէ,
հիլէ խըսանէթ էտէր մի . լաքին օնուան աղասը
աա քենտի կիպի ինսան տըր, տուլամալաճաղը
չէյլէրէ ճէսարէթ էտէր, էլ ուղաստըր, պիր դա
լէմ իլէ՝ պիր եալան ըլա կեօղիւնէ քիւլիւֆիւ

րիւր : Լսօքին ինսանըն իշի Ալլահ ըլա տըր . էն քիււհիւք թագսիրաթըմըղը պիւլըր , հէփիսինին հիսսալընը իսթէյիւ , լալըղընը վէրէճէք օլտու-
ղընու տիւշիւնիւրսէ , հիւ պիր հիւլէ էտէմէզ :

Պուշտան մասա պիր առամ էլինտէ օլան շէյի՝
քենտինին տէյիւ , Ալլահըն տըր տէյի տուրուր-
սա , փէք Գօլայ կեօնիւ վէրէմէզ , թասիւիսթին
իգթիզասը տըր : Պու սէպէպ իլէ հարամ հալալ
պագմալայ , արթըրմագ թամաընտա օլամազ :
Օնտան սօկրա , Ալլահըն տըր տէյի մուգայէտ
օլուր , դու մարա , սէֆուհաթա , Ֆէրա եօլարա
թէլէֆ էթմէզ . անճագ սահիպինին մուրատը
իւղէ՝ եէրլի եէրինէ թէվլի էտէր :

Քիշի քենտի մալի օլմայան շէյտէ , քենտինին
սայմատըղը շէյտէ նէ՝ կեօղիւ օլա պիւլըր . էլինտէ
էմանէթ տիր կեօղէտիր . լաքին դապուլլանալըմ
սէվտասընտա օլմազ . էլինտէն իթէրուէ տէ աճը-
սը նէ գատար օլուր . տիւշիւնիւր քի , սահիպի
Ալլահ ալըր , քենտի իսթէտիլի կիպի հէմալըր ,
հէմ վէրիւր . քենտի իղղէթինէ իգթիզա էթտիլի
կիպի դուլլանըր : Աղիւ Զոք երանէլլիէ պագաս-
նա . “Ալլահ վէրտի , Ալլահ ալըր . Ալլահ նապը
իսթէտի իսէ , էօլլէ օլտու . իսմի շէրիֆի մու-
պարէք օլտուն ,” տէր . (Թ . 21 :)

Կեօրտինն միւ . տիւնեա հիզմէթինի ախրէթ
հիզմէթինէ թէպտիւ էթմէք՝ նէ՝ գատար դօլայ
շէյ տիր : Պունա գարշըղդ , իքի հիզմէթի պիր
պիրինտէն ալըրմագ իսթէտիլին՝ պագ նէ՝ գա-
տար կիււճ շէյ տիր . տիւնեանըն փիշինէ տիւշէն,
եանի , քենտի տիւնեանըն պէտիսուլարընա
ալտըրան , ախրէթինէ տօղրու հիզմէթ էտէ-

մէշ . իբիսինին թափը վէ նիզամը սկիւր սիրինէ
փէք զըտ տըր :

Տիւնեա տէր քի , շու մալ սէնին տիր , ար .
Թըրմաղա պադ . շու տափայը թուծ , նահագ
ըսա տա մանի տէյիլ , պէլքի հաքիմի ույտուրա .
Ճադ սկիւր տօսթ պուլուրսուն . հագըլը հագսըզ
չըգար . ալաճագըլը ալտաթ , թէքսիր էյլէ . շու
մալ սէնին տիր , զէվքինի չըգար , եէ , իչ , մէզա .
գընը իճրա էյլէ , Փուգարայէ եիւզ վէրմէ տէր :
Էօթէ Էանտան աիրէթ պունչարըն զըտտընը
սէյլէր :

Հայ հայ . Ալա հըն պունչարա րիզասը Էօդ ,
պէն պիլիրիմ : Է՛վէթ սուլթանըմ , պիլիրսին .
պիլիրսին ամմա , աիւնեա մասլահաթլարընը ախ .
ըէթտէն այլը պադարսան , քենտինի Էմանէթ .
քեար տէյիլ՝ մալ սահիպի սայարսան , վարա
վարա տիւնեանըն սէօզլինէ ույարսըն : Քենտի .
նէ օլան մուհասպլէթին հէր շէյտէ հագ վէրիւր ,
սէնի ինանտըրըր . սօնուռտանէ օլուր . սէնի հի .
սապ վէրմէյէ չաղըրըրլարսա , սկիւր Փագըր հիւ .
մէթքեար օլաուլունու անչարսըն , հիզմէթինսէ
գուսուր էթմիշին , կերէք ալմատա կերէք վէր .
մէտէ , սին գասար խցյանէթ էթմիշ օլուուլու .
նու կեօրիւրսին :

Տօթթում , տիւնեա Էալանճը տըր . շօդ շէյ
վատ Էտէր , լաքին քենտի հիզմէթինսէ օլան .
լարը պիլէ տօյուրաճագ շէյի Էօդ , քիշէյի՝ նէ
խայսլ կիպի կեօսթէրտիլ մալ գանտըրըր , նէ
տաթարը թուզսուզ սէֆալարը խօչանտըրըր :
Տիւնեատէ նէ գատար պիւյիւքլիւք , մալ , զէվք ,
սէֆա օլա պիլիրսէ , կեօզլին Էօնիւնէ կեթիւր .

էջլէ պիր կիւղէլ կիւղւածան եկրտէ ֆէրահ է տէճէք կիւղէր, չիջէքէր նէ գատար չօդ օլտա, արատա թապանընա թօփուղունա պաթաճափ հիջ տիքէն պուլունմամափ միւմքին տէյիլ: Տօս թում, տիւնեա գատէհինին քենարընտա պաւ պուլաջըլը վար: լաքին իջնտէքի պիր աճը էօտ տիւր քի, իչտիքճէ քեօփիւրիւրպիւն, սուսուղ լուղուն արթար:

Ախրէթ հիզմէթի իսէ՝ էջլէ թաթը տըր, գանտըրըր ֆէրահ վէրիւր քի, զայրը շէյ իլէ է տինմէք միւմքին տէյիլ. պիր թաթը պէնտէլէք տիր քի, հէր քեսի գափու էօլտաջը նաղարըլա պափտըրըր: հէմ գարտաշ մուհապպէթինի իճրա էթտիրիւր, հէմ Ալլահ մուհապպէթինի. տիւնեա շէյլէրինէ պիղի պիգայտ էթտիրիւր, վէ սահիպի օլան Էֆէնտիմիզէ իթաաթ, վէ գարաա, չըմըզա սատագաթ էթտիրէրէք գուլտնտըրըր:

Պէջլէ եաշտամասան պիր ֆաիտէն տահա օլուր. ախրէթէ սօղըու՝ եօլա չըգալըլըն վազըթ, Ալլահըն սանա իհտլէ էթտիլի հիզմէթլէրի պիլա գուսուր էաա էթտիլին ֆէրահընտան մնտա, տիւնեա շէյլէրինի քենաի մալլէրի կիպի պագան լարաօլան՝ սանա տա օլմազ. տիւնեա շէյլէրինի պրադմաղա կիւճիւնէ կեմէզ, եիւրէք աճըսը տույմազըրն: Տէյէլիմ քի օնլարըն տա պրափա ճագլարը վազըթ, ագըլարը պաշարընա կելէ. լաքին տահա էվլէլ կեօղլէրինի աջըս, սնկամա տըլլարընա՝ աճապա նէ գատար փիւշման օշուպ աճըլաճագլար: Պու չարէսիզ այրըլըլա՝ տէյմէտէ աճը տույմամագ, կիւճէ կելմէմէք, միւմքին տէյիլ:

Վէ օ զաման տուրուողու աճը՝ պրագմադա
մէճպուր օլտուղու տիւնեայէ գափըլտըղը օլա-
ճագ. վէ հագգը ինսաֆը պասըպ, մալի ֆէնայէ
դուլանտըղը օլաճագ :

Իշթէ սանա պիր վաիղլըք էթտիմ քի, օ գա-
տար օլուր. ամմա սէն տինլէմէյիպ զէվգլէնէ.
Ճէյիմիշտին. իթիմատ էյլէ փիւշման օլուրսուն:
Տուալար, իպատէթլէր, չօգ տէֆ'ա տիւնեա
մասըաՀաթըրը իշին թէսպիՀ չէվիւմէլէր եէ-
թիւմէզ: Պուշլար էյի շէյլէր տիր. լաքին պու-
նոնլա պիթմէզ. կերէք տուալարըմըզ, կերէք
իպատէթլէրիմիզ, սալթ Ալլահա հիզմէթ էթմէք
նիյեէթի իլէ օլմալը. եօգսա տիւնեա ուղու-
րունա, եախօտ ֆիքրիմիզ տիւնեա ումուրլա-
րընտա, վէ պէլքի կիւնահլը իշէրսէ իքեհ, էթ-
տիյիմիզ իպատէթլէր ճանսըզ էօլիւ աիւր: Վէ
էյեր պու սուրէթէն իպատէթլէրի՝ պիթիւր
պիթիւրմէզ՝ չըգըպ տա, օ սէճտէ էթտիյիմիզ
Թանկըզ կեօրմէզ կիպի, եախօտ սալթ իպատէթ
վագթի քէնալէ գուլ ուզ, օնտան սօկրա պիզէ
գարըմալ կիպի, պէյէնտիյիմիզ լուսվալըղը է-
տերսէք, տահա ֆէնա: Իսթէր իսթէմէզ՝ հէր
տաիմ քէնտի գուլարըղը: Վէ էյեր պու տիւնեա
տէ հագիդաթլը հիզմէթքեար կիպի՝ հիզմէթինի
մուհապպէթլէ կեօրմէզսէք, օպիր տիւնեատէ
ղաղապընա մուսթահագ օլուպ, էսիր կիպի՝ զօր
ուլա հիզմէթ էտէճէք օլուրուզ:

Պագը, պու սօհպէթլէր պէնիմ աղղըմա հէր
նէ գատար եագըրմալ տերսէն, եինէ սէնի սէ-
վէր, սէնին էյլիյինի իսթէր՝ պիր տօսթ գալալին.
տէն չըգայօր տէյի, սանա օլան սատագաթըմ

խաւածը իջին, սէն տէ մուհապպէթ իլէ գա-
սուլ էթմէլիսին :

82

ՀԱԼԱԼ ԷԹՄԷԲ

Ա՛ սուլթանըմ,

Պ ու գատար էօվքէ նէյէ՛ լազըմ : Պէն սէ-
նին Ֆիքրինի անկլայամայօրում . օ սէնի կիւ-
ճ էնտիրմիշ , սէն հալալ էլէ տէյի ըէճա
էթտիմ . սէն պանա հէմ քիւսիւմ եօգ տէր-
սին , հէմ օ գատար էօվքէ իլէ սէյլէյօրսուն
քի , էլինէ կէչսէ՛ Ֆադըրը պիր գաշըգ սուլուն
իչ ինտէ պօղաճադսըն : Պիլմէմ . տիլին իլէ գա-
լէմին նիճէ օլույօր քի , գալպինէ պէյլէ զըտտ
օլույօր , ագըմ էէթիշմէզ : Մէրումըն՝ եա պէ-
նիմ կեօղիւմիւ պօյամագ տըր , եա քէնտին
քէնտինի ալտաթմագ . շու իքիտէն խալի տէյիլէ
նէ պէնիմ իջին սէյլէրիմ , նէ պու Ֆադըր
իլին . Ֆադաթ սէնին իչէրինտէ պիր կիլլի զէ-
հիր վար , սէնի զէհիրլէյօր , սէն տույմայօրսուն .
օ զէհիր քէստիրմէյէ՛ սանա սիր փարչա փան
զէհիր վէրէյիմ :

Ալապըլըմ՝ աֆվ էթմէք , հալալ էթմէք նէ
օլտուղունու , վէ նէ գատար պօրճ օլտուղու-
նու՝ սէն պիլմէյօրսուն : Հալալ էթմէք՝ էքսիք-

լնի գասպահաթը էջլէ պաղըշլամագ տըր քի, պիր տախի խաթըրա կեթիրմէմէլի : Տիւ իլէ պաղըշլատըմ տէյիպ տէ , եիւրէքտէ քիւսիւ զարաղ սադլամագ՝ պաղըշլամագ տէյիլ տիր , եալան սէջլէմէք տիր : Հալալ օլսուն տէյիպ տէ , պիլէսինճէ սէջլէշմէմէք , ոսթթլաշմամագ , էյլնինէ սայ էթմէմէք , եալանճըլդ տըր . զիրա գալալի պաշգա , տիրի պաշգա օլմագ տըր . հաթթա հիլէքեսարլդ տըր . զիրա գալալտէ օլմայաւնը՝ եիւզանէ կեօսթէրմէք իսթէր :

Հալալ էթմէք իքի շէյտէն իպարէթ տիր . պիրի քիւսէնէ տաիր , օպիրի քիւստիւրէնէ տաիր տիր : Քիւստիւրէնի քէնտի հալինէ պրադըպ , սալթ էթտիլի գասպահաթին ճէզասընը չէքտիր . մէմէյիլէ հալալըդ թէքմիլ օլմագ . հալալըդ թէքմիլ օլմագ իլին , քիւսէն առամ խաթիրնը երգանըն գասպահաթինի՝ եէրի իլէ եիւրէյին տէն չըգարմալ . վէ եիւրէյի տէ տիլինէ ույմալը քի , թէքմիլէն հալալըդ օլսուն : Չօղու վար քի , եիւզանէ՝ տիւշմէնի իլէ պարըշըր տա , արտ արատան փիշինէ տիւշէր , էթմէտիլի տիւշմէնիլք գալմագ . էջլէ ատամլարա պիղ գանճըդ տէրիլ . պու գանճըգըդ նասըլ օլուր . աղլըն տա պալ , գալպինտէ աթէշ օլմաղլա օլուր :

Իմտի պու գանճըգըլըլ էթմէյիպ , եիւրէքտէն հալալ էթմիշ օլմաղլա՝ էօվքեսինի եէնիպ , գալպինի էջլէ թէքմիլն էթմէլի քի , եիւրէյինտէ տէ հիլ սիւր քին քիւսիւ գալմամալ :

Պէն սանա պու մուգտտոէմէյի եաղմամտան մէրամ՝ սէնին եիւրէքտէն հալալ էթմիշ օլմաւորլընը անլատըղմըլ պիլտիրմէք տիր : Պու միւ

լաճաղալարը էտէյօրսամ, խասմինին խաթըը ի
չին տէյիլ. զիրա սէն հալալ էթտիմ տէտիքտէն
սօնրա, պէն սէնին սէօզիւնէ ինանըրմ: Պէնիմ
մերամըմ՝ անճագ ոանա պիր հիզմէթ տիր, սէն
հագագ աաալէթէ գարըը գապահաթըը օլտու
լունու անլատաճաղըմ: Սէնին կիպի չօգլար
վար քի, կիւճէնտիքլէրի աոտամտան ինթիգամ
ալմագ եուծգունուըլարաա, սանըրլար քի պիր
պիւլիւք մերտլիք էթմիլէր. հիւ տէմէզլէր քի
աաէմլիւէթ, իլթիֆաթ, վէ թէրահհիւմ էթ
մէյէ տէ սօրճլու տուըլար. օնլարը էթմէտիք
լէրինտէն մանա, դալպլէրինտէ պիր կիզլի զա
րաղ տա տէյիլ խա, պիր պիւրուտէթ օլտուն
սագլարըր: Պու սուրէթտէ սէնին ֆաիսէն ի
չին, սէնին շանըն իչին, սէնի իրչատ էտիպ, կեր
չէքտէն աֆվ էթտիրմէզսէմ, սանա աօսթլու
ղըմ աօսթլուգ տէյիլ տիր:

Քիւսիւմ եօգ ամմա, պիլէսինճէ կէօրիւշ
մէմ. զարագըմ եօգ ամմա, կէօրսիւքճէ իշէ
րիմ պիլմէմ նէ օլուր տէմէք՝ աֆվ էթմէք տէյ
իլտիր, ֆագաթ ալաճաղըն ինթիգամը զապթ
էթմէք տիր. թէնինի զապթ էտիպ, ագլըն եինէ
ինթիգամաա օլմագ տըր. նէթիճէի քելամ,
պունլար եարը պունչուգ հալալ էթմէք տիր:

Քէնտիմի զապթ էտիպ, ինթիգամ ալմա
տըգտան սօնրա, պիլէսինճէ եիւզտէն պարըշ
տըգտան սօնրա, էթտիլի շէյլէրի տէ ունուտալ
ըմ, ֆիլքրիմտէն տէ չըգարալըմ. եա պէն ալաճ
քիւթիլիւ միւլիւմ, մանթաթի մըլըմ. պիր ա
տամ ինսան օլմամալը, պիր շէյ տույմամալը քի,
պունու էտէ պիլիւն. պէն ինսանլըղըմը տա ու,

նութմալա՝ պանա քիմ պօրճ գօմուշ տէյէ,
ճէքսին :

Եւ ջինքի պարըմը տէյիլ իսէն , նիչին պա-
րըզդըզ կեօաթէրխօրսուէն . էթալիին եալան
ճըրզ տէյիլ մի . իքի էիւղլիւլէք տէյիլ մի :
Ըրզը էսէպի օլան ատամա՝ պու եագըշըր շէյ
տէյիլ . էօյլէ իսէ , հալալ օլսուէն տէտլիին՝ պա-
մա գալըպ պիր լագըրաը տըր . քի , խասմինի է-
մին էսէյօր ամմա , սէնին էիւրէյինի էնտիրմէյ-
օր : Պու սուրէթտէ , հալալ էթալիին՝ խասմինին
հագգընա տըր , սէնին հագգընա տէյիլ : Ֆար-
գընա վարըջօրմուուէն . քի , սէն պունսնէա խաս-
մինի պրապըպ , քենտին քենտինի խըրփալպօր-
սուէն :

Պէնիմ սանա ինսան օլ տէտլիմ էերտէ ,
սէն տէօնիւպ՝ ինսանըղըմը տա ունութմալա
պանա քիմ պօրճ գօմուշ տէյօրսուէն : Պէլի,
քենտի ինսանըղըն պօրճ գօմուշ , Ալլահ թէն
պիհ էթմիշ :

Քենտի ինսանըղըն սանա նէ՝ սէօյլէր : Ին-
սանըզ հագգընտա հէփիմիզ պիր իզ . կերջի հէր
պիրիմիզ պիրէր այրը միւլճուտ ուզ . լաքին թա-
պիաթին հիւքմիւնէ կէօրէ՝ հէփիմիզ պիր պի-
րիմիղի պիր թէն կիպի պադմալըյըզ տէմէզ մի :
Պունա պիհաէն հէր . քես . քինտլի օ էէքլիւն թէ-
նին պիր աղասը էերլինէ գօյուպ , հէր . քես . քեն-
տի ալալարընը սէվտլի կիպի . ինսանլարըն՝ հէփ-
սինի սէվմէյէ պօրճըւ տուր :

Պու սէօղիւմիւն սանա խապաթընը էտէյիմ
տէ , պագ ինքեար էտէ պիլլիրմիսին : Պիր առա-
մը աճըմագ՝ ինսանա նէտէն կէլիր : Պիր եարալը

ատամ կեօրիւրիւմ . զամբալը , նէ գատար ա-
ծըրմ : Պիրի սուլա տիւշմիւշ պօզոււլույօր , ճան
գուրթարան եսգ մու տէյի հայգըրըր , գուր-
թարմաղա չալըըրմ : Պիրի պիր եիւքուէք եէր-
տէն տիւշէյօր . վայ , վայ , տիւշէյօր տէյի թիւլէ-
րիմիղ գալգար , քիմինին ագլը տօլանըր , քիմի-
նէ պայլընլըգ կեւր : Պիրինի հէնուղ էօլուր-
միւշէր , գանլարը ագայօր , կէօրտիւշիւմիւղէ
եիւրէյիմիղ տէօնէր : Պիրինի տէօյիւպ թէփէլէյ-
օրլար , օ սաաթ եան չըգարըղ , կիւճիւմիւղ եէ-
թիշիսէ , գուրթարմաղա պագարըղ :

Հաթթա պիր ատամը կէօրմէտէն՝ պիր չէք-
տիյի տէրսին նագլինի իշիտիրսէք , եիւրէյիմիղ
աճըր : Պիր գարը՝ էվլատընը պօղմուշ , վահ զա-
վալը չօճուգ տէյի աճըրըղ : Պիր հարամի՝ պիր
եօլճու էօլտիւրմիւշ . վահ վահ տէր աճըսըն
չէքերիղ :

Տահար վար . պիր գաթլ օլաճագ . ատամ՝
նէ գատար չօգ եարամաղըղ . էթմիշ օլսա , եի-
նէ գաթլ օլմուղա կիտէրքեն , կէօրէն աճըր :
Պիրինի ասայօրլար , կէօրէնլէր՝ աման , աման ,
փէք եուգարը չէքմէսինլէր տէյի եիւրէքլէրի
թիթիրէր . պիր տէ սալանտըղըն կէօրտիւքլէրն ,
հէր քէսին վիւճուտի սարսըրըր : Պիրինին պաշը-
նը քէսէյօրլար . ճէլատ պիր պըչագտա քէուէ-
մէզսէ , Ֆադըրա էլիյէէթ էսէյօր տէյի , կէօրէն-
լէր ճէլատըն էլինէ սէյէր :

Օնլար ըսա պու ճէղոյէ մուսթահագ օլմուշ-
լար . պէլի . հագ շէրիաթ իւզսէ՝ գաթիլէրինի
հէր քէս իսթէր , լաքին եինէ թապիաթիմիղ ա-
ճըր , էղիյէէթ վէրիմէսինի իսթէմէյիղ . գասիւլ
օլա տա տուլմասալար տէրիղ :

Նիհայէթ էլին աճրաքնը ու գատար չէքերիդ քի, պիզէ օլույօր կիպի՝ հեմտէրտ օլուրուդ: Թապիաթտէ հեփիմիզ պիր թէն, պիր վիւճուտ օլտուղումուզա՝ պուռնար իսպաթ տէյիլ մի: Տէմէ քի պաղը առամ վար, վէ էքսէրի քիպար գըսմընտա, էտնանըն չէքտիլինի աճրմատըղն տան մատա. գապիլին պուլտա, գանլըլա քէն տի գարնընը տօյուրուր: Պէօլէլէր ինսանտան սայըլմազ, օնլարըն իչէրիսինտէքի եիւրէյի՝ քի պիրլէրի թաշ էթմիշ, ինսանըգտան էլ չէքմիշէր: Օնլար քենտիլէրինի պաշգա պիր ճինս սայարլար, օպիրլէր հայվան տըր սանըրլար. օլուտա հայվան քենտիլէր տիր:

Իմտի էյէր թապիաթտէ ինսանլարըն հեփի. տի պիր թէն իսէ, էլին շու իշի կեօրմէյօր տէյի, սէն էլինէ տարըլըրմըսըն. այաղըմ գայտը տա տիւշտիւմ տէյի, այաղընա տարըլըրմըսըն. շու իլմի անլայամայօրում, շու շէյի իսթըրմտա թուլթամայօրում տէյի, պաշընա հօվքէլէնիլմի սին. իսայըր, աղալարընըն պուլ թապսիրաթլաընա ինֆատիլ էթմէգսին պիլիբիւմ. էօլէ օլ տուգտան սօնրա, պուլ եէքիւն վիւճուտուն պիր աղսաընա տարըլըպ քիւսիւպ, զարազ էթմէնին ապըլնէ: Պիր տէրտիլին կեօրիւյօրսան, սէն տէ հեմտէրտ օլույօրուուն, սէնին թէնինին վարչաթը օլտուղումուուն՝ սէն արամատան անլայօրուուն, օն տան սօնրա թապիաթիլին հաստէսինէ գարըլ՝ հարարէթլէնիւր, խասմինէ քին էտէր, տէօյմէք իսթէրսին, սէօյմէք իսթէրսին, վիւճուտունու գալտըրմազա գասա էտէրսին:

Սենեքա ֆէյլէսօֆ՝ ինսանլար պէյնինտէ օլա.

ճագ ինթիֆադ խուսուսուհնտա օլան զարազս
դարը սէօլէտիյի եհրտէ, կերչի եալընըլ հէմ-
չէնրի օլանլար հագդընտա սէօլէր, լաքին օ-
վուծփեհրէսթ խոի, քեհտի վագթինին շէրիա-
թինի էօյրէսմիշ խոի, օ վագըթ հէր միլլէթի պի-
րէր այրը վիւճուտ սոյարլար ըտը, միլլէթի ա-
խէրտէն օլանը՝ աիւշմէն նազարլըլա պագարլար
ըտը: Պու ճիւմէ իլէ պու հագ մատտէյի՝ Սէնե-
քա սալթ զոթինտէ օլան ադլ ըլա անլամըշ,
վաթան հագդընտ սէօլէր. լաքին պէն ալէմին
հագդընա սէօլէրիմ: « Պիր շէյին եհքիւնի միւ-
թէպէր օլուրսա, փարչալարը տա միւթէպէր
օլուր. էօյլէ իսէ ինսան աա ինսանա միւթէպէր
օլմալը, պիր պիրինին խաթրընը սոյմալը. հիւ
քիլինին կէօզիւ էլինէ, էլի այոլընա զարար
վէրի մի. աղալար պէյնինտէ ինթիֆադ օլմա-
լը, զերա պիր պիրինէ եարսըմ էթմէք՝ հէփսի-
նին պօրճու տուր. էօյլէ սէ ինսանլար պիր պի-
րինի էսիրկեմէլի տիր, զերա հէփ պիր պիրիմիզ
իչին տօլմուշուզ, ,, . վէ պագ սօնուհու նասըլ
պոլլար: « Պիր պիրիմիզի սէվիպ, պիր պիրիմի-
զի կէօլէթմէյինճէ, միլլէթիմիզ սէլամէթ պու-
լամազ, ,, տէր:

Պէնիմ խաթրընը երգան՝ րիւթպէտէ պէն-
տէն աշաղա տըր, պէն քեհտի ագրանըմ նա-
ղարլըլա պագմաղա պօրճու տէյիլիմ տէմէ.
զերա ինսանը ինսանտան ֆարգ էթմէք ինսան-
ճա տէյիլ տիր: Պիզիմ թէնիմիզ պիր տիր, պա-
ղը վագը օլան ֆէլէք օյուհլարը, պիւսիւքէրի
ատամ էսիպ, քիւչիւքէրի հայվան էթմէզ.
քիւչիւքէր տէ, փէքէսնա աոսմլար տա օ եհ-

քիւնիւն աղալարը տըր . լաքին օնլար ու ֆաշ
տըր, պիւյիւքէր ալա աղալար տըր . միսալ, տէվ
լէթ՝ պաշ տըր, վէ տահա աղալար՝ աղալար
աղալար տըր . պուռնլար օլմատըգճա, էքիւն
վիւճուտ սագաթ օլուր:

Ինսան գըսմընա չօգ պիւյիւք ըէզալէթ ալի
քի, հէր հայվան քենտի ճինսինի սէվէր . ֆա
րազա պիր քիպարըն ֆինսուռ՝ սըլմա փիւպիւ
լէր իլէ տօնանմը իքէն, ալի քեօյլիւ քեօփէր
իլէ ալըշըպ գօգլաշմաղա իրթիքեապ էաէր տէ,
ինսան գըսմը փէօսթէքի իւզէրինտէ եաթան ա
տամը՝ իշլէմէ մագաթ իւսթ իւնտէ օթ ուրանտան
աղաղա սայար:

Մէսնէտին եուգարըլըղընա աղաղալըղընա
սէօզլւմ եօգ, զիրա քիշիյէ տէ տիզ լաղըմ,
այագ լաղըմ: լաքին պուռնլարըն պէյնինտէ պիր պի
րինէ պէյէնմէմէք, պիր պիրինտէն իքրահ էթմէք
կիսի, ֆէլէյին միւսաաուտէսի օլմայան ատամը
իւրրփալամագ՝ ինսանիէլէթ տէյիլ տիր:

Հէթիճէի քեւամ, թապիաթին հիւքմիւ իւզ
րէ՝ ինսանլարըն հէփիսի պիր թէն տիր, հէփի
սի պիր վիւճուտուն աղալարը կիպի՝ պիր պի
րինի սէվիպ, պիր պիրինէ պուռնումալը տըրլար:
Վէ աղամըղըն պիրի եա գայար, եա հիզմէթին
տէ եանըլըրսա, տարըլըպ կիւճէնմէտիլիմիզ կի
պի, էլլէրին տէ թագսիրաթընա գալմայըպ,
գապահաթլարընը աֆվ էթմէլիլիզ:

Պիլրիւմ, պիր տղանըն գայըպ՝ եանըլմասը
ըլա, պիր աուսմըն պիլէ պիլէ էթտիլի գապա
հաթտա չօգ ֆարգ վար տէյէճէքսին . էօյլէ
տիր . լաքին աղալարըմըղտու տա ղաթի ֆէնա

չէլեր վար • լաքին սասոր էտեր չէքերիզ : Էլի-
միդ, այաղըմըզ, կեօզիւմիւզ, պուրնոււմուզ չօգ-
ֆէնա շէյլեր Էափար • պու ճիւմէ իլէ Էայգա-
րըզ, սիլէրիզ, Թէմիզլէրիզ, այաղըմըզ դօգսա
պիլէ ինֆաալ էթմէյիզ :

Նէֆալէրիմիզ պու Էէքիւն Թապիւաթին շիրք-
լէրի տիր, օնսուզ ատամ օլմազ • Թապիւաթ իս-
թէր քի, սասար էտէլիմ, վէ գարտաշճա Թէր-
պիլէ էտէլիմ • սէն այաղըն գօգայօր տէյի, պաւ-
թայը վուրուր քէսէրմիսին • էօյլէ իսէ, պիր
ատամըն սէնին մէշլէպինէ զըտ Թագսիրաթը
վար տէյի, աարըլըս, տէջիւս, իբրա՛հ էթմէք
նէ օլուն : Սէն քէնտի Թագսիրաթլարընը օլ
գատար սէվէրսին քի, կեօզիւնէ կեօրիւնմիզ,
Թանըմաղսըն • վէ իսթէրսին քի, էլէր տէ Թէ-
համիւլ էթսին, սէնին էօղը էթսիլին կիսի էլ-
լէր տէ էօղը էթսին • դուսուրա պազմասըն •
Էա սէն նիչին էլին դուսուրունա կիւճէնիւսին •
սէն տէ էլէրէ էօյլէ էթսէնէ :

Սէնին իսաթըրընը ինճիտէն՝ ըիւթպէտէ սէն-
տէն աշաղա տըր • սէնին այաղըն տա պաշընտան
աշաղա տըր : Օ սէնին ըիւթպէնէ ըիւյէթ էթ-
մէլի • պէլի • լաքին աշաղա օլունա պազմաղմը-
պըն քի, Թէրպիլէսի տէ նէ գատար աշաղա տըր •
ըիւյէթ էթմէյէ նէ գատար էօյրէնմիշ : Պէլքի
սէնին կիւճէնտիլին շէյի՝ օ շէյ Էէրինէ պիլէ գօ-
մազ, դօսա տա պօշ պիր շէյ տիր տէր : Դմտի օ-
նուն Թէրպիլէսիղլիլի իլէտիլի գապահաթի կեօ-
զիւնէ զէրրէ գատար կեօսթէրմէյօր • սէնին վա-
զապ տիւրպիւնին, պիւլիւքլիւք խուրտէպիւնին՝
գապահաթի փէք իրի կեօսթէրիւօր • կեւ պուն,

լարըն իշխանի տէ արատան դալարը, սասէ
կեօզ իւլէ պագ, կեօր քի օրթատա պիր շէյ գա.
Արմը :

Եա պէնիւմ ըիւ թպէմ, պէնիւմ քիշիզատէ.
ըյիւմ նէրէտէ դալար : Պօշ լազըրտը . քիշիզա.
տէլիք՝ էլէրէ ֆէնալըգ էթմէք տէյիլ տիր, քէն.
տիյի կիւ ճէնտիրէնի թէքտիր էթմէք տէյիլ տիր.
քիշիզատէլիք՝ նէֆալէրինի եէնիպ, մէրտլիք
էթմէք տիր : Պիզ հայվան մէշրէպինտէն նէ գա.
տար ուզագ օլուրսագ, օգատար քիշիզատէ օ.
լուրուզ : Իլլա էօվքիմիզէ ույուպ, հայվան կի.
պի գուտուրուրսագ, հայվանտան պէթէր օ.
լուրուզ : Հայվանըն ինտան կիպի ագլը եօգ քի.
քէնտիսին զապթ էտէ. հայվանըն դապահաթը՝
գապահաթտան սայրլմազ . լաքին ինտան քէն.
տի նէֆսինի զապթ էթմէմէք՝ պիւյիւք գապա.
հաթ սըր :

Եա էյեր կիւ ճէնտիյի ատամա՝ քիշի զատէ օ.
լան ատամ հալալ էթմէզտէ, քիւլէր հալալ էթ.
սին : Կիւ ճէնտիյի ատամա հալալ էթմէք՝ անըլ
քիպարլըլըն նիշանէսի տիր . զիրա նէֆսինի եէն.
մէյէ գատըր օլուրուրոնու . իսպաթ էտէր, վէ
քէնտիյի իօրլամագ իսթէյէն ատամը պիլէ ու.
թանալըրըր . " Ինթիգամըն փէք ալլալը հալալ
էթմէք տիր, " տէր ֆէթրարգա շաիր :

Օնտան մատա տիւշմէնինի սէվմէյի՝ Էֆէնտի.
միզ պու գատար գալի թէնպիհ էթմիշ իսէ,
նէյէ պինա էթմիշ. եինէ պու թտալիաթ գա.
նուռուշա : Ալլահ ինտանլարըն հէփիսինի պիր
պիլիւր . օնուռն իշին պիր վիւճուտուռն ազալարը՝
պիր պիրինի սէվիպ, պիր պիրինին էքսէքլինէ

գաւմատըզը կիսկի, իսթէր քի ինսանլար տա,
հէփ պիր պիրլէբինի սէվսին, պիր պիրլինին էք-
սիքլինէ գաւմասըն :

Պու թէնպիհ սալթ Ալլահըն էմրի օլսա, էէ
պէթտէ իճրատա գուսուր օլունմամալը. զիրա
էօյլէ պիր գուտրէթ սահիպինին էմրինէ գարչը
գոմադ՝ սիւլիւք էտէպսիլլիք տիր. լաքին ջիւն-
քի Ալլահ հիչ պիր էմրինի քէնտի մուսթափլ
գուտրէթինէ պինա էթմիշ աէյլլ, հէփսինի ադ-
լէ պինա էթմիշ. տիւշմէնիմիղէ հայալ էթմէք
խուսուսունու տա էօյլէ թէնպիհ էթմիշ. վէ
թէնպիհ էթտիլի հալալլըգ սալթ եիւզտէն օլ-
մատըզընը անլաթմադ իլլին, պէշինճի թէնպիհ-
տէ ինթիգամը եասագ էթտիլինտէն մատա,
տիւշմէնիմիղի սէվիպ, տիւշմէնիմիղէ էյլլք էթ-
մէմիղի էմր էթմիշ: Հայալ էթմէնին իսպալթը
պու տուր. զիրա պիր առամա՝ մուհասպուլէթ
իլէ զարազ՝ պիր եիւրէքտէ իմթիզաճ էտէմէզ:

Ասգա՝ պու թէնպիհին իճրատընը՝ պիղէ օլ
գատար իհթիմամ վէ թէքիտ իլէ ըամարլամըշ
ուր քի, քէնտի լէքէսիզ պի կիւնաս օլուպ.
էօյլէ լէզալէթլէ գաթլ օլույօրքէն, ճան շէքիշ
տիլի եէրտէ, պիղէ իպլէթ օլսուն տէյի, քէն-
տիլէ էօյլէ զալըմանէ սլյասէթ էտէնլէր իլլին
տուա էթտիլինտէն մատա, պիղէ տէ պիր տուա
թարիլի էօյրէթտի քի, էյէր տիւշմէնլէրիմիղէ
հայալ էթմէգուէք, քէնտի տուամըզըլա՝ Ալլա-
հըն զապսընը իւզէրիմիղէ տալէթ էտէրիզ.
“ Պիզ պօրճլուլտրմըզա հայալ էթտիլիմիզ կի-
պի՝ սէն տէ պիղէ պօրճլարմըզ հայալ էյլէ ”:

Իթիմատ էյլէ սոլթանըմ, պէն պու տուայը

տիւշիւնտիւքճէ, տին գարտաշարը արասընտա՝
պիրի պիր կիւճէնէճէք շէյ էթմիշ տէյի, օպիրի
ղարազ սադլամագ տէյիլ, քիւսիւնիւն կէօյլէ
սինի պիլէ նասըլ թութա պիլիր շաշարըմ, գար-
տաշընըն թագսիրաթընը աֆվ էթմէյէն ատամ՝
Ալլահըն աֆվ էտէճէյինի էթմէյէճէյինի հիւ
գայա էթմէզ տէմէլ: “Եւ րապպի, պէն էլէ
նասըլ հալալ էտէյօրսամ՝ սէն տէ պանա էօյլէ
հալալ էյլէ: Պէն տիւշմէնիմի խարապ էտիպ,
ինթիգամ ալըյօրսամ, իքի տիզ իւսթիւնտէ էլ-
լէրիմի սանա գալորըմը նիյազ էտէրիմ, սէն
տէ պէնտէն էօյլէ ինթիգամ ալ: Պէն խաթըր-
մը երգանտան՝ խըլմ ըլա էօվքեմի ալըյօրում,
սէն տէ պիւթիւն զազապընըն աթէշիի պաշը-
մա եսղորը: Պէն էօվքեմի զապթ էտէյօրում,
լաքին գալպիմէն քինի չըգարմիյօրում, սէն
տէ պու տիւնէատէ պէնի գաղալարտան սադլա,
օպիր տիւնէատէ զազապընըն թէքտիր էյլէ:
Պէնիմ տիւշմէնիմէ քիւսիւմ եօդ. լաքին պի-
լէսինճէ գօնուշմում. սէն տէ պէնի հուզու-
րունտան մահրում էյլէ, : ”

Տիւշմէնլէրիմիղի սէվմէյէրէք հայր մէ սէյ-
լէտիքճէ, տուամըզըն մէֆհումու պու օլուր,
ղայըլ շէյ օլամազ: Պու ճիւմէլէ իլէ այլար, եր-
լար, վէ պազը քերրէ էօլիւնճէյէտէք պէօյլէ կի-
տէրիզ: Պէօյլէ հաշայըպ, պէօյլէ տուա էտէն
առամ՝ քենտի սէօյլէտէյի լազըրտըլ, վէ քիմէ
սէօյլէտէյինի տիւշիւնմէտիյի կիպի, Ալլահ տա
սէօյլէտէյի տուայա գուլագ ասմազ, վէ ըէճա
էթտիյի մատտէյի անլամազ գըյատընտա օլմալը,
եօգուս Ալլահ սաղըր օլմալը, տույմալ օլմալը

քի, հմրինի սէջլէ այագ ալթընա ալըպ, քեն տկի երեզլանէ գարշը զէվլէնէնէրէ սապր էտէ :

Ֆիւ-վագը պիր պիրինին գանընա էքմէք տօղ-րայան իքի տտամ՝ տին գարտաշը նասըլ օլա պի-լիւ : “Սիշ պիր պիրինիդի սէվէրսէնիզ, պէնիմ շայիրալէրիմ օլտուղունուղու՝ հէր քես օնտան թանըր, տէյի՝ գալի մոհհապպէթ թէնպիհ է տէն Ալլահը՝ երեւելինէ ալմագ իչին, քիւսիւ սիւ օլան ատումլար՝ սեղանա նասըլ ետգըշա պիլիւ, քիւսիւսիւ իսթէր տին գարտաշընա օլ մուշ, իսթէր թօփրսգ գարտաշընա :

Պէ տէ՝ իմտի, պունլար առաքեալարա սէջ-լէնմիշ սէօղլէր տիր, քեմալլէնէթէ թալիպ օլան-լար հագգընա տըր : Պէլի . լաքին պանա սօրար-սան, քրիսթկան ըմ տէյէն ասամ՝ Բն շայիր տի օլմալը. եօգսա տիւնեանըն փիշինէ տիւշէնէ, շէյթանըն արտը սըրա կիտէնէ, քրիսթկան տէ սէլէր, պիր աճայիպ սէյրան օլուր : Օնտան մա՝ տա քեմալլէնէթէ թալիպ օլմագ՝ հէր քրիսթկ-անըն պօրճու տուր սանըլըմ . զիրա քեմալլէ-նէթ տէտկին՝ անճագ Ալլահըն հմրինի թէքմի-լէն իճրա էթմէք տիր քի, հէր քեսէ պօրճ տուր :

Նէթիճէի քեւամ, քիշի զարագը օլան խաս մի իլէ պիրլիքտէ ճէննէթէ վարամագ. ճէննէթ պիր պարըշըգըգ եհրի տիր քի, անճագ պարը-շըգ օլանլար կիրիր. օնտա գուրտ ուլա գօյուն պէրապէր օլմագ : Քիւսիւ, տիւշմէնլըք, զա-րագ, ճէհէննէմտէքի ճանլարա մախսուս տուր . օնլարըն օնտա չէքէճէք սկյասէթին պիրի՝ պիր

պիրիսին էթինի չնկէմէք տիր : Հայ հայ . ին-
սանլարուն քինի քիւսիւսիւ ճէննէթէ կիրէ պիւ-
սէ , նէ սէֆալի եէր օլուրտու . օ էպէտի մութ-
լուլուլուն միւհքեմ թէմէլի օլան մուհապպէթ
նէրէտէ գալլըրտը :

Իօյլէ տիր ամնա, պու թէնպիհ տէ փէք սէրթ
տիր : Սէրթ մի . սէրթ սէնին պաշըն տըլ քի ,
սէնի եօգտան վար էտէնին , սէնի հալա քերէմ
լէր իլէ պէսլէյէնին էմրինէ , կեօքսիւնիւ կերէ
կերէ գարը կելլօրսու . եօգտա մուհապպէթ
թէնպիհ էտէն էմրէ՝ սէրթ մի տէրսին : Սէրթ
վէ եաման օլուրտու , էյէր էմնալինի գըլ կէլի
տէյէյտի . պոչյուսա սէվաէյի թէնպիհ էտէյօր :

Ամնա պու թէնպիհի պասան՝ իպթիտա խաւ
միմ օլտու . իպթիտա օ պէնիմ ըրզըմը երգտը :
Փէք էյի . նէ՞ տէմէք իսթէրսին . պու թէնպիհ
սէնլին մի , Ալլահն մը . Ալլահ թէնպիհ էթ-
միշ , պրագ քի ճէզասընը տա Ալլահ կեօրսիւն .
օ ատալըն իւթիւնէ սէնին նէ հիւքմիւն վար .
օ ատամ սէնին մալինի չարըշ օլսա , գաթլինի
սէն մի հիւքմ էտէրտին . հաշա . Ալլահ վէքիւ
լէրի հաքիմէ զապիթէ տիւշէրտին . զիրա գա-
պահաթըլը թէքտիր էթմէք՝ սանա իհալէ օլուն
մուշաէյիլ : Իօյլէ օլտուգտան սօկրա , քիսնէ
նին խաթըրըն ինճիթմէմէք թէնպիհինի պասա-
նը՝ սէն նիլին թէքտիր էտէճէքսին . « ինթիգամ
պէնիմ տիր , հէր քէսին լայըզընը պէն վէրի-
րիմ » տէր Ալլահ . (Հուովմ . Ժք . 19 .) Ալլահ
քէնտլէ սապլատըլը մասլահաթա՝ սէն նէ՞ ճէ-
սարէթլէ էլ ուզատըրսըն : Պիր փաաիշահն
հիւքմիւնէ գարըշմագ՝ փաաիշահ գարըշ գա-

պահած ըստ , Ալահըն հիւքմիւնէ գարըշմագ՝
ղաղապըն իւզէրինէ տալէթ էթմէք տէյիլ մի :

Պէր տտամ կիւնաշքեար օլուպ , Ալահըն
մէրհամէթինէ միւհթաճ օլտուղունու պիւտիք .
տէն սօնրա , վէ քենտի՝ էլին թաքսիրտթընը
տֆվ էթմէտիքճէ , մէրհամէթ պուլամայաճա
ղընը պիւտիքտէն սօնրա , եինէ գարտաշընըն գա
պահածթինի՝ ճանտան աֆվ էթմէմէք՝ ագլէ ոը
վար շէյ տէյիլ տիր : Պէօյլէ տտամլարըն հալի ի
քի շէյտէն իպարէթ տիր . եա Ալահ քենտիլէ
րէ միւհթաճ տըր , խաթըրլարը իշին էպէտի
թէնպիհէրինի պօղար իթիգատընտա տըրլար ,
եախօտ քենտի ճանլարընըն էպէտ-էլ-ապասա
ղայ օլաճաղընը՝ իշ եէրինէ գօմաղլար :

Պէօյլէ տտամլար նը երրորդութիա ինանըր
լար , իքինճի անձըն թէն ալտըղնա ինանըրլար ,
վէ տինիմիղին էն կիղլի սըրլարընա՝ ագըլլար էր
մէզ շէյ իքէն : նէֆայէրինէ տօգանըր մատտէ
լէր տէյիլ տիր , հէփտինէ իման կեթիրիլլէր . լա
քին պիզ էլլէրէ նէ գատար տֆվ էտէրսէք ,
Ալահ տա պիզէ օ գատար աֆվ էտէր մատտէ
սի՝ գօֆտլարընտա տէլիք պուլմագ քի սէյնիլէ
րինէ կիրէ : Ալահըն զաղատըլըսա , պու մատ
տէյէ ինանմայանլարա՝ օպիր մատտէլլէրի ինքեւար
էտէնլէրտէն էքսիք տէյիլ տիր :

Տօսթում , Ալահ էվլատլարընըն նիշանէսի
եալընըզ մուհասպէթ տիր . զիրա Ալահ քեն
տի պիր թիւքէնմէզ մուհասպէթ տիր . տիւշմէ
նինէ սալթ զարաղը օլան տէյիլ , տիւշմէնինի
սէվմէյէն տախի պու էվլատլըր ինքեար էտէր ,
վէ Ալահըն հիւքմիւնիւ էլինտէն ալմագ իս .

Թէր : Ալլահ ինձանշարըն հէփսինի էվլատ կիպի սէվէր , վէ հէփսի պաննա պապա չաղըրսըն տէր , պիր պիրլինի սէվմէյէն առամլար՝ Ալլահըն պապալըլընը ինքեար էտէր : Ալլահը սէվիս , ինձանշարա տիւշմէն օլմադ , եախօտ ինձանշարը սէվմէմէք , իքիսի պիր եէրտէ օլումաղ : Եօգ . Ալլահա տիւշմէն օլ . պու լադըրսը խաթըրնա կելիրսէ Թիթիրէմէզմիսին . պուշտան տա գօր . գուպ Թիթիրէմէզսէն , սէնպէն արթըզ նէ ումուլա պիրլիր : Մէրհամէթ հա՛ , ալ իմտի ալ . էլէ մէրհամէթ էթմէյէնէ , պէն էլէ նասըլ էտէրուհմ , սէն տէ պաննա էօյլէ էյլէ տէյի , կէ՛ ճէ կիւնտիւզ նիյաղ էսէնէ , մէրհամէթ հա՛ :

Հիմտի սէն Ֆիքրինտէն նէ սէօյլէրսին . խաթըրմը երդանա հալալ էթմէք , փէք էյի . քիւտիւ Թուլթմամադ , փէք էյի . քեմլիք իւթէմէմէք , փէք էյի . էյլիք էթմէք , օնա տա փէք էյի . օպէնիւմ տիւշմէնիւմ իքեն , պէն օնա էյլիք էտէյիւմ . լաքին պէն օնուլն ալլադըլընը , գալսլինին քեօթիւլիւլիւնիւ , պիր գալ տէֆ'ա Թէճրիւպէ էթմիշ իքեն , եինէ սօսթ նազարլըլա պազըպ , քենտիմի ինանըպ տա , օնուլն էտէպսիլլըլինին մասգարասը , եախօտ կիտէր կելիր ագլընըն էյլէնճէսի օլմաղա , հանկի՛ քիթապ Թէնպիհ էտէր : Պիր երլան պէնի պիր քերրէ սօգտուգտան սօկրա , պիր տէ տահա քէնտիմի սագլընմայըմ մը . հէր րասթ կելտիքճէ Թէհլիքէյէ կիրէյիմ մի : Ֆիքրինտէն կէչէն պու տէյիլ մի :

Էվլէլա՛ պու պիր պասմա գալըպ լադըրսը տըր , պիղիւմ պու մաստէմիզէ միւնասիպէթի եօգ : Պէնիւմ սէնտէն մաթլուպուլմ՝ Էֆէնտիմի .

զին էմրինին իճրասը տըր . խաթըրնը ինճիտէնէ
հալալ էյլէ , տիւշմէնինի սէվ , սանա քեմլը
էտէնէ՝ սէն էյլըք էյլէ :

Սանկա եիւրէյինի պիր էյի թէֆթիշ էյլէ .
պու քենտինի սագընմագ իհթիլաթը վէսիլէսի
իլէ , գալպինտէ պիր թոպիաթ զըստիյէթի օւ
մասըն : Եօդսա էֆէնտիմիզին՝ պիզէ քեմլըք է-
տէնէրէ հալալ էաիպ , սեվիպ , էյլըք էթմէք
թէնալիհէրինէ գարշը կէլմէտիքտէն սօնրա , գալ-
պինին չիւրիւքըլէլէնիւ պիր գաչ տէֆ՝ա թէճ-
րիւպէ էթտիլին առամա՝ էմիլյէէթ էյլէ , սանա
պիր գաչ տէֆ՝ա գանճըգլըգ էթմիշ առամըն
գուճաղընա վար տէմէմ . զիրա օ զաման տա
Ալլահըն էմր էթտիլի մուհապպէթէ գարշը էթ-
միշ օրուրսուշ . չիւնքի մուհապպէթ տէտիլին՝
իպթիտա քիշլինին քենտի նէֆսինտէն պաշլար :
Լաքին եինէ սէօյլէրիմ , սէնին պու տավան
պէօյլէ տէյլիտիր :

Հէթիճէի մէրամ , էյէր պէնիմ սանա տօսթ
օլմամը իսթէրսէն , խաթըրնը երգանա հալալ
էյլէ , վէ եիւրէքտէն սէվ :

ԱՃԱՒՊ ՎԱՍԻՅԵԻԹԼԻՐ, ՎԷ ՏԱՐԱԹԼԸ
ՄԷՅԵԻԹԼԻՐ.

Ազնիւմ ,

Խալգ պիր զաման էճէլտէն գորգար ըմը .
չիմտի պիր ազ ճէսարէթլի ելիտէր՝ էճէլի կեօ
զիւնէ եէտիրմիլ , գորգմայորլար : Սենէքա ֆէյ
լէսօֆ ուլա պերապեր “ էճէլտէն գորգմագ ա
դըլըզըզ աըր , տէյէնլէր փէք չօլալլօր : Սէ
նիւ եինէ մէրամըն լաթիֆէ տիրապէնի կիւլտիւր
մէք իչին սէյլլօրսուն , եախստ ագընա խըֆ
ֆէթ կեթիրմիլսին տէյէճէքսին . զիրա կերփ
ինսունլարըն չօլու՝ էճէլի խաթըրա պիլէ կե
թիրմէզ . հաթթա խաթըրնա կեթիրէճէք պիր
չէյ կեօրսէ , եիւզիւնիւ էօթէյէ չէվլիրիւր լըբէն ,
եինէօ մուրտար չէհրէսինի կեօրտիւքլէյն , հէվ
սինին էլի այալը թիթիրէմէյէ պաշար : Հիչ է
ճէլտէն գորգմամագ օլուր մու տէրսին :

Տուր , լագըրաղ անլայալըմ . պէն սանա հէ
փիսի տէմէյօրում , պիր ազ տտամ՝ կեօզիւնէ
եէտիրմիլ՝ էճէլտէն գորգմայօր տէտիմ : Պարի
սէնի մէրապտան գուլթարայըմ : Պու տտամ
լար էօլմէյիպ , տաիմա եաշամանըն էօլունու
պուլմուլլար : Պու լագըրաղմ էվլէլլէնտէն այ

գրլը . խոյր . ծնւալըն էթալի կերչէքտէն Աւ-
լահըն թագտիր էթալի էօմիւրտէն զկտտէ եա-
շամագ տէյիլ, անճագ ագըլտարընճա՝ էօլտիւք-
տէն սօկրա , եինէ եաշամայր գուրմուշլար տա ,
էօլմէք քենտիլէրէ թաթը կէլիօր :

Պու հէփսինտէն զկտտէ ռապըթաաըլ տըր
տէյէճէքսին . զիրա էօլտիւքտէն սօկրա եինէ
եաշամագ նասըլ օլուր , ծնա ագըլն էրմէլ : Ան-
ճագ պու սահիհ պէօյլէ օլուր սանմա . ֆագաթ
պու պիր ագըլ էքսիւքլի տիր քի , էօլտիւքտէն
սօկրա , էճէլէ նիսպէթ՝ եինէ եաշար , էճէլ
տէն ինթիգամ՝ ալըրըլ տէյի գուրմուշլար : Պէն
սէօյլէլիմ տէ , սէն պագ պէյէնիրմիսին . վէ
պունտան սօկրա էճէլին մուսիպէթլէրինի՝ խաւ
գա տիւշիւնտիւրմէնին՝ պագ չարէսի վար մը :

Պունտա պու կիւնլէրտէ պիր զէնկին պաղըր .
կեանըն վտալիէ էթի օգունտու : Պու առամըն
էրքէք էվլատը եօգ , իւչ գըղը վար ըմըլ էվէի ,
իւզիւնիւն տէ էրքէք էվլատլարը վար : Պունլա-
րա միրասընը պէօյլէ վտալիէ էթ էտէր : Քենտի
էօլտիւքտէ՝ եպի ձայնաւոր պատարագ սէօյլէ-
սին , ծնտան սօկրա պու էրքէք թօրունլարըն
հէփսինին իսմինի պիրէր քեաղըտա եաղըպ ,
սկիհին իչինէ գօսուն , վէ ճէմաաթըն կեօզիւ
էօնիւնտէ պիր էյի գարըշտըրտըգտան սօկրա ,
գօլունու տիրտէյինէտէք սըղայըպ , քեաղըտըն
պիրինի չըգարսըն . պաթթընա հէր հանկիսինին
իսմի չըգարսա , պիւթիւն մալինէ վարիս օ օլ-
սուն , օպիրէրէ տղամագտան զայըլ շէյ գաւ-
մասըն : Օնտան սօկրա պու վարիս քենտի աաւ-
նը , մաիլտսընը պրագըպ , տէտէսինին աաւ , վէ

մախլասընլա սէօյլէնսին: Պէօյլէճէ վարիսին իս-
մի՝ Կնուռնք տէֆթէրինտէ պիր տիւրլիւ եաղը-
լը, քենտի պիր դայրը տիւրլիւ անըլըր: Պէլքի
շինտիլէտէք քենտի իսմինէ պիր ազ սէնէտլէր
էթմիշ. իճրա հտէճէք պիր ազ շարթլարը վար
ըսա տա, տիւնեատէ՝ քենտի իսմինտէ ատամ
գալմայօր, պագալըմ պուռնլարը քիմ իճրա
հտէր:

Կեօրտիւն միւ. վասիլէթ հտէն էօլմիւշ ի.
քեն, ատը հալա նասըլ եաշայօր. վասիլէթի է-
տէնին մէրամը՝ քենտի էօլտիւքտէն սօնրա, ատը.
նը եաշաարպ, էճէլի զէվգլէնմէք տիր:

Լաքին էթտիլի տէք՝ պուռնուռնա պիթմէյօր:
Պու վարիստէն սօնրա, միրասը էվլատիլէթ
իւզըէ պիւլիւքտէն պիւլիւյէ կեչէճէք. վէ էյեր
պու իլք վարիսին երքեք էվլատը օլմազսա, օ.
պիր գըզլարըն երքեք էվլատըլարընա՝ էվվէլքի
կիսի գուրա պրագըլաճագ: Վէ քեզալըք օն-
տան սօնրա օլանլարա, տիւնեա սօնուռնտէք
միրաս պէօյլէ ինթիգալ հտէճէք: Վէ հէփի-
սի պուռնուռն քենտի իսմինի մախլասընը գուլան-
մագ շարթընը իճրա հտէճէք:

Նէ տերսին. էճէլի զէվգլէնմէք տէյիլ մի պու:
Էճէլ զանն հտէր քի, պէն Բարթուղիմէոս Գա-
լուստեանը տիւնեատէն գալարըրտըմ տէյի. ց-
ուսա քենտիլէ նիսպէթ՝ հալա տիւնեատէ կե-
զիպ եիւրիւյօր. արասը պիր ազ կեչէր, եինէ
կելիր էօլտիւրիւր, եինէ տէքքէ կելիր, օ եինէ
եաշար տուրուր: Պու ատամըն պուռնտան պաշ-
գա տահա թէնպիհլէրի վար: Միրասը եէյէն
ատամ՝ հէր սէնէ միրասը զապթ էթտիլի կիւ.

նիւ խաթըրա կեթիրմէք իշին՝ պիր զինեթը
ձայնաւոր պատարագ էթտիրիպ, վերայէթին
պիւշիւքէրինէ պիր ալա զկաֆէթ, վէ սաղար
ըլ, օլունլար ըլա ճէսիմ շէնլիքէր էթմէլ.քի,
միրասը եէյէնին եիւզիւնաէ՝ պրագանն իսմի
եաշաուըլնտան մանա, ալիճէնապըզը տա է
պէտէն եատ օլուն :

Հէլէ եպիսկոպոս պէօլէ շէյ էթմէմ տէյիլա
գըրաըր տիքտի . լաքին վասիլէէթաէ՝ եպիսկո-
պոս էթմէտիլի հալտէ, իքի մանասթըր իսմի
գոմուշ, օնլարըն պիրի էթսին տէյի ըմարլար-
լամը ըրըր. Պու մանասթըրըն պիրի՝ կերէք գու-
րա կիւնիւն՝ կերէք սէնէ պաշըսը պատարագ-
լարընն սատագասը զայ օլմասըն տէյի, թէք-
լիֆի գապուլ էթտի :

Տէ իմտի պագայըմ . պու ատում պիղիմ ֆա-
սըքեարըզը՝ըզա լայըգ պիր զաթ աէյիլ մի :
Հէլէ շիմտիլիք՝ օ միրաս ինթիգալի իշին իճատ
էթտիլի մասգարաըզը պէրթարաֆ էտէլիմ .
պու եպիտըզը թէրթիպ՝ մուգատտէրի իպթալ
էթմէյէ պիր քիպիր տիր քի, հիշ պիր շէյէ գը-
աս տէյիլ :

Հագ թաալա ինսանլար էօլսիւն տէյի էմր
էթմիլ : Էօլէճէյինի խաթըրնա կեթիրմէք՝ ազը
օլան ատամա էյի՝ եաշամագ նասիհաթի օլուր .
վէ պիր ատում նէ գատար տիւշիւնմէզ օլսա, օ
գօրգուլնճ սաաթա եագլաշորգլայն, պիր քեր-
րէ քէնաիլէ կէլի : Ինսանըն քիպրինէ պագ քի,
օ գօրգուլու ֆիքրինտէն չըգալըպ, քէնտի էօլ-
տիւքտէն սօկրա, մալի իլէ ատընը եաշաթմանըն
տէքքիլի պուլմուշ : Պէօլէ ասաւլար՝ պիզ էօլ-

տիւքտէն սօնրա ատըմըզ եաշայաճադ, տիւնեա,
տէ եինէ սէօյլէնէճէյիզ տէյի, էօլմէյիզ դըյաա
էսէրլէր :

Պուստան սօնրա, ինսանլար Ալլահա տէօ,
նիւպ, կիւնահլարըն աֆլընը տիլէմէյէ մէճպուր
օլսուռլար տէյի, Ալլահըն տահա նէ՞ էտէճէք
շէյի դալոր . քենտի մերհամէթինին էսէրի տիր,
էճէլահն էվլէլ պիր աղըր խասթէլըք կեօնտէրիյ
քի, օ դօրգուռնճ սպաթի քիշլէէ խասպէր վեր-
սին տէ, էյէր սաղ իքեն մուհապպէթէն էյի եա.
շամըշ տէյիլիսէ, պարիօ արատա՝ կեշմիշ թագ-
սիրաթլարընա՝ դօրգուսուռնտան փիւշման օլ-
սուռն տէյի : Լաքին պու տա նաֆիլէ . եա նէ
եափմալը . հէման ղաֆիլ էօլիւմէր կեօնտէրմէ-
լի, ինսանը ափ անսըզ էօլտիւրմէլի քի, պու
ֆօտուլլարըն քիպրի էնսին, միգտարլարընը սիւ-
սինլէր :

Կէ տէրսին տօսթոււմ, պու ագըլտա տէլիլէր
ախրէթի տիւշիւնիւրլէր մի : Օյուտու էքսիք,
ախրէթի տիւշիւնսէլէր, տիւնեաաէ շան շէօհ-
րէթ պրադմալա տիւշիւնէճէք վադըթլարը օլ-
մալ : Պիր տտամ պու տիւնեաաէն չըգըս, պիր
պիլմէտիյի եէրէ վարաճաղընը տիւշիւնիւրսէ, օ
եէրին շէրիաթի ինսան ագլըլլա կեօրիւլմէլ,
օրատա տալլար փէք տըգգաթլի թէֆթիշ օ-
լուռուր տէյի տիւշիւնիւրսէ, էամրիւնիւն հէր
տադիգասընըն՝ ճէվապընը պիր պիր վէրէճէք
օլտուղու ագլընա կիլիրսէ, վէ օ եէրտէ մէր-
համէթ օրնայըս, ասալէթ իճրա օլունաճաղը-
նը ֆիքրինէ կեթիլիս, դօյնուռտաքի պօրճ
տէֆթէրի էսամէլէրինէ պադարսա, հանտէ՞

գալըր տիւնեատէ շան շէօհրէթ պրափմադ փայ-
ղըր . էլի այսողը թիթիւրէմէյէ չըգար, էճէլ թե-
րի տէօքեր:

Պէն սանըրըմ՝ էօլիւլէրինի սալթաննաթլա
գալտըրթան առամլար տա պու ադըլտա սըր-
լար: Փատիշահ էօլիւլէրինի սալթաննաթլա գալ-
տըրըրլարսա, սէօգիւմ եօգ, զիրա օնլարա վա-
ճիպ օլան իբրամը՝ էօլտիւքտէն սօնրա տու խալգ
ֆիբրինտէն չըգարմասըն տէյի, վարիսի խալէֆի
պու զլյնէթի էթմէք ճախզ սիր . վէ խալգ՝ սէ-
լէֆինէ օլան իբրամը կեօրտիւքտէ, խալէֆինէ
զլյատէ իւպուտիյէէթ փէյտա էտէր:

Լաքին պիր պայաղը առամ հագգընտա՝ պէօյ-
լէ տէլլէթճէ պիր սէպէպ օլմատըգտան սօնրա,
կեօվու ըչըգ կեօրմէզ պիր գուրու թօփրագ
փարշաւընա՝ սայրսըղ մումլար եագմագ, տիր
սէօյլէմէզ՝ գուլաղը իշիթմէզ պիր քիւթիւյէ՝
մութլագա կիւզէլ սէսլի տիրացուլար արամագ .
վէ օ տօնմուշ լէշի աղըր ըուպալար ըլա տօնա-
տըպ եաթըրմագ, վէ քենտի թօփրաղըն տիպի-
նէ կիրմիշ իբէն՝ իւզէրինէ եիւքսէք թիւրպէլէր
վասիյէէթ էթմէք, հէփ Ֆօսուլլուդ պէշարէթ
լէրի տէյիլ մի . քենտի հիչտէն տէ պէթէր օլ-
մուշ իբէն, եինէ պիւլիւքըլէք իտտիասը էտէր:
Հիչտէն պէթէր տէտիւմ իսէ, եալմն մը տըր .
պարի հիչն՝ հիչ պիր ֆէնա շէյի եօգ . լէշին
պիր պէտ գօգուսու օլուր քի, քիշինին կենզի
թըգանըր . հիչ օլսա տահա էյի տէյիլ մի:

Օնտան սօնրա հէր սէնէ ճան աչը էտիպ էթ-
տիրէնլէրէ՞նէ տէրսին . մէգարիսթանէ ալլայա-
րադ կիսէրլէր, տէօնիւշտէ նէ ալլատըգլարընը

պիւրընդէր, նէ կիւտիւքէրինի: Ամնա ծնունդա
Ֆուգարաննն գարնընը տօյուրուրլար, Ֆուգա
լա՝ էօլէնին ճանընա տուա էտէր: Եալան տրը:
Պէլքի պիր զաման էօյլէ իմիշ, լաքին շիմսի՝ էվ
վէլա Ֆուգարաննն գարնը տօյմազ, պէլքի մի
տէսի պօզուլուր. պիր ազ հօվարտայէ տօյում
լուգ օլուր, օլան մասրաֆ թէլէֆ օլուր: Էթ
տիքլէրի տուայը տէրսէն, շարապ րադը քէյֆի
իլէ Աստուծոյ ողորմի հոգայն. " Ալլահ րահ
մէթ էյլէյէ ճանընա, " տէմէյիլէ, էօլէնին ճա
նընա նէ գատար րահմէթ օլա պիլիը, սէն միւ
լահազա էյլէ: Էթ տիքլէրի խայը՝ իւքիւթտիւք
լէրի գուրպաղըը տէյմէզ: Օ մասրաֆը էօյ
լէ թէլէֆ էտէճէքլէրինէ, նիշէ կերչէքսէն
աճ, եիւղլէրի տիվարէ եաթմըշ խասթալար՝
ալլիլէր վար, պիր գաշըդ լուրճադ չօրպայա հա
սէտ չէքեր՝ թափնանէլէրսէ պուլնճա սահիպ
սիզ Ֆագրըլար վար, օնլարը տօյուրսալար, օն
լարը սէվլինտիրսէլէր, տահա մագպուլլ օլուրա.
րահմէթի օնլար օգոլմատան, սահիպի մէրհա
մէթ էտէր ա: Լաքին մէրամ օ տէյիլ. նէ էօ
լէն սաղըղընտա տիրէթինի տիւշիւնմիւշ, նէ
արտտա գալանլար՝ էօլէնին ճանընը տիւշիւնիւր
լէր. մէրամ՝ պիւյիւքլիւք էթմէք, շու գատար
ատամա էքմէք եէտիրլիօրում տէյի խալպա իւն
վան կեօսթէրմէք տիր: Էլ ալթընտան սոտա
գա տաղըտաճադ օլա, քիմնէ տույմազ, քիպ
րինի գանտըրամազ, մէրամը իճրա օլմազ:

Պէն զանն էտէրիմ, պու միսիլի ատամլար՝
օ գօրգուլնճ կեջիտի հիշ խաթըրլարընա կէթիլ
մէզլէր. զիրա պագ նէտէն պահա էտէրիմ. պիր

ատամբն պաշնտա պիր տէրաւ օլուրաւ , սաիր մասլահաթլարընը հէփ ունուտուր , ֆէրահ է տէճէք շէյտէն գաշար , գասալէթէ տիւշէր . օ տէրտինին գայդըսընտա օլուր : Տիւնեաճա պաշնտա պիր տէրտի օլան ատամբ՝ ատընը շանընը վարիսլէրինին եիւզիւնտէ , տիւնեա տուրտուգ՝ ճա եաշաթմագ , էօլուսիւնիւ զլյինէթ իլէ գալ տըրթմագ , ճան աշարը էթտիրիպ , խալգա սէֆա էթտիրմէք մի տիւշիւնիւր :

Եւ տիւնեաճա պիր տէրտի օլան ատամբն ագըլ ֆիքրի քենտի տէրտինտէն օլուր , պէօյլէ շէյլէր տիւշիւնմէզսէ , զոհիր պունլարա ագըլ եօրան ատամբն՝ հիւ պիր դայըր տիւշիւնէճէք շէյի եօգ . օնլարըն պունտան էլզէմ մասլահաթլ եօգ տէրիմ : Պէօյլէ ատամլար՝ օ գօրգունճ կեչիտի . վէ էօթէ տիւնեատէ գարշըլարընա չք . գաճագ էպէտի դըսմէթի , հիւ խաթըրլարընա կէթիրմէգ տէմէզմիսին :

Վահ , վահ . պու տիւնեատէ թէմիզլէտիք գըլաւ էթտիլմիզ հիսապըն՝ էօթէ տիւնեատէ խուլասասը նասըլ գայտ օլտուզունու պիլմէյէրէք ջըդըպ կիթմէմիզ՝ փէք պիւյիւք տիւր : Պու ֆիիլտէ էօլէն ատամլար՝ էլպէթտէ նք տէյիւ . զիրա նըլուր աւետարանը էյի անլամըլար , քենտի թապիաթլէրինճէ մանա վէրմէզէր : Պու տիւնեանըն մալի պիզտէ էմանէթ տիր , սահիպի Ալլահ օլտուզունու պիլմիշէր , վէ էօլտիւքտէն սօնրա վատ էթտիլ տէվլէթէ էրմէյէ , տիւնեա տէ էօմիւմիւզիւ՝ քենտի հիւզմէթինտէ կեչիւրմէք իգթիզա էթտիլին անլամըլար : Սքլարտա պիր նք պուլամազըն քի , էօլտիւքտէն սօնրա

մալինի վարիտէրէ , մէջու թէլէրէ , էօլիւսին կեօմէյէ , աւայլը մէզարլար ետփմաղա , ճան աշը տաղըթմաղա վասիյէէթ էթմիշ օլա . վար ըսա տա ֆուգարայէ սատագա տաղըթմագ ի չին տիր :

Պու ատամլար նք տէյիլէր իսէ , կիւնահքեար աըրլար : Եա էճէլ մաւլահաթը , վէ էճէլին աւ աը սըրա կէլէճէք շէյլէր , օլ գատար աղըր աէրտ. լէր տիր քի , նքլար պիլէ տիւնեատէն էլ չէք. միշ , էօմիւրլէրինի փէրհիղտէ էգիյէէթտէ կէ չիւմիշ իքէն , օ տար սաաթա վարտգլարլնտա գօրգուպ թիթիրէմիլլէր իսէ , պու ատամլար նէ էճէլի աիւշիւնիւր , նէ արտը սըրա օլաճաղը տէմէյիմ մի :

Եճգ , էյէր աիւշիւնիւյօրլար տա , նքլարա կէ լէն գօրգու կիպի՝ քենտի եիւրէքլէրինէ գօրգու կէլմէյօր , պաշլորլնտա՝ էօլաիւքտէն սօկրա է տէճէքլէրի թաֆրալարը թէրթիպ էտէճէք ա գըլ գալըյօրսա , իքի շէյտէն իպարէթ տիր տէ մէլի . եա նքլարլն ադըլ էօլ ումուշ , եա պուշ. լար զէնճիր իլէ պաղանճադ տէլլէր տիր :

Պէօյլէ ատամլար պիր գապահաթլա հոքիմ հուղուրուշա վարսալար , հաքիմին հիւքմ էտէ ճէլի սաաթ՝ գապահաթսըղ իքէն պիլէ , աճա. պա նէ հիւքմ էտէճէք տէյի , եիւրէքլէրի քիւ. թիւրտէր . եա գապահաթլէրի օլուպ տա՝ գաթ. լէ մուսթահադ օլսալար , էլլէրի ալագլարը նա. սըլ թիթիրէր . աճապա օ որատա տա էճէլէ նիսսէթ՝ ատընը տիւնեատէ էպէտէն սէօյլէթ. մէք գալըլսընը աիւշիւնէճէք եիւրէքլէրի օլուր մու : Հայ հայ . օ սաաթտա նէ աղալայ սըղլա .

մալար, տէօյիւնիւալ չըրփընմալար, նէ՛ գօրգուճճ
խայալէր՝ ագընը Ֆիքրինի զապթ էտիպ, վիւ-
ճուտլարը սաղ հայաթտէ իքէն, պիր լօգմա եէ-
մէք եէմէյէ պիլէ կեօնիւլէրի չէքմէղ : Նիշնն .
պու Ֆանի տիւնեատէն չըգաճադլար, օնուճ ի-
չին : Ճանընը հպէտի տիւնեայէ կեօթիւրմէյէ
եիւղ պին թարիգի վար իքէն, օնուճ չարէսինէ
ուագմաղ, պու տիւնեատէն չըգաճադընը թէ-
լաշ էտէր :

Պուճընըն պիրինէ՝ օ թէլաշ արասընտա՝
պիրի վարսա տէսէ քի, գօրգմա, գալլգ մալինի
եէրլէշթիր, էվլատիյէէթ իւղըէ մէշուլթէլը
թէրթիպ էյլէ . առընը չէօհրէթինի վարիսինէ
պրագ քի, տիւնեա տուրտուգճա՝ առըն եաշա-
սըն, պիր մէզար, եախօտ պիր թիւրպէ ըսմար-
լա տէյի նասիհաթ էթսէ, սէօյլէյէնի չէյթանա
առըրմաղ մը . հէրիֆ ճանլըլա ուղըաշթյօր,
պուճընը տիւշիւնէճէք վագըթ մը :

Իօյլէ իսէ, մատամ քի ախրէթ գօրգուսու
պուճընը տիւնեա սէվտալարընտան վաղ կեչի-
րէմէյօր, պէս պէլլի ախրէթ գալլըսը հիչ կեօղ-
լէրինէ կեօրիւնմէյօր : Տիւնեա էօլիւմիւ՝ պուճ-
լարա հէր չէյտէն էլլէրինի չէքախրէյօր, Ալլա-
հըն հագ չէրիաթը քիպիրլէրինի ունուլթուրու-
մայօր . էօյլէ իսէ, եա Ալլահըն զազասլը օլա-
ճաղընա իթիգատլարը եօգ, եա վար ըսա տա
սայմաղսար, եախօտ ագըլլարը էքսիք տիր :

Յօք երանելի պիր նք ատամ ըտը . պու Ճիւմ-
լէ իլէ, “Ինսան ինսանա նասըլ զազասլ էտէրսէ,
Ալլահ տա պանա էօյլէ զազասլ էթսին , տէյի
արղուլէր իտի (ԺԳ. 22.) զիրա փէք էյի պիրի

տի քի, Ալլահ զազապ էտէրսէ, ինսան կիպի
տալթ Թէնի գաթլ էթմէզ, ճանը տա էպէտի
աթէշէ աթար : Յոք երանելի Կըրուղուլլա Ալ-
լահըն շէրիաթընսան գորգուպ, «Տալլամը կիօր-
մէյէ կեղրսէ, պէն նէ՞ հապայրմ. պէնսէն ճէ-
վապ իսթէրսէ, նէ՞ ճէվապ վէրէյիմ,» տէյի ֆի-
ղան էտէրտի. (Ըն. 14.)

Պու Ֆանի տիւնեանըն պիւլիւքլիւլիւնիւ՝ իս-
թէր իսթէմէզ պրոգաւադլար իքէն, եինէ պու
գատար ուշվտա վէրիպ, եիւրէք հափըլթըրմա-
տան մէրամ նէ տիր անլայամամ : Պու տտամ-
լար՝ ինսանլարըն շէրիաթըրըն Ալլահըն շէրիա-
թը արաւընտա նէ Ֆարգ օլտուղունու անլա-
սալար, վէ քէնտի նութգու իւղըէ՝ սաչմըղըն
պիր Թէլլինէ վարընճա մուգայէէտ օլտուղու-
նու տիւլիւնիւլէր, «Պէն հէմ հաքիմ իմ, հէմ
շահիտ իմ,» (Երեմ. իթ. 23.) տէյէն հաքիմին
Թէֆթիշի՝ նէ տէրէճէտէ սըգը օլաճաղընա ա-
գըլլարը հաթըր :

Պիր ատամ տէֆ'ա տէֆ'ա իսաթըրըն ինճիթ-
տիլի հաքիմին հուղուրունա վարրապ, էմրինի հէր
պիր այագ ալթընա ալտըղընըն պիր պիր ճէվա-
պընը վէրէճէք օլտուղունու՝ տիւլիւնիւլ տէ
գօրգամաղ Թիթիրէմէզսէ, վէ պունլարը տիւլիւ-
նիւպ, Թասասընտան՝ տիւնեանըն պէյյէ խայա-
լի պիւլիւքլիւքլէրինտէն էլ չէքմէզսէ, եա ագ-
լընը չըլտըրմըշ տըր, եա Ալլահըն էօրֆիւլ շէ-
րիաթընա՝ սաղ իքէն պիգայտ օլտուղու կիպի,
էօլլւրքէն տէ եինէ ինստ էափապ, հաճէթսիլ
օլտուղունա իսպալթ տըր :

Հէլէ պէնի սօրալսան, էյէր հադ Թաալա

լուծֆոնու իւզերիմտէն գալորմազսա, ինչս
Ալա՛հ պէջլէ րապըթաորզըդլար էթմէմ: Պէն
հօտիւքտէն սօնրա , լէշլմի իսթէր շալլարա սօ-
լասընլար , իսթէր քենտիր պէզլինէ , նէ վազի-
ֆէմ : Էթրաֆըմտա չօք մեւմլար եանար ըմը ,
պանա նէ ֆախտէսի վար : Գօգմուշ լէշլմ մէ-
զարըն չուգուրունա էնտիքտէն սօնրա , իւզերի-
մէ գատէմէլի թաշ գօրլար ըմը . պանա պիր
ֆախտէսի օլուր մու : Գօ պիր չուվալա գօսու-
լար իսթէր թօփրաղա կեօմնիւնլէր , իսթէր չու-
գուրա տթսընլար , իսթէր տէնիզէ . նէ վազի-
ֆէմ : Իսթէրլէրսէ գարանըգտա կեօմնիւնլէր
լէշլմի , սինէքլէրէ պիլէ կեօսթէրմէսինլէր :

Պիր թարիխաէ թասսօնի նամ մէշուր տլի-
մին վասայէէթինի օգուտում : Պու առամըն կե-
րէք պտամա էթտիրտլի քիթապլար , վէ կերէք
հալա էլ եազըլարը , նէ իւմէ , նէ ապլէ մալք
օլտուղունա շէհասէթ հտէր : Վասայէէթինտէ
հօլիւսինիւ կեօմմէք հագգընա պիր գաշլափըր-
տըտան սօնրա տէր . “Թէնիմ պիր գօգմուշ լէշ-
տիր , աթէշէ եանսա խօշ օլուր . լաբլն աօղսու-
ղում սինին տտէթլէրինէ դարը օլտուղու ի-
չին , պիր ազ շէյ առհա սէջլէտիքտէն սօնրա ,
“Էօլիւմիւ կեօմմէյէ դայըր մասրաֆ իսթէմէմ ,
ֆադաթ պիր թօրպա՝ թէնիմի իչինէ գօսու-
լար , կեճէ դարանըղընտա պիր համմալ արգա-
սընա վերտինլէր , պիր Քահանա՝ էլինտէ պիր
խաշ , վէ պիր մում , մէզարա էջլէ կեօթիւր-
սիւնլէր տէյի թէնպիհ հտէր :

Կեօրտին միւ , քենտլի պիլէն առամըն ագ-
լը՝ պու միւթէքեպպիրլէրէ նասըլ ույմազ: Պուն

լար հէփ տիւնեալդդ տըր , տիւնեատէն լայրը
չէյ տիւշիւնմէզէր . վէ պէլքի պու տիւնեատէ
պրադտըդլարը ֆօտուլտուգ էսէրէրինին՝ օպիր
տիւնեատէ տէ ֆախտէսի օլուր զանն էտէրէր :
Տիւնեա տուրտուգձա՝ շանընը օձալընը պէօյ .
է սալթանաթլարը լա եաշաթմագ խտտաւորն .
տան մէրամ՝ էճէլի զէվլէնմէք տիր : Քիշի
տիւնեատէ ասընը պէօյլէ մասգարալդլարը լա
եաշատաձալընա , տիւնեայէ ֆախտէսի օլաձագ
իլմէ տաիր էսէրէր , ֆուգարայէ սատուգլար ,
վէ սաիր խայր ամէլէր պրագաս , տահա էյի օլ
մա՞ղ մը : Հէլէ պէնիմ գըսա ագլըմա կեօրէ
պէօյլէ տիր :

Պէն էօլտիւքտէն սօնրա աուլմ սէօյլէնիր ի .
միշ , նէ վաղիֆէմ . Ալլահ սագլայա , ճանրմ
զայ օլմուշ ուսա , օ թաշար , թիւրպէլէր , տա-
րաթլար , տէօրթ սէրխօշտէն ըահմէթ օգումա-
սը , պէնի ճէննէթէ կեօթիւրլուր միւ : Եօգ ,
էյեր ինշա Ալլահ ճէննէթէ նաիլ օլմուշ ու-
սամ , պու մասգարալդլար իզլէթիմի մէսէր-
րէթիմի մի արթըրըր :

Եազլըգ , եազլըգ . էօթէտէ պիր էպէտի ըա-
հաթ մէքեան փէյտա էթմէք գայլըսընը գօմու-
շուգտա , պուրատա էպէտիլք սէվտասընա տիւշ
միւշիւղ . պու իքի սէվտայըսա պիր պիրինէ նէ
գատար զըտ տըր : Քիւռն արտը սըրա կիթմէյէ՝
առաքեալլարըն էթտիլի կիպի՝ ալլարտան վաղ
կէչմէլի . (Մատ . Թ . 20 :))

Էֆէնտիմիզին թալիմի տիր , եահուտիլէրէ
թաղիր էտէրքէն՝ Սիղ նոսըլ իթիգատ էտէ պի-
լըսինիլ քի , իզլէթի պիր պիրինիզտէն կեօ .

րիւօրութենուդ, վէ տալթ Ալլահտան կեղեճէք
իզէթի արատըզընըզ եօգ, տէր (Յօհ. Դ. 44:)
Ամնա պիղ իբիսինի տէ իսթէրիւ. չաքին իբիսի
պիր պիրինէ զըտտ օլտուլունու պիլէն Թանըրը՝
Թէքրար տէօնէր «Նասըլ իթիգատ էտէ պիլըր»
սինիզ, տէյի սօրար:

Պու միսիլի ատամլարա՝ տօթթում, նք աւե
տարանըն սէօզիւնէ կեօրէ՝ հիչ պիր շէյէ ինան,
մաղար տէմէլի: Ինանըրլար, ինանըրլար ամնա,
շէյթանըն ինանտըլը կիպի ինանըրլար. հէր շէյէ
ինանըրլար տմնա, ինանտըլըրըն քենտիլէրէ
Ֆայտէսի եօգ. զիրա կեօրտիւքտէն սօնրա ինա
նաճապար:

Ֆիլ-հագիգա ախրէթէ ինանան տտամ՝ էօլ
տիւքտէն սօնրա պաշընա կեղեճէյի տիւ շինիւր,
վէ պու տիւշինճէ՝ օլ գատար պիւյիւք տիւր
քի, զայլը շէյ տիւշինմէյէ վագըթ գալմազ:
Իյլէ իսէ պու տիւնեատէն քենտի չըգտըգտան
սօնրա, շանընը օճաղընը տիւնեատէ մանուր. վէ
էպէտի պրագմագ գայլըսընտա օլսն տտամ՝
սահիհ վէ սահիհ ախրէթէ ինանմազ. էախօտ
աւետարանը, Ալլահըն էմրինի, մասսալ տէյի
տիւնէր, վէ ճէննէթինաէ Ալլահ պիղէ պիրէր
միւղէյէն Թախթ վէրիտէ, քենտի շանը շէօհ
րէթի տըթար սանըրլար:

Գօ օնլար պու ագըլ ըլա զէվգէրինէ պագ
սընլար. պէն Դաւիթ մարպարէնին սէօզիւնէ
պաղանըրըմ. «Մօլթըն օ տտամա քի իւմիտի
Թանըրըն իսմինաէ տիր. վէ պօշ հէվաի աշիւ
լէքէրէ ագըլ վէրմիշ աշիւ տիր», (Սլմ. ԼԺ. 5:)

Կէլ տօթթում, պիղ պու տէլիլէքէրտէն կե

րի տուրալամ. վէ պու տիւնեատէ արտըմըգտա
գալաճագ շէյլէր՝ հէփ պօշ օլտուղուճու տիւ
շիւնէլիմ տէ , սահիհ իյզէթ , սահիհ շէօհլէթ
արայալամ :

Իմտի ինտանլարըն պէյլէ ագըլարզըգլարլիւ
ղէրինէ՝ պէն տէ սէնտէն պիր թուհաֆ շէյ
պէքլէլիմ քի , օլան թագսիրաթլարըմըգլ պի
րէր պիրէր թասհիհ էտիպ , պու ազիմ եօլճու
լուգտա՝ այապ պաղը օլաճագ շէյլէրտէն խէլաս
օլալամ : Վէ պէն քէնտի թարաֆըմտան պօշ
տուրմամ , սանա օլան տօսթլուղուճու խալաթ
էտէճէք մատտէլէր արամատայլամ :

84

ՀԻՄՄԵԹ ԳՈՒՎԱԷԹԻ ԻԼԷ ԿԵԼԷՆ
ԻԳՊԱԼ

Ազեզ թէյզէ զատէմ ,

Լճըրլմ սէնի , լաքին սէն տահա տիւնեալը
անլամամըսըն . զէմանէտէ ֆէլէլին էօզ էվ
լատլարը՝ ալագատամլոր , ճահիլլէր վէ ահմագ
լար տըր . Էհլը ըրզ , ֆաղիլէթ սահիպլէրի՝ էյէ
էվլատլարը տըր . զէմանէտէ տէյօրում . զէմա
նէտէ տէյիլ . տիւնեա Կուրուլալը պէյլէ իմիշ :
Հաթթա Եոճնանիլլէրտէ մէշուր ալիմ Լուկիա
նոս քէնտի եալան վիութլարընտան զայրը թանկ

ըլ թանձրմանդ իբեհն, էյիլէրին պախթաւըզըզնա
պ ագարագ, քեթթիւլէրին պախթընա պագըպ,
փուլթարա տա ինանմանգ օլտու:

Պու սանա իւչ տէֆ'ա տըր օլույօր. սէնին օլա-
ճագ գըմմէթի' էօյլէ շաշգընլարա, վէ թէսքլեհէ-
սիսօզուգ հէրիֆլէրէ վէրլսօրլար. վէ էյէր սասըր
էսէրսէն, օն տահա, եիրմի տահա էտէրլէր:
Լաքին էյէր պանա սօրարսան, պուհլար պէօյլէ
օլմալը. վէ զէմանէնին պախթընէ թարիգ. իլէ
էլէ կէլալիլին էօյրէնլիսէն, սէն տէ պէնիլիլէ
պէրապէր' էհլի ըրզըն արղուլէյէճէք շէյի տէյիլ
լիմշ տէրսին:

Էսքի ատամլար' ֆէլէյի քեօր տիւր, ագըւ-
օրզ տըր, տէօնէք տիր տէմիլէր իաի. շիմաիքի
ատամլար տա էսքիլէր էօյլէ տէմիլ տէյի, հիչ
տգըլա լիւրմատան' օնլար տա էօյլէ տիր տէյօր-
լար: Պէնիմ գըստա ագըմա կեօրէ' պու իւնվան-
լար խիւաֆ տըր, զիրա ֆէլէք քեօր տէյիլ տիր.
մատամքի քերէմինէ նաիլ օլմաղա թալիպ օլա-
նըն հէսիլէսինի կեօրիւյօր, րէճա էսէնին եիւ-
զիւնիւ կեօրիւյօր: Ագըլարզ տէյիլ. զիրա խաքի
փալինէ կէլէն իւպուտիլէթ եիւրիւտիւքճէ,
վէրէնէ եար օլույօր, կեօղտէն սրագմայօր:

Էօյլէ օլտուգտան սօկրա, սէն քեհնօի շաշգընլը-
զնա եան. սէն ֆէլէյէ խուլուա չագմանըն եօղու-
նու պիլմէտիքտէն սօկրա, կեօղնէ կիրէմէզմին:
Ֆէլէյի քեհնաինէ եար էթմէք' պիր կիւճ շէյ տիր
ոսնմա. Սէնէքանլը վէրտիլի նասիհատթ պիլ-
սէն էլ վէրիր. Էտնի, ֆէլէյին էլէրինի թանը-
մալը: Քէամիլ ատամ' պիւլիւքլէրին էթտիլի
զուլմա սասըր էթսին տէյի էթտիլի նասիհատթ.

տա , քեամիլ օլան ասամ՝ Ֆէլէյին զուլմունա նիճէ թէհամմիւլ էտէրսէ , գուտրէ թ սահիպ լէրինին տէ զուլմունա էօյլէ թէհամմիւլ էթմէ լի , զիրա ծնւար Ֆէլէյին էլէրի տիր տէր :

Սէնեքանըն պուհասիհաթի փէք պօշ շէյ տէլ իւ տիր . զիրա պախսթըն նէ էիւզտէն իշլէտլյնի էօյրէտիր : էօյլէ օլտուգտան սօհրա , պախսթա թամար օլան ասամ՝ Ֆէլէյին էլէրինէ մուրա ճաաթ էտիպ , աուճունու աշտըրմալը քի , հէմ քենտի վէրալյի իւպուտիէ էթի աշտըրսըն , հէմ թալպ օլտուզու քերէմէրի էլննտէն աէօքտիւլ սիւն :

Լաքին Սէնեքանըն սէօղիւնէ կէօրէ՝ Ֆէլէյին գօլսորը փէք ուզուն տէյիւ իմիշ , էագընա վա լանլարա կիւճ իւլէ էէթիշէ պիլիօր : Անճադ պու թապի՝ պիր թէշպիհ տիր , պունուն մա նսաընը անլամալը : Ֆէլէյէ էագըն վարմագ տէ մէք՝ Ֆէլէյին գօլունտան օլմագ տէմէք տիր , մէշրէպինէ ույմագ , նէֆսլէրինի պէսլէմէք , ար զուլէրինի գանաըրմագ տէմէք տիր :

Վէ էլէրինի օգշամագ իգթիզա էտէրսէ , գա ուգ սալլալը պ միւտահէնէ էթմէլի . քենտի է շէք իսէ տէ , իլմինի արշա չըգարմալը . սէօղիւ սէօհպէթի՝ հէր նէ գատար ըապըթասըլ ըսա տա , պու նէ աճաիպ պուլուշ տղւր տէյի հայ ըան օլմալը . հէր էթտիյի էտէպսիզլյի էարամալ լըղը մէտհ էտիպ , ֆագիլէթ տիր տէմէլի . վէ փէք աիքիշ թուլմալ շէյ իսէ , զարարսըլ շէյ տիր , կիւնահը էօգ սուր տէյիպ կէշմէլի :

Պու էլէր գուրումուշ սէրթէշմիշ իսէ , հէ տիէէ իլէ էաղլալը պ ելմալմալը քի , աուճ .

լարը աչըսըն . վէ շունա տըգգաթ էթմէլի քի ,
սաիրէր քենաօտէն էվլէլ եաղլամը ըսա , քեն
տիսի եաղը տահա պօլ վուրուպ , ագընթըը
քենաօի թարաֆընա չէվլըմէլի :

Վէ էյէր էլէրինէ սէն եսգլաշամազսան ,
եազլաշա սիլէնլէրէ եանաշ . պազը զէվլէրինէ
փէյրէվօլուր՝ չանապ եալայըճըլարը վար , օ էլ-
լէրի՝ եա քենաօի եաղլըլա , եա էլին եաղլըլա
եաղլամաղա թայէին սիրէր . էլէրէ եէթիշէ-
մէզսէն , օնլարա եանաշ :

Վագ՝ա ֆէլէյին քերէմլէրինի տաղըստն էլ-
լէր՝ պու պիւյիւքէր իսէ , օնլարը էլէ ալմաղա՝
եա միւտահէնէճիլիք էթմէլի , եա էթրաֆըն-
տան պիր թուլթուլունճու պուլուպ թուլթուլ-
մալը , եա պիր սէվլոյի ատամա խուլուս չագ-
մալը :

Իմօի ֆէլէյին էլէրինի աղլատըն , վէ միւնա-
սիսէթ փէյտա էթմէնին եօլունու էօյլէնտին .
պունտան սօնրա ֆէլէք նիլին վերկիլէրինի պէօյ-
լէ թէրթիպսիզ տաղըսըր տէյի թաաճճիւպ էթ-
մէզսին :

Պիլլրիմ , ըրզը նամուսու օլան առամ՝ պու
եօլլարա իրթիքեապ էթմէզ տէյէճէքսին . իր-
թիքեապ էթմէզսէն , ֆէլէք պանա նիլին խօր
պագայօր տէյի շիքէայէթ էթմէ : Պէն տէ պի-
լիլիմ , լիյագաթը օլան առամ՝ քենաօի չանը շէօհ
րէթի իլէ իգպալէ նաիլ օլմաղա պագար , պէօյլէ
շիրքին թարիգլէրտէն իբրահէտէր :

Պունուն իլին տիր քի , չօգ տէֆ՝ա ֆաղլէթ
սահիպի ատամլար կերի գալըր տա , նէրէտէ պիր
ալջադ , եարամազ , հօվարտա վար ըսա , նէրէտէ

սիր ըրող, հոգսիւղ, քիւլխանի, եախօտ է չէք կիսի հէրիֆլէր վար ըսա, օնլար իլէրի կէւեր: Այլընը սիւլմէյէն՝ ֆէլէյին իշի տիր տէր, խայր. հէր շէյին սիր սէպէպի վար:

Պիր ատամը կէօրիւսիւն քի զատտար, զուլումքէար, հարամխօր տուր. սուլ ճիւմէ իլէ գուլլանըյօր. էլպէթտէ եէտիյի հարամտա՝ իլէ գուլլանանըն հիտէսի վար: Պիր ատամխըր սըղ տըր, խամինճի տիր. եալան սէօյլէր. սուլ ճիւմէ իլէ աղապը իշինէ գուլլանըր, իլէրի չէք մէյէ պադար. էլպէթտէ սիր մէճսուլըյէէթի վար տըր:

Գաթլի կէշմիշ սիր եարամաղ՝ նիճէ ճէլատ էլինէ տիւլմէյօր տէյի, խալգ թաաճճիւպ է տէր. օնու ճէլատ էլինտէն գուլթարան էլէր՝ նէ գօգուլու եաղար ըսա եաղլանմըլ օլտուղուն սիրլէլէր, քիմնէ թաաճճիւպ էթմէլ:

Պիր էհլն մարիֆէթ՝ սիր եէրէ ինթիսապ է տէր, պէշ օն փարա սէպէպլէնէճէյիքէն, օնու չըգարըրլար, եէրինէ սիր էշէյինի գօրլար. օնուն տէքքինի սիրէն՝ աղլար քի նէ իլէ օլմուշ:

Պիր ատամըն գըղը՝ քենտի հալինտէ սիր էհլն ըրող ատամխաթէր. օնա վէրմէղլէր, էօթէ եանտա սիր ըրողըլէտէպսիղ հէրիֆէ վէրիլլէր, սէպէպլի՝ նէ տիր. էվլէլէթի իսթէյէն օյունուն գափուստունու սիրմէմիշ, քենտիյէ կիւվէնմիշ. սօնրաքի՝ ֆէլէյին էլինէ սարըլմըլ պախթը իլէմիշ: Պիր ելիտ էվլէնէճէք, սիր հալալ սիւտ էմիշ գըղա պէյէնիր. լաքին էօթէ եանտա ֆէլէյին էլլէրինի եաղլայանլար վար, օ գըղըն գըս մէթինի էլինտէն գալարըրլար, եէրինէ՝ գըսմէթ

պու տուր տէյերէք, պէլքի ուշաղըն պէյէն.
Մէյէճէյի դըզը պաշընա չըգարըըլար :

Պուհուռն կիպի նիչէ՛ նիչէ՛ զարաիպուէն շէյլըր
օլուր քի, խալլ պախլթա վերիւր, ֆէլէյին օյուն.
լարը տըր տէր, ասըլ եօգ. հէփ հիմմէթ քերա.
մէթլերի տիր քի, ֆաղիլէթինի՝ ֆէլէյին էլէ.
րինէ սարըլան կեօրիւր :

Շէյյէ քի գուարէթ վէ նու ֆուզ սահիպ.
լերինին գուվվէթի՝ թապիւթտէն խարըճ պիր
շէյ տիր, գուրտլարը գօյուն էտէր, ասլանը գու.
զու էտէր, թիլքիլի գագոււմ: Տահա էյիսինի իս.
թէրմիսին. պու հիմմէթ զօրույուլա շէյթան.
լար մէլաիքենին էէրինէ կէչէր, էարամազլար
էյիատամ օլուր, խըրաղլար էվլէյա օլուր, էչէք.
լէր իւլէմա փօսթուռնա չըգար :

Պու խուսուսուս սանա պիր շէյ նագլ էտէլ
լո՛քի հալա պանա տէրտ օլմուշ տուր : Պիր տէ.
ֆա պիր վիլայէթտէ իպրանճա քիթապլարը
թասհիհ էթմէք իւթիլա էթմիշ իտի. Եահու.
տիլէրին պիւլիւքլէրի՝ մէմլէքէթտէ պուռնա տա.
իր մասլահաթլարա մէմուր օլան քիմէյէ՛ պու.
մասլահաթը իֆատէ էտիպ, վիլայէթին իչինտէ
էյի իպրանճա պիլըր, վէ քեմալէյէթի ամմէյէ
մալոււմ պիր առամ վար, մասլահաթըն ծա իհա.
լէ օլունմասընը րէճա էտէրլէր : Մասլահաթա
մէմուր օլան քիմմէ՛ հիզմէթին ուճուռտա իքի
եիւզ ալթուռն օլտուղունու պիլըր, օ Էհլի վու.
գուֆու պրագըր տա, քենաի պիր ճահիլ մահ.
միսինի հիզմէթլէնտիրմէք իչին, ծուռ թայէին
էտէր: Եահուտիլէրին պիւլիւքլէրի թաաճճիւպ
էտէրլէր. էֆէնտիւմ, պու առամ իպրանճա պի.

լի՛ր մի տէյի սուալէ տէրլէր . պունըարս տէօնէր՝
պիլմէզսէ էօյրէնիլ տէյի ճէվապ վերիւր : Քեն
տի պիլտիլիի տէ պունտան սնլա քի , իսլան
ճա տիլի՛ օն պէշ կիւնտէ էօյրէնիլը զաննէտէր .
եախօտ առաքեալար օգո՛ւմատան «Պիլր դաշ
տիւրլիւ տիլ , սէօյլէտիքլէրի կիպի՛ Հօգիւն նբա
պիլր միւճիղաթ տահա էթտիրմէյի գուրար :

Պէօյլէ տիլր գա՛րտաշ , լկադաթտա շիմտի նուր
դալմամը . հիմնէթ օլմատըգճա՛ լկադաթ իւճ
րէթիւնի պուլմադ . օնուէն իշլին տիլր քի լկա
գաթը օլան տտամ՝ գալլաշըգ էթմէտիքճէ ,
կերի գալըր :

Պիլրիւնն պիլր քիպարտան պիլր մուրաճաաթը
վար ըսը . մասլահաթ պաշա վարմադ տէյի վէս
վէսէ էթտիլի եէրտէ , օ քիպար տէօնէր՝ գօրգ
մա , մասլահաթըն էլլլէթտէ պիթէր տէր . պու
ֆադըր ատամ տէօնէր՝ էֆէնտիմ պիթմէզ , վէ
պիթմէյէճէյինէ պէշ պին զուրուշ պահս է
տէրիմ տէր : Քիպար՝ պէշ պինի իշլտիւնճէ ,
պահսը գապուլ էտէր , իրթէսի կիւն իշլինի պի
թիլիլր : Մասլահաթ սահիպի պէշ պինի դայպ է
տէր ամմա , օյունու գազանըր . էյէր պէշ պինի
պահս էթմէսէ , մասլահաթը պիթմէյէճէք : Եա
փարասը օլմասա , եա հագդընա կիւ վէնիպ մաս
րաֆ էթմէք իսթէմէսէ , խասմի էօնիւնիւ քէս
տիլիպ՝ իշլ թէրսիւնէ տէօնէճէք :

Պիլր թարիխտէ տօսթուճուն պիլրի՛ տէօքմէ
տէմիլր՝ պիլր եէնի թօփ իճատ էթմիլ . թուճ
թօփտան՝ հէմ պարուտու աղ կիտէր , հէմ մէն
զիլի չօդ ալըր , վէ հիւնէրին էյիտի՛ եիլմի պէշ
տէֆ՝ա պիլրի պիլրի արտը սըրա աթըլըր տա , գը-

զըպ փաթլամադ Թէհլէքէսի Էօգ : Նասըլ էթ.
սէմ քի , պու հիւնէրիմի տէվէթէ անլամսամ
տէյի , կեւտի պէնտէն նասիհաթ իսթէտի : Պու
էթտիլի իճասը սօրտում արաշթըրտըմ , էօյլէ
պիր Թիւֆէնք Էափմըլ . Թիւֆէնքտէ Թէճրիւ-
պէ էթտիմ քի , վագ'ա հէմ Թէրթիպի իճրու օ-
լաճագ , հէմ փէք մասրաֆսըզ օլաճագ : Եօլու-
նու սալըգ վէրտիմ , վարտը տէվէթէ իֆատէ
էթտի , միւնասիպ կեօրտիւլէր , վէ իգթիզա է-
տէն խարճը ամէլէյի վէրտիւլէր , Թօփու Էափտը :

Թէճրիւպէ կիւնիւ կեւտի , պունա՝ պիր Էիւզ
ղուրուշ ֆիաա էյլէ , իւզէրինէ նազըր օլան Թօփ-
ճունուն խաթըրնը էլէ ալ տէտիմ : Պա՛հ . պէն
պէօյլէ պիր մարիֆէթ իճատ էտէյիմ տէ , հագ-
գըմ հիւնէրիմ օլտուղու Էէրտէ , էօյլէ ատամ-
լարա՝ Էիւզ սույն մու տէօքէրիմ տէտի : Վեօ-
ղիւնիւ աճ . շու հալնտէ քէրէմ ումարքէն , ի-
շիիլ պօզարլար , սէնի Թէփէ իւսթիւնէ կեթի-
րիլլէր տէյէ կեօրտիւմ , միւֆիտ օլմատը : Թէճ-
րիւպէյէ վարտըլար . նազըր օլան Էարամաղ Թօ-
փուն տիպլինէ պիր գաչ տամլա սու Էիւրիւթ-
միւշ , Թօփ սագաթ տըր տէյի կերի չէքիւտի .
հէփտի նազըրն ալղընա պագայօր , պու պին
քէրը՝ ասը Էօգ , պիր էյի պտպըն տէյի Էալվա-
րըր . օլմաղ , օլմաղ տէյէրէք , Էիւզիւ իւսթիւնէ
պրագաորլար :

Խուլտաա հէր քէս քէնտի պախթընը քէնտի
Էափար : Եուվէնալ շաիրին տէտիլի կիպի « Պա-
սիրէթի օլանըն՝ ֆէլէյէ իհթիյաճը Էօգ . էյ
պախթ , էյ պախթ , սէնի Էափան պիզ իզ , տէր-
Քիլ՝ Էօլունու պիլիպ , ֆէլէյին էլէրինի գը-

մըլտատա պիլաիքտէն սօնրա , քենտի պախթը-
նը քենտի եափար . շաիրին տէ “ Պասիրէթի օ-
լան ” , տէտիլի՝ զալպա պու տուր . զիրաֆէլէյ-
ին էլէրինի պուլուպ գուլանմաղա՝ կեօյ աջգ-
լըղը , պասիրէթ խթէր :

Պիրերիմ . պու նէ էհլի ըրղըն էտէճէյի շէյ
տիր , նէ պիր քեամիլ ատամըն վէրէճէյի նասի-
հաթ ուր տէյի , աղղընը . ուրնունու էքշտէ-
ճէքսին : Տուր . պու պաշգա մաւղահաթ տըր :
Պէն սանա՝ իլէրի կէլէսին տէյի պէօյլէ չիրքին
թարիգէրէ սիւլուք էյլէ տէմէմ . անճադ պէօյ-
լէ աղղաշարղընա՝ հագգըն եօգ տուր տէմէք խ-
թէրիմ : Պէնիմ մէրամըմ՝ ֆէլէյի քենտինէ եար
էթմէյէ՝ պունլարտան զսյրը թարիգ՝ կիւճ պու-
լունուր տէմէք սիր : Ամնա սէն պու եօլարտան
խօշանմազ ըմըշըն . էօյլէ խսէ , ետ պախթը ա-
րամագտան վազ կէչ , ետ սապր էյլէ սէքլէ քի ,
լիյագաթըն մէտան պուլուոն , վէ րագըպ՝ սանա
պու թարիգէր իլէ էնկէլ օլմայարագ , սէն ա-
րատըղըն իգպալի էլէ կէթիրէ պիլէսին :

Կերէք զէմանէտէ գուսրէթ վէ նուֆուզ սա-
հիպէրինին հիմմէթի օլմադգճա , ֆէլէք քիմ
սէյէ եար օլմայօր . վէ քիշլինին եալընըղ լիյագա-
թընա գալըյօրտա , հիմմէթ իֆրաթ կէվէք օլույ-
օր . զիրա շիմալքի հիմմէթէր՝ պիր մէնֆաթ
ըլա տէյիլ շօլուր՝ էմթիա նէվլինտէն տիր . վէ էյր
սէնին տէյիլէ գօյաճադ շէյին եօղուսա , ետ տէյի-
շի իրթիքեապ էթմէզ , ետ էտէմէզսէն՝ սէն տէ
փաաիշահըն գըղընա շապան օլան կիպի էյլէ . ետ
խօտ փէրսլանէ միսալի՝ աշգըն աթէշի իլէ , հիչ
պիր իւմիտին օլմայարագ , քենտին քենտինէ

եան թուլութիւն, եւ ապա իզանքն ըստ աշգրնիւն
հարարէթին թէպէտ էլ :

Եւ իհարկէ, իհարկէ, իհարկէ, միւս թաւ
լուսնու սանապէսն էր տեսնուի : Եւ իհարկէ, իհարկէ,
հէր կէլէնէ՝ ալեւին դրամէթին վէրէն թանկ
ընէն թագաւորի տիր տէրի, հէփսինի ճանտան
գապուլ էլ : Քիչէն տիւնեատէ տէվէթ՝ դըս-
մէթէրին սահալսինին կեօնտէրտի տիր, օն-
տան զկատէսինէ արգու էթմէ :

Տիւնեատէ մուրաթընը Ալլաթըն մուրաթըն
ուշտուրան ատամ կիպի՝ պախթըն ատամ օլու-
մաղ. վերա գալսինտէ օնուկ կեօնտէրտի դըս-
մէթմէն զկատէյէ արգու օլմաղ. վէ պաղէն,
զկատէյէ թալիպ օլմաղ իգթիզա էտիպ տէ, է-
լէ կէթիւրէմէղսէ, էինէ րահաթընը պօղմաղ,
կիւճիւնէ կէլմէղ : Ալ պու պիր րահաթ տըր-
քի, Սէնէքանըն տուղաթ տէտիլ՝ տիւնեա իգ-
պալնտէ պուլուսուր շէյ տէյիլ տիր :

Խուլլաւաթի քէլամ, եուգարտան պէրի սէյլէ-
նիլէն իգպալ՝ իտրաքի օլան ատամըն արգու է-
տէճէք շէյ տէյիլ տիր. զիրա օ՝ իգպալ տէյիլ,
իտպարիյէ էթ տիր. ատըլ իգպալ հալիմիպէ միւ-
նասիպ օլանը պիլիպ կեօնտէրէն թանկընըն վէր-
տիլի դըմէթ տիր :

Եւ նէ եափաճագօրն. սէն տէ փուլիէ-
րէսթէր կիպի, սրախթա պիր թասլըր օլուպ,
օնա մը թափընաճագօրն. եօգուա պիր ալը շաշ-
քընլարա ուշուպ, ֆէլէյէ՝ պիրեանտան աճ, օպիր
եանտան պիւհթան մը էտէճէքսին : Հիւ միւ-

լահաղա էթմէղմիսին քի, օ առամլար՝ առամլ
տէյիլ, հայվան տըրլար : Պէլի, հայվան տըրլար.
վէ էյէր տարըլմազսան, հայվանտան պէթէր տիր
լէր : Պագ էօյլէ տէյիլ մի :

Ինսան՝ քենտիյի եարատան, քենտիյի սէլամէ.
թէ չըգարան թանկընըն սոյէսինտէ եաշամագ
իչին եարատըլմը տըր : Հայվանլար չիֆթ սիւ
րէր, եիւք թաշըր, վէ սաիր հիզմէթլէր էտէր,
սահիպինին հէր սէօզիւնէ միւթիւ օլուր, օնոււն
լա պօրճոււնու էտէր : Ինսանլար ըսա սահիպլէ.
րինէ միւթիւ օլաճագլարընա, էմրինէ իթաաթ
էտէճէք զաման՝ թէփինիրլէր, գաշընըրլար, վէր
տիյի գըսմէթէ գանաաթ էթմէղլէր, պօշ շէյլէ.
րին փիշինէ տիւշիւպ, օնոււն վէրտիլինի՝ եիւղիւ
նէ գադար կիպի շէյլէր էտէրլէր. պոււնլար հայ
վանտան պէթէր օլմագ տէյիլ մի :

Ահ, էյէր պու տիւնեա քենտի վաթանը.
մըզ օլմատըլընը տգըլմըզա Կօսագ, օ պիլէ պէք
լէյէն սահիտ տէվլէթի ունութտուրաճագ տիւն
եա իգպալինի՝ պու գատար հարարէթլէ արա
մագըտըգ : Նէթիճէի քելամ պուրատա տէվ
լէթ իգպալ արայան՝ պէսպէլի էօթէքի տէվլէ
թէ պիգայա տըր : Էօյլէ չիքին թարիգլէր իէ
ինսանտան հիմմէթ արայան առամլ՝ գատըր Աւ
լահըն հիմմէթինի արամատըլընտան մնատ, այ
ագ ալըընտա չիյնէր պիլէ :

Պու գատար լագըրտըտան սօկրա, քենտիյի
պիլէն առամլ՝ էօյլէ թամա ըլա պախթ արամագ,
քեամիլլէյէ եագըշըր շէյ օլմատըլընա տգըն
եաթտը ոանըրըմ՝ զիրա էօյլէ հիմմէթ իլէ իլէ
րի կէլմէք՝ քենտիյի պիլէն առամա ետգըմագ.

վէ հագ Եօլ ուլա Թալիս օլուս տա, Էլէ կեթի-
րէմէալի հալաէ, Թահրընըն Էմրի օլտուղունու
պիլի, կիւճէնմէզ :

Էջլէ օլտուգտան սօկրա, շիքէայէթի վազ կեչ,
նաֆիլէ քենտինի Եօրմա, օ պալսթ սէվտասըն-
տա օլան աէլիլէրին՝ սէն տէ պէնիմլէ պէրսպէր
զէվգինի չըգար. Գօ օնլար պու ԹուԹտուգ-
լարը մուրտար Եօլտրտա իգալլ արասընլար,
ինսաֆընա Էլ վէրէն Էտէ կեօրսին, գալպի նա-
ղիք օլան ատամ՝ Ալլահըն մուրասընա սըղընսըն:

Պէյլէ Էտէրսէն՝ գալպին րահաթ օլուր. վէ
պու նասիհաթլարը սանա վէրէն՝ նէ տէրէճէ-
տէ մուհապպէթլի ագրապան օլտուղունու ալ-
լարսըն :

85

ԳԵՈՒԳ ՍԱԼԼԱՄԱԳ

Ազիզիմ,

Պ) ունտան ագտէմ Էազտըղըն մէթուպուսն
իգթիզասընա կեօրէ՝ սէն քենտինի ատամ օլ-
տում սանըյօրսուն : Տիւնեատէ Էաշամանըն Եօ-
լունու Էօյրէնալիմ տէմիշսին. նէ՞ իլէ. հէր քե-
սէ գաուգ սալլամալ ըլա : Աֆէրիմ. Էօլմէնին
Եօլունու Էօյրէնտիմ տէսէնէ. զիրա սէն օ պուլ-
տուղուն Եօլ ուլա պիր կիւն պէլայէ ուղոյա-
ճագսըն :

Պիլրիմ, սէն շիմաի ֆիքրինսէն՝ նէ շաշգըն սըն տէյէճէքսին . լաքին պագ. աէօղլւմ հադ մը տըր : Տիւնեաաաէ գաուգ սալլամագ , եանի, միւտահէ նէ էթմէք կիպի ֆէնա շէյ օլամաղ . զիրա տիւնեանըն քեօթիւլիւլիւնիւ արթըրմաղա գասա էաէր պիր ամէլ տիր :

Պու լագըրտըմա տահա չօգ կիւլէճէքսին . վէ կերչէք ադըլը չըլտըրմըշըմ սանաճագսըն : Լաքին կիւլ կիւլ, մանի տէյիւ . զիրա էյէր սէնին զէրրէ գասաարագըն վար ըսա, էն սօնուհաա պա. նա հագ վէրիւ, իլգամ օլուրսուհն : Հէլէ շու իւ. պաթլարըմա պիր էյի արգագաթ էյլէ :

Կերչէք, զէմանէտէ հէր պէտիսույա պիրէր իսիւմ վէրիւլիւ կիպի, միւտահէնէճիլլէ տէ տիւնեաաէ եաշամանըն էօղլուհն պիլմէք իւն. վանընը վէրիւ, չիքքինլլինի օլուր գաա էօթ. միւլէր . հաթթա մէմտուհս պիր հիւնէր օլմուշ, քիւլիւլէր պիւլիւլէրէ էթմէք, պիւլիւլէր քիւլիւլէրտէն պիր էօյրէնէճէյի վար ըսա, օն. լար տա օնլարա էթմէք, վէ էմալ ադրան արա. սընտա հէփ պիր պիրինէ միւտահէնէ էթմէք ա. տէթ տիր : Հագ, աօղլուլուգ՝ ինսանլարըն տէ. լիլի օլաճաղլքէն, հէր քեօին եիւղիւնտէն տիւլ միւշ, պիր սահիպ չըգանը եօդ . էօթէ եանտա մուրտար եալան՝ տիւրլիւ իւնվանլար ըլա, տօղ. րուլուլուհն իւթ թարաֆընա կէչմիշ :

Տիւնեաաէ միւտահէնէճիլլէ հէր զաման վար ըլմը . լաքին սէօյլէմէյէ ութանըրըմ, զէմանէմիլ կիպի պէտիսույա սիփէր օլուպ ֆաղիլէթի պաս. թըրըպ, շէքլինի թանըլմաղ էթալի չօգ աճաիպ շէյ տիր : Զէմանէտէ պէտիսույլարըն հէփիսինէ

պիրեր միւլթէպէր իսիմ վերմիշէր . միսալ ալա-
ճադըյա եղկեէթ էթմէյէ, հադընըն հադգընը
քեսմէյէ, իշինի պլմէք տէրէր . խամինէ, խըր-
սըղըղա, հէրէքէյէ քեար տէրէր . ատամ զէմմ
էթմէյէ, աճըմադ տէրէր . սէֆահաթա թա-
պիաթ սահիպլիյի տէրէր, զուլմա եարամազը-
ղա քիպարըգ տէրէր . ատամ ալտաթմազա
իշկիւզարըգ տէրէր . վէ պուռնա քեզալք հէր
պիր դապահաթա՝ պիրեր խօշ իսիմ վերտիքէրի
կիպի, միւտահէնէճիլիյէ տէ՝ տիւնեատէ եաշա-
մանըն եօղունու պիլմէք տէմիշէր :

Պէօյէճէ պու ալապըղա էօյէ պիր շէօհրէթ,
լի իսիմ սիփեր էթմիշէր . պու վէճհ իլէ հէր
քես տիւնեատէ եաշամանըն եօղունու էօրէնմէք
պօրճաուր տէյի, ալէմ պու սէնաաթէ չըրադ
եաղըմըշ . վէ դաուգ սալլամայը քիմ չօդ էօյ-
րէնիւսէ, տիւնեատէ եաշամայը օ էյի պիլիւր,
վէ քեամիլ ուսթա օյուր :

Պէօյէ պէօյէ տիւնեա միւտահէնէճիլի տօլ
մուշ . հէփիսի միւտահէնէ էաէր, հէր քիմէ սօր-
սան՝ պէն միւտահէնէ էթմէմ տէր : Իշթէ սէն
տէքի թաքսիրաթ սա պու տուր . պէնիմ տէ
մէրամըմ՝ պէյնիմիզտէ օլուն տօսթըղա հիւր-
մէթէն՝ պուռուն կիպի հէր քեօթիւլիւյիւ պէս-
լէր, տիւնեայը պէթէրաէն պէթէր էտէր՝ պիր
գապահաթտան սէնի ութանաըրըպ, վազ կէշիւր
մէք տիր :

Պու իլէթէ չօդ ատամլարըն միւպթէլա օլ-
տուղըմ՝ սանա պիր էօղը օլա պիւսէ, գօրգմա,
սէն եալընըգ տէյիլլին տէյի՝ սէնի թէսէլլա է-
տէրտիմ . լաքին տօսթըղա օ տէյիլ իլլա էլլէ-

րին թագաւորաթընը կեօղուն էօնիւնէ գօյուկ տա, նէ ֆէնա իլէթէ միւսթէլա օլտուղունու ասնա անլաթմագ տըր :

Պիւթիւն տիւնեա միւտաճէնէճի իլէ տօլու տուր . լաքին չօղու՝ պէն միւտաճէնէ պիւլմէմ տէյի տուրուր : Միւտաճէնէ նէ տիր . էլին ֆէնա էթտիյինէ պէյէնմէք, էլին ըսպըթասըղըղընը ալքըչլամագ տըր : Պիւլիւքէր քիւչիւքէրէ միւտաճէնէ էտէր, էթրաֆ իէյտա էտէյիմ տէյի . քիւչիւքէր պիւլիւքէրէ միւտաճէնէ էտէր, նազարընտա օլայըմ տէյի . էմնալ էմնալէ միւտաճէնէ էտէր, պանա թարաֆ օլուուն տէյի : Գարըսը գօճասընա միւտաճէնէ էտէր, թութ զունա կէթիրէյիմ տէյի . գօճասը գարըսընա միւտաճէնէ էտէր, կէօնլիւնճէ կիտէյիմ տէյի :

Սէն շիմաի եինէ ալզընը պուրնուունու էքի տէճէքսին պիլըրիմ . միւտաճէնէ պաշգա շէյ տիր, պէնիմ տէտիյիմ գաուգ ոսլամագ, տիւնեատէ էաշամանըն էօլունու պիլմէք, պաշգա շէյ տիր տէյէճէքսին : Էօյլէ տիր . լաքին պիլլըրմիսին քիւմիւտաճէնէճիլք տէ տէրէճէ տէրէճէ տիր . միւտաճէնէճիլք սալթ էլին ֆէնա խույունու թաճիլք էթմէք տէյիլ, հաթթա օնա միւտաճէնէճիլք տէմէզընը, պաշտան չըգարմագ տէրլըր : Միւտաճէնէճիլք տէյի էլին խույունա ույմաղա տէրլըր . պուգալէմուն տէտիլքէրի հայլան կիսի, քէնտի ընէկինի՝ կէօրտիւյիւ շէյին ընէ կինէ թէպաիլ էթմէք տիր :

Պուտարբոս ֆէյլէսօֆ տօսթ ուլա միւտաճէնէճիլին ֆարգընը սէօյլէտիյի էէրտէ, միւտաճէնէճիլի իքի շէյէ պէնզէտիր քի, պիզիմ պու

պահարմրող փէք միւսնասիպէթ տըր . պիրի՛ մայ մոռնա պէնդէտիր , ինսանլարսան հէր նէ կեօր .
 ուէ թագլիտինի էտէր . պիր տէ՛ սոլյա պէնդէ-
 տիր , տգորդը եօլ , եախօտ տուրտուղու գապ՝
 նէ պիչիմտէ իսէ , քենտի տէօ պիչիմտէ ագար ,
 օ պիչիմտէ տուրուր տէր . օլտուղու գապ ուղուն
 ուսա , սու տա ուղուն օլուր . գապ խանէլի
 իսէ , սու տա խանէլի տուրուր . գապը տէօրթ
 քեօլէ իսէ , սու տա տէօրթ քեօլէ տուրուր .
 գապը տէլիրմի իսէ , սու տա տէլիրմի տուրուր :

Եւ պէն Պուստաբքոստան աշաղա՛ ատամ
 մըլմ . պէն տէ պէնդէթտիլմ շէյի սէօյլէյիմ :
 Միւտահէնէճիլի՛ պէն տէ այնայէ պէնդէտի-
 րիմ . այնանըն իքնէ պագ , չէհրէնի հէր հալի ի
 լէ լաֆարգ կեօթէրիւր , հէր գըմըլտանըլընը
 պէսպէրապէր էտէր , հէր շէլինի թըպգը թըպ-
 գըլա ուլտուրուր :

Պուստան անլաքի , միւտահէնէճի՛ օլմաղա՛ պիր
 ատամա քեօթիլիլէք էթտիրմէյէ հաճէթ տէյիլ ,
 ֆուդաթ էթտիլի քեօթիլիլէյէ՛ էյի տիր կիպի ,
 աֆէրիմ տէրսին , եախօտ զարարըզ շէյ տիր տէլի
 իղմազ էտէր թըմազսըն , միւտահէնէճիլիք օ
 տուր :

Եւ պու գաուգ սալլամագ թապիրի նէտէն քի
 նայէ տիր . գարընտաքինին հէր էթտիլի շէյէ պէյ-
 էնիր , պէլի , էօյլէ տիր , էյիսի պու տուր , հագդըն
 վարտէյի պաշընը սալլամագ տան կելիր : Իթալան ,
 ճա տա պիր աճաիպ թապիրի վար , գուլագընը
 գաշըմագ տէրէր . պէնիմ գըլասըմ՝ քետիլի
 քեօփէյի խօշլանտըրըպ ուլուլտուրմագ իլին ,
 գուլաղընը օգշարլար , պու թապիր տէ օնտան
 ալընմըշ օլմագ կերէք :

Վագ'ա թագսիրաթա պէյէնմէք՝ թագսիրաթ
սահիպինի թագսիրաթընտա ուշու թմագ ուշու
տուրմագ տըր : Շու պիւշիւք քիմսէյէ պագ՝ քի
շի տէրէճէսինտէն տիւշմէմէշի տէր, այագ թա
գըմը քիւլնանիլէրին կեօզիւնիւ ելլտըրմաը,
ատամը ատամ եէրինէ գօմայանըն միգտարընը
պիլտիրմէշի տէր : Գարշըսընտա պիր տօղթու սէյ
լէր ատամ օլսա, էֆէնտիմ, պիւշիւքլիւք՝ հեր
քեսէ էյլիք էթմէր տիր, խաթրընը ինճիտէնէ
ափ ի թմէք տիր աէր : լաքին միւտահէնէճի էյ
լէ տէմէզ, պէլի սոլլթանըմ, հագգընըզ վար,
էօյլէ օլմաղսա, պիւշիւք քիւլիւք նանըլ ֆարգ
օլուր : միգտարընը պիլմէյէնէ միգտար պիլտիրմէք՝
էօքսիւզէ գաֆթան կիլտիրմէք տիր տէր :

Օպիրի տէր քի, պօրճլարըմը վէրէմէյօրում,
նէ եափայըմ : մասրաֆ եէրինի իսթէր : գա
փուսու քիւլիւլթմէք շանըմտան տէյիլ, հագ օ
լան՝ քիշի իսթիտա քէնտիլի տիւշիւնմէք տիր :
խայր, քիշի պօրճուսու վէրմէմէք՝ էլին մալընը
չալմագ տըր : եախօտ հագ օլան՝ քիշի պօրճու
սու վէրմէք տիր, էլ մալի իլէ՝ խուսուսա ֆու
գարա հագգընըլ սալթանաթ էթմէքտէն իսէ,
գափուսու քիւլիւլթմէն, տահա էյի օլուր :
լաքին պուշլարը քիմ սէյլէսին : միւտահէ
նէճի գարշըսընա կէլմիշ, էօյլէ տիր էֆէնտիմ,
հագգընըզ վար : վէրէմէտիքտէն սօկրա, քէն
տի պօղաղընտան քեսիպ, պօրճուսա վէրմէյէ
հիշ պիր քիթապ իզնի վէրմէզ, ճամիէ լաղըմ
իքէն, մէսչիտէ հարամ տըր տէր :

Էօթէքի թամաքեար՝ մալին պահասընը ար
թըրմալը, եախօտ միրի մալինի իշիմէ եարաթ

մալըյում, եօգսա կե չնիլմէմ տէր . օպիրի՝ պէն
էհլի այալ սահիպխիմ, չարսու եիւղիւնտէք տոր
գալմասոր, խալգըն կեօղիւնիւ աջմայընճա, պէն
էվիմի պարգըմը նանըլ պէսլէյիմ : Օպիրի՝ հիզ-
մէթ էթտիլիմ ասամ պէնի տօյուրմայօր, պէն
տէ կեչինմէնին եօլունու արարըմ տէր : Մուա-
մէլէճի՝ պէն մալիմի եապանտա պուլմատըմ,
լուղումու օլան՝ մուամէլէտէն գաջմասըն տէր :
Պու միսիլի գան դույուլարընա վէրիլէճէք չօգ-
ճէվապար վար, լաքին միւտասէնէճիլէր՝ պի-
րինէ՝ էօյլէ տիր, սանա տա եաղըք տըր, սէն տէ
էվապարգ պէսլէյէճէքսին տէր . օպիրինէ՝ հէր
քես աղընը աչաճապընա կեօղիւնիւ աջըն
տէր . տահա օպիրինէ՝ մալ ճանըն՝ եօնղասը տըր
տէր : Հէր պիրինին էթալի հարամիլէյէ պիրէր
եիւղտէն հագ վէրիր :

Ֆէնա եօլտա կեղէն՝ թապիաթէ զօր օլ-
մաղ տէր . պիղ թօփրագտան եարատըմըշը .
Ալլահ պու կիւնահը դօլայ տփվ էտէր տէր :
Պիր տօյլու սէօյլէր ատամ օլտա, պու հէրեաի-
կոս իթիգատը տըր, հաթթա Ալլահըն փէք զա-
ղապ էթալի կիւնահ պու տուր, պիր զաման
տիւնեայը սուլա պօլան՝ պիր զաման կեօքտէն
աթէշ եաղտըրան պու մուրտար կիւնահ տըր,
վէ քիշի թանկընըն լութֆունա ռըղընարդտան
սօնրա . թապիաթէ գարշը գօյուպ եէնմէք՝ պիր
իշտէն տէյիլ տիր տէր : լաքին միւտասէնէճիլէր
էօյլէ տէմէղ, հաթթա հագ վէրիր, էօղըիւնէ
պիր աղ չէյ տէ քէնտի իլավէ էտէր :

Գարընըն պիրի զարիֆլէյէ տիւշմիւշ, նէ է-
վինէ կեօղիւ վար, նէ գօճատընա իթաաթը

վար. քենտի ագլընա պէյէնմիշ, ատէթ պու
տուր տէյի՝ ագլընը ֆիքրինի եօսմալըլա վէրմիշ:
Պու սէնին էթտիյին եօլսուզ աուր, պիր էհլի
ըրզ խաթունա եագըլմազ, պու գատընըդ տէյ.
իլ, էվինի երգմագ տըր տէյէճէքէրինէ, հէր
էթտիյինէ փօհ փօհ էտէրէր. նէ կիւզէլ օլմուշ
տէյի պէյէնիւրէր. զահիր, տիւնեանըն գէվգինի
ջըգարմալը տէյէրէք տահա զիյատէ պաշտան
ջըգարըրլար:

Էօթէքի եկեղեցական ատամ՝ տիլինի ամէ.
լինի տիւնէ էվիտէն պէթէր էթմիշ. եկեղեցական
տա թօփրագտան եարատըլմըշ սըր տէր: Պիր
քէտմիլ ատամօլսա, պու սանա եագըլմազ,
տիւնէ էվիտէ ֆէնա օլան շէյ՝ քահանատա տա.
հա ֆէնա օլուր տէր: Լաքին միւտահէնէճի
էօյէ տէմէզ. հէփիմիզ ինսան ըզ, ինսանսան
ինսանա ֆարգ օլմազ տէր:

Շու մայրապետ՝ էթտիյի նիյէ էթի խաթըրն.
տան չըգարմըշ, տիւնեանըն հէր իշինէ գարըրը,
պիր էվլի գարտան ֆարգը եօգ: Պու թութ.
տուլուն եօլ էթտիյին նիյէ էթէ գարը տըր.
կիւվէրճին գըլաֆէթինտէ օլուպ տա, գարլա
կիպի լէշէ գօնմագ՝ սանա եագըլմազ տէմէտիք.
լէրինտէն պաշգա. էօնիւնէ տիւշիւպ՝ պաշտան
ջըգարանլարը տէմէմ. ֆազաթ օ թութտուգ.
լարը եօլուզ եօլարա պէյէնիպ, աֆէրիմ տէյէն
միւտահէնէճիւրէր՝ Քսուրն պաղէսինտէքի մէյվէ.
լէրի տահա զիյատէ չիւրիւթմէյէ սէպէպ օլուր.
լար:

Նէթիճէի քէլամ, Ալլահըն էմրինէ գարը
հէր նէ պէտիսույ պէտ ամէլ օլսա, հէփիսինի

մէտհ էտէն պուլունուր . մէտհ էտէն տէ տէյիլ
խէ , պէյէնիպ ուշան պուլունուր :

Պէջլէ պէջլէ կերէք դարը , կերէք էրքէք , հէր
քէս . քէօթիւ ֆիլիլնտէ թէմէլէշիր , խպթիտա
լարտա գապահատ թ տըր տէյի վէսվէսէ էթաիք
լէրի ամէլէրէ՝ հէմ հաճէթսիզ օլուրլար , հէմ
վարա վարա էյի շէյ իմիշ տէյի , գալպլէրինի րա
հատ էտէրլէր : Պու վէճհ իլէ խալզ ֆիլիլնի
թասահի էտէճէյինէ , կիթաիքճէ պէթէր էտէր .
վէ դաուգ սալլամագ սէպէպի իլէ , եուգար
տա տէտլիմ կիպի , տիւնէա կիթաիքճէ պէթէր
օլուր :

Տիւնէատէ խալգըն իշ էօյրէնմէյիպ՝ ճահիւ
լէրին սայըսընը արթըրմաղա սէպէպին պիւլիէյ
իւ՝ էինէ պու միւտահէնէճիլէք տիր : Պաղը ա
տամ հէր շէյի մէտհ էթմէյի՝ քէնտլիէ պիր սէ
նաաթ էտինմիշ . վէ պաղըլար էիւղիւնէ կիւ
լիւպ , արտընտան զէվէլէնմէք դաստըլա էտէր .
լաքին պիզ էաղընըգ էարանմագ իշին միւտահէնէ
էտէնլէրի սէջլէյէլիմ : Պիր իլիմ մատտէսինտէ՝
քիպարըն պիրի պիր շէյ սէջլէր , հէնուզ սէջ
լէտիլ լազըրտընըն խիի սափը էօգ . քիպար
տըր , կիւճէնմէսին , տարըլմատըն տէյի , խաթլը
նը կէօզէթսինլէր , էախօտ քէնտլիլէրէ սօրու
լուրսա , իհթիմսիլ քի էօյլէ օլա , լաքին պու
պապտէ ալիմլէրին հէր պիրի պիրէր գըլաստա
տըր տէսէլէր տէ սավսալար օլուր ա . խալր .
էջլէ տիր , սէօզ աղանըն տըր տէյի հագ վէրի
լէր :

Պիր էաղտըլը շէյի օգուսալար , հէր նէ գա
տար լապըլթաուրը օլուրսա օլտուն , օհ նէ կիւպէլ :

պունտան էթէյէ շէյ օլամազ տէրէր, ամնա օն
տան պունտան չալարըը եէրէրի պիւրէր. եի
նէ չօգ պուլուշ տուր, հիշ սէօզ օլամազ տէյի
միւտահէնէ էտէրէր: Օ տա քենտիյի պիր ալիմ,
ազըլը եէրինէ դօր, պիւրիմ զանն էթտիյի
պիւլմէտիյիտէն մաւա, պիւլմէտիյի տէ էօյրէ
նէմէմէյէ սէպէպ օլուրլար. տիւնեանըն ճահիլ
լէրիին սայըսընը արթըրմալա գաստ էտէրէր:
Վէ պու եօլու՝ սալթ քիպարա տէյիլ, ագրան
լարը օլանլարա տա գուլանըրլար:

Ամնա նէ եափմալը տէյէճէքսին. ալէմի կիւ
ճէնտիւլմէլի մի. հէփսի իլէ նիզա էտիպ, աւընը
նազըա, գալլաճը՝ մը չըգարմալը: Եօգ ա՝ ճանըմ.
նիզպէճէնէ հաճէթ. օ մաւտտէաէն վուգուֆոււմ
եօգ տէյի սուս տուրմալը. եախօա հիշ օլմազ
սա, լադըրալը լիյնէյիպ՝ եարը պուլուգ ճէվապ
վէրմէլի քի, մէֆհոււմ անլաշըրմալըն, լաքին
հագ օլանա տա գարշը օլմասըն. պիր ազըլը
աւտամա՝ լադըրալը գըլթըլը մը վար:

Լաքին նէ՝ եափսըն, խաղը կիւճէնտիւրիւմ
տէյի գօրգար, հէփսինին սէպէպի պու տուր,
խաղը կիւճէնտիւլմէլի տէյի հագդը կիւճէն
տիւրիւրէր. էլին տօսթըւղունու զայպ էթմէյէ
լիւմ տէյի քենտի զիմմէթլէրինի ինքեար. էտէր
լէր, քենտի գալլալէրինէ զօրգա օլուրլար:

Նիշէ վալիլէր պիլէ՝ վազիմի տինէմէյէ կէլէն.
լէրի կիւճէնտիւլմէլի տէյի, խալգա եարանմա
նըն եօլունու արար. վէ պու վազ պէնիմ իչին
տէյիլ, էլէր իչին տիր տէյի, խալգաւ թապիւթ
օլան ֆիքրի՝ մուգարրէր էտէր: Կիւնահա գար
շը չալըրըր, սէօյլէր, տարըլըր. օնտան սօնրա

իբի լադրութն լա նասիհաթընըն մէյվէսինի զայ
էտէր . « Պէնի տինէյէնէրաէ պու միսիլի ա-
տամ եօգ . սիզտէ պու թագսիրաթ վար տէ-
սէմ , կիւնասընըղա կիրիլիմ . հսւշա քի սիզ սն-
լարտան օլասընըղ » :

Հայ հայ . գառուգ սալլամագ , միւտահէնէճի-
լիք , պէօյէ ալիզ . էէլլէրէտէք չըգարգտան սօկ-
րա , ալթըգ օնուն վիւճուտի ոսիւնեատէն գալ-
գար իւմիտի օլա պիլի՛ր մի : Միւտահէնէճիլիք
պու գատար առէթ օլտուգտան սօկրա , պու
տիւնեա թագսիրաթլարընը թասհիհ էթմէք
միւմէլին օլմը մու : Հաթթա գապահաթա
գարչը գօյան եօգ , գապահաթ արթմմը տա նէ
օլուր . փօհփօհլար , աֆէրիմէր , տէօրթ թա-
րաֆտան եաղար տա , գապահաթ տիւնեանըն
տէօրթ քէօշէսինէ եայըմմը տը :

Վաիզէր վազ էթմէլի Սենեքա կիպի պիր
փուլթիէրէսթտէն էօյրէնսինէր տէ ուլթան-
ընլար . միւտահէնէճիլէր օնտան իպրէթ ալըն-
լար . « Միւտահէնէ իլէ խօշանտըրաճաղըմա ,
տօղուռ սէյլէյիսլ տարըլթմամ տահա էյի տիր »
տէր : Խսյը սուլթանըմ , տէրսին սէն . գառուգ
սալլամալը , եաշամանըն եօլունու պիլմէլի : Պէ-
լի , պէլի . եաշամանըն եօլունու էօյրէն քի ,
ըրզը էաէսի էօլտիւրմէնին եօլունու պուլասըն :
Էօյրէն էօյրէն , եաշամանըն եօլունու էօյրէն
քի , պէտիուլլար արթսըն մէյտան ալսըն :

Զամալլը ֆաղիլէթ . պէտիուլլարը եէմլէյէ-
ճէք միւտահէնէ վար իքեն , տիւնեատէ ֆաղի-
լէթին կեօլիէսի պիլէ գալմազ . հէր քէօթիւ-
լէյի խայր ամէլ շէքլինէ գօր . Սենեքանըն տէ .

տելի կիպի, «Տիւշմէնիւմ պաննա տօսթ կիպի» կիւ
լէր եիւզ իւլէ կելիւր. պէտխուլար՝ գալիսիմիզէ
խայր ամէլ ատըրլա սօգուլուր,, : Պաքաւրմը
սըն. միւտահէնէճիլէ « Կիւլէր եիւզլիւ տիւշ
մէն ,, տէր. եանի, միւտահէնէճի ատամ՝ հէր
նէ գոտար տօսթա պէնդէսէ, տօսթլուլու օւ
մատըղընտան մանտա՝ տիւշմէնլի պիլէ վար.
ղիրա օլմայան լթագսիրաթը՝ ֆաղիլէթ տիր տէյի
էօյրէտիր, վէ օլանը լթմէլլէշտիրիր. պու
սուրէթտէ եինէ պու ալիմին պիր զայրը մահալ
տէ սէօյլէտիլի կիպի «Միւտահէնէճիլլէքիլիլի
օգշայարագ եարալուր,, տէր :

Պիր տատմը եարալամագ՝ պուլնտան զիյատէ
նանըլ օլուր. գապահաթը՝ ֆաղիլէթ տէյի ինան
տըրմագ. քիշլի քեօթիւլլէյէ պրագըս՝ էպէտի
էօլիւմիւնէ գատտ էթմէք տէյիլ մի. մուալէճէ
տիր տէյի՝ զէհիր վէրիպ, զէհիրլէմէք տէյիլ մի :

Ամմա խալգ պէօյլէ իսթէր, վէ հաթթա
նէֆալէրինէ գարշը կելէնի՝ տիւշմէն նաղսլըլլա
պագար տէյէճէքսին. պուլնուլն իչին պիր ա
տամ նագըս, խուլսուղ կեօրիւնմէք իսթէմէզսէ,
հէր քեսէ գատուգ սալլամալը քի, տիւնեատէ եա
շայա պիլիին :

Հագգըն վար. պու պիր աճաիպ հալ տըր քի,
ինտան գըսը տիշարտան օլան շէյլէրին հէփսինին
սահիհինէ երէյիմ, տօղըուսուլու էօյրէնէյիւմ
տէյի չաղշտըրը եէրտէ, իչէրիսինտէքի նէֆսլէրի
հագգընտա՝ տօղըուսուլու իշլթմէքտէն խօշան
մագ :

Պի աշնիհի սըսգա մարաղընտան եաթան ա
տամ տա էօյլէ էտէր. էօլէճէյի կեօղիւնէ կեօ

րինմէջ, մութլաքա սու վէրին իջէլիմ տէր .
լաքին էթրաֆը եաշամասընը իսթէր , էօթէտէն
պէրիտէն լագըրաը պուլուրլար , ճանըմըլա , կէօ-
ղիւմիւլէ , զարար ոըրը տէլի վէրմէղլէր :

Պուսուսն մարաղը թէնինի էօլաիւրէճէք . եա
օպիրինին մարաղը ճանընը էօլաիւրիւյօր , օնա
տա պու էօլու գուլանասլար օլմաղ մը : Քէօ-
թիւ մէլիլէրէ էլ թուլուպ , մարաղը ճանա
գաստ էթմէնին ապլը նէ : Պիր խասթա ճանը՝
ճէհէնէմէ աթմագ կիպի՝ թաշ եիւրէքլիլէք օ-
լա պիլըր մի :

Օնլար սօղըրուսուսուս իշիթ մէտէն խօշանմաղ-
լար ըմրչ . սէն տէ սօղըրուսուսուս սէօյլէմէյէ գօր-
գարսան , եալանը տա սէօյլէմէ . ամմա պէն-
տէն եիւզ չէվիրիլէր , գօ չէվիրիլէր . սէն
պօրճուսու էլլէ , էլին ճանընա օլաճագ զարա-
րա սէպէպ օլմա տա , օնլար քէնտի երգըլլարընը
արար ըմրչ , Ալլահ ըլա ճանլարը . սէն տիւրթ-
միւշ օլմա տա , նէ վաղիֆէն :

Պօղոս առաքեալ տա՝ նասիհաթլարը սէպէպի
իլէ , խալք քէնտիտէն խօշանմասըղընը պիլըր
խաի . պուսուսն իջին վաղը նասիհաթը վաղ մը կէչ
տի . հաթթա Ալլահա հիզմէթինի էտա էթ-
տիլինի՝ ինսանլարըն խօշանմասըղընտան պահա
էտէրտի . “Քէնտիմի ինսանլարա պէյէնտի-
սէմ , Քսուսն գուլու օլամամ ,” տէր խաի :

Պու սէօղիւմիւ էլի պէլլիլէ տօսթում . տիւն-
եատէ պու գատար գաուգ սալլայան օլմասա ,
տիւնեա պու գատար պօղուլմալըր : Վէ քի-
մի կիւճէնտիլիլիմ գօրգուսուլուլա , քիմի խօշ-
անաըրըրմ սէվտասլլա , էլին թագսիրաթընա

գառուգ սալլանտորգ՝ ա, տիւնեա պէթէր օլուր, քեօթիւ օթա թըրփան վուրուլմազա, հաթ, թա սուլանրպ թիմար օլունուրսա, էլպէթ, աէ արթար չօլալըր, պիւթիւն թարլայը պա, սար :

Միւտազէնէնին էն ֆէնա շէյի շու սուր քի, միւտազէնէտէն խօշլտնան ատամ՝ միւտազէնէ իսմինտէն իբրազ էտէր. հէր.քես պէն միւտազէն, նէաէն խօշլանմամ տէր, միւտազէնէ ճիտէն իբրազ էտէր. եօգսա էթտիլի սէօյլէտիլի շէյին մէտօնի նի տինլէմէյէ փէք խօշլանըր. վէ միւտազէնէնին իսմինտէն իբրազ էթտիլի եէրսէ, ճիսմինտէն խօշլանալը իլլին, միւտազէնէտէ գուսուր էտէ, նէ ինֆաալ էտէր, իզանսըզ, էրքեանսըզ տըր տէր :

Պունլար հէփ քենտի նէֆսիմիլէ օլան մու, հապպէթին օլունլարը տըր քի, կիւլէրմիսին աղլարմըրն : Տէրլէր քի, պիր ատամըն լազըր. ալսընը գարըլամագ՝ իբրամըզըզ տըր, թէր, պիլէսիլլէ սիր, տօթթուղա ինսանիյէթէ գարը շէյ տիր. միսալ, պիր ատամըրլէթպէսի, նէ մաղլուրէն՝ հէր շէյի պիլլերիմ իտտիաուլլա պիր թագըմ թուրահաթ սէօյլէյօր. գարըլուրն, տա պիր ալիմ ատամ՝ սէօյլէտիլի եանլը յօրու, զունու ուսուլ իլլէ անլաթմագ՝ էրքեանսըզըզ թէրպիլէսիլլէ սալլըյօր. օ ֆազըր ատամ իլանսըզ օլույօր, հէր քես եիւզ չէվիլիյօր, հէր քեսին կեօլլէնտէն չըգայօր :

Եւ ա շաշգընլար, միւտազէնէ արանմագ տէյի պունա աէ մէզլէր մի. հէնուզ լագըրալընն տօղըուսուհու սինլէմէք խաթ էմէզլէր քի, կեօղ

էրի տըրընն տա, պա՛րի օլտուգլարը ահմագ-
լըգտան գուր[թուլսոնլար] :

Քեզալիք միւտահէնէ էտէն ստամ^մ միւտա-
հէնէճի իսմինտէն իբրահ էտէր . Ճաննն վար ը-
սա, պիրինէ միւտահէնէճի սին տէ, պագ նասըլ
ալընըր . պիր տէ միւտահէնէնին ատընը տէյիշ
տէ , տիւնեատէ եաշամաննն եօլընու սուլմուշ
սուն տէ , պագ գօլթուգլարը նասըլ գապարըր ,
սէնաթինտէ նասըլ ուսթալըգ [թասլար] : Լաքին
հագգա սահիպ չըգան եօգ , հէր քես էլին [թագ-
պիրաթընը ալգըլայըպ , քենտիլի պէյէնտիրմէք
սէվտարնտա տըր : Միւտահէնէճիլիք ահտիքէ-
րի պու տէյիլ մի :

Միւտահէնէճիլիք խըրսըզըզա պէնգէր . չօգ
ստամ խըրսըզըգ էտէր , վէ խըրսըզ ատընտան
հէփիսի իբրահ էտէր : Հատտին վար ըսա , պիրի-
նէ խըրսըզ սըն տէ , չալտըն տէ , պագ նէ կեօ-
րիւսիւն . լաքին էն պիւյիւք խըրսըզըզըն հարա-
միլիլին ատընա՝ պիր շէօհրէթլի խիւմ վէր , օ զա-
ման քիմնէ ութանուազ : Քեզալիք հէր քեօթիւ-
ֆիլիլ պիրէր խօշ խիւմ վէր , օ զաման քիմնէ
իբրահ էթմէզ , հաթթա [թաթըլ օլուր] : Իշթէ
սիւնեաննն շիմթիքի հալի պու տուր : Հէփ ա-
սը տէյիշիլմիշ եարամազըզլար սիւնեսայը զապթ
էթմիշ :

Պու գատար էլ վէրիր . պաշընը չօգ աղըրթ-
տըմ , լաքին սէնի իրշատ էթմէք խլին էթտիւմ :
Վէ չիւնքի պու մէքթուպուլմտա՝ սէն տէ պանա
գաուգ սալայօրսուն տէյէճէք շէյին եօգ , ին-
շա Ալլահ սէն տէ պէնտէն իպրէթ սըրըր տա ,
օ սիւնեսայը սըրտատան պէտիսուլարը պէսլէյէն ,

խաղաղն իլլէթինէ իրաճ գապուլէ էթտիրմէյէն,
ալանըն տա սաթանըն տա էպէտի էօլլումինէ
սէպէպ օլան, տիւնեատէ եաշամանըն եօլլու
տէտիլին՝ մուրտար սէնաաթտէն վազ կէշէր-
սին :

Տօսթում, էյէր էյլէք էթտիրմէզսէն, պարի
քեօթիւլէք տէ էթտիրմէ : Հագգը տօղբուլու-
ղու սիյանէթ էթմէնին տիւրլիւ եօլլարը վար, վէ
հագ տէտիլին պիր շէյ տիր քի, այագլար ալթըն-
տա չիւնէնտիլի եէրտէ, եինէ հագ օլտուղու
պէլլի տիր : Պիր խաթա իլաճտան նէ գատար
իքրահ էթտէ, հէքիմտէն նէ գատար եիւղ չէ-
վիրսէ, սիր կիւն օլլուր քի, հէքիմին էլինի էօ-
փէր, թէշէքքիւր էտէր :

Ինշա Ալլահ սէն տէ էօյլէ էտէրսին : Էյէր
պու կիւնքի ոօհպէթիւմ կիւճիւնէ կէլտի խէ,
պիր կիւն օլլուր քի, միւտահէնէսիզ տօսթ կի-
սի՝ գտուգ ոալլամտան սէօյլէմիշ օլտուղու
մու աշկարսըն :

ՊԻՐ ՉԻՐԳԻՆ ԳԱՐԸՆԸՆ ԳՕՃԱՍԱԸՆԱ

Ազիզ տօսթուհի ,

Այ՛նձ , զանազան , աճրորման սէնի . եաղճի քի
սէնին կիպի պիր եխիտ՝ էօյլէ չիքքին գարըյա
տիւնմիւշ : Էօմբիւնիւ կիւնիւնիւ էօյլէ պիր ճա-
նընըն սէվմէտիյի տտամ ըլա կեչիքէճէյին՝ ադ-
լընա կեւիքէճէ , աճապա եիւրէյին նէ գարա
եասարա կիրիր : Իլլա ադրանըն օլան տէլի գան-
լըլարա պագըպ տա , պէլքի սէնտէն աշաղաղա-
րը պիլէ՝ պիրէր կիւզէլ եօլտաշա մալիք օլտու-
ղունու կեօրտիւքէն , նէ գատար եէրինիրսին :

Լաքին չարէսի՛նէ . չիքքինի տէ Ալլահ եա-
րաթմիւշ , կիւզէլի տէ . չիքքին տէ քենաի դըս-
մէթին պուլաճադ : Եա նէ՛ եափաըն , չիքքին
տիր տէյի՛ պապասը մանասթըրս մը գափասըն :
Կայէն կիպի՛ մահսուլուն քեօթիւսիւնիւ Ալլա-
հա փիւքեշ սունաճաղընա , տիւնեայէ սօդուպ
գըղընըն տա խաթըրըն խօշ էթտիյինէ Ֆէնա
էթմէմիւշ :

Պէլքի՛ պէնի՛ մի պուլտու վէրէճէք տէրսին .
պէնիմ կիպի պիր եագըըդը տէլիգանըյա վէ-
րէճէյինէ , գօ պիր քենտիյէ պէնզէրինէ վէրէ
իտի : Եա՛ , պու գատար կիւզէլ գարըլար՝ չիր-

քին գօճայա տիւշէյօրսա էյի՛ մի տիր • էքսէրլե-
եա թամա, պիշիւքլիւք սէվտալարլըյա տիւն,
եայէ կիրէնէր պէօյլէ պէլալէրէ ուղլար :

Կերչի պու սիթէմիմ սէնին հագգընա տէյիլ .
զիրա փէք էյի պիլիբիմ քի, պու պապտէ սէ.
նին գապահաթին եօգ. գապահաթին օլուրտու,
էյեր քիչի պապատընըն էմրինէ իթաաթ էթմէք
գապահաթ օլսայալ :

Անճագ չիւնքի պիր քերրէ պապանըն մուրա-
տընա ըիղա վէրիպ, սէվապ գազանտըն ըսա, շիմ
տի նիչին փիւշման օլուպ տա, գազանտըլըն սէ.
վապը զայպ էտէյօրսուն : Պապանըն ըէյինէ ըի-
պա վէրտիքտէն սօնրա, Ալլահըն թագաթիինէ
նի՛չին մուխտըֆէթ էտէյօրսուն : Եօգսա սէնին
տիւնեայէ կիրմէնտէ՝ թանըրնըն հիչ պիր մու.
տախէլէսի եօգ մույուտու սանըրսըն . պունու
ֆիքրինտէն պիլէ կեչիրմէ . սահիհ պիլ քի, Աէ
լահ աղիմ-իւշ-շան հաղրէթլէրի ալէմին փէտէ.
րի տիր, սէնի տէ ունութ մուշ տէյիլ . վէ պէլքի
սանա էօյլէ պիր դարը դըսմէթ էթալիյի սէնին
պապանա օլան իթաաթընըն իւճրէթիչին տիր :

Պէլի, էօյլէ տիր . սէնին աէրսին՝ աղլաշաը.
ղըն գատար տէյիլ վէ հաթթա տէրտ տէյիլտէվ-
լէթ տիր . պէն սէօյլէյիմ տէ, սէն պապ էօյլէ
տէյիլ մի տիր : Ամնա լագըրաղա շէրէֆ վէրիւ-
սին, մուպալաղա սէօյլէրսին տէմէ, զիրա սէն
տէ պիլիբիսի քի, պէն սէօյլէտլիմ լագըրաընըն
ալթընսան չըգարրմ :

Էվվէլա, հէր քէսին դըսմէթինի վէրէն՝ Աէ
լահ սըր տէյի ինանըրսան, ալէմին փէտէրի օլուպ
հէր քէսին դըսմէթինի ասալէթ իւղրէ թագ.

սիմ' էտէն Ալլահտան կէլէնէ՝ սէն նիճէ պէլա
տըր տէյէ պիլըրսին : Սէն հագգը պիլմէզ պիր
ատամ տէյիլսին քի, Ալլահ պաշըմա պէլա կէօն
տէրաի զանն էտէսին . վէ էյէր Ալլահն կէօն
տէրտիլի պէլա տէյիլիսէ , քէնտիննէ նիշին տէրս
էտինիյօրսուն :

Եօգ , էյէր ինսան գավլինճէ չիքին գարըսը
օլմագ՝ պախիթըզըզ տըր տէրաէն , ինսան գավ
լինճէ Ֆէնա սայըլան շէյլէր՝ հագ գավլինճէ
հէփ էյիլք տիր : Պիր շէյին էյիլսի քէօթիւլիւյ
իւ , տօթիւլմ , մատաէնին զաթինտէ տէյիլ
իլլա հէր քէսին էթտիլի եալան եանլըշ իթի
պարտէ տիր . պիր տէ՝ կէօզիւ տօյմազ թապիւ
թիսիլտէ տիր քի , պիզէ լազըմ օլանը պիզտէն
զիյատէ պիլէնին վէրտիլի դըսմէթէ գանաաթ
էթմէզ :

Պիլտէքի թագսիրաթ պու տուր . քէնտի է
լիսիլտէ օլանը՝ շէյ ետրիննէ գօմայըզ , էիւզիւնէ
պագմայըզ , Ֆէնա տըր տէրիլ . էլին շէյինէ կէ
լինճէ , կէօզիւմիւզ պիւյիւր , պիր ազիւմ շէյ
տիր սանըրըզ :

Վադ'ա սէն շիւտի՝ պիր կիւզէլ գարըսը օլան
ատամլարն պաշընա՝ տէվլէթ գօնմուշ սանըր
սըն . պիր տէ օնլարա՝ սօր . սրագ պաշընտաքինի
տէվլէթ սայար՝ խօշնուտ առամ , դաշ քիշի
պուլա պիլըրսին . հէլէ պէն հիչ եօգ սանըրըմ .
լաքին մուպայաղա էթմէյէլիմ տէրաէն . օլ դա
տար դըթ տըր քի , պէնտէն պիլիսի էօրնէքլք
իսթհսէն , պուլամամ . շէյլէ քի , օ սէնին պա
շընա տէվլէթ գօնմուշ տէտիլին առամլարն չօ
ղու՝ սէնին կիսի չիքին գարըսը օլանլարա

մուծլու վերիւր :

Ամմա օնլարըն ագլը եօգ տէյէճէքսին . սէնին տէ օ գատար աաամա տէլի տէմէն՝ փէք ագլը լըլըգ տէյիւա : Օնլարըն տա սէնին գատար, վէ սէնտէն զէյատէ հագգը վար : Սէնին էթալին՝ սըսգա մարազընտան էաթան ստամա պէնդէր . շարապ շիշէսինի կեօրտիւքճէ , աման , իշէյիմ տէյի աղզընըն սուլարը ագար . սանըր . քի իշէլսէ՝ սուսուղլուղու թէպէին օլաճագ . հիչ տիւշիւն մէզ քի , իշաիքճէ հարարէթի արթըպ , ճանը տահա չափուք չըգար :

Կիւղէլ գարըսը օլանլարըն չէքտիյի տէրտին պէլսնըն հէփսինի պիւսէն , կիւղէլ գարըն օլ մաղա իշթահըն չէքմէզ . վէ պու չիքքին գարըսը սանսա վէրէն էլի՝ էօփէր աննընա դօրսուն : Սէն արթըգ չօճուգ տէյիւսին , տիւնեանըն շիմ տիքի հալէրինէ ագլըն էէթիշմէզ տէյիւ , օ մի . սիլլի աաամլարըն նէ թէհլիքէլէրի օլտուլունու էյի անլարսըն :

Պիլիւրիմ, սէն տէ չօղու կիպի՝ ագլը լա հեր շէյին չարէսի պուլունուր տէյի , պէլա պաշընա կէլմէտէն՝ էօնիւնիւ քեստիրմէք գօլայ շէյ տիր իտաիասընտա սըն : Ի՛յ զավալը , կիւղէլ գարընըն հալի պիր աճաիպ տիր քի , պիր քերրէ կիւղէլլիինէ կիւվէնէճէք օլուրստ , սէօզ անլաթ մագ փէք կիւճ օլուր : Լաքին չիքքին գարընըն դօճասընըն մուհասպէթինտէն զայրը կիւվէնէ ճէյի եօգ . օնու տա իթիրմէյիմ տէյի , չէհրէ սինին չիրքինլիլինի՝ թապիաթինին կիւղէլլիի ի . լէ էօրթմէյէ պադար , դօճասընա իքրամտա ի . թաաթտա գուսուր էթմէմէյէ չալըշըր :

Տօսթում, տիւնեանն անոր հալի պու տուր . սէֆա՝ ճէֆասըղ օլմաղ, սէֆա՝ սէֆասըղ օլմաղ: Պէն պու սէֆայըլա ճէֆանն պիր պիրին քօվալատըլըն՝ հէր շէյտէն զլյատէ՝ տիւնեայէ կիրմէք հադգընտա տէնէմիշիմ: Վերջի տիւնեայէ կիրմէք՝ Ալլահն էմրի տիր, շաքին խալգ քենտլի՝ ճէննէթտէլիմ գըլաս էթմէսին տէլի, սէֆասընը ճէֆայըլա այարըամըշ տըր:

Խմտի պիր ատամըն չիրքին գարըսը օլուպ տա, էիւրէյի րահաթ օլմադ մը էյի, եօգսա կիւղէլ գարըսը օլուպ տա, կէօնիւլ աղապը չէքմէք մի էյի . սէն հանկիսինի իսթէր իտին: Վեօղիւմիւլ զիւ սալթ քենտի տէրտիմիզէ տիքմէլիմ, պիր տէ էլին տէրտինէ թէշպիհ էտէլիմ: Քենտի տէրտիմիզի էլին րահաթըլա բուպար էթմէլիլիմ . էյլէ էտէրսէք, էլպէթտէ պիղիմ հալի . միղ պէթէր օլուր: Եա նէ եափալմ, քենտի տէրտիմիզ իլէ րահաթըմըղը, էլին տէրտի իլէ րահաթընա բուպար էտէլիմ . պիղիմ հալիմիզ օնլարտան էյի օլտուղունու՝ օ զաման անլարըղ:

Ե՛յ տօսթում, տիւնեայէ կիրմէնին էյլիլի՝ գարընն կիւղէլիլիտէ տէլիլ տիր . օ պիր էյլէք տիր քի, պիր խասթէլիլ իլէ մահվ օլուր . օ տա օլմաղաս, եաշընը ալարգճա սաուլուր: Տիւնեայէ կիրմէնին էյլիլի սէֆասը՝ մէշիպլէրին ուլլուրտա մուլտա տըր . վէ օ իքի գալպի պիր էտէն՝ երըն եաշըն պօզամայաճալը թաթը մուհապէթտէ տիր:

Սէն տէ տէ քի, ղէմանէտէ օ տէտլին մուհապէթ սէքիղ կիւն սիւրէյօր . գարը գօճա ալարընտա մուհապէթ սիղ եաշամադ՝ պատկըն

շարժը կիպի օլմուշ: Կիւղէլ. սէն տէ օնլար
կիպի էաէճէք օլտուգտան սօնրա, էհլին խմէր
կիւղէլ օլտուն, խմէր չիւքին, աանա հիչ պիր
զարարը Ֆախտէսի էօդ: Օնլար թէրպլէսիդ
հայվան կիպի ստամլար տըր, լագըրտը էթմէնին
էօլունու պիւմէզէր, էվ օլուս տա՝ աէօզ օլմա.
մագ. միւմքին տէյիւ. պիր պիրլէրինէ ինսանճա
հալլէչիս սէօյլէչէճէքլէրինէ, աճը լագըրտըլա
պիր պիրինին ճիւքրինի տէլէրլէր. կէօնիւլ պիր
տըրչա սարայ տըր տէրլէր, պիր քերրէ գըրըր.
սա, պիր տահա էափումգ միւմքին օլմադ, էլ
պէթտէ մուհասպլէթ սօուր, էօմիւրլէրինիտըր
իւրը ըլա կէչիրիւրլէր, տիւնէանըն էն թաթը
հալինի՝ քէնտի էլլէրի իլէ ղէհիրլէրլէր: Եյէր
սէն տէ օնլար կիպի էտիս, էհլին իլէ մուհաս.
պէթտիդ էաշայաճագտան, չիւքին տիր տէյի ադ.
լաշմանըն ասլլինէ:

Գարընըն կիւղէլինի նիշին խմ. յօրտուն. խաւ
գա իւնվսն էտէյիմ տէյի մի. նէ՝ մութու սա.
նա. սէնին հալին նէ վագըթ Ֆէնա օլուր պլլիւր
միսին. գարընըն զաթի չէհրէսի չիւքին, սէն տէ
մէշրէպինի չիւքին էաէրսէն, օ վագըթ իշին խա.
րաս օլուր. ղիրա պիր չիւքին գարընըն մէշրէպի
զաթինտէ Ֆէնա պլլէ օլտա, գօճասը քէտմիւլ
իսէ, իմլայէ կէթիրմէք միւմքին տիր:

Կէլ տօսթոււմ, կէլ, էհլինին չիւքինլիլինէ
պագմա, մէշրէպինին կիւղէլլիլինէ մուգայէէտ
օլ, մէշրէպինի կիւղէլ սագլամաղա ճահօ էյլէ,
վէ օնու սանա գըսմէթ էտէնին մուրատընա ույ:
Պունու պանա թանրը գըսմէթ էթտի տէյիս
տէ, կիւղէլ գարըլարը օլանլարըն չէքտիլինէ պա.

գարտան, գըսմէթինէ չօդ շիւքը էտէր, քենտի կերչէք տէվէթին օլան շէյի՝ պաշընա պէլա զանն էթտիլինէ փիւշման օլուրուուն :

Պէն չօգ վիլայէթ կեզտիւմ, չօգ ատամ՝ ըլա պօնուշաոււմ, չօգ քիթապ տէվը էթտիւմ . հէմ չէհրէսի կիւղէլ, հէմ մէշրէպի կիւղէլ պիր գաւ ընէ կեօրտիւմ, նէ իշլիթտիւմ, նէ պիր քիթապտա օդուտոււմ . մէյէր պիր քօ օլա . զիրա ղէմանէմիզտէ պիր քարը՝ չէհրէտէ կիւղէլ օլուպ տա, եա քենտիլէ պէյէնմիշ, եա եալանձը, եա իբի եիւղլիւ, եա քիպիրլի, եա քենտիլի տիւն, եայէ վէրմէմիշ օլմայա, էօյլէ գարը վար ըսա՝ քըլար գասընա կեչմէյէ լայըգ տըր :

Շիմտիբի հալտէ պու ճահիլլիք հէվէսլէրի հէր նէ գատար ղալէսիէ էտէյօրսա տա, սէն եիւ նէ եհնմէյէ չալըշ, գըսմէթինէ գանաաթ էյլէ . ինչա Ալլահ կիւն օլուր քի, պու տէքիգանլըլըգ չալլանթըլարը սաուշուր, լիմանլըղա կեղրտին, վէ շիմտիբի էթտիլին՝ ճահիլլիք օլաուղուն կեօրիւր, պու նասիհաթլարը սանա եաղան՝ նէ տէրէճէտէ տօսթուն օլտուղունու անլարսըն :

ՏԻՒՆԵԱՅԸ ՕԼՏՈՒՂՈՒ ՀԱԼՏԷ
ՊՐԱԳՄԱԳ

Տօսթում ,

Խայր , տիւնեանըն պօզուգլուղունա տարըլ մագ պօշ չէյ տիր . տիւնեա սսընտան պէրի ֆէ . նա տըր . տիւնեա պիր խասթա տըր քի , քէն . տի իլէթինտէն խօշանըօր . պաղը հլըքէտը տիլէնճիլէր՝ ալլագ սիւրթիւնմէյէ պիր վէսիլէ օլտուն տէյի , վիւճուտլարընտա օլան իլէթէ թիմար էթմէք իսթէմէղլէր . պու տիւնեա տա օնլարա պէնղէր . թէրպլէ էթմէյէ եօրուլմագ՝ նաֆիլէ զահմէթ տիր : Ա յնիհի Եսայի մարգա . րէնին տէտիլի “Մէվլայէ եօլ աչըն , տէյի՝ չէօլտէ չաղըրան սէսէ տէօնէր : Պու մարգարէ “ Զէօլ տէ , տէր . նք Յոհաննէս Մկրտիչ՝ մարգարէնին տէտիլի սէս՝ քէնտի օլտուղունու պէյան էթ . տիքտէն սօկրա , օ տա “ Զէօլտէ , տէր . Եսայի մարգարէնին սէօլէտիլի Եահուտի միլէթինէ տէյիլ մի . պէլի . Յոհաննէս Մկրտիչին էթտիլի վաղ՝ Յորդանանըն էթրաֆընտա եինէ Եահու . տիլէրէ տէյիլ մի . պէլի : Եա իքիսի տէ չէօլտէ վաղ էտէյօրուղ տէտիքէրինին ասլը՝ նէ տիր : Պիր զաման պունոււն մանասընը անլամաղ ըտըմ .

մէյեր վազէրի նափիւն օլոյօր , պիր մէյվէ չը-
գարան եօդ տէմէյիմիւ :

Պէն օնլարըն իքիսինին տէ այաղընըն թուրա-
պըրմ , իքիսինէ տէ Հադ թաալա էօյլէ իւնաւմ
էթմիւ , ղայրէթլէրինէ տէյէճէյիմ եօդ , հաշա .
վէ օնլարտան մատա պուռնա վախըլէր , իւմի է-
տէպէ տաիր քիթապ եաղան միւէլլիֆլէր , հիւ
պիրինին ղայրէթինէ սէօղիւմ եօդ . լաքին չէք-
տիքէրի ղահմէ թին մէյվէսինէ պադարըմ , հիւ
պիր Փարդ եօդ . տիւնեա իաւահ օլմատըղընտան
մատա , կիւնտէն կիւնէ եանղըն մէյտան ալըյօր ,
պուռտան սօկրա սու տէօքմէք նափիւն տիր :

Չաղըրըրլար , սէյլէրլէր , լաքին հէփ չէօլտէ
Երեմիա մարգարէնին տէտլի կիպի "Տիւշիւնէն
եօդ , :Տինլէրլէր , լաքին իշիթտիքլէրի շէյի՝ տիւ-
շիւնիպ միւլահաղա էթմէղլէր :

Եաւանճըլըդ , մընաֆըդըդ , օյնադըդ , տէք-
պաղըլըդ , ղինա , թամա , զուլումքեսարըդ , իքի
էիւղիւլիւք , օրանսըղըդ , էտէպսիղիք , դու-
մար , քիւֆիւր , եէմին , Ալլահըն իսմի շէրիֆիւ-
նէ իքրամըղըդ . տիւնեանըն չէվլէսինտէ պիր
ղէնճիր օլմուշ քի , լադըրտըլա դըրըլըր շէյ
տէյիւ :

Իլլա քի Թանկընըն պու գատար խըշմ ըլա
կէօնտէրտլի ղաղապլար Փաիտէ էթմէյօրսա ,
պուռնա էօլէթլէր , եանղընլար , երլորըրմլար ,
ղէլլէլէլէր , դըթլըդլար , էվլատ էօլիւմլէրի ,
մալ ղարարլար , երգըմլար , վէ պին գատար պէ-
լալար . հէփ նափիւն օլոյօրսա , խայալ էյլէ պիր
քէրէրէ , պիր առամըն եազտըղը , սէյլէտլի
լադըրտը՝ նէ՞ թէսիր էտիպ , նէ՞ խայր էտէճէք :

Տինկէյէն աղ, օգույան տահա աղ. պիր զա-
զապըն գօրգուսու կէջտիքէյն, հէփ ունուտու-
լուր, ելինէ հէր քես պիւլտիկնէ կիտէր :

Ղազասկ իւզէրէրինտէ իքեն՝ քիւլտէյէ սէյիր.
տիրէր, հէփ պէրապէր տուայա տուրուրար :
Պէլի. քիւլտէնին էտէճէյի պու գատար արր.
լաքին հէր քես քենտի քենտիէ՝ Ալլահն զա-
զապընը թէսքին էթմէյէ նէ՝ ետփար : Դաւիթ
մարգարէ տիր քի՝ « Ալլահ՝ փիւշմանլըգ վէ ալ-
չադ կեօնիւլտէն զայրը դուրսան խթմէզ »
լաքին հանի փիւշմանլըգ, թուլտուղու եօլ-
տան տէօնէն քիմ :

Պուշուռն իչին տօսթում, տիւնէայը օլտուղու
հայտէ պրադմալը տէրիմ. զիրա նաֆիլէ տիր,
իսլահ օլաճաղը եօգ. հէր քեսին պիր եօլու վար
թուլթմուշ կիտէր, խթէր սահիհ, խթէր զայ-
րը սահիհ, քիմսէնին թասհիհ էթմէյէ կեօնիւ
եօգ. քենտի ֆիլիկնի թասհիհ էթմէքտէն իտէ,
օ սէյլէյիս եաղանլարըն եանլըշը վար տէյի տու-
րուր : Հէր քես պիրէր շէյ գուրմուշ, գուրմուշ
տա էյրի տօլրու ճէքտէյի չիգէյի՝ հէփ օ մէրքե-
ղէ եանաշտըրըր. եօլու իւսթիւնտէ պիր տօլրու
շէյ րասթ կելիս, էնիկէլ օլաճաղընը աղլը քէս,
տիքէյն, քենար չիգէր, տօլաշըր, ելինէ քենտի
պիւլտի եօլա կիտէր :

Պիլիրիմ քի շու ատամ շու գատար ալլադ-
տան կիւլէշիօր, քենտիյի եիւղտէն շու գատար
խօրլայօր, լաքին գայպի շէյթանըն քիպիր եա-
թաղը տըր, էթտիյի միւրախիք՝ խալգաքենտիյի
մէտս էթտիրմէք իչին տիր : Պիլիրիմ քի, շու ա-
տամ Ալլահա սէճտէ էթտիյի եէրտէ տիւնէայէ

Թափընըր , վէ պու զահիրտէ էթալի սէճոէլէ-
րի Ալլահա ֆիտա էթմէնին վէճճի՝ տիւնէ վի-
մէրամլարնա Գօլպլըգ օլմագ իչին տիր : Կէ սա-
նըրսըն , շու ֆաղիլէթ կէ օսթէրէն տաամը պիւ-
մէզմիյիմ . քի , ֆաղիլէթի քէնտի խոչլարընա
մանի օլմայաճագ քէ օշէլէրտէ գուլմանըր . փէք
էյի պիլիլիմ . քի օնուն մէրամը՝ սիյահ ըլա պէյ-
աղը , ըջըլ ըլա գարտնըղը պիւր պիրինէ դաթ-
մագ տըր : Օպիրինին ֆիքրի՝ ալթուն ուլա գուր .
շունու պիր պիրինէ պարլամագ տըր . տիւնէ ալ-
ըլա տարէթի պիր եէրէ կէթիլմէք տիր :

Փէք էյի պիլիլիմ . քի , շունուն վէրտիլ սա-
տագա՝ ալտըղը հարամ՝ մուամէլէնին , էթալի
գափըճըղըն , եիւգաէ պիրի տէյիլ : Շու ատամ՝
շու զուլմու էտէյօրտա , էթալի նահագ օլտու-
ղունիւ պիլմէյօր մու . պիլըր ամմա նէ եափսըն .
էօթէքինին խաթըր վար . ինսանըն խաթըր իչին
պիր Ալլահըն խաթըրըն ալագ ալթընա ալէյօր :

Պիր ատամա պագարսըն , պիրինէ պիր էյլէք
էթմէք իչին , սըրընը պիրինին գուլաղընա սէյ-
լէր . սանըրսըն . քի , էօթէքինէ մէրհամէթէն՝
հալինի իֆատէ հաէյօր , յուսա՝ չօղունուն սըր-
ընը օնա պունա սէյլէր , եալընըլ երգըմլարը-
նա սէպէպ օլմագ իչին :

Պիրի՝ ֆիլան տաամտան սագըն քէնտինի
տէյի օպիրինէ տօսթանէ պիր խապէր վէրիւ . սէն
սանըրսըն . քի , էթալի տօսթըուգ տուր , յու-
սա մընաֆըգըգ տըր . իքիսինի պիր պիրինէ տիւ-
շիւրիւպ , մէրամ՝ խապէր վէրալի տաամը երգ-
մագ տըր :

Շու ատամ . քիլիսէտէ շու գատար իպատէթ

իլէ տուրույօր, ճանննա մուգայեէտ պիր ա-
տամ սանմա, օնուկ սուրէթէն կեօսթէրտիկ
իպատէթ՝ ճանննա մուգայեէտ պիր կեօզէտիկ
ատամ վար, օնու աչմազա կեթիլէճէք :

Էյ տօսթում, նէ աէրսին, պունլար վազնա
սիհաթ տինլէմէյիլէ, էյի քիթապլար օդումազ
ըլա, հիւ պիրի իմլայէ կեղիւր աէրմիսին : Հաւա :
Էյլէ օլտուգտան սօկրա, սէյլէմէնին, վազ էթ-
մէնին, քիթապ եազմանըն ֆաիտէսի նէ : Եա
վսզըն նասիհաթըն պէյլէլէրէ ֆաիտէսի եօլ
ուսա, օ եիւզլէրինին փէրտէսի եըրթըլմըլ պէտ
խոյլարա՞ նէ ֆաիտէսի վար :

Տիւնեա ալընտան պէրի՝ նէ պունտան էյի
օլմուշ տուր, նէ պունտան ֆէնա տէրլէրսէ,
ճանըմ սըգըլըր : Տիւնեա տօլմա ֆէնալըր,
զիրա ինտանլար տիւնեանըն իպթիտասընտան
Ալլահը ունուլթուլար, քէնտի հայվանի մէշ-
րէպլէրինէ ուլտուլար . լաքին Էֆէնալմիպին
վագթինտէն էվլէլինի տէրլէրսէ, էլպէթտէ
գարանլըգտա կեզէն ատամըն կեօզիւ շէյ կեօր-
մէլ, էինէ էյլէ իբէն, Մըրըրըտան, Եունանիւ
տէն, Բօմալըլարտան նիլէ ֆէյլէսօֆլար չըգ-
մըլ քի, եալընըլ թապիաթլէրինին թալմի իլէ
իլմի էտէպի թէքմիլէն իճրա էթմիլէր : Հաթ-
թա պու կիւն Չիլէրօնուկ պիր քիթապընը օ-
գուրքէն, տիւրլիւ նասիհաթլէրի արասընտա,
պիր հաքիմին նագլինի օգուտում : Արըլէք,
պու ատամըն եապըրըլ շէյլէր փուլթիէրէսթ
եաղըլ տէյիլ, պիր քրիսթիյան ատամ եազմըլ
սանըրըն : Հաքիմին հագգընա տէր քի, « Ծա-
վայը հիւքմ էտէճէյի զաման մատտէնին նիճէ

օլոտուղունա՝ Ալլահ շահիտ օլաուղու խաթրնա
կելտի , տէր : Աճապա զէմանէմիզտէ պէօյ-
լէ միւլահաղաւար կելիր խաթրլար վար մը :
Սենեքա , Չիչերօն , Եուվէնալ , Փէրսիոս ,
վէ տահա նիչէ փուլթիէրէսթ ալմէրին քի-
թապլարնա՝ սու նասիհաթլարն պինլէրճէ
պինի վար քի , քրիսթկոյանլըդ լութֆունա նաիլ
օլանլար պագսըն տա ութանսըն : Պիլ եինէքեն
տի սօհպէթիմիզէ կելէլիմ :

Քենտի կիւնլէրիմիզի սէօյլէյելիմ . լաքին
քրիսթկոյանլըդն իւք սէնէլէրի իլէ բուպար է-
տէլիմ տէմէմ . զերա օ զաման ալթունու կիւպ-
րէ իլէ բուպար էթմէք օլուր . Ֆադաթ չիմտի-
քի վագթիմիզի թէֆթիլ էտէլիմ : Պիզէ օ զա-
մանտան թէվարիխ կիպի ազիմ կիւնահլար նագլ
էտէրլէր , լաքին ամմէտէ տէյիլ իմիլ , պաղը քիմ
սէլէրտէ սուլունուր , օ տա ագրպէթ փիւլման
օլուրումուլ . լաքին զէմանէմիզին պօղուգլու-
ղունու նագլ էտէճէք օլաւար , նէ՛ թէվարիլէր
օլուր : Պէնիմ սագալըմ աղարտը աօսթում .
տանա ալթմըլ երլըդ չէյտէն խապեր վէրէ պի-
լըլիմ . ինան պանա . տիւնեանըն թավըր օլգա-
տար քեօթիլյէ թէպտիլ օլմուլ տուր քի , օ
վագթի պիլէնլէր՝ շիմիքի պօղուգլուղու էյի
ֆարգ էտեր :

Պանա սօր տօսթում , պանա սօր . տիւնեա
կիթաիքճէ պէթէր օլույօր , սէպէպի նէ՞ տիր
տէյի սօր : Ալլահը պիլմէյօրուզ , Ալլահը թանը
մայօրուզ . սէպէպի օ տուր : Ալլահ հէր կիւնա-
հըմղա պիրէր զապա կեսնտէրէճէք օլա , Աէ-
լահ քիմ օլաուղուն օ զաման աղարըդ . լաքին

լուծֆիւն նէ քի, մէծպուրէն էյի եաշամտա՝
իրատեմիղն սէվապը գալմաղ: Ալլահ հէր կիւն
ղազապ կեօնտերմէյոր, կիւնահա տիւշտիւքէյն,
կիւնահքեարըն հագգընտան կեւմէյոր տէյի,
խալք Ալլահը ունուծմուշ: Գիմի Ալլահ վարօ
տուղունու, Ալլահըն թէնպիւհէրի օլտուղունու
րույա դըյաս էտէյոր. քիմի Ալլահըն էմրինի
պէյէնտիյի կիպի ելմշատըպ՝ քենտի մէշէպիւնէ
ույտուրույոր. քիմի տէ Ալլահը տէյիլ իտէ տէ,
էմրինի մատալ էէրինէ գօյուպ, ինսանը հայլան
կիպի՝ քենտի թապիտիւնէ պրապըշ զիւ՝ միւնէ,
հայվանտան պէթէր օլույոր:

Ալլահա սատըգ օլան ճանլար, հէր նէ գա-
տար ազըստ տա, տիւնեանըն պէտխուլարընա
դարըն հէր նէ վազ իշիթսէ, հէր նէ քիթապ օ-
գուսա, հագ օլտուղունու պիլեր. զիրատիւնեա-
տէ պիրի պիրի արտը սըրա կեւլպ կեչէն վապա-
լէրէ պագան տտամ՝ մէյէր ճան կեօղիւնիւ ի-
րատէթի իլէ քեօր էտէ քի, Ալլահըն էմրինէ
ասի օլա, եախօտ Ալլահըն էմրի օլտուղունա
շիւպէէ էտէ: Լոթին գուսուրու կեօղիւնիւ
գուլաղընը դափար, արգասընը տէօնէրսէ, էօյ-
լէ ատամլարա ագըլ էօրմապ, նէֆէս խարձ էթ-
մէք պօշ տուր:

Սէյլէնէն, եազըլան պունճա նասիհաթէր
քիմնէյի թէօվպէյէ կեթիրէմէտիքտէն սօկրա,
ադըմըլդէ՝ տիւնեայը օլտուղու հայտէ պրապ-
մադ տըր: Պիզ տէ՝ ինսանլարըն ճիւմէսինէ
նուր վէրէն, Ալլահըն լուծֆիւլա, օ «գարան-
լըգլարտա փարլայան», նուրա նիսպէթ՝ էինէ
գարանլըգլարարտա տուրուպ, օ «Եուրու ապ-

լայանայանլարա , , արգասաշ օլմագ իսթէյէն-
լէրի՝ քենտի հալէրինէ պրագալըմ քի , վարըս
օ արանտըդլարը կիրտապա կեօմիւլսիւնլէր :

Պիղ թանրրտան կեճէ կիւնտիւզ պու նուրու,
պու նուրուն էսէրինի նիյազ էսէլիմ : Աէ օն-
տան սօկրա էօմիւլսիւլ օլտուգճա , պէնիմ սա-
նու սաաուգաթըմ օլտուլու գատար , սէնին տէ
պանա տօսթլուգտա տէվլամ էթմէնի րէճա է-
սէրիմ :

88

ԻԼ ԱՂԶԸՏԸԱ ԱԼԼԱՀԱ ՏՈՒԱ ԷԹՄԷԳ

Պէնիմ աղիզ հալս զատէմ ,

Իլթէ պու զէվգլի . Ալլահտան իմտատա
միւհթաճ սըն տա , պէնիմ իչին տուա էտին
տէյի , պանա վէ սաիր տօսթլարա՞ մը եալվարը-
օրտուն : Ֆարազա Ալլահտան միւհթաճ օլտու-
լուն քերէմլէրէ նաիլ օլմագ իչին , էլլէրէ տուա
ըսմալլամագ Ֆէնա շէյ ալէյիլ . լաքին պէն քեն-
տիմ իչին պիլէ էթալէյիմ տուա՝ Ալլահա մագ-
պուլ օլաճաղընը պիլլիրմիլիմ քի , էլլէրէ տէ քե-
րէմ աը վէրէ պիլէյիմ : Սէն տուայը սըփարըշ
էտէյօրտուն ամմա , գօրպարըմ իսթէտիլին քե-
րէմի էլէ կեթիրմէք՝ փէք դայտըն օլմամագ
կերէք :

Սանա պու պապտէ՝ կերէք քահանալըլըմա ,

կերէք ագրապալըղըմա եագըշըր՝ պիր աղ նասի-
հաթ հաւէյիմ, տինլէ : Էլ աղղըլլա իսթէյէճէյ-
ին քերէմի ալմաղա՝ իպթիտա սէնտէ իսթէք օւ-
մալը . էյեր իսթէյին վար ըսա , հէր քեստէն էլ
վէլ սէն տուա էթմէլիսին :

Պու նէ աճաիպ իտտիա տըր , հաթթա թան-
րըը զէվգէնմէք տիր : Իշըէթտէն վաղ կեչմէք
իսթէրսին . լաքին պիր կիւն փերհիզ էթտիլին
եօգ . Էլ աղղըլլա թանըրյա նիյաղ էթմէին նէ
Ֆաիտէսի վար . թանըրը շարապ գատէհինի ղոր
ուլա աղղընտան կերլի մի չէքսին , եօգսա սէն
կիւնտէն կիւնէ իշըէթի արթըրըօրսուէն տէյի՝
տիւնեանըն շարապընը թանըրը տիրքէ մի էթսին :

Պիր գույուլյա տիւշմիւշ օլսան , սանա եու-
գարտան իփ ուզաթսալար , սէն ղայրէթ էտիպ
իփէ սարըլմայընձա , գույուտան չըգա պիլլիւր
միսին :

Պու պիր գապահաթ տըր քի չօգ ատամտա
վար . լաքին չօգ ատամտա վար տէյի , գապահաթ
տէյիլ մի . եինէ գապահաթ տըր : Պաղը պա-
պալար վար՝ էվլատըմըղ ուսլանսըն տէյի տուա-
լար ըմարլար . լաքին քենսիլէր հիչ ղայրէթ
էթմէտիլլէրինտէն պաշգա , քիմի էթտիլինէ իղ-
մաղ էտէր , քիմի հէր իսթէտիլինէ կեօնիւնձէ
կիտէր , քիմի տէ քեօթիւ իպրէթլէրի իլէ սահա
պէթէր էտէր : Պարըլար վար՝ գօճալարընըն մէշ-
րէպինտէն թաճիզ , թապիաթինի տէյիլսին՝
թիթիլլէյի վաղ կեչսին տէյի , օնա պունա տուա
ըմարլար . քենսիլէր էօթէ եանտա՝ աճը տիլ
իլէ , սիթէմ շիքէայէթ իլէ , գավղայըլա , սահա
նագըս էտէրլէր :

Ատամա աֆաթ սէօյլէտիրէր. քահանայա , մայրապետէ առւա ըամարալար. պատարագար սէօյլէտիրէր , ըասթ կեւտիքլէրի ատամա Պէնիմ իլին պիր Հայր Դէր սէօյլէ. պիր Ուլլէն, պիր Ուլլէր Բագուհի սէօյլէ, տէյի եալլարըրլար. սանքի տուա էթտիրմէք՝ աշճլլա եհմէք ըամալ լամագ տըր, իսթէտլինի սէօյլէտիքտէն սօկրա՝ աշճը պիշիրիր. քենտի օնտան էօթէսինի տիւ շինմէյէ հաճէթ տէյիլ : Էօթէ եանտա քենտիլէր՝ նէ մէշլէպլէրինի թասհիհ էտէրլէր, նէ պէսխոյլարընը պրագմալա չաըջըրլար, նէ էլ աղղլլա իսթէտիքլէրի քերէմի՝ քենտիլէր ճանտան Ալլահա նկաղ էտէրլէր :

Տիւնեաճա՝ տէվէթ ըուսուսուս տուր, վա տիշալար ըլա կէօրիւշմէք կիւճ տիւր. լաքին Ալլա՝ էօյլէ տէյիլ, հէր նէ վագըթ իսթէսէք կէօրիւշէ պիլիրիզ, վէ հէր նէ իֆատէ էթսէք, գուլագ վէրիր, ըէճամըղը տինլէր : Էօյլէ պիր մուհապէթըի փէտէրէ մասլահաթըմըղը քենտի միզ լիսանէն, վէ գալպէն իֆատէ էթմէյիպ տէ, արայա ատամ՝ գօմանըն աալը՝ նէ :

Ասը նէ տիր պիլըրմիսին. աղղըմըղ պաշգա տիւ սէօյլէր, գալպիմիզ պաշգա տիւ. հէմ իսթէրիզ, հէմ իսթէմէյիզ, մէրամ ալլատամայըղ, աուրօտուր : Վէ պէլքի պագըլար տա պաշէյմէյէ իրթիքեապ էթմէզ, աման սէմէյէ թէնէզլիւլէ Էօգ : Ալլահ պէքլէյէ, պիր աղա, պիր գատըն, տիղնի գաթ էտիպ, եիւղլենիւ եհէրէ դօսուեն, օ աղամէթ սահիպլինին հուղուրուտա քենտիյի հիչ եհրինէ գօյուպ՝ հալ իֆատէ էթսին. այըպ տէյիլ մի. “Տէրտ իլէ ա-

լուտէս յիր առաջ թօփրանդ ըմ . կիւնահըմըն չօդ,
լուդուլա սէնին հուզուրուհտա էն միսքին տի,
էնճիտէն ալչաղ ըմ, տէմէք՝ յիր քիսպար ա,
տամա եագըշըր մը :

Պիր ասըլցատէ տտամ , յիր թապիւթ սա,
հիսկի խաթուն , էլլէր քենտիյէ էլ էթէք գաուշ,
տուրուս՝ էէր էօփէր իքէն , քենտի սու գա,
տար ալչագըմընդ խաքի փայ օլմագ , քենտիյի
սիր դուրա , սիր սէօճէք եէրինէ դօմագ , բէ,
զալէթ տէյիլ մի : Օյուսա Դաւիթ մարգարէ
փատիշահ իքէն , էօյլէ էտէրտի : Պիր աստմըն
Ալլահտան միւրաճաաթը վար ըսա , օ սէնտաթ
իլէ կէչինիր՝ ֆուգարատան ատամլար վար՝ օն,
լարա էթաիրիր , էլ վէրմէզ մի : Թէրլիլի քիւլք,
ճիւ , գալփագճը , հէր քէսին կիյէճէյինի՝ բու,
ստարնը տիքմէյէ թայէին տիր . էօյլէ տէ քա,
հանալար , մայրապետէր , ջերմեռանդ աստմ
լար , Ալլահտան միւրաճաաթը օլանլար իլին
տուա էթմէյէ թայէին տիրէր . օնլարա , սիրէր
աղ էլ քերէմի վերլտիքտէն սօնրա , տահա նէ
գալըր : Պիր էսնաֆըն իշճիլիյինի վէրտիքտէն սօն
րա , թէքրար տուրուս սիլէսինճէ չալըմալլ
տէյիլա :

Գուրտ , սէօճէք , սէֆիլ , թօփրագ , չամուր,
հիլ , կիւնահքեար . քիմ՝ քիմէ սէօյլէյօրսուն :
Պիր աղա , սիր գաառն , սիւրիւ սիւրիւ հիղմէթ,
քեարլարա պոչուրույօր . փուփլա շիլթէլէր ի,
չինտէ կեօմիւլիւ , հէր րահաթը եէրինտէ , ալ
թուն կիւմիւշ ճէվահիր իչինտէ լարգ օլույօր ,
սէն՝ դուրո՝ սէօճէք մի տէրսին . էրքեանսըղ
սըն , էլէք սին , թիմարխանէյէ պաղլանաճագ
տէլի սին :

Ամնա սուլթանըմ, Ալլահ ըլա սէօյլէշէն ա-
տամ՝ քենտիյի էօյլէ խօրլամալը . զիրա եերի
կէօյիւ տէրեայը վէ ինսանլարը եարատան Աւ-
լահըն եանընտա , ինսան գարընճա գատար պի-
լէ եօգ : Տիւնեատէն պիւլէրճէ պին գաթ պիւլ-
իւք՝ շու կիւղէլ աֆիթապը եարատան , կեօք
եիւղիւնէ պունճա ելլարղլարը տիղէն , վէ նիշէ-
լերի աֆիթապտան չօգ քիւ չիւք օլմայրպ , հէ-
փիսի էլինին օյունճաղը օլան՝ գատոր Ալլահըն
էօնիւնտէ պիղ հիւ իղ :

Էյ . մուպալազա էտէրսին սէն տէ . պունլար
հէփ փափաղ լազըրտըսը տըր : Պիւլիւք օլան՝
պիւլիւքլիւլիւնտէն տիւշմէմէլի : Ալլահ ըլա պէօյ-
լէ ոէօյլէշիլէճէք օլտուգտան սօկրա , պիղ տէ
փափոզ մայրապետ աղղլըլա սէօյլէտիրիղ . օն-
լարըն հիզմէթի պու տուր . օնլար տիւնեայը
պունտուն իչին թէրք էթմիշէր , Ալլահ հիզմէթի-
նէ կիրմիշէր :

Եւ Ալլահըն հիզմէթինէ կիրմէք պու գատար
ալանգ շէյ մի քի , սիղ քիպար աղալար գատըն-
լոր իրթիքեապ էթմէյօրսունուզ : Հէր նէ օլուր-
սա օլսուն . պու գատար հիզմէթքեարա պույու-
րան ատամա՝ հիզմէթքեարըգ իսմի եագըլմաղ
շէյ տիր : Պէշինճի նք Պիոս փափ , վէ տահա
նիշէլերի վէրտիքլերի ֆէրմանլարտա պիլէ՝ Աւ-
լահ գուլու տէմէյէ ճէսարէթ էթմէղլեր իտի ,
Ալլահըն գուլլարընըն գուլու տէրլեր իտի : Պու-
խօլլուղու՝ քիլիսէնին էն ալա մէսնէտինտէ օ-
լանլար իրթիքեապ էթտիքտէն սօկրա , օնլար-
տան աշաղա օլանլար նիշին ութանաճագլար
ըմըշ :

Օնլար նք ումուշ, ալազ կեօնիւլիւլիւք օլ-
ուուն տէյի էօյլէ էտէրլէր իմիշ . հէր քեսին նք
օլմաղա պօրճու եօլ ա : Հայ հայ . նք օլմազ՝
հէր քեսին պօրճու տուր , զիրա պաշընը աւե-
տարանա պաղլայրալ՝ Ալահըն էմրինի էտա էթ-
մէք՝ հէր քեսէ պօրճ տուր :

Ամմա պու լագըրտըլարը սիզին կիպի աղալար
գատընլար զէվգլէնիւր . վէ Ալահաան իսթէտիյ
ինիզ քերէմի՝ իսթիտա սիզ կեօնիւլ ալ չաղըլը-
լա նկազ էթմէլիսինիզ տէյէնէ կիւլէրսինիզ . էլ
աղզըլա տուա էթտիրմէք՝ սիզին՝ պիր եանտան
եաղ տեօքիւս , ալէվլինի պէսլէտիյինիզ աթէշէ՝
էլ էլի իլէ սու տէօքտիրմէք տիր . պէօյլէ ա-
թէշ սէօնմէզ տէյէնէ սիզ Ֆիքրինիզտէն՝ եու-
գարըքի տէսիլիմ ճէվապարը վէրերսինիզ :

Անճագ պիլ քի , պու սուռտուղում լօգմա՝
ուան հէր նէ գատար չինէնմէզ իսէ տէ , սէն
պու ագըլտա օլտուգճա , եանի , քենտին պի-
գայտ , էթտիրտիյին ըէճայէ զըտ , վէ գալլինտէ
քիպիր էթտիքճէ , օ էլ աղզըլա ըէճա էթտիյ-
ին քերէմէ նալի օլմազ տէյիլ , օ ըէճայը գա-
պուլ էտէճէք թանըրնըն զազապընը թահրիք է-
տէրսին :

Էլին տուտսըլա պիթմէզ գարտաշ . Էֆէնտի-
միզ “ Իսթէյին , ալըրսընըզ , տէտի . “ Իսթէտին՝
ալըրսընըզ , տէմէտի : Հայ , սէն իսթէտիյին եէր-
տէ՝ ախէրէ տէ իսթէտիր , հէլիլինիզին տուալը
պիր եէրէ կէլիրսէ , օնա սէօղիւմ եօգ :

Պիլիրիմ , պազը տուամլար վար , էօլիւ էայ-
գայըճըա հազ տէյոլին տէյի՝ պէօյլէ նասիհաթ
վէրերլէր , վէ աուայը պօյուլըրնա ալըրար :

անձադ պուռ տուաճըլար՝ տուայը տէրւհտէ
էթտիքէրի զաման՝ տուալարը մագպուլ օլմագ
իչին, տուայը ըսմարլայեան տա տուայա եար-
տըմ էթմէլի, վէ տուատան զլյատէ ամէլլէրինին
էլլին իւէ Ալլահա լայըդ օլմաղա ճահտէ էթմէլի
տէյի նաւիհաթ էթսէլէր, կիւղէլ օլըւր տախայր,
իրատլարը քեսիլմէսին տէյի, օ նապիք մէշքէպ
աղալարը գատընլարը կիւճէնտիրմէք իսթէմէզ-
լէր : Վէ օ էօնլէրինէ տիւշիւս, տուալար՝ նիյ-
էէթլէր, սատուգալար էթտիլիտ, տէֆէթէրինի
քենտիլէր թուլթանլարը անմամ : Պու գատարը
էլ վէրիր . պիզ քենտի սօհպէթիմիզէ պագա-
լմ :

Կերչի շէրիտէ էլ վէքիլիւ քէլ-անըլ տէրլէր .
վէքիլ օլան անըլ կիպի տիր . պէլի, էլ էլի իւէ օ-
լաճագ շէյտէ էջլէ տիր . լաքին Ալլահա տուա
էթմէտէ՝ միւհլթաճ օլանըն գալպի կերէք . վէ
գալպի շէջլէ օլմալը քի, էյէր տիւլ իւէ էթտիլի
տուայա ույմաղուս, տուապը պօշ տուր, մագ-
պուլ օլմազ . փափաղանըն էթտիլի սօհպէթէ
տէօնէր, կիւլիւշմէտէն զայըլ իշէ եարամաղ :

Փաղար եօրթու կիւնլէրտէ քենտին իչին էլէ
պատարագ կեօրտիւրսէն, պօրճունու էտա էտէ
պիլլըմիսին : Իլ աղզըլա կիւնահլարընը պիր
խոստովանահայրա սէջլէթսէն, եախօսա ունիին
փառալէա խոստովանաքընը պիր ախէրէ էթ-
տիրսէն, սանա պիր Ֆաիտէսի օլմըր մու :

Ամա պէն լայըդ տէյիլմ, Ալլահտան շէյ
տիլլէմէյէ եիւղիւմ եօդ, ծնուն իչին Ալլահ ըլա
միւնապէթի օլանլարա մուրաճաաթ էտէրիմ :
Նէ կիւղէլ . էյէր Ալլահըն խաթըրըն ինճիթ .

միշտին տէյի՝ դօրգուհնտան ճէսարէթ էտէմէյօր.
սան , սէօղիւմ եօգ . լաքին սէննիքի դօրգուհն հի.
Ճասլը տէյիլ, քիպիր տիր, քիպրինսէն ութանը.
օրուհն . օյուսա քիպիր՝ Ալլահըն տահա զիտտէ
կիւճէնէճէյի շէյ տիր : Գիշի էլ աղըլլալ րէճա
էթտիրտիլինի , քենտի տէ դալլալի իլէ իսթէմէլի.
վէ գալլալի իլէ տէ իսթէր օլտուղուհնու անլաթ.
մագ իշին , օ սայ էթտիլի ճանըն՝ էպէտի սէլա.
մէթինէ չարըլմալը : Պիր խասթանըն էթրաֆը
հէքիմէ րէճա էտէրլէր , շու խասթայա մուգայ.
էէտ օլ տէյի սըփարըլ էտէրլէր . հէքիմէ պու
գատար թէգայեիւտտէն սօնրա , խասթա պի
գայտ եաթըր , քենտի քէյֆինէ՝ մուղլի շէյլէր
էէր , միտէսինի վիւճուտուհնու խարապ էթմէյէ
չաըլըրսա , օ խասթանըն էյի օլմաղա կեօնլիւ
վար տէրմիսին :

Պիր գաթլ օլաճագ եարամաղ իշին տէվէթին
րիճալէրի փատիշահա րէճա էթտիքլէրի եէրտէ
եարամաղ կեօքսիւնիւ կերէ կերէ գարըլըրսա
կեչսէ , փատիշահա տիլ չըգարուս , տիւրլիւ մաս.
գարաըլըր ըլա փատիշահը զէվգլէնսէ , փատի.
շահտան աֆվ տիլէյօր տէրմիսին :

Էյ պիրատէր . Ալլահտան մէրհամէթ իսթէյ.
էն աուտմ՝ քենտի իսթէմէլի . վէ կեօնլիւնիւ
էէնիպ , կիւնաճքեար օլտուղուհն իգրար էթմէ.
լի . թանըրընըն մէրհամէթի վանի տիր , էօյլէ ա.
տամը րէտտ էթմէզ : Պիլերիմ, պու սէօյլէլիշմ՝
պու ասիրտէ աճաիպ կեօրիւնիւր , լաքին կեօ.
րիւնսիւն , մանի տէյիլ , էինէ հագ տիլինճէ՝հագ
տըր . Ալլահ թէպտիլ օլմուշ տէյիլ . պիլիլեք.
լիէյիւ զաթինտէ նէ իտի իսէ , հալա էինէ էօյլէ
տիր :

Սէնինճէ նէ խօշ շէյ օլճուտու . պէյէնտիյին
կիսի եէյէ իչէսին , պուրնունասէք շարպասպօ-
ղուլարն , իսթէտիյին կիսի եաշպասն , ան-
տան սօնրա էլ տուասըլա մէրհամէթ պուլասն .
փօճ , նէ տէվէթ տիր օ : Եուգարըքի տէտիյ-
իմ կիսի , պիր գույուլա տիւշսէն տէ , եուգար-
տան ուղաթարգլարը իփէ եափըշմատան չըգա
պիլսէն , պիր ազիմ միւճիղէթ օլճուտու :

Կէ սանըյօրուղ . Ալլահ պիղէ միւհթաճ տըր ,
էօյլէ մի . խուսուսա քիսար աղալարա՝ քիսար
գատընլարա մէճպուր տուր , էօյլէ մի սանըյօ-
րուղ . էյ զավալը . Եսայի մարգարէնին տէտիյ-
ինի տիւշիւնէլիմ քի , սալթ քիսարլար տէյիլ .
« Պիւթիւն տիւնեանն խալգը եանընտա էօգ
կիսի տիր , » (Խ . 17 :) Ալլահ պիղէ քերէմինի
գըսգանմաղ , վէրիւր ամմա , ինճիլի տօմուղլարն
էօնիւնէ տէգըմէղ :

Եա պիղիւր ըիւթպէմիղ Ալլահն էօնիւնտէ
հիչ սայըլմաճ մը . քիսար ըլա պայաղը խալգ՝
Ֆարգ օլմայաճագ մը . քիսար օլան տա պայ-
աղը խալգըն պայաղը տիլինի , պայաղը թաւըը-
նը մը գուլլանսն :

Բիւթպէ նէ տիր , քիսարըգ նէ տիր . պուն-
լար հէփ քիւֆիւր տիւր . քիսար տէտիյին տէ
պայաղը խալգըն եափըլտըղը թօփրադտան եա-
փըլմը տըր . զէնկինի զէնկին , Ֆաղըրը Ֆաղըր
էտէնին էօնիւնտէ՝ ըիւթպէ Ֆարգը էօգ տուր .
հաթթա պու խտախլար՝ Փօտուլուգ պէշարէ-
թի օլտուղունտան , պու միսիլի քիսարլար՝ Ալ-
լահն ինտինտէ էն էտնա տիլէնճիտէն տէ աշա-
ղա տըրլար :

Գարտինալ Չիպօ հօլէնի իբի սէնէ օլտու .
պու առամ զաթինտէ պէյզատէ՝ վէ քիւսէնին
պէյլէրինտէն իբեն , կեօնիւլիւ զլիւլանէ պագ
քի , սաղլըղնտա հիզմէթքէարլարլըլա հօղ գար .
տաշ կիպի կեչինիպ հօղաւքտէն սօկրա , հիղ
մէթքէարլարլ տա քենտի մէզարլննէ էթրաֆը .
նա կեօմիւլիւն տէյի թէնպիհ էթտի . վէ քեն
տի մէզար թաշնը քենտի չիզտիրտի , իւղէրինէ՝
« Պուլնտա եաթան էտնա գուրո Չիպ օտուր , սէ
յի եազուրտը : Պագ , պու առամ՝ ախրէթտէ
տիւնէա պիւյիւքլիւյիւ սայըլմայաճաղընա նէ
գատար գանմըլ ըտը :

Սէն պէքլէ , պէքլէ . ճէննէթտէ քիպարլար
իչին պաշգա պաշգա քէօշքլէր տէօշէնիյը .
ֆուգարատան քիմնէ կելիրտէ՝ գահվէ օճաղընտ
կեօմտէր : Էյ զավալը . ֆօտուլլուգ պիր տէ .
ֆ'ա ճէննէթէ կիրէյիմ տէտի , էպէտ-էլ-էպա տ
սիւրկիւն օլտու , պիր տահա կիրէճէյի եօգ :

Բիւթպէ՝ նէ տէմէք աիր , պիւյիւքլիւք նէ
նէ տէմէք տիր . գատըր Ալլահըն եանընտահէփ
քիւլիւքլիւք տիր , հէփ թօզ թօփրագ տըր . հիլ
իլէ հիլ տիր . վէ օ պիւյիւքլիւք իտտիասը էտէն
աղալար գատընլար՝ պու հագ ուղիւ աղըլա .
ըրնա գօմասըգճա , հիլտէն տէ պէթէր օլուրլար :

Հայ հայ . պու սէօլիւմ կիպի հագ շէյ օլմա .
սըղընա աղըլն եաթա , տիւնեանըն էն պիւյիւք
փատիշահլարը պիլէ՝ թանրընըն եանընտա նէ
ալագ շէյ օլտուլունու անլարըն . վէ թանլը .
տան իսթէյէճէյին քերէմի՝ քենտին իրթիքեապ
էթմէղ կիպի , էլ աղլըլա իսթէմէքտէն սաթ
իպա էթմէք տէյիլ , էիւլիւն գօյու եէրէ գա .

փանըպ՝ օնուն սանա էթտլի քերէմլերի , սէ-
նին օնա էթտլին նամքէօրլիւքլերի լուպար էթ-
տիքճէ , ութանըս ալլայարագ , աման տէյէճէք
չօդ մատտէլէր պուլըրսուն :

Իմտի էյէր սէն պօրճուն օլանը իճրա էտիս ,
խոշունտան վաղ կէչմէյէ՝ եիւրէքտէն պիր ղայ-
րէթինի կեօրիւրսէմ , պէն տէ նալայրգ տուամ
ըս սանա եարտըմ էտէրլիմ . եօգսա սէնին
երգմաղա չալըշտըլըն էվի՝ պէն եափմաղա եօ-
րուլամամ : Պագը , պու սէյլէտլիմ նասի-
հաթլարը պիր էյի տիւշիւն տէ , սէնին նէ տէրէ-
ճէտէ մուհապպէթլի ագրապան օլտուղումու
անլարսըն :

89

ՄԻԻՃԻԶԱԹ

Աղիղիմ ,

Մաղուր օլսուն , պէն սէնին իթիգասընտան
շիւպհէ էթմէյէ պաշայօրում : Ումարըմ , սէօ-
ղիւմէ կիւճէնմէզսին , զիրա սէնին ագլըն Ֆիրա-
սէթին վար . վէ չիւնքի էթտլին վէսվէսէլերի
պանա աշտըն , պէնիմ Ֆիքրիմի սօրայօրսուն ,
կերէք քի պէն տէ սանա տօլրուսունու սէյ-
լէյիմ :

Լպքին սէնին օ վէսվէսէլերինի հալլ էթմէ .

տէն, տուր քի իսթիտա սօն եազտըղն մատ-
տէյէ ճէվապ վէրէյիմ: Ֆիքրիմաէքի պու շիւպ-
հէլէրի աէֆ էթմէք իշին, պիր միւճիզաթ կեօր-
մէք՝ փէք իսթէր իտիմ տէմիշսին: Իսթիտա պու-
նա ճէվապ վէրէյիմ. քի, պու մատտէնին իւզէ-
րինէ սէյլէյէ ճէյիմ՝ սօրտուղուն շիւպհէլէրին
հէփսինին ճէվապընա պէտէլ օլա պիւր:

Ինան, պէն սէնի թանճմասամ, կեօղին
կեօրմէզ քեօր, ադըն եէթիշմէզ սէմէ սին տէր
իտիմ. զիրա պիր աաամ կեօղիւնիւ նէ եանա չէ-
վիրուէ, պագտըղը չէյի կեօրիւր օլտուգտան ոսկ-
րա, պիւլէրճէ պին միւճիզաթ կեօրիւր: Ան-
ճագ խալզըն միւճիզաթ տէտիլ լաֆզա պա-
դարսան, պէնիմ պու լագըրտըմ սանա աճաիպ
կեօրիւնմէք կերէք:

Կերջի խալզ միւճիզաթ տէյի՝ պիղիմ թապի-
աթ տէտիլմիզ չէյին նիզամընտան խարը՝ օլան
վագ՝ ալէրէ տէր. եանի, պիր գօգմուշ շիւրիւ-
միւշլէշին աիրիլմէսի կիպի, պիր տաղըն հալա-
տա ուչմասը կիպի, սույուն եօգուշ եուգարը
եիրիւմէսի կիպի, թաշարըն պիր պիրի իլէ տէյ-
իւշմէսի կիպի, վէ պուլնա քեզալէք կեօրիւլմէ-
սիք չէյլէր անլար:

Լաքին պուլնար՝ տիւնեանըն եարատըրընտա
Ալլահըն հիքմէթի իլէ գուրուլմուշնիզամա զտտ
օլմանլա, հագ թաալա պու իսթիլալէրէ հէր
զաման իզին վէրմէզ. զիրա էվվէլա պու միւքեմ-
մէլնիզամըն սըգճա սըգճա իսթիլալինտէն՝ նօգ-
սանիլէթ վէ գարարսըղըգ չըգար քի Ալլահըն
գուտրէթ ինտէ օ չէյ օլամալ: Սանկա պու-
միւճիզաթլար փէք չօգ օլուրսա, կեօղիւմիւզ

ալըշըր, պուռնլարա տա թապիաթին հիւքմիւ տիր տէր, Ալլահա օլաճադ իպատէթիմիդի ար- թըրմաղա հիչ պիր ֆաիաէսի օլմաղ: Սալիսա Ալլահ պուռնճա կեօղէ կեօրիւնիւր միւճիղաթ- լէր էթտիքաէն սօկրա, պիր դաչ իթիգատսըզ ատամըն խաթրընը հօշ էթմէք իչին, եէնիաէն միւճիղաթ էթմէզ. իսթէր ինանսընլար՝ սէճտէ էթսինլէր, իսթէր ինանմասընլար, քէնտիյէ հիչ լուզումու եօդ:

Պիղիմ պուռնլարտան զկյատէ պիր սէպէպիմիզ տահա վար, եանի, էթրաֆըմըտա օլ գատար չօդ միւճիղաթ վար քի, ինանաճադ ատամ՝ զկյատէյէ միւհթաճ տէյիլ: Վէ էյէր պիր Ալլահ՝ օլտուզունա, վէ պուռ Ալլահ պիղիմ վէ հէր շէյ- ին իպթիտասը օլտուզունա, վէ պուռ Ալլահա սէճտէ էթմէյէ պօրճլու օլտուզումուղա իման կէթիրմէյէ՝ շիմտիյէաէք օլան միւճիղաթլէր քի- ֆայէթ էթմէզսէ, պուռտան սօկրա էտէճէքլէ- ըի սէ նաֆիլէ օլուր:

Շէյյէ քի Ալլահ քէնտիյի պիղէ թանըթ մադ իչին, եէնիաէն միւճիղաթ իսթէմէք՝ հէմ էտէպիսիզլէք տիր, հէմ կեօղիւմիւզ էօնիւնտէ ալաղըմըզ ալթընտա սալըսըզ միւճիղաթլար կեօ- ըրիւպ տէ միւլահաղա էաիպ, միւճիղաթ օլտուգ- լարընա ինանմամադ՝ պիլէ պիլէ քէօրլիւլիւ իր- թիքեապ էթմէք տիր:

Շիմտի սէն պանա սօր քի, պուռ տէտիյին միւ- ճիղաթլէր հանկիլէր տիր քի, թապիաթին ֆի- իլի օլմասըն. զիրա պէնիմ սանա միւճիղաթ տէ- տիյիմ՝ թապիաթին հիւքմիւնտէն խարիճ էյլէր տիր տէ: Ալլահ սանա էյլէք վէրսին: Եա պու-

Թապիաթ տէտիլին նէ տիր : Էյէյ տիւշիւնիւր,
սէն, Թապիաթ տէտիլին՝ զէնճիրէմէ միւճիղաթ
տլըր . Թապիաթին եափաղը շէյլէրին պիրինի՝
սէն եափա պիլլըմիսին . եօգ . Էյլէ օլտուգտան
սօնրա , ինսանլարըն եափամայաճաղը շէյ միւ-
ճիղաթ տէյիլ մի : Օնտան մնտա պու Թապիաթ
տէտիլին՝ նիճէ , նէ Թարզ ըլա , նէ ալաթ ըլա , նէ
սէպէպ իլէ պէյլէ իշէյօր . օնու սա պիլմէգսին :
Էյլէ օլտուգտան սօնրա , օլտուղունու կեօ-
րիւպ տէ , նիճէ օլտուղունա աղլըմըզըն էրմէ-
տիլի՝ պինլէրճէ պին շէյ միւճիղաթ եօգ մու :

Ճանընը սէվէրսէն , օ ուճու պուճաղը պու-
լունմաղ կեօք տէրեասընտա , ալթը պին սէնէ-
տէն պէրի այըն կիւնէշլին երլաղլարըն պիր պօ .
ղուլմաղ նիղամ ըլա էթտիքլէրի տէվրէ սլադմաղ-
մըսըն քի , նէ պիր պիրլէրինէ չաթարլար , նէ
նիղամլարընը շաշըրըրլար . վէ տէվիրլէրի օլ գա-
տար ույլուն տուրքի , պու կիւնքի կեօրտիւյիւ-
միւզ տէվիրլէրի նիչէ եիւզ երլ էվվէլ , ինսան
օղուլարը հիսապ էտիպ , խապէրինի վէրմիշ
տիր : Պունլար միւճիղաթ տէյիլ մի :

Եա պու տիւնեանըն քիւրէսի՝ իսթէր տէօնէր
օլսուն , իսթէր տուրուր օլսուն , ւսըլ վիւճու-
տունուն աղըրլըգ հիւքմիւնէ կեօրէ՝ Թապիաթի
աշաղա տիւշմէք իքէն , հավալարըն օրթասընտա
մուալլապ տուրտուղու՝ միւճիղաթ տէյիլ մի :
Պունլարըն սէպէպինի անլայան վար մը . վէ պու-
քիւրէլէրէ՝ Թա եարատըրլտան Թայէին օլան
Թարիգի Թէճաուզ էթմէմէք իշին , հիքմէթի ի-
լահինին գօտուղու նիղամա քիմ աղըլ էրտիրէ
պիլմիշ :

Միւշիգամ իսթէրսին համ. եա օ եէրտէ պի-
թէն օթլարըն ֆիտանլարըն հէր պիրի պիրէր
միւշիգամ տէյիլ մի: Սէյլէսէնէ պագայլմ:
Եէրէ պիր թօխում տիքերսէն, եախօտ չօդ տիւր-
լիւ թօխում տէօքերսէն, նիճէ օլուր տա, օ թօ-
խումլարըն հէր պիրի չիլէնիր, քիմի օթ, քիմի
մէյվէ, քիմի զաճլավաթ, քիմի աղաճ օլուր, նասըլ
օլուր տա, օ թէմպէլ թօփրադ պունլարըն հէփ-
պինի ուլանսըրըր հաֆագա վէրիր, պիւլիւտիւր:
Թօփրադըն օ ուֆաճլպ փարչալարը՝ հիչ պիր
լէզզէթի եօլ իքէն, նասըլ օլուր տա, օ թօխում-
լարըն կեօղէ կեօրիւնմէզ մէսամաթ տէլիքէրին-
տէն իչէրի սիւզիւլէ սիւզիւլէ եօզ վէրիր, քիմի
այրլպ օթու օլուր, քիմի մարուլ օլուր, քիմի
րեզէնէ օլուր, քիմի քէրէվիզ, քիմի մայտա-
հօս, վէ տահա պինլէրճէ պին սիւրլիւ շէյ օլուր
քի, հիչ պիրինին նէ պիչիմի, նէ չէշնիսի, նէ
դօդուսու օպիրինէ պէնզէմէզ: Ադըն եէթի-
չիրսէ, պունլարըն ճէվապընը վէր: Պու էօղիւ՝
օլա քի թօփրադ տիւրթէ, օլա քի կիւնէշ չէքե,
սուլայան եաղմուր ուլա պէրապէր՝ նասըլ օլուր
տա, հէր պիրինի սիրէր րէնի չիչէք եափար. վէ
քէնտիտէ հիչ պիր քօդու եօլ իքէն, հէր պիրի-
նէ պիրէր տիւրլիւ թաթլը րախհա վէրիր: Պու
թօփրադըն էօղիւ, օ կեօքտէն եաղան եաղ-
մուր, աղաճլարըն սըգը քիւթիւլիւ մէսամաթ-
լարընտան իչէրի նասըլ իշէր տէ, օ տաթսըզ
լէզզէթսիզ քիւթիւլիւն հէր պիրինէ պիրէր
տիւրլիւ չիչէք, չիչէքտէն սօլլա սիրէր տիւրլիւ
մէյվէ վէրտիրիր քի, պիրինին շէքը, րէնիլի,
դօդուսու, լէզզէթի, հիչ օպիրինէ պէնզէմէզ:

Պունկարըն նասըլ օլտուղունու անլասա պելըր միսին :

Ըսըճագըլդ եումուրթայա նէ եափար քի, իջինտէքի թօխում ճանլանըր, գըմըլտանըր, անասընա պէնզէր սլր եսլըու չըգար, անասը կիսլ պէսլէնլր, անասը կիսլ ուչար, անասը կիսլ եուվա եափար, անասը կիսլ էօթէր, շէջլէ քի, սլր պիւլպիւլիւն էօթմէսլ սագա գուշու նա պէնզէմէզ :

Էյէր պունկարա աղըն էրմէզսէ, պունկար կիսլ տահա նիչէ պլնլէր վար քի, նասըլ օլտուղունու պիլմէզսին. պունկարըն հէփիսի միւ ճիղաթ տէյիլ մի : Գարընճանըն եաշամասը, կեօզիւնիւն կեօրմէսի, գըմըլտանմասը, գանընըն ճէվէլանը, վիւճուտունու պէսլէնմէսի, եէտլիլնի հաղմէտիպ՝ թագսիմ էթմէյէ օլան ալաթլէրի, հէփ միւճիղաթ տէյիլ մի : Հէփսին տէն գաթի նաղար, տըմաղընըն քեպէլնլի քի, քէնտի ճիւսսէսինէ նիսպէթէն՝ չօգ ուզագասան զախիլէնին գօգուունու ալըսլ տա, եէր ալթըն տան չըգըսլ, ամալարը պուլուսլ, պուլտայը քէն տի մաղարասընա թաշըսըղը՝ ազ միւճիղաթ մի : Գըշըն զախիլէսինի եազտան թէտարիք էթտիլ՝ ազ միւճիղէթ մի տիւր քի, ուսլու ագըլը ին սանկարըն նիչէսինին տիւշիւնտիլիւ շէյ տէյիլ հաթթա չօղու զըստընը էաէր :

Պիւր միւճիղէթ տէ արընըն պալ եափմասը տէյիլ մի : Իթիմաս էյլէ, պէն պու արընըն հիւնէրինէ պագտըլճա, եսրատանըն հիքմէթինէ հայրան օլուրում : Օթլարտան չիչէքլէրտէն՝ արտ այագլարըլա մում տէվլէրիւ, վէ սլր մարիֆէթլէ

էտէր քի, ինսանլար ետփմադ միւմքին տէյիւ .
պու ալտըղը մում՝ հիչ պիր շէյէ պէնզէմէզ, օւ
տուղու եէրտէն այրըլմազ պիր շէյ տիր.քի.քիմ
եէճիլէրին հէփիսի պիր եէրէ կեւէ՝ այըրա
մազ :

Վէ պուրնուշոււա չիչէքլէրտէն պիր թաթը
էօզ ալըր . վէ տաա չայը կիսի , պիպէրիյէ կիպի ,
պիզիմ տըմաղըմըզա աճը կեւէն չիչէքլէրտէն պի-
լէ պիր թաթը էօզ չըգարըր քի , հիչ պիր շէյէ
գըլաս տէյիւ . սօնրա օ տէվշիրտիյի մում ոււա ,
արշընը փէրկէլի օլմայարադ , հէփ պիր պիչիմտէ
պիր պիրինէ պիթիչիք ալթըշար.քէօշէլի հիւճրէ-
ճիլքէր ետփար , գըշըն օթլար չիչէքլէր գուրու-
տուղու վագըթ քենտիյէ լազըմ օլան նաֆագա-
սընը՝ օ հիւճրէլէրտէ սագլար :

Կիօգլւմ էօնիւնտէ պոււնլարտան պիւյիւք ,
պոււնլարտան աճափպ միււճիւզաթլար օլմասա
պիլէ , եարատանըն դուտըլթիլնէ՝ եէրէ գափա-
նըպ , սէճտէ էթմէյէ պոււնլար տա եէթիշիր .
վէ էլինտէն չըգան՝ էն քիււչիւք շէյին նասըլ օւ
տուղունա ագլըմ եէթիշմէտիլինէ պագտըզճա ,
քենտիմի շաշըրըրըմ :

Պիր ազ տուր տա պէօճէքլէրին սիւրիւսիւնէ
պագ . հէր պիրինին շէքլի՝ ըէնկի պիրէր տիւր-
լիւ նիչէ՝ տիւրլիւ քէփէնէքլէր՝ ճինսլէրի ֆարգ
օլմագ իչին , հէր պիր ճինսին գանասը պիրէր
տիւրլիւ նադըշ ըլա մինէ կիսի նագըշը . նէ
հայրան օլաճագ շէյլէր տիր . պիր քերրէ գու-
րուղուշարընա պագ . խուսուսա գանատլարը-
նըն իւզէրինտէքի թօղուն՝ ուսոււա պիր տա-
նէսինի գալարը տա , պիր սիյահ շէյ իւղէրինէ

գօ, խուրոտէսին իլէ սագ, օ թօղ գըլաս էթ,
տիլինին հէր տանէսի՝ պիրէր գալէմլի թիւյ տուր:

Եռմուրթաւարընը սօուգտան ըսըճագտան
հըֆղ էթմէք իշին, հէր պիրի պիրէր հինէր ի
լէ տուրլիւ եռւլալար եափրպ, եռմուրթալը
սագլամալարը. եռմուրթատան չըգըպ, եարտ,
տանըն թայեկին էթտիլի պիւլիւքլիւյէ կելնճէյէ
գատար, պէսլէնմէլէրի, քեփէնէք իքէն գուրտ
օլուպ, պիւթիւն գըշ՝ աճ սուսուզ գօզայա գա,
փանմալարը, վէ եազ կէլտիքլէյն, եէնտէն քե,
փէնէք սօլմալարը՝ հէփ միւճիզաթ տէյիլ մի:

Պազը րէնկեամիզ թըրթըրլարա սագ քի նէ
կիւզէլ շէյ տիր: Պէն սանա պիրինի սեյլէյիմ,
պագըսընը սէն կեօրտիւյիւն եէրտէ պագ, թէֆ,
թիշ էյլէ: Պուշլարըն պիր ճինսի վար, էքսէրիւ,
եա սիւտլիւճէ օթուշ իւզէրինէ եափըզըր, պիւյ,
իւքլիւյիւ սըրչա փարուսգ գատար օլուր, իւզէ,
րինտէքի թիւլէրին կիւզէլլիլի պիր շէյէ գըլաս
տէյիլ. ոյլու ոյլունճա իքի եանըն տա պիր
աճալպ հէնտէսէ իլէ տիղլիլ պէնէքլէր. քիմի
սարը, քիմի սլահ, քիմի մայի, քիմի ալ, տիլ
իլէ թարիֆ օլունուր շէյլէր տէյիլ:

Եա իփէք պէօճէյինէ նէ տէրսին. պիր միւ,
ճիզաթ տա օ տէյիլ մի քի, իջի մալէս կիպի՝ պիր
սուլու շէյ տօլու՝ ելմէագ պիր գուրտ՝ ալզըն,
տան սիշարը պիր էօղ վէրիւր քի, հալալը կէօր,
տիւքլէյն փէքիշլը, էլէ կելմէզ ինճէճիք թէլլէր
օլուր. գարնընտան չըգան պու էօզիւ էօրէ էօրէ
պիր գօզա եափար, իշինտէ գալըր, վէ պու եափ,
տըզը գօզա տալիմա պէյզա օլուր: Գօզանըն
իշինտէ թալ գալըր. վէ սօկրա պիր ղայըր սու.

րէթոտէ տիշարը չըդար , եռամուրթասընը տէօ-
քեր : Վէ եարատանըն հիքմէթինէ պագ քի ,
հէփսի էրքէք , եա հէփսի տիշի օլմաղ , իլլա ճին-
սինի սագլայա պիլսին տէյի՝ քիմի տիշի քիմի էր-
քէք օլուր :

Պու պիր տէրեա տըր քի սէօյլէմէյիլէ թիւ-
քենմէլ : Պիր ալ տա տահա ուֆաճըգլարը սէօյ-
լէյէլմ : Պաղը քերրէ եա էլլին իւսթիւնտէ , եա
պիր քեաղըտ , եա պիր քիթապ իւղէրինտէ սու-
ղը ուֆաճըգ սինէքլէր ուչուչուր քի , ճիպրէ
սինէյինին եարըսը դատար պիլէ եօգ : Պէն պուռն
լարըն պաղըսընը՝ փարմաղըմըն ուճուռնու նէմ-
լէտիպ ուսուլլա էօլտիւրմէտէն թութմուշում ,
վէ իքի պիլլուր արասընտա՝ ըղըղա թութմուշ ,
խուրտէսլին իլէ պագմըլմ : Հայրան օլաճապ
չէյ տիր : Օ ուֆաճըգ հայվանլարըն պաճադ-
լարընտաքի օյնագլար . քիմի պիր եանա դաթ
օլուր , քիմի օպիր եանա . ուղըն պիղ կիպի
պըրդլարը , գանտուլարը , կեօղ իւլէ կեօրիւլիւր
չէյլէր տէյիլ : Պէն հալա իքի տանէսինի իքի պիլ-
լուր արասընտա սագլամըլմ : պաշլարը եիւղէրի
թըպղը քետիւէ պէնզէր , գուլագլարը պիլէ սէ-
ջիւր . այագլարընը կեօրսէն , հէնտէսէ իլէ՝ եեր
եեր ուֆաճըգ թուլլէրի վար : Պու ուֆաճըգ
հայվանլարըն տա հասսէլէրի վար , շէյ եերլէր ,
սինտիրիլէր . գանլարընըն ճէվլէանը վար , եէ-
տիքլէրի նաֆագա թագօթմ օլուր . հայաթի
րուհլար՝ իրի հայվանլար տա եաշամաղա , դը-
մըլտանմաղա , տուլմաղա էթտիքլէրի հիզմէթին
հէփսինի՝ պու կեօղէ կեօրիւնմէղ ուֆաճըգ
թէնճիւլէղէրտէ տէ թէքմիլէն իճրա էտէրլէր :

Հէր շէյտէն դաժի նաղար՝ կեօղէրի էօյլէ քեւ.
քին տիր քի, պիր փարմաղընը էօնիւնէ գօսան,
տէր ագապ եա ուշարլար, եա էօլլարընտան
տէօնէրլէր: Պունլար գուարէթի իրահինին միւ.
ճիղաթլարը աէյլի մի. լաքին պիղ հիչ տիգ.
դաթ էթմէյօրուզ:

Էօրիւմճէյին, վէ օնա քեղալիք ուֆաճըդ.
պէօճէքլէրին այագլարընը, աղալարընը պիր
պիր սէօյլէյէճէք օլտամ սօնու կէլմէզ: Օ պիղլմ
պիլաիքլէրիմիղ սիրքէ իւղէրինտէ կեղէնլէրտէն
մաստա տահա նէ խուրտէ հայվանլար վար, պի.
պէրի վէ պաղը օթու. դայնար սույա պրազը.
սան կէօրինիւր. վէ օնլար կիպի տահա նիչէլը
վար քի, կեօղ իւլէ կէօրիւմէզ, խուրտէպլինէ
միւհթաճ տըր. լաքին պունլարը սէօյլմէյլէ պի.
թիրէմէմ:

Պէն քենտիմ վար իքէն, տիշարտան նէյլ՝ շէյ
արարում. պէն քենտիմ պիր միւճիղաթ տէյ.
լիմլիմ. հաթթա միւճիղաթլար մէճմասը
տէյլիմլիմ: Պէն էթ իլէ քեմիքտէն եափմա
պիր վիւճուտում. պանա պիր գուարէթ վէրիւ.
միշ տիր քի, նապըլ օլտուղուն պէն տէ պիլմէմ.
խթէր այագտա տուրուրում, իսթէր գըմըտա.
նըրում, էէրէ տիւլմէմ, քիմնէ պէնի տիւրվմէ.
տէն՝ եիւրիւրիւմ, գօշարում, սըչըրարում, տուրու.
րում, լագըրտը էտէրիմ: պունլար պէնտէ նա.
սըլ օլուր պիլմէմ: Վիւճուտումտա պինլէրճէ
պին ալաթլար վար քի, տուրմայըպ գըմըտան.
մագտա տըր, պէն ֆագաթ պիր դաշընը տույա.
լում, պագըսընը նէ պէն գըմըլտատըրում, նէ գը.
մըլտանտըղընտան խապէրիմ վար. վէ նապըլ օ.

լուր տա , պէօյլէ պիր գարարտա գըմըլտանըր
պիլմէմ :

Պու պիլմէտիւնիմ գըմըլտանըլար՝ պէնի եաշա-
տըյօր . գուվլէթիմի սագըլայօր , վէ վիւճուտու-
մու չիւրիւմէտէն հըֆը էտէյօր : Իչէրիմին պիր
գուվլէթի իլէ՝ պէն առայմատան նէֆէս ալըյօր-
ում . լաքին իչէրիմի գըմըլտատան քիմ , ծնու
պիլմէմ : Գարնըմը կեօքսիւմսէն այըրան զար՝
գալգար էնէր . քիօրիւքէր , լաքին պու զարը գալ-
տըրպէ էնտիրէն քիմ , ծնու պիլմէմ :

Իչէրիմին արզուսուլլա եէմէք եէրիմ , լաքին
օ արդու՝ կեօնիւլ իսթէմէք տէյիլ , իհթիլաճ
տըր : Եէտիլիմ շէյլէրին՝ քիմի եէրաէ հաւա-
տա սուտա կեզէր հայվանլար տըր , քիմի եէր-
աէ պիթէր մէյվլէր օթլար , հէր պիրի պիրէր
տիւրլիւ շէյ տիր . պուսնլարըն հէֆիսինի պիր ա-
ճալպ հիւնէր իլէ միտէմ էզէր , պիշիրիր , պէն
հիչ տիւչիւնմէմ պիլէ , պուսնտան պիր էօղ չը-
գար , քիլուս տէրլէր՝ սիւսա կիպի պէյաղ վէ
թաթըր պիր խուլասա օլուր :

Պու քիլուս գանա գարըլըր , գան օլուր .
գան եիւրէքսէն տամարլարա եիւրիւր , վիւ-
ճուտա եայըլըր՝ ծնտան՝ ինճէ տամարլարա կի-
րիր , ինճէ տամարլարտան՝ հալա քիմսէնին կեօր-
տիւլիւ էօգ՝ պիւթիւն վիւճուտա տալընըգ՝
կեօղէ կեօրիւնմէզ էօլլարա կիւչէր , վիւճուտուն
հէր թարաֆընտա՝ կեօղէ կեօրիւնմէզ ուֆա-
ճըգ փարչալարը արթըրըր , վէ վիւճուտուն հէր
փարչալընը պէսլէր :

Պու փարչալարըն հէր պիրի պիրէր տիւրլիւ շէյ
տիր քի , հիչ պիրի օպիրինէ պէնղէմէզ . էթ , սի-

նիր, քեմիք, ինք, եաղ, տերի, գըրչիք, վէ պու,
նա քեղալքե՝ Թէչրիհին տահա զահրէ իսրաճ
էտէմէտիւն՝ պին տիւրլիւ շէյ վար: Պուռլարն
հէփիսինէ եալընըղ պիր գան՝ նաֆագա վէրիւր
պէսլէր: Պիր գան՝ պուռնճա տիւրլիւ շէյի պէս.
լէմէյէ, եա իջինտէ հէր տիւրլիւսիւնէ մլահասիւ
ղիտա վար, եա տամարլարտա ճէվէլան էտէրքէն
էյլէնտիլի Թորպաճըղլարտա՝ Թէքրար պիշէր,
Թապիւսթ տէյիշիր, վէ նաֆագա վէրէճէյի եէ.
րէ մլահասիւղ զիտա փէյտա էտէր:

Ղալիպա գանը տամարլարա տաղըԹմադ իչին,
եիւրէյին գապարլպ էնմէսի՝ գուվվէԹանէ գալ
մադ կերէք քի, օ ագլըմըն էրմէտիլի հարէքեթ.
լէր իլէ, պու հիղմէԹլէր Թէքմիլ օլաուգտան
սօկրա, եինէ գան՝ կեօգէ կեօրիւնմէզ եօլար ըլա
տօլաշըպ, շահ տամարլարա, վէ շահ տամարլար.
տան եինէ եիւրէյէ տէօնէր. ծնտան ագ ճիւերէ,
վէ ագ ճիւերտէն Թէքրար ըուհ ալըպ, քեօփիւ
րէրէք՝ եէնի պաշտան հարէքեթէ կիրիլ, Թէք.
րար եիւրէյէ էնէր, եիւրէքտէն տամարլարա,
տամարլարտան Թէքրար ճէվէլանէ պաշլար: Պու
հարէքեթլէրի պէն նէ մէն էտէ պիլըրիմ՝նէ Թահ.
րիք էտէ պիլըրիմ:

Պուռնտան մատա գալան չիւրիւք հարամ չիք՝
վիւճուտա մազարրաթ վէրմէսին տէյի, գալան
քիւսպէնին իֆրազը նէ աճաիպ տիր: Իչէրիմ
տէ Թէքրար Թէքրար սիւզիւլիւպ սիւզիւլիւպ,
ինճէսի գալըպ տա, գապասը քիմի ալըըտան,
քիմի պուրոնտան վէ քիմի զայրը եօլտան չըգ.
մասը նասըլօլուր, պիլմէմ քի սէօյլէյիմ. մէտա.
մաթլարլմտան տույուլմազ պիր ինճէ Թէր տիր:

առարկայաւոր տիշարը վերիւր . էթիմոէ, սինիւրէրիմ տէ, քեմիքէրիմոէ զուհուր էտէն ֆասիտ ախ լաթը սիւլէսինճէ արը քոգար . շէյլէ քի սու ինճէ թէր իլէ թէսսիլ օլա օլա վիւճուտու մուն պինասը էշքեալի պօղոււմասուն՝ պէն պիր պաշգա թէն օլուրոււմ :

Պու վէճճ իլէ տէլի գանլըղըմտա անամ մասն տօղտու զոււմ թէնին զէրէսի՝ իւլէրիմոէ գաւմամը ըտը . շիմտի իիւթիարլըղըմտա՝ տէլի գանլըղըմ թէնինտէն՝ իւզէրիմոէ սիր վար չա եօգ տուր :

Պու իշէրիմոէ իշէյէն իշէրի թաֆսիլէն ան լաթմագ իշէն , քիթապլար եազմաղտ միւհ թաճ . վէ հիշ պիրինին՝ նէ իշէտիլինի տուլարըմ, նէ նու սըլ իշէտիլինի անլարըմ, նէ նիշին իշէտիլինի պիլիլիւմ : Պուշարը տիւշիւնաիւքճէ , օլ գատար միւճիգաթլար կեօրիւրիւմ քի , օնլարտան զիյա տէսինի , օնլարտան զիյատէ կեօղէ կեօրիւնէնի արամաղա միւհ թաճ տէյիլիւմ :

Հալ պու քի , շու գատար սէյլէմիշ իքէն , էինէ հիշ պիր շէյ սէյլէմիշ տէյիլիւմ : Պէնտէ տա հա անլաշըմաղ չօգ շէյլէր վար . սէնտէ պէշ հաստէ վար . եանի , կեօրմէք , իշիթմէք , գօգու արմագ , լէզզէթ արմագ , վէ տուլմագ . պուշար տիշարտան օլան շէյլէրի խայալիմէ կէ օթիւրիւր : Էլիւմ սիր շէյէ տօգանըր , տօգանտըրը շէյ երմագ մը , սէրթ մի , ըսըճագ մը , սօուգ մու ֆարգ էտէր . պու նասըլ օլուր . օ տօգանտըրըմ շէյին րէսմի՝ պէյնիմոէ վէ լուհանի գուարէթ լէրիմոէ նիճէ փէյտա օլուր , տիշարտան իշէրի նասըլ կէշէր :

Քեզալեք լէզզէ թ' դօդու վէ սէս քի, հէր պիտի
վուրուպ աօդանման լաւ տիշարտան օլան շէյին չէք
լինի թէնիմէ վէրիւր, թէնիմտէն խայտիմէ կէչէր,
վէ Ֆիքրիմ սէչէր տիւշիւնիւր : Պուշտան միտա
պու հասսէլէր՝ հիւղմէ լէրինտէ էօյլէ թէֆէն
նիւն է թմիւշէր քի, պիր շէյէ տօգանտըգայն,
տէր ագապ քիշինին Ֆիքրինէ եէ թիշտիրիլէր .
շէօյլէ քի, հասսէնին տույմասլըլա Ֆիքրին տիւ
շիւնմէսի արասընտա՝ հիւ վագը թ կեչմէզ, կեօյս
տիւշիւնէն՝ հասսէլէր տիր սանըրսըն :

Շունտա սասլը էյլէ, կեօզիւն գուարէթի
իւզէրինէ պիր աշ շէյ սէօյլէյիմ . զիրա պու
հասսէտէ էօյլէ պիւշիւք միւճիզա թ կեօրիւրիւմ
քի, եարատանըն հիւքմէ թինէ հայրան օլուր գա
լըրմ : Կեօզիւմիւն պազը փարլապ նէմլէի իլէ
կեօրտիւլիւմ շէյին ըէսմի՝ կեօզիւմիւն զարընտ
այնէ կիպի նասըլ եազըլըր տա՝ շէքլի պէյնիմէ
կէչէր քի, Ֆիքրիմ հէր քեօշէսինի սիւզէր,
թէֆ թիշ էտէր . կեօրտիւլիւմ շէյին փերթէվի
կեօզիւմէ եազըլըր . փէք էյի . պուրայատէք ադ
լըմ վարըր . զիրա չօդ ալիւմ քեհալար թարի
ֆինի է թմիւշէր . լաքլին օ կեօրտիւլիւմ սուրէթ
օ այնէտէն իչէրի՝ կեօզ սինիրլէրինտէն պէյնիմէ
նասըլ սիրահէթ էտէր : Սիրահէթի սահիհ տիր
վէ սիրտէթ է թտիքտէն սօկրա, պէյնիմէ էօյլէ
եափըշըպ եազըլը գալըյօր քի, կեօզիւմ էօնիւն
տէ օլմատըղը վագը թ պիլէ, վէ չօդ զաման կեչ
տիքտէն սօկրա պիլէ, կեօզիւմ էօնիւնտէ տիր
կիպի՝ Ֆիքրիմ կեօրիւպ տիւշիւնիւյօր :

Կեօրտիւլիւմիւլ շէյ՝ կեօզիւն զարընտ եազը
լըյօր, կեօշ սինիրլէրինտէն կէչէյօր, պէյնէ եա

փր շըյօր տէյօրուզ . լաքին նասը կեչէր , նէրէյէ
հափըըր , նասը եազըըր , պիլէսինճէ կիտիպ
կեօրտիւյիւմիւզ վա՛ր մը . քի ալլայալմա՛ :

Քերէմ էյլէ , ճանըն սըգըլմասըն , պիր ալ
շէյ տահա սէօյլէյիւմ : Պուրայատէք թէնիմին
պիր ազ շէյիհի սէօյլէտիւմ , լաքին բուհ օլան
ճանըմտան հասըլ օլան ագըն Ֆիքրին հիքմէթ-
լէրի՛ օնլարտան չօգ զեյասէ տիր , պիր ազ տա
օնլարը սէօյլէյիւմ : Բուհ տէտիքլէրի պիր շէյ
տիր . քի , հաստէլէրիմէ ճան վէրիւ . վէ հէր հայ-
վանա էթաիլի կիսի , պէնիւմ տէ թէնիւմէ հայ-
աթ վէրիւ , գըմըլտատըր , վէ հաստէ վէրիւ : Պու-
րուհ մէրամընէ էօյլէ չափուք իճրա էտէր քի ,
մէրամըմլա իճրասը՝ իքիսի պիր իշ օլուր : Պու-
րուհօնն՝ էօյրէնիպ առէթ էթաիլի Ֆիլիլէր՝
հայրան օլաճագ շէյլէր տիր : Պիր իփ ճանալա-
ղընըն թէրաղիսի , պիր բագս էտէնին ուսուլն ,
պիր սաղէնտէնին չափուքըլուղու , վէ պուռնուռն
կիսի սին գատար հիւնէրլէր , հէփ Ֆիքրին թա-
լմի իլէ , թէնիմիղի գըմըլտաթմաղա՛ բուհօնն
էտինտիլի ստէթլէր տիր :

Հաստէլէրին մարիֆէթի իլէ . քենտիմտէն տի-
լարը օլան շէյլէրի՛ ագըլմա ալլալ , ահի վահիտտէ
կեօթիւրիւպ պէյնիմէ եազմասը , վէ շէքլէրի
չափուճագ Ֆիքրիմէ կեօթիւրիւպ՝ թէֆթիշ
էթաիլիմէսի , կերչի կեօրիւնիւր հիղմէթլէր տիր ,
լաքին նէ ալլաշըըր , նէ եէրլի եէրինճէ թարիֆ
օլուռնա պիլըր : Պիր տէ կեօրտիւյիւ շէյլին շէքլի-
նի՛ պիր տիւրլիւ կեօրիւպ , պազը տէֆ՛ա Ֆիք-
րի իշլէթմէյերէք պիլէ՛ իճրասընը պիր զայրը
տիւրլիւ էտիպ , ազալարը գըմըլտաթմասը՝ տըգ-

դաթ էթմէյէճէք հիքմէթ տէյիլ տիր :

Միսալ, պիր առամ քիթապ օդուր , եազը
լարը կեօրտիւքէյն՝ ադըլ ալըշուք տըր , տէր ա
դապ պիր պիրինէ պաղլար , չէնէ , տուտուր ,
տիլ , նէֆէս տէլիքէրի , սէս ալաթլարը հէփ
պիրտէն հարէքէթէ պաշլար , օ եաղըլը սէօզէ
րի պիրի պիրի արտը սըրա սէօյլէր : Պու ճիւմէ
իլէ չօգ տէֆ'ա ֆիքիր օդուրան շէյէ տըգդաթ
պիլէ էթմէզ . էքսէրիյեա տուա քիթապլարը
օդուտուղումուզ կիսի : Իշթէ պիր ասէթ քի ,
նասըլ օլտուղուհա ադըլմըզ էրմէզ :

Կել շիմտի ֆիքրին հաֆըզա խազինէսինէ կի
րէլիմ . իշինտէքիլէր՝ իսթէր թէնիմիդէ թէսիր
էթմիշ խայալաթ օլտուն . իսթէր բուհտան ի
պարէթ՝ ֆիքրիմիդին գուտրէթի օլտուն , իսթէր
իքիսի գարըշուք օլտուն :

Լաքին պու՝ ուճու պուճալը պուլունիմաղ
պիր կիրտապ տըր : Հալա հաֆըզամուա սագը
օլան՝ հատտէն հիսապտէն աշըրը շէյլէրի սիւ
շիւնտիւքճէ , պանա պու հիքմէթլէրի վէրէն՝
եարստանըն գուտրէթինէ նասըլ թէշէքքիւպ
էտէճէյիմի պիլմէմ : Վէ պու քէրէմլէր պանա՝
էպէտի իզգէթէ նաիլ օլայըմ տէյի վէրիլմիշ
իքեն , պէնիմ ֆէնայէ գուլանտըղըմ նէ գա
տար աղլասամ՝ ազ տըր , նամքէօրիւյիլմէ պէ
տէլ օլամաղ :

Հալա զինիմտէ պինլէրճէ օթլար , ալաճլար ,
միւլէլէր , չիշէլէր , հայվանլար շէքլի վար ,
գուրուալարը , բէնքլէրի էօյլէ կեօզիւմ էօնիւնէ
կէլիւ քի , իսթէսէմ շիմտի բէսիմլէրինի չիզէ
պիլլիլիմ : Օստան մանա՝ կեօզ իւլէ կեօրէմէ

տխիմ տիւրիւ գօգուլար , տիւրիւ լեզգէթէր
էօյէ զհնիմտէ տիր քի , գարանլըգտա պիւէ
տաթսամ , գօգլասամ , նէ օլաուղուն տույար՝
ֆարդ էտէրիմ :

Պին գատար առամ թանրլմ , հէփսինին
երիւլիւլէնիւ , գըրլտանլընը , կելիմինի , սէ-
սինի թանրլմ : Օնտան ոսկրա ճինս ճինս գուշ-
լարն էօթմէսինի , ճինս ճինս հոյվանլարն սէ-
սինի , տիւրիւ սաղլարն սէսինի թանր՝ ֆարդ
էտէրիմ :

Քեզալիք խաթրմտա սայըսըղ հիսասլըղ լա-
դըրտըլար վար տէֆթէր օլմուշ քի , օ լագըրա-
լարա պէշ տիւրիւ տիւրանլըլը . եա օն տէօրթ
տիւ պիւէն առամ վար , տիւշան պիր քերէէ , օ-
գատար լագըրտը՝ թասրիֆէրի էլէ նէրէլէրէ
պալըղ օլուր , եաղըլմագ իգթիզա էթսէ քի-
թապլար տօլար :

Էօյրէնտխիմ իլիմէրին սէնտաթլէրին թէմէ-
լնի պիւրիմ . չօդ շէյլէրին իւթիւնէ տիւրիւ
գըլասլար էթմիշիմ . չօդ պիւտխիմ օթլարն
գուվլէթինի , չօդ շէյլէրին թապիաթինի պի-
լիւրիմ . չօդ սօհպէթլէր , վաղար , թէլիֆլէր ,
քիթապլարտա եաղըլը նիչէ մատտէլէր , նիչէ
ալիմէրին տիւրիւ գըլասլարը , կեօրիւշտիւլիւմ
առամլար ըլա պարնա պիւլմէք իչին , հէր պիրի-
նին պիրէր տիւրիւ մէշէպի , պաշմտան կեչէն
սէրէնճամէր , վէ էլէրին պաշմտան կեչէնլէր
քի , հէփսինի գալմէ ալմագ իգթիզա էթսէ՝
պինլէրճէ քիթապ օլուր :

Պունճա սայըսըղ հիսասլըղ շէյլն պու տա ,
րաճըղ պէյնիմ սըլմասը՝ հիքմէթ , միւճիզաթ
տէյիլ մի :

Ֆիքրիմին պիր ազ տա տոչուլմազ գուտրէթ
լէրի վար . սէօզ պուլուպ սէօլէմէք , տիւշիւն
մէք , սօհպէթէ նէթիճէ վէրմէք , ույտուրմագ,
այըրմագ , խաթըրմտա եազըլը օլան շէյլէրին
իւզէրինէ՝ դըյասլար էթմէք , եէնի շէյ իճատ
էթմէք , պիր շէյի կէօրմէտէն անլամագ , պիր
շէյի եարատըր կիպի՝ մէյտանա չըգարմագ , նիլէ
տիւրլիւ եէնի մատտէլէր՝ քիմինի խաթըրնա ,
քիմինի քիթասլարա եազմագ իշին , սօհպէթ
տիւզիւպ՝ տիւզէ պիլմէք :

Իլահի եա՛ Բապպի , պէն արթըպ շաշըրլու
րում , զերա ուճու կեւմէզ եօլարա սափըլըմ :
Ագըմ Ֆիքրիմ պիր էօլմէզ գուտրէթ օլտու
դունու հիշ պիր շէյտէն հիսա էտէմէզսէմ , շուն
տան անլամալըլըմ քի , հաֆըզամ նէ գատար
իփրանսա , խաթըրմա եազսըլըմ շէյլէրտէն
պազը ունութտուղում շէյ օլսա , եինէ ագըմ
տա Ֆիքրիմտէ գուտուր օլմազ , եինէ եէնի շէյ
լէր սէօլէր , եինէ անլար՝ դըյասլար չըգարըրըմ
ագըմ Ֆիքրիմ հիշ տուրմազ , կիթտիքճէ իլե
րի կիտէր , սօնու պուլունմազ :

Կէնճիլիքտէ հաֆըզամ փէք տլա տէմէյիմամ
մո , կէօրտիւյիւմ շէյի էյի հըֆզ էտէրտիմ .
լաքին շիմտի եաշըմը ալորդճա՝ կիւճ պէլլիլէյ
օրում : Իլթէ , թէնին վատէսի օլտուղու՝ պուն
տան պէլլի տիր . զերա կէօրտիւյիւմ իշիթտիլիմ
շէյլէր թէնէ եազըլըր , թէն կիթտիքճէ զալիֆ
լէնիւօր , պէն աէ կէօրտիւյիւմ իշիթտիլիմ շէյ
լէրի կիւճ հըֆզ էտէյօրում : Լաքին Ֆիքրիմ
էօլէ տէլիւ , կիթտիքճէ թազէլէնմէտէ տիր .
հալա պիլալիլիմ շէյլէրի՝ էլվէլէրինտէն գուլ

վէթի, վէ Էվէլքինսէն Թէսլըն սէյլէյիւ ,
եաղա պիւրիմ :

Պունտան անլարմ քի , սէնէլէրին տէվըն
Թէնիմի ջուրիւ Թաիւյիւ եէրտէ , Ֆիքրիմ իւղէրիւ
նէ հիւ պիր հիւքմիւ ոլսմայօր . վէ հաթթա Ֆիք-
րիմ կիթաիքճէ գուվվէթլէնիյօր . Ֆիքրիմ պիր
կիւն սու Թօփրադտան քիւլլէն ալլըլաճադ
օլտուղունա՝ սու պիր աշիքեար իսպաթ տըր :

Իմտի ջիւնքի սէնին շիւպհէլէրինի հայլ էթմէք
իւթիլդա էտէյօր , ինսանըն վիւճուտու՝ Թէն իլէ
րուհտան եափըլմըլ օլտուղու աղ իսպաթ տէյիւ
տիր . վէ իքիսինին հալս պիր պիրինէ պէնզէմէզ
իքէն , վիւճուտումուղտա իքիսի տէ մէվճուտ
օլտուղու , վէ սպղը զէքի աբըլ տէյի՝ էյինէն
վիւհիւտիւլէրին տէտիյի կիպլի՝ վիւճուտումուղ
սալթ Թէն օլմատըղը աշիքեար կէօրիւնիւր :

Գուվվէթիմ Թէնիմին սաղըլընիտա տըր .
գուվվէթիմ էքսիլտիյի եէրտէ , ագըմ կիթ-
աիքճէ գուվվէթ սուլույօր , հայվանի նէֆս-
լէրիմէ տահա սէրպէսթ հիւքմ էտէյօր : Կէնճ-
լիքտէ Թէնիմ գարըր գօր , ագըմ ըլա ճէնք-
լէշի իքէն , շիմտի գուվվէթտէն գալմըլ էէնի-
լէյօր , սուլստան զիյատէ իսպաթ մը իսթէրսին :

Վէ սուլստան գաթի նաշար , Ֆիքիր ամէլ-
լէրի , սօհպէթ , անլայըլ , սուլուլ , սօհպէթին
գուվվէթի , տիւղկիւնիւլիւ , սպղը , վէ մաս-
լահաթ կէօրիւլիւմ՝ եաշմ ալթարգճա էյի օ-
լույօր տա , Թէնիմ կիթաիքճէ Թէնզիւլ օլույօր :
Էյլէ իտէ վիւճուտումուղա իքի գուտընթ վար .
պիրի կէօզէ կէօրիւնիւր , սէնէլէրին տէվըն իլէ
իփրանըր , օպիրի՝ ազալարմ գուվվէթտէն տիւլ-

տիւքճէ , օ գուժվէթէնիր . պունլար պաշգա
պաշգա գուտրէթէր օլտուղունա՝ միւճէրէպ
պիր խալաթ տէյիլ մի :

Այրէթի ինքեար էթմէք իչին , վիւճուտու
մուղ սալթ թէնտէն իպարէթ տիր տէյի՝ ինստ
էտէն միւճիւտիւլէր՝ պու ագըլ գուժվէթի
տէտիյին՝ պիր մէշգ տիր տէրլէր . թէն օնու իշ
լէյէ իշլէյէ ատէթ էթմիշ , էլպէթտէ իշլէտիք
ճէ գուժվէթէնիր տէրլէր . միսալ , պիր խի
ճանպաղը , պիր սաղէնտէ , մարիֆէթինի կիթ
տիքճէ արթըրըր . լւթին թէն կէվէտիքճէ
ագըլ տա թէնղիլ պուլուր , նիճէ քի պաղը
իսթիյարլար եաշնը ալտրգճա՝ չըլտըրըր տէրլէր :

Խսյը , էօյլէ տէյիլ . հաթթա օ մէշգ՝ թէնի
միզտէ ատէթ օլան սաղէնտէլիք կիպի , ճանպաղ
լըդ կիպի միւճիւղաթլարը՝ իսպաթ էտէր . պու
պէնիւմ լադըրտըմը թահգիպ էթմէք տիր , զերա
պանա պիր ճանպաղ , պիր սաղէնտէ պուլ քի ,
եա իսթիյարլըդ , եա խասթէլիք սէպէպի իլէ
սէնաաթինի իշլէյէմէղ օլուուն . պադ քի ագըլ
էօգ տէյիլ , սէնաաթինի պիլմէղ տէյիլ . վէ էյէր
սաղէնտէ իսէ՝ փէրտէլէրի պիլըր , սէպէրի ալ
լար , հաթթա գուժվէթինէ էլ վէրսէ՝ եէնիտէն
թադսիմլէր , մագամլար եափա պիլըր , լաքին
գուտրէթի էօգ քի իճրա էթմին :

Կեօրտին միւ քի , ագլ ըլլա պիլմէք , թէն
իլէ իճրա էթմէք՝ պաշգա պաշգա շէյլէր տիր :

Վնիա կեօրիւնէն էօրնէքլէրտէն պահա էտէ
րէք՝ պանա տէյէճէքլէր քի , պու ատէթլէրէ
ալըմաղա՝ տիշարտան իշլէյէճէք աղալար կեօրէք
կեօղ կիպի , էլ կիպի , վէ իգէրտէն՝ պիլիւմ ա

գլը տէտխիմիդ կերէք տիր . վէ խառթէլիք , եա-
խօտ իխթխարլըգ պասարսա , նուզուլ իլէթի
կիպի պիր թարաֆա տօգանըպ , օպիր թարաֆա
տօգանմայա . եանի , տիշարտան իշէյէն աղալա-
րու տօգանըպ , իշէրլիքիլէրէ տօգանմամագ՝ իհ-
թիմալ տըր տերլէրսէ , օնա տա իպեաթ օլ-
մամ , զերա պիւթիւն վիւճուտու իլէթտէն ի-
պարէթ պիր առամ՝ հիշ պիր սաղ եէրի օլմայա ,
եախօտ իխթխարլըգ պասմըշ , վիւճուտունու
էօյէ չէօթիւթմիւշ պիր առամ օլա քի , տյագ-
աա տուրաճագ գուվվէթի եօգ , վէ օլան զմֆի
պիր թարաֆըն խառթէլիյինտէն տէյիւ , իլա
եաշընի , չօգլըզու սէպէպի իլէ՝ վիւճուտու-
նուն իփրանմասընտան կէլէ : էյէր պու առամըն
պիւթիւն վիւճուտու թէն իտէ՝ միւպթէլա օլ-
տուզու զմֆի՝ իշէրիսինտէ օլան տա , տիշարըը
կիպի տույմալը : խայր , չօգ իխթխարլար կեօ-
րիւյօրուզ քի , խուտուսա օգույուպ եաղմաղա
հիզմէթ էտէնէր , նէ գատար գուվվէթի օլմա-
սա , իշթահտան , կեօղտէն , վէ սաիր աղալէրտէն
տիւշմիւշ օլա , եինէ ագը քեպքին , սօհպէթի
րապուլթալը , սէօյլէտիյինի աղլաուր , թէսիր
էթտիրիդ , օլաճաղը ֆէհմ էտէր , պասիրէթի
իլէ գարշըլար , կենճլիյինտէն զլսատէ՝ ագլ ըլա
պասիրէթ իլէ իշ կեօրիւր :

Օնլարը մէշգ էտէ էտէ առէթ օլմուշ տուր
տերլէրսէ , մէշգ իլէ , առէթ իլէ , թէնին էտին-
տիսի շէյլէրին իւզէրինէ՝ եաշըն հիւքմիւ վար .
եուգարտտ տէտիլիմ՝ կիպի՝ ճանպաղարըն , սա-
ղէտէլէրին , վէ հիւնէրինի վիւճուտուն աղա-
լարլըլա իլէյէնէրին ճիւմլէսինին եաշը արթ-

տրդա քենտի իշլէյէմէզ օլուր , զիրա օ ազալա
րըն սաղըղը՝ հայաթի լուհլար ըլա օլուր , օ
լուհլար տա՝ ագըն էմրինի իճրա էթմէյէ մէ
մուր տուրլոր :

ԳՐ օ միւհհիւտիւէր իսթէտիյի գատար չա
պալասըն . պիղիմ շու վիւհուտումուզ սալթ
թէն օլմատըղընա իսպաթ՝ պիղտէ տույան , եա
շայան , գըմըտանան շէյլէրի՝ սէնէլէր իպրան
ալըլըյօր . լաքին անլայան շէյի իպրանտըրամատը
ղընտան մատա , գուվվէթլէնտիրիյօր պիլէ :

Եաշ քէմալինէ վարտըգտան սօկրա , հայաթի
լուհլար կեվէք իշլէյօր , զիրա ալաթլար տա
կեվէյօր . պի այնի պիր չաթլագ գալէմ կիպի
փերտէյի տօղլու վէրմէզ օլույօր :

Վէ իիւթիւարլարըն չօղու չըլտըրըր տէտիքլէ
րինէ ճէվապըմ՝ էվվէլա չօղու աէյիլ , փէք աղը
տոր . պուհնուհլա իսպաթ օլմազ . իքինճի՝ աթահ
կէթիրիլէր , պուհարլար , պուհի իսպաթ օլա
մազ . հաթթա թէնիմիզ օնտան չօգ էվվէլ կեվ
շէր , վէ օ զաման տոր . քի ագըմըզ գուվվէթլէն
մէյէ պաշլար : Անճագ պիղ եինէ քէնտի սօհպէ
թիմիղէ կէլէլիմ :

Իմտի պուհէր կիւնքի կէօրտիւյիւմիւզ՝ ագ
լըմըղտան խարըճ՝ պէօյլէ ճէսիմ միւհիղէթլէ
րին պիր աղընը կէօղիւն էօնիւնէ գօտուգտան
սօկրա , սէն տահա պաշգա միւհիղէթլէր կէօ
րէյիմ տէմէյէ աղըն իլէրի վարըր մը : Պէն պիր
գաշընը սէօյլէտիմ . զիրա պինինի սէօյլէսէմ ,
կերիտէ տահա պինլէրի գալըր սէօյլէնէճէք :

Եյ սօսթոււմ , Ալլաշը պու գատար ճէսիմ
վէ սայըսըզ միւհիղէթլէր իլէ թանըմայան ա

տամ՝ պիր եէնիսինի տէ կեօրսէ , եինէ թանը մազ : Պոռ միւճիղէթլէրին էն պիւլիւլի ալթը պին սէնէտէն պէրի՝ պոռ տիւնեա տուրմայըպ , պօլուլմայըպ , պիր գարարտա կիթտիլի լիքեն , ճիւլէսինին նիզամընը պօզուպ , պիր եէնի միւլ ճիլէթ էթսէ , եինէ նաֆիլէ տիր :

Կ-իւթէրտին . նք Լուտովիկոսոն վադթին տէ Փրանչատա նք Դիոնեստոս քիլիսէսինէ , նք նշխարքն իւղէրինտէ պիր չօճուպ կեօրմէտիւլիւ կիպլի՝ միւճիղէթլէր մի իւթէրտին : Եա օ միւլ ճիլէթի քիլիսէտէքի ճէմաաթ կեօրմէտի մի . օ միւճիլէթին խապէրինի պիղէ վէրէնլէր՝ օ ճէմաաթ տէյլլ մի . օնլարըն սէօզիւնէ նիլլին ինան մազսրն : Հէլէ պէն կեօրմիւլ գասար ինանըրմ . ղիրա օ գատար ճէմաաթ՝ տիւնեայը ալտաթ մադ գաստըլա իթթիֆադ էթմէք միւմբին տէյլլ :

Սք նշխարքտա տինիմիղին էօյրէթտիլի կիպլի՝ Էֆէնտիմիղին անըլ գանընը մը կեօրմէք իւթէրտին . պիր թարիխտէ Ֆէրրարա շէհրինտէ քիլիսէ սօլուսու ճէմաաթ կեօրմէտիմի : Վասու նամ Աճաթին քիլիսէսինտէ 1117 սէնէսինտէ տիր սանըրմ . պատարադ օլուլօքէն , քահանա նշխարք Էարարքեն , օլ գատար գան Ֆըդըրար քի , խորանըն իւղէրինտէքի գուպպէ , պատարադ թադըմլարը , վէ էթրաֆտա տուրանլարըն իւթիւ պաշը՝ հէփ գան օլտու : Ահ , պէն տէ կեօրմիւլ օլտամ ըտը . կեօրմէյէ նէ հաճէթ . օ գատար ճէմաաթըն սէօյլէտիլի Էալան օլտմա , տըղնա ադըն շէհատէթ էթմէզ մի : Տէր ագապ սիճիլաթէ գայտ էթտիլէր , վէ հալա օ

մէմէքէթատէ Էվլատուն Էվլատ սէյլէնի
սուրուր :

Կեօզնէնլէ մի կեօրմէք խթէրսին , վար տա
կեօր . ալթը եիւզ սէնէտէն պերի գուպպէնին
սըվասը գարարմըշ , լաքին գանըն եէրլէրի հալա
մէրճան կիպի գըպգըրմըզը տուրույօր . գանըն
սէրսինթիսի վարմագ պօյուհասա իրի , վէ տահա
ուֆագ , հէփ աշաղտան եուգարը սըչըրամըշ օւ
տուղու պէլլի . եանի , լէքենին էնլի թարաֆը
աշաղա , վէ ինճէ թարաֆը եուգարը . շէյլէ քի
միւճիղէթ օլտուղու ինքեար օլունմազ . զիւր
հէր նէ մարիֆէթլէ եամիմըշ օլսալար , էօյլէ
պէնզէթմէք միւմքին տէյլլ :

Վէ միւճիղաթ իչինտէ միւճիղաթ խթէր
սէն , էլ իլէ եամիմըշ պօյա օլսա , ալթը քիլէճ
իւսթիւ հավա , սըվայը գարարթ սըգտան սօկրա
պօյանըն տա րէնկինի եէյիպ տէյլիշմէլ խտի : Ին
սան գանը օլսայուր , պիր գաչ սաւաթըն զարֆըն
տա գարարըր ըտը . ալթը եիւզ եըլտան սօկրա
եինէ գըպգըրմըզը տուրույօր : Օնտան մանտա ,
տօլապլարտա սագըլ՝ գանա պուլաշան շէյլէրի
կեօր , օլ գատար չօգ տուր քի եարըմ գօվա գան
եէթիլմէմիշ ոանըրըմ : Պիր միւճիղէթ տէ չը
գան գան ըլա՝ չըգաղը շէյլին ույլունսուղու
ղու տուր :

Եա Նամիօլի շէհրինտէքի սֆ Գենարիտուն
գանընըն էրիմէսի՝ կեօզիւմիւզ էօնիւնտէ պիր
թատաճիւպ էտէճէք միւճիղէթ տէյլլ մի : Օ
գանըն պունճա եիւզ եըլ տօնմուշ գալմասը՝
թապլաթ տէտիսիմիզ շէյլին հիւքմիւնէ գարը
տէյլլ մի : Օ գատար սէնէտէն պերի հէր նէ շէյ

օլաւ , եւ չլւրիւյիւս , եւ դուրու մալը տէյլը
մի խոր : Գանըն շիշէսի նրուն պաշընտան ուղադ
իքեն , դան տոնմուշ տուր . վէ պաշը հեր գաջ
տէֆ'ա դանա եադլաշտըրըրլարսա , տէր ադապ
դան էրիր :

Իման կեթիրմէյէն միւլհիւալէր տէրլէր . քի ,
օ պիր քիմէկվի թէքքիս տիր , մում ըջըլընը
կեօրտիւքլէյն սուլանըր , մում ուղադ կիթտիք
լէյն եմէն փէքիշիր . թասլիաթին հիւքմիւ տիւր
տէրլէր տէ , եիւրէքլէրինի ըահաթ էտէրլէր :
Պէն տէ տէրիմ քի , պէօյլէ պիր էլլէմ մատ
տէտէ իլմի քիմեա պու տէրէճէյէ էրէ պիլմիշ
մի տէյի , նիլլին թահգիգ էթմէղէր . իլմի քիմ
եալը նիլլին քենտիլէր տէ էօրէնիս պէօյլէ միւ
ճիլաթլար էթմէղէր :

Օնտան մատա նաւը օլույօր քի , գան պաղը
քերրէ էրիմէյօր . էյէր էրիմէսի թասլիաթին
հիւքմիւյիւսէ , հէր տէֆ'ա էրիմէլի : Ամէնին
պիլտիլի շէյ տիր , պունտան ադտէմճէ՝ էօլէն Իս
փանեա դրալը պէշինճի փիլիսպոս'պիր տինտար
ատամ իքեն , 1702 սէնէսի Նափօլիտէ պուլու
նուսպ պիր կիւն քիլիսէտէ պէշ պատարադ վադ
թի գատար պէքլէտի , գունըն էրիտիլինի կեօ
րէյիմ տէյի , օլմատը գան էրիմէտի , վէ քենտի
քիլիսէտէն չըդորդլայն էրիմէյէ պաշլատը :

Լաքին պու չէլէպիլէր՝ ադըլարընըն էրմէտիլի
շէյլըլին հիւսինտէ էօյլէ էտէրլէր . պիրէր ճէ
վապ պուլուրլար , իսթէր ույսուն , իսթէր ույ
մատըն . օնտան էօթէսինի արամաղլար : Կիւղէլ
ճէսարէթ տիր . լաքին քենտիլէրինէ օլսուն ,
պէն հասէտ էթմէմ :

Պէն տօսթում պունտան զկատէ սէօյլէմէմ :
Վէ սէնին եէրինտէ օլսամ՝ պու գատարըն տա
սէօյլէթտիյիմէ ութանըրարմ : Եւէր միւճիզաթ
կէօրմէք իսթէրսէն , կէրէք սէնտէ , կէրէք սէն
տէն տիշարը օլան շէյլէրէ՝ հայվան կիպի թէն
կէօղիւյիւլէ պաւմա , ինսան կիպի ագը կէօ
զիւյիւլէ պապ քի պինէրինի կէօրէսին :

Միւճիզաթ հագգընսա պէնիւմ ագըմ պու
գատար շէյ տիւշիւնիւպ , աղղըմտան լագըրտը
չըգմայարագ՝ էլիմէ ոսնա անլաթտըղմ , սէն
տէ սիր սէօզ սէօյլէմէյէրէք Ֆիքրիմի անլատը
ղըն , վէ իքի Ֆիքիր՝ սիր գաչ նիշան ըլա՝ տիւ
շիւնտիւյիւնիւ պիր պիրինէ անլաթտըղմ . փէք
քիւլէիւք միւճիզէթ աէյիւ տիր :

Պունըրըն հէփիսի պէր թարաֆ օլսուն . միւ
ճիզէթլէրին միւճիզէթինի կէօրմէք իսթէրմի
սին . հագ թաալա քենտիյի սոյմայան , քենտի
վարըղընտան շիւպհէ էտէն , վէ պէյան էթտիյի
էմրէ իման կէթիրմէյէն տիւշմէնէրինի , պիր
մուրասոյլա եօղ էտէ պիրիւր իքէն , սապր էտիպ
տիւնեա եիւզիւնտէ եաշաթտըղմ տըր : Վէ պա
նա սօրարսան , պունտան պիւյիւք միւճիզէթ
օլամազ : Տիւնեայը վէ ինսանըրը Ալլահ եարաթ
մըշ օլտուղունու՝ տինի մէզհէպի օլմայանըրըն
պիլէ չօղու իգրար էտէր . էօյլէ իսէ եարաթմա
ղա գատըր օլտուղու կիպի , եօղ էթմէյէ տէ
գատըր տըր . էօյլէ իքէն՝ էօյլէ սապր էտիպ տու
րույօր քի , էյէր սապր էթմէք Ալլահըն քեմա
լիւէէթինտէն օլմասա , աղիւմ գուտրէթինտէն
շիւպհէ օլունուր ուտու :

Պու տա վար քի , հէր նէ գատար չօգ սապր

էտէրսէ , զազապը տա օ գատար ալըր , վէ խըշ-
մը տա օ գատար քէսքին օլուր :

Վէ էյէր սէն պու հազորգլարըմը օգույուպ
էինէ իլզամ օլմաղ , պուենտան սօկրա տահա միւ-
ճիղաթ արտրսան , սէնին տէ էթտիլին՝ մուան
նիտիք միւճիղաթը օլտուղունու , պէնիմ կիպի
պիր մուհապպէթլի տօսթունտան խապէր ալ :

90

ԹԱԳՏԻՐ ԹԵՏՊԻՐԻ ՊՕԶԱՐ

Ազիզիմ ,

Պիր իշի Ալլահ օնարմատըգտան սօկրա , ին-
տան օղունուէն չալըշմասը նաֆիլէ օլտուղունու՝
պու չէլէպիլէր անկալամալօր : Սանըրլար քի քեն
տի տիւշիւնմէլէրի իլէ , գաղա տէյի խիմ վէր .
տիքլէրի շէյլէրի գարշըլայաճադլար . օյուսա օն-
լար հէփ թագուրի իլահի տիր : Պու տէֆա պու-
նա հազորղըն մէքթուպտան , պէյին պիր տա-
նէ Էվլատը պու գապար իհթիւմամ , պու գա-
տար թէգայեխտտէն սօկրա՝ սէլամէթէ չըգտը
տէյի իւմիտ էթտիքլէրի եէրտէ , էօլիւ վէրմիշ :

Թաամը թարթըլլա եէտիրիլէր , սըճագտան
սօուգտան սագընըրլար , գարարընտան զիյատէ
կէզտիրթմէզլէր . զաֆիլ էիւրէյի օյնամասըն , էիւ-
զիւնիւն ըէնկի սօլմասըն տէյի՝ հէր քէսին կէօզիւ-

իւսթիւնտէ . տուրմայրպ , հէքիմէլէրէ շէյ սօրար .
լար . փէրհիզինէ մոլգայեհա , կեօղէրի էօնին .
տէն այրմաղար . ճանըսըդըմաւն տէյի՝ հիզմէթ .
ճիլէրէ թէնպիհ , վէ փէք սըդըշտըրմասըն տէյի
ուսթալարա թէգայեիւտ . նիհայէթ . նիհայէթ
էօլտիւ : Նիշին . թագտիր թէտպիրի պօղար , օ .
նուն իչին : Իշթէ օճագ սէօնտիւ կիթաի . պիր
սոանէճիք ֆիտանընը սաբլամաղա պու գատար
տըգգաթ , պու գատար իհթիմամսան ոօնրա , օ
կիւվէնտիքլէրի իւմիս ուշտու կիթաի :

Շունտա Ալլահըն թագտիրինէ պագ . իս .
թիտա պուպասը կենճ էօլիւր , չօճուգ տէտէսի .
նէ գալըր . շիմաի պիւյիւր , սէլամէթէ չըգար
տէյի՝ իւմիս էթաիքլէրի եհրտէ , տիւշէր էօլիւր ,
օճաղը սէօնէր : Էվլինին , տօսթլարընըն , ագրա .
պրասընըն , վէ պիւթիւն էթրաֆընըն նէ հալտէ
օլտուղունու՝ սէն եաղմաղա հաճէթ տէյիլ , պէն
անկարըմ . զիրա պիլէրիմ՝ քի պէօլէ գաղալար
օլտուգճա , խալդ տիւնեա երգըլըյօր սանըր :
Գապահաթը պիւթիւն հէքիմէլէրէ վէրիւլէր :
Նաս պէյինտէ զարպի մէսէլ օլմուշ կիպի տէյիլ
մի քի , պիր խասթա էօլէճէք օլուրաս , հէքիմին
ֆիքրի պաղլանըր տէրլէր : Այնիհի պիր հաքիմ
տավայը տօղու կեօրմէզսէ , հաքիմ զուլմէթաի
տէմէղէր , հագգը պիլէմէաի տէրլէր : Պուշլար
հէր կիւն կեօրտիւյիւմիւզ շէյլէր տիր : Հաքիմին
հէքիմին էթտիլինէ զուլումքեարըգ արը տէմէզ
լէր , անճագ պիլմէտիքլէրինէ վէրիւլէր :

Ես հանկի՞ խասթա սահիպի՝ խասթասընը ա .
ճէմի հէքիմ էլինէ պրապըր . հանկի՞ տավա սա .
հիպի՝ տավասընը ճահիլ հաքիմէ կեօթիւրիւր :

օնու էօյլէ եափանա սահիսլ Ալլահ տէյիլ մի :
խայր, խայր, օնու արւշիւնէն եօգ . օնա պունա
պէհանէ պուլուրար, սէպէպլէրի եարասան
ազիմ սէպէպի հիչ տիւշիւնմէզլէր : Իլա պու . քի-
պար դըմմը՝ քենտի պիւլիւքլիւքլէրինէ քենտիւլէ-
րինի էօյլէ ալտըրմըշար քի , դազա տէաիքլէրի
շէյլէր պիլէ՝ խաթըրլարընը սայըպ, պիաթ էթմէյէ
պօրճու տուր սանըրլար : Ա՛ճապա պունլար
քենտիլէրինի նէ՝ եէրինէ գօմուշար . օպիր ին-
սանլարտան զիյատէ նէմի՛ղ վար սանըրլար : “Ալ-
լահ եէրտէ տէ՛ կէօյտէ տէ ալլագ կէօնիւլլիւ
օլանլարապագար, (Սաղ. ԶԾԵ.) տէյի՛ պունլա-
րըն հիչ արւշիւնտիւլիւ եօգ մու : (Պէլէի քի-
թապտա կէօրիւպ , օգուտուգլարը պիլէ եօգ :)
Փօտուլարը կնտիրիպ, ալլագ կէօնիւլլիւլէլի
դալտըրտըղընը պիլմէյօրլար . (Ղուկ . Թ . 52) :

Էյ տօսթուամ, Եսայի մարգարէնին տէտիյի
կիպի, Ալլահըն թէրթիպի՝ ինսանլարըն թէրթի-
պինէ ույմազ . քենտիյի Ալլահա թէպիւմէալիւպ,
կէօնիւլ թաշըմայան քիպարըն խանէտանը պէօյ-
լէ երգըլմազ : Պիզ պէօյլէ ճէսիւմ օճագլարըն
սէօնմէսինի աճըր, Ֆէլէյէ պէհանէ պուլուր-
ուզ . եա Հագ թաալա քենտի սէօյլէմէմիշ մի
քի . ինսանլար պէնիւմէլիւման՝ պարտադընըն
չամուրու կիպի տիր . էօյլէ իսէ ինսանլարըն
պաշընա կէլէն հէփ Ալլահտան տըր : Նիչէ տէ-
ֆա կերէք Դաւիթ մարգարէնին, կերէք սալը
մարգարէլէրին տղզլըլա՝ պէնտէն դօրդուպ,
եօլուտա կէզէնլէրին սօյունու արթըրըլմ
տէմէմիշ մի : Էօյլէ իսէ պազը սիլսիլէյի քէսէյօր-
սա , սէպէսլինի վար ահլա :

Պու եաղտըղմըզ վադ'աաըն սէպէպէրինի՝
վարըպ թանկընըն էսրաընտա արամամ. ան
ճադ հէր նէ զաման ինսանլարըն պին թէրթիպ
վէ թէդայեիւտլէրինէ նիսպէթ՝ պու միսիլլի
գաղա, ֆէլէք սիլէսի տէտիքլէրի՝ ումուլմաղ
վադ'աւէր զուհուր էթմիշ իսէ, սէպէպինի արա
մըշմ քի, պիր հարամ, պիր նոհադ թէմէ վար:

Գաղա տէրլէր, ֆէլէք տէրլէր, հէփ պօշլա
գըրտը տըր. մուգատտէր տիր, Ալլահըն թագ
տիրի տիր քի, ինսանըն թէտպիրինի պօղար:
Պու տիւնեանըն իշլէրի՝ պիզիմ իսթէտիլիմիզ իի
պի օլտուն աէմէք, պիւլիւք շաշգընլուք տըր.
պու խտիա՝ տիւնեայը եարատանըն մուրատընա
նէֆտանիյեէթ էթմէք տիր: Չօգ աճաիպ շէյ
տիր քի, պունճա պին սէնէտէն պէրի, հէր
շէյին սահիպի Ալլահ օլտուլունա՝ տահա իալլըն
ապլը ետթմամըշ. ինսան օլտունուն էն իհթիմամ
լը թէրթիպինի եուֆ էթմէք՝ Ալլահըն ինտին
աէ պիր իշտէն օլմատըղընը պիլմէյօրլար:

Աղըղարընտա էղպէր էթմիշլէր. հէր կիւն
հէր սաաթ՝ քենտի մուրատը օլտուն տէրլէր.
լաքին ֆիքիրլէրինտէ օ եօգ. ֆիքիրլէրի եինէ
քենտի մուրատըրընտա. Ալլահըն մուրատընա
րիգա վէրէն եօդ. հէփ քենտի նէֆուլէրինի ի
ճրատընա պագարլար: Օնլարըն էթտիլի՝ Ալլա
հը զէվլէնմէք տիր. լաքին օ տա ինթիգամտա
գուսուր էթմէք. ումումարըղմըզ էէրտէ՝ պաղը
մըզա վուրուր, թէրթիպիմիզի ալթ իւսթ էտէր:

Եօգ տօսթում, եօգ, պու իշտէիլ տիր. հալի
միզէ վագթիմիզէ իգթիզա էտէնի էտէլիմ, լաքին
պիզէ լաղմ օլանը՝ պիզտէն էյի պիլէնէ սըղընլալ,

էվկէլա օնուէն մուրաորնը իճրա էթմէյէ պադա-
լըմ . էյէր օնուէն էթէյինտէն պըրըմազսագ , օ
քենտի մէրամլարը իւզըէ իսթէյէնլէրին պէլա-
սընա , դաղասընա . ֆէլէք սէտէմէլէրինէ ուղ-
րամայըզ , վէ ախ իլէ սէօյլէտիլիմիզ սէօզլէրէ՝
մուրաորմըղը տա թաթպիգ էթմիշ օլուրուզ :

Վէ չիւնքի սէնին մէշսէպինի էյի պիլիրիմ , ու-
մարմ , սէն տէ ինչա Ալլահ պուլ ֆիքիրտէ սին :
Կերչի պու էթտիլիմ՝ պաշ աղլըսըլուր , տնճագ
մատտէ հագ վէ սահիհ ախր . վէ էյէր պուլ սէօզ-
լէրիմ՝ սէնին պու պապտէ պիլտիլինէ թէրագ-
գի էթմէզսէ տէ , ֆիքրինէ թագվիլէէթ վէրի ,
վէ պէնիմ սանա օլան սաստագաթըմը իսպաթ
էտէր :

91

ԻՅՅԻՒՆԻՆ ԱՏԱՄԼԱՐ

Աղիզիմ ,

Սէնի գաչ քերրէ անմըղմ պիլլըրմիսին ,
պուհասա պուլուհայտը տա շու զէվգի պէրապէր
էտէյտիք տէյի . սէօյլէյիպ կիւլէճէք պիր արգա-
տաշըմ օլմատըղընտան , օտամտա քենտիմ քեն-
տիմէ՝ տէլի կիպի կիւլէրիմ . հէլէ սէն եանըմ
տա օլան , զէվգիմ տահա ղիյատէ օլաճաղընա
չիւպհէմ հօգ :

Անճադ սէնի տէ մահրում էթմէյիւմ . պու-
զէվգի սանա տա էթտիրմէյինճէ , պէնիւմ սէ-
ֆամ Թամամ օլմող . զիրա պանա պիր ֆէրա՛-
սյուռնու սանա եազմամ տըր , պիր ֆէրա՛ տա՝
սէն օգուրքէն էտէճէյին սէֆա տըր :

Պազը մապահաթլարըմ իչին շունտա պիր
գաչ կիւն միաաֆիր օլտում , գօնուշաճագ պիր
գաչ սատըգ ահպապ փէյտա էթտիւմ քի , հա-
գիգաթ պանա իլթիֆաթլէրի չօգ զկատէ տիր ,
Ալլահ քէնտիլէրտէն խօշնուտ օլտուն , իֆրաթ
մէմնուն ում :

Հալ պու քի , աճաիպ մէշրէպ ատումլար հէր
եէրոտէ պուլունուր ումուշ : Պունլարըն ճէմիէէ .
թինտէ պիր ատամ վար , քէնտի քէնտիլի՝ զէն .
կին , պէհատըր , վէ աաէթտէն իապըճ՝ պիր ա-
տամ եէրինէ գօմուշ . էօյլէ մէտո՛ հտէր քի ,
պիլմէյէն ատամ շաշըրըր : Պու ատամլն պիրազ
իլմէ աշնա , վէ ագըլ Թամ օլտուլունու պիլմէյ .
էն՝ չըղըն տըր զանն էտէր :

Չէվգ շունտա քի , գօնուշաուղու ահպապ՝
քէնտիլինն նէ օլտուլունու պիլտիլիննի պիլըր ,
էթտիլի նագիլէր հէփ պատէմ՝ օլտուլունու
պիլտիլէրիննի պիլըր տէ , պու ճիւմլէ իլէ հէր
կիւն պիրէր եէնի լաֆ պուլուր , պունլարա ա-
ճաիպ շէյլէր նադլ էթմէյէ ութանմազ :

Տիւգիւպ սէօյլէտիլ շէյլէր՝ հէփ ինանըմազ
լաֆ իքէն , կեօրմէլիսին քի , նէ սերպէսթիւնէթ
իլէ , նէ թէքիտ իլէ նադլ էտէր : Տօսթլարը
« Պատէմ տիր , » տէյի պլն քէրրէ եիւզիւնն
վուրմուշար տըր . լաքին օ սօհպէթինին սըրա
սընը պիլէ սօղմազ , եինն օ մագամաւ նադլ է-

տէր տուրուր: Քենտիկէ պատէմ՝ ճիւղըրըրըր, հիւ վաղիֆէսի պիւլէ տէյիւլ օ էինէ թաաճճիւ պէտէճէք շէյլէր սոււուր նադլ էտէր:

Պէնի իւք կեօրտիւլիւ կիւն՝ միսաֆիր օլտուլումն թանըտը, պանա պիր թագըմ լաֆ թուլթուրտու. իպլթիտա հէմէհրիւէրինին ճիւլէսի նէ ալա սօյլարնտան օլտուլումնու նադլ էթտիքտէն ոօկրա, քենտի սօյուհու ուղուն ուղատըա մէտհ էթմէյէ պաշլատը: Իսթանպօլ չտարը թէոդոսիոս իմբէրաթօր կենճիլինտէ Միլան շէհրինտէ իքեն, պիր քիսսըր գըղլըլա նիքեսհ օլմուշ, իւք էվլատը տիւնէայէ կելլըր քեն էօլմիւշ. պու տօղան՝ էլքէք էվլատ ըմրշ, պապսըր էօլտիւքտէն սօկրա, քենտիլի պիւլէն էօգ, թախթ իտտիասը էթմէյէ գուտրէթտէն աճիլ, Իթալեա իչինտէ պայաղը առամ կիպի գալըր. պէն օնուշ էվլատըրընտան ըմ. վէ էճ տատըմ պու աղիմ սօյգատէլէք հիւլմէթինէ՝ հէր տէվլէթտէ միւլթէպէր օլտուլ, պուլումն տուգլարը ճէսիմ հիլմէթլէրի նադլ էտէմէմ. շունտան անլա քի, Տանիմսըգա գրտըր Իթալեայա կելտիլի զաման քենաիմի թանըթտըմ, պանա ամմիլատէ չաղըրըր ըտը, վէ հէր կիւն սօֆրասընտա սուլումնմալըյտըմ. շէյլէ քի հէմ. շէհրիլէրիմ հէփ գըսգանըրլալտը տէյէրէք էօյ. իւնտիւ եաթտը:

Պէն պու մասալը իշիթտիլիմոէ, պէնի պիր շաչըն եէրինէ գօմուշ՝ պու հէրիֆ պէնի զէվգլէնիլօր սանտըմ. լաքին ահպապտան պիրինէ՝ պու նէ՝ օլտուլ տէյի իշարէթ էթտիմ: Գօյ վէր սէյլէսին, գուլագ վէրմէ տէյի՝ կիւլմէյէ պաշ-

լատը . զէվգինն չըգարմագ խաթէրոնն , հեր սէջ .
լէտլինէ ինանըր կիպի տուր տա , թաաճ՝ ճիւպ
էյլէ տէտի :

Կերջի պէն եազմաղա իւշէնմէմ ամմա , եա
զըգ . քի չըգարտըլըմ զէվգի՝ եազըլըլա ապլաթ .
մագ միւմքին տէյիլ : Պու ճիւմլէ իլէ խաթըրմա
կեւլէն պազը թուհաֆ փարչալարընը եազայըմ :

Քենտի շէյլէրի հէփ թուհաֆ . հէփ զարիֆ ,
հէփ պահալը շէյլէր օլտուղունու եազմաղա
հաճէթ տէյիլ : Կիտլի չօհանըն եափաղընը՝
քենտի պէսլէտլի գօյունլարտան գըրգմըշ , չօգ
մասրաֆ չէքմիշ , արասլալար ըլա ինկիլթէրալա
կեօնտէրմիշ , չօհանըն տօգունմասընա պէքլէմիշ :
Կիտլի կեպինին , չէթարինին իփէյիլի՝ Աճէմիս .
թանտան պիր էրմէնի պազըրկեան տօսթու
տիշ տէնիղտէն կեմի իլէ ֆիլէմէնկէ կեօնտէր .
միշ , օնտան տա պու թարաֆա կեթիրթմիշ , խա
թէտլի կիպի տօգունթմուշ : Փարմաղընտաքի ,
եիւղիւլին թաշընը՝ Հինտ փատիշահը պիւլիւք
պապասընա հէտլեէ էթմիշ : Թափլասընտա
պաղլը օլան հայվանլար հէփ Արապիսթանտան
կեւլէ՝ եիրմի պինլիք , եիրմի պէշ պինլիք քեօհ .
լանլար տըր :

Իվլինտէ իքի թասվիր վար , լէհ գրալը պասլա
տընա եիրմի պէշ պին զուրուշ վէրմիշ , ալամա
մըշ . կեօրսէն , ճամընտան զայրը փարա էտէր
շէյի եօգ : Իրտտընը սօրարտան , եիւղ եիրմի պին
զուրուշտան զկյասէ տիրամմա , օյուսա իւջ պիւ
նէ պալիղ օլմաղ : Թափլասընտա օթուղ հայվան
վար . օյուսա հէփիսի իքի պաշ գամիշ գուրուգ
հէրկէլէ , օնլար տա աճլըգտան ալադտա տուրա .

ճապ հալէրի գալմամը: Չօգ վիսֆէթէր էտէր իմը, հէփ սիւլլեն, քէքլէք, չուլուգ եէտրիր իմը. վէ պաղը փէրհիզ կիւնէրինտէ տէ էօյլէ էտէրիմ տէյի եէմին էտէր:

Պէն պուենլարն հէփսինի եաղաճադ օլտամ, իւչ կիւնտէ պիթիրէմէմ. անճադ ադըլտան խալիճնադլյաթ թինտէն տէ պիր գաչ շէյ սէօյլէյիմ:

Պիր տէֆ'ա պիր գաչ տիշ էհլի պիր պօսթան տա կիւլիւպ օյնայարադ. կեզինիյօրքեն, պու պուենլարա պիր օյուն տիւշիւնիւր. պինիշինի չըգարըր, արգասընտան եարար, պիրէր տէյիէք իւզէրինէ կերէր, պիր չան դուլէսինին իւս. թիւնէ չըգար, իքի տէյիէյի իքի այաղընա պաղլար, պինիշին եագա թարաֆընը տա իքի էլինէ տըր, գօլարընը եէլփազէլէյէրէք՝ գուլէտէն աչաղա քենտիյի սալը վէրիր, պինիշին իքի փարչասըր գանաթլըգ էտէր, էնէ էնէ դարըլարըն թա եանընա էնէր, իքի այադ իւսթիւնտէ սուրուր, գարըլարըր գօրգուտուր:

Պիր կիւն ալտա կեզէրքեն, պիր պիւյիւք գուր տա ըասթ կէլիր. իւզէրինտէ դուրշուն եօգ. հէման պիր շէֆթալի չէքիրտէյի պուլուր, թիւֆէնկէ պաստըրըր աթար. գուրտ աննընտան վուրուլուր ամմա, էօլմէզ գաչար: Իրթէսի սէնէ եինէ օ թարաֆլարտան կեչէրքեն, եինէ պու գուրտա ըասթ կէլիր. նէաէն թանըր տէսէնէ. գուրտուն աննընտա պիր քիւչիւք շէֆթալի ֆիսանը ֆըշգըրմը, ճտան թանըր:

Պիր տէֆ'ա տա պիր աէրէ իշինտէ եապան էօրալի ալլարքեն, տէօրթ արապա եիւքիւ էօրաէք վուրսուգտան սօնըրա, սաչմասը թիւ

քենիւր . գօյնունու , ճէպինի գարըշթըրըր գըրգ
տանէ մաճար ալթունու պուլուր , հէման օ ալ
թունըարը ուֆագ ուֆագ տօղտար , սալմա
եէրինէ Կուլլանըր : Լաքին շաշըլաճագ շէյ
շու տուր քի , պու ալթուն ուլա վարտուղու
էօրտէքէրի այր գօտուրուր . իւզէրլէրինտէ ալ
թուն փարչալարընը արաարը պուլտուրուր ,
ֆագաթ եարըմ մաճար գասարը զոյ օլմուշ :

Պիր տաղտան կէչէր իքեն , եագընրնտա պիր
օրմանըգ վար ըմըշ , իչինտէն տէօրթ տանէ սի
լահը չըգար , իւզէրինէ տօղրու կեւր . պու
պագար , ալ թիւֆէնկի իլէ պիր գուրշուն աթ
մանղա տէօրտիւնիւ պիրտէն վուրամայաճագ ,
հիչ քենտիլի շաշըրմագ , հէման եէրտէն պիր ա
ուճ թօփրագ ալըր , թիւֆէնկին իչինէ տթար .
պիր տէ պունըար թիւֆէնք մէնզիլինէ կեւրպ ,
պունուն էթրաֆընը սարմաղա՝ պիր պիրլէրին
տէն այրըլաճաղը զաման , թիւֆէնկի կեօքսիւնէ
տայայըպ , աթէշ էթտիլի եէրտէ՝ թիւֆէնկի
եարըմ եուվալագ չէվիրտիքէյն , տէօրտիւնիւն
տէ կեօպիւնէ թօզ կիրիր , տէօրտիւ տէ քէօր
օլուր . վէ հաթթա իքիտինին պօղաղընա էօլէ
թօզ տօլար քի , իքիտի տէ պօղուլուր :

Պիր կիւն պիր տաղտան կէչէր իքեն , պիր
գուտուրմուշ այր՝ իւզէրինէ հիւճիւմ էտէր ,
փարալամուղա սէյիրտիր . պունուն իւզէրինտէ
սիլահ էօգ , հէման ճիւպպէի չըգարըր , սալ գօ
լունա սարար . այր աթըրպ աղղընը աչարգլայն ,
հէման սօլ գօլունու պօղաղընա սալար , սաղ է
լի իլէ այրընը գուլաղընտան գավար , հավատա
պիր գաշ չէվիրտիքտէն սօլրտ , տաղտան աշաղա

ֆերըստըր . այը տըր տաղտան աշաղա թէքերլէ-
նէրէք՝ տէրէյէ էնինձէյէտէք . քէմլքէրի խուրա-
օլուր :

Էյ , պէն սանա պուռնուն հէր էթտլինի եա-
ղաճագ օլտամ , պու կեճէ սապահատէք դալէ-
մի էլլումէն պրագմամալըլըմ : Պու լաֆագան
հէրիֆ ալէմին շէյինի զէվգլէնի . հէր քիմ նէ
սէյլէսէ , տէր ագապ պիր գըթըր պուլուր ,
լադըրտըյա պալթա օլուր , պաշար էօյիւնմէյէ :

Հէլէ պիր աէֆ՝ա էյի թօրատիւլմուշ . պատէ-
մի գըրայըմ տէր իքէն , պատէմ քէնտի տիշնի
գըրայաղըմը : Սէֆէր վագթի իմտատիյէէ թէք-
լիֆի չըգմը , հէր քէս հալլի հալինձէ պիրէր
միգասր իմտատիյէէ վէրէճէք . պիր կիւն պիզիմ
պատէմձի՝ թէքլիֆի տէվէլրմէյէ մէմուր էֆէն-
տի իլէ սէյլէշախի եհրտէ , էինէ աթըպ թուր-
մաղա պաշար . էֆէնտի տէօնէր պուռնա իրատը-
նը սօրար . պու զէվգէք տէ սահսլէթ նէյէ գարար
վէրէճէյինէ ագլը վարմաղ , էօյիւնմէք օլուռն
տէյի , էիւղ եիրմի պին զուրուշ տէր : Էֆէնտի
տէօնէր , էօյլէ իսէ սէն իտտրէնի պօղմատան ,
սէնէվի պիր եիրմի պին զուրուշ իմտատիյէէ վէ-
րէ պիլիւսին , վէր տէ տէվլէթտէն ալաճագլը օլ-
տէր :

Պատէմձինին ագլը օ վագթ զպաշնա կիլի .
կիւլի իրատըմ վար ամմա , շու գատար տա-
մասարֆըմ վար , պաշմտա գալապալըլըմ չօգ-
տուր , սէնէվի վաղիֆէլէր վէրիւրիմ , էէթիշտի-
րէմմա տէյի , պին դատար էօղիւր պուլուր ամ-
մա , էֆէնտի իսքէաթ օլմաղ : Օնտան չըգար սոլ-
լայարագ մասլահաթը պիր դաջ տօսթուռնա աղ-

քապասընա նագլ էսէր. ամանն պէնի շու տէր.
տէն գուրթարն տէյի ալլար, սըղար, հէլ
էթրաֆ արայա կիրիր, պունուն վէրէմէլ օլ
աուղունու, վէ հալինտէն զկատէ՝ ադլը եայա
օլաուղունու էֆէնտիւէ անլատրըլար :

Պէն պու ագըլտա ատամլարն չօղունու կէօր.
միւշ իւտիւմ, լտքին պու պատէմ ճի կիպիսիւնէ
րասթ կէլալիւմ հօղ ուտու : Կերէքտէն էթ,
տիւի շէյլէրի էօյիւնէն ատամլար՝ կերէի մէճիւնէ
սըղընթը տըր սմմա, պարի սէօյլէտիւի շէյ եա.
լան տէյիլ ա :

Ֆիլ-վագը պիր առամ ճէմլիւէթ արասընտա
օթուրուպ տա կէօրտիւլիւ իշէրի, էթտիլի իշ
կիւզարըզլարը, ադլընըն զէքիլիւնի, պասիլէ.
թիւի, վէ պունա քեզալիք մէմտուհ հալլէրի
տուրմա պիր նագլ էտիւպ եաթմապ, ճէմլիւէթ
իշիւտէ փէք սագիլ, վէ սօուգ շէյ տիլ :

Պաղըլար վար քի հէր սօհպէթի՝ քենտի կէօր.
տիւքլէրի իշէրէ տօլաշարմայը պիր իշ էտիւմիւշ
լէր, սօհպէթի օ քեօշէյէ կէթիլիլլէր, օնտան
սօնրա պաշլարլար քենտի էթտիքլէրիւնի՝ շէրէֆ
վէրէրէք՝ քեօշէլի պուճագլը նագլ էթմէյէ.
մէճիւտէ պունտան սագիլ շէյ օլամազ : Ֆագըլ
լար տիւշիւնմէզլէր քի, խալգա աֆէրիւմ տէտի.
րէլիւմ տէյի էօյիւնտիւքլէրի եէրտէ՝ մէճիւի
թաճիլ էտէրլէր. արսըզ սինէք կիպի՝ մի տէսէմ,
սիվիլ սինէք կիպի՝ մի տէսէմ, սէն գօվարսըն, օ եի.
նէ կելիր, հէր նէ օլուրսա օլսուն, վիզիրթիսի իլէ՝
խալգըն գուլաղընը րահաթսըզ էթմէյէ չալըզ :

Պաղըլար տա քենտի շէյլէրիւնի մէտհ էտէ է.
տէ, սէնիւն պաշընը պարուլթ գապաղընա չէվի.

րիր . էվնի սէօյէր , մասրաֆընը սէօյէր , սրփա ,
հաղղընը սէօյէր , վէ պո՛ւնա քեղալը պէնտէ
օլան՝ ախէրտէ եօգ կիպի էօյիւնիւր եաթըր :
Պէօյէն առամլարա սօհպէթ օլմազ քի , էօյիւնէ
ճէք պիր շէյ պու՛ւմսըն : Պու հայվանլարըն տա
վէրտիսի սըդընթը աղ շէյ տէյիւ տիր . լաքին եա
լան սէօյէյէնլէրէ պագընճա , եինէ պու՛ւնլար
էհվէն տիր :

Օ քենտիլէրինի զէնկին , պիւյիւք , իլիմտար ,
պէհաստըր , վէ դայըր եիւզտէն մեոհ էթմէք ի
ջին , տուրմալըպ եալանլար իճատ էտէն առամ
տան , ուէն , վէ հիչ պիր թապիաթ սահիպի ա
տամ խօշանամազ :

Պու ստամլար պիր խայալի տիւնեատէ եա
լարար . չէնկի օյու՛ւնճուսու կիպի՝ էթտիքէրի
առիմա թապլիս օյու՛ւնու տուր : Ֆիքիրէրինտէ
իլէյէն հէփ խիւլեա , աղղլարընտան չըգան
հէփ եալան , պաշլարը դուրուր թիւթիւնիւյիւ
լէ սէրսէմ օլմուշ . հիչ տույումազսը քի , խալգա
հէմ կիւլիւնճ օլուրլար , հէմ առալարըն էօյէ
եալանճը չըգարըրլար քի , գազարա պիր աօղրու
շէյ տէ սէօյէսէլէր , քիմնէյի ինանտըրամազլար :

Շուհա տգլմ էէթիշմէզ քի , պու զըրգօփ
լար խալգը ինանտըրըյօրուզ տէյի , քենտիշաշ
գըն ագըլարընը նասըլ ինանտըրա պիլիւրէր :
Պու էթտիքէրի՝ խալգը շաշգըն եէրինէ գօյուսպ
տիւնեատէ քենտիլէրտէն ագըլը եօգ սայմապ
սըր :

Պէօյէն հէրիֆլէրին հիչ խորաքի եօգ տէմէլի
գիրա գէրրէ գասար ագըլ իզանը օլա , պէն
պու ինանըլմազ եալանը սէօյէյօրու՛մ աւմու ,

եալանըմ՝ Թուրքուրուսա , սալթ խաղա մա,
գարա օրնագ տէյիլ , աորմ եալանձը չըգար,
ըրզըմ պիլ ագձէլք օլուր տէյի տիւշիւնիւր :

Պու էքսիքլիսին սէպէպի՝ իպթիտա տօղլու
ղու սէվմէմէք տիր : Պէօյլէ աոտամլար տօղլու
լուղու սէվմէզլէր . զիրա նէ տօղլուլուղուն գըյ .
մէթ ինի սիւլիւլէր , նէ եալանըն՝ քիսնէյէ զարա .
ըլ օլմաստ պիլէ , նէ գատար Ֆէնա շէյ օլտու .
ղունու Թանըմաղլար :

Իքինձի սէպէպ՝ տիւնեա շէյլէրինէ Թափը .
մագ տըր : Պունլար սանըրլար քի , աոտամ տէ .
մէք՝ պիւլիւք , զէնկին , վէ էլէրէ պէնդէմէլ օլ .
մագ տըր : Զամալըլ շաշդընլար : Պու սէօյլէտի
շէյլէր կերէք պիլէ օլսա , պունլար ըլա աոտմըն
նէսի արթար . հիչ : Պունլարըն հիչ պիլի օլմա
ստ , աոտամըն նէսի էքսիք օլուր . եինէ հիչ : Ա
ոտամ օլանըն մալի , րահաթը , պիւլիւքլիւլիւ , ըլ .
զընըն պիւլթիւնլիւլիւտէ տիր , գալպինին Թէ .
միղլնինտէ տիր . էլէր հէր նէ նագար ըլա պա .
գուրսա պսգսըն , քիշինին հալինէ՝ էլէրտէն զն .
աոտէ քէնտի գալպի շէհատէթ էթմէլի :

Սէն պիլիւրսին քի , պէն պիր զիւլիւրտ աոտամ
ըմ . պէն տէ պիլիւրիմ քի , սէն տէ պիր զիւլիւրտ
աոտամ սըն : Լաքին պիր պիրիմիղնէ էհլի ըրդ էլի
ասոտմլար օլտուղունու պիլիւրիլ , պունտան պիւլ .
իւք տէվլէթ մի իսթէրիլ . պիլիմ իհեալըղըմը
պու աուր . պունոնլա տիւնեանըն տէլիլնէ
կիւլէր եաթըրըլ :

Խալթ տիւշիւնսէ քի , էօթէ տիւնեատէ սիլ
սիլէ սայըմաղ . ալթուն կիւմիւշ ճէվահիլ ա
րանմաղ , շալար քիւրքէր կիւլմիւշ . իշկիւղար .

լըդ նազլ օլուննուդ, վէ պունա քեղալըք ֆօ-
տուլուգլար իշէմէզ օլտուղունու անլարլար
տա, տիւնեա ֆօտուլուգլարընա պու գատար
իթիսար էտիս, օլմայան շէյլէրինի պիլէ՝ վար
տըր տէյի էօյիւնէ պիլմէյէ, պէօյլէ եալանլար
իճատ էթմէզլէլ:

Հայ շաշգընլըգ հայ. խալգ պէնի զէնկին սան-
սըն, պիւյիւք ատամ սանսըն. ալլամ, օգուսնուշ,
էիյիտ, ճէասարէթլի, վէ պունուոն կիտի շէյլէր
սանսըն տէյի, պու գատար մէրագ էտիս տէ,
խալգ պէնի էհլի ըրզ սանուրն տէյի հիշ պիր մէ-
լագ էթտիքլէրի եօգ: Էլին ոանմասը տա լա-
զըմ տէյիլ. պիլզ էհլի ըրզ օլալըմ տէյի, հիշ
պիր մէրագ էթտիքլէրի եօգ:

Լաքին արատուս պէն պիրինի գաջըլտըմ. կեր-
էք օլան՝ շէյլէրինի էօյիւնիւս, խալգը թաճիլ
էտէն լաֆաղանլարը գըստա կեջտիմ, օնլարը
տա գաջըրմամալըլտըմ: Երնէ սէօյլէրիմ. պուն-
լար տա մէճլիսլէրի թաճիլ էտէր հայվանլար
տըր: Լաքին շիմտիլիք մէքթուպունու արթըգ-
ուղաթմամ, զիրա կեճէ կեջտի. պիր տէ տաճա
քէյֆիմէ կելիրսէ, պիր ազ շէյ տէ օնլարըն հազ-
գընա եազարլմ:

Շիմտիլիք պու պատէմճինին իւթիւնէ իս-
թէտլիյին գատար կիւլ տէ, պագ քի քենտիլէ
պէէնմէք իլէթլի՝ ինսանա նէ տէլլիքլէր էթ-
տիրլսօ. վէ քէշի պու իլէթ է միւսլթէլա օլմա,
մագ իշին, օ քենտի նէֆսիմիլէ օլան մուհապ-
պէթէ գարշը՝ էրքէնճէ ճէնկէ թութունմագ՝
նէ գատար էլզէմ օլույօր: Ա է պունտան պէօյ-
լէ պէնիմ կիպի պիր մուհապպէթլի տութու՝
սագըն խաթըրնտան չըգարմա:

ՀԱՍԻՏՃԻԼԷՐ

Պէնիմ տօսթում,

Ընախա տիր քի սէնին կիպի պիր ալիմ ա տամ տահա տիւնեայը անլայամամը. պունու սանա տիւնիւրէմէտիւմ : Սէն պիր լօգմա էքմէք սահիպի օլտուն տէյի՝ էվլէքի տօսթլարըն էիւ զիւնէ պագմայօր ումուշ սուն . վէ հաթթա աւ լընտա սանա նէ գատար իթիպար էտէրլէսէ իմիշ, շիմտի սէնուէն օ գատար գաշընըյօրլար, վէ ալէյհինտէն սէնի ֆասլ էտէյօրլար ըմը: Էյ. լէ իսէ պունլարըն սէպէպինի տահա անլայամա մըշսըն :

Տօսթում, պունլար հէփ չէքէմէզլէք տիր ամմա տէյէճէքսին քի, պէնիմ էտինտիլիմ էք մէք՝ ծնլարըն քէարը աէյիլ, ծնլար սու իշէ թա լիպ օլտուդլարը եօգ, վէ օլամաղլար ըմը : Թա լիպ օլամաղլար ամմա, գրոգանճլոգ տէտիլին պիր մուրսար իլլէթ տիր քի, հէր էէրէ կիրիլ : Լաքին պունլարըն չօղու՝ ըրզ էհլի քէամիլ ա տամլար տըր տէյէճէքսին : Էյ տօսթում, պիր ատամ ըրզ էհլի օլմաղա նէ գատար շէյ լաղըմ օլտուղունու պիլտէն իտի, պէլքի պու ըրզ էհլի չէօհրէթինի պէյլէ պօլ պօլ տաղըթմաղ ըտըն :

Գրգգանճըգ տէտկին քիշնին գալպինտէ ետթըր՝ պիր կիզլի երլան սըր քի, միւպթէլա օլան պիլէ տոլմազ. վէ պիր ատամտա չօգ ֆիւրասթ կերէք քի, գրգգանճըգ օլտուղունու պաղը հարէքթիւնտէն հիսա էտէ. վէ չօգ ֆազլիթ կերէք քի, էթտկիմ գրգգանճըգ սըր տէյի իքրահ էտիպ՝ պաշընը էղէ:

Չիւնքի միւնասիպէթ կելտի, քերէմ էյլէ, պու պապտէ սանա պիր ազ տէրա վէրէյիմ. զիրա միւտտէթի էօմրիւմտէ պէն հասէտճիլէր էլին. տէն չօգ շէյ չէքմիշիմ: Վէ սանա էյրի պադաթգլարընը օնտան պահա էտէրսէն, հէմ կիւճիւնէ կելմէզ, հէմ պու կիզլի իլլէթէ միւպթէլա օլան առամ՝ չըլլըն կիպի տիր՝ էթտէյնի պիլմէզ տէյի էօղը էտէրսին. հէմ ֆիքրին աջըրը, աճապա պու պու իլլէթ պէնտէ տէ վար մը տէյի՝ քենտի գալպինի թասհիհ էթմէյէ տիւշէրսին:

Սագըն, պէնի տէ գրգգանճ զսոն էտէյօրսուն տէյի, պանա տա կիւճէնմէ, զիրա եինէ սէյլէրիմ, գրգգանճըգ տէտկին սարըրըգ իլլէթիւնէ պէնզէր. սարըրըգ օլան առամ՝ քենտի սարըրըզընը կէօրմէզ, գալըրընտաքի առամը սարը կէօրիւր: Գրգգանճըգ՝ ազ չօգ հէր քեստէ վար. վէ տիւնեառտէ գրգգանճ օլմոյան հիչ էօգ մու տէրսէն, վար. վար ամմա, քիմ տիր պլլիմիսին. քենտիլի հիչ էէրինէ գօյան, տիւնէանըն հէր շէյնի հիչ սայան, վէ ինստնլարը ոահիհ գալտաշ մուհապպէթի իլլէ սէվէն առամ՝ գրգգանճ տէյիլ տիր:

Իմտի պանա պէօյլէ պիր նէտիրսիզ ճէվահիր պուլու վէրսէնէ. պուլ տա, իշթէ պու գըզ-

գանձ տէրիւ տիր տէրիւ : Պէն պու լադըրտըր
տոնթում , այգըրըտան սէյլէմէյօրում . պու
պապտէ սանա պիր դաչ շէյ սէյլէյիւմ , հադըմ
օլտուղունու խապաթ հտէյիւմ . քի , պարի սէն տէ
հէր . քեստէ՝ աղ չօգ դըղգանձըգ վար ըմըշ տէյի
իգրար հտէսին :

Դըղգանձըղըն աթաուը քենտի քենտիմիդէ
օլան մուհապպէթ տիր , վէ տօլան էվլաուար՝
ղէմ , տիւշմէնլէք , վէ պաղը քերրէ դավլա , վէ
խաթըր եըգմագ տըր : Քենտի քենտի սէվմէք՝
պիր էյլէք օլմաը իքէն , ալէմտէ պիր քեմլէք օլ
մուշ . հէր քես քենտի նէֆսինի էլաէն վլատէ
սէվէր . դօ վարսըն աւետարան՝ դարտաշընըը
քենտինիդ կիպի սէվլն տէյէ կեօրսիւն . քիմէ
պլիտիլնտէն դալմաղ , էինէ հէր քես քենտի
գարտաշընտան զլատէ սէվէր :

Պագ պու մուհապպէթ նասըլ հլլէպուղ տըր .
պագ խալգը նասըլ ալտաուըր . հէր քես էլտէ
կեօրտիւյիւ էյի շէյի քենտիյէ արղուէր . վէ
արղու էթտիլի եէրտէ՝ պէն էլի քենտիմ կիպի
սէվէրիւմ տէր . շէյլէքի , պէնիւմ էթտիլիմին՝
գարտաշ մուհապպէթինէ զարարը եօգ տէտիլի
եէրտէ , գարտաշընըն էյլլինէ հասէտ էտէր .
գարտաշըմը սէվէրիւմ աէտիլի եէրտէ , դըղգանձ
ըղընը իճրա էտէր , վէ պէն տէ զայրըլար կիպի
օլայըմ տէյի , էլտէ օլան էյլլի արղուէտիլի՝
Ալլահըն էմրինի իճրա էթմէք տիր զանն էտէր .
հիչ պլիմէղ քի , էթտիլիմ հասէտ տիր , գըղ-
գանձըգ տըր , վէ հէր քեսին դլամէթինի վէրէն
թանկընըն թագտիրինէ բաղի օլմամագ տըր :

Պուսըսըն սէպէսլի՝ հէվի քենտի նէֆսիմիդէ

օլան մուհապպէթ տիր քի, Ալլահըն էմրինին մանասընը թէպտիլ էտէր. զիրա եա քենտիսիզի էլէ պէնղէրիզ աէյի սէվէրիզ, եա էլ պիղէ պէնղէր տէյի էլի սէվէրիզ:

Ֆազըր օլան՝ եա պէն զէնկին օլայլմ, եա զէնկին պէնիմ կիպի Ֆազըրըգտա ինլէսին տէր: Զէնկին ատամ՝ սէօղ ոահիպի օլմագ իսթէր, եախօս սէօղ սահիպինին պէնտէն զիյատէ նու. Ֆուզու օլմասըն տէր: Ճահիլ ատամ՝ օգուսուշլար հէփ պէնիմ կիպի էշէք օլսուեն տէր: Թէմ պէլ ատամ՝ տիւնեա պէնիմ կիպի հօվարտա օլսուն տէր: Պէտխուշ ատամ՝ տիւնեատէ էհլի էտէպ պուլունմասըն տէր: Մէզհէպսիզ ատամ՝ քիմսէտէ տին օլմասըն տէր: Նէթիճէի քէլամ հէր քեա եա քենտիյի քենտիտէն ալաօլանլարա պէնղէթմէք իսթէր, եա էլի քենտի էտնալըղընա, եա պէտ խույունա էնտիրմէք իսթէր. պուսուկնա գարտաշ մուհապպէթինի թէքմիլէն իճրա էտէյօրում սոնըր:

Պիր աճաիսպ հալ տըր քի, գըզգանճ ատամ տան հէր քեա իսլա էտէր, գըզգանճըգտան հէր քեա իքրահ էտէր, հէր քեսին տիլնտէ “Գըզգանճըղըն պօյնու ալթընտա գալսըն”, տէրէր. օյուսա գըզգանճ քենտիլէր տիր, լտքին օլուուգլարընը տույմաղլար: Պիւյիւք ատամ՝ քենտի էմսալինին շանընը շէօհրէթինի գըզգանըր, պազըրկեանըն մալինի չօգսուենուր, պիր էտնա տամըն պիր էյլիյինէ հասէա էտէր: Պազըրկեան՝ օպիր պազըրկեանըն պախթընը գըզգանըր, էսնաֆ՝ էսնաֆըն միւշթէրիսինին չօգլուղունու. նիհայէթ ֆահիշէլէրէ վարընճա՝ պիր պիրինէ

հասէտ հաէր :

Պուռնլար հէփ իշէրիմիզտէքի քենտիմիզէ օլան մուհապպէթ տէտիլիմիզ կիզլի տիւշմէնին օյուն լարը ալը . պինաէն ալէյհ տիւնեատէ քենտի քենտիլի էլէրտէն զիյատէ սէվմէզ աստամ պու լունմագ՝ նէ գատար կիւճ իւսէ , եիւրէյինաէ գըզգանճըզը օլմայսն ատամ տա պուլունմագ . գատար կիւճ տիւր :

Պու սէօզիւմիւ թահգիգ էթմէք իւթէրտէն , ինսանլարին պազը հալէրինի թէֆթիւ էլէ , պագ գըզգանճըզ հսէրլէրինի նասըլ պուլուր սուն :

Միսալ, պիր խայըրը իշին օլուր , հէր քես եիւզտէն կեօզիւն այտը տէր . լաքին սանա տօսթ կեպինիր պիր ատամ՝ հիչ սօհպէթինի էթ մէզ . իշթէ պիր գըզգանճըզ , վէ գըզգանճը զըն էօլէ ֆէնա սօյու քի , ինսանիյէէթ րուսու մունու պիլէ ունութատուրսյօր : Օպիրի թէպ ըիք հաէր ամմա , մասլահաթը քիւշիւտէրէք սէօլէր . պիր տիւրլիւ գըզգանճըզ տա պու տուր քի , օլան խայրա մանի օլամազսա , պարի գըլմէթինի օլսուն՝ էքսիլտէյիմ քի , սէվինճիէք սիք օլսուն տէր :

Պիր ճէսիմ իշ կեօրիւրսիւն , հէր քես աֆէրիմ տէր . էօթէ եանտա պիր աղ ատամ էօ զիւրլէր թագսիրաթլար պուլուր . իշթէ պիր գըզգանճըզ տահա :

Հէքիմին պիրի՝ հէր քեսին էլ չէքտիլի խաս . թայը էյի հաէր . օպիրլէր՝ րասթ կիւտի , քենտի ուսթալըզ տէյիլ իտիտէյի հէվատիս հտէրլէր . իշթէ պիր գըզգանճըզ տահա :

Ալիմին պիրի պիր քիթապ էափար , խալգա
պէյէնտիրիր . էթէ էանտա օպիրի գալգար
գարը Եաղար , Եախօտ Եանկըը վար տէյի զէմմ
Էտէր . գըզգանճըզ տէյլլ մի :

Հիհայէթ գըզգանճըզ պիր Եըլան տըր քի ,
Հէր Եէրէ սօգուլուր , վէ չօգ Եէրտէ՝ տիւշիւն
մէմիշ , ագը Եէթիւմէմիշ տէալիմիզ իշէր՝ Հէփ
գըզգանճըզ տըր քի , Եըլան կիպի ինսանըն Եիւ
րէյինի կիզլի կիզլի տիշէր Եաթըր . Եա պէն տէ
օնուն կիպի օլայըմ , Եախօտ պէն օնտան իւս
թիւն օլայըմ , Եա օ տա պէնիմ կիպի օլսուն ,
Եախօտ պէնտէն աշաղա օլսուն՝ Հատէալէրի տիր :

Տիւնէատէ Էլի զէմմ Էթմէք , Էլի ֆոսլ Էթ
մէք նէտէն Հասըլ օլուր . Հագգը իզհար Էթմէք
սէվտասընտան մը , Հաշա . Էլին իթիպարընը չէ
քէմէմէքտէն , Էլի խըրիալայըպ՝ Էյի աաընը
սլօզմագ սէվտասընտան Հասըլ օլուր :

Պու գասար ատամ չարիւնը տօլապընը սօ
ղուպ , Էաէ պիլէնլէր իլէ պէս պէրապէր կիլի
նիպ գուշանըպ , սալթանաթ Էթմէք իլին , Էվինի
Եըդար վիրան Էտէյօրսա , սէպէպի նէ տիր . Էլի
քենտիտէն իւսթիւն չէքէմէյիպ , օնա պէնզէ
մէք , օնտան իւսթ օլմագ սէվտասը տըր :

Գարըլարըն տիւնէայէ կէլմէսի՝ կիլիման գու
շանա զարիֆլիքտէ պիր պիրիլինի պոսթըրմագ
իլին , սալթ պիր պիրիլինի թէֆթիշ Էթմէյէ կէլ
միշէր սանըրսըն : Խալգա Եօամա կիօրիւնմէք
իլին , ինճի պունճուգ թագընմագ իլին , ալթու
նու կիւմիւշիւ թօզա թօփրտղա սլուլտմագ
իլին , գօճաընըն գօյնունու ճէպինի պօշատըպ .
Էվինի խարասլ Էտէր . վէ սահա չօգ շէյլէր իր :

Թիբեհասպ էտէր . կերչի պունլարա պիւլիւքիւք սէվտասը տէրէր , լաքին պու սէվտա գըզգանձ լըգտան կելիր : Գարըլարըն իշի կիւճիւ պիր պի ըինէ եէթիլմէք , պիր պիրիննի պասթըրմադ արր : Վէ պու մուրտար հասէտ՝ պաղը հէնտէքէր ասթլատըր քի , ասթլալմ տէր իքէն՝ պաղը քէր . ըէ Թէքերլէնիր , ըրզըն հտէպին գօլունու գանու . տընը գըրար :

Խալգըն կեօզիւնէ կիւզէլ կեօրիւնմէք սէվտա սը՝ օ տա պիր տիւրիւ հասէտ տէյիլ մի : Պաղը լարա՝ պու հատսէն աչըրը իթիպար էթաթիքէր չէհրէ կիւզէլլիլինի՝ Թապիւթ վէրմիշ . օնա նիս պէթ՝ փէք կիւզէլ օլմայանլար , ետիւօտ չիրքին օլանլար՝ կիւզէլլէրէ հասէտ էտէր , վէ օնլարա պէնպէյէլմ տէյի էճաճըլլարտան իմատտ արար լար , նագգաչըղա Թալիպ օլուրլար . քիմի պէյ ազ , քիմի գըրմըզ , քիմի տէ՝ սիյահ ըլա էքսիլինի Թամաուլարլար , կիւզէլլէրէ Թապլիտ էտէրլըր : Աեօրտիւն միւ քի , եիւզիւնիւ պօյալամադ պի լէ պու մուրտար հասէտտէն կելիր :

Գարըլարտա՝ պիր պիրիննի կիւզէլլիլինի մէտէ էթաթիքէրիննի հիշ իշիթալին վաճր մը , պիրի օ պիրինէ կիւզէլ տիր սիլլէ տէմէզ : Պիրի՝ տիլլէրի իրի օլմասա , կիւզէլ տիր . օպիրի՝ պուրնու պիւլիւք օլմասա , քէմ տէյիլ . օպիրի՝ կիւզէլ տիր ամմա , լուրտում տուլմազ , փէք քէչէ տիր . պունուէն հիւանիւ եօգ . պու Թասլագ տըր . պու Ֆէնա տէյիլ ամմա , փէք էզիլիլ . օնուէն աղը փէք պիւլիւք տիւր , աչարսա՝ խտն գափուսու նա տէօնէր . օպիրիննի կեօզլէրի փէք չուգուր ողուր . օնուէն փէք ուֆագ տըր , մայմուն կեօ .

յիւնէ պէնդէր. պիւրինին տանա կիպի աննը տիշա-
րը տըր. պիւրինին էլէրի պիւլիմնիզ տիր . օպիւրի-
նին գուլագլարը իրի տիր , էշէք գուլաղընա պէն-
դէր . նիհայէթ գըղգանձըղըն պուլա պիւլէճէյի
էքսիքլիքլէրին հէփսինի պուլնտան պահս էյլէ :

Էյ օսութում, տիւնեատէ նէ շէյլէր վար քի ,
ճահլիլլէ վէրիւրիդ, շաշգընլըղա վէրիւրիդ. օյուսա
հէփ հասէտ տիր , հէփ գըղգանձըղ տըր : Օ
միւքէլլէֆ գօնադլար եալումդ, մասրաֆլը տէօ ,
շէմլէր տիւղմէք, զիյաֆէթլէր՝ սալթանալմլար
էթմէք, խուսուսա աիւլիւնլէրտէ՝ հաստէն աշըրը
մասրաֆլար էթմէք. տիւնեատէ գըղգանձըղ օլ
մաուա , պուլնլար օլմօր մու : Էլլէրէ եէթիշմէք,
էլլէրտէն իւսթիւն օլմադ սէվուաւընը թահրիք
էտէն՝ գըղգանձըղ տըր : Պու գատար մասրաֆ
հաւսյա թէլէֆ օլույօրսա , նիշին տիր . խալգըն
կեօղիւնիւ՝ հմնալինին իւղէրինտէն գալտըրմադ,
խալցըն աիւլիւքլիւք տէյի՝ էլլէրտէ մէտհ էթ
տիւն տէլիլլէքլէրի պաստըրմադ իշին տիր :

Պիրի պէշ խարճ էտէրսէ , օպիրի օն խարճ
էթմէլի . նիշին . խալց՝ պէշ հարճ էտէնի պրադ-
սըն , քենալիւ պադսըն տէյի : Լաքին պէշ խարճ
էտէնին էթտիւն տէլիլլիսէ , օն խարճ էտէնին
տահա զլյատէ տէլիլլէ օլուր . մանի տէյիլ . տէ-
լիլլէ տէ հասէտ էթմէլի , տէլիլլի տահա պիւլ-
իւք տէլիլլիլէ պասթըրմալը :

Պու հալ իւղըն գըղգանձըղընը պէյլէ տէլի-
լլէքլէր իլէ իճրա էտէն տաւա՝ էլլէրին հասէտի
նի տէ քենտի իւղէրինէ թահրիք էտէր : Պուլնու
պէնտէն էլվէլ Սենէքա ֆէյլէսօֆ սէյլէմիշ .
“ Պիր քիմսէնին իւղէրինտէ նէ գատար չօդ կեօղ

օլուրսա, օլ գատար չօգ հասէտճիսի օլուր, տէր:
Պադ շու օլան քեարա . խալգըն կեօղիւ պէնտե
օլսուն տէյի հասէս էտիպ, պիր օ գատար տիւշ
մէն փէյտա էթմէք, էյի քեար տէյիլ մի :

Պէն հէր պիր շէյի պէյլէ պէյլէ եաղաճադ
օլսամ, տիւնեատէ գարըլարըն տա՝ էրքէքլէրին
տէ փէք ազ ամէլի գալըր քի գըղգանճըդ օլ
մայա . օնուն իշին եինէ սէյլէրիմ, գըղգանճը
ղը օլմայան ատամ արարսան, քենտի նէֆսինի
շէյ եէրինէ գօմայան՝ տիւնեանըն շէյինէ իթի.
պար էթմէլէնտէն ղայրը եօգ տուր :

Գըսգանճըղըն սէր չէշմէսի՝ քենտի քենտի
սէվմէք, տիւնեանըն շէյլէրինի իթիպար էթմէք
տիր : Նէ սանըրըն . տիւնեանըն մալի պիւլիւք
լիւլիւ, վէ խալգըն նազարը, իթիպարը, հէփ
ջօճուդ օյունճադլարը օլսունլունու խալգ տիւ
շինսէ, տիւնեատէ հասէտ, գըղգանճըդ օլուր
մու : Հայ հայ . օ վադթին հասէտի պաշգա տիւր
լիւ օլուրտու . օ վազըթ հէր քես տօղլուլուդ
վէ խայր ամէլիճրասընտա՝ պիր պիրինի պասթըր
մադ հասէտինէ տիւշէրաի :

Ղաքին պիզ պէտ ամէլտէն ղայրը շէյէ իթիպար
էթտիլիմիզ եօգ . տիւնեա խիւլէալէրինին փիշինէ
տիւշմիւշ, էթրաֆտա կեօղիւմիւղէ կեօրիւնէն
խայալամէն ղայրը էյլիք եօգ սանըրըդ . պու
ֆանի տիւնեանըն տէվլէթինտէն ղայրը տէվլէթ
եօգ տէյի տուրմուշուդ . էլպէթտէ օ տէվլէթ
գըլաս էթտիլիմիզ շէյի՝ էլտէն էլէ չէքիշթիրի,
պիզտէն ղիյատէ պիր մալիք օլանը կեօրիւրսէք՝
հասէտ էտէր գըղգանըրըդ :

Հայ շաղգընըդ հայ . քենտի քենտիմիզի սէվլէ .

րիզ հա՛: Սէվէյօրու զամմա, պիր ալչադ մուհապ
պէթ իլէ սէվէյօրու զ քի . պիզի պէօյլէ խաին
տիւշմէնէր ելինէ վէրկօր : Քենտիմիզի սահիհ
մուհապպէթ իլէ սէվսէք , տիւնեատէն էլ չէքէր
տիք . տիւննանըն քերէմէրինտէն իպա էտէր
տիք . էլլէրին տէվլէթինի գըղգանաճալըմըզա ,
նէքպէթլէրինի աճըրտըգ . եախօտ հիչ օլմասա
տէվլէթլէրինտէ կեօզիւմիւզ օլմայըպ , ճանըմըզ
որդըմնազտը : Վլադ'ա էլտէ պիր շէյ վար ըմը .
նէ վազիֆէմ' պէնիւօ շէյէ իթիպարըմ'օլմա
տըգտան սօկրա , նէյէ գըղգանաճալ ըմ :

Հէլէ տսսթոււմ , շիմտիլիք պու գատար էլ
վէրիւ . զերա պու գըղգանճըգ իլլէթի ամմէյէ
սարի օլտուղուհու՝ սանա կերէյի կիպի իսպաթ
էթմէյէ , պիր մէքթուպ ազ կէրիւ . ֆադաթ
շունու պիլ քի , պիր ատամըն պիր պէտ խոյու
վար մը , էլպէթտէ գըղգանճըզը տա վար . ֆօ
տուլ ատամ գըղգանճ օլուր . թամաքեար ատամ
գըղգանճ օլուր . չէհվէթլի ատամ գըղգանճ օ
լուր . էօվքէլի ատամ գըղգանճ օլուր . նէթիճէի
քէլամ պէտխուլարըն հէփիինի թէֆթիշ էյլէ ,
հէփիինտէ գըղգանճըգ վար :

Գըղգանճըգ հէր պէտխուլա արդատաշ տըր ,
հիչ պիրինտէն այըրմաղ : Սիֆթահը շէյթան
տան պաշլամըշ . շէյթան Ալլահըն պիւլիւքիւլիւ
նիւ գըղգանտըզը կիպի , ինտանլար տա պիր պիրի
նի գըղգանըպ , շէյթան օլուրլար , գարտաշ մու
հապպէթինին քեօթիւնիւ գաղըրլար : Վէ շէյ
թանլար ինտանըն էպէտի տէվլէթինի գըղգան
տըզը կիպի , գըղգանճ ատամ տա՝ գարտաշընըն
ֆանի տէվլէթինէ հասէտ էտէր գըղգանըր :

Գրգգանճըդ տէտլին՝ էյի . քիմնէլէրի պիլէ
իւայր ամէլտէն կերի տուրտուրուր . զիրա էյլիք
էտէնի չէքեմէզ : Տիւնեստտէ պուռնուն կիպի ամ
մէյէ սիրաէթ էթմիշ՝ տիւրլիւ տէրէճէլէրոտէ իշ
լէր պիր մէքուրուհ իլէթ աահա օլամադ :

Հասէտաճի ատամըն հէր շէյտէն զիյատէ շու
Ֆէնսալըդ վար քի , իսլահ օլմազ , էթտլինին
ճէզասընը գապահաթընտա չէքեր իքէն , էինէ
վազ կէլմէզ : Գալպինին քեօթիւլիւյիւ՝ գըղ
գանտըլը աոտամ հիշ պիր զարար վէրմէզ , իլա
քէնտի . քէնտլի եէր : Արիսթէնէս ալիմին սէօ
ղիւ տիւր . “Փաս՝ տէմիրի եէտլի կիպի , հա
սէտ տէ գըղգանճըն էթինի եէր , տէր : Իմտի
էլին էյլիլնտէն՝ քիշի . քէնտլիէ քեօթիւլիւք
փէյտա էթմէք՝ չըլլընլըդ տէյիլ մի : Պէն պիրինի
կէօրտիւմ , պիր տօսթու՝ իլմինին սէպէպի իլէ
լիէրի կէլտլինէ պիր տէրէճէտէ գըղգանճըդ
փէյտա էթտի քի , ագըպէթ պիր աղըր հիւմմայ
լլա տէօշէյէ եաթտը :

Պուռնա ալիմլէրին պիր պիրինէ հիճվ էթ
մէսի՝ նէտէն կէլր . պիր պիրինին շէօհրէթլինի
գըղգանտըգլարընտան տէյիլ մի :

Պէօյլէ օլտուգաան սօկրա , էսքի տօսթլարըմ
շիմտի նիլին էիւղիւմէ պագմայօր տէյի կիւճէն
մէ : Ֆագաթ պէն էինէ էվվէլքի կիպի սէնին
սահիհ տօսթուռն օլտուղումու թահգիլ պիլ :

Գատրն ,

Այն պէնի եա թանրմայօրսուն , եա մերա-
մըն պէնի զէվգլէնմէք տիր : Պէն կեչէն տէվրին
ատամը օլամ , կիյտիւմ րուպա էպի տիւնեանըն
պիլիմի , թէրպիլէմ էսքի զաման թէրպիլէսի օլա
տա , սէն սունա պու եէնի վէ թաղէ տիւնեատէն
խապէր սօրարսն : Պունու սէն պիր իշսիզ կիւճ
սիւզ թաղէ տէլի գանլըյա սօր քի , օնլար պիւ-
թիւն կիւն պու ազիւմ քի թապը օգույունս , գա-
նունլարընը նիզամլարընը ինճէտիպ զարիֆլէթ-
մէքտէ տիրէր , օնու օնլար պիլըր :

Պու պապտէ սունա պէն նէ եազա պիլըրիւմ
քի , օնուն՝ գանունլարընը եափանլար պիլէ նէ
օլուղուն պիլմէզլէր : Օնլար պու մէքթէպիւն
գըլըճ աթլամըշ չըրադլարը իքեն , կեճէ կիւն-
տիւզ տէրսինի օգուր իքեն , ալէմ տիւնեա նէ
օլուղունու պիլմէյօրլար տա , պէնիւմ թէրպիլէ
օլուղում մէքթէպ պունուն զըստը իքեն ,
պէն նիճէ պիլէ պիլըրիւմ : Պու պօշ լադըրար
տըր տէյէճէքսին . հիւշ քիշի հիզմէթ էթտիյի թա-
րիգին նէ օլուղունուն պիլմէմէք օլմըր մու :
Նիճէ , տիւնեատէ էքքէքլէր օլուն՝ գարըլար օլ

սուն, պիրշէյի Թէֆթիշէ Էթմէտէն, էյլի մի ֆէնաճի ֆարգէ Էթմէտէն, մայմուն կիպի պիր պիր. Լէրինէ պագարագ Էթաիքէրի շէյլէր աճ մը տըր: Խայր սուլթանըմ, օ ալէմ տիւնեա չըրագլարը՝ ալէմ տիւնեա նէ օլտուղուն պիլմէղէր: Վէ պագ նէ ճէսարէթ իլէ սէյլէրիմ քի, նէ օլտուղուն պիլմէղէր, փիշինէ տիւշիւպ արտը սըրա կիթմէղէր:

Էյլէ իսէ պու ալէմ տիւնեա ֆէնա շէյ տիր: Խայր. օնու տա տէմէմ. էվվէլա սէն նէ ֆիքիր. տէ սին, օնու անկայում. զիրա պիր աստամըն պէյ. Էնտիյի շէյէ ֆէնա տէմէք՝ Թէրպիյէսիզլէք տիր: Անճագ պու պապտէ պէն սէնի պիթարաֆ դըլա էսէրիմ. զիրա պու ալէմ տիւնեանըն սէն տէ չըրապը օլտան, ալէմ տիւնեա նէ տիր սէյի պա. նա սօրմազտըն:

Էյլէ օլտուղտան սօկրա, ալէմ տիւնեանըն նէ օլտուղունու՝ պէն քենտի զաննիմ կիպի սէյլէմէլլիմ. պէլլէր րապըթասըզ տըր ամմա, մանի տէյիլ: Սէյլէլիմ. լաքին պու ըէսմէտէ ճէյիմ ազիմ Թասվիրի եալընըզ սէն կէօրսագըն տիւէրէ կէօսթէրմէ. Էօգսա պունու եազան նէ պիլլիպէ շէյիմիշ տէյէնլէր օլուր. պէն տանա Էթտիլիմ հիզմէթէ մուգապէլէ՝ օնու գազանմըջ օլուրում:

Պունա ալէմ տիւնեա տէտիքէրինին ասը՝ տիւնեամըզըն պու Թարաֆընաա՝ էքքէքէրին վէ գարըլարըն ճէմիյէթի չօգ օլտուղու իշին տիր. վէ պու ճէմիյէթի տէն տիշարը օլանլար ազլըգ սըր, օնլար սալթ սէյիրճի Թագըմը տըր. վէ զէվգ շունտա սըրքի, իքի Թագըմ պիր պիրինին իսթիւնէ՝ տէլի տէյի կիւլէր:

Իմո՞ի պուռ ճսն սըգընթըսը տիպաճէտէն սոն-
րա, կեղեքիմ սէնին սուալինէ : Ալէմ տիւնեա
տէտիքէրի՝ տիր Թաթլըճա աղատէլիք գանու-
նու սուր . հաթ Թա հսքի գանունլարըն հէփիսի-
նի լէտտ էտիպ, քենտի ագլընա Թապի օլտագ
տըր : Ալէմ տիւնեայէ ույան ատամ՝ իպթիտա
հէր գանունու պասմալը, հիչ պիր շէյէ պաղլը
օլմամալը . էվլէլ զամանլարտա ճայիզ գըլաա օլու-
նան, եանի՝ տինէ մէզհէպէ վէ Ալլա հմրինէ
մըթասլըգ օլան շէյլէրի էթմէլի տէյիւ իլա Թէֆ-
թիշէ Թէճէսսիւսէ կիրմէտէն, էլէրին էթ-
տիյինի էթմէլի . նէ հսքի զամանըն պարիտ նի-
զամլարընա գուլապ վէրմէլի, նէ սօնու նիճէ օ-
լաճաղընը աիւշիւնմէլի :

Պինաէն ալէյհ, էվլէլա բուպա կիյմէտէ վիւ-
ճուտին լահաթի արանմազ, իլա կիւնտէն կիւ-
նէ չըգան զարիֆլիքէրէ ույմալը . խթէրսէ քիշլ-
նին օյնագլարը եէրինտէն չըգաճագ օլսուն, ելինէ
ույմալը : Պու պապտէ գարլըար փէք մուտադ-
գիդ տիր . վէ շէյթանա պէնզէյէճէքէրինի պիւ-
սէլէր . իւզէրէրինտէ նասրըլար չըպանլար չըդ-
ստ, չօճուգ աիւշիւրէճէք տախի օլտալար, օ
չըգան զարիֆլիքտէն գէրիէ գատար կերի գալա-
ճագլարընա, չօճուգուն գանընա կիրմէյէ իրթիւ
քեապլարը վար : Պու կիւն պիւր եէնի շէյ չըգ-
տըգլայն, հէր նէ գատար ըապլըթասըզ օլուրսա
օլսուն, աիւնքի շէյլէր՝ տահա գուլանըլըր,
եէնի, կիւզէլ, տայանըգլը, վէ աղ ագճէ իլէ
օլմամը շէյ լէքի, սիւփրիւնթիւ կիպի պիր եա-
նա աթմալը, եօգսա ալէմ տիւնեայէ կիւլիւնճ
օլուր : Պիր քերրէ ապէն պապ տէնտիք-

էնն, չարէ եօգ տուր, էթմէլի :

Ամմա ագճէսի եօղ ումուշ, մանի տէյլլ. էյ. լէ տար վագըթտա՝ խաֆիֆճէ էիւզտէ օթուզ մուրապահայա պուլունուր՝ մերհամէթլի ճան լար տա օլուր, վէ վերէսլէ վերիպ, պէքէյէ. ճէյի վագթ իչին, մալինի իքի գաթ պահասընա վերիթ՝ թօգ կեօղլիւ տիւքքեանճըլար տա պուլունուր : Պունըլար տա օլմաղստ, էվտէ պաղը է. լէ կելիր շէյլէրի, վէ պէլքի էվլին հիւճճէթլին պիլէ ըէհինէ գօյուպ, ալէմ տիւնեայէ ույմաղ : Ամմա պունըլար էվ երգըմըյըմըշ, մանի տէյլլ. ալէմ տիւնեանըն գանուըլարընտա գուտուր էթմէմէք իչին, ագճէ փէյտա էթմէլի :

Օնտան սօկրա պօրճու սէվլինէրէք էտէրլէր, զիրա պօրճ՝ ալէմ տիւնեատէ՝ վերմէմէք նլիէ. թի իլէ օլուր : Օնըլարըն ինտինտէ ալաճագը՝ պի նէք գատար պիլէ եօգ տուր. պիր զայրը կիւն կիւ. շիմոի օլմաղ. ամմա էտէպսիզ խմիշսին. ճանըմ նէ զաման իսթէրսէ, օ զաման վերիլիմ տէյէրէք սաւլարլար :

Պունըլարըն պիր աղ էվճիմլինի՝ պիր էէնի շէյ չըգաղգլայն, պարիտ օլանը՝ եէնի իսէ տաթի՝ հաղըրճըլարա, էպքիճի եահուսիլէրէ սաթար. լար քի, տէյէր պահասընըն պէշտէ պիլինի, ալ. թրտա պիրինի թու թմաղ : Պու շէյլէրտէ էվլէ. քի տիւնեանըն թավը պաշգայըլար, լաքին օնըր նէյէ լաղըմ. շիմոի օնըլարըն զըտսընը էթմէլի :

Էրաշամագ հագգընտա, աղըղ. օլան տիւնեա՝ կիւնսիւզիւն ուշանըլ տուրուպ, իշէ կիւճէ օլմաղ. կիւճէ վիւճուտէ ըահաթ էթտիլմէլի տէր. ալէմ տիւնեա էօյլէ տէյլլ. կիւճէ ուշանըլ տու.

րուր, կիւնտիւզիւն ուշուր: Եւ օ գատար տա-
աթ կեճէնին գարանլըղընտա նէ օլուր տէրսէն,
իշ կիւճ էքսիք տէյիւ էվվէլա, պիր կիւզէլ գու-
մար էյէնճէսի վար քի, նէօվպէթլէ պիր պիր-
լէրինի սոյարլար. վէ ալէմ տիւնեանըն գավլին-
ճէ, պիր առամ քեմլինէտէք սոյուլա, ալէմ
տիւնեա չըրագլարընըն էթտիլինտէն կերի գաւ-
մամագ իշին, օյունտան վաղ կեմէմէլի:

Սանիյա, կեճէնին պիր աղընը եախօտ պիւ-
թիւնիւնիւ էլին վէ էքսէրիյեա աղըգ տիւնեա-
նըն էթտիլինի հիսապլամագտա կեջիրիւրէր. վէ
շու շարթ ըլա քի, էյիւի աղ սէօյլէմէլի, քեօ-
թիւի շէրէֆ վէրէրէք նագլ էթմէլի:

Սալիսա, մէճլիս գուրուպ էէյիպ իշմէյէ օ-
թուրուրլար, վէ պու ալէմ տիւնեա նէֆիս շէյ-
լէրէ մաիլ օլտուղունտան, էվվէլքի տիւնեանըն
փէրհիղքեարըղը պարիս տիր, օ սէպէպ իլէ պիր
աշճը՝ պիր սաճան թաամա մաարաֆը նէ գատար
ղիսաէ կեօսթէրիրսէնէ գատար վիսառէ իսրսֆ
էտէրսէ, այըղը պագշըշը վէ աֆէրիմի տէ օնա
կեօրէ սըլը:

Պունլարտան աղլա քի, պու ալէմ տիւնեա-
տէ եաշայան առամ՝ կելէճէք վագթի հիշ տիւ-
շիւմէղ, սալթ պու տիւնեանընքիլի տէյիւ ախ-
րէթինքիլի տէ տիւշիւնմէղ. տիւշիւնիւպ մէշգ
էթտիլի՝ սալթ շիմաիքի վագլթ տըր. պիւթիւն
մէշղի իշսիպ ավարէլէրէ ուշայըմ, վէ ալէմ տիւն-
եա չըրագլարընա պէնզէյիմ. էյի մի, ֆէնա մը,
սօնունու միւլաճաղա էաէյիմ տէյէն եօգ:

Էվ պիւլիւքլէրի օլանլարըն պիւլիւքլիւքլիւյ-
իւ եաշարընըն չօգլուղունտա գարար էթմիշ

տիր. եօգոս եվլէլքի տիւնեանըն առամարը
կիպի, էհլմնէ եափայօր, էվլատարըմնէ եօլ
տա կեզէյօր տէյի արամագ, ալէմ տիւնեանըն
առեթինէ գարշը տըր. հաթթա էվլատըմ աքլ
սըն, երըթըլսըն, գըզ կիպի կեօլիւ գափալը գալ
մասըն տէյի, թահրիք տէ եօլ ուսա, իղմալ
վար, զիրա ալէմ տիւնեա էօյլէ էտէր:

Ալէմ տիւնեանըն գարըսը՝ շիմտի քէնտի պա.
շընա տըր. պիր եէրէ կիտէճէք օլսա, գօճասըօլա.
ճագ առամնէրէտէ իտին, եախօտ Ֆիրան շէյի
նի՛չին շէօյլէ էթտին տէյի սօրամագ պիլէ. ալ.
մա էվի ալթ իւսթ օլուր ումուշ, իտարէսի պօ.
զուլուր ումուշ, չօճուգլարը թէրպիլէսիգ պիլէ.
իւրիւմիւշ, մանի տէյիլալէմ տիւնեա էօյլէ էտէր.
հէր քէսին թայասը հիղմէթճիսի վար, էվլէ.
ճուգլարը օնլար պագար: Նէ՛ տէրսին, ըհաթ
էօմիւր տէյիլ մի պու:

Պու ալէմ տիւնեատէ հէր շէյտէն զահմէթ.
սիզ՝ տին մաուհահաթի տիր քի, պաղըլար զահլի.
տէն օլան առեթլէրի պիլէ իճրա էթմէզէր. վէ
պաղըլարընը էտէնլէր տէ վար ըսա, էլէրէ ույ.
մուշ օլալըմ տէյի տիր. օնու տա քէնտի մաս.
լահաթլարընա, վէ ալէմ տիւնեանըն շարթլարը.
նա միւնաուիպէթ ալըրսա էտէրլէր: Քիմ տէ
ճանընա վէք մուգայէէտ կեօրիւնիւր, լաքին
տինճէ օլան պօրճլարընը՝ տիւնեէվի մաուհահաթ.
լարընա ալաթ էտիպ, զահիրտէ կեօսթէրտիյի
տինաարըգ՝ իշինի գօլայ պիթիլմէք իշին տիր:

Ալէմ տիւնեա չըրագլարընը՝ գանուշա.
րընըն իճրոտընա օլան տըգգաթլարը վէ իթա.
աթլարը թաաճճիւպ էտէճէք շէյ տիր. հիշ պիր

կրօնուն կրօնաւորլարը՝ Թարիգաթընա էօյլէ մուգայեւտ տէյիլ տիր. վէ պու գանունլարըն էն իգթիլալըսը՝ հէր եէնի չըգան շէյէ՝ հիչ տիւշիւն մէյիպ ույմադ սորը : Պիրիսի Ատէթ տիր տէաիք լէյն, իսթէր էյի իսթէր Ֆէնա , էտէ պիլսին՝ է տէմէսին շարթը իւզըէ , հէր քէս օնա ույոււպ , սօնունու տիւշիւնմէմէլի :

Շիմաի սէն պէլքի զանն էտէրսին քի , պու եէնի չըգմա շէյլէրի իճատ էտէնլէր՝ ագիլ աղաւար . քէամիլ գատընլար տըր : Եօգ , եօգ . պու էնիկին տէրեանըն գլալուլարը , պու Կօյուն սիւրիսիւնիւն քէօսէմլէրի՝ Թէրդիւէր գալիագ ճըլար , վէ ութանըրըմ սէյլէմէյէ , Փահիշէ գարըլար տըր : Օնլար ասէթ տիր տէաիքլէյն , Կօյուն կիպի հիչ տիւշիւնմէյիպ , արալարը սըրա կիթմէլի :

Տիւնէա մասլահատլարընտա՝ հէր քէսի շինին չըգարընա պագմալը , մէրամընըն իճրասընա չալըշմալը . իսթըր կէօնիւլ սայմադ օլմադ , տօթ սգրասա պագմադ օլմադ , գարտաշ մոլհուպ պէթի հիչ սայըլմադ , տինի մէղհէաի-գիշինէ եաւրայան եէրուէ գուլանմալը : Էլ ալթընտան տիւշ մէնլէք , կիզլի կիզլի ինթիգամլար , իքի եիւզ լիւլիւք , զտար էթմէք , զտար վէրմէք , հէփ իշիւզարըգ տըր , Փագաթ իճրա էտէմէտիքլէրի զաման՝ Ֆէնա սայարլար :

Իշթէ դասըն , ալէմ տիւնէա Թասվըրինին՝ պու պիր գապա սուրէթի տիր . կերչի պէն պու ալէմ տիւնէատան տիշարըլըմ ամմա , պիր իքի գալէմտահա վուրա պիլըրիմ անճագ աշքէար կէօրիւնմէյէն պաղը կիզլի գանունլարընա էյի

վուգուֆոււմ՝ օլամաղ : Հասըլը քելամ՝, պէն
պու ալէմ՝ տիւնեա չըրադլարընը՝ սու թուֆա-
նընտան էլվէլ օլան ստամլարա պէնդէտիրիւմ .
օնլարըն տա պունլար կիպի քենտի մէղադլարըն
տան զայրի գանունլարը եօղ ուտու : Վերջէք,
պունլարտա տիւրլիւ աէրէճէլէր վար, օնուն տա
սէպէպի՝ էլլէրի գըսսա օլտուղու տուր : Լաքին
պու ճիւմլէ իլէ, ագսայա ագսայա օլտուն, գը-
լարըն եէրէ սիւրթէրէք, եինէ ալէմ տիւնեա
գանունլարընտան կերի գալմամաղա պագտըլար:

Իմտի պու ալէմ տիւնեանըն թապլիրի պէյ.
լէ օլաճաղընը՝ պէլքի սէնին ագլըն քեամէղ ի-
տի . լաքին պու տաՀա թէքմիլի տէյիլ, զերա օ-
նուն իլլինտէ աէօնէն սայըսըղ մասլահաթլարը
անլամաղա՝ ինտուն եէթիլէմէղ . խուսուսա քի,
կեօգէ կեօրիւնէճէք պաշլը իլլէրի՝ հէր քեսէ
պէյան տէյիլ տիր :

Շիմտի սէն պունուն թապաղընը պու գա-
տաթ կէ լտիւն, պունտան սօնրա սէնին կիպի
ճանընըն պօրճլարընը պիլիւր՝ ֆագլիլէթ աչըն-
տա թէլպիլէ օլմուշ ավիր կենճ հաթուն պու ջը-
ղընլարըն սայըսընը արթըրմաղա հէվէն էտէր
տէյիւմ մի : Հաշա : Պէն տանա իսթիտա սէյլէ-
տիւմ իտի քի, պու ալէմ տիւնեա չըրադլարը
հիլմէթ էթտիլլէրի թարիդ նէ օլտուղունու
պիլլէլէր, փիլլինէ տիւշտիւքլէրինէ ութանը.
լար : Օնլար պու թարիդէ միւլահաղա էթմէ-
տէն կիրիրլէր, գօյուն կիպի էաշարլար, չըլլըն
կիպի էօրիւրլէր : Արթըր սէն պու գատար ան-
լատըրգտան սօնրա, ինշա Ալլահ պու սլէմ տիւն
էա ճանաւլարընտան իբրահ էտիպ, հաթ օլանա

տահա զկտտէ աշգ էտէրսին :

Պագը , Թանկը սէնի պու միտիլլի տէլլիքտէն
հըֆը էթմէք տուաքնտան սօկրա , սէնին պանա
տէրունի ասթթլուլունու նկյազ էտէրիմ :

93

ԶԻՒՅԻՒՐՏ ՄԱԼՏԱՐ . ՎԷ ԶԷՆԿԻՆ
ՓԱԳԸՐ

Էֆէնտիմ ,

Պէնիմ կիպի ֆէլէյին քապուլ էթմէտլի
պիր զիւյիւրա , վէ ալթունում կիւմիւշիւմ օլ
մատըլընտան՝ սէնին զիւմիւնձէ հիչուէն պիր ա
տամ , սանա պիր հէտլիւէմ օլսուն . կերչի իպ
թիտասը կիւլէճէքսին , լաքին սօկրա անլարսըն
քի , պէնիմ հապ սէօզիւմիւն փօթասը՝ սէնին
ալթունունուն սիւպիւքեսինտէն դըմէթլի տիր :

Սէն ալթունտան ճէվահիրտէն զայրը շէյ պիւլ
մէպին . շունուն կիպի պիր զիւյիւրա հէրիֆ
պանա նէ վէրէ պիլիր քի , պէնիմ մալիմտէն
դըմէթլի օլա տէյի՝ իւսթիւմէ կիւլէճէքսին .
վէ պէլքի մէքթուպումոն օդումաղա ճանըն
ըդըլաճագ . լաքին պէն եինէ սէօզիւմիւն տօզ
րուլուլունա էօյլէ կիւվէնմիշիմ քի , ինչա Աւ
լահ սէնի իպքեաթ էտէրիմ :

Հայ հայ . սանա եազարըլում թազիրէրէ հա

րարէ թլէնմիշսին , օ դըղընըլըլ ըլա աղզընա կե-
լէնի տիշարը վէրէճէքսին տէրսէն , իայր սու-
թանըմ , էօյլէսի տէյիլ : Քերէմ էյլէ , շու .քն.
տի զաթինի սէվէրսէն , տէմինի տէվլէթինի սէ-
վէրսէն , շու մէքթուպուժու օգու տա , պագ-
քի սէօյլէտիլիմ լագըրաընըն իւհատէտինտէն կե-
լէ պիլեր ատամ մըլըմ :

Պէնտէն իսթէտիլին հիղմէթի նահագ շէյ տիր
տէյի էթմէտիւմ . էթմէտիւմ տէյի էօվքէլէնիլը
ըրզըմա կե չէրսին : Սէնին հիչ միւլահաղան եօգ
մու : Պանա պու պապաէ իլլի էմր սահիպի վար
էմր էտէր . պիրի պէնիւմ թէնիւմ կիպի՝ թօփրագ-
տան էարատըմըշ , վէ պիր կիւն պէնիւմ կիպի
չիւրիւլէճէք . օպիրի՝ հէմ օնու էարաթմըշ հէմ
պէնի՝ վէ իլլիմիլին տէ սահիպի էֆէնտիտիլիլ :
Պէնիւմ կիպի օլան՝ էյլէ տէյի էմր էտէր , օպիրի
էթմէ տէյի էմր էտէր : Եթմէտիլիւմ հալաէ՝ էյ-
լէ տէյէն թաղըր էտէր , ըրզըմա կե չէր , էթմիլ-
իւմ հալտէ՝ էթմէ տէյէն պէնի եօղ էտէր , է-
պէտ-էլապատ պէնի գանըլ գույուլարա ա-
թար :

Տօղուսուճու սէօյլէ . սէն պէնիւմ էէրիմոէ
օլան , հանկիտիննի սէօղիւնիլ թութաթըն :
Նէ՞ . պէնիւմ իշմի կեօր տէ , Ալահնէն էմրինիլ-
արամա տէյէ պիլլըրմիսին : Պէն սէնի՝ պու գա-
տար հատտինի պիլմէղ տէյէմէմ : Եօյլէ օլուգ-
տան սօնրա , սանա իթաաթ էթմէտիլիմէ պէն
փէք էյի էթմիլիւմ . պէնիւմ էյի էթմիլիմէ սէն
նիլէին տարըլըյօրսուն :

Նիլէին պիլլըրմիսին . տալընը պէն սէօյլէյիւմ .
մալ սէնի ալաատըյօր . պէն զէնկին իւմ , հէր նէ

խթերսէմ հագ տըր, հէր նէ եափում հալալ տըր սանըրսըն. օնուռն իչին : Հիչ պիլմէսին քի մալ սէնին էվինի երգայօր : Օնուռն իչին պասաղդըն թախթա չիւրիւք օլտուչունու խապէր վէրէն՝ սէնին էվինի եափար : Պէնիմ աէ մէրս, միմ՝ սանա պու խապէրի վէրմէք տիր : Կեօր, տիւն միւ քի, պէնիմ սէօղիւմ սէնին մալլին տէն էյի տիր :

Կէլիմտի պագայըմ, սէնին պէնտէն զիատէ նէն վար : Սէն աէ պէնիմ կիպի հաղըթի Ա աէմին չամուրտան եափըմըչ պիր էվլասը տէյլլ միսին. ոէն աէ ագըպէթսէ պէնիմ կիպի պիր երզըն չիւրիւք սիւփրիւնթիւ օլաճագ տէյլլ միսին. իքիմիզին աէ իպթիտաոր սօնու պիր խէ, պէյնիմիզտէ նէ՞ Ֆարգ օլա սիլիր :

Սէն զէնկին սին, պէն զիւլիւրտ իւմ. էօյլէ մի. օ տա եալան, օ տա եալան : Զիւլիւրտ սէն սին, զէնկին պէն իւմ : Պէ պօշ լագըրտըլար. խայր սուլթանըմ, պօշ լագըրտը տէյիլ, փէք հագ լագըրտը տըր. պագ իսպաթընտ փասըրմըմէ :

Սէնին զէնկինիչին նէսէ՞ տիր. ալթուռտա կիւմիւշտէ ինճիտէ ճէվահիրտէ, միւքեյլէֆ սաւրայլարտա, մամուր իրատլարտո, էօյլէ տէյիլ մի. շուռլար հէփ պէնիմ տիր, իսթէտիլիմ կիպի գուլանըրըմ տէրսին :

Լաքին սէն ինտսն տէյիլմիսին. հայ հայ : Ին սան հայվան կիպի մի տիր. հաշա : Ինսան էօլ տիւքտէն սօնլա պիր զայրը տիւնեայէ կիտէճնէք մի. պէլիւ Պու տիւնեատէ մի զիյատէ եաշայաճագ, օպիր տիւնեատէ մի : Օպիր տիւնեա էպէ տի օլաճագ : Սէն պու էլինտէ օլան մալլէն

միւլքտէն պիլէնճէ նէ՝ կեօթիւրէճէքսին . հիչ :
Էօյլէ իսէ օրատա սէն զեւլիւրտ զիպիտի գալա .
Ճադսըն :

Պունա գարշըլըդ՝ պէնիմ սու տիւնեատէ
հիչ պիր շէյիմ եօգ , լտքին չէքտիյիմ սրգըն .
Թըլա պէտէլ՝ օպիր տիւնեատէ խազինէլէր Թէ .
տարիք օլույօր : Տահաօը վար . սէնին մալին սա .
նա հէմ ինսան օլտուղունու ունու թտուրույօր ,
հէմ Ալլահըն պէնտէսի օլտուղունու . օնա նիս .
պէթ պէն Ալլահըն խաթրը իչին տիւնեայը ֆի .
տա էթմիշիմ : Էօյլէ իսէ , էօթէ տիւնեատէ
պէն սէնտէն չօդ զէնկին օլաճաղըմ : Սէն տէօրթ
կիւն զէնկինըք էտէճէքսին , սօնրա էպէտէն
զիւլիւրտ օլաճադսըն . պէն պիր գաչ կիւն ֆա .
գըրլըդ չէքերիմ ամմա , էպէտ-էլ-ապատ խա .
զինէլէր սահիպի օլաճաղըմ :

Մուհամմէրէ նէյէ՝ լաղըմ , ա՛ սուլթանըմ ,
տօղլուտան տօղլույա սէօյլէշէլիմ : Սէն՝ մալիմ
վար , միւլքիւմ վար տէյի զէնկին իմ տէյօր .
սոււն հա՛ : Սէնինքի զէնկինըք տէյիլ , էսիրըք
տիր . սանտըղըմսա մալիմ վար տէմէ , պօյնում
տա զէնճիրիմ վար տէ . մալիմէ պէն պույուրուր
ում տէմէ , մալիմ պանա պույուրուր տէ .
մալին սանա հիզմէթ էթմէզ , սէն մալինէ հիզ .
մէթքեար սըն : Իսպաթընը իսթէրմիսին :

Հիզմէթքեար տէյի քիմէ՝ տէրլէր . ախէրին
հիզմէթինի էտէնէ տէմէղլէր մի : Սէնին իշին
կիւճիւն նէ տիր . ագճէ սայմագ . հիսապ էթ .
մէք . պաղար էթմէք . պինա գուրմագ . տավա
էթմէք . իշճիյէ վարա վէրմէք (էյէր օնու տա
վէրիրսէն) . սաթմագ , սաթըն ալմագ , վէ քէզա .

լիք ադաճէյէ հիզմէթ էթմէք: Էօյլէ իսէ սէն մա-
լինին հիզմէթքեարը սըն:

Ատամ, պուռլար հէփ թէմսիլ տիր: Թէմսիլ
մի՞. նասըլ թէմսիլ: Շու մալ տախմա էլինտէ
դաւաճաճ մը: Եօգ: Եւա քիմէ՞ եարոյաճադ.
սէնտէն սօկրա կեղէնլէրէ: Էօյլէ իսէ սէն սէն
տէն սօկրա կեղէճէքլէրին թահսիլտարը սըն.
զերա թէտարիք էթտիլին մալ՝ սէնին իչին տէյիլ
օնլար իչին տիր: Պու հիզմէթտէն սէնին էլին
սէ նէ գալլօր. կեչինէճէք մասաշըն օլան՝ պիր
խըրգայլա պիր լօգմա. զերա պու սիւնհատէն
չըգարդտան սօկրա, եինէ եաշոյաճադ օլուպ,
էտինտիլին մալտէն՝ պիլէնճէ պիր շէյ կեօթիւ-
րէմէլինճէ, էթտիլին թահսիլտարըգտան՝ էլին
տէ էգքիթտիլին խըրգայլըլա, եէտիլին լօգմա
տան զայրը պիր շէյ գալմազ:

Սէնէքա Ֆէյլէսօֆ վէփէլէ տէր. սէն պիր
վէքիլ սին. "Սիզին կիպի շիւմիշ հաւալանմըշ
ատամլարա՝ ինտան օլտուզունուզու ունութ
տուրուպ, էօլէճէյինիզի խաթըրըզտան չըգա-
րսն շէյլէր, վէ տէմիր գափուլար ալթընտա սապ-
լատըզընը՝ էլ գանլըլա պիրիքմիշ, վէ ուզու-
րունա քէնտի գանընըզը գօտուզունուզ մալէր
..... սիզին տէյիլ տիր. սահիպի զայրիլէր
տիր,, տէր:

Չիւնքի սէն մալէ էլ իչին հիզմէթ էտէյօր-
սուն, էօյլէ իսէ Ֆադըր սըն. վէ Ֆադըր էօլէ-
ճէքսին:

Ամա պու պիր թաթըլ հիզմէթ տիր քի
(տէրսին սէն) քիմսէ գարըշմազ. սէօզ սահիպի
պէն իմ, իսթէտիլիմ կիպի գուլանըրըմ. օ

պիր սէֆա տըր քի , հիչ պիր սէֆայէ պէնդէ-
մէզ :

Պունա տա փէք էյի տէյիմ . լաքին պու ճիւմ
լէ իլէ ախրէթէ ըէվան օլուպ , օ տար կեչիտի
կեչէքքեն , էօթէյէ միւթտալիք հիչ պիր թէ-
թիւմնաթըն օլմայարադ , չըր չըպլադ կիթալի-
նին աճըսընա , պու սէֆալարա պէնդէմէզ սէ-
ֆա՝ պէտէլ օլա պիլլըր մի : էյ տօտուում , սէն
ադըն ըլա պանա եութուուրաճադսըն , էօլլէ
մի : Օ մալ տէալին շէյին՝ ազ տէրտի , ազ գայ-
ղըսը մը վար . սագլամանըն էօլունու տիւշիւ-
նէճէքսին , տօլանտըրըճըլա գափաըրմայըմ տէյի
սլադաճադսըն . էհլին էվլատըն թէլէֆ էտէր ,
աճըսընը չէքերսին . հիլմէթքեարլարըն չալու-
լար , օնու տիւշիւնիւրսին . ֆիլան տավալդ դա-
ղանայըմ տէյի կեօնիւլ ազապը , ֆալան տավալդ
ղայալ էթտիմ տէյի եիւրէք աճըսը , եանղըն՝ իըր-
սըղ քօրդուլարը . գալատա եանար՝ իըրսըղ չա-
լար , տէնիլտէ պաթար՝ դուրսան ալըր , վէ պու-
նուն կիպի պին գատար տէրտի պէլասը վար քի ,
մալին՝ մուայէէն իրատլարը տըր :

Տօսթում , սէնինքի սալթ հիլմէթքեարլադ
տէյիլ , հիլմէթքեարլըղըն տա փէք գայղըլը
տըր . լաքին պիր զէնկինլէք խիւլեասը իչին , տէր-
տի պէլասը կեօղիւնէ կեօրիւնմէզ : Պի այնիհի
գարըլար կիւղէլ օլալըմ տէյի , վիւճուտլարընա
վէրտիքէրի էղլեէթի տույմասըզլարընա պէն-
զէր :

Վէ էյէր պու մալէ էտինտլին թարիգլըրտէն
օլուն մազարրաթը տա , պու գայղըլարա գաթա-
ճադ օլուրուսն , սանըրըմ տիւնեառէ սէնին կի-

պիս էֆիլ ատամ պուլունամազ : Զուլում, զատ
տարըգ, եարամազըգ, էտէսիզըգ, էլ հագ-
դը, կիզը վէ աշեքեար ինթիգամլար, տոյագ,
քին, գան, տիւշմէնըգ, վէ տինսիզըգ, հէփ օ
էտինսիլին ուղուրսուզ մալին՝ պիւէնճէ տիւրէ-
թէ կեօթիւրմէյէ թէտարիք էթալի՝ դարա զիւ-
նէթէր տիր :

Իմտի սէնին զէնկինըլինին՝ հալա օլան գայըը
լարընը, վէ պունտան սօնրա օլաճագ տէրալէ-
րինի պիր եէրէ դօ տա, պէնիմ՝ օլան հալիմ իլէ
պիր քէրէ ըուպար էլէ, պագալըմ հանկիմիզ
զէնկին, հանկիմիզ զիւլիւրա իւզ :

Պէնիմ հիւ պիր շէյտէ կեօզլում եօգ. կեօզլում
թօգ սլաուգլայն, պէն զէնկին օլուրում : Հիւ
պիր շէյտէ, եանի, տիւնեա մալինտէ կեօզլում
եօգ. նի՛չին. տիւնեա շէյնէ իթիպալըմ եօգ,
տիւնեանըն հէր շէյնէ խայալաթ նազարըլա
պոգարըմ. վէ Ալահը սէվմէք իչին, օնլարը՝
եարատըմը պիր եիւրէյէ լայըգսըզ շէյլէր նա-
զարըլա պագարըմ. ասըլ պօրճում օլան հիւզմէթ-
լէրի՝ պանա ունութաուրա պիւլիր, պէնի տէ՝
սէնի տիւշիւրաիւլիւ չուգուրա տիւշիւրէ պիւլիր,
վէ պէքի տահա պէթէր էտէ պիւլիր տէյի տիւ-
շիւնիւր, հիւ պիւրինէ արզու էլթմէմ :

Պէն պու Ֆիքիրտէ օլաուգտան սօնրա, տիւն-
եա մալնտէ նի՛ճէ կեօզլում օլա պիւլիր. տիւնեա
մալնտէն նի՛ճէ իքրահ էթմէմ : Լաքին պիւլիրիմ,
կերէք սէն, կերէք զէնկինըլին պիր աղը՝ պէ
վար հէյ տէլն տէյէճէքսինիզ : Պէն տէլն հա՛ :
Տէլն պէն տէյիւլիմ, մազուր օլուռն. տէլն սէն
սին, վէ սէնին կիսի պօշ խիւ լեալէրէ դապըլան

լար տըր : Ինսանճա՛ պիր տիւշմէնին հէյլէսինի
ակըլայ , ալտանմայան ատամա՛ ագըլը տըր
տէրէր : Պու պապաէ սէն ալաանըյօրսուն , պէն
Ալլահըն լուծ ֆոշլա աէքքի կեօրիւպ սագը
նըյօրում . էօյլէ խէ պէն ագըլըյըմ . ագըլընըն
զըտար տէրի օլըր :

Պիզիմ ֆէյլէսօֆ Սենեքայը տինէ . « Տիւնեատէ
մալ աէվէթ տէտիքէրի՛ ալթուն ճէվահիր տէյ .
իլ տիր . տիւնեանըն զէնկինլէյի՛ հալնտէն խօշ
նուտ ֆագըրըգ տըր , տէր : Զէնկին օլմագ՝
վիւճուտէ լաղըմ օլանտան զէյատէսինի սըղու .
էմէմէք տիր : Վիւճուտա նէ լաղըմ , չօգ պիր շէյ
մի . հաշա . օնու աա սէօյլէր : « Եալընըլ պիր կէ .
չինէճէք լաղըմ , տէր :

Պիզ պիր գարանըգ կէճէտէյիզ , իքիմիզին տէ
կեօզիւնէ երլտըզլար կեօրիւնիւյօր . սէն տէրի
կիպի օնըարըն վարըլթըսընա ագըլ վէրմիշսին .
պէնիմ հիչ պիրի կեօզիւմտէ տէյիլ , պէն տահա
ալա պիր նուրա պէքէրիմ : Օ կիւնէշ տօղաճագ
տըր . տօղուպ տա , նուրոշլա պու երլտըզլարը
հէփ քեօրլէյէճէք . օ վագըլթ ապարսըն , տէրի
հանկիմիզ իմիշիզ , ագըլը հանկիմիզ :

Էյ սուլթանըմ , պիզ պուրոյա տիւնեա մա .
լի եիւքէնմէյէ կէլմիշ տէյիլիզ . պիր էյի տիւշիւ .
նիւրսէք , ինսան օլան պէօյլէ մուսգարալըգլա .
րա ագըլ վէրմէք այըպ տըր . զիրա պիզ պու
տիւնեայէ՛ էօթէտէ կէչէր ագճէ թէտարիզ էթ .
մէյէ կէլմիշիզ . էօյլէ օյունճագ շէյլէրին փիշինէ
տիւշէճէյիմիզէ , խայր ամէլէր իլէ սէվասլար
էտինմէյէ չալըմալըյըզ : Ալլահ պիզիպու տիւն
եայէ օնուն իջին կէօնտէրմիշ . վէ պու հիզմէ .

Թինի տիւշիւնմէյիպ, Թօփրագ մահսուլունաւ գըլվէրէն՝ ինսան տէյիլ, հայվան աըր: Տիւնեայը քնտկէ տէվլէթ սայմագ՝ հայվանա մախսուա տուր. զիրա օնլարըն պու տիւնեատէն սօկրա, նէ ումաճագլարը վար, նէ գօրգաճագլարը:

Պէլայէ պագ քի, ինսանլար պու խուսուստա հայվանտան ագըլըղ տըր. զիրա հայվանլար լաղըմ օլտոնա գանաաթ էտէր. ինսանլար օլ գատար չօգ շէյիսթէր քի, պինլէրճէ պին արթօնըն, թաշըն, տէօքիւլսիւն, մալիջինտէ վարգ օլսուն լար, էօյլէ իսթէրլէր:

Սէն տէ տէ քի, Ալլահ տիւնեանըն շէյլէրինի՝ ինսանլար գուլլանօրն տէյի եարաթմըշ: Պէլի, սահիհ սին. լաքին երի շարթ ըլա. պիրի՝ իգթիզաորնա գուլլանօրն. եօգուա իշի կիւճիւ օլսուն, աշգը սէվտօսը օնտա օլսուն, էօմրիւնիւ կիւնիւնիւ օնուն ուղուրունա Ֆիտա էթմին տէյի տէյիլ. ինսանըն տէմի տէվլէթի պու տուր տէյերէք, հէր տիւրլիւ եարամաղլըղը իճրա է. տէրէք՝ կիւնահ իջինտէ պօղուլսուն տէյի տէյիլ:

Իքինճի՝ ինսանլար իշին եարաթմըշ. լաքին պիր գաշ քիշի իշին տէյիլ, ամմէ իշին եարաթմըշ. էլ էթէք սըլայըս սա տէքք իլէ, տօլասլ ըլա պիր պիրինի սօյմագ իշին տէյիլ. պիրի թօգլուգտան փաթլայըս, օ պիրի աճըգտան էօլմէք իշին տէյիլ: Ալլահ մալի ամմէ իշին եարաթմըշ ըսա, Ֆուգարա ղէնկինտէն սօտագա իսթէտկի ղաման, քենաի մալնտէն իսթէր. էօյլէ իսէ սատագայը վէրմէմէք՝ Ֆագըրըն հագգընը իպլալ էթմէք տիր: Կեօրտիւն միւ քի, սէն քեն տիւրաղըն ըլա տիւշէյօրսուն. հագ տէյի սէջ

լէտիյնն էօղիւրէր՝ սէնի գապահաթըը էտէյօր :

Ամմա տէյէճէքսին քի, պէն իշկիւզար պու-
լունտում, գապանմանըն եօլունու պիւտիմ, եա
խօտ թանկը կեօնտէրաի, մալ պէնտէ պիրիքսի,
նէ եափայրմ, աթէշէ՞ մի աթայրմ. իրատէթիմ
իլէ սէֆումա աա գուլանմասամ. զօր ուլա զէվ
գիննի չըգարմալըլմ: Հա՛, իշթէ սիզին կիպի
զէնկիլէրէ, պու պապտէ սէօզ աղնաթմագ
կիւճշէյ տիր: Էվվէլա իշկիւզար պուլունտուղու,
նու սէն քենտի գալպինէ ինան տըր տա, սօկրա
պէն իսթէրսէմ ինանըրմ: Եօգ, Ալլահ վէրաի,
Ալլահ վէրէ էօյլէ օլայալ. լաքին հէփիտիտէյիլ
իսէ տէ, պիր միգտարը օլտուն՝ Ֆուգարա գանը,
իշճի՛ ալաճագըը հագգը, ագճէ մուրապահար,
հարամ քեար, վէ պունա քեզալիք՝ եա սէնն
էտինտիյնն, եա աթանտան գալմա էլ հագլարը
օլմայայալ :

Էօյլէ իսէ պու մալն սանա Ալլահ վէրմիշ,
էօյլէ՞ մի. լաքին տէյմէտէ քի քենտիյէ գալը
պայրագ չէքէսին տէյի վէրմիշ օլա. հաթթա
քենտիյէ էյի հիզմէթ էթմէյէ, էլինտէ ալաթ
օլտուն տէյի վէրմիշ. տէվէթիմ իգպալիմ՝ պու
տուր տէյի կիւվէնիպ տէ, Ֆէնայէ գուլանտըն
տէյի վէրմիշ տէյիլ. իլլա հիշ նազարըլա պագըպ,
մալ իշինտէ՛ Ֆադըր եաշայասըն տէյի վէրմիշ:

Պահ, պու նէ ըապուլթալըլ լագըրտը տըր:
Խայր սուլթանիմ. վիէք ըապուլթալը լագըրտը
տըր: Աւեսարանտա "Մուլթու գալպի Ֆագըր
օլանլարա, տէտիյի լագըրտընըն մանասընը ապ-
լանմընըն. մալ իշինտէ օլուալ տա, մալտէ կեօղիւ
օլմայալ, պօրճունու իճրա էաէնլէր իշին սէօյ.

էր : Գերջի պէնիմ մալիմ եօգ , լաքին մալէ՝ քի .
չի պէնիմ գտաար ի թիպար Էթսին , ֆադրըն՝
զէնկինլը արդուսու օլմասըն , զէնկինին՝ մալէ
ի թիպարը օլմասըն , ալթուհա կիւմիւշէ թօփ .
րադ նազարլըս պագսըն . օ զաման կեօր քի
իքիսի տէ նաորը րահաթ էտէր , իքիսի տէ տէվ
լէթըն օլուր :

Պիրիբիմ պու պէնիմ սէօյլէտիբիմ՝ արնաուու
ճա ուր . զէնկին գըսմը պու լադրըտըլարա
սայրգլամագ տէր . ճանընըն աճըսընտան՝ սէօյլէ
տիլինի պիլմէյօր տէր . լաքին պու ճիւմէ էինէ
հագ ուր , վէ աւետարանըն էսրի տիր : Լաքին
տէրտ շունտա ուրքի , սիդ աւետարանա իսթէ
սիլինիդ կիպի ինանըսընըդ . տահա տօղըու
սունու իսթէրսէն , աւետարանըն նէ սէօյլէ
տիլինի պիլմէզսինիդ , օնուն իչին պու սէօզէրէ
փափազ լադրըտը ուր , սայրգլամագ ուր տէր
սինիդ . զաֆիլ կեօզիւմէ պիր տօդունաճագ շէյ
րասթ կելր տէյի , աւետարանը էլնիդէ պիլէ
ալմաղա գօրգարսընըդ : Խույլարընա փէք միւս
թէլա օլան ատամլար՝ զաֆիլ խույլարընըդ
պրագմաղա մէճպուր օլմայալըմ տէյի՝ վազ տին
լէմէքսէն գաչնտըգլարը կիպի , սիդ տէ աւե
աարանը օգու մաղա գօրգարսընըդ :

Քերէմ էլէ , պիր շէյ տահա սէօյլէլէյիմ .
պիր խասթա կեօրսէն քի՝ սէնին տէրսփն շու
սուր տէյի իլէթինի թարիֆ էսիպ , շու իլաճը
էտէրսէն գուրթուլուսուն տէյէնէ կիւճէնիւր
սէ , պու ատամ տէլի տիր տէմէզմիսին : Եւ պիր
զէնկինէ՝ սէնին պու ֆօտուլուղուն , մալէ օլան
ազըն , սէնի էպէտ-էլ-ապաս սէֆիլ մէնտէ

պուր էտէճէք տիր տէտխիմէ կիւճէնիրսէ, պէն
 օ ատամա ագրլը տէյիմ մի :

Պագ աօսթում, գէնկին՝ պէն օլտուզունու,
 վէ սէն՝ ֆագըր օլտուզունու՝ պէն իսպաթ էթ.
 տիմ. զիրա ինսանըն սահիճ գէնկինըյի ֆաղի.
 լէթ տիր, վէ քէնտիյի պու տիւնեանըն մայլնէ
 ալտըրմագ՝ ֆագըրլըգ տըր : Անճագ պիլիւմ,
 պու սէօզլէրիմ սէնին գալալինէ հիչ թէ՛սիր էթ.
 մէտի. վէ պանա՝ Ալլահ րաղի օլտուն տէյէճէյի.
 նէ, պագ շու շաշգընա տէյի իւսթիւմէ կիւլէ.
 ճէքսին : Լաքին սահիճ պիլ քի, պու սէօզլէրի.
 մէ գուլագ վէրմէտիյին սաաթա՝ պիր կիւն լա.
 նէթ օգույաճագսըն : Վէ պու նէ էտէսիլզ
 սէյլէյիշ տիր տէյի, պէլքի պու հիճվէթ տիլին
 մէթումպում՝ ինշա Ալլահ գապահաթընը սէ.
 նին եիւզիւնէ գագմագ գըսմէթ օլաճագ տըր :

Լաքին գապահաթընը Ալլահ պէնտէն էվվէլ
 սէնին եիւզիւնէ վուրաճագ. զիրա քէնտի՝ պէն.
 տէն էվվէլ թէնպիճ էթմիշ տիր. «Օնլարն աւ.
 թունու սիւփրիւնթիւլէքաէ գալըր: Թանկընըն
 զազապ կիւնիւնտէ՝ օլան ալթունլարը՝ օլան կիւ.
 միւշէրի՝ քէնտիլէրինի գուրթարամայաճագ» :
 (Եզէկ. է. 19.) տէյի պույուրմուշ :

Լաքին պէնտէն էանա օլանլար՝ ըիւթպէմէ
 կեօրէ՝ պանա իքրամ էթմէլի. մարիմ օլմայընճա
 քէնտիմէ իքրամ էթտիրէմէմ սէրսէն, պու տա
 հալան. պարի ութան տա սէյլէմէ : Պունճա
 միւթէպէր առամլար, խուսուտա րօմա տէվլէ.
 թինին պու գատսըր մէշհուր ըիճալէրի՝ քիմի սէ.
 րասքեր օլուր, քիմի ճուամ՝ ուրա պաշ օլուր : իք.
 րամա լայլգ առամլար տէյիլէր մի իսի. պու

Ճիւմէն իլէ պուճարը արայանլար՝ չօգ տէֆա եա
թարլատա չիֆթ սիւրտիւքլէրի եհրտէ, եա պաղ
չէտէ դաղմա սալլատըղլարը եհրտէ, եա քեօղաւ
պիլշիլ շալլամ ըլա՝ գարընլարընը տօյուրուուդ
լարը եհրտէ պուլուրլար, մանսըպա կեթի
րիլլէր իմիլ: Օնլար ինտսիղ փուլթիէրէսթ ա
տամլար ըւր, պիղ քրիսթկան օլաճաղըղ: Եօգ
թօսթոււմ: Եօգ, քիշլյէ իքրամ էթաիրէն ֆաղի
լէթ տիր: Էլէ էլլիք էթմէք, Էլէ Էարամագ, պէտ
ամէլտէն կերի տուրմագ: ինսանա իթիպար գա
ղանսըրան պուճար տըր: Մալ տէտլյին հասէտ
ճի գաղանսըրըր, հէր քեսէ պիր երլընլըգ վէ
րի եասըրղատըր, լաքին օ արատըղըն իթիպարը
վէրմէղ:

Սահիհ իթիպար նէ տիր պիլլի միսին . քիշի
քէնալյէ՝ Ալլահտան գօրգար՝ էյի աուամ տէ
տիրմէք տիր: Պու օ մալ տըր քի, ինսանը աիւն
եատէ տէ, ախրէթտէ տէ իթիպար սահիպի է
տէր: Խլթէ պէն՝ Էլէ կեթիրմէյէ՝ չաղըղսլ ճա
ղըշաղըղմ մալ՝ պու տուր:

Սէնին արատըղըն իթիպար՝ մալին իլլին իսէ,
խալլըն իթիպարը մալինէ օլուր, սանա օլմաղ:
Իթիպար էօյլէ օլմալըքի, մալ էլլիմիզտէն կիթ
տիքտէն սօնրա, Էինէ իթիպար գալա: Օ զաման
իթիպար՝ քիշինին քէնալի նէֆսինէ օլուր, մա
լէ օլմաղ: Պու սուրէթտէ սէնին արատըղըն
իթիպար՝ մալէ օլան աշղընտան հասըլ օլմուշ՝
պիր սօշ խիւլէա տըր:

Թէճրիւ պէսինի իսթէրմիսին . հագղը սէվէր
պիր ղէնկինէ պագ . էօյլէ աուամ՝ միւրիւվէթ
լի օլուր, ֆուգարայէ սաաագա վէրիր, հէր քէս

իլէ իմթիզաճ էտէր, հէր քեսէ էյլիք գայտընու
օլուր: Էյլէ սոտամըն շարիւր Թէրսինէ տէճսէ,
հէր քես՝ զարար քենտիլէ օլմուշ կիսի աճըր,
հէր էյլիք սահիպի տէ էլինսէն կելտիյի գատար
օնա ետարտմ էթմէյէ պագար: Օնա գարըլըդ
էլի խօրլար խըրփալար, աին իման սայմազ. մա
լինէ կիւվէնէն պիր Փօտուլ զէնկինէ՝ պէօյէ պիր
գազա օլա, աճըրտն քիմ, հէր քես՝ օհ օլուն,
պուրնունուն եէլի էնտի, միգտարընը պուլտու
սէյի խօշտընը. զիյանընա կիւլմէզլէր ամմ,
քիպի էնտի տէյի սէվինիլը: Քենտի էյի կիւ
նիւնտէ քիմէյի սայմառըլընա պէտէլ խալց տա
պու կիւնիւնտէ՝ քենտիտէն եիւզ չէվիրի, վէ
օլան նէքպէթի իլէ՝ քենտի քենտիյի եէր ետթըր:

Պու իքի զէնկինին էօլմէոինի պիր պիրինէ բու
պար էյլէ. էյլիք սահիպի զէնկին էօլուր, աին
ետտէն պիր պիւյիւք տտամ էքսիլտի տէյի ա
լէմաճըր. էօքսիւլէր, տուլար, Ֆոգըլար,
պապամըղը իթիրտիք տէյի աղլար, հէփիսի ճա
նը իլին տուա էտէր:

Քիմէյի սայմայան մաղըուր զուլումքար զէն
կին էօլուր, քիմաճըր. էվլատը մը. քենտի էմա
լի մի. քենտիտէն աշաղալար մը. հէփիսի՝ Աւ
լտհտան գօրգամազ պիր զալըմըն էլինսէն տիւնէա
գուրթուլտու կիպի, Ալլահ վիւճուտունու գալ
տըրտը տէյի սէվինիլ: Ճանը իլին քիմ տուա է
տէր. աւետարանըն «Զէնկին էօլաիւ, ճէհէնէ
մէ կիօմիւլտիւ», տէտիյի՝ սուլուն հադգընա տըր
տէյէրէք, ճանընա տուա էթմէք՝ վագթինի
պօշա կիւլիմէք տիր տէյի, քիմսէ տուաղընը
գըմըլտաթմազ:

Սէն խոթէրսէն, երես մալինի զէնկինըյնիս սէվ-
լաքին էօթէ տիւնեանըն մալինէ իթիպար էթ-
մէյէն սառամ՝ էօլիւմ սառածինտէ զիւյիւրտ պու-
լունտուղունա՝ փէք ածլլաճագ տըր, պունու-
էյի սէլլիլէ : Մուլթադա ետ պունլարը սէվ-
մէլ, ետ օնլարը . պունլարը սէվէն՝ օնլարը սէվ-
մէլ . օնլարը սէվէն՝ պունլարտ իթիպար էթ-
մէլ : Պունլարա իթիպար էթմէյէն՝ եօգ տուր
տէյի աճմաղ . լաքին օնլարա տա իթիպար
էթմէյէն՝ էպէտէն մահրում օլտում տէյի թէ-
շէքքի էթմէսին, զիրա դապահաթ քէնալինին
տիր :

Պադ շու պիւլիւքլիւյէ . պիւլիւքլիւք էտէյիմ
տէյի քէնտիլի պու դատար քիւշիւթմէք . պու
քեալինաթ կիպի կեօրիւնիւր կեօրիւնմէլ, ու-
ճու պուճաղը պուլունմաղ սիր տիւնեատէ՝
տէօրթ գարըշ եէրտէն տիշարը չոգամայըպ, է-
լիմտէ օլան մալէ՝ սէքիլ կիւն սահիպ օլաճաղըմ
տէյի պէպիւրլէնմէք, տօղրուսու՝ չօգ պիւլիւք-
լիւք տիր : Ալիճէնապ աղալար . պադ շու ա-
լիճէնապըլա . տէօրթ ագճէյի՝ պիր խայր ա-
մէլաէն զիյատէ սայարլար :

Պիր քէօլիւ իբի տէօնիւմ պիր պաղընա պէ-
պիւրլէնտիլինի կեօրիւրսէ, շու դատար շէյէ գօլ-
թուգլարը գապարըթ տէյի զէվգլէնիւրսին . ետ
տիւնեանըն պու գօճա տէվլինտէ՝ սէնին էլին-
տէքի մալնէ տիր . ետ քեալինաթլն թիւքէնմէլ
պիւլիւքլիւյիւնէ նիսպէթէն, սէնին զէնկինըյնի
նէ տիր . հիշտէն նէ ֆարգը վար : Ալէմին ու-
հիպի Ալլահ՝ պու էլինտէ օլան օյունճագլարը
սանա ինայէթ էթմիշ . սէն լայըգ օլմայարագ՝

մէճճանէն վերմիշ, պիր գաչ կիւն գուլանապն տէյի իղին վերկյօրսա, օ տա սէնին պու շաշգըն լըղընա կիւլմէղ մի սանըրսըն: Եօգսա սէն քեն տինի պիւյիւք սայտըղըն կիպի, վէ պիր աղ միւլա հազասըղ շաշգընլար՝ սէնի պիւյիւք եէրինէ գօտուղլարը կիպի, օ տա սէնի պիւյիւք եէրինէ մի գօյաճադ: Հէլէ պանա սօրարսան, մարգարէ լէրին սէօղիւնէ կեօրէ, վէ էֆէնտիմիղին պոյ, ուրտուղունա կեօրէ, սէնի գարընճատան տա քիւլիւք սոյար սանըրմ: զիրա գարընճա՝ հիջ օլմազա, եարատըրընտա Թայէին օլտուղու հիղմէթի իճրա էթմէյիլէ, պարի եարատանընա իղզէթ էօէր:

Պիլիբմիսին պու սէօլէտիսիմ սէօլէր նէ գա տար հագ տըր. վէ էյէր ադըն Թամօլուպ տա տիւլիւնէճէք օլսան, ըսըթմալը կիպի Թիթիւրէ մէյիսին: Վէ պուկտան սօնրա մէրալիք էտիպ, մալ սէվտասը տէլիլիսինի պրադըրսան, ինչա Ալլահ էյի օլուրսուն: Եօգ, էյէր նասիհաթըմը զէվէլէնիրսէն, նր քիթապլարըն հէփիսի՝ ճանըն դայ պատ տըր տէյի խապէր վերկյօր. օնլար եանըլըրսա, պէն տէ եանըլըրմ: Լոքին Ալլահ եա նըրմադ միւմէին տէյիլ, Ալլահըն էմիլինէ ինան մազսան՝ սէն եանըլըրսըն:

Վէ էյէր սօնուկտա պաշընա կէլէճէյի՝ փիլ շինճէ տուլմադ իսթէրսէն, պու մէթուպում տան անլայա պիլիլիսին. էյէր մէֆհուսու գալպի նէ Թէսիր էտիպ, շու առամ աօղրու սէօլէյըր տէյի՝ պէնի տասթ պէլլիլէյէճէյիլէ, խալթ էթ միշտին տէյի՝ պանա հիճվ էտէրսէն, էպէտէլ-սապատ սէֆիլ օլուպ՝ ճանընը ճէհէնէմէ

աթաճաղընա՝ քենտի գալստին քենտին ինան-
տըր :

Հէր նէ հալիսէ , սէնին չիւրիւք թախթայա
պասմըշ օլտուղունու՝ իշպու մէքթուպումա
խապէր վէրմէտէ , սէնին սատըդ պէնտէն օլ-
տուղումու՝ ինչա Ալլահ իսպաթ էթտիմ :

94

ԵՒՆԻ ՊԻՐ ՔԵՕՅ ԱՒԱԳԵՐԷՑԻՆԷ

Պէնիմ էֆէնտիմ ,

Ալլահ թէվքիգ վէրէ. սէն պիր Գուրու թար-
ւոյա չիֆթ սիւրմէյէ թայէին օլմուշսուն . պիր
չալըլ թիքենլի թօփրաղը իշլէտէճէքսին. Ալլահ
Գուվլէթ վէրէ. զիրա էօյլէ եէրտէն մահսուլալըն-
մադ փէք կիւճ շէյ տիր : Մէքթուպունու օգու-
տուղումա փէք հազզ էթտիմ , խուսուսա հիզ-
մէթինէ տաիր պիր ազ նասիհաթ իսթէմլիսին ,
օնա փէք խօշանտըմ : Կերչի պու պապուէ պէ-
նիմ պլլալիսիմ փէք ազ տըր , սանա վէրէճէք չօդ
նասիհաթըմ եօգ , անճադ գաննաթ էտէրսէն ,
պունտան ագտէմ պէն քարոզըլէյէ ոլըշմադ ի-
չին , քէօյլէրտէ վազ վէրիպ կեզտիլիմ վագըթ-
լորտա կէօրիւպ պէլլիլէտիլիմ շէյլէրի սէօյլէյիմ :

Պիլիրիմ , սէն օ քահանալարտան տէյլիլին քի-
մանըպընա վարտըգլայն սիւքքէան աչըսլ , ա-

լըշ վերիշէ օթուրասըն, եախօտ քենտին իչին տ.
խէրէ էթտիրէսին :

Սէն օնլարտան տէյիլին . լաքին պազըլարը
վար կեօրմիւշիւմ, կիրքի փէք ազ տըրլար ամմա,
հիչ եօգ տա տէնմէզ : Օնուէն իչին սէն տէ պու
մուրտար թամմտան քենտինի սադընասըն տէյի
խտպէր վէրիւրմ :

Պաղըլար մէրհամէթ եիւզիւնտէն պաշար,
քեօյլիւ ֆուգարասընա էօտիւն՝ ալ՝ ալ տողը.
տըր, սօնրա եէրինէ՝ մահսուլ վագթի՝ եօգ պա.
հասընա՝ պուլտայ վէ զայրը մահսուլ տըր :

Պաղըլար աշիքեար մաթրտպազըզ էտէր. էթ.
րաֆտան պուլտայը շարապը՝ եօգ պահասընա
տէվլիւրիւր, սօնրա սիւր էլաէն պէյէնտիլի պա.
հայա՝ եինէ քենտիլէրէ, եա տիշարըյա սաթար:
Պունլարա պիւրի տէօնսէ, պու գարտաշ մու.
հապպէթինէ գարը տըր, քիլիսէնին գանոն.
լարընա զըա տըր տէսէ, սիւղ տէ կէչինէ՝ ճէյիլ,
օնուէն իչին էտէրիւլ տէրլէր. օյուսա թամազ.
րընտան նաշի տիւր : Պէօյլէ պէօյլէ քեարըն տա.
տընա ալըշըպ, ոյան աշիքեար պազըրիէան օլուր.
լար, հաթթա պազըրիէան տէյիլ, էլլէրի ալթըն.
տա օլան գօյունլարա գաստապ օլուրլար. վէ "էյի
չօպան՝ ճանընը գօյունլարընըն ուղուրուէնա գօ.
աճաղ, իքէն, պունլար չօպան դըյաֆէթինտէ
գուրտօլուպ. քենտի սիւրիւլէրինի փարալարլար:

Պու միսիլլի չօպանլարը՝ մալ սահիպի չաղըրըպ
տա հիսապ իսթէյէ՝ ճէք օլուրուա, նէ՝ ճէվապ վէ.
րէ՝ ճէքլէր: Օ թամա թիւթիւնիւլիւլէ գարարմը
եիւզըրինի նէրէյէ սադլայաճաղլար. օ պէք՝ ճիւլի
օլտուգլարը գօյունլարըն գանընա պուլանմը էէ

էրինի նասը կեօթէրէճէքէր : խալա էթ-
աիքէրի սօյուճուլուղա նէ հադ պուլուպ տա
էօր էաէճէքէր : Ինսանճա հիսապ էտէրսէք,
պու միսիլի չօպանլարն ճանը սէլամէթ պուլ-
մայաճադ կիպի աչլաշըր :

Սիւրիւ սահիպի՝ Եղէկիէլ մարդարէնին աղցը-
լա պուլուրաուլու սէօղտէն վէք դօրդարում .
« քենտի քենտիլէրինի պէսլէյէն՝ Խարայէլ չօ-
պանլարնն վայ հալինէ », տէր :

Պիր թագսիրաթ տահա վար քի , ղէմանէտէ
աաէթ օլմուլ . քահանանըն պիրի պիր մէսնէ-
տի էտինաիքէյն , կեօյա օրանըն սուլթանը օլ-
մուլ կիպի դուրուլուր . պիւթիւն կիւն հիւճրէ-
սինտէ պոմ պօշ օթուրմուլ , եախօտ խալք պանա
թէվաղու էթսին տէյի դուրուլա դուրուլա կե-
ղէր . իրատլարնը տէվչիւրի , հէր իչէր՝ ղէվգինէ
պադար . քենտի պօրճու օլան հիլմէթէրի՝ հիւք-
միւնտէ օլան քահանալարա պրագըր :

Խորան էօնիւնտէ տուրուր պիր դաչ լագըրաը
մըրըլանըր . սէօյլէաիլինի ճէմաթ աչլամաւորդ-
տան սօնրա , քենտի պիլէ աչլամաղ . պիր լէքի տէ
խօստովանը իշլաիր , իշթէ կեօղէտէճէյի սիւ-
րիւլէ՝ չէքալիլ զահմէթ , տէօքալիլ թէր՝ պուլն-
լար տըր :

Խաթալարա պադմագ , էօլէճէք խաթալա-
րն եանընտա պուլուլումագ տէրսէն , եօլուզագ
տըր , կիւնէշ եադար , եաղմուր ըսլատըր , թօզ
տուման ատափը պօղար , վէ պուլնուլն կիպի վէ-
սիլէլը պուլուր : Հիլմէթէ թայէին օլմուլ
ուսա , մանսըպա էրմէք իշին տիր . պէ ճանըմ ,
պու ատամլար էքսէրիլէր տէ . քէօյլիւ տիւր . մանի

տէյիլ, մանսըպ քիշլէի նազիք էտէր : Աէ պու-
նոննլա պիր պիւլիւքլիւք թագընըպ, տէրիւհ.
տէ էթսիլի հիզմէթի ունուտուր, սէֆասընտ
պագար : հիզմէթի՝ հիւքմիւնտէ օլան քահա.
նալար էթսին :

Լաքին ճէմաաթին իտարէսի սանա հավալէ
օլուռչ, օնլարա տէյիլ, օնլարն պօրճու սանա
էարտըմ էթմէք տիր, եիւքիւնիւ գալորմագ
տէյիլ : Սիւրիւ սահիպի հիսսպը սէնտէն իսթէր,
օնլարտան իսթէմէզ. օնլարն էքսիքլլի՝ սէն-
տէն սօրուլուր : “ Պէն գօյուռլարըմը չօպան-
լարն էլինտէն իսթէրիմ, ” տէմիշ, վէ տէր Աւ-
լահ—ազիւմ—իւշչան հազըէթլէրի :

Պոռլար պիր քեօյէ մալիք օլուռգլայն, եպն
օլուռգ սանըլար : Զաւվալը շաշգընլար . քա.
հանալըգտա պաշ օլմագ՝ նէ ազըր հիզմէթ օլուռ-
ղունու պիլսէլէր, նէ գատար պօրճ ալթընա կիր.
տիքլէրինի տիւշիւնսէլէր, էֆէնտիմիզին Պետրոս
առաքեալա “ Գօյուռլարըմը պէսլէ, ” տէյի, թէմ.
պիհ էթսիլի իքի լադըրտը՝ նէ գատար պիւլիւք
թէնպիհ օլուռղունու միւլահալա էթսէլլի, վէ
օ մէսնէտին եիւքիւնէ՝ փէք յը ճանլար՝ կիւճիւ-
լէ տայանա պիլլօր, օ մէսնէտ՝ պօշ օթուրուպ
պիւլիւքլիւք էթմէյէ կեւմէզ, տիւնէալը ճէմ
էտիպ՝ էվլինի շէնլէտիպ՝ սէֆահաթ էթմէյէ
ուլմաղ, պիր գօրգունճ մէսնէտ օլուռղունու
տիւշիւնսէլէր, փօսթլարընտա էօյլէ լահաթ օ.
թուրամաղլար :

Իմսի սէն Քսոն սաղընտա չալըմաղա թայ-
էին օլուռչուռն, պօշ տուրուպ զայրըլարա պույ-
ուրմաղա տէյիլ, իլա սէն, քէնտին մուգայէհա

օլմալըսըն . հիւքմիւնտէ օլանլարըն էթմէսի իլէ
պիթմէղ : Սէն տուրմայըպ չալըշմալըսըն . դօյուն
լարըն սէլամէթինէ մուգայեէտ օլուպ , թութ
տուգլարը եօլա պագմալըսըն . քի , պիրի ալըլ
տան չըգըպ դայպ օլմայա . վէ էյէր չըգմըշը վար
ըսա , թութուպ ալըլա կէթիրմէլիսին :

Սէն փօսթտա օթուրույօրսուն , հիւքմիւնտէ
օլանլար հէփ ոսնա պագար , սէնտէն իպրէթ ա
լաճապլար . ոէնին տիլն մաէլին էյի իպրէթ վէ
րէճէյի եէրաէ . խալըքը աղտըրմաղա սէպէպ օլուր
սա , հալին փէք Ֆէնու օլուր , օնլարըն աղըն
ըղը՝ սէնին իւսթիւնէ երգըլըր :

Պու տիպաճէմտէն սօնրա կերէք քի , սէն
քէնտինի օ քիւչիւք եապանի եէրին պապասը
եէրինէ գօմալըսըն . վէ հիւքմիւնտէ օլան ճան
լարըն՝ կերէք տիւնեա , կերէք ախրէթ մուղաի
գալարընա պուլուհասըն :

Տիւնեալըք հագգընտա էյի պիլքի , իրատընըն
պիր թիւլթիւ սէնին տէյիլտիր , ֆուգարանըն
արը . եօգ , պունլար էսքի զաման շէյլէրի տիր .
շիմտի պուլ ատէթ եօգ տէրսէն , քիլիսէնին գա
նունլարը պօղուլմուշ տէյիլ տիր . կերջի շիմտի
իճրա էտէնլէր աղ տըր , վէ չօլու պագա ալթընա
ալըյօր , անճադ իճրա էտէնլէր հէր նէ գատար
աղ օլա , վէ քիւչիւքլէրտէն ղլյաաէ՝ պիւյիւք
լէր նօգսան էթսէ , եինէ պու գանունլարըն իճ
րապը պօրճ տուր , էօլիւր կիօթիւրիւր եէրի եօգ :

Իմտի ոստագատա գուսուր էթմէ . պապա
կիպի հէփսինի սէվ , քիմսէյէ խաթըր էթմէ ,
հէրքէսի պիր պագ . վէ իգթիզա էտէրսի , քէն
տի նաֆադանտան պիլլէ քէս , միւհթաճ՝ օլանա

վեր : Ահ պաղըլար կիպի իրատընը Էվինի չեն .
լէտիպ , պիզտէ ֆուգարայըդ տէյերէք՝ հիւլէի
չէրիլէ ույաուրուպ , սատագա պօրճունա թա
դաս էտէրիմ դըյաս Էթմէ : Աւագերէց օլանըն
Էվի պարգը՝ քեօյիւնտէ պուլունան ֆուգարա
տըր . դարտաշարը Էվլաւարը , Էհլի ոյալի օն
լար տըր , Էքմէյինի օնլար ըլա պէօյիւլմէլի : Պէ
նիմագրապամ՝ փէտէրիմին մուրատընը իճրա
Էտէնլէր տիւր տէյի , Էֆէնտիմիզին պուլուր
տուղու Էմրին մանասը՝ չօպան օլան ատամըն կեօ
ղիւ՝ տիւննա ագրապալարընտա օլմամալը տէ
մէք տիր :

Կելէլիմ ճան հագգընա . պու խուուստա
սէնին հիզմէթին՝ խամթօփրաղա էյի թօճում
Էքմէք տիր . հագիգաթ , զահմէթի չօգ տուր :
Զաթի թէրպիլէսիզ թօփրաղա , տօղուշունտա
պէտիսուլլու դալպլէրէ , ֆազիլէթ թօխումու
Էքիպ տէ էյի մահսուլ ալմագ՝ փէք կիւճ էյ տիր :

Պու ճիւմէ իլէ , քահանալար մուգայեէտ օ
լուպ տա՝ մէմուր օլտուգլարը թարլայա՝ միւ
նասիպ օլան թիմարը Էտէ պիլսէլէր , վէ Էթմէք
խթէսէլէր , քեօյիւ դըտը տա օ գասար պէտ
խույ օլմազ սանըրմ :

Ֆիլվադը քեօյիւլէրտէ նիլէ տինինի պիլը
տտամլար կեօրտիւմ քիպազը շէհիրլի չէլէպիլէ
րին եիւղիւնիւ գարա չըգարըր : Շէհիրտէ նիլէ
թէրպիլէլի քիպարլար զէնկիւլէր վար քի ,
թուլթաուգլարը տին՝ նէ օլտուղուն պիլմէզլէր՝
քեօյիւլէրտէ Էյլէ կիւնահաղ պիլիւր ճանլար
կեօրմիւլիւմ քի , քիլիսէնին Էվվէլէի քրիւ
թիյանլարընը կեօրիւյօրում կիպի : Էյ վահ , էյ

վահ, շինախբի քիւլիսէ նէ գատար թէսլտիլ օլմուշ,
քրիսթկանըղըն նիշանէսի պիլէ գաւմամը :

Պու էօրնէքլէրսէն անլարում քի , Քնուս պա-
ղընը եապանի օթլար պաստըղընն ասը՝ պաղ-
պանլարըն մուգայէէտ օլմասըլը տըր :

Պէնիմ գըլասումա կեօրէ՝ վազ, խոտովանանք,
քրիստոնէական վարդապետուն , վէ նասիհաթ
էիւզիւնսէն սօհպէթլէր, օլան մահալէ վէ վոգ-
թի հալէ ուշլուն վէ միւնասիպ օլմալը : Պա-
ղըլար՝ պիր քեօլիւք եէրի խտարէ էթմէյէ , պիր
պայալը հոնա ագըլ տա էլ վէրիր գըլաս հտէր-
լէր . լաքին պէնիմձէ՝ էօյլէ գուրու թօլրագ-
լարը իշլէթմէյէ՝ փէք ագիլ վէ քեամիլ ատամ-
լար իգթիզա հտէր :

Պէն պունտա հտէճէյին շէյլէրի՝ պիր պիր սայ-
ըպ, նէ շէթիլ հտէճէյինի սէօյլէմէք հաճէթ տէյ-
իլ . Փապաթ հէրնասիհաթընա թէմէլ օլաճադ՝
պաղը մատաէլէրի սէօյլէյիմ :

Հէր շէյտէն էվլէլ օ դապա իսալքա՝ եարա-
տըլըշէյլէրի կեօսթէրիպ , ետրատանըն պիւշ-
իւքիւշիւնիւ անլաթմաղա եօրուլմալը սըն . օն-
տան սօնրա ինսանըն քիւշիւքիւշիւնիւ սէֆիլ-
լիյինի կեօսթէրիպ , պէօյլէ քիւշիւք շէյէ՝ Աւ-
լահըն տէրէճէսիզ մուհապպէթինի անլաթմա-
լը սըն :

Պու շէյլէրի՝ տիւրլիւ միւլահաղալար ըլա՝ օ
գալըն պէյնիլ ատամլարըն ֆիքրինէ սինսիրմէլի .
զիւրա պունլար իլմի հտէպին թէմէլի օլմաղա ,
պիլմէսի փէք լաղըմ տըր : Լաքին պիր էյի թա-
րիֆ էթմէղսէն , էքսէրիյեա օ թէրպիյէսիզ ա-
տամլար՝ Ալահըն էօրֆ սահիպի գըլաս հտէր .

էր : Պու ֆասիա գըյաս պայաղը խալգտա փէք
չօգ վար , վէ պէլքի շէհիր իչէրինտէ պաղը քի
շի զտոէլերտէ ալիլէ պուլուճուր . լաքին քեյ-
լիւք եհրէրտէ խալգ թէրպիլէ օլմուշ տէյիլ հէփ
ճաշիլ տիրէր , ագըլարը գապա տըր . էյէր քա-
հանաւար քենտիլէրինի եօրուպ , նասի ճաթ հտէ
հաէ՝ Ալլահըն քեմալիյէթինի , ինսանըն զաիֆ
լիյինի վասֆ էթմէզլերտէ , օ թէրպիլէսիզ գապա
ատամլար իմլայէ կեւմէք միւմքին տէյիլ :

Պուհարա ագըլարը եէթիշտիքտէն սօկրա,եաի-
ճա եափճա Ալլահը սէվմէյէ , Ալլահտան գօրգ-
մաղա պաշլարլար : Պուհարըն կեօզիւ էօնիւնէ գյ-
աճադ մատտէլէր՝ այ , կիւնէշ եըրտըղար,կեօյին
սիւլիւքլիւշիւ , տիւնեանըն մախլուգաթը , վէ հեր
շէյտէն զիւտոէ՝ քենտի էլլէրինտէ հասըլա կէլէն
մահսուլաթը , վէ հեր կիւն կեօզլէրի էօնիւնտէ պու-
օլան հիքմէթլէրէ՝ քենտիլէրինի շահիտ թութ :
Պու ահմսոգ ատամլար պու հիքմէթլէրի կեօ-
րիւրլէր ամմա , կեօզլէրի ալըջդ օլտուղուստան ,
պիր ագըլ էօյրէսէնլէրի օլմատըգճա , նէ տիւ-
շիւնէ պիլիւրլէր , նէ Ալլահըն գուտրէթինի կեօ-
րիւրլէր :

Օնտան սօկրա սիր շէյէ տահա մուգայէէտ օլ-
մաղը սըն . եանի , չէքտիքլէրի զահմէթէ ֆադըր-
լըղա սապը էթսինլէր : Քեօյլիւ դամը զէնկին-
լէրին րահաթընը կեօրիւպ , պաղը քերրի հասե-
տինտէն տապընը վայպ էտէր : Պէլքի պու ահ-
պէպ իշին տիր քի , զէնկինլէր տիւնեայէ մալք
օլուպ , իշսիզ կիւճաիւզ՝ հեր րահաթլարը եերին
տէ օլա տա , քենտիլէր պիր Լօգմա եավան էրմէք
իշին չալըջմագ՝ հագ տէյիլ տիր տէյի , էլ ուղուն .

լուղունու իշ եերինէ գօմազար :

Պու Փաղըրլարա՝ հալլերինէ շիւքը հաիւս , սասը էթմէէ նասիհաթ էթմէլի : Էսքի պասպալարըմը տա պէյլէ եաշար ըտը . Ալլահըն էմըինի սիւղ իճրա էտէյօրսունուղ . էքմէյինիլի ան նընըղըն թէրի իլէ գազանասընը տէտլի՝ պուտուր . պէյլէ եաշամաղա էպէտի րահաթա նա իլ օլաճագսընը տէյերէք , զայրէթ վէրմէլի : Զէնկինլէրին մալինէ րահաթընա հասէտ էթմէն , զիրա աւետարանըն սէօզիւնէ կէօրէ՝ օնլարա ճէննէթէ կիրմէք կիւճ՝ օլաճագ տէյի , մալին՝ քիչլէ նէ մազարրաթլարը օլտուղունու , վէ մալ արղուսու , մալ սէֆասը , ինսանը դարտաշ մուհասպպէթ ինտէն նասըլ սյըրտըղըն՝ կէօզլէրի էօնիւնէ գօ :

Էֆէնտիմիլ ճէննէթէ վէ ճէննէթ հհալնսի նէ թէմսիլ կէթիրէճէք օլտուգճա , պաղտան պաղպանտան չօպանտան պահս էտէրտի . վէ պիր ճէհէննէմճանը սէյլէյէճէք օլտու , օնու զէն կինաէն թէմսիլ կէթիրտի :

Փիքիրլէրինի գանտըր քի , քենտիլէր տէ Ալլահ հէր քես կիպի մագպուլ տուրլար : Ալ ինսանլար՝ քենտիլէրինի հէր նէ գատար խօրլասա , Ալլահ էինէ հէր քեսի պիր մուհասպպէթ իլէ սէ վէր . վէ էն էտնա քէյլիւ՝ քենտի էմրինի իճրա էթտիքտէն սօկրա , Ալլահըն ինտիտէ՝ քենտիլէ տի էն պիւլիւք փատիշահտան ալա տըր :

Ալ էյեր պու միտիլլի նասիհաթլէր վէրէ վէրէ հալլէրինտէն խօշնուտ էտէ պիլիրսէն , իմլայէ կէթիրիր , էյի մէյվէ ալա պիլիրսին :

Հէր շէյտէն զիյատէ թաթլը տիլլի օլ , պիլէ .

լէրինձէ՝ դարտաշնչա եվլատնլա սէօյլէշիր կի-
պի սէօյլէշ. զիրա պիր ատամըն եիւզիւնէ տա-
րըլարապ աթտըլըն՝ էքմէք պիլէ օլտա , օ ատամ
աճ՝ ըստ պիլէ՝ աթտըլըն էքմէք՝ էքմէք օլմաղ,
էօա օլուր, լէրահէն ալըր: Թաղիրի էլտէն պրազ
տէմմ, զիրա օ դալըն ագըլըտրա՝ տաիմա թաթ-
լը տիլ թէ՛ սիր էթմէզ, անճապ ինսաֆլը օլմա-
լը, պապա եվլատընը թէրպիյէ էտէր կիպի էթ-
մէլի :

Նիհայէթ օ գապա ատամլարա քէնտինի սէվ
տիրիպ , իաթրընը սոյտըրմալըւն քի, սէօղիւ-
նիւ սէվէ սէվէ տինէսինլէր, վէ էթալիյին՝ քէն-
տիլէրէ էյլլէք օլաուղունու պիլտինլէր :

Պու մատտէլէրի թէմէլ էտիպ, հէր ամէլնի
պուլնլարա պինա էտէրսէն , սիւրիւնիւ հէմեօ-
րուլմատան կիւտէրսին , հէմ պէօյլէ թիմար
ըլա թէրպիյէ էթալիյին թարլատան մահսուլալա
պիլիրսին : Եօգսա թաշ իւղէրինէ տէօքիւլէն
թօխումտան մահսուլ ալընմաղ . տիքէնլլէք եէ-
րէ էքիլէն թօխումու՝ չիլէնմէտէն չալը պա-
սար :

Թօփրաղը թէրպիյէ էթմէլի՝ եինէ քէնտի
քէօյլլէրինտէն էօյրէն. օնլար թօխումու էք-
մէտէն՝ իպթիտա թարլանըն օթունու պիլէր,
սօկրա պիր գաչ տէֆ՝ա սիւրէր , տէվը էտէր,
թօփրաղը եւմշատըր, օնտան սօկրա էքէր :

Պիլիրիմ, պու թէրպիյէ սանա կիւճ կէօրիւ
նէճէք, լաքին սանա պու իհալէ օլունան հիզ-
մէթին պօրճունու տիւչիւնիւսէն, վէ զահմէ-
թինին մէյվէսինի կէօրմէյէ՝ գալպինտէ սահի-
արզուն վար ըսա, հէր շէյ գօլայ օլուր : Զէ-

մանէմիզին տւէսսէվիւէ օշան ատէթի՝ այլս օշ-
մասա , սանա օնու էօրնէք թութ օտէր խօիմ .
էանի , պիր տիւնեէվի . քեար օշսա , իւհտէսին .
տէն կէլէլիմ տէյի իճրա օշունմաուդ . թարիգ
էօգ . հիչ պիր զահմէթէ պագըլմազ , էլտէն կէ-
լէն կերիւէ պրագըլմազ . պունա գարշըլդ՝ պիր
խայր ամէլ իշէմէյէ , պիր նէֆսիմիզի եէնմէյէ ,
պիր տօսթու իրշատ էթմէյէ , պիր ազ զահմէթ
ալըր օշուր , պիր ճիզվի եօրուլմազա ճանըմըզ
սըգըլդ :

Սէնին պաղըն պու տուր . տիլին իլէ նասի-
հաթ , ամէլլէրին իլէ իսլրէթ վէրէրէք պու պաղը
շէնլէթմէյէ ճահտ ու ղայրէթ էթմէլիսին : Պու
իուսուստա օշան պօրճուն՝ պաղը ճահլլէրին
գըյասընթա ղիյատէ տիր . վէ նէ օշուսլուհա հէր
քեսին ագըլ էրսէ , թաղիպլէր պու գատար չօգ
օլմազըր : Պու հիլմէթլէրէ էօյլէ թալիպ օլմագ՝
թամասան ղայրի շէյ տէյիլ : Քահանալարըմըզ
պու գատար հէվէն իլէ մանսըպ արատըգլարը՝
հիլմէթլէրինի վաճիպինճէ էտա էթմէք իշին
տէյիլ տիր . հաշա . իրասլարընը ալըպ , ըահաթ
կէլինմէք իշին տիր :

Պագ իմսի Քրիստոսուն պաղընա նէ նիյէթ
իլէ կերիսօրլար . պաղը շէնլէթմէք իշին տէյիլ .
իրատընը ալըպ՝ պաղը վիրան էթմէք իշին տիր .
Երեմիա մարգարէնին սէօյլէտիյի պաղ սահիպի՝
“Չօգ չօպանլար պաղըմը վիրան էթտիլէր . հիւ
սէմի շէնէտիլէր , (ԺԹ . 10) տէյի շիքեայէթ է-
տէրսէ , հագգը վար : Ֆիլան մանսըպ մահլիււ
օլմուշ , սէնէվն նէ կէթիրիր , իւչ եիւզ ղուրուշ ,
իշիմէ ույմազ : Օպիրի պէշ եիւզ կէթիրիր . պու

էլ վերիւր , պունա թաղիս օլուրում : Իվկէլքի.
նինիչին իսթէմէզ . իրաւոր ազ տոր, օնուն իչին :

Տէ իմաի պագայրմ , պունտա թամատան զայ
րի , րահաթ արամտան զայրի նէ՞ մաթլուս
վար : Իֆէնտիմիզ կիւնտէլիք ճիւղերինտէն իսթէ.
տիյի հիզմէթ պո՞ւ մուտուր :

Տահա պէթէրի վար . քէնտի մանսրստա ի
քէն՝ տահա պիւ եալլըճա մահլիւ տիւշէր , օ.
նա թաղիս օլուր , նիչին , տահա րահաթ օլուր,
պիւ եպիսկոպոս գատար սալթանաթ էտէ պի.
լլըր , օնուն իչին : Թամա , ֆօտուլլուգ տէտիք .
լէրի պունլար տէյիլմի : Իպթիտա էտինտիյին
քիլիսէտէն նիչին այրըլլոյօրսուն . ղէմանէ տտէ .
թի պէօյլէ կեօթիւրիւր , օնուն իչին :

Ահ լանէթ օ թամաա . լանէթ օ պիւյիւքլիք
սէվտասընա . պունլար հէփ քիլիսէնին նիզամը.
նը պօզմագ տէյիլմի . Յուգա կիսի՞ պանն Ե՛
վէրիւրիւ տէյերէք , ազիզ քահանայլը՞ մէզա .
տէ չըգարմագ տէյիլմի : Եյ վահ , էյ վահ . քիլիսէ
մանսրպլարընտա՝ պէօյլէլէրին նիչէսի օլույօր :
Եալլըգ , եալլըգ , հանի Էֆէնտիմիզին՝ « Ալլահըն
տէվլէթինի արայըն , տէտիյի . հանի « Թօրպա ,
ճէպ թաշըմայըն , տէտիյի : Աւետալսանը հէր
կիւն օգուրլար , թութտուգլարը եօլուն խիւ .
ֆը՝ հէր սահիֆէտէ կեօլէրինէ իլիշիւր . փէք էյի
շէյ , պէյէնիլլէր , մէտհ էտէրլէր , լաքին իճ .
րայէ կելինճէ՝ հէր քէս էան չիզէր :

Մալուահիպի՝ Եւայի մարգարէնին սաղթլա
ջօպանլարլինա « Գօյունլարը կեօլէթմէզսինիլ »
(ծճ . 10 . 11) տէյի թաղիւր էտէրսէ , հագգը
եօգ մու :

Նիհայէթ հէր շէյտէն զըյատէ քենտինի
թէրպէնէ էթմէյէ պապ , Պօղոս առաքեալ
ըն քենտի քենտիտէն Կօրգտուղու կիպի “ Էլ-
լէրէ վաղ էտէրքեն ” քենտին մուրթատ օլմայա-
սըն ” : Պաղը , սէն պօրճուունու էտա էթմէյէ
պէն տուատէ դուսուր էթմէմ , սէն սէ պէնիմ
կիպի պիր տօսթունու տուանտա եատ էթմէյէ
ունութմա :

95

ՏԻՒՆԵԱ ՄԷՅՏԱՆ ՕՅՈՒՆՈՒ ՏՈՒՐ

Ազիզիմ ,

Ահին էթտիլինէ քիմ պէյէնիր քի պէն պէյ-
էնէյիմ մէյտան օյունունա օլան հէվէսինէ պէյ-
էնմէյօրում տէյի շաշայօրսուն , սէն պէնի պիր
խույսուլ ասամ մը սանըյօրսուն : Էջլէ տէյիլ .
մէյտան օյունունա՝ պէնիմ պէլքի սէնտէն զըյա-
տէ հէվէսիմ վար . լաքին Ֆարգլմըղ շու տուր
քի , սէն թագլտինէ հէվէսլ սին , ծնապը-
սա զէմանէտէ հիջ պիր էյի շէյ էյրէնիլմէտիլն .
տէն պաշա , չօգ Ֆէնա շէյ էյրէնիլը . պէն
ղաթիսինէ հէվէսլիմ քի , ծնտա չօգ էյրէնէ-
ճէք շէյլէր վար :

Պիր զաման խալք տօղրուլուգտա կեղէր , պէա-
խույլար պու գատար մէյտան ալմըշ տէյիլ իքէն ,
թագլիտ օյունլարը Ֆաիտէլն շէյլէր իտի . զիրա

ինսանլարըն թագսիրաթընը մասգարայա տըպ,
էյսէ մէյլէ օլան առամլարա իբրահ էթտիրի,
քեօթիւլիւքտէն սապընարըրը ըտը : Լաքին դէ
մանէտէ պիւթիւն տիւնեա թագլիտ օյունու օ
լուպ, թագսիրաթը թագլիտ իլէ թառհի, էթմէք
միւմբին օլմտըղընտան, թագլիտ օյունու տէ
տիլին՝ սառհի թագսիրաթ մէտրէսէսի օլմուշ,
խալգա էյլէք էօյրէսէճէյինէ, քեօթիւլիւյէ
թահրիք էտէյօր :

Չէմանէտէ մէյտան օյունլարը՝ պէտխույլարը
թագլիտ էթմէյլէ, վէվգլի էյլէնճէ օլմուշ լաքին
պիր թարզ թագլիտ տիրքի, պէտխույտան իբրահ
էթտիրէճէյինէ, Եօլունու էօյրէտիր : Հանկի
թագլիտ օյունունտա ըրզ նամուս վար. մէյտան
օյունունտա մը, խայալտէ գուգլատա մը, Եօքսա
մէտտահ մէնգըպէլէրինտէ մի. ծնլարտա էտէպ
սիշլիք օլմայընճա սէյրինէ. քիմ կիտէր : Էքմէյինի
պուս մուրտար սէնտաթլէրտէն չըգարան հէրիֆ.
լէր՝ խալգա պէյէնտիրէլիմ տէյի, պէտ ամէլէրի
թըպդը պէնպէթմէյէ, վէ խօշ կեօսթէրիպ
խալգը հէվէսէ կէթիլմէյէ օլ գատար չալըլը.
լար քի, քեօթիւլիւյիւն խօճալարը օլույօրլար :

Էօյլէ օլուուգտան սօնրա, պու օյունլարտան
սէն նէ՞ մէյվէ չըլարա պիլիբսին. չըգարաճաղըն
մէյվէլէրի պէն սանա պիր պիր սոյա պիլիբիմ
տամա, նէյլէ լաղըմ. թէրպիյէսի օլան առամ
կիւզէլ անլար : Անճագ պու օյունլարտա ֆէնա
շէյլէր էօյրէնիլմէսէ պիլէ, հաթթա պիր աղշէյ.
լէր պիլէ էօյրէնիլլէ, Էինէ սէն զէմանէմիղըն
ինսանլարընտա՝ պու օյունլարըն զաթիսի վար
իքէն, ծնլարըն թագլիտինի սէյր էթմէք պօշ

տուր, նաֆիլէ շէյ տիր տէրիմ :

Սէնին պու օյուռնարտա կեօրէ ճէյին նէ տիր.
պիրազ թէպտիլ գըլաֆէթ տաամլար, էօյլէ տէյ.
իլ մի: Տիւնեատէ գըլաֆէթինի թէպտիլ էթմիլ
առամլար ա՞ղ մը վար . քենտի հալինէ դանաթ
էթմէյիս, ախէրէ ալէնդէմէք սէվտասընտա օլմայ.
ան վար մը : Քիմին գըլաֆէթի, քիմին աթվարը
քենտինին տիր: Քիմին էվինին թավը քենտինին
տիր : Պիր հաֆթալըգձը առամըն կիլիմ րուպա.
սընա պագարսըն էվինին թագըմընա սօֆրասընա
պագարսըն, պիր մամուր պաղըրկեանա պէնդէր :

Պիր էսնաֆ առամ օնա տա գանաթ էթ.
մէզ, րիճալէ քիւլարէ թագընտ էտէր . շալար,
քիւրքէր, մօսգօլ տէրիսի գալփագլար, էվին.
տէ կիւմիւլ թագըմլար, վէ պունա քեղալիք սէ.
ֆաթթլար : Պաղըրկեանը սօրարսան, էլինտէ
փարասը վար, րիճալտէն հիչ ֆարգ օլմազ.
աթլար, գալըգլար, ուշագլար, տարաթտա
գուսուրու հօգ . ամմա ֆիւրումոյէտէն կեւմէ
իմիլ, նէ մանի . պապասը ապալար կիւէր իտի,
քենտի կիւմիւլ թագըմլար գուլանըր . պապա.
սընա ծօ տարտէր տէրէր իտի, քենտի ամիրա
տըր, պարոն չաղըրըրլար :

Պու թաֆրալարը էտէն մէրասէտիլէրին
պաղըր տիւք քենտաթ թէղկեահտա քիմի կեօթ.
սիւնտէ փէշթէմալ, քիմի պաղընտա քիւլտի ըլա,
խալլ իլլէտիլին կեօրիւս, պիւլիւք առամ օլտու.
ղունու շէհիր իլինտէ քիմնէյէ ինանսըրամազա,
քեօյլէրէ չըգար, օ գըլաֆէթի թագընըր, ա.
ղաղընըր սօյա սօյա քեօյլիւլէրէ սաթար :

Թանկը պիր փէս փայէ առամա իլլմ վէրիւր,

իլմի իւէ իւէրի կեւրի մէյտանա չըգտաւ, էօյէ
տտամ պիր տիւրրի եէքթա տըր. էթտիյի շէյ
թադլիս օյունու օլմադ: Նաքին պիր հիւնէրի
ատամ, պիր ալիմ ատամ, ֆէլէյին միւստատիս
օլմատըգճա՝ իւէրի կեւմէք կիւճ, վէ պէլլի գա.
պիլսիզ շէյ իքէն, հիւ պիր հիւնէրի օլմայան ահ.
մադլար, ոօյու սօփու պէլլիսիզ հօգդապաղլար,
եալան ըլա հօգդապաղլըլըլա իւէրի կեւրիսէ,
մէյտան օյունու տէյի օնա տէրլէր:

Եւ ագճէսի իւէ օյունա պաշալըպ, չատըրը.
նը գուլմիւթ իւնտէ գուրան առամըն սէյրի՝ տա.
հա աճալպ օլուր, զիրա չատըրը տէ վրիտիքլէյն՝
ագճէ սահիպլէրինին պաշընա երգըլըր:

Զաթի քիպար օլանլար՝ պու միսլիլի գէյա.
ֆէթ թադլիտլէրի էթմէզսէ տէ, հիւքիւմա.
հիպլէրինէ թադլիտ էտէր: Պիր վէզիրտէ նու.
ֆուզ վուր. պէնտէնի՞լին օլմաշըն. պիր հիւքիւմ
սահիպի սէօզիւնիւ եիւրիւտիւյօր, պէն նիշին
եիւրիւթմէյիմ տէյէրէք, նուֆուզ թադլիտի.
նէ չըգար, կիւճիւ եէթիշտիլինի ալադ ալթընա
ալըր, քիմինի խօրլար, քիմինի խըրփալար, զատը
ըլա, զուլմուլա, թաատտի իւէ, օ տա պիյ.
իւքիւք թադլիտի էտէր:

Գարըլարը սօրտրոան, օնլարուա պիւյիւք քիւ.
շիւք, զէնկին զիւյիւրտ հիւ պէլլի տէյիլ. էյէր
սիւյիւքիւք թադլիտինի էտփումգ իշին՝ գօճա.
սընըն խարճ էթտիյի եէթիշմէզսէ, էվտէն շէյ
սաթար, ագճէ փէյտա էտէր. օ տա օլմազսա,
տէլլըլա պօղլաճըլա պօրճ էտէր, արդատան տիւշ
մէ՝ հազըր ըուպայա տա գանաաթ էտէր:

Պիր ֆադըր էպքիճի՝ գալուրլըմ քէնիւրընտա

օթուրմուշ, սախթխան փարչասարնը ըստարայ ըստարայ տիշի իլէ չէքիշթիրտիլի եհրտէ, գըզը ֆէրլաճէնին եադասը սօգտգլորը պիւփիւրէրէք կեղէր. օպիրի ապտլար կիւմիշ, արգասըն տա արգալը՝ քենտի համալըդ էթտիլի եհրտէ, գարըրը թէլլի ըուպտլար կիւէր սալանըր :

Սէնին կեօնիւն՝ գըլաֆէթինի թէպտիլ էթմիշ՝ թագլիտ ատամլար կեօրմէյ իսէ, չէնկի խոյալ սէյրինէ կիթմէյէ նէ հաճէթ. տէօն սօլաշ էթրաֆընա պագ, հէր նէ եանա պագարսան, չէքընի գըլաֆէթինի տէյիշմիշ դօլ օղանլարը կեօրիւրսիւն. թագլիտ աղալար, թագլիտ գատընլար, եափմա քիպտըլար, խայտլի ղէնկինլէր, հէվալի սալթանաթլար, հէփ թագլիտ օյունուհա չըգմըշ մասգարալոր :

Պիր տէ գըլաֆէթ թագլիտէրինի պրագըպ տա, տէրունլէրի թէֆթիշ էտէճէք օլուրսան, պագ նիլէ՝ օյունա չըգմըշ՝ տիւրլիւ մուգալլիտլէր վար, նէ թամաքիտր ատամլար էլին գանընը՝ պիր էյի էմէ պիլէյիմ տէյի, մօրհամէթ գաֆթանլըլա օյունա չըգմըշ : Նէ հարամիլէր՝ էյլէք էթմէք սուրէթի իլէ օյուն մէյտանընա կիւրի : Նիլէ խալի մընաֆըզլար՝ տօսթըրդ սուրէթի իլէ օյունա չըգար : Նիլէ՝ զըւլումթեարլար՝ կիւճիւ եէթմէյէնլէրի էլի ալթընա ալըպ, աուճունտա կզէր : Նէ քեօփէք թապիաթլի ատամլար՝ պի կիւնահ կիւվէրճիլնլէրի պէսլէմէք վէսիլէսի իլէ, ըրզընը փորալար, գանընա կիրի :

Պունլար հէփ մէյտան օյունու տուր տօսթում. հէփ թագլիտ տիր : Հաքիմլէր վար քի, տալասընը կեօրմէք ատըլա, հագլըլա հագլըլ ադ.

Ճէ իլէ սաթար . էյէր հագարզըն ագճէսի տահա
զիյաաէ տէյիլ իաէ : Հէքիւլէր վար քի , տերտէ
տէվապուլմագ վէսիլէսիլէ , վիւճուտլար խա
րապ էտէրլէր . քենտի ճէպլէրի իլէ էճլաճընըն
չէքմէճէսիլի տօլաուրուրլար : Ճէրրահլար վար
քի , չըպանըն քեօքիւնիւ պուլմագ վէսիլէսի
իլէ , էըրթարլար եագարլար , սիր քիւչիւք սի .
վիլճիլի՝ գապանմազ մաթեա էտէրլէր : Տիւք .
քանճըլար վար քի , սէնի էլ կիսլի պագմամ
տէյերէք , տօսթլուգ եիւղիւնտէն՝ տիւքքեան
սիււփիւնթիւսիւնիւ եութտուրուրլար :

Պու՝ տօղլու տօղրույա օգուամաշ պիլմէլ ,
քենտիլի ալիմտէյի սաթար . օպիրի անաօր
նըն իփիլիլիլի փազարա չըգարմըշ , տիւնեա
տէն խապլէրի եօգ կիսլի տուրուր . միւրալիլէր՝
սուրբլուգ թասլար . էլնի ըրզընա տօլաշան՝ պի .
քիրլիք սաթար . պէտիսոյ տտամլար՝ տինտար
լըգ կեօսթէրիլ . գուրա՝ գօյուն գլլաֆէթիլէ
կիրիլ . թիլքիլէր՝ պէօն թավշան կիսլի տուրուր .
տալան՝ քենտիլի՝ գուզու կեօսթէրիլ :

Էթթէ եանտա տէօն պիր տէ գարլըլարն տէ .
րուսիլնէ պագ : Խայր , տէրուսլէրիլի կեօրէմէլ
սին , տէրուսլէրիլի էօրթմէք իչին՝ եիւզաէն էթ
տիլէրի թագլիսլէրէ պագ : Տօսթում , պու
պաստէ գարլըլար հագգընտա փէք չօգ սէյ .
լէյէճէյիմ վար , լաքին պու ճիւմլէ իլէ , պիլ
տիլիմաշ շէյ տիր : Պու մասլահաթ՝ օյունուն
փէք պիւյիւք ֆասլը արը , լաքին իֆրաթ տա
սըր արը : Թէպտիլ օյունպազլար կեօրիւրսին ,
լաքին օ թէպտիլ գլլաֆէթին ալթընտա օլան
քիմ տիր , օնու անլայամազսըն :

Պիրինէ պագարսըն՝ գօճասընա ղէյատէ մու-
հասպէթ կեօսթէրիւ, պիլմէզսին քի, էթտիյի
խարաֆա թընմասըն տէյի մի տիր, գօճասընը
թուլթղունա կեթիրմէք իչին մի տիր, եօգսա
կեօղլենէ քիւլիւ ֆիւրմէք իչին մի տիր : Օպի-
րի գօճասընա սօուգ պագար, պիլմէզսին քի,
գօճասընըն խտարէսինէ՞ մի ճանը սըգըլըր, եօգ-
սա գօճասընը՝ գայնանաւըլա կեօրիւմճէսկըլէ
պօղուշուսըմագ իչին մի տիր :

Գարըլարըն էքսէրի՝ հէման հէփսիտէ տէսէմ
ճալզ, ետլանը գապուլ էթմէզ, օյուսա իչէր-
լէրի եալան եուվասը տըր : Պիզիմ թամարմըզ
եօգ տէյի, քենտիլէրին թօգ կեօղլիւ կեօսթէ-
րիլլէր, օյուսա կեօղլէրի՝ գօճալարընտան շէյթու-
թուսլ՝ սանարլա թըգամագսա տըր : Հէփսի
ճանընա մուգայէէտ կեօրիւնիւր, օյուսա ա-
գըլարը ֆէքիլլէրի տիւնեա շէյլէրինտէ տիր՝
շաշի կեօզ կիպի պիր եանա պագարլար, օպիր
եանա նիշան ալըրլար . սէվինճլէրի օլան եէր-
տէ՝ մահսուն տուրուրլար . ճանլարը սըգըլալը
շէյէ՝ շազըդ կեօսթէրիլլէր :

Խուլասա գարըլարըն թագլիտ օյունու օլ գա-
տար չօգ տուր.քի, պու տիւնեանըն օյուն փէր-
տէսի դուրուլալը՝ պոււնճա պլին սէնէ տիր, հէր
կիւն եէնի ֆասըլլար, վէ պիր պիրինտէն պասգըն
օյունլար օյնանըօր :

Մէյասն օյունլարը սէյրինտէ՝ էքքէքլէրին օլ-
սուն, գարըլարըն օլսուն, եալանը տօլանըլա
ղուհուրէտէն տէքքի տօլապլ՝ մըսէյր էտէճէք,
սին : Տիւնեա փէրտէսինին արտընտա հէր կիւն,
հէր սասթ տիւրլիւսիւ օյնանմայօր մու : Վէ

պունլար մէյտան օյունու կիպի եափմա թափ-
լիտէր տէյիլ, հէփ սահիհ օյունլար տըր :

Տիւրիւ ուսթալըգլար ըլա, տիւրլիւ տօլասլ-
լար ըլա, ֆուգարայա էմնտֆա պաղըրկեանա
ղսար էտէր զէնկինլէր մի կեօրմէք իսթէրսին,
կիւճիւ եէթմէյէնլէրին քանընդ էմմէյէ, ալմու-
զա կեթիւրիպ, պէլալէրէ ուղըաթմաղա սէպէպ-
լէր պուլուր՝ պիւյիւք ատամլար մը իսթէրսին,
պունլար՝ տիւնեա մէյտանընտա հէր կիւն օյնա-
նըր օյունլար տըր : Եիւզիւ կիւլէր՝ թաշ էիւ-
րէքլի տօսթլար մը իսթէրսին . օնլար տա վար :
Մալին ըիւքեարընը կեօսթէրիպ, մաղազանըն
սիւփրիւնթիւսիւնիւ վէրէն պաղըրկեանլար մը
իսթէրսին . չարսուտա տիւրլիւսիւնիւ կեօրիւր-
սիւն, վէ թադլիտ տէյիլ, հէփ ճիտա օլարադ
սահիհ օյունլար տըր :

Մէզապընը իճրա էթմէք իչին, պապասընըն
սանտըղընը պօջատըր էվլատլար մը իսթէրսին :
Պիր կիւն սամմուր քիւլք կիւէր, պիր կիւն եըր-
թըգ էնթարի իլէ կեղէր՝ գումարալաղտըր, շա-
րապ տիւշկիւնլէրի մի իսթէրսին . տիւնեա մէյ-
տանընտա հէր կիւն կեօրիւլիւր օյունլար տըր :

Տիւնեա ֆասըլլարընտա հէր կիւն կեօրտիւյ-
իւմիւղ օյունճուլար տըր, քեհնտի եէտիլ էքմէլի
աճըր խոսիսլէր : Էվլատլարըն մասրաֆընտան
գուրթուլալըմտէլի, էօլմէլէրինի արղուլէյէն
ճիմիլլէր : Մուլապադ մասրաֆը էթմէք իչին՝
գարընլարընը կեահ պիր տօսթտա, կեահ օպիր
տօսթտա տօյուրուր միւրթէքիպլէր : Գըլըն՝ ման-
կալ եադմայըմտէլի՝ արգասընա պիր եիւք ա-
լըպ, մէրտէվէնլէրի էնիս չըգան խասիսլէր :

քեաղըտա գալէմէ փարա վերմէյիմ տէյի՝ ետպը
սընը օնուէն պուէնուէն օտասընտա տիւքքեանըն
տա եազան հիսապիլէր . մուժ ետգմաղա միւհ
թաճ օլմայըմ տէյի՝ իւք ագշամաւան եաթաղա
կիրէն նէքեսէր . սասպուէն խարաֆ օլմասըն տէյի՝
չամաշըր տէյիլէմէյիպ , եազըն սըճադտան պօ
ղուլուր, գըշըն սօուգտան թիթիրէր՝ փիս հէրիֆ
լէր : Հէմ Ալլահըն վէրտիյի քերէմլէրի ինքեար
էտէր, հէմ ինսանլըգ թապիւթիւնի րէղիլ էտէր՝
նիչէ մուրտար շէյլէր էտէնլէր վար քի , գարա
կեօզլէն չինկեանէլլի նէ օլաճապ :

Պիւթիւն կիւն էվլաուլարընը թէրպիյէ էտիպ,
քէնտիլէր թէրպիյէսիզ կեզէն պապալաւր մը իս
թէրսին . գըղլարընը գաֆէս ալթընտա սըդը
սադլայըպ , քէնտիլէր հիչ պիր սէֆուստան կերի
գալմազ անալաւր մը իսթէրսին . պէն գարըմը
ղապթըլ թուլթարըմ տէյէն՝ փարմալա տօլան
մըշ գօճալաւր մը իսթէրսին : Տիւնեայէ՝ պագ
տիւնեայէ, փարասըղ փուլսուղ օյուէնլար սէյր
իլէ, ղէվլէրիւնի չըգար :

Գարըլար գօճալարընտան փարա թուլթապ
իլին, եախօտ իսթէտիքլէրիւնի էթտիրմէք իլին ,
եալանտան կեօզ եաշլարը, սախթէ խասթէլլէք
լէր, մէրագլանմալար, եախօտ գօճաւորըն եիւ
զիւնէ կիւլիւպ՝ արտընտան ղէվլէնիմէլէր , չէն
կիլէրտէ՝ ղէննէյէ չըգանլարըն թագլիտ էտէ
ճէյի օյուէնլար տէյիլ . օնլարը՝ տիւնեա մէյտա
նընտա սէյր էթմէլ քի՝ թագլիտ տէյիլ, հէփ
սահիհ ֆասըլլար սըր :

Էյ տօսթուլ, տիւնեա չաուրընըն ալթընտա
օյուէնլարըն սօնու կելմէզ . հէր կիւն եէնի ֆա

տըլար, ագըլա ֆիքերէ կեմէզ տիւրլիւ օյուն.
լար, հէփ պիր պիրինտէն պասազըն իճաալար
տըր :

Տիւնեա պիւթիւն մէյտան օյունու օլտուգ.
տան սօկրա, չէնկիյէ խայազիլէ կիթմէքտէն նէ
ջըգար : Էյէր զէվգ չըգարմագ իջին իսէ, տիւն.
եատէ սանագէվգ չըգարաճագ օյունլարըն տիւր.
լիւսիւ վար . շէյթանլըգ էյրէնմէք իջին իսէ,
տիւնեատէն էյի մէքթէպ պուլամազըն : Օնտա
գըլաֆէթինի թէպտիլ էթմիշ օյունպալլար մը
սէյր էտէճէքսին, տիւնեա՝ օյունպալտան ի
պարէթ տիր . չէնկի՛ նէնէ իլազըմ . չէնկիտէ
կեօրաիւյիւն օյունպալլար՝ թէպտիլ գըլաֆէթ
օլտուլունու պիլիւսին . տիւնեատէքիլէրէ պապ.
քի, թագլիտ էթտիքլէրի գըլաֆէթլէրի էյլէ
պէնզէտէլմ քի՝ թագլիտ օլտուլու պէլլի օւ.
մասըն դայտընտա տըլլար :

Պիրինէ պագարսըն՝ հէլէպազ վէլէտիզնա տըր,
տօլլուլուգ սաթմագ իսթէր,վէ խալգ նէնիտօզ
լու տտամ պէլլիլէսին տէյի չալըջըր : Օսիրինէ
պագարսըն, նէֆսինէ էսիր օլլուշ, փէրհիլքեար.
լըգ թաալար, վէ քենտիլ խալգա սուրբ կեօւ.
թէրմէյէ չալըջըր : Նիհայէթ հէր քեա էթտիլի
թագլիտի խալգա սահհի սէյի եութուուրայըմ
տա կեզէր . զիրա հէփսինին մէրամը՝ խալցը աւ.
տաթմագ տըր :

Կէլ տօսթում կէլ, օ մէյտան օյունլարը սէվ
տասընտան վազ կէչ, կէլ պիլէմճէ տիւնեա օյ.
ունլարընը սէյր էյլէ քի, տիւրլիւսիւ՝ սայ.
ըյա կեմէզ . վէ օյունպալլարըն հիչ պիրի թէպ.
տիլ տէյիլ, հէփիսի քենսի գըլաֆէթի իլէ տիր :

Պոռ օյունլարտա հէմ կիւլէճէք շէյ վար , հէմ աղլայաճագ շէյ վար : Կիւլէճէք՝ խաղըն տէլիլնի տիր քի , քէնտիւլէրինի Ֆանի տիւնեանըն թէմէլիզ պիւյիւքըլւքէրինէ ալտըրմըշլար . գուր տուգլարը խալլալն պիւյիւքըլւյիւ իճրա էտէլիմ տէյի , տիւրըլւ գըլտֆէթըլէրէ կիրիւպ , պէր գարար մէյտան օյունու օյնարլար : Էջրէնէճէք շէյ՝ տիւնեանըն հիւլէպաղըղլարը տըր քի , սմէլէ կէթիրմէք իչին տէյիլ , իլլա սաղընըպ՝ քիշի քէնտիլի հըֆղ էթմէք իչին , վէ հէր կէօրտիւյիւ աւտամա ինանմամագ իչին , պիրմէսի ճախղ տիր : Աղլայաճագ շէյ՝ ինսան գըսմը հիւլէյի եալանը պէօլէ իրթիքեապ էտիւպ , իչի տիչինէ ույմայարագ , ինսանիւէթի րէղըլ էթտիլի տիր :

Վաֆա տիւնեատէ կերէք գարը , կերէք էրքէք , պէօլէ չօճուգ օյունճագլարը պիւյիւքըլւքէրին փիշինէ տիւշիւպ , էօմիւրէրինի մասգարալդատա կէշիւրիւպ , հագգը սօղըրուլուղու ինքեար , վէ պիր պիրինէ տուղագլար գուրուպ՝ պիր պիրինի տուրմայըպ ալտաթմագ՝ հէմ կիւլէճէք , հէմ աղլայաճագ շէյլէր տիր :

Սէյր էտէճէք օյունլար պունլար տըր աօնթում , պունլար տըր քի , հէմ զէվգի չըգար , հէմ հիսսէ ալընըր : Պագարսըն տիւնեանըն չօղու՝ կեահ քէնտի թագըլիւ էթտիլի սուրէթ իլէէլի ալտատըր , կեահ էլին թագըլիտինէ՝ քէնտի ալտանըր : Տիւնեա պիւթիւն օյուն մէյտանը տըր , լաքին տէօնէն օյունլարը սօլապլարը սէյր էտիւպ , հիսսէ ուլան զէվգ չըգարան փէք աղ տըր : Մէյտան օյունլարընտա պէօլէ թըսղըլ թագըլիւ էտէր օյունպաղար կէօրիւլիւշ տէյիլ . զիւրա պու

տիւնեատէ օյունա չըգան օյունսպաղար՝ էթովք լէրի թագլիտի թէքմիլէն պէնզէտէլմ տէյի չաւըըըլար . վէ տօյրուսոճնուս «էօյլէմէլի , էօյլէ թըպպը պէնզէտէնլէր վար քի , փէք պասիրէթ սահիպլէրի ատումլար պիլէ ալտանըօրլար :

Պէն սրու օյունուսն Ֆարգընա վարալը խոյլի սէնէ տիր : Ֆէլէք պէնի պիր վարգըթ դօվալայըս , պիր քիւչիւք շէհիրէ գափայա գօտու . ծնտա կեօղլւմ աչըլար , պու աճտիպ թագլիտ օյունուսնա տըգդաթ էթմէյէ պաշլասում : Պագտըմ քի սիր աղ օյունսպաղար՝ թագընտըգլարը գըյաֆէթ թագլիտ օլտուղոճնուս քենտիլէր պիլմէյօրլար , օյնատըգլարը օյունուս սահիճ տիր տէյի տուրույ օրլար : Պիր գաչ վէլէտիզնա՝ քենտիլէր տէ թէպտիլ գըյաֆէթ սամմա , քենտի իչ էիւղլէրի տիշարտան կեօրիւնէն կիպի օլմատըգլարընը պիլիպ , օյունուսն գէվգիլնի չըգարըօրլար . վէ օպիր թագլիտ էտէնլէրին խայալն գըյաֆէթլէրինէ մէթանէթ վէրիպ , քենտի իշլէրինէ եարայա . ճագ օյունուս՝ ծնլարա էթտիրլօրլար :

Սօկրա սիր սիւլիւք շէհիրէ վարտում , ծնտա մասգարալարըն հէր տիւրլիւսիւնիւ կեօրտիւմ , վէ տիւնեանըն սահիճ օյունլարընտան՝ ծնտա հիս սէ ալմաղա պաշլասում : Սէն տէ պէնիւմ կիպի էտէրուէն , քեարըն օլուր . տիւնեատէ քիմի պիւյ . իւքըլիւք խիւլեապըլա , քիմի հայվանի մէշոէ պինի իճրա էթմէք սէվտասըլա , քիմի էլի էըգըպ՝ քենտի իշլնի տիւղմէք թամաըլա օյնա . նան թագլիտ օյունլարընա ագըն էրէր անլար . որն : Ինսան գըսմը պէտ ամէլէրէ տէլի կիպի ա . գըլ վէրիպ , նէ դատար աղմըլ օլտուղոճնուս տիպար .

սըն : Հադգըր տօղրույու սէվէն եօդ , հաթթա
էթախի տէլլէքլէրի պիր կիւն աղլայաճագ օլ
տուղունա ինանան եօդ :

Գօ էսքի աաաւլար քենտի կիւնլէրինտէ օլան
օյունլարտան՝ պէյէնտիքլէրի գատար շիքէայէթ
էթախլէր : Գօ շիմտի կէլտինլէր , շիմտի կէլիս
սէյր էթախլէր քի , օյուն ոսն ֆապընտա տըր ,
օյունուն հէր մատտէսի պու ֆատըլտա ճէմ օ
լուր : Մէյտան օյունունտա օյունպաղլար աղ օ
լուր , սէյիրձի չօդ . լաքին տիւնեա օյունունտա
տէմ՝ օյունպաղ օլմուշ , սէյիրձի օլ գատար աղ
գալմըշ քի , փարմաղըլա սայըլըր :

Պու օյունլարը տուրուպ սէյր էթմէքաէն շու
քեարըն օլուր քի , քենտինի տիւնեաաէն տի
շարը պիր դայրի եէրտէ սանըրսըն . վէ պիր սու
րուր կիւնլէրինտէ փէնլէրէտէ օթուրուպ , տօ
նանմա զըրղօյլարընը սէյր էտէր կիպի , պիր էյ
լէնձէ փէյտա էտէրսին : Վէ հէր շէյտէն զիյա
տէ քենտի կեօղիւնիւ աչըս , պու տիւնեա մէյ
տանընտա օյնանան օյունլարը , թէսլտիլ սուրէթ
լէրի , տէքլէրի , հիլլէլէրի կեօսթէրէն թանկ
ընը մէրհամէթինէ շիւքիւրլէր էտէրսին :

Վէ պունուն պէյլէ օլտուղունու կեօրտիւք
տէն սօլրա , պէն սէնի մէյտան օյունու սէվտա
սընտան վաղ կեչիրմէք իսթէտիլիմ՝ սանա օլան
տօսթլուղումա պիր սահիհ իսպաթ օլտուղունու
անլարսըն :

ՊԱՁԸ ԷՎՏԻ ՕԼԱՆ ՏԻՐԼԻՔՍԻԶԼԻՅԻՆ
ՎԷ ՄՈՒՀԱՊՊԷԹՍԻԶԼԻՅԻՆ
ՍԵՊԷՊԼԵՐԻ

Ազիզ գարընտաշըմ,

Պիլերիմ, եիւրէյին փէք եանմըշ, լաքին
մուսթահագ տըր. անճադ պէն սէնին գարտա,
չըն պուլունմուշում, վէ կրօնաւ որ ասաւմ ըմ,
էյէր կիւճիւնէ կելմէզսէ՝ տօյրուսունու սէջլէյ
իմ: Հէր նէ քի չէքէյօրսան մուսթահագ արը,
զիրա հէփսինէ սէպէպ սէն սին: Էլպէթտէ սէ
նի նէ եհլին սոյար, նէ էվլաալարըն, վէ նէ սէ
նի սէվէրլէր՝ նէ պիր պիրլէրինի:

Շաշարըմ, սէպէպինի նասըլ անլոյամայօր.
սուն: Էվվէլա էվլաալարըն ուֆագ իքէն թէրպլէ
էթմէտին. պազէն վալտէլէրի թէրպլէ էտէյ.
իմ տէտիքճէ, սէն չօճու գլարըն էօնիւնաէ վա.
լիտէլէրինի թէրպլէ էտէրաին: Էլպէթտէ էօյլէ
պիւլիւյէն էվլաալար սէնտէն եիւզալըր՝ վալիտէ.
լէրինի սայմադ օլուրլար. պիւլիւտիւքտէն սօկրա
հէր պիրի պիրէր տէրէ պէյի օլուր, էվլինին րա.
հաթինի պօզար: Օնտան սօկրա րահաթիմի պու.
լայըմ տէտլին եէրաէ, էվլինի զօրպոյէ չըդար.
մաղա եօլ աշմըշսըն. էհլինէ էվլաալարընա մա.

հիշէ ճէս հարձըղը պաղամըսըն . նէ կիւզէլ լաքին կեօգիւն իւսթլէրինտէ օլուսլ էտէճէքլէրի մասրաֆը սէն իսարէ էթմէլի տէյլլ մի իտին . խայր . քենտի պաշլարընս պրագմըսըն , պիւթիւն էվլինի ցօրպայէ չըգարմըշ , պէլսնը փարան ըլս սաթըն ալըըսըն : էվլինէ՝ հէր պիւրինի պիւրէր սահիպ էթմիշ , հասէսլէրինի արթըրմըսըն : Պունտան սօկրա օնլար սէնին էլինտէ ագճէ կեօրտիւքճէ , պիլտէն վկատէ ագճէսի օլմասըն տէյլ , էլինտէքինի չէքիպ տլմաղա պուգաճագլար . ագճէն օլմասըղը զաման տա , սէն օնլարըն էլ քերէմինէ միւհթաճ օլաճագարն :

Նէ եափայլմ , ատէթ տիր , օլուղու չօճուղու խարձըգարը պրագմագ օլմալ : Ատէթ մի տիր . պու առէթի էտէնլէրին տէ էվլ պարգը՝ սէնին . քի կիպի ալթ իւսթ տիւր . լաքին սանտըգլար քեռէլէր այրը օլմատըգ էվլէրտէ՝ հէփիսինին քեռսէսի պիր տիր , հէփիսի սէօզ սահիպի օլմաղ . էվլին տիրլոյի տէ զկատէ օլուր , վէ գարը Կօճա տրասընտա , անս պապայըլա էվլատլար արասընտա էլըէմ օլան մուհապպէթ՝ սիզլին կիպի օլմագ :

Սէն պիր կրօնաւոր տտամ սըն , սէնին տիւն եա իշէրինտէն նէ խապէրին վար տէյի պանս տարըլ . պու էթտիլիմիլ սալթ առէթ տէյիլ , եալլաշնը տա պու տուր . քիշի էհլինի , էվլատլընը պիր փարասըղ պրագմագ՝ խայընըգ սըր , զուլլալքէարըգ սըր : Տո՛ւր , պիր ուճտան պիր ուճա սէյիլթմէլէլիմ . օրթա եէրտէ տուրալմ . հէր Ֆազլէթին մէրքեղլ՝ օրթա եէր տիր :

Էվլէլա պէն կրօնաւոր օլտուղու մ իշին տիւն եատէն տիշարը օլուսլ , ալւնեանն տէլիլքէլէ-

րինի տահա էյի սէչէրիմ: Շիւքը Ալլահա, պէ-
նիմ պաշըմ պու տերտէրտէն խալի տիր, լաքին
Թանըրնըն դուրտուղու կիւզէլ նիզամլարը արթ
իւսթ հաէն իճաուլարա պապար տա, հէմ աճը
ըլմ, հէմ կիւլէրիմ:

Պապա օլանը՝ Թանըրը հվէ պաշ Թայէին էթ-
միշ, էվին իչինտէքիլէրի հէփ օնուհն հիւքմիւ ալ
թընա գօմուշ: Տիւնեառէ պէնիմ՝ սէնին եօղ
իքեն, մալէր պէօլլենմիւշ տէյիլ իքեն, հիչ պիր
նիզա օլմալըտը: Վարա վարա մալէր պէօլլեն-
մէք իյթիզա էթտի. օնուան՝ էվէր պիր պիրի
իլէ նիզալէշմէյէ պաշլուտը. զիրա Թապիւթին
հիւքմիւ տիր, քիշի էլինտէքի մալի սադլամագ
սէվտասընտան պաշգա, արթըրմաղա սա Թամա
հոէր: Օնտան ունլրա միլէթէր պէյնինտէ ճէնք
լէշմէք իգթիզա օլտու. ինսանլար պիր պիրինին
էօմրիւնէ դաստ հոիւպ, ճէլլատ կիպի պիր պի-
րինի էօլտիւրմէյէ պաշլատըլար:

Պու սէպէպ իչին տիր քի, կրօնլարը իճառ է-
տէն նըլար՝ Թարիգլէրինտէ՝ օլան մալի օրթայա
գօյուպ, քենտիլէր Ֆադըր կեչինմէյի թէմէլ
էթմիշէր. զիրա տիւնեա շէյլէրինտէն էլ չէքտի-
րիպ, քիշլիլ Ալլահըն հիւքմէթինէ պէնտ հոէ-
ճէք՝ գարոռաշ մուհապէթինէ՝ տիւնեա մալի
էնկէլ օլուր: Հէր քեսին զաթինտէ, մէշըթպին
տէ, վէ ագլընտա ույլոլնսուզուգ վար իքեն,
պիր տէ հէփիտի սէօղ սահիպի օլտուգլայն,
քրիսթիյանճա իթթիֆագ գալտըղընտան մա՝
տա, պէյնլէրինտէ նիզա հիչ էքսիք օլմայաճաղը-
նը ալլամիշլար:

Տօլըուսուհու սէօյլէմէլի. պու Թարիգլէրտէ՝

քիսնէինն էլինտէ պիր շէյ օլմաորդընտան մը
օլա, Էօգաս օլան նիզամլարընտան՝ հէր քէսին
րահաթի եէրինտէօլտուղունտան մը օլա, Էօգաս
պաշ օլանըն զապթընտան մը օլա, քէսէյի պիր
սագլամաղլա, գալսլէրտէ գարսաշ մուհապպէ-
թի Էօլուսա պիլէ, պաւրի նիզալէրի տէ օլմազ,
Էօմլուրէրինի րահաթ կեչիլիլէր :

Պու սուրէթտէ, կերէք քէսէլէրին այրը օլ-
մասընտան զուհուր էտէն նիզալէր, կերէք կրօն-
լորտա քէսէ պիր օլտուղունտան կեօրիւնէն իթ-
թիֆադ՝ քէսէլէրին չօգլուղու պիր էվին ալթ
իւսթ օլմաորնա սէսլէս պիր տէսիլիմէ սահիհ
իսպաթ տըր :

Իմտի տիւնեատէ էվլէր չօղաղալ, եերլէր այ-
լըլմագ իդթիզա էթտիքտէ, եինէ հէր էվտէ էվին
պիւլիլիւ պաշ օլուպ, էվին իչինտէքիլէր՝ էսքի
ատէթ իւզլէ՝ օ պաշըն հիւքմիւնտէ գալմըշար
ըրը : Աէ հէր էյլիլին փոււնարը օլան ադրապա
մուհապպէթինի՝ թանկը պու թարիգ իլէ պաղ-
լամըշըր :

Զէմանէնին ատէթլէրի՝ գարընըն մալինի գօ-
ճաորընքինտէն, էվլատըն մալինի պապասը-
նըքինտէն այրմագ իճատ էթմիշ, էլպէթտէ
մալէրին այրը օլտուղու եէրտէ՝ րահաթըզ օլա-
մաղ. այրըլըլըն մէյվէսի պէյլէ օլուր : Պիր ա-
տամ՝ պու պէնիմ տիր տէյէ պիլտիքլէյն, մալի
ալէմաէն սյուրըր. մալի այրըլուրգլայն, գալսի
տէ այրըլըր :

Գարընըն, էվլատլարըն էլինտէ հէր նէ գա-
տար աղ շէյ օլա, շու պէնիմ տիր տէյէ պիլ-
տիքլէրի եէթիշիւր, տէր ագասպ պաշլը պաշլուրը-

նա սէօզ սահիպի օլուրլար: Օնտան սօնրա տին, եատէ պիր շէյէ մալըք օլուպ տա, օլանը ար. թըրմազա ճահա էթմէյէն պուլունոնը մու. պու արզու՝ խուսուսա գարը գըսմընտա, վէ ադը եէթիշմէյէն տէլիգանըլարտա, հասէտէլ. րինի թահրիք էտէր, վէ քենաիլէրտէն զնյաթէ շէյի օլանը գըղզանտըրըր:

Պիր եանտան օլանը սադլամամաք սէվտար, պիր եանտան սադլաարըրնը արթըրմաք արզու. սու, հէր քեսի սէօզ սահիպի էտէր, վէ սլաալ. նըն էլինաէքինէ տէ կէօզ տիքմիշ՝ պու գատար սէօզ սահիպինին արասընտա, պապա օլան տա էլպէթաէ րահաթինի վայպ էտէր:

Օնտան սօնրա գարը գօճա պիր քերրէ էիւ. զէ չըգարլար, նէ պիրինտէ մուհապպէթ օլուր, նէ օպիրինտէ իթաաթ. էվլլատլար աալընտա թէրպլէսիզ պիւլիւմիւշ, նէ անալը սայարլար, նէ պապայը: Գարը՝ պէնիմ մալիմէ գօճամ գարըլմասըն տէր, հաթթա գօճասընընքինտէն տէ պիր վարչա շէյ չէքէյիմ տէյի պագար: Էվ. լատլար պիր պիրի իլէ խըրլաշըր, վէ անա պա. պա եա ագճէլէրինի, եա պիր շէյլէրինի դու. լանաճագ օլա, եախօտ իսրաֆ էթմէսինըլ. տէյի թէրպլէս էտէճէք օլա, հէփ պիրտէնա. նայա պապայա գարըլ պայրագ աչարլար:

Պէօյլէճէ՝ եագըլանը պու տուր տէյի էթաթի. իմիզ շէյլէր՝ եօլունտա օլմատըլը իչին, էվլէրի եագըլըղընտան չըգարըր, վէ պու գատար եա. գըն քինէլէրին պէյնինտէ եագըլան մուհապ. պէթի գալտըրըր:

Ճահիլէրէ այլք պէյան էտիպ, հիսապ իս.

Թէմէյէրէք էլննէ րուխասթ վերմէքտէն շուհուր
էտնն մաղարթաթը՝ պիր պիր սոյաճադ օլսամ ,
փէք ուղուն օլուր : Հարում հալալ հէր պէտ-
խոյա սիւլուք էտէրլէր . վէ պլըզը եէթիշտի-
րէմէտիքլէրի հալտէ , եա գումար ըլա խտարէ
էթմէյէ տիւշէրլէր քի՝ ադրպէթտէ էվլէր եը-
գարլար , եա էլ ուղունլուլունա տըշըլլար :

Օնտան սօգրա էլէրինտէ զիյատէ ադճէ կեօ-
րիւլէր , զիյատէ մաորաֆ էտէրլէրսէ , հէփ պ-
լըզարընտան արթան տըր : Պէօյլէճէ պապա
տա էվլատընտան էմին օլուր , էվլատըն տա պա-
պատան չէքինէճէյի օլմող , զէվլէինէ պագար :
Պաղը պապալար պիլիւրիմ քի , էվլատընըն էլնն
տէքի՝ գումար փարասը օլտուղունու պիլիւրքէն ,
տարըլսաճադլարընա , խօշանըրլար պիլէ . վէ պու-
փարա՝ էլնն կեօզ եաշը օլտուղունու տիւշիւն-
մէղլէր . հաթթա պէօյլէ էվլատլար իշնի պի-
լը , աշըդ կեօզ տիւր տէյի , անանըն պապանըն
նաղըսը օլույօր , էվ մասլահաթլարընտա ադըլ
խօճասը կիպի օնտան նասիհաթ իսթէյօրլար :
Պագ նէ կիւնլէրէ եէթիշտիշիղ :

Իյ պիրատէր , էհլնն իլէ՝ էվլատլարըն ըլա
տիրլէք էտէմէտիլինին ասը՝ հէփ թէրպիւհտիզ-
լէք , վէ քեսէլէրինին այըր օլմասը տըր : Իհլնն
իլէ եիւզէ չըգիւրըն , պէյնինիդտէ օլաճադ մու-
հապպէթ դըրըմը . էվլատլարըն թէրպիւհտիզ
պիւլիւմիւշ , անսոյա պապայա իթաաթ՝ նէ օլ-
տուղուն պիլմէյօրլար . էլէրինն տէ պէօյլէ րուխ-
ասթ վէրալին իլէ , էլպէթտէ էվլնն ալթ իւսթ
օլուր . զիրա քեսէ այըր օլտուգլայն , մուհապ-
պէթ տէ այըր օլուր : Պիր էվլնն տիրլինին պօղ-

մաղա՝ հէր արըզտու, հէր եիւրէքտէ, պա պէ.
նի՛ս քիւ լաճղը կիպի ֆէնա շէյ օլամաղ: Պիր
էվտէ քեսէլէր այրը օլուպ տա, եինէ տիրլը
մուհապպէթ օլմոգ՝ չօգ սիւյլիւք շէյ տիր:

Գարնլա դօճա՝ իքիսի պիր թէն տիր. իքիսի
պիր թէն օլտուգտան սօկրա, քեսէլէրի նի՛նն
այրը օլմալլիմը. պու պէնիմ՝, պու սէնին օլ-
մանըն աալը՝ նէ: Տիւնետնըն իսթիտաընտա
Ալլահըն դօտուլու պաղը պօզմնդա՝ պուտան
րասուլութասը շէյ օլամաղ: Եհլին քեսմիլ իսէ,
քեսէնի էլնէն վէր, օ խտարէ էթսին. ֆազմ
սէնին կեօզիւն իւզէրինտէ օլսուն. եօգ, էյէր
խտարէյէ դատըր տէյիլ իսէ, սէն խտարէ էյէ:
Պէօյլէ էտէն էվլէր՝ պագ. քի, հէմ մուհապ.
պէթլի օլուրլար, րահաթ եաշարլար, հէմ խա-
րէտէ իսրաֆիլարը օլմաղ:

Էվլատլար պապալարնլա պիր տիրլէր, քեսէ-
լէրի նի՛նն այրը օլսուն. էյէր քեսմիլ իսէլէր,
պապալարընըն էմրի ալթընտա՝ էվլի խտարէ էթ.
սինլէր. եօգ, էյէր ճահիլ իսէլէր, էլլէրնէ
րուխտաթ վէրիպ տէ, հէմ կիւնահա կիրմէյէ,
հէմ էլլէրէ ֆէնա իպրէթ օլմաղա՝ սէպէպ վէր.
մէնին աալը՝ նէ:

Պիր էվլին մասլահաթը՝ պիր օլուր, գուրթա-
րըճըմըղըն սէօզիւ տիւր. «Ֆըրգալը օլտն տէվ-
լէթ երգըլըրի» (Մատ. Ժ. 25.) տէյի պույուր-
մուշ: Պու պիր սէօզ տիւր. քի եանըլմաղ: Պիր
էվլին սանտըղը պիր օլմալը. պիր տէվլէթին խա-
ղինէսի կիպի, սանտըղըրըն հէփիտի՝ յոա պաղ-
ը օլմալը. քի, տաղըլմասըն թօփլանսըն: Հէր
էվ պիրէր տէվլէթ կիպի տիր. պապա փատիլահ

տըր , անայլըս էվլատար րիճալէրի տիր . հիզ-
մէթքեարլսր պայաղը խալցը տըր . վէ փատի-
շահ օլանն՝ տէվլէթիննի քենտի պաշքնա խտարէ
էթտի կիսի , պիր էվին պապասը տա , քենտի
էվիննի էջլէ խտարէ էթմէլ :

Պիլիւրիւմ , սէն շիմտի Ֆիքրինտէն՝ պէնիւմ պու-
լադըրտըլարըմա՝ նէ շաշգըն սըն տէյէճէքսին : Իշ-
թէ , պիր առամըն էքսիքլէյիննի խապէր վէրմէնին
մէվէսի պէջլէ օլուր . զիրա սօղըու սէջլէյէնին
թէփէսի տէլք օլուր տէրլէր : Լաքին մանի տէյ-
իւ , էէք տէ տէսէն տարըլըմա : Անճադ սէն տէ
սէնին սէջլէյէճէքլէրիննի սէջլէ պադայըմ՝ նէ
տիր : Սանըլըմ պուլար տըր :

Քիլի գարըսընա էվլատարընա տըլգ պէյան
էտիպ , քեսէլէրիննի տըլըմադ իճատը՝ պիր գաշ
սէպէս իլէ էլգէմ օլմուշ տուր : Էվվէլա , պա-
պ օլանն՝ պուլարըն կիլիւմ րուպասընը տիւշիւն-
մէլի . քիմիննի պէյէնտիրէ պիլիւր , քիմիննի պէյէն-
տիրէմէզ . պուլուռն գուլմաշը էյի տէյիւ , պու-
լուռն րէնկի էյի տէյիւ . Ֆիլանըն գարըսը , Ֆիլա-
նըն էվլատը տաշա շէջլէսիննի կիլմիշ իտի , շիւմ
տի պէջլէսի գարիֆ տիր տէյերէք՝ նէ խթէտիք-
լէրի թիւքէնիր . նէ շէյ պէյէնիրէր . օնուռն ի-
լին այլըլը վէրիւ , պու սըգընթըտան գուրթու-
լուր :

Սանիյա , պիր առամըն էհլի էվլատը խտրճ-
լըգսըլ գալմադ էագըլըգսըլ շէյ տիր . սատա-
գա , պադշըշ , վէ սաիր էլ մասրաֆը իլին , ճէ-
պինտէ պիր գաշ փարասը պուլուռնմալը տըր :
Եա պիր տէ էվլի օղլուռն օղուրսա նէ էափար-
սըն . իսթէր օղլուռնա , իսթէր կիլինիննի խտրճլըգ

վերմէզմիսին . վերմէզսին տմնա , դայնաթասը
խասիս տիր , զալիմ տիր , ետրամազ տամ տըր
տէյի , կելինին էթրաֆը սէնի րէզելէաւեր , տին
հայը պիր պիրինէ կեչիբիր , էվլաունը սէնաէն
այըրմադ իսթերլէր , էվինի թար ու մար էտեր .
լէր : Տէյէճէյին պունլափ մը :

Տուր , աճէլէ էթմէ . պէն սանա իսթիտա
տէտիմ քի , պիր ուճտան պիր ուճա ոէյլթ
մէյէլիմ . հեր շէյին օրթա դարաըը լուզմ : Էլ
պէթտէ , էվինին տառմընը խարճըդսըը պրադ-
մադ Ետպըչմազ շէյ տիր . ինքեարըմ Եօգ . լա .
քին սէն տէ շիմալէտէք էթալին թէճրիւպէյէ
պագ տա , սէնին տէ պու թուլթտուղուն Եօլ
Եադըչըզը շէյ օլմատըղընը ինքեար էթմէ . պու-
նուն իքիսի տէ Եադըչըդսըը տըր . իքիսինին օր .
թատընը պուլմալը :

Անճադ չիւնքի պու մատտէյի պու գատար
ուզուն սէյլէտիմ , իսթիտա շունու անկումա-
լըուն քի , պէն պու նասիհաթլէրի Եազարըմ
սէնի իրշատ էթմէք իւմիտի իլէ տէյիլ , զիրա սէն
պիր կեվէք առամ սըն , խալլըն տիլնտէն դօր .
դարսըն . իրշատ օլման միւմքին տէյիլ : Պիզ էյլէ
պիր Ֆէնա վագըլթա Եէթիլմիլիլ քի , էթտիլի .
միզ շէյ Ֆէնա օլտուզունու հէր նէ գատար ալ .
լասագ , Եինէ խալլըն տիլնտէն դօրդար , Ֆիլ .
լիմիդի թօլըուլթմալա ճէսարէթ Ետէմէյիլ : Ան
օ խալլ ինչ օնօյլէ լաֆընը կեօրտիւն միւ .
պիր շէյթանի ոսհիր տիր քի , էլիմիդի այալընը
զը պալլար , Ֆիլիլիմիդի թասհիհ էթմէք միւմքին
օլմազ : Լաքին պու մատտէյէ շիմաի իլէճէք
վապըլթ տէյիլ տիր , զերա օ պիր ուզուն իշ տիլ

քի, մէքթուս ուլա սնլաշըմնազ ֆադաթ տիւն
եատէն էտէպի էրքեանը գալարըմնազ սէպէս
պու տիւնեա սայընթըլարը օլաուզուհու պիլմէ-
միզ եէթիշիր :

Պէնիմ պուհըլարը սանա սէջլէտիյիմին աւը
էվինտէ օլան տիրլէքսիզլէն սէպէպ՝ նէ օլտու-
լուհու անլաթմադ տըր : Վէ էյէր ապըն եա-
թըրսա, կերչի գէմանէտէ քեօթիւ աաէթ էվ-
լաուտէն էվլաաէ միրաս օլուր, ճէտ պէճէտ սիւ-
րէր՝ էյի օլան աաէթ իւչիւնճիւ կեօպէյէ սիւր-
մէշ աւմա, պէլքի սէն քէնտինի տէյիլ իաէ, էվ-
լաալարընը գանաըրըս իաշահ էտէ պիլէսին :

Վէ հիչ պիր ֆաիտէ էթմէսէ պիլէ, պէն հադ
օլանը սէջլէյիպ, սանա գարաաշըղըմը իճրա
էթմիշ օլուրում :

Շիմտի սէնին սէջլէյէճէքլէրինէ պէն ճէվապ
վէրէյիմ . վէ ճէվապըմա էօրնէք՝ պէնիմ սէջ-
լէտիյիմ կիսի եաշայան էվլէր տիր քի, լահաթ-
լարը եէրինտէ, մուհապպէթ իլէ եաշարլար :
Վէ տիրլէյի պօզուգ օլան էվլէր՝ պէսպէլլի պու
եօլ ուլա եաշամաուրդլարը իչին լահաթլարը օլ-
մազ :

Պիր էվ պիր վիւճուա տուր, էվլին պապասը՝
վիւճուաուհն պաշը տըր . էվլին օպիր աաամլարը՝
վիւճուաուհն ազալարը սըր : Վերէք պաշ, կե-
րէք աղալար հէփ պէրապէր պիւթիւն վիւճու-
աու սադլամաղա չալըմնալ տըրլար : Պաշ տիւ-
շիւնիւր, օպիր ազալարըն գըմըլտանըընը թէր-
թիպ էտէր, օնլար տա հէր պիրի՝ քէնտիյէ մախ-
սու օլան հիզմէթի իճրա էտէր : Պինտէն ալէյհ
պիր էվլին թէրթիպի պիր գաշ տիւրլիւ օլտուգ-

տա , վիւճուտոտա տխլաթ ֆէստը , վէ էճէլ
խասթալըգլարը զուհուր էտէրսէ , թաաճճիպ
օլունմաղ :

Իմտի էյէր պէն՝ Ալլահ էթմէյէ՝ էվէնէճէք
օլսամ՝ ըտը , էվվէլա պու պապտէ փէտէր էվլա,
տըն իսթիտաոինէ գարշը կեւմէք ճաիզ օլմատը.
զընտան , փէտէրիմ հէր նէ թէրթիպ էթմիշ օլ-
սա , պէն եինէ պիր քեամիլ վէ իւօշ մէշլէպ , վէ
զէմանէնին քեօթիւ իսթիտաոլէրի գալպինտէ
քեօթլէնմիշ օլմասըն տէյի՝ եաշտա թաղէ պիր
գըղ արաւրտըմ : Շէօյլէ քի փէտէրիմ հէր նէ
սալընթըլա պէօյլէսինի իսթէմէսէ , պէն էլ
պէթտէ պու տէտիլիմ՝ կիպի պիրինի ալըրտըմ :

Օնտան սնկրա պապ էհլիմէ նէ տէր իտիմ .
գաւրտաշ Ալլահ քենտի էլի իլէ սէնի պանա եօլ
տաշ վէրտի . պիզ կերէք պու էվի , կերէք քերէմ
էտիպ վէրէճէյի էվլատըլարը՝ իքիմիզ պերասլեր
իտարէ էթմէյէ պօրճըլուլուզ : Էվլատըլարըլըա
ջօգ միրաս պրագալըմ տէյի թամնա տիւշմէլի
տէյիլիզ . յաքին էլիմիզտէն կեւտիլի գատար տա
սէֆիլ էթմէմէյէ չալըշմալըլը : Շէօյլէ քի իքի-
միզ պիրլիքտէ շու օճաղը սագլամաղա ճահո
էթմէլիլիզ : Պիզ էվլատըլարըլըն վասիլէրիլիլ,
հալիմիզէ կեօրէ իգթիզա էտէնտէն զիյատէ՝ պօշ
շէյլէրէ հէր նէ իսրաֆ էտէրսէք , էվլատըլարըլ-
ըն մալինտէն չալըլը օլուրուզ , պիզ իտէ օնլա
ըն մալինի սագլամաղա պօրճըլուլուզ տէր իտիմ :

Վէ էվլիմ՝ պու մինվալ իւզրէ իտարէ օլտուն
տէյի , էհլիմի քենտի պաշընա պօշ պրագաճա
դըմա , էվլէն իլինտէ հէր էտէճէյիմ շէյի՝ օնուն-
լա մէշվէրէթ էտիպ , օնուն էլի իլէ էթտիրլը :

տիմ: Քիչն էհլինի գաորնն էթմէք՝ պունսննւ
օլուր. էհլիմ տէ՝ Ալլահ քենտիյի նէ հիլմէթէ
թայէին էթմիշ օլտուղսնու անլար:

Էվլադարմ տօղտուգճա, թա քիւհւքլիւք
տէն՝ Ալլահ մուհապէթինի, Ալլահ գօրգու-
տունու, վէ անա պապա մուհապէթինի էօյրէ-
անճէք նասիհաթէր վէրիւր, գուլադլարնը տօլ-
տուրուր ուտում: Պէն պիր եանտան՝ վալտէ-
նիլէ միւթիւ օլուն, իքրամ էտին տէյի նասի-
հաթ էտէր իտիմ, օպիր եանտան՝ փէտէրինիլէ
միւթիւ օլուն, իքրամ էտին տէյի, վալտէլէրի-
նէ թէնպիհ էթտիրիւր իտիմ. վէ իքիմիլ պիր
պիրիմիլէ իքրամ էթտիլիմիլէ՝ էվլադար կէօր-
տիւքտէ, օնլար սա հէմ պիլէ իքրամ էտէր-
լէր, հէմ պէյնլէրինտէ մուհապէթլի օլուրլար:

Ագըլարը եէթիշիւր եէթիշիլ՝ Ֆիքիլլէրինի
ոչանտըրմագ իշին, էվ մասլահաթլարնտա օն-
լարա սա շէյ տանըլըր, էվճիմէնլիյէ չօճուգ-
լուգտան ալըշտըրմագա պաշլար, էվճէյէ ֆաի-
տէսի զարարը օլանը էօյրէտիր իտիմ:

Պիր ազ տահա պիւշիւտիւքլէյն, պիրլիքտէ
մէշլէրէթ էթտիլիմիլ շէյն՝ քենտիլէրէ իճրա
էթտիրիւր, հէր եափտըլլարը շէյն զարարը ֆա-
լտէսի քենտիլէրէ տիր տէյի, օղուլլար, հէր նէ
դասար իտարէ էտէրսէնիլ՝ ֆաիտէսի սիլէ տիր,
ղերա կերէք պէն, կերէք վալտէնիլ կէլալիք կի-
տէյօրուլ, հէր նէ քի ալթարսա սիլէ գալա-
ճագ, էվին մասլահաթլը պիլտէն զիյաաէ սիլին
տիր, պիլտէն զիյաաէ սիլ մուգայէհա օլաճագ-
սնըլ տէյի, զայրէթ վէրլիրտիմ:

Պէյլէ թէրպիլէ օլուրլարսա, հէր քեսին գալ-

պի պիր օրուր: Վէ տտիմա սէօղ՝ էվ պիւյիւյիւնտէ
օլմուշ օլուր . անճագ էյէր օպիրլէր՝ պիւյիւյիւն
սէօղլանիւ միւնոսիպ կէօրմէզլէրսէ , պէն
պիւյիւյիւմ . պէօյլէ իսթէրիմ տէյի ինատալլըդ
կէօսթէրմէմէլի , իլլա թաթլըլլը ըլա սէպէպ
սէօյլէյիպ , պէնիմ թէրթիպիմ էյի տիր տէյի
գանտրմալը :

Մասրաֆ . քեսէսինի պիր էտէր , եա քէնտիմ
ոագլարտըմ , եա էհլիմէ , եա էվլատլարն պի
րինէ վէրիւրտիմ . խարճլըդ իսթէյէն՝ օրթատան
իսթէսին . վէ իտարէյէ զարարը շէյ օլմաորդ
տան սօկրա , եօգ տէնմէսին վէրիլլին : Պէօյլէ
պապըլլըլլը սուրէթտէ , պօշ շէյլէրէ տգճէ իւ
րաֆ օլմազ :

Պապա օլան՝ պիր պիւյիւճէք մասրաֆ էտէ
ճէյի վագըլթ էհլի իլէ , էվլատլարլըլա մէշլէ
րէթ էթսէ՝ ֆէնա օլմազ : Վէ ծնլար հագ սէ
պէպլէր սէօյլէյիպ , միւնոսիպ կէօրմէտլէրլի
հալտէ , պէն պիւյիւյիւմ , սէօղլում օլմալը տէյի
ինատ էթմէսէ , խօշ օլուր :

Էլ մասրաֆը իլին էվլատլարն ճէպլնտէ
պիր միգտար խարճլըդ պուլլունմագ՝ իտարէյի
պօզմազ . անճագ իւզլէրլէրինտէ աուճ ուլա ալ
թուն պուլլունմագտան՝ նէ աղալըդ անլալըլլըր
նէ քրիսթիյանլըդ : Հաթթա պէօյլէ շէյ՝ կէօր
մէմիշ տտամարա մախսուս տուր քի , տէվլէթի
պիւյիւքլիւյիւ սէֆիհլէքտէ սայարլար :

Էհլինէ էվլատլարնա խարճլըդ վէրիլլին
զաման , կիւնիւ սայըսը քէսիլլիշ օլմագ իգթիզ
էթմէզ . լազըմ օլտուգճա իսթէմէյէ ալըլըն
լար : Վէ հէր ալտըգլարը՝ տէֆթէրէ եազըլլը :

զընը ալիւթներ : Ահրիւտի զաման վագթի հա-
լէ կեօրէ՛ կեահ իսթէտիքլէրի տէրագապ վէրիւ-
սին, կեահ պիր միգտար թէնդիլ օլունսուն ,
մութլագա միգտար պէյան օլունմասուն :

Ահ էվլի էվլատլարըմ պիլէ օլտա , պու նի-
զամը փիշինճէ էօնլէրինէ գօյուպ, պէօյլէ զապթ
էտէճէք օլուրսամ, քենտիլէրինի տէ՛ կիլինլէ-
րի տէ իտարէ էթմէք կիւճ օլմաղ :

Պէնիմ՝ թէրթիպիմ՝ պու աուր : Կվին իշինտէ
մուհապպէթ օլմանըն եօլու պու՝ օլտուղունա
ագլըմ շահատէթ էթտիլինտէն մատա , պէօյլէ
էտէն էվլէրտէ՛ ըահաթ եաշատըլլարընը կեօ-
րիւյօրում : Խուլասէի քէլամ, քէսէլէր պյրը
օլտուղու եէրտէ , գալպլէր պիր օլումաղ : Ահ
անայա պապայա լքրամ օլմատըղը էվտէ, մու-
հապպէթ օլմաղ :

Պու սէնին թէրթիպին՝ Պլատոնուն ճուճու-
րունա պէնդէր տէյէճէքսին. քիթապտա կիւղէլ
օգունուր ամմա իճրատը միւմքին տէյիլ : Քիմ
տէմիշ միւմքիւն տէյիլ տէյի . պաղը նիզամըլ էվ-
լէրէ պագ, կեօր նասըլ միւմքին օլույօր :

Լաքին քիպար օլան՝ պայաղը առամըն էթ-
տիլի կիպի էթմէք եագըլմաղ, ըիճալտէն՝ պիւյ-
իւք առամլարտան իպրէթ ալմաղը. օնլար գարը-
լարընա էվլատլարընա իրատլար պապլարըլար ,
գարըսը գօճասընա՝ էվլատը պապասընա միւհ-
թաճ տէյիլ տիր :

Եթէ տիւնեատէ չէքիլէն հէփ պու աուր ա .
կեօղլմիւղ պիւյիւքտէ տիր. պիւյիւքլէրէ թագ-
լիտ էթմէք իսթէրիզ . հիշ տիւշիւնմէյիզ քի , օն-
լարըն հալնէ էլ վէրիւր , հէմ էթմէյէ միւհթաճ

տըրլար . լաքին պիղիմ կիպի ատամնն էվինէ ոյ .
մաղ : Պէօյլէ պէօյլէ հեփ պիր պիրիմիզտէն եւ .
գարըսնա սիսգար , չոճուգլարըն օյնատըզը
[Թօփճուլուգ օյուհուհնա պէնպէտիրիւլ . Թօփէ .
րինէ պիր գալէմ դօրլար , վէ աթէշ էտէր կիպի
էլէրինի ուզատըս , ալըզլարըլա՝ սօմ տէյի ,
կէօյա Թօփ սէսի չըգարըրլար :

Գարը դօճա եիւզէ չըգմագտան , էվլատար
Թէրպլյէսիզ օլմագտան , էվլին իջլնտէ տիրլը .
սիզլիք օլմաղա՝ սէնին տէ շիւսիհէն եօգ . անճադ
քեսէլէրին այրը օլմասը՝ սէնին վէ սէնին կիպի .
լէրին ինսինտէ՝ պիր զարտըսը շէյ իքեն , պէն
պու գատար պիւլիւք գապահաթ սայտըղմա
Թատճճիւպ էտէրսին . լաքին Թէճրիւպէսի սէ .
նին էլլինտէ տիր , սըգգաթ էյլէ տէ պագ սէօյ .
լէտիւսիմաէ խիլաֆ վար մը : Անճագ խիլաֆ օլ .
մատըղընը պիլլիքեն , եինէ իլաճընա պագմաղա
ճէսարէթին եօգ , ղերա տէրին եարալարա էք .
սէրլյէա իլաճ օլմազ տէրլէր : Պէնիմ՝ պօրճում՝
պուհլարը սանա խապէր վէրմէյիտի . սէն նասի .
հաթը իճրա էտէմէզսէն , գապահաթ սէնին տիր .
պէնիմ շու գատար Թէսէլլամ վար քի , պուհ .
լարը սանա խապէր վէրմէյլէ գարտաշըգ սօր .
ճուսու էտա էթտիմ :

ԱԹԻՇԱՆ ՕՅՈՒՆԼԱՐ

Ազգիկներ,

Ո՞րտեղից զէվզ, պուռնից սեփա . պիղիմ պէյ-
ին ախլանիւ ախլան մեմէքեթի ալաղա գաւ-
աղաղ . իւշ կիւն իւշ կեճէ քիմնէտէ իշ կիւն
եօգ, քիպար թաղումը կեճէ կիւնախլ կիւնէյի.
նին գօնաղընտա եէյիպ իշիպ, զէվզ սեփա էթ-
մէքտէ. էսնափա վարընճա էլնէ իշ ալաղը
եօգ :

Սէյրլէր զէյաֆէթլէր, տէգքիւմ սաղմ մա-
րաֆլար, էօյլէ հառտէն աշըրը քի, սուրոնը
հիւմայունա պէնպէտի :

Պէն պուռնի իւզէրինէ տէ պիր աղ թէֆէք-
քիւրլէր էթտիմ . տիւնեանըն հաղի իպթիտա-
սընտան շիմիէտէք նէ գատար թէպալիլ օլտու-
ղունու տիւնէնախլ . տիւնեատէ իւք տիւնիւն
օլտուլունա, նէ շամաթա օլտու՝ նէ օյուն, նէ
սալէթ վար ըտը՝ նէ զէյաֆէթ . կելն կիւնէյի
տիւնեանըն վատիշահլարը իքէն, իւք կիւնլէրի
նաւրը ըտըրսա, սօն կիւնլէրինէ տէք օ գարար-
աա գալըրլար :

Պուռ սէգիւմէ սէն կիւնլէրսին . օ զաման մէյ-
էր քէլլէր գօյունլար, աթլար էշէքլէր օյունա

չըզայոր, եօգոս տիւյիւնիւ քիմ էտէճէյ իտի
տէյի, պէնի շաշգըն եէրինէ գօյաճադսն : Օ
էօյլէ տիր ամմա, սէօգիւմիւն տարլ մոնասընա
պագ . օ զաման եվէնմէյի շիմտիքի կիպի՝ պու
գօտտար կիւրիւթիւյէ լայրդ շէյ սոյմազար ըոր
տէմէք իսթէրիմ :

Լսքին տիւնեա պէօյլէ կիտէր : Օ զաման գա.
րըլարտա պու գատտար պիւյիւքիւք էօյ ուսու,
զիրա : Գօճանըն հիւքմիւ ալթընտա օլասն :
Թէնպիհի փէք Թազէ իտի . գարըլար գօճալա.
րընա միւթիւյիւտիւլէր, օնուն իչին եվէնմէյի
իշ եէրինէ գօմազար ըոր :

Շիմտի գարընըն էվէ կէլտիյի կիւն՝ էվին րա.
հաթը գալգտըլը կիւն տիւր, էվին իտտրէսի
պօգուլտուղու՝ վէ պէլքի երգըլտըլը կիւն տիւր
օլաճադ գալզալար հէնկեամէլէր՝ օ կիւնտէն՝ ադ.
լաշըլըր : Պու ճիւմլէ իլէ էվ պիր պէլատէն գուր.
թուլմուշ կիպի, պիր եպէտի տէվլէթ միւճտէ.
սի կէլմիշ կիպի շէնիքէր օլույօր :

Շու պէմանէնին տէլիլիյինէ պագ քի, գորը.
լարըն սէրքեշիյի, վէ էրքէքէրին տէրտի պէ.
լաւը արթաղգճա, իալգըն շէնիյի շաղըլը սա
արթըպ՝ տէլիլիէ Թարագդը գօյօլար :

Անճադ պու տիւյիւնտէ պէնիմ հէր շէյտէն
զկստտէ տըգգաթ էտիս՝ Ֆիքրիմի իշէթաիլիմ՝
պթէշ օյունլարընայըտը : Պիր եիւքսէք չըրալ.
տան եափմըլար, ուսթաղդըլը պիր պինա, հէր
Թարաֆը հէնտէսէ իլէ Թագսիմ օլմուշ . տիւր.
լիւ ռէնքէր իլէ չարիսի Ֆէլէքէր, ռէնկեամիլ
աթէշէր իլէ սուրէթէր նագըլար, շէօյլէ քի
սլոգմալ ըրա տօյուլմազ :

Պաղչէլէրտէ սուշուլա օյնանան օյունլար կի-
ալի, հաւատա աթէշ իլէ տիւրլիւ օյունլար, եա-
ղըլար նիշանլար օյնաթարլար քի, կեօրէնլէր
հայրան օլտու: Տօղըուսու պէն տէ էօմրիւմտէ
պէօյլէտինի կեօրմիւշ տէյիլ իտիւմ:

Լաքին աթէշլէր սէօնիւպ տէ սէյիրձիլէր դա-
րանլըգտա գաւաղլըլայն, պէն տիւշիւնմէյէ վար-
տըմ, օ կիւղէլ աթէշ օյունուսու տիւնեանըն
ֆտնիլլիյինէ, վէ ինսանըն ադըպէթինէ պէն-
ղէթտիւմ:

Ճանըն սրգըլմաղա, պու էթտիլիւմ թէշպիւ-
հի սանա տա սէօյլէյիւմ, պագ ֆիքրիմտէ նէ-
լէր գուրտոււմ, վէ էլլէր զէվգտէ, ճիւնապիւշտէ
լքեն, սէն պու մէրագլը ֆիքրլէրլի նէրաէն
պուլտուն տէյի, ինշա Ալլահ պէնի այըպլա-
մալսըն:

Օ կիւղէլ չըրաղաան էանտըղը եէրտէ, հէր
թարաֆ այտընլըգ, շէնլիք, շամաթա վար ըտը.
հէր քեու կեօղիւնիւ տիքմիշ օնա պագար, նէ
կեօղիւ զայրը շէյ կեօրիւր, նէ ֆիքրի զայրը շէյ
տիւշիւնիւր իւտիւ: Քիմի սէվլինի, քիմի շա-
լար, քիմի ֆիշէքլէրին փաթլամաորնտան շա-
մաթաաան իւրքեր, քիմի ֆիշէք իւսթիւմէ տիւ-
շիւ տէյի գօրգար: Աթէշլէր թամամ օլտուգ-
լայն, դարանլըգտա գաւաղլըգ. պիր տահա քիմսէ
կեօղիւնիւ օ թարաֆա չէվլըմէտի, հէման չըրաղ-
տանը սէօքմէյէ պաշաաորլար:

Ինսանըն ֆտնիլլիյինէ թէշպիւհ օլաճագ պուն-
տան զլիյատէ էօրնէք օլա պիլլըր մի: Չըրաղտան
էանաղքեն, էանի, պիղ սաղ իքեն, պիզտէն քի-
մի խօշանըր, քիմի սէօյլէտիլլիյիլէ գուլագ վէ-

րիւր , քիմի կիւրլէթախիմիզ թափրատան գոր-
գատը : Պիր տէ ճան թէնտէն այրըլադէլն , քիմ
տէ եիւզիւմիւզէ սադմալ , պիզի քիմնէ սայմալ
օլուր . հաթթա հէր քես շունու պիր ան էվ
վէլ թօփրալըն ալթընա սօգալըմ տէյի զայլէթ
էտէր :

Ալանըն պիրի էվլնտէ վադարըլա օթուրմուշ ,
տէյմէ պիր հալ իլէ պիլէսինճէ կեօրիւշիւմէզ ,
կեօրիւշիւսէ տէ , էլ էթէր գաուշաուրադ ,
սէյլէտիւն լագըրալըր թարթարադ , թէքէ
լիւֆ իւլէ սէյլէշիս , սաշ ալըրսը էթմէլի .
պիր սէյլէտիւնի պիր տահա սէյլէմէք իգթի .
զա էթսէ , իքրամաա գուսուր էթմէք տիր , թու
ճիզ օլուր , ինֆատլ էտէր : Իսնաֆ՝ ալաճալը
նը պիլէ իսթէմէյէ գօրգար . վէ էյէր պիր միգ .
տար շէյ գօփտարա պիլիրտէ , պիր ազիմ իշ կեօր
միւշ օլուր :

Էվտէն տիշարը բասթ կէլէն՝ էթէքէրին իւս
թէ կեթիրիր , եօլ վէրիր : Պիր սէյլէյէճէյի օ-
լան՝ եանընա իհթիրալըլա եադլաշըր . օպրի-
նէ ինֆատլի վար , պէնի կեօրմէսին տէյի գալը
նըր : Պիրինին եիւզիւնէ կիւլիւմսէյէճէք օլա ,
տիւնեա քիսիւնին օլուր :

Պիր շէյ էմր . էթսէ , հէր քես իճրանըն սի-
իրտիր , սէօզիւնէ գալըլ կէլէն եօգ : Պիրինէ
տարըլաճադ օլա , գօրգար թիթիրէր : Քէն
տիյէ պէնա օլանլարը՝ պիր իշարէթի իլէ զաթթ
էտիս , իթաաթլարընը իսթէր : Իսթէտիլինի
կիւլաիւրիւր , իսթէտիլինի աղլատըր , տէյտիւ-
րիւր , էօտիւրտիւր . նէթիճէի քէլամ , էմրինէ
նուֆուզուսա գալըլ կէլէն եօգ :

Պիր տէ սօն նէֆէսինի վերաբերէն , պիր թօր
պա գօգմուշ էթ գալըր . հէման օնտան դաւաւը
ըրլար , պիր զաման էթէյինի էօփաւարմէյէ իր-
թիքեապ էթմէտլի սէֆիլ ֆուգարանըն եաթ-
աղը եէրէ սօգու վէրիրէր , օրատա չիւրիւր գա-
լըր . հաթթա քենախտէն սօնրա պիր Ֆադըր
էօլսէ , պաղը տէֆ'ա օլուր քի , լէչինի կէթի-
րիպ քենտի իւղէրինէ պրագըրլար տա , սաղ ի-
քեն թէնէզզիւլ էթմէտլի միթինէ՝ էօլալի քոէն
սօնրա եաթագ օլուր :

Հիւթմիւ գալմաղ , քիմնէ սոյմաղ , հէր քիս
իքրահ էտէրէք պագար , վէ չօղու տա պագմու-
ղա իրթիքեապ էթմէզ : Քիմի կէօրտիւլիւ զա-
րարը սէյլէր , ճանընա սէյէր . քիմի էթտիլի
ֆօտուլուգլարը խաթըրնա կէթիրիւր , իքրահ է-
տէր . վէ էյէր եանընտա ատամ օլմասա , զարա-
րըն կէօրէնլէր լէչինի փարալամպաղ հայֆլարը
օլուր . կէօքտէ ուչան դարդալարը պիր իւրքիւ-
տէն օլմասա , էնիպ լէչինի փարալարլար . քեօ-
վէքլէրէ վարընճա՝ եիւղիւնէ գաչանըրլար :

Կէօր իմտի չըրալտանը , սէս սէտա իշիտլմէյ-
օր , տթէչի սէօնտիւ , ըջըղը թիւքենաի , խաւ-
գըն պագըպ հայրան օլտուղու շէյ՝ իքրահ էտէ-
ճէք մուրտար պիր շէյ օլտու :

Պագ շու ալիմէ , իչէրիսի իլիմ տէրեասը տըր ,
հէր քիս կիւր նասիհաթ ոօրար , ագըլ իսթէր .
ֆիքրինտէ չօգ շէյ վար , էհլի քեւամ տըր , զիհ-
նի ալլա տըր , հաֆըղասը ագըլտան խարըճ տըր :

Պիր ճէմիլէ էթտէ օթուրմուշ , պիւթիւն մէճ-
լիսի տինլէթտիլի եէրտէ , անսըզըն պիր նուզուլ
էնէր , հէմ ագլընը շաշըրըր , հէմ տիլի թու-

Թուրուր, հէմ ճանը չըգար : Աեօր իմտի օ ի.
 լիմ տէՖթէրն՝ աղը խաղինէսի տաւաճ, օտուճ
 տան օյնա պիր փուլթաւան պէթէր օլաու. ալի
 սէօլէմէտէն տուրտու, էլի գըմըլտանմաղ օլաու,
 իլմի տէ կիթտի, պիլկիճլիյի տէ : Օ մալուճմաթ.
 լա տօլու պաշ, օ սահիհ վէզն իլէ տիւշիւնէն
 պաշ, պարուլթ դապաղը կիպի պօմպօշ գալտը :
 Պիր զաման պիր սօհպէթի իշիթաիքէյն, սօնու
 նէրէյէ վարաճաղընը անլար, տէր տգապ թէմէ.
 լինէ էրէր իքեն, շիմտի քերականըն իլք եաղըտ
 նէ օլտուղունու պիլմէզ : Աէ ճանը էօլէ պիր
 վիլայէթէ կեօջաւ. քի, պիւթիւն պիլտիյի՝ պէլ
 քի պիր քեօսթէպէյին աղը գատար եէր թութ.
 մաղ :

Ալէմ իթիպար էտէրտի, հէր քեօնտսիհաթ
 սօրսօրալ. շիմտի աղլընըն ըջըղը սէօնտիւ, քիմ.
 սէնին կեօղիւնտէ տէյիլ, նէ սօրան վար, նէ ա.
 րայան : Աթէշ օլունու պիթտի, ըջըգ գալմաղ.
 օրթատա պիր վիրան չըրաղտան գալմըշ, նտֆի.
 լէ պիր շէյ տիր տուրուր, քիմսէ կեօղիւնիւ չէ.
 վիրիպ պադմաղ :

Էյէր սաղ գալայտը, տահա նէ պուլուշար ի.
 ճաս էտէճէյիտի, նէ անլաշըլմաղ մատտէր
 հալլէտէճէյիտի. հէփ զայ օլտու կիթտի. պէօ.
 լէ պիր ալիմ աուամ՝ էշէքտէն պէթէր օլաու :
 Աէ չօղա վարմաղ, օ իլմին խաղինէսի օլան գա.
 ֆա՝ չիւրիւյիւպ տարտաղըն օլաճագ :

Նէ՝ աճաիպ թէպտիւլաթ տըր. պիր նէֆէս՝
 պունճա սէնէլիք իլմի պաթըրըպ, տիւնեանըն
 պէօլէ պիր նատիր ճէվհէրինի հիշ էտէյօր : Տէ.
 մին պահա եէթիշմէզ պիր մալ իքեն, անի վա.

հիտոէ պիր ուփադ ադճէյէ եարամազ օլտու :

Մէօյլէրսին անլամաղ, սօրարսըն ճէվասս վէ-
րէմէղ, ֆիրբի տուրմուշ, վիւճուտու գըմըլտան,
մուղ, պունտան սօկրա արթըդ նէ ֆիրբինին ույ-
անաճաղը վար, նէ վիւճուտունուն գըմըլտա-
նաճաղը :

Շու պաղըրկեանա պադ, չարուն գատար
մալէ մալիք, պունճա կեմիլէր, քերպանլար,
քեարխանէլէր, հէփ քենտի իչին իչէր . գալէ-
մի իլէ միլէօնլար տէվը օլուր, արւնեանըն տէօրթ
քեօլէսինաէ էլի վար . հէր եէրին միւթէպէր
պաղըրկեանլարլըլա մէքթուպլէշիր . պիր իշարէ-
թի իլէ պունճա կեմիլէր թայֆալարլըլա, քեր-
վանլար տավարլարլըլա հինտիսթանլարը կեղէր :

Էօլաիւքէյն, օ հիղմէթինաէ օլան պինլէրճէ
ճան ազատ օլուր . հիչ պիրի պիր շէյ եէրինէ գօ-
մաղ . էիւզիւնէ պագար թիթսինիրսին, չաղը-
րըրսըն սէս վէրմէղ, վէ պու գատար ճանա պույ-
ուրուպ, պիր էմրի իլէ պունճա էլի՝ պունճա
այաղը իչէտէն ատամ՝ պիր փիրէյէ պիլէ հիւքմ
էտէմէղ օլուր :

Թիւքէնմէղ մալ սահիպի իտի, սանտըդ սօ-
լուսու ալթունու վար ըտը, մաղազալէրի տօլու
մաթա ըտը, սէրմայէսի տիւնեայը տէվը էտէր-
տի . պու կիւն հիչ պիր շէյէ մալիք աէյիլ, պիր
տիլէնճիտէն տէ ֆագըր օլտու : Մալինէ սահիպ
օլան վարիպէր՝ էն եըրթըդ կեօմլէյինի պիլէ
զապթ էտիպ վէրմէսէլէր, աղըզ աչըպ շիքեայէթ
էտէմէղ, թէնի պիլէ քենտիյէ գալմատը, օ տա
գուրուարա միրաս տիւշտիւ :

Թանկըր շու գարլըր շու գատար կիւզէլ եա-

րաթմը, կեօրէնէր հայրան օլույօր • չհհրէսի
նին սէվմի, թէնինին րէնկի, կեօղեւնիւն չերե
մէթի, կիւլիւշիւնն նաղըքլի, քեհտի հիւս
նիւ, սէյլէյլի, թափընըն կիւղէլլի, հէր կեօ
րէնի ճէլլ էաէր :

Պիր տէ անիւրղ պիր խասթէլը կէլըր, պիր
գաչ կիւնիւն զարֆընտա աիւնեատէն գալոր
րըր : Ճանը թէնտէն այրըլտըդլայն, գօրգուճ
պիր քիւթիւք օլտու : Պիր կեօրիւս պիր տահա
կեօրէյիմ աէյէնէր՝ եիւղիւնէ պագմաղա խէ
նիր • հէր քես եանընտան գաչար : Օտիլնէ սէյ
լէյլիւնն հայրան օլանլար՝ վարըպ պիր վիտալէ
մէյէ պիւէ ճանլարը չէքմէղ : Հէր քեսին խաթ
րընտան չըգալ, ունուտուլտու կիթաի :

Նէ աղը կիւլէր, նէ տիլի սէյլէր, նէ կեօղիւ
կեօրիւր • թէնի մօրարմը սարարմը, եիւղիւնէօր
փիւլմիւշ, նիհայէթ օ միսլի օլմայան կիւղէլ
լը պիր գօրգուճ լէշ օլտու : Տիւն հէր կեօրէ
նի ճէլլ էաէրտի, պու կիւն հէր կեօրէն թիթ
սինիյօր, իքրահ էաէյօր :

Նէ տէրսին • աթէշ ցունու պունլարա թէմ
սիլ աէյիլմի : Իթիմատ էյլէ, պու հադ միւլա
հաղա գալպիմէ էյլէ թէսիր էթտի քի, տիւն
եանըն հէր շէյլնէ՝ պօշ մասգարալըգ նաղարթ
լա պագպօրում : Պու տիւնեանըն ֆիշէքէթ
հէր կիւն հէր սաաթ սէօնէ պիլիր • վէ սէօն
տիւքլէյն, պէյլէ դարանլըգ պասար, տիւնեա
պէյլէ թէպտիլ օլուր տէյի խաթըրմա կէլիք
ճէ, գօրգումտան էճէլ թէրի տէօքէյօրում :

Քէնտիմ քէնտիմէ տիւշիւնիւրիւմ քի, պու
տիւնեանըն շէյլէրինի լա իլաճ պրագըպ, անի

վահիտտէ գարանըգտա գալաճադ օլտուգտան
սօնրա, պու գատար եիւրէք եափըշտըմանըզ
տէլիք տէյլը մի : Կերէք դարըլարըն, կերէք էր-
քեքէրին եաշատըլը էօմրէ պագարմ, պիր ա-
լայ քեօրլէր՝ սէյրտիր, չալըշըր, եօրուլուր, նէ
նէրէյէ կիտէճէյինի պիլըր, նէ նիջին չալըշտըղընը :

Վէ զլստէ թաաճճիււ էթտլիւմ շու տուր
քի, չօլունուն աթէշ օյունու սէօնտիւյինիւ՝
հեր կիւն կեօրիւյօրլար տա, վաղիֆէլէրի օլմայօր-
կեօյաքենտիլէր օ թօլրագտան եափըլմը տէյ-
լիլէր կիպի. վէ հալա քենտիլէրտէ վարըլայան ա-
թէշ՝ պիր տագիգաաէն պիր տագիգայէ սէօնէ-
ճէք տէյլը. քենտիլէր տէ պիր կիւն գարանըգ-
տա գալաճադ տէյլիլէր կիպի եաշայօրլար :

Պաղը տիւշիւնէն աէ վար ըաա, տիւշիւնիւր,
սըլճա սըլճա սօհպէթինի էտէր, լաքին քենտի
դարանըգտա գալաճադ օլտուղու վաղիֆէսի
տէյլը կիպի, ամէլի իլէ էթտլի՝ տիլի իլէ սէօյ-
լէտլինէ ուլմազ : Տօղրուսու, պէօյլէ ատամ-
լարըն իշինէ ագլըմ էրմէզ. հեր կիւն, հեր սա-
աթ էօլիւմ՝ թէհլիքեօինտէ օլտուղունու պիլիպ
տէ, էպէտի եաշայաճադ կիպի տուրմագ՝ նիճէ
օլա պիլըր պիլմէմ : Պիր անտէ պու տիւնեօտտէն
օպիր տիւնեայէ կեօջէ պիլէճէյինէ ինանրպ տա՝
հաճէթսիզ տուրմագ, եօլ զախիրէսի թէտարիք
էտէճէյինէ, խուրճունու հէյպէսինի չիւրիւք
մալ իլէ սօլտուրմագ՝ պիւյիւք շաշգընըդ տըր :

Լաքին նէ տիր պիլըրմիսին. պու ֆիշէքէրին
թիւքէնէճէյինի պիլըրլէր. անճագ տահա եա-
նայօրքեն, սէյրինէ էօյլէ տալարլար, քենտիլէ-
րին ալտատըլլար քի, պիր կիւն սէօնէճէյի ա-

գըլլարընա կեւմէդ, եախօտ քենալիւլէրնի՝ ըրդ-
լարըն հիչ սէօնմէյէճէյի եհրաէ գըլլա սէորէր:

Պունըր պու սէյրէ հայրան օլմուշ տուրուր,
քեն, պու Ֆիշէքէր թիւքենէճէք տիր: Տիւշին
պիր քերրէ. օ խայր ամէլ ըրդընտան ղայրը նուր
փարլամայան վիլայէթտէ, պու հավա Ֆիշէքէ-
րի՝ նէ իշէ եարայա պիւլիր: Եուգարտա սէյլէ
տիլիմ՝ քիսար աղա՝ օյունուն թէպտիլ օլտու-
ղունու կեօրիւպ, քենտի աղալըլ լըլա պու կիւն.
քի պէյէնմէտիլ զիւլիւրտտէն աշաղա գալըրսա,
պու կիւն եիւզիւնէ պագմաղա իրթիքէապ էթ.
մէյիպ՝ ոյալը ալթընտա չլնէտիլի ֆագըր՝ քեն
տիտէն եուգարը պուլունուրսա, աճապա՝ սէ
եափար: Օ ալէմէ ֆէթվա վէրէն ալիմ՝ սահիհ
իլմէ հիզմէթ էթմիշ տէյիլ իսէ, ահմագլարտան
աշաղա գալըր: Օ մալտար պաղըրկէան՝ օ վիլայ.
էթտէ պիր օտա էտինմիշ տէյիլ իսէ, պիլէսին.
ճէ՝ օ վիլայէթտէ կեչէր մաթա՝ կեօթիւրմիւշ
տէյիլ իսէ, պուրատա ճանը սըգըլլարապ՝ պիր
փարա սատագա վէրտիլի տիլէնճիտէն չօգ ֆա-
դըր օլաճագ:

Օ եօմա գարը՝ շիմաի դարիֆլիք էտիպ, ալէ-
մէ էնտամ սաուրուր. օյունու թէմամ օլուպ
տա գարանըլտա գալարըր զաման, օլ էօրֆիւ-
հաքիմին հուզուրունտան գօվուլուպ, մէլաիք-
լէր քենտիտէն դաշաճապ օլուրսա, պու տիւն.
եատէ քենտիլէ մաիլ օլուպ պէյէնէիլէր պիլէ՝
եիւզ չէվիլէճէք օլուրսա, հալի իլիճէ օլուր:

Շիւքիւրլէր օլուն թանըրնըն քերէմինէ քի,
օյունուն գարանըլընտա՝ պէնիմ ճան կեօրիւմէ
ըրդ վէրտի տէ, խալլըն պու խուսուստա պէյ.

լէ հաճեթսիղ եաշաորդընր միւլահազա էտէ
պիլիյորում : Կեօյա Ալահ պիղէ պէքէյոր , հե-
ման էօթէյէ վարտրգլայն , պիղի իքի էլ իլէ գու-
ճադլայըս՝ խօշ կեւտինիղ տէյէճէք կիպի , րա-
հաթ տուրույորուզ :

Պէն օնտան պէրի տիր՝ հէր իշիմի կեօրիւյօ-
րում , վէ օլ Գասար ոյի Գայտ տուրույորում քի ,
թէնիմի էօլմիւշ կիպի կեզտիրիյորում . իշիմ պի-
թէր իմիշ՝ պիթմէզ իմիշ , հիչ Գայտ էթմէմ . վար
ըմիշ եօլումուշ հիչ տիւշիւնմէմ . նիհայէթ տիւն-
եանըն հէր իշի՝ կեօզիւմէ չօճուգ օյունճալը
դատար կեօրիւնմէյոր :

Շիմաի քենտիմի ախրէթ Գուպուսունտա սա-
նըօրում , զիրա խալգըն շաշգընըզընա պագա-
լըմ , պու պէնիմ տիր տէյի խալէճան էտէրէր ,
վիւճուտլարըն թէփէլէրէր . հիչ տէմէզլէր քի
Ֆիշէքէր թիւքենմէտէ տիր , պէլքի շիմաի ա-
թէշ սեօնէր , պիր պիլմէտիւնիմի վիլայէթ տէ Գա-
րանըգտա Գալըրըզ , օ սէմթի հիչ տիւշիւնտիւյ-
իւմիւզ եօգ . պունլարը խաթըրլարընա պիլէ կե-
թիւմէզլէր :

Պէօլէ մէրսգի շէյլէր տիւշիւնիւյորում
տէյի , պէլքի պէնի պիր մէրադը ատամ սանըր-
սըն : Ի՛յ տօսթում , պու պապտէ սէն տէ պէ-
նիմ կիպի տիւշիւնիւրսէն , ինչա — Ալահ էլէր
կիպի՝ տիւշիւնմէմիշ օլտուղունուն աճըսընր չէք
մէզսին . վէ պու մէրագի տիւշիւնճէլէրիմի սանա
պիլտիրտիւմ՝ տօսթլուղումա պէշարէթ օլտու-
ղունու անլարսըն :

ՇԵՅԹԱՆԸՆ ԳԱՊԱՀԱԹՍԸԶՈՂԸ

Պէնիմ սէվկիւլիւ եէկէնիմ,

Երազից. զսվալը, աճըրըմ սէնի. հալինի
անլարըմ, վէ էյէր կրօնաւոր օլմուշ օլմաւամ,
արգամտան կեօմէյին պիրինի չըգարըր սանա
վէրիրաիմ: Լսքին էյի քի կեօմէյիմ տէ եօդ
վէրէճէք. զիրա օնու տու վէրսէմ, օնա տա դա,
նաաթ էտէր գումարա վէրիրսին: Հալին փէք
փերուշան ըմըշ: Հայ հայ, սէն սէջլէմէյէ հա.
Ճէթ տէյիւ. էջլէ օլաճաղընը պէն պիրիրիմ: Մն.
Ճադ սէն պու հալինէ սէ վինմէլիսին, զիրապուն,
տան սօկրա նէ պիր ղայսլ էտէճէք շէյին գալըր,
նէ գումարըն սանա զարար էտէճէյի գալըր. է.
լինտէն մալինի հէփ ալտրգտան սօկրա, պաշըն.
տան ագլընը պիլէ ալմըշ, արթըդ գօրգաճադ
շէյին եօդ: Իհթիմալ ուրը քի պին նասիհաթ.
տան՝ պիր մոսսիպէթ եէյ տիր տէտիքլէրի՝ սէն.
տէ իճրա շուպ. շիմաիքի հալին՝ պէլքի աղլը.
նը սիր ազ պաշընա կէթիրէ: Ֆադաթ գումար
տէտիքլէրի՝ թիմար դապուլ էթմէզ իլլէթլէրին
պիրի տիր, օնտան գօրգարըմ: Պէն գումարը ա.
թէշէ պէնդէտիրիմ. եանաճադ շէյ պուլմաղսա
քիւլլէնիր, եանաճադ շէյ պուլտուգլայն երնէ
ալէ վէնիր:

Սանա հէր նէ գատար թաղեր էթմէմ՝ եհրի տիր . դարընտաշմ կիպի պիր պապայա լայըգ էվլատ տէյիլ սին . օ սէնի թէրպլէ էթմէք իշին , վէ սանա կէշինէճէք պրագմագ իշին չէք տէի դահմէթէ՝ տէգթտիւյիլ թէրէ տէյմէտին : Լտքին պագարըմ սանա թաղեր էթմէք նափիլ տիր , մէյուա օլուր՝ տահա պէթէր էտէրսին . ֆագաթ պիր էօղիւր պուլմուշ սէօյլէյօրսուն , սանա օնուն խիւաֆ օլտուլունու ապլատայըմ , պէլէի օնունլա իլցամ օլուրսուն :

Սէն գումար օյնամըշսըն , չէյթանա ույտում տէրսին . չէյթանա ույտում նէ տէմէք տիր . չէյթան սանա նէ՞ եափտը . էլինսէն՝ եագանտան թուլտու , զօր ուլմ մը չէքտի չէքիշթիրտի . սանա քէնտի իսթէտլի լագըրտըլ մը սէօյլէթտի , տիլին՝ մի թուլտու , ագընը ֆէքրինի մի շաշըրթուր : Շէյթանա ույտում . նէ՞ գօլայ լագըրտը :

Պիլերիմ , էքսէրլէա գապահաթ սահիպլէրինն՝ պիր պիւլիւք էօղլիւ պու տուր . չէյթանա ույտում , չէյթան իվլասընա գափըլտըմ , չէյթան շէրրինէ ուղըտարմ տէրէր :

Պիրի օպիրինին մալինի չալար , չէյթանա ույտում տէր . պիրի օպիրինի վուրուր , պէնի չէյթան գըղտըրտը տէր . պիրի ֆէնու եօլա կիտէր , չէյթան պէնի պաշտան չըգարտը տէր . պիրի քէնտլի իշքլէ վուրուր , չէյթան պէնի հալիմէ գօմայօր տէր : Շէյթան էթտի , չէյթան էթթիրտի , չէյթան ալտաթտը , չէյթան փախըլ . չէյթան տէյէրէք , հէր գապահաթը չէյթանըն իւսթիւնէ պրագըրլար . ֆագըր չէյթանը՝ օլ

տուղունտան պին գաթ պէթէր դապահաթը
էտէրէր :

Կերչէք, Էօյլէ սէօյլէնիր . պունու սէօյլէն
սալթ սէն սէյիլսին . լաքին խալք պէօյլէ սէօյ-
լէր տէյի, շէյթան պու դատար դապահաթը
մը տըր . հէր օլան կիւնահա շէյթան մը սէպէպ
տիր : Հաշա . կերչի շէյթան պիր տուրաթսրդ
խալին ճանաւար տըր , ինսան Էվլատընա փէք
չօգ քեօթիււլիւք իսթէր , լաքին Էլէնտէն նէ
կեւր . օ՛ ֆաթաթ կիւնահա իսթըրա պրադըր,
իճրասընը պիզ Էտէրիզ . շէյթան պիղէ զօր ուլա
կիւնահա իշէտէ պիլսէ , պիղ դապահաթը օլմադ
ըտըգ :

Ինսան շէյթանըն իսթիւնէ պրադտըլը դա-
պահաթըր՝ հէփ շէյթանըն օլսա , շէյթանըն իւ-
գասընա ինսան դարըը քօյամասա , ինսանա
դապահաթ օլմադ, հիշ. պիր Ճէզայէ մուսթա-
հադ օլմադ : Մալի չալան շէյթան ըսա , խըրա-
ղը նի՛չին աամալ . գանը Էթտիրէն շէյթան ըսա ,
Էօլտիրէնի նի՛չին Էօլտիրմէլի . կիւնահա իշէյէն
շէյթան ըսա , կիւնահաքեարը նի՛չին Ճէհէննէմ
աթմալ :

Պու պէհանէլէր սէնին դապահաթընը իա .
Ֆիֆլէթմէզ : Գապահաթը ախէրին իսթիւնէ
պրադմայը՝ պիզ իւք պապամըզտան Էօյրէնմիշ
իզ . եասաղ Էթտիլմ մէյվէյի նի՛չին եէտին
տէյի, Ալլահ թաղիր Էտէր . հազըէթի Ատէմ
տէնէր «Էֆէնտիմ, սէնին պանա Էօլտաշ տէյի
վէրտիլին գարը վէրտի, պէն տէ եէտիմ», տէր :
Լաքին Էթտիլ Էօղիւր նէ՛ իշէ եարատը : Գարը
նըն ըսա՝ հազըէթի Ատէմէ Էթտիլ շէյթանըն

օլիղէ էթտիւի իշմատէն զխառէ իտի . զիրա շէյ-
թանուն ալիղէ էտէճէյի՝ Ալլահն էմրինէ գարշը
օլան շէյի՝ Ֆիքրիմիղէ պրագմագ տըր . լաքին
հազընթի հաժվա մէյվէյի էլի իլէ սունտու , հազ
րէթի Ատէմին իշթահընը՝ կիւնահըն ասըլ սէ-
պէպի իլէ թահրիք էթտի : Պու ճիւղէ իլէ հազ
րէթի Ատէմին կիւնահը քիւշիւլթիւ միւ . չէք-
ախիմիղի ալիղ պիլիւրիղ . քիւշիւլթիւ միւ քիւշիւլ-
մէպի մի , էէտիւմիղ միրասլարտան կեօրիւյօ-
րուղ . կիւնահա մէյլ , տիւնէա մուսիպէթլէրի ,
վէ նիհայէթտէ էօլմէք . պու միրասլարտան կիւ-
զէլ անկաշըլլօր :

Պէհսնէ պուլմագ հազընթի Ատէմէ էարամա-
տիյսա , ախէրէ^ք նասըլ էարար : Պունլար հէփ
պօշ լագըրուր տըր տօթթում , հէփ պօշ լագըրուր
տըր . քենտի շէյթանըմըղ քենտիմիղ իղ . քենտի
աիւշմենիմիղ՝ քենտի խաին եիւրէյիմիղ տիր ,
քենտի ալլագ մէշըէպիմիղ տիր , քենտիմիղ , քեն-
տի զաթիմիղ տիր : Սէնի գումարա միւսլթէլա
էտէն՝ շէյթան տէյիլ տիր , գումարը սէն իսթէ-
տին , սէն օյնատըն :

Պիղիմ ճէնքլէշէճէք տիւշմենիմիղ՝ իչէրիմիղ-
տէքի շէյթան տըր , քենտի նէֆսիմիղ տիր . գար-
շը գօյաճաղըմըղ շէյթան՝ օ աուր : Պիղ քենտի
նէֆսիմիղէ գարշը տուրուսլ , քեօթիւ մէյլէրի-
միղ իլէ ճէնքլէշէճէյիմիղ էէրտէ , օգշար , սէվէր ,
հայլան կիպի էթէյինտէն այրըլմագսագ , շէյթա-
նըն գապահաթի^ք նէ տիր :

Էլլին մալնի զապթ էթմէք՝ խըրսըզըն մուա-
մէլէճիւնի հագ էէյիճիւնի խաթրընա կէլիլի
զաման , իպա էթսէ , նէֆսիւնի էէնսէ իտի , շէյ-

Թան նէ՛ եափա պիւր իտի . զօր ուլա՛ մը տիւր .
Թէր , էլինի այաղընը տիւրնի զօր ուլա՛ մը գըմըլ-
տաւորը ըար . նէ՛ հատտի վար : Լաքին օ գարը
գօյաճաղը եէրտէ , Թամառնա ուշտու , վէ պա-
շա վարտըրմագ իշին՝ տիւրլիւ տէքլէր տօղպ .
լար դուրտույուսա , շէյթանը՛ն նէ գապահաթի
վար :

Տիւլէրինի հտէպսիզ լագըրտըլար ըլա , մուր .
տար քիւֆիւրլէր իլէ փիւլէյէն տտամլար՝ պու
պէտ լիսանը էլէրտէն իշիթտիքտէ իքրահ է .
տիպ , քենտի տիւլէրինի Թէմիզ ԹուԹմաղա ա .
ըշմըշ օլսալար , շէյթան օնւրա զօր ուլա սէյ .
լէտէ պիւր մի . նէ՛ միւնասիպէթ . քենտիլէր ին .
սան օլտուգլարընըն ունուտուպ տա , օ մուրտար
տիլի էօյրէնմիշ օլմասալար , շէյթան նէ՛ եափա
պիւր :

Էլին տորնը դըրան տտամլար , քիմի կերէք ,
քիմի եալան , խալգը զէմի՛ էտէնլէր՝ խաին տիւ-
լէրինի իպթիտատան զապթ էթսէլէր , շէյթան
նէ՛ եափա պիւր :

Նիչէ աղալար , նիչէ գատընլար քիլիսէյէ կի .
տիպ , սէյր եէրինէ կիտէր կիպի կիլինիպ գուշա .
նըպ , քիմի էլի կէօղէմէյէ , քիմի քենտիլի էլ-
լէրէ կէօսթէրմէյէ , պիր էտնա տտամըն եանըն .
տա տուրուր կիպի , օլ հէյպէթլի Թանկընըն
հուզուրուտա սէօյէշիպ կիւլիւշէնլէր , պու
հտէպսիզլիէ թա էվլէլտէն ալըշմըշ օլմասա-
լար , շէյթան զօր ուլա էթտիրէ պիւր մի :

Պիրինին էօլքեսի գապարտըղը զաման , նէֆ .
սինի պաստըրսա , էլին դուսուրունա գալմասա ,
գապահաթընը հալալ էթսէ , շէյթան զօր ուլա

էլինտէն թուծար, խասմինէ տուղագ գուրտու-
րուր, էլինէ տլահ վէրլոր, գօրունու տիւրթէ՞ր
մի իմիշ: Օ քենտի իլինտէքի շէյթանը թանլըպ,
սլաշըն էղէճէյինէ, նէֆսինէ ուլուպ, էօվքէյէ
ջըգմըշ ըսա, գապահաթ շէյթանը՞ն մը օլուր:

Սէն քենտի թամաընա ուլուպ, գարտաշմու-
հապպէթի սոյոմայարագ, պիր սլաշ շաշգընը սօյ-
ուպ, զահմէթսիղճէ քեար էթմէք սէվաաոընա
տիւշէճէյինէ, ագլընը գուլլանըպ, իջերինտէքի
շէյթանը թանըսան գարշը գօսան ըտը, շիմտի
պու հալէ տիւշէր մի խտին: Ղաքին սէն ճէնքլէ-
շէճէյին եէրտէ, թէսլիմ օլմուշտուն, նէֆսինէ
մէյտան վէրմիշսին, շիմտի սէնին իլէտիլին կիւ-
նահըն ճէվապընը՝ օ վէրսին տէյի, շէյթանը հու-
ղօրը պարիլէ տալէթ էտէյօրսուն. ֆագըրըն
կիւնահտա մէտիալի էօգ, նէ՞ ճէվապ վէրսին:

Պիլիմ շէյթանա էթտիլիմիղ՝ իֆթիրա աըր.
քենտի գապահաթ իմիղի օնուն իւնթիւնէ պը-
րագտըրըմը՝ թէլպիտիք տիր: Վերջի շէյթան պի-
ղիմ խասմիմիղ տիր, ինսան էվլատընա տիւշմէն
տիր. լաքին էօյլէ պիր տիւշմէն տիր քի, էֆէն-
տիմիղ տիւնէայէ կէտիքտէն սօնրա, գուտրէ-
թինէ էօյլիւ գօտու, պիղէ իսթէտիլի գատար
տիւշմէնիք էտէմէղ. հաթթա պիղ իսթէմէտիք,
տէն սօնրա, հիշ պիր շէյ էտէմէղ:

Շէյթանըն իւք էթտիլի՝ պիղէ տիր էօրնէք
տիր: Շէյթանըն գապահաթի ֆօտուլըուղ ու-
տու. քենտի պիր մախլուգ օլտուղունու, Աւ-
լահ քենտի եարստանը օլտուղունու ունուծ-
մուշ տա, Ալլահա պէնիղէմէք իսթէմիշ. պու սէ-
պէպ իլին Ալլահըն հուղուրունտան էպէտ-էլ-

առդատ սիրիւլմիւշ, գուտրէթ սահիպինին հագ
ղազապընա մուսթաֆա օլմուշ,

Օ սա տէօնիւպ ինթիգամ հայֆընը՝ Ալա-
հըն էօզէնէ էօզէնէ եարաթտըլը ինսանսան ալ-
մայը գուրմուշ. լաքին քենտի պին-նէֆս հիւ-
ճում էթմէյէ գօրգմուշ, արատա գարըլը ալթ
էթմիշ: Պու թէրթիպի՝ կիւնիւմիւզտէ ինսան-
լար տա գուլտնըօր. սլր քիմնէնին պիրմուրա,
ճաաթը օլսա, իշի նահագ ըսա պիւէ, շէյթան-
տան էօյրէնմիւշէր, գարը էլի իլէ կեօրտիւրիյօր-
լար քի, էլպէթտէ պօշա չըգմաղ:

Շէյթան նէ՝ թէրթիպ գուլտնմը. գարըլը
կեօրտիւքէյն, շուստան եէ տէմէզ. խայր. իպ-
թիտա սափայըմ թէնպիհի պսամալա՝ գարըլը
կեօնիւ վար մը տէյի, գալպինի էօգլար. շումէյ-
վէսէն նիլին էէմէյօրսուշուզ տէյի սօրար. Գա-
րը տէօնսէ՝ եարատանտան թէնպիհիմիզ վար,
էէյէմէյիզ տէսէ, շէյթան օնտա տուրուր ուտու:
Լաքին գարը՝ Ալահըն մուսթագիլէն էթտի
թէնպիհի՝ շիւպհէ իլէ սէօյլէտի. «Եէտիքէյն էօ-
լիւրսիւնիւզ տէտի, պիզ տէ զոֆիլ էօլմէյէլիմ
տէյի էէմէյօրուզ, տէյի ճէվապ վէրտի: Շէյ-
թան՝ գարընըն շիւպհէտիին կեօրտիւքէյն, գա-
րընըն սույա եաթաճաղընը ապլատը, զայրէթէ
կեւտի. «Պէ տէ իմտի, էօլմէզսինիզ, վէ հաթ-
թա էյլիլ ֆէնայը ֆարգ էտէր, սիզ տէ պիրօր
թաչըր օլուրսուշուզ», տէտի:

Շէյթան պուշուշուլա գարըլը էէնտի, տիւն-
էայը խարապէ վէրտի. լաքին գարըլը էէնէն՝
քենտի գալպինին մէյլի իտի, վէ Գօճասընը տա
սիւլիլէսինի տէ պիլէսինճէ էէնտի խարապ
էթտի:

Պէլի, պէլի. իշխտխիմիզ կիւնսհլարը՝ քեն-
տի դալպիմիզ օլան շէյթանըն իւզէրինէ պրագա-
լըմ, վէ հէր էթտխիմիզ քեօթիւլիւք՝ ծնտան օւ-
առուղունու անկտըսպ, օնոհնլա ճէնքլէշէլիւմ :
Եօգսա շաշքըն կիպի, էյ վալլահ տէր՝ թէսլիւմ
օլուրսագ, հաթթա կեօնրիւնճէ կիթմէյէ ճահտ
ու ղայրէթ էտէրսէք, ճէհէնէմին շէյթանըն-
տան շէքէտէթ էթմէյէլիւմ, քենտի իշխտխի-
միզ կիւնսհլը՝ ծնա եիւքլէթմէյէլիւմ, գասպահա-
թը քենտիմիզէ վէրէլիւմ, քենտի ասըլ շէյթա-
նըմիզ քենտիմիզ իզ :

Շէյթան՝ ատամը ալոտտըր տէրէր. ատամը
ալոտտան՝ շէյթան տէյիլ, ատամ քենտի տիր-
ալոտտըճըլըգ քենտիմիզտէ տիր, քենտի էվի-
միզի քենտիմիզ երգարըզ : Աէն կիւմիւշիւ սէ-
վէրսէն, վէ արթըրայըմ տէյի՝ կիւզէլիւմ գու-
մար օյուհունա տիւշէրսին. սէն խալդը սօյայըմ
տէր իքէն, խալդ սէնի սօյարսա, գասպահաթ շէյ-
թանըն մը օլուր, Եօգսա քենտի թամարնըն մը :

Կերչի պու լադըրտըլար սէնին շիմտիքի եարա-
լարընա մէլէմ օլամազ, անճագ կիւշէն շաշքըն-
լըլընը եիւզիւնէ վէրմէյլէ, պէլքի կեւէճէք զա-
մանտա պիր տահա տիւշմէմէյէ պիր տէվա օլա :
Գումար սէտէմէսինտէն քենտի շաշքըմըլ ա-
տամ՝ չօգ ֆէսատլարա գատըր տըր. սէն ղայրի
կիւնահլարա տա տիւշէճէք օլուրսան, հէփսին-
տէ՝ գասպահաթի շէյթանըն իւզէրինէ՞ մի պրա-
դաճագսըն :

Էյ օղուլ, շէյթան քենտի նէֆսիմիզ տիր,
քենտի գալպիմիզին քեօթիւլիւլիւ տիւր քի,
հէր թաթը կեօրիւնէն շէյին փիշինէ տիւշիւպ,

սէվինէ սէվինէ քենտի քենտիյի զէհրլէր : Հայ հայ . օ մուրտար խույճնլա ճէնքլէշէ պիլէճէլին վազըթ ճէնքլէշմէտլիյինէ՝ նէ՝ գատար փիւշ ման սըն , շիմտի օ վազթի հինէ էլէ կեթիլմէյէ՝ նէ՝ վէրէ պիլիւսին : Վէ չիւնքի շիմտի գանընտան զայլը շէյին գաւմամը , գանընըն նէ՞ գատարընը վէրէ պիլիւսին : Է՛յ զավալը . գաթլ օլմադա կի տէն եարամազ՝ գապահաթի իշլէմիշ օլմամադա , հեր նէ վէրէ պիլիւսէ , քենտի էքսիլիլինի չէ . քեն առամլարըն հէփիսի տէ օնու վէրիլ . ամմա թամը կեշմիշ , նաֆիլէ տիր :

Իմտի քենտի գապահաթինի շէյթանըն իւղէրինէ պրագմայը էօյրէն . վէ պիլ քի , պու պիր սլօշ պէհանէ տիր . քիշի գապահաթինի իգլար էթմէյէ մէճպուր օլտուգտան սօկրա , ելեզլանէ փերտէ էտէճէք պիր էօզլուր օլտուն աէյի սէյ . լէնլիր . վէ էօյլէ պիր էօզլուր տիւր քի գապահաթի կեօզլումիւզէ քիւշիւք կեօթմէքմէյէ գատա էթտիլինտէն , պիղ տէ քենտիմիզի՝ օլտուղու . մուզ գատար գապահաթը սայմայըղ :

Պոււնտան պիւյիւք շաշգընլըք օլամաղ . զիրա գապահաթի շէյթանըն իւթիւնէ պրագան առամ՝ քենտի նէֆսիմի եհնէմէմ՝ տէյի՝ եիւլէյի . նի րահաթ էտէր : Օ սէպէպ իլէ գալալինին շէյթանլը ճէնքլէշմէյէ ալըշտուաղ , հաթթա հեր հիւճոււմ էթտիլէճէ , շաշգըն կիպի եհնիլիլ թէս . լիմ՝ օլուր :

Պազը իլլէթլի առամլարըն էթի էրիլ , գուրու աէրի իլէ քեմիք գալորգտան սօկրա , իլլէթ զայրը էրիտէճէք շէյ պոււլամաղ , քենտի քին տիյէ տէֆ օլուր . իլլէթ տէֆ օլտուգտան սօկ .

րո, խառնած էինէ գուլվէթ պուլուր սաղալըր :
Ալլահտան տիլէրիմ . այ օղուլ, պուլնտան ոսկրա
գումար իլլէթի տէ սէնտէ չիւրիւտէճէք շէյ
պուլամալալ , պուլալքի ագլընըն գուլվէթի
եէրինէ կեւէ տէ , պուլնտան պէօյլէ իչէրինտէքի
պէտիտուլ շէյթանըլա տէօյիւշէ պիլէսին : Աւ
քին պիւլքի , քիշի գարշը գօյուպ , տէօյիւշիւպ ,
եէնէ պիլիւր իքեն , կեվէք աուրուպ , եէնիլիւպ
տէ , զայրէթտէ գուլուր էթալլինի , եէնիլիւք
տէն ոսկրա անլամապ , չօգ կիւճէ կեւէճէք շէյ
սիք :

Պէնիմ սանա էտէ պիլէճէյիմ իմաաա՝ պու
գաուար տըր , զերա պէն տիւնեատէ հիչ պիւր շէյէ
մալիք աէյիւ իմ : Անճադ էյէր պուլնու տա էյի
գուլանըրսան , սէնին նէ տէրէճէտէ մուհապ
պէթի ամուճան օլաուլումու՝ պուլնտան տա
անլալա պիլիւսին :

ՍԱՀԻՅ ՓԱՍԼ

Պէնիմ էֆէնտիմ ,

Պիլմէմ սանա նէ էթմիշիմ քի , պանա պու
գատար ինֆատլ էաէյօրսուն . սէն պէնիմ եազ
տըլըմը եանլըշ անլամըշըն . օնտան սօկրա սէ
նին եանլըշըն՝ նէզաքէթլէ պսնա եիւքլէսիօր
սուն : Պու ֆասըլ լաֆը՝ նէյէ՝ գուլանըլը
մըշ . ասը նէ իմիշ . նէ ֆաիտէսի օլուր ումուշ
տէյի , պու գատար ուզուն վազ իգթիզա էտէր
մի իտի : Պէն տէ պիլիլիմ , ֆասըլ տէմէք՝ պիր
մատտէյի քեումէք տէմէք տիր , պիր շէյի արաշ
թըրըպ՝ սահիհինի պուլմադ , վէ կերէք շիմտի
քի աստամլարըն , կերէք կէջմիշէրին էթտիքէ
րինի , սէյլէտիքէրինի , եազարգլարընը թէֆ
թիշ էաիպ , էյիսինի ֆէնասընը ֆարգ էթմէք
տիր : Պու ճիւմլէ իլէ էինէ սէյլէրիմ , օ սէնին
տօսթունուն եազտըլը քիթապ՝ հէր նէ գատար
անգլըլա եազըլընը ըսա տա , էինէ սահիհ ֆասըլ
տէյիլ տիր :

Սէն տէ պիլիլիսին քի , պէն սէյլէտիլիմ լա .
գըրտընըն իւհտէսինտէն կելիր ատամ ըմպէ
իսպաթընա գատոր օլմատըլըմ մատաէնին՝ տէյ
մէ պիր հալ իլէ ալթընա կիրմէմ : Լաքին պէ .

նիմ պէօյլէ օլտուզումու՝ սէն ունուլթմուշտուն
տուր . սանա հէմ պու ունուլթանլըզընն ճէ-
զսանը , հէմ եանլըշ անլատըզընն պէլասընը
չէքտիրմէք իչին , սահիհ ֆասըլ նէ օլտուզումու
սանա անլատայում սա կեօր :

Ֆասըլ տէտիքէրի՝ ադլմըզըն էն ալա ֆիլիլ
տիր . զերա հէզմէթի՝ ֆիքիրէրի , ամէլէրի , ա-
տէթէրի , թանկընն սիլէ եափտըլը շէլէրի
թէֆթիշ էթմէյլէ , ասըլ մէրամ՝ տօլտօյու-
պուլմադ տըր : Զէմանէտէ կերէք էրքէքէ-
րին , կերէք դարըլարն , հայվան կիպի պիր պի-
րինին իզլինի թուլթուս , ասէթ աէյի կիթտիք-
էրի եօլտան՝ ինտանը սյըրըր :

Իշպուլ թէֆթիշ էտիպ ֆասլ էթմէք գուվէ-
թի՝ Ալլահ վէրկիսի իքէն , պագարմ քի , չօ-
լումուլ՝ Ալլահն վէրսիյի նիյէէթէ գուլլան-
տըլմըլ էօդ , զայրի շէլէրէ սարֆ էտէյօրուզ :

Պադ էօյլէ տէյիլ մի : Պու թէֆթիշ էտիպ ,
արաշթըրըպ , ֆասլ էթմէք գուտրէթիյի նէյէ՞
սարֆ էտէյօրուզ : Քիմի ֆէյլէսօֆլարն թուլթ-
աուղու իլիմ թարիգէրինի թէֆթիշ էտէր ,
եումուլթանն իչինտէ գըլ արար տէտիքէրի
կիպի , արար , պիր հիճվէտէճէք շէյ պուլուր :
Քիմի Նէվթօն ֆէյլէսօֆու ճէլպ մատտէսի
միւլթին տէյիլ տիր տէր . պիրի կեօրիւնէն ընդ-
էր ըըդդա տըր տէտիլինի եալան չըդարըր , օ-
պիրի եափտըլը ըուզնամէ հիսապը եանլըշ տըր
տէր : Քիմի Գարթէզիտուն տէտիլի ըուլթուպէ-
թի՝ սիր խիւլէա տըր տէր . վէ պունա քեզալք
հէր պիրինէ պիրէր շէյ պուլուլար : Պագ շու-
ադըլ գուլլանան ալիւլէրէ , զէմանէմիլին պիւլ-

իւք ատամնաբը տըր հա՛. տիւնեայը թէրպէսէ էթ.
միշէր. խաղըն կեօզունիւ աջմըշար . Ֆիթիլէ.
րի թասհիհ էթմիշէր հա՛ . էյ զսվալլըւր :

Պաղըւր թէվարիխ եաղանլարըն քէլինի ա.
չար . եաղաղըւր վադթի , սէյլէտիքլէրի եէրի ,
նադլ էթտիքլէրի ատամնալը ըուպար էտէրլէր ,
խիլաֆընը պուլուրլար . թարաֆկիր իմիշ , ըիւշ
վէթ եէմիշ . եօգ , իֆթիրա էթմիշ , էյի թաս.
հիհ էտէմէմիշ . վէ պուլունն կիպի պին գատար
պէհանէ պուլուրլար քի . քիմի եալան տըր , քի
մի տօլըույա եանլըլ մանա վէրմէք տիր : Պազ նէ
իլիմ սահիպլէրի տիր քի , տօլըույու պուլմուշ
լար , եալանը աշիքեար էթմիշէր :

Ֆիլան փատիշահ , ֆիլան սէրապէր , տիւնեա
ծնու շիմուխէսէք՝ պիր պիւլիւք ատամ ըմըլ աէր
իտի . լաքին նէ օլտուղու շիմտի անլաշըւր , պիր
ֆօտուլ ատամ ըմըլ . շէհվէթլի , զուլումբեար ,
մէզհէպսիզ ատամ ըմըլ : Թէվարիխինի եաղան
ատամա՝ շիմուխէսէք ալէմ իթիպար էտէր իտի .
նէ եալանճը օլտուղու շիմտի անլաշըւր , փա.
րայըլ սաթըն ալընմըլ պիր միւտաշէնէճի իվիշ :
Կէօրտին միւ ֆուսլըն կիւզէլ կիւզէլ ֆաղլէթ .
լէրինի :

Պաղըւր պիր էսքի մանղըրըն աշընմըլ եաղը.
լարընը օգույայըմ , հախօտ մուխթաուար եաղը.
մըլ պիր թարիխին պօզուգ եաղըսընը չըգարայ .
ըմ , մանալարընը անլայըմ տէյի կեօղէրինին
նուրունու տէգքեր , ազընը եօրար : Օնու պաշա
չըգարտըգտան ոօնրա , պաշար թէվարիխլէրի
ըուպար էտիս՝ եաղանլարը ֆասլ էթմիշէ . քի .
մինի եալան չըգարըր , քիմինի եանլըլ , քիմինի

ճահիլ, քիմիկի մոլապաղաճը տէյի ֆանուէտեր-
լէր: Պա՛գ շու զա՛մէթլէրէ. պա՛գ շու ալմա՛կէրէ.
աօլլուլուգ պու՛նլարտան չըգայօր. ալէմ՝ սօղ-
րուլու պու՛նլարտան էօյրէնլյօր:

Պաղըլար շաիրլէրէ թու թու՛նուր. ֆիլան շիր-
եափան ստամըն շէօհրէթի իլէ փէք կիւզէլ շէյ
տիր, ինսանտա պէօյլէ պուլուլար՝ հիքմէթ նէ-
վինտէ տիր տէյի, հէր քես իթիպար էթմիշ ի-
տի. շումաի թէֆթիլ շիճիլէր չըգմըշ, չօգ էքսիքլէք-
լէր պուլուլար. քիմի նազմէսինի պէյէնմէզ,
քիմի մէֆհու՛մունտա թէսիր Էօգ տէր, քիմի
ոչլունսուգ տուր տէր, քիմի լազըրտըլարը միւ-
նասիպէթ ալմամըշ տէր, պին տիւրլիւ թագսի-
րաթ պուլուլար: Նէ զէքի ագըլար տըր պու՛ն-
լար, նէ՛ քէքին ֆիքիրլէր տիր: Աեօրտիւնմիւ գէ-
մանէ թէֆթիլինն մէյվէլէրինի. խալլըն շիւ-
տիէտէք պիրլանթի էլմաս տըր տէյի իթիպար
էթտիլի շէյի՝ պայաղը պիր սըրչա պիլուր օլտու-
ղուն աշիքեար էտէյօրլար:

Տահա իլէրի վարալըմ. իլիմ հագգընտա օլան
ֆասլըն մարիֆէթինի անլատըգտան ոսնրա, պիր
աղտա մէշրէպլէրին ֆասլընը տինլէյէլիմ: Պու՛ն-
տա՝ պագ նէ՛ թասիթաթ սահիպի արիֆ ասամ-
լար վար. խալլըն մէշրէպլինի թասհիհ էտէր ա-
լիմ խօճալար վար. նէ՛ աջըգ կէօզ, գուլաղը
տէլէք թէֆթիլ շիճիլէր վար:

Հէր պիրի կէօզիւնիւ տէօրթ աշմըշ, խալլըն
եօլսուղըղունու սիւզէր Էաթմըր. շէօյլէ քի,
պէտ ամէլ տէտիքլէրի հէր նէ Էափսա, պու՛նլա-
րըն կէօզիւնտէն գուրթուլամազ. պու՛նլար տա
կէսրտիւքլէյն, կիզլիտէ մի օլուր աշիքեարտէ

մի օլուր, տիւ իլէ մի օլուր, եազէյըլամը օլուր,
օրթայա վուրուպ խըրփալամազա պաշարլար :

Հէր քես քենտի էքսիքլինի էօրթմէյէ պա-
դար . լաքին թէֆթիշ էտէնէր՝ Եսաւըն եափ-
մա թիւշիւ ալթընտա՝ Յակոբուն սէսի օլուր-
վունու թանըրլար, վէ կեօսթէրտիւ խայրամէլ՝
պէտխույ օլուրվունու աշիքեար էտէրլէր :

Փարազա պիրի սատագա վէրիւր . պու աքք-
կեօլլէր պագալլար քի, վէրալի Ֆուգարանըն
կենճի իլէ իսթիյարընը Փարգ էտէյօր . եախօտ
էթալի սատագա միւրաիլլէր աիր . զիրա աշի-
քեարտա մէրհամէթլի կեօրիւնէյիմտէյի, պօլ պօլ
վէրլար, եալընըզ օլուրվու եէրտէ, էլինտէն
պիր փարա չըգմայօր :

Պիր ատամ գարուաշ մուհապպէթի իճրա է-
տիպ, հէր քեսին իլինէ պուլունույօր . լաքին
պուարիֆ թէֆթիւշիլէր՝ էթալի գարուաշ մու-
հապպէթինի փօթայա գօյուպ հալլ էտէյօրլար,
վէ մէրհամէթ ալթունու եէրինէ, թամա գուր-
չունու պուլույօրլար . էթալի մէրհամէթտէն
պաշգա ումաճաղը օլուրվունու զահիրէ իխրաճ
էտէյօրլար :

Օպիրի պիրինին իլինի կեօրիւր, պէտէլինէ
պիր հէտիյեէ կիտէր . պէն էօյլէ շէյ իսթէմմա,
պէն հէտիյեէ իլին էթմէթիմ տէյի տարըլը .
կիւճէնմէյէճէյինի պիլսէմ, կերի կեօնտէրիւ-
տիմ, լաքին պիր տահա օլուրսա, կեօնտէրիւմ
տէյի եէմին էտէր : Փասսալլարըն կեօղիւ տէօրթ
օնու սիւզէրլէր, պագարլար քի, իքինճի տէ-
ֆ'ա հէտիյեէ կիթմէյինճէ, իւշիւնճիւտէ քեն-
տի տէ էվտէ պուլունմալ : Օնտան անլըրլար

քի, հէտնեհէ այմամ տէտնի՝ աճ կէօզլիւ կեօ-
րիւնմէմէք իչին իմիշ :

Ֆրլան վարդ կիւզէլ վազ հտէյօր, էյի վարդա-
պետութիւնլարը վար, սօհպէթի թէսիրլի տիր,
քիւլի իլլամ հտէր: Պու ճիւմէ իլէ օ արիֆ
ֆասսալար՝ դալպինտէ քիսիր վէ թամա պու-
լուրլար . սէօլէտնի շէյլէր՝ օնտան պուռնտան
չալմա չարփուս տըր . մաստէլէր էօլէ ավարէ շէյ-
լէր տէր քի, էթտիլի վազըն հադգընա հիչ սիր
ֆախէսի եօդ :

Պու ֆասսալար՝ խալլըն ամէլլէրինտէ տօղ-
րույու պուլմագ իչին էթտիլլէրի թէֆթիլի՝
հէփ սայաճադ օլտամ, սիր սիւլիւճէք քիթսպ
օլուր . լաքին սիլիլիմ սէն օնա միւ հթաճ տէյ-
իլ սին, զիրա կիւնիւմիւզտէ ֆասսը մէհքեմէսի-
նէ իհզար օլունմասըդ նէ սէօզ վար, նէ ա-
մէլ հէփիսի վարդպ օնտա թէֆթիլ օլունուպ,
փաքէնմէյէ մէճպուր օլտուգլարընա՝ սէն տէ
շահիտ սին :

Պու սէօլէտնիմ, վէ տահա սէօլէյէ պիլէ-
ճէյիմ ֆասսըլար՝ հադգը արամագ իչին օլտու-
լունա ինքեարլմ եօդ, կեօզիւմիւզ աչըլպ, տօղ-
րույու պուլմագ իչին տիր, սիլիլիմ . լաքին
էինէ սահիհ ֆասսըլ պու տէյիլ տիր տէրիմ: Վէ
սէն պանա հէր նէ դատար ինֆասալ էթմիշ ի-
սէն տէ, պու իսպաթլարըմա տըդգաթ հտէճէք
օլուրտան, էլպէթտէ իլլամ օլուրտուն :

Նէ տէրսին. Հադ թաալա պիզէ հադգը թէֆ-
թիլ հտիպ արամագ գուտրէթինի վէրմիշ իսէ,
թաշարը մատէնլէրի թէֆթիլ հտէլիմ տէյի մի
վէրմիշ: Ֆէյլէսօֆլարըն գըլասը թէրթիպի՝ տօղ

րո՛ւ մո՛ւ տու՛ր, տօղրույա պէնդէ՛ր մի, հիսապ-
լար՛ը սահի՛հ մի տիր տէյն՛ ագըլար տէգըլապ ա-
րաշտորմապ իշն՛ն մի վերմիշ: Խալգըն՛ իշն ախ-
շնէ ույար մը, դալալէրի տիլլէրինէ պէնդէ՛ր մի,
սէօղէրի ամէլէրի՝ Թավըլարը կիսի՛ մի տիր
տէյն, պիգի իւզէրէրինէ հաթիմ՛ մի Թայիին
էթմիշ:

Տէյմէտէ . զիրա պու՛ Թէֆթիշէր, պու ֆա-
սըլար, քիշինին ախրէթ մասլահաթընա եարոր
շէյլէր տէյիլ տիր. հէր քեսին էլգէմ՛ մասլահա-
թը՝ էօթէ տունեայը ախշիւնմէք տիր: Էյլէ
սլտուգտան սօկրա, պու ֆասըլար չօդ տէֆ՛ա
ֆաւիտ տիր. սահի՛հ ֆասըլ պէօյլէ օլմաղ սա-
նըրմ՛:

Խսթէրսէն, պու ֆասըլ պէն տէ գուլլան. սէն
տէ ֆասսալարը ֆասլէյլէ, Թէֆթիշ էյլէ պագ-
քի, օնլար էլին կեօղիւնտէքի չէօփիւ կեօրտիւք.
լէրի եէրտէ, քենտի կեօղէրինտէքի տիրէյի կեօ-
րէճէք պասիրէթլէրի վար մը:

Իպթիտա շուիլիմ մատտէլէրինի ֆասլ էտէն.
լէրէ պագալմ՛. պագ նէ՛ մէշհուր ասամլար
սըր: Արիսատտէլ, Պղատոն, Պիւթաֆորաս, Կար
Թէսիոս, Կասսէնտիոս, Կէվլմօն, վէ պունլար
կիսի տահա նիշէ հաքի վէ եէնի ֆէյ լէսօֆլար.
քիմ տէր իտի քի, էյլէ ալիմ ատամլարն
եանլըլը վար տէյի: Իշթէ օնլարտան ուլմլէրի
կէլտի, եանլըլարընը պուլուպ զահիթէ չըգալ-
սըլար:

Լաքին պէն տէ տէրիմ՛ քի, պու ատամլար՝ օնլա-
րն եանլըլընը պուլմուշ ուսա, քենտի եանլըլ-
լարընը սա տօղրուլոա պիլմիշէ՛ր մի: Տօղուլթ-

մայր մը . հէլէ պիր էյի արաշտորսագ , պիւթիւն
վագթլէրնի պօշ մուպահէսէլէրէ թէլէֆ է-
տիպ , էլլէրին էթէյինտէ չամուր կէօսթէրաիք-
լէրի եհրտէ , քենտիլէր պօղաղտորնատէք պաւ-
ջըդտա չալլանըրլար :

Էյ տօսթում , պու ալիւլէրին պիր աղը պաղը
էսքի թարիխլէրին մանասընը վէրմէյէ , պաղը
պէլլիսիղ թասվիլէրէ քիմին սուրէթի օլտուղու-
նու պուլմաղա , պաշարընը թաշտան թաշա-
տէօյէրէր . պիր հիսապա սագըլ էէթիշտիլմէյէ ,
թապիաթին էսրարընա վագըֆ օլմաղա , տիւն-
եանըն պինասընը անլամաղա , եաղըլան թէ-
վարիլլէրի թէշթիս էթմէյէ , ազըլ էօրարլար
տա , քենտի մէշպէպլէրնի թասհիս էթմէյէ հիչ
պիր հարէքէթլէրի եօգ . քիմի թէն կիւնահընա
ղարգ օլմուշ , քիմի պիլիլիլլիլինէ թափընմըշ .
քիմի Փօտուլ , քիմի էօվքէլի , քիմի թամա-
քեար , հէր պիրինտէ նիչէ մուրտար պէտիուլլէ-
քէլէրի վար : Էլլէրին իշինի օլտուգճա տուլուպ
անլայօրլար , քենտի իշլէրինտէն հիչ խապէրլէրի
եօգ :

Անճագ պէնիմ սէօղիւմ իլմէ աշնա օլան-
լարըն հագգընա տըր . եօգսա պաղը էլլինէ դա-
լէմ եագըլմաղ , օգուտուղունու անլամաղ ճա-
հիլլէր Փաուլ էսէրսէ , մէրամլարը տօղըուլու ա-
րամագ տէյիլ , Փագաթ պէտղէպանլըդ էթմէք
տիր . օնլարըն սօհպէթինի հիչ էթմէմ , զերա օն-
լար քենտի Փասըլլարլըլա քենտի ճահիլլիլլէրի-
նի աշիքեար էթալիլլէրի , վէ էլլէր քենտիլլէրինի
Փասլ էթմէյէ սէպէպ վէրտիլլէրի , քենտիլլէրէ
էէթիլլիր :

Եւ ելին ֆիրլինի ամէլինի , Թավընը սօսպէ-
Թինի ֆասլ էտէնլէր տէ պունլար կիպի տէյլի-
մի . հէփի էլին էքսիքլէյինի ԹուԹարլար . կեօրէն-
լէր սանըր քի , օ էքսիքլէքտէն քենտիլէր սագը-
նըրլար . օյուսա Սենէքա ալիմին տէտիլի կիպի
« Ելին էքսիքլէյի կեօղիւմիւզ էօնիւնտէ տիր , օ
նու կեօրիւրիւզ . պիղիմքի արգամըզաւ տըր »
կեօրմէյիզ :

Գարընըն պիրի անլար քի , օպիր գարընըն
կեօսԹէրտիլի իսլատէԹքեարըզ ասիսԹէ տիր , ղի-
րա տիշարըքի Թավըլ . քիլիսէտէքի իսլատէԹէ
ուշմազ : Եւ քենտինին օնտան նէ՛ ֆարդը վար :
Վա՛ր . օպիրինին՝ պաշը էօրԹիւլիւ տիւր , քիլիսէ-
տէ օլսուկ իսլատէԹ կեօսԹէրիւր , պունտա օ
տա եօգ :

Պիր տոտամ էտէպսիզ սօսպէԹան իսլա էտէր ,
լաքին էօԹէքի անլար քի , մէշքէպտէ Թէնէ Թա-
սի տիր : Ա՛ճապա քենտիտէ պու կիւնահ եօգ
մու : Հայ հայ . օ տա օ սուսա տըր , պէլքի տա-
հա պէԹէր : Եւ նի՛լին քենտի նէֆսինի իսլահ
էԹմէյէ պագմազ տա , էլին գապահտԹինի ալի-
քեար էԹմէյէ տիւշմիւշ : Սենէքա տէր քի « Բեն-
տի շէհվէԹինի ինքեար էԹմէյէն՝ էլինքինէ էօղը
էԹմէզ , օնուկ իշին :

Պիր էհլի այալ սահիպի ողգընԹը չէքէյօր ,
պիրի էլ ԹուԹմուշ , քենտիլէ իշ պուլույօր , էվ-
լատլարըն իլէրի չէքիս , ատամ էԹմէյէ չալը-
շըյօր . կեօրէն պիր ոէվսալ սահիպի սանըր : Լա-
քին ԹէֆԹիշիլէրին կեօղիւ քեպքին տիր , կեօ-
րիւր քի , էվ Թարաֆընըն գըլաֆէԹի՝ ատէԹ-
տէն ղլսաւ տիւղիւն տիւր . օնտան անլար քի ,

էթոնի էյլէք՝ սալթ մերհամէթէն տէյիլ տիր : Պու թէֆթիշիլէր՝ աճապա պու պապտէ փէք փէրհիդքեաթ մը սըրլար : էյէր տահա պէթէր տէյիլէր իսէ , սէն պու պարտան սահա էյլէ :

Պիրի իշքէթտէն իբրահ էտէր , իչքի լապը տըսը օլուրսա թիթսինի . օպիրի գարշըսընտա՝ օ էյլէ սէյլէր ամինա , պուլուրսա իջինտէ սօղուլուր տէր : Պուլու սէյլէյէն՝ էլպէթտէ հիչ իմէմէք կերէք : Պէլի սուլթանլու . օյուսա սըլգ տուրտուղու եօդ :

Պիրի սաղըղընտա չօդ սատագալար վերիր , վէ էօլտիլի զաման ֆուգարայէ քիլիսէլէրէ սատագալար պրագըր . իսալ պագար , նէ մերհամէթ սահիպի ատամ ըմը տէր : Ալահըն էմրի . նի իշթէ պու ստամ թէքմիլ էթտի . հէմ գար տաշ մուհապէթինի իճրա էթտի , հէմ հէր շէյինի պրագտը՝ կեօմէյինէ վարընճա սօյուլու տու տէր : Ալքին ֆուսսալար թէֆթիշ էտիպ , վերտիլի սատագա՝ էտինտիլի հարամըն հալալըլը օլտուլուն անլարլար :

Պուլու ֆասլ էտէնլէր՝ պէսպէլի աճ կեօղլի թամաքեար տէյիլէր : Հայ հայ . շիւպհէն մի վար . հաթթա էօլէնին էլինէ կէչէն թավլար՝ քենտիլէրէ լասթ կէլմէտիլինէ՝ քենտի քենտիլէրին եէրլէր :

Քեզալէք զայրի շէյլէրտէ տէ պուլտան սահա էյլէ . շէյլէ քի , պու մէշիպ թէֆթիշիլէրի՝ հէփ զէմքեար , ատ գըրըճը , ֆուսսալ ատամլար տըր : Պուլարա Պուտաքքոս ֆէյլէսօֆուլ տէտիլինի տէմէլի . էլլէրէ թիմար էթտիլէրի եէրտէ , քենտի եարալարընտան ճէրահաթ ագարոյ :

Տէ՛ խմտի պագայրմ՝ ճաննը սեվէրսէն, շիմ
տի պոռնւարըն վէ պոռնոռն կիպիւէրին էթտիյի
հագգը պոռնագ իչին սահիհ ֆասըլ մը տըր։
Ահաարանտա եազըլան չէօփիւլէ տիրէյին թէմ
տիլի պէջլէ մի էօյրէտիր . հէր քես քենտի էք
սիքլիինի ֆասըլ վէ թասհիհ էթմէլի տէյիլ մի։
Ալմէլըն «Բենտինի թանը, տէտիքլէրի , քեն
տիմիզի թանըլպ , քենտի ամէլէրիմիզի ֆասլ
էթմէք իչին տէյիլ մի :

Սենեքա ֆէյլէսօֆ՝ Թճաշոռնչոտան խապէր
տար տէյիլ էքեն, աղլըլա պոռնոռն։ «Պիզիպ
Թիտաքենտի քենտիմիզէ տրդգաթ էթմէլիյի »
տէր։ Ֆիլ-հագիդա թաշարը մատէնլէրի, էլէ
րին թավընը՝ ֆիքրինի թէֆթիլ էտիպ տէ,
քենտի նէֆսինէ պագմամագ նէագըլ տըր։

Պոռ ֆէյլէսօֆ թէքրար տէօնէր « Հէփսին
տէն էվլէլ քենտիմիզի վէզն էթմէլիյի » տէր։
Պէլի տօթթոռմ, սահիհ ֆասըլ՝ օտուր . հէր շէյ
տէն էվլէլ քենտի շէրիաթըմըլը քեսիպ, քեն
տիմիզի ֆասլ էթմէլիյի :

Քիշի էլին իւզէրինտէքի սիվիլճիյի կէօրիւպ
տէ, քենտինին քեմիքլէրի սօյուլմուլ՝ գուրալը
եաղըլալընը կէօրմէմէք , պիւյիւք շաշընլըդ
տըր։ Էպքի վամանտան գալմա պիր թարիխին,
պիր մանղըրըն, եախօտ պիր սուրէթին մանասը
նը պոռնագա՝ ագըլտր եօրուպ տա , քենտի
ճիպիլլէթինին քեթիլ մէյլէրինի աղլամամագ
տէլիլէք տէյիլ մի։ Քիշի քենտի գալսիինին եակ
լըշընը աղլամատըգճա , էլին եակլըշընը պոռ
մանըն ֆաիտէսիֆ նէ։

Պոռ էպքի վաման շէյլէրինի վէ էլէրին էթտիյի

ինի սէօյլէտլինի թէֆթիշ հտէն ատամլար՝ ախ-
րէթ դաւիռուսունա վարադգտա, էլլէրինէ նէ՞ կի-
րիր: Օրատա տա պունլարը՝ խալգըն ամէլինի
թէֆթիշ էթմէյէ՞ մի մէմուր հտէրլէր, եօգսա
կէլէլէրին տաւասընը ֆասլ էթմէյէ՞ հաքիմ մի
նաուս հտէրլէր: Եօգսա սիւնեատէ նէ՞ թէֆ-
թիշ էթտինիզ, նէ՞ ֆասլ էթտինիզ տէյի՞ էթ-
տիքլէրի մուպահէսէլէրլի մի ոօրարլար:

Վայ հալմիդէ: Սէնեքա կիսի պիր տաամ՝
փութիէրէսթիլի իլէ, պէօյլէ պօշ շէյլէրէ ի-
թիպար էթմէյիս, ախրէթինի տիւշիւնսիւյիւ-
նէ պագորդճա, պէնիմ թիւլէրիմ գալգար:
«Պէօյլէ օյունճագլարա պագաճագ վաթթիմ»
եօգ, էլլմտէ տահա պիւյիւք մասլահաթ վար,
քէնտի ամէլլէրիմ: Էճէլ պէնի դօւլալայօր, էօմ-
րիւմ՝ գաշայօր, տէր: Պիղ իսէ Ալլահն լուծ-
ֆունա նաիլ օլմուշուզ, ճան կեօղլէրիմիզ աջը-
մըշ, հէր թարաֆտան խմտաորմըզ վար: Սիր
թարաֆտան աւետարանըն նասիհաթլարը, պիր
թարաֆտան առաքէտլլարըն, նը պապալարըն,
վէ քարդիլլէրին վազը, պիզի թէրպիյէ հաիպ
տուրսուքէն, պիզ էլին իշինի թէֆթիշէ չըգմըշ-
ըզ, քէնտի մասլահաթլմըզը խաթրըմըզա պիլէ
կէթիրմէյիզ:

Պէն պունտան մանտա Պերսիոս նամ՝ ալիմէ
հայրան ըմ. պու տա պիր փութիէրէսթ տիր,
վէ փէք կէնճ էօլմիւշ տիր: Պու պապտէ պիւ-
թիւն իլմի հտէպի իքի չիֆթ լագըրտլըլա պաղ-
լամըշ: «Էլին էվլիտէ նէ՞ կեզէր արարսըն. քէն-
տի էվլիտէ տուր ո՞ տէր: Էլին էվլինին տիւար-
լէրինի զէմմ հտէճէյինէ, քէնտի էվլիտէ տուր-

սան, օտարարնաւ նէ որվաւր տէգբիւք տիվար-
լէր պուլուրսուն : Թէն իլէ էվինտէ օլտուղուն
կիպի, ագլըլա տա քենտինտէ օլտան, քենտին-
տէ օլ գատար ԹէֆԹիշ էտէճէք՝ օլ գատար
Փասլ էտէճէք շէյ պուլուրսուն քի, էլէրի կեօզ-
լէյիս՝ Փասլ էտէճէք վագԹին գալմազ. զիրա
քենտինտէ օլ գատար Փասլ էտէճէք շէյ պու-
լուրսուն քի, քենտի հալինտէն ուԹանըր, էլ-
պէԹտէ քենտի տէրտէլրինին չարէսինէ պագար.
սլն :

ԱԹընը քիրայա վէրէն՝ քենտի եայա երիւր-
սէ, մէշուր զարպի մէսէլ տիր, եօրլունլուգ-
տան զայրի զարարը օլմազ. լաքին Փասսալ ա-
տամ՝ պօշ շէյլէրէ ագլըլ եօրար, էլէրի Փասլ
էտէր, քենտի էքսիբըլյինի տիւշունմէզսէ, չարէ-
սի պուլունմազ զարարը օլուր :

Ամնա տէյէճէքսին քի, պու գատար պօշ
վագԹլրի՝ պիր շէյ իլէ կեշիրմէլի եա. իլմ
մատտէլէրի իլէ էյլէնմէք տահա էյի տէյիլ մի :
Հայ հայ. պու գատարա ճէվապլմ եօգ. լաքին
պօշ վագԹինի կեշիրմէլի աէյի, էլին ամէլէրինի
արաշԹըրըս՝ Փասլ էլմէք տահա էյի տիր աէյի-
մէզլին ա :

Կերչէք, արաշԹըրմագ ինսանտ Ալլահտան վէ-
րիլմիշ տիր. լաքին Ալլահ վէրմիշ իտէ, քենտի
եափտըլը շէյլէրտէ՝ քենտիի արայալմ տէյի
վէրմիշ. պօշ շէյլէրէ ագլըլ եօրալմ, գարտաշը.
մըզըն ամէլէրինի արաշԹըրալմ, գէմմ էտէճէք
շէյ պուլալմ տէյի վէրմիշ տէյիլ : Պու պապտէ
Իսփանեօլ շաիրին պիրի կիւզէլ սէյլէր-«Հէր եա,
շայան էօյրէնմէք իլին տօլար, սէն եաշամույը էօյ.

րէնմէք իշին աօղմուշտուն , էօյրէնտիւն գատար
եաշասանա յո. տէր եանի, պիւլիւնի քենտի էօմ-
րիւնէ սարֆ էթսէնէ տէմէք իսթէր :

Ասլ իլիմ պու տուր . արալթըրմօգ պիւմէք
տէյի պունա տէրլէր . քենտի նէֆտիի զապթ
էթմէք իլին , թասհիհ էթմէք իշին . քիշի քեն-
տի գալպիի օգուլուպ թէֆթիշ էթմէլի . սա-
հիհ ֆասըլ տէտիքլէրի պու տուր :

Լաքին քիշի քենտի գալպիի թէֆթիշ էտիպ
տէ , պուլուղու թագսիրաթլարա էօղլւր-
լէր վէսիլէլէր . կէթիւրիպ , դապահաթը խո-
ֆիֆէթմէյիլէ պիթմէզ . հաքիմանէ թէֆ-
թիշ էթմէլիպ , էլլէրի ֆասըլ էթտիյիմիզ զա-
ման , հիշ մէրհամէթ էթմէյիպ՝ փէք եիւրէքլի
օլտուղումուզ կիպի , քենտի գալպիմիզի տէ
թէֆթիշ էթտիյիմիզ զաման՝ փէք եիւրէքլի
մէրհամէթսիզ հաքիմ օլմալըզ . զիրա օ քենտի
նէֆտիմիզ օլան մուհապպէթ՝ պիր տէքպազ
թէլպիս տիր , ատամըն նապզընա կիրիր ալտա-
տըր . օնուն իլգասընա գուլագ վէրտիքլէյն , էթ-
տիյիմիզ թէֆթիշ սահիհ օլմազ :

Պէն էօյլէ գապա ատամ տէյիլիմ քի , մութ-
լագա ֆասըլ մէշգի օլմաւըն լոյիմ . իլիմ հադ-
գընտա ֆասըլ օլուր ամմա , սահիհ ֆասըլ խա-
թըրտան չըգարմայարագ էթմէլի : Իպթիտա
քենտի գալպիմիզի ֆասըլ էտէլիմ . օ էօյլէ պիր
ուղուն իշ տիր քի , պու ճէնք մէյտանընտա եա-
շաալգ՝աւ , ճէնքլէշէճէք շէյ պուլուրուզ . զիրա
սինսանըն էօմրիւ պիր սէֆէր տիր յո : Օնտան
սօկրա , պուլունտուղումուզ հալէ լազըմ օլանը
թէֆթիշ էթմէլիլ : Օնլար պիթտիքտէն սօկ-

րա պիղտէն տիշարը օլանը . լաքին օ տա Ալա-
հըն գուտրէթինի կեօրմէք նիւէէթի իլէհիքմէթ.
լէրինի արաշթըրմագ հադդընտա տէյիլ իսէ,
նաֆիլէ շէյ տիր . պի այնիհի չօճուգլարըն օյնա.
տըղը սապուռն քեօվիւշիւ կիպի եուֆ օլուր :

Պուռնլարտան սօկրա էլին ամէլինի թէֆթիշ
էթմէյէ տէ եօգ տէմէմ . լաքին նադշընը տըլլ,
դէմմ էթմէք իչին աէյիլ : Ելի թէֆթիշ էթմէք՝
գապահաթլըյը աճըրպ , գապահաթտան իքրահ
էթմէք իչին իսէ , քէնտի էքսիքլըյինի այնէ իչին
տէ կեօրիւր կիպի՝ էլտէ կեօրիւպ , ամէլինի թաա
հիհ էթմէք իչին իսէ , ֆաիտէսի օլա պիլիւր եօգ
սա զարարը՝ ֆասլ օլանտան զէյատէ ֆասլ էտէ
նէ տիր : Եուգարըքի սէյլէտիւմ Իսիմանեօլշա
իլին նասիհաթի՝ պու պտպտէ կիւզէլ ույար .
« Ելին թագսիրաթինտէն սէն քէնտինի թասհի
էյլէ , լաքին թագսիրաթ սահիպինին ըրղընը երգ
մա » տէր :

Այնէ իչինտէ կեօրիւր կիպի տէտիլմին սէպէ
պի վար : Ելին էքսիքլըյինի ֆասլ էթմէք իչին ,
ատընը գըրըպ՝ ըէզիլ էթմէք իչին , ամէլէրինի
թէֆթիշ էտէճէյիմիզէ , օ ատաւլարը այնէ կի-
պի էօնիւմիւզէ տըսագ , օնլարըն թագսիրաթըն
տուն՝ քէնտի իւզէրիմիզէ չօգ սիւշիւնէճէք շէյ
լէրիմիզ օլուր :

Էվլէլա , ինսանըն զաիֆ թապիաթի՝ պու
գատար թագսիրաթա միւպթէլա օլուպ , աիւշ
տիւլիւնտէ , վէ տիւշտիւքտէն սանրա քէնտիյէ
կէլիպ գալգընմասը՝ պէյլէ կիւճ՝ օլտուղունա
աճըրը :

Իքինճի , այնէյէ պագըպ , պու թագսիրաթ .

լար պիղտէ եօգ մու տէյի Թէֆթիշ հաւեր, էյէր
ամէն հագ իլէ շիմախէտէք եօղ ուսա, պիր կիւն
օլա պիլմէսի՝ նէ գատար գօլայ շէյ օլաուղուն
աիւշիւնիւրիւզ:

Իւջիւնիւ, մաղ Ալահ օ Թագսիրաթլար պիղ-
տէ տէ վար ըսա, օնլարն շիրքին հալինէ պա-
գար, պիղ տէ օնլարա պէնզէր օլաուղումուղու
այնէնին իջնտէ կեօրիւրիւզ:

Տէօրաիւնիւ, էյէր օնլար կիպի իսէք, գալ-
գընմաղա զայրեթ հաւերիւ. էյէր աէյիլ իսէք,
աիւշմէյէ չալըշըրըզ:

Կէթիճէի քելամ, սահիհ Ֆասլը նը Բեռնար-
դոստան էօյրէնմէլի. աէլաէ հէր նէ էյիլք կեօ-
րիւրսէն՝ պագ քի սէնտէ վար մը. վար ըսա սագ-
լա, եօղ ուսա էաին: Էլտէ պիր քեօթիւլիւք
կեօրիւրսէն՝ պագ քի սէնտէ վար մը. վար ըսա
պլագ, եօղ ուսա սագընն աէր: Սահիհ Ֆասլը՝
պոլ տուր տօսթում. վէ էյէր աիւնեայէ կեւէն
ատամըն պաշը իշի՝ աղլըլա իտարէ օլմաղ ըսա,
վէ ինսանըն քենտի զապթը քենտի էլինտէ օլա-
ճաղ ըսա. քիշի քենտի մէշըպլինի տուրմայըս
Թէֆթիշ էթմէտիքճէ՝ իտարէ օլամաղ:

Վէ ջիւնքի Ֆասլը տէտիլիմիզ՝ շէրիաթ քես-
մէք տիր, քենտիլի Թէֆթիշ էտէն ատամ՝ էլի
Ֆասլ էթմիլի զամանն տէրէճէտէ սըգը Թէֆ-
թիշ էտէրսէ, քենտիլի տէ պիթարաֆ հաքիմ
կիպի՝ էօյլէ սըգը Թէֆթիշ էթմէլի. եօգսա էօ-
ղիւրէր վէսիլէլէր իճատ էսիպ Թարաֆկիրլէք
էտէրսէք, Ֆասլըմըղ սահիհ օլմաղ. իլլա քենտի
քենտիմիզէ օլան մուհապպէթի իճրա էտէր,
նէֆսիմիզի Թասհիհ էտէճէյիմիզէ՝ պէտիսույտա

իցրար էտէրիդ:

Էլին ամէլնի տէ թէփթիշ էթմէք ֆախտէի շէյ լա պիւրի, էյէր գարտաշճա նասիհաթ էթմէք իշին օլա . եախօտ կերէք եաղըտա , կերէք վաղ էթմէքտէ , գապահաթըլը անմայարագ գապահաթը զէմմ էթմէք իշին օլա : Լտքին զէմանէտէ գարտաշըլըն ատը գալմըշ . հէր քէ սին կեօղէյիպ թէփթիշ էթսիյի օթուրուպ գաղտըլը եէրտէ գապահաթըլը օրթայա վուրուպ , գապահաթընա թէրադգի էտէրէք , վէ պէլէքի գապահաթը օլմաուրըլը եէրտէ՝ ամէլ լէրինէ թէրս մանալէր վէրէրէք՝ զէմմ էտիպ աաընը գըրմագ իշին տիր :

Էյ տօսթուժ , շիմտի սահիհ ֆասըլնէ օլտու զուճա իլըամ օլտուճն մու : Եօգ , էյէր պու գա տար լադըրտըտան սօնրա տա իլըամ օլմազան , սէնի սէօզ ալլարար տէփթէրինտէի լէսիտ է տէրիմ : Լտքին պէն սէնի հագպը սէվէր ատամ պէլլիէմիշիմ , ինշա Ելլահ հագպա գարըլիզար էթմէզսին . վէ սէնին օ գատար սէօզ ալլամազ ատամ օլտուզուճու պիլսէմ , շիմտիյէ գատար սանա իգրար էթսիյիմ սատագաթը՝ շիմտէն սօնրա ինքեար էտէրիմ :

ԶԱՄԻՓԼԻՔ ԷՏԷՆ ՊԻՐ ԿԻՒԶԷԼ
ՏԵԼԻԳԱՆԼՈՅԱ

Պէնիմ աղիղ թէյղէ զատէմ,

Սէնին օլ թարաֆա սէլամէթ վուսուլին խա-
պէրինտէ իֆրաթ շաղ օլաոււմ. անճագ մասլա-
հաթին տահա սուրէթ պուլմասըղընա թաաճ-
ճիւպ էթմէմ, զիրա պէն զէմանէյի էյի պիլի-
րիւմ: Քիպար գըսմընըն առէթի տիր, աղլաշըպ
աման տէմէյէնէ՝ չօճուգ աղլամայընճա՝ սիւտ
վէրմէղէր տէրէր. աման տէյիպ՝ խաքիսիայ օլա-
նա՝ էֆէնտիլքէրինի պահասըլա սաթմապ ի-
ջին, վէսիլէր պուլուրլար. սուր պապալըմ
տէյէրէք սուուպէթէր կեսթէրիպ ինլէտիրլէր,
օնոնլա արողարընտան կեզտիրէճէք էթպաա
վիյտա էտէրլէր: Սէն տահա չօճուգ սուն,
կին օլուր սէն տէ էօյրէնիրսին. զէնկինին կեսն-
լիւ օլունճա, ֆուգարանըն ճանը չըգարտէտիք-
լէրինի՝ սէն տէ թէճրիւպէ էտէրսին: Օնլար
պաղը քերրէ տէ վէլէտիզնա չինկեանէլէր կիսի,
փարայը փիշին ալմայընճա, գուլթուսունասքի
ճանալարը կեսթէրմէղ:

Սէն շիմաի էքեապիր արասընա կիրտին, պիւյ-
լէք սաաւլար ըլա գօնուշույօրսուն. էանի, տէօ.

քիւնթիւ արասընտա ֆըրթընայէ թու թու ընդ
սուն , Ալլահ միւսինն օլսուն : Օ մուխաթարալը
տէրեաւէն սէլամէթ չըգմաղա՝ պէն սանա կե
միշիլք էօյրէտէմէմ : Պու իլմի սանա՝ նասի
հաթաէն զկատէ քենտի թէճըրիւպէն էօյլէ
տիր . ֆադաթ ուշանըգ օլ , էիւզաէն կեօրիւնէն
թափըրարա գափըլմա . թօգ կեօղլիւ կեօրիւն ,
նէ պիւշիւյէ նէ քիւչիւյէ կեօնիւ կեօսթէրմէ ,
իլէրի կեւմէք սէփտասընա գափըլմա . պունըր
ըլա սէլամէթի պուլուրսուն :

Անճադ սէնտէ պիր թադսիրաթ վար.քի , պիր
կիւն սէնի պիր պէլայէ ուղըատըր , քեամիլլիյի
էօգ տէյի աւընը պօղար . վէ գօրգարըմ , հէ
վէս էթալիյինէ պիր կիւնսէն տէ վիւշման օլուր
սուն : Սէն պուրայա ուղըատըրըն զաման՝ պիր
ալ գուլաղընա դօտում ուսու . լաքին պէնիմ
գըլասըմա կեօրէ՝ մասլահաթ օլ գատար էլլէմ
տիր.քի , պու պաստէ սանա մուֆուսսալ պիր
նասիհաթ էթմէսէմ , օլան մուհասպսթիմտէ
գուսուր էթմիշ օլուրում :

Կերչի սէն պիր եագըրըգըլը էլիտ սին . լաքին
քենտինէ օ գատար թափընմըլըն.քի , տէվէ .
թինի իգպալլինի կիւզէլլիյինտէ սանըօրսուն .
ազընը ֆէքրինի օնա վէրմիշ , քենտինի էօյլէ ու
տըրմըլըն.քի , չէհրէնի պիր մահիթուպ սանըօր
սուն . քենտինի կեօքտէն էնմիշ տիւրրի եէքթա ,
եախօտ պիր մէլէքսիմա եէրինէ գօմուշսուն :

Պու զիւլում իւլէ քենտինէ էօյլէ տիւլէն
վէրիօրսուն.քի , պիր ֆահիշէ տէ օլսա , պիր
րագո օղլանը տա օլսա , պու գատար եափա պի
լըր : Եիւզիւնիւ եօլտուրմադ , գաշլարընը ալտըր .

մագ, իբր կիւնտէ պիր թրաշ օլուպ՝ սաաթ սաաթ փէրտահ էթսիրմէք, եաղլար՝ գօգուլար սիրիւնմէք, պիւթիւն կիւն այնտնն գարշըսըն տա քենտինէ տիւզէն վէրմէք. շէօյլէ քի էյէր այնտար աշընըր շէյ օլսա, այնաճըլարա իշ փէյ տա էթմէքտէ գարըլար ըլա եարըշա չըգարտըն :

Գըյաֆէթինին նիզամընը տա եիւզիւնիւն տիւզէնինէ ույտուրուրսուն յ աուրուշունու, եիւրիւլիւշիւնիւ, գօլ սաղլայըշընը, փարմագլարընըն գըմըլտանըշընը, սէօյլէյիշինի, կիւլիւնէր տուտագլարընը, եարատըլըշնտան օ դատար չըգարըրսըն. կիւզէլ օլայըմ՝ զարիֆ կեօրիւնէյիւմ տէյի, քենտինէ օ դատար զօր վէրիւսին քի, կիւզէլիք ուղուրունա՝ պիւթիւն էօմրիւնիւ է զիւէթտէ կէշիթիօրսուն :

Տիւնեատէ ագլը ֆիրասէթի օլսն ստամ՝ կիւզէլ կեօրիւնմէք ուղուրունա քենտինի էզլիւնէթէ դօմագ տէյիլ, կիւզէլ կեօրիւնմէք սէվ տասընա տիւշէճէյինի պիւլէ ագլըմ՝ քեսմէզտի :

Պէնիւմ գըյաղըմ, սէն շիւսի՝ ալէմ պանա պագար, խուսուսա գարըլար պանա հայրան օլըր գըյասընտա սըն. ալէմ պէնի ոէօյլէր, հէր ճէմիւէէթտէ պէնիւմ սօհպէթիւմ օլուր զանն էտէրսին : Սանա սօուգ պագանա ճանըն սըգըլըր, վէ կեօղիւնիւ տիքիպ՝ տըգգաթըլը պագմայանա՝ ֆիքրինտէն շաշգըն տըր, թապիաթի եօգ տէրսին. էօյլէ տէյիլ մի :

Հէլէ գարըլար՝ կեօրտիւքլէյի վուրուլըր, շապան օլուր, քենտիւլէրինի սանա պէյէնտիրմէք իշին նէ եափաճագլարըն պիլմէզլէր սանըրսըն :

Հէլէ շու չըլընըլա : Գուզում, կիւլճէնմէ

տէ , սանա տօղը ուսուցնու ւէյլէյիմ : Պելլրմիսին
քի , սէն խալգա քենտինի պէյէնտիրըյօրում
տէտլին եէրաէ , հէր քենտին ճանընը ուղայօր
ուուն . խալգ սանա հայրան օլույօր զանն էթտի
ին եէրտէ , ալէմ սէնի զէվէլէնիյօր . սանա ա
շըգ օլմուշ գըլաս էթտլին քիմսէլէր իւսթիւնէ
կիւլիւպ՝ զէվէլինի չըգարըյօրլար . օնու տա պի
լլրմիսին : Իօգ , էյէր պէյլէ օլտուղունա ինան
մազուան , տիւնէպը շաչքն եէրինէ գօմուշտուն :

Եղքէքլէրի տէրսէն , պու սէնին էթտլին պէյ
էնէճէք շէյ օլտայտը , խալգ օնու չօգտանգուէ
լանըրտը : Ալէմտէ հէփ էյլէ էտէյտիլէր , տիւն
եամըզ նէ կիւզէլ թիմարխանէ օլուրաու պիլլր
միսին . տիւնէանըն իլինէ պագաճագ , տէվէթ
լէրի խտարէ էտէճէք՝ քիմ գալլըրտը . ալէմ գա
շընը թրաշընը եափմաղա տիւշսէ , կիլիմինէ
գուշամընա նիզամ վէրմէյէ տիւշսէ , վագ թի
նին նըսֆընը տիւզէնտէ կեցիրուէ , նըսֆընը տա
խալգ պէնի կեօրսին տէյի ոալլանըպ կեզմէքտէ
կեցիրսէ , մասլահաթա քիմ պագարտը . տիւնէա
տէլիլէր թիմարխանէսի օլուրտու :

Իմտի հէփտի պէյլէ էթտիքտէ՝ հէփտի տէլի
սայըլըրտա , սէնին պէյլէ էտիպ՝ ուսլու սայըլ
ման՝ նէտէն մուգթաղի տիր : Եյլէ իսէ խալգ
սէնի տէլի եէրինէ գօտուղունա հիչ վազէֆէն
օլմայօր :

Տարըմա գարաաշ , տարըմա . զերա մաղա
հաթ սէնին թախմիլինտէն պիւյիւք տիր : Վէ
պէնիմ սէյլէտլիւմ՝ սանա նէ թաղիր էթմէք
իլին տիր , նէ սէնի զէվէլէնմէք իլին . ֆագաթ
սէնի չիրքին կեօսթէրէն չըպանընա թիմար էթ .

մէք իջին տիր:

Հագ սու առւր քի, ատամը սէվտիրէճէք չէյ-
լէրտէ, կիւզէլէք տէտիքլէրի՝ ֆաղիլէթլէրին
էն էտնաաը աըր: Պիր ատամը ագըլը աըր, քեա-
միլ տիր, ճէսարէթլի տիր, գուվլէթլի տիր,
տինտար տըր, տօղըու տուր, ալիմ տիր, զիհ-
նի աջգ տըր, սլատիրէթլի տիր, վէ սուռնա քե-
զալէք ֆաղիլէթլէրի վար տէյի մէտհ է-
տէլէր. լաքին կիւզէլ տիր՝ շիրին տիր տէյի մէտհ
էթտիքլէրինի իշիթտիլին վաթ մը: Կերչի շու նէ
կիւզէլ ատամ աըր տէրլէր ամմա, պիր կիւզէլ
թայ տա կեօրսէլէր, շու նէ կիւզէլ թայ տըր
տէրլէր. նէ կիւզէլ տիր տէրլէր ամմա, քենտի
կիւզէլէք թասլամազ, տօղուշու հալինտէ տու-
րուրաւ. եօք, էյէր էգիլէպ պիւզիւլէրսէ, շու
նէ զէվգէք տիր տէրլէր:

Օնուն տա սէպէպի. չիւնքի քիշինին օպիր
ֆաղիլէթլէրի ագըլտան կելի, քիշի օնլարը
էտինիպ՝ սագլատըղը քենտի հիւնէլի տիր, օ-
նուն իջին մէտհէ շայեսթէ օլուր: Լաքին չէհրէ
կիւզէլէի ինսանըն քենտի մալի տէյիլ տիր,
քենտի հիւնէրի օլմայան չէյէ պէպիւրլէնմէք օ-
լուր:

Էլքէքլէրտէ պէօլէ իսէ, դարըլար պէյնինտէ
տահա պէթէր տիր: Կերչի դարըլարլն ագըլ սու-
գատարա եէթիշմէզ. լաքին քենտի գլլմէթլէրի
սալթ չէհրէլէրինին կիւզէլլէինտէ օլաուզուն-
տան, կիւզէլլէի քիմսէյէ վէրմէզլէր. չիրքին
օլանլար պիլէ՝ կիւզէլ իզ տէյի տուրուրլար. վէ
քենտիլէրինէ օ դատար պէյէնիրլէր քի, իւզէր-
լէրինտէ օլան էքսիքլէքլէրի պիլէ՝ պիր կիւզէլ-

ըբ սայարլար : Տիւնեատէ՝ պէն չիրքին իմ տէ-
հն գարը պուլմաղսն . տէյէն աէ վար ըսա , եիւ-
րէքսէն տէյիլ աիր . զիրա պաղը քեամիլ իբ սա-
թար գարըլար վար , պէնիմ կիւղէլ խիմ եօդ
տէր տմա , իչէրիսինտէն քենալսի վէք կիւղէլ
եէրինէ գօմուշ տուր :

Վէ կիւղէլ օլմաղընը սահիհ պիւէնլէր տէ՝
եարատըլըշտա օլան էքսիքլսի էլ հիւնէրի իլէ
թէքմիլ էթմէյէ չալըշըր : Պու պապաէ դարըլար
կիւղէլ կեօրիւնմէք ուղուրունա՝ տուրմայըլ ի-
ճատ էթաիքլէրի ըպպուլթաղը շէյլէրի սէյլէյ-
էճէք եէր տէյիլ . զիրա սալթ պէնիմ գալէմիմ
եէթիլմէդ . օնլարը եաղմաղա պիր գաչ քիի
թայեին օլմաղը քի , տիւնեա սօնունատէք գա-
լէմի էլլէրինտէն պրադմայալար :

Էրբէքլէրի զապթլարընա ալմադ սէվտաթ՝
գարըլարտա պիր պիւյիւք հըրս տըր . վէ չիւքի
եարատան պու հիւքմիւ քենտիլէրէ վէրմիշ տէյ-
իլ . օնլար տա պիլիլլէր՝ եախօտ զանն հտէրլէր
քի , էրբէքլէրի մէճպուր էթմէնին եօլու քէն-
տիլէրինի պէյէնտիրմէք տիր . եօլունու պէյլէ
պուլմուլար . կեօղէրինէ կիւղէլ կեօրիւնիւրսէք՝
էրբէքլէրի հիւքմիւմիւղ ալթընա ալըրըղ տէյի
գուրմուլար :

Խօյլէ օլտուգտան սօկըտ , տիւշիւն պիր քեր-
րէ . էրբէքլէրի տուղաղա տիւշիւրմէնին եօլու
պու օլտուղունու գուրտուգտան սօկտա . քենտի
գուլմտաղըլարը ալմաղը գուլմանան էրբէյի չէ-
քի պիլիլլէր մի : Հաթթա տիւնեատէ պիր իբ-
րահ էթաիքլէրի էրբէք վար ըսա , կիւղէլ կեօ-
րիւնմէք սէվտալլըա՝ քենտի էթաիքլէրի տիւղէն .

էրի գուլանան տըր :

Հէյլէ. քի տիւնեատէ հէր քես խալլըն ի թի-
պարընը էտին էյիմ, վէ գարըլարըն օլմաղսա՝ մա-
նի տէյիլ, զիրա օնլարըն ի թիպարը սայըտա էօգ .
լաքին էրքէքէրին ի թիպարընը գալանալըմ տէյի
չալըչըրքէն, սէն էրքէքէրէ քէնտինի ըզզիլ
էտիպ՝ գարըլարատա իբրա՛հ է թտիրմէյէ՝ ճանը-
նը թէփէլէյօրսուն :

Էյի քեսար տէյիլ մի պուլ : Սալթ սլիր քէնտին
քէնտինէ պէյէնմէն իլէն գալըյօրսուն : Օնտ
գանատ թըն օլտու գստան սօնկրա, կիլին գուլան
տա, քէնտի օտանտա պնանըն գարըլընտա սալ-
լան էաթ . քէնտի քէնտինի սէյր էյլէ տէ խօշ-
լան :

Էյ՝ սլիրատէր, ինտանըն իշի կիւճիւ պըւմու-
օլմալըլըմը . պիղ պու տիւնեայէ զարիֆլէք էթ-
մէ իշլին մի կեւմիշիզ : Օ աղալարըն արասընտա
նէյէ տէօնէճէքոին պիլնիմիսին . հէր քեսին մաս-
գարատը օլաճագսըն տէմէյէ ու թանըրըմ . զիրա
օ՝ պիր վիլայէթ տիր քի, քիշլինին ագլընա պա-
գարար, իշկիւզարըլընա պագարլար, կեօնլիւ-
նիւ սապընը արարլար :

Օրատը Եւրիպիդէս շաիրին տէտիլի վիլայէթ
տիր . “Ատամըն գալլպինէ պապարլար . ագլը
թամ օլմատըգճա, չէհրէնին կիւզէլլէյի հիչ
պիր իշէ էարամաղ, տէր : Ապգ՝ա կիւզէլլ կիօ-
րիւնմէյէ զիհին էօրան տատամըն ագլը թամ օլ-
մաղ : Պու ալիմ շաիր տէր քի, ինտան չէհրէտէն
Ֆարգ օլմաղ, մէշընպտէն Ֆարգ օլուր . վէ քէն-
տի էլինտէ օլմայան չէյէ ագլը վէրէն ատամմուս
ագլը օլամաղ : Զիրա կիւզէլլէք պիր չէյ տիր քի ,

քիշինին քենտի զապ[թընտա տէյիւ, պին թէյիւ.
քեսի վար . հիչ տէյիւ իսէ երլարըն տէվի իէ
պօգուլուր : Պղատուն Ֆէյլէսօֆուէն գալլինձի,
«կիւզէլ տէյի տաիմա պիր գարարտա գալանա
տէրիդ» տէր :

Պէն պու գատար սէօյլէտիմ ամմա, տաՀա
հիչ պիր շէյ սէօյլէմէմիշիմ . աղըր փորչալար տա
հա կեղիտէ տիր : Սէնի քիմ ետրաթարլընը պի
լըրմիսին . նիշին ետրաթարլընը հիչ տիւշիւնիւր
միւսիւն : Սէն պու տիւնեայէ քենտի իրատէ
թիւնլէ մի կեւտին . քենտի մէղադընը իճրա էթ
մէք իշլին մի կեւտին , եօգատ ուէնի՝ եէրին կեօյ
լուն սահիպի քենտի մուրատընը իճրա էթմէք
իշլին մի կեօնտէրտի :

Եա չիւնքի պու էօմրիւնիւ վէ էօմրիւնին
հէր նէֆէսինի՝ եէրի կեօյիւ եարատան վէրտի.
ինէ ինտնըրտան , տիւնեատէ եապանի հայվան
կիտի պաշըն պօշ եաշայասըն աէյի՝ մի ետրաթ
մըշ : Նէ՝ սանըրպն , պու կենձլիլին սանվոյաճադ
մը . եանաղընըն գըրմըղըլարը սօլմայաճադ մը .
եիւզիւնիւն փարլադըլը պուրոճմայաճադ մը .
«թափընտըղըն կիւզէլլիլի՝ էճէլ կելլալ պօղմայ
աճադ մը :

Եա չիւնքի պուէնլար յլաճադսա , սէն էօմրիւ
նիւ կիւնիւնիւ՝ թէնինէ տիւզէն վէրմէյէ պէլլ
էտիպտէ , ետրատանըն մուրատընը իճրա էթմէյի՝
նիլլին խաթըրնա կեթիւրմէզլին :

Ինտան տիւզէնի ճանընա վէրմէլի . թէնի քիշի
տէ ճանըն ալաթը տըր : Պիր չիֆթիճի ատամ
թօփրաղը իշլէտէճէք՝ պէլի , թարաղը , սափան
տէմիրինի կէճէ կիւնտիւզ թէմիղէլիպ փարաթ .

մտտա օլտա , Թարլատա իշ իշէյէճէյինէ՝ պու
ալաթլարը պոյնունա Թադըպ սալլանսա կեզսէ ,
չորպաճըսընըն հիզմէթինի էաա էթմիշ օլըւր
մու . իրթէսի դըշա՝ զախիրէսին կեօրէ պիլըր մի :

Էյեր օ չիֆթճիէ աղըլըրդ տէրսէք , Ալլահ
պիղէ էօմրին զաղէլ վադթի իչին , զսիսիրէ Թէ-
սարիք էթմէյէ ալաթ տէյի վէրտիլի Թէնէ՝ կե-
ճէ կիւնաիւղ տիւզէն վէրիպ փարլաթմաղա
չալըշան ատամա՝ ագըլըր տէյէ պիլըրմիլիզ :

Իթմատ էյլէ պիւրատեր , ոէն քենաի հալինի՝
տիշարտան կիօրէնլէր դատար կեօրէ պիլսէն ,
էթախլինտէն ութանըրսըն . զերա ինսանլարըն
իտինտէ տէ , Ալլահըն էօնիւնտէ տէ , տէլի սը-
րասընտա օլմագ՝ աղըրէզալէթ տէյիլ տիր : Փա-
ղիլէթ օլմատըղը եէրտէ դարաաշ , կիւզէլլիք օ-
լամաղ . վէ կիւզէլլիք զաիլէսինէ տիւզէն ատամ՝
Փաղիլէթ էտինէմէզ :

Պու սէվաշը պրագ գալըլար էթսին . զերա
կիւզէլլիք օնլարըն մալի միլքի տիր . ոէն պօզուլ-
մաղ կիւզէլլիք պագ : Չէհրէնին կիւզէլլիլ պիր
կիւլ տիր . քի , պիր սաաթ սիւրմէզ սօլար աէօ-
քիւլիւր , պիր խաֆիֆ եափրագ տըր . քի , վա-
գըթ ըիւզկեարը՝ ալըր պիլէսինճէ կեօթիւրիւր :
Արը կիւզէլլիք՝ ճան կիւզէլլիլ տիր : Սէն Թէ-
նինի կիւզէլլէթմէյէ չալըշարգճա՝ չիրքիւլէնիր-
սին :

Քսենոփոն ալիմ՝ տէր քի , “ Ճահիլին վիւ-
ճուտինէ տիւզէն վէրիլմիշ տէ կեօրիւրսէն , եի-
նէ կիւզէլ տիր տէմէ . զերա կիւզէլ օլմագ մէտ-
հինէ լայըգ՝ ճան գուլվէթիլ իլէ . քեամիլլիք տիր :
Կերէք , չէհրէնին կիւզէլլիլ՝ հէր կեօրէնի

Ճէլայ էտէր, տմնա գարըլար հապգընա . զիրա
օնլար պիւթիւն գըմէթլէրինի կիւզէլլէրտէ սոյ.
տըլար : Լտքին էրքէքլէրտէ գըմէթ՝ մէշրէստէ
տիր . մէշրէպի տէ չէհրէսինին կիւզէլլիսինէ ոյ.
զուն օլմատըգճա՝ իթիպար պուլամաղ :

Պու պապտէ Պըատոն պիր մէնգըպէտէն՝ Սոկ,
րատըն ալըընա պիր տուա գօթ , փուլթարա րէ.
ճա էթսիրիր . Պանա քերէմ էտին քի , տէրու.
նիւմ կիւզէլ օլսուն , վէ զահիրտէ օլանըմ՝ հէփ
տէրունիմէ ույդուն օլսուն , տէր :

Աննա տէյէճէքսին քի , պիրատամ էիւզիւմէ
պադմաղա մէշըէսիմի ալլայամաղ : Սէն էյլէ
ուանըրսըն . պիր քէամիլ առամ սէնի կեօրսիւք.
լէյն , նապընը ալըր . սէնին օ դըրըգ գըպփէ.
թին , էզիլէ պիւզիւլէ գըմըլտանըլըն . էլլէլին՝
էիւզիւնտէն աշաղա էնտիյի հօգ , տուրմայըպ
պըրըլարընը պուրար , գաշարընը տիւզէր , վէ
պունուն կիպի նիչէ հզիքլիքլէր հտէրսին . պուն.
լար սէնին նէ օլտուզունու չափուք ալլատըր :
Քենտիլէ օ գատար տիւզէն էտէն առամըն՝ գա.
ֆասը պօշ , մէշրէպի չիրքին օլտուզունու ալլա.
մագ՝ պիր պիւշիւք մարիֆէթ տէյիլ տիր :

Սէն պու մաագարալըզլար ըլա էօմրիւնինէն
էյի վագթինի պօշա կէչիրիյօրսուն . վէ պիր կիւն
էիւզիւն պուրուչուպ , թրաշըն պըրըրն աղա.
րըպ , պու կէչիճի կիւզէլլիսին պօղուտուգատ,
սէնի կիւզէլ կէօսթէրէճէք կիւզէլլիքլէր էտին .
մէյէ օլան վագթինի՝ թէլէֆ էտէյօրսուն . պու
էօմրիւն թէքմիլ օլաուգատան սօկրա , նէլէրէ
տարֆ էթտին տէյի՝ պիր պիր հիւսալ վէրէճէլին
վագթի իսրաֆ էտէյօրսուն :

Ճաննին սրդիւմասա տա , տիւնեատե խալդ ի-
թիսարը նաաըւատամարա էտէր՝ տըգգաթ էթ-
սէն , փէք կիւզէլ օլանն օլն էտէր , եօգսա փէք
քեամիլ , օգուսն շ' օլանն օլն . զիյատէ զարիֆ-
լիք էտէնէ՞ մի իքրամ էտէր , եօգսա զիյատէ իշ
պիլիւր , իշ էրինէ՞ մի : Պիր աթ սաթըն ալաճագ
օլսար , դալուլնա դըյաֆէթինէ՞ եիւրիւլիւ-
շինէ օյիայըշնա պագարլար . լաքին ինսանտա
պունլար արանմաղ : Պիլմէմ քի սէն քէնաինի
հայլան եէրինէ մի դօյօրսուն :

Մէշըէպինտէ թէրպիյէսի օլմայրա՝ դըյաֆէ-
թինէ տիւզէն էտէն աատմ՝ եափմատատամ պէն-
ղէր . փէք էյի պարմագըղդ պապտը օլուր , եա-
խոտ պալէլէրի տօնաթմաղա կիւզէլ պիր զիւ-
նէթլի օյմա սուրէթ օլուր : Սէնին տէ մէրամին
պիր կիւզէլ թաշա պէնղէմէլիսէ , օնու պիլմէմ :

Սէն պիր շէյէ եօրուլույօրսուն քի , պիր
կիւն իթիրէճէքսին . զայրը շէյէրէ սարֆ էտէ-
ճէյին վագթի՝ պիր շէյէ թէլէֆ էաէյօրսուն քի ,
պիր կիւն էլինտէն ուշաճագ : Պու սէնին էթ-
տիլին՝ պիր ֆաիտէսիղ փիւշմանըդ սաթըն ալ-
մագ տըր . զիրա հէր նէ գատար փիւշման օլտան ,
նէ իթիրտիլին իթիպարը էտինէ պիլերսին , նէ
ուշան վագթի էլէ կեթիրէ պիլերսին :

Պէն պու գատար սէյլէտիքտէն սնիրա , սէն
ատընը պու տիւնեատէ տէ , օպիրինտէ տէ ա-
դըլըլ զըրդօպ չըգարտըղընա՝ սէնին տէ ադըն
եաթմալլար : Եօգ , էյէր օ տա վաղէֆէմ տէլիլ
տէրսէն , զէնճիր իլէ պաղանաճագ տէլի սին :

Պու գատար սէրպէսթ սէյլէտիլիմէ կիւճէն-
մէ , սէյլէտիլիմ լագըրտըլարտան հիսսէ ալ , վէ

քենաին քենաինտէն՝ էթալին թափըտան ու
թան տա, իսթէրսէն պու սէյլէտիւմ նաթի.
հաթլարը՝ ստնա օլտն մուհապպէթիմէ վեր:

101

ՀԱԳԳԸՆ ՊԱՆԹՍԸԶԼԸԼԸ

Տօթում,

Տիւնեատէ սէն մէշքէպտէ՝ պիր տճապա,
տամ տահա կեօրմէտիւմ՝ էլպէթտէ հագ պէլլի
օլուր տէյի պէնի գանարմապա՝ պու գատար ու,
զուն մէթմուպ մու տէսէմ, վազ մը տէսէմ,
եազմագ լազլիմ՝ մըլտը: Չէքտիլին զահմէթի
պէյէնաիւմ, սէյլէտիլին իսպաթլարա թէմիլ
լէրէ սէօզիւմ եօլ. լաքին պէն հագգըպաթիւթ,
սըզ տըր տէտիւմ իսէ, տաիմա գառիալը գալը՝
հիչ աշիքէար օլմաղ տէմէտիւմ ա: Կերչի հագ՝
պիր կիւն տէյիլ իսէ պիր կիւն պէլլի օլուր տէ,
տիքլէրի՝ տաիմա սահիհ չըգմաղ. լաքին պէնիւմ
Փիքրիւմ՝ օ տէյիլ իտի: Օնուն իլին պու մէթմու,
պու եազմամտան մէրամ՝ սանա Փիքրիւմ ան.
լաթմապ տըր:

Հագգըն պաթիւթսըզլըյը տէտիլիւմ՝ հագգը
հէր քես թանըյօր տա, քիմնէ իճրա էթմէյօր.
օնու տէմէք իսթէրիւմ: Սէն շիմաի պու իքի լա.
գըրարմտան գանալն. լաքին օնունլա պիթմէլ.

էվկէլքի թէրս անլատըղընըն ճէզասընը չէք քի
էջրէնէսին :

Հէր քես՝ պէտխոյ Ֆէնա շէյ օլտուղընու
իշիտիր , եախօտ պիր քիթապտա օգուրսա , հադ
տըր տէր , լաքին օ հադգը իճրայէ կեղնճէ , քիմ
սէնին այաղը իլէրի վարմազ :

Բիճալին , քիպարըն պիրի օգուր քի , ֆուգա
րայը հիմայէ էթմէք՝ քենտի րիւթպէտինին պօր
ճու տուր , քեսպ իչին էթմէք՝ հարամիլըք տիր
պօրճու օլան՝ մէճճանէն , վէ զլումէթէն հիմայէ
էթմէք տիր . վէ Հագ թապլա քինտիլի օ մէսնէ
տէ էրտիրմիշ , զահմէթսիզ էքմէք եէտիրիյօրսա ,
էլէրին իչինէ եարամագ իչին տիր : Պունլարը օ
գուտուգճա , պու նէ կիւզէլ քիթապ տըր , հէր
սէյլէտիլի հագ տըր տէր :

Տէր ամա , մէշքէպլինի տէ թէպտիլ էտէր մի
ուպուտլյէէթ ալմայը վազ կեղնր մի . էթալի
էֆէնտիլիյէ գարշըրդ՝ կիզլի վէ աշիքէարրուշ
վէթ թալէպ էթմէյի վազ կեչէր մի . սատէ պիր
էֆէնտիլըք էթմէք նիլէէթի իլէ՝ քիմսէյէ պիր
էլլըք էտէր մի : Հաշա՛ . եինէ օ , եինէ օ : Իմտի
հադգըն պախթաղըղըղ տէյլիլ մի քի , թանըլյօր
տա իճրա օլունմայօր :

Ֆուգարայա սատագա վէրէճէք գտտար մալի
օլան աուամ՝ իշիտիր քի , արթմայօր եէթիլմէյօր
էօղլըրլէրի՝ հէփ պօշ լադըրտը տըր . մուրատ
օլունտուգտան սօկրա՝ հէմ եէթիլիլ , հէմ ար
թօր . սատագա պօրճ տուր . վէ պունա քէզա
լըք նիչէ նսսիհաթլար՝ տինլէր տինլէր տէ հագ
տըր տէր :

Լաքին հագ օլտուղընու իգար էթտիքտէն

սօնկրա , հիշ պիր պիհոտէ մասրաֆընը էքսիւ
ալիֆ մի . շէյթան եօլունա խրաֆ էթախի ագ-
ճէյի՝ չեվլիրիպ գարտաշընըն ուղուրունա սարֆ
էտէր մի : Նէ միւնասիպէթ : Ալլահ տահա ղիւ-
ատէ տէ կեօնտէրսէ , օնու տա թօփրար , սէ-
ֆասլնա խարճ էտէր . օ իգրսր էթախի հագ՝
խաթըրնա պիլէ կեւմէգ : Ֆագըր հագգըն պախթ.
սըզըրը տէյիլ մի պու :

Ալեմին պիրի՝ ինսանլարըն հէփսինի պիր
թէհտէն եափըմըշ պիլմէլիյիզ աեր . քիշ քէն-
տիյի ինսան , էլէրի հայվան նաղարլըլա պոգ-
մագ՝ հէմ թապիաթէ զըտ , հէմ Ալլահն էմ-
րինէ գարըր տըր տէյի եաղմըշ : Օգույան՝ փօհ ,
նէ կիւզէլ եաղմըշ , սէօյլէտիյի հէփ հագ սըր
տէր :

Օնսան սօնկրա կիւճիւ եէթիշէն զուրու վազ
կէշէր մի . պիւյիւքէլը քիւշիւքէրէ տահա խօշ
մուամէլէ էտէր մի : Եօգ . եօգ . օ պէյէնտիքէրի
հագգըր իճրա էտէն եօգ , քիմնէ պիլտիյինտէն
գալմոգ : Պէօյլէ թանըրըպ տա , իճրա օլունմա-
մագ՝ հագգըն պախթսըզըրը տէյիլ մի :

Վազ տինլէմէյէ կիտէրլէր . վախզ նասիհաթ
էտէր, խաթըրնըր ինճիտէնէ հալալ էտին . աիւշ
մէնիւնիզէ էյլէք էտին , էյլէ էթմէյէն աւամ
քրիսթ լյանըգ խմինէ լայըգ տէյիլ , էօյլէ աւամ
լարը՝ էօյիւթլէնմիշ էվլատլարըն սէֆթէրին .
տէն րէսիտ էտիպ՝ Ճէհէննէմ ճանլարը սըրա-
սընա գօմալը տէյի , հէր քէսի իլգամ էտէր :

Քիլիսէտէն չըգարքէն խալէրն սէօյլէտիյինի
տինլէ , մաշ-Ալլահ , քեստի . չօգ աւամ տըր ,
սէօյլէտիյի լագըրտըլարա ճէվապ եօգ , հէփ հագ

տըր . հազիւդաթ եւա տիւշմանըմըզտ հալտլ էթ .
մէլի , եախօտ ճէննէթտէն վազ կեշմէլի տէրէր :
Իշլտէն զանն էտէր քի , սեօլէնէն վաղտէն
ճէսիմ մէյլէլէր չըգաճագ , հէր քեսին գալտի .
նէ թէսիւր էթմիշ . պոռնաան սօկրա սրթըգ հէր
քեա նէֆտինի եէնիսլ , պոռ ազիմ թէնպիհի իճ
րա էտէճէք : Պոռ ճիւմէլէ իլէ , քիմ վարըր տիւշ
մէնի իլէ պարըշըր . հէր պիրինին պիրէր վէսիլէ
սի վար . հաթթա պիր սաաթ կեշտիքտէն սօկրա ,
օ հագ տըր տէտիքլէրի վազ՝ քիմնէնին խաթըրն .
տա տէլիլ : Պոռնտան զնյատէ պախթաղըգ օ .
լուր մու :

Օպիր վաիզ՝ իշ իւ իւշըթէ գարշը , թէն կիւ
նալէրինէ գարշը վազ էտէր . պէքրինին տէրտիւ
մէնտ հալնի , զինաքեարըն մուրտար էօմիւլ .
նիւ , կեօղէրի էօնիւնէ դօր . միւպթէլա օլանլար
ութանըր , դօրդար , աղլար , հագ տըր՝ սօկրա
սեօլէյօր տէլի , հագգը իդրար էտէրէք՝ քիլիսէ
տէն չըգարլար :

Փախտէսի . հանկիլ պէքրի խոշյոռնտան վազ
կեշէր . հանկիլ զինաքեար թէօվալէյէ կեշիլ : Սէ
պէպի՝ հագգըն պախթաղըգ տըր քի , հէր
քեա թանըրքէն , քիմնէ իճրա էթմէզ :

Ալահըն թէնպիհինտէ՝ խըրսըղըգ էթմէ տէլի
եաղըր տըր . հէր քեա պիլըր , յաքին աղլամազ
կիպի տուրուրլար : Ալաիլին պիրի չըգար թարիֆ
էտէր . դարտաշընըն գանընը էմէն մուամէլէ
ճիլէրէ , միւշթէրինին կեօղիւնիւ աշան պաղըր .
կեանլարա , էլ չափուքըուղու էտէր՝ արշըն էն
տաղէ գուլանան , վէզնէ թէրազի գանթար
թութան տիւքքէանճըլարա , էթտիքլէրի՝ խըր .

սրղըլդ օլտուղուհու անկատարը : Գիւղուլն տալա
թուլթանլարա , կիւճիւ եւ թմէյէն ֆադըլլա
իլամ պինտիրէնլէրէ , շիրրէթլէ թէլպիսլէ Է,
տէնլէրէ , եալան շահիտլէրինէ , վէ պուհա քէ
զալլէ նահագ իշէրտէ կեզէնլէրէ , Էլէն մալնի
չալար՝ խըրսըզ օլտուղլարըն աշխեսար էտէր :

Գալլի խապէր վէրէնլէր՝ Էօյլէ տիր , հագը
վար տէրլէր . լաքին Էլաէն ալտըլը հարամը՝ կէ
րի վէրէն քիւմ . թուլթուղու եօլտան կերի
տէնէն քիւմ : Պուհլար հէփ հագըլն պախթ
սրղըլը տէյիլ մի :

Պազը գարըլարա նասիհաթ էտէնլէր օլտը ,
գօճալարընա իթաաթ էթմէտիքլէրի , Էվլա
լարընա մուգայէն օլմատըղլարը , Ալաճնէ կէ
րինէ գարըլ սըր : Զարիֆլէյի Էլաէն պրագմա
մագ իշին , պազար եօրթու կիւնլէրի պատարագ
սըզ գալմագ՝ քիլիսէնին թէնիտիհինի պատմագ
սըր : Գօճասընը պարմաղա մօլալըպ՝ սանալը
նը մօլտուրմագ իշին , տիւրլիւ տէքլէր մօլալ
լար գուլանմագ՝ նիքեահ շուրուլթունա գարը
կիւնահ սըր : Զարիֆլէք սէվտասըյա սէֆիլէք
էթմէք՝ հէմ Էվլինին երգըմընա , հէմ տիւնա
նըն պօղուղլուհունա սէպէս կիւնահլար սըր
տէյի՝ սէյլէր գանտըրըր :

Իշիտէն գատընլար՝ չօգ գուլալը տէլէք
տամ սըր , պագ շունլարը նէ կիւզէլ պիլլօր
հէր սէյլէտէյի հագ սըր , ինքեար էտէմէյիլ
տէրլէր :

Տէրլէր ամմա , նէ մէյվէ չըգարըրլար : Նինէ
գօճասընըն հատտի վարըսա , պէն շունու շէյլէ
խթէրիմ տէսին . պագ Էվտէ գօփան արպէ :

տէյէ : Չօճուգլարա տուա էթտիրտինիդ մի տէյի՝
հինէ սէսէմէլէրէ սօրար : Պէլքի պաշլարընը
պաղլամագ իչին՝ սլագը քերրէ էօնիւնէ կէթիւ-
տիրսէ , օ տա զարիֆլիքտէ գուսուր օլմամագ ի-
չին տիր : Եարըն պաղար տըր , պագ քիլիսէյէ
կիտէր մի . հօսմա գլլաֆէթ իլէ կիթմէտիյի
էյի , լիքին քեամիլ գլլաֆէթ իլէ կիթմէյէ՝ պէն
մասգարա տէյիլ իմ տէր . քեամիլ գլլաֆէթ իլէ
էվլատլարընը քիլիսէյէ կիթիւրմէյէ ութանըր
քի , խալլգ կեօրիւր տէ պիր շէյ սէօյլէր տէյի .
լիքին հօսմա գլլաֆէթ իլէ սէյլէ , համամա
կիթիւրիւր , նէ խալլըն կեօրէճէյիին տիւշիւ-
նիւր , նէ սէօյլէյէճէյի շէյի սայար : Գօճապընա
թիգկիսաշլարըր տէքքի տօլապը պօղաթ մը : Օ-
լան զարիֆլիքլէրին պիրինտէն կերի գալլի մը :
Երնէ էսքի համմամ էսքի թաս :

Ես օ ինքեար էտէմէտիքլէրի հագ՝ նէրէտէ
դալըր : Օնու արամա . հագգա պէյէնմէք պաշ-
դա շէյ , իճրա էթմէք պաշգա շէյ : Սէֆիլ հագ-
դա՝ պունտան պէթէր պախթաղըրգ օլուր մու :

Պէն պու դատար սէօյլէտիւմ , պագը ինսան
թագսիրաթլարընը սէն հէփ տիւշիւն տէ , պա-
դալմ հագգը իշլտիսլ՝ իգլար էթտիքտէն սօն-
րա , իճրա էտէնլէր դաճ քիշլ տիր : Պու սէֆիլ
հագգըն հալն նէ տիր : Խալլըն գալլսինէ թէ-
սիր էտէմէք՝ հագգըն պախթաղըրը տէյիլ
մի : Պունտան զլյատէ պախթաղըրգ նաօրը օլուր :

Հագ տըր , պէտ խուլլարը պրագմալը , Ալա-
հըն էմրի իւզըէ եաշամալը տէրիլ . օնտան սօնրա
իգրար էթտիլիմիդ հագգը իճրա էթմէյէ՝ հիչ
պիր հարէքէթ էտէրմիլիլ : Պէլի . հագ տըր ,

քենտի նէֆսիմիզէ օլտն աշգը եէնմէլի տէտիլի միզ եէրտէ , նէֆսիմիզէ իրատէթիմիզ իլէ թէս լիմ՝ օլուր՝ էսիրլիի գապուլէտէրիզ : Եօյլէ տիր , պու թու թուողում եօլ ճանրլը դայպ էտէճէք : Եա պիր աթում կերի կիթմէնէ : Կերի կիթմէ տիլնտէն մատա , կիւլէ օյնայա՝ սէյրտէրէք ի լէրի կիտէր :

Տօսթում , հագգըն պու պախթուզլըղը տըր քի , տիւնհա կիթտիքճէ ֆէնա պուլույօր զերա քեօթիւ խպրէթէր , կիւնահ սէպէպլէրի , պէտ խույլարը եօյլէ ալթըրյօր քի , հագգըն պայրա ղը ալթընտա քիմնէ գալմիօր :

Էրքէքլէր օլտուն , գարըլար օլտուն , կիւնա հա տիւլէր՝ կիւնահ իշինտէ եաշարտա , հագգը կեօրմէտիքլէրինտէն տէյիլ . կեօրիւրլէր , թանըր լար , իգըար էտէրլէր , լաքին իճրայէ կելինճէ՝ գաշընըրլար :

Պիր զաման պիր գարը վար ըտը , եիւղիւնիւ կեօղիւնիւ պօյալար , ալ չըտան եափմա գաւգ լայա տէօնէր , էօյլէ չիրքին օլուրտու քի , ալա պիւլճիւք կիպի եիւղիւնէ պագըլմաղ : Պիր կիւն պուլունէ էօնիւնէ պիր այնէ թու թուողար . քեն սի բէնկի իլէ պօյանըն չիրքինլիլի կեօթէր տիլէր . պագաղ , պագաղ , հագ տըր , ֆէնա օլույօր տէտի . տէտի ամմա , օնտան սօկրա իւս թիւպէճի պիր մապլագ . էքսիք մի սիւրիւնիւր տիւ : Հաշա . եինէ պիլլիլինտէն գալմաղ :

Թէրէնցիոս ալիմ՝ “ Հագ տիւլմէնլիք փէյտա էտէր , տէմիշ իսէ , հագգը սէօյլէյէն առամ՝ սէօյլէտիլի առամըն գալպինէ աօգանըր , կիւ ճէնտիրիր տէմէք իսթէմիշ : Լաքին զէմանէնին

ատամբնն էթտխինէ պագընձա , հագ քենտի
քենտիէ տիւշմէնլիք փէյտա էտէյօր . զերա
քիմնէ սէթինէ ուղլամայօր :

Տիւնէտտէ հէր էյլլէ իթիպար օլունտուգ-
տան սօնրա , հէր քէս էլէ կէթիթէյիմ տէյի չա-
լըլըր : Հագգա կիլինձէ , հէր քէս պէյէնիր , ի-
թիպար էտէր , մէտհ էտէր , լաքին քիմնէ եագ-
լալմալ :

Հագգըն գութաուզըլըլուն տէյիլլմի քի , հէր
քէս տօղլույու էլտէ արայըպ , էլին հիլլէսին
տէն եալանընտան իպա էտիպ տէ , քէնտի իշի-
նէ եարատըգձա՝ հագգը ինքէար , վէ պէլլէի
եալանա եէմին էտէր . հագգըն գութաուզըլ-
լուն տէյիլլմի պու :

Պէյլէ տիր տօսթում . հագ տէտիլին՝ եաղ
կիւնէլինէ պէնզէր , կիւզէլ տիր , փարլագ տըր .
լաքին ալթընտա պուլունմայալըմ տէյի՝ հէր
քէս գաչար :

Քիշի քէօթիւ նէֆսինի եէնիպ , պէտիուշ-
լարըր դըրըպ , իշիթտիլի հագգը ամէլէ Կօմագ՝
ջօգ զահմէթլի շէյ տիր : Նէֆսին էօզլըլըլինէ
Կուլագ վէրիպ տինլէտիքձէ , հագգա եան չը-
Կաձաղըմըպ՝ նէֆսէրիմիզէ հագ վէրիլիզ :

Պունլար հէի հագգըն պախթըլըլըլուն տէյիլլ-
մի : Յէրլի էնձամընտա պու պախթըլըլըլ՝ էլ
պէթտէ հագգը թանըլըպ տա իձրա էթմէյէն-
լըրին օլուր , թանըլըպ տա սօնրա իձրա էտէի իշ
տէյէնլէրին օլուր քի , իձրա էթմէյէ վագըթ
պուլամայաձագլար տըր : Մնաղ պէն սէյլէ-
տիլիմ լագըրտըր իսպաթ էտէ պիլտիմ սանը-
լըմ :

Հազգըն պիր տիւրըն պախթարըղը տահա վար. եանի , թանըըպ տա , տիւնեա սայընթը լարընա դուրպան օլմագ վար. լաքին պու էյլէ պիր ուզուն մատտէ տիր քի , պուռնտան մու Ֆասաալ պիր մէքթուպ տահա միւհթաճ : Օ. նու տա պիր վագթի տիւէրէ պրագալըմ , պիր կիւն տէ օնու սէյլէշէճէք վագթթ պուլուր ուղ :

Իմտի պանա սոր քի , խալդ նիշին պէյլէ շազըն տըր . պէտխուլարա դարչը իշիթաթէրինի հագ տըր տէյի իգրար էպէրլէր տէ , նիշին խլահ օլմալար տէ :

Պէնիմ գըյասրիմ՝ պուռնուն սէպէպի իբիտիր . պաչը սէպէպ՝ քենտի նէֆտիմիլէ օլան՝ օ չիլէ . պազ մուհասպէթիմիլ տիր քի , պէտխուլարա դարչը հէր իշիթաթիմիլ օգուտուղումուղ էլլէ . րի՝ հագ տըր տէյի իգրար էտէր . լաքին քենտի իւսթիւմիւղէ ալարմալ , էլլէր իշին եաղըմը , էլլէրին հագզընտ սէյլէնիսօր տէյի ինանըրը , հէր քէսէ հագտան մուաֆ օլմալա՝ պիրէր վէ . սիլէ կէօսթէրիւ , օնուն իշին էլտէ ֆէնա կէօ . րիւնէն՝ քենտիմիլգաէ զարարըղ օլուր , էւղը կէօ . թիւրիւր եէրի պուլունուր :

Իքինճի , հագ տէտիլիմիլ խալալ կիպի կէլիւ կիւշէր , դալպիմիլգաէ էէր էթմէլ . էէր էթմէլ . ինտէն , մուրատըղտա նիլէէթ պրագալ : Պիր եանտա հագգը տիւլէրիլ , օպիր եանա տէօնէր՝ առէթ էթտիլիմիլ խուլարը իշէտիրիլ . էինէ օ . եարանլար օ եօլտաչար , էինէ օ . տիւշէ կէտիլի . միլ գարըղդ մասլահաթլար . օ հագզըն նու . րու՝ պիր շիմէք ըըղը կիպի՝ պիր փարլար , պիր

տէ սէօնէր, երեսն էվ վէլքի գարանըդ գալըր:

Երեսն հէր քես էսքի սէնաաթինէ տէօնէր, էվ վէլքի աշնալըդլարը արար, էսքի խոյլարա պաշլար. ֆադըր հագ ունուաուլըր գալըր: Հսթթա քիմին խաթըրնա կեւէ, ֆէնա ֆիքի կիպի կերի աթար, քիմնէ իրթիքեապ էթմէդ. մէշընսի խաւհ էթմէյէ պիր ճիւղի հարէքթ աշիլ, զաֆիլ մէշընսիմի խաւհ օլուր աշիլ գօր գարլար: Խաւհի նէֆա էլըմ օլաուլու՝ զաֆիլ խաթըրլարնա կեւէ, պու նէ եէնի շէյ աիր աշիլ՝ եիւրէքլէրի թիթիւրէր: Հագգըն սէյլ լէսիլ ալըլըդ՝ կիւճ շէյ աիր. օ խույտան վաղ կեւէք՝ զօր շէյ աիր, օ քեարտան էլ շէքմէք՝ իրաա քեաէր աիր:

Նիհայէթ պու էօյլէ պիւյիւք կիւնաճ աշիլ. Ալաճ վաթթի հալէ պագար, մէրհամէթ էսէր. աշնագ պիւղ տէ պիր աղ քենաիմիլէ կեւէլիմ աշիլ տէյէ՝ կիթաիքճէ քենաիլէրինտէն չըգարլար:

Պուհտան մանտա, խալը նէ սէօյլէր. արգաւաշլար՝ քենաիմի սօֆուլուլա վուրմուշում աշիլ, իւսթիւմէ կիւլէր. վէ պունա քեղալիք պիր աղ էօղիւրլէր տահա վար քի, տիւնէա սայլնթըրլարնա միւթաալիլի աիր, օնլար օպիր մէք թուպա տուրսուլ:

Իմոի հագ պախթարը որըր տէալիլիմէ՝ աղըն էաթալի մը: Տահաճ պախթարը օլաուլուլու աշլ. լամագ իսթէրմիսին. պագ. սանա պէօյլէ պիր հագ մաստէ էաղայօրում, էօյլէ օլաուլուլու իսպաթ տա էաշօրում. պու ճիւմէ իլէ սէն երեսն աղլամայօրսուլ. պու հէֆաինաէն ղիյաալ:

պախթարդուդ տէյի՛ն մի : Զա՛վալը Հադ :

Պիր տէ տահա պանա պէօյլէ թապիրէր էթ աիրմէմէք իչին, ինչա Ալլահ տահա սէօզ անլար օղուքսուն . անճադ պու տէֆ'ա սանա տօսթլու զուհու թէքրար իֆատէ էթմէք իչին, իշպու մէքթուպու պանա եազարըրընա չօդ մէմնուն օլսում :

102

ՍԻԻԹԱՆԱ

Սէվկիւղիւ գըլըմ ,

Պանա պիր շէյ սուալ էտէյօրսուն քի, զէ մանէնին մօտասը՝ պիր տիւքքեանճընըն գարըր Հադգընա պիւլէ՝ գարար վէրմիշ տիր . անճադ սէն իքի ֆիքիլլի օղուփ, պանա սուալ էթտիլի նէ Հազզ էթալիմ : Համիլինի վաղ էթմէք կիւնլէրին եագըն ըմըշ . կերէք պունու, կերէք պուն տան սօնրա թանկընըն քերէմ էտէճէյի էվլա տը՝ պէն մի պէսլէյիմ՝ եօգոս սիւթանա մը թուլթայըմ՝ տէյի նասիհաթ տէյի նասիհաթ իւ թէմիշսին :

Այ օղուլ, պու շէյի խալլա սօրարսան , քեն տինի զէվգէնտիրիրսին . պիր քիշի զատ ա տամ գարըսը՝ սիւթանա թուլթայըմ մը տէյի՝ սօրաճադ շէյ մի տիր . զէմանէտէ էվլասընա քենալի սիւթիւնիւ եէտիրիր՝ համմալըն րէնճ .

պէրին դարըսընտան զայրը գալմատը . թէրզի ,
գալվաճ , տիւլէր , տիվարճը գարըլարը պիւէ ,
էվլաալարնը սիւթանայա պէսլէտիօր . սանա
այրս պէյիւ մի , սէն տէ պիր տտամ գարըսը
սըն , պէօլէ չիւքին հիւմէթի՝ պէն էտէյիւ մի
տէյի սորմագ՝ սանա եագըշըր մը :

Սէն քենտի վիւճուտուռու տագլամալա պագ
քի , գօճանա կիւզէլ կեօրիւնէսին . (սէպէտլէրի
սէ պու տուր .) սիւթ էմզիրիթէն , հէմ էթտէն
սիւշէրսին , հէմ րէնկին պօզուլուր . ծնտան սօգ
րա , օ սրգընթը չէքիլնր մի պէշիյին եանը պա
շնտա էսիր օլուպ գալմալը , նէ կիւնսիւզիւն
կիւնտիւզ տիւր , նէ կեճէն կեճէ . հէլէ սանա
եագըմալ , միւրթէքիպլէք տիր . չօճուպ էմզիր
մէք՝ պիր քէօլիւ գարըսընըն էտէճէյի հիւմէթ
տիր , քիսար գարըսընա եագըմալ : Էվլինի սէրն
մի սիւփիւրիւրսիւն , պուլաշըգլարը սէրն մի
եայգարսըն . ծնլարը էթմէտիքտէն սօգրա , էվլաա
լարմա քենտի սիւթիւմիւ էմզիրաէյիւ մի տէյի
սորմագ՝ շաշքընըդ տըր :

Զաւալըր ինտանըդ . պագ նէ տէրէճէլէրէ
էնմիշ . վէ էյէր սէն պու սուալինլէ՝ զէմանէնին
պու ատէթինտէն խաա էտէճէյինի ագլամ քէս
մէսէ , ճէվապ վէրմէյէ ճանըմ չէքմէզտի . լա
քին սուալինտէն մէրամ՝ պու ատէթէրէ ույ
մայաճագարն կիպի կեօրիւնիւյօր , պարի պէն տէ
սանա ֆիլքիմի սնկատայըմ : Վէ պու պիր ֆէնա
ատէթ տիր քի , խալք պիր պիրինէ պագարագ
մէյտան ալմըշ , տինսիղլիքաէն չօգ ֆարգը հօգ :

Պէլքի սէն , վէ զէմանէ ագլընտա օլանլարըն
հէփիսի՝ պէնի պալլանաճագ տէլի սանըրսընըլ :

լաբին չօգ տեֆ'ա պունուն կիսի զարարսըզ գը.
աս օլունան շէյլէր՝ գըյաստէն զկատէ զարարը
օլուր, վէ վիյատէ միւլահաղայէ միւհթաճ'առը:

Էվվէլա հադ թաալա գարըը հարաթաղաա,
պու սիւթիւ՝ նիջին հէմ՝ քիպար գարընա,
հէմ զարիպ եկիա գարընա վէրմիշ. պիրինէ
էվլատարըն պէսէմէք իջին վէրմիշ իսէ, օպիր.
լէրինէ զայրի նէ՞ հիզմէթ իջին վէրմիշ: Եարա-
տան հէր պիր ճինա մախլուգու պիր նիզամաա
հարաթմիշ. զարիպ եկիաէ չօճուգ պէսէսին
տէյի վէրմիշ. քիպարա վիյնէթ օլուն՝ կես-
թէրիշ օլուն տէյի՞ մի վէրմիշ:

Գարըլարոա նէ՞ ալա վար քի, զարիպ եկիա.
տէ պիր հիզմէթէ հարապըն, քիպարտա սիր
զայրի հիզմէթէ, հաիօտ հիջ պիր հիզմէթի օլ-
մասըն. հէփիսինտէ աղըզ՝ եէմէք եէյիպ, յա.
դըրաը եթմէք իջին տէյիլ մի. հէփիսինտէ կիօզ՝
կեսօրմէք իջին, գուլապ՝ իշիթմէք իջին, պուրուն՝
գօգլումադ իջին, սյադ՝ եիւրիւմէք իջին, էլ՝
թութմապ իջին, վէ քեզալէք հէր աղաթ՝ հէ.
փիսինտէ պիր հիզմէթ իջին տէյիլ մի: Եօգաա
զէնկին առամ՝ գարըլարը՝ համիլէլէքտէ ֆու-
գարանըն չէքտիսի սըգընթըը չէքմէզէր մի. համ
լնի վաղ հտէրքէն, օ աղըլարը չէքմէզէր. մի
վէաիր սըգընթըլարը՝ օնլար կիսի տէյիլ մի:

Չիւնքի հէփիսինին աղալարը պիր իսէ, Եա.
րատան հէփիսինի պիր հիզմէթ իջին հարաթմիշ
ըաա, սիւթիւ տէ հէփիսինէ՝ էվլատարըն
պէսէսին տէյի վէրմիշ:

Եօյէ օլտուգտան սօկրա, պէօյէ պիր էլէմ
շէյի՝ աաֆիլէյէ չըգարումադ՝ Եարատանա նաաթէօր.

լիւք տէյնը մի . պէօյլէ պիր զաթի վէ զիմէթի
օլան հիլմէթան դաշմագ, վէ անայլա էվլատ
պէյնինտէ մուհասպէթէ սէպէպ օլաճագ՝ պէօյ-
լէ պիր էլլէմ պաղը . քեօրլէմէնին սուլընէ : Օն-
տան սօկրա , էվլատըն անայա նէ պօրճու գալըր .
րահմինտէ սագլաաղը սըգընթը , տօլաթրէն
չէքտիկ աղըր՝ մը . էլինտէ իսէ օնու տա էթմէ-
սին : Պուռլար իրատէթէ պաղը սըգընթըլար
տէյլ . պուռլարը իսթէր իսթէմէլ չէքմէլի . լա-
քին սիւթիւլլէ պէսլէմէք սըգընթըսը՝ էվլատ
տուհա զիյատէ մագպուլ օլուր . իրատէթի իլէ
գանընը էմտիրմիշտիր , էվլատ անաւընըն տահա
ղիյատէ էլլիլինի պիլմէյէ մէճպուր օլուր :

Հագ թատլա իլք պասպալարըմըղը եարաթ-
տըրտա , օնլար տիւնէանըն փատիշահլարը իքէն ,
էվլատլարընը քէնտի սիւթիւլլէ պէսլէմէք սը-
ղընթըսընը չէօմէսին տէյի , Եւայա սիւթ անա-
ղըղը Ալլահ՝ մը էթտի . հաթթա էվվէլ զամանըն
անալարը՝ էլ սիւթիւլլէ էվլատ պէսլէնտիլինի
պիլմէյէր իտի պիլլէ . պուռ անաղըգ հիլմէթինի՝
ուսանմաղ չէքինմէլ , սէվէ սէվէ քէնտիլէր է-
անրտի :

Հայր Աբրահամ՝ անաշունչուն սէօղինէ կեօ-
րէ՝ մալտար ատամ ըտը . չօդ ալթուռնա կիւ-
միւլէ մալիք իտի , սիւրիւ սիւրիւ տապար-
լարը վար ըտը , վէ օնա կեօրէ չօպանլարը վար
ըտը . շէօյլէ քի տէօրթ փատիշահա գարը՝ իւլ
էիւղ օն քիլն ալըրտը՝ ճէնքլէմէյէ կեօնաէրտի,
վէ եէնտի : Պու ճիւմլէ իլէ գարըսը Սարրա՝ պիր
էվլատ Սահակը քէնտի սիւթիւլլէ պէսլէտի .
(Ծննդ. իմ. Դ.) օ գատար ապրէլին իլինտէ պիլ-

սիւթանա պուլամագմըտը :

Սամուէլ մարգարէ ետհուտի միլէթինին հա-
քիմի՝ եանի պաշըլտը . անասընըն սիւթիւնտէն
ղայրը սիւթ էմիլէ տէյիլ (Էմ . թագ . Խ . 23 .)
միլէթին պաշըլտըսա՝ էլպէթտէ րիւթպէի
ասամ ըտը :

Անալար էվլատլարընը քենտի սիւթէրի իլէ
պէսէմէք՝ Ալլահըն էմրի օլտուղուհա՝ Խծա-
շունչտան իսթէրսէն սանա դաթը չօդ իսպաթ-
լար կիթիրէյիմ :

Մէշուր Տափտու Րօմա ալիմէրինտէն փութ-
փէրէսթ իքէն , տէր քի՝ Պիր զաման է՛նլիլըդ
անատան տօղան էվլատ՝ անասընըն գօյնուտա
պէսէնիլրտի , ագճէ իլէ տաթըն ալընմըշ թայա-
նըն օտասընտա տէյիլ , տէր :

Պունլարա նէ հաճէթ , ա՝ Ճանըմ , դարըլարըն
եարատըլըշնտան պէլլի տէյիլ մի քի թա տիւն
եանըն իսթիտասընտան՝ Եարատանըն Ֆիքրի
պուլուտուշ : Պիր դարը համլինի վազ էթտիք-
լէյն , թապիւսթ տէր ագապ սիւթիւ էնտիրմէլ
մի : Էօյլէ իսէ , էվլատընը սէսէպսիզ եէրսէ՝
էլ սիւթիլիւլէ պէսլէյէն դարը՝ Ալլահըն էմրի
նի պասար :

Սէպէպսիզ եէրսէ տէսիմ , զիրա սիւթանա
գուլլամադ տաէթի՝ փէք էսքի տիր , վէ չօդ
էօրնէքէր վար . լաքին ասընտա սիր Էօլլու ա-
տէթ օլմադ կէրէք . եա անասընըն սիւթիւ օլ-
մատըղը իչին , եա անատը Էօլաիւյիլ իչին , եա
պիր զայրի հագ սէպէպսիլի գուլլանըլար ըմը :

Պալը գարըլար զաիֆ միզա՝ օլուր , պաղըլա-
րըն սիւթիւ ազ օլուր , պաղըլար իլէթիլ օլուր ,

օնկարա սէօղիւմ եօգ : Պէնիւմ տէտիլիւմ պուռն
լար տէիլւ պազը կիւճիւ գուվլէթի եերինտէ
օլուպ սա , պիւլիւքիւք էտէլիւմ տէյի էվլսաւ
լարնըլ քէնտիլէր էմգիրմէյէնէրէ սէյլէրիւմ .
պէյլէրէրն էթտիլի էօղիւրէլէ հիչ հապ վէրէ
մւմ . զիրա էթտիլքէրի եա սէֆիհլէք իստիսաը
արր , եա րահաթլըգ սէվտաաը :

Գլխավոր պոռ զէմանէ վալիտէրօնին պիւր
աղնա սօր, էվլաուարընը նիլէն սիւթանայա
վերիլէրօ պազը հապ սէպէպէրի օլանլարը ալ.
ըրարդտան սօկրա, պազըսընըն վէսիլէսի իքի
տիր, եա օ ուզընթըլը չէքմէյիմ, եա վիւլճուստ
տան տիւլմէյիմ տէյի տիր:

Պէնն տէ տէրիմ քի, էվլաաընը պէսլէմէք պիր
թաթը հիզմէթ աիր • պուռնուռն սըգընթըսընտան
գազմանըն աալը՞ նէ • պուռ սըգընթը Ալլահըն էմ-
րի իքեն, պաշընտան տէֆ էթմէյէ չալըշմադ նէ
օլտուն : Էթաթըքէրի պիւշիւքընէք սէֆի՛նէք զա-
րիֆըք ուղըրուռնա՛տա՛հանէ՞ սըգընթըլար չէք-
մէղլէր • աշնէնին գարըսընտա օթուրուպ սաաթ
սաաթ թարանըպ էօլուռնմադ ազ սըգընթը՞ մը
տոր :

Լեւոնի, վիւճուտտան տիւշմէմէք սէպէպի՝
սուլայքի սահա սիււլիւք կիւնիւօ օլմայո: Եււ-
վէնալշտիրին տէտիլի կիպի "Մէրամ" քէնտիւէ-
րինի սալթ Դօճաւարընա պէյնէտիրմէք տէյիւ: Եւ
վէ պէն սանըրմ' պու Ֆիքիրտէ օլանլար փէք
սո տրո:

Լաբին տեղեկիմ քի էջյէ օշա . պապ քի պոռ
պիկիւնս մէրամ տա իճրա օշա պիլլյօր մու .
էվաարնա էլ սիւծիւ եհսիրմէյէ , քենտի վիւ .

Ճուտու եւերինոէ դաւլյօր մու : Չօղունուն սիւ-
թիւ էնիւ, թաշըս, հիւմնալար, խասթէլքէր
կեթիւրյօր, սիւթիւ գաշըրմալա՝ իւաճա փեր.
հիւլէ միւհթաճ օլույօր . մէ չօգ տէֆ'ա թա.
պիւթէ զօր էտէ էտէ, պիւր տէրտէ միւպթէլա
օլուս, հէմ էթտէն տիւշէյօրլար, հէմ վիւ.
Ճուտտան : Պազը քերրէ տէ էվլաւարընտան
գըստանտըգլարը սիւթ փէքիշիւ, էօրտէլէնմէսին
տէյի էսիրկէտիքլէրի ալալը՝ ճէրրահլարէլի ին
փարչա փարչա տօլըսթ մալա մէճպուր օլույօր.
լար :

Պու սուրէթտէ պուսնլար նէ սէվապ գազա.
նըր . հաթթա պիւլիւքլէւք լահաթլըգ սէվաա.
սըլա՝ վիւճուալարընա վէ էօմիւրլէրինէ գաւտ
էտիւ, էլլէրէ պէնղէմէք իչլին քէնտի քէնտիլէ.
րինէ ճէլլաւ օլույօրլար : Օնուն ճէվապըն նա.
սըլ վէրէճէքլէր :

Պունա նիսպէթէն՝ էվլաւարընը քէնտի պէս.
լէյէն անալարա պադ . վիւճուալարը սաղ, ընէք.
լէրի եէրինտէ՝ թէնտիւրիւսթ օլուլար : Չիւ.
քի պու թարիգի եարատան էմր էթմիշ, գարը.
լարըն վիւճուաւունու փաքլէմէյէ եարայօրա,
պէսպէլլի քի էվլաւընա սիւթ էմգըրմէք՝ զարար
վէրմէտիլինտէն մատա՝ ֆախտէսի պիլէ օլմալը :

Պու պապտէ սանա չօգ էօրնէքլէր կեօսթէրէ
պիլլէրիւ . լաքլին պէն սէյլէմէյէ հաճէթ տէյիւ.
սէն հէր կիւն կեօգիւն էօնիւնտէ՝ զարիւպ էնթա
գարըլարընը կեօրիւյօրսուն քի, կերէք քէնտի
էվլաւարընը, կերէք էլ էվլաւարընը պէսլէ-
իւ, ետիքլէրի եաւան եաշըգ իքէն պիլէ, նէ
գատար թէնտիւրիւսթ տիւրլէր : Անճադ սիւլ-

տիբլէրտէն պէն թէյղէմի սէօյլէյիմ :

Պու հաթունն օն սէքիղ էվլաա սահիպի օլ մուշ ուուու . սիւթանա թութմաղա գուարէթի վար իքեն, հէմիսինի քենտի սիւթիւլէ պէսէլ . միշ իտի : Պու ճիւմլէ իլէ հիշ պօղուլմամբշ ըտը : Սէն թանրտըղըն զամանն՝ սէքսէն եաշընա եա գըն ըտը . օ եաշտա իքեն, եինէ նէ կիւղէլ օլ սուղու պէլլի իտի :

Սիւթանա թութար ըտը, լաքին չօճուղուն զայրի հիղմէթլէլինի կեօրմէյէ, վէ պաղը տակէ ճէ էմղիրմէյէ . զիրա գօճասը չօճուղ շամաթա . սընա թիթիղէնիր իտի : Հալա հայաթտէ ալթը էվլաաը վար, իիւթլյարըղընտա քենտի թէսէլ լաոյթըլար, Ալաճ գօրգուսու՝ գարտաշ մու հապպէթիլէ թէրպլէէ օլմուշըար, հալա էվլէրինին իջ ճէնէնէթ թասվիրի տիր :

Պու սէօղէր, պու միւլահալըլար, պիր ա նայը՝ էվլաալարընը քենտի գանըլա պէսլէմէյէ մէճպուր էթմէլսէ տէ, պուլաշքի անտըգ մու հապպէթին թահրէք էտէյտի :

Տիւշիւն պիր քերրէ այ օղուլ, նիչէ պիկիւ նահ մադօրմլար՝ սալթ էլ սիւթիւ եէմէք սեպէ պի իլէ՝ թէլէֆ օլուր : Թութաուպլարը սիւթու նայա մուգայէէտ օլան վաթ մը . նիչէլէր՝ իլէթլէրինին չօճուղա պուլաշտըրըպ էօլաիւրիւյօրլար :

Կերէք եէմէտէ իլմէտէ, կերէք սաիր շէյլէր տէ, փէրհիղ էթմէյիւպ, էմղիրտիքլէրի չօճուղուն գանընա կիրիթօրլար : Սիւթանայը էվտէ սագլա, նէ գաստար կեօղէթսէն՝ նաֆիլէ տիր . քենտի էվլնտէ օլսա, տահա ֆէնա :

Լաքին պուլնլար սա օլմայըպ, սիւթ եարա .

սա պիլէ, նէ սանըրսըն, սիւթիւն թապիսթի չօ.
Ճուղա ուլմայրպ' գանընըն իչինէ նիչէ չօճուգ
իլլէթլէրինէ, վէ պաղը քերթէ էճէլինէ պիլէ՝
սէպէօյ օլաճապ մաղարրաթ պրապմաղ մը :

Գլաւտիանոս նամ միււրի՜Ֆ՝ Բօմա իմիէրա.
թօլարընտան Ոնորիոս չասարը մէտհ էթալի
էէրտէ, սալթ անասընըն սիւթիւլէ պէսլէնմիշ
իտի տէր. զիրա պու առամաա մէտհ օլունա.
Ճապ շէյլէրին պիրի տէ, էլ սիւթիւլէ տամ.
ըննա պօղուգլուգ կիրմիշ օլմաուղը տըր: Ան.
սը՝ աիւնեանըն պօղուգլուգլունտան վէ սէֆիհ.
լնինաէն էլ չէքմիշ՝ պիր տինաար հաթուն ու.
տու, Ոնորիոս չասար էօյլէ փաք սիւթ իլէ պէս.
լէնմիշ տէյի մէտհ օլունուր: Պու չասար զայ.
րիլէր կիպի՝ ֆիւրումայէտէն կէլպ, եա միւսա.
աաէ իլէ, եա ապէր զօրոչլա թախթա չըդը
աէյիլ իտի. անսըլ պիւլիւք թէօգոս չասարըն
էօղ էվլատըրուր. էօյլէ իսէ, անասը տա չասա.
րիցայըտը:

Ֆէյլէսօֆ շէօհրէթի իլէ սէօյլէնէն՝ Մարկոս
Աւրելիոս Անտոն իմիէրաթօր, օ տա Բօմանըն
թէմէլինի գուրանլարըն պիրի՝ մէշհուր հոմա
նամ րիճալին սիւթիլէսինտէն իտի. քէնտի թէ.
վարիսինի եազարըլը քիթապըն իլք ճիլտինաէ՝
վալթաէմին սիւթիւլէ պէսլէնմիշիմ տէյի էօյիւ.
նիւր: Պէօյլէ պիր ագիլ փատիլահ՝ վալթաէմին
սիւթիւլէ պէսլէնմիշիմ տէյի էօյիւնիւրսէ, զա.
հիր անասը սիւթիւլէ պէսլէնմէք՝ պիր միւթէ.
պէր էօյիւնէճէք շէյ օլմալը:

Պուլլարոս նէ՝ հաճէթ. հալա պիղ պիրինի
մէտհ էտէճէք օլուրսապ, հալսլ սիւթ էմմիշ

տէրիդ . քիչընէ անասընըն սիւթիւնտէն հալալ
նասը սիւթ օլա սիւլիւր . եօգոսա ագճէ տէտիլին՝
հէր հօրոսը հալալ էթտիլի կիպի , սիւթ հագ-
գընտա տա լըւղաթ մանասընը թէպօիլէ Էսիպ ,
էլ սիւթիւնիւ՝ անա սիւթիւնտէն հալալ մը է-
տէր :

Պու իուսուստա սյու միւլահաղալարըն հիչ
պիլի օլմասա , սիւր էսահ մաստէ վար քի , հէր
կիւն թէճրիւպէսի օլույօր : Սիւթ տէտիլին՝ չօ-
ճուգլարըն միզաճընա իֆրաթ թէսիւր էսէյօր ,
վէ ծնասն՝ մէշրէպլէրի տէ ծնա կեօրէ օլույօր :
Չօգ քիսյար տտամլար՝ մէշրէպօիլ սիւթանալա-
րընա պէնզէտիլինի՝ ուզոուն ուզուն նագլ էսիպ
տէ , պաշընը աղլըթմաղա հաճէթ տէյիլ . պի-
ղիմ՝ կիւնիւմիւզտէ պիւր օլսնը նագլ էտէյիմ ,
պագ նէ գատար աշիքէար շէյ սիւր :

Րիճալաէն պիւրի՝ տէնիլ աշըրը եէրտէ ման-
սըպտա իքէն , էհլինէ պիւր էրքէք էվլաա տօղար ,
օլտուլուն եէրին գարըլարընտան սիւր սիւթանա
թութար պէսլէսիւր : Սօկրա մէմլէքէ թիննէ տէօն-
մէք իգթիլա էթտիքտէ , սիւթանա էվլինի սյրա-
դըպ , պէրապէր կիլմէք իսթէմէզ . եէրիննէ զայ-
րը սիւթանա արար , քիմնէ կեօզիւնէ եէտիլէ-
մէզ , զերա մէնզիլի պին միլ գատար վար , օ տէ-
նիլէրի աշըպ կիլթմէք իսթէմէզլէր :

Չարէսի թիւքէնիւր , պիւր քէչի ալըր , եօլու
պաշտաէք քէչիլի էյի պէսլէր , սիւթանաղլը
օնա կեօրաթիւրիւր : Ինանլիմըսըն . չօճուգ պիւլ-
իւտիւքճէ , քէչի թապիաթլի օլտու . հէ-
ման քէչի կիպի թըրմանըպ եիւքսէքլէրէ չըդ-
մաղա պոպսըսը . տաիմա կեօզլէրի իւսթիւն .

տէ օրմալըյսը . եօգսա նէ տէրէ : պադար , նէ
թէփէ պադար , պիւթիւն կիւն թէհլեքէր էեր .
լէրտէ կեզէրտի : Օնտան մատա էօյլէ թիթիզ
իտի քի , պիր քիւչիւք շէյէ՝ օ սաաթ էօլքեքէ .
նիրտի . շէօյլէ քի պիւթսինճէ թէքլիֆսիզ օլան
լար՝ ատընա ուլադ չալըրըրլարտը :

Իլթէ պիր անա պիր պոսպա էվլատընն մէշ .
րէսլէրի ճօդ տէֆ՝ա պիր պիրինէ ույմալա , պիր
պիրինէ զըտա օլտուդլարընն սէպէպի պու
տուր : Օնուս իչնի կերէք պիւլիւքլիւքտէ , կե
րէք քիւչիւքլիւքտէ պէյնլէրինտէ նիզա էքսիք
օլմազ :

Պազը էվին էվլատլարը պիր պիրինէ պէնդէ .
մէշ , սիմալարը օ գառար ֆարգլը օլուր քի ,
հէփուի օ տնանըն օ պապանըն էվլատը օլտու
ղունա ինանաճաղըն կելմէղ . թէնլէրինին րէնկի
պիլէ պէնդէմէզ . նէտէնն օլուր :

Պազը քիլի զառէ էվլատը կեօրիւրսիւն քի ,
պոպասընա պէնդէր էէրի եօդ , համմալ կիպի
գապա թապադ օլուր , քէօյլիւ էվլատընա պէն
դէր . սէպէպի նէֆ տիր : Կերչի տիւնետնըն պին
տիւրլիւ հալի վար . եօգսա պանա ոօրարսան ,
թապիւթիւն հիւքմիւնէ կեօրէ՝ քիւչիւքլիւքտէ
սիւթիւնիւ էմալիյի սիւթանանըն գապաղընն
աան տըր տէրիմ :

Հէր շէյտէ մաիլուգաթըն թապիւթի տէլի .
չիլմէղ օլտուղունու կեօրիւյօրուզ : Ալթուն հէր
նէ գառար էլէ կիլմէզ թօղ օլտա , էինէ ալթուն
տուր : Թօփրալը հէր նէ գառար եայգաան ,
էլինէ թօփրադ տըր : Իլմի հիքմէթէ պիր աշ
տղըն էրսէ , սանա պունու ալլատա պիլիւրտիմ

քի, պիր էվլատ՝ անայա պապայա նէ սէպէս
լիէ պէնդէրսէ, օ սէպէս իլէ տէ էմոկի սիւ-
թիւն. թարղընտան՝ թապիւթի տէ թէպտիլ օ-
լուր. զիրա պիր էվլատ սաՀա անա րահմիտէ
իքեն՝ անանըն պապանըն լուհու քենտիլէ թէ-
սիր էթտիլի կիպի, տօլտուգտան սօնրա տա էմ-
տիլի սիւթ թէսիր էտէր. վէ պիր չէյին թէսիրի՝
պիր զայրը չէյտէ թէպտիլ օլտուգտա, միպաճը
տա թէպտիլ օլուր, միգաճ թէպտիլ օլտուգլայն
մէշըէպ տէ թէպտիլ օլուր :

Վէ էքսէրիլեա գարսաշար պէյնիտէ զու-
հուր էտէն տավալար նիզալար, վէ օլան խու-
տումէթլէր՝ պուենտան հասըլ օլուր. քի, քետի իլէ
քետիէք կիպի՝ պիր պիրինին էթինի եէմէյէ
պագարլար, ալէմին մալուժու տուր. գարտաշ-
լար պէյնիտէ օլան նիզա կիպի զալիմ չէյ օլու-
մաղ :

Պաղը ագըլըղ թաշ եիւրէքլի անալար՝ պիր
էվլատընը օպիրինտէն զկատէ սէվմէյէ՝ եինէ
սէպէս պու տուր. զիրա քենտի գանճլա պէս-
լէմիշ օլմատըղընտան, հէփսինի պիր մուհապ-
պէթ իլէ սէվէմէղ. կէօնլիւնիւն չէքտիլինէ կե-
րէ՝ պիրինի օպիրինտէն զկատէ սէվէր. վէ էք-
սէրիլեա զկատէ սէվտիլի էվլատ՝ էն թէրպիլե-
սիղի օլուր :

Պաղը էվլատ տա՝ իլէ մուհապպէթինի սիւթ-
ոնասընա վէրիր, օնու սէվէր. անասընը սէվսէ
տէ, հիճասընտան գօրգուսուենտան սէվէր :

Իմտի սիւթ՝ գանա թէսիր էտիպ, չօճուղուն
թապիւթինէ մէյլինէ մէշըէպինէ սիրայէթ էթ-
տիլի սահիհ իսէ, (վէ սահիհ օլտուղունա շիւպ-

հէ եօգ .) օ նէ զալիմ՝ տնա տըր քի , մէյի մէշ
րէպի պօղուգ՝ պիր ալադ գարընըն սիւթիւնիւ՝
քեօրփիէ էվլաուրնա էմգիրթմէյէ ճանը չէքէ :

Հալ պու տուր քի , անալարըն չօղունուն զա
րէթի՝ հէման համլինի վազ էթմէք տիր . վէ
զէվլէրինէ սէֆալարընա մանի օլաճագ զայլէ
լէրի՝ պաշարընտան տէֆ էթմէյէ պագարլար :
Չէմանէտէ էվլասընա սիւթ էմգիրթմէք րէզա
լէթ օլմուշ . պունտան սօնրա հալինէ էվլէրէն
լէր էտէյօր տէյի , էվլէրմէյէնլէր տէ , վէ կէչն
մէյէ աճղի օլանլար պիլէ էտէրսէ , այըպլմըմը
սըն :

Էյէր անալար էվլաուլարընը քէնտի սիւթլէ
րի իլէ պէսլէսին տէյի՝ Ալլահըն թէնպիհինտէ
էազըլը պօրճ եօգ տուր տէյէն օլուրսա , պէլի .
սալթ պոմմու եօգ . զօճասը գարընըն սէվլին ,
գարընը գօճասընը սէվսին , պապա էվլաուրը
պէսլէսին , թէրպիլէ էթսին , Ալլահըն թէնպի
հինտէ պունլար տա էազըլը եօգ . պու ճիւմէ
իլէ պունլարսա դուսուր էտէն՝ մուհապպէթէ
գարշը կիւնաճ իշլէր . զիրա պունլար հէր քէսին
գանընա թապիւթտէն էազըլմըշ թէնպիհլէր
տիր :

Անալար էվլաուլարընը քէնտի սիւթլէրիլէ
պէսլէմէք թէնպիհինի էազմուղա՝ անա օլանլա
րըն կէօքսիւնէ էնէն սիւթտէն մանէվի էազլ
մը իսթէրսին : Ալլահըն թէնպիհի օլտուլունա
պունտան զիյատէ իսպալթ լազլմ մը : Վերք
աֆվ օլունուր թէնպիհ տիր , լաքին պիր հագ
սէսլէպի օլուրսա . եօգսա պիւլիւքլիւք , սէֆիհ .
լիք , րահաթլըգ սէվտալարը եօզը օլամադ :

Օ դատուն ճղգլարը տինլէսէն , էվլատը տինւն .
էայէ պէն կեթիրտիմ աէյի էօյլունիւր : Փօհ ,
փօհ . կեթիրմէմէք էլինտէ տէյիլ իտի , իսթէր
իսթէմէզ կեթիրտին : Կեթիրտիքտէն սօկրա տա
հա նէ եա փմըշ , սօրսանա : Օ մէճսլուրէն վէ
պէլլի իքրահէն կեթիրտիլի էվլատը՝ կեթիրտիք
տէն սօկրա նէ զահմէթինի չէքմիշ : Պու պապ
տէ հայվանլարտան զլյատէ սէվապը եօգ . զիրա
օ դատարընը հայվանլար տա էափար , վէ հայ
վանլար տահա զլյատէ եափար , զիրա եափու
լարընը քենտի սիւթիւլլէ պէտէր : Վէ եարըն
հուզուրի պարլէյէ վարընճա , հայվանլար կի
պի էվլատլար տօլուրա պիլտինիզ մի տէյի սօր
մաղլար , Ֆադաթ անա օլան դարըլարտան՝ Եա
րաւանըն մաթլուպու օլան անա մուհապպէթի
նի՝ իճրա էթաինիզ մի աէյի սօրարլար :

Իմաի սէնին սօրտուզուն շէյէ՝ պէն պու մու
ֆասաւ ճէվապը միւնասիպ կեօրտիւմ . պուն
տան մատա սէն քենտինի տիւշիւն , դարտաշա
րընը տիւշիւն , հէփինիզ անա սիւթիւլլէ պէս
լէնմիշսինիզ . հաթթա վալտէնիզ էօլտիւլիւ զա
ման՝ քիւշիւք դարընտաշըն տահա պիր դաշայ
սիւթ էմմէյէ միւհթաճ իքեն , էլ սիւթիւ էմ
մէսին տէյի՝ սիւթտէն քեստիմ : Ըմուճանըն
գըղնա պադ . սիւթանա թութմադ հալինէ էլ
վէրմէզ մի իտի . պու ճիւմլէ իլէ գըղլարընը հէփ
քենտի էմգիրտի , վէ հալա վիւճուտու եէրին
տէ տիր :

Եօգ , էյէր էհլին միւճէրրէտ իսթէրսէ , օնա
տէյէճէք եօգ : Լաքին սէն տէ սէպէպլէրինի
սէյլլիպ , սիւթանա իսթէմէտիլինին աուընը

անկատարսան , օ տա հաղց էտէր սանըրում :

Պէն սանա չօճուղուն հէր հիգմէ թիւնի քեն տին կեօր տէմէմ , գուսուր հիգմէ թէրնի պէս լէմէլէրէ կեօրտիւր . լաքին կեօղուն էօնիւնտէ կթտիր , զիրա օնլար էլ ատամը տըր , սէն գա տար մուհապպէթ իլէ պագամաղլար :

Էյէր անա օլանլար , եա հիչ օլմաղսա՝ ախրէ թի տիւշիւնէն անալար , պու պօրճլարը օլան հիգմէ թտէն գաչընտըղլարը սէպէպ իլէ՝ զու հուր էտէն մաղարրաթլարը միւ յահաղա էթսէ լէր , ինտն պանա , ալէմոնէ պու տէլքէար օլան ատէթտէն իպա էտէլլէր , վէ Եարատանըն վէր տիւն գըսմէթի՝ էվլատաճըղլարընըն պօղաղն տան քեսմէղլէրտի :

Պու պապտէ ալիմին պիրի եանար սէյլէր , « Պիր գարը հէր նէ գատար քուպար օլա , րահ մինտէ տօգուզ ա՝ գանլլա պէսլէտիւնի էվլատը՝ տօղտուգտան սօկրա սիւթիւլլէ պէսլէմէք՝ նի՝ չին ըրզա քէտէր օլույօր . պու՝ թապիւաթէ գար չք ատէթի՝ նէ՝ հապգա պինա էթմէլի : Պու պիր ատէթ տիր քի , անտլար սիւթ էմգիրէ պիլլը քեն , էվլատլարընը հէր մահրում էթաթէ՝ կիւնահա տիւշիւրիւր , տէք :

Պու լագըրաղլարսան սօկրա , ինչա Ալլահ սէն տէ Ֆիքրինի պօղմազսըն , վէ պիր անա քենտի սիւթիւնիւ էմգիրալիլի էվլատա՝ նէ թաթլը մու հապպէթի օլտուղունու անկարսըն : Էվլատլարըն տա պու սէպէպ իլէ՝ սիւթ հագգընը պիլլիպ , սէն տէ՝ պիլլէլէրինճէ տօղուպ պիլլիպէն մուհապպէթի կեօրիւր , թէսէլլա օլուր իւթ լէրինէ սէվլինիրսին :

Վէ ճիւմլէտէն դաթ'ի նազար , զէմանէնին
սօզուգըզուունա ույմայըպ , Ալլահըն քենտի
էմրի իւզրէ ագիլանէ եաշայանլարա վէրտլոյի
խայր տուայէ՝ ոէն տէ ինչա Ալլահ ճանտան
արզուլէտլիմ կիպի նաիւ օլուրսուն :

103

ԻՍՆԱՖ ԹԻՖԻՐԻԻԻԺԻԻ

Պէնիմ ազիզ սօսթում ,

Տէօրթ կիւն օլույօր՝ պուրասաա տիր զարիս
սէյրան կեօրմէք գըրմէթ օլտու . օնու տա պու
եօլճուլուլուլումա կեօրտիւլիւմ շէյլէրին սըրա-
սընա գօտում . զիրա պանա օ փատար մէֆալը
կեօրիւնտիւ քի , սանա տա նազլ էթմէտիքճէ՝
զէվքիմ եարը պուչուք օլուր սանըրլւմ : Կերչի
պուրալարտա պէօյլէ շէյլէր փէք չսգ օլուր տէյ-
օրլար , լաքին կեօրմէմիշ պիր եասանճըպ՝ իֆ-
րաթ աճաիպ կեօրիւնիւյօր :

Պիր չայըն քենարընտա՝ էթրաֆ տաղլարը քեօյ-
լէրի սէյր էտէրէք կիտէյօրքեն , սույուն դար-
չը գըրսընա կեչմէք իչին , պիր մահալտէ էյլէն-
տիլիմ եհրտէ՝ գուլաղըմա ուզագտան պիր կիւ-
ղէլ սաղ ահէնկի կելտի . շու ահէնկի տլնլէյիմ
տէր իքեն , պագարմ չայըն քենարընտան պիր
դաշ եալաղլըր գայըդ կելլօր , մէյեր պու սազ-

լար ծնտա չալնըր ըմըշ . վէ տէնիզ եիւղիւնտէ՝
օ տիւրիւ սաղարըն սէտառը տաղարա տօք է
տիպ , պիր կիւղէլ տինլէնիօր քի , իֆրաթ խօ
շուժա կեւաի :

Գայըգլար եագլաշընճա , պէն գարշըյա կեւ
մէյի սօկրայա սրագտըմ , պուռնլարըն սէյրինէ
տուրտում : Պագտըմ քի , պուռնլար օրալարտա
պիր պիւյիւք եալըյա եանաշըյօրլար . պէնի գար
շըյա կեւիւրէճէք գայըգլա՛յա՝ պու նէ շէնիլի
տիր տէյի ոօրտում . օ տա պիւղէ՝ պիր գաջ քի
պար քիմնէլէր տիր , զալիպա օրալարտա թաամ
էտիպ՝ զէվգ էթմէյէ կեւիյօրլար տէտի :

Պէն անթըգ տուրամատըմ , պագտըմ պուռն
լարըն եանաշարղը եէրէ զայրի սէյիւճիլէր տէ
կիտէյօր , պէն տէ վարտըմ արալարընա կիրտիմ :

Պու գայըգլարտան սէքիզ օն քիշի գարայա
ջըգտը , հագիգաթ կիլիմ գուշամ եէրինտէ ,
գըյաֆէթլէրի քիպար աւմա , թաւըրլարընտա
քիպարըգ կեօրիւնմէյօր : Հաթթա եալը գա
փուսուռնտան իչէրի կիրաիքլէյն , գօշուշուպ , տիւր
թիւշիւպ , պաղըրշմաղա պաշլատըլար . վէ պիր
շամաթա գօփարտըլար քի , գըյաֆէթլէրինէ եա
գըշթըրամատըմ : խօշ խմտի , պէլքի քեօյ տիր
տէյի սէրպէսթլէնիօրլար , եախօտ վիւլայէթլէ
րինին ատէթի տիր տէյի էօղը էթտիմ :

Պուռնլարըն պիր գաջը եուգալը չըգընճայա
տէք , պէն պիր ազ տահա էյլէնտիմ . պագտըմ
պուռնլար շամաթայը տահա արթըրտըլար , քիմի
տաղաւան , քիմի փէնճէրէլէրտէն , պիր պիրինէ
նիսպէթ՝ չըղըրշըպ , էլ չապալարը էթմէյէ պաշ
լատըլար :

Գափուհնուն էօնիւնտէ չօգ սէյիրձի վարամ-
մա, արալարընտա պսոյալը գըլաֆէթէ պիրի
տուրույօր. պիր քեամիլ ատամա պէնղէթտիւմ,
լաքին կիւճէնտիրիրիւմ տէյի շէյ սօրմալա ճէսա-
րէթիւմ օլմասը. ֆադաթ պիր սէլամ վէրտիւմ,
օ տա ինսանիյէ էթէ սէլամըմը ալտը. պէն չըգ-
տըմ եօլումա կիթսիւմ:

Օնտան դարչըյա կէշտիւմ, իշիմի պիթիրտիք-
տէն սնկրա, շէհրէ տէօնտիւմ: իրթէսի կիւն չար-
տուլու կէղէքքէն, տիւքքեանլարըն պիրլիտէ՝
կեօղիւմէ պիր տէլիգանը իլիշտի, պիր կիօրտիւյ-
իւմ ատամա պէնղէթտիւմ. պիր տահա պագ-
տըմ, խաթըրմա կէթիրէմէտիւմ. օնտան կէշտիւմ
կիտէր իքէն, շունու պէն նէրէտէ կեօրմիւշիւմ
տէյի տիւշիւնտիւյիւմ երաէ, իլէքքի կիւն կեօր-
տիւյիւմ թագըմտամըրտը տէյի խաթըրմա
կէլտի. հաթթա տրգասընտա՝ պէօճէք սըրթը
չօհա պինիշ, պէլինտէ պիր ֆէրմաիշ շալ, վէ
պաշընտա մոդօվ տէրիտի պիր պիւյիւք դալփագ
վար ըտը կիպի:

Լաքին եանլըշ պէնղէթմիշ օլմայըմ տէյի,
թէքրար ուշաղըմա տէօնտիւմ: շու ատամ՝ տիւն-
քի ետըրըլը գայըդլարըն թագըմընտա վար մըլը-
տը տէյի սօրտում: Ուշագ տէօնտիւ, պէն օնլա-
լըն Կըլաֆէթինէ պագմագտան՝ եիւղէրլինէ
պագաճագ վագթիւմ օլմասը տէտի: Տէօնիւշտէ
պէն օ տիւքքեանտա՝ գումաշ պագմագ վէսի-
լէսի իլէ էյլէնիրիւմ, սէն օ տիւքքեան ստհիպի
կիպի օթուրան տէլիգանըյա պիր էյի պագ, օ
տիւնքի թագըմտան պիրլինէ պէնղէտէ պլլըրմի-
սին տէտիւմ:

Տէօնաւում օ տիւքքեանա վարտում, պագտում
• աուր, վէ ուշագ տա պէնդէթմիշ : Պու ճիւմ
լէ իլէ, օ տիւքքեանա, պու գըլաֆէթաէ, ի
լէրիսի կիւն՝ փաղար եօրթու տէյիլ, իշ կիւնիւ,
օ գըլաֆէթաէ վէ էօյլէ քիպարլար ըլա պիլիք,
տէ կեօրտիլիւմտէն ինանաւաւում : Պիր աղտա
հա իլէրի վարտում՝ պիր քիւլահլը ուշագ կեօր
տիւմ, պիր իքի քիշի իլէ սէօյլէշլօր, պիր էյի
սըգգաթ էթաւում քի, պու տա ծնլար ըլա պէ
րապէր իտի :

Պու կեօրտիլիւմ աճապա տիւշ միւյիւ տիւ,
խոյալ մըյուր տէյի, պիւթիւն կիւն տիւշիւն
տիւմ եաթում : Ագշամ իւսթիւ ելինէ տիւշար
չըգտում • գալապաղլըն իշինտէ պիրիսի կեօր
տիւմ քի, կեօղիւմ թութաու, պագտում օ չայ
ըն քէնարընտա սէլամ վէրտիլիւմ սէյիրճի տիլի
լաքին գըլաֆէթի էվլէքի կիւնտէն տահա
տիւգկիւն, վէ պիլ քիշի զատէ օլտուլու աղա
շըլըյօր : Պուհուէն եանընա եաղլաշարմ, սէլամ
վէրիւ՝ տիւնքի սէլամլաշարլըմըգ եհրի, վէ պէն
պիր միսաֆիր աուամ օլտուլումտէ սէօյլէտիւմ :
Օ տա սէլամըմը աղապ, պու թարաֆա կեւմէնիլ
զէվգ իշին մի, մասլահաթ իշին մի տէյի սօրուպ,
էյէր պանա միւթաալիգ պիր իշինիլ օլուրսա,
էմր էտին հիզմէթտէ գուսուր էթմէմ տէյէրէք,
չօգ չէլէպիլիքէլէր էթաի :

Պէն տէ՝ կեւիպ կեւիճի պիր եօլճույում տէյի
ճէվապ վէրիպ, ճաիզ օլան թէէէքքիւրիւ էթ
սիքսէն սնկրա, ճէսարէթ էթաիւմ, տիւնքի
կիւն պէրապէր սէյր էթտիլիմիզ աղայըն թաղլ
մընտան՝ պու կիւն չարսուտա իքի քիշի րամթ

կելիմ, պիրի՝ պիր պայաղը տիւքքեանձը, պիրի տէ պիր քիււաճը ուշադ . պէօյէ զարիպ եկիտ ատամլար՝ էօյէ լա գըյաֆէթէր իլէ ,
օ միսիլի քիւպար ճէմիյէթինէնիճէ կիրէ պիւլիօրլար տէյի , պանա պիր աճաիպ կեօրիւնաիւ տէտիմ :

Պու ատամ գահգահայլա կիւլմէյէ պաշլա . աէն ծնլարը կերէք քիւպար մը զանն էթ տին . ծնլար հէփ օ թադըմ էանաֆ , տիւքքեանձը, զարիպ եկիտ ատամլար ըտը, օ սալթանաթ ըլա , օ գօնադտա պիր զէվէ էթմէյէ կելմիլէր իտի տէյինձէ , պու նէ մասդարալդ տըր տէտիմ . շէհիրտէ կեզտիքլէրի գըյաֆէթէ կեօրէ՝ օ կիլինէմէյէճէքլէրի սալթանաթը բուսլալար ըլա քեօյէ չըգըպ , չալը չաղանա շամաթասըյա վարըպ էօյէ պիր միւքէլէֆ էալըյա գօնմագ՝ էանաֆըդլարընա ույաճ մը տէտիմ :

էյ տօթթում , ծնա էանաֆ թէֆէրրիւճիւ տէրէր տէտի : Օ էալը պիր պիւլիպ րիճալ էալըր աըր , պէքճիսինի փիշինձէ տօյուրմուշլար , սօկրա պէօյէ միւսէյիէպ սէֆիհլիլէ օրատա ճիւմպիւշ էթմէյէ կելիլէր տէտի : Պէնիմ օլալարտա պիր էվիմ վար , քէնտի իշիմ իշին օրատա պուլոււնտում . ծնլարըն մասրաֆընը կեօրէն իլէ կեօրիւշտիւմ , ղըյաֆէթէրի՝ քիւպարանէ տէյիլ . շահանէ իմիշիքի կիւն իլէրիսին տէն՝ մէմէքէթին փէք մէշհուր աշճըլարընտան իքի աշճը կեօնտէրմիշլէր , օ իշիթտիլին սաղլար չալնարադ , աիւրլիւ նէֆիս թաամլար ըլա էէլիպ իշիպ , խիւնքէարի պիր ղըյաֆէթ էթմիշլէր տէտի :

Պէ՛ն տէ շաշտում. էօյլէ քիւսար ատամլար՝
նի՛ճէ էօյլէ թերպիւնսիւ օլա պիւր տէտիմ: Պու
նէ մատդարալըդ տըր. պայալը էսնաֆ ատամ
լար՝ շէհիրտէ հատլէրինի պիւրպ, գըաֆէթլէրի
իւէ կեղէրքեն, քեօյլւք եէրէ չըգաղգլայն,
կերչէքոնէն քիւսարլար՝ պայալը թէպտիլ գըա.
ֆէթլէ կեղտիքլէրի եէրտէ, պուշլար ըի՛ճալ
գըամընըն ալայլարտա կիտիսի գըաֆէթէ կի.
րիս, ալայ կէօսթէրմէք՝ նէ՛ տէլիւք տիր տէ.
տիմ:

Է՛յ տօսթում, կերչէք պու պիր տէլիւք տիր.
լաքին էօյլէ պիր պուշալըդ տէլիւք տիր քի, օ
թազըմ ատամլարըն փէք չօլունա տիրայէթէթ.
միշ տիր. վէ պու սէնին կեօրտիւշիւն պիր շէյ
տէյիլ, սահա նէլէր նէլէր օլուր տէտի: Սէն պի.
լերսիս քի, քեօյէ չըգան ատամ՝ ետ հալա
թէպտիլի իչին չըգար, ետ պիր իլլէթինէ թի.
մար իչին. օնուն իչին եէմէտէ իչմէտէ փերհիլ
էթտիլինտէն մատա, տիւշիւնճէմ ազ օլուն
տէյի, հիզմէթեարլարընը տա էքսիլտիր, մասրա.
ֆընը տա ազալարը. քեօյ տէտիքլէրի պիր սէր.
պէսթ եէր տիր, ալըպլայտն եօգ, թէքեւլիւ.
ֆիւ գալտըրըր. քիմի տվտա կեղէր, քիմի պալըդ
տվլլա էյլէնիր, կիւնլէրինի րոհաթ եիւրէյիւ
կեչիւրի, ղէվպ տէյի օնու սայար: Լաքին պուն.
լար էօյլէ տէյիլ. ղէվպ տէյի շէհիրտէ էօմէ.
տիքլէրի շէյի սայարլար: Գիւշիւք քեօյտէ պիւշ.
իւք օլմադ գօլայ տըր ֆէհվասընճա, օ ետիմ
գըաֆէթլէրիւ քենտիլէրինի պիր պիւշիւքիւք
խիւլէտընա ալտըրըրլար, սէրպէսթ եէր տիր
տէյերէք, օրանսըլ եէմէք, օրանսըլ իչմէյ իլէ

կէտիքէրի խորափըն սէֆիհլէյն վէ հաէստիզ-
լէյն հատտի հիսապը եօգ տուր տէտի :

Պէն աէօնտիւմ , ինչա Ալլահ պու թէֆեր-
րիւճէր փէք սըգ օլմազ . վէ էյեր երլտա պիր
օլըրտա , զարարը եօգ , խալգ տա փարասըզ
փուլտուզ պիր զէվգ չըգարըր տէտիմ : Է՛յ տա-
թում , էյեր երլտա պիր կիւն օլտա , այըսլըյա-
ճադ չէյ տէյիլ , խալգ տա պէօյլէ կիւլիւնճ օգ
մալար : Լաքին պիր կիւն տէյիլ , պիրի պաշ օ-
լուպ , հայտէն տէտիքէյն , հէր քես հէրֆա-
նէսին վէրիս , կեա՛հ պիր եանա , կեա՛հ օպիր
եանա , կեա՛հ գարատան՝ կեա՛հ տէնիզտէն պէօյ-
լէ թէֆէրրիւճէր հտէրլէր : Ա՛լ էօյլէ կիւնտէ
իլէ կիւճէ պադըլմազ . իշ կիւնիւ պիլէ օլտա ,
տիւքքէտնա պիրինի օթուրտուրլար , նէ օլուր-
տա օլտուն , զէվգլէրինտէն կերի գալմազլար
տէտի :

Լաքին պուտահա օ տէլիլէյն պիր փարչասը
տըր , պունուն տահա տիւրլիւսիւ վար տէտի :
Պագարլար քի , քեսէօինէ էլ վէրէնլէր , եախօս
սիր սէպէսիլէ միւհթաճ օլանլար՝ եաղըն
քէօյէ կիտէյօր , քէնտիլէրին տէ պիր սէպէսիլ
վարմը եօգ մու , քեսէլէրինէ էլվէրի՛ր մի էլվէրմէզ
մի , պիրէր էվ թուլթարլար , սըրայա կէճրլէր :

աքին քէօյէ կիթմէլէրի՛ հա խտարէ իլին , հա
րահաթ էթմէք իլին տիր աանմա , հաթթա ըա-
հաթլարընը տա խտարէլէրինի տէ պօզուս , եըլ-
տա գաղանտըղլարընը թէլէֆ էթտիքտէն սօկ
րա , սերմայէլէրինտէն տէ իլավէ հտէրլէր :

Էլլէր՝ պուրտաը քէօյ տիւր տէյի պայաղը թա-
ղըմ , պայաղը ըուպա գուլլանըր իքէն , պուն-

լար՝ քիցէ չըդմըռզ տէյի, ալա տէօէմէլը,
վէ օ կեօրտիւիւն հալտէ՝ քիմի վէրէսիյէ, քի-
մի էյրէթի՝ աղըր բուպաւար կիւնիրէր: Գա-
րըլարընը տէրսէն, քիպար գարըլարընա մէյտան
օգուրլար, շէհիրսէ կիւնէմէլքէրի բուպաւը,
թապընումաուրգլարը ճէվահիրի քեօյտէ թապը-
նըրլար, վէ կիւնտէ իւշ գաթ, տէօրթ գաթ
բուպա տէյիշէնի պիրիբմ:

Պունըրտան գաթի՝ նազար, պու քեօյ տիւր
տէյերէք, պիրիբի հիղմէթքեար՝ պէսլէմէ զլյա-
տէ լազըմ. շէհիրէ կիտիպ կեւմէյէ՝ աթ, գալլը
լազըմ. կեզմէյէ կիթմէյէ՝ հինթօլ լազըմ ալի
պիրէրինէ տաւէթէր, զլյաֆէթէր, վէ սէյր
էերլէրինտէ գահվէ ալթըր ատըլա միւքէլէֆ
թաամլար տէտլիէէրտէ, պէնիմ ալղըմ ալգ
գաւըր, ինանաճաղըմ կեւմէյօր. մէյտան օյուն,
լարընտա՝ չէնկիլէրին՝ օյունա կեօրէ գլյաֆէ
թէպտիւլ էթտիքէրինէ պէնզէտլիօրում: Իլլա
քի, արատա րէզպէթէրի տէ օլույօրումուշ,
օ քիպար գլյաֆէթէրինէ նիսպէթ՝ նէ օլտուր-
լարը՝ թաւըրլարընտան անլաշըլլա, պաղը էէր-
տէն գօվուրաուգլարը տա վար ըմըշ, պաղըճէ
տալադ տա էէտիքէրի օլուր ումուշ, վէ պա-
զէն հասսէ կիրմէք, ճէրէմէ վէրմէք տէ պու-
էյրէթի քիպարըլըն թուզուս պիպէրի իմիշ:

Պէն պու նագիլէրէ թաաճաիւս էթտիլիմ
էէրտէ, պու ատամ տէօնտիւ, պունըրա նէ
թաաճաիւս էտէյօրսուշ. օնըրըն պաղըլ
սալթ քեօյլէրտէ տէյիլ, շէհիրտէ տէ էօյլէ տիւր
տէյիլնաէ, պէն արթըգ սապր էտէմէտիմ, պու-
էսնաֆ թէֆէրիւճիւ տէյիլ, էսնաֆ էըրլէ

արը տէտիմ . զիրա պու չըլլընլըլըլա քենտի-
լէրինի երդարդտան սոնրա , քեօթիւ իպրէթ-
լէրի իլէ . քենտիլէրոէն աշաղալարը տա երգ-
մաղա սէպէս օլուլլար տէտիմ :

Վէքեօյտէ պէօյլէ մասրութէ տէն տիւքքեան .
ճըլարըն զէնաաթքեարլարըն՝ պարի շէհրտէ
իլէրի ուլլոն մու տէյի սօրտում : Օնու հիչ
սօրմա տէտի . իլէրինին պաշընա պիր ասամ
գօրլար , հիսապ վադթինտէ՝ պախթարընա՝ եա
ալթ վուրուր եա իւսթ . վէ չօլտնուն չարսը
ջգրըլըլ Կըրըլըլա , սօլապը պաշընա կէչէր : Տիւք-
քեանտաքի մալի սաթար , ծնուն եէրինէ եինէ
մալ գօմալը . էլտէն մալի ալըր , ագճէսինի վէր-
մէլ . վէրէմէտլի սուրէթտէ , էլին մալինի սաթ-
մըլ օլուր . վէ օ ագճէ իլէ հէմ անայը
էօաէմէլի , հէմ քեարըլա քենտի կէ չինմէ-
լի . պունլար ըսա պէօյլէ սէֆիհճէ մաս-
րաֆ ըլա անասընը տա չիւրիւտիւլէր սանասը-
լը տա . ծնտան սոնրա տիւքքեանըն քեօթէնքլէ-
րինի էնտիրըլէր . օ պիւլիւքլիւք տէ մահվ օլուր
իթիպար տա գըրըլըր պիթէր : Վէ օ պիւլիւք-
լիւքտէ եիրմիւէ ետփըլան ըուպայը կէշայը՝ ալա-
ճադը կէլիւր՝ տէօրտէ զուրումմա էտէր . քեն-
տիլէրաէ Եղըբոսուն եօլունմուշ գարղասը կիպի
չըրչուլա գալըրլար տէտի :

Պէն թէքրար տէօնտիւմ , պու նէ աճաիս
տիր քի , պիրինին երգըլըլ օպիրինէ իպրէթ օլ-
մայօր տէտիմ : Պիղէ տէօնտիւ , նիճէ օլսուն քի
հէր կէօնիւտէ պիր ասլան եաթըր տէրլէր . չօ-
ղունուն քենտի պիւլիւքլիւք սէվասընտան մա-
տա , էլ թարաֆընտան տա թահրիւք վար , ֆի-

լան ատամ էտէյօր, սէն օնտան աշաղա մըսն
տէյերէք, պէլքի էվլնին տիրլնի պօղուլմագ
իհթիմսլի վար տէսի: Շիմտի պուռնուն հիշա
րէսի եօգ մու տէտիմ: Հիշ չարէսի եօգ տոս
թուամ, զերա պու պիշլիք կեօրիւնմէք սէվտա
սը պիտ տէլլիք տիր քի, քիշլէ ագլընը շաղը
աղլօր: շէհիրտէ էտէմէտիսի զըրզօպլուդուն աղ
զուսունու՝ վարըպ քեօյլէրտէ աղլօրլար: Օն
տան սօնրա, կեչինմէք կիւճ օլտու, քէար եօգ
աղշ վէրիշ եօգ, վէրէսիւէտէն ագճէ ալընմայ
օր տէյի շիքէայէթ էտէրլէր տէտի:

Պու մատտէնին իւզէրինէ պու միսիլի պիտ
աղ տաշա սօհպէթ էթտիքտէն սօնրա, պիտ աղ
րիմիզտէն այրըլտըգ: Պաւ կիւն կիւնէլն ըտը
ճաղը սաուշունճայտոէք պուրատա էյլէնմէք
իգթիզա էթտիլնտէն, կերէք քէնտի վէվգիմ
իլն, կերէք սանա պիտվէվգ պաղըլամագ իլն
պու մէքթուպու եագտըմ:

Պագ քիպիր տէտիքլէրի՝ քիշլէ նէ աէլլիք
լէր էթտիրլօր: Պիւթիւն կիւն տէթթէր թու
թան ատամլար՝ քէնտի զարարլարընը ֆաիտէ
լէրինի հիսապ էտէմէք ինանըլըր շէյ մի տիր:
Հալէրինի տիւզիւպ, մէմէքէթէ ֆաիտէլէրի
օլաճագ ատամլար՝ պէյլէ պէյլէ իֆլասէ ջը
գըլլ, վիւայէթին իթիպարընը դըրաղլարընտան
պաշքա, քէնտի էվլտալարընը պիլէ սատաղայէ
միւհթաճ էտէյօրլար:

Վէ էյեր տէտիքլէրի կիպի վէրէսիւէտէն ագ
ճէ ալընմայօր, պաղըլարընա իսթէր իսթէմէգ
հալգա շէվիրալէրի վագըթ պէյլէ էտէյօր
լարօա, վէրէսիւէլէրին հէփսի էլէ կեւտիլի զա.

ման նէ էթմէյէճէքէր : Լաքին օնլար օ զարա-
րըն ալթընտա գաւմայօրլար . ադճէյի փիշին վէ-
րէնէրէ պէրէքեաթ վէրսին , եիւզաէ օթուզու-
դըրդը օնլարա եիւքէտիս , օ զարարը օնտան չը-
դարդօրլար :

Կէլ սէն պուշլարա պիր խայրը մասրաֆ
կեսութէր . պիրի երգըլըյօր , պիր ազ խմտատ էթ-
սին . պիր ֆադըր խասթա վար , պիր էլ քերէմի
էթսին , պիր քիլիսէ վար երգըլըյօր , պիր միգ-
տար ստտուգա վէրսին : Գեար եօգ , ալըչ վէրիչ
եօգ , խարճլար պոհալը տըր . քենտի կէչինմէ-
լէրինէ պիլէ սըգընթը չէքէյօրլար . օնտան սօնրա
պու տէլիլէքէրէ՝ էթմէյիլէ ագճէ խարճ էսէր-
լէր :

Պուշլար հէփ դարարըլը թէլէֆլյաթ տըր , ա-
լաճադընըն հագգընը եէմէք աիր , քենտի էվ-
լառլարընըն գըսմէթինէ օթուրմադ տըր : Վէ
պէնիմ եէրիմտէ պիր ղայրիսի օլսա , պէօյլէ
էէյիպ իչմէք սէվտասլըլա՝ քենտի տօլսսընը
միւֆլիսլը թէհլիքէսինէ գօմագ՝ աշիքեար խըր-
սըղըգ տըր տէր խի :

Պու ագչամ եօլս չըգտճաղըմ , վէ եինէ սա-
նա լայրդ պիր հէվատիսիմ օլուրսա՝ տիրիդ
էթմէմ : Պադը , օլ թարաֆտա՝ օլսն ագրապա
վէ տօսթլարըն ճիւմլէսինէ պէնտէն սէլամ էթ-
աիքտէն սօնրա , սէն տէ պէնիմ նէ՝ տէրէճէտէ
ճանտան տօսթուն օլտուզուլու խաթըրընտան
եաա էթմէ :

Ազիզիմ,

Սանա սուալ էթտիյիմ մատտէյէ վերտիյին
Ճէվասփ փէք եերինտէ տիր. վէ եազտըղըն մահ
Ճուպ թավլա փէսէնտ էթտիմ: Ֆադաթ հէր
քեսին անլայաճաղը շէյ տիր տէտիյինէ կիւ.
Ճիւմէ կէլտի: Պու պապտէ շիւպհէմ օլտուլու.
նա՝ տէյմէտէ պէնի շաշգըն եերինէ գօմաղըն.
զիրա աշիքեար կեօրիւնմէյէն շէյտէն շիւպհէ
էթմէք՝ հաթթա ագըլլըլըգ տըր պիլէ: Կերթ
պէն ագըլլըլըմ տէմէմ, լոքին ագըլլըլարա ույ.
մադ իշին, շիւպհէ օլունաճագ մատտէլէրտէ
հէր քեստէն ագըլ սօրարլըմ:

Կէլէլիմ պիզիմ պահսէ: Փիրտտէթ տէտիք.
էրն պիր նատիր շէյ տիր: Լա Պրիւյէր տիւմ տէր
քի, "Տիւնեառէնատիր շէյ՝ իպթիտա ֆիրաթէթ:
սօկրա ինճի ճէվասհիր տիր,, տէր: Լաքին պէրօշա
նըրըմ քի. պու թէմսիլ եերինտէ տէյիլ. զիր
պիր էյի տիւշիւսիւլսէ, տիւնեառէ ճէվասհիր
փէք չօգ պուլունուր, վէ չօգ ատամըն էլլինտէ
վար, վէ փէք չօղունա մալիք օլանլար վար. լա.
քին ասըլ ֆիրասէթ տէտիյին փէք աղ ատամա
վար:

Ֆիրասէթիմ վար տէյէնէր փէք չօդ տուր, վէ
եօգ տուր տէյի շիւպհէ էտէնէր փէք աղ տոր.
վիրա Ֆիրասէթ խտտիտար՝ ինսանըն թապիս,
թինտէ օլան թաքսիրաթլարըն պիրի տիր . պու-
ճիւմէ իւէ Ֆիրասէթ՝ Ալլահըն էօյլէ պիր նա,
տիր վէրկիսի տիր քի, ինսան էվլաուր՝ պէնիմ
Ֆիրասէթիմ վար տէյի ագլընա կիւվէնտլի՝ Ալ-
լահըն պիր հիքմէթի տիր տէյէճէյիմ կելլօր:
Քիշ Ֆիրասէթինէ կիւվէնիպ, թուլտուղու-
իշտէ քենտլի շաշըրսըն քի, հիչ օլտուղունու
անլարըն, քիպրինի էնտիրօին տէյի, ինսանը քին-
տի ագլընա պրագլօր սանըրըմ:

Լուծֆ էյլէ, էվվէլա պու Ֆիրասէթ նէ օլ-
տուղունու անլալարըմ: Պէլքի սէն շիմաի պու
սօհպէթ նաֆիլէ տիր սանըրսըն . լաքին Եէյիլ .
զիրա պիզլիմ մէքէաթ էպէմիզտէն մէրամ՝ իշ էօյ-
րէնմէք տիր. վէ պու սօհպէթէր կեօզիւմիւզիւ
աչար, նէ դատար ահմադ օլտուղունուլու ան-
լարըլ. վէ տիւնեասէ քենտլէրինի ագլըլը եէ-
րինէ գօմուշ՝ նէ շաշընլար, նէ ահմադլար օլ-
տուղունու կեօրիւրիւլ:

Ֆիրասէթ տէտլիմիլ՝ Հագգըն մէճճանէն
պիր վէրկիսի տիր . պունուէն տէրէճէլէրի վար .
լաքին քեմուլ տէրէճէյէ էրմիշ եօգ . զիրա ին-
սանըն թապիւաթինէ քիւմալիյէթ սըղմազ, իմ
տի Ֆիրասէթ՝ էյիլի ֆէնատան, էալանը կերչէք-
տէն, հագգը նահագտան, ինսանճա ֆարգ է-
տէճէք, վէ անլալըպ՝ ֆասլ էտիպ՝ քետիպ գա-
լար վէրէճէք պիր ագլը գուվվէթի տիր:

Պու պիր գուվվէթ տիր քի, էարատան Ալ-
լահ ինսանլարըն հէփիտինէ վէրմիշ. վէ օ էօլմէլ

Ճանրն թապիաթինէ մախսուս՝ օլտուղու թէնի
իտարէ էտեճէք պիր գուտրէթ տիր: Անճագ
պու գուտրէթին ֆիլիլի՝ իպթիտա ֆլերին այ-
նէսի օլան իսայալտէ փէյտա օլուր. վէ քիշնին
իսայալի՝ վիւճուտունուն շէքլինէ կեօրէ գու-
րուլմուշ օլմաղլա, պու գուտրէթին հարէքեթի
տախի, հէր քեսին վիւճուտունուն պինասընա
կեօրէ՝ քիմինտէ ազ օլուր. քիմինտէ չօգ: Օն-
տան մատաօ իսայալտէ եագըլը պիր աղալըշըմը
ֆասիա առեթլէր վար, սահիհ տէյի պէլլիլէտիլ.
իմիզ խիւաֆ վիւիւմէր վար, հագգա վէ ազը-
լա գարը իշլէթմէյէ միւպթէլա օլտուղումուզ
խուլլար վար. պունլար հէփօ գուտրէթին ֆիլի-
լէրինի թէպաիլ էտէր շէյլէր տիր:

Եանի, ֆիրասեթիմիզին զաֆինտէն, եախստ
պիր շէյի թասհիհ էթմէտէն՝ էօյլէ տիր տէյի
թութուպ տուրտուղումուզտան, եալան գըյաս-
լարա տիւշիւալ, եանլըշ խուլլասէլէր չըգարըր,
գանուն տէյի թութարըզ: Պու վէճհ իլէ պիր
շէյին թէֆթիլինտէ, պու պէօյլէ տիր տէյի՝
ֆլերինէ փիշին գուրան աաում՝ շէյին տօղու-
սունու պուլամազ. կեօղիւնէ ղէնքլի կեօղլիք
գօմուշ կիպի, կեօրաիւլիւ շէյին զաթի ղէնկլինի
սէշէմէզ:

Պու սէպէպտէն գուվլէթի միւլահաղամըզ
զաիֆ օլտուղունտան, եանլըշ գըյասլարա տիւշ-
մէմիզ փէք գօլայ տըր. օնուն իշին սահիհ ֆի-
րասեթին նիշանէսի՝ քիշի քէնտի զարիֆլիլի
թանըլալ, քէնտի ագընտան շիւպհէ էթմէք
տիր, եանլըշ գըյասլարա տիւշմէմէք իշին՝ պիր
շէյէ գարար վէրիսլ տէ՝ եանըմաղ եօլաուր տէյի

Թուրքուպ տուրմանագ տըր: Ֆադաթ քիլիսէ-
նին էջրէթալի տին մատակէրի տիր քի, շիւպ-
հէ կեօթիւրմէզ:

Քեզալիք խուլլարումը՝ ագլըմըզը էջլէ քեօր-
լէր քի, սիյահա պէյազ տէրիզ, եալանը կերէք
սանըրըզ, նահադգա հադ տըր տէյի տուրուրուզ:

Պուռտան մանտա պիւր շէյի Թասհիհ էթմէտէն,
պէօլէ տիր տէյի գուրտուղումուզ գըլասլար,
վէ քիշինին ըլեթպէտի, վէ միւլահաղասըզըզ,
վէ քենտիէ պէյէնմէք, վէ պոխթ աչըզըզը,
հէի ֆիրասէթի քեօրլէր սէպէպլէր տիր: Տիւն-
եատէ ինսանըն Թէֆթիշինէ Ֆասլընա կիրիւր՝
դաթը չօդ շէյ վար: Վէ ագլըն գուլիլէթի եէ-
թիշմիլիւ, պուռնլարըն Թէմէլինէ էրէմէզսէ,
այըպ տէյիլ. իլլա եա քենտի նէֆսինէ ույար,
եա փիշին գուրտուղու գըլասա ույար, ագլընը
ալտըրըսա, ոյըպըլայաճագ շէյ՝ օ տուր:

Պու տուրէթտէ քիշինին սալթ աղալարը՝ նի-
զամընտա օլմագ քիֆայէթ էթմէզ, կերէք քի
խայալինտէ տէ պու Ֆասիտ գուրուռնթուլար
օլմայա, մատամ քի օնլար քենտի իրատէթինէ
պաղլը կիպի տիր: Չօդ տէֆ՝ա զիհնի աչըզ ա-
տամլար կեօրիւրիւզ քի, ֆիրասէթի գըսա օ-
լուր, եանլըզ գըլասլար գուրարուա, սէպէպի
պու տուր. եանի, խայալէրի պու զիքը Էթտիլ-
իմ շէյլէր իլէ փիշին տօլմուշ տուր, զիհնիլէրի
օնա ագար:

Քիշինին սէվտալարը կեօղէրինէ փերտէ օ-
լուր, պիր շէյին տօղըրուսուռնու կեօրէմէզ, հէման
մէշըէպինէ հանկիտի ույարսա, էյրի մի տօղըրու
մու, էյի մի Ֆէնա մը, կիւզէլ մի չիլլէր մի, ույ-

անա գարար վերիւր :

Պիր սեվտխիմիզ ատամըն պիր էքսիքելյինի կեթրիւրսէք, զարարլը շէյ տէյիւ տէրիզ, հօղը է. տէրիզ, մութլադ ֆէնա շէյ տիր տէմէյիզ. պէջ. լէ՛լէրին նիշէ հօրնէքլէրի վար, վէ քիթ ապարոա ետողլը նիշէ պիւյիւք ատամլարըն թէվարիտի վար : Պրունուն զըտտը՝ խօշլանմատրլըմը ատա մըն պիր զարարըզ, վէ էյի ամէշինի պիլէ կէօր. սէք, պիւյիւք դապուհաթ եէրինէ գօրուզ պիւյ. իւտիւր, իպա էաերիզ : Իշթէ ֆիրասեթի քէօր. լէյէն սեվալարըն էսերի . վէ պրունուն կիպիլ քիշինին խայալինի պօղուպ, տօղըույու սէշտիր. մէյէն պէտխույլարըն հէփսինտէն հօրնէք ալընա պիրիր :

Պեր շէյն Թասսիհ է Թմետէն՝ պէօլէ տիր տէյլ
Ֆիլքրինաէ գուրմադ, օ տա Ֆիրաուէթի քեօրլը
տիր - միսայ, պիր ատամը՝ պէն ալլադ տըր, ֆե
աուլ տուր, զինպէտար տըր, զպլում սըր, շաշլի
տըր, հէլէպաղ տըր, վէ սաիր Թագսիրաւ տա
հիպի տիր տէյն՝ փիշին գուրմուշուտամ, պու
դատար քեօնթիլիւք վէ Թագսիրաւ մէմուլէթ.
սէյիմ ստամուտս՝ պիր էյի շէյ պուլա պիլլըմիսիւ:

Ե՛գո, էյեր էյի առամ սուր, ըրզէ՛նի տիր, քեա,
միւ տիր, ալիմ տիր, սաֆ սէրուն սուր. տէլ
գուրմուշուսամ, հէր նէ շէյլինի կէօրսէմ, էյի
տիր՝ կիւզէլ ախր սէրիմ, հէր շէյլինաէ զէրաֆէթ
պուլուրում:

Ֆիրապետներն պիր պիւսիւսք տիւշմէնի տէ քի.
շինին րիւթպէսի սիր : Պիւսիւսք աստամարըն չօ.
ղո՛ւ՝ հէ՛ր շէյի պիւլմէք իտտիաթընտա ուրլ : քէն.
սիկէրտէն աշաղա աստամար՝ քէնսիւլէրտէն զիւ.

ատէ շէյ պիտիայինէ ագըլարը եաթմազ. քեն-
տիկերտէն սաշաղա պիր առամ՝ եա պիր էքսիք-
լքէլքինի խապէր վէրտէ, եա պիր էյի նառիհաթ
էթտէ, օլան ըիւ թպէլէրինտէն տիւշերէր գէաա
էտէլէր. մալէրի իլէ ըիւ թպէլէրի՝ հէր քեմա-
լլեէթին եհրինի թու թար զանն էտէրլէր. վէ
պիր պայաղը առամ՝ քենտի պիլմէտիքլէրինի
պիլիր, քենտի անլամառդլարընը անլար տէ-
մէյէ ութանըրլար: Պու հալտէ առամ՝ սօլլու-
ու տէշէ պիլլի մի: Հագ թաալա տիւնեա մալի
իլէ պերապէր՝ ինտանըն էտինէ պիլէճէյի ագը
սա պուշլարա վէրմիշ, ինտանլալըն գուսուրու-
նու ագըրըզ պրագմըշ սանըրլար:

Տահա նէ իսթէրսին. քենտիլէր խասթա օ-
լուրլար, հէքիմ չաղըրըրլար. պիր տավալարը օլ-
աա, թէլպիտէ միւհթաճ օլուրլար. օնտան սօնրու
էլէ սաղդ վէրտիքլէրի իլաճլար ըլա՝ էյի օլան
խասթալարը կէօսթէրիլէր, նոտիհաթլարլլա
դազանըլան տավալարը սայարլար:

Հէլէ քիշի քենտիլէ պէյէնմէք՝ զալլիլէրտէ
տէ ջօգ վար. հէմոն ամմէտէ վար տէսէմ ճաիզ.
խուսուաա պիր ազ իլմէ աշնա օլանլարուա. հաթ-
թա ինտանըն ագըլ գըսաա օլտուղունու՝ օնլար
հէփսինտէն զլլատէ Փէհմ էտիպ, հէփսինտէն
փիքին օնլար օլաճաղ իքեն, թահալէթտիքլէրի
իլմէ կիւվէնիպ, հէփսինտէն զլլատէ քիպիրլէ-
նիրլէր. տիւնեաաա քենտիլէրտէն ալիմ եօդ
տուր կիպի, հէր մոտտէտէ եսնլըշ պուհլուշ
զըասլար գուրուպ, պիր էտալլա խալգը շաշլըն
եհրինէ գօրլար քի, գուրուա գլարը Ֆաթիա Ֆի-
քիրլէր իլէ քենտի Ֆիրասէթլէրինի քեօրլէրլէր:

Նէթիճէի քեւամ ֆիրասէթ տէտլիմիդ Աւ-
լահըն պիր քերէմի տիր. անճագ նատիր օլմար.
նըն սէպէպի՝ ինսանլար պէյնինտէ պիր Նիզամ
օլսուն տէյի, հիքմէթ—ուլահ էօյլէ թէրթիպ
էթմիշ. ինսանլար տա՝ պու գուրտուգլարը ֆէ.
ուատաթ ըլա, տահա զիյատէ նատիր էտէյօրլար:

Աւլահըն պիր քերէմինի իշլէթմէյէ՝ մէշգ իլէ
թէճրիւպէ իսթէր. անճագ քիշի քիպրինի եէ.
նիպ, քենտի պիլտիլինտէն վէսվէսէ էթմէտիր.
ճէ, իքիտի տէ նաֆիլէ օլուր: Քենտի ագլնա
պէյէնիպ, քենտիլէ կիւվէնէն ատամըն ֆիրա.
սէթի Ֆասիտ օլուր. քենտիլի պիր շէյ եէրինէ
գօյուպ, էլլէրէ պէյէնմէյէն աուամ՝ վիէք պիւյ.
իւք թագսիրաթլար էսէր:

Փէք ալիմ աւատլար, մասլահաթ իշինտէ սալ
սագալ աղարթմըշ իշկիւղարլար, պիր Կապահա.
թա տիւշէրսէ, էքսէրիյեա սէպէպի պու տուր.
պաշարը տօլու մասլահաթ տըր, լաքին կիւվէն.
տիքլէրի պիլկիճլիք սինմէմիշ, պիլտիքլէրի՝ պիւ.
մէք տէյիլ, էանըլմագ օլտուղունտան, քեամիլ
ֆիրասէթ իլէ Ֆարգ էսիպ ույտուրամաղար:

Տիւնետէ սլունճա գըլասլար, տիւրլիւ մէղ.
հէպլէր պիր պիրինէ զըտա օլտուղունտան ալը
նէ տիր. հէվ իճատ էտէնլէրին քենտի ագըլա.
րընա պէյէնտիքլէրինտէն տէյիլ մի: Հէր պիրինի
գապուլ էտիպ, թարաֆ թուլմանլարըն միւլա.
հազասըղլըղընտան տէյիլ մի: Ինսան գըմը՝
քենտի ագլընա իֆրաթ պէյէնիլ, մուհայէր
տուրմագ պիլմէզ. օնուն իշին ֆիրասէթի պաւ.
լանըր, տօլտու կէօրէմէզ:

Իմտի ֆիրասէթի զսթի գըսսա օլսնլար, հէ.

վախի նէֆս իլէ ֆիրասէթի քեօրլէտէնլէր . պիր շէյի թասհիհ էթմէտէն՝ պէօյլէ տիր տէլի գուրանլար , ագըլլարընա վէ ագըլլարընըն քեստիլ . ինէ պէյէնէնլէր , պուռնլարըն հէփիտիլի պիր եերէ գօրտագ , տիւնեա եիւղիւնաէ սոհիհ ֆիրասէթէ մալէք՝ քիմսէ պուլուռնմայաճագ . վար ըսա տա , փէք աղ օլմագ կերէք :

Օնլարըն տա օլան ֆիրասէթի՝ հէր մատտէտէ տէլիլ , մատամքի սահիհ ֆիրասէթ՝ մէշգ իլէ , թէճրիւպէ իլէ օլաճագոտ , հէր քեօին ֆիրասէթի մէշգ էթտիլի մատտէտէ տիր . ղիրտ մէշգ իլէ , թէճրիւպէ իլէ օնու էօյրէնմիշ : Պու սուրէթտէ հէր մատտէլի ֆասլէտէճէք սահիհ ֆիրասէթ սահիպի՝ պիր ատամ պիլէ պուլուռնմագ սանըրմ :

Անճագ Հագ թասլա ինսանլարա պու քերէ մի վէրմիշ իսէ , գըոգանարագ վէրմիշ տէլիլ ֆագամ ֆիրասէթ տէտիլիմիզ՝ կերէք կեօզ իւլէ կեօրիւնէն , կերէք ագլ ըլա պուլուռնան շէյի անլայաճագ՝ պիր ֆիքիր օլտուղուռնան , պու ֆիքրի՝ պիլա ղարազ . քեամիլանէ միւլահազա էտէրէք , կերէք մէշգ իլէ , կերէք թէճրիւպէ իլէ աչ մաղա միւհթաճ տըր :

Ֆիլ-վագը էյէր ֆիրասէթ տէտիլիմիզ՝ պիր շէյի սէչմէք իսէ , քիշի պիլմէտիլի շէյի , ետիսօտ պիլա ղարազ բուպար էթմէտիլի շէյի , նիճէ սէչէ պիլըր : Մուգաստէմ գուրմուշ օլան տտամ , եախօտ թէճրիւպէսի օլմայան ատամ , պիր պագըլաա նիճէ տօղրու սէչէ պիլըր :

Պէնքի , պահսէ կիրէն մատտէլէրի թէքիտ վէ քեմալիւղրէ թէֆթիլ էթմէք՝ նէ կիւճ շէյ օլ

տողը ընդ ալիքի մէջ: Երբ արտա եղանակով կ'ալի, տախտակ չի ապահովէ, զիրաւ չի կարող
եանկը ընդ կեօրէ կեօրէ՝ ուսած օրն ունի: Պա-
զը տախտակը՝ կեօյաւ ալիք եանկը մօտ քեղամ-ու-
լահ տըրար կ'ալի, ալիք մատակարար սօրմատան,
արամատան, տիւղիւն մէջէն, սէրպէս թ ֆառ
է թախքը ընդ կեօրիւրսէ մ' կ'իւլէրի մ:

Վէ օնը տախտակ զիւրսէ կ'իւլէ ճէք՝ ալիք մէջէն,
անկում տալով, հիւ խապէրի օրն տալով մատակարար
տիւ ալիք, հաքի մանէ ֆառ է տէնէր տիր:
Պիւլէ տալի տէրսէ մ' գարը ընդ մատակարար թէ-
մէն ալիքի մէջ, ալիք մէջ միւլ տալիք ալիք մէջ
հոլ, զը տալ ալիք տալ միւլ տալ տէնէր, էօյն
մատակարար սօհալէ թէնէ գարը մօտ՝ ինսան գը-
մընըն գը տալէ թէնէ գարտա օրն ունի ընդ ալիք
մէջէն ալիք, ալիք մէջ ալիք մէջ տէնէր տիր:

Իւլ իւլն տէ ալիք մէջ տալիք մէջ՝ չօգ չէյն թէ-
մէն տէնէր տիր, վէ հէր ալիքին ալիք տալիք տէ-
րին թէ ֆիւլի է թէ միւլ, նիւլէ թէ ճիւլի ալիքէր կեօ-
րիւրսէ էօյն տէնէր տէն սօհալ, ալիք սահիւ գարտա
վէր տէնէր տիր տա, նէ ֆիւլէրինէ թախքի տալիք
լար, քեօն տիր տալիք տալիք ֆառ տալիք
տէնէր տալիք տալիք կ'ալի, ալիք մատակարար
ալիք տալիք իւլ տէնէր ֆառ է թէ մէք խառն տալիք
նը՝ նէ՝ ալիք տալիք է տէնէր:

Պիւլ չէյն ֆառ է թէ մէք՝ նէ գարտա կ'իւլ չէյ
օրն ունի ընդ տալիք տալիք իւլն, ինսան տէնէր
տալիք տալիք տալիք վէ տալիք տալիք մատակարար
տալիք ալիք է տէնէր տալիք:

Պիւլին ալիք տալիք տալիք, է տէնէր տալիք
հաքիւր էյն ֆառ է տիր, խառն տալիք է տէնէր նէ

գառար արգգաթ էտէր, չալըշըր, Եօրուլուր :
Պիրինին պիր քիւսիւսիւ օլսա, հագգըմ վար մը
եօգ մու տէյի, պի զարազ ատամլար ըլա մէշվէ-
րէթ էտէր, Էշինտէն տօսթ ունտան նասիհաթ
խթէր : Պիրիսի պիր շէյ սաթըն ալաճագ օլսա,
էյիսինի ալայըմ տէյի՝ օնա պուշա սօրար, պիր
գաշընը պիր պիրինէ րուպար էտէր, կեօղտէն
կեշիրի, Թէֆթիշ էտէր :

Պիրիսի Էվէնէճէք օլսա, ալաճազը գարընըն
Ճէհիզի՝ Էվէրիւր մի, Էթրաֆը ուլլոն մու
տէյի արաշթըրըն, զիրա պիր ատամ պազարտան
պիր աթ ալա, Էիւրիւշիւշիւնէ հիւսնիւնէ պա-
գար, պիր սագաթըղը օլմասըն տէյի քէֆիւ ա-
րար, ալաճազը պիր հայվան իքէն, իւսթիւնիւն
թաղըմընա պագմազ, ֆագաթ խույունու խու-
սունու սօրարքէն, զէմանէնին ատամընա՝ ալա-
ճազը գարընըն Ճէհիզի Էթրինտէ օլսուն տա,
քէնտի Ճէհէնէմ ճանը պիլէ օլսա, մանի տէյիլ :

Վիւնահ հագգընտա տա պէօյլէ Էթմէզլէր մի :
Հէրէքէճիլէր պիր ատամըն մալինի գափաթ-
մագ իշին, տէքքին տօլապըն փէք սահիհինի
սէշմէզլէր մի, սօկրա պիր սըղըլթըսը չըգարտա,
հաքիմ զապիթ հուղուրունտա Ճէվապ վէրէ
պիլմէյէ, վէ պէլքի իգթիզա էտէրտէ, Էէմին էսէ
պիլմէյէ, տիւշիւնիւպ տիւշիւնիւպ տէ, շէր՝ա
կէլէճէք հիւլէյէ գարար վէրմէզլէր մի : Նիշէ՝
պաղըրկեանլար, նիշէ ալալալար վէ միսանճըլար
միւլթէրինին կեօղիւնիւ ալմազա՝ տէքքին սա-
հիհինի գուրմազըմ մը : Պիր պիւլիւք ատամ՝
պիր պիկիւնահ քիմսէյի Թէփէ իւսթիւնէ կե-
թիրմէյէ, նէ ալմազլար գուրար : Պիրի օպիրի-

նին այաղընը գայարըմալա, Լիթերանն փէք
եագըջըրընը իճաստ էտէր:

Քեզալիք խըրսըջ՝ չալմաննն եօլունու տիւ-
չիւնիւր, մուամէլէճի՝ միւհլեմաճ՝ օլանը թօրա
տիւչիւրմէնին եօլունու արար. գումարալա՝
գազըարը թուլթուլան կեթիրմէնին թարղընը
մէշգ էտէր, տօլանաըրըճը՝ խալգը ալտամա-
նըն եօլունու մէշգ էտէր. վէ պուլուն կիպի հէր
նէ տիւրիւ ալլագըգ օլա պիւրսէ, հէփսինի
կեօզիւն էօնիւնէ կեթիր, պագ, հէփսինին չա-
լըջալ տէվինտիլ՝ շէյթանըլըն էյիսինի սէչիգ՝
մէշգ էթմէք սէյիլ մի:

Էջլէ իսէ Ֆիրասէթ տէտիլիմիզ՝ ինսանլարըն
քիմինաէ ազ՝ քիմինաէ չօդ՝ պիր գուարէթ տիր
քի, վէրէն թանկը հէր քեսին աղալարընն
գուվլէթինէ կեօրէ վէրմիշ տիր. լաքին Ֆիլիլն
տէ եանըմամադ իչին, մէշգ իլէ միւլահալայէ
միւհլեմաճ տըր. շէջլէ քի Ֆիրասէթի եագը-
թըրմը՝ ազ առամ պուլունուրսա, օ պուլու-
նանլարտան տա քենտիլէրինէ պէյէնէնլէրի,
Ֆիրասէթի մէշգ է գօմայանլարը, հէվաի նէֆ-
լէրինէ ույանլարը, վէ ազըլարընա փիշին գօ-
տուգըարը շէյլէր իլէ Ֆիրասէթի քեօրլէյէն-
լէրի, վէ շէյթանըլա գուլանանլարը ալըրը-
սագ, սահիհ Ֆիրասէթէ մալլէք՝ սպտան ալ
ատամ գալըր:

Պու պապտէ սէնի իլգամ էտիպ, սէնին պու-
րապըթաըլ զանն էթտիլին չիւպհէմէ՝ հագ
վէրէճէք իքի շէյ վար. էվլէլա պուլնա ալիմ
վէ ագիլատամլար՝ չօդ թէճրիւպէլէր էթտիք
տէն սօկրա, հէր շէյն հօզիւնէ ագըլ էրաիրիպ,

նիւնք նիւնք միւլահազար Էթալիքուն սօնրա,
եկնէ հէր կիւն ճէսիմ Եանլըշարա տիւշաիւք-
լէրի տիր : Պու առամլարը պունտա տէֆթէր
էտէճէք օլսամ, եէնի լուղաթ քիթապարըն-
տան պիւլիւք օլուր, վէ եկնէ հէփսի անլա-
շըմաղ : Էյլէ օլտուգտան սօնրա օ պիւմէտիւք-
լէրի անլամատըղլարը մատտէլէրի՝ լիսանլէրինէ
ալըպ, Ֆապ Էթմէյէ ճէսարէթ էտէն ագըլա-
րա կիւլմէյիմ մի : Պազըլարըն Ֆիրասէթի վար .
լաքին օլան Ֆիրասէթլէրինէ Էյլէ Ֆօսուլա-
նըլար.քի, մէլաիք դատար զիհնէ մալիք տիրլէր
կիպի, հիւ մէշգէ միւլահազայէ միւհթաճ տէյիւ
իլ գլսա էտէրլէր . նէ եանըլա պիւտիքլէրինի
վէպէսէ էտէրլէր, նէ եանըլըր օլտուգլարընը
պիւլըլէր : Ֆիրասէթ տէտիյին պէյլէ՞ մի օլուր .
Ֆիրասէթին իւք Ֆի'իւի՝ քէնտի եանըլըր օլտու-
ղունու պիւլմէք տիր :

Սանլա, պու ագըլը կէշինէն առամլարըն
չօղու՝ ախրէթ մասլահաթլարընա պիգայտ օ-
լըրլար : Քեպքին ագըլարը վար՝ տէրին Ֆիքիր-
լէրի վար՝ չօգ շէյ պիւլըլէր՝ տիւնհա մասլա-
հաթլարընտա կէօզլէրի փէք աչըդ տըր . լաքին
էն իգթիղալը մասլահաթլարընա կէլինճէ, հիւ
խապէրլէրի Էօգ . պիր տէ մասալարտա սէյլէ-
նէն միւնէճճիմ կիպի, կիօղիւնիւ տիքմիշ կիօք-
տէքի երաղլարա պագարագ կիտէրքէն , ալա-
ղը տիպլիտէքի գույույու կիօրմէղ, իշինէ տիւ-
լէր պօղուլուր :

Չօգ ագըլ . չօգ Ֆիքիր . քէնտի զիւլմէրին-
ճէ՝ չօգ աճաիպ Ֆիրասէթէ մալիք տիրլէր . օն-
տան սօնրա , ինսանա լաղըմ օլաճագ մատտէտէ ,

եանի՝ ասրէթ խոստումնոտա, պու տիւնեա
սէն սօկրա վարաճաղը եէրոնէ՝ սիփէր օլաճար
պիր եէր թէտարիք էթմէտէ, ագըլարը թու
թուգ՝ պիր շէյ տիւշիւնէմէղլէր: Տիւնեա էն
կինինտէ եօլա չըգմըշար, էօյլէ սէրպէսթ կի.
տէյօրլար քի, էճէլ պիլէ քենտիլէրտէն իհթի.
րաղ էտէճէք կիպի, վէ տիւնեատէ էթսիքլէրի
կիպի, ասրէթտէ տէ իզզէթ իքրամ տաւա էտէ
պիլէճէքլէր սանըրլար:

Սէն պէօյլէ ատամլարա Ֆիրասէթի վարաէր
միսին: Պուշլար՝ պի այնի էլէրէ իլաճ վէրիպ
տէ, քենտիլէրէ թիմար էտէմէյէն հէքիմէրէ
պէնդէր:

Հագ թաալա ինսանա Ֆիրասէթ վէրմիշ.
կերչի տիւնեա մասլահաթլարընտա տա քենտի
իտարէ էթսին տէյի, լաքին տիւնեատէն զլյա.
տէ ասրէթին էպէտի տէվլէթինէ նաիլ օլուպ,
օ սէօնմէղ աթէշէ կիրիֆտար օլմամանըն եօլու
նու ֆարգ էթմէյէ դուլանսըն տէյի վէրմիշ.
հալ պու քի, տիւնեա մասլահաթլարընտա հէր
նէ գատար Ֆիրասէթի ատամ օլա, էանըլմադ
գապիլ տիր, զիրա տիւնեանըն թարիգլէրի նի.
ղամլարը սալթ ինսանճա ուրը. լաքին ասրէթ
մասլահաթլարընտա էանըլմագ օլամաղ, զիրա
օնլարըն գանուռնուռ գուրան՝ Ալահ աւրը:

Տէ իմոի տիւնեատէ սահիհ Ֆիրասէթ աղ
օլտուղունուռ իսպաթ էտէ պիլիմմի: Չօղար
Ֆիրասէթիմիղ վար տէյի պէպիւրլէնիր, օյուսա
օնլարըն Ֆիրասէթի զայրիլէրտէն տէ աղ օլտու.
ղունա՝ շիմօի սէնին տէ ագլըն էաթտը. զիրա
օնլար Ֆիրասէթի՝ էա մէշսիղ թէճրիւպէվիղ,

ագըլեօրմայարագ էախմէք սէվտաընտա տըր,
լար, էա քենտի ագըլարընա պէյէնմիշէր,
էախօտ էն էլզէմ մասլահաթլարընը ֆարգ է-
տիպ սէչէմէզէք :

Պուռնաան պէօյլէ ինչա Ալլահ սէնին աշի-
քէսր կեօրիւնիւր գըլտա էթտիլին մատտէտէ,
պէն շիւպհէ էթտիլիմի գապահաթ ատտ էթ-
մէզին. զերա պիւր շէյի պիրտէն պիրէ ֆատլ
էթմէյիպ, շիւպհէտէ տուրմագ՝ ասըլ ֆիրասէ-
թին հիզմէթինին պիրի տիր. վէ պէն սանա կիւ-
վէնիպ, պու գատար սէրպէսթ սէօյլէտիլիմաէն,
սէն տէ պէնիմ սահիհ տօսթուն օլտաւլունու՝
էլպէթտէ ֆարգ էթմիշին տիր :

105

ԷՅԻ ԳԱՐԸԼԱՐ

Պէնիմ էֆէնտիմ,

Սէն պոնա տիւնեայէ կիրմէք նասիհաթընը
վէք կէճ վէրիյօրսուն. պէն սանա՝ պուռնաան
սօկրա օլմաղ տէրիմ, սէն ինանմազսըն : Երըսր
պէնիմ կեօղիւմիւ աշտը, պէն աթթըգ քենտիմի
աշգա սլտըրաճագ չօճուպ տէյիլիմ : Էվլտու
սըլ էօլէճէյիմ, սոյում թիւքենէճէք. հագպըն
վար. վէ պուռնար օլմասըն տէյի պոնա էվլէն
տէյօրսուն : Պէն իպթիտասը՝ զէմանէ գարըլա-

ըննելն պողոտայուն զոհն ապագայ, էվէնմէմ տէ
տիւմ իտի: Սէն Թէքրար սէօյլէտէլինտէ ինտ
էթմէտիւմ, լաքին օ տլթընտ կիրէճէյիւմ եր
քիւ՝ պիր էյի անլայլմ տէյի պիր սէնէ վատէ
իսթմէտիւմ: Շիմտի եէտի սէքիզ այլն զարփընտա
կեօրիւպ անլատըղմը՝ սանա պիւտիւրէյիւմ տէ,
պոռնտան սօկրա պէն տիւնեայէ կիրմէտէն մէզա
րա կիրմէք նիւէթինէ գարար վերտիւթի անլա:

Պէն՝ պիր Թէրպիւնէլի, մաղլմ, վէ խօշ մէշէպ,
քեամիւ գըզ արատըմ, լաքին հիչ պիրինի կեօ
ղիւմ Թութմատը: Գըզար էրկէն իքեն, պիր
Թանըլմատը տիւնեա տըր, ետգըն վարանլա
րըն կեօղիւնէ՝ էքսէրիւտա պիր միւ Ֆէրլիչ գըզ
կեօրիւնիւր, Թէհլէքէսիլ լիմանլար, չիչէքլօսվա
լար, կիւզէլ չայլար չայըրլար կեօրիւնիւր: Լա
քին գարայա տյագ պատըպ, մէմլէքէթին իչ
եիւղիւնիւ կեօրմէլիքի, տիչ եիւղիւնէ հիչ պէն
զէր եէրի եօգ. Թօփրաղը գոռմտան իպարէթ,
տողլարը եալըն գայալար, մահսուլունու տէր
սէն, չալըրլա տիքեն տիր:

Պէն պոռ մէմլէքէթին իչէրիսինէ կիրիպ, պիւ
մէտիւլմ շէյլէրի անլամայա ճահտ էթտիւմ. վէ
իպթիտա էվլի օլանլարըն՝ էվէնտիքտէն սօկրա
նատլ չըգտըղմը Թէֆթիչ էտիպ, պիր՝ էյի չը
գտնընը պոռլուրսամ, օնուհ հալինի էօրնէք
Թութարագ, շու Թագընահաղըմ քեօթթէյին
էհվէն եօլլուստէնու պոռլմաղա՝ Ալլահըն լուծ
ֆոլլա՝ օնտան էօյրէնիրիւմ տէտիւմ:

Վէ ալէմին տիլլնտէ կեզէն՝ արիֆ, զարիֆ,
գուլաղը տէլիք, Թապիւթ սահիպի տէտիքէրի
զէմանէ գատընլարընը տէֆթէրմէն աշալա վար

տրդտան սօկրա, խաղաղն էյի գարը տէտիբէ-
րինի սիւզմէյէ պաշաւարմ: Վէ պագայըմ, խա-
ղն շունչարա էյի գարը տէտիյի գասար վար
մը տէյի թէֆթիշէ պաշաւարմ: զերա պու խիմ
թիպարէ նէ գասար լայլդ ըսա, լայլդ օլանը
օ գատար ազ տըր: Իմաի պու թէֆթիշիմտէն
նէ դաշանտըլըմը սանա անլաթմագ իշին, պու
էյի գարըլարը սա թագըմ թագըմ եազալըմ:

Պունչարըն պիր ազը՝ զէվգաէն սէֆաաէն ու-
գադ, պիւթիւն կիւն էվինին իշինէ, վէ չօճուգ-
լարընըն թէրպիւէսինէ մուգայէտ, վէ էյի գա-
րը տէնէճէք չօգ հալէրի վար: Լաքին քենաի
աղըլարընա պէյէնմիշէր. պէն հէր նէ սէօլէր-
սէմ, հէֆ սէօլէտիլիմ կիպի օլսուն տէյի կէճէ
կիւնտիւզ գօճալարընլա խըրլաշըրլար: Փագըր
ատամ հիւ պիր շէյուէ սէօլէնիւ եիւրիւթէ-
մէզ: Պու ճիւմէ իլէ քրիսթիանըլը կլտէն գօ-
մազար. վէ էյի գարըլար սըրասընտա օլմագ իս-
թէրէր:

Պաղըլար գօճալարընա միւթիւ, էվէրինէ ի-
տարէլի, ճէպլէրի թէսպիհ իլէ սօլու: Լաքին
էվին հիղմէթքեարըլարը էլէրինտէ էսիր տիր
գարընլարը եարը աճ եարը թօգ, պիւթիւն կիւն
խըրըզ սընըզ՝ խաին սինիզ տէյի թաղիր տինլէ-
մէքտէն՝ իշ կէօրմէյէ վագըթ եօգ: Վէ եիւզէ-
րինէ էօլէ էյրի պագարըլար քի, հէր սէօլէրի
իմա օլսա պիլէ, եինէ ֆագըրըլար գասպահաթ-
լը տըր. շէօլէ քի, պէօլէ ինսան օլմագտան
ըսա, հայվան օլսագ տահա էյի տիր տէրէր.
զերա պագարըլար քի, հայվանլարա քենտիւէր-
տէն զլյատէ իթիպար վար: Վէ եինէ պու թաշ

Էիւրէյէրի իլէ էյի քրիսթխան ըզ տէրէր,
խալդ տա եիւզտէն կեօսթէրտիքէրի քրիսթի.
անըղա պաղար, էյի գարը տըր տէր :

Գօճալարը՝ պիր ազ ինսաֆը օլուն տէսէլը,
շաշգըն, սէֆիհ, ժուսէյեհայ, էվլատ ուշադ
սահիպի օլաճադ ուն, իտարէնի պիւմէղսին տէ.
էրէք, եիւզէրինէ աթըլըլար . հիզմէթքեար
տէսիլին էվին տիւշմէնի տիր, կեօզէրի տօյմազ,
աղալարընըն գանընը էմմէք իսթէրէր . սէն օն
լարընէ գաատը խըրփալարսան, օնլար հիլմէթի
օգաատը էյի էտէր տէյէրէք, իգթիղա էթտիլի
եէրտէ՝ իտին վէ խըրտըղ օլտուգլարընը՝ գօճա
լարընա իսպաթ էթմէք իլին, ինսաֆը իֆթի.
րալար տա էտէրէր :

Պաղըլարը տա դարտաշ մուհապէթիտէ
գունուր էթմէղ, ճանընա մուգայեհա, վէ հէր
քեսէ էյիլիք էթմէք գայտընտա տըր . լաքին մու.
հապպէթին էօլլիւօիւնիւ աշըրըպ, էվլատա
րընըն գապահաթիլի պապալարընտան քեսթմ
էթտիլինտէն պաշգա, եարան ըլտ՝ եօլտաշ ըա
քեօթիւ եօլլարտա կեղիպ եիւրիւմէյէ էլ թու.
թուպ, դումարտա օյունտա էթտիքէրի պօդ.
ճու վէրմէք իլին, էվտէն ագճէ կիւմիւշ վէ տա
իր էշեա վէրիւրէր : Վէ պու սէֆիհիլիլէր իլէ
էվէրի երգըլմաղա եիւզ թուլթմուշ իքէն, է.
մէքէրի իլէ էօրթիւպ, գօճալարընտան սաղլաթ
լար . հաթթա կեօզիւնիւղիւ աշըն, պապալար
տուլմաաըն տէյի էվլատլարընա սըգը ոըգը թէ.
պիհ էտէրէր :

Պու սէպէպ իլէ տիր քի, չօդ քեամիլ տա
պալարըն՝ էտէպսիղ էվլատլարը օլուր . ըլտա

անալար՝ հայտնածա պիր աշըըը մուհապպէթ
լէ, էվլառլարընը դապահաթլէրինէ կօզ
եռմուպ, պապալարընտան կիզլէմէյլէ, սէա-
խուլլարընը արթըրմուպ, վէ էվլէրինի երգմա-
ղա սէպէպ օլուրլար :

Չօղու տա էվլէրինին խտարէսինաէ գուսուր
էթմէլլէր, էվլառլարընը օլուուգճա թէրսիյէ է-
տէրլէր, տիւնեաթ էշլէքէլէրինտէն օազըըըլար-
լաքին գօճալարընը պիր տէրէճէաէ գըզգանըր-
լար քի, զափալլէր առամլար, հէր նէ էթսէլէր,
էլաէթաէ պիր քէօթիւ մանա վէրիլլէր : Տիւն-
եաթէ գօճալարըն պաշընա՝ պէյլէ էյի գարըլար
կիսիլ քէ յթիւ պէլա օլամազ : Պուռլարըն պու-
տէլլէլինի՝ ագըլարընտան չըգարմազա՝ հէր նէ
սէյլէսէլէր գանտըրամազլար : հէր նաալլ գը-
մլաանալար, տիլլէրինի քէսթիրէմէլլէր :

Պազըլար տա ճանլարընա մուգալէէա, լաքին
կիլմէլլէրինէ տահա զիյառէ մուգալէէա տիրլէր-
լէյլէ քի փազար եօրթու կիւնլէրի՝ պիր թէլ
իւսթիւնէ կիլինմէտիքճէ, պատարագ կէօրմէք-
աէն պիլէ վազ կէլէրլէր : վէ պէյլէ էթալլէ-
րինէ հազ սէպէպլէրի վար : Թանղըրընը վէր-
տիլլէլի գուլլանմամագ՝ պէյլէմէմէք տիր տէր-
լէր : Պէյլէ կիւզէլլ բարոյական իլլթաիլին վար
մը :

Պուռլարըն պազըըը պոյա րաստըգ տա գուլ-
լանըր : վէ զէվգ շուռտա սըր քի, զայրլէրտէ
կէօրիլլէրտէ իբրահ էտէրլէր, պէնիմ էյլէ
շէյ էթալլիմ էօգ տէյի պին եալան սէյլէրլէր :
Օնտան սօնրա քէնալլէր՝ կերէյի կիսիլ պոյանմա-
ալլգճա, առամ էօնիւնէ չըգմազլար : մէյէր քէն

տիւրերնի գօճալարնա պէյէնտիրմէք իշին իմիշ
խածէրսէն ինան :

Պազըլարտա պու էքսիբլբէրն հիշ պիրի
եօգ . սուսալարնը տալա գուսուր պրագմալ
լար . էվէրինտէ էվճիմէն , վէ հիզմէթքարալ
ըննա մոլգայէէտ տիրէր : Լաքին էօյլէ դայպէթ
մէրապլըսը տըրլար քի , իշէրի կիւճէլի էլն
էթտիլինի տույուս , օնա պուռնա կիզլի նադլ
էթմէք տիր . ամմա կիզլի տէյի նադլ էթտիլի
եէրտէ՝ օն քիշի վար ըմրշ , էինէ նադլի կիզլի
տիր . վէ պէօյլէ կիզլի կիզլի նադլ էտէրէք , ա-
լէմէ թէվաթուր էտէրլէր : Վէ գէմքէարլըգ նէ
մուրտար շէյ օլաուզու մալում , տիրտէն տիլէ
եայըլարգճա պիւշիւր , վէ պիր քիւլիւճէք փի-
րէ՝ վարա վարա պիր պիւշիւք ֆիլ օլուր :

Վէ պիրիսի տէօնսէ , օ էօյլէ տէյիլ տիր , ետ-
խօտ մուպալաղա տըր տէսէ , պագ նէ տէրէլէր .
տէն թէփէլէրտէն՝ ուշար ուշմաղ իսպաթլար
կէթիլիլ : Պիրի սօհպէթի գալիատայըմ տէ-
տիրճէ , պուռնլար ազըտըր , սալթ ուր տատմըն
հագգընա սէօյլէնկյօրքէն , ինատընա՝ պիր գա-
լընը տահա իլավէ էտէրլէր : Օնտան սօլլա
պուռնլար էյի գարըլար տըր , քիմնէնին ազընա
գարասընա գարըշմաղար , հէր քեսին էյլլիլինի
խածէրլէր , ֆիքիլէրի ատ գըրմագ տէյիլ տիր ,
եա աճըտըլարընտան սէօյլէրլէր , եա փէք սէվ
տիբլէրինտէն : Վէ պու միսիլի սօհպէթտէն օլ
գատար խօշանըրլար քի , եա պիրինի զէմմ է-
տէճէք , եա զէմմ էթմէյէ զախիլի փէյտա է-
տէճէք՝ պիր սօհպէթ օլտուգլայն , հէր նէ գա-
տար իսպասէթլի օլա , տուաւընը պիլէ եարը

պուշուգ պրագրը, պէօյէ սեվապը սօհպէթ տէն կերի գալմազ:

Պուշուգըն պիր աղը տա ելիտըբ թասար, քենտի մէշընալնի եէնմէքտէ կեչէր, խրէնմէյի, թիթսինմէյի վէ գօրգույու պաստըրը, վէ պիր սախթէ ելիտըյիլէ քենտիլէրէ տիւշմէյէն հիզ մէթլէրէ պիլէ կիրիրլէր: Տիւնեա շէյլէրինտէ կեօղիւ օլմամագ, տիւնեա պիւյիւքլիւյիւնիւ շէյ եէրինէ դօմամագ, վէ կերէք էվտէ կերէք տիշարտա՝ միւհթաճ օլանլարա եէթիշմէք խիւ լեալարըլա, հէր նէ ալչագ հիզմէթ օլա, հիչ պիրինէ եօգ աէմեղլէր. շէօյլէ քի սալթ էյի գարը տէյիլ, սուրբ գարը տըր-տէրսին: Վաքին եազնտան պիր թէֆթիշ էթսէն, պուշուգը եափտըրան՝ քիպր իլէ էլլէրէ պէնզէմէք խա-տիսը տըր: Պուշուգ կերչի աղ տըր. լաքին գօ-ճալարընըն պաշընա պիւյիւք պէլա տըր. զիրա էվին հիզմէթլէրինտէ չէքտիքլէրի զահմէթի, կեօրտիւքլէրի իշն՝ եիւզլէրինէ վուրուպ, քեն-տիլէրինէ պէյէնմիշ օլտուգլարընը աշիքեար էթ տիքլէրինտէն պաշգա, օ պէյէնտիքլէրի ագըլա-րըն ույուպ, չօգ տէֆ'ա էվին տիրլիյինի պօ-զուպ, չարէսիզ զարարլարա ուզրատըրլար: Պի-րինէ էյլիք էտէլիմ տէր իքեն, օպիրինի խալասա էտէրլէր. զիրա օ պէյէնտիքլէրի ագըլա ույտուգ-լարընտան, օ էյլիք տէյի խիւլեա էթտիքլէրի՝ կեօղլէրինէ վէրաէ օլուպ, էօթէ եանտա էթ-տիքլէրի սահիհ զարարը կեօրէմէղլէր: Հաուըլք քէլամ էօյլէ ֆօտուլ, էօյլէ ինաաճը օլուրլար քի, պէնիմ կիպի պէյէնիլէճէք պիր իշկիւզար սահա եօգ տուր աէտիքլէրի եէրաէ, խալք քեն-

տիւնէրտէն աէ կբրահ էտէր, կէօրտիւքէրի իշան
աէ :

Պունլարտա պաղը տա թէլպիսլէյէ գալար
քէսքին ագըլլար վար քի, էյլէյի ֆէնայը պէնիմ
գատար այըլթ էտէն էօգ տուր տէր. վէ էյի աէ
տիքէրի՝ սալթ քէնտի էթտիքէրի տիր, սալթ
քէնտի ֆիքիրլէրինաէրի տիր. վէ էլինքի քէն
տիւնէրէ չիւքին կէօրիւնմէք՝ էօյլէ իլէթ օլմուշ
տուր քի, էլին հէր էթտիլի՝ հէր սէօյլէտիլի
ֆէնա տըր. էտէնին՝ սէօյլէյէնին ֆիքրինի սիլէ
թէֆթիլէ գօրլար, կէօյա թափըը կիպի իսալըն
գալլպինի իղէյէճէքէր : Վէ պու գարտաշ
մուհապաթէթի իլէ, էլլէրին էթտիլի էյի օլտուն
տէրէք, քէնտի էթտիքէրի ֆէնա օլուր. վէ
էլէր՝ քէնտի թէրթիպիմիլ իւզլէ քէամիլ օլ.
տուն տէր իքէն, քէնտիլէր՝ ճանլարընը իթիլր.
լէր : Վէ հալ պու քի, քէնտի էթտիքէրէ էյի
օլտուղունու իսպաթ էթմէք իլին, պին գատար
թէլպիսլէքէր իճատ էտիպ, պիր եալմտան
պիր եալմտա՝ ուլար ուլմաղ իտտիտլար ըա,
սօհպէթի էաէպիլղլէյէ պինտիրիլէր :

Պունլարա պէնղէր՝ պիր տէ իսալըն գալլիլի
թէֆթիլէ էտէնլէր վար. վէ օ թէֆթիլէ էթտիք.
լէրի քիմէտէ հէր նէ կէօրսէլէր, քէնտի ֆի.
քիրլէրինէ իսպաթ տըր : Եյէր էթտիլի զարար.
սըղ պիր շէյ իսէ, ֆէնա մանա վէրիլէր. էօգ,
էյէր քէնտի ֆիքիրլէրինաէ օլանընաքտիտ իսէ,
էթտիլի միւրաթիլէք տիր, իչ էիւզիւ պէլլի օլմ.
տըն տէյի էտէյօր տէրլէր :

Պաղըլարը տա էօյլէ է՝ հի ըրղ տըր քի, էրքէք
էիւզիւ նէ պապ մաղա իղճմտանք էտէրլէր. Լ՝

քին քեհալէրինի պիր շէյ եէրինէ գօմուշլար,
էրքէյին պիրի եիւզէրինէ տօղրու պագաճագ
օլա, ետխօտ ինսանիյե էթ օլսուռն տէյի խալծըւ
լարընը ուրաճագ օլա, տէր ագապ քեհտի ֆի-
քիրէրինտէքինի իշէլծմէյե պաշարլար. էյէր
պիր խօշանտըղլարը տաւամ ըսա, նէ ալա.
եօգստ տուր տա սո՛ւի զան կիւնահընը տինլէ.
ֆագըր աւամըն նէ ալագլըղը գալըը, նէ էտէպ
սիզլնի:

Սէօյլէ իմտի պագայըմ, պու էյի գարըլարըն
էլինտէն գուրթուլուշ վա՛ր մը. սուրբլուգլա-
րընը Ալահա պէնղէթմէք իսթէրէյի՝ հալծա
Ալահըն կեօրմէտլինի՝ օնլար կեօրմէք իտտիա,
սընտա տըրլար. վէ պէօյլէ էաէպսիզլնիլէ քեհ,
տիւէրինի Ալահաան իւսթիւն սայըպ, շէյթան-
տան ալագ օլուրլար. զիրա շէյթանըն իտտիա
սը՝ սալթ Ալահա պէնղէթմէք իտի:

Պիր տէֆ'ա պուռլարըն պիրինի կեօրտիւմ.
կերչի իւզէրինտէ գարըլարըն չօգ խուլլարը եօգ,
վէ կեօրինիւրտէ՝ ճանընա մուգայիէտ իպա-
ռէթլի իտի. լաքին սո՛ւի զանն ըլա խայալինի
էօյլէ քեօրլէթմիշ իտի քի, կեօրմէտլի իշիթ-
մէտլի շէյի՝ կեօրտիւմ, իշիթաիմ տէյի եէմին
էոէրտի. շէօյլէ քի, ճին չըգարանլար՝ պու-
նուռն ճիննի վար, շէյթան պուռու զապթ էթ-
միշ ալտաուլար սանմըշլար ըու: Սօնրա օգուլա
օգուլա անլատըլար քի, քեհալի՝ գուրա գուրա
խայալինի պօղմուշ ումուշ:

Պու էյի գարըլարըն պաղըլարընտա չօգ էյի
հալէր վար. լաքին հէր էթտլիմ էյի տիր տէյի
ագընա պէյէնիպ, գօճաորըն պօյնուռնա եու.

լար թագար, ագլընըն եկեթիլմէտիլի շէյաէ տա,
խի իսթէտիլի կիպի գուլանըր - քիմինի կիւլէ.
րէք, քիմինի ալլայարլագ, տէքք իլէ սուսպ ըլա
հէր իսթէտիլի ըապուլթապը շէյի էթտիրի:
Գոճապընըն հատտի վար լուա, պիր իսթէտիլինէ
եօգ տէսին. սիթէմ սէօյլէր, գաւզա էտէր,
քիւսիւ թուլթար, հիչ ուսանմազ, տգըպէթ իս
թէտիլինի էթտիրի:

Պազըլար տա գոճալարընա հիչ թընմազլար
տա, էյի գարըյա պէնդէրլէր. լաքին քենտի ազ
ըապալարընըն տրապընա կիրտիքլէյն, գոճապ
նա տա, գայն անապընա տա, էլթիսինէ կեօրիւմ
ճէսինէ տէ, նէ պօյ պօյ գաֆթանլար պիչէրլէր:
Անճագ գայն անապընտան գոճապընա, էլթի
սինտէն գայն անապընա, կեօրիւմ ճէսինտէն էլ
թիսինէ, եա կեչիպ, եա շիքեայէթ էտիպ, էվին
տիրլիլինի պօզան գարըլարա պադընճա, պուռն
լար եինէ էյի գարը սայըլլըր ա:

Նէթիլճէի քելամ, տիւնեանըն էյի տէտիլ
գարըլարըն՝ սանա չօգ տիւրլիւ հալէրինի նադլ
էտէ պիլլիլիմ. լաքին ուզուռն էթմէք նէյէ լա
զըմ. շու գատար սէօյլէյիմ քի, էն էյի կեօրիւ
նէնլէրտէ ալէսսէվլիսէ պէշ տիւրլիւ շէյ վար
քի, էրքէքլէրին պազըլարընաա պուլուռուր,
գարըլարըն հէփիսինտէ՝ քենտի ճէհիլլէրի տիր,
եանի, ինատճըլըգ, եալանճըլըգ, զէմքեարլըգ,
իքի եիւզլիւլիւք, վէ քենտիսէ պէյէնմիշլիք:

Պանա պիր էվլի գարը կեօսթէր քի, ինատճը
օլմայա: Հէփիսի ինատընա մուզլիր տիր. մէյեր
պաիսթընա պիր էրքէք գոճայա տիւշմիւշ օլա
քի, գարը կէլմէյիպ, էէլքենի էնտիրէ. եինէ

պուռ ճիւղէն իլէ գալստինն զըտօյլէթինի պէյան
էթմէյինճէ օլամաղ : Գարը գըտմը՝ քեօր պախ-
թընտան՝ հիւքմ ալթընտու օլտուզուէն պիլըր ,
վէ իւսթ օլտյըմ տէյի՝ շէյթանըղըլա հէր
տիւրլիւ եօլու տարար , վէ էլինտէն կեւտիյի գա-
տար՝ քենտի իսթէտիյինի էթմէք իշին , ինտու
էտէր , գօճասընըն մէրամընտ գարշը տուրուր :

Ետլանճըլըգ տէրսէն , գարըլարտա էօյլէ թու-
պիաթ օլմուշ տուր քի , ելլարըլարտա պիր նուր-
տուզ ելլարը վար տէսէլէր ինտնըրմ , գարը-
լարտա պիր ետլան սէօյլէմէզ վար տէսէլէր ի-
նտնմամ : Վէ պէն հիշ եալան սէօյլէմէմ տէյէն-
լէր վար քի , փէք չօգ տուր . օնլար հէփսինտէն
ղիյատէ եալանճը տըր . զիրա պէն հիշ եալան
սէօյլէմէմ տէտիյի՝ հէփսինտէն պիւլիւք եա-
լան տըր :

Ձէմքեարըլըգտա ֆառսալըգտա էօյլէ մահիր
տիրէր քի , մէտհ եիւզիւնտէն սէօյլէտիքլէրի
եէրտէ պիլէ՝ սլազը ուսթալըգը եուլթգունմա-
լարը վար քի , զէմմ էթմէքտէն պէթէր սիր :

Իքի եիւզլիւլիւք՝ գարըլարա մախսուս օլմուշ
պիր քիսլէթ տիր : Եալան սուրէթ կեօսթէր-
մէքտէ էօյլէ ֆէնլէնմիշլէր քի , քիշի փէք տ-
լըգ կեօղ օլմուլը քի ալտանմայա . վէ պէնիմ
գըլասըմ՝ տիւնեատէ օնլարըն հէր հիլէսինէ
արըլ եէթիշտիրէճէք ատամ եօգ տուր :

Քենտիյէ պէյէնմիշլիյի տէրսէն , սանըրմ
տիւնեատէ պուռ քիպրէ միւսլթէլա օլմատըգ
գարը եօգ : Հիշ պիր շէյտէ եանըլարգ տէմէզ-
լէր՝ վէ եանըլարգլարը իսպաթ օլտուգտան
սօլրտա պիլէ , եինէ սէսլէրի իլէ՝ սըրըլթըլա .

ընչա իւսթէ չըգալում աէլէր . գօ գօճաւորը
պիշիւքիւքէրինի իճրա էթմէյէ չալըշարնլար .
միւմքին աէյիլ, գարըը իլգամ հտէմէյէր : Վէ
վայ հալինէ օ գօճանըն քի, գարըսը կեօնիւ
ալադըը կեօսթէրէ, զիրա հիլէսինտէն նաշի
գօճաւորն կեօնիւնիւ եէնմէք իչին տիր :

Իմաի էյի գարըլարըն հէփիսի ինատճը եա-
լանճը, իքի եիւզիւ, վէ քեհտիյէ պէյնիմիլ
իսէ, հանկի տէլի վալըը տա պու քեմէնտի պօյ.
նուեա թաքար : Եա պէն պիր կեհճ՝ գըղ ալըպ
տա, էյի գարը օլաճաղընա՝ պիր ֆէնա գարը
օլուրտա, պէնիմ հալիմ նիճէ օլուր : Խաթըր
մա կելիքճէ, թիւլէրիմ գալգար, գանըմ
տօնար, քեմիքէրիմ սարսըըր :

Վէ էյէր էյի գարըլարըն պու հալէրինի սէն
նէրտէն էօյրէնտին տէրտէն, եինէ էյի գարըլար.
տան էօյրէնտիմ : Պու էյի գարըլարըն պիրինի՝
օպիրլէրին եանընտա մէտհ էթաշիլիլէ, տէր
ագապ օնլար պաշար սանա պուռնուն էքսիքիք
լէրինի պիր պիր նագլ էթմէյէ : Օնտան տէօն,
օնլարը պուռնա մէտհ էլլէ, պու տա օնլարընքի.
նի սէօյլէր : Հասըլը քելամ՝ հէր պիրի՝ զէմանէ.
նին քեօթիւլիւլիւնտէն կերի տուրաճագ ֆա.
զիլէթիմ վար գըպա էթտիլինտէն, էլլէրին էք
իքիլլինտէն իքրաճ էթմէք սուրէթի իլէ, գա.
փսըր գութուլարը աչար մէյտանա տէօքեր :

Պու թարղ ըլա հօլունու էյի պուլտում. զի-
րա գարըլարըն ալէսսէվիյէ գուլանարըր զէմ.
քեարըգ ճատըսընը՝ քէնտիմէ գլաղուղ թութ.
մուշ ուտում : Պիր էյի գարը՝ քէնտիտէն զպ-
րիյէ իթիպար օլունտուղուն կեօրիւրտէ, ճանը

սրբաբնութիւնէն եւ տիրեալով. օնուն իշխն էյի
գարը կեօրինէյիմ տէյի, էլ ի խորփալայում քի,
պէն ի թիսար պուլայում տէր: Աէ հէր քեսին
սրբորնը առ յամալա սէւտալարը էյլէ զալիս անի
քի, պաշա չըգընճայաաէք՝ գուլանմատըգ եօլ
պրաքմալար:

Պու վէճ՝ իլէ պիրի օպիրինին էրսիքլինինի պի-
լըր, լաքին քեստինինքինի թանրմաղ քի իսլաճ
օլուն. չէյլէ քի քեօթիւ եօլտա կեղէն գարը-
լար քեստի քեօթիւ լիւքլէրինի պիլիս ի գարը է-
տէրլէր իքեն, պունլար քեստիլէրինի էյի եէրի-
նէ գօյուպ, օպիրլէր հէփ Փէնա տըր ոանըրլար.
վէ քեստի թաքսիրաթլարընը թանրմաղ իսթէ-
մէյիս, հաթթա ի թիսարտէ թուլտուլլարըն-
տան, թէրպիլէ դասուլ էթմէլ օլուպ, օպիր-
լէրտէն Փէնա օլուրլար:

Իմտի անհեա ատը վէրմէտիլիմէ հագգըմ
օլտուլունու՝ ինչա Ալլահ սանա անլաթտըմ.
պունտան սնիրա Փէնա գարըրլարտան կեօղին
գորգմուշ տա սէօղէ կելմէյօլտուն տէյի չիքէայ-
էթ էթմէլիմ. զիյա պէնիմ պու գասար տըգ-
գաթ էթտիլիմ՝ էյիլէրին հագգընտա սըր: Աէ
պու թէթթիլիմ՝ Փիքրիմի պու գասար թաս-
տիգ էթտիլիմէն ոօնրա, կեօղիւմ էօնիւնաէ զէ-
մանէնին մօտա գարըրլարընըն անհեայը ալթ
իւսթ էթտիլէրինի կեօրիւլաէմ, պէն արթըգ
Փիքրիմի չէվիլէ պիլիլիլիմ: Գու մաշըն ըիւքէար
պաշը պէյլէ իսէ, թէրս էլիլլէն նիճէ օլուր:

Պէն տէ գարըրլարըն շէրրինէ գափըմմադ
իլին տիր քի, մէշիպլէրի հագգընտա եաղըլը
օլան շէյլէրի օգուլմաղա տիւլմիւլիւմ. վէ պու-

պապական Սիմոնիտէս նամ էսքի ըրում շախիւնին
եաղաւըը իֆրաթ խօշումա կեմիշ տիր: Պու
շաիր " Էրբէքէլերին պաշնա պէլա օլմագ ինն,
Ֆէլէք գարըլարըն հէր պիրինի պիրէր շէտէն
եափմըշ, տէյէրէք, օ սէօյլէտիսի շէյլէրին հա.
լինէ կեօրէ՝ հէր պիրինէ ուլղուն հիճիվէրէթ
տիքտէն ուօկրա, հէր քես քենտի գարըլարնան
շիքիայէթ էտէր, էլին գարըլարն մէտհ էտէր
տէր: Վէ պուլըլարըն արաւընտա՝ արըտան օլան
գարըլար տէյլէր. « Մուլթըլ օ գօճայա քի, ա.
րըլան օլան գարըլա մալէք օլա. գուսուրսուղ
գարըլ՝ եալընըղ օ տուր. էվլինէ մուգայէտ օ.
լուր, էլինտէ պէրէքէթ օլուր, էվլինի շէնլէտլը,
թէրպիսէլի էվլատլար եէթիշտիրիր, էօմրիւ.
նիւ՝ գօճասըլա մուհապպէթլի կէշիրիր» տէյի
մէտհ էտէր:

Սէն տէ պանա օ շախիւն տէտիլի՝ արըտան
տօղան գարըլար պուլ, պէլքի Ֆէքրիւմ տէօնէ.
աքին շիւնքի արըլար՝ օ էսքի զամանլարտան
պէրի գըսըր ըմըշ, պէօյլէ գարըլար եափմաղար
ըմըշ. պէն տէ տիւնեայէ կիրմէտէն, տիւնեա.
տէն չըգարըմ: Իքի պին իքի էիւղ, իքի պին
իւղ էիւղ սէնէ մոգատտէմ եաղան Սիմոնիդէս՝
շիմտի սաղ օլա, պէլքի օ արըտան տօղան գա.
րըլը՝ գափտէսինտէն ըհմիտ էտէրաի. վէ արը.
տան տօղան գարըլտան մատասը՝ ալէսսէվլէէ
Ֆէնա օլոուղընուղ՝ պիղ քենտի գափտէսին.
տէն անկայօրսագ, զէմանէ գարըլարըն Ֆէնա.
լըղընը շիմտի քենտի կեօրէճէք օլա, պիրմէմ
նէ սէօյլէրտի:

Իմտի պէն Ելլահա ուղընըպ, պիր գաշ էյիլէր

վար անյիմ, լաբին պու սանա հալէրինի ետզ
արդւմ գարըլարա տա խալզ էյի տէտիլնտէն,
պէն պիր էյիսինի պուլուրում իւմիտի իլէ, գու
մար օյնայամամ :

Պիրտտէր, սէն եիւրէյինի րահաթ էյլէ տէ,
պրագ պէն պու Ֆիքիւրտէ գալայւմ. պու իւ
լէթ իլէ էօմիւիւմիւ գըսսալթմալա չալըլմաքի,
պէն տահա չօգ եաշայրալ, սանա չօգ զաման
սատագաթլա հիզմէթ էտէ պիլէյիմ :

106

ԶԱԻՖ ՄԻՏԵԼԷՐ

Պէնիմ տօսթում ,

Նէյէթ թատճախալ էտէյօշուուն. պու ատտմ
ասընտա պիզիմ ահպապըմըլ ըտը տա, շիմտի
պիր աղ իլէրի կէլտի տէյի՝ շիշմիշ քապարմըլ,
պիզի թանըմաղ օլմուշ տէմիշսին : Էլպէթտէ
էօյլէ օլուր. պուշուր հէր կիւնքի կեօրտիւյիւ
միւղ շէյլէր տիր : Պուշուր գաիֆ միտէլէր տիր
քի, իգպալ տէտիլիմիւլ լօգմանըն էն քիւլէլայ.
Իւնիւ պիլէ սինտիրէմէլ. միտէսինին գալսը
րաճաղընտան զիյատէ շէյ եէմիլ կիւպի, հէմ
իլէրտէն սոգըլ խասթէլէքլէրի փէյտա էտէր,
հէմ տիշարտան վիւճուտ սագաթլըգլարը :

Պիր աճախալ շէյ տիր քի, կեօրտիւլէքճէ քիւն

սիմ քենտովմէ կիւլէրիմ : Պազը աստամ պիր ազ
րիւթպէսինի տրթըրսա , փէք քիւլէիք իքեն ,
փէք պիւլիւք օլմադ տէմէմ . Փապաթ պիր ճիւղ
վիճէ իլէրի կէլսէ , միտէսինին զսփինսէն՝ պին
տիւրլիւ իլէթ էսինիր , էջլէ պօղուլուր քի
ալլի վիւճուտ օլուր գալըր :

Պազը քերրէ պիր քիւրք , պիր էնթարի տէ
իշսէլէր , միտէլէրի զարֆ օլուպ , ալըմաալը
թաամը եէտիքէլն սինտիրէմէզէր , թապըլալը
նը պօղալըր , խասթա օլուրլար :

Պիրի պիր քիւլէիք իշ կեօրիւր , զիրա պիւյ
իւլիւնէ գաալըր աէլիլ , օ կեօրտիւլիւ իշ ալը
շըգ աէլիլ տիր , պիրսէն պիրէ կեօզիւնիւ պիւյ
իւտիւր , էպի տօսթլարը թանրմաղ օլուր :
Պու տա միտէ զտիֆլիլինտէն կէլիր : Պունա
գարշըլըգ , պիւլիւք լօգմալար եէմէլէ ալըլը
օլան ասամ՝ հէր նէ գատար պիւլիւք իշ թայ
էին օլսա , միտէսի ալըլըգ օլտուլունտան , նէ
մալին չօղլուղու ագլընը շաշըրտոր , նէ տալիւ
նին պիւլիւքլիւլիւ կեօզիւնիւ պիւլիւտիւր , նէ
սալթանաթ կեօզիւնիւ գամաշտըրըր . աոլս գա
րարընը շաշըրմաղ , թապիւթլինսէ հիշ պիր րա
հաթսըղըգ օլմաղ :

Օպիրի պիր քիւլէիք մասլահաթա մէմուր օլ
մուշ , միտէսի քիւլէիք , օնու տա սինտիրէմէզ
օնսան վարըր սինիր փէքլիլի փէյտա էտէր . օն
լամ վերէնլէրէ պաշընը էյէմէզ , եիւրիւլիւշէ
աղըրլըգ փէյտա էտէր . վէ էջլէ մերադլը օլուր
քի , քիմսէլէ կիւլէր եիւղ կեօսթէրէմէզ : Եւ
տիլի լօգմա կերչի քիւլէիւլ իւտիւ , լաքին շար
նէ . միտէ աէ քիւլէիւլ իւտիւ , սըլմասը , դա .

նընտա պօղուգլուգ փէյտա էթաի :

Պիրիսի պիր մանարպա երէր. հէր նէ գատար քիւնէք օլա, էվլէլքի ըլլած պէտնունէն՝ էա քենտի հիւնէրի իլէ, էա պիր թէտպիր իլէ, էա նսգուա ուլա պիր տերէճէ իլէրի կէշմիշ. օ սաթ թէտպիլ օլուր, տիւնքի տաւա՝ տէյիլ տիր. պօյնու թուծուլուշ էյիլէմէզ. ագըլ տօլանմասը փէյտա էթմիշ, էվլէլքի ահպապըն տան պիրիւնի րաթ կէլէ, սլաշընը էօթէ էտնա չէվրիր. զիրա ծնու փէք չուգուրտա գալըշ գըյա էտէր : Միտէսի զաիֆ տիր, սինիր իլէթի փէյտա էթմիշ :

Օպիրի հիլմէթքեսար իքեն աղա օլուր. միտէսի ուֆագ լօգմիյա ալըշմըշ, պու պիւյիւք կէլի, պոնու սինտիրէմէզ, սիւտտէ փէյտա էտէր, պիրտէն պիրէ կէյիւս սըսգասընա ուղար, էվլէլքի շէնլիսինի իթիրիր, ֆէրաշը սէօնէր, պիր ալըլըգ թագընըր. վէ հէր սէյլէտիւնի ալէթի քերիմէ նէյի սաթար :

Տիւնէանըն ֆէնա տտէթլէրինին պիրի տէ պու տուր քի, պէյլէ տաւալընա՝ խալգ աղա չալըրըր. օ տա պիր էսնաֆ մը տըր, պալաղը պիր տաւա՝ մը տըր, աղալըգ էագըշլըր մը, էա գըլմալ մը, գըյաֆէթի աւաղալքէյն՝ աղալըլը թագընըր. վէ աղալըլը թագընարգըլայն էվլէլքի տիլն ունու տուր, աղա տէյէնտէն ղայրիսի իլէ սէյլէլմէզ : Պագ պիր զաիֆ միտէյէ պիր աղ ղէյատէ թաւա՝ կիրիրսէ, նէ ֆէսաալըրա սէպէպ օլուր. քիշլի ունուծգսն էտէր, էվլէլքիլէրի խաթըրա կէթիրէմէզ :

Պէյլէլէրին նիշէսի, վար : Պիրի պապասընըն

արգայլա եււք թաշնորդներ ունուտուր. օպիրի
անասններն էվէրաէ չամաշոր եայգատրդներ ու
նուտուր. օպիրի էթախի չափդընըլ ըլա՝ խալ
քենախի հօվարտա պէլլէլէախինն՝ ունուտուր.
տահա օպիրի խրորդ լըլըլա թուծուլաւոր
նու ունուտուր. վէ պունա քեղալք նիչէ շէյ.
լէր վար քի, խաթըրտա թուծուլ, խաթիմալ
էաէճէք օլսալար, միտէ զաիֆլէինէ հհի տէվա
օլսաճագ իլաճլար տըր :

Ղաքին տահա պէթէրլէրի վար : Պաղը տին.
աէն ինսաֆտան խարըճ թարիդ իլէ՝ գըլաֆէթ
թէպտիլ էաէնլէր վար, պու մորազլարա օնլար
աա մուպթէլա տըր :

Տիւն շու տէլիգանլըններն կէտխի բուպա տը.
գասընտան տէօքիւլլէյօրտու, էիւղիւ եէրտէ՝
էլի կէօքսիւնտէ կէզէրաի. պու կիւն նէ խօլ
թէպտիլ օլմուշ : Քիպարտէն պիր սէվապ սա.
հիպի էթէյի ալթընա ալմը, հիմայէ էաէյօր,
պիլմէմ քենտխի մի, էվլինի մի. հէր նէ հայ
իսէ հիմայէնին շաֆգը՝ հէմ քենտի իւսթիւ.
նիւ էալտըզլամը, հէմ էվլինին իջինի : Պու չէշ
նիտէ թաամ տէյիշմէք՝ փէք գէհիրլի շէյ իքեն,
վէ օ տրգատան աիւշմէ բուպալար ըլա սալան.
մատան ըսա՝ խալգտան էիւղիւնիւ սաղլամագ
լաղըմ իքեն, էօյլէ շիշքինլէք փէյտա էաէր
քի. աճապա հիմայէ էտէն աղանըն օրթաղլ
մը տըր, դայիլ մը տըր, էօգսա էվլատըլ մը տըր
աէրսին : Պունա պիր զայրիսի ագըլ էքսիքլի
տէր. լաքին պիզ էինէ միտէ զաիֆլէյի տէյէ.
լիմ :

Պիրիսի քեաղըտա թալուտա էլ չափուէ.

ընդհանրա թիւյննիւ տիւղմէյէ աղւմըշ . պու
սէնսաթ՝ քենտիւն քեարը օլույօր . էլնէ պիր
գաղ կեշմիշ , թիւյննիւ թիւսիւնիւ հօլմուշ ,
քենտի գըյաֆէթիննի կեւրէյի կիպի տիւղմիւշ :
լաքին օ եէտիյի հարամ՝ միտէսիննէ ուլմամըշ ,
զապթ էտէմէյօր , չըգարաճագ , տիլլինի ուղաթ-
մը , կեօղէրի տիշարը տիւղմիւշ , պիւթիւն տէ-
րիտի շիւմիշ , հիւ էվլէլէքիննէ պէնգէր եէրի
դալմամըշ :

Օպիրի պիր քիպարըդ թագընմըշ . աղըր
րուպալար , աղըր տէօշէմէլէր , սօնթուրու մէճ-
լապէր զիյաֆէթէր էտէր , էպքի տօսթլարա ու-
ղապտան մէրհապա : Պուենուեն միղաճը նիշլին
սէյլէ պօղուլտու : Միտէսիննի գալարմայա-
ճաղը թաամլարտան օլտու : Պու թաամ նէր-
տէն փէյտա օլույօր . պիրիննի մալինի աղպ
վէրմէքսէ՝ փարմաղմը էալայըմ տէրքէն , ա-
ռճառաճ հարամ հութմուշ : Եա պէյլէ է-
տէճէլիննէ , նիշլին էութգունուպ սըրր էթմի-
օր : Նէ էափսըն , միտէսի փէք զաիֆ տիր ,
իմթիլա օլմուշ , պուխարը պաշընա վուրմուշ ,
պաշընը ոէրսէմ էթմիշ :

Գարըլարը սէյլէմէմ , զիրա օնլարըն աղըր
զաիֆ օլտուղունտան՝ միտէլէրի տէ իֆրաթ
զաիֆ օլուր : Օնլար հէր տէվլէթէրիննի , հէր
իգպալէրիննի րուպտա , ինճիտէ , պուենուգ-
աա , վէ պուենուեն կիպի մասգարաղլարա գը-
աա էթտիքլէրինտէն , հէր եէնի րուպա կիլիս՝
ինճի ճէվահիր թագընտըգճա , էյլէ գապա-
րըլար քի , օ իւէրլէրինտէքի շիւքին կեօնիւլ-
ապլայամաղլար :

Օնլար լազըմ տէյիւ, պիզ էինէ պիղիմ զաիֆ
միտէ էրբէքէրէ պապալում: Պիր էէնի էնթա
րի, պիր էէնի պինիշ կէսէն հօփփալար, նէ սէ
ֆալի շէյ տիր:

Պու նէ՛ միտէ զաիֆլէյի տիր քի, էօյէ ուֆա
ճըգ լօգմալար պիլէ սըգընթը վէրիր, գուրաա
ղը օ գատար շիշիրիր քի, իչէրլէրլինէ սըլմազ:
Պապ, իմթիլա օլտուգլարը նէտէն անլաշըրը,
օթուրուպ գալգուրգլարը էէրտէ, սօհպէթի
քէնաի կէտիքէրի լուպանըն իւթիւնէ տիւ
շիւրիւրէր, օնտան սօնրա պաշլարար գումա
շընըն րէնկինի մէահ էթմէյէ. պիշիմինի սէօյէր
լէր, գաչա օլտուղուհու սէօյէրլէր, վէ պու
նուն կիպի զէվգէքլէքէր իլէ՝ օ զաիֆ միտէլէ
րինին սինտիրէմէտիյինի իսթիֆրաղ էտէրլէր:

Պաղըլարըն սառ էինէ միտէ զաիֆլէյի տէյիւ
մի քի, պիր Ճիւզի իթիպարը, պիր աֆէրիթի,
պիր մաշ-Ալլահը սինտիրէմէյիս, տէր ագապ
սիր ալիմլէք, իշկիւզարըգ-թապընըրլար. է.
թէքէրլին թօփլայըպ, տուտապլարըն պիւզէ
րէք՝ հէր սօհպէթէ տիւ աթարլար. էլ իլէ այ
աղըւա չըրփընարապ՝ հէր մաուտէյի պիլըր պիլէ
մէզ՝ քէսէրլէր պիշէրլէր, էըրթարլար տիքէրլէր:

Պու մորազ՝ միտէնին առէթաէն խարըճ զա
իֆլէյի տիր. լաքին պէլայէ պապ քի վէք ջո
սուր: Պունլարըն էութաուղու լօգմա վէք ու
ֆապ սըր. լաքին միտէսի զաիֆ օլտուղունտան,
սինիրլէրէ վուրուր, պաշ տօլանմասը վէքս
էտէր, ապը տէօնէր, տիւնէայը շաշըրն սանըր,
վէ պիլկիճլէք քէնաի պաշընա անսըղըն իլհամ
օլմուշ զանն էտէր:

Պուռ իլէթին պիր ֆէսաստը տուհա վար . պիրը
պիր դաշ սալըլըր առամըն էօնիւնտէ պիր շէյ
սէջլէր , հէր քեա կեօղլէնիւ օնա տիքեր . խաշ
դըն կեօղլէ , եախօտ սէջլէտիլիմի պէշէնտիր
տիւմ ֆիքրի՝ միաէնին զարլարընա վուրուր , պիր
էօքսիւրիւք լիւշտա էտէր . զիրա օ հուլթուու
զու լօգմա սահիհ մի խոի՝ սախթէ մի խաի ,
միտէսի սինտիրէմէսի :

Պիրինին դափուսու, եւ զաթի տիւզիւն,
եւ սօնորատան տիւզիւթիւշ օլուր. թաամլն ա-
ղըրլընըր տույար, պազար քի խաւք քենտիկ
պաւայօր, իսթիֆրաղ էթմէլիմ տէյի տու-
տագլարնըր րսրրօր տուրուր :

Պէր տահա վար. պրի պիր վազ էտեր, եւ
խօտ ալըըդ օլմատըլը պիր սօհպէթէ՝ պիր
պահսէ կիրիր, պու լօգմա միտէսինի օ քատար
պուլանտըրը քի, օ ալըմատըլը սօհպէթէ՝
օթուրուպ գալգաթըլը եէրասէ՝ աղլընտան տի-
շարը փուքփուրիւր: Ամմա մասլահաթ ազ պիր
չէ իմիշ. հիչ մագուլէսի պիլէ օլսա, միտէ
ղաիֆ օթուղուլնտան զապթ էտէմէշ. օլքատար
օլուր քի, գարշըսընտաքինին պիլէ միտէսինի
պուլանտըրը:

Միտէ զարփելսնին՝ պէն սանա տահա չօգ-
ֆէսատաթընը նազլ էսէ պիլերիւմ, լաքին ան-
լամալա՝ պու գառաբը տա էլէբըրի: Իմսի պու-
զարփելսին առը նէ՛ տիր, պէն սէջլէլիւմ: Տիւն-
եանըն հէր շէյի՛ հիչ մադուլէսի օշոտղունու
պլլէմէքտէն, հիչ պիր շէյի պիղիւմ իթիպարի-
վիլէ լայըգ օլմառըղընը անլամամադտան, կիօ-
շէ կեօրլինմէք սէվտասընաան՝ տիլի կիպլ էլ-

էրտէն ուրը օլմագ խտրասընտան, նիհայէթ սամ սաֆի ֆօտուլլուգտան հասըլ օլուր :

Պու տիվանէլի պիղէ էթտիրէն՝ քենտիմիզի վէ քենտի շէյիմիզի՝ պիր շէյ եերինէ գօյուպ տա, խալգըն իբրամընը իթիպարընը էտինմէք սէվտասը տըր : Պու խուսուստա Սոկրատ ֆէյլէսօֆ էյի սէօյլէր. «Տիւզիէտը՝ թուլումու շիւ շիրտիյի կիսի՝ քենտիյէ պէյէնմէք սէ քիշլիշիւ շերիւր » տէր :

Պու տա պիր ճինս տէլիլէք տիր : Վագ'ա պիր ատամ պիր միգտար իլէրի կէլիպ, պիր ազրիւթպէսի արթմանլա, պէշ օն փարա էտինմէլէ, պիր եհնի բուպա կիլմէլէ, պիր շէյէ պիր ազ ազըլ Եօրմանլա, քենտիյի էլէրտէն իւս. թիւն սայմագ' տէլիլէք պէշարէթի տէյլիլ մի :

Տօլլու սէօյլէ. պու միսիլի իմթիւս, շիւ. քինլիք, սինիր իլէթի չէքէն զաիֆ միտէ ա. տամլար՝ պիր քիւշիւք լօգմա Եոլթուգլայն, միզաճընը պօզար, Եա փէքիշիր, Եա աղըրլաշըր, Եա շիշէրսէ, աճըմագմըսըն :

Շու տիւնԵատէ հէր նէ էյի շէյիմիզ վար ըսա, հիւ պիրի պիղիմ' տէյիլ, հէփ էյրէթի տիր տէյի տիւշիւնսէք, ագըմընը իլէթտիյիմիզ եէր տէ, հէր աթէշ պէօճէյինի՝ Եըտըղ տէյի աւ. տանտըլմըզա իլգամ օլսագ, հիւ պու շիւքին. լիքէր օլմալ :

Պու շէյլէր՝ պու սէֆիլ թապիւթիմիզին տէրտինի պէլասընը՝ պիր գիրաթ էքսիլթմէզ օլտուղունու տիւշիւնսէք, նիհայէթ հէր կեօր. տիւլիւմիւզ իշ, հէր մալիք օլտուղումուզ շէյ, հէր նէ գատար տիւլիւք օլսա, պիղիմ' հիւ սէ

վապրմըդ եօգ, հէփ եա ֆէլէք միւսաւտէսի տիր, եա թապիւած վերկիսի տիր, եանի, Աւ լահն քերէմի տիր սէյի միւլահազա էթսէք, հէր թաւա՛ տէյիշալքճէ, նէ պէօյլէ միտէ ֆէ սատլարը օլուր՝ նէ սինիը իլէթլէրի :

Սուրբ Բեռնարդոսուն տէսիյի կիպի, էլիմիգ տէ օլանա պազմայլպ, էքսիյիմիգ օլանա տըգ, գաթ էտէճէք օլուրսադ, իւզէրիմիզտէ սահիհ մալ օլան՝ ֆազիլէթ գաֆթանը օլմատըղընը կեօրիւպ, արգամըզտաքի տիւնեա չուլունա պէ, պիւրլէնէճէք ե էրիմիգ գալմազ :

Շու տէվլէթինի սինտիրմիշ՝ գուրսաղը պիւյ, իք տտամլարա պադ. հէր նէ իրի ըւթպէ, իդսալ լօգմասը ե ութսա պօղուլմազ: Սենեքա ալիմի սէօղիւնէ կեօրէ, պու միսիլի տտամլար՝ տիւնեանըն հէր շէյինի տյադ ալթընա ալմըշ՝ ալիճէնապ զաթլէր տիր քի, տիւնեանըն հիւ պիր շէյինտէ կեօղլէրի եօգ, քենտի իթիպար, լարընը աա՝ վարըպ պէօյլէ էյրէթի շէյլէրտէն տիլէնմէզլէր. « Ալիճէնապ տտամ ըլա ֆօտուլուն արատընտա չօգ ֆարգ վար » տէր: Փօտուլուն սալթանաթը տիւնեա շէյլէրինտէ տիր, վէ էլինտէն իթիրիրսէ մահգուն օլուր: Նաքին ալի ճէնապ տտամըն ֆազիլէթի վար, տիւնեա, նըն հէր շէյինէ պի գայա տըր. « Նէ էյիսինի գայա էտէր, նէ ֆէնասընը » տէր Սենեքա: Փօտուլ տտամ՝ հէմ արղուլէր հէմ գօրգար: Մալիք օլուրսա շիշէր, օլմաղսա սէօնէր:

Իմտի պու տօսթուլմուղ՝ պիր միգտար իլէրի կելտի տէ, կեօղլէնէ փէրաէ էնտի իսէ, շաշմ, օրմուսուն: Միտէ զալիֆլիյի տիր, ալըշտըղըն.

տան զկատէ պիր ճիւղի շէյ եհսէ՝ սինտիրէմէզ։
Պունլար օ ատամլար տըր քի, տէվլէթլէրինի
իգպալէրինի եիւզտէն կեօրինէն շէյլէրտէ քայ
արլար . պիր տէ ֆէլէք պիր սիլէ վուրուդ
լայն, չարիլարը թէրսինէ տէօնիւպ, քէնտիլէ
րին շաշըրըրլար :

Ալիճէնապ ատամլարա՝ ալի տէրլէրտէ, ալա
շէյլէր արզուլէտիքլէրի իչին տէյիլ, իլա Արիս
տոտէլին տէտիյի կիտիլ, ճէնապլէրի ալի տիր
պախթլարը հէր նասըլ օլտա, քէնտիլէրին պօղ
մաղլար : Տիւնեանըն տիւշիւպ գալգամարը
ղէվգլէնիրլէր . ալասընը տա, էտնասընը տա,
պիւշիւշիւնիւ տէ քիւշիւշիւնիւ տէ պիր պահա
տա թութարլար : հէր շէյէ՝ տէյտիլ գատար
իթիպար էտէրլէր . վէ ինասնը՝ մալին, տէվլէ
թին, պիւշիւքլիւշիւն գուլու տէյիլ, աղասը տըր
տէրլէր :

Աագա տիւնեանըն մալի տէվլէթի իղգէթի
նէ տիր . տիշարտան պիր զէյնէթ . ինսանը զկա,
տէ պիր շէյ էտէ պիլլըր մի : Պու ճիւմէ իլէ
պիր քիւշիւք լօգմատան շիշքինլիք փէյտա էտէր
զաիֆ միտէ ատամլար սանըրլար քի, պու շէյ
լէր իլէ ինսան գըլմէթլի օլուր, վէ պաշգա խա
մուրտան եօղրուլմուշ օլուր : Օնլարըն ինտին
տէ՝ տիւնեանըն մալի տէվլէթի՝ գուրշուռու
ալթուռն էտէն քիմիաճը թօղու կիպի տիր :

Օնուռն իչին տէվլէթի իգպալի օլտն ատամ
տահա զկատէ ֆաղիլէթ կեօսթէրէճէյիքէն,
պունլար քիպիրլէրին արթըրըյօր . օլտն պէտ
խուշլարընը կեօսթէրիյօր, վէ օլմայանլարը տա
էէնիտէն փէյսու էտէյօր :

Տիւնեատէ մալ, մագամ, տէվէթ, ինոսնը
ինսան էթմէղ, իլլա ինսան՝ օնլարա շէօհրէթ
վերի: Պու հագ ֆէթվա պէյնլէրինէ կիրմէյօր,
օնուն իջին պու սալթանաթլարա պէպիւրլէ-
նիպ, գապարան առամլար՝ ալի ճէնապ սէյիլ,
պէս ճէնապ տըրլար քի, պիւյիւքլիւյիւ տա-
րաթտան սալթանաթտան տիլէնիլլէր:

Ալիճէնապ առամլն հալի՝ տօսթում, միտէ-
սի կենիշ օլուր. հէր նէ գատար պիւյիւքլիւք
թաամլ տօլտուրսա պօղուլմաղ. հէր հալտէ,
հէր տէրէճէտէ, պիր գարարսա գալլը: Իհթի-
մալ քի պէնիմ գըլասըմ խիլաֆ օլա. լաքին
պիր փաալչահ թաիթընա պիլէ չըգմագ միւմ-
քին օլա, սանըրլմ էինէ քէնտիմի ինսան նա-
ղալլըլա պսպար, սանա օլան սատագաթտա
պէր գարար օլտուլում կիպի, տիւնեա մալինէ
տէվէթինէ տէ պիւգայտ օլուրում:

107

ՏԻՒՆԵԿՎԻ ՏՈՒԱԼԱՐ

Աղիղ գարընսաշըմ.

Պու նէ թէպտիլաթ տըր քի պու էվտէ օլ-
մուշ. պիր զաման եէյիպ իջմէլէր, կիւլիւպ օյ-
նամալար, կիւլիւշէճէք լաթիֆէլէր, վագըթ
կէջիւրէճէք էյլէնճէլէր: Պու կեղչիմտէ էվճէ
թէօվպէքեար օլմուշար, սասլահ ագշամ տուա-

լար, պիր այադ-լարը քիլիսէտէ, խորանարդն
գարշըսընտա ա՛ն հտիպ տէօյիւնմէլէր, եիւղէ-
րին եհրէ տիւրիւպ աղւամալար, պօլ պօլ սա-
տադալար, պատարագուցլար, նիհայէթ էթմէ-
տիքլէրի խայր ամէլ եօգ :

Իթիմատ էյլէ. իւք կեօրտիւշիւմտէ, պու-
նէ միււճիդէթ օլմուշ տէյի Թաաճճիւսլ էթ-
տիմ. վէ օ էվվէլքի հալէրի պէօյլէ տէյիշիւտիյ-
ինէ, սէվինճիւմտէն՝ սէպէպ նէ օլտուղունու
սօրմաղա ճէսարէթ էտէմէտիմ :

Հէլէ տիւնն ասլընը սօրմատանն անլատըմ :
Խըքէնտէն աղա դատըն, չօճուգլարլըլա հըզ-
մէթքէտրլարլըլա պէրապէր քիլիսէյէ կիթտի-
լէր, պիր զինէթլի ձայնաւոր պատարագ, վէ
պիր չօգ աուալարտան սօնրա էվէ տէօնտիւլէր :
Խօյլէ վագթի պիր միււճտէ կէլտի. պունարդն
պիր ազիմ տալեսը վար ըմըշ, տուվայը դազան
մըշար, իլամ էթմիւլէր :

Էվին խալգը սէվինճինտէն աղւամաղա պաշ-
լուտը. Ալահա Թէշէքքիւրլէր, աուճ աուճ
սատագալար պագշըլար տաղըթմաղա պաշա-
տըլար : Խօյլէտէն սօնրա էվին իջի՝ կեօլ այտը-
նա կեղէն տօսթլար ագրապալար ըլա տօլտու-
ադչամըսը եինէ էվվէլքի մէճլիսլէր պաշատը :

Պու կիւնն պիր միւքեմմէլ զիյաֆէթլէրի վար-
ըտը քի, ալ-իւլ-ալա մասրաֆտան մանտա, էօյ-
լէ շէնլիքլի օլտու քի, կեղէն Թէօպէքէտրըգ
սըգընթըսընը աճըսընը չըգարտըլար : Արթըգ
աուալար պիթտի, Թէսպիհ չէվլիմէք եօգ, եի-
նէ հէր քես էվվէլքի շէնլսէ պաշլատը, էվվէ-
քի սէրպէսթլսի էլէ ալտըլար :

Ինան, սիր ինֆաալիմ վար քի, օտամա գա-
փանաւմ. ագեյլէ գազնէլէրի տիւշիւնտիւքճէ,
էօվքեմտէն օթուրամայօրում. աթէշիմի աէօք-
մէք իչին, հէման գալէմի էլիմէ ալտում, սանա
պու կիւզէլ հիքեայէյի եսզտում :

Պու նաճըլ իշ տիր ա՛ ճանւմ. Ալլահը, մէզ-
հէպի, Ալլահա օլան իպտտէթի, պուշլար նէ՞
սանջօրլար: Ալլահը՝ հէման պու ֆանի տիւն-
եանըն զարտըլլա սիր կեջիճի զաղապ վազ-
թինտէ՞ մի արամալը: Ճէննէթին տէվլէթին-
տէն մահրում էտիպ, էպէտ-էլ-ապատ սիրլի
սէֆիլ էտէ պիլէճէյինի աէ պիր քերրէ տիւ-
շիւնմէլի տէյիլ մի:

Պիլիմճէ միւհթաճ օլտուղումուզ զաման՝
եալսարըր, աղլար, եիւղիւմիւպիւ եէրլէրէ սիւ-
րէրիզ. վէ հէր իսթէտլիմիզի վէրէ պիլէճէյի-
նէ ադլմըղ եաթըրքեն, մուրաուրմըզա էրտիք-
լէյն, արգամըղ տէօնէր՝ պիր տահա խաթըր-
մըզա կէթիրմէյիզ:

Տիւնեատէ էն էտնա տաւալ ըլա պուշտան
պէտ մուամէլէ օլուր մու: Իշթէ պու զէմա-
նէնին իթիգաար: Ալլահ գատըր օլտուղումու
պիլիթիզ, հէմ վէրէ պիլէճէյինէ՝ հէմ ալա
պիլէճէյինէ ինանըրըղ. լաքին հայլան կիպի՝
սիւնեա իշլէրինէ լազըմ օլուրսա մէլէրիզ: Հայ-
վանտան տա պէթէր իզ. զիրա գալնըմըղ տօյ-
տուգլայն, եէմի վէրէնի թանըմազ օլուրուզ:

Գուղում, չու մատտէյի փէք չափուք կէչ-
մէյէլիմ. պու սիր շէյ տիր քի, մաղարրաթը
հատտէն աշըրը աըր. հէր նէ գատար սէյլէսէմ,
եիւրէյիմի սօուտամամ: Վէ պիլիթիմ սէն ոէ

պէնիմ կիսի՝ հագդը թանըր ատամ՝ սրն . հիշ
օլմազսա, ֆիքրիմիզոն գափի գալըր, պու տին.
հէվի տուալարտան իպա էտէրիզ :

Պու չէյ տինեատէ ումումէն ատէթ օլմուշ
կիսի տիր . Ալլահա պիր իշէ եարար չէյ նիսազ
էտէն՝ փէք ազ վար . չօղու թու(թուուղու րա.
պու(թաաղ իշէրէ՝ եարտումա չաղըրըր, վէ պաղը
քերրէ օլգատար օլույօր քի, հարամ իշէրտէ
պիլէ իմտատընը տիւլէյօրլար :

Խորան այադլարլնա պագ . նիչէ գօճալար,
նիչէ գարըլար եիւղէրին եէրէ գափամըշ՝ պիլէ
էվլատ վէր տէյի, կեօղ եաշլարը տէօքէյօրլար.
չօղունուն տա իսթէաիլի՝ էրքէք էվլատ տըր :
Թահրըլը թաճիզ էտէր, սատագալարը վէրիւ.
լէր, պատարագլար սէջլէտիրլէր, ատէթտէն
զիյատէ տուալար, փէրհիզլէր, օրուճլար էտէր.
լէր . քահանալարա մայրապետլէրէ տուալար
օրուճլար էթաիրիրլէր . աւլը . տինեէ վի պիր
մուրատէ էրմէք : Լաքին օ իսթէաիլլէրի էվ
լատ Ալլահա լայըգ գուշ մու օլաճագ, եօգսա
տինեայը պօղմաղա սէպէպ մի, ալլագ էտէպ.
սիզ օլուպ՝ ինսան ատընը րէզիլ մի էտէճէք .
օ արղու չէքէն անանըն պապանըն պաշընա պէ.
լա՝ մը օլաճագ . օնլարը արայան եօգ : Խսթէր.
լէր, եալլարըրլար, ալլարլար, սրզլարլար, Աւ
լահը թաճիզ էտէրլէր . օնտան էօթէսիլի տիւ.
շիւնմէղլէր :

Գարը պիր եանտան Ալլահա տուա էտէր,
եալլարըր էվլատ իսթէր, օպիր եանտան հէ.
վաի քիպրինի, զարիֆլիլինի, էվին իշինտէքի
թի(թիլլինի, վէ ադլընա գօտուղու չէյլէրին

կէփխինի իճրա էտէր, հիչ պիւրինաէն կերի
գալմաղ: Գօճասընըն էթմէտիյի ուղուրսուզ
լուգ եօգ. զննաքեար, զուլումքեար, թամա
քեար, հարամխօր, վէ սաիր պէտխույլարտա
պօզուլույօր. օնլարա պագմաղ, Ալլահտան էվ
լատ իսթէր, հէմ երքէք էվլատ իսթէր: Միւս
թէլա օլտուղու պէտխույլարտան իսէլաս օլմագ,
ճանընըն էն իգթիզալը իշի իքէն, օնլար իշին
պիր ճիւզի լուծֆ իսթէմէք՝ իսթըրնա պիւլէ
կեւմէզ:

Օյիւրինին եա գօճասը խասթա, եա քարըսը,
եա պիր էվլատը. ֆիլան սուրբա, ֆիլան եեր
տէքի պատկերքէ խաչա նիյէէթլէր զնարէթ
լէր, կեօղ եաշըլա տուալար էտէր, պատա
րադլար սէօյլէտիր. լաքին պուլ էթտիյի նիյագ
խասթալըզը սաղլըզը, վէ էօմրիւ էօլիւմիւ վէ
րէն Ալլահըն մուրստընա մուլթալըգ մը, օնու
արայան եօգ. տիւնեաճաւ րահաթընը արար,
օնտան էօթէսի լազըմ տէյիլ: Օնտան գաթի
նաղար պուլ րէճայը էտէն՝ Ալլահտան քերէմ
րէճա էթմէյէ լայըգ աստամ մը տըր, օնու տիւ
շլենէն եօգ:

Պիրի պիր պիւյիւք մասլահաթա էլ վուրմուշ
թուլթուղու իշ քեարը տըր ամմա, պաշա
վարաճաղընտան շիւպհէսի վար. քիլսէյէ գօ
շար, զարի զարի աղլայարագ տուալար էտէր,
թանկընըն պաշընը աղըրտըր. ֆիլան սասաթտա
պէնիմ նիյէէթիմէ տուա էյլէ տէյի, ֆիլան
քահանայա րէճա էտէր. մասլահաթըմ պաշա
ջըքըն տէյի, ֆուգարայէ աստագա տաղըտըր,
տուա ըմարլար: Եւ օ մասլահաթըն սուրէթ

պուլմասը՝ պիր ակերէ զարար վերէճէքսէ. օ
բօն իշ տիր :

Պիր խայրը մասլահաթ վար, Թալիպլիսի պիր
դաչ տըր. սըտգ ըլա նէ տուաւար օլունուր, նէ
գատար պատարադլար կեօրիւլար. սուրբուն
պիրինի եանլարընա հէմփա ալըրլար, մում,
գանտիլ, կիւմիւշ Թադըմլար վատ հտէլէր քի
սուրբուն հիչ տիր իշինէ եարամադ: Վերջի
օպիր Թալիպ օլանլար՝ մահրում օլաճադ, վէ
պէլքի աճ գալաճադ. էթտիքլէրի տուա՝ օն
լարը մահրում հտէճէք. գարտաշ մուհապէ,
Թինէ գարչը շէյ տիր: Պունլարը հէփ պիլըր,
մանի տէյիլ. իքի էլ պիր պաշ իշին տիր, օպիր
էր նէ օլուրսա օլսուն:

Պիր տավասը օլան ստամա պագդողըն վար
մը, նէ եափար. օլունու էյլէնճէյի սլրագըր,
իպատէթէ տիւչեր. իշի պիթինճէյետէք՝ Թավ
ընը Թէպտիլ հտէր:

Թէլպիսէր, գումարպաղար, Ալլահ պախ.
Թըմըզը աչըդ էթսին, իշիմիդի րասթ կեթիսին
տէյի, իպթիտա քիլստէյէ կիտեր. Թիւրքճէ՝
սիլզէ պիլ Թիւլլուճէ գազ կեօնտերսին եօլա
լըմ աէյի, տուա հտէրլէր, սօնրա իշէ կիտեր.
էր:

Պիրի տիւնեայէ կիրէճէք, Ալլահ, պանա
պիր էյի դըսմէթ պուլ տէյի եալլարըր: Օպի.
րինին եէթիշմիշ գըղը վար. աման եա՛րասպի,
Ֆիլանըն օղունա վերէյիմ տէյի եալլարըր:
Պաղըրկեան քեար աչըգլըլը իսթէր, մալմ
ռէլամէթ կիթսին տէյի տուա հտէր: Համիէ
գարը՝ հվ լատըմ հըքէք օլսուն տէր: Չիֆիթ.

իւր օտահալի մահաւորում պէրէքեթի օլտուն
տէր: Ճէնքձի օլան, էյեր իչէրինտէ Ալլահը
խաթըննա կեթիրէն վար ըսա, աման, տիւնեայէ
սէֆէր զազապը կեօնտէր տէր: Տիւնեայէ
կիրմէմիշ Կըզ՝ պապամտան եալըրձա միրաս
գալըն տէյի տուա էտէր: Քահանա օլան՝ պիր
էքմէքի մանսրպ խաթէր: Պապա՝ էվլատլարը-
մա լահաթ կեչինէձէք պրսպայըմ տէյի տուա
էտէր: Զարիֆլիյէ մաիլ օլան դարը՝ դօճամը
փարմաղա սօլայըմ, խաթէտիյիմի եափտըրայըմ
տէյի տուա էտէր: Հէքիմ՝ խասթալար չօդ օլ-
տուն տէյի տուա էտէր: Մէզարձըլար խալդ-
էօլիւն տէյի տուա էտէր: Ճէլլատլար՝ դաթլ
օլաճադ եարամաղլար օլտուն տէյի տուա է-
տէր: Նէթիձէի քելամ՝ խալգըն սէօղլանէ
պաքարսան, Փահիշէլէր պիլէ՝ ալըշ վերիշ չօդ
օլտուն տէյի տուա էտէրէր իմիշ:

Նիհայէթ պու մատտէյի խաթէտիյին դատար
էվլր չէվլր, տիւնեա էյիքլէրինէ նաիլ օլմադ
իչին, դարտաշընա զարսըրը զարարսըզ՝ օլ դատար
տուալար նիյէթէր պուլըրսուն քի, տիւն-
եատէքի քրիսթիանլարըն չօղունուն էթտիյի
տուա իսլատէթ՝ եա տիւնեատէ պիր շէյ էտին-
մէք իչին տիր, եա օլանը իթիրմէմէք իչին:

Քիլիսէլէրտէ նիյէթ իլէ պաղը սուրէթէր
ասարլար. քիմի պիր խասթէլլէքտէն գուրթուլ-
մուշ, եաթադտու եաթամըշ պիր խասթա սու-
րէթի. քիմի Ֆըրթընատան գուրթուլմուշ,
պիր կեմի սուրէթի. հիւշ պիր՝ Ալլահըն լուծ-
ֆուլա Փէնա Խօլտան տէօնմուշ, իչքիյի թէրք
էթմիշ, էլին մալինի եէրինէ վէրմիշ, էլէ վէր-

տելի զարարը՝ էօտէմիշ, Թամարնը սրագմը,
սիր գովալ արասընտա էօվքեսինի զապի
էթմիշ, սիր շէյթանի իղվաւընա գարըը գօմուշ,
սիր կիւնահ սէպէպինտէն գալմըշ, զէմանէն
քիւֆիւրտէն՝ իլէնճտէն եէմինտէն տիլինի
ԹուԹմուշ սուրէթլէր կեօրտիւյիւն վար մը :

Փէք եուԹամասըզըմ սիր իքի շէյ վար քի,
սուրք՝ աւետարանըն էմրինէ քիւլլէյէն զըտա
իքէն, սաղը տինտար աաամլար պիլէ իթիպար
էաէյօր : Պիրի, պատկերլէրին հէր պիրինէ սիւ
րէր քերամէթ աոտ էտիպ շէօհրէթ վէրմիլլէր
Ֆիլան պատկեր խասթալարը տիրիտիր . ֆա
լան պատկեր իթիլլէրի սուլտուրուր . պու՝
հօլճուլարա սէլամէթ վէրիւր, օ՝ գափալը զըս
մէթլէրի աչար . վէ սուլանա քեզալիք ֆափա
իթիգատլար :

Պիրի տէ՝ Ֆիլանքահանանըն նէֆէսի Թէսիր
լի տիր, օ տուա էսէրսէ իշիմ՝ օլուր . ֆալան
քիթապլըն տուսսը զօրըլ տուր, ծնու օգուր
լարսա՝ Թէսիր էտէր տէյի իթիգատ էտէրլէր :
Պուշլարըն տինսիլլէքտէն նէ՞ ֆարսը վար :
Պաղը ապլա գաաընլար՝ ճանրմ, նէ՞ զարարը
վար, օգուտուղու քիւֆիւր տէյիլ ա, տուա
քիթապը սըր տէյէրէք, քենտի իթիգատ էթ
տիքտէն սօհրա, փէք ալիմ աոտամլարը տա իս
քեաթ էթմէք իսթէր . հիչ տիւշիւնմէզլէր քի
Ալլահտան քերէմ տիլէմէք՝ քիլինին քենտի
սըրգըլա օլուր . նէ օ քիթապըն զօրուլա
օլուր, նէ օպիրինին նէֆէսի իլէ :

Պէօյլէ շէյլէրէ իթիգատ էթմէք, եա հէր
շէյին սահիսի՝ Ալլահ օլտուղունա ինանմամապ

որ, եա պէն մուրատումա էրէյիմ տէ՝ Ալլա-
հա միննէթ էթմէյէ մէճպուր օլմայում խտտա-
աղ տըր . Պիրինին գուվվէթինէ , օպիրինին թէ-
սիրինէ , տահա օպիրինին նէֆէսինէ կիւվէնմէք՝
հէր էյլէլի վէրէ պիլէճէք Ալլահն գուտրէթի-
նի ինքեար էթմէք տիր : Վէ պէն թաւըմը մէշ-
րէսլիմի պօղմոյարագ , մուրատումա էրէյիմ՝ տէ-
մէք՝ հէր ազապը վէրէ պիլէճէք Ալլահն զա-
ղապըր իւզէրինէ տաւէթ էթմէք տիր :

Պու Ֆուսիա իթիգատտա օլան առամլարա
տինսիզ տէնիրսէ , պու իթիգատլարը աւգըշ-
լարպ , ճահիլլէրին տինսիզլէյինի արթըրանլա-
րանէ տէյէլիմէՊու առամլարըն Ֆիլ-ասըլ հիւ-
մէթի՝ ճահիլլէրի իրշաա էթմէքէն , Ալլահտան
քերէմ տիլէմէնին եօլունու էօյրէտիպ , իպթի-
տա մուրատըրը Ալլահն մուրատընա ուշ-
տուրմագ տըր . եարատան Ալլահ հէփիմիզին
փէտէրի տիր , պիլէ լազըմ օլանը՝ քենտի պիզ-
տէն էյի պիլեր . պիզ պօրճումուզտա գուսուր
էթմէտիքաէն սօնրա , լազըմ օլանը պիզ իսթէ-
մէտէն՝ օ վէրեր . քենտի իսմի շէրլէֆինէ քիւֆր
էտէնլերտէն պիլէ քերէմինի տիրիզ էթմէյէն
Ալլահ՝ քենտիէ սըղընանլարը հիշ մահրոււմ
էթմէզ տէյի , նասիհաթ էտէճէքլէրինէ , Ալ-
լահն քերէմինէ նաիլ օլմազա՝ կերչի սուրբ-
լարըն տուտընա միւհթաճըզ , լաքին օ տիվար-
տէ ասըլը թախթա , քեաղըտ , մուշամմա փուր-
չալարը տէյիլ , իլլա ճէննէթին իզզէթինէ նաիլ
օլմուշ՝ օ թաավլըրլէրին սահիպլէրի տիր պիզ
քերէմ ալը վէրէճէք . օ տա՝ էյէր եաշամմըզը
օնլարըն եաշամմաընա պէնղէտիրսէք . եօգսա

նէ օնւոր Ալլահա եօլ սալըգ վէրէ պիլըր, նէ պիլդ միւճէրընտ սոգուգ թապիսթիմիզին խօշ լանտըր շէյի խթմէլիզ. իլլա փեռերիմիզին հէր կեօնաէրտիյնէ ըիզա վէրիս, սէվէ սէվէ գապուլ էթմէլիզ աէյի, խալգը իրշատ էտէ ճէքէրինէ, պու Ֆասիտ իթիգտալարա էլ թուլթուս՝ խալգը պաշտան շըգարըյօլար: Քի լիսէնին էվէլ վագթինտէ առաքեալար վէ վաիզէր՝ կերէք տիլ իլէ, կերէք ամէլ իլէ, տիւնեա շէյլէրինտէն իպա էթմէյի նտիհսթ էտէրէր խի. օնուս իշին խալգ սատէ բուհ ուսու. շիմթիլէր զըտաընը էթմիլինտէն, խալգ տա հայվան կիպի սալթ թէն օլմուշ:

2օդ շէյ տիր. Եուվէնալ ալիմ՝ աւետարան տան պի խապէր պիր վուլթիէրէսթ իքեն, պու պէտ առէթլէրտէն իքրահ էտէր. « Տիւն էատէ մալիմիլ միւքիմիզ արթաըն տէյի, իպ. թիտա պաշլը հէաիյէ էլէր իլէ վուլթիսանէլէրի տօնաարը, օլան մալիմիզ իլէ խալգա պիւլիք. լիւք կեօսթէրիլը » տէր: Եա պիր քրիսթիյան ատամ՝ սուրբ տինէ լայըգ օլմուշ միլէթ ա. ըասընտա պէօյլէ տինսիլլէքէր կեօրիւս տէ ա. ճըմասըն մը:

Պու տինսիլլէքէրին տահա քօյուսու վար քի սէյլէմէյէ ուլթանըրըմ: Նիյէէթտէն լիյարէթ. տէն լիստէ կեօրմէտիք իսէ, խօճալարա պա. գըճըլարա տիւշէրիզ: Տիւնիմիզտէն տիշարը, Քնու թանըմազ, տինիմիզին սուրբ մատտէլէ. ըինէ քիւֆր էտէր առաւլարըն նէՖէսի իլէ մա. ըիլթէթի իլէ, տէրտէրինէ տէվա տրարըր. կեօյա Ալլահըն վէրմէտիյի քերէմէրի՝ պուսըր

քենտի խաղինէլերինտէն չըգարըպ վէրէճէքէր
կիպի . քիմի էվլատ իսթէր , քիմի տէրտինէ
տէրման արար , քիմի իթխինի սօրար , վէ պու-
նա քեզալիք մէրամլար իճրա էթմէյէ՝ Ալլահա
նիսպէթ էտէրէր : Վէ Ալլահըն թէրթիպ էթ-
ախի թապտիրի՝ պուռլար պիր նէֆէսլէրի իւէ
պօղարլար կիպի տինսիլլիէ ագըլ վէրմիշէր :
Քենտինի էյի սագըն քի , պու իթիգատտա օ-
լան միւլհիւտիւէր՝ նագլ էթաիքլէրի մատուլար
ըլա սէնի տէ ինանտըրմասընլար : Պու միսիլի
տտամլար՝ Ալլահ վար աէմէյէ նէ հաճէթ . Ալ-
լահա իպստէթ էտէրիլ աէմէնին ասլը՝ նէ . տին
ուղուրուհա սըգընթըլար չէքմէյէ նէ զահմէթ .
մուսուհնու պուհուրուհու կէօթիւրսիւն , օ սա-
հիպ նուֆուղլարըն էօնիւնտէ եագըն թիւթ-
աիւրսիւն :

Պուհաւան սօլրա աւետարանը վաղ էտէն
Քիտուն նասիհաթլարը նէյէ՞ եարամըլ օլտու :
Օ՝ պիղէ Ալլահըն իզղէթինի տիւլէյին տէյի էօյ-
րէթմիշ , Սէ Եւիյի ահա՛ն Ք . ինսանլար ըստ
տիւնեա տէվլէթի արարլար , տիւնեա պիւլիւք-
լիւլիւ իսթէրէր , սէվտալարը հէպի իւնսէ տիր ,
քենտի իզղէթլէրինի արարլար :

Եֆէնտիմիլ՝ ճէննէթի իսթէյին տէյի թէն-
պիհ էտէր . Եիւիյէ աբգայուլի Ք . ինսանլար
պու տիւնեայը իսթէր , պու տիւնեատէ ըս-
հաթ էտէճէք շէյլէրի իսթէր , տիւնեանըն սէ-
ֆասըն չըգարտաճագ շէյլէրինի արար : Ալլա-
հըն մուրատըն կէօյլէրտէ մէլաիքլէր նէ շէքիւ
իճրա էտէրսէ , տիւնեատէ տէ ինսանլար էօյլէ
իճրա էթմին տէյի տուա էտէլիմ՝ տէր . Եւիյի՛ն

Էսօք Գ. Դուքն յերկնս եւ յերկրի . պիղ խեղ
պիղիւմ մուրառումը օլտուն , Ալլահ պիղիւմ իս
Թէտիլիմիղէ ուշտուն տէրիղ :

Պու նէ զըտախէթ տիր , պու նէ զօրպալըդ
տըր պիղիւմ էթտիլիմիղ . տիլ իլէ՝ իսմի ազիղ օլ
սուն , պիղէ ճէննէթ վէրսին , վէ քենտի մու
րատը օլտուն տէյի տախմա սէյլէյօրուզ տա ,
եիւրէքտէն աքսիսինի իսթէյօրուզ : Պունտան ալ
լաշըրը քի , տիլ իլէ տուա էթտիլիմիղ եէրտէ ,
սալթ տիլիմիղ սէյլէր . Ֆիքրիմիղ քիլիսէնին
էյրէթտիլինտէ տէյիլ տիր . տիլ իլէ էքմէք իս
Թէրիղ , Ֆիքր իլէ Թաշ :

Պունտան պիւլիւք շաշընիլըդ օլմը մու . Ալ
լահ պիղէ ճան էյլիքլէրի իսթէյին տէյի էհրէ
տէր , պիղ սալթ Թէն քեսիլիշիղ , Թէն էյլիք
լէրինտէն զոյրի շէյ իսթէմէյիղ : Ալլահ իսթէր
քի քենտիլ արայալըմ . պիղ քենտի քենտիմի
ղի արարըղ , հաթթա զաթիմիլին էն էանա փաղ
չասը օլտն Թէնին ըահաթինի արարըղ :

Պէյլէ առամլարտա , վէ փէք իսպտէթլի
օլան քիմսէլէրտէ պիլէ , հէր կիւն քիլիսէյէ կի
տիպ Թէսպիհ չէվիլիէնլէրտէ , հէր պատիլիլէ
պուշգա պաշգա սէճտէ էտիպ կիօքսիւնիւ տէյ
էնլէրտէ , հէր կիւն էվճէ օթուրուպ տուա է
տէնլէրտէ , չօղունուն պաշըլըլէճասը՝ տիւնեա
ըահաթը տըր : Եօդսա տուալարընա պէյլէ
մուգայէէտ օլտուգլարը՝ Ալլահ պիղէ լութ
Ֆիունու վէրսին , շէյթան իղվալէրինէ դարը
գոյալըմ , Ֆէնա խուլարըմըզ պրադալըմ , կիւ
նահ իլլիմէմէք նիլիէթինտէ դավի գալլալըմ
տէյի մի տիր սանըրուն , Հաշա . օ եիւզաէն էթ

տիքէրի ի պատէթէրէ գարշըըգ. Ալա՜հ քեն
տիքէրէ պօշ պօշ տիւնեա տէվլէթի վէրիւր սա
նըրլար :

Պէ՛լի . եա՛ րապալի , սէն պանա լութֆուհու
վէր , ստնա լայըգ հիւմէթ էտէյիւմ տէյի կիւ
ղէլ կիւղէլ տուալարընը իշիտիւսին . լտքին ա
սըլ մերամ՝ Ալա՜հ տարըըպ տա քեարըմըզ
քեամէսին , տիւնեա մալինի էլիմիզտէն ալմասըն ,
տերտ պէլա իասթէլը կեօնտէրիպ տէ՝ պիղէ
ղազապ վէրմէսին . նէթիճէի քելամ տուա է
տէրլէր տմնա , իսթէտիքէրի՝ Ալա՜հըն մուրա
տընա մութապըգ , քենտի ճանլարընա իայըըը
շէյ տէյիլ , իլա նէֆալէրինին արղու էթտիյի
շէյէրի իսթէրլէր :

Եուվէնալ շաիրին տէտիլի կիպի " իսթէտիք
էրի շէյ եա լաղըմըղ տըր , եա զարարը " :
Պիր փութփէրէսթ ասամ՝ պէօյլէ սէօյլէր ,
Քնա թապի ասամլար՝ ճան կեօղէրի աջըմըշ ,
տողլու տինի թանըմըշ իքեն , պիղ Քնուն շայ
իրալէրիլիղ տէտիքէրի եէրտէ , տուա էթմէտէ
Քնուն էօյրէթտիլի թարիդի թութաճաղա
րընա , էմրինի թէնպիհինի պիը եանա սրագըպ ,
քենտի մուրասընա նիսպէթ՝ տիւնեանըն ալ
ասաըճը էլըքէրինի իսթէրլէր :

Պիր փութփէրէսթ ասամ՝ սուհ հագ մատ
տէյի քենտի աղլըլա պուլուպ , պիղէ սիթէմ
էթմէք այըպ տէյիլ մի : Եօգսա՝ պաղը տէֆա
սըպ ըլա տուա էտիպ , իսթէտիլիմիղ շէյէր
ճանըմըղա զարարըլը օլտուղու եալան մը տըր :

Ձերէդէոստուն օղուլարը իշին , առալարը կեէ
տի էֆէնտիմիզտէն պիր էյի շէյ իսթէտի . " Ի՛նչ "

Ֆէնտիմ, էմր էյլէ, էվլատլարըմ սէնին տէվ
 լէթինտէ իբիսի տէ էանընտա օթուրսուն,, տէ
 տի: Պուռնտան էյի շէյ իսթէյէ պիլըր մի խոի.
 տիւնէա մալի, տիւնէա տէվլէթի իսթէմէյօր,
 էպէտի Ճէննէթի իսթէյօր. պու Ճիւմէ իլէ
 էֆէնտիմիզ՝ Ու գիպէ+ շիւն խոտրէ+ (Մատ. ի.
 22.) “ ԻսթէյէՃէյինիզ շէյի պիլմէգսինիզ ”
 տէյի թաղիր էթտի. էանի, Ճէննէթտէ օթուր.
 մաղա լայրգ ամէլէր իշէյին տէյի՝ էմր էյլէ
 տէմէլի խոին անլաշըլըր: Ֆիլ վապը սօկրա տէօ.
 նիւպ “ Պէնիմ իշէՃէյիմ դատէհի՝ սիղ իլէ
 պիլըրմիսինիզ,, տէյի սօրսու. էանի, չէքէՃէյ.
 իմ սկստէթի՝ սիղ տէ չէքէ պիլըրմիսինիզ. զե.
 րա Ճէննէթ պատի հէվա էտինիլմէզ տէմէք
 իսթէտի:

Շիմտի պու Ճէվապը՝ անապա օ պաշ ալըլը.
 սը էտէնլէրին դաշընա՝ վէրիր: Էյ շաշգընլար,
 պաշընըզըն պէլատընը արայօրսունուզ տէր:
 Չօլունա տա՝ սիղէ իսթէյին տէտիյիմ պու մու
 տուր. պու տիւնէանըն՝ Ֆանի րահաթինի, տա.
 րէթին էպէտի տէվլէթինտէն զկատէ՝ մի իսթէ.
 յօրսունուզ: Ալըն, սիղին օլսուն. լաքին Ճէն.
 նէթէ սըգընլըսըզ կիրիլմէզ, պու տիւնէատէն
 սօկրա զայրի շէյ ումման, “ Սիզ իւճրէթինիլի
 ալընըզ,, տէյի թաղիր էտէր:

Եա՝ իքի Ճէննէթ իսթէհրսին, էջլէ մի. պի.
 րի պուռնտա, պիրի էօթէտէ. սէն Ալլահնէ էվ
 լատընտան պիւշիւք ատամ մըսըն. օ պիլէ՝ Ճէն.
 նէթ քէնտինին իբեն, պու տիւնէատէ սկստէթ
 չէքտի, Ճէննէթէ էջլէ կիրտի (Ղուկ. իմ. 26):

Ալլահնէ պիղէ օլան մէրհամէթինտէն շիւպ.

հէ էթմէք՝ կերչի հէր հալ իլէ դասպահաթ տըր, լաքին պու ճիւմլէ իլէ հադ Թասլա պիղէ նէ դատար մուգայեէտ օլտուղունու՝ էֆէնտիմիզ պին Թէմսիլ իլէ անլաթմըշ օլմասա, պէլքի շիւպհէմիլէ պիր էօզը պուլունա պիլսին: Եռ վէնալ կիպի պիր փու Թփէրէսթին՝ պու պապ տէ եազարղընը օգուտուդ՝ա, հիճապըմտան էիւղիւմիւ գափարըմ: “ Նասիհաթ իսթէրմի սին ” տէր: “ պիղէ միւնասիպ վէ խայրը օլանը՝ պրագ փու Թլարըմըլ տիւշիւնսիւն: օնլար սէ նին զէվգինէ պիլէ լալըմ՝ օլանը վէրիր: Օնլար ինսանը քէնտիւրտէն զկատտէ սէվէր: Պիլ քէն տիմիզ հէվսի նէֆսէ ալարըմըզը, ֆիքրիմիզ Թու Թուգ տուր, դարը իսթէրիլ, էվլաա իս Թէրիլ: լաքին գարընըն էվլատըն նասըլ օլա ճաղընը՝ օնլար էյի պիլիր ” տէր:

Նէ տէրսին պիրատէր, աւետարանը վաղ է տէր պիր ալիմ առամ՝ պուլնտան կիւղէլ սէյլէյէ պիլիր մի: Պիր փու Թփէրէսթ առամ՝ Ալլահ Թէվէքքիւլ էթմէյի՝ պէօյլէ նասիհաթ էտէ պիլիյօր տա, պիղ էֆէնտիմիզտէն պու դատար նասիհաթ ալըրըզ, տիւնեա շէյլէրինէ հէվէս էթմէն, Ալլահըն էմրինի իճրա էթմէյէ պագըն տէտիլինի տինլէմէտիլիմիզ պըպ տէյիլ մի: Նասիհաթըն տինլէմէտիլիմիզտէն պաշգա, եասաղ էթտիլի շէյլէրի իսթէյէ իսթէյէ Թաւրըլ Թաճիլ էտէյօրուզ:

Ալլահ՝ սաշըմըզըն պիր Թէլինէ վարընճա մուգայեէտ տիր տէյի էֆէնտիմիզ սէյլէր: վէ հավատա ուշան դուշլարըն էքինի էօգ, պիլնի էօգ, զախիրէ սագլայաճագ ամպարը էօղ իքէն,

Ալլահ հեփիսինի պէսլէյօր տէյի, սըտգըմըզ օւ մասաղընը եիւզիւմիւզէ վուրուր: Օնտան սօնրա եէյէճէյիմիզ Էօրթիւնէճէյիմիզ՝ փէք լաղըմը շէյլէր իքէն, «Ահ եէյէլիւմ, նէ իչէլիւմ, նէ կիւէ լիւմ տէյի գայըլ Էթմէն. օնլար հէփ սիզէ լաղըմ օլտուզսւնու՝ փէտէրինիզ պիլիբ, » տէյի պույրուրուր:

Իօյլէ օլտուգտան սօնրա՝ պէօյլէ Էսրինէ մու իսալիֆ տուալար, ըլա թանրընըն պաշընը աղրըթմանըն ասլը նէ: Ալլահտան՝ կիւճիւնէ կէլէճէք շէյ իսթէյէն առամ՝ նիճէ տուա Էտէյօ. րոււմ տէյէ պիլիբ տէյի, սուրբ Օգոստինոս սուալ Էտէր: Ահ Էաուալ Էթտիլի շէյի իսթէ տիլիմիզէ Ալլահ կիւճէ նմէսին մի:

Եաղըզ, Էաղըզ. Ալլահա ափ Էաշամագ. Ալլահըն գուտրէթինի թանըրս, հադ առաւ լէթի իւզըէ՝ պիզէ զաղապ վէրէ պիլէճէյինի պիլիւպ, վէ վէրմէյէ մէճպուր օլտուզուհու պիւ տիքսէն սօնրա, Էինէ սալթ տիւնեա էյլիքլէրի իսթէմէք իչին՝ քէնտիլէ տուա Էթմէք, իսթէ տիլիմիզ հէր նէ օլուրսա օլսուհն՝ քէնտի իզլէ. թինէ գարշըրսա տաիլի իճրատէ թէքեասիւլ Էթմէսին տէմէք տէյիլ մի. Ալլահըն Էմրինի սայմայըպ, վատ Էթտիլի Էճիլլէրի զէվգլէնմէք տէյիլ մի. ախրէթի եէրի իլէ իսաթըրտան չեդարմագ տէյիլ մի. սէնին ճէննէթին պիզէ լաղըմ տէյիլ տէմէք՝ տահա նաւըլ օլուր: Պուքրիսթիւանըլըզ մը աղըր, Էօգսա փուլթ փէրէսթ լիքտէն պէթէր շէյ մի տիր. Կէրրէ գասար ապլը օլան ճէվապ վէրսին:

Պէլէթի տէյէն օլուր քի, « Իսթէյին վէրիլի,

արայրն պուլուրսունուզ, չաքն՝ աչքըր, (Ղուկ.
Ժա, 9.) տէյի պուլուրան՝ էֆէնտիմիզ տէյի՛ն
մի իտի : Պէլի, էֆէնտիմիզ իտի. լաքին պու
ուռալտէն մանամ. էֆէնտիմիզին պիր սէօյլէ.
տիյի օպիրինէ ույման մը տէմէք իսթէր, պէօյ.
լէ քիւֆր օլամազ : Օ ագըլարընը տիւնէայէ
վէրմիշ տտամլար՝ աւետարանըն իքի եիւզիւնիւ
տէ օգուսունլար, իսթէյէճէք շէյ հանիլէր օլ
տուզուն աւլարլար . “ Սիւ քեօթիւ իքէն էվ
լաուլարընըզա էյի շէյ վէրմէյէ պագարսընըզ .
եա սիզին կէօյլիւ փէտէրինիզ՝ իսթէյէնլէրէ
լուծֆուսուն վէրմէյէ տահա նէ՞ գատար զլյա
տէ պագար ” : Կեօրտիւն միւ քի իսթէյէճէք
շէյ՝ Ալլահըն լուծֆուս տուր . քէնտիյէ էյի
հիզմէթ էթմէյէ՝ քէնտի լուծֆուսուն տիլէ
մէլիիզ . եօգսա իսթէյէճէք շէյ՝ գարը, գօճա,
էվլաա, մալ, նուգուա, վէ ագըլմըզըն պէյէն
տիյի տիւնէա էյլիքլէրի տէյիլ :

Լաքին պիզ թօփրագատան եալիլմըշըզ, պի
զի տէրատէն պէլատէն սագլտորն, վիւճուսու
մուզա սաղլըգ վէրսին տէյի, ըէճա էտէմէզ
միսիզ : Քիմ տէր քի էտէմէյիզ տէյի . լաքին
Եփթին կամ քա, սէնին մուրատըն օլտուն շար
թըլա : Էֆէնտիմիզ տէ ինսանըլըլա՝ սիյա
սէթտէն գուրթուլայում տէյի ըէճա էթտի .
լաքին, “ Էյէր օլա պիլիրսէ ” տէտի : Պիր ազ
տուրտու, “ Անճագ պէնին իսթէտիլիմ կիպի
տէյիլ, սէնին իսթէտիլին կիպի օլտուն ” տէտի :
Պիր ազ տահա տուրտու, “ Շու գատէհ տէօն
մէք միւմէին տէյիլ՝ մուծլագա իլմէլի իսէմ,
սէնին միւրատըն օլտուն ” տէտի . (Մատթ.
Ի՞նչ 39. 42) :

Քիչէ տերտի վագթինոէ Ալլահա ըէճա էթ մէյէ սեօղիւմ եօգ . լաքին մալ , տէվլէթ իւթթմէք՝ նէնի՛ն տուասը օլուր : Սուրբ քիլիսէ տէ մուսիպէթ վագիթլէրաէ խասթալար իլին , վէ գըթլըգ , գուրագ , վէ թաուն իլին , հապա լիմանլըղը , վէ պարըչըգլըգ իլին տուալար էօյ . ըէտիր . լաքին տաիմա Ալլահըն մուրատընա իլըզէթինէ հապալէ էտէր , պիղիւմ մուրատըրըն իճրասընը տիլէմէզ :

Խուլասաի քելամ թէն իլին Ալլահա տուա էսէն ատամ՝ թէնտէն իպարէթ տիր պիրա տէր : Վէ տիւնեա էլլիքլէրի արայան՝ ակրէթին տէքիլէրի գայտ էթմէզ : Տիւնեա իհթլյաճը իլին Ալլահա տուա էտիպ , էմրինէ պի գայտ օլան ատամ՝ Ալլահըն իսթըրնը ինճիտիր . ղիւրա Ալլահ պէնիւմ իսթէտիլիմի էթսին , պէն օնուն իսթէտիլինէ մէճսլուր օլմայըմ տէմէք իսթէր :

Ալլահտան քերէմ տիլէյէլիւմ գարտաշ . լաքին սուրբ Բեռնարդոսուն տէտիլի կիսիլ , տիլէտիլիմիզ նէ տիր , քիմտէն տիլէյօրուզ , տիլէյէն քիւմ տիր , օնու տիւշլւնէլիւմ : Տիլէտիլիմիզ նէ տիր . Ալլահըն մուրատընա , գարտաշ մուհապպէթինէ , վէ անըլ իհթլյաճըմըղա մուլթալըգ մը տըր : Քիմտէն տիլէյօրուզ . հէր իհթլյաճըմըղը պիլըր , վէ վէրմէյէ դատըր , վէ պիզ իսթէմէյէ հաճէթ տէյիլ . քէնտի վէրմէք գայտընտա՝ պիր Ալլահտան տիլէյօրուզ . լաքին հէր շէյտէն էվլէլ՝ քէնտի իզզէթինի արար , քէնտի մուրատընըն իճրասընը իսթէր պիր Ալլահ տըր : Տիլէյէն քիւմ տիր . Ալլահա մագ

պուլ սիր քիմնէ մի, եօգսա ճաննը դարալա-
մըչ պիր ատամ մը :

Պիր ալլադ եարամաղ ատամ, դարտաչընը
այադ ալթընա ալըր, գանընը էմէր. մէրհամէթ-
սիդ սիր խասիս, թէնինէ թափընմըչ պիր զի-
նաքեար, խուլասա պէտխույ իչլնտէ չալդանըր
պիր կիւնահքեար, թութուղու եօլու պրա-
գըպ՝ թէօլպէյէ կեւէճէյինէ, վարըպ տիւնեա
մալի, տիւնեա սէֆասը, տիւնեա րահաթը,
տիւնեա տէվլէթի, տիւնեա պիւյիւքլիւյիւ տի-
լէմէք, տուա էտէրքեն կիւնահ իչլէմէք տիր :

Աֆվ էյլէ գարտաշ, փէք սէրպէսթ եազ-
տըմ. անճադ պու միւլահազալարըմ հիչ պիր
իչէ եարամաղսա տա, պարի սիզի տուա էթմէ-
նին տօլըու թարիգինտէ մոլգարրէր էտէր. վէ
չիւնքի սէն պանա օլտուղուն կիպի, պէն տէ
սէնին՝ հէմ գանտան, հէմ ճանտան սէվկիւլիւ
դարընտաչըն ըմ, իքիմիզէ տէ նասիհաթ օլուր,
էմրիւմիւզ օլտուգճա՝ տիւնեէվի տուալար էթ-
մէքտէն սագընըրըչ :

Ազիզ հեմլերէ զատեմ,

Ս' Էտրէոհատէ օն պիր սէնէ իլմէ հիզմէթ էթ.
տիքաէն սօկրա, տէլլլլլէ վուրաճաղընը հիլ
ումմուղ ըտրմ: Տէլմէտէ օգուտուղուն իլմէթ.
տէն չօգ շէյ էօյրէնէմէմիշտին, զերա օն տօգուղ
եաշընտա տաամ՝ պիր ֆալճըլա ագըլ վերմիշ.
սին տէյի իշտիլսրում: Նէ՛ շաշգընըդ տըր պու.
շաշգընըդ տէյիլ՝ տէլլլլէ տիր: Հէր շէյին սա.
հիպի Ալլա՛ կէլէճէյի պիլմէթ իլմինի եալընըլ
քենտիլէ սագլամըշ օլտուղունու պիլէճէթ գա.
տար ագըլ էօյրէնէմէտին մի: Օնա քիմ
պէյան էթմիշ քի, քենտիտէն սօկրա օլաճաղը
պիլլլլթօր: Պագալըմ պու ֆալճըլըդ իամի իէ
սիւնեալը կեզէնլէր քիմէր տիր: Հագ թաալա
փէյլամպէրլլլէ իլճամ էթմիշ՝ էվլլլա՞ մը տըր.
լար. էտէպսիղ, հիլլէպաղ քիւլլիանիլլէր. սեր.
մայէլլէրի եալան, սէնաաթլլլի հօգգապաղըլլ.
շաշգընլարըն արգաալընտան կեչինիլլ եալանճը,
տօլանտըրըլլ հէրիֆլլէր տիր. պոնա դալա,
րասթ կէլլիլիմի թուլթար քիւրէյէ վերիլլմ.
էլլիսնէն կէլսէ, վիւճուալարընը տիւնեատէն
գալտըրըլլմ:

ինան, սէնին պու հօփիալըղընա շաշայօր-
ում: Պիր զաման պագըճըլար փէք իշթիհալ-
տայըրը, վէ կերջի միւնէճճիմլիյէ միւթաալիփ
մարիֆէթէրին հէփիսինի սուրփ քիլիսէ եա-
սաղ էթմիշ, լաքին պագըճըլար՝ պարի պիր աղ-
լէյ օգուսուշ աւտամլար ըտը, հիչ տէյիւ իսէ
նիւճում դանունլարընա աշնայըրըլար: Կերջի
պուլտուգլարը շէյլէր՝ նէ Թանրընըն իլհամլի-
ար, նէ Թէճրիւպէ իտի, Ֆադաթ քէնասի պաշ-
լարընա պիր իճատ ըտը ամմա, ելինէ պիր դա-
նունլարը վար ըտը:

Լաքին պու սօգագլարտա սիւրթէն հօգգա-
պաղըր՝ մէմլէքէթ մէմլէքէթ կեղէր, վէլէտիղ-
նալըղա շաշգընլարը պաշընա պիրիքտիրիւր,
պու հէրիֆլէր՝ իլմի նէրտէն Թահալլ էթմիշ-
լէր, նէ իլմ օգուսուշլար, նէ մարիֆէթ օգու-
մուշլար: հէլէ պաղիլէրի, իլա պու հօգգա-
պաղըղը էսէն գարըլար՝ օգուսագ պիլէ պիւ-
մէղլէր:

Շաշգըն իալիք, վէ պաղը ագըլ եէթիշէճէք
աւտամլար պիլէ՝ հիչ միւլահաղա էթմէղլէր,
պու հօգգապաղըլարըն լաֆընա՝ ութանմասան
գուլագ վէրիւր, վէ տիւնէսանըն էն ալիմ ասամ-
լարընըն պիլէմէտիլի իլմի՝ վէ պիլմէք միւմքին
օլմատըղը մարիֆէթի՝ պու հէրիֆլէր էլէ կե-
թիրմիշ տէյի ինանըրլար:

Քիմինին էլինսէ պիր քիթապ, քիմինին պիր
Թէսպիհ, քիմինին պիր փարչա չադըլ Թաշը.
պիր աւասըն պիր քերրէ եիւզիւնիւ սիւզէր,
մէշրէպլինտէն խապէր վէրիւր: օյուսա նէ պի-
լիւր, նէ աղլար: պիր տտամըն շէքլինտէն, ան-

նորին պուրուշուղունտան , առաջունուն չիզի-
լէրինտէն , պաշնա կելէճէյի խապէր վերի ,
շաշգընլարա եռութաուրուր :

Սանլըրմ, սէնին տէ գափըլաղըն պու շէյլէ-
րէ տիր : Պէն սէնի պու գատար հօփփա պիլմէլ
խտիմ : Տէյէլիմ քի պու հերիֆլէր օ ֆալ,
րէմէլ քիթապլարընտա եաղըլան իլմի խաթմ
էթմիշ օլալար . օ իլմ իլէ հէր քեպին թապիա
թինտէն մէշրէպինտէն խապէր վերէ պիլէլէր .
լաքին սօնրատան պաշնա կելէճէյի նաուլ ան-
լայա պիլըրլէր : Քիշնին պախթը վէ սէրէնճա-
մը՝ զահիր վէ պաթըն՝ օլգատար սէպէպլէրէ
մէպին տիր , վէ հէր պիրի օլգատար տէյիլըր ,
պախուսուս գատէր ուլլահըն սըր նիզամլար՝
էօյլէ թէպաիլ էտէր քի , էլնին եիւղունին
նիշանլարըլա հիշ պիր միւնասիպէթի օլամագ :

Կերչի չէհրէ իլմի փէք եալան տէյիլ խուսու-
սա մէշրէպ հագգընտա . լաքին օնու ֆարգ է-
տէճէք կեօղ՝ պիլէճէք ագըլ՝ պէօյլէ հագգա-
պաղար տէյիլ տիր . խուսուսա մէշրէպ հագ-
գընտա քիշնին թապիաթինի անլամաղա՝ պիր
ատամ տիւնեայը էյի պիլմէք կերէք , վէ պու
պապտէ եաղըլը օլանլարը էյի օգուսուշ օլմագ
կերէք . վէ չէհրէմիլին շէքլի հագգընտա տիւ-
շիւնիւլիւպ եաղըլան՝ վիւճուտ սէպէպլէրին,
տէն մատա , եարատան Ալլահ հէր ինսանըն
չէհրէպինի պիրէր տիւրլիւ եարատըպ , պինլէ-
ճէ պին ոտամտա , պիր պիրինէ թըպգը պէն-
ղէր՝ իքի քիշի պուլունմագ մուհալ գապիլն-
տէն օլուղու տա թէվէքքէլի տէյիլ տիր :

Հագիգաթ , թապիաթլէրին տիւրլիւսիւնիւ

Ֆարգ էթմէյէ չալըշան ատամ՝ աղ չօգ՝ պիր
միգտար շէյ էօրէնիր, վէ ի՛լմի ֆիրասէթ աէ-
սիքէրի՝ քիշինին թապիաթինի չէհրէսինին
չէքլինտէն անլամագ իլմի՝ պէշյէ ասամլարըն
թէճրիւպէսինտէն չըգմըշ տըր. պու պիր իլմ
տիր քի, թէճրիւպէտէն հասըլ օլտուլունտուն,
աղ էանըլըր իլմէրին պիրի օլմալը: Պու ճիւմէ
իլէ էինէ փէք չօգ էանըլըր, զիրա քիշինին խույ
էթտիյի՝ կերէք էյի կերէք քէօթիւ ամէլէրի՝
մէշտէպինի էօյլէ թէպտիլ էտէր քի, չէհրէնին
չէքլինէ պագան՝ էլպէթտէ ալտանըր: Պու
պապտէ Սոկրատ ֆէյլէսօֆուն ֆասը՝ հէր քէ-
տէ էօրնէք տիր. էհլի ֆիրասէթին պիրի Սոկ-
րատ կէօրիւր, շալիրտէրինէ տէօնէր, ուսթա-
նըլ հէմ չէհլէթլի ատամ տըր, հէմ պէքրի
տիր տէր. պունըր՝ ուսթամըղա իֆթիրա է-
տէյօրսուն աէյի, էհլի ֆիրասէթի տէշմէյէ
տէյիրտիրէր. Սոկրատ տուրուն տէր. կերչէք
թապիաթիմ՝ պու էքսիքլիքլէլէ մէյիլի տիր,
լաքին քէնտիմի զապթ էտէրէք՝ թապիաթիմի
թէրպիյէ, վէ թէպտիլ էթմիշիմ՝ տէր:

Իմտի քիշինին թապիաթինի չէհրէսինտէն
թանըմագ իլմի՝ թէմէլլի շէյ օլուպ, սահիհ
տէնէ պիլըրքէն, պու սէպէպլէր իլէ էալան
չըդայօրսա, թա անամըղըն ըահմինտէ իքէն,
աուճլարըմըլ գափալը օլտուլունտան փէյտա
օլան չիզիլէրտէն իսթիսրաճ էտէր ասամլարըն
իլմի նէրէտէ գալըր. պու իլիմ տէյիլ՝ սալըգ-
լամագ տըր. պու սախթէ իլմի քիթապա կէ-
չիւրէնէր պիլէ՝ օրասթ կէլէ էազարդարըր
լագգամլարսան, քիշինին պախթընը, սէրէն-

Ճամբընը անկայամատրդարնտան մանտա , մէ-
րէպինտէն պիլէ խապէր վէրէմէյիպ , ագրպէթ
պունլար մէճհուլ գանուլար տըր , չօգ նօգա-
նը վար տէյի , իսթէր իսթէմէզ իգրար էտէյօր-
լար :

Իշթէ օ առամլարն ումումէն անկարը տէ-
տիքէրի՝ չէհրէնին շէքլի իլէ՝ աոււճուն շիպիլէ .
րինտէն անկաշըլտն պու տուր : Շաշարլմ քի ,
սէն , վէ սէնին կիպի շաշգընլար խալգըն հալա
մէշրէպինի անկամալա՝ պունլարն պու իքի շէ-
լինի գանոււ տէյի տինլէրսինիզ : Պունլարն կէ-
միշի կէլէճէյի պիլմէյէ՝ նէ՝ գանուլարը օլտու-
լունու՝ նիլին արամազարնը :

Աւթան , ութան . պու ագըլտա հօգգապաղ-
լարն սաթտըղը մաթաա՝ ագըլ վէրիպ ինան-
մադ տէյիլ , գուլապ վէրիպ տինլէմէք պիլէ այ-
ըպ տըր : Վէ պու հէրիֆլէրին սէօզիւնէ մէյլ
էթմէք՝ տինէ գարշը տըր տէրսէմ , կիւճիւնէ
կէլմէսին . զիրա էօյլէ եարամաղ հէրիֆլէրտէ՝
թանըր գուլվէթի վար տէյի ինանմադ տըր : Կէ-
լէճէյի պիլմէք իլմի տիւնեատէ եօգ , Ալլա՝ օ .
նու քենտլէ սադլամըշ տըր . վէ էյէր պաղը
քիմսէլէրէ փէյլամպէրլէք իլճամը վէրմիլ խէ
սէ , ծնւոր հէմ կիւնահարը սալիհ առամլար
ըմըշ , հէմ իլճամ էթտլի քենտի իղզէթնէ
տայիր շէյլէր իմիշ . պունլարն սաթտըղը կիպի
մաադարալըգլար տէյիլ :

Կիւճում հիսապըլա երլտըղլարն տէվրինի
մահալլինի պապըպ տա , օլաճաղը խապէր վէ-
րէճէք հա՝ եալան տըր : Օ իլմ իլէ երլտըղա-
րն տէվրինտէն դայրի շէյ անկայամաղ . օ տա

պիր մատտէ տիր քի, Թա հզէլտէն Եարատա-
նըն գօտողու պօղուլմաղ նիղամ իւղըն՝ ինսան
հվլատը հիսապ էտիպ պուլույօր. վէ պու իլմէ՝
հէյէթ իլմի տէրէր. լաքին պու երլտըղլարըն
տէվրի վէ մահալլի՝ ինսանլարա օլաճադ գաղլի,
եէյէ Թէսիր էտէր, վէ պու Թէսիր՝ օնուն պու,
նուն պիլէճէյի շէյ տիր տէյի ինսանմագ՝ փէք
պիւլիւք շաշգընլըդ տըր:

Պու Թէսիր սահիհ իոէ պիլէ, Թարիքինի
էօյրէտէն քիմ տիր. Ալլահ պէյան էթմիշ
տէյիլ, ինսան ագլը օրալարա եէթիշմէղ, միսալ,
միւշթէրի տէտիքլէրի երլտըղ ըլա սապահ երլ-
տըղ՝ կիւնէշտէն տօգասն տէրէճէ ուղագ՝ պիր
պիրինէ գարլը կէլիրսէ, տահա պիլմէմ նէ օ-
լուրսա, ֆիլան խայլը շէյ՝ ֆիլան խայրըսըղ
շէյ զուհուր էտէր: Եա պու զուհուր էտէճէք
շէյ՝ պուլնճա սայըսըղ ատամնի տըրսընտա, ա-
խէրէ օլմայըպ տա՝ պանա օլաճաղը նէտէն մա-
լում:

Պու սէպէպ իչին ֆալճըլըք միւնէճճիմլիք՝
գլլաստան իպարէթ պիր սախթէ իլիմ օլոու-
լունտան, սուրք քիլիսէ էստագ էթմիշ. խու-
ուսա ինսանլարըն ամէլլէրի իւղէրինէ՝ երլտըղ-
լարըն Թէսիրինի Հադ Թաալա իղին վէլմիշ օլ-
սա, ինսանլարա իրատէի ճիւղլիյէէ ինայէթ
էթտիյի եալան չըգար: Ինսանլարըն հէր ամէլի
մէճպուրէն օլմուշ օլուր: Պու պիր հերետի-
կոպուր տուր. քի, շիմտիքի եէնի չըգան մէղհէպ-
լէր Կապուլ էտէր:

Պու եալանճըլար պիր Թագըմ էշէքլէր տիր
քի, պու եալանճը նիւճում իլմինի պիլէ պիլ-

մէջէր . վէ եռագարտա տէտխիմ՝ կիպի , օգու-
մապ պիւն պիւմէղէր . խուսուսա պու հիյնէ .
պաղլըղա , տահա տիւրիւ սէնաաթէր գու-
լանան օ ճատը քարըլար՝ կեղէճէյի օլաճաղը նէ՝
րէահէն պուլուրլար տէրսին : Աճապա շէյթան
ըլա պիր մուգավէլէլէրի մի վար . էօյլէ իսէ շէյ-
թան իսնա օնուէն աղգըլա խապէր վէրիյօր ,
սէն տէ շէյթանա իման կեթիւրիյօրսուն , վէ
Ալլահստան ալամատըղըն խապէրին եերինէ՝ Ա-
լահն տիւշմանընտան ալտըղընը գօյօրսուն , ին-
տան գըսմընըն վէ հագգըն տօղըուլուղունխաս .
մինտէն՝ տօղըու խապէր ումայօրսուն . էօյլէ մի :

Էօյլէ պիւն օլա , շէյթան գըսիլ՝ օլաճաղը
նէրէտէն տույար . Էօգսա պու սըրըր շէյթանա
Ալլահ մը վէրմիշ տէրսին . ցուսա պու լութֆ
էն ապիզ գուլարընըն պիւն փէք աղընա վէր-
միշ տիր : Շէյթան տէտխիմ՝ եալանըն պապապը
տէյիլ մի . իշի կիւճիւ ինտան գըսմընը ալտաթ .
մուգ տէյիլ մի :

Պուշլարա ագըլ վէրմէք՝ Ալլահ ինանմա-
մադ տըր : Պէօյլէ առաւիլարա ըուխասթ վէրմէ-
մէլի . զիրա հէփ եալանճը հօգգապաղլար տըր
քի , ինսանը՝ գըսմէթէրի վէրէն Ալլահտան
այըրըր : Հէր շէյի կիօրիւպ իտարէ էտէն՝ եա-
լընըլ պիր Ալլահ տըր : Քիմսէյէ պէյան էթմէ-
տիլի հէքմէթ իլէ , քիմսէնին ագըլ էրէմէտիլի
սըրըր ըլա ալէմի իտալէ էտէր :

Պու Ֆալճը , լէմիալ , միւնէճճէմ առաւիլա
կեզէն հիյնէպաղլար՝ պիւմէյէրէք շէյթանա շա-
թըր օլուլալար . զիրա Ալլահն սըրըրընա ինտան
լարըն տա ագըլ էրէ պիւրի տէյի , պէօն խալգըն

դալսինտէ պիր ֆաստի թիգատ իշէտիս , Աւ
լահն սահիհ էմրինին եհրինէ՝ քենտի եալան ,
լարնը գանուէն էթտիրրէր : Ըրդսըզ , էտէս
սիդ հէրիֆէր , էէյիս իշտիքէրի՝ հէփ եալան
տան տօլանտան , հէփ խըրսըզըգտան իսպարէթ
տիր :

Սագըն՝ սէնի շաշգընլարըն սըրասընա գօսու
ղումա . կիւճիւնէ կէլմէսին , զիրա ոլու ոլապ
տէ պէն թընմասամ , սանա նէ դատար մու
հապպէթիմ՝ օլտուղունու անլաթամամ :

109

ՏԻՆ ՎԷՒ ԲԻՊԱՐԼԸԳ

Պէնիմ էֆէնտիմ ,

Սիգին քելեսէնին վաիզի պիր սայընթըսըզ
ատամ տըր տէրսէն , սէօզիւմ եօգ . զիրս քիւր
սէ չըդըս , հէր շէյի տօլսու սէօյլէմէք ուշ
մազ . խուսուսա պիր թագըմ՝ ատամա տօգա
նըրսա , իլլա քիւպար գըսմընա : Կերչի հագգը
եօգ տէնմէզ . անճուգ սէն տէ օպիր քիւպարւ
րա ուշուս , օ ատամը խըրփալաւըղընա էյի
էթմէյօրսուն : Սանըրըմ՝ պիր ազ տահա կեզսէ ,
սէն մէզհէսիզ քիւպարըգ օլմաղ տէտին տէյի ,
վէ պիր ատամ տինինէ նէ դատար հիզմէթ է
տէրսէ , օ դատար քիւպար օլուր տէտին տէյի ,

Ֆաղըրա մէյտան օգուշուպ շիշէ տալէթ էտէ
ճէքսին: Եալան մը սէօյլէմիշ ա՛ սուլթանըմ,
սահիհ քիպար օշանա միւրաիլիք եաղըլմալ
աէյի, սէն տէ սէօյլէյօրսուն . սէօյլէտիլ լաղըր
տը եալան աէյիլիսէ, պու գառար ինֆաալն
ասլընէ. Ֆաղըրը՝ նէյհ տիլէրէ տէսթան է
տէյօրսունուզ:

Սագըն սէն քենտի մէգատրինի պիլմէղսին,
էտէպսիղէրէ եան չըգարսըն, քենտի ճինտի
նին աիւլմէնի սին աէմէ. պէն պու աաամըն
հագգը օշուղսունու սահիհ պիլալքտէն սօփ
րա, իպրէթի ալէմ իշին, ումուլմէն պու առա
մը թէքտիր էթմէնիլ հագգընտա՝ պէն սանա
իսթէտիլն նասիհաթի նիճէ վէրէ պիլիթիմ,
պէնիմճէ պու պիր նահագ իշ տիր, պէն պէօյ
լէ շէյէ էլ թուլթմալա ճանրմ չէքմէլ:

Շիմտի սէն՝ սաղըղըրա սէնտէն նասիհաթ
իսթէմէյէյտիմ տէյէճէքսին. լաքին պէն էօյլէ
էտէյիմ քի, սէն հէմ եաղտըղնա հաղղ էտէ
սին, հէմ պանա Ալլահ րազի օշուն տէյէսին:

Էվլէլա քերէմ էյլէ, քիպարըդ տէտիլն
նէ տիր. պիր թագըմ առաւը պալաղը խալթ
տան Ֆարգ էտէր՝ պիր մէրթէպէ տիր, պու մէր
թէպէ նէ աղըր րուպալար ըլա օրուր, նէ սալ
թանաթ ըլա, նէ միւլթէր սարալար ըլա. իլա
խալթըն ինտինտէ, պիր գաշ կէօպէքտէն պէլի
քիպար աթալարտան տօղմուշ օլմաղլա օլուր:
Պու սուրէթտէ քիպար օճագլարն հէփիսին
պիր իպթիտաղ օլմուշ տուր. անճագ պու քի
պարըդ րիւթպէսի տիւնէանըն եարատըլըն
տան չօգ սօկրա պաշլամըլ օշուղընտան, պէ.

նիմ օճաղըմ՝ էվկէլտէն պէրի քիպար ըստ տէյ-
էն պուլունամազ :

Պունա պինաէն պիր քիպար օճաղը նէ գա-
տար էսքի օլսա, էլպէթտէ պիր իպթիտասը օւ-
մուշ տուր. վէ շիւպհէսիզ՝ հիչաէն հասըլ օւ-
մուշ տուր : Եվկէլէրի նիճէ պաշամըշ տէր-
սէն, շիմալքի կեօրալւքլէրիմիզ կիպի. հէր կիւն
էէնի քիպար օճագլարը թիւրէտկլին կիօրիւյօ-
րուզ. ծնլար նասըլ օլույօրոսա՝ էսքիլէր տէ էօյլէ
օլմուշ :

Պիղիմ կիւնիւմիւզտէ իլէրի կէլէնլէր նիճէ
պիւյիւյօր. հէր պիրի պիրէր Փաղիլէթ իլէ. քիմի
ճէնքտէ մէհարէթի վար, իշտէ պասիրէթի վար,
ծնուլա իլէրի կիւմիշ. քիմի իլմէ օգուամաղա աշ-
նալըը վար, տէվէթ հիղմէթինէ կիրմիշ, եախօտ
փատիլահըն հիւմմէթինէ նաիլ օլմուշ, ծնուլա
պիւյիլիւպ իլէրի կէլիւյօր :

Քիշինին զահիրտէ կեօրիւնէն պիւյիւքլիւյիւ
պունլար ըլա օլուր. լաքին օպիւյիւյէն ատամլար՝
մէշրէպլէրինին Փաղիլէթինի տէ՝ կեօրիւնէն
պիւյիւքլիւք զիյնէթինէ ույտուրամաղսա, ըիւթ-
պէսինին պիւյիւքլիւյիւնէ իքրամ կեօրիւր, լա-
քին քէնաի զաթինէ իթիպար պուլամազ :

Քէզալիք օճաղը չօգտան պէրի քիպար օլուպ,
քիպար էճատատան տօղան ատամա տա էօյլէ
օլուր, տէրունաէն օլան զիյնէթի տէ զահիրտէ
կեօրիւնէն ըիւթպէսինէ լայըպ օլմաղսա, քէն-
տիտէն աշաղալար՝ պիր ճէպրի թէվաղու էտէր-
լէր, լաքին Փաղիլէթէ ճաիզ՝ իրատէթ իլէ օլան
իզէթի քիմաէլէր էթմէզ :

Պու սուրէթտէ քիպարըըը սագլամանըն թա-

րիգի՝ քիպարըգ էտինմէյէ իգթիզա էտէն թա-
րիգ տիր . վէ էպքի օճադատէ օլանըն՝ էէնի թիւ,
ըէյէնտէն զկատէ լիպագաթը եօդ . զիրա էէնիլէ.
ըին մէշըէպինտէ Ֆաղիլէթ օլմատըգճա՝ սահիհ
քիպար օլամայօրսա , էանի , սահիհ իթիպարէ
լայըգ օլամայօրսա , էպքիլէրին տէ՝ զահիրտէ կեօ,
րիւնէն զիյնէթինտէն զայրի Ֆաղիլէթի օլմա-
տըգճա քիպար սայըլմազ :

Ֆիլ-վադը քիպար օլան առամա՝ քէնտի-
տէն էանա օլանլարըն իքրամը իթիպարը կիտի,
տէվլէթ իրասա ագարաթ օլամազ : Պու իքրամ ,
պու իթիպար նէ՞ իլէ էտինիլիր . պայազը խաւ-
դըն թագսիրաթլարընը պրադըպ , մէշըէպինի
փաքէմէյլէ : Պու մէշըէպ փաքէլյինի՝ տինտէն
զայրի հանկի մէտրէտէտէ մէշգ էտէ պիլիլըզ :
Պէլքի իլմի էտէպ իլէ էօյրէնիլիր տէրսին . եա
պու էտէպ տէտլին նէ՞ տիր . քէնտի նէֆսինի
եէնմէք , վէ էլէ էյլլէք էթմէք տէյլլ մի :

Պու իլմի նէ գատար մէշգ էտէրսէն էյլէ , խու-
լասատը պուենլար տըր . տինիմիզին տէ էօյրէթտիյի
պուենլար տէյլլ մի : Էօյլէ իսէ սիզին վաիզին հադ-
գը վար ըմրշ . մատամ քի էտէպ Ֆաղիլէթլէրի
օլմատըգճա , սահիհ քիպարըգ օլմայօր . էօյլէ
իսէ քիշիտէ տին մէզհէպ օլմատըգճա , քիպար
օլամազ : Վէ չիւնքի քիշինին քիպարըզը՝ իլլէթ .
տիյի Ֆաղիլէթտէն պահո օլուենուր , տինէ մէզ-
հէպէ տէ նէ գատար զայրէթի օլուրսա , քիպար
ըզը տա օ գատար օլուր :

Քիպարըգ տէտլին ալթու.նա պէնդէր . ալ-
թու.նէ գատար խալիս օլուս , գըլմէթի օ գա-
տար զկատէ օլուր . նէ գատար տհմագ տաւմա

սորաւն՝ պունու պիւր . ալթունուն ճիւրիւֆիւ
վկատէ օլտուգճա, պահասը աշաղա օլուր . վէ
էյեր ճիւրիւֆիւ չօգ օլուպ տա, սալթ իւսթիւ
նիւն եաւարդը սլուրսա, գալպ օլուր, ծնա ալ
թուն տէնմէզ :

Քիւպարըըն պահասը՝ ալթուն կիպի այարըն .
տան հիսապ օլունտուղունու ինքեար էտէմէզ
սէն, պէտխույ ճիւրիւֆիւյէ այարանմը՝ ալ
չադ գօգուլու քիպարա տա, դըյոֆէթ քիպա
ընտան զայրը իսիմ՝ վէրէմէզսին :

Քիպարտէմէք ալա տէմէք տիր . ուլա օլանտա
քեմալյէէթ օլմալը . վէ ինտան օլանա՝ պէտ
խուլարտան կերի տուրմագ կիպի քեմալյէէթ
օլտագ . վէ քիշլի պէտխույտան սագընտըրա
ճագ՝ քրիսթյան թէրպլէսինտէն զայրը թալիմ
եօդ տուր :

Ֆիւան առաւ՝ օճագըատէ տիր, լաքին առը
քիլլէնմիշ, քենտի լէքել տիր . քեմալյէէթինի
արատըընլա, մերթէպէսինտէն տիւշէր : Պէօլէ
լէրէ նիշին լէքել տէնիօր . ամէլլէրի տինէ դար
լը տըր, ծնուն իշին :

Պիրի քիպար տըր, լաքին քենտիտէն էտնա օ
լանլարտան էօյլէ եիւզ չէվլիր՝ էյրի պաւար
քի, կեօյա պիր զայրը ճինս ճանաւար տըրլալ
կիպի : Քիշտէ պու սիր լէքէ տիր, ալթունուն
գըմէթինի էնտիրիր այար տըր : Պու լէքէ նէ
տիր . աւետարանըն պույուրտուղու դարտաշ
մուհապպէթինէ գարշը կիւնահ տըր . զիրա գար
տաշ մուհապպէթի էն պիւյիւք թէնպիւշէրին
պիրի տիր : Պիր առաւմտա պու լէքէ օլուպ տա,
քիմէտէն իթիպար պուլմաղսա, ծնա քիպար
տէնմէզ :

Օսկրի քիւլար տըր . էօվքեսի չոգարսա, կեօ
ղիւ սիր շէյ կեօրմէզ, գոււլաղը սիր շէյ իշիթ,
մէզ, սէօյէր, սայար, տէօյէր, վուրոււր, վուր,
տոււրուր . խալք պաննա զօր ուլա թէվաղուէթ
սին տէր, իթիսլար էթսին տէմէզ : Պի այնի պիր
լսըրղան քեօփէյէ գոււչու գոււչու տէր կիպի
գօրգարադ թիւլիւնիւ օգչամաղը . եաիօսս պիր
էնկերէք երլանընտան, եա սիր գուտուղ քեօ
փէքտէն գօրգար կիպի՝ եանընտան գաչմաղը :
Պու թաւըրլար՝ քիշինին իթիպարընը քեօքտէն
քեօրլէր լէքե տէյլլ մի : Պու լէքելէր մէշէպ
փաքլլի իլէ եայդանսա, եանի, տին շուրութու
իճրա օլունսա, էլպէթտէ սահի՛ն քիսլար տըր
տէյլի՝ հէր քեօ իթիպար էտէր, հէր քեօտէն
իքրամ կեօրիւր :

Պիրի քիսլարըղընա կիւվէնիր, էանա օլտն
լարը թաղեիգ էտէր . էսնաֆտան վէրէսլլեէ ա
լըր, փարապընը վէրմէզ . կիւնտէլլէքճիլի վարա
կէլէ ուսանտըրըր, ագճէ եէրինէ քեմ սէօզ
վէրիր . վէ պունուս կիպի խալգըն հագգընը իպ
թալ էթմէյէ տիրլիւ եօլար գոււլանըր . իւղէ
րինտէ պէօյլէ լէքելէրի օլանա՝ քիսլար տէնլիր մի
տինէ մէզհէպէ հիզմէթ էտէն ատամ՝ պէօյլէ
եարամաղլըգլարտան իքրա՛հ էտէր . օղաման հէր
քեօտէն իքրամ թսլէպ էթմէյէ սալահլիթի
օլուր, վիրա էօյլէ առամըն զաթի քիսլար օլուր
դլաֆէթի տէյլլ :

Պիրի զնիաքեար, պիրի էօվքելի, սիրի քիւ
ֆիւրպաղ, օսկրի պէտղէպան, պիրի նուֆու
ղունու պիւլիւքլիւլիւնիւ մէզատէ չոգարմըլ . օ
սկրի հագգըր առաւլէթի . նէթիճէի քեւլամ Աւ

լահնէ ետրինէ, ետնի, տինէ գարշը հէր նէ օլա
պիւրսէ՝ հէփիտի քիշնէ լէքե տիր, հէփիտի քի-
շիյի քիպարըգտան չըդարըր. զիրա պու պէտ
ֆիլլէր՝ քիշնի իթիպարտէն տիւշիւրիւպ,
քիպարըղը եալընըզ գըլաֆէթտէ գալըր:

Պուշնա գարշըըգ պիր քիպար պուլ քի, (էյէր
ծնու տա պու պօզուգ ասիրտէ պուլապիլլիւսէն)
հադգը սէվէր օլտուն, փէրհիզքեար օլտուն,
թաթը տիլլի, էյլիք սահիպի օլտուն. իոուլնսա
տինիմիդին հիւքմիւ օլան ֆազիլէթլէրի իճրա է-
տէր ատամ օլտուն. էօյլէ ատամը՝ ալասը էտաւ
սը պաշը իւսթիւնտէ թաշըր: Քենտիյի ալէմէ
պէօյլէ սէվտիրիւպ, հէր քեսին իքրամընա իթի-
պարնա պէօյլէ նաիլ օլան ատամտան զիյաուէ
քիպար օլամաղ:

Քիշնի իքրամա լայըգ էտէն՝ եալընըզ քեմալլի-
էէթ խէ, վէ քեմալլիէէթ տէտլիմիզ՝ մէզհէպ
շուրութլարընը իճրա էթմէյլէ օլաշօրսա, սիզին
վաիդին՝ մէզհէպսիզ քիպարըգ օլմաղ տէտլի
սահիհ տիր:

Իքրամ տէտլին՝ քեմալլիէէթէ լայըգ ըսա,
վէ իքրամըզ քիպարըգ օլմալըպ, քիպար օլան՝
էլտէն կէօրտիւլիւ իքրամտան ֆարգ օլաճադսա,
պիր ատամ քեմալլիէէթտէն տիւշուրէճէ, իք-
րամը էքսիլիւ. իքրամը էքսիլտիքճէ, քիպարը-
ղը թէնզիլ օլուր: Քիշնին տինէ նէ գատար հիզ-
մէթի օլուրսա, քիպարըղը տա օ գատար օլուր
տէտլի՝ պուշնտան պապիթ օլուր:

Վաիզինիզ պու սէօյլէտիքլէրինէ՝ էլպէթտէ
քիպարլարտան իսպաթ կէթիրմիշտիր. վէ պէլ-
քի սուրք Յոհան ոսկեքերանըն՝ սուրք Մատթէ.

ոսուն աւետարանը իւզէրինէ վերտխի մանաւեր,
տէ՛ սեօյլէտխինն տէմիշ տիր, եանն ՝ Պէտխույ-
ու իրթիքեապէթ մէյէն՝ պէտխույլարա եհնիմէյ-
էն աաաամ սահիհ . քիպարըմ տէսին , տէր : Պադ
իմաի . քի , սիղին վաիդ իլէ իքիմիզին սեօզլս պիր
կէլիօր :

Քէնաիմիզի ալտաթմանըն Ֆախէսի էօդ սօս,
թում : Քիւպարըդ տարմըլտամ մը օլտուն . քէն
տիմիզտէ մի . քիպարըլըն սալթ աառնա գանա
աթ էտէրսէք, հէր շէյտէն մուաֆ՝ պիր ալայ տին
սիլ մէզհէսիսիզ տաաալարօլմալըլը . լաքին ալէմ
տէ պիզտէն իքրահ էտէրսէ, պիզի դուտուզ ճա-
նապարնազարըլա պադարսա , կիւճիւմիւզէ կէլ
մէսին : Եօդ, էյէր էլէէրէ օլտուլու կիպի, պիզէ
տէ Ալլահ էմրի վար ըսա , իճրասընա պիզ տէ
մէճպուր ուզ :

Իմաի Ալլահըն էմրինի իճրա էտէր, եանի,
տինէ տօյրու հիզմէթ էտէր պիր քիպար վար
ըսա , սահիհ իթիպար սահիպի, եանի սահիհ
քիպար օ տուր : Քիպարըդ տէտխին՝ մէզհէպ
օլմաուրդճա՝ գալլա ագճէ տիր , թանըմայանլա-
լը ալտաառըր . սահիհ քիպարըդ՝ իւնվանտա ,
մալտա , տարաթտա , էճաաառն շէօհրէթիտէ
օլմատըդտան սօնրա , սալթ Ֆազիլէթտէ տիր
տէմէլն . Ֆազիլէթ տէ տինն շուրութունու իճ-
րա էթմէլէ էտինիլիր :

Ագլըմըդ եաթմըն տօսթում , սագլըմըդ եաթ-
մըն քի , պու նասիհաթլէրի տինէլիպ իճրա էթ-
մէյէ՝ քիպարըլար դարիպ էլիտաէն զիյատէ՝ վա-
ղէ միւհթաճտըր :

Ղարիպ էլիտա գըսմը սէօզտէն զիյատէ՝ իպ-

րեթ իլէ պօղոււոր, խարէթ իլէ ետիրըր. օնլար
խարէթի քիսլարտան ալաճագ. օնլար պօղոււոր-
սա, դապահաթ քիսլարլարն տըր: Խալլա գլա-
ղուլ՝ քիսլարլար տըր. օնլար տինտարըդ էօր-
նէյի օլուրսա խալլա տա էյի թէրպլյէ օլուր, էօգ-
սա խալլա տա օնլարսա պադար աղար:

«Պիր ատամ՝ քէնտի թապիաթինին մէյլին-
տէն զլյատէ՝ էլին խարէթինտէն աղար», տէր
Սէնէքա: Պու խարէթ՝ հէփսինտէն զլյատէ՝ պիւյ-
իւք քիսնէլէրտէն օլուր:

Վագ՝ա պիր էյի թէֆթիլ էթսէք, խալլա պէյ-
նինտէ մէյտան ալան պէտխուլլարն չօղու՝ քի-
սլարլարտան ղուհուր էթմիլ. պուհու միւլահա-
ղա էթսէք, ֆիլիլմիլի թէրպլյէ էթմէք իչին,
նասիհաթէ միւհթաճօլաուլուհուղու ալլարըլ:

Իթիմատ էյլէ, պիւյիւքլէրին գապահաթի՝
պայաղը խալլատան նէ գատար պիւյիւք օլուու-
լուհու, վէ նէ սըգը ճէվապ վէրէճէքլէրինի,
Իմաստութիւն քիթապընըն պիր գաչ էէրլնտէ
կէօրիւրիւմ, օգուտուդճա թիւլլէրիւմ գալլար:
«Չիւնքի սիղին հիւքմիւնիւղիւ գուարէթինիդի՝
օ միւթաուլ Ալլահ վէրմիլ տիր, ամէլլէրլնիդին
հիսապընը խթէյէճէք, գալլալնիդի թէֆթիլ
էտէճէք տիր: Չօղա վարմուղ սիղէ հէյալէթլէ
կէօրիւնէճէք, զերա իլէրտէ օլանլարըն շէրիա-
թինի փէք սըգը կէօրէճէք: Քիւլիւքլէրէ մէր-
համէթ օլաճագ, պիւյիւքլէր պիւյիւք աղապլէ-
քէճէք,»:

Հագ թաալանըն թէրթիպի պու տուր. պէօն-
լէր ճահիլէր մէրհամէթ պուլաճագ, զիրա նէ
աղըլսըը էէթիշիր, նէ գուարէթլէրի. լաքին

պիւյրւքըներն՝ քիւջիւքըներէ էյի իպրէթ օլաճադ
հիջ պիր էքսկի եօգ , փէք սըպը թէֆթիլ օլու
նաճագլար . զիրա էօզը էտէճէք սէպէպլէրի եօգ
տուր :

Ե՛յ պիրատէր , վաիզէ ինֆաալ էտէճէյիմիդէ
քէնտի մէշըէպիմիդէ ինֆաալ էտէլիմ , մէշըէպի
միդի թէրպիլէ էտէլիմ : Սէնին հէմէհրիլէրին
տէն մէզհէպէ հիզմէթ էտէն աաամլար՝ պու
վաիդի տինլէյիպ տէ , հէփ սէնին կիպի հարա
րէթլէնմի՛ն մի սանըրսըն : Հա՛շա . կերէք սէն ,
կերէք սէնինլէ զազապա կէլէնէր՝ տինի մէզհէ
պի սէվմէտիլինիզտէն տիր քի , էօվքէլէնիյօրսու
նուզ , զիրա գալպինիզէ փէք աօգանմը :

Եա ն-իսթէրալին սուլթանըմ . պիզէ Ալլա
հըն քէլամընը վազ էտէճէք աաամլար սա մը գա
ուգ սալլասըն . նէ տէսինլէր . տիւնեատէ հա
րամ հալալ՝ հէր մէզագընըզը իճրա էթտիքտէն
սօկրա , ճէննէթ գափուլարը աջըգ , մէլաիքլէր
սիզէ պէքլէր , սիզի գարշըլայըպ՝ իզզէթ իւ իք
րամ ըլա՝ եէնի կիւվէյի կիպի , սիզի տիւյիւն է
վինէ սօգաճագլար մը տէսինլէր : Կէ մութույ
ուուու . տիւնեատէ հէր րահաթըն եէրինտէ՝տէմ
տէվլէթ , սալթանաթ պիւյրւքըիւք , վէ սլուրա
րը հէփ Ֆէնայէ դուլլանուդտան սօկրա , հապ
պը ինսաֆը ալապ ալթընա ալըպ , գարաաշ մու
հապպէթիինի հիջ սոյմատըգտան սօկրա , տիւն
եա տէվլէթիինտէն՝ իզզիւ իզզէթլէ ճէննէթ
տէվլէթինէ կէօջմէք՝ նէ կիւզէլ շէյ օլուրտու :

Պու խուսուսատ հէր նէ գաաար սէյլէսէմ՝
աղ տըր ամմա , շուհուհիլա թէքմիլ էտէյիմ՝ քի ,
սահիհ քիպարճա եաշամայան՝ սահիհ քիպար

օլամագ . վէ ֆազիլէթ իլէ եաշամայան՝ սահիհ
քիպարճա եաշամըշ օլմագ . վէ սահիհ քիպար-
ճա եաշամագ տէմէք՝ տինճէ մեզհէպճէ եաշա-
մագ տէմէք տիր : Եօյլէ խսէ պու լագըրաթա
կիւճէնէն առամըն տինի մեզհէպի օլմամագ կե-
րէք :

Այլա՛ իմտի վաիզին սեօզիւնիւ . փէք պիր ա-
րիֆ առամ ըմըշ : Տինի մեզհէպի սայմայան քի-
պարարը , եախօսա քենտի ագըլտորընա կեօրէ
սայանարը , փէք նազիք ալըշ քեօշէսինտէն թու թ-
մուշ . ջիւնքի քիպարարըն պէպիւրէնտիլն՝
քիպար սօղառուգլարընա ողըր , օ աա պու էթ
աիքէրի՝ մեզհէպէ պինա օլմատորգճա , պիր խայ-
ալի սուրէթ տիր տէյի՝ նէզսքէթլէ անլաթմագ
խթէմիշ : Օնլարըն թափընտըլը՝ քիպիր թիւ-
թիւնիւ օլտուղունտան , պու տա օ թիւթիւնիւ
ագըլարընտան չըգարըպ , սահիհ քիպարըգ է-
տինմէյէ իրշատ էտէյիմ տէյի ճահտ էթմիշտիր :

Քեամիլ վաիզըր՝ քիւրսէ չըգարըգճա , պիւյ-
իւք քիմսէլէրին պէտխոյլարընը նիջին պու գու
տար զէմմ էտէրլէր . կերէք մեզհէպտէ՝ կիւրէք
ֆազիլէթտէ՝ խալցա էյի իպրէթ օլտունլար
տէյի նիջին չաղըրու պէօյլէրլէր . պիւյիւքլէր
քիւջիւքլէրին այնէսի տիր , ծնարը իրշատ էտիպ ,
մէշքէպլէրին թասհիհ էտէրսէք , պայալը խալց
տա օնլարա պագար , թապիաթի իլէ իրշատ օ-
լուր . պիւյիւքլէրին՝ քիմի իպրէթի իլէ , քիմի նա-
սիհաթի իլէ եօլա կեւըր տէրլէր :

Հէր թարիխտէ՝ պիւյիւքլէրին պօզուգլուղու
քիւջիւքլէրէ սիրաէթ էթմիշ տիր . պիւյիւքլէր
տինի մեզհէպի սայմայըպ , քիլիսէլէրտէ , սուրք

խորհուրդարտա պի գայա սէօյլէշիպ, կիւլիւ-
շիւպ, իպատէթօիդ աուրուրտա, աշաղա թա-
գըմ օնլարը կեօրիւր, նէ՞ գատար իպատէթ է-
տէր : Քիշի զատէ օլանլար տիլլէրինի թէմիդ
թութա . քենտիլէրտէն աշաղալարըն աղզընտա
օգատար էտէպօիդ սէօզլէր օլմաղ . Քիպար ա-
տամլար թանդընըն իսմի շէրիֆինտէն գօրգուպ,
վարա եօղա , վէ նիշէ էտվէլէրէ էալանլարտ եէ-
մին էթմէտէլէր , խալք եէմինի պէօյլէ սու կիպի
իշէր մի :

Ահարոն՝ ալթուն տանայը էտվիւպ, սեղան
իւզէրինէ դօմոտա, տուրուպէօնիւնտէ պուհուր
թիւթաիւրմէտէ, Եահուուտի միլլէթի փութա թա-
փամըլար : Էյէր Իսրայէլ փատիշահը Յերոթ-
վամ՝ Սամարիտա իքի փութ փէյտա էտիւպ տիք
մէտէ, Եահու տիլէրտէն այլըլան գալմիլէր փութ
փէրէսթ օլմըմուլուտու : Կէ՞ ուղատայրմ . սէն
քենտին տըգգաթ էյլէ , պապ քի պալայը իտա-
գըն չօգ քեօթիւ Ֆիլիլէրի՝ պիւյիւքլէրտէն չըդ-
մըշ տէյիլ մի :

Պէլի , պէլի . քենտիլի պիլիւր, տինէ մէզհէպէ
հիւզմէթ էտէր պիւր քեամիլ քիպարա սօր , էլ
պէթտէ վաիդ էյի սէօյլէմիշ տէր :

Վաիղլին սէօզիւնէ ինֆաալ էտիւպ քիպարըդ-
տան տիւշէճէյինէ , նասիհատ ալըպ միւթէնէպ,
պիհ օլմաղա պադ . զիրա սէն տինտէն մէզհէպտէն
ուղադ տուրտուգճա , հայվանըղա եադըն օլուր
սուն :

Պու պապտէ Տօն Արմանտօ տի Գօնթի նամ
պէյ՝ պիւր նասիհատ էադմըշ, պու մէթուպուսմու
օնուշիւ խաթմ էտէյիմ . " Քիպարըդ՝ զահիր .

աէ կեօրկնիւր պիր քերէմ տիր քի , Հադ Թա,
ալա սազը քիմսէլէրէ վէրիս, զայրիւլէրի խաարէ
էթմէք իչին , ըիւթսէլէրին պիւլիւտիւր : Պու
քիպարլըգ՝ քիշինին քէնտի նէֆտի իչին վէրիւ
միշ տէյիւ, իլլա էլլէր իչին տիր : Խալգ պուշաւ
րա ճաիլ օլան իգրաւը էթսին . պուշար տա մէ
մուր օլտուգլարը խաարէյի առաւէթ վէ մէրհա
մէթ իլէ էթմէյէ գուարէթլէրի օլտու տէյի տիր:
Վէ պու գուարէթի նէ շէքիւ գուլանարգլարը
նըն հիսապընը Հադ Թաալա պիր պիր ոօրաճադ
աըր , տէր :

Համա օլտու պարինին քերէմինէ, պէն պէյ
լէ ալլարըմ , վէ իսթէրիմ քի սէն աէ՝ սէնին
ապրանլարն տա պէյլէ ալլայասընըգ. վէ ինչա
Ալլահ էօյլէ օլուրսա , տանա պէյլէ սասագաթ
պէյան էթսիլմէ սէն աէ Թէշէքքիւր էաէրսին :

110

ԵԻՆԻ ՉԸԳՄԱ ԷՕԼԻԻՄ ԱՃԸՍԸ

Ազիգ պիրատէրիմ ,

Ինսան գըսմընը այըպլամալը տէյիւ . էճէլ
էնգլաշարգլայի գօրգար , թիթիւրէր , էօլմէք իս
թէմէգ . էճէլին մուրտար չէհրէսինէ՝ պիր ա
տամ արգասըն տէօնէ պիւլէ , հանի հէր քէս
գաշալը : Պօղրս առաքէսլ էճէլի արղուլէր իտի ,

լաբին հիզմէ թիմի թէմամ՝ էթտիմ տէյի գալաի
րահամ ըտը . օնուհն իշին իւճրէթին ալմազա
պէքէր իտի : Լաբին պիզիմ կիսի պի գայա սէ
Ֆէլէր՝ տիւնեա օյուհնճադլարնիս տիւշմիւշիւզ ,
պիզի անանարզ էօթէ եադայա աթաճադ չըր .
նըզա պադարդըմըզ էօգ . պիր տէ գալիլաֆիլէօ
նիւմիւզէ չըգա կէտիքէյն , էլլաէթտէ թիթիւրէր
իզ . պազը եազըլըսըն կէօրտիէյիւմիւզ կիսիիւ
զէրինտէ թուպասը օլմատըլընտան մանտա , էթի
պիլէ էօգ , գուրու գապուրդատան իպարէթ հէ
րիֆ՝ էօնիւմիւզէ չըգադգլայն , եիւզիւմիւզիւ
տէօնիւպ գաջմադ իսթէրիզ :

Էճէլաէն գաջընտըլըմըզըն ապը՝ էքսէրլիւա
եաշամադ արզուսու տուր . վէ եաշտըլըմըզ էօմ
րէ պադար , էճէլաէն զիյատէ՝ արաը սըրա կէլէ
ճէքլէրաէն գօրգարըզ : Օլմէ հքեմէի քիւպլատէ
տաւամըզ նէ սուրէթ պուլաճաղըն պիլմէյիզ .
օնտա մէրհամէթ էօգ , թէֆթիշի սարպ վէ սը
գը տըր տէյի իշիթտիքէրիմիզ՝ օ զաման խաթըր
մըզա կէլիւր,պիզ նէ ճէսարէթէ օ հուզըւրա չը
գա պիլէճէյիզ տէյի եիւրէյիմիզ թիթիւրէր :

Եիւրէյիմիզ թիթիւրէյիպ , էօլիւմ աճըսը չէք
սիլիմիզին ապը պու տուր : Լաբին սէն տահա
պու աճընըն եէնի չըգմասընը իշիթտիլին էօգ :
Սանա պիր էյեամ մէքթուպ եազմայըպ տա ,
պու տէֆ՝ա եազաճալըմ՝ պու մատտէ տիր :

Պիր տօլթուսուհն էհլի՝ պիր գաջ սէնէ տիր՝ եէ
նիր իլլէթինէ միւպթէլա օլմուշ ուտու , վիւճու
սինի եէյէ եէյէ ագըպէթ թիւքիթաի , էօթէյէ
կիւն մէզարա գօտուգ : Պիր գաջ այ , վէ պէլի
պիր սէնէ մուգատտէմ՝ էօլէճէյինի քէնտիլէ

մատը . տիշարը չըդա պիտիքճէ , էյի վագթին .
տէ էթտիյի կիպի , էվտէն էվէ կեզէր էաթըրտը :

Պէլքի սոհպէթլէրի՝ սաղընսաքի օլան գա
ղայէ միւթտալիդ՝ թէօվպէքէարլըղտ տաիր խի
սանըրսըն : Հաշա . կէչէն ղէվգլէր սէֆալար , էթ
տիյի զարիֆլէքլէր , վէ պունուն կիպի մասգարա
լըգլար սէօլէշիրտի :

Պագը քերրէ տէ քէնտի տէրտինի սէօլէր խի .
լաքին էճէլ ճատըսըլա օլ դատար միւնսիպէթ
փէյտա էթմիշ խոի քի , էադընլըղընը լահաթ
էիւրէյիլէ նազլ էտէր տուրսւրտու : Էօլէճէյինէ
տույտուղու աճը՝ նէ էտէ պիլէճէյի էյլիյի էթ
մէտիյի իջին խոի , նէ սագընա պիլէճէյի կիւնաչ .
սան սագընմատըղը իջին խոի . Ֆագաթ սանտըգ
տաքի զարիֆ ըուպալարընը կիւնմէյիպ , ճէվա
հիրլէրինի թագընսմատըղը իջին խոի : Վեօրտին
միւ էէնի չըգմա էօլիւմ աճըսընը . պու սէնին
սգընա կէլմիշ շէյ մի խոի : Լաքին տահասը վար
էճէլէ նիսպէթ էթմէյէ՝ նէ տէրսին : Պու գա
ընըն ղիւ՝ միւնճէ , էճէլին քէնտիլէ էտէճէյի էն
պիւյիւք զարար՝ ըղղընը ըուպասընը թագընա
մայաճաղը տըր . պունա նէ էափմալը քի աճըղ
էքսիք օլտուն տա , էճէլ մուրասընա թէքմիլ էրմէ
սին : Օնուն տա չարէսին պուլտու : Թոշակ նիյէէ
թինէ սըբութիւն կէթիրաթլէրի կիւն՝ տիյ .
իւնէ կիտէճէք կիպի , էն աղըր ըուպասընը կիյի
նիր . պօյնուհտա կէրտանլըգ , գօլունտա պիլէ
զիք , պաղընսա ճէվահիրլէր , փարմագլարընտա
էիւգիւքլէր , միւնէվէր սաաթը էանընտա , սըր
բութիւն սրոցու գօյաճագ սօֆրանըն իւղէրին
տէ միւնէվէր գութուլար , վէ պիւթիւն օտու

նրն իջնին կիւմուշ Թագըմշար ըլա սօնատոր :

Պու վէճհ իւէ՝ եագընտա ասրէթէ կեօջէճէյի
խապէրինի՝ դատըն օ արատա ալորդտա , մտիւ
օլտուղու սէփայը իճրա էտէր , էճէլ՝ վէրտին
աճըյա սէվինէմէզ , պուռնունլա էճէլի զէվզէ-
նիր , մոսդարա էտէր . սէնին պանա վէրէճէյին
աճըլը իշթէ պէն պէօյլէ էքսիւտիրիմ տէյի՝ էճէ-
լէ նիսպէթ էտէր :

Պու հագըլմտէ մուպալազա վար զանն էթմէ .
օլգատար սահիճ տիր քի , տիւշիւնտիւքճէ՝ տի-
նիմիզ երգըլաճադ սանըօրում : Պիր ալայ ասրէ-
թի ինքեսը էտէն մէզհէպսիղէր՝ տինի՝ այագ ալ
թընա ալըլ , պիր սիզը տա տինի՝ էլէրինտէ ա-
լաթ էթմիշ , էլէրի ալտասըպ՝ քենտի մէնփա .
աթինէ իլէտիր . պիր չօղու տա իլէյէճէյի կիւ-
հաճա դուլանըր . պագըսը տա Ալլահա հիլմէթ
էտիպ , քենտի էքսիւքլինի Թանըմագ տէյիլ ,
ֆագաթ էլէր սէօյլէ էտէյօր , պիր աաէթ տիր ,
պիլ տէ էլէրէ պէնզէմիշ օլալըմ տէյի գուլա-
նըրար :

Հիւ տէյիլ իսէ՝ էօմրիւմիւզտէ խաթըրմըզա կե-
թիրմէյիպ , իքրահ էթտիյիմիզ օ ազիմ՝ կեչիտ՝
էօնիւմիւզէ չըգտըղը դաման օլտուն , տինի էյիլէ
գուլանմալը տէյիլմիլիզ : Խայր . օ զաման տա
պագ նէ եալարըզ . էօմրիւմիւզիւ ֆէնա կեչիւր
տիյիմիլի աճըմայըզ , տիւնեանըն օյունճագըլա-
րըտան մահրուլմ օլաճալըմըղը աճըրըզ : Վար
պագըսըն պուռնտան ալլա : Տէվլէթի իգպալի
տիւնեանըն սէֆալարընտա սոյարըզ , էյլէք տէ-
մէյէ պիլէ լայրդ օլմայան շէյլէրտէ տիր սոյարըզ-
էյլէ օլտուգըլայն սահիճ տէ վէթտէն խապէր-

տար տէյիլիզ: Սահիհ տէվէթի պիզէ թանրտա.
Ճագ սուրբ տինիմիզ տիր . չիւնքի պու տէվէթի
թանրմայօրուզ , էօյլէ իսէ տինիմիզ եօգ ,

Պիր շէյ ագլումա զըտ արր . պու տիւնեանըն
օյուհնճագլարընը պրագաճագ օլտուլուսուլու
սահիհ պիլտիլիմիզէ իսպաթ՝ պրագմաղա աճը.
տըլըմըզ տըր : Պու ճիւմէն իլէ եինէ եիւրէք եա.
փըշտըրմըզըզ : Պուսլարըն պօշ օլտուլուսուլու պիլ
տիքտէն սօկրա , վագթի իլէ էլ չէքսէք օլմաճ
մը : Պաշ աղըրթմաղա նէ հաճէթ ա գարտաշ .
սանա սէպէպինի փիլին սէօյլէտիմ . տէվէթ ,
իգպալ տէյի պու տիւնեանըն փաշտըրալարըն .
տան զայրը շէյ թանրմայօրը , վէ թանրմաթ իս .
թէմէյիզ : Էօյլէ օլտուգտան սօկրա , օնլարտան
զայրըսընա իթիպար էթմէտիլիմիզ , օնլարտան
զայրըսընը արամատըլըմըզ , շաշաճագ շէյ տէյիլ
տիր :

Վագա շու գարընըն ֆիլիլինի թէֆթիլէ ետէ
լիմ : Պուհա էօլէճէքսին տէյի փէք վագթի իլէ
խապէր վերիլէր . էյէր էօլտիւքտէն սօկրա վար .
տըլը եէրտէ հիսապ վէրէճէյինէ ինանմըջ օլա ,
վէ օլան պօրճլարընը ապաշխարութիւնտան ղայ .
րը զախրիլէէ իլէ էօտէյէմէյէճէյինէ ինանմըջ
օլսա , եանի , կեչէն աթ վարը թէրք էաիպ՝ խայր
ամէլ իլէմէք իգթիզա էթալիլինէ ագլը եաթմըջ
օլսա , հիչ էվլէքքի տէլիլիլինի թութար կիտէր
մի իտի . ալթմըջ եաշընտան սօկրա՝ ճահիլլիքտէ
օլանլարը խայալինտէ իլէտիր տուրուր մույու .
տու :

Երագմոս նամ ալիմ տէր քի , տիւնեատէ պիր
աաաամըն մալի նէ գաստար չօգ օլսա , էօլլւմտէն

օգտաւոր չօգ Գորգար: Լաքին ափով էթան, պիղիմ կեօրտիւյիւմիւզ պուռնուն աքսի տիր, հիչ գօրգամայօրլար, զիրա կերի եանընը տիւշիւնմէյօրլար: Էճէլաէն իբրաճ էտէրլէր, կեւր տէյի Գօրգարլար. նիչին. եա իգպալ տէյի Թափընտըդլար տիւնեա սէֆալարընը էլլէրինտէնալըր, օնուն իչին իբրաճ էտէրլէր, եօգսա Գօրգարլար մը. հիչ գօրգամալար, էյէր Գօրգսալար ըտը, վագթի իլէ էօթէ տիւնեատէ կեչէր մաթափէյտա էթմէյէ չալըջըրլարը, զիրա պուռ տիւնեանին ճիճի պիճի օյուռնճագլարը օնտա ագճէ էթմէլ:

Հաթթա պուռ Գարընըն Թափընտա պագարտագ, էճէլի իչ էէրինէ պիլէ գօմալար: Օ սաաթտա քի էֆէնաիմիզ քենաի կեւր, վագթին Թէմաւ տըր, պուռ խայալի օյուռնճագլարը սրագաճագ զաման կեւրտի տէյի խապէր վէրիւ, պիղ վէրտիլի խապէրէ միւթէնէպպիւ, օլուպ, նատիհաթինէ գուլագ վէրտիլիմիզի կեօսթէրէճէյիմիզէ, քենաիլէ սալթանաթ պիւյիւքիւք կեօսթէրիլիզ, վէ էթրաֆըմըը կիւմիւշ ալթուն վէ ճէվահիր իլէ տօնատըր, հէմ էճէլէ նիսպէթ, հէմ տէնին նատիհաթլէրինէ նիսպէթ, էլինէ պիղիմ տէվլէթիմիզ իգպալիմիզ պուռլար աըր տէյի կեօսթէրիլիզ:

Վայ շաչընըլիգ վայ. ճանըն չէքերուէ, պէյլէատաւլարը՝ տինի վար, աւետարանա ինանըր աէ. պուռլար հագգընահագգըր ֆաուլ էտէր պիր աաիլ Ալլահ օլտուղունա պիլէ ինանաղլարընա շիւպհէմ վար:

Պուռնտան սօկրա նէ գալըր. նէֆէտի Թիւքէ.

նիպ, էճէլի եիւզ պէ եիւզ կեօրսիւցիւ դաման,
քահանայ պաշար էյ քրիսթիան, հաղըր օւ
սիսրէթէ կեօչէճէքսին տէր. գարը տէօնէր շու
քիւրքէրէմի պագըն, կիւվէլէր ինճիթ մէսին տէր:
Քահանայ՝ պու տար վագըթ տա Ալլահըն՝ մէրհա
մէթինի տիլէյէլիմ տէր. գարը՝ տմանըն, ճանընը
զը սէվէրսէնիզ, ճէվահիրէրիւմ տիշարտա գաւ
մասըն, գապլարընա գօյուէն տէր: Քահանայ
տէօնէր՝ էֆէնտիմիզին սէվապլարը՝ պու տար
ուսաթմիզտէ պիզէ իմտատ էտէճէք տէր. գարը՝
րուպալարըմ տիւզ տիւրիւն, պուրուշմասըն
տէյի ճէվաս պէրիւ: Երինէ քահանայ շէյթ տըն
իզվալէրինէ գարըզ գօմաղա՝ Ալլահ տան գուվէթ
իւթէյէլիմ տէր. գարը՝ շու սաշարըմը՝ լժարույն
փէրէմիմի քէսին տէր: Քահանայ տէօնէր՝ կեօզ
լէրիմիզի կեօյէ գալտըրալըմ տէր. գարը էնթարի
մին պասընթըսը պօլ օլմուշ, պիր ազ տարլաթ
սընլար տէր: Երինէ քահանայ կոյս Մարիամ՝ վալի
տէմիզտէն իմտատ իսթէյէլիմ տէր: գարը՝ շաւ
քարըն իւսթիւ աշըգ օլմասըն, լժօզ գօնար տէր:
Նիհայէթ քահանայ սօն նէֆէստէյիզ տէյի խա
պէր վէրիւ. գարը լժէրզլի պաշա պին չաղըրան
էօգ մու տէյի պագար: Էջլէ տաամլարըն սօն
ուսաթինտէ օլանլար՝ հէփ պէշլէ շէյլէր տիր:

Անճադ պու լագըրտըլարըն տիւ իլէ սէշլէն
մէտիլի՝ տիլէրի գըմըլտանմազ օլմուշ, օնոն իլին
տիր, էօգսա սիւթիւն էօմրիւնտէ Ֆիքրինի պու
տէլիլէքլէրէ իշլէթմիշ, սօն ուսաթինտէ տէ տիւ
շիւնտիւցիւ պուլնլար օլմատըղընը նէ պիլիւրսին:

Սօն ուսաթինտէ չըլտըրան տաամլար՝ չըղըն
լըգ արասընտա, սալիքէն գուլանտըգլարըն սէվ

տիքէրի շէյի սայրգըստըղլարընը կիօրտիւյիւ միւղ
եօդ մու. էօմրիւնտէ էճէլինի խաթըրնա կիթիր
մէյիս, ագընը զայրի շէյլէրէ իշէտէն աստամ
էօիւմ սասաթինտէ տէ էճէլի տիւշիւնմէտիլի
էէնի շէյ մի տիր :

Էճէլ պիր քեօփրիւ տիւր քի, լա իլաճ հէփի-
սի կէլմէլի իքէն, պագ ճանընը սէվէրսէն, կերէք
էրքէք, կերէք գարը, հէր պիրի նէ տիւրլիւ
թէրթիսլէր իլէ թէտարիք կեօրիւրէր, Գիմի օ
գատար գօրգար քի, էճէլին ատընը պիլէ վէր-
մէք իսթէմէզ . շէյլէ քի օտար վագըթտա, քէշ-
քի էթմիշ օլալարմ տէյի ահ էթտիլի շէյլէրին
սաղ իքէն հիւ պիրիլի էթմէմիշ, սաղլըղընտա է-
ճէլին եիւղիւնէ պագմամը. պիր տէ էճէլ էօ-
նիւնէ կէլտիքլէյին, գօրգար թիթիրէր, նէ եա-
փայըմ տէյի թէլաշէ տիւշէր :

Քիմի քէնտի իրատէսինէ պաղը տըր կիպի,
էճէլ սահպէթի օլա, տահա վագըթ վարչիմսի-
լիք Էաշընը ալանլար տիւշիւնսիւն, պիզ տահա
տայանըրը տէյերէք, պիր տէ ափ անսըզ էճէլ
էօնլէրինէ չըգտըգլայն, քէնտիլէրին շաշըրըլար .
նէ թէօվպէ էտէ պիլիրէր, նէ Էօլա պիր թէտա-
րիք կեօրէ պիլիրէր . հէման պէզտէն եափմա
պէպէք կիպի, քահանանըն սէյլէտիլինէ պաշ
սալամագտան զայրը պիր շէյ էտէմէզլէր : Գա-
րըլար պու մէշըէպտէ տիրլէր . վէ գօճամագ լաֆ-
ղընտան օ գատար իքրահ էտէրլէր քի, գօճասա-
լար պիլէ՝ տիւղէնի էլտէն պրագմազլար : Վէ չօ-
ղընտան տիւղէն էթտիլի՝ Էրքէքլէրէ կիւղէլ կեօ-
րիւնմէքտէն զիյատէ, էճէլի ալտատըպ . կերի
պրագմագ ֆիքրի իլէ տիր . կէյու էճէլ եաշա

պարմատըղընը պիլմէղէր կիպի , կենճէր , թա-
ղէէր , չոճուգլար պիլէ էօլտիշիւնիւ կեօրմէղ-
էր կիպի տուրուրլար :

Քիմի աէ , պէլի , թէտարիքտէ պոււլունմալը .
ըլ աէր , ամմա հիչ պիր թէտարիք կեօրմէյէ գայ-
տը եօգ . հաթթա կիթտիքճէ տիւնեա մասլա-
հաթլարընա՝ քիմի հարամ , քիմի հալալ տալար
եաթըր . շէօյլէ քի էճէլ պոււլարը տա զաֆիլ
պաուրպ , օպիրլէր կիպի թէտարիքսիզ պոււր :

Պոււլարըն զէվթլիսի՝ էյի սաաթսա տէյի տուա
էտէնէր տիր քի , օ էյի սաաթսա տողրու հիչ պիր
հարէքեթլէրի օլմատըղընտան պաշգա , եէնկեճ
կիպի կերի կերի կիտերլէր :

Խոււլասա էն ագիմ՝ սուրբլարը դօրգուտան՝
պոււ տար կեչիտի՝ ճանտան տիւշիւնէն օ գատար
ալ տըր քի , պիւթիւն տիւնեանըն աստամը՝ քիմի
հաճէթսիզ տուրուր , քիմի աէ իհմալ էտեր տէյէ
պիլիւրիմ : Պու հաճէթսիզլէյին ախըրը նիճէ օլուր
աէրսէն , աիւնեատէ ազտտէ եաշամապ իչին ,
հիչ պիր շէյէ ինանմայըպ՝ հայվան կիպի եօլէն-
լէրէ վագը օլտուղու կիպի օլուր քանըրըմ : Ան-
ճագ օնըր էճէլտէն գօրգմազսա , օ գատար պ-
ըպլանմաղ , զիրա օնըր քենտիլէրինի հայվան
սըրասընա գօմուշար , հիչ պիր շէյ ումմաղար ,
հիչ պիր շէյտէն գօրգմաղար . լաքին տիրէթէ ի-
ման կեթիւրէնլէր ախէթին էպէտի օլաճաղըն պի-
լիւլէր . պիր եանը ճէննէթ , պիր եանը ճէհէն-
նէմ օլտուղուն պիլիւրլէր իքեն , կեչիտ պաշընա
թէտարիքսիզ վարըրլար , պախթլարընա , եա օ
եանա , եա պոււ եանա : Պէօյլէլէրէ հօզը օլու-
նուր մու :

Իճէէ հաճեթսիզ օլնադ հագգընտա պանա
պիր չէր վագը օլտու , ծնու նագլէտէլիմ : Եր-
թի տէօրթ սէնէ օլույօր, Վէնէտիք մէմլէքեթլէ-
րինտէ՝ պիրիտի միրաա թամաըլա գարտաշընը
էօլտիւրմիւշ, պէնի սաիր քահանաւար ըլա պէ-
րապէր պուռնուռն ճանընը գայըրմաղա թայեիւն
էթտիւէր :

Շուռտա հէր շէյտէն էվլէլ, պաղը մէզհէպ-
սիղէրին՝ տիւնեայէ պի գայտ սըր տէտիքէրի
թանրընըն առալէթինէ տըգգաթ էյլէ : Էօլէ-
նին լէշի պուլուռնտուգօլայն, զապիթ էօլտիւրէնի
արամաղա պաշլատը . էօլտիւրէն պու գարտաշը
օլտուղու իսպաթ օլտու, պուռնու Վէնէտիք մէմ-
լէքեթլէրինէ մինպատ այագ պառամմագ իւղրէ
սիւրտիւլէր : Պու ծնտան Ռամա թօփրաղընա վար-
սըն , ծնտա տա պիլմէմ նէ գապուհաթ ըլա
թուլթուռնլար քիւլէյէ աթսընլար :

Սըբաղան հայրապետէրին պիր մէրհամէթ
գանուռնույումուշ, սուրբ տարի տէտիքէրի նէ-
րողուլթիւն պաշլանտըղը զաման , քիւրէքտէն
էիրմի պէշ նէֆէր միւճըիմ՝ գուրայլա աղատ է-
տէրէր իմիշ : Օ տէֆ'ա 1725 սէնէսի , պու տա
օ էիրմի պէշ նէֆէրին արաղընտա պուլուռնմուշ :
Պի իղն-իլլա հան պուռնու թուլթումուշ, պէն նէ-
րէյէ վարսամ աղատ օլմուշում զաննի իլէ , աօղ-
րու մէմլէքեթլինէ կելպ. սըբաղան փափ պէնիմ
հէր գապուհաթ իմի աֆվէթտի տէյերէք, գանը-
նա կիրտիլի գարտաշընըն թէրէքեսինի արամա-
ղա չըգար : Իքինճի կիւն զապիթ էլինէ տիւլտիւ,
պիր գաշ կիւնտէն սօկրա գաթլի հիւքմ օլտու :
Պագ Ալլահըն առալէթինէ . պուռնուռն էթտիլի

գանա՝ քիւրէք ճէզատը աղօլտուղունտան, թախրը
քիւրէքտէն դուրթարտը, ճէլլատ էլինէ թէս
լիւմ էթաի :

Իմտիսլունու թէօվպէյէ կեթիրմէք՝ պիր գալ
քահանայլա պէրապէր պիզէ տիւշտիւ : Իպթի
տասը գտպահաթիւմ հօգ տէր աուրուր ուտու,
սօնրա՝ սէնին գապահաթին հաքիւմ հուղուրուն
տա սապիթ օլտու տէյինճէ, գաթլէ ըիզա կես
թէրտի . լաքին կեսոթէրտի ըիզա՝ հայվան կիպի
պի գայտ օլուպ, էճէլի սայմամաղ ըտը : Հէր նէ
տուա սէօյլէսէք, էտէրտի . լաքին էօյլէ իպտաթթ
սիղ քի, պիր մասալ նապլ էտէճէք օլտա, Ֆիլք
րի տահա չօք իւսթտէ օլուրտու :

Իքի կիւն քէնտիլի շաշըրմատը, տուրմայրպ
շարապ իւթէրտի . վէ սէրխօշ օլուպ, էօլիւմիւն
աճըսըն աույմայրմ տէյի, շարապըն էյիսին իւ
թէրտի : Պիզ՝ ումարտրդ քի, գաթլինին իլք ագ
շամը օլտուն քէնտիլէ կելիւր, էճէլ եագլաշը
տէյի Ալլահա տէօնէր . խայր . իւմիտիմիզ պօշ
չըգար : Պէլքի սապահասը գաթիլ թէտարիքինի
կէօրիւրսէ՝ եիւրէյի երմէար, օ տա օլմատը : Պէլ
քի ճէլլատը կէօրիւրսէ, գօլլարը պաղլանըրտա,
գօրգար թէօվպէյէ կելիւր տէտիք, էինէ օլմատը .
հաթթա ճէլլատ սաշարընը պաղլամադ իլին՝
պաշընտան թաքէտաընը չըգարտը տէյի, տիւն
հայը վէլլէլէյէ վէրտի : Քահանալար պունա՝
աթթը սէնին տիւնեա շէյլէրինէ պագաճագ
վագթին հօգ, սիւրէթ գափուսուունտա սըն, սէն
օնու տիւշիւն տէյէրէք, օ արտտա հէր նէ սէօյ
լէնէ պիլիւրսէ սէօյլէտիլէր, հիւ պիրի միւֆիտ
օլմատը . մութլագա թաքէտը պաշընա գամայ

ընձա, սէտինի քեամէտի : Նիհայէթ մէյտանա կեօթիւրաիւք, տիւ իլէ հէր տուայը սէրպէսթ սէյլէր իտի, լաքին գալպի ասլա երմճամատը : Սալլանտ սալլանա տար աղաճընա վարտը. էճէլն եիւզիւնէ գօրգուսուզ փէրվասըզ պագաըզը եհրաէ, ճէլլատ՝ պաշընը էյ տէյինճէ, հա՛, իշթէ շիմտի իփի պօյնուճա թալաճադ տէյէրէք՝ պի գայտ պօյնուճու ուզաթտը :

Արթըզ սէն տիւշիւն, էճէլ պու հէրիֆին կեօղիւնաէ մի իտի, էճէլտէն էօթէսինի տիւշիւնիւրմիւյիւաիւ : Ամմա տէյէճէքսին քի, պու ինսան տէյիւ հայվան ըմըշ : Պէլի, էօյլէ տիր. տմմա Ալլահ վէրէ՝ տիւնեաաէ պէօյլէ հայվանլար փէք չօդ օլմայտ. էօյլէ հայվանլար քի, էօլէճէքէլինի աճըտդլարը՝ եալընըզ տիւնեանըն սէֆալարընտան մահրում օլաճադլարը իշին տիր : Իշթէ եհնի չըգմա էօլիւմ աճըտը տէյի պուճա տէրէր :

Իթիմատ էյլէ դարտաշ. էօլիւմ հագգընտա պիր փութփէրէսթ տաամ պու գատար կիւղէլ շէյլէր սէօյլէր տէ, պուճաքրիսթիւանլար՝ պէօյլէ պիր գօրգուճ կեշիտէ պի գայտ օլուպ, խաթըրլարընա պիլէ կեթիրմէտիքէրինի տիւշիւնտիւքճէ, տիւնեա պաշըմա տար օլուր : Պիր աղը տա ֆագաթ էճէլպու սէվալիմիզտիւնեա, տէ, օլան տէվլէթի էլիմիզտէն ալաճադ տէյի աճըրլար : Սէնէքտ ֆէյլէսօֆ չօդ պիւյիւք ա, տամ ըմըշ քի, պու տիւնեանըն սէֆիլլիլինի, վէ տիրէթին տէվլէթինի, քէնտի ագլլըլա ալլա, մըշ. “Սէնին օսօն տուր տէյի գօրգտուղուճ կիւն՝ էպէտի կիւնիւն շէֆագը սըր. շիմտի օ ուֆագ

կեօղէրին իլէ կեօրիւպ՝ պու գատար ուզագի.
քեն, հայրան օլտուղուն քեամիլ նուրու կեօ.
րիւրսէն, շիմաի գարանլըգտա եաշատըղընր օ զա.
ման անլարսըն ,, տէր :

Պիլ էպէտի հագ տին իլէ ճան կեօղիւմիւղա.
ջըմըշ. էֆէնտիմիլ. քէնաի պէյան էթմիշ, վէ
պիզէ լուծֆուսու քէրէմ էթմիշ իքէն, Յօբ
երանէլինին պու գարանլըգլարուան սօկրա, է.
պէտի նուրու ումուղունուս իսլաֆընա զահիւ
օլմուշ տա, պիլ պուստա նուր իլինտէլիլ, էճէ
կեօրսէ գարանլըղա տիւշէճէլիլ կիպի աուրույ.
օրուղ :

Հայ հայ, եալան տէյիլ. եէնի չըգմա էօլիւմ
աճըսը չէքէնլէր՝ գարանլըղա տիւշէճէք տիր: Օ.
նուր իչին պիզիւմ տիւնեատէ էտինէ պիլէճէլի.
միլ էն պիւլիւք տէվէթ՝ տէրտ՝ մէշագգաթ արը
քի, պու ֆանի տիւնեայէ ճան եափըշտըմալա
վագըթ վէրմէզ, վէ րահաթիմիլին իպթիատը
օլաճադ տէյի, էճէլէ սէվինէրէք գարշը վարը.
րըղ :

Եօգաա զէվգտէ սէֆատուրահաթտա օլան տ.
տամ՝ հագ եօլունու շաշըրըր, էճէլտէն գօրդար,
վէ էօմրիւնտէ չէքմէտիլի աճըլարը՝ օ արատա չէ.
քէր :

Խմաի պունճա զաման տանա մէթուպ եաղ.
մատըղըմըն աճըսընր սանըրըմ պու տէֆ՝ա չը.
գարարմ : վէ ինշա Ալլահ էճէլ կիպի պիր մու.
տիպէթլի գարա մատտէ իւզէրինէ եաղտըղմա
կիւճէնմէզսին . զիրա պիր էյի միւլահագա էտէ.
նէ՝ պու գարա մատտէ հէրշէյտէն զիյատէ՝ ֆիլ.
րի փարլաթմալա եարար: Հէման հագ թատալ

այիդի գարտաշըդ մուհասպակթինտէն այլը-
մայա :

111

ՄԱ՛ԼԻ ԽԻԻԼԵԱ

Պէնիմ տօսթում,

Մ' ազուր օլսուն . սէնին կէշէնքի եաղտըղըն
մէքթուպա կիւլտիւմ . ամմա պէն աիւնեանըն
րապուլթասըղ իշլէրինէ տաիմա կիւլէրիմ տէյի,
սէն պանա ասիրիմիզին Դիմոկրիտոսու սուն աէյ-
էճէքսին պիլիւրիմ : Եաննիճէ կիւլմէյիմ . սէն պին
իշէ պաշ գօշտուն, պիրինի պաշա չըդարամա-
տըն . սանըրըմ սէն օ արզուլէրին իշէ թէրթիալ-
լէր թէտպիլլէր գուրա գուրա, տիւրլու իւմիտ-
լէր էտէ էտէ, հիչ պիրի իճրա օլմատան մէզարա
կիրէճէքսին :

Պիր զաման ճէնքճիլլէյէ հէվէն էթտին, օն-
տան պերի էիրմի սէնէ օլույօր, ճէնկէ միւլթա-
ալլիգ քիթապլար օդումազա պաշլատըն . վէ
պիր մահիր ճէնքճիլլէ լազըմ օլան՝ օրոու գօն-
տուրմագ կիսի, պիր եէրէ մէթսնէթ վէրմէք կի-
պի՝ իլմի հէնտէսէյէ հիզմէթ էթտին : Պուհուն
լասթիւնէ նէ թէրթիալէր, նէ խիւլէալէր գուր-
մատըն . տէվէթ հիզմէթինէ կիրիպ, պալրագ-
ապլլըգտան պաշլայըս, տէրէճէ տէրէճէ մէրթէ-

պէյէ երէճէյիտին : Իւերի կեղծաշէյինէ հիշիւպ,
հէն Եօլ ուտու . պիր պէօլիւք էաինաիմ , պէնի
մէշվերէթէրէ չաղըրյօրլար , սերասքեր օլտում
կիպի խիւլէալէր , օնտան եիւզլէր աղարարպ,
պէլքի պիր փաշալըք պիլէ դուրմուշ ուտուն :

Իւմիտին սալթ պունտա տէյիլ իտի . տէվէթէ
ճէսիմ հիզմէթէր էաիւպ , պիր խանլըք էաինմէք
վէ պէլքի կեօլիւն փատիշահա տամաա օլուպ ,
րիւթպէնի օնուլնլան սօլտուրմադտայըր :

Սօնրա օ խիւլէալար հաւալաա ուչտու . վէ պիր
սէնէ կեչմէաի , օ ալա մէրթէպէլէր շիտիքի հա
լինէ դարար վէրաի :

Օնտան թէվարիիէ , վէ փօլիթիգիւյէ հէվէս
էթաին , վէ օ գատար զայրիթ իլէ պաշատըն
քի , զայրէթ էվլէլքինին ֆընտըղը միսքէթի խա
թըր կեօղէթմէյիպ , սէնի հարը Էօլտա պրապըր
տէյի , քէնտինի սուլ թէհլըքեսիղ Էօլա գօտուն ,
օնուլա սէլամէթ իլէրի կելերիմ աէյի գուրմուշ
ուտուն :

Պունտա տա իւմիտին ալ տէյիլ իտի : Թէրթի
պին՝ էվլէլա պիր քիւլէլք հիզմէթէ կիրիպ,սօնրա
տահա պիւլիւլինէ էլ ուչաթմաղըր . օնտան
տէվլէթ Էանընաա տուրուպ . հիւնէրինի կեօս
թէրտիքտէն սօնրա , մէշվէրէթէ կիրմէյիտի . օն
տա իշկիւզարլըղընը ալլատըպ , պիր մանսըպ օլա
պիլըր իտին , վէ պէլքի վէղիր պիլէ օլուրտուն :

Սօնրա . նէ օլտու . իքի յէնէ մէշք էաիւպ , կե
րէյի կիպի մալուամաթ թահսիլ էյլէտիլինի կեօս
թէրաիքտէն սօնրա , պիր քիւլէլք մանսըպ իւ
թէտին , օնու տա չէտիլէր վէրմէտիլէր : Պուն
տա տա խիւլէան եուֆ օլտու , Էինէ պապան

էվինէ կելտին :

Օնտան սօնրա խաղա քենտինի իլմ իլէ թանը .
տաճագ օլտուն, պիր դաջ քիթտալ եազտուն փէք
մէմուտէ : Վէ լիյագաթըմը պունլար ըլա անլա
թըրըմ, պէլքի տէվլէթլէրին պիրի պէնի հիդ
մէթինէ տըր, իլէրի չէքեր իւմիտի իլէ , եազտը
պէն քիթտալլարն պիր ազընը պազը փառիլաչ .
լարա իհտա էթտին : Օնլար տա սանա իւճըլէթ
օլարագ , քիմի պիր նիշան , քիմի պիր թաավիր
վէրիպ , գուրտուզուն խիւլէայէ պիրէր թէփմէ
վուրտուլար քի , թուզ կիպի էրիտի :

Շիմտի թէմամ դըրդ եաշընա վարտըն ըսա ,
սէն աէ տիւնէայէ պիր թէփմէ վուրտուն , քա
հանայ գըլաֆէթինէ կիրտին, վէ պու տէֆ'ա Բօ
մայա կիթմէյէ թէրթիպ էաէյօրումուշուուն : Օ
նու տա անլարըմ . պիր խիւլէա տա պու աուր .
վարդա օրստա իշխիւզարըլընը անլանտըպ , պիր
աղ թաւսիւէլէր իլէ սրբազան փափըն հիդմէթի
նէ կիրէճէքսին : Օնտա եպիսկոպոս օլմագ տա
գապիլ , դարտինալ օլմագ տա գապիլ , սուրբ
աթոռա դատար եօլուն օլուր :

Եօգ տէյէ պիլլըմիսին . ֆիքրին պու օլտու
ղունու ինքեար էտէ պիլլըմիսին : Նիլլին . օլա
մաղ չէյ մի . պու պիր էքմէք տիր քի , ունտան
եափըլըր . սէնին ամպարընտա ուն եօգ տէյլիւա :

Պէն սանա՝ պունլար հէփ օլմագ գապիլ տիր
տէտիլիմ կիպի , սէն տէ ինսաֆ էյլէ սէ , պա
նա՝ օլմամագ տա գապիլ տիր տէ : Պէն սանա
օլա պիլըր տէտիլիմ եէրտէ , սէն պանա՝ նիլլին
օլմաղ ըմըշ , պու տէֆ'ա տա մը պօշ չըգարըմ
տէմէ :

Ի վիճակի էր կեօրտիւք տէն սօնրա, օ սէնին
օլտ ալիւր տէտնինն նիսպէթ՝ պէնիւմ օլտ ալիւր
տէտնիւմ իլգամ օլմալըսըն: Աէ պէն սէնի պիր
ադըլը ասամ պէլլիլէմիշիւմ, եօգ տէմէյէճէյ.
ինի պիւրիւմ: Ֆէէյին չարիւր նէ շէքիւ տէօնէք
օլտուղունու սէն տէ պիւրիւմն: Աէ պաիւթ տէ
տիւին ինսանլարըն իւմիւինի նէ գատար զէվէլէ.
նիր, ծնու տա պիւրիւմն:

Պու ճիւմէ իլէ (տոուր, շու մատտէտէ սէնինէ
պիր Թէֆթիլէ կիրէլիւմ) գուրտուղումուզ մաի
խիւլէայէ քենտիմիզի էօյլէ ալլըրըրը քի, չօգ
քերրէ ադըլմըզա գօտուղումուզ խայալի շէլէ.
րին իիլինն տիւշէր, ծնըար տաճա էյի տիր խիւլ.
եսուրլը՝ ասըլ էյի օլանը իթիրիլիզ:

Սօւտան կէչէն քէօփէյին Ֆասը՝ հէր տէֆա
Թաճգիգ օլուր. աղզընաաքի էթին կէօկնիլի
սուտա կէօրիւր, օ տաճա պիւլիւք տիւր, ծնու
գափալըմ տէյի՝ աղզընտաքիին տէ գաջըրը:
Նիշէ տտամլար՝ պէն շունտան տաճա իլէրի կէի.
րիւմ տէյէրէք, էլլէրինտէքի մասլաճաթը Թէրք
էտէրլէր, պիր աէ ումաուգլարը սանտըգ՝ գու.
Թու գափաղը չըգար, քիւլ իւսթիւնէ՝ օթու.
րուրլար:

Պիր ասամ սէնաաթինտէ մաճիր օլուր. իշի
տիր քի, քենտի կիսի ուսթալար Ֆիլան վիլդ.
էթաէ չօգ քէար էաէյօր. էվլինի պարգընը պրա.
դըր, տիւքքէանընը Թիգկէաճընը տաղըտըր, տիր
ալա գըլաֆէթ տիւղէր, զէնկին օլուրում իւ.
միտիլէ օրոյա վարըր: Պիր էյեամ չալըչալ տէ,
վլինտիքտէն սօնրա, պագար քի օրանըն ուսթա.
լարընն հէփսինտէն կէրի գալըյօր. էլլինտէ օլան

Թիւքենիր, եէյէճէյի գալմազ, արգաւորնտալի
րուպալարը սաթմաղա պաշլար. նիհայէթ, ես
տիլէնմէյէ մէճպուր օլուր, ես տէօնիւպ վիլայէ,
թինէ կիթմէյէ: Ալիլայէթինէ տէ վարըր քի, էս
քի միւլթէրլէր զայրը եէրէ ալըշմըշ, քենտի
ալըդաա գալըր: Պէշլէճէ՛ Ֆիլսն եէրին էքմէյի
պիւլիւք տիւր տէյերէք, քենտի էլինտէքի էք-
մէքտէն օլուր: Խիւլէապընտա գուրտուղու մալ
հէվայէ ուչտուղունտան մանտա, Փայասա փիւ-
րինճէ կիտէրքեն, էվտէքի պուլղուրտան օլուր:

Պիրտիւքքեանճը քենտիլի թիճարէթէ գատըր-
ըմ գըլաս էտէր. պէն տէ պաղըրկեան սըրաուր-
նա կէչէյիմ տէյի տիւքքեանը պրագըր, մաղաղէ
ալար. սօնրա իւհտէսինտէն կէլէմէզ, ուճու-
նու տիպինէ գաջըրըր, վարա վարա պուլաշըզը
արթըրըր, պիրինի թէմիզէյիմ տէյերէք՝ պիլինէ
տահա պուլաշըր, ազար ազար տօլաշալըրճըր-
ղա պաշլար, հիլէյի իրթիքեապ էտէր, թէլպիւ-
լլէ միւհթաճ օլուր, պիր տէ սօլուղու ես ա-
լաճա պաղէտէ ալըր, ես քիրասըզ էվլէրտէ:
Կեօրուլին միւ մալի խիւլէա խարապընը:

Պաղըրկեան՝ էլինտէքի տօլապա դանաաթ
էթմէզ, հինտէ Եմէնէ էլ ուզատըր. հէր ալըշ-
վէրլէէ աթըրըր. հէր թարաֆտա էլիմ վար,
պիր գալէմ իլէ պինլէրճէ ագճէ տէվը էտէյօ-
րումտէյի սէվինիւր. գափուստունու պիւլիւաիւր,
էանաֆ տիւքքեանճը պանա էլ էթէք գաուշտու-
լույօր տէյի, թաուս գուշու կիպի գասալըրը
լաքին իւսթիւնտէ փարլայան թիւլ քենտինին
տէյիլ, թիւլ սահիպլէրի չամուրա պաթըրմայա-
լըմ տէյի՝ հէր քես քենտի թիւլիւնիւ չէքիպ

ս'լադդլայն , քենտի աչըգտա գալըր, էլինտէքի սէրմայէ պօրճոնուէօտէմէզ, գուրտուղու խիււ եաւար եուֆօ օլուր . ագըպէթ օ պիր գալէմ իլէ պինէրճէ ագճէ տէվը էտէն պիւլիւք սա, զըրկէան՝ եիւզիւնիւն գարէսինի խալտան սաղս լամագ իչին , զընտանլարտա քէհլէ գըրմաղա թայեին օլուր :

Օպիրի՝ մալ արթըրմագ թամալլա , հատին տէն զկատէ իլէ ետփըլըր, իլէրի կիտէրիմ խիււ եասլլա՝ էմսալինին իւսթ թարաֆընա կէսմէք իսթէր : Խիււէա էթտիլի մալի տահա էլէ կէ թիրմէտէն , գուտրէթինտէն զկատէ մասրաֆա պաշլար . էթտիլի մասրաֆա կիւճիւ եէթմէզ, պէն սօնրա եէրինէ գօրում աէյէրէք, էլ մալնէ էլ ուզատըր . սօնրա խիււէասը հաւայէ ու չար, լաքին գափուստուն քիւլիւլտէմէզ, խիււէա սընըն տըտը սըրա՝ ըրզընը էտէպինի տէ ուլու լուր , եէրինէ՝ էթտիլի խըյանէթի խըրաղղըք էօրթէրիմ իւմիտինի գօր . վարա վարա տէլիք օլ գտտար պիւլիւր քի,եամա թուլմաղ օլուր,էօր թէճէք հալի գալմաղ . հաքիմ զապիթ էլինէ տիւլմէմէք իչին , ըրզընը իթիպարընը պրաղըպ՝ դաչա պիլիրսէ , քենտիլէ պիւլիւք քէտըրտը :

Նիչէ գարըլար՝ քենտի կէ օսթէրիլէրինէ կիւ զէլիքէրինէ կիւ վէնիպ , նէ խիււէալար գուրար լար : Ֆիլան ատում պէնի ալըր , Ֆիլան ատում պէնիմ գըղըմը ալըր . պիր տէ խիււէասը լէզա լէթտէ գտրտըր էտէր :

Նէթիճէլի քէլամ իւմիտին միրասը փէք չօդ տուր , հէր քէսէ պիրէր հիսսէ չըգարըր . պիզ տէ իլէրի կէլմէք , տիւնեալըգ տըթըրմագ խիււէա .

էրինէ էօյլէ գօլայ գափըլըրըլ քի, ֆիքրիմիլի
աւախա իւմիտ չայըրլարընտա օթլատըրըլ :

Պիրի գուրար քի, շու զէնկին գարընըն կեօ-
լիւ պէնտէ տիր : Պիրի գուրար քի, քիթապ-
լար եազար պատըրըրսամ, տիւնեա տուր-
տուղճա՝ ասըմը սէօյլէտիրիւմ : Օպիրի գուրար
քի, վախըքտէ տաըմը սէօյլէտիրսէմ՝ պիր եպիս-
կոպոսուլա նախ շուրուում : Տահա օպիրի գուրար
քի, խիւաֆի տին պիր քիթապ պուլսամ, եսիկ-
լըննա գարշը եազսամ, քիլիսէտէ պիր մոնսըպ
էտինիրիւմ : Քիմի տէվլէթէ շու շէյի տաըլդ վէր-
սէմ, պիր էքմէք էտինիրիւմ . պէլքի սաըլդ վէ-
րէճէյի շէյին իճրասը միւմքին տէյիլ : Քիմի տէ-
ֆինէ պուլուրում տէյի իւմիտէտէր : Կէթիճէի
քելամ հէր քեա թաթըլ թաթըլ իւմիտէր իլէ
ֆիքրինի պէսլէյիպ, հէպի հավաի գուրունթու-
լար օլտուլունտան, պիր ըիւզկեսարըլա եըզըլըր :

Շու զէվզլի տիր քի, իւմիտին պիրի պօշ չը-
գարսա, նասիհաթ օլուպ տա վազ կէչմէզ . տէր
ափապ եէրինէ պիրինի տահա գուրար . պաղը
քերրէ գուրտուլումուզ խիւլէալէրաէն կեօր-
տիլիւմիւզ զարարըլար եէթիլմէզ, պիզէ էօյիւտ
օլուպ տա, խիւլէա պօշ շէյ օլտուլունտա իլզամ
օլսմաղըմըզա, նիլին օլմատը տէյի սէպէպլինի
արարըլ քի, օ պիր քերրէ թէքերլէնիպ խուրո
օլտուլումուզ թէփէլէրէ՝ պիր տահա չըգալըմ
տէյի չաըլըրըլ :

Էյիլ օ էվլէլքի գուրտուլումուզ խիւլէա՝
տիպի տիւզ մահվ օլմուշ տա, արթըդ մերամէթ
գապուլ էթմէզսէ, պիր պաշգասըն տահա պու-
լուրուզ . թա օ տա մահվ օլունճայա գաուար

գուրար տուրուրուզ:

Պիր ազ քեամիլըյի օլան՝ պու իւմիս սազա-
րընտա սալթ ֆիքր իլէ կեզմէյէ գանաւթ էտէր,
քենտի քենտիյէ՝ ֆիլան շէյ օլա պիլիւր, օնտան
ֆուլան շէյ օլա պիլիւր, օնտան տա ֆիլան շէյ տո-
ղա պիլիւր տէյերէք, խիւլէատէն խիւլէայէ պիլի-
պիլի արտը սըրս՝ կիւլէլ կիւլէլ օլա պիլիլըք
գուրար եաթըր. կերջի գուրտուլու շէյլէր՝ ույ-
անըգ տիւշ կեօրմէք կիպի տիր, լաքիւ գարարը-
նը պօզմայարագ մեզէլէնիր տուրուր:

Պէն փատիշահ օլամ, տէր քենտի քենտիյէ,
շէյլէ պիր գանուլն եափար ըտըմ, ֆիլան պի-
նայը եափտըրըր ըտըմ, բայամա շէյլէ նիզամ
վէրիւր խիւմ, տիւնեատէն քեօթիւ առէթլէրի
գալըրըր ըտըմ. բայամը գէնկինլէթմէք ինն
քեարխանէլէրի շէնլէտիր, թիճարէթի իլէտիր
խիւմ, ֆիլան տէվլէթէ սէֆէր աջար ըտըմ,
մէմէքէթլէր ֆէթհ էտէր, Իսքենտէր փատիշահ
կիպի առըմը սէյլէտիր խիւմ տէյերէք՝ կեօնիւլ
էյլէնտիրի:

Պու ֆիքրիլէրէ սալըպ, քենտիլէրինի թախթ,
տա դըլաո էտէրլէր. տիվանտա օթուրմուշ
արզուհալէր տինլէյօր, ըիճալէր էթրաֆընտա՝
օթուրմուշ մասլահաթ նիզամը վէրլէյօր, օլաթ
թաահիհ էտէյօր, օլաճաղը էմի էտէյօր կիպի,
քենտիլի ալըրըր. թաամա օթուրմուշ, էթ-
պաի գարըրընտա տիվան առըրմուշ, ալայա ջըգ-
մըշ, խալգ էօնիւնտէ եէրէ գափանըյօր. սէֆէ-
րէ չըգար, ֆիւթուհաթ էտէր, հիշ տիւշիւն,
մէշ քի, պարուլթուղ պիր թօփ կեւէ, օ գուր-
տուլու փատիշահլըգ թարումար օլուր:

Պու գուրունթու արասննա՝ ատամ՝ վար
քի, պիրինի պողտուրուր, օպիրինի ատորըր,
տահա օպիրինին պաշնը քեստիրի, րայատնա
ղաղապ էտէր, քենտիլի սայմայանլարըն՝ վէ հա-
լա տիւշմէնի օլանլարըն հագգընտան կեւըր :

Օպիրի գուրար քի, ահ պիր տէֆինէ պու-
սամ, եախօտ քիմեա եափա պիլէմ, իրատլար
պլըրմ, ֆուգարայէ թավխանէլէր իմարէթէր
եափարմ, օգումնէ ֆուգարայէ մէտրէսէլէր
եափարմ, վէ պունուն կիպի խայրաթլար ըլա
տիւնեա տուրսուգճա ատըմը սէջլէտիրիմ :
Պունլար ըլա մէզէլէնտիյե էրտէ, փտարէլէրի իչին
իլթիլա էտէն իրատլարընը՝ նիզամլարընը թէր-
թիպ էտէր տուրուր : Վէ պունլար սահիհ օլույ-
օր կիպի, ֆիքրինի պու օլմազ շէյլէրէ, վէ պիր
թիւզիէար ըլա մահվ օլաճապ խիւլեալէրէ նա-
ֆիլէ եօրար եաթըր :

Պիրի գուրար քի, պէն եկեղեցինին պաշը օ-
սամ՝ ճէսիմ պիր նիղամ գօր ուտում, շէրիա-
թա քահանայ գարըլթըրթմազ ըտըմ, աշխարհա-
կանլարա պրսպըր ըտըմ : Քահանալարա՝ իպ-
րէթէրի իլէ ճէմաթըր թէրպիլէ էթտիրի ի-
տիմ. եկեղեցական օլանլարա էյլէնճէ՝ սաթթա-
նաթ էթտիրմէզ իտիմ. ֆէնա իպրէթէրի գա-
տըրմադ իչին՝ իրատըր թայեինաթը եասաղ է-
տէր, օյունու էյլէնճէյի մէն էտէր իտիմ. իլէ-
րի շէքոյլիմ քահանաունըն իլմինէ, ամէլինէ, լիյ-
ադաթընա պագար, խաթըր իչին իշ կեօրմէզ
իտիմ. նէթիճէլ քէլամ սուրբ քիլիսէ եկեղե-
ցականլարըն եիւզիւնտէ պու գատար պօղու-
մուշ իքէն, տիւշմէնլէրինէ նիսպէթ՝ եինէ քեն-

տի կիւղէլ Թարիգինէ գօր ուտում:

Աէ պու օլմազ շէյլէրի գուրուպ տուրտու ղու եէրտէ, քենտիյի սուրբ Պետրոսուն աթոռունտ սանըր, էմր էտէյօր, կոնդակլար տաղըտյօր, էյի եաշայան եկեղեցականլարա կիւլէր եիւզ կեօսթէրիյօր, Ճէմնաթա էյի իպրէթ վէրին տէյի ղայրէթ վէրիյօր, էյի եաշամայանլարտան եիւզ չէվիրմիշ: Խուլասա հէր շէյի կեօրիւյօր, հէր շէյի նիզամ վէրիյօր կիպի տալար տուրուր: Պիր տէ պիր թիւզկեար տըրէսէր: քենտի ասըլ մասլահաթընա տօգանըր, խիւլէտըր տա մահլ օլուր, գուրունթուսու տա:

Էֆէնտիմ, պու մալի խիւլէա գույուսու փէք տէրին տիր. նէ գատար կիթաէք, տիպինէ վարամայըզ. հէման պու գատարա գանաաթ էյէ, ղերա պիր ագըլ պիր գաւջ շէյ գուրարաս, տիւշիւն պիր քերէ, պունճա ագըլարըն գուրտուղու՝ սայըա հիսապա կելլի մի: հէր պիրի նին քենտիյէ կեօրէ օլան խիւլէալարը. պիրի մահլ օլտուգլայն, եէրինէ պիր գաշընը տահա գուրտուգլարը՝ նէրէտէ պաշ ԹուԹար:

Իմսի տօսթում, ագըլմըզըն պու խայալ մէր. տէվէնի իլէ եիւքսէքլէրէ չըգմագ իւմտի, պու Ֆիքլի խայաղիլի, պու սայըգլամագ, նէտէն հասըլ օլուր: Հագիգաթ պու պիր խայաղիլ օյունու տուր. հալիմիգի շէքլմիզի պօղմատան, խայաղիլ սուրէթլէրի կիպի խայաղիմիզտէ պէլլէք փաշալըգ խայալլէրի գուրարըլ:

Նէտէն հասըլ օլուր պիլլիրմիսին. հէր քենտիւնեայէ կելալի զաման՝ հիսսէսինի եիւքլէնիւ, պիլէսինճէ կեթիրտիյի արզու սէրմայէ.

սինտէն հասըլ օլուր . պիր էլիմիզտէ պիր տէս .
թէ արդու , օպիր էլիմիզտէ պիր Թարպա իւմիտ
իլէ կէլիրիզ :

Պիրի պիրի արտը սըրա՝ պիր արզույուլա պիր
իւմիտի՝ տուրմայըպ էշ էտէր , չիֆթէ գօշա-
րըզ , ադըլ Թարլասլընա չիֆթ սիւրէր , դու-
րունթու Թօխումու էքեր , մանլի խիւլէա պիչէրիզ ,
վէ պիրի գուրուշտուգլայն , եէրինէ պիրի տահա
չիլէնիւր : Պէօյլէ պէօյլէ արզուլէրիմիզ տուրմայ-
ըպ իւմիտին Թիւքենմէզ էքմէյի իլէ պէսլէնտիք-
ճէ , պիզ խիւլէալէրիմիզ եէր պուլույօր ստնը-
րըզ : Այնիհի չօճուգլար օյուն քեալլաինտէն
սարայլար եափար , էթրաֆընը աօլաշըր , նէ կիւ-
ղէլ շէյ օլոու տէյի սէվինիա կիւլէր իքեն , եա
պիր նէֆէա սօգանըր , եա տուրտուպու եէր
սարսըր , օ սաաթ եէր իլէ եէքսան օլուր :

Անճագ պու արզու իւմիտ սերմայէլէրի՝ ի-
քիսի տէ ճան հարէքեթի խէ , Թանըր պուն-
լարը պիղէ՝ մանլի խիւլէալէր դուրմագ իչի՞ն մի
վէրմիշ . եօգ , եօգ , պունլարը պիզ ֆէնայէ գուլ-
լանցօրուզ :

Պագ նէ ագըլտա չըլըն տէլիլէր իզ : Հագ
Թաալա օ արզուլէրի , օ իւմիտլէրի , պու եօլ-
ճուլուղումուզտա՝ պիզի սէլամէթ լիմանընա
կէօթիւրէճէք գլաղուզ տէյի վէրմիշ . պիզ խսէ
գըլլարտան աչըլըպ , էնկին տէնիզլէրտէ մանլի
խիւլէա տաղլալարըլլա չալգանմաղա գուլլա-
նցօրուզ :

Պիր քեամիլ հաաւըն գուտրէթինէ էլլէրիւր ,
քենտլի ալտաթմատան հալնի տահա ալս է-
սէ պիլէճէյինի՝ ագըլ քեատիքտէն սօկրա , էլի-

նէ կեչէն Ֆրոսաթը գաչըրաւն տէմէմ. օ տա
օլլու ուշաղը օլան, արտընտան պտգանը օլան
հադգընա, եախօտ օլտուղու հալտէ սըդընթը
չէքեն ատամըն հադգընա տըր քի, էտէ պիլըր
սէ՝ կերի պրագմաւն :

Եօգուս պիր Թէք ատամ, քիֆայէի միգուս,
րի կեչինէճէյի օլտուգտան սօկրա, Եզրոսուն
քեօփէյի կիպի, սուտաքինի գափայլմ տէյի,
ալլընտաքինի պրագմադ՝ տէլիլէ տիր սանըրմ:

Պու պապաէ խաթրումա պիր մէնդըպէ կէլըր,
նապլինի օ վագթին փէք միւթէպէր ատամա-
րընտան անլէմիշիմ: 1670 սէնէսի, օնունճու
կղէմէս փաի թախթա ճիւղուս էտէր: Փալըն
սօյունուն մախլասը Ալթլէրի խոի. Փօլէզլէ
էյալէթինտէ, քեօյլուն պիրինտէ պիր ֆադըր
փափաղ պուլունուր, օնուն սա մախլասը Ա-
լթլէրի խմիշ. պու փափաղ Ալթլէրի խմինիլի.
չիթտիլէյն, Բօնայա կիթմէյի գուրալ. ար.
Թըգ ագլընտա նէ մանլի խիւլէալէր գուրսու-
ղունու սէն տիւշիւն: Փափըն սօյունտան օ-
տուգտան սօկրա, հիչ տէյիլ խսէ պիր եպիսկո-
պոսլուգ, պիր մեծաւորուգ, էլի իլէ գօմուշ
կիպի խոի: Ելպէթտէ պէնի պիր մէսնէտէ գօ-
մադ՝ փափըն տա շանընտան տըր տէյի գուլմուշ
ուտու. զիրա քենաի ագրապապընտան պիր քա-
հանայ՝ պէօյլէֆագըր պուլունմագ՝ քենաի ըր
զընա տիւլմէզ տէյի գարալ մէրմիշ խոի:

Պու խիւլէայա քըյաֆէթինի տիւզէր. քեօյ-
իւնտէ պիր էվի, պիր իքի թարլասը վար, օնա-
րը սաթար. քեօյ րուպապընը պրագըր, շէհլըլի
քըյաֆէթինէ Կիրիր, պիլէսինճէ պիր ուշագ ա-

լըր, հինթօվա պինէր, Բօմայա վարըր, սրբա-
զան փափըն տիվանընա չըգար : Գուլանաճա-
ղը աղըղ պէս պէլի . “Էֆէնտիմին ագրապա
պէնտէլէրինտէն օլմագ շէրէֆի իլէ . թախթի
պալայէ ճիւղուալէրինտէ, խաքի՝ փայ՝ տէվլէթ-
լէրինէ եիւլէր սիւրիւպ . քենտի աւըլ պէն-
տէլէրի օլտուղունու՝ Իֆատէի չաքիրանէ իլէ,
միւշէրրէֆ օլմագ իշթիյագընը՝ թագտիմ ,
սուրէթի իլէ վարմըշ տըր :

Սրբազան փափ քեւմիլ առամ, պունու կեօր
տիւքլէյն, նէրէլի օլտուղունու սօրտու . վէ նէ
թարլանըն եապանի աղաճը օլտուղունու տույ-
տուգտան սօլրա, իլլէթինի չափուճագ աղլար,
չարէսինէ պագար : Աէ խիւլեասընը պօշա չը-
գարուպ, իւմիտինի գաթ էթտիրմէք իչին , օրհ-
նութիւնունու վերաիքաէն սօկրա, Բօմասուն
կիթմէտէն՝ եինէ կեւ կեօրիւն տէր :

Ֆագըր քահանանըն պէլի պիւքիւլուր . զիրա
եէքտէն Բօմատան կիթմէք լաֆղընը էօնիւնէ
զօտուգլայն, սրբազանըն ֆիքրի աղլաշըլըր : Ֆա-
գըր առամ խիւլեա էթտիյի մալին արտընա
տիւշտիւլիւ եէրտէ, էլնտէքի մալի իթիրտիլի-
նի աղլար ամմա , փէք կեճ : Պու ճիւմլէ իլէ Բօ-
մա շէհրինի սէյր էթտիքտէն սօկրա, վիլայէթի-
նէ տէօնէճէք օլունճա , սրբազան փափըն կեւ
կեօրիւն տէտիլի՝ էլպէթտէ թէհի տէյիլ տիր,
պիր քերէմ էտէճէք տիր տէյի գուրար :

Կերջի գուրունթուսու պօշ չըգմաղ . խաքի
փայէ վարմըշ օլտուղունա խապթ օլտուն տէլի,
սրբազան քենտիւյէ պիր չօգ թէսպի՝ միտալ
վէրիր : Մէմլէքէթինէ տէօնտիւքտէ՝ սրբազան

փափ քեհալյէ նէ իլթիֆաթէր, նէ վատէր
էթաթլինի՝ նիճէ նագլ էթաթլինի պիւմէմ. լա-
քին քեօյաէ նէ օթուրաճագ էվի գալը, նէ
էքեճէք թարլասը, օնու պիւրիմ:

Պէնիմ մէրամըմ՝ սանա տա պէօյէ տարօս
օգումագ տէյիլ. զիրա պիւրիմ քի ատաման
ատամա Ֆարգ վար. անճագ պիղիմ մալի խիւ-
եալէր՝ էքսէլիեա պէօյէ օլտուլունու անլաթ-
մագ իսթէրիմ: Վէ եինէ սէօյէրիմ գարտալ,
ճանըմըն արզուսունու իւմիտինի ֆէնայէ
գուլանլօրուլ:

Սանա պիր տաճա թաղէոնի նագլ էտէյիմ
քի, սէնին մատաէնէ աաճա միւնասիպէթլի տիր:
Թօրինս շէհրինտէն պիր ալիմ քաճանայ, պիր
գաչ սէնէտէն պերի եէնի չըգան իլիմ քիթապ-
լարընը աէվէիրի, օգուր, վէ ալիմանէ Ֆասլ
էտէրաի: Տիւնեստէ եիւղէ կիւլիւճիւ չօգ, պիւ
մէմօնլարըն սիլինէ մի գալիւմը, եօգսաքէնտի
արզուսունու իւմիտինէ մի ալտանիւր, եագալը
քիթապլարտան՝ իքի ճիւտ սրբազան փափաիւ-
տա էթմիւ, վէ խաքի փայէ թագտիմ էթմէյէ
քիւլլի մասրաֆ ըլա Տօմայա վարմը: Սլըալան
փափ կերչի պիր ալիմ, վէ պէօյէ շէյէրին զլ-
մէթլինի էյի պիւրի աատմ տըր, լաքին պու քա-
ճանայա նէ իլթիֆաթ էթաթլի մալոււ օլմա-
տը. ֆագաթ կերլի կիպի՝ կերի տէօնտիւ, վէ
քեւէվէլ քէնտի իշինէ մէշուլ տուր:

Օնուն օրասը պիր պուշգա տիւնեա տըր. օ-
րանըն սիլինի, եօլունու, թէրթիպինի, իչին-
տէ թէրպիւյէ օլանտան զայրըսը պիւմէգ. օնա-
րըն տա՝ մուրատա էրէնէրի փէք աղ օլուր:

Տէվէթ գափոււարընը՝ իշխնտէ պիւշիւմէյէն
առամ անլայամազ . օ գափոււարտա՝ միւճի-
ղաթը կէօլիւն քենարընը օթուզ սէնէ պէքէ-
միշ քիւթրիւմէր վար քի , քենտիւէրինի կէօլէ
թաւադ պիր խայր սահիպի պուլամամը , պէք-
էր տուրուր : Ապէին Րօմատա քերէմի տաղըտա-
ճադ զաթին էօնիւնտէ՝ մէշրէպին վափիլիյի ,
ապըն գուտրէթի , հիզմէթին լլյադաթը , հէփ-
թէֆիթիշէ կիրիւ . վէ օրատա էֆէնտիմիլին էթ-
տիյի կիպի էքմէյի պալըղը չօղալըղա , աճլարըն
սիւրիւսիւնիւ տօյուրաւադ առամ պուլունմա-
տըղընտան , թալիպէր պիր պիրինի գապալար .
վէ օմուզ ուլա տիրսէյիլէ պաշա չըդամայան ա-
տամ՝ այաղըլա թէփէր , տիւ իլէ վուրուր , վէ
էքսերիլեա եէնի կէլէնի . վէ օ չէրիէլէք եէրտէ
սուրմաղա ալըշըգ օլմայանը հէփսինտէն կերի
պրադըրլար :

Մանաղպ թամալըլա , վէ իլէրի կէլմէք սէվ-
տասլըլա , Րօմա տէվէթինէ սէյիրտէն առամ-
լար՝ օ թալիս օլտուգլարը մէմուրիլեէթէր՝ կէ-
րէք պիւշիւք , կերէք քիւչիւք , Ալլահըն էմրի
իւզըէ՝ նէ պիւշիւք պօրճ ալթընտա օլտուղու-
նու սիւշիւնսէլէր , օ արատըղլարը հիզմէթ՝ ա-
ռաքեալըղ . ալըր , Ալլահըն վէքեալէթի տիր
տէյի ինանսալար , գօրդուլարընտան թիթիրէր-
էր . զիրա կերէք զայրէթտէ , կերէք զահմէթ-
տէ , առաքեալարա պէնզէմէյէ պօրճու օլուպ-
սիւնեա պիւշիւքիւքէրինտէն էլ չէքմէլի տիր-
էր : Ամմա տէյէճէքսին քի , պուլըլարը տիւշիւ-
նէն փէք աղ տըր : Տիւշիւնէնէլէր աղ օլմաղլա՝
պօրճ խաֆիֆէնմէզ տօսթում .

Պիզիմ՝ արգումուղ վար, լաբին օլան արգումուղ՝ էքսերկեա Ալահն էմրինն գարոն օլան շէյլերտէ տիր. օնուն իչին էֆէնտիմիզին՝ Ձեք, դէոունն օլուլարնա վերտիլի ճէվապա մու, թահագըղ՝ Կէիւթ էյէճէյինիզի պիւմէզսինիզի, Վէպաշ էյիպ գանտաթ էթմէտիքճէ, էլպէթտէ մալի խիւլէալէրիմիզ հավայէ ուշար :

Պու արգույու, պու իւմիտի պիզէ՝ պիզի եա, լոտան վերմիշ տիր. օնա շիւպհէ եօգ. լաբին պու տիքէնիք արաքընտա օլան շանը շէօհրէ, թի, մալի տէվէթի՝ պիւլիքլիւյիւ արայա, լըմ տէյի տէյիլ, իլա "Սիւթիւ պալը պօլ ա, գան վիւլայէթի, արգուլէյէլիմ, օնա իւմիտէ տէլիմ տէյի վերմիշ :

Պիզ պուրատա խիւլէալէր գուրարըղ, արգումէտէր՝ էլէ կէթիրէլիմ տէյի շալըջըր եաթըրըղ, իւմիտ էտերիզ, կէչէնիլէրէ պագըպ, տիւշին, տիւքլէրիմիզ՝ հէփ վիւճուսսուզ կէօլկէ օլտու, դու հիչ նասիհատ օլմազ. պիր տէ մէնզիլ պա, շընտ վարըրըղ քի, էօթէ տիւնեատէ վատ օ, լունանը տիւշինիւպ տէ, նէ արգուլէտիլիմիզ վար, նէ իւմիտ էթտիլիմիզ վար : Վէ վագթին, տէ տիւշինմէտիլիմիզտէն, իգթիզա օլունը տա էթմէմիշիզ. օ վագըթտա էլիմիզտէ ֆագաթ արգումուղու իւմիտիլիզին՝ խիւլէալէր գուրտա, զա թէլէֆ էթտիլիմիզին նէտամէթի գալըր. օ, նուն տա քիմի պաշա չըգամալը, պիրիպիրի ար, տը սըրտա եուֆ օլմուշ, քիմի տէ պաշա չըգալը, ըսա, պիր գափուտան կիրիպ օպիրինտէն չըգ, մըշ :

Պէն ոտնա գուրտուղուն թէսպիլլէրի վալ

կել տէմէմ. անճադ չիւնքի պէնիմ սանտ մու-
հապալէթիմ վար, վէ պիլիւրիմ սէնին տէ պէ-
նիմ սէօղիւմէ իթիպարն վար. սանտ իպթի-
տա ինսանճա սէօյլէյիմ քի, սէնին պու գուր-
տուղուն խիւլէալէրին եիւղ պինինի՝ սէնտէն
էվվէլ զայրիւէր սէնին կիպի գուրմուշար. վէ
օնլար հէփ պօշա չըդըպ տա, սէն օնլարա նիս-
պէթ՝ սէնին պախթըն լիյադաթըն օնլարտան
իւթիւն օլմուդ, սէն օնլարտան շիյատէ արգա
պուլուս՝ ֆըրսաթ վէ միւնասիպէթ րոսթ կէ-
թիլմէք իւմիտի՝ ագըլըղըդ տըր:

Սօկրա տինճէ սէյլէյիմ քի, խիւլէա էթ-
մէյէ լայըդ օլան մալասլա չիւրիւմէղ, նէ պախ-
թա պագար՝ նէ ֆըրսաթա, նէ նէֆուէրէ
պաղը, նէ խոյլարա. խիւլէա էթմէյէ լայըդ՝
ֆագաթ էօթէ տիւնեատէ պիր կետիք էտին-
մէք տիր. արգուլէրիմիղ իւմիտլէրիմիղի, վէ
թէրիմիղի զահմէթիմիղի վայ էթմէյէլիմ, իւճ-
րէթինէ նաիւ օլալըմ տէրսէք, հէփ օ կետիլի
էտինմէյէ պէղլ էթմէլիլիղ:

Պու սօհպէթիմ պէլքի սանտ էյլէնճէ օլտու-
լըքին պու ճիւմէ իլէ ումարըմ՝ պէնիմ հագ-
գըմա սա պիր շէյ գուրմուշ սուն, վէ ինշա
Ալլահ պէնիմ հագգըմա գուրտուղուն՝ մալի
խիւլէա տէյիլ, փէք պէճիտ շէյ տիր, զիրա
պէն սէնին փէք սատըդ տօսթուն օլտուղումա
շիւպհէն էօդ տուր:

ԹԻՔՐԱՐ ԷՎԼԷՆԵՆ ՏՈՒԼ ԳԱՐԸ

ՍԵՎԿԻՆԸ ԳԸՎԸՄ,

Լ ղլարսն հո. պէն սանա նէ՞ Եռփայլմ. սէ.
նին պու քերուէ Էվէնմէնտէ պէնիմ գապա.
հաթըմ վար մը. սէն իսթէտին, պէնի պա.
պա եէրինէ գոուպ սա սորմատըն պիլէ. պէն.
տէն ուզագ օլմագ իչին, մէմէքէթտէն պիլէ
պրագտըն կիթտին. օ զաման ֆէնա էտէյօրսուն
տէյէնլէրին սէօղունէ դուլագ վէրմէտին, շիմ.
տի պէնտէն նէ իսթէրսին:

Սագըն, սէնին աճընը չէքմէյօրուում զանն էթ.
մէ. պէն էօյլէ թաշ եիւրէքլի պապալարտան
տէյիլ իմ. լաքին պէլայէ ուղրամըշ ըսան, պէ.
լանը քենտին սաթըն ալալըն, պէնիմ գապա.
հաթիմ եօգ տէմէք իսթէրիմ: Նէ հափայլմ
այ օղուլ, սանա սապր էյլէ տէմէտէն զայրի վէ.
րէճէք թէսէլլամ եօգ: Գօճամա նասիհաթ էյ.
լէ տէրսէն, գօճան պիլտիլիմ ատամ տէյիլ պէն
նէ՞ սէօյլէյէ պիլլէրիմ: Պիր տէ պիլտիլիմ օլմուշ.
վէմանէտէ ճահիլլէքտէ կեղէր պիր տէլիդան.
լը՝ պիր մէքթուպ ուլա իրշատ օլմու մու. պէլ.
քի մէքթուպու եազանը թանըմագ պիլէ:
Պէօյլէ ատամլարը եօլա կէթիլմէք՝ ինսանըն եա.

փառապը շէյ աէյիւ, դատորը Ալլահըն միւճիղէ-
թինէ միւհթաճ սըր. օ միւճիղէթ աէ փէք Գօ,
լոյ շէյ աէյիւ, զիրա Ալլահըն ասալէթինէ պա-
ղընճա, քենտիտէն եիւզ չէվլիէնի զօր ուլա
պանա չէվլիէյիմ տէյի՝ արտը սըրա սէյիրթմէզ:

Եօգսա սէնի չէքէյիմ եանրմա՞ մը ալայըմ.
պէն պազը զէմանէ պապալարը կիսի, պօրճու-
նու ալլմէզլէրտէն աէյիլիմ: Պիլլիլիմ, պապա-
լարըն չօլու՝ գըզընըն աղլաշարըլընը լիլթաիք-
լէյն, հագգը վար մը՝ եօգմու սօրմատան ա-
լալթըրմատան, էօնիւնիւ արտընա սայմազ, պ-
ըրմալա պապար:

Էվլէլա, սէնին գօճանըն պանա պիր շէյ էթ-
աիլի եօգ. սէնի պէնտէն ալմատը քի, պէնիմ
չէքսայէթիմ օլսուհ. սէն քենտի իրատէթինէ
վարտն: Սէն պանա սօրմատան՝ քենտի ագլը-
նա ուլաուհ. պէն պու տիւնեատէ տէյիլ կիսի,
պիր լիլինէ գարըլմատըմ տա, շիմտի այըրմազա
նէ՞ շէքիլ էլ սուհարըմ:

Իբիհիճի, կերչի պուհուտան սօնլա պօրճում
տէյիլ իքեն, եինէ սէնի էվիմտէ պէսլէմէյէ եօգ
տէմէմ. լաքին գօճանըն եէտիլի ագճէնի ըրզ-
գընը՝ եէրինէ գօյամատըլըմտան պաշգա, գար-
տաշարըն՝ գըզ գարտաշարըն՝ պու էվլէնմէնէ
գարըլ իքեն, սանա նէ՞ կեօղիւլէ պագարլար:
Կերչի շիմտիքի հալնտէն ֆէնա օլմազսըն,
լաքին չօգ տա էյի օլմազսըն. օլ գատար էքչի
սուրաթ, էյրի կեօղ կեօրիւրսիւն քի, քէճքի
գօճամ ըլա օթուրայտըմ տա, քենտի էվիմտէ
օլթայըմ տէյէճէքսին:

Իւլլէնիճի, գօճանտան այըրմազա էլինէ

նէ՞ կիրիր . պիր կիւն ագլընը պաշընա կեթիր
մէյէ պիր իւմիտին տաճա դալըրմը . եանընտա
օլտուգճա, պիր էշըէֆ սաաթինի պուլուպ,
պէյլէ հօվարտալըգտա կեզէնլէրէ՝ էքսէրիյէա
օլտուղու կիպի, սիր կեօնիւլ ազապը վադթի
նի րաւթ կեթիրիրսէն, իբլ լադըրտը սէյլէյիպ,
ադլընը պաշընա կեթիրմէյէ իւմիտին օլուր . ու
զագտա օլուրսան, օ սաաթի նէրէտէ պուլուպ
տա նապիճաթ էաէճէքսին : Եօգտա պու հալըն
տէ պրադլպ տա, կիթտիքճէ պէթէր օլուպ,
դաթի իւմիտ օլմասընը մը իաթէրսին : Սէն կեօ
զիւ էօնիւնտէ օլուրսան, զիւմէթի տուրմաղ
տիւրթէր . վէ իալաճ օլմազտա պիլէ, էթտի
քիւլմանիլիքլէրին սէֆասընը րաճաթ էիւրէյի
լէ չըգարամազ :

Տէօրտիւնճիւ, եանընտան այրլընճա, էթ
տիյի քեօթիւլիւքլէրէ իճթիմալ քի սէն տէ սէ
պէս վէրմիշ օլուրսուն : Հայ հայ . պաղը սօշ
շէյլէր իչին, էվլաալարընը տէր ագապ դօճա
լարընտան այրումն պապալար՝ սօնուհու տիւ
շիւնսէլէր, գօճալարընը տիւշէճէյի կիւնաճ
լարը միւլահապա էթսէլէր, “Ալլահըն պիրէթ
տիյինի՝ ինսան այրմասըն, տէյի (Մատթ. ԺԹ.
6.) էֆէնաթիլիլն թէնպիճինի՝ նէ՝ էիւզսէն
պաստորգլարընը անլարընը : Պիր գօճա՝ գարընը
նը պրագտա, ալլադ ատամ տըր, Ալլահտան
գօրգմաղ՝ ինսանտան ութանմաղ տէյի չաղը
րըրլար սէյլէրլէր : Եա գարը գօճասընը պրա
գըրտա, եախօտ անասը պապալար պօշ պիր սէ
պէպ իչին տըրըրտա, Ալլահտան գօրգմաղըգ
տէյիլ՝ մի . նիչէ կիւնաճլարա սէպէպ օլաճագ

կիւնահ տէրիւ մի :

Կերէ՛ք այլըմաղա մուսթահագ պաղը մատուէր զուհուր էտէր . լաքին օնւարտա պիլէ պապալար էվլատլարընա խաթըր էթմէլի տէյլլէր . էօյլէ մատտէլէրտէ եկեղեցական հաքիմէ համալէ էտիպ , քենտիլէր հէմ պապա , հէմ հաքիմ օլմալը տէյիլլէր : Կերչի զէմանէտէ եկեղեցական մէհքիմէլէրտէ տէ աշխարհական մէհքիմէլէր կիպի թէլպիսիք՝ հիլէպաղըդ էլլէտիյօրլար . լաքին սահիհի խիլաֆը՝ պապա օլան էյի ֆարգ էաէր . զիրտ սէօյլէնէն հագլարա , մէ խալաթ օլունտն սէպէպլէրէ պինտէն՝ այլըմալարընը հաքիմ հիւքմ էտէր . լաքին մէհքիմէլէրտէ խիլաֆ շէհաաթէթլէր էքսիք տէյիլ , պաղը տէքլէր աօլապլար աաթթ օլմուշ , օնլարըլա հաքիմի ալտաալըպ՝ էլինտէն իլամ ալըրլարընը , լաքին օնոնլա հոգ սահիպի օլամաղլար , հաթթա իքի գաթ կիւնահա կիրիլէր :

Պէլքի պու սօհպէթլէր պէնիմ մապահաթլունտն խալըճ աըր տէրսին . լաքին էօյլէ տէյիլ . պունլարը սէօյլէմէտէն մէրամ պիր պապա էվլատըր գօճաարնտան այլըմատտն՝ էօնիւնիւարտընը նէ դատար սայմաղա միւհթաճ օլտուղունու անլաթմագ տըր : Էվլատը իւղէրինտէն՝ պապալըդ հիւքմիւնտէն պիր տէֆ'ա բիւճու էտիպ , գանտան զայրը էագընըդ գալմաալդտան սօնրա , թէքրար չէքիպ՝ գօճաարնտան զօրուլա այլըմաղա՝ չօգ միւլահսղա իսթէր :

Խմաի էյէր սէնին ֆիքրին գօճանտան այրըմաղ ըսա , պագ , պէն սանա ուլյմամաղա նէ տիւրլիւ սէպէպլէրիմ վար : Եւ պէն պու հալ-

տէ՛ նէ՛ ետփայլմ' տերաքն, ստալր էլլէ, տերտի
նի սապր ըլա՛ չէք. զիրա սէն թէլաշ էթտիքձէ,
տէրտին աղըրլաշըր :

Ինան պանա, սէնին տէրտին՝ դըաս էթտիլի
միզ գատար պիւլիւք տէլիլ տիր : Սէն թէքրար
տիւնեայէ կիրտիքտէ, պաշընա տէվէթ գօնա
ճագ սանտըն . վէ շիմտի ումտուղուն կիպի չըդ
մատըղընտան . շիմտիքի հալնի իլէրիսինտէն
գուրտուղուն տէվէթէ րուպար էտէրտին. տիւ
շիւնտէ փատիշահլըգ կեօրմիւշտիւն, ույանըղ
տա քենտինի պու հալտէ կեօրտիւլիւնէ կիւ
ճիւնէ կելլօր :

Շիմտի տէ ադընա գօքի, օ ումտուղուն տէվ
լէթ պիր րույայըտը . վէ ույգուշտա կեօրտիւյ
իւն փատիշահլըգ եալան օլտուղունու պիլտիք
տէն ոօնրա, եէրինմէյէ սէպէպին օլմաղ, տէր
տին խաֆիֆլէնիր . իլա քի պու չէքտիլին պէ
լա՝ քենտի էլինին էմէյի օլտուղունու տիւշիւ
նիւրսէն, տէրտին տահա խաֆիֆլէնիր :

Կեւ պիր միւլահաղա տահա էտէլիմ : Պիր ի
քինձի գօճայա վարմագ իչին, սէնին օ պիկիւ
նահ էվլաաճրդարընը իւղիւ իւթիւնէ սրտոյ
մագ՝ պիր սէվապը իշ մի խտի : Պու ֆագըրլար
պապատան էօքսիւղ օլուպ, Ալահտան կելէն
գողա եէթիւմէզ իտի, սէն տէ թէրք էթտին,
անատան տա էօքսիւղ՝ քիււ էօքսիւղիւ օլտու
լար : Օ կիւնահաղը մագսըմլարա պու զուլմու
էթտիքտէն ոօնրա, սէննանըլ րահաթլըգ ումա
պիլիւրսին :

Պաղը ամէլլէրիմիզ վար, քիթապլար ետաղ
էթմէմիշ տէյի՝ կիւնահը եօգ, սէվապ տըր, Աւ

լահա մագալուչ տուր դըսաւ հտերիզ . լաքին Աւ-
լահն ամմէյէ էմը էթտիյի մուհնայպէթի խաթ-
րըմըզա կէթիւրսէք , նէլէր նէլէր հտերիզ քի .
հէփ Ալահն զաղապընը սաշըմըզա տալէթ է-
տէճէք շէյլէր տիր :

Կերէք չոճուգլարը պապոսընըն էթրաֆը
ալար , լաքին անա կիսի պադաճաֆ քիւմ . անա
գատար ճանտան մուգայէէտ օլաճաֆ քիւմ : Չո-
ճուգլարըն էերինտէ սէն օլսան , անան պիր գո-
ճայա տահա վարմաֆ իչին՝ սէնի էլ էլինէ պը-
րագսա , հազզ էտէր մի իտին . սէնին հազզ էթ-
մէյէճէյինի տիւշիւնիւրսէն , սէնին իսթէմէտիյին
չէյի՝ սէն էվլատընա էտիպ , էվլատ մուհապ-
պէթինէ գարշը կիւնահ իշլէտիյինի աշլարսըն :
Ա՛ճապա օ ֆադըր մագսըմլար հիզմէթքեար է-
լինտէն նէլէր չէքէյօր . սալթ հիզմէթքեարտա՛ն
մը . պէլքի ագրապալար պիլէ գագալար տէօյ-
էր , սիթէմ սօգոււմ սէօյլէր . զիրա էլ էվլա-
տընըն գահրընը չէքմէք՝ պաշ պէլասը տըր : Օ
ֆադըրտընըն էերինիպ խօրանմասընա սէպէպ՝
սէն տէյիլմիսին :

Զավալըլար . պապասըզ գալտըլար ըսա , Աւ-
լահտան էճէլ կեւտի . եա սէն քիքենտի մէզա-
դընըիճրա էթմէյ իչին էիւզլէրի իւսթիւնէ պը-
րագտըն ըսա , չէքիսլ չէքէճէքլէրի սըգընթըսա
սէպէպ պէն տէյիլ իւմ տէյէ պիլմիսին : Էլ է-
վինտէ դարիպ գալըպ , մէյուս վէ մահզուն օլ-
տուգլարընա սէպէպ սէն տէյիլ միսին : Պէն ա-
ճըօրոււմ , վէ սէտէլէրի պուլունմուշոււմ , է-
լիմտէն կեւտի գատար պագարըմ . լաքին պադ-
մաղա պօրճոււմ եօգ , վէ պաշըմտա պօրճոււմ

օլտորագ՝ պագտճագ պիր սիւրիւմ՝ վար :

Տոււ գալան անայա՝ էվլաուլարընը պագսըն տէյի Ալլահն թէնպիհէրինտէ եազըը պորճ եօգ տէյէ պիլիւրմիսին : Գօճասը սաղ իբէն՝ էվլաուլարը պագըպ պէճէրմէյէ անա տա պորճու օլնէյորմու . էլպէթտէ : Եա պապա սաղ իբէն, իբիսի պիր պիրինէ եարաւմ էտէրէք պագմաղա պորճու օլնէյոր տա, պապա էճլաիւքէյին՝ տնա պորճասն նիճէ գուրթուլնէյոր . հաթթա պորճու իբի գաթ օլուր , զիրա պապալըը տա քէնսի էտէճէք :

Ալլահն թէնպիհէրինտէ պու եազըը տէյիլ տիր . գարը գօճա պիր պիրինի սէվմէք տէ եազըը տէյիլ . քիշի քէնսի աղալարընը, պաղըն, կէօզիւնիւ, գօլունու, ալաղընը կէօզէտիպ է սիրկեմէք տէ եազըը տէյիլ : Ալլահն թէնպիհէրինտէ եազըը օլմաղա նէ հաճէթ . հէր քէսին քէնսի թապիաթինտէ եազըը տըր : Վէ գարը գօճա պիր հագ սէպէպլէրի օլմաղաղա, պիր պիրինտէն ալըըմագ, վէ սէպէպիգ եէր տէ՝ քիշի պիր աղասընը քէսմէք՝ նաուը կիւնահ ըսա, պիր անա տա քէնսի սէվտաղընը իճրա էթմէք իչին, էվլաուլարընը պրագմագ՝ էօյլէ կիւնահ տըր :

Պէն տէ սէպէպիգ էթմէտիմ տէյէճէքսին : Փէք էյիտէյէլիմի Պօղոս առաքեալն նաոհա, թը իւղս՝ թէքրար էվլէնմէնէ սէպէպին օլա, վէ սէնին կիպի տահա չօդար պուլունմուշ աուր . անճագ քէամիլ օլանլար՝ էվլաուլարընը պրագմամանըն եօլունու պուլուրար . լաթին սէնին կիպի հայվանի մէշրէպլէրինէ ուշանլար՝

հէփ սէնին կիպի օլմուշ . սէվինճէրի կեօղ եա-
շնա թէստիլ օլմուշ , վէ էվլատարընա զուլմ
էսիպ , պրագտըգլարընըն ճէղասը իչին , սէֆա-
լարը սէֆիլիլէ թէստիլ օլմուշ տուր :

Սէն պուսու տիւշիւն . վէ տէրալէրինէ թէ-
սէլի արարսան , պու չէքտիքլէրին՝ հէփ անա-
լըգտա գուսուր էթտիլինին պէտէլի օլտուղու-
նու անլա , օնուշա տէրտին խաֆիֆլէնիր : Բի-
լի քէնտի էլի իլէ էթտիլինի քիմնէ էտէմէղ :

Պագ քի , Ալլահ սանա էթտիլինի չէքտիլիսոր .
սէն պիր գօճանըն խաթըր իչին էվլատարընը
ուսուլթուտու , Ալլահ տա գօճանը պօշ պրագ-
մըշ , օ աա սէնի ուսուտույոր : Պէն սէնին գօ-
ճանըն էթտիլի էլի տիր տէմէմ . լաքին սէն օ-
նու պաշընա տէվլէթ սանըլքէն , թանկըր սանա
էթտիլինի չէքտիրմէք իչին՝ գուլթուղ պաշընա
ղաղապ էթմիշ :

Սէն տիւնէանըն սէֆաուրըն՝ էվլատարընըն
մուհապպէթինտէն զիյատէ սայտըն , Ալլահ տա
սէնտէն հէմ օ սէֆայը գալարըրոր , հէմ եէ-
րինէ՝ սանա պիր ալայ ճէֆալար կեօնտէրտի :
Կէօրալին միւ , Ալլահ թէրաղինին կեօղիւնիւ-
նասըլ պիր կէթիլիր : Տիւնէայէ ճան եափըշ-
ալըմայալըմ տէյի , հագ թաալա պիր տէֆ'ա
էվլէնէնէրին պիլէ սէֆասընա ճէֆա գալթար՝
րահաթընը տէրա իլէ այարլարսա , իքինճի տէ-
ֆ'ա էվլէնէնին , խուսուսա էվլատ մուհապ-
պէթինի ֆիտա էտէնին պաշընը՝ տէրտտէն խա-
լի էտիպ , վէզնէլի տօղընլթմայաճագ մը :

Սէնին եարալարընա մէլհէմ՝ պու միւլահա-
ղալար օլուր . հէման թանկըլա տէօն տէ , թագ-

սիրաթընը սանա պու տիւնեատէ չէքտիրտխինէ
շիւքը էլլէ . վէ տիւշիւն քի , պու չէքտիրէրին՝
մուսթաճադընտան զկատէ տէյիլ տիր : Վէ
էօյլէ էտէրսէն , պու չէքտիրին տէրուէր՝ օ ոհ
նին նազիք միզաճընա կեօրիւնտիւլու գատար
աղըր օլմատըղընը անկարսըն : Պիզ չէքտիրմիզ մէ .
շադգաթլարը նաճադ գըլաս էտէրսէք , շիքէայ
էթ էթմէյէ հադգըմըղ օլուր . լաքին հադ
վէզնէ իլէ վէզնէ էտիպ , մուսթաճադ օլտուլու .
մուզու անկարատգ , էիւքիւմիւզիւ խաֆիֆլէ .
տիրիզ : Սէն գօճանըն էթտիրինէ պագարսան ,
չէքտիրին նաճադ տըր . լաքին Ալլահըն տատլէ .
թինէ պագարսան , փէք մուսթաճադ տըր .
զիրա Ալլահ քիմսէյէ նաճադ զազապ կեօն .
տէրմէզ :

Նէ՛ պիլիրտին՝ Ալլահ սէնին նէտամէթինէ պա .
գըլպ տա , գօճանըն էիւրէյինի էրմէաթմայաճա
ղընը . պէլքի մէրճամէթ էտէր , թուսթաուլու
էօլտան չէվիրի : Սէն պօրճուհտա գուտըր
էթմէ , մուրատընը Ալլահըն մուրատընա ոչ .
տուրուպ , կեօնտէրտիլ տէրտի սապը ըլա չէք ,
վէ գօրգմա , Ալլահ մուհապէթլի պապա տըր .
սէնի ուհուսթմազ : Գօճանա սէն սէսլէսլ վէրմէ .
խաճ օլմատընա մուգայէհա օլ . էանի սէրթ
սէօյլէմէ , սիթէմ՝ թազիր էթմէ . զիրա էօյլէ
էթտիրքճէ , սէնտէն տաճա զկատէ սօուր . իլլա
կիւլէր էիւզ , մուհապէթ կեօսթէր , իսթէ .
տիլինի իճրա էթմէյէ պագ քի , օ սա սէնին սա .
տագաթլընա պագըսլ , տիշարտա արաշըլպ տա
պուլամատըղը մուհապէթլի սէնտէ կեօրսիւն :

Գարըլարըն չօլունուսն չէքտիրին՝ գօճալարընա

Թաթը տիւէրի օլմաւըլը իշին տիր . պօշ պիր
էքսիբլէք իշին սիւթէմ սօգոււմ սէյլէրլէր . օն-
լար տա աճը սէօզէ տայանամայըպ , էօվքիլէ-
րինտէն քիւլսանիլիյէ վուրուրլար . գարը պէնի
խըրփաւայօր տէյի , հէմ կեօզիւնտէն չըգար , հէմ
էիւղ փէրտէսի էըրթըլըր , օ տա գարըլը տահա
ղկատէ խըրփաւամաղա պազար :

Քիշի քէնտիտէն էիւղ չէվիւրէնի սէվմէմէք ,
վէ խաթըրնա սօգոււնանտան ուզապ տուրմապ՝
Թապիւսթին հիւքմիւ տիւր . պու պապաէ սա-
նա չօք նապիլէր էտէ պիլիլիմ , լտքին չու պի-
րինի սէյլէյիմ , օնտան խպրէթ ալ : Օթուղ սէնէ
գատար վար , ագրապատան պիր տուլ գարը
վար ըտը , Թէքլար էվէնտի . ալտըլը առամ՝
խօշ միլաճ , շէն Թապիւսթ՝ պիր էլիսա խտի ,
հէր հանիլի ճէմիյէթէ վարսա՝ խօշանըրլար
լըրամ էտէրլէր խտի . իլք կիւնլէրինտէ՝ գարը
նըն հիւշ պիր շիքէայէթ էտէճէք շէյի եօլ ու-
տու . լտքին չօք կէչմէտի գօճասընտա պիր սօսուգ-
լուգ կէօրմէյէ պաշլստը : Գարը պանա սըրըրնը
աչար , վէ սօսուգլուղոււնտէն սէպէպլինի տէ Թաթ-
մինէն սէյլէտի :

Իսթէր խտի քի պէն գօճասընա պիր տօսթու-
նէնտսիհաթ էտէյիմ . լտքին նասիհաթին Փաի-
տէսի օլմայաճաղընը պէն կեօզիւ էօնիւնէ գօ-
տում , հաթթա շիմտիլէք արանըլ էյի լըքին ,
սէն էքսիբլիմի ագրապաւարընա սէյլէյօրսոււն
տէյի՝ ինֆաալ էտէճէք օլուրսա , լըքինիլ տէ
էիւղէ չըգար , պիւթիւն սիւթիւնէ էլտէն չը-
գարըրըն տէյի գանսըրալմ :

Սէն իլմաղ էյլէ , էթալտի սօսուգլուղու պիլ-

մէ, քենտիտէն խօշնուտ սուն կիպի տուր տա,
տահա զկյատէ մուհապպէթ կեօսթէր տէյի նա
սիհաթ էթտիմ: Գարը սէօզեւմիւ էօյլէ (թուծ
տու քի, իւզէրինտէքի ըրզէւարը պիլէ՝ գօճա
սը իսթ էօիքճէ, Ֆէնայէ գուլանաճապընը պի
լիւրէն՝ եօգ տէմէտի վէրտի, ճանը սըգգըն կեօր
աիւքճէ՝ Թէսէլլի էտէր, լաքին սըգըն (թըրըն
ասընը սօրմազ ըտը: Վեճէլէրի էվէ կեճ կե
լիւսէ, պիր լօգմա էքմէք իչին, շու զամանատէք
մասլահաթ արոր սըրա՝ ճանընը (թէփէլէյօրսուն
տէյի աճըրոր: Օպիր էանտան տուայը էքսիք
էթմէզաի. գօճասը՝ գուլարտա զինատա զիւ
րիւտիւյիւն (թաուհիհ էթմիշ խտի, էինէ Ալլահ
տան կեճէ կիւտիւզ նէտամէթինի նիյազ է
տէրտի:

Պէօյլէ պիր հաղիմ (թապիսթ՝ ագըպէթ էթ
սիյի սապըն էճրինէ նաիլ օլտու: Գօճասը
խասթալանտը եաթաղա տիւշտիւ. գարը պու
նուն հիզմէթինէ էվլէլքինտէն զկյատէ մուհապ
պէթ իլէ մուգայեէա օլտու. շէօյլէ քի շիմտի
նապլ էթսէմ նաֆիլէ օլտու. գօճասընըն գալ
պինէ շէօյլէ (թէսիր էթտի քի, (թէօլպէյէ կեւ
տի, խոստովանանք իսթէտի, վէ էթտիյի քիււ
խանիլիքէրի՝ գարըսընա նապլ էտիպ, սէնին
գըլմէթինի պիլմէմիշիմ, սէնին կիպի էօլտաշա
լայըգ տէյիլիմ տէյի՝ հալալըգ իսթէտի: Գա
րը էինէ էիւզտէն հիւ պէլլի էթմէյիպ, էաղըգ
քի գարընա պէնիմ կիպի պիր գարը չըգմը,
սէն սահա էյիլէրէ լայըզ ըտըն. լաքին զիւնքի
սէն էօյլէ տէյօրսուն, պէն տէ ինշա Ալլահ
պունտան սօկրա մուհապպէթաէ գուսուր էթ

մէմէյէ՝ տահա զէյառէ ճահտ էտէրիմ. սէն Ալ-
լահասն կիւնահլարընըն ափվննի տիլէ, վէ
ճահտ էյլէ քի, Ալլահ գալլալնէ սահիհ փիւշ
մանըդ վերսին աէյէրէք՝ կեօնիւնիւ ալար:

Պու առամ իբի այտան սօկրա սաղալար, վէ
թէնի իլէ պերապէր ագլընըն տա գուվվէթի
էէրինէ կելտի. կէչէն հօմրիւնտէն իբրահ է-
տիս, պու եագլն երլարտա գարըրէօլիւնճէյէ
գասար րահաթլարըլա եաշատըլար: Կերչի գա-
րընըն րահաթը տէօրթ պէշ սէնէ անճագ սիւր-
տիւ, լաքին էթտիլի սապըն միւքեաֆաթընը
ինչա Ալլահ ախրէթաէ ալար: Պու քեամիլ գա-
րընըն քիմ օլտուղունու սէն տէ պիլիբսին:

Պէն սանըրըմ սէն շիմտիլէաէք փէք չօգ սէօյ-
լէյիպ աղալար, կիւճէնմիշ օլտուղունու գօճու-
նա պիլիբմիշսին տիր. պուլնտան սօկրա թալ-
րընը թէպալիլ էաէմէզսին. լաքին քիչի՝ էթտիլի
էյի օլմատըղընը անլապըգտան սօկրա, հէր նէ
վագըթ օլտա կերի տէօնէ պիլիբ: Էյէր սէօզիւ-
մէ ույարսան այ օլուլ, չալինի րահաթ էտէ պի-
լիբսին. եօգսա կիթաիքճէ պէթէր օլուրսուն:
Տիւնեա մալի, տիւնեա սէֆաթը հագգընտա օ-
լան թէրթիպլէրտէն՝ տէրտ իլէ պէլա տօղար.
օնու ագլըմըզա գօսագ, քէնտիմիզի Ալլահա
պէյէնտիրմէք գայտընտա եաշարըզ: Եօգսա
սալթ քէնտի մէզագըմըզը իճրա էթմէյէ սրտ-
դարսագ, աճըլարընա տա տայանմալըյըզ.
զիրա քէնտի մուրատըմըզտան հասըլ օլան մէյ-
վէլէր՝ հէփ չիւրիւք նէֆսիմիզտէն տօղար:

Էյէր պու աէրալէրի քէնտի մուսթահագըմ
տըր տէյի՝ սապը ըլա չէքերսէն, աճըլարըն իտա-

Փիֆլէնիր • վէ Ալլահըն մուրաօրնա ըրզա վէ
րիպ , դօճան ըլա էյի կէջնիր , մուսթաճագ օլ
սուլուն ազասը՝ ալլագ կէօնիւլ իւլէ չէքեր
սէն , պիր կիւն իւճրէթինէ նաիւ օլուրսուն :
Թանկը պիր մէրճամէթլի փէտէր սիր , պիր կիւն
էօլքեսի էնէր , սէնի թէսէլլա էտէր :

Սէն եիւրէյնի Ալլահաան այլում , պիրեան
տան սէնի տէյէն էլի էօփ , օպիր եանտան սէ
նին րահաթլնտան մէնֆաաթլնտան զլլաաէ ,
Ալլահ էօլունա՝ դօճանըն թէօվլէքեարլըլըր
նիլալ էյլէ :

Վէ պէնիմ պու նասիհաթլարլըմ՝ րահաթ
եիւրէյ իլէ թէքրար թէքրար օգուտտ , պէն սէ
նին նէ տէրէճէսէ մուհապպէթլի փէտէրին օլ
սուլումու ալլարսն :

113

ՏԻՆ , ՎԷ ՓԵՅԼԷՍՕՓԼՈՒԳ

Պէնիմ ազիզ տօսթում ,

Լիան , քերէմ էյլէ , շու սաֆրամը պասթըր
մալա՝ պանա պիր ալ եարուլմ էյլէ • եօգսա
պէնի էճէլսիզ չըգարմալա սէպէպ օլուրսուն :
Կերչի պէն սուլուն միզաճ պիր ատամ ըմ , չա
փուգ հարարէթլնմէմ , լաքլն պու սապըմ ը
լա պիր իլլէթ սահիպի օլմայըմ՝ տէյի , աթէյի •

մին պիր աղընը տէօքմէք իչին, սանա պու մէք-
թուպու եազարմ. զիրա եուծգունուպ՝ իչէ-
րիմտէ սագլայաճագ օլտամ, վարա վարա՝ էւ
պէթաէ չարէսի պուլունմազ պիր տէրտէ միւպ-
թէլա օլուրում :

Տիւնեաաէ Ֆէյլէսօֆլուդ տէտիքլէրի՝ հարա-
տան Ալլահը՝ գուլլարնա տահա աշիքեար պէյ-
ան էթմէյէ եարսայաճագ պիր իլմ իքեն, ինոա-
նըն Ֆիքրինի՝ Ալլահտան քիւլլէյէն այըրաճա-
ղը՝ քիմի՝ն սագլնա կելիրաի :

Պէլ . պուրատա պիր քիպարըն էվլինաէ մէտ-
րէսէ միտալն՝ պիր իլիմտարլար մէճլիսի փէյտա
օլմուշ . չիւնքի պէնիմ՝ տէ պիր ազ միւրէքքեպ
եալտորըլմ մսլում, կերջի եուծտուլում միւ-
րէքքեպաէն՝ միտեմտէ փէք ազ շէյ գալմըշ
տըլ . յաքին պու ճիւմլէ իլէ պէնի տէ մէճլիսէ
տալէթ էթաիլէր : Պու մէճլիստէ իլմէ տաիր՝
եէնի չըգան գըյասլորըն սօհպէթի օլույօր :

Ալայ եւ Բապսի, նէ սըգընթը չէքմիշիմ : Շու-
տան ալլամալըսըն քի, պէն իլիմ մատտէլէրին,
տէ՝ տին տաիրէսինտէն տիշարը չըգմաղա՝ քեն-
տիլէրէ ուլամատըլըմտան, պէնի ահմագ նա-
լորթլա պագմաղա պաշլատըլար . պիր գաչ
կիւն սասըր էթուիմ ամմա, ագըպէթ տայանա-
մասըմ այըրլարմ :

Օ իւլէմա մէճլիսինէ կիրէն՝ տինի մեղհէպի
գաթուհուն տիշարըսընտա պրագմաղ : Հէր
քես՝ Հէր իսթէտիլի մատտէտէ՝ եէնի չըգան
գըյասլար ըլա մուպահէսէյէ կիրիպ, իսթէրսէ
քենտի տէ եէնի գըյասլար իճատ էթմէյէ րուխ-
սաթը վար : Հէր մուպահէսէլէրի՝ ագլի օլմաղ ,

վէ իւրի մանթըդ գանձուլարը իւզըն սէօյլէշմէ լիւ վայ հալինէն օ առամըն քի, եա նը քիթապ լարտան, եա տինին նը խորհուրդ լարընտան իաւ պէր վէրէ. օնլարը լիսանէ ալմագ եասագ տըր. օնլարտան պահա էթմէք, օնլարտան իսպաթ կէ թիրմէք՝ շաշգընլըդ աըր, ահմագլըդ աըր. զիրա պու ճէմլիէէթին աասու օլմուշ պիր գանձուլու վար քի. Ուղղափառ ճա սէօյլէշմէք պաշգա տըր, ֆէյլէսօֆ ճա սէօյլէշմէք պաշգա. Պուշուշն իչին աատուածաշուշտան իսպաթ լար էօրնէքլէր կէ թիրմէք ահմագլըդ աըր, վէ ագըլ վէ թապիթ պահալէրինաէ՝ տինտէն տիշարը շէյ սէօյլէյէմէյէն աասամը՝ կէվէք ագըլը տէյի՝ ճէմլիէէթէ ուղ լաթմազլար, զիրա քենտիլէրինէ քենթին ագըլը տէրլէր:

Տիւշիւն քի, պէն էպի զաման կէմի ծիլէրի կի պի՝ գըլըր կէօզիւշտէն այըրմազ պիր աատմ, օն լար կիպի գըլը քենար պուլմաղա իւմիտլէրի օլ մատըգ էնկինլէրէ՝ օլտոււմ օլաուլա աթըլըր՝ ճէ սարէթլի առամլարըն սրասընտա տուրա պիլըր մլիւմ. էլպէթաէ նէ օնլար պէնի չօգ զաման ա ըալարընտա չէքէ պիլըրտի, նէ պէն՝ էօյլէ գըլը սը պէլլիտիլ էնկինլէրէ քենտիլմի չէքտիլիպ սիւ ըիւքլէտէ պիլըրաիւմ:

Պու ալիմլէրին հէր պիրի՝ պիրէր մէզհէպիւ զին եազուրղընը քենտիլ է գլազուզ թութմուշ. կէրչի հիչ տիրինին եազարըլ՝ օպիրինէ ույմաղ, հէր պիրինին քենտի եազուրղը շէյլէր պիլէ՝ չօգ եէրտէ պիր պիրինէ զըտտ իքեն, հէպիսի պիր լլէքտէ՝ տինի մէզհէպի չիւրիւթմէք գասաղընտա օլտուլու իչին, պու էտէպսիլ չըրադլարը՝ պուշ

լարա թափընըս, մեղհեպսիղլիբտէ՝ խօճալարը-
նըն էքսիլինի քենտիլէր թամամլամալա ճահա
եակյօրլար :

Անճագ պէնի սլիր խղճահար առամ զանն
էթմէյէսին, եախօտսէօյլէյիւլ ֆասլ էթսիլիմ
մատտէտէ խապաթըմ եօդ տէմէյէսին . էթսիլ-
լէրի մուպահէսէլէրին սլիր իքիսինի նադլ է-
տէյիմ տէ տինլէ : Լաքին օլան սօհպէթլէրի՝ սը-
րասլլա նադլ էտէճէք տէյիլ իմ . ֆագաթ նէ
զիւլմտէ օլտուգլարընը անկլաթմագ իչին, սլիր
լէրի մուպահէսէլէրինի սէօյլէյիմ :

Պիր կիւն՝ կիւնէշ մի տէօնէր, տիւնեա՝ մը
տէօնէր ոօհպէթինաէ իքեն, պէն տէօնտիւմ՝
աստուածաշունչսա եագըլը : տէմէյէ դալ-
մատը, հէփ սլիրտէն իւզէրիմէ հիւճիւմ էսիսու,
սու աստուածաբան մէճլիսի տէյիլ տիր, սագըլ-
տան թապիաթտէն սլիր իսպաթըն վար ըսա, օ-
նու սէօյլէ : Պիւլ չօճուգ տէյիլ իղ, սիղ սու-
րայա քրիստոնէական վարդապետութի եօյրէն-
մէյէ կէլմէտիք տէյիս աղղըմը դափատըլար : Օ
կիւն հէր նէ գատար հարարէթլէնտիմ իսէ տէ,
եինէ եուլթգունսուլմ սասըր էթտիմ . զիրա սու-
թեապիլէր՝ սլիր ալայ խղճամտնք պիլմէդ, ե-
կեղեցիսի սայմազ խօճալարըն թալիմի սիր քի,
ուղղափառ եկեղեցի էվլաալարընը պիլէ՝ տօղ-
րու եօլտան չըգարըս, ֆէյլէսօֆլուգ տուր,
եէնի սուլուչլար սըր տէյի՝ օ խայալի իճատա-
լընա սափտըրըլար . օնլարըլա տիւշմէք օլմադ .
սէն դանտըրայլմ տէտիքճէ, օնլար քիւֆրիւ
արթըրըր . սէնին սէօյլէտիլինտէն սլիր ֆաիտէ
օլմաղղընտան սպաշա, զիստէ կիւնահտ սէ-

պէս օլուրսուն:

Պիր կիւն տէ տիւնեանըն էսքիւլինի հիսապ էթմէյէ տուրտուլար. չիւնքի փիւլին սէյլէտիլիմ կիպի՝ աստուածաշունչուն սոհպէթի օլմամալը. Մըսըրըլըարըն, Բիւլտանիլէրին էսքի մասալարը. նա իթիպար էսէրէք՝ տիւնեանըն իպթիտասընը՝ Մուսէս մարգարէնին. եազարըլընտան չոգ պին. լէրճէ սէնէ իլէրի դոյօրլար. լւաքին սէնէլէրին սալըսընը արալարընտա ուշտուրամայօրլար: Հաթթա Բիւլտանի ֆէյլէսօֆլարըն նագլի իւզ. իէ, վէ Արիստոտէլին, վէ պաղը եալանճը ֆէյ. լէսօֆլարըն դըյասը իւզըն, տիւնեա տալմա վար ըմըլ, իպթիտասը եօգ տուր տէյէնիլի պիլէ օւ. տու. Տիւնեա քենտի քենտիէ նիճէ օլա պիլ. միշ տէյի հիւ միւլահապա էսէն եօգ. էօյլէլա. պութասըղ գըյասըն՝ պէյլէ մանասըղ նէթի. ճէսի օլուր:

Պէն արթըլ. ստաք էսէմէտիլմ. եւ տիւնեա. տէ հէր օլան շէյին իպթիտասը վէ սօնու օլույօր. հէր շէյ պիր պիրի արտը սըրա տօղուպ էօլիւյօր տա, տիւնեանըն եէքիւնի նիճէ էպէտի օլա պիլ. լւյօր տէյի սօրտուլմ: Պէնիլմ ուղղափառ օլտու. զուլմ մալլուլմ ա. քիմի չօճուգ ղէվէլէնիլ կի. պի կիւլլումսէյէրէք եիւղիւմէ պաղըպ էթթէյ տէօնտիւ. քիմի քիւֆի էսէյօրուլմ կիպի սու. րաթընը պօղտու. ֆադաթ օ. քէսքին ագըլը. նըն պիրի՝ պունուլա եագամը թուլուպ, տգ. լըլա պանա ախրէթի ինքեար էթտիրէճէք օւ. տու: Հէր իպթիտասը օլանըն սօնու օլմագ, վէ հէր սօնու օլանըն իպթիտասը օլմագ՝ շուրուլթը նիզամտէն մի տիր աէյի սօրտու: Պէլի, օնու

իլին տիր քի , ըստհար էպէտի Ալլահոտան սա-
տըր օլմուշ տուր տէյի՝ արքէթէ ինանան ա-
տալար՝ ըստհարըն էպէտէն եաշայաճաղընա
իման կեթիրիրէր տէտիմ : Օ զաման տէօնտիւ
պէնի զէվլէնէրէք , Ալլահ սէնին կիօնլիւնէ
կեօրէ վերսին , պէնի թէտէլլի էթալին . զիրա
ճէհէննէմին էպէտիլլի պէնի փէք թէլաշէ Կօ-
մուշ ուտու . չիւնքի հեր իսթիտասը օլանըն
սիր սօնու օլաճագ տըր , ճէհէննէմին տէ իս-
թիտասը օլմուշա , սօնու տա օլաճագ իւմիտի
իլէ դալսիմի բահաթ էթալին տէտի : Պունու
սէյլէյէն ատում՝ պէս պէլլի ճէհէննէմի կեօ-
ղիւնէ ալմըշ տըր : Պէն տէ տէօնտիւմ , պէլլի ,
ճէհէննէմին տէ սօնու օլուր , էյէր ճէհէննէմ-
տէքի ճանլար՝ Ալլահա քիւֆր էթմէքտէն վաղ
կելիս , աղասլարընը սասլըր ըլա չէքիս , կիւնահ-
լարընը էօտէրլէրսէ , ճէհէննէմին տէ քէնտի
հագլարընա սօնու օլուր . նիճէ քի սսի մէլէք-
լէր՝ Ալլահըն մէսհինի քէստիլէրի անտէ , քէն-
տի հագլարընա՝ ճէննէթին սօնու օլմուշ տուր
տէտիմ :

Օպիր շէյթանլար սօհպէթ իմիղի կիւրիւ լթիւյէ
պօզուս , մէճլիտի տաղըթտըլար : Լաքին օ կիւն
ջօք շէյ տինլէտիմ . նախագամէան հերետիկոս-
լուղու փծաշուհուն նագլինէ զըտա օլմուշա ,
եկեղեցի դատապարտել էթմիշ իքէն , պուշլա-
րըն պէյնինտէ հալա ուղլափաուլըք թասլայան-
լար պիլէ՝ հիշ իսլափաուսէք էթմէյիս , պու հերե-
տիկոսլուղու դապուլ էտէյօրլար : Ինտան ճին-
սի հագլարընա՝ Մովսէսին նագլինտէ ջօք էքիլք
վար . Չինլէրլին , սլահ Արասլարըն իսթիտա-

սը նէտէն օլաուղունու սէօյլէմէղ . իւչ եիւզ
սէնէտէն պէրի պուղունան եէնի տիւնեաւոն
խապէր վէրմէղ . վէ պունըարըն թապիւածի,
շէբլի, վէ բէնկի հափքընտա պիր շէյ սէօյլէմէ,
տիւնի միւլէթլէրին ճիւլէսի հուհ նահապէ տին
էվլաալարը օլմատըղընա իսպաւթ թու. թայօրլար

Պունըարը սէօյլէմէքաէն մէրամ՝ աստուածա
շունչու եալան չըգարմագ արը, սու թու. ֆա
նընը ինքեար էթմէք իչին տիր . դիրա Ալլահն
ղազապը օ տէրէճէյէ վարտըղը՝ իշլէրինէ եարալ
ամագ : Ինանմագ իսթէմէղլէր : Պու մատոէ
տէ տէ սապըմ թիւքէնտի , պիր իքի ճէվապ
վէրէյիմ տէր իքէն , սօհպէթի ալոըրտըդ : Սու
թու. ֆանը հափքընտա պիր աղ միւղաքէրէ էթ
տիքտէն սօնըա , պունըարա տէօնտիւմ , պուն
ճա եիւքսէք վէ տէնիղտէն ուզագ տաղարըն
թէփէլէրինտէ՝ հալա թօփրաղըն ալթընտան՝
պազը թաշլանմըչ պաղըվար , վէ տէնիղ մէյ
վէլէրի չըգալօր , պունըարը օ եիւքսէքլէրէ
քիմ կէօթիւրմիւչ տէյի սօրաում : Պու հիք
մէթէ ճէվապ վէրմէլի եա . հէր պիրի ույար
ուլմագ՝ պիրէր շէյ սէօյլէտի . լաքին հիւ պի
րինին սէօյլէտիւի՝ մէճլիսի իշլամ էթմիշ տէլիլ
իքէն , վէ սէօյլէյէն պիլէ՝ քէնտի սէօյլէտիւնէ
աղը գանմըչ տէյիլ իքէն , հէվ պիր պիրինէ
էլ չալըպ , աֆէրիմ տէյօրլար :

Նիհայէթ պիրի տէօնտիւ , պու եաշատըղը
մըղ տիւնեանըն եիւվիւնիւ՝ պիր զաման տէնիլ
գասալամըչ լուր . սուլուն չալքանթըր վարա
կէլէ , տիպլինտէ թօրթու կիպի տոնրան գումու
թօփրաղ՝ եէր եէր եըվմըչ , պիրէր թէփէ եափ .

մըշ, շինտի պիզիմ տաղ տէտիլիմիզ՝ օնլար տըր.
 օ պալըգըլար, օ տէնիզ մէյվէլէրի, օ գոււմուն
 արասընտա պոււլունտուղունտան, օրալարտա
 թաշլանմըշ գալմըշ տէտի:

Պոււնա փէք չօդ. ճէվասըմ-վար ըսը, լաքին
 պէն սալթ շունլարը սօրսոււմ. իւչ պին սէնէ-
 տէն պէրի եազըլան թէվարիստէ՝ տէնիզին պու-
 հիւնէրի նիչին հիչ պիրինտէ զեքը օլունմուշ
 տէյլ. վէ պիզիմ կիւնիւմիւզտէ՝ պու տէնիզ
 նիչին պէօյլէ եէնի տաղլար եափմայօր. վէ տէ-
 նիզին գոււմուն՝ օ թէփէլէրէ չըգմըշ օլտուղու-
 նա ինանմադ իչին, հիչ օլմաղսա՝ տաղալարըն
 օ եիւքսէքիյէ չըգտըղընը՝ պիզ տէ պիր քերլւէ
 կէօրմէլի աէյլիմիլի: Օնտուն գաթի նազար,
 տաղլարըն տիպինտէ պոււնճա ինէր մաղարալար
 վար, քիմի տիւղ, քիմի եօգուշ, քիմի աէ գուլու
 կիտի չուգուր. պոււնլար նիճէ տօլմայըպ պու-
 հալտէ գալա պիլմիշ. վէ ճինսլէրի պիր պիրին-
 տէն պըր՝ տիւրլիւ թաշլար, մէրմէրլէր, վէ մա-
 տէնլէր, նասըլ օլմուշ. տէնիզին տիպինտէ գը-
 մըլտանմասը գօլայ՝ խաֆիֆ վէ թիւքէնմէզ պիր
 մոտէն մի վար ըմըշ քի. օ եիւքսէքլէրէ չըգմըշ.
 վէ նէ գոււվէթ իլէ՝ տէնիզտէ պիթէն օթլարա
 պէնզէմէզ՝ պոււնճա օթլար ալաճլար հասըլա
 կէթիրէ պիլմիշ տէտիմ:

Հէլէ իչէրինտէ պիր եօլու սէօյլէյէն պոււ-
 տոււմ. վէ ագըրտաշընա տէօնտիւ, օ սէնին տէ-
 տիլին վադըթ՝ գուշլար վէ գարատա կեզէն հայ-
 վանլար վէ ինսանլար նէրէտէ էյլէնիլ իմիշ տէյի
 սօրսու: Օնա տա տէօնտիւ, եա սէն օ եէնի
 դըսսը պիլմէզմիսին քի, ինսանլար եարատըլ-

մըշ տէյիլ . սուտան , եախօտ սուլուն (թօրթու-
սուՆտան հասըլ օլմուշ զանն օլունույօր տէյին-
ճէ , պագ շու (թապլաթին (թապսիրաթինէ տէ-
սիմ . պունճա սէնէտէն պէրի՝ սու էօյլէ գլար
օլմուշ . քի , պիր զաման պու եափարըլ մահսու-
լար՝ շիմաի հիշ եափմայօր . կեօրտիւլիւմիւզ
էօգ , նէ (թէվարիխտէ օգոււմուշուզ , նէ մասալ-
լարտա իշիթմիշիւզ տէյի ճէվապ վէրտիմ : Պու
իճատճը սախթէ Ֆէյլէսօֆ ադլընճա պունա
տա պիր քէվապ պուլտու . իհթիմայլ քի , օնլադ
սմկրա Ալլահ եարաթմըշ օլա , լաքին արադ
պինլէրճէ սէնէլէր կէջմիշ տիր տէյինճէ , եա
հօյլանլարը , ինսանլարը , նէպաթամը Ալլահ
եարաթմըշ օլաուլունա իլզամ օլույօրսան , տադ
լարը տա Ալլահ եարաթմըշ տէսէն տէ , պէյլէ
(թէմէլսիլ րապուլթ տադլ զիւլամլէրէ սափմատան
օլմազմը տէսիմ :

Պագարմ պու փէփէլէմէյէ պաշայրնճա , պէն
զայրէթէ կէլտիմ , պիր տահա սրգըլթըլտըմ :
Պու տէնիզլին տիպլինտէն չըփմըշ , տապլարը եափ-
մըշ տէտլյին շէյի Ալլահ մը եարաթմըշ . եա պու
սուլուշա գարըշըգ շէյի եարատա պիլտիքտէն
սնլրա , իքիսինի պիր պիլինտէն այրըրպ , քէնտի
հիքմէթը մուրատլյա՝ տէնիզլին ապըլըզ չալ-
գանթըլընա վէրտիլին սուրէթէ՝ Ալլահ քէնտի
նիլլին գօյամազ ըմըշ : Պու տադլարըն պինտը
Ալլահըն էպէտի հիքմէթի իլէ օլմուշ տէյի ի-
նանաճադըմըզա , տադլարըն չալգանթըլըն
տան րասթ կէլմիշ տէմէք՝ ազ շաշդընըգ տէյիլ
տիր : Եարատանըն էլինտէն հիշ պիր գուսուգ
շէյ չըփմազ իքէն , եարաթարըլ մախլուգամը

գօնորդութեամբ պէտքէն առաջ օվարար թէ
տարիք էթմէն մէյեր ահնիդին տալլալարնա՞
մը պէքէն մէյեր իմիշ. պէքէն րապու թապը գըյաւ
իլիտիլմիշ չէյ մի տիր ահտիմ:

Հէման էթմէն պիրի տաճա գալլալ, օ եւ
րապըմը միսիլուգաթըն քերէսթէսի՝ Ալա.
հըն քերտի զաթի կիպի էպէտի տիր, Շննդոց
քիթապընտա էջլէ հազըլը տըր տէյինճէ, պէն
տէօնտիւմ, Շննդոցուն նէրէսինտէ հազըլը տըր
տէյի ոօրտում: Խաթըրմա կեւմէզ տէտի. էջ.
լէ իսէ պու գըյապըրընըզ գարշըմաֆ իչին,
մէճիսինիլտէ նը քիթապըրտան սօհպէթ էթ.
մէտիլինիլէ փէք չօդ հաֆգըմըզ վար ըմըշ, զի.
րա իչինիլաէ աոտուածաշուշու պիլէ օգու.
մուշ աամա՛ հօգ տէտիմ:

Արտը սըրա պուշտան էտէպսիզ պիրի տա.
հա գալլալ, պիր Ֆէյլէսօֆլուգ տա օ եափտը:
Էյեր ալըն գուվլէթի՝ զաթինտէ հանըլըր, վէ
էէթիլմէզսէ, հանըլընը կեօսթէրմէյէ եինէ
քերտիտէն վայրիյէ միւհթաճ տէյիլ տիր տէյ.
ինճէ, հայ հայ՝ իքի կեօզիւ անա պիր աամա՛
հօլունու շաշըրընճա, շաշըրտըզ հօլու պու.
մալա էլէ միւհթաճ տէյիլ տէմէք կիպի տիր
տէտիմ: Տէօնտիւ, հօգ, հօգ, էջլէ տէյիլ տէ.
տի. նը հայրապետէրին վէ ճիւմլէ աոտուածա.
բանըրըն սէօզիւ տիւր. սուրը քիթապըրըն
սէջլէյիլէ էքսերիյեա թէշպիհ տիր, պէնղէթմէ
տիր, շննդիքի գըյապըրա գարշը՝ օնլարտան նէ
խապաթ տընա պիլըր քի, ալըմըզըն վէ հա.
սէլէրիմիդին կեօսթէրաիլի խապաթլարը չիւրիւ.
տէ տէյինճէ, պու միսիլլի րապու թապըլ լա.

գըրաւըրա գըզաւըր աւմա, եինէ քէնտիմի
զապթ էտիպ, տէօնտիւմ, մաշ-Ալահ չէլէպի,
սէն պու կէնճ եաշընտա պու հայրապետէրին
վէ ճիւմէ սասուռաճաբանըրն. քիթապըրնը
հէփ ահվը էթմիշ օլմալըսըն. էլլէրին ագալը
էլը սէնէ տէվամ էտիպ, պաշա չըգարուճաղը
չէյի՝ ոհն պէօյլէ ող վագըթաա՝ կիւղէլ թահ.
սիլ էթմիշին. անճագ օ տէտիյին հայրապետ.
լէր սասուռաճաբանըր հանկիլէր տիր, առա.
ըրնը պիլիքմիսին սէտիմ: Աալարըն ֆիքրիմէ
թուլթագ նէ՝ պիւլիւք իշ տիր տէյի ճէվապ վէ.
րինճէ, էյի. քի հիւ պիլինի թուլթամամըրն
տէտիմ:

Օնտան սէտիմի պիր աղ եիւքսէլթտիմ: Սուրբ
քիթապըրն սէօղիւ էքսէրիյեա պէնղէթմէ տիր,
թէշպիհտէն խպարէթ տիր տէյի սուրբ քիթապ.
լարը եալան չըգարան հաճնկի սուրբ հայրապետ
տիր, նաւըր սասուռաճաբան տըր տէյի հայգըր.
մաղա պաշաւում: Սուրբ քիթապըրտա օլան
թէվարիս վէ թէնպիհէրտէ՝ թէմսիլ թէշպիհ
եօգ սուր. իլլա հէփ Ալահըն պէյան էթտիլ
չէյլէր օլտուղունու ինանմալըղ. էյէր պիր զա.
տը վար ըսա, անճագ պու էաէսիլզ միւհիւ.
տիւլիւք տիւր: Օ նաղլ օլունան թէվարիսլէ.
րին չօղու՝ սօկրա օլաճագ չէյլէրին էօրնէյի խի
տէյի սուրբ հայրապետլէր իգրար էաէր. լաքին
նադլին սահիհ օլտուղունու ինքեար էթտիլքլէրի
եօգ. հաթթա օ նադիլլէրին սահիհ օլտուղու.
նու իգրար էթմէսէլէր, սօկրաքի օլան չէյլէրին
էօրնէքլէրի՝ օլտուղունու՝ պուլուպ չըգարա.
մաղաւարտը տէտիմ:

Մանա կեօթիւրիւր թէմսիւ՝ ֆագաթ մար-
գարէլէրին սէօյլէտիյի տիր քի , լուղաթ մանա-
սը աղաշըմաղ. եօգսա նագլըաթ հէփ սահիհ
տիր . օնլարը մասալ եէրինէ գօմագ՝ սալթ է-
տէսիղլիք տիր : Օնտան սօկրա զէմանէնին
գըլասլարընա գարշը՝ սուրք քիթապլարտան իս-
պաթ ալընմազ տէրսէն , սէնին գըլաս տէտիյին՝
ինան ֆիքրի տիր . լաքին սուրք քիթապլարտա
օլանը՝ Ալլահ պէյան էթմիշ , իսպաթ օլմուշ իս-
պաթլար տըր : Պուռուռն իչին տիր քի , գըլաս-
լար իճատ էտէնլէր՝ սուրք քիթապլարա զըտ
չէյ սէօյլէմէմէյէ ոլադմըշլար , էախօտ սուրք քի-
թապլարտա քէնտի գըլասլարընա զըտ չէյ օլմա-
տըլընը թաստիգ էթմէյէ չալըշմըշլար : Լաքին
սիլին մէճլիսինիզտէ՝ սուրք քիթապլարը մա-
սալ մէճմասսը նագարըլս պագայօրուռնուզ :

Կէլէլիմ սէնին սօհպէթինին սօն փարշասընա .
սէն տէյօրուռն քի , ապըմըղըն վէ հասսէլէրի-
միլին կեօթէրտիյի իսպաթլարը չիւրիւթմէյէ՝
սուրք քիթապլարտա իսպաթ պուլունմաղ . սէն
լաքըրտընն սօնուռնու տիւշիւնմէտէն՝ աղզընա
կէլէնի սէօյլէյօրսուռն : Հասսէլէրին տույտուղու
չէյտէ՝ ապըլա հիդմէթ գալմաղ . հասսէլէր՝ ա-
չիքէար օլան չէյի կեօրիւր տույար . ագըլ կեօ-
րիւնմէյէն չէյլէրի՝ թախմին իլէ պուլուր . չէօյ-
լէ քի հասսէլէր՝ ըսրճաղը՝ սօուղու , փէքի՝
էըմաղը , թաթըլը՝ թաթսըզը , փարլաղը՝ տու-
նուղու , վէ զայրի հալէրի տույտուղու եէրտէ ,
աղըն եօրուլմասը նաֆիլէ օլուր : Օնա գարշը-
լը՝ աղըն խապէր վէրտիյի չէյ՝ պէսպէլլէ հաս-
սէլէրին տույամատըլը տըր : Իմտի սէն գըլաս

տէտխին զաման՝ հէր քես ագլըն կեօսթէրտի
զեւիւմիւ անլար . օրատա հասսէլէրին կեօրիւպ
խապէր վէրմէսի եօգ . էօյլէ իսէ զէմանէնին
գլլապլարըն ճասսէլէր իսպաթ էտէր , վէ պու
խապաթլար աստուածաշունչուն իսպաթլարըն
տան իւսթիւն տիւր տէմէք՝ լապուլթապը լա
գըլլու տըր : Պու սուրէթտէ սէնին գըլաս տէ
տխին՝ սալթ ագըլ գուլվէթինէ տայանընճա ,
տուր պոգալըմ , ինսան ագլը սուրք քիթապա
ըն չիւրիւտէ պիւր տէյէն պուլունճուր մու տէ
տիւմ :

Պուսուն աղզընը գալիատըմ ամմա , էօթէ
տէն պիւր տաճա զուհուր էթտի . մէյէր Ալլաճ
տիւնեայը եարաթտըգտան սօնրա , ինսանլարն
թէֆթիչինէ պրագմըլ ըմիշ . թապիաթին գա
ըլլաք մատտէլէրինի արաշթըլուրըն եէրտէ՝ նք
քիթապլարա մուրաճաթ էթմէք , վէ տինէ
գարշը տըր տէյէրէք՝ էլին գըլապըն չիւրիւթ
մէք՝ պիւր ալիւմ ֆէյլէսօֆա եագըշըր շէյ տէյիւ
իմիշ : Պուսա տէօնտիւմ , ճանընը տէվէրսէն , շու
ալիւմ ֆէյլէսօֆ տէտխին նէրէտէ տիւր , տիւն
եայէ . կեւմիշ մի տիւր տէյի սօրտում . զիւրա պէ
նիւմ պիւտխիւմտէ՝ տիւնեայէ հէր գաչ ֆէյլէ
սօֆ կեւմիշ իսէ , օ գաուտը տա օնլարա գարըն
սէյլէյէնլէր կեւմիշ տէտիւմ :

Ալլաճ տիւնեայը եարաթտըգտան սօնրա ,
ինսանլարն թէֆթիչինէ պրագմըլ , եալան տէյ
իւ (Ժողովք . 11) . լաքին քենտիւնին պիղէ պէյան
էթմէտխին շէյլէրի պրագմըլ . եօգսա եէրի , կէյիւ
էըլտըղլարը , ինսանլարը , հայլմանաթը , վէ ճիւմ
լէ մախլուգաթը քենտի եարաթմըլ օլտուլու .

նու աստուածաշունչտա պէյան էթտիքտէն
սոկրա , պունլար քենտի քենտիյէ մի օլմուշ ,
րամ մը կելմիշ , եօգտա էպէտի մի իմիշ տէյի
քենտի ագլընլա՝ տինտիզ փուծփէրէսթ կիսի՝
Ալլահըն հագ քէլամընը մուպահէսէյէ գօյա սիւ
լի մի իտին : Ալլահըն պէյան էթտիյի շէյի թէֆ-
թիշ էյլէ , մանի տէյիլ . լաքին տին սէնին ագ-
լընտ սրղաճագ շէյ օլմատըղընը փէք աշիքտար
պէյան էթմիշ տիր . տինի թէֆթիշ էթմէյէ
տուրուպ տա , չիւրիւթմէք գաստընտա օլմա :
Էլին գըյասընը չիւրիւթմէք՝ տիր ալիմ՝ ֆէյլէ-
սփա ետգըշըր շէյ տէյիլ խէ , Ալլահըն էմրի՝
էլին գըյասը գատտար եօգ մու տուր քի . սիզ
չիւրիւթմէսինի քենտինիզէ եագըլթըրըյօրսու-
նուշ տէտիմ :

Ալլահըն եարաթաղըր շէյլէրի թէֆթիշ էյլէ ,
լաքին էմրինէ իթաաթտէն չըգմա . գուտրէթի-
նի հիքմէթինի թտնը , վէ էթտիյին թէֆթիշի՝
Ալլահըն իզզէթինէ վէ մէրհամէթինէ չիւքիւրլէր
էթմէք իչին էյլէ . եօգտա քենտի ագլընը Ալլահըն
քէլամընա գարշըր գօյուպ տա , հագգըր ինքտար
էթմէ : Էյէր աստուածաշունչտա թէֆթիշէ
կիրէճէք շէյ օլսա , իչինտէ եագըրը օլան մատ-
տէլէրին քիտի կերչէք քիտի ետլան օլմագ իգ-
թիզա էտէր . օ սուրէթտէ նէ շէյէ ինանաճա-
ղմըղը պիլմէզ օլուրտուգ . հէր քես պէյէնտիյի
շէյէ ինանըր , պէյէնմէտիյինէ մատալ տըր տէր
իտի տէտիմ :

Պու ճիւմէ իլէ աստուածաշունչու օգույան
լարը վար , պիլիլիմ . լաքին օգուտուգլարը շէյ-
տէն քենտի զիւրմլէրինէ ույտուրաճագ պիր

փարչա չըգարմագ իչին օգուրլար , վէ մուան .
 նիտ եահուտիւէր կիպլի՝ օգուտուգլարը մաստե .
 նին իւքինի ոօնուհու պրագըպ , օրթա եերին .
 տէն՝ քենաի իչէրինէ եարայաճագ պիր լաղըր .
 աը չըգարըրլար տա , պաղը ագլը եէթիշմէյէն
 շտգընլարը՝ օ թէւպիսլիքլէր իլէ իլլամ եթմէք
 իսթէրլէր : Միսալ , ժողովող . քիթապընըն իւ
 չիւնճիւ պասպինտէ՝ Սողոմոն իմաստուն տէր ի
 միշ . քի , « ինսանըն տա էօլիւմիւ հայվանլար կի
 պի տիր , վէ իքիսինին տէ հալի պիր տիր . ին
 սան նասըլ էօլիւսէ , օպիրլէր տէ էօյլէ էօլիւր .
 հէփիսի պիր տիրլիւ նէֆէս ալըր , վէ ինսա
 նըն հայվանտան զիյատէ հիչ պիր շէլի եօգ ,
 հէփ հիչ օլմաղա միւպլթէլա տըր : Վէ հէփիսի
 պիր եէրէ տողու ըհվան տըր . թօփրագտան
 եափըրմըլ , թէքրար թօփրալտ տէօնէրլէր : Վիմ
 պիւրի քի , պէնի Ատէմին ըուհու եուգարը չը
 գար , հայվանլարըն ըուհու աշաղա էնէրոտէ .
 տիլինի եգպէր էթմիչէր , ինսանը հայվանա պէն
 զէթմէյէ պու սէօզլէրի իսպաթ թու թմուչլար :

Իլպէթտէ , պու սէօզլէրի պէօյլէ չըպլագ
 սէօյլէյինճէ , վէ ճանըն էօլմէզ օլտուլունու
 ինքեար էտիպ , եախօտ Ալլահ տիւնեայէ մու
 գայէէտ տէյիլ տէյի՝ տինսիզլիք Ֆիքրի իլէ ան
 լայընճա , Սողոմոն իմաստուն ճանըն էօլմէսինի
 թատիգ էտիպ , ինսանըն ճանընը հայվանըն
 ճանընա պէնզէտիր . վէ քիչի՝ եաշամագտան
 գալորգլայի , ճանը հիչ օլուր . վէ թէնի թօփ
 րաղա թէպտիլ օլուր կիպի անլալըլըր : Պու մէզ
 հէպսիզլէր . քենտիլէրինի ալտաթտըգտան ոօյլա ,
 էլէրի տէ էօյլէ ալտաթմագ իսթէրլէր : Պու

տիւնեատէն սօնրա, հիջ պիր ումաճադ գօր-
դաճադ շէյ եօգ տէրէր. վէ տիւնեանըն էն ա-
լիմ առամլարը տա քենտի զիւլմէրինտէ տիր
տէյի էօյիւնիւրէր : Պու խիւլէա իլէ՝ հէր պէա
ամէլ իրթիքեապ էտիպ, գօրդուլու, ինսաֆը,
վէ զիւմէթի գալարըրա, էթմէտիքէրի եարա-
մաղլըգ գալմաղ. ֆադաթ իատիշահըն խըշ-
մընսան գօրդարլար, օնտան տա գաչա պիլէ-
ճէրէրինի՝ ադըլարը քեոտիքաէն սօնրա, հիջ
պիր ալապլըգտան կերի տուրաճադլարը եօգ :

Եա Սոզոմոն իմաստուն՝ պու էօմիւրտէն
սօնրա հիջ պիր շէյ եօգ, թէն էօլտիւքաէն սօնրա՝
ճանտա հիջ օլուր իթիգաաղնտա օլսայտը, հէր
եաղուլը շէյտէ Ալլահ գօրդուսունու, Ալլա-
հըն էմրինէ իթաաթ էթմէյի թէնպիհ էտէր մի
խտի. կիւնահտան գաչըպ, խայր ամէլ իշէմէյի
նտիհաթ էտէր մի խտի : Հաթթա ճիւմլէտէն
գաթի նազար՝ Ժողովող քիթապընը «Հէր շէյ
պօշ տուր, պօշուն պօշու տուր» տէյերէք պաշ-
լար, վէ Ալլահըն վարլըլը, վէ ճանըն էօլմէղ օլ-
մաը հագդընտա գաթը չօդ շէյ սէյլէտիքտէն
սօնրա՝ Ալլահտան գօրդ, թէնպիհէրինի թուլթ,
զիրա պիւլթիւն ինսանլըգ պու տուր : Հէր նէ
օլսա՝ իսթէր էյի, իսթէր ֆէնա, հէր թագսի-
րաթ իշին Ալլահ քենտի հուզուրունա կեթիւ-
տիր » տէյերէք պիթիրիր :

Պունլարը պէօյլէ եաղան առամ՝ ինսանըն
հայվանտան զկատէ շէյի եօգ տէր մի : Ժողո-
վող քիթապընը պիւլթիւն օգուսալար, հէր
սաթըրը՝ քենտի զիւլմէրինէ զըտ խոպաթլար
արը : Ճիւմլէ տէն զկատէ իւշիւնճիւ սլտպըն-

տա՛ն Ալլահ սալիհին տէ կիւնահ բեարըն տա չէ.
րիաթինի ֆաալ էտէճէք տիր. հէր շէյին վազ.
թի օ զաման սըր ր տէսլիննի նէ՞ անկարար: Աւ.
լա՛հ ինսանլարըն շէրիաթինի կէօրէճէյինէ Սո.
ղոմնն իմաստուն ինանլրոսյտը, էլպէթաէ ին.
սան էօլտիւքտէն սօկրա կէօրէճէյինէ ինանլր.
տը . (թէն էօլտիւքտէն սօկրա, Ճան տա հիչ օ.
լաճաղընա ինանսա, պու շէրիաթա հիչ ինան.
մամալըյաը . վէ պապ. քի, եինէ օ պապաէ՞ տիւն.
եաուէ հէր շէյին վազթի վար տէյի՝ տօլմայը,
էօլմէյի, տիքմէյի, սիւչմէյի, եափմայը, պօղմայը,
աղլամայը կիւլմէյի . վէ տիւնեանըն հէր հալինի
սէօյլէսիքտէն սօկրա, շէրիաթա կէլըր . եանի,
ինսանըն էպէտիլլէէ կիրտլի վազթի սէօյլէյիպ,
հէր շէյին վազթի օ զաման սըր տէր, եանի,
ուահի՛հ զաման, աղիւմ զաման, էլպէմ զաման
օ զաման սըր տէմէք խթէր :

Ինսան տա հայլսն կիպի էօլիւր . պէլի. էօ.
լիւր աւմա, (թէնի էօլիւր . լաքին սալիհին տէ
կիւնահ բեարըն տա եիւղիւնէ հիւքմ էթմէյէ՝
ինսանըն կերիտէ պիր շէյի գալմալը . իլթէ օ շէյ
պու միւլհիւտիւլէրին ինքեար էթտիլի էօլմէղ
Ճան սըր: Ճան հիչ օլտուգտան սօկրա, օ հէր
շէյին վազթի տէսլի նէ՞ զաման սըր: Կէօր.
տիւն միւ ճանըն էօլմէղլլիլինի ինքեար էտէնլէ.
րին իսպաթլարը նէ գատար գալի տիր: Պու
միսիլլի՝ պաշը գուլլուղու քեսիք իսպաթլար
ըլա, Ալլահը ինքեար էանլէր տէ աստուածա.
շունչտան իսպաթլար կէթիւրէ պիլիլլէր . միսալ
Սաղմոսա (ծք. 1.) Ալլահ էօգ տուր տէր.
պէլի, լաքին իլէրիսինաէ օլան ըլա կերիտէ օ.

լանը պէրապէր օգուրսան, մանա տէյիշլըրի՝ Ահ-
մադ, քէնտի գալսինտէն՝ Ալլահ հօդ տուր աէ-
աիւ Պօղուլուս, եարամալը գլարընտա մէքրուհ
օլտուլար. էյիլէք էտէն եօգո. պու պէյլէ օ-
գունտուգաա՝ Դաւիթ մարդարէ՝ Ալլահ հօգ
տուր աէմիշ անլաշըմաղ զանն էտէրիմ:

Լաքին պու միւֆսիտէր՝ քէնտի զիւլմէրի-
րի թատտիգ էթմէք իշին. իտյր. պէտիուլա-
րընա րուխսաթ վէրիպ, հէվէս էթաիքլէրի հայ-
վանըլա մէթանէթ վէրմէք իշին, զիմէթլէրի-
նի պաթըրըպ, ագըլարըն էյլէ քէօրլէրլէր
քի, քէնտի զիւլմէրինէ գարջը օլան մատտէ-
լէրաէն՝ թէլսիսլէյ իլէ իսպաթ կէթրիմէք իս-
թէրլէր, հիշ ութանմալար: Պու միսիլլի զէ-
հիրլի երլանլար՝ սուրք քիթապլարըն՝ պազէն
գաովաֆլըղըն էտէրլէր: Լաքին օ քէոքին ա-
գըլարըլա գուլանտըլարը գալսազանըգտա
ջօլփա օլտուգլարըն՝ օ պէյէնմէտիքլէրի կէվ-
շէք ագըլլը ատամլար՝ չափուգ զահիրէ չըգարըր:

Հէլէ տուր, տահա նէլէրիմ վար: Մէյէր
աստուածաշունչու չօճուգլարըն գարըլարըն
էլինէ վէրմէք ճաիղ տէյիլ իմիշ. զիրա աստուա-
ծաշունչուն աիւնէկվի թէվարիսլէր իլէ միւնա-
սիպէթի օլտուլունտան, օնու օգուլան ասա-
մըն՝ պէրիքիլէրէ տէ աշնալըղը օլմադ իպթիզա
էտէր իմիշ. օնտան գաթի նազար՝ սուրք հայր-
լար տէրլէր իմիշ քի, աստուածաշունչուն ան-
լաշըմասը չէթին տիր, օնու օգուլան ասամ՝
թէքմիլ անլամապ իշին՝ իլմի հիքմէթ պիլմէլի,
իլմի քէլտմ պիլմէլի, իլմի արղա վէ նիւճումա
պիլէ աշնալըղը օլմալը. զիրա աստուածաշունչ-

չու տին մատտէլէրինտէ անլամագ քօլայ տէյիլ
խսէ, թէվարիս վէ հիքմէ թ վէ թապիւթ հագ-
գընտա եազըլանը անլամագ նէ դատար կիւձ
օլուր: Վէ կի կտակարանը սիր պիրինէ բու-
պար էտէ պիլմէք իչին, փէք ալիմ աստուածա-
բան օլմալլըմը, եօգաս Ֆախտէտէն զնյատէ
զարարը օլուր ումուշ: Լուծէր կիպի, Ծուբնիկ
լիոս կիպի հերետիկոսար՝ եկեղեցիներն պիւյիւք
լիւյիւնէ գարը՝ աստուածաշունչ էլլէրինտէ՝
զորպայէ չըգմըշար: Աստուածաշունչու օգու-
ան ասամ՝ ճնար կիպի օլմամագ իչին՝ իֆրաթ
ալիմ օլմալլըմը հատտէն աշըրը սուրբ օլմա-
լլըմը, վէ մէշքի թէճրիւպէսի քեմալտէ օլ-
մալլըմը:

Կեօրտինն միւ, սիյանէթ եիւզիւնտէն խլյա
նէ նասըլ օլուր. սուրբ քիթապլարը՝ կըրամ
սուրէթի իլէ իպթալ էթմէք նասըլ օլուր: Պու
նոսիհաթլէրտէն մերամ՝ էվլէլա, աստուածա-
շունչու քիմսէ էլլինէ ալմասըն, քիմսէ օգու-
մասըն քի, ճահիլ խալք՝ տինինտէ կեվէք օլ-
սուն. սանիյա, պու թէլպիւլէր սէօյլէալքէրի
եալանը՝ սահիհ տէյի աճէմի խալքա եուծտու-
րա սիլանըլէր. սալիսա, տինիմիզին թէմէլի սիր
գարըլըգ էսրար ալըր, եանի, ինանըլմաղ շէյլըր
աիր տէյի՝ խալքըն Ֆիքրինի թաղ լիթ էթսիլէր:

Աստուածաշունչուն տիննէվի թէվարիս-
լէր իլէ նէ միւնասիպէթի վար. աստուածա-
շունչտա տիննէվի թէվարիսլէր վար ըսա տա,
Ալլահն հիքմէթինի գուարէթինի՝ ինսանա
պէյան էթմէք իչին տիր. տիննէվի թէվարիս-
լէրէ էթսիլքէրի կիպի՝ նագլ օլունան վագտ

էրին կիւնիւնիւ սաաթինի պուլմագ խոտլա-
սընսա՝ ճիւղո ճիւղ քիթասլար տօլտուրուպ ,
պիհուաէ մոլպահէսէլէր իւն նիզալէշմէք իչին
տէյիւ արիւ: Տիւնեհվի թէվարիխէրի եաղանլար՝
պիր պիրլէրինին եակլըշընը պուլուպ , եաղարգ-
լարընըն չօղու եալան օլտուղու աշիքէար իքեն ,
տօղըույու անլամագ իչին՝ եալանըմը օգումագ
իգթիզա էտէր իմիշ:

Աստուածաշունչու անլամագ նիչին չէթին
օլույօր , անլաշըլմաղ նէ՝ շէյի վար : Թէվարիխէ
տարի օլան՝ էօյլէ աշիքէար եաղըլըշ տըր քի ,
հանկի չօճուգ օգուստ անլար . նէ ֆէյլէսօֆ
օլմալա միւհթաճ տըր , նէ աստուածաբան: Աւ-
լահըն թէնպիհէրի՝ հիչ թէֆթիշ էտէճէք րու-
պար էտէճէք շէյ տէյիւ , իսթէր ֆէյլէսօֆ օլ-
սուն իսթէր աստուածաբան՝ սալթ իճրասընտ
պօրճըու տուր : Եահուաթի միլլէթինին տէվլէթ
վէ իսպտէթ գանուըրարլըսա , շիմաթի օնլար
պսթթալ տըր , պիր քրիսթիյանա հիչ լաղըմ
տէյիւ: Աստուէ տարի օլան հասիհաթլէրի՝ էյէր
իլթի քէլամ՝ աէյի էօյիւնտիւքլէրի թէլպիսլիք-
լէր իւն՝ քենաթի հայվանի՝ նէֆսլէրինէ ույտու-
րաճագլարսա , օ հիչ օլմաղ . զիրա օնլար վիէք
աշիքէար եաղըլը տըր . հէր նէ եանա գաջա-
լար , զիմէթլէրինի պասթըրաճագ ֆէթվա
պուլուպ , գալսլէրինի բահաթ էտէմէղլէր: Մար-
գարէուլթիւնլարը տէրսէն , օնլար սօկրա օլա-
ճագ շէյլէրին՝ փիշին խապէրի իտի , օնլարըն
իճրասընը կեօրիւպ ինտնանլար՝ նէ թէֆթիշ
էթմէյէ միւհթաճ տըր , նէ լուպար էթմէյէ . իւ-
լա պու սախթէ ֆէյլէսօֆլար կիպի՝ իրստէթ :

լերի իլէ քեօր օլուպ , կեօրմէք իսթէմէյէնլէր՝
նէ փերկէլէ վուրսալար պուլա պիլըրլէր , նէ
տիրպին իլէ պագաալար կեօրէ պիլըրլէր :

Տին մատտէլէրինտէ աստուածաշունչու ակ-
լամագ գօլայ տէյիլ իսէ տէյօրլար , գօլայ օլմա
տըլընտան մնտա , ակլաշըլմազ շէյ տիր . զերս
տին մատտէլէրի՝ թապիսթին գուտրէթինտէն
աշըր՝ Ալլահն սըրլարը տըր . Ալլահն պիզէ
էմրի՝ օնլարը ակլամագ տէյիլ , ինտնմագ աըր :
Էյէր պիլ ասլթ ագըմըզըն եէթիշտի շէյէ ի .
նանտաճագ օլսագ , հիշ պիր շէյէ ինտնմագտըր ,
վէ էյէր տին մատտէլէրի՝ ինտան ագըլլա ակ-
լաշըրը շէյլէր օլսա , Ալլահն սըրըր օլմագոր :

Օնտան սօնլա էսքի կտակարան ըլա եէնի կը
տոսկարանը պիր պիրինէ րուպար էթմէք նասի
հաթի՝ պիր ինճէ զէհլը տիր քի , իքի կտակա-
րան պիր պիրինէ ույմազ , եախստ պիր պիրինէ
զըսա տըր , վէլ-հասըլ իքիտի տէ եալան տըրտէ
մէք իսթէրլէր :

Պուլթէլպիսիքլէրի եուլթուրմազա իսպաթ-
լարը տա վար . սուրբ հայրլար սէյլէր իմիշ :
Սուրբ հայրլարըն քիթապլարընտ պէնիմ պիր
ազ աշնալըզըմ վտր , պու նասիհաթլարը հիշ
պիրինտէ րասթ կէլմէտիմ . պուլնլար օ քիթապ-
լարը հլէրինէ ալտըգլարը եօգ . պու նասիհաթ-
լէրի նէրէտէ օգուլմուշար : Օգուտուգլարը քի
թապլարըն պիլէ մէֆհուլմուշու ակլայաւայան
ատաւլար՝ օգուլմաուրդլարը քիթապլարտան նիթ
ճէ խտսէր վէրէ պիլըյօրլար : Լուլթէրին ,
Ծուլինկիոսուլն թէվարիսիսի տէֆաթլէ տէվը
էթմիլէր իքեն , զօրպալըգլարը՝ եկէղէյինին

պիւղեւբլիցիւնէ մի գարշաւաւոր, եօգոս տին
մատտէլերինէ, վէ խուսուսա սուրբ խորհուրդ-
լարա՝ մը գարշաւաւոր ֆարգէտէմէյէն առամլար՝
ուղղապիտուլարը սխանէթ էթմէք իչին, օգու-
մատըղարը քիթապլարտան խապէր ալըպ, սիր
գօլայ եօլ սալըք վէրիւօրլար. եանի, ասուուս-
ծաշունչու օգուլյան առամ՝ հերեափկուլուլա
տիւշմէմէք իչին՝ իֆրաթ ալիմ օլմալը, հա-
տէն զլյատէ սուրբ օլմալը, վէ մէշգի թէճրիւ-
պէսի քեմալտէ օլմալը:

Խայալ էյլէ պիր քերրէ. քիշի քրիւթլյան-
լըը էօյրէնիպ, Ալլահըն էմրինի իճրա էթմէք
իչին, տիւնեատէ նէ գատար իլիմ վար ըսա՝
հէփսինի էօյրէնմէլի, վէ քեմալ մէրթէպէ
մէշգ, վէ թէճրիւպէ քեսպ էթմէլի քի, հէր
քեսին էօմրիւ ե էթիշէճէք հիզմէթ տէյիլ տիր:
Օնտան մատա հաստէն զլյատէ սուրբ օլմալը-
մըլ: Պու նէրէտէ. սուրբըլուլուն թէմէլի կեօ-
նիւլ ալըաղըլըյոսա, քենուլի սուրբ եերինէ
գօյան առամ՝ եա տէլի տիր, եա ֆօտուլ:

Կեօրափն միւ սուրբ քիթապլարը օգումագ-
տան խալգը սուլթմագ նիճէ օլուր. սագայէլ
տիվան գուրոս, էն քեսքին աղըլը շէյթան-
լարը պաշընա պիրիթիւրսէ, սուրբ տինիմիլի
չիւրիւթմէյէ՝ պու քեսքին աղըլը ֆէյլէսօֆ-
լարտան զլյատէ՝ նէ թէտպիր գուրա պիլըրտի:

Պունլար ֆէյլէսօֆըւգ թասլարլար, իլիմ
սարըլք սաթարլար հա: Պունճա փութփերէսթ
ֆէյլէսօֆլար պիլէ՝ եարատան Ալլահը թանը-
մաղ իքեն, հաստէսիզ փութլարընա օլուլն՝ ի-
թիսար էտէրէր թափընըրլար ըող. վէ ինսանը

Հայրանտան ֆարգ. էթտիրմէք իշին, իւրի էտէս
վազ էտէրէր իտի. վէ ճահո ու զայրէթէրի՝
ճահիլ խալգը թէրպիյէ էթմէք իտի : Պուշնար
պիղ օ ֆէյլէսօֆլարըն չըրադլարըրզ տէտիք
էրի եէրտէ, ինսանը Հայվանա պէնդէթմէք ի
շին, վէ Հայվանտան պէթէր էթմէք իշին, խալ
գը թէրպիյէտէն չըգարմաղա գաստ էտէյօրլար
Եարատան Ալլահը ինքեարէ մէճալէրի եօղ ի
քէն, Հայվանլարըն էն մոլրոարը՝ տօմուզ կիսի
շիւք իշինտէ՝ ըահաթ եիւրէյ իլէ չալգանա պիլ
մէք իշին, գալպէրինին զիմէթինէ նիսպէթ
սուրք քիթապլարը եալան չըգարըպ, Ալլահը
տա ինքեար էտէրլէր, կէօսթէրտիսի միւճիղաթ
լարը տա : Վէ հերետիկոս տէյի զէմի՝ էթտիք
էրի միլէթէրին՝ սէյլէմէյէ ութանսըղը եա
լանլարը թէլպիտիքէրի՝ պուշնար ութանմա
տան իրթիքեապ էտիպ սէյլէրէր :

Ֆէյլէսօֆ պէյլէ՞ մի օլուր. իլիմտարըդ պէյ
լէ՞ մի օլուր. տինի մէղճէպի չիւրիւթմէք իշին,
եալանը իրթիքեապ էտէն՝ նէնի՞ն ալէմի տիր.
ինսանը Հայվանա պէնդէթմէք իշին, թէլպիտիք
հիլէպազըդ մէզգ էտէն առամ՝ նէնի՞ն ֆէյլէ
սօֆու օլուր : Ֆէյլէսօֆ տէյիլ, թէլպիտ միւղէ
վիր տիրէր . իլիմտար տէյիլ հիլէքեար սորլար :
Պու իւնվանը իտիմէր իլէ շէյթանա փէյրէվ
տէյիլ, իլլա փէշրէվ օլմուշար, օ քէսքին ա
գըլարընլա կէվէք ագըլարը պարտըպ, շէյթա
նա հիլմէթ պրադմայօրլար :

Լաքին պու ագըլարընըն քէսքինլիսի չօգ
տիւրմէյօր, օ ինքեար էթտիքէրի տիւրէթէ ետգ
լաշտըդլարընըն ալլատըդլարը պիրէ, պէյէնմէ :

տիբէրի կեվէք ագըլարտան չօդ զնյատէ կեվ
չէօր. շէօյէ քի պաղըլար քենտիւրինի զապթ
էտեմէյիպ, տման տէյերէք չարէ արայօրլար :
Հաթթա պուռնլարն պիր փէք մուաննիտինի
կէօրալիւմ, աննընտաքի մեռոնու պիւէ սիւմիշ
իքէն, թառնտան վուրուլմուշ. քենտի հէքիւմ
օլմալա, էօլէճէյին անլալապ, աղլայարագ քի-
լիսէյէ սէյիրթաի, վէ կեօզ եաշըլա խոստովա-
նանք օլուպ, եկեղեցի խորհուրդլարնըն հէ-
փիսինի ալտը, էօյէ էօլաիւ : Լաքին հէփսինէ
էօյէ օլմայօր. պու ինտան զաիֆլիյի տիր, էօ-
լիւմ գօրգուուու՝ ինտանտ հէր թարաֆտան
չարէ արատըր տէյերէք, եա քենտի գալպէրի-
նին իսթիրապընը պասթըրըպ, ինտա էտիպ տու-
րույօրլար, եա ագըլտաշլարը օլանլար՝ զայրէթ
վէրիպ, սաղ լըզընտա մաիլ օլոռուղու հայվան-
լըղը՝ էօլիւմ սաաթինտէ տէ զօր ուլա իճրա
էթտիրկօրլար :

Պէլի պիրատէր, քեօթիւլէրին քեօթիւլիւլայ.
իւնաէն պիղ էյի իսլրէթ ալալմ. օնլարն ագ-
լը իսթէր քեպքին օլտուն, իսթէր կեվէք, պիղ
քենտի ագլմըղը Ալահըն էմրինէ ույտուրա-
լմ, սահիհ ֆէյլէսօֆլուգ օ տուր. զիրա աա-
տուածաբանու թիւնտա եալան օլան՝ ֆէյլէսօֆ-
լուգտա սահիհ օլամազ : Պիղ պու կեվէք ագ-
լմըղըն եէթիշէ պիլտիյի՝ տիւնեանըն շէյլէրինի
թէֆթիշ էտէլիւմ. օնու տա եարատան Ալա-
հըն հիքմէթինի պիւյիւքլիւյիւնիւ թանըմագ ի-
ջին օլտուն : Պէօյէ էտէրսէք, օգուտուղումուշ
իլիւ՝ սինիմիղ օլուր : Պու էտէպիզլէրին իլմի՝
Պօլոս առաքեալըն Բօմալըլարա տէտիյի թէն

իւր տիր քի, Ալլահա խառնմ տիր, զիրա էմ
րինէ ի թաաթի եօգ : Պիզ Ֆադաթ առաքեա
լըն վերտին նասիհաթի թուլալում, իգթիզա
էտէնտէն զիստէ պիլմէյէ հէվէս էթմէյէլիմ,
իլլա լազում օլտուղու գատար պիլէլիմ :

Անճադ թապիլաթի թէֆթիշ էտէնէրին հէր
սայըդլատըղըն տինլէյէլիմ, ագլէ եագըն օլան
լարը՝ պէջլէ պիր գըլաս սըր տէյի գապուլ է
տէլիմ. վէ պիլզ տէ քէնտի ագըմըզա կէօրէ
գըլասլար գուրալում : Վէլ-հասըլ էլէր իլէ պէ
րասէր՝ պիզ տէ եէլքէն էտիպ, տէրեայէ չը
գալում. լաքին էլէր էնկինէ չըգայօր տէյի՝ պիլզ
տէ տին գըլասընտան այրըլըպ, փուսուլամըզ
չաշըրմայալում. սնկրա եօլ պուլամայըզ, տէր
եալէրին օրթասընտա զարգ օլուր կիտէրիզ :

Պու մէթթուպուլու օգուլմաղա սէն պիր ազ
սըզընթըլ չէքտին ամմա, պէնիմ կիպի պիր տօս
թու տա պիր միգտար սըզընթըլտան գուրթար
մաղա եարտըմ էթտին, զիրա պիր ազ աթէլի
մի տէօթիւպ՝ սաֆրամը պասթըրտում : Վէ պու
մէրագըմը իֆատէ էտէճէք պուլնճա տօսթա
լում ալասընտա՝ սէնի ինթիխտպ էթտինիմ՝ սս
նա օլան մուհասպէթիմէ պիր սահիհ իսպսթ
տըլ :

ՀԻՓ ԻՅԻ ԱՏԱՄ

Պէնիմ օղորմ,

() սիգինն ահապարհընդը՝ խալգ էյի առամ
պէլլիլէմիշ իքէն, խըրսըղլըղըլա թուլթուլտու-
ղունա շաշայօրսուն և աճըրլմ սէնի. սէն տահա
ջօճուգ սուն, տիւնեայը պիլմէլսին. ինշա Աւ-
լաճ հօմրինն օղուրսա, պէյլէլէրին տահա սիւր-
լիւլէրին կեօրիւրսին : Պու էյի առամ շէօհ-
րէթի պիր պօշ լադըրտը աըր քի, քիշինին մէշ-
րէպի հադգընա տէյիլ, իլլա գըլաֆէթի հադ-
գընա գուլլանըրը :

Խալգ պու շէօհրէթի՝ ըասթ կեւոյի առա-
մա ճէօմէրտ ճէօմէրտ վէրիւր, վէ հաինմէսի փէք
գօլայ տըր. եիւզտէն պիր ազ կեօաթէրիշ, եա-
լան կերչէք՝ պիր միգտար տիւնեալըգ օլտուգ-
սուն սօնրա, տէքքեար օլան առէթլէրէ ույուպ,
գումար, զինա, եէյիպ իչմէք, վէ չօգլարլն պէյ-
էնտլի քիւլլանիլիքլէրի իրթիքեապ էթաիք-
տէն սօնրա, էյի առամ իսմինի՝ ազ չօգ հտի-
նիրսին : Պունուն իչին տիր քի, չօգ սէֆա խալ-
գըն էյի տէտլի առամլարըն սէյնինսէ՝ սօն-
թուրլու հիլէպապ քիւլլանիլէր չըգար :

Պիր առամա պու շէօհրէթի վէրմէսէն՝ մէշ

րէպինէ պագատլար, վէ հաթթա պու շէօհրէ-
թի պիր առամա՝ խալդ վերմէսէ տէ, հադգը
սէվէր՝ ագիլ առամլար վէրսէ, իթիմաա էյլէ,
էյի առամ տէտիքէրի՝ փէք աղ պուլունուր
ուսուռ :

Տուր այ օյուլ, պապան սանա պիր աղ տէրս
վէրսին : Պէն սանա՝ տիւնէառէ եաշամագ հագ-
գընաա չօգ նաթիհաթ վէրրիմ, կիւճիւնէ կիւ-
մէզսէ, պիր աղ շէյ տէ պու պապտէ ոէօյլէյիմ :
Պու տէրսիմին սանա գլլաաընաան զկյատէ ֆախ-
տէսի օլուր, կէրէք կէզտիլին մէմլէքէթլէրտէ՝
կէրէք պիւթիւն էօմրիւնաէ իշինէ եարար :

Տիւնէառէ խալդ տէտիլիմիզին չօղու՝ տհմագ
վէ պէսիսույաառամլար տըր . ֆազիլէթ սահիպի,
քեամիլ, վէ պէսիսույա տիւշմէն օլան նաթիր
տիր : Պու սուրէթտէ խալդըն ֆասլ էտէճէյի
մատտէտէ, հաքիմլէրին չօղու՝ ալլապ առամլար
տըր, էյիլէրին սայրսը աղ տըր : Պիր առամլն
հալինի խալդա ֆասլ էթտիր . մէշրէպի քեօ-
թիւլէրէ ույտուգատն սօկրա, գալան պիր գաշ
էյիլէրէ նիսպէթ՝ ծնուն առընը էյի առամ չը-
գարըրլար . հէմ աղա օլուր, հէմ քիպարօլուր,
մոնսուպ պիլէ էաինէ պիլիր :

Պիր մէյտան օյունունա վար, օյունուն էյի-
լիինի ֆէնալըլընը քիմ ֆասլ էտէր . սէիր.
ճիլէրին սիւրիւսիւ տէյիլ մի : Պու սիւրիւտէ
իշ անլայանաան զկյատէ՝ անլամայան շաշըն-
լար վար, օյուն՝ հոգգը զաթինաէ էյի պիլէ
օլա, չօգլար պէյէնմէտիքտէն սօկրա, անլայ-
անլար պէյէնիր իմիլ, լուծֆու նէ . սայրաա
աշլըդ տըր, էլպէթտէ օ օյուն ֆէնա օլուր :

Պու սուրէթտէ օլլոււմ, սէն խալլըն քեստիլ-
նէ պաղմա, վէ օ տաղըթտըղ էյի ատամ լաֆ,
զընա հիջ գուլադ վէրմէ: Սէնին խալլ տէտիլին՝
ահմագտան պէտիտլտան իպարէթ տիր. օնլար
պիր ալայ պի գայոտ ատամլար տըր քի, ուլյոու-
ղունա կիտէրլէր. քեսմիլ օլանլար տա չօղլու-
ղա գարշը կիտէմէղէր, վէ կիթմէք իսթէմէղ-
լէր. օնուէն իջին խալլըն եանլըջ գըլատը մէյ-
տան ալըր:

Անճագ սէն պիր աղ միւլահաղայա եաթըր-
տան, կեօրիւրսիւն քի, պու շէօհրէթի հէր քես
գասուլլանլադ, խալլ տա պօլ պօլ տաղըթ-
տըգճա, էտէպսիպլէրէ պիր սըր էօրթիւսիւ օլ-
մուշ, անըլ էմաալլէրինտէն ֆարգ էտէյօր:

Հէփ էյի ատամ տըր. հատտին վար ըտա, պի-
լինէ էյի ատամ տէյիլին տէ. պագ նէ կեօ-
րիւրսիւն: Լաքին էյի ատամ տէյի՝ խալլըն շու
կիւզէլ իսմի վէրտիլի ատամլարա՝ պիր էյի տըգ-
գաթ էյլէ տէ, պագ քի պիրինտէ պու իսմէ
լայըգ օլաճագ՝ քեսմիլլէր, ըրզէհլիլլէր վար մը:

Տէվլէթին պիր րիճալի՝ փատիշահնա խըյա-
նէթ էտէր, տէվլէթին իրատընը չալար. պէյլէ
ատամ էյի օլա պիլլի՛ր մի. հայ հայ, պիր իշտէն
մի. իըրսըղըղընը պուլաճագ, սըրըրընը մէյ-
տանա չըգարաճագ ատամլարա՝ չալըղը մայ-
տէն եա հիսսէ, եա հէտիլէէ վէրտիքտէն սօնրա,
էյի ատամ օլաու կիթտի:

Օպլիի փատիշահն իրատէսինէ գարշը՝ էլինէ
տիւզէն զարիպ ելիտիլն տէրիսինի եիւզէր. լա-
քին գափուսու պիւլիւք, էքմէյի մէյտանտա,
հէտիլէսի պօլ մէյտանը փաք, էյի ատամ տըր:

հատուի վար ըսա՝ պիրի շիքեայէթ էթմին, պին քիշի վար՝ եան չըգար, հէփ ալզը տօլու՝ էյի ատամ տըր տէյի մէտհ էտէրէր:

Պիր թէլպիս՝ սաւլաճընըն իլլիննի մէօքեր, մասլահաթընը թէրսինէ չէվլիրի. հատուին վար ըսա ալլադ ատամ տըր տէ. նիչէ քիպարլար վար՝ էթտիլն իֆթիրա տըր տէյի սահիպ չըգար, օ էյի ատամ տըր տէյի մէտհ էտէր: Նիլ չին. եա քենտի մասլահաթընը փարասըզ կեօրիւր, եա էէյիպ իլմէսինտէ իշինէ եարար, եա կեճէլէրտէ պիր էյլէնճէ պուլուր, եա թուլ զուռն պուլուր, քենտիլէ ըուշլէթ կեթիրիր, էլ պէթտէ էյի ատամ օլուր:

Պիր գուլմարսլազ՝ էլինէ տիւ չէն թոյուն թիւյ իւնիւ եօլալ. օնա պուռնա եէտիրիր եաթըր, էլ հիւնէրի իլէ պախթը քենտի թարաֆընա ագըտըր, սօկրա եարունլարը եօլտաշլարլըլա էէր իշէր, եախօտ կլինիր գուշանըր, սալթանաթ էտէր. պուռնուշլա էյի ատամ օլուր:

Քիւլֆիւրպազ ատամ՝ Ալլահըն ապիզ իսմի նի հէր լադըրտըլընտա անար. քենտի կիպի է տէպսիլլէր՝ առնա էյի ատամ տէրէր:

Օպիրի էյլէ զինաքեար տըր քի, չալմատըլը գափու եօգ. էլին ըրդընա տօլաշըր, պի կիւնահ քիմնէլէրի պաշտան չըգարմաղա սաւաշըր. օն տան սօկրա էթտիլն ալլադլըգլարըն նադլինի խալփ տինէր կիւլէր տէ, չօգ էյի ատամ տըր տէր:

Եա օ՝ տինի մէվհէպի վէվզէնէն զէքի աբըլար, թապիաթ սահիպի չէլէպիլէր, պիր պիլինէ՝ էյի ատամ տըր տէմէլլէր մի:

Պու շէօհրէթին մէջ հումու նէ օլտուղունու անլամագ իսթէրսէն, պէլքի շիմախէտէք ֆար ղընա վարմանըսըն, պիր շէյէ տըգգաթ էյլէ քի, փէք սահիհ տիր. օնտան անլարսըն: Խալլէ պու շէօհրէթի քիմէ վերիր. եարամաղըղըն էն պիւշի քլէրինէ սիփէր օլաճագ դըյաֆէթէ՝ վէ զահիրտէ օլան կեօսթերիշէ վերիր:

Միտալ ֆէլէք պիր ֆագըր ատամըն փիշինէ տիւշմիւզ գօվալար. զարուրէթ իջնտէ՝ չարէսի թիւքենիր, եօլ աղըղարընը պէքլէր, կեչէն եօլճունուս ապճէ քեսէսինի իսթէր, եախօտ զօր ուլա չէքեր ալըր. եախօտ ուսուլ ուլա պիր էվէ կիրիր, տաթըպ էքմէք փարասը էտէ ճէք՝ պիր շէյ ալըր չըտար: Օ՝ պիր եարամաղ տըր, հարամի, խըրսըզ, քեսիճի տիր. վէ էօյլէ տիր աշի իփէ գաղըղա չըգարըրլար:

Պունա գարըլըգ պիր մէմլէքէթ զասլիթի՝ պին տիւրլիւ շէյթանըգ գուրար, խալլըն մալլինի դափար, թէք տէր տլըր՝ շիֆթ տէր ալըր, ֆուգարանըն ճանընը չըգարըր. նաֆագատըր օլան նիմէթէ էլ ուղատըր, պուլտօյը պիր էլ տէն քենտի սաթար, վէ իտարէ էթսին աշի վէրտիքլէրի մէմլէքէթի՝ եըգար պրագըր: Օնտան քենտի վիլայէթինէ կելիր, ֆուգարանըն գանիլլու թիրիթ օլմուշ մալի՝ տէօքիւպ սաչըպ, սալթանաթ էթմէյէ պաշլար: Պու ճիւմլէ իլէ էյի ատամ՝ տըր:

Օպիրի շէրիաթը մէզատէ գօմուշ, գապա հաթլիյի աֆվ էտէր, գապահաթսըզը թէքտիր էտէր. պին խըրսըզըղը ըլա մալ պիրիքտիրիր, էինէ էյի ատամ՝ տըր:

Տաճա օպիրի զօր ուլտ՝ տէքք իլէ կիւճիւ
էէթմէղ ֆուգարանն ֆիւլուլի հափգընը չա-
լար իպթալ էտէր : Վէ պունա քեղալիք՝ եիւզ-
լէր իլէ պինլէր իլէ չալարլար, գափարլար, զաւթ
էտէրլէր : լաքին հէփսինին եիւզտէն պիր թաւ-
րը՝ պիր վափարը վար, հէփ էյի աաաժլար տըր :

Իմոի ազա գանաաթ էտէն փափըր՝ նիլին
իւրսըղ քեսիճի օլույօր տա, զէնկին օլան՝ հիւք
միւ օլան՝ տիւնեալարը եուլթայօր, եինէ էյի
աաաժ օլույօր : Հէր քեսի գըլաֆէթինտէն
րիւթպէսինտէն, սարայընտան սալթանաթըն-
տան պահա էտէրլէր, օնուն իչին :

Իօյլէ օլոուգտան սօկրա, պէտ ամէլտէն գա-
ջըսլ, էյի եաշամաղա հէվէսի օլան էհըլ ըրզ քիմ
սէ՝ էյի աաաժ շէօհրէթինէ թաւա էտէր մի :

Խալգըն պէօյլէ պօլ պօլ տալըլթուրըղ շէօհ-
րէթլէր՝ գարըլարըն հափգընտա տա պէօյլէ
տիր : Պիր կենճ գարըլ քենտիյէ կերէյի կիպի
տիւզէն վէրմիշ, պօյասը, պէնի, բաստուրը, վէ
հէր զարիֆլիյի եէրինտէ, իքի թարաֆա պա-
ղընըսլ կիւլլամէյէրէք, սալլանըսլ կիտէյօր : Է-
տէպսիզ գարըլ սըր, ըրըղ նաւուուու եօգ, բաթթ
կէլէն կիւլէր, մասգարա էտէր, քիմի տիւ ջը-
գարըր, քիմի եիւզիւնէ թիւքիւրիւր : Նիլին .
եա պիլէսինճէ պիր ուշափ եօգ . ալտընտան էլի
տէյնէքլի պիր քիրլի գօճագալը կիտէյօր, օնուն
իչին :

Օնուն արսը սըրա պիր գարը տահա կեչէր,
տիւզէնի եիւրիւլիւշիւ օպիրինտէն եօամա, վէ
մէշլէպի պէլքի օնտան էտէպսիզ տիր . լաքին
էօնիւնտէ պիր ուշափ վար, արտընտա պիր պէս .

լէմէ . օ գատըն սըր . հէր նէ էթսէ եագըշըր .
գարշըսընս չըգան՝ գալարըրմսան աշաղա էնէր :

Կեօրտլին միւ . քի , պէօյլէ շէօհրէթլէր էտիւ
մէյէ՝ մէշրէպ փաքլէյի լազըմ՝ տէյիլ : Պու շէօհ-
րէթլէրի . քիմ՝ եալան չըգարսըն : Գըսաֆէթի
տիւղիւնն ատամ . ճէպինտէ փարաճըղը վար ,
հէր նէրէյէ վարսա , խօշ կեւտին տէրլէր : Ամ-
մա քենտի պիր ալլապ հէրիֆ տիր , գօյնուն
տաքի ագճէ էլ գանը սըր . եախօտ շէհվէթ ի-
չինտէ չիւրիւյօր . զատտար , զուլումքեար , հա-
րամսօր , տինսիզ , իմանսըզ պիր հէրիֆ տիր :
Մանի տէյիլ . էյի աաամ օլտուղու՝ գըսաֆէ-
թինտէն , սալթանաթընտան , մալինին չօգըւ-
ղունտան պէլլի տիր :

Պունա գարշըլըգ , քեօթիւ ամէլսէն սագը-
նըր , Ֆաղիլէթ եօլունտա կեզէր , պիր էհլի ըրղ
ատամ՝ փարասը եօղ ուսա , վէ գըսաֆէթի
տիւղիւնն տէյիլ իսէ , շտտամտան սայըլմազ ,
քիմսէ եիւղիւնէ պագմազ :

Քեզալլէ գարըլարտա , եանը սըրա պէսլէմէ՝
հիզմէթքեար օլմաղսա՝ էտէպսիզ տիր . օպիրի-
նին սալթանաթը եէրինտէ տիր , էհլի ըրղ օլուր .
կերչէք քիպար գատընլարը պիլէ՝ իթիպար է-
տէր :

Պունլարտան տիլլա քի , էյի աաամ շէօհ-
րէթի՝ պօշ պիր իսիմ տիր , հիչ պիր մանաօր
եօգ . վէ չօգ տէֆ՝ա պէտիսույ էօրթիւսիւ տիւր .
զիրա էյի տէտիքլէրի աաամըն՝ սալթ եիւզտէն
կեօրիւնէն թալլընս պագարլար . պէտիսույ
պէտ ամէլ իչինտէ սօղըւլաուղուն աշիքեար
կեօրսէլէր պիլէ՝ եինէ հիչ միւլահազա էթմէլ

լէր, էյի առամ տէրէր :

Պու պէօյլէ օրոռգւայն, պաղը էյի առամ
լար՝ սիւրկիւնէ քիւրէյէ տէ կիտէր, իփէ տէ
չըգար. կերչի նատիր օլուր, լաքին օլուրսա,
խալգ պու շէօհրէթի՝ հէր քեսէ միւլահազա
էթմէտէն վէրսիլի իչլն օլուր :

Հէր շէյլն էյիսինէ էյի տէնտիլի կիպի, առա
մըն տա էյիսինի՝ ըրզ էհլիսինի անկաթմազ ի
չին, պու շէօհրէթ իճատ օլմուշ օլմալը. լաքին
չլանքի շիմտի ֆազլէթ իսմինի պիլէ՝ օլուր օլ
մազ առէլէրէ վէրլյօլլար, էյի առամ շէօհրէ
թինիտէ օլուր օլմազ առամլարա վէրլյօլլար :

Ինսանըն հէր շէյի պօզուլմալա մէյիլլի սիլը:
Պիր զաման Թապիսթ սահիպի տէյի՝ կիւհազ
տան դաշան առամա, քէօթիւ տմէլտէն, քիւ
ֆիւրտէն զայպէթտէն սագընանա տէրլէր իսի
շիմտի տիւզտէք կիլինիլա՝ զարիֆլէք էտէնէ, նէ
ֆիս Թաամ էէյէնէ, օլուր օլմազ շէյէ՝ օլուր
օլմազ առամա պէյէնմէյէնէ տէրլէր : Պիր զա
ման նազլը միգաճ տէյի՝ էլլն սէֆիլլիլինի ա
ճըլլալ, իմուաա գոյտընտա օլանա տէրլէր իսի
շիմտի տէրտ սէֆիլլէք նագլլի տինլէմէք իսթէ
մէյէնէ տէրլէր : Պիր զաման խաթըր շիւաա տէյի՝
պիւլիւյէ քիւլիւյէ Թաթըլ սիլ, կիւլէր էիւզ
կէօսթէրէնէ տէրլէրտի . շիմտի քիւլիւլլէրի
խօրլաուրդլարընա պագան էօգ, պիւլիւլլէրի
խուլլուս չագանա, քէնտի ագրանընըն էիւզիւ
նէ կիւլլուս՝ զըյապընտան իփինի չէքէնէ տէրլէր :

Քէզալլէք էյի առամ տէյի՝ ինսան արաւընտա
էյի եաշայանա, Ալլահըն էմրինի իճրա էտէնէ
տէրլէր իսի . շիմտի էօյլէ եաշայանըն էիւզիւնէ

պոպան եօգ . հէր ալապըզը , հէր քիւլիանի-
լի իրթիքեապ էտէնէ՝ էյի տտամ տէրէր :

Հալ սու քի , պու պապտէ հէր քես էլէրին
հագգընտա ալաանորընտան զիտտէ , քենտի
հագգընտա ալտանըր . հէր քես քենտի էյի
ատամ եէրինէ դօմուշ , ճանըն վար ըսա՝ տէյ-
իլ սին տէ : Օ քենտիինէ քեօթիւ ֆիլիտէ օւ-
տուղունու էյի պիլըր իքեն , էյի առամ օլմագ
խտիասընա գանընը տէօքեր : Աշէքտար խըրսըլ
օլտուղունու՝ սէն եիւզիւնէ գարշը խապթ է-
տէմէտիքտէն սօնրա , սէքք իլէ կիզլէ կիզլէ չաւ-
մըլ տըրշ , Օնա՝ իշկիւպարըգ տէրէր , սէն Օնա
ֆէնա առամ սըն տէյէմէզսին , օ եինէ քենտիի
էյի առամ սըրասընտա թութար :

Սերէի պու լագըրտընըն ասըլ մանասընը ա-
րայաճագ օլսագ , կերչէքտէն էյիք սահիպի ա-
տամ տէմէք տիր . լաքին պուռնտան սօնրա սէն
վար տա , պէն էյի առամ ըմ տէյէնի , խալըն
էյի առամ տէտիինի՝ թէճրիւպէյէ գօ տա , պագ
գաճ տանէ էյի տտամ պուլա պիլըրսին :

Ղարիպ եիլիտէ էլ թութուպ , էթտիլի էյ-
լիլի սաթը պազար սաթան քիպարա՝ էյի ա-
տամ տէյէ պիլըրմիսին : Ֆուգարայա զուլմ է-
տէնէ , նուֆուզունա դուտրէթինէ կիւվէնիպ՝
կիւճիւ եէթմէյէն առամը՝ պիր նահագ իշէ ա-
լաթ էտէնէ , պիր մէզագ իճրա էթմէք իշին ,
եիւզիւ թութմայան առամը՝ զարար , ընզա-
լէթ թէհլէքեօինէ գօյանա՝ էյի առամ տէյէ
պիլըրմիսին : Էտա էթմէմէք նիյեթի իլէ էօ-
տիւնճ՝ վէրէսիյէ ալան առամա , էլին ըրզնա
տուզագլար գուրան առամա , պիւլիւքըւլիւնէ

կիւ վէնիս, ինթիգամ ալմագ իչին, միգտար
սիլտիրմէք իչին, էլլին էվինի երդան ատամն
էյի ատամ տէյէ պիլլիրմիսին :

Էլլին՝ կերջէք եալան գուսուրունու՝ եա թախ
մին, եա գասաի իճատ օլան էքսիքլիսին թէ
վաթուր էտէն ատամլարա՝ էյի ատամ տէնլի
մի : Հագգը օլմատըղընը սիլտաի եէրաէ, թէ
սիսլէրին շիրէթլիսինէ կիւ վէնիս, հոքիմին
ուսլթուղունա՝ խասմինին զաիֆլիսինէ իւմիս
էտէրէք, հիջ օլմազա՝ խասմինի կէօնիւ աղա
սլընա գօմագ իչլին՝ հահագ տաւլալար թու թան
լարա՝ էյի ատամ տէնլի մի :

Հալալ քեարա գանաաթ էթմէյիս, օնա ալ
տըղընը՝ օթուզա սաթան տիւքքեանի՝ էյի ա
տամ օլմըր մու : Ալտըղը զաման՝ սաթանըն տար
լըղընը ֆըրսաթ թու թուս, մալի տէյերինտէն
աշտղա ալան ատամ, սաթտըղը մալին սուգաթը
նը չիւրիւյինիւ կիզէյիս, սաղ տէյի սաթան
ատամ, ֆէնայը էյիյէ գաթըս՝ հէփ էյի տէյի
սաթան պաղըրկեան՝ էյի ատամ օլմըր մու :
Ֆըրսաթա պէքէյիս, միւշթէրիյի զապուն պօ
ղան, մալ պահայա չըգաճագ տէյի թէվաթուր
էտիս, մալին պահապընը տըրթըրան՝ էյի ատամ
օլմըր մու :

Էլ իչին ալըս սաթտըղը մալաէն՝ հէմ խո
մին էտիս, հէմ խաթըրն իչին տէյի, միինէթ
եիւքլէտէն ատամ՝ էյի օլմըր մու : Պաղըրկեա
նա վէրէճէյի պօրճու՝ իմանորդ սարրաֆտան
մախսուս էքսիք ալթուն ալըս, պաղըրկեանա
սլին էղլիէթտէն սօնրա՝ պունտան զալլի ագ
ճէմ եօգ տուր տէյի եէմլիլէր էտէն ատամն :

էյի ատամ տէնի՛ր մի : Պաշը տարա կեմիշ ա-
տամ՝ մալինի մեղատէ չըգտորմը, իւչ պէշ էյի
ատամ ոյիւր օլուպ, գալիաթորգտան սօնրա,
պէյինլէրինտէ պէօլիւշէն հէրէքէճիլէր՝ էյի ա-
տամլա՛ր մը որըր : Սէք.քէլի ալթուանտան քենար
չըգտան թըրնագճըլար էյի ատամ օլուր մու :

Քեզալէք հարամ քեար, հարամ սէֆա ա-
րայան ատամլարըն՝ հանկիսինէ՞ էյի տէրսին :
Հիչ պիրսինէ էյի տէնմեղ ամմա, հէփիսի էյի
ատամ ըզ տէյի տուրուրլար . հանկիսինէ էյի
ատամ տէյիլ սին տէսէն, տիննեսյը ալթ իւսթ
էտէր, ֆէնա ատամ սէն օլուրպուն :

Իլթէ հէփսի էյի ատամ օլուպ տա, էյիլք ու-
հիսի փէք ազ օլտուղունու սանա խալաթ էթ-
սիմ . վէ պու լաֆղըն շիմիլքի մանասը՝ էվլէլ-
քինէ հիչ պէնղէմէտիլինի ալլաթորմ . զիրա
շիմաի տիննէա էօյլէ թէրսինէ տէօնմիւշ քի,
լադըրտըլարըն մանասընը պիլէ թէրսինէ չէվիւ-
միշէր, հէր քէս պէյէնտիլի շէօհրէթի գապոււ-
լանըր, խալգ տա օ շէօհրէթի ծնալէրմէյէ ալը-
շըր, վարա վարա քենտի թադըմլարընտան օլան-
լարըն հէփիսինէ սիրաէթ էտէր :

Պու սուրէթտէ սլունտան սանա իքի շէյ վար
էօյրէնէճէք . պիրի խալլըն էյի ատամ տէտիլի՝
պաղը քերրէ ալլագ հէրիֆ չըգտարտա՝ շաշմա .
պիրի տէ, պիր էհլի ըրզ ատամա՝ էյի ատամ
շէօհրէթի՝ հէվէս էտէճէք շէյ օլմասըղընը պիւ-
ֆադաթ քիշի քէնտիլէ էյլէք ուսհիսի տէտիւ-
մէյէ ճահտ էթմէլի :

Քիշի քէնտիլէ էյի ատամ տէտիլմէյէ չօփ շէյ
իւթէմէղ . տիշարտան կեօսթէրիշի սօղմայըս :

սիր ազ սատաքա վերմէք, քիւնէյէ կիտիս կեւ
մէք, հէր կիւն պատարագ կեօրմէք, եա սիր
խայր ամէլ իշէմէք, եախօտ քենտի նէֆսինէ
տօգունմայարագ՝ Ալլահն սիր էմրինի իճրա
էթմէք, էլ վերիր : Ամնա օսիր հանտա թէրա
ղինին կեօղիւ քեօթիւլիւք թարաֆընու ագար
ըմը, հագգա ատալէթէ դըտ՝ գարտաշ մու
հապպէթինէ գարըք ամէլէրտէ պուլունուր ու
մուշ, մանի տէյիւ . էյի ատամ շէօհրէթինէ քե
տէր օլմաղ : Օնըար տէյիւ ա, եուգարտա տե
տիլիմ կիպի՝ քեօթիւլիւլիւ տյան աշքեար է
տէնէր պիլէ՝ էյի ատամըգտան տիւշմէղ :

Լաքին սիր ատամ էյլք սահիպի օլմաղա, հէր
շէյտէ տօղրուլուգ իսթէր, վէ շու ֆարգ վար
քի, էյի ատամ էլին սէօղիւլէ էյի ատամ օլուր
օնուն իջին էյի ատամլարըն չօղու՝ խալգա քեն
տիլի էյի ատամ կեօթէրմէք իգթիզա էտէր :
Լաքին էյլք սահիպի ատամ՝ էլէր թանըսա
թանըմասա, մէտհ էթուէ էթմէսէ, քենտի էյ
լիլինէ գանասաթ էտէր :

Չիչէրօն ալիմին սէօղիւ տիւր . “էյլք՝ էլէ
րին մէտհ էթտիլի շէյ տիր տէյի էյի օլմաղ, իլլա
զաթիլտէ էյի տիր, օնուն իջին էյի սայրըլը . էյ
լիլի քիմնէ թանըմասա պիլէ, ոօհպէթինի քիմ
սէ էթմէսէ պիլէ, եինէ քենտի կիւղէլիլինտէ
մէմուռհ տուր ,, տէր :

Օնուն իջին քիշի էյի ատամ գըլառ օլունուպ,
էյի ատամ շէօհրէթի իլէ տիւնեա չարսուսուն
տա կեղմէք՝ պաշգա շէյ տիր . էյլք սահիպ օ
լուպ տա ըրզըլու եաշամագ՝ պաշգա շէյ տիր : էյի
ատամ շէօհրէթինի էտինմէյէ՝ պիր քերրէ ա .

տընը էյի չըգարմագ էլ վէրիը : Օնտան սօնրա
իշինի էլ ալթընտան կեօրիւպ, Ալաշըն էմրինէ
գարջը պիլէ՝ մէղագընը կիզի իճրա էտէ պիւ
սիքտէն սօնրա, ատը պօզուլմազ : Լաքին էյլիք
սահիպի օլմալա, զաթի էյի օլմալը, էլին իթի-
պարընը արամամալը : Կերէք քիշինին էյի ատը՝
քենտի էյլիք սահիպի օլմասընտան օլուր, լա-
քին անըլ մէրանը էլլէլ քիշի օ ատը դազան,
մագ տէյիլ տիր, էյլիք քենտի նէֆսինտէ օլմագ
տըր : Չիգէրօն ալմա՝ պիր եհրաէ տահա օ Էյլին
քիմտէ էթմէտէ պիլէ՝ էյլիք քենտի զաթինտէ
մէմաուհ աուր, տէր, վէ թէքրար տէօնէր, Էյէր
պիզ էյլինի էյլիք տիր տէյի էթմէզ, պիր մէնֆա-
աթ իշին էտէրաէք, էյլիք սահիպի տէյիլ մաթ-
րապազ օլուրուզ օ, տէր :

Իմաի սէն այ օլուր, կերէք օ ահպապընըն վագ-
աւընտան, կերէք պէնիմ պու մէքթուպուամ-
տան նասիհաթ ալ, խալզըն սանա էյի ատամ
նազարըլա պագաճաղընա, վէ էյի տաամ տէ-
նէճէյինէ պագմա . ճահա էյլէ քի, սէն էյլիք
սահիպի ատամ օլասըն : Էյի ատամ օլմալա՝
քիշի քենտի հիւքմիւնտէն չըգար, էլին աիլինէ
պաղանըր . լաքին էյլիք սահիպի օլմալա, հիւ-
քիւմ քիշինին քենտի էլինտէ օլուր, ամէլինի
թէֆթիլ էտէր, թագթիլաթընը թասհիհ էտէր,
նէֆսինէ գուլ օլմազ :

Իթէ տիւնեայէ վարըրսան, խալզ սանա էյի
ատամ տէր մի իտի տէյի սօրմաղլար . տիւնեա-
տէ էյլիք էթալին մի, եանի Ալաշըն էմրինի
իճրա էթալին մի, օնու սօրարլար : Հայ հայ .
նէ էյի ատամլար գարանլըգ վիլայէթէ տիւշիւպ,

էսկէտ-էլ-ապտտ կեօզ եաշը տէօքե՝ ճէքէր տիր,
լաքին էյլք սահիսլէրինին հիւ տիրի զայ օլմադ
միւմքին տէյլ:

Խուլասան մէրամ, էյի առամլար քէնտիւ
րնին տիւնեայէ պէյէնտիրիւրէր, էյլք սահիսլ
լէրի Ալլահան պէյէնտիրիւրէր:

Այ օլուլ, պէնիմ սու վազլմ սէնին մէ
մուլնտէն զիյատէ էլզէմ տիր, իճրասունա ճահտ
էյլէ քի, սահիւ էյլք սահիսլի օլուս, իւթիւ
ար պապանա՝ տէվէթ վէ թէսէլի օլասուն:

115

ՏՈՒԼ ԳԱՐԸՆԸՆ ԹԻՍԵԼԼԱԼԱՐԸ

Պէնիմ ազիզ թէյզէ զատէմ,

Գարտաշընն մէհուս օլտուղունու շիմ
տիյէ գատար տուլմուշուուն տուր: Հագ թա
ալա էօլէնէ լահմէթ, գալանա խայլը ագը
պէթ իհսան էյլէյէ: Պու մէքթուպու եազմամ
տան մէրամ՝ սանա պու գարա հապէրի վէրիպ
աճընը թազէլէմէք իշին տէյլ. զերա պու պիր
պիւլիւք աճը տըր. քիշինին գալպինէ թէսիր
էթմէք՝ թապիւթին հիւքմիւ տուր, ինքեար օ
լունմալ:

Տիւնեանըն հալէրինի սէն տէ պէնիմ գա
տար անլամիշըն. գարտաշըն՝ կեօզլանտէն ել

բազմ օլան գարտաշներ՝ վասնյե էթինտէ խաթը-
րա կէթիրմէմիշ իսէ , թտաճճիւս էթմէ . անի
անորդ նիւզուէ խապէթ էտիւս , ագընը տա շա-
ղըտը , տիլի տէ պողմանտը : Պէշ աթըմ կիւն
խաթէլլիստէ կերչի արատա պիր քենտիլէ կե-
լլիրսի . էհլինի թանըր , էթրաֆընտա օլանլա-
լլն պողմանը թանըրտը , լաքին տիլի սէօյլէ-
մէզտի :

Եագըն ագրասլա օլմամլըլա վարըպ կեօրմէք
պօրճում ուսու , վէ հէր կիթտիքճէ՝ պապար
տիւշիւնիւր իւտիւմ , Իլահի , ինսան նէ՝ քիւ-
ջիւք շէյ իմիշ , նէ՝ չափուք պիթէր իմիշ : Սէնին
գարտաշն պիր եաշլը ատամ տէնմէլ իտի , զի-
րա էլլի պէշի տահա հէնուզ պիթիրմիշ իտի .
էհհրէտի կիւպէլ , ռէնկի եէրինտէ , էթլի ճանլը ,
քենտիլի էյի պագար , շէն մէշըէս , խաֆիֆ
ճանլը , սէքսէն եաշլնտաագ էօմրիւ վար տէնիր
իտի . կէսր իմտի . քիմսէ մէմուլ էթմէլ իքեն ,
անսըլըն էճէլ կեւտի կեօթիւրտիւ :

Պու եագընլարտա շէհիրի պրագըպ , վարըպ
քեօյտէ թէմէքքիւն էթմէյի թէրթիւս էտէյօր-
տու , տիւնէանըն զալլէսինտէն մէշագգաթըն-
տան էլ չէքիւս՝ էհլի իլէ պէրապէր օլ սէվլիւլիւ-
մէսքեանընս չէքիլիս , գապիլ մէրթէպէ կիւն-
լէրինի ուղաթմաղա չալըշաճաղ լտը :

Լաքին էճէլ ինտանըն թէրթիպինէ պաղը
տէյիլ , կեւտի ալտը կեօթիւրտիւ : Հայ հայ . ին-
սան նէ գատար չալըշտա , քենտիլի նէ գատար
էյի պագսա , էօմրիւնիւ պիր կիւն ուղտաճայ-
օր : Իթիմատ էլլէ , պէն սու հալի կեօրտիւք-
տէ , կեօզիւմ էճէլէ տահա զէյատէ ալըշտը :

Պագ իմոհի, սանա պիր ազ հէվատիս եազա.
Ճաղ իքեն, սոհպէթիմ նասիհաթէ վարոր:
Գարտաշըն էհլինի նէ գատար սէվէրտի պիր.
սին. հաթթա սատագաթը մուհասպէթի նէ
տէրէճէտէ օլտուղու՝ վասիյեէթինտէ տէ մա.
լում օլտու: Գարընըն պախթընտան՝ վասիյեէ.
թի մուգատուէմ՝ եաղըմըշ պուլունտու, վէ
մալինտէն պիր ճիւղի շէյ այըրմըշ, պագը գա.
լանը հէփ էհլինէ պրագմըշ. պունտան զիատէ
սէվմէք օլմը մու:

Էհլի տէ գարտաշընը նէ մուհասպէթէ սէ.
վէրտի պիրսին. իքիսի պիր թէն պիր ճան լոր.
լար. շէյլէ քի, կեօրէնլէր՝ պունտան զիյատէ
մուհասպէթ օլամաղ տէյի հայրան օլուրպը.
տը: Պէն էօմրիւմտէ պու գատար գօճասընըն
հէր մէրամընա մուգայէէտ գարը կեօրմիւշ տէ.
իլ խիմ. կլինտիրիպ սօյունտուրմասընը պիլէ
քենտի էլլիլէ էտէրտի:

Լաքին պիր գարընըն պաթընընը՝ զահիրին.
տէն պուհա էթմէք ֆէնա շէյ տիր: Ինտնըրմը.
սըն. գօճասը տամլատան եաթտը, իլք կիւնլէ.
րի պիր փաշ տէֆ՝ա էանընա վարոր, սօնրա վա.
րան տօսթլարըն, վէ էվտէքի հիզմէթէարլարըն
էլլինէ պրագար. քենտի պիր տահա վարրպ կեօր.
մէտի սիլլէ: Եիւզտէն փէք աճըգը կեօրիւ.
նիւր իւտիւ, լաքին կեօղիւնտէն պիր տամլա
եսշ չըգտըղը եօղ ուտու: Պիր տէֆ՝ա խասթա
քենտիյէ կէլտի. ատամ՝ թանլյօր տէտիլէր.
կիւճ իւլէ վարոր իքի լագըրտը սէյլէտի. սօն.
րա պիր փաշ իրի նէֆէս ալարագ էիւն տիշարը
չըգտը, օ գատար ըլա պիթիրտի:

Նիհայեթ Ֆադըր ատամ էօլտիւ, գարըսը-
նըն կեօզիւնէն պիր դաչ տամլա եաշ չըգար
ամմա աճըրնտան տէյիլ, իալըր ալտաթմադ
իլն իտի. զիրա ճէնազէյէ հէր իգթիզա էսէնի՝
էլ տոտմը կիպի՝ քէնտի տուրուպ էթալրտիք-
տէն սօկրա, մէզարա գօնտուգլայն, մէշըէպին-
աէ օլան միւրիւվլէթսիզլէյէ կերէյի կիպի շէ-
րէֆ վէրմէյէ պաշլատը :

Տօսթ, ագրապա, հէփ խաթըրնը սօրմազա
կէլրէր. սօզըուսու հէր կէլէն՝ նասըլ էսէյիմ
քի եարէսինի թէքրար աշմայըմ, նէ սէյլէյիմ
քի աճըր խաթըրնա կեւմէսին տէյի՝ իպթիտա
տիւշիւնէրէր կէլրէրտի. պիր ալ օթուրտուգ-
լայն, թաաճճիւպ էտէրէր, պէյլէ սատըգ
վէ մուհապէթլի վէ հէր վէճճ իլէ աղիզ եօլ-
տաշտան տյըրմըշ տա, պէյլէ հաճէթսիզ օլ-
տուզունա շաշարլարտը :

Ատէթ տիր, խաթըր սօրմազա կիտէնլէր՝ հաս-
լըր թէսէլլա էթմէյէ սօհպէթ տիւշիւնիւրէր
պունա էլլէր թէսէլլա պուլմազա հաճէթ աէյ-
իլ. քիմնէյէ վագըթ գօմազ, քէնտիլ քէնտի
թէսէլլա էտէր. Եաշըմ չօգ տէյիլ, օնոնլա
թէսէլլա օլույօրում աէր. օյուսա պիլլիրսէն ա,
ալմըշա չօգ գալմամըշ : Պիր աղ տուրուր, հէ-
լէ կէլինէճէյիմ վար, օնոնլա թէսէլլա օլույօր-
ում. լոքին գօճամըն սայէսինտէ տէմէզ. օ
լագըրտըր աղզընա ալմազ : Պիր աղ տահա տու-
րուր. վալտէմ, գարտաշլարըմ սաղ տըր, օ
նոնլա թէսէլլա օլույօրում : Պիր աղ կէլէր.
իւրմըմ ագրապամ պէնի սէվէ սէվէ պագար-
լար, օնոնլա թէսէլլա օլույօրում : Պիր աղ

տահա սուրուր. օլուղում չօճուղում եօգ, օնոնըա թէսէլլա օլույօրում : Պիր աղ տահա կեչեր . հէլէ պույուրանում դաւմատը, քենտի պաշըմայում, խթէտկիւմ կիպի կեչնէ պլիլր. իմ, օնոնըա թէսէլլա օլույօրում :

Նէ ուղատայում, քենտի թէսէլլատընը քենտի պուլուր, քիմսէյէ զահմէթ վէրմէղտի . կեօ զիւնտէն պիր տամլա եաշ չըգարմատը քիւ, աօսթլար սիլմէյէ զահմէթ չէքսին. դալիպա եիւ. րէյինին աճըր՝ եաշ չէշմէլէրինի դուրուծմուշ ուտու . եօգսա եիւրէյինտէ հիչ աճը եօլուտու տա, խալլըն նասըլ տոյանաճագ տէտկի աճլլա՝ պու գատար հաճէթ սիլլա օլուտ պիլմէմ :

Նէ տէյիւմ ոօսթում. դարըլարտան սըտգըմ պօզուլտու, արթըգ հիչ պիրինէ ինանմաւ : Եթտիքէրի մուհապպէթ քենտի մէնթատթալը իչին տիր . գօճալարընը քենտի լահաթլարը իչին սէվէրէր . գօճալարը եօլտիւլիւ զաման, էշիմտէն տյըլարում տէյի ալլամաղ, գօճասընըն եօլմէսինտէն՝ ետու օլտուլու շէյլէրի ալլար : Եալմն մը . իշթէ իսպաթը . պու դարը՝ գօճալար եօլտիւլքտէ լահաթլընա պիր քետէր վէրմէտի. հաթթա լահաթը արթտը պիլէ, զիրա քենտի պաշընա գատըն օլտու . օնուն իչին աճըլպա ալլայաճագ պիր սէպէպ պուլամատը : Խաթըր նը սօրմաղա կիտէն գատընլարըն պիրի էյի սէյլէտի . պու գատար թէսէլլատը վար քի, Եեթի աւախաթիւն իւզէրինտէ թէքմիլ տիր սանըրսըն տէտի :

Կէլ իմտի դարըլարըն մուհապպէթինէ ինան պապայում : Պու գարընըն գարտաշընըա օլան տիր.

լի մուհապպէթի էյի պիւրիմ . սողըուսու ,
օ պախթ պէնտէ օլմատըղընտան՝ հասէախմ վար
լար . պէն Գարտաշընը կերչէք պախթը սանըր
տըմ . խուսուսա պու սողուդ տսիրիմիզտէ ,
պէյլէսի ազ պուլունուր աէյի տուրնուրտում :

Քիմ պիւր Գաշ տէֆ'ա " Էօլէյիմ աէ սէնին
էքսիքլինի կեօրմէյիմ , Ալլահ պանա օ կիւնիւ
կեսթէրմէսին , պիւ քի պէն աէ տճընա տայ
անմում , էօլուրիւմ , Ֆիքրիմէ կէլիւսէ էօլում
տէրէճէսինէ կէլիւրիմ , տէյի իԳրարլար էթմիշ ,
պէլքի կեօզ եաշլարը պիւլէ տէօքմիւշ :

Պիղ նէ շաշգըն ըզ քի , Գարըլարըն եիւղիւմիւ
զէ կիւլուպ՝ էթտիքլէրի միւտահէնէյէ Գափը
լըր , ճիւար պաթընէն պիղի զէվգլէնտիքլէրի եհր
աէ , պիղ չօԳ պախթըլըլ աէյի քէնտիմիզէ
մութըւ վէրիւրիզ :

Պին քերրէ սէյլէմիշիմ , եիւզ պին քերրէ
տահա սէյլէրիմ . Գարըլար քէնտիքլինաէն
ղայրըսըն սէվմէզլէր . սէվէրլէր ամմա , սէվլէ
մէյի սէվէրլէր . իսթերլէր քի , քէնտիքլինի սէ
վէլիմ , օգշայալըմ , էքսիքլիքլէրինի թամամլայա
լըմ , Գուսուրա պապմայալըմ . քէնտի րահաթըլա
րընը , քէնտի սէֆալարընը սէվէրլէր . Գօճալա
րընը , Գօճալարընըն րահաթընը մէնֆաաթընը
սէվմէզլէր . պաղը քերրէ ինսանիէէթ աէ կեսա
թէրիւրլէրոէ՝ զօրաքի տիր , թապիաթէրինէ զու
ալըր , թէմէլլի օլումազ , պիր Գաշ սաաթմտան
սօկրա թէստիլ օլուր , Ֆիքրիլէրի տէ՝ մէրամ
լարը տա էյլէ տէյիշիւր քի , Գօճալարը տա
շաշար :

Տահա աջդ սէօլէյիմ ամմա , պաշ աղըրսը

օլույորսուն տէմէ , զիրա գարըլարըն տէքքինէ
ֆէնինինէ ագըլ էրտիրմէք՝ ինսանա փէք էլըէմ
շէյ տիր . տահա սէնին ագըլն վարտմաղ , լաքին
պէնիմ օ մէտրէսէտէ չօգ տէրսիմ վար :

Գարըլարըն չօղու աէմէյիմ , հէման հէփիսի
քէնտի մէնֆաաթընա պագար . նէ էվինին ի
տարէսինի պիլըր , նէ էլըէմ մասլահաթ պիլըր ,
կիյիմինէ գուշամընա՝ նէֆսինէ սէֆասընա լա
զըմ՝ օլան շէյաէն՝ պիր վէճհ իլէ վաղ կեջմէզ :

Լաքին պագըլար թասիսլէք էտէր , քէնտիյի
էլլէրտէն այրը սայար , կիյիմէ գուշամա հաճէթ
սիզ կիպի տուրուր , կեօյա էվինին իտարէսի
նի սօզմագ իսթէմէզ , սալթանաթտան խօշան
մազ , զարիֆլէք իսթէմէզ . գարը քըսմընըն իս
շուսա կեէն օյոււնճագ շէյլէրտէն իքրահ էտէր ,
խուսուսա եաշընը պիր աղ ալմըշ օլուրսա . լա
քին եինէ արատա իսթէտիքլէրինի իճրա էթ
տիրիւր , վէ պաղը քերրէ էտէպսիզլէնիլըէր պի
լէ : Լաքին իսթէտիքլէրի փէք լազըմ տէյիլի
միշ , հաթթա զիյատէ իսէ պիլէ , եինէ իճրա
օլմալը : Վէ էյեր գօճալարը իրատէթլէրի իլէ
պիր էսպապ եափսա , պիր ըրզգ եա պիր լայրը
շէյ եափսա , խօշանըլար , սէվինճլէրինի սագ
լայամազլար : Պու ճիւմլէ իլէ պաղը քերրէ ըն
կինէ պէյէնմէզլէր , իշինէ պէհանէ սուլուրար ,
խարճը գապա տըր , կեօսթէրիշի եօյ տուր ,
պու թաշըն սուլուսա իշ եօգ , պու ուֆագ
տըր , պու եէրինէ տիւշմէմիշ տէյերէք , պին
պէհանէ սուլուրար . քիմինի նէզամէթլէ ալ
լատըլար , քիմինի թընմայարագ , շէյլէ քի
թասալատըզլարը հաճէթսիզլիք , օ կեօզլէրինտէ

օլնայան զարիֆլեք սախթէ օլաուլու անլաշը-
լը :

Գարըլար գօճալարընտան էվվէլ էօլմէք իս-
թէտիքէրինէ՝ շիմաի ինանալմ, զերա ասըլ ֆի-
քիլլէրի՝ իսթէտիքէրի շէյլէրտէն մահրում եա-
շամամոգ իչին տիր : Պէն սլուհլարըն պիր գաշը-
նը իշիթտիմ իտի, վէ Լլաշըն էմրինէ ըիզա
վէրսինլէր աէյի տօսթանէ թէսէլլայամիւհթաճ
տըրլար սանըր ըտըմ . լաքին անլայօրում քի եա-
լանճըյրիշլար . վէ էյէր պիր կերչէք սէօյլէյլն
տէ վար ըսա, գօճամըն աճըտընը կեօրմէյիմ տէ-
տիլ՝ գօճապընը աճըտընընտան աէյիլ, եա չօ-
ճուգըլըն տէրտինտէն, եա էվլինին զաիլէսին-
տէն, եա կէչինէճէյինտէն, եախօտ միւհթաճ-
լըլընտան, եա պիր զայրը թամաընտան տըր :

Խաթըրմա կեւիր, պիր տէֆ'ա գարընըն պի-
րի՝ գօճամ պէնտէն էվվէլ էօլմէ հազզ էտէր-
տիմ տէտիլինի իշիթտիմ իքրաս էթտիմ, լաքին
շիմաի փիւշման ըմ . զերա անլայօրում քի, գա-
լը փէք տօղրու սէօյլէմիշ :

Կեօր իմտի, գարըլար քենտիլէրտէն զայրը-
տըն սէվմէզ տէտիմ իտէ եալան մը տըր . իհթի-
մալ քի պաղը ինսաֆլըլարը օլա տա, հիչ պիր
խայրը՝ պիր թամաը ումաճաղը օլնայըպ, գօ-
ճալարընը սաաղգ մուհապպէթ իլէ սէվլէր .
պունլար տա օ գաուտար նաաղըր տըր քի, աահյա
պիրինի կեօրէմէտիմ :

Պէլքի գարըլար տէրլէր քի, գօճալար տա գա-
րըլարընը սէվլէրլէրսէ՝ պիր ումաճաղըլարը վար .
քենտի ռահաթլարը իչին, քենտի սէֆալարը ի-
չին սէվլէր աէրլէր : Պէլի . լաքին չօղու սաաղգ

մուհապպէթ իլէ սէվտիլնի քէնտիլէր տէ պիւ-
լըր . պա խուսուս տէլիգանլըլդ հարարէթի
սովմըլ, եաշը առլըուհն առամլարըն մուհապպէ-
թինի ինքեար էտէմէզլէր :

Կէթիճէի քէլամ գարըլարըն մուհապպէթի
նէ շիմտիյէտէք աղ ինանըրտըմ ըսա , շիմտէն
սօկրա հիչ ինանմամ . վէ պու պապտէ պէն տէ
պիր Բոււմ շաիրլինին եազտըզը ֆիլքիտէ իմ .
եանի ,

Գարըլարըն պիր հալի վար՝ պէն չէհա .
տէթ էտէրիւմ ,

Էօլիւրլէրտէ տիրլմէզլէր , օնու սա .
հիհ սէշլէրիւմ .

Սալըրղընսա հէր պիր իշի՝ հէման եա-
լան տըր տէրիւմ :

Գարըլարըն պու իլլէթի եէնի շէյ տէյիլ տիր .
հաթթա Հոմերոս ֆէյլէսօֆ իւչ պին սէնէ մու-
գատտէմ խարիճէ չըգարմըլ, գարը՝ Էօլէն դօ-
ճասընը պիր տահա խաթըրա կէթիլմէզ տէր :
Պու սուրէթտէ թաաճճիււկ էտէճէք շէյ եօգ .
ղիրա պու իլլէթ եալընըզ պիր գարըտա տէյիլ .
հէման հէֆիլիսինին տէրուհի եարատըլըլտա սիլ-
տահ օլտուղուհու կեօսթէրի :

Իհթիւմալ քի թապիաթլէրինէ զօր էտիպ ,
խուչլարընը գըրանլար օլա . պազը կէնճ եաշըն .
տա աուլ գալըպ , պիր աահա տիւնեայէ կիլմէք
իսթէմէյէնլէր կիպի պուլուհա . լաքին օնլարըն
տա հալինիպիր էյի թէֆթիլ էթմէյինճէ , հագ-
լարընա էյի տէյէմէմ :

Աֆվ էյլէ , պու տէֆա Ֆասըլ էիւղիւնտէն
էթտիլիմիզ տէրս՝ սէնին պիր ագրապանտ խա-

պէթ էթտի, լաքին պու ճիւմէ իլէ սանա մու-
հապպէթ իմտէ գուսուրում եօգ, տօսթլու-
ղունսան շիւպհէ էթմէ:

116

ԱՍԻՐԻՄԻԶԷ ՈՒՅՄ ԱՅԱՆ ՔԻԹԱՊԻԱՐ

Պէնիմ աղիզ փէտերիմ,

Սիղին սուրբ կրօնադիրին էօմրիւնիւ եա-
զըս՝ պատմա էթտիրտիյին փէք Ֆէնա օլմուշ. վէ
սէնին հադգընա պունտան Ֆէնա շէյ օլտաւալ:
Պիլիբիմ, պու տիպաճէյի օգուտուգլայն, պա-
նա հէրե տիկոս սուն տէյէճէքսին. լաքին պէօյ-
լէ սէօյլէմէմտէն մէրամ՝ սուրբուն էօմրիւ պու
գատար տըգգ անթլա եաղըլմաւա լայըգ տէյիլ
անլամա, եախօտ սէնին եաղաղընտա իւսըւպ
եօգ, նիզամ եօգ տէմէք տէյիլ, վէ եազտըղըն
թարղ՝ մատտէյէ միւնասիպ տէյիլ, եախօտ եազ-
տըղըն զաթէ լայըգ տէյիլ տաննա:

Պու եադըն գամանլարսա պիր աղ օգուտուշ
ստամլար թիւրէմիշ, տալը օգուտուղու՝ իւշ պէշ
քիթապտան իպարէթ, պէն տէ քիթապ եազա
պիլիբիմ տէյի, օ օգուտուղու քիթապարտան
պաղը մատտէլէր ալըպ՝ պիր պիլինէ գարըշթը-
րըս, պիր ալաճա չօրպա եափար: Օ օգուտու-
ղու քիթապտան տըւպ եազտըղը մատտէնին էվ-

վէլի նէ խտի, սօնու նէտէ գարար էթմիշ խտի, եաշան միւհէլիֆին ասըլ ֆիքրի մէրամը նէ խտի օնու տիւշիւնմէզ. եսխօտ պիր գաշ քիթապ. տան սըպ գարըլթըրուրը մաստէլէր՝ պիր պիրինէ իմթիզաճ էտէյօր մու, եօգսա հէր սա հանտան պիրէր լօգմա, չինկեանէ մանճարնա մը աէօնէյօր. պու միւշահազարը պիւէ պիւմէզ իքէն, քիթապ թէլիֆ էթմէք հըրսըլա, եադաար փիշինէ ուլմատըֆ՝ պիր թապըմ թիւրաշաթ եազար, քիթապ եափար:

Պիրլ՝ իքի իւշ լիտան էջրէնմիշ, պիրինտէն օպիրինէ թէրճիւմէ էթմէյէ զահմէթ ալըր: Թէրճիւմէնին նէ գանուկուկու պիրլըր, նէ շարուլթուկու. թէրճիւմէ տէտիքէրլի՝ լուղաթ քիթապընտօն չըգար կիպի, լուղաթ քիթապը. նը գարըլթընա ալըր, պուլտուկու լադըրաթը լաֆզ պէ լաֆզ եազար: Պու սէօզ պուրայա ուլ. ադ մը, պու թապիր իլէ միւհէլիֆին ֆիքրի սիւ. լաշըլըր մը, մաստէնին մէֆհումու մանաար պու մու տուր, եօգսա զըստըր մը ալըր. վէ գուլ լանաըլը լաֆզար՝ քէնափինին զաթի՝ գուլան. սըլըր լիսանէ մուլթապըֆ մը ալըր, եօգսա էյրէ. թիւրուպալար ըլա կիսինմիշ կիպի՝ քիմի ուղուն՝ քիմի դըսսա, քիմի տար՝ քիմի պօլ մու կէլըր ույար ուլմազ եազար. պիր թապըմ եէնի չըգմա լուղաթէր իլէ, վէ մասդարա իսթիլահէր իլէ պիր քիթապ եափար, ութանմատան պասմա էթտիրլըր: Պու քիթապըլըն էօյլէլէրինի կէօրմիւշիւմ քի, օգուլանլար անլամատըլըն. տան մանա, միւրէքքեպի գուրուտուգտան սօնու, եազան պիլէ անլամազ: Պու միսիլի քի.

Թաղարըն ֆախէսինսէն կեչալիք, մազարրա-
թը գաթը չօգ օլույօր: Լաքին սէնին քիթա-
պըն օնլարտան տըր աէմէք տէյիլ:

Մէքթուպուսու օգու, ֆիքրիմի անլաւտա,
սօնրա խթէրսէն՝ պանա էչէք սին տէ, վազի-
ֆէմ տէյիլ: Էվվէլա պանա եաղայօրսուն քի,
պու զահմէթի պօյնումա ալմատան մէրամ՝
սուրբուն իղզէթինի արթըրմագ տըր, վէ սուր-
բուն իպրէթէրինի խալպա կեօսթէրմէք, վէ
զէմանէնին պէփսուլարընը խալքըն եիւզինէ
վարմագ տըր տէմիշին: Նէ կիւզէլ մաստէ-
նին իւշիւ տէ էյի: Լաքին սանրըրմ զէմանէսէ
նէ օմուրատ էթտիլին թէսիւրի վէրէ պիւրսին,
նէ ումուսուզուն մէյվէյի ալա պիւրսին. պու
սուրէթտէ զահմէթին նաֆիլէ օլմուշ:

Էվվէլա տիւնեատէ օլան իղզէթ՝ սուրբուն
հիչ կեօզիւնտէ տէյիլ տիր. զիրա հալա օլան իւ-
զէթի էյլէ աղիմ տիր քի, տիւնեանըն իղզէ-
թի եանընտա չիք պիլէ տէյիլ: Պիր քերրէ խալ-
ալ էյլէ, Թանլընըն գուճալքետա գութըլ ճէ-
մալինի կեօրիւպ, ինսան ապընըն էրէմէյէճէյի
էյլքէրէ նաիլ օլմուշ իքեն, պու տիւնեանըն
իղզէթէրի ֆիքրինէ մի կէլիր:

Պէլքի ինսանլարըն էթտիլի իղզէթի՝ Հագ
թաալա սուրբլարա պէյան էթմէյլէ, կերջի օն-
լար տա պիզիմ կիսիլ թէքէպպիւր էթմէզ տմ-
մա, քենտիլէրինի գութըլ էտէն Ալլահա՝ զն-
ատէ իղզէթ էթմէյէ սիր վէսիլէ օլուր տէրսէն,
օնա սէօղիւմ եօգ, եօգսա տիւնեատէ էթտիլի-
միլ իղզէթ՝ ճէննէթտէքի սուրբլարա պիր սա-
հիչ իքրամ օլուր գըլաա էթմէնին՝ հիչ միւնա-

սիպէթի եօգ սուր:

Տէյէ ճէքսին քիմէոսմ՝ ինսանլար պէյնինսէ սուրբա իղզէթ էթտիրմէք տիր: Նէ կիւզէլ եյլէ իսէ, մէրամ՝ սուրբա իթիպար էթտիրմէք, կերամ էթտիրմէք, մէսէ էթտիրմէք տիր: Լաքին էյէր պունլարլա պու ալիղ ճանս՝ Ալլահ լուծֆուհու վերիպ, օ տա ալտըղ լուծֆու էյի դուլանարագ, պէտխուլլարը էէնտլի իչին Ալլահա շուքըր էթտիրմէք դապիլ օլսա, նիյէթ թին փէք կիւզէլ օլուրսու. լաքին զէմանէմիզին ասամլարը՝ քէնտի հադ նահագ մէրամլարլուս, իսթէր հարամ, իսթէր հալալ մէնֆաամլարը. նա էարայան շէյտէն զայրըսընա իթիպար էթմէտիքէրինի պիլմէզմիսին:

Փադաթ էն պէճիտ մաստէ, խալլ պու սուր, բուն խայր ամէլլէրինտէն իպրէթ ալըպ, նէֆսէրինի զապթ էթտինլէր իսէ, կերէք պու նրա, կերէք քիլիսէնին իթիպար էթտլի պունճա սուրբլարա պէնղէմէյէ հէվէս էաէն քիմ. նրալըն թասվիրինէ պադարլար, պաշարլըն էյէրլէր, պու պիր պիւլիւք սուրբ ումուշ տէրլէր. լաքին սուրբա պէնղէմէք մի. պիր ամէլլինի պիլէ էօրնէք ալմազլար:

Էօրիէք ալընաճագ մօտալար, մօտա օլան պէտխուլլար վար իքէն, սուրբտան քիմ էօրնէք ալըր: Սուրբլարա պէնղէմէյէ՝ նէֆսէրինի պասթըրմագ, հիւ օլմազսա մալլէրինին զնյատէ. սինի ոտտագա վերմէք էէթիշիր իքէն, պէտխուլլարա՝ մօտալարա ուլմագ իչին, կերէք դալը կերէք էլքէք, մալլէրինի տէ, վագըթլարընը տա սէվէ սէվէ թէլէֆ էտէրլէր, սպըլարընը

Ֆիլիքսը Երևանի Եօրարչար, մօտա ուղղութեամբ վիւ-
ճուարարնը դուրսան Էտերէր :

Պէն աէ պիլիքիմ քի, սուրբարնն Էօմիւրէ-
րի տիւղէ Էօրնէք տիր. աւետարաննն Էմիւրնի իճ-
րա Էթմէք՝ գապիւրիւ շէյ օլմաուրդնը անկաթ-
մադ իշին, Հադ Թաւլա օնլարը կիօղիւմիւղ Էօ-
նիւնէ գօր, վէ քենտի Էմիւրնի իճրա Էթմէք՝ հէ-
փիմիղնն պօրճու օլաուղուհու, վէ հէփիմիւղ նք
օլմաւա պօրճու օլաուղուհու կեսթէրիր :

Լաքին պունլար Էվլէլքի քրիսթիանլարնն
անկաւաճաղը մատտէլէր իմիշ. օնլար հէմ՝ ան-
լար, հէմ՝ իճրա Էտերէր իմիշ : Հէլէ պիր քեր-
րէ շիմտիքիւրէ՝ սէյլէ. քիւֆր Էտէյօրսուսն կի-
պի՝ սէնի տահաահաւ ալըրլար : Պիր սուրբուն
պիր տղիմ՝ ամէլինի նապլ Էթմէն, Էլպէթտէ օ
սուրբ ուսու տէյի ճէվապ վէրիւլէր. կէօյա պիր
լայլը տինտէ իտի, պաշգա՝ աւետարանա հիւղ-
մէթ Էտէր իտի կիպի :

Վար պունտան անկա քի, սէնին սուրբունուն
ամէլէրի զէմանէնին աւտամնա նէ Էօրնէք օլա
պիլիր : Օնլար ադըլլարննա գօմուլլար քի, քեն-
տիլէր պու եաշաուրդլարը կիպի եաշայա պիլէ-
ճէքլէր, սուրբլար տա՝ եաշաուրդլարը կիպի եա-
շամալլարլար : Արատա սուրբուն պիրինի բարե-
խօս Թութուպ, իմտաարնը նկաղ Էտէն օլուր.
Լաքին նկաղը տիւնէ Էվի շէյլէր հադգընտա, վէ
պէլքի գարսուշ մու հապպէթինէ գարըը մաւ-
տէլէր տիր : Սուրբու բարեխօս Թութար, քեն-
տի պէտիսուլլարտա եաշար, վէ խաթըրա կե-
մէլէն նկաղլարնն պիրի՝ խուլլարնտան գուր-
թուլմադ իմտաուր ալըր :

Քերէմ էյլէ, պու Ֆիքրինէ գօտուղուն խայր.
լարն ալիւր տէյիլ իսէ՝ օպիւրի հասըլ օլուր տէյի
մի ումարտն . սէնին քիթապընը գաջ քիշի օ-
գույաճապ սանըրուն. զարիպա սէն տահա տին.
եայը պիլմէյօրտուն: Սուրբարն էօմրիւնիւն
նագլմ մի . պէլքի պիւր գաջ օգույան օլա . լա-
քին պայտը պիւր թէվարիս կիպի օգուսուգ.
տան սօկրա, պիւր եանա պրագըրլար, պիւր տա-
հա էլլէրինէ ալմաղար . կիւզէլ տիւր տէրէր,
լաքին պիւր տահա խաթըրա կիթ իրմէղլէր: Ֆաի-
տէսի պու գատար մը . չօղու տա էլինէ ալըր,
ատընա պապարդլայն, պիւր անլաշըրմատըգ ալ-
տէն եազըրլըլ կիսի, աղընը պուրնուսու էքի-
տիւր, գափար պիւր եանա գօր:

Հէր քեմին քեհտի սէնաթինէ միւթաալիք
պիւր քիթապ, զէմանէտէ օնու պիլէ օգույան
եօգ . պադը, մասալար մէնգըպէլէր, օյունճադ
շէյլէր . էտէսիւղ թիւըքիւլէր, պէյիթլէր, ալ-
նէ մէզհէպէ մուխալիֆ մատտէլէր, մէզհէպի
մէշքէպէ ույտուրաճադ նասիհաթլէր, շիմի
րէվաիշի օլան քիթապլար պուշլար տըր:

Ահ, ութանըրտը սէյլէմէյէ. պիւր աղ առամ-
լար՝ քեօփէքլէրէ, սըղըրլարա, մուրտար ճոնա-
վարլարա պապարլար, քեհտիլէր տէ օնլար կիպի
տգաաէ օլուպ, օնլարա պէնգէմէյէ հէվէս է-
տէրլէր . լաքին սօգըլ քեհտիլէրէ էնկէլ օլմուշ,
Ալլահը՝ տինի՝ Ալլահ էմրինի էօնլէրինէ սէտտ
էտէր . օնլար տա մուրտար թէնլէրինի րահաթ
էիւրէյ իլէ գանտըրա պիլմէք սէվտալլա, գալը.
լէրինին շէհաաթթինի՝ չօճուգլուգտա օլան
թէրպիլէնին ֆէսաաը տըր տէյերէք, ապըլլարը.

նը ինքեար էտիպ, տին, Ալլահ, վէ Ալլահ էմրի
վէսվէսէլէրինտէն գուրթուլմագ իչին, տիւնեա
գուրուլալտան պէրի օլան տինի՝ չիւրիւտիւպ,
Ալլահը ինքեար էտիպ, վէ Ալլահ էմրինի խի-
լաֆա չըգարաւճագ քիթապլարա իթիպար է-
տէրլէր, ծնւարը օգուրլար: Պէօլէ, ասիրտէ սէ-
նին քիթապլըն նէ իչէ եարայա պիլլը: Պիզ ֆէյ-
լէսօֆուզ, ալիմ սատմլարն եազարլը քի-
թապլարը օգուրուզ, իլմի ագլը ծնւարտան էօյ-
րէնիլլ տէրլէր: Օյուսա ագլը էօյրէնմէք տէյ-
իլ, ագլը չիւրիւտիւպ՝ հայվանլըգ էօյրէնմէք
իչին տիր: Վէ չիւնքի սուրք քիթապլարն եա-
զըը՝ օ գուլաղը տէլք՝ թապիւթ սահիպի
չէլսիլլէրին տըմաղընա փէք գապա տըր, պիր
խօրեաթ սէօլլէյիլ տիր. պու ալիմ տէտիքլէրի
միւէլլիֆլէրին եա իսթիլահընր ֆէսահաթընը
մէսհ էտէրլէր, զիրա մէֆհուսուլլա հէր աստ-
մը իսքեաթ էտէմէլլէր. եախօա եազարլը
քիւֆրիւ էտէպիլլըլլի էօյէրլէր:

Պուհտան գաթի նազար, իւլէմա պէյնինտէ
պիր քիթապ՝ զըտօղլա բուպար օլուհմատըր-
ճա, սահիհ տէյիլ իթիպար օլուհմաղ իքեն, պու
չէլլէպիլլէր՝ զիւլմէլլէրինիլ զըտօր օլան քիթապ-
լար՝ ագլլարընըն չէհատէթինի՝ շայեո թաս-
տիգ էտէր, պիզի հայվանտան ֆարգ էտէր գօր-
գուսոնլա, բուպար էթմէք տէյիլ՝ էլլէրինէ
պիլլէ ալմաղլար: Վէ հէր մատտէտէ պիր գաչ
քիչինին սէօլլէտիլլի պիր պիրինէ ույմատըգճա,
սահիհ տիր տէմէք անմագլըգ պէշարէթի իքեն,
եարատանը ինքեար էտիպ՝ տինի մասգարայա
ալան հէրիֆլէրին հիլ պիրինին եազարլը օպի-

րինէ ռւյմազ, վէ չօդ տէ՛Ֆ'ա պիրինին պիր եազ
աղըզ օպիր եազաղըզնա զըտտ իբէն, եինէ քէն
տի վիւիւժէրինէ ուլըւն տուր, քիւ՛Ֆիւր տիւր
միւ՛Նիւտիւլիւք տիւր, հայվանըդ էօյրէտիր
տէյի օնա իթիպար էտէրէր: Չաստուածաբա
նուծիւն տէտիքէրի քիթապլար՝ ինանըլմաղ
եալանտան իպարէթ օլտուղունու քէնտիէր
տէ իգրար էթաիքտէն սօկրա, եինէ քիշիւէ ա
տապ էօյրէտիր տէյի էօյլէ իպատէթէ օգուր
լար քի, պէլէքի աւրլ փուծ փերէսթէրտէ օ
գատար աշդ էօղուտու: Նիշին. եա էօյրէթ
տիյի առապտա քէնտի հայվանի՝ մէշըէպլէրինէ
հադ վէրէճէք քէօշէլէր վար, օնուն իշին:

Էօթէ եանաա Ալլահ'ըն վար օլտուղու հադ
դընտա, պունճա միլէթէրին՝ կերէք ադլէն
կերէք իլմէն՝ փուծ փէրէսթ ՖէյլէսօՖլարընա
վարընճա, հէփ, պիլ-իթթի՛Ֆադ իգրար վէ
չէհատէթ էսիպ եազտըգլարը քիթապլարը՝
եալան տըր, չօճուգլարը գօրգուտաճադ սէ
վինտիրէճէք օյունճադլար աղը տէյի եիւրէքլէ
րինի ըսհաթ էթմէք իսթէրէր:

Լաքին հանի օ եիւրէք ըսհաթը. ճէհէննէմ
տէ չէքէճէքլէրի ազապըն նումունէսինի՝ պէօյ
լէ եաշատըգճա՝ պու տիւնէտտէ չէքերէր:
Պու ճիւմլէ իլէ էլէր անլամալըն տէյի, տաիմա
պիր խօրէսթ պահատըրըդ կէօսթէրիլէր: Ալ
մա պաշլարը տարա կէլիպ, օ ինքեար էթտիքլէ
րի հաքիւին հուզուրունա՝ եադընտա վարա
ճադլարըն ադըլարը քէստիքլէյն, արթըգ
սադլայամաղ օլուրլար, չտրէ արամապա տիւ
չէրէր: Վէ եիւրէքլէրինին իսթիրապընը պաա

Թըրամազ օլտուգլարընտա , տիւշիւնճէյէ վա-
րըրտըր,ուգէլատէն իւլէմատէն ագըլ սօրարլար,
աճապա զիւ՛միւմիւզիւ Թաառիգ էտէճէք պիր
ֆէթվա պուլճըմոնլուզ տէյի արաշթըրըրլար :
Օնտան տա իւմիտլէրի քեսիլինճէ , չար նաչար
Թէօպէյէ կելրլէր : Պուշլարըն էն մուաննիտ-
լէրինտէն՝ փիւշման օլտնլարը կեօրտիւմ . ա-
նճաօ ազատէ եաշամուսընա հէվէս էթտիքլէրի
հայվանլար կիպի՛ գալպլէրինին իսթիրապըն-
տան՝ Թէփրինիպ տէպէլէնէրէք էօլէնլէրի տէ
գաթը չօգ կեօրտիւմ :

Սէն պու պապտէ եանըլմըշըն տէտլիւմ՝ էվ
վէլա պուշլար իչին տիր . սանիյա սուրբօռն էվ
լատլարընըն Թամըր՝ պապալարընա պէնդէմէ-
տլի իչին տիր : Լսքին օնու տա եանըլըշ տնլա-
մա . կիւնահլարընը տէվապլարընը պիլմէմ , օ-
նուռն սօհպէթինի պիլէ էթմէմ . հաթԹա պիր
կրօնուսորուռն գապահաթընը կեօղնւմէ կեօր-
սէմ , ինսան զտիֆլէլինէ վէրիր , էթէյիմէ
էօթմէյէ պագարըմ :

Անճաօ Թարիգաթլէրինին զըտտլէթինի
սէօյլէրիւմ . պապալարընըն սրգը եաշամասը , էվ-
լատլարընըն կեվէքլէյի , օնուռն էօմրիւ զահմէթ
սըղընիթը , պուշլարընքի հէր լահաթ եէրինտէ,
զէվգ սէֆա . օնլար չուլ կլէլինիր՝ Թէնինէ էզլւ-
եէթ վէրիր իմիշ , պուշլար սալթանտաթ էտէր՝
չէլէպի միզաճլը . օնլար եայա կեղէր եօրուլըր
ուսուշ , պուշլար եա պէյկիր եա դայըգ օլմայ-
ընճա եիւրիւյէմէղլէր . օնլար սապահլարատէք
տոււտա , պուշլար լահաթ ուլգու ուլուր .
օնլար օլուճտա , պուշլար զլյաֆէթտէ . օնլար

Ֆիսգըրըդ մէշգ էտէր, պուռնար զարիֆ զարիֆ
տէօշէմէլէր Գուլլանըր, զէնկինլիք թապար,
ծնլար աշխարհական ճէմլիէէթինտէն գաշար,
պուռնար աշխարհական տհապապ արար. ծնլար
Ալլահ բլա Գօնուշմագ իչին՝ ինտանտան գա-
շնըրըլար ըմըշ, պուռնար տիւնէա խալգընա ույ
մագ իչին՝ Գօնուշաճագ ատամ արարլար:

Եւհայէթ պապայըլա էվլատըրը արսաղնտա
օլ Գատար Ֆարգ վար. քի, օնուռն էօմրիւ թէվա-
րիխինի օգույան տաամ՝ պուռնարըն տթվարը.
նա քիւլլի սիթէմ օգուր: Կրօնուռնուղուն շա-
նընա պուռնար շէյ մի տիր: Պուռ. քիթապը եա-
լընըդ սիզինքիլէր իչին պատտըրըպ, մանտաթը-
լարընըղտան տիշարը չըգվալաճագ օլտայար, նէ
կիւզէլ. թարիգինի շաշըրմըշ գարտաշարընըղ
իրշաա էթմէյէ եարարտը: Եօգսա խալգ օգու-
տուն տէյի պաամա էթտիրմէք շաշընըլ տըր,
ղիրա խալգ պէյնինտէ պուրբղուն իզգէթի՝ նէ
Գատար շէօհրէթ պուռա, շիմոիքի շայիրտըլի-
նին շանընա օլ Գատար զիւլլիւ օյուր:

Կրօնլարա պօղուլլուդ ապար ապար սի-
րայէթ էթմիշ, վէ կրօնա հէր կիրէն՝ կիրտիլի
տաիրին թարիգինէ կեօրէ նիյէէթ էտէր տէր-
տէն, էվլէլա նիյէէթին մէֆհուսու պէօյլէ միւ-
սաատէլի մանալէր կեօթիւլմէզ: Սանիյա պէօյ-
լէ Ֆարգ վար իքէն, իճրատէ օլտն ամէլլէրի՝
ալէմին եիւղիւնէ պէօյլէ ալանէն բուպար էթ-
մէսէն տահա խօշ օլուրտու:

Պուռ զէմանէտէ էպքի թարիգլէր նէ Գատար
կէվէմիշ իսէ տէ, եինէ նորընծալարընըլ չօդ
էօլլու թէրպիլէ օլույօլլար. պուռնտան խալաթ

օլուր քի, կրօնաւորլարընըըն հէփիտի էօյէ
օլմալը: Եօգաս նորընծալըգտա թարիգ իւզըէ
եաչալըս տա, նորընծալըգտան չըգաղգլայն,
քենտի պաշընա օլմագ՝ հիչ պիր կրօնուն թարի-
գինտէ կեօրիւմիւշ տէյիլ տիր:

Էյ աղըզիմ, սուրբ կրօնագիրէրինն էօմրիւ-
նիւ եաղըս օգույուս տա, թարիգլէրինն խի-
լաֆընտա եաչամագտան սէմէրէ չըգմաղ. նը-
լարըն էն էյի պատմուլթիւնու՝ օնլար կիպի եա-
չալըս թասվիրինի քենտինտէ կեօսթէրմէք տիր.
նիճէ քի շիւքը Ալլահա, հալա էօյէ պիր դաչ
կրօն վար, հիչ տէյիլ իսէ՝ զահիրտէ օլուուն՝ էյի
իպրէթ վէրսօրլար. վէ պաղըլար պաթընէն տէ
նէֆսէրինի զապթ էթմիւշէր:

Սուրբ կրօնագիրէրինն նիյէէթի պէօյէ իմիւշ.
եօգաս կրօնլարընտա պու գատար կեվէքըք
ղուհուր էտիս, պօղուլաճաղընը պիլաէլէր, եա-
լընըք քենտի աչգլարըլըս Ալլահըն հիլմէթինէ
մէշըուլ օլուս, ճէմիյէէթ փէյտա էթմէյէ հէ-
վէս էթմէղէրտի:

Պիլըրմիսինն նէ տիր. դուրբ Օգոստինոսուն
տէտիլի կիպի «Կրօնա կիրտիքլէրի վագըլմ կրօնա-
գիրէրիննն նիյէէթի իւզըէ կիրմէղէր», եանի,
տիւնեա թէհլէքէլէրինտէն գաչմագ, նէֆսէրի-
նի զապթ էթմէք. Ալլահըն հիլմէթինէ մէշ-
ըուլ օլմագ, էլէրէ էյի իպրէթ վէրմէք նիյէէթ-
լէրնէ տէյիլ:

Էլպէթտէ պօշ ալլագ տուրտուգլարը եէրտէ
ճանլարը սըգըլըր, էյլէնճէ արսըլար, տիւնեա
մասլահաթլարընա տա գալըլըրլար, մէճլիսէ-
րէ տէ կիրիլէր, օյունա էյլէնճէյէ՝ եէյիպ իչ-

մէյն տէ կիրիշլըէր . նք Գրիգորուն տէտլոյի կի-
պի , բուպալարընը աշիշլըէր , լաքին գալալէրի
եկնէ օ տուր . կրօնաւոր թարիգինէ կիրիշլէր ,
լաքին էթաիքլէրի թագլա տիր . էսքի խողյալը
եհնմէք իշին տէյիլ , էսքիշլէրէ եհնիլէր գաթմագ
իշին տիր : Եսնկըշ անլամա . պէնիմ սէօյլէտիյ-
իմ պաղըլար հագգընտա , վէ պաղը կրօնար
հագգընտա տըր . էօյլէլէր չօգ տա տէյիլէր իսէ ,
եհնէ ճէմինին զիւլիւնէ սէպէպ օլուրար :

Իմաի պու սէօյլէտիքլէրիմտէն Ֆէհմէ էտէ-
պիլիւրսին քի , չէքտիին ղահմէթ , սիգին կրօնու
լըշտա էթմէյէ եարարտա , նէ ալա . եօգսա նա .
Ֆիլէ օլմուշ . զիրա ղէմնէմիզտէ նք վաքբլարը
նըն հիշ պիր Ֆաիտէսի եօգ . խալպ եա հիշ օգու-
մաղ , եա օգուսա տա , տիւնեաաէ եաշայանլա-
րըն հագգընա տէյիլ տիր տէյի տուրուր : Վէ
հաթթա կրօնաւորլար պտալարընըն թարի-
գինտէն աղմըշտիր տէյի աշխարհականլարըն է-
լինտէ սիթէմ վէ թաղիր էթմէյէ պիր ալաթ վէ
սէպէպ օլուր :

Լաքին պու տա պիր շէյ տէյիլ , պունուէ տա-
հա պէթէրի վար : Օ եուգարքի սէօյլէտիյիմ
զէքի չէլէպիլէր , տինի մէզհէպի եալան չըգար-
մաղա հիշ պիր խալաթլարը օլմտըղընտան , ճա-
հիլէրին ագլընը գանալըմագ իշին , կոչուվարը
Իւզըէ եաշամույան եկեղեցականլարըն աթվա-
րընը էլէլինէ ալաթ էթմիշլէր . կէօյա տին տէ-
տիքլէրի եկեղեցականլարըն ամէլէրի տիր կիպի
եալիօսս Բն քարոզէլ էթտիյի աւետարանը , եկե-
ղեցականլարըն աթվարընտան էօյրէնին տէմիշ
կիպի , եօլունտա եաշամույան պիր եկեղեցական

կեօրիւրէրսէ, օնլար տա քենտիւրէր կիպի զաիֆ
ինսան, վէ քենտիւրէր կիպի թագսիրաթէմիււպ-
թէլա օլտուղունու հիչ խաթըրա կեթըրմէյիւպ,
էն քիւչիւք էքսիքընինի՝ քենտիւրէրին էն պիււյ-
իւք դապահաթինտէն զլյատէ պիւյիւտիււպ,
տօղլու տին տէյի թագաըղընը պիււ մուտուր
տէյէրէք, օնլարըն էքսիքընինի տինին եալան օլ-
տուղունա իսպաթ ատու էթմէք խաթէրէր :
Պագ սէն նէլէրէ սէպէպ օլույօրսուն :

Ամնա օլտու, արթըդ չարէսի եօդ տէյէճէք-
սին . էօյլէ տիւ . լաքին սէն սօրտուգտան սօյ-
րա, պէն տէ ագըմըն քեստիւյինի սէօյլէմէ-
լի իտիւմ : Եա նէ՞ եափմալըյտըմ . փօ՜ փօ՜
տէյիւպ, միւսաահէնէ՞ մի էտէյտիւմ : Պէնիւմ տիւք,
քեանաա էօյլէ չիւրիւք մալ սաթըլմազ տօղլու
լազըրտտան խօշանմայան պէնի տիւրթմէսին :
Պէնիւմ նէ սէօյլէյէճէյիմի քիթապը պաստըր-
մատան սօրմալըյտըն քի, էինէ սանա հէմ պու
ճէվապը վէրէճէյիմի, հէմ նէ տէրէճէտէ սա-
արդ տօսթուն օլտուղունու ալլայըպ, տօսթ-
լուղունուն էսէրինի կեօրէյտին :

ԷՄՆԻՅԵԻԹ ՎԻ ՍԱՏԱԳԱԹ

Պէնիմ էֆէնտիմ,

Եւ ետփալում, ստպըրոտն զայրը չարէմիզ եօդ : Պիզ աիւնեաննն թէրպիւելի քեօզէսինտէ տօղմուշուղ . իւնսիւեէթ հադգընտա պիզիմ դատար ինսանիւեէթի եօդ տուր սանըրըդ : Ի՛ն լի ըրզ օլան աւամ՝ սէօղիւնտէ տուրուր, ինանը օլուր, հէր իշի սատադաթա տըր . լաքին զէմա նէաէ վէրտիւի սէօզտէ տուրմադ աէյիւ, էլ եա զըսը՝ հաքիմ հիւճճէթի պիւէ վէրսէ, եինէ սէօղիւնտէն տէօնէյօր :

Պադ պու խուսուստա պիզ քենտիմիզի փէք միւթէպէր աւամլար եէրինէ դօտուղումուղ նէ դատար խիւաֆ տըր :

Տիւնքի կիւն պիր տօսթուն էվինտէ իտիք, սէյլէշիպ տուրուրքեն, պիր տօսթ զուհուր էթտի . եանը սըրա պիր աւամ տահա վար, հիշ պիրիմիզին պիւտիւի տէյիւ : Լաքին պիր աւամ քի, սէրէնճամընըն նագլի իւէ, մէճլիտի ագշամա դատար էյլէնտիտի : Պու պիր կեմի դափտանլըմը, թարապուլուս օճաղընա էսիր թութուլմուշ, վէ Օսմանը էվինտէ պէշ սէնէ հսիւլիք չէքտիքտէն սօնրա դուրթուլմուշ, տիւն

քի կիւն պուրայա կերմիւ : Պուհու իսթիտա
մըրը վալիսինէ սաթմըշտը , օ տա ըսթամպու
տա քէնտի եէկէնինէ կեծիտէրմիւ . ածկրա Ս
նատու ապքերինէ իւլիւֆէ վէրմէյէ թայէին
պիր տէֆթէրտարըն էլինէ տիւշմիւ :

Պուատամ պիզէ չօդ նագիլէր էթտի , կեաճ
կիւտիւրիւպ՝ կեաճ աղլատարագ պիզի պիր էյի
էյլէնտիրտի : Եզ-ճիւմէ պիր մէնդըպէսինէ փէք
չօդ կիւտիւք : Փաշանըն եէկէնինին եանընսա
իքէն , հէր հիզմէթինի պու կեօրիւր իւմիւ .
պիր կիւն էֆէնտիտի էլինէ պիր քեման ալմըշ ,
չու քեման չօդ սէնէ տիր պէօյլէ սուրույօր ,
շալ շունու պագայըմ տէմիւ :

Գափտան՝ էֆէնտիմ , պէն էօմիւմտէ էլիմէ
սազ ալուրըմ հօգ , չալմագ պիլմէմ տէր . է
ֆէնտիտի սուրաթը պօզար , չալարըն պիլիւրիմ
ամնա ինատ էտէյօրսուն տէր : Տինիմ հագդը
իլին պիլմէմ : Եօդ պիլիւրսին . եա չալ , եա սէնի
տէյտիւրիւրիւմ տէյէրէք , կերէյի կիպի ին
ֆաալ էտէր :

Փագըր գափտան՝ տէյտիւրիւրիւմ տէմէսի
իլէ տէյտիւրմէսի արասընսա չօդ պիր շէյ օւ
մաաղընը պիլիւր , չար նաչար քեմանը էլինէ ա
լըր , թէլէրինի չէքէր չէքիլթիւրիւր , եայը իւս
թիւնէ սիւրմէյէ պաշտար . փէրտէսի հօգ , ու
սուլի հօգ , պէօյլէ պիր րապըթապըղ մուրտար
չէյ էօմիւմտէ կեօրտիւլիւմ հօգ քի , սիզէ
նագլ էտէյիմ տէյօր :

Էֆէնտիտի կիւլէրէք՝ կեօրտիւն միւ քիւլ
իանի , նաաղը պիլիւրսին , ամնա մէրամըն պանտ
պու զէվլի պապըշչամամագ ըտը տէյի սիթէմ

էտէր : Օնտան սօկրա էֆէնտի գօնագտա օլ
սուգճա, հէր սաաթ, վէ խուսուսա թաամ
վագթի, քեմանը էլինտէն պրագթըմալ, շէյ-
լէ քի հէր հիլմէթտէն մուաֆ օլուր :

Գափտան պագար քի, էֆէնտիսի պուշտան
խօշանըօր, ֆրանգսըլ իլլիսինին սէրայընտա
պիր քեմանի պուլուր, օնտան քեմանա տիւղէն
վէրմէք էօյրէնիր, պիր աղ քիրիշ թէտարիք է-
տէր . անճագ չալուրը մագամ կէլիշի կիւղէլ,
պախթընա նէ չըգարսա՝ օնու չալար . պու
ճիւմլէ իլէ էֆէնտիսի խօշանըր :

Ձէվլէլիսի շու քի, էֆէնտիսի քեօյէ կիթ-
տիքճէ, էթպաի եայա կիտէր, եալընըլ էֆէն-
տի աթ իւվէրինտէ, գափտանը տա պիր էշլէ
պլինտիրիք, էօնիւնէ գաթար, վէ իսթամպօլգա-
փուսուշտան չիքարգլայն քեօյէ վարընճայա
գաուար քեման չալուրըր :

Պու նագիլ՝ մասլահաթըմըլտան խարըճ պիր
մատտէ տիր . լաքին պագ աճախպ կեօրիւնէն
շէյ նէ տիր . վէ պիլիմ ֆասըլքեարի թէֆթի
շիմիղէ լայըգ պիր մատտէ օլտուլուշտան, սանա
տա եաղմալա մէճպուր օլտոււմ : Գափտանըն
նագլի .

“ Պէն տէֆթէրտարըն քեօլէսի իքէն, հալէ-
սլէ եագըն պիր մահալլէ վարարգ, թագըմ ըլա
գօնալա էնտիք, խաղինէ եիւքլէրինի եըգտըլ,
հէֆ ուֆագ ալթուշն քեսէլէրի թաի : Պիր աղ
խսթիրահաթտէն սօկրա, էլլի նէֆէր սիխահի
իլէ պիր ալա զուհուր էթաի, աթաան էնտի
էֆէնտինին եանընա կիրտի, էթէյինի էօփտիւ-
վէ դահվէլէր իշիլտիքտէն սօկրա, էֆէնտի ա-

ղայս՝ նէ գատար ասքերին վար տէյի ոօրսու .
էֆէնտիմ, օն իբի պին պէշ եիւզ նէֆէրիմ վար
տէտի . պունտան զայրը սօհպէթ եօգ : Տէր ա-
գաս տէֆթէրտար էֆէնտի պիր սանտըգ աչ-
թըրար, օ միգտար ասքերէ՝ իգթիզա էթտիյի
գատար ալթուն քեսէլէրի սայորըտը վէրտի :
Օնտան սօկրա գօյնունտան պիր քիւ չիւք տէֆ-
թէր չըգարըպ պիր գալէմ վուրուու իշարէթ
էթտի , ազայս եօլ վէրտի :

Պէն իսէ պիգտէ կէօրմիւշիւմ քի , պու գա-
տար ագճէ սայրլմատան պիր գաչ եէրէ իշա-
րէթ օլունուր . ասքերի օգուրլար , տէֆթէրի
եօգըրլար, ագճէնին ախղինի միւշիւր տիգգաթ-
լի ոէնէտէր ալըրլար : Պունլարտա պունուն հիչ
պիրի եօգ : Էֆէնտինին նազարընտա օլուղղում
տան , սուսալէ ճէսարէթ էթտիմ . էֆէնտիմ, պու
գատար ալթուն ալընըպ վէրիլյօր , պէյնինիզ
տէ պունտան զայրը թէքէլլիւֆ եօգ մու տէյի
տուալ էթտիմ : Էֆէնտի՝ պունտան զայրը նէ՝
թէքէլլիւֆ օլսուն տէտի : Հիչ տէյիլ իսէ՝ աս-
քերին տէֆթէրինի եօգլամալը տէյիլ մի . պու
գատար ագճէ վէրտինիզ, ալուրմ տէյի՝ քէնտի
իմզասըլա՝ պիր թէմէսսիւք վէրմէլ տէյիլ մի
տէտիմ : Պունլարը էտէրսէք նէ օլուրուումուշ
տէտի : Պարի ասքերին սայրըր թէմսմ մը էք-
սիք մի , օնու ալլարաընըզ . օ տա պու գատար
ագճէ ալըր , սօկրա ինքեար էտէմէզ տէտիմ :
Էֆէնտի տէօնտիւ , եա ասքերի օ գատար օլմա-
տա , օ գատար տըր տէյէ պիլլիւր մի . պէն քէն-
տիյէ պու ագճէյի սայորգտան սօկրա , ալմա-
տըմ տէյէ պիլլիւր մի . ագճէյի ալուր մը . ալ

տըգտան սօնրա նիճէ ինքեար էտէ պիւր տէտի :
Ինանըն , պէն պունըարն պու էմնկեէթինէ
թաաճճիւպ էթտիւմ , տէյերէք նադլ էթտի :

Թաաճճիւպ էտէն եալընըլ գափաան տէյիլ ,
մէճիլստէ օլանըլար հէփ հայրան օլտուգ , հէփ
պիր պիրիմիզնն եիւզիւնէ պադըպ , քենտի հալ
լէրիմիզտէն ութանմաղա պաշլատըգ :

Վադ'ա էյեր տիւնեատէ թապիաթին իլք գտ,
նունըարը իւզըն եաշամագ ճաիզ իսէ , ալմ'
պէօյլէ էթմէլ իտի . վէ թէրպիւէ օլմուշ միլ
լէթէր' իւնսկեէթ արտսընտա իթիգատը պիր
պիրիտէն գալըրըրըլարը՝ չօդ այըպ շէյ տիր :

Իթիգատ էմնկեէթ խուսուտունտա պուն
տան պիւիէք էօրնէք օլա պիւր մի . պմ'գ շու
փարայը սայան թիւրքէ , եիւրէյի նէ՛ գատար
րա՛հաթ , փարայը ալան՝ ալաղընը ինքեար էթ .
մէք միւմքին տէյիլ կիպի տուրույօր : Փարայը
ալանա՝ օլ գատար ինանը վար քի , փարայը
սայըպ վէրտիյի նէ գատար սահիհ իսէ , ալանըն
ինքեար էտէմէյէճէյինի տէ՝ օլ գատար սահիհ
թուլմայօր :

Պիղտէ տէ պէօյլէ տէյիլ մի . հմյ հայ . իս
պաթարը օլանը ինքեար էթմէք տէյիլ , էլ եա
զըսը՝ հաքիմ հիւճճէթի իլէ օլանը պիլէ նիզայէ
պինտիլիլիլ :

Պիղտէ պէօյլէ պիր շէյ օլսա շաշարըլ : Պիր
ատամ պիր ատամա ոէնէտսիլ քեադիտսիլ ի .
քի իւշ պին ալթուն վէրսէ , տէլի տիր տէրիլ՝
ջուսա էսքի վագիթէրտէ օլան իթիմատ՝
հալա գուլլանըլա , հիւ թաաճճիւպ էտէճէք
շէյ օլմաղար :

Պու ճիւմէն իւն պեօյն պիր զի գըյմէթ ճէվ-
հէր՝ թերպիւնսիւ միւլէթէրտէ վար սա , պիզ-
տէ խափ պիւն մալուժ տէյիլ :

Պուհտան սօնրա գափտան պիր աղ շէյ տահա
նագլ էթտի : Կերէք Իսթսոնպօլտա , կերէք Էվ-
րօփա խաղալէսի իւն թիճարէթի օլտն՝ Բուժ-
վիլայէթէրինտէ , գապա խալգ պէյնինտէ ետ-
լանճըլդ , հիլէսպաղլդ , վէ հէր տիւրլիւ ալ-
չաղլդ թէքմիլ տիր տէտի . լաքին Անասօլու
հագապընտա էն էտնա խալգընա վարընճա՝ էօյ-
լէ սատըդ վէ տօղլու տուրլար քի , ինսանըն
խօշունա կ ելիր :

Կեօրալլէն միւ քի պու ատամլարը պաշտոն
չըգարան պիզ իզ . զիրա պիզլիմէ գօնուշանլար՝
ղաթէրինտէ օլան տօղլուլուղու զայալ էթմիշ-
լէր . վէ թերպիւնի միւլէթէրտէն ուղադ օլան-
լար՝ հալա պու միտիլլի կիւզէլ ատէթէրինի
պօղմամըլար :

Պլուտարքոս Ֆէյլէսօֆոն տէտիյի կիպի ,
“ Թօփալլարըն վիլայէթինտէ տուրուրտան , սէն
տէ ագսամաղա պաշլարսըն , խալգ պէյնինտէ
զարպի մէսէլ տիր , “ Գուրտ ուլա գօնուշան՝ էօլ-
մէք էօյրէնիր , Իւզիւմ իւզիւմ պագարագ գա-
րարըր , ” տէրէր :

Էօյլէ խսէ հիլէսպաղլդ , եալանճըլդ պիզ-
տէն չըգմըշ . պիզ տիւնէանըն էն տօղլու ա-
տամլարը օլաճալ իքէն , տինսիլէրտէն պէթէր
օլմիւլուղ :

Օնտան սօնրա տիւնէամըղ ալթ իւսթ օլույօր
տէյի թաաճճիւպ էտէրիզ : Ալիլայէթէրինիզ
հէփ պիր պիրինէ կէ չէրսէ շաշաճադ շէյ մի տիր :

Հէր քես տողրու սատրգ ատամ ըմ տէյի էօյիւ,
նիւր. շանըմ իթիպարըմ վար, սէսզ վէրիւրիմ,
վէրախիւմ սէօղիւ իճրա էտէրիւմ տէր. լաքին
պու հիւճճէթէր սէնէսպէր իճատինտէն ակլա
շըլըր քի, քիմսէ քիմսէնին սէօղիւնէ ինանմազ,
հէփիմիզ պիւրիւրիզ քի, ալէմին գուլանտըր՝
հիւլէ իլէ եալան տըր :

Պու կիւղէլ սէօզ վէրմէլէրէ ինանմին քիմ,
քիմսէ ինանմազ. նիլին. եա էքսէրլյա պու
սէօղէր իրյանէթին իւսթ պօղչատը տըր, օնուն
իլին: Թիւթլէրտէ պէօյլէ սէօզ վէրմէլէր եօգ,
լաքին պիր պիրլէրինէ իթիմատլարը վար, զիւա
պիր պիրլէրինտէն էմին տիրլէր :

Սէնին պիր մասլահաթըն օլա, սանա էլ թու.
թուպ եարտըմ էթմէմ սէմէլլէր. լաքին մաս,
լահաթընա էն զյատէ զայրէթ կեօսթէրէն վադ
ա, սալթ մասլահաթա մանի օլմադ տէյիւ, սէնի
թէփէն իւսթիւնէ կեթիրմէյէ չալըշըր: Հէր
կիւն կեօղիւմիւզ էօնիւնտէ օլան շէյլէրէ պա.
գարսագ, պոււնուն պէօյլէ օլուուղունա շիւպ.
հէ գալմազ:

Պիր տար վադըթտա՝ զիէք էյի տէյի սէօզ վէ.
րիրլէր. թամամ մէքէզինէ կէլտիքլէյն, պիր
կիւղէլ էօղիւր պուլուպ կերի չէքիւրլէր: Պիր
պօրճլու Ֆիլան կիւն վէրիւրիւմ տէյի սէօզ վէ.
րիր, վէրմէզոսմ նամէրա օլալըմ տէր. իգթիգա
էտէրսէ, եէմին աէ էտէր. կիւնիւ կեւր, Ֆա.
գըր ալաճագըր սօշա չըգար, իքի էլի թաշ ա.
թընտա գալըր:

Պիրինին սրաշը տարա կէլմիշ, կէլր՝ աման
տէյէրէք էօմիւնճ ագճէ ալըր. սօնլա էտաւը.

նա կելինձէ, վերմէյիմ աէյի գափուլու սլա-
ճալը օլուր : Պէօյլէլէր աճ մը օլույօր :

Քիմի ալաճագըլյա սահիպ օլուր, սօրճու-
տան փարայը գօփարըր քենտի եէր . քիմի սէնի
Մըրըրա սուլթան, ագ տէնիզէ դափտան էտէ-
ձէյիմ տէյի՝ թաֆրա էտէրէք, կեօզլունիւ տիք-
տիլի առամտան փարայը թուլթար, պատիւ հէ-
վա գուլլանըր, մասլահատըրնը եիւզիւ իւսթիւ-
նէ պրագըր :

Պիրի անասընը հափիստէն գուրթարմագ վա-
տի իլէ պի կիւնահ Կըզընը պաշտան չըգարըր,
եինէ անասը հափիստէ չիւրիւր :

Պու կիւն պիր ըիւշվէթ վատի իլէ պիր շէյ սէ-
նին օլուր, եալըն պիր տահա պիւլիւք վատ ի-
լէ աիւերէ կեչէր :

Հագգը թանըր դըյմէթ պիլիր առամ եօգ
տուր տէմէմ, լաքին գափու եօգ քի անախթա-
լը օլմայա : Հէր սայընիթըը հագգա ֆիտա է-
տէր՝ պաղը քիմսէլէր վար . կերջի չօգ տէյիւ,
լաքին օլանլարըն տա չօղու տէօնէք թապիսթ
տըր . ֆարաղա խաթըրը զիյատէ սայըլաճագ պիր
առամ զուհուր էթսէ, եախօտ հէտիյեհսի է-
լինտէ կելէն օլտա, եա պիր հարամ մուրասէ
միյանձը օլաճաղընը ագլը քեօսէ, եա պունա
քեզալէք պիր ումաճաղը օլաճագ քիմսէ կելէ,
հագ, առալէթ, տօղըուլուգ թանըլմագ օլուր :

Պու ճիւմէ իլէ հէր քեօ սատըգլըդ սաթար,
հէր քեօ սէօզլունիւ ըրզընա պէնտ էտէր . լա-
քին պունլար տիլինէ պաղլանմաղա մէճպուր
օլմայու, հէփի իշինի պաշա վարտըրմագ իշին,
խալլըն կեօզլունէ քիւլ իւֆիւրմէք տիր :

Զէմանէտէ չօլունուն իշի կիւճիւ՝ խալը
ալտաթմանըն եօլունու տէրս էթմէք տիր, վէ
պունուն ատընա իշկիւզարըզ գօմուշլար: Պա-
զըլար, վէ չօլլար տա տէսէմ ճախզ, եալանա
էօլէ կիւզէլ շէօհրէթ վերմէնին եօլունու պի-
լըլէր, քի, ալըզլարընտա կերչէլիլէ եալանըն
հիչ պիր ֆարսը օլմազ. եալանտա էօզիւրտէ
օլ գստար տէքլէրի տիւզէնլէրի վար քի, պիր
եալանլարը աշիքէար օլտա, էօրթիւպ պատթըր-
մալա՝ ծն տահտ սրուլուրլար: Փէք մահիր օլմա-
ղա ճահտ էթտիքլէրի՝ պու մարիֆէթ տիր, վէ
մէհարէթ լէրի արթարգ՝ա՝ քէնտիլէրինի թէք-
լէրտէն գըլաս էտէրլէր, աչըգ կեօղ, զէքի, տիւն,
եպէ ապըլ էրտիրմիշիղ տանըրլար:

Էլ ալթընտան սօրարլար արարլար, քիշինին
թաւըրըն թարզընը մէշէպինի աղլարլար, ծն-
տան սօկրա տուզաղա տիւշիւրմէյէ՝ հէր պիր
գափուլա պիրէր տիւրլիւ անաթմար գուլա-
նըրլար: Թամսքէարա՝ քէար կեօսթէրիրլէր,
պիւլիւքլիւք իսթէյէնէ՝ շէրէֆ իւմիտի վէրիր-
լէր. շէհվէթլէյէ՝ իճրանի նէֆա կեօսթէրիրլէր,
իպատէթէ մուգուրր օլան առամա պիլէ՝ սէ-
վապըլ խայր ամէլլէր կեօսթէրիրլէր. Սէնէքա
ֆէյլէսօֆուռն աէտլսի կիպի, պալըգ՝ալըրըն՝
հէր պալըղա խօշանտըլը եէմի գուլանտըլընա
պէնզէր. ավճըլար կիպի ավլատըլը ճանաւարը
տուզաղա տիւշիւրմէնին գօլայ եօլունու արար-
լար:

Պու միտիլի տէքսյազլար օլ գստար չօլալ
մըշ տըր քի, պազը հապ վէ սատագաթ էօրնէյի
օլաճագ ըիւթպէլի քիմսէլէր՝ հալլէրի վէ հիւ-

մեծերի էլէքէն իսրէթ օլաճադ իքէն, իքի
եիւզլիւլիւլիւ, հիլէպաղլըղը, եալանճըղըղը
պիր աէրէճէյէ կեթիրմիշէր քի, էն աչըդ կիօղ
ատամը տօլապա կեթիրլօրլար: Վէ չիւնքի պու
ֆատիա ապիրիմիղտէ, հէր քեօթիւլ ամէլէ պի-
րէր շէրէֆլի իսիմ վէրիպ, հիւնէր՝ եիւզ գը-
ղսրթմաաան խալթը ալտաթմադ տըր, օնուն ի-
չին պունա տա վիթիթիգա իսմի վէրմիշէր. հաթ-
թա առամ վար քի, պու հիլէլէրն ֆիրասէթ
տէյիպ, պաշլը տէօթթ ֆաղլէթին սըրասընա
դօյօր:

Զաւալը տօղըղլուդ, պու չիքլէրին իչին-
տէ կեօթիւլի գալմը, էյէր պիր ղիմէթ պի-
լիպ դուլանան տա վար ըսա, պիր պուլունմաղ
ճէվէր կիպի գըլմէթլի օլաճաղ իքէն, եալա-
նըն տօլանըն մասդարասը օղուր: Վէ էյէր աէք-
քե տիւզէնէ կէլէ կիլէ՝ ուսթա օլմուշ ասամ
օղուպ, պու իւնսիյէթի պօպան պուլաշըդ իւ-
լէթտէն՝ պու եալան աուղաղընտան սագընայըմ
տէսէ, էօնիւմէ արտումա պագայըմ տէյէրէք՝
պիր կիւճ էօմուր կեչիւրի քի, պու իքի եիւզ-
լիւ տիւնեատէ եաշամագտան ըսա, վարըպ
չէօլէրտէ եըրթըճը ճանաւարլար ըլա եաշա-
մագ չօգ էյի տիւր:

Հայ հայ. Թանդընըն հուղըրունտա պիր պի-
րինէ եէմին իլէ պաղլանանլարտա ինան հօգ տա,
եապանճըլլա գօնուշանտա նի՛ճէ օղուն. Նւ-
լահա վէրտիքլէրի սէօղտէն տէօնիւպ ալտատըլ-
օրլար տա, ինսանը ալտաթմաղլմը մը:

Հանի օ սէօղլուտէ տուրան գարըլար, սէօ-
ղլուտէն տէօնմէյէն գօճալար. սէօղլուտէն

տէօնմէմք տէյիլ, պէլքի օ սէօղիւ վերտիլի զա-
ման պիլէ՝ տուրմամագ նիյեէթինտէ տիր, ես
խօտ տուրա պիլէճէյինէ շիւպհէսի վար:

Հանի օ սէօղ վերիպ եհմին էտէն քիպար-
լար, պաղըրիէսնլար. պալարըր չըպլագ կիպի
սէօղիւնտէն տէօնիւպ, ըհզալէթի իրթիքեապ
էթմէյէն քիմ տիր:

Ինան, իթիմատ էյլէ, չու հագգը իչին, պու
հագգը իչին տէյի՝ սէօղիւնէ շէօհրէթ վերէրէք՝
էլի ալտաթմատա կիզէնէր ող մը. հէր հանկի
տէրէճէտէ արաւան պուլուրսուն: Էօյլէ սիր
վագթէ եէթիշաիք քի, տինսիղ լիք տէվրէ-
րինտէ, վուլթիէրէսթէր արասընտա Չիչըու-
նուն տէտիլինի տէմէլիլիլ. «Հէփ եալան, ա-
լան, խալընլըդտան իպարէթ տիր»:

Վէ էյէր արատա էյի թէրպիյէ օլմուշ, եա
թատիաթը եալանտան իքրահ էտէր, եա ճա-
նընը գարալամագտան գօրգար՝ պիր ոօղըու ա-
տամ վար ըսա, ծնու տա պօղմապա պագար-
լար. Եուվէնալ ալիմին թէմսիլի իւզըէ՝ պիր
ուչուզըու գօյուն պիւլթիւն սիւրիւյիւ պուլաշ-
թըրըր:

Պու նանըլ էօմիւր տիւր ատամ, պու նանըլ
եսշամագ տըր. պու նէ պօղուգըուգ տուր՝ ին-
սան գըմլնու կիրմիշ, տիւնէայը ալթ իւսթ է-
տէյօր. պարի սէօղլէրինտէն նիւքուլ էթտիլ-
տէն սօնրա ուլթանալար ա. խայր, օ տա եօգ.
հաթթա չօղու պիր ազիմ իշ կիօրմիւշ կիպի՝
էյիւնիւր պիլէ:

Պիրիսի տէօնսէ՝ պու սէնին էթտիլին չըքիլի
շէյ տիր, ինտանը հայվանտան պէթէր էտէր ա.

մէլ տիր տէյի՝ տօսթանէ նասիհաթ էթսէ ,
պուշկար տիւնեատէ եաշամանըն եօրունու պիւ
մէք տիր, պուշա իշճէ տէրէր, տիւնեատէ էյ-
եամ րէիսի օլմալը, կեմիյի էսէն րիւզկեարա
կեօրէ գուլանմալը տէրէր : Պու վէճճ իլէ
ղատտարլըլը , ետլանճըլըլը քեամիլլիք ագըլ-
լըլըք էտէրէր . վէ նէ գատար չօգ ատամ՝ ալ-
տոթմըլար ըսա , քենտիլէրիկի օլ գատար իշ-
կիւլար սայարլար :

Պուշտան սօկրա տին՝ մէզճէպ տիւնեատէն
գալգըպ, խալգ Ալլահը ալտաթմագ խթէրսէ
թաաճճիւպ էտէճէք շէյ մի տիր . եախօտ տին
տէտիքլէրի ինսան եաթմասը աըր , պազը հա-
րէքէ թլէրիմիղի էլլէրէ պէնդէտիպ՝ մայմուն կի-
պի թագլիա էթմէք իջին իճատ օլմուշ ատէթ-
լէր տիր տէյի՝ Ալլահա վէրաիքլէրի սէօզտէն
տէօնէրէրսէ , ինսանս վէրաիքլէրի սէօզտէն
տէօնտիւքլէրի շաշաճագ շէյ մի տիր :

Իթիմատըլըլըն թէմէլի պու տուր . Ալլա-
հա ետլան սէօյլէյէն՝ ինսանս տա սէօյլէր : Աս-
տուածեան տէտիքլէրի մէզճէպէ հիղմէթ է-
տէնլէրէ կիւլէրիմ . կերէք տին, կերէք իպա-
տէթ , ինսանլարըն իճատը աըր, Ալլահ պուշ-
լարս պագմաղ պիլէ տէրէր տէ , ինսանլար ըլա
պիր տըգգաթլը տօզըուլուգ թապլարլար :

Ալլահա ինանմայան ատամըն սէօզիւնէ քիմ՝
ինանա պիլիր . պէօյլէլէրին էլինէ՝ էթտիքլէրի
թաաիպլէյէ կեօրէ՝ պիր ատամըն էվինի գօրգու-
սուղ եըգա պիլէճէք պիր ֆըրսաթ կիրսէ , պի-
րինին ըրզընա կէչէ պիլսէ , եա քիմնէ տուլմայ-
արագ՝ պիր հարամ քեար ըլա աշըլըն ալլ էտէ

սիւսէ, պագ քի ինսն նէրտէ գալըր, թաղա
սըգլարը մերսլէն կիւ վէնիլըմի :

Եա պու ալթընը վաճիլիինէ ուլմաղ խալալ
ջուռնունտա նէ՞ ե ալմալը : Պէն սէջլէյիմ տօն
թում. քենտի քենտինէ եաշամալը . պու իքի
եիւզլիւլէք եուսուրճալընտան գուրթուլմադ
իչին, տօղուռ օլմալը . զիրա պու սիր գալալ
խասթէլլի տիր քի, քիչի քենտիլի հըֆլ էթ.
մէնին չարէսի՝ ֆագաթ Ալլահա հիլմէթ էթմէք
նիւէթիլլէ՝ ֆաղիլէթի սէվմէք, վէ Ալլահըն
էմրինի իճրա էթմէք տիր . օնտան զալլի չարէ
եօդ :

Վիմի եիւզիւ երրթըգ, քիմի պաշը էօրթիւ.
լիւ եալանճըլարըն սիւրիւսիւ, դօ խթէտիլլէ.
րինի սէջլէսինլէր . Էհլէ էտէպ օլմադ կիպի,
տօղուռլուղու սէվիալ՝ տիլի գալալինէ պէնզէմէք
կիպի րահաթ շէյ օլմաղ :

Ամմա տէյէճէքսին քի, տիննետէ իլ, սիր
ալայ եալանճըլարըն արասընտա եաշայօրուզ,
պուսլարըն տէք. քինտէն տօլալընտան նոսըլ տա.
դընալմ : Վագ՝ա պու սիր գազա տըր քի,
չօգ տէֆ՝ա եալանճը օլանլար սիլէ սուզալա
սիւշէյօր, նէ էքերսէն օնու պիչէրսին տէտիք.
էլի կիպի :

Լաքին քիչլէ էլլէմ օլան՝ եալանտան կերի
տուրմադ տըր . Եալանա դափըլմամագ՝ թէճ.
րիւպէ իլէ էյրէնիլըր . քիչի կեօրէ կեօրէ հէր
քեոսէն շիւպհէ էտէր, վէ ատէթտէն ալըրը
եիւզէ կիւլէնէ ինսնալ օլուր :

Անճագ Գրիստոս էֆէնտիմիլ քենտի շալըր.
աւընն խլըսնէթինէ ուղըրաւըսա, սիլլ քենտի

միգի սագընըրըզ տէյէ պիւլմէյէ չօդ ֆիրասէթ վէ չօդ պախսթ կերէք. լաքին կիւճէնմէյէլիմ. քեօթիւլէրին եաշամասը՝ էյիլէրի թէճրիւպէ էթմէք իչին տիր տէր սուրբ Օգստինոս :

Պիր մէմէքէթէ պիր պուլաշըդ խասթէլիք տիւշէրսէ, սալ օլան սագընտըղը կիպի՝ պիզ տէ տիւնեայը հէլսք էտէն պու զալըմ եու մուրճագտան սագընալըմ: Վէ էօյէ վագըթ տա պու պուլաշըդ իլէթ՝ խասթա օլմայանլաւ ըա պիլէ՝ զաՖիլ սիրայէթ էթմիշ օլմասըն տէյի, սալ օլանլար գօրգուպ սագընտըղը կիպի, պիզ տէ՝ էվվէլա պու մուրտար իլէթ պիզէ տէ սիրայէթ էթմէսին տէյի, սանկյա եաշանըն թօրու նա տիւշիւպ՝ պէլասըն չէքմէյէլիմ տէյի՝ էթ ըաֆա տըգգաթ էտիպ ույանըդ աուրալըմ:

Պագ իմոի պու ֆասըլքեարի մէքեաթէպէ միգին պիր էյեամտէն պէրի արասընը քեսմիշ իտիք, ինշա Ալլահ կեչէն թագսիրաթը՝ պու տէֆա կիւզէլ թէքմիլ էթտիմ: Սէնի կեօրէյիմ, սէն տէ պէօյէ էյլէ, վէ պուլնտան պէօյլէ պէնիմ սատագաթըմուան շիւպհէ էթմէ, էմին օլ:

ԱՆԼԱՀԱ ԼԱՅԸԳ ՕԼԱՆԸ ԻՆՍԱՆԼԱ
ՏԱՎԱ ԻԹՄԻՔ

Պէնիմ էֆէնտիմ,

Պունտան ագտէմճէ էվ լատ ու այտլնիդ
իլէ պիգիմ չիֆթլէյէ թէչլիֆ էտիպ, ֆադըր.
խանէտէ էյլէնտլնիդ իւչ կիւնտէ, պանա վէ.
քեալէթէն՝ սիղէ էթտիքէրի կքրամ իչին, մախ.
սուս թէչէք. քիւր էյլէմէնիդ՝ քենտի էֆէնտի.
լլինիդ տիր. կերէք քեաճեամըն կքրամտա գու.
սուր էթմէտլննէ, կերէք սիղէ օլան զիմմէթիմ՝
զըյապըմտա տա իճրա օլունտուղունա զայէթ
մէմնուլն օլմուշուլն:

Անճագ էվիմին կիւզէլ լլիննէ՝ պաղարըմն
պաղէէրիմին սէֆալի օլաուղունա սիգտէն
մէտճ մէմուլնտէ տէյիլ իտիմ, զիրա պունլար՝
տիւնէայը կեզմիշ, վէ պիր գաչ ճէսիմ տէվէ.
թին սալթանաթընը կեօրմիւշ քիմնէնին մէտ.
հինէ շայէսթէ շէյլէր տէյիլ, հաթթա պէյէնէ.
ճէյնիղէ պիլէ շիւպճիմ վար լալը:

Օնտան գաթի նազար հափաղըմ՝ քիլտէ.
նին ճէվանիպի էրպատարըն՝ կերէք քենտի իւ.
կիւզարըգլարըմ, կերէք էճատարըն մէչուր

ամէլերի թաավիրէրի իլէ տօնաթմամըւմ տէյի ,
ինքաալ սուրէթինտէ՝ գալալիմէ քիպիր մարա-
ղը սօգմաննն եօլունու արամըսընըլ: Սիզնի մէշ-
րէպինիզէ կեօրէ , քիլիսէնին տիվար եիւզլէրիննի՝
մուհասարա , եիւրիւլիւշ , ճէնք , ճիտալ րէ-
սիմէրի իլէ , վէ էճասաըմնն թաավիրէրի վէ
ալամէթլէրի իլէ նագըշալըս , օրթասընա քէն-
տի թաավիրիմի աթ իւզէրինտէ՝ ալաղըմ ալ-
թընտա զէնճիրալէնտ էսիրլէր , քիմի տէվլիլմիշ
աիւշմիւշ , քիմի եերէ գափանմըշ , էթրաֆըմ-
տա եաղմա մալէրի , պոյրագլար , թօիլար ,
թիւֆէնքլէր , թէպէրլէր , տաուլար , վէ պու-
նա քեզալիք ճէնք ալաթլարըլա միւքեմմէլ
տօնաթմալլըմըմ . օնտան սօկրա իշէրիննի տէ
տիշարըննն տա տիվար եիւզլէրիննի՝ պու նիշան-
լարտան վանիմէթլէրտէն մատա , էպու էճաա-
տըմտան պէրի էթալիլմիզ ֆիւթուհասթլէրէ
տաիլ , իճրա էթալիլմիզ իլլիլքլէր , կեօր-
տիւլիւմիւզ ճէսիմ մասլահասթլար , վէ նաիլ
օլտուլտմուղ իւնվանլար , շէօհրէթլէր , վէ
իքրամլար զըմնընտա ալա պէյթլէր , վէ թարիխ-
լէրիլէ տօլարըմալըմըմըմ :

Վէ ճիւթթա պիւր տօսթուէն էթալի կիպի ,
տահա հայաթտէ իքէն , սօմագի մէրմէրլէր իլէ ,
տէօրմէ թուճլար ըլա , պիր միւքելլէֆ թիւրպէ
եափմալըլտըմ . էթրաֆընըն օյմալարը հէփ ,
չալըշպ չալըշպ տա , կիւճ պէլա կեօլիէսիննի
էլէ կէթիւրէ պիլալիլմի ֆաղիլէթլէրինն նիշանէ-
լէրի . վէ իւզէրինտէ քէնտի թաավիրիմ կեօյա
էճէլ իլէ մէրտանէ ճէնքլէշիւր կիպի՝ էլիմտէ
տալ գըլըճ պիր օյմա սուրէթ գօտուլմալըլտըմ :

Նիհայեթ-իւլ-էմր, իսթէրսինիշ քի, քիթ.
սէնին արվարէրի աէ, խորանլարը տա, օթու.
րագլարը տա, հէփ պէնիմ իսմիմի՝ քիլիսէէ
կիրէնին չըգանըն խաթըրնա պրագսընլար, էժ.
տատըմն շանընը շէօհրէթինի խապէր վէրսին.
լէր. քիլիսէյի պէն էափմթըմ, մասրտփըղ
պէն չէքմիշիմ տէյի հէր պագան անլարն :

Պիլիւրիմ, չօդ ատամ պէօյլէ էտէր. լաքին
պէն հագ օլալագ պիր գաչ շէյ միւլահագա էթ.
տիմ. ծնուն իչին պու միսիլլէ ատամլարա ույ.
մաղա գօրգտում. տիւշինաիւմ քի, գատըր
Ալլահըն աղամէթինէ գարշը՝ պու. պիր պիւյիք.
լիւք խտխասը տըր. պէնիմճէ պու. պիր տալա
տըր. քի, շէյթանըն Ալլահա պէնզէմէք խտխա.
սընտան հիչ աշաղա տէյիլ տիր :

Պու միւլահագամ պէլքի սիզէ այգըը կեօ.
րինէ. վէ պիլիւրիմ քի ղէմանէնին րապութա.
սըզ ղիւլիւլէրի՝ էօյլէ գուվլէթէ մալիք տիր
քի, պիր ատէթ կերէյի կիսի վէղն օլունուպ,
զաթինտէ ֆէնա օլտուղու հէր նէ գատար ա.
շիքեար օլսա, էինէ չօղու էտէյօր, ատէթ տիր
տէյի՝ միւնասիպ վէ էօլլու օլլուր : Պու պապ.
տէ պէնիմ մէշրէպիւմ էլլէրէ պէնզէմէտէյինին
ասընըր սիզէ անլաթմադիչին, սիրազ մուֆասալ
եաշմագ իգթիզա էտէյօր. մնղուր պույուրուն :

Պէն քիլիսէյի Ալլահըն էվի տիր նազարլլա
պագարըմ. Ալլահըն պանա ինամ էթտիլ շէյ.
ին սիր միգտարընը՝ պիր քերրէ քէնտի ուղու.
րունա ֆիտա էթտիքտէն սօկրա, պէնիմ ալա.
գամ գալմաշ : Պու պէօյլէ օլտուգտան սօկրա,
քիլիսէնին հէր թարաֆընա՝ քէնտի էվիմ կի.

սի՛ քեհտի նիշանլարըմը նէ՛ հագդ ըլա չեղտի-
րիրև։ Սի՛ քեհտի չամաշըրընըա , կիւմիւշ
թագըմընըա , եվ հաճէթինիդէ , վէ զայրը շէյ-
էրինիդէ նամըլ նիշան էտէրսինիդ . քեհտի ա-
տընըզը նիշանընըզը եաղտըմալլա տէյիլ մի .
եա պէն Ալլահա մախսուա շէյլէրէ տէ նիշան
վըրուրսամ , Ալլահըն էվի տէ , սուրբ թագըմ-
լարը տա , քեհտի հիզմէթինէ միւթաալլիդ օ-
լան շէյլէրին հէվիտի տէ , պէնիւմ տիր տէմէք
անլաշըլմազ մը։ Հալա իւզէրլէրինտէ ինսան նի-
շանէլէրի օլուրսա , Ալլահըն հիզմէթինէ մախ-
սուա շէյլէր տիր տէնիլ մի։ Պիր մալին սահիպի-
նի պէլլի էտէճէք պու նիշանլար տըր . պիր պի-
նանըն իւզէրլինտէ ինսան նիշանը օլաուգտան
սօկրա՝ Ալլահըն էվի տէնիլ մի։

Պիր ատամա պիր հէտլյէէ վէրսէմ , վէրալյ-
իւմ հէտլյէէտէ ալագամ գալմայօր . Ալլահա
վէրտլիւմ հէտլյէէ՝ հալա պէնիւմ թէսարրու-
ֆուամա տըր տէմէք , հաթթա պու հէտլյէէյի
պէն վէրմիշիւմ հա՛ տէյի՝ ալէմէ թէվաթուր էթ-
մէք , զանն էտէրիւմ , վէրալյիւմ հէտլյէէնին
անըլ սահիպլինի ինսանլարտան աշաղա թու-
թուպ , պիւյիւքլիւյիւնէ զիւլլ էթմէք տիր։

Պէն սիզէ պիր հէտլյէէ էթսէմ , օնտան
սօկրա պուռու պէն վէրմիշիւմ աէյի՝ պիւյիյէ
քիւչիւյէ , պիլէնէ պիլմէյէնէ նագլ էտիպ տուր-
սամ , խօշուռուզա կելլիր մի։ Ինսանլյէէթէ գար-
ը շէ՛ կիւճիւնիւզէ կեմէյ մի։ Եա Ալլահ Եօ-
լունա ֆիտա էթտիւմ շէյին իւզէրլինէ նիշա-
նըմը վուրմագ՝ պու հէտլյէէյի Ալլահա պէն
պաղըլամըլմ տէմէք օլմազ մը . ինսանլյէէթ

դանունը լարընտա , վէ հաթթա քրիսթիանըդ
շուրու-թուրուտա , շարթըն պիրի՝ պաղըշլանան չէյ
քիմնէ տոյմայարագ կիզլի վէրլմէք տիր , զի
լա էյլէք տէտիքէրի՝ խայր ամէլ էթմէք իջն
օլուր , ղուրուր ուլա էյլէք օլմազ . պէն քիլի
սէյէ պու գատար պէտլուրէնէրէք շէյ վէրիւ
սէմ , նի՛ճէ խայր ամէլ էթտիմ տէյէ պիլերիմ :
Պէնիմ քիպարտան սիր պիլտիլիմ վար ըտը ,
խալէ պէնի ստատգա վէրիւր առամ պէլ լիւնսն
տէյի՝ գալապուրդք արասրնտա պօլ պօլ ստաա
քա վէրիւտի . թէնհատէ պիր տիլէնճի՝ պիլ
փարա խթէսէ՝ գօվարտը . պէնիմ էթտիլիմ տէ
օնա տէօնէր :

Հէտիլէյի վէրտիլիմտէ , Ալլահըն խաթըր
իլլին տէ տէյիլ իտէ , քէնտի ինսանլիէթին ի .
չին օլտուն , պէօլլէ քիպիլլէր էթմէք իքթի .
ղա էտէր : Քիլի էթտիլի էյլլիլ թէվաթուր էթ
մէք , պախուսուս էյլլէք էթտիլի առամըն էօ .
նիւնտէ սէօլլէմէք՝ խօրեաթըդ . թէրպիլէսիլ
լիք տիր : Եա պէն ինսան էօնիւնտէ թէրպիլէ-
սիլ կէօրիւնմէքտէն ութանլըքէն , սիզ պանա
Ալլահըն էօնիւնտէ թէրպիլէսիլ օլմայր՝ նի՛ճէ
նափհաթ էտէյօրսուսուզ : Չօքլար վար պու
միւլահազայր էթմէզ , լաքին պէն տիւշիւնտիւք .
ճէ հիճապ էտէրիմ :

Յիտուսուն սկստէթ սլաթլարըլա պէնիմ
խանէտան ալամէթէրիմի պիր սըրտտա , պիլի
սէլամէթէ չըգարան հաչքն էտնրնա՝ պէնիմ
խանէտանըմըն նիշանընը էազարսամ , թէօվ
պէ խաթասընա՝ քէնտիմի Ալլահ թաալայի
պէնիլէթմէք օլմազ մը . հաթթա Ալլահ հէր

տէմ իմթինան օլուրաու . սէն պէնի եարաթ .
աւն , ճանըմը սէլամէթ եօլու.նա գօտուէն , պա.
նա պուէնճա էյլէքէր էթաին իսէ , իշթէ պէն
տէ սանա պիր քիլիսէ եաւիւրմ , հէր հաճէթի
իլէ տէօշէթաիմ տօնաթաւմ աէյէրէք , հէր
նիշան վուրտուղում շէյլէրի պիր պիր կեօսթէ.
րիպ եիւզիւնէ վուրմադ օլուր :

Քիպարաւան պիր քիմսէյէ պիր հէտիյէէ վէր .
սէմ , վէրալիմ հէտիյէէնին իւզէրինէ քենտի
նիշանըմը վուրսամ , իղանսրղլըդ տըր , պուէնու
պէն սանա պաղըշլամըշլմ աէյի՝ հէր կիւն հէր
սաաթ եիւզիւնէ գադմադ աըր . եա ինսանա
էթմէք իղանսրղլըդ օլույօրսա , Ալլահ հազ.
րէթէրինէ նէ եիւզ իւլէ էտէ պիլիւրիմ :

Պու՝ կերչի պէպիւրէնմէք տիր , լաքին խաւ.
գա էյի իպրէթ օլուր . հէր քես խայրաթա
խայր ամէլէ հէվէս էտէր տէմէն . զերա պու
էօղիւրլէր՝ քիպրին զուրուրուէն իճատը տըր :
Քրիսթիյան օլան խայր ամէլ իշլէմէյէ պէօյլէ
խպրէթէրմ մի միւհթաճ տըր . խայր ամէլ իշ.
լէմէք տինիմիղին շարթը օլտուղուէնու պիլմէզ.
լէր մի . հաթթա պու թաֆրալը կեօսթէրիշ.
լէր՝ ֆօտուլլուգտա պիր պիրինէ նէֆսանիյէէթ
էթմէք տիր . այնիհի պաղըլար պիւլիւք կիւն .
լէրտէ իպատէթ վադթինաէ պիլէ պիր պիրինէ
նիսպէթ՝ մաղըրուրէն էօյլէ մասրաֆլար էտէրլէր
քի , Ալլահա կեօնիւլ ալլադըղըլա իպատէթ
պուհուրու սուէնաճադլարընա , քիպրին գարա
թիւթիւնիւ իւլէ զազապընը տալէթ էտէրլէր :

Նիհայէթ պէնիմ զաննիմտէ , քիլիսէնին ի.
շինէ տիշինէ , տիւարընա օթուրագլարընա , վէ

զայրը Թագրմընա քենտի նիշանըմը վուրմաք՝
հէմ քենտի զուրուրումա սէպէպ օլուր , հէմ՝
ռէնին ուղուրունա շէօյլէ մասրաֆլար էթմիշիմ
տէյի՝ Ալլահա իմթինան էթմէք օլուր : Ալլահա
վերտիլիմ շէյտէն պէն ալաբամը քեսէճէք ի
քեն , նիշանըմ իւզէրլէրինտէ օլտուգճա , մալ
էինէ պէնիմ օլմուշ օլուր :

Քիլիսէնին տիվարընա Թագրմընա , իսմիի ,
նիշանըմ եազարըրու իշլէթմէք՝ պու գատար
զըատում շէյ իտէ , Թաշ մէրմէր իւզէրինէ չիզ
տիրմէք՝ մէշըպիմին նէ գատար խիլաֆը օլա
ճազընը պիր միւլահաղա էտին : Էքսէրիյա սուն
լար առաւմէ քեսառն տէյի , Ալլահըն իսմի շէ
րիֆի իլէ պաշլանըր . տիպաճէյի կէօրէն՝ պիր
հոգևոր շէյ օգուլաճաղըմ զանն էտէր , եա
պիր ազիմ միւճիլաթ , եա օ պաշտպան սուր
բուն բարեխօսութիւնուլլա Թաշը եազորրան
քիմսէնին՝ եա էթլաֆընըն նաիլ օլտուղու էյ
լլին նազլինի օգուլաճաղըմ սանըր . էլպէթտէ
առաւմէ քեսառն տէյի Ալլահըն իսմին անա
րաք պաշլանան մատաէ՝ Ալլահըն իզլէթինէ
տաիր օլմալը :

Պու սուրէթտէ տէրքէտոր օլան առէթէ ույ
ուպ , ոիղին սէօզլենիւզէ կէօրէն՝ իւսթ պաշտա
Ալլահըն իսմի շէրիֆինի անըպ , տիպլիտէ
քենտիյէ հիջ պիր միւնասիպէթի օլմուլան մառ
տէլէր նազլի իլէ , օգուլանլարը զէվլէնմէլի
սունլարըն Ալլահա հիջ պիր միւնասիպէթի օլ
մառըրընտան մատա , քենտի էմրինէ գարըն ֆ
տուլլուգ նիշանէլէրի տիր : Թաշըն պիրինաէ
աէտէմին մէմուր օլտուղու աէվլէթ մասլահաթ :

լարընը, օպիրինսէ ամուճամըն էօմրինիւ աթ-
վարընը, վէ իճրա էթսիյի տինտարըդ, քեա-
միւլիք, ասաւէթ, վէ զայրը Փազիլէթէրինի
եազարըրալ, սուրբլարըն թասսիլէրինին արա-
սընա դօյոււլ, կեօյա պու Փազիլէթէր քրիւ-
թիյան օլանըն սօրճու տէյիլ իքեն էթմիշէր
կիպի, օնլարը տա սուրբլարըն սըրասընա դօմա-
լլլարմ: Պիր թաշըն իւզէրինէ տէ պասպամըն
իւնվանլարընը, վէ ճէնք արասընտա Ֆընտըդ-
լար միսքէթէր՝ խաթրընը նէ դասար սայմը,
քենալիէ տօգունմամը, վէ էվլասընըն իքիսինէ
սիւլ իդսալ գըսմէթ օլմամը, քենալ՝ էվլաս-
լարընտան պախթը պուլունմուշ տէյի ալլաթ-
մալլլարմ:

Օնտան սօնրա գափունոււն իւսթիւնէ, եա-
խօտ տահա պիր կեօրինիւր եէրէ, իրի եազլլ-
լա պէնիմ իսմիմի, շէօհքէթիմի, մէմուրլիւէթ-
էրիմի, էթալիմ ճէնքէրի, զազալարը, վէ
էտինալիիմ չէլէնքէրի եազարըրալ, “Ավտէթտէ”
’ի քա— Ապ—ծ—’ իշպու տար քիլիսէյի սի-
նա էյլէտի սէնէ Ֆիլանտէյի՝ թարիսի թէքմիւ
էթմէլի իտիմ: Վէ պու սօն լազըրտըլարըն մա-
նասընը՝ Ալլահըն իզգէթինէ եափըմըն տէտիլի
եէրտէ, ասըլ մէֆհումու՝ պէնիմ քիպըլմի
թասսիգ էթմէք տիր:

Պադ իմաի Ալլահըն էվլինէ. Ալլահըն էվի
տէյիլ, պէնիմ էվլիմին իւնվան տէֆթէրի տիր:
Ալլահըն քեւամը օգունմաւա թայէլին էթալի-
իմ եէրտէ, խալդը քենտի խանէտանըմըն թէ-
վարիսի իլէ էյլէնալըլլօրում: Ալլահա սէճտէ
էսէճէք իպտտէթիւեաճ տէյէրէք՝ քենաի զու-

րուրումնս պիր իմարեթ եափմըջ օլույօրում.
վէ թասվըրէրինի խորանա գասուղում սուրբ.
լարըն ամէլէրինէ միւճիղաթլարընա նիսպի
էսէյօրում:

Հագգը զաթինտէ ինսան ամէլէրինի սիւլիւս
եազըլա քիլիսէ տիվարէրինէ եազմադտան մէ.
րամ՝ կերէք Ալաճըն, կերէք սուրբլարըն իղլէ.
թինէ օրթագ օլմագ իտսիտար տըր . կիւնաճ.
քեարլարըն տիւնեա սալթանաթընը՝ ճէնսպը
իղլէթէ վաճիս օլան իպատէթէ գարըլթըրմագ
տըր: Քիլիսէյէ կիրէն ատամ՝ ինսանլարըն ա.
զամէթինի թաֆրալարընը կեօրմէյէ՞ մի կիրի,
եօգսա Ալաճըն քելամընը տինէյիս՝ Ալաճա
իպատէթ վէ սէճտէ էթմէյէ մի կելիւր . ինսանըն
ամէլէրի նէ տիր . ինսանլարըն ֆաղիլէթ տէյի
պէյէնտիքէրի ամէլէս՝ պէլքի պէլքի մէլաիքէ.
նին ինսինտէ պէտ ամէլ վէ գասպաճաթ տըր,

Պու եազըլար, պու թարիսլէր, քիլիսէյէ կէ.
լէնէրին ֆիքրինի թաղլիթ էտէճէք շէյլէր տիր.
խալք քիլիսէտէ ֆիքրինի թօֆլայլս՝ Ալաճը
տիւշլանէճէք եէրտէ, ինսանլարըն եափտըրը
շէյլէրի տիւշլանիւս, ֆիքրինի տաղըթմաղա սէ.
պէս օլուր . խալք՝ Ալաճ հազըլէթլէրինի կիւճ
պէլա օ եէրտէ տիւշլանէճէքէր իքեն, օտտ
տա իքրամըղըղա սէպէս՝ պսւ քիպրինին թա.
րիլիլէրինի եաղտըրան ատամ օլուր:

Պիր տէֆ'ա, նէրէտէ օլտուղւնու սէօյլէմէք
լաղըմ տէյիլ, էօյլէ իրի եազըլա թարիս եա.
ղըլ պիր թաշ կեօրտիւմ. իպթիտասը տտէթ
իւզըն անասմէ պէտա՝ տէյի պաշլամըլ, արտը
սըրա տըի- Աւէտանգրի տէյի եազըլմըլ. էօյլէ

քի օլունաճաղը կիպի օգունաճաղ օլոտ, Ա-
նուսի քեանն ալնի- Անէսանդի կիպի օգու-
նուր, եանի, եա Ալլահ ալնի- Անէսանդի տըր,
եա ալնի- Անէսանդի Ալլահ տըր անկաշըլըր.
պագ պիւնիւքըլիւք թամար ինսանա նէ զալթ-
լար էթալիւրիւր: Պու թաշտա վէ պէլքի հէփ-
սինտէ անսան քեանն տէյի եազորդլարը՝
մատանին պագըսընա հիւ պիր միւնասիպէթի-
եօգ, հէման իշ օլա տէյի գօրլար: Վայ պիղէ.
Ալլահըն ազամէթինի պու գատար թանցօրուզ-
լամի շէրիֆինէ պէյլէ պիւպյա, նէ թէֆէք-
քիւր էտէյօրուզ, նէ զէրրէ գատար իբրամըմըզ
վար:

Տէյէճէյինիզի պիւրիւրիւմ. էճուտընն ամէլէրի-
նի թաշ իւսթիւնէ եաղըպ պրագմագ՝ էվլա-
տընա իպրէթ օլուր, կերէք ինսանա՝ կերէք
Ալլահա, աթալարընըն էօլունու թութմադա
պիր զայրէթ վէրիւր: Փէք էյի ա սուլթանըմ. լա-
քին պունլարը եազմադա՝ քիլիսէտէն զայրը
էէր էօգ մու. էվէր, գօնագլար, օտալար, աի-
վանսանէլէր, պաղչէլէր, վէ զայրը աիւննէվի
էէրլէր գալմամըշ մը. էճուտընըն ամէլինտէն
էօրնէք ալըպ, զայրէթ՝ համիյէթ տէրա էտէ-
ճէք ատամ՝ վաշըն էօրնէյի աիւննէվի մահալ-
լէրտէ կեօրսիւն, տէրա էթսին. քիլիսէյէ կի-
տէն՝ Հագ թաալաթէ իպատէթ էթսին, վէ սուրբ-
լարըն ամէլէրինի տէրա էտիպ՝ օնլարա պէնզէ-
մէնին էօլունու էյրէնսին:

Եուգարտա սէյլէտիլիմ կիպի, սիզին սէօ-
ղիւնիւզէ կեօրէ՝ պիր տէ թիւրպէ եափտըրըպ,
սուրէթիմի գար կիպի պէյազ մէրմէրտէն օյ-

տուրուպ, էթրաֆընը թաշտան թու ճութան օյմս
 թասվերէր իլէ տանաթ մտըրարմ. րէսմինէ գա
 լննձա՝ ֆիքրիմէն չօդ տիւրլիւլէրի վար. զիրա
 էօյլէ ալալարնը կեօրմիւլնամ. քի, խորան լարա
 մէյտան օգուր, սուրբլարը պիլէ ու թանաքըրը:

Տէտիլինիզ կիպի եափմըջ օլսամ ըտը, քնն
 աիմի կերչէքաէն չըտըրմըջմ սանաճաղ ըտըմ.
 զիրա խալդ իպատէթ էթսին տէյի խորանա Կօ.
 նան սուրբլար հադիրանէ տուրուպու եէրտէ,
 պէնիմ թասվիրիմի արալարնա օ դատար սալ
 թանաթ ըլա գօմագ չըլընըդ տըր: Իլննի.
 Ալլահն էվինտէ քենաիմի սուրբլարան սալ
 թանաթը կեօսթէրիպ տէ, խալը քիպրիմէ
 հայրան էթսիրմէք, ֆիքրիմէ կեւրսէ թիւլէ.
 րիմ գալար:

Տիւնեառն օլա պիլէճէք էն աղիմ մապահա
 թա թայէին պիր սեղան քի, Յիսուս էֆէնտի.
 միզ՝ էսրարընըն էն աղիմիի իւղէրինտէ իճ.
 րա էտէյօր. էօյլէ եէրին պիր զէյնէթի եօդ, եա
 րը երգըդ, վիրան օլույօր. օնուն մուգուպէլէ
 սինտէ վէյնէթլի, սալթանաթը պիր թիւրպէ:
 հիղմէթլի նէ. պիր սուճ թօփրաղը, պիր եըըն
 գօգմուշ քեմլիյի սագլամաղա թայէին: Կիւ
 ղէլ թէշպիհ տէյիլ մի:

Ալլահն գուզուսու օտուկտան եափմա պիր
 տարաճըդ հիւճրէտէ տուրսուն տա, պիր կիւ.
 նահքեար կետանըն լէշի՝ էթրաֆը հալտըլը օյ.
 մալը մէրմէր սանտըգ իլինտէ եաթմագ կիւննհ
 տէյիլ մի: Պէնիմ կիպի պիր սէֆիլ առամ՝
 սուրբլարըն արաւընտա, վէ սուրբլարըն սուրբու
 օլանըն եանընտա, քենտիմէ պիր թիւրպէ եափ.

մտք եւ թիշմեղ, քեհտի թիւրպէմ՝ օնլարտան
տա սալթանաթը օլմալը . շէօյլէ քի . ինտան
ճա սէօյլէշէրէք, օնլարը պան պալաղը քեհտի
պլաթեթլէրինտէն ութանտըրմալըլմ:

Տահաւր վար . պու թաւըրլար՝ սուրբլարն
իթիպարընը իօրլամադ տըր . հիշ տէյիլ իսէ՝
վաճիպ օլան իպատէթլէրինէքս՝ լթմէք մէն էթ
մէք տիւր սանըրըմ . մատամ քի ինսան զաիֆ տիւր,
վէ խուսուսա գապա իալլա՝ կէօղլենիւն կէօր
տիւյիւ շէյէ պադար մաիլ օլուր, էօյլէ սիւր սաւ
թանաթը թիւրպէ կէօրտիւքլէյն, հէր քես կիօ
ղլենիւ ծնա տիքիպ տուրաճագ . հէր քեսին
ֆիքրի պու տիւնէվի ոսլթանաթա մէյլ էտիպ,
օլ էանա պլաթեթ իլէ կէօրիւնէն սուրբլար
տան գալլի սօուր . վէ Ալահըն կիւզէլլիյի վէ
ոսլթանաթը՝ տահա նէ գատար աղիմ՝ օլտու
ղունու, վէ սուրբլարն ֆիլիլի տահա նէ գատար
խայրը օլտուղունու տիւշիւնմէյէ վադըթ գաւ
մաղ . շէօյլէ քի, պիւր գալի տին իգըարը էթ
մէտիքճէ, ֆիքրինի թօփլայամաղ:

Հէր նասըլ օլուրսա օլտուն . քիլիսէյէ կիրէն
տտամըն ֆիքրի՝ քիւլլէյէն Ալահտա օլմալը ի
քեհն, պու տիւնէա զուրուրլարընը կէօրէն ա
տամըն ֆիքրի տաղըլմամագ միւմքին տէյիլ . վէ
պու ֆիքրի տաղընըպըղը՝ հադ թասլայէ իսլա
տէթսիղլիք իսէ, պէն ֆիքրէրի տաղըտաճագ
շէյլէր էափաղըղմա, իպատէթսիղլէյէ սէպէս
պէն օլմուշ օլուրում:

Պիւր փատիշահ հուզուրունա պիւր պլաթեթ
տէ վարսամ . քի, հէր կիւլէն պանա պագըպ
փատիշահա իթիպար էթմէսէ, ճէզայէ մուս

Թաճագ գապահածը օլմանգմըմ: Եւ Ալա-
հըն հուզուրունտա ճախզ օլան խալատէթի խլ-
թալ էտէճէք գըլաֆէթտէ տուրուրսամ, գա-
պահածըմ նէ տէրէճէտէ օլուր:

Սիզին պիր հիզմէթքեսարընը քէնտի Թա-
վերին կէթիրիպ, սիզին էճոտարընըզըն Թապիր-
լէրի արասընա ասսա, վէ հաթԹա օնլարտան
ղէյնէթլի գըլաֆէթտէ չէքսիրիպ, չէրչէվէսինի
Թաճընը տահա միւքէլէֆ ԵափԹըրմըշ օլա,
կիւճիւնիւզէ կէլմէղ մի. Թէքսիրէ մուսթա-
հագ գասպահած արը տէմէգմիսինիզ. օյուսա
սիզմընլէ հիզմէթքեսարընըզըն պէյնինտէ պիր ֆէ-
լէք միւսասատէսինտէն զայրը ֆարգ Եօգ. Եա
պէն պու զղէնէթլի գըլաֆէթ իլէ միւտամ Աւ-
լահըն էվլնտէ տուրմագ. նասըլ գասպահած օ-
լուր, օնու սիզ խայալ էտին:

Ճուփիօնի նամ ալմին հագգը վար. Տիւն-
Եա ատամլարընը անտըրմագ իչին, քիրտէ իչ-
լէրինտէ պոյալար ըլա՝ օյմալար ըլա տօնանմը
Թիւրպէլէր պինա Էտիպ, ճէննէթ էհալսինին
մէզարլարընա նիսպէթ էթմէք, վէ տիւնեա
հիզմէթինտէ օլան ատամըն Թապիրինի՝ Ալահ
Եօլունա գուրպան օլմուշ ազիզլէրտէն զէյտտէ
տօնատըպ, սուրբ Թէնլէրինին արասընա գօմագ՝
Թէհամմիւլ օլունմագ պիր քիպիր տիր, տէր:

Էօմիւշէրի խաթըրա կէթիրմէք իչին մէթին
պլինալար Եափմագ՝ Մըրըրըլարտան իճատ օլ-
մուշ. նիճէ քի հալա տէվրի էյեամ իլէ ճէնք-
լէշէն տիրէլ Թաշարտան Ֆարաուն Թէփէլ-
րինտէն մայրում տուր. պու տտէթ՝ հայր Աք-
րահամըն էվլատլարընտա տա վար ըտը. էզ

ձիւմէն Զոմիւսթանն էօրտիւքտէն սօկրա, գար-
տաըԸմաւոն՝ կերէք պտպտար իչին, կերէք գար-
տաշարը իչին Մովգիիմ շէհրինտէ պիր աղիմ՝
թիւրպէ ետփտը տէյի Մակարայեցիւէրին իւք
քիթասլընտա եաղըը տըր. լտքին պու ատէթ՝
էօմիւշ պէյլէր փատիշահլար հաֆֆընտա օւ
տուղոնտան մանա, նէ Իսրայէլ միւլէթի, նէ
փութփէրէսթէրին պիրի քիպիր նիշանէլէրի
իլէ, իպատէթկեահ օլտն եէրլէրի քիրլէթմէզ-
լէր իմիշ. հաթթա Եահուտի միւլէթի հաֆֆըն-
տա նազլ օլոնուր քի, Գալիկօլա շասար քենտի
փատիշահլարը իքեն, էօլիւրիւզ տէ՝ օյմա սու-
րէթինի տաճարա գօտուրմայըզ տէյի տիրէն,
տիրէր տուրտուլար:

Պէն գաթօլիք օլամ, աւետարանա իման կե-
թիւէմ, Ալլահըն լութփույուլա միւշէրրէֆ օ-
լուպ, միրտուլթիւնտա տիւնեա սալթանաթլա-
լընտան կերի տուրմաղա եէմին էտէմ, օնտան
սօկրա Եահուտիլէրին փութփէրէսթէրին պիլէ
իքրահ էթտիյի քիպրի ղուրուրու իլթիքեմպ
էտէմ. պուսու պանա թէքլիֆ էթմէն:

Պէլքի պաղըլարըն էթտիյի կիպի, Թարիխինի
քիլիսէնին իչինէ եաղտըրմազսան, տիշարը եիւ-
զինէ եաղտըր տէյէն օլուր, պէնիմ պուսու
տա կէօնլիւմ չէքմէզ:

Քիլիսէնին տիշ Թարաֆը տա քենտի միւշ-
թէ միլաթընտան տըր. հաթթա օ եէր՝ Ալլահ
իպատէթ էտէճէք՝ պիր խանէ սիր տէյի կէչէնէ
տէօնէնէ խասկեր վէրէճէք Թարաֆը՝ տիշարըսը
տըր. օնուն իչին օրասը իսլատէթէ Թայիլին սուրք
եէր օլտուղոնու խալգ անլաւըն տէյի, եիւքսէք

եւրէրինէ, գուպակէրի իւսթիւնէ, չան գու-
լէլէրինին թէփէսինէ հաչար գօնուր. վէ օ քի-
լիւս հանկի սուրբ իզդէթինէ եափըմը ըստ,
տիվարլէրինէ օ սուլբուռն իւմինի, թասվիրինի,
վէ հօմրիւնիւն նազլինի եազարար:

Եւ օ ելւքսէք եւրէրէ՝ հաչարրն, սուրբ սու-
րէթլէրինին եւրինէ՝ ինսան թասվիրէրի գօնուր.
սա, սուրբլարրն էթալի հիքմէթլէրին եէրինէ,
չէքալիքլէրի սիլասէթլէրին եէրինէ, տիւնէկի
մասլահաթլար եազըլըրտա, էօնիւնտէն կեչն
ասամ՝ պու եէր Ալլահն էվի օլտուղունու
նէրէտէն թախմին էթսին. Ալլահն էվի թախ-
մին էթմէքտէն իսէ, օգուտուղու եազըլարա կեօ-
րէ՝ պիր մասլահաթ եէրի գըլաս էթմէք տահա
դօլայ տըր:

Քիլիսէնին տիվարլէրի՝ սուրբլարրն թասվի-
րինի եազաճագ եէր մի, տէյիլ մի, շունա ճէ-
վապ վէրին. էյէր աէյիլ իսէ, պու գատար քի-
լիսէլէրտէ եազանլար ֆէնա էթմիլէր. եօգ,
էյէր եազըլըր եէր իսէ, սուրբլարրն թասվիրի
եէրինէ նիլէին ինսան սուրէթլէրի գօմալ:
Քրիստոսու, Քրիստոսուն վալիտէսինի, վէ
սուրբլարրն՝ եէրինտէն գալտըրըպ, պիր ալայ
կիւնահքեար ատամլարը գօմապ՝ քիպիր թէճա-
ուղու տէյիլ մի. Պէն պու սալթանաթլարը է-
վիմին տիվարլէրինէ էթսէմ, խալգ պէնիմ՝ քիպ.
րիմէ ֆօտուղուղումա վէրէճէք. քիլիսէնին տի-
վարլէրինէ էթալիմ հալտէ, զարարսըզ շէյ մի
օլույօր. նիլէին:

Էյէր զարարսըզ ըստ, պունճա փութլար վար,
օնլարըն սա սուրէթլէրինի գօսադ՝ զարարը

եօգ : Եօգ , օնտան տինսիզլիք չըգար տէյէճէք . սինիզ . սուրբ եհրէ եալանճը փութլարլն թաս վիթինի , փութիերէսթլէրին գափլնտըղը եալան շէյլէրի դօմագ՝ Ալլահն խաթրընը ինճիթմէք տիր : Քերէմ էտին , օնլարըն թանկը տըր տէտլի սախթէ փութ ուլա՝ կիւնահքեար աւատմըն պէյնինտէ նէ ֆարգ վար : Ալլահա սէճ տէ օլունահագ մահալէ սախթէ փութլար դօմագ՝ Ալլահն խաթրընը ինճիթմէք տիր տէր սինիզ . եա Ալլահն եարաթաղը գուլ , Ալլահն հուզուրունտա եհրէ գափանըպ սէճտէ էտէճէք , վէ պիւթլուն եիւրէյի իլէ , ֆիքրի իլէ , գուլվէթի իլէ հիզմէթինի էտէճէք ատաւըն սուրէթինի դօմագ՝ նիճէ զարարըզ շէյ օլա սիլիր :

Համմալըն րէնճպէրին պիրի՝ կիւլիպ սօֆրանըզա օթուրսա , եաթաղընըզա եաթսա , սիզ տարլլմաղմընը . օնլար ըսա սիզին կիպի ինսան տըր : Պէն պիր էտնա մախլսուգ թասպիրիմի՝ եարատանըմա վագֆ օլմուշ եհրէ դօյում տա , Ալլահ սասլը էտէ՞ր մի տէյիմ , Պու պիր էօզըիւպուլունմաղ քիպիր տիր քի , զօրպա մէլաիքլէրինքինէ նիսպէթ տիր սանըրըմ :

Քիլիսէնին էվլէլ վագթինտէ , եկէլէցադանլար պէօլէ հարում շէյլէրէ՝ դարչը տուրուրլար ըար : Իսթամալօլտա սուրբ Յոհան ոսկեքերան սիւրիկանի իրթիքեապ էթտի , Եւդդեսիա թագուհիէ՝ թասվիրինի քիլիսէնին իջ եիւզինէ , տիշ եիւզինէ տէյիլ Այա սօֆիա քիլիսէսինին գարըսընա պիլէ դօմաղա իզլն վէրմէտի :

Պէնիմ էֆէնտիմ , պու միւլահագալարըմը

սիր էյիճէ վէզն էաերսէնիզ, հէմ սանա պու
նասիհաթը վերախլինիզէ փիւշման օլուրսունուդ,
հէմ տիւնե առէ սունուռն կիպի քիտիր օլմադ
տէտլիմէ հագ վերիրսինիզ:

Բիւթպէսի սիր ազ ալա օլանլարտա, պազը
քենտաիտէն աշապայը այագ տլծընա ալմադ, է-
լին գուսուրունա գալմադ, էօվքելի սաւրուգ
օլմադ, կերչի պունլար տա մէքրուհ քիպրին
մէյվէլէրի աիր, զերա գարտաշ մուհապպէթինէ
գարշը տըր, պունլար օլա պիւսին տէյէլիմ. լա-
քին քիպրինի Ալահըն էվինէ գատար կէօթիւր.
մէք, սանրըմ Ալահա պէնզէր օլմադ խտաւա-
ւը տըր. պու սիր իտափա տըր քի, շէյթանըն.
քինտէն զայըր թէմսիլի օլամադ:

Ա՛ սուլթանըմ, էթախլիմիզ հիւնէրլէրլէն թա
րիխինի էվլատըմըղա պրագմադ թամաընը իճրա
էթմէյէ՝ եէր գալմամըշ տը քի, Ալահըն էվինի
քիրլէտէյիմ: Պիր քերրէ աիւշիւնսէք քի, օ
պիզիմ շէրէֆլի տէտլիմիզ, էպէտիլիէ լիյըդ
գըրաա էթախլիմիզ մասաւհաթլարը՝ աճապա
գաչ քերրէ մէքրուհ էթմիշիզ. էլիմիլտէ օլան
հիւքմէ՝ նուֆուգա մաղլուրէն՝ քիմինի ղօր
ուլա, քիմինի գահը ըլա, քիմինի շէհվէթ իլէ,
քիմինի տէ սաիր ղուլմ ուլա օլան հիւքմիւ նու-
ֆուղու, քենտի մէրամըմըղըն իճրատընա սարֆ
էտիպ, էյէր հալա զիմմէթիմիզ պօրճալծընտա
տէյիլ իւէ տէ, կէշմիշ զամանտա՝ աճապա գաչ
տէֆա գապահաթլը կիպի՝ եիւզիւմիւզ եէրտէ
քիլիսէյէ վարըպ թէօվպէլէր էթմիշիզ: Պին գա-
տար պէա ամէլ իլէ գարտարու, շէրէֆլի տէյի
էօյիւնտիւլիւմիւզ ամէլէրի՝ սիր էյի թէֆթիլ

էթսէք , թասվիրէրիմիզի պէօյլէ ղուրուր ուլա
քիլիսէ արվարինէ դօյոււլ , քենտիմիզի խալգա
կեսուէրմէյէ ճէսարէթիմիզ օլա պիլնր մի :

Կեւ շու պիւյիւքիւք խիւլէալէրինի պասթը
րալմ . քրիսթիան պուլունմուշուզ , պիղէ եա
դըշմաղ աթիւնէտուէ նամ պրագմագ իսթէր
սէք , հալա հայաթուէ օլանլարըն նագլի իլէ պրա
գալմ . քի , պիղտէն սօկրա կէլէնլէր օնա կեօ
րէ ֆասլ էթսին . եօգսա փէք մէմուռ համէլէ
րիմիզի գարարտաճագ՝ կեօլէ կեօրիւնիւր գա
պահաթլար պրագըրըզ : Քիլիսէլէր , խորանլար
եափմագ . քիլիսէլէրէ խայրաթ եափմագ , Աւ
լահա իզզէթ էթմէք իչին իսէ , շէօյլէ էտէլմ
քի , ինսան իզզէթինէ թէպուլ օլմասըն . եօգ
սա Ալահա իզզէթ տէյիլ , գուրպանա շիրքէթ
օլուր , վէ խայրաթըն սէվապը զայ օլուր :

Ա՛հ օ գարա եըլան՝ հէր քեսին գալպինտէ
շէօրէքլէնմիշ եաթըր , ղուրուր զէհրինի հէրքե
սին եիւրէյինէ հալլի հալինճէ տէօքեր : Պէն
շիմոյէտէք՝ պանա եազարընըզա ճէվապ վէ
րկօրում . լաբլն ֆիքրիմուէ տահա նէլէր կե
վէր : Քիլիսէ եափմագ տէյիլ , քիլիսէյէ պիր իշէ
եարար հիզմէթ էթմէք տէյիլ , իլա ճիւղկաթ
մագուլէսնուէն պիր սկիհ , պիր գանսիլ , պիր
շամտան , պիր շուրջառ , եա պուռնա քեզալէք
քիլիսէտէ գուլանըլաճագ պիր հէտլէէ վէրէն
լէր , մութլագա վէրտիքլէրի հէտլէէնին իզզէ
րինէ քենտի խիմլէրինի եազարըրպ իշէթմէլի
տիրլէր քի , պու հէտլէէյի պէն վէրմիշ օլտու
ղումու տլէմ անլասըն տէյի : Մուամմէր օլ ,
Բրիստոսուն մուզսիգա վագթինտէ՝ հըզըր

կիպի տար եէթիշմիշսին, լաքին վերտկին հէ-
տկեէ՝ էթտկին իմթինանը տէյմէտկինի տէ պի-
լլիմիսին: Օ հէտկեէէէր հէր գուլանըը պ սենն
իսմին կեօրիւնտիւքճէ, պուհու սանա պէն հէ-
տկեէ էթմիշմ տէյի Գրիստոսա էթտկին իմ
թինան՝ ինսանճա սիլէ թէհամիւլ օլունոր
շէյ օլմատըղընը պիլ:

Պէօլէլէրին էն ինսաֆլըսը հանկիլէր տիր պի-
լլիմիսինիլ. քիլիսէյէ պիր միգտար սատագա
վերիր, ճէմնաթ էօնիւնտէ պիր տէֆ'ա ատընը
օգուտուր, պիր իմթինան ըլա պիթէր: Յերէի
պուշլարըն հէփսի՝ էֆէնտիմիզին տէտկի կի-
պի՝ իւճրէթլէրինի պուհուսա ալըր, ախրէթէ
շէյ պրագմաղ ամմա, պսրի պուշլար պիր քեր-
րէտէն թէքմիլ էտէր: Պու միսիլլի աստմլըր
քիլիսէտէ ասլարընը եաղըլը կեօրիւրլէրիսէ,
եախօտ ճէմնաթ իջինտէ ասլարըր օգուհտու-
ղուն իշիսիլլէրսէ, անապա եիւրէքլէրինէ հի-
ճապ կելիս՝ եիւլէրի գըղարմաղ մը. ութան:
աըգլարընտան կեօղլէրինիէրէ էնտիր մէլլէր մի:

Ահ, ճէննապը իզզէթ իլէ քենտի սէֆիլլիլի-
միզի պիր քերրէ տիւշիւնիւպ անլասագ, քենտի
խանէսինտէ՝ էվ սահիպի կիպի, քենտի ըլիթ.
պէսինտէ կիպի տուրմագ տէյիլ, աուրմըը ան-
սըրմագ տէյիլ, հուզուրունա չըգմաղա գօրգար
տըգ: Հէլէ պէն պու գատար սալթաննաթ ըլա
օճաղըմըն իւնվանլարընը կեօսթէրմէյէ հէվէ-
սիմ օլա, սուրբլարըն արասընա գաթըլաճա-
ղըմա, վէ սուրբլարըն սուրբու՝ եարատան Աւ-
լահ ըլա նէֆսանկեէթ էտէճէյլմէ, պիր այրը
պինա եափար, սիլահլար, ալամէթէր, ճէնք:

էր, թարխաւէր, թասալիւրէր գօր, թամաւմը օ-
նունլա գանաւըրըրաւմ :

Պիր գաթօլէք փատիշահըն իւլիսի պիր լթ
րան փաւաթինօ պէյինէ կիւղէլ սէյլէր . պէն
տէ օնուէն տէալիինի՝ քէնաիմէ սէյլէտէմէմ :
Փաւաթինօ պէյի պու իւլիսի քէնտի քիւլսէսինէ
կեօթիւրիւպ կեզտիրիւր . պագար քի, քիւլ-
սէնին իւլի՝ պէյին էճատտընըն ալամէթէրի
իւլէ, էթաիքէրի ճէնքէրին թէվարիիսի իւլէ տօ-
նանմըշ . պէյ տէօնէր իւլիսէ՝ պէյէնտին մի տէյի
սօրար : Փէք կիւղէլ տէր իւլի, լաքին եազըգ
քի Գրիստոս տա փաւաթին պէյլէրինտէն տէյիւ
իմիշ քի, օնուէն տա հաջը պու ալամէթէրին ա-
րատընտա պուլուէնայտը տէր : Պէն տէ սիզին
տէալիինիզ կիպի էտէյտիւմ, պանա տա եազըգ
քի սուրբլար տա սէնին սօյուէնտան տէյիւ իմիշ
քի, օնլար տա պէյլէ զէնէթլի օլայտը տէյէ-
ճէքէր իսի :

Կերչի պէյլէրէ փատիշահլարա վաճիպ օլան
իքրաւմ . քէնտի էօլտիւքտէն սօկրա խաթըրտան
չըգմամագ իւլին՝ կեօզէ կեօրիւնիւր մի քէլէֆ
թիւրպէլէր ճաիղ տիր . տնճագ օնլարտա զու-
րուր էսէրի օլամագ . զերա քէնտի թիւրպէլէ-
րինի քէնտիլէր եափաւըրմագ, եէրինէ կեւէնլէր
եափաւըրբըր : Օնտան գաթի նազար պագարըմ
քի, սուրէթէրի օլաուլու եէրտէ, պախուսու
կէգէնտէվիլլէրտէ շիղիւնլէր՝ եա տիղ իւսթիւն-
տէ սէճտէ էտէր կիպի եազըլմըշ, եա ճէնա-
զէ կիպի արգա իւզէրինէ եաթմըշ . շէյլէ քի օ
սուրէթէր էյլէ տուրուշարըրլա, եա պու ա-
ղիզ եէրտէ նէ իպատէթ իւլէ տուրուլաճաւըրը

էօյրէտիր . ետիօտ քենտի էօլիւ շէքլինտէ եւ զըլըշ օլմալլա , փատիշահլար պիլէ էճէտէն էմին տէյիլ , հէր քէսին սօնու պու օլաճաղընը կեօսթէրիր , նասիհաթ էտէր : Հայ հայ , պաղը ալլապ կեօնիւլլիւ ատամ գուրու թօփրալա գանաաթ էտէր , թաշը իւղէրինէ տէ՝ ֆիլան կիւնահքէարըն ճոնը իչին սուա էտինտէն զայ . ըն շէյ եալտըրմաղ : Պունլարը կեօրիւրսէք , ալ չապ կեօնիւլլիւյիւմիւշ տէյի մէտհ էտէրիդ . եա պունուոն զրատընը էտէնլէրի զէմմ էթմէյիմ մի :

Կեօղիւմիւղիւ աշալըմ աօսթոււմ , կեօղիւմիւղիւ աշալըմ . պու տիւնեանըն իչկիւզարլըգ . լարը Եւլահըն ինտինտէ հիչ տիր . շու սէֆիլ հալիմիզի զէրրէ գատար թէպտիլ էտէմէղ . հէր նէ գատար օլսապ , սահիպինին հուզուրունա վարտըգլայն՝ եինէ սէֆիլ իզ , եինէ խօր խաթի սարլըգ : Պիւյիւքլիւքնիշանէլէրիմիզի տիւնեաաթ էպէտի պրապմոպ հըրսը՝ ինտանլարըն ինտինտէ՝ ինտանճա զէնկին եաշամապ իտտիաաը տըր . լա . բին հուզուրը պարիտէ էպէտէն Փադըր էօլմէք թէհլիքէսի տիր :

Մագրոպլիոս նամ ալիմ՝ փուլլարա թափար տինսիզ իքենն . Պու պիւյիւքլիւքլէր պիղի էվ լատլարլըրըն էպէտի մէտհինէ պիլէ լայըգ էթ . սէ , նէ գազանմըշ օլուրուզ , տէյի սուալ էտէր :

Եա մէտհ էտէճէքլէրի եէրտէ՝ այըպլայա ճապ օլուրլարսա , ըէզալէթի փարամըլլա սա . թըն ալըշ օլմաղըլըզ . ինտանճա տախի՝ տէլիլք սայըլմաղ մը :

Նէթիճէի քէլամ էթտիլիմիզ խայր ամէլի պօրույուլա թէվաթուր էթմէյէլիմ տէյի , է .

Ֆէնտիմիզ թէնպիհ էտէր . եօգսա կեղծսուոր-
լոր կիպի, իւճրէթիմիզի պու ախնէատէ ալմը
օրուրուղ (Մատթ. 23) էյէր իշէտիյիմիզ խայր
ամէլի թէվաթուր էթմէք սէվաաուր՝ իւճրէթինի
ղայպ էթտիրլյօրուա, խայր ամէլինի մէքրուհ է-
տիպ, պիւլիւքլիւք զուրուրուալթընա կեօմիւպ,
Ալահըն խանէսինէ րէզալէթ էտէն ատամ՝ նի-
ճէ օրուր :

Էֆէնտիմիզին նասիհաթընտան այրըմայա-
րագ՝ սիղէ պիր շէյ տահա սէյլէյիմ : Ինսանլար
Ալահա հէր նէ էթսէ, օլան պօրճլարընա զախ-
րլիէ տիր . պու սուրէթտէ քիշի պօրճումու-
էօմէյօրում տէյի խալլաան սէնալէր՝ աֆէրիմ-
լէր ալէնմէնին մանասը՝ նէ տիր պիլմէմ . պիր
պիւլիւք ատամ, եախօտ էլի ալզընա եէթիշէն
ատամ, Ալահա իքրամ օլտուն տէյի՝ պիր քի-
լիսէ եախօտ տօնաթուա, եա պիր հէտիլիէ վէր-
սէ, պօրճունա զախրլիէ էտէր, զլյատէ պիր
շէյ տէյիլա :

Օնտան սօնրա էֆէնտիմիզ պույուրուր քի,
պօրճումուղ օլանը հէպի իճրա էթտիքտէն սօնրա,
եինէ քէնտիմիզի՝ իշէ եարամաղ նաֆիլէգու-
տէյի սայմալըլ . (Ղուկ. ԺԷ. 10) Վազ՝ա պիր
հիլմէթքեարըմը հիլմէթինի թէքմիլէն էտա
էթտիքտէն սօնրա . (էյէր էտէնի վար ըսա,) էթ-
տիլի նէ՝ տիր քի, հիլմէթքեար իքէն ալա օլ-
տուն . եինէ հիլմէթքեար տըր . զիրա պօրճու օ-
լմտան զլյատէ շէյ էթմիշ տէյիլ . «էթմէյէ
պօրճու օլտուղունու էթմիլ» :

Վէ ինսանըն էթտիլի՝ ինսանա շան օլմաուրը՝
հագ թաալա իսթէմէտիլինսէն մատա, հէր էթ-

տխիմիզ քենտի իզգէթ ինէ օլտուն տէր: ՚Խալըն
էօնիւնտէ նուրունուզ էօյլէ փարլասըն քի,
խալը սիզին ամէլէրինիզն կեօրիւպ, կեօքտէքի
փէտէրինիզն իզգէթ էթսինէր,, տէյի Թէնպի
էտէր (Մատթ. 16): Եւ ամէլէրիմիզ զուրուր
Թիւթիւնիւյիւլէ պունալըն օլուրսա, նիճէ
փարլայա պիլիւր: Կեօրտիւնիւլզ միւ քի, խայր
ամէլ տէտխիմիզ ինսանա շան վէրմէլի տէյիլ, իւ
լա Ալլահ էօլունա օլմալը տըր. էօյլէ իսէ խայր
ամէլէրիմիզն ինսանլար եալընըզ կեօրսիւն տէյի
տէյիլ, իլլա կեօրսիւն տէ Ալլահա իզգէթ էթ-
սին, վէ քենտի նուրոնլա ինսանա խայր ամէլ
իլլէմէք գուտրէթի վէրտիլինէ՝ շիւքիւրլէր էթ.
սին տէյի օլմալը: Պաղը քիլտէլէրստէ վէ էվէր,
տէ մատուռու օլանլար՝ պիլր կիւնահքեար գու-
լա միւքեւլէֆ մէզարլար Թիւրպէլէր եափարլար
տա, օլան խորանլարընը էիւզիւ իւսթիւնէ պրա,
գըպ, Թօզլունա քիլրինէ էլ պիլլէ վուրմալլարսա,
եափուրդլարը խորան՝ Ալլահա իքրում ջէրմէ.
ռանդուլթիւն իլլին մի տիլր սանըրսընըզ:

Եօգ, էօգ սուլթանըմ. շէօյլէ էտէլիմ՝ քի,
արասըրըմըզ՝ սահիւ իզգէթ օլտուն. վէ սահիւ
իզգէթ՝ զիմէթիմիզն էտա էթմէքտէ տիլր. վա.
րըպ տա տիւնեա իզգէթի պուլմադ իլլին, ախրէ.
Թին էպէտի իզգէթինի զայպ էտէն տիլմանէլէ.
րին սալըսընը արթըրմայալըմ: Արթըգ մալիւ-
զն իլլէտէճէք եէր չօգ վար. ախրէթտէ պիլլէ
քեար կեօսթէրէճէք եէրէ գուլանալըմ:

Մէքթուպուլմ պու գատար մուֆասսալ օլ
տուզունա ինշա Ալլահ ճանընըզ սըգըլմազ. զի-
լա մատտէ փէք նազիք օլտուլունտան, կերէք

պէնիմ՝ հադդըմ՝ օլտուղունու սիղէ անլաթմագ
իլին, վէ կերէք սիղի իրշատ էթմէք իչին՝ Թաֆ
սիլէն եաղմագ իգթիզա էթալիլնաէն մատա,
սիղէ տէ նէ տէրէճէ սատագաթըմ՝ օլտուղու
նու անլաթմագ իսթէտիմ:

119

ՔԻԹԱՊԻՆՆԻ

Պէնիմ էֆէնտիմ,

Տէլիգանլըդ հարալէթիլէ, պուռնճա ճա
հիլլէք էթալիլաէն սօկրա, նիհայէթ տէօնիւպ
պիր կիւզէլ. քիթապխանէ տիւղմէյէ հէվէս էթ
սիլին ֆէնա տէյիլ, նիլէթինի փէք պէյէն
տիմ: Ֆադաթ պու կիւզէլ հէվէսի իճրա էթ
մէք իչին, կերէք պէնտէն, կերէք սաիր՝ քիթա
պա աշնա օլան տօսթլարընտան, պիր աղ քի
թապ տէֆթէրլէրի իսթէմիշսին, ծնա պէյէնմէ
տիմ:

Էթալիլիմ՝ դապալըդ տէյիլ մի. եափաճաղըն
չէյ ֆէնա տէյիլ տէյօրում, ծնտան սօկրա տէօ
նիւպ՝ պէյէնմէտիմ տէմէք՝ խօյրաթըդ տէյիլ
մի: Անճագ պէն պիր տօղըու սէօյլէր ատամ
օլտուղումու պիլլիրսին. էօյլէ իսէ պէօյլէ սէօյ
լէսիլիմէ տէ՝ պիր հադդըմ՝ օլտուղունա աղըն
եաթսըն: Քերէմ էյլէ, պիր աղ սասլըրլը օլ,

սանա ասլընը սէջլէյիմ տէ, պէլքի պէնիմ ճէ վապրմ օպիր տօսթլարընքինէ պէնզէմէզ ամմա, քեսէնէ պիր գաչ պին գուրուչ խայրը օլա պիլիր, վէ ագլընը տա նաֆիլէ եօրմազսըն :

Սէն պէնի զէվգէնիրսին. լաքին սէնին էտէ. ճէյին՝ կերիսի ալընմազ պիր մասրաֆ տըր . սէնի պու մասրաֆտան գուրթարաճագ՝ պիր աղ շէյ սէջլէսէմ, պանա պիր թէշէքքիւր էտէրմիսին. էտէրսէն տինլէ :

Չօգ քիթապ էտինմէք հէվէսի թաավլը է. տինմէք հէվէսինէ պէնզէր. պու լքի հէվէսի հատտէն աշըրմագ կիպի ֆէնա շէյ օլամազ. կերչի պիր պագըմա մէտհէ շայէսթէ ֆիլլէք տիր. լաքին հատտինի թէճաուզ էթտիքլէյն, գուրմար կիպի էվ երգըրը օլուր :

Սէնէքա ֆէյլէսօֆ չօգ քիթապը օլմագ հէվէսինէ՝ օրանսըզըզ տէր : Չօգ քիթապ էտինմէք հէվէսինէ տիւշէրսէք՝ զայրը շէյլէրտէ էթ. տիլիմիզ կիպի՝ քիթապ հագգընտա տա օրանսըզըզ էտէրիզ տէր : Պու սէպէպտէն՝ սաիր պէտ խուլլարտանէֆտիմիզի զապթ էթտիլիմիզ կիպի պու խուսուստա տա զապթ էթմէլլիյ տէյի նասիհաթ էտէր :

Պուճտան մնտա, պու պապտէ էլին սէօզիւնէ ուլմագ ֆէնա շէյ տիր. զիրա ալտանմագ փէք իհթիմալ տըր . եա սօրսուղուհն աստամըն հիլլէսի օլուր, եախօտ թարաֆ էտէճէյի օլուր, եա էյիսինի ֆէնասընը պիլմէզ՝ աճէմի օլուր, եա սաթան աստա՝ հիլլէպազ օլուր, գօլայ ալտանըրսըն :

Պու պապտէ պիր զէնկին պէյղատէնին ֆաւ

ը խաթրումս կեւիր : Պու առամ պիր թագըմ
կիւզէլ թապիրլէր էտինմէք սէվտարնա աււ-
շէր . քենտինին թապիր հալինտէն խապէրի
հօգ, իպթիտալարտա տէլլալ՝ մլլանճըյա ի-
նանըր, պահա էթմէզ շէյլէրէ էթէյ իլէ ադճէ
խարճ էտէր . սօկրա էրպապընտան՝ պիր գաչ
տօլրու սէյլէր առամա կեսթէրինճէ . ապլար
քի նաֆիլէյէ չօգ նուգուա թէլէֆ էթմիշ, վէ
ամպար տօլուսու՝ իշէ եարամազ շէյլէր աւըշ .
օնտան սօկրա ուսթա օլուր, հիլէպուզ սէօզիւ .
նէ ույմազ, էրպապը էլի իլէ պիր կիւզէլ թա-
գըմ փէյտա էտէր :

Պինտէն ալէյհ պէյլէ պիր պիգարար հէվէսի
եօլունա դօմադ իշին, պիր նիզամա փէք միւհ-
թաճ սըն :

Պու խուսուստա սանա գանուշլար էյրէտէ-
ճէյիմ դըյուս էթմէ, ֆադաթ ըսպուլթաուրզ
ֆաուրլէտարի մէշլէպիմէ կեօրէ՝ եազաճաղըմ
թարիփի՝ միւնասիպ կեօրիւպ տէ, մէյլինէ կեօ-
րէ նէ դատար դուլլանըրտան, օ դատար ֆաի-
տէն օլուր : Ճիւմլէտէն էվվէլ մոլլումուհ օլտուն
քի, պէնիմ պու խուսուստա խալլի թէճըրիւ-
պէմ վար . զիրա պէն սէ պիր զաման թապիր
վէ քիթապ մէրադըսըյալմ, վէ քենտինի խա-
րէ իլէ թուլթամասամ՝ չօգ մազսըրրաթընը չէքէր-
տիմ :

Պիւլիւք քիթապխանէ եափմադ հէվէսի՝
պիւլիւք պէյլէրէ փատիշահլարա մախսուս պիր
հէվէս տիր, վէ պիր ալիճէնապըդ պէշարէթի
տիր . լաքին պու խուսուստա պիւլիւքլէրին մէ-
րափըլա պալազը տաամլարըն միւնասիպէթի՝

օլտմառըղընտան , էյէր պիր ալա քիթապխանէ
եափմագ՝ պիւլիւքէրէ պէնդէմէքիչին իսէ , գլ.
առմ՝ ստիր մնալահաթլարտա տա վագը օլտու-
ղու կիպի՝ պիւլիւքէրէ շէօհրէթ օլտուրա , պաշ-
աղը ատամլարա եա երգըմ՝ օլտուր , եա ըէզա-
լէթ :

Փատիշահլար պիւլիւք քիթապխանէ եափրպ՝
ջօգ քիթապլար ճէմ էտէրլէրսէ , ըրայստնտ
պիր աչքդ վէ մատրաֆսըզ մէքթէպ օլտուն տէլի
տիր . վէ հէր քեա իսթիտատինէ Կեօրէ՝ մէշդ
էթալիլ իլմէ իգթիզա էտէնի պուլտուն տէլի
տիր : Վէ քիթապլարն ճինտի՝ միգտարը նէ
գատար ալա օլտուրա , եափան ատամ՝ օգատար
ղկյաաէ օլտուր :

Քեղալիք պիւլիւք մոնասթըրլարտա , վէ սայիր
խայրաթ եէրլէրտէ , եա պիրլիքտէ եաշայան
քիմսէլէր իչին , եախօտ իլմէ հիզմէթ էտէնլէր
իչին , պիր եանտան քիթապլարը արթըրըպ ճէմ
էտէրլէր , ամմէյէ ֆախտէլէրի օլտուր :

Լտքին պիր պայաղը ատամն քիթապխանէ
սի պու նիլէլթէ օլամաղ . հաթթա պուռուն
ղըտող տըր պիլէ : Փատիշահ վէ մանասթըր քի-
թապխանէլէրի ամմէյէ եարամագ իչին տիր .
պայաղը ատամն քիթապխանէսի եալընըզ քեն ,
տի հիզմէթ էթալիլ իլմէ տաիր օլմալը :

Օնլարտա հէր իլմէ տաիր , հէր տիլտէն , վէ
հէր տիւրլիւսիւ թէքմիլ թէմիզ , վէ զկնէթլի
օլմագ իգթիզա էտէր . պուռնտա՝ հէր քե-
սին քենտի թալիպ օլտուղու մատտէլէրէ տաիր
օլանլար լաղըմ , օնտան զկյատէսի զկյատէ
օլտուր : Իգթիզա օլանտան զկյատէ քիթապլար ,

Թէմիլ պաղլար, եալորղլար, պոյալար, օյմալը
տօլապլար, պիր պալալը ատամնն օգուժմասնա
հիշ պիր ֆախէսի եօգ. ֆապաթ պիր պիւշիւք-
լիւք, ֆօտուլուգ խտտիասը տըր. պիւշիւքէրին
մէրամը կիպի՝ խալցա ֆախէ տէյիւ, իլլա սալ
Թանաթլարընա նիսպէթ էթմէք տիր :

Հաթթա պադ տահա նէ օլուր. չիւնքի պիր
պոյալը ատամնն պու միսիլի քիթապխանէոֆ
պիր մէնֆաաթ իչին տէյիւ, իլլա պիր գուրու
սալթանաթ իչին օլտուղունտան մանտա, պէօյլէ
պիր քիթապխանէնին սահիպի՝ քիթապ ֆիւ-
րիսթի կիպի օլուր. հէր քիթապըն միւէլլիֆի
նի սիլիւր, եազըլան մատտէնին գապա Թասլաք
խապէրինի վէրիւր, հէփսինի պիր պիրինէ գա-
թար, պիր աշուրէ եափար, հիշ պիր սիլալին
տէ մէֆհոււմ օլմազ :

Պէնիմ խօճամ Սէնէքա ֆէյլէսօֆ՝ քիթա-
պըն չօգլուղունու՝ Թաամըն չօգ տիւրլիւսիւնէ
պէնզէտիր, “հէր տիւրլիւսիւնտէն Թօգ տօյոււմ
եէնմէզ, ֆապաթ սիրէր ազ չէշնիսինէ պադը-
լըր, նաֆիլէ եէրտէ միտէ էօրսէլէնիր, հիշ պիր
տօյումլուգ պուլաւազ. զիրա տիւրլիւնիւն չօլու՝
աղընըր պուլաշթըրըր, լաքին վիւճուաու պէս-
լէմէզ, տէր: Սօնրա պիր եէրտէ տահա, “Մապալ
հաթ՝ քիթապըն չօգլուղունտա տէյիւ, էյիլլին-
տէ տիր,, տէյի խապէր վէրիւր, “քիթապըն չօգ-
լուղու լազըմ տէյիւ, էյիլլի լազըմ տըր,, տէր :

Վադ՝ ա պիր ատամնն չօգ քիթապլարը օլմազ
լա էյի քիթապլարը օլմադտա չօգ ֆարգ վար.
զիրա զէմանէտէ քիթապ եազըպ՝ քիթապ պաա,
տըրմադ սէ վտասը պիր շէյ օլմուշ քի, մէֆհոււմ

սուղ մանասըղ քիթապլարն սայրար եօդ. ջօղու
տա սաիր քիթապլարտան մատտէ ճէմ էտիպ,
էլնէ էմէյինէ սահիպ օլուրլար: Վէ պիր ջօդ տա
պօշ վէ Ֆախտէսիզ քիթապլար վար քի, խաւ
գըն Ֆիքրինի տաղըտըր, իգթիզալը օլան քիթապ
լարը օգոււմաղա մանի օլուր. վէ պէլքի հէր
քեսին քենտի հիզմէթինէ էլլէմ օլանլարը պի
լէ օգոււմաղա վաղըթ դամաղ:

Քիթապլըն էյիլէյի՝ օգուլանըն եօլունա, ին
թիլիապընա. վէ խաթտատընա կէօրէ թէպալիլ
օլուր. հէր քես Ալլահըն էմիր իւղըէ՝ քենտի
պուլունտուղը հիզմէթի թէքմիլ էթմէյէ պօրձ
լու օլտուլունտան, հէր քեսէ՝ քենտի հիզմէ
թինէ միւթտալիգ օլան քիթապլար՝ էյի վէ էլ
լէմ օլուր: Հէքիմ հադգընա շէրիաթ քի
թապլարը էյի քիթապ տէյիլ. հաքիմ հադգը
նա իլմի թըպ քիթապլարը էյի տէյիլ. տէվէթ
իւտիմէսինէ՝ տավա տինէյէճէք օլմաորգտան
սօնրա, նէ պիրի էարար, նէ օպիրի. քեզալք
սաիրլէրէ:

Հէքիմ օլանա շէրիաթ քիթապլարը նաֆիլէ
իսէ, տատուածաքանուլթիւն, թէվարիիս, շիր
քիթապլարը՝ նէսինէ էարար: Խաթէր հէքիմ,
խաթէր դայրիլէր, օտաարնը էվինի լսղըմաղը քի
թապլարը ըլա նիլէն տօլտուրմաղը:

Հէր քեսին քենտի իշինէ տաիր օլան քիթապ
լարտա պիլէ իշէ էարամայանլար օլուր. էա
պիր սիլիլինին սէօյլէտիլինի թէքրարլար, էա դը
տաղը պիր սիլիլինէ զըտտ օլուր, օգուլանըն
Ֆիքրինի տաղըտըր. քենտի ադընա պրադմաղ
էա էազան ճահիլ օլուր, ադընա պէյէնմիլ

օլուր , այդըրը շէյէր եազար :

Պուռնուն իշին պէն Սենեքանին նասիհաթին տէն ալըլմամ : Օ ալիմ տէր քի “ Պիր առամ պիր սէմմէ կիթմէյէ դարար վէրտիքուն սօնրա՝ պիր եօլու թուծսուն կիթսին , սօգտդ սապիթմասուն , եօգսա կիթսիյի՝ եօլա կիթմէք օլմալ , եօլշաշըրմագ օլուր , տէր : Պիր եօլա կիթմէյէ չօգ քիթապա հաճէթ տէյիլ , զիրա էքսէրիւեա հէվէսի օլան առամ՝ եօլիւ դարար պիլմէլ : Օ ալմին տէրի կիպի “ Գիթապլարն չօդուլունասն , քիշինին Ֆիքրի եօրուլուր , չօգ շէյ դարըլթըրսըլընտան , քենտիյի ալտասըր , անըլմէրամընա վասըլ օլամալ :

Պէն չօգ պէլի պաշըր առամլար կեօրտիւմ , պաղը մատտէլէրի իւթիւն քեօյիւ օգումուշ կէմիշ , հիչ պիրինտէ թէմէլ էսինէմէմիշ . սէօյլէտիյի եէրտէ , չօգ քիթապ տէվը էտէն՝ հէր շէյի ֆասլ էտէ պիլըր կիպի , եա պիր քիպը իլէ սէյլէր , հիչ պիր հադդը եօգ , եախօտ Ֆիքրին տէ չօգ շէյիպիր պիրինէ դարըլթըրմըշ , հիչ պիր շէյի թէմէլի սէյլէյէմէլ :

Պէյլէ պիւյիւք քիթապլսանէլէրի օլանլար զէվլի տիր . հէր քիթապըն ատընը պիլըրլէր , նէ մատտէ իւզէրինէ սէյլէտիյինի՝ ալ չօգ պիլըրլէր , լաքին քենաիլէրին հիչ պիր մատտէտէն խապէրի եօգ . պիր շէյ սօրաճագ օլսան , օմատտէի ֆիլան ֆիլան միւլէլիֆլէր սէյլէր , օնլարն քիթապընտա արայըմ տա՝ սօնրա ճէվապ վէրիրիմ տէր :

Պուռա պիլմէք տիր ամմա , էլին սէյլէտիյինի սէյլէյէ պիլմէք տիր : Իլմի օլան առամըն ընլի՝

քենտի ֆիբրին:տէ եազըը օլուր, վերտիյի ճէ վապ՝ քենտի ագլընտան օլուր : Աէ չիւնքի ին սան ագլը գըսսա տըր, հէր իլմի՝ հէր մատտէյի շապլթ էտէմէզ, էտէ պիլէճէյինէ գատար վար սա՝ էլվէրիր :

Օնուռն իչին պիրատամա ֆաիտէլի օլան՝ քեն տի մէմուրլէէթինէ միւթաալլիգ օլան քիթապլար տըր, օնտան զէյատէսինի՝ պիլտիլինէ իսա լէլ վէրմէյէրէք՝ ագլընա սըլտըրա պիլըրուէ, օ գուսուռն: Եինէ Սենեքա տէր քի,՝ Ելինտէ օլանըն հէփսինի օգուլամազսան, օգուսուլուռնու էլին տէ սագլասան՝ էլվէրիր ,:

Լաքին հէփսինտէն էվվէլ քիշի քենտի պօր ճու օլանա մուգայէէտ օլմալը: Պիր հէքիմ թըպ քիթապլար օգումազ սա, ճէմլէէթլէրտէ քենտիմէ աֆէրիմ տէտիրէյիմ տէյի՝ աթլպ վէ ճէտիտ շիր քիթապլարը օգումատա՝ պէյլթլէր էազմատա օլուրսա, վագթլինի թէլէֆ էտէր:

Պիր եկեղեցական ատամա սուրք քիթապլար, սուրք քիթապլարըն թաֆսիլէրի, աստուածա բանուլթիւն, իլմի էտէպ, վէ պուռնա քեզալթ քիթապլար լազըմ իքեն, պազըլար թուհաֆ մասալար, պէյլթլէր, փիլիսոփայական քիթապլար, հէնտէսէ քիթապլարը օգուր. պուռնար եկեղեցականա լազըմ շէյլէր տէյիլ. լաքին ջոյու պուռնու սա էթմէզ. վագթլինի եէյիպ իլմէքտէ, կէզիպ եիւրիւլիւպ վագթլթ կէչիլմէքտէ՝ հէվատիւ արամագսա կէզէր. պու հէփսինտէն ֆէնա տըր. ամմա սիղիմ սօհպէթիմիզ քիթապ հագգընա տըր, պիզ օնա պապալըմ :

Նէթիճէի քէլամ չօգ քիթապ քենտի հալին.

տէ էյի տիր . լաբին հէր քեսէ էյի տէյիւ . ֆա-
րաթ հէր պիրինին ինթիխապ էթալի իւմէ՝
սէնաաթէ միւթաալիգ օլան էյի տիր :

Տիւնեաաէ հէր իւմէ հէվէս էաիւ պէս , պաշա
ջըգարան ագըլար վարարը . վէ պէյլէլէր քէն .
տիլէրէ էլզէմ օլանը՝ քիֆայէթ միգատարի օգու-
աուգատան սօնրա , պազը իւմէ՝ էյլէնճէլի մարի-
ֆէթէ հէվէս էաէրսէ , ալըպլամամ . վէ էյէր
պիր մախսուա մէմուրլիէթի եօղ ուսա , պօր-
ճուուա խաթըրնտան չըգարմաարգատան սօնրա ,
հէր նէ իլիմ խաթէրսէ՝ հէվէս էթսին , օգու-
սուն : Պէյլէլէր քիթապ ուղուրունաազ ճէ մաս-
րաֆ էթսինլէր , լարին եինէ իգթիլա էտէն-
տէն զլլատէ իսրաֆ էթմէսինլէր :

Պիր թարղ քիթապ տահա վար քի , հէր քի-
մէ օլաա եարար . լաբին եազլիգ քի հէփսինսէն
աղ օգուտուղումուղ օնլար արը . ինսանը թէր-
պլիէ էտէճէք , վէ կերէք Ալլահա՝ կերէք գար-
տաշըմըզա՝ կերէք քէնտի նէֆսիմիզէ օլան պօր-
ճումուղու էօյրէտէճէք քիթապ՝ օնլար իքէն ,
էլլզիւնէ պիլէ պազարլըմըզ եօգ :

Պազը քիմսէլէրտէ նիչէ քիթապխանէլէր վար
քի , պիր տատուաճաշունչ եօգ . վէ վար ըսա
պիլէ , էլէ ալընմաարլընտան՝ տուրտուղու եէր-
տէ կիւվէլէր եէմիւ : Ինսանը թէրպլիէ էտէճէք
էտէպ քիթապլարը՝ պօշ շէյլէր տիր , ապա գա-
տընլարըն օգույաճալը շէյլէր տիր . էօյլէ կիւ-
ղիտէ քիթապխանէլէրէ եազըշմազ . քարոփ
քիթապլարը մը , հոգեոփ քիթապլար մը . պազը
սէյլէլիլէր՝ նէբլէ թապիրլէր էօյրէնմէք իչին
խսէ , փէք էյի . եօգսա օգույուպ սօհպէթին .

տէն հիսուէ արմազ նէյէ՞ լաղմ :

Տինէ մեզհէպէ գարշը՝ ճահիլէրին կեօղիւնիւ աչաճազ մէճնաւար , փուլթփէրէսթլէրոէն գալմա ետէպսիզ մասալար օլմալը , վէ միւճէլ լիտ իշի , եալարզը՝ նագրըլը կիւզէլ պաղըլ օլ մալը :

Լաքին պուռլար փահալը օլուր . հայ հօյ , միւլթէպէր օլուրդլարը պուռնտան պէլլի տիր . պէն տէ տէրիմ . քի , խալզըն ադըլըզ տէլի օլ աուղու՝ պուռնտան պէլլի տիր . պէօյլէ մուրտար շէյլէրի՝ էօյլէ հէվէս իլէ արայըպ , հէմ պա , հասընը արթըրըր , հէմ . սաթմանըն քեսէսիի տօլսուրուր :

Էյի քիթասլար նիշին պահալը օլմազ . քիմ , սէ արամազ , քիմսէ իթիպար էթմէզ , օնուն ի չին :

Պու վէճհ իլէ օ մէշուր քիթասլանէլէրի օլան ատամլարըն մէշըպի նագըս օլուր , թի . թիզ օլուր . քենտի միւլթէքէպսիի ֆօտուլ օլուր . ինսանլիէթին անըլ նիշանէսի՝ իմ իլէ թահսիլ օլուռնան թաթըլըզ էքեն , էօյլէ ատամլարըն իւզէրինտէ ինսանլիէթին էսիլի սիլէ պուլուլմազ . շէհվէթի . էօվէքէլի , րասլուլթա . սըզ , վէ պաղըսը տինսիզ իմանսըզ օլուր :

Քիշինին գալսի չիրք իշինտէ գալաճազ օլ աուգտան սօլրա , քիթասլըն չօզլուղու նէյէ եարար : Քիշի քենտիլէ էլլէմ օլան շէյի էօյրէ . նէմէտիքսէն սօլրա , չօգ շէյ պիլմէրին ֆաիտէ . սի՝նէ սիլր . էյէր օ չօգ շէյի տէ պիլէ պիլմիշխէ : Ֆիլան ֆէյլէսօֆուռ սէօյլէտիլինի , ֆալան շաիլին պէյթլէրինի էլլէրտէն պիլիպ տէ , էյի

եաշայրալ՝ էյի էօլմէնին էօլունու պիլմէմէք , աւետարանը՝ Ալլահըն էմրինի էօյրէնմէմէք , չօ-
ճուգճա շէյլէր տիր տէյի զէվգէնիպ իթիպար
էթմէմէք , եախօտ նէ տէմէք իսթէտիքէրինի
թասհիհ էթմէմէք , վէ սամէլէրինի օնլարա ույ-
տուրմալա ճահտ էթմէմէք , պիլիճիք տէյիլ
տիր :

Ալիմին պիրի կիւզէլ սէօյէր . “ Իլիմ” չօգ
պիլմէքաէ տէյիլ տիր , պիլաիյինի էյի գուլան-
մագտա տըր , , տէր : Եա քիշի հէր շէյտէն էվ
վէլ քէնտի նէֆսինի թանըրալ՝ թէրպլէ էթ-
մէզսէ , պիլաիյինի նամըլ էյի գուլանա պիլիր :

Սահիհ իլիմ՝ օ տուր տօսթում . քիթապլա-
րըն քիթապը՝ քիշի քէնտի նէֆսինի թասհիհ
էթմէք տիր քի , պիլիլէք քիթապլանէլէրէ
միւհթաճ տէյիլ : Սէնէքա ֆէյլէսօֆուն սէ-
սիլի կիպի “ Բիշի ադլընը էյիլէ մէյլ էթտիրմէք
իլին չօգ քիթապ իգթիզա էթմէզ ” :

Պու պապտէ սէօզիւմէ ինան . վէ պիր էյի
միւլահազա էտէճէք օլուրսան , ինանաճաղընա
շիւպհէմ էօգ : Միւքէլէֆ քիթապլանէ էափ-
մագ պիր իլլէթ տիր քի , քիշինին ճահիլ դալ-
մասընա սէպէպ օլուր , վէ ինսանա լազըմ՝ օլան
ինսանիէ էթ թալիմինէ ֆաիտէսի էօգ , հիչ
պիր սէմէրէ չըգմազ , նաֆիլէ վադըթ զայ օլուր :

Սանա՝ ապտալ օլ , էամիլունիւ թէֆէք քիւր-
տէ կէշիր տէմէմ . քիթապըն օլտուն , լաքին ֆաի-
տէլի քիթապլարըն օլտուն : Ալլահըն պիլիլէք-
լիլիւնիւ , ինսանըն սէֆիլլիյինի էօյրէթէճէք՝
հիքմէթ վէ սաիր իլիմ քիթապլարըն օլտուն .
վէ հէր շէյտէն էվվէլ քէնտի թագուրաթլարը-

նը թանտրալ, մէջըէպինի թասհիհ էտէճէք շէյ-
լէր օլսուն :

Հէթիճէի քէլամ հէմ պու տիւնեատէ եա-
շամանըն թարզընը էօյրէթսին, հէմ օպիր տիւն
եայէ կէշմէինն եօլունու . զիրա պու քիթապ
մէրսգըլարը՝ քիթապլարը գալտըրըպ գօյուպ
թօզունու սիլքէն ասամլարա՝ փէք եալդգ օ-
լաճագ . օ գատար քիթապ տէվլ էթտիքտէն
սօնրա, եինէ կիւն օլաճագ քի, ճահիլ ասմագ
պուլունաճագլար :

Հէլէ պէն գըրգ սէնէ օլույօր, պիր տէֆա
սուրբ Բեւնարգոսուն թէֆէքքիւրէրինի օ-
գո՛ւքքէն, իլք սէօղլէրինէ իրշառ օլսում, պու
սէվտասան սագընցօրում . “Չօգ ատամ չօգ շէյ
պիլիր, լսքին քէնտի քէնտիի պիլմէլ, տէր :
Պէն պու սէօզիւ օգուշալտան պերի, հէր շէյ-
տէն էվլէլ քէնտի վիւճուտումու վէնէֆսիմի
օգումալա տիւշտիւմ . վէ պու էսնա թալիմլէ
րիմտէ՝ տէլիլմ տալիմա պու սէօզտիւր : Աերջի
չօգ իլիմլէրէ հէվէս էթտիւմ, զիրա պիր եայ
տալիմա կերիլի տուրամաղ, պազը տա կէվէթ-
մէլի . լսքին իլք պաշաստըղմ տէրսի էլտէն
պրագմատըմ . նիհայէթ անլատըմ քի, քիշի՝
Ալլահ ըլա քէնտի նէֆսինի թանրմատան ըլա-
րսը պօշ ումուշ, վէ ինսանըն ֆիքրինի պու
լիքի շէյաէն ալըրան շէյլէր՝ հէփ չօճուգ օլուն .
ճաղըրմը :

Իշթէ սոնա կեօնտէրէ պիլէճէլիւմ քիթապ
տէֆթէրի պու տուր . զիրա սէնէլէրինի պու
սէվտայա թէլէֆ էտիպ տէ . սօնրա սէն տէ Սո-
լոմոն իմաստուն կիպի տէօնիւպ “ Իլլէրիմին

եափտրղը շէյլէրէ, վէ նաֆիլէ թէր տէօքտիւյ-
իւմ զաճմէթլէրէ պագաւըլըմտա, հէփիսինտէ
հէվա վէ կեօնիւլ ազապը կեօրտիւմ (ժող. ք.
11),, տէմէյէսին :

Ինճամընտա պու սէնին կիւղէլ քիթապիա-
նէն նէօ օլուր . էվլատըն՝ վարիսին օգուժազա
հէվէսըն օլմազսա, եա եօգ պահասընա պիր
քիթապճըյա վէրիլէր, եա փարչա փարչա սա-
թարլար, եա պիր մանասթըրա վէրիլէր, եա
կիւվէյէ ֆարէյէ եէտիրիլէր, վէ սէնին պու
գատար զաճմէթ վէ մաորաֆ ըլա եափտրղըն
շէյ՝ եուֆ օլուր կիտէր : Իօթէ եանտա էյիւի
ֆէնայը իշարէթ էթմէյէ՝ եալընըզ պիր քի-
թապ գուլլանտըլլարը վիլայէթ իջին՝ նէ գա-
ղանմըզ օլուրսուն :

Ինչա Ալլահ՝ շիւմի մէթուպուժուն իպթի-
տաւը գատար ըտպուլթաւըզ տէյիլիւմ, էօյլէ
տէյիլ՝ մի : Սէն սէօյլէտիքլէրիմի պէյէնմիշսին
պէյէնմէմիշսին, պէն պարի պօրճուժու էտա է-
տիպ, սէնին սատըգ տօսթուլն օլտուղուժու իս-
պաթ էթալիւմ ա :

ԳՆԱՂԱ ԱՎԸ

Քէօրէն՝ Եւսէի + .

Ազիզ պիրատերիմ,

Այն պէնտէն հէվափա խաթերսին, վէ թէմ պէլլիյիմի նէղաքեթլէ եիւզիւմէ վուրուրսուն . հագգըն վար . լաքին ումարմ աֆվ էտերսին . զիրտ պէն պունտա աղա տայրմըզա սլոր զէվլի վէ ֆախտէլն ահպապըզա աաւմըլմ քի , ախն եայը ունու թմուշում : Աճախ պէշրէպտէ սկր աոտամ աըր . պիլէսինճէ օլան աոտա : կիւլմէ մէք միւլքին տէյիլ . լաքին չօգ տա շէյ էօյրէնիւր . խուլասա պիլէսինճէ դանուշմասա հէմ ադըլ էօյրէնիւր հէմ զէվլգ չըգար . օ՛ լաթիֆէ իլէ շէյ էօյրէտիր , դարշըսընտաքի տէ խօշանա . բագ էօյրէնիւր :

Պէն տաիմա զիհն աշաճագ շէյլէր սօրարմ , լաքին օ էօյլէ զէվլի կիւլէճէք թէմսիլէր իէ սէյլէր քի . խաթեր իսթէմէլ խաթըմտա դաւըր : Եալընըզ գալարըլմ եերտէ , էթալիլ լաթիֆէլէր պազը պաղը խաթըմտա կէլիւր . զիհնիւր թաղէլէնիւր , վէրտիլի նափհաթլար ֆիքըլմտէ սաահա զիյատէ եաղըլըր :

Պու սէյլէտիլմտէ խիլաֆըմ օլմաաղընը

անլատրապ, սէնի տէ կիւլտիւրմէք իջին, սանա
պիր օյունունու հագլ էտէյիմ. պէնի պու օյուն
ուլա իքի կիւն էյլէնտիրտի: Աերջի պու օյուն
նուն հագլինի իշիթմիշ իտիմ, պիր աղ վուգու
ֆում վար ըտը, լսաքին օյունու կեօրմէյինճէ՝
պու օլտուլունու պիլէմէտիմ:

Պիր կիւն պանա՝ կերջի հաւա սօուգ սուր
ամնա՝ մանի տէյիլ, հաղըր օլ սապահ սէնինէ
գարդա ավընա կիտէլիմ տէտի: Պէն կիւլտիւմ.
գարդա ավընաան նէ օլուր քի, պու սօուգտա
վարդա թիթիւրէյէլիմ տէտիմ: Չօդ շէյ օլուր.
սէն տէ փէք խօշանըրտըն տէտի: Գարդա պիր վէ
լէտիգնա հայվան տըր, հէմ ավը կիւճ, հէմ է
թի եէնմէղ. պունուն էօլմիւշիւ նէյթ եարար.
խօշ իմոտի պունտա պիր ղէվգ չըգարաճագ էս
րար օլմագ կերէք տէյի՝ քենտիմ քենտիմէ
կիւլտիւմ:

Իրթէսի կիւն սապահտան ուշագ կելտի պէ
նի էրքենճէ՝ օյանտըրտը. գալգարմ կլտինտիմ.
սօուգ տօգունմասըն տէյի պիր էյի էօրթիւն
տիւմ, վարտըմ քենտիյի պուլտում: Պիւլիւք
օլլու՝ իքի աէ հիլմէթքեար պիլէսինճէ հաղըր
լանմըչար. էվաէն չըգարդ, շէհիրաէն տիշարը
եարըմ միլ գատար կիթտիք, պիր չայըրա վար
տըգ քի, գար կիպի գըրաղը եաղմըշ, չայըր
պէմպէյաղ օլմուշ. չայըրըն պիր եանընտա պիր
քեօյլիւ էվինէ կիրտիք. էվին իջինտէ պէշ ալթը
քեօյլիւ վար, վէ պիր գաչ թիւֆէյիլէ՝ պիր
աղ տա պարուլթ սաչմա հաղըր տուրույօր:

Պէն պու ավըն սօնունու սէյր էթմէյէ՝ պէք
լէյօրում. ուշագլար գահվէյի հաղըրլայընճայ.

ատէք պիղ աթէշին Գարշըսընտա օթուրտուգ,
պիրէր իբըշեր պէքսիմէթ եէյիպ՝ Գահվէմիդի
իչէրքէն, քեշլիւլէր տիշարը չըգտը, վէ պիր
եարըմ սաաթ Գատար էյլէնտիքտէն սօնրա՝
Հազըր տըր տէյի կեշտիւլէր խապէր վէրտիւլէր:

Օնտան տիշարը չըգտըգ, Գափունուն սա
չաղընըն ալթընտա օթուրտուգ, Թիւֆէքլէրի
պարուտու օրայա կեթիլտիւլէր: Պու օյունուն
սօնու նէ օլաճաղընը պիլմէմ, պէն պիր Գարար
կիւլէրիմ, օպիրլէր տէ պանա պադար կիւլէր.
եարըմ սաաթտան զկրատէ պէքլէտիք, պիր Գար.
լա կեօրիւնմէգ:

Նիհայէթ էօթէտէն պէրի էլլի Գատար Գար.
լա ղուհուր էթտի, կեթիպ կեչէճէքլէր. Թիւ.
ֆէք աթալըմ մը տէյի սօրտում, զիրա վէք
եիւքսէք ուշայօրլար, եէթիշիլմէգ իտի: Տայը.
մըղ՝ տուր աճէլէ էթմէ, օնլար Թիւֆէք մէն.
զիլէնէ կեթիւլէր, օ զաման՝ զահմէթսիլ վու.
րուրտուն տէտի: Պէն կեօղիւմիւ կեօք եիւղիւն.
տէն այըրմայօրում. վագ՝ա Թաաճճիւպ էտէ.
ճէք շէյ, պադարըմ պու հայվանլար եօլարընը
սափըտըպ՝ չայըրըն իւզէրիտէ տօլանա տօլանա
եապընա էնէյօրլար:

Սէպէպի նէ օլտուղունու պիլմէմ, պիլմէ.
տիյիմտէն պադտըգճա չաչայօրում. պիր տէ
տէօնէ տէօնէ եէրէ էնտիւլէր, չայըրըն իւղէրի.
նէ եայըլտըլար: Պու տա պիր շէյ տէյիլ. պա.
դարըմ պաշարընը եէրէ սօգարլար, պիր տէ
Գալգարլար քի, պաշարընտա սիրէր պէյաղ
քիւլաճ վար. մէյեր քեաղըտ քիւլաճարլըմը:

Իշթէ օյուն օ զաման պաշլատը. հայվանլար

պաշարընդ էօթէ պերի սարսապ, փէնչէլէրի ի-
լէ քիւլահը կեօղէրինին իւթիւնաէն չըգար-
մալս սաւլաշապ տուրուրլար : Օ արատա քեօյ-
լիւլէր ախր՝ չըլըրշարադ տիշարը ուղըստըլար .
հայւանլար իւրքիւս հաւալանսըլար . հէր պիւրի
պիւէր եանա ուչար , հիչ պիւրի նէ եանա կիթ-
տիլին պիլմէզ :

Պունլար հաւատա ուչուշուպ տէօնէր . պա-
ղը տա չարիւրշըպ պիր պիւրինի եէրէ տիւշիւրիւ-
լէր . պէն կեօթաիւքճէ կիւլէ կիւլէ պոյըլըյօ-
րում . ֆազըր հայւանլար չապալարլար ամմա
գուրթուլուշարը եօգ . վէ աճաիս տիր քի .
նէ եանա կիթտիքլէրին պիլմէզլէր , տէօնէրլէր
տէօնէրլէր՝ եինէ չայըրն իւթիւնաէ տիրլէր ,
պիր գարըշ ուղադ կիտէմէզլէր : Պիր կիւլէճէք
չէյ տէ սէսլէրի տիր : Պաշարը քիւլահըն իշլին
տէ , տէրինտէն պիր գալըն սէս չըգար : Արդա-
տաշարըրմն հէփիտի կիւլէյօր , ամմա օնլար պու-
սէրի զայրը զաման տա էթմիշ , գարդալարտան
ղիյատէ՝ պէնիւմ կիւլիւշիւմէ կիւլէրլէր :

Նիհայէթ քեօյլիւլէր իլէ պերապէր թիւ-
ֆէքլէրի ալտըգ , չայըրնն օրթատընա չըգտըգ ,
եադընա կէլէնէ ուչարքէն նիշան ալըպ վուր-
մալա պաշարտըգ . քեօյլիւլէր թիւֆէք սու-
տուրմալա թայէին , պիզ աթարգճա օնլար սու-
տուրուր :

Պէնիւմ հէր շէյտէն զիյատէ զէվգիւմ՝ չիւնքի
պիզ չայըրտա տալընըգ տուրույօրուզ , հայ-
վանլար էօթէ եանտա թիւֆէյին շամաթասըն-
տան իւրքիւրլէր , պանա տօղրու գաշարլար . պէն
նիշան ալըրըմ , փէք եադըն կէլիւրլէրսէ՝ էլ

վուրուր, չաղըրըր, շամածա հտէրիմ. պէնտէն
դօրդար օպիր եանա թէքերլէնիր, պէն կիւլմէ
տէն պալըըրմ:

Պիր սաաթտան զկատէ պիզ պու հայվանլա
ըւ դըրտըդ կէշիրտիք. ֆագըր հայվանլա Եօ
րուլուպ տա օլ գատար աշաղա էնէյօրլար քի,
կէօյլուսէլինի եէրէ չարփայօրլար, պիր տէ
աճըրլա թագլա դըրարագ եինէ հալալանըր
լար:

Հէլէ օյունուն սըրըրնը քէօյլուլէրտէն էօյ
րէնտիմ. քեաղտը քիւլա՜ կիպի պիւքիւպ եա
փըշտըրյօրլար, իշինէ պիրէր փարչա էթ գօյ
օրլար, եէրաէ պիրէր տէլք աչըպ՝ քիւլալա
ըր իշինէ սօգտուգատն սօկըա, քենտըրընա
էօգսէ էօղիւ պուլալթըրըրլար. գարլալար
էթին գօգուսունա էնիպ, պաշլարընը քիւլա
հըն իշինէ սօգտուպու պիրլէ՝ քիւլա՜ պաշլարը
նա եափըըպ գալըյօր:

Նի՜այէթ հէփիմիզ Եօրուլտուգ. պէն հէփ
սինտէն զկատէ կիւլմէտէն Եօրուլտում. գար
զալարը քէօյլուլէր տէվշիրսին տէյի սըագտըգ,
պիզ շէհիրէ տէօնտիւք: Պէն օտամա կիրտիմ
պիր աղ րահաթլանայըմ տէյի, չամաշըրմ
եաշ ըտը, չամաշըր տէյիշտիմ. վէ օլ գատար
Եօրըլուն ուտում քի, պիր աղ թէնէֆֆիւս էթ
մէյէ միւհթաճ ըտըմ. պու ճիւմլէ իլէ եինէ
կիւլմէմի զապթ Էաէմէմ, կեօրտիւլիւմ մաս
գարալըգլար խաթըրմա կելտիքճէ. խուսուսա
արդատաշլարըն պիրլինի կեօրտիւքճէ, հիչ տու
րամամ կիւլէրիմ:

Օտամա իլք կէլէն՝ տալըմըզն պիւլիւք օլ.

լույուտուտ . պիր պիրիմիդէ կեօրտիւքէյն . եինէ
կիւլմէյէ պաշտաորդ . հայվանլարըն ջապալան .
մաորըն նագլ էսիպ , կեօզիւմիւզտէն եաշ կե-
լինճէյէտէք կիւլէրիզ . լաքին պապաոր պիղիմ
գատար կիւլմէտի . ֆադաթ շիմոխլէք ըահա-
թընլա կիւլ ամմա հայվան օյոււնու տուր տէյի՝
ալընաճադ հիսսէ եօք զանն էթմէ տէտի կիթտի :

Ֆիւլ վադը թասամտան ոճկրա օտուտմա կելտի ,
աթէշին քարշըսընտա օթուրտուդ , օրատա էթ-
տիյի սօհպէթին ադճէ՝ ալաճադ եհրլէրինի
նագլէտէյիմ , տինլէ . վէ պանա տա արատա պիր՝
պու գիսսէտէն հիսսէ ալ տէյի թէնպիհ էսէր
սէօյլ էրտի :

Պու սապահ օ գարդալաորը կեօրտիւն միւ .
օնլար ինսան գըտիւնըն եաշամասընա էօրնէք
տիր՝ տէտի . տիւնեառէ գարըլար տա , էրքէք-
լէր տէ գարդա կիպի տիրլէր . գարդալար էթին
գօգուսոււնա կիթտիյի կիպի , օնլար տա տիւն .
եէվի շէյլէրին գօգուսոււնա կիտէրլէր . արդու-
լարընը գանտըրաճադ շէյի եա կեօզ իւլէ , եա
ֆէքր իլէ կեօրտիւքէյն , հիշտիւշէւնմէք եօք ,
հէման օլ թարաֆա տօղրուլուրլար . ոսնու
նէ օլաճաղընը միւլահաղա էթմէտէն , էթին
թամաթլա պաշլարընը օ տէլիյէ սօգարլար . պիր
տէ կեօզլէրի էօյլէ պաղը չըգարլար քի ,
տօղրու եօլու պուլամազ օլուրլար , վէ էօմիւր-
լէրինի օ քեօրլիւքտէ կեշիւրիւլէր , արթըգ
խլահ օլամազլար :

Սօհպէթինէ պապտըմ քի , պէօյլէ պիր մաս .
գարալըգտան՝ էլլէմ տէրա չըգարլար . հայրան
օլուում գալտըմ , տահա զիյատէ արգգաթ էթ .

մէյէ պաշտարմ: Պագ ինսան գըտընա, հէվէս
էթախի շէյէ նէ գառար կեօնիւլ վէրիւր տէտի.
նէ քեամիլլիք պիլիւրէր, նէ քենտիմիզի խապէ
հոնէճէք՝ Ալլահ էմրի պիլիւրէր. պիր քերրէ
քեօրլէմէտէն եամիըջադլայն, ալթըգ քիւլա.
հըն իչինտէն զայրը շէյ կեօրմէզլէր:

Պագ շու Ֆէհա եօլտա կեզէն առտաւա. գար
զա կիպի՝ լօգմանըն էթրաֆընը տօլաշըր. պիր
տէ քիւլահ պաշընա կէջաիքլէյն, պասիրէթ
կեօզիւ պալլանըր, ալթըգ շէյ կեօրմէզ, կեօ
զիւ սըքլմագ միւմքին տէյիլ. տիւնեալըգ թիւյ.
լէրի տէօքիւլաիւքտէն սօկրա, պազը քերրէ է
թի քեմիլի պիլէ ջիւրիւր: Վէ պունլարըն քեօր.
լիւյիւ էօյէ հայվանճա տըր քի, պախթընա՝
թէնինին խասթէլիլի սաղալաճագ տա օլաւ,
կեօզլէրինի քեօրլէյէն քիւլահ պաշարընտան
չըգմազ, վէ պու քեօրլիւյիւլէ մէզարա կիրիւր.
լէր: Եաշը քեմալէ էրիպ՝ գուվլէթի գալմասա
պիլէ, եինէ կեօնիւլ արզուսու օմուրտար քիւ
լահտան չըգմազ:

Լաքին պունլար նէմիզէ լաղըմ. պունլարըն
գօգուսու փէք Ֆէհա տըր. պիզ սահա էյիճէ.
լէրինէ պաքալըմ: Իպթիտա կիւղէլ գարըյա
հէվէս էտէնլէրի թէֆթիշ էտէլիմ: Պունլար՝
տիւնեատա կիւղէլ գարընը օլմագ կիպի պիւյ.
իւք տէվլէթ օլմազ սանրըլար. պունլարըն
աիւնեայէ կիրմէսի՝ Ալլահըն խայր տուաթըն ա.
լըպ, լութֆուհա նաիլ օլմագ նիլէէթիլէ մի
տիր. նէ՞ միւնասիպէթ. տիւնեայէ կիրմէք՝ պիր
խորհուրդ իճրասը օլտուլունու խաթըրլարը.
նա պիլէ կեթիրմէզլէր. հէման շու գալթը

ալտրղըմլա տիւնեա պէնիմ օլուր զանն էտէր-
էր . հիջ տէմէղէր քի , պագալըմ գարը նէ
մէջէպտէ տիր , ըրղը վագարը եէրինտէ մի . է-
վնի իտարէ էտէճէք մի . իայր . հիջ պիրնի
տիւշիւնմէղէր : Վէ պաշընը քիււա հա սօգ-
տուգլայն՝ հէիսինի թէհամմիւլ էտէրէր , գա-
րընըն քիպրնի սիթէմինի չէքերէր , թընամաղ-
լար . էվէրինտէ իտարէ գալմաղ , սէօլէյէմէղ-
էր . տիշորտան պագանլար հալնի կեօրիւր ,
հէր քեսէ զէվգ օլմուշ , լաքին քենտի պաշը քիւ-
ւահա , կեօղէրի քեօր օլմուշ , քենտի հալնի
քենտի կեօրէմէղ . կերջի արատա կեօրէնէր
պուրունուր ամմա , ընլարըն տա քեօրլիւլիւ պիր
ղայր տիւրլիւ . մուգթէգան մաալահաթ , իրա-
տէթի իլէ քեօր օլուպ , կեօրիւպ տէ կեօրմէմէք
իգթիզա էտէր :

Չօգլար վար քի կլիմէ գուշամա հէվէսի
վար , պիւլիւքլիւք էթմէք իսթէր . քենտիւլէրի-
նի պու սէվտայա ալարըրլար . պիր տէ արղու
էթտլէրի լօգմայը գանտըգլայն , քիււա պաշ-
լարնա կէչէր , կեօղէրի քեօր օլուր , պիր տա-
հա նէ հագգը կեօրիւրլէր , նէ էտէսի . գուվ-
վէթինտէն զկատէ հավալանըպ ճւշմա տէյի՝
նաիհաթ էտէճէք ագլը գալմաղ . պօրճ պօրճ
իւսթիւնէ , էտայէ գուտրէթ գալմաղ . վէ հաթ-
թա զսթինտէ քիֆայէթ միգտարի մայէ օլմա-
աղըն պիլիւպ , էտա էթմէմէյէ դաստի նիւէթի
վար . պաշը քիււաշըն իչինտէ՝ ալաճագլընըն
հագ չէքեայէթինի իչիթմէղ . սէօյէր , օայար ,
ալաճագլընըն իւսթիւնէ տէօյմէյէ սէյիրտիր .
նիլին , պու էտէպսիղլիյին ասլը՝ նէ . պիւլիւք-

լիւք լօգմասընդն թամսոյնա՝ գարդա կիպի պա-
շընը քիւլահա սօգտու, կեօղէրի կեօրմէղ օւ-
տու, օնուն իջին :

Պաղը մանուկա, հիզմէթէ, վէ պաղը անդ
ու իթայէ թալիպ օլանլար օլուր. խուսուսա
քեսէյէ զիյատէճէ Ֆախտէսի օլաճագ պիր իշ
իսէ, էթին գօգուսունա վարըրլար. պիր քեր-
րէ պաշլարը քիւլահա կիրալիքէյն, կեօղէրի
գափանըր, հագգը նահագգը կեօրմէղ օլուր-
լար. կիզլի տօլապլար գուրուպ, էլին ալալընա
գարբուզ գապուղու գօմագ, թալիպ օլանլարը
տէքք իլէ չէլմէք, գալիճէ արգալար պուլուպ,
եա գօրգու վերէրէք՝ եա եիւզիւնէ կիւլէրէք,
էլին էլինտէքի լօգմայը գափարլար. հասըր
քեւամ, մուրաուլարընա երմէք իջիննէ մաւսաֆ
պագարլար, նէ աին պիլիլէր, նէ ինսան սալ-
արլար : Պաշլարընտա քիւլահա վար, կեօղէրի
հիշ պիրիլի կեօրմէղ. անճուպա մաթլուպլարը
գասար լիյագաթլարը վա՛ր մը. հաթթա գուտ-
րէթտէ գուսուրու վարըսա, եալան ըլա՝ թէզ-
վիրաթ ըլա. այնաճըլըլա թամամլարլար. կեօ-
ղիւնիւն քեօրլիւլիւ՝ օ լօգմատան ղայրընը
կեօրմէտլիլնտէն, նէ քենտի սէլամէթինի պի-
լիր, նէ էլին խայրընը զարարընը արար, հագ-
տան ինսաֆտան խարըճ հալալարտա ուշար
եաթըր : Պուլարըն հէփիսինի իճրա էթալք-
տէն սօնրա, էինէ քիւլահա պաշլարընտան չըգ-
մաղ, էթալիքէրի զուլմու թաաուալի կեօրմէզ-
լէր, պիր ազլիւ իշ կեօրմիւշ կիպի կեօյիւսէ-
րինի կերէրէր. վէ աղըպէթ էճէլ թիւֆէյի
փաթլատըգլայն, քենտիլէրինի թանըմաղա վա-

գլխի հօգ. քիւլան պաշտարնտա՝ աշաղա տօղրու
թէքիւրէնիւլէր :

Պիրի մալ սեվտասընա տիւլէր, պաշընը օ
քիւլան հ սօգար, կեօղէրի քեօր օլուր. պու
քեօրլիւլիւլէ չապալար եաթըր, հիչ պիր սալըն
թըր կեօղիւ կեօրմէղ : Պէօլէ ատամլար ու
չուպ կիթախի եօլու պիւմէղ. նէ էթտիքէրի
զուլմու կեօրիւլէր. նէ հարամ՝ հալալ պիւլիւ
լէր. գուլլանտըղլարը քուլի թէտապիր, հէփ տէք
զօր, վէ ֆիքիր եօրղուլլուլու տուր : Ալթուհն՝
պաշտարնտա քիւլան տըր. նէ տին կեօրիւլէր,
նէ ինսաֆ. հէր ուչտուղլարը եօլ՝ տօղրու սուր
սանըրար. զերա քիւլան կեօղէրինի դափաւըչ,
էօնէրինէ չըգաճաղ թէհլիքէյի կեօրմէղէր :
Լօգւա քենտիլէրինի ճէլպ էթմիչ, մուրտար
թամա ինսան օլտուղլարընը ունու թատըրմուչ.
պուլտուղլարը էթին լօգւասընա դանաւթ էթ
մէղէր, քեմիլինէ վարընճա կեմիլմէք իսթէր
լէր. ալթուհ քիւլան կեօղէրինի քեօր էթմիչ,
էմալիքէրի գանը կեօրմէղէր. նիհայէթ քիւ
լան պաշտարնտա, տարը պաղպէ կեօղէրլէր :
Օնտան սօկրա պու ալթուհ քիւլան նէլէրինէ՝
եարամըչ օլուր : Տիւնեատէ խալգա մասգարա
օլտուղլարընը պիլէլէրինճէ ալըպ, ախրէթաէ
էպէտի սէֆիլլէք չէքմէյէ կիտէրլէր :

Պիր ասամ՝ օճաղընը պիւլիւալիւպ, էվլատ
տան էվլատտ տտընը սէօլէթմէք իսթէր. պու
քիւլանը պաշընա կիտիքէյն, պիլթիւն վագ
թինի պու մասլահաթա պէղէտէր, ալըր՝ սա
թար, էյրի եափար՝ տօղրու եափար, խալըր
ալըր՝ խալըր վէրիւր, եա օլանը արթըրմաղ իչին,

եա օլմայանը ետինմէք իշին տիւլէշիր, նիզա-
լէշիր, պազը նահագ. եհրտէ պիւլէ գափու-
լու պաճալը օլուր, ալուրընը վէրմէմէյէ պա-
գար: Պազը քերրէ քիւլնէյէ կիտէրտէտէ,
պօրձուհու վաճիպի իւզընէ հաա էթմէյէ՝
Ալլահն լուծֆուհու նիյազ էթմէք իշին տէյ-
իւ. իլլա միւլհիւտիւ կիպի տիւնէէվի մասլա-
հաթլարընն իճրասը իշին, Ալլահն թաճիզ էթ-
մէյէ կիտէր. պէլքի էթուլի նիյազ հէմ Ալլա-
հնէ հմրինէ դարշը, հէմ գարուաշ մուհապպէ-
թինէ գարզը սըր. լաքին նէ՞ չարէ, պաշընտա
քիւլահ վար, հիչ պիւրինի ֆարգ էտէմէյ:

Օճալընը շէնլէթմէք իշին, էվվէլա գըզ էվ-
լատընը զօր ուլա մայրապետ էթմէլէ քի, ճէ-
հիզ վէրիպ՝ մալի թէլէֆ օլմայա. ամմա պու-
պապտէ սուրբ ժողովքլարտան պուհա նզովք-
լար վար. քիմ տինլէր, ծնլար հէվի փափազ
լագըրտըսը տըր: Սանկա էրքէք էվլատլարըն
պիւրի էվլէնմէլի քի, մալ տաղըլմասըն. ամմա
օպիր էվլատլար ֆէնա օլուր. օտա մանի տէյիլ:

Նիհայէթ հպէտիլիք գափուսուհա ետգլա-
շըրլար. պիր տէ պու էլզէմ մասլահաթը տիւ-
շինմէք իգթիզա էտէր. հայ հայ. լաքին իպթի-
տա վասիլէթլէր էթմէլի, հէր իշինի թանգիմ
էթմէլի. քէնտի տիւշիւնմէլի, էլէ սօրմալը,
եազըպ շիզմէլի տէրքէն, կէչիտ պաշընա կիւր-
վէ հէր իշինի օ կէչիտէ պինա էտէճէյիքէն, տա-
հա հիչ պիր շէյ էթմէմիշ՝ թէտարիքսիզ պու-
լուհուր, պիր տէ՝ ջէնկին էօլտիւ, վէ
կէօմիւլտիւ: Վէ էվլատլարընա հիչ պիր խոյը
ամէլ միրասը պրագմատըրընտան, պագը պրագ-

որքը հէր նէ իսէ ալթ իւսթ օլուպ, օճաղը
էէր իլէ էէքսան օլուր, վէ թանկընըն զազապը՝
օ շաղըն քիւլաշընըն պուհիճա ճաճտ ու թէ,
գայեիւտիւնիւ հիչ էտէր: Սէֆիլ տտամ, տիւն,
էալընըն հէր շէյնի կեօրիւր իւտիւ, լաքին
ախրէթի հադգընա՝ պաշընա քիւլաշ կիլմիշ,
կեօղէրի գաթալը, հիչ պիր շէյնի կեօրմէզ ի-
միշ:

Պուշարը պէօյլէ նագլ էտէրէք, ինսանլար
նիշէ, ֆիլիւէրինտէ՝ պու քեօր գարլալարա պէն,
զէր տէյի՝ տիւրլիւ թէշպիհէր էթտի: Պիրի պիր
իլէ հէվէս էտէր, պաշընը օ քիւլաշա սօգար,
կեօղիւ օ լօգմատտն զայրը շէյ կեօրմէզ: Օպիւ-
րի պիր մապըհաթա կիրիր, պաշընը շէօհրէթ
մէնֆաթա քիւլաշընա սօգար, օ լօգմանըն փի-
շինէ աիւշիւպ օնսա գալըր, վարալըր թէհլիւ-
քէյի կեօրմէզ, գուվլէթինտէն զիյատէ հավա-
լանմալա պապար:

Պիրի պիր խասմինէ զարազ էտէր, երգմալա
պապար, նէ ինսաֆ կեօրիւր, նէ Ալլահ րիզա-
սը: Օպիրի գումարա տալար, կեօղիւ օ մուր-
տար քիւլաշտան չըգմազ, վադթին զիգիլմէթ
խաղինէսինի օրայա թէլէֆ էտէր, կէլէճէք էօ-
միւրէ զախիրէ փէյտա էտէճէյինէ, էէնմէք էէ-
նիլմէք ֆըրթընասընտա չալգանըր, ֆըրթընալը
տէնիլզտէ՝ տալզալար կեաշ գալսըրըր՝ կեաշ
էնտիրիր, կեաշ չարմար, կեաշ տէվիրիր կիպի՝
գօրպուլուլա իւմիտին արասընտա չապալար էա-
թըր, կեօղիւ գումարտան զայրը շէյ կեօրմէզ,
քեօր քեօրիւնէ օյնայա օյնայա՝ գալգընամազ
երգմալա՝ օյուհուհու թէմում էտէր:

Գարդարըն քիւլահը՝ քենտիւէրինի խաւապէյէնտիրմէք սէվասը տըր: Խաւէլը Ճէլպէթ մէյէ տէք տիւզէն դամազար, հէփսինի գուլա նըրլար: Պաշլարըն օ քիւլահա սօգտուգլայն, նէ ըրզ պադարլար, նէ էտէպ. վէ օ մուխաթա, բաղ հավալարտա չըրփընպէ եաթըրլար: Նիշէ էկէզէցակտն աատմլար՝ տիւնեա լօգմալարընա հէվէս էաիպ, պաշլարընը քիւլահա սօգտըրլար, կէօզլէրի դափանըր, նէ ըիւթպէլէրինին աղա մէթինի կէօրիւրլէր, նէ էաշամանըն էտէպ իւ էքքեանընը, վէ նէ Թապըլայ էթտիքլէրի էէմի. նի: Հայ հայ. պու պիր քիւլահ տըր քի, էվէ ըջըզ վէրէճէք՝ պաղը շամտան իւզէրինտէ մուծ լարըն պաշընա սիլէ կէշէր. օնտոն ոճկրա օ մու, մուռն գարանլըղնտա կէզէնլէր՝ մուստան իպ. ըէթ աղըրլարա, պըպլաբմըսըն, տիւնեա լօգմալարընըն քիւլահը՝ գարդալարըն ալգըր պույ. գուրու ուչուշմասը կիպի՝ պուշլարա տա պիրի պիրի արտըրլարա պին գատար Թադսիրաթ էթ. տիրիր. գլաֆէթլէրինի տէ պօզարլար, մէլէպ. լէրինի տէ պօզարլար. վէ իպէթ՝ էօրնէք օ ըուպ, կիւտէճէքլէրի սիւրիւլիւ՝ էօլտան չըգար մաղա սէպէպ օլըւրլար:

Պագ իմոի պու գարդալարըն մասդարա օյու. նուստան նէ նասիհաթլար չըգարտը: Պու ալ տան պէօլէ ֆաիտէի միւլաշաղալար հաորը օ. լաճաղը՝ խալալիմէ պիլէ կէլիշ տէյիլ իտիլ Տիւն աղ շամ պու սօհպէթլէրէ նէթիճէ օլա. բագ՝ պիր աղ շէյ տահա ոէօլէտի:

Ինանլարտա հէր վագըթ քէօր գարդալար վար ըմըշ, լաքին պիր զաման՝ կէօպիւ կէօրէնլըր

տէ պուլուկուր ումուշ. վէ քեօր օլանլար քեն,
տի եիւղէրի գարասընտան ութանմասալար պի-
լէ, էհլի ըրզըն եիւղիւնտէն տիւշերէր իմիշ:
Շիմաի պուլ քիւլաճը գարուլար՝ եանի, չօգ-
լուլտ ուլան ճահիլէր՝ օլ գտտար չօգ տուր քի,
պիւթիւն տիւնեայը թութմուշ, քիմիէ քիմ-
տէյի ալըպլամազ. պիլըրմիսին նիչին. եա պիւլ-
իւք քիւշիւք՝ հէր քեսին պաշընտա պիրէր քիւ-
լահ վար, քիմ քիմի այըպլասըն. ագըլ իշէ-
մէզ, քեամիլլիք՝ մէղարտա եաթըր, տին՝ պիր
ատէթ տիր, ախրէթ մատուլ տըր, վէ չօղու-
նուն՝ էթուլի ալապլըլտ՝ գօյնուկտա ֆէթվո-
սը վար:

Գարդալարը այըպլամում, աճըրըմ, զիրա հայ-
վան տըրլար, քիւլահըն էօքսէնին տէք քինէ էր.
տիրէճէք ագըլլարը եօգ. լաքին ինտան էվլատը.
նա Ալահ Ֆիրասէթ վէրմիշ, շէրիաթ կեօս-
թէրմիշ, էյսի ֆէնայը ֆարգ էտէճէք պրասի-
րէթ վէրմիշ, պիրինի իշէմէյէ՝ օպիրինտէն ոս-
գընմալա գուարէթ վէրմիշ. օնտան ոօնլա ան-
թըգ աճըյաճագ էէր գալըր մը: Մտիլ օլտուգ-
լարը պէտիտուլարա պանարլար, ճանլարընըն
հէր իսթէտիլինի հագ սանըրլար. կիօղլէրի քեօր
օլուս, հէր շէյի եանլըշ կեօրիւրլէրտէ, մահալ-
լի մուսթահագ տէյիլ մի: Պէօյլէճէ քենտի
խայալլէրինէ տալըպ, պաշլարընտաքի քիւլահ-
տան զայըր եօլ էրքեան պիլմէղլէր, վէ կեօղլէ-
րինի աջուպ, ըջըգ կեօրմէտիքլէրինտէն, նէ տիւն-
եատէ էտինտիքլէրի մաղարըաթը կեօրիւրլէր,
նէ ախէէթտէ պուլահաճագլարը պէլալարը:

Պու պապտէ ախրէթի ինքեար էտէնլէրին

սօճպէթինի էթմէք նաֆիլէ տիր. զերա ծնարըն
կեօղիւ սալթ գափալը տէյիլ, նուրլարը պիլէ
աբմը, ասըլ քեօր տիւրլէր: Լաքին կեօղէրի
կեօրէ պիլլըքէն, սաչլարընը նէֆս քիււաճնա
սօգմուշ, զօր ուլա քեօր օլմուշարա պագալմ.
սլոնլար՝ տիւնեա քէնտիլէրլինի կեօրմէզ զանն
էտէրլէր, ետսօտ քէնտիլէր կիպի օլսնլարըն
չօգլուզոնտան, քէնտիլէր կեօղէ կեօրիւմէզ
սանըրլար. վէ պու ղիւմ իւլէ հէմ զիմէթէ.
րինին իսթիրապընը պաստըրըրլար, հէմ ինսա.
ֆը հիճապը գալպլէրլինտէն գալտըրըրլար. վէ
ախրէթ մասըահաթընա կելլինճէ, հէմ փէք ու.
զագ. Թախմին էտէրլէր, հէմ աւետարանտա
եաղըմըը գատար կիւրիւլթիւլիւ տէյիլ տիր
տէյի տուրուրլար: Սանըրլար քի, Ալլահ ին.
սանըն զայիֆլիլինիէ պագըպ իղմազ էտէճէք.
իլմազ էտէճէլինտէն պիլէ շիւպհէլէրի վար ի.
քէն, եինէ իւմիտի էտէն գօմազար, վէ ֆիւ.
քիւրլէրինէ պէօյլէ սագիլ տիւշիւնճէլէր կեթիր.
մէզլէր. կելլէ պիլէ, տաղըթմաղա պագարլար.
զերա պիր ազ միւլաճազա էտէճէք օլսալար, ա.
բըլըզ հայլանա պէնզէր օլտուգլարընը՝ այնէ
կիպի կեօրիւպ անլարլար:

Պէօյլէճէ կիւնտէն կիւնէ քեօրլիւքլէրի տը.
թապ, իլաճընը պիլէ արամազլար. պիր տէ ան.
անսըզ էճէլ թիւֆէյի փաթլալըպ, կեօղէրի
սաչլմատան՝ ախրէթէ թէքբըլէնիւրլէր տէսի:

Պիրատէր, պու գիւսսէտէն հիսսէլէր ալմը.
լմ. քի, զաֆիլ օլուպ, պէն տէ պիր քեօրլիւյէ
տիւշլմէլմ տէյիլ՝ կեօղիւմիւ տէօրթ էթմիւլմ. պէն
տէ սաչլմը պիր քիււաճա սօգուպ տա կեօղիւմ

գափանմասն, ֆիքրիմ թուծումասն տէյի
գորգայօրում: Պու մուլահաղալար օլ գատար
սահիհ տիր քի, կեօղեւ պաղլը օլմայանլար՝ ա-
ման, պիղիմ տէ պաշըմըզա պէօյլէ պիր քիւ-
լահ կեչմէսին տէյի գորգարլար: Հագիգանթի
հալ, պիր էյի թէֆթիշ օլունտա, շիմտի տիւն-
եա սօլու քեօր տիւր. անգլ ըլա խտարէ օլուպ,
չէրիւթա իթաաթ էտէն՝ թէմիզ ֆիքրիւ քիւլ
սէէր օլ գատար նաալը տըր քի, պուլուպ
ֆարգ էթմէք կիւճ օլույօր. հա, իշթէ պիրինի
պուլտուգ տէրիզ, պիր տէ սագարըզ քի՝ օ-
նուն տա պաշընտա պիր քիւլահ վար, կեօղէրի
պաղլը տըր:

Պու նէ օլուն պիրատէր. տայըմըզն էթտիյի
պունճա աղիլանէ նասիհաթլար հէփ ֆիքրիմտէ
իշէր եաթըր, լաքին պու գարդալալըն օլունու
հագգընտա սէօյլէտիքէրի՝ պիր տէրէճէտէ թէ-
սիր էթմիշտիր քի, ինսանլար պէյնինտէ հէր
կիւն եէնիտէն եէնիյէ քեօր գարդալար պուլ-
մաղա ագըլ էօյրէտիյօր: Շաշայօրում. վէք
ջօլարընը պուլտում: Վահ, զավալլ՝ ագըլ,
էօյլէ պապլամըշ քեօրլէմիշիզ քի, հայվանի՝
նէֆսէրիմիզէ վարընճա՝ միյանճըլըզ էթտիրիյօ-
րուզ: Վահ, վահ, տիւնեա հայվան մէքեանը
օլմուշ, հաթթա երթըճը ճանավարլարինի օլ-
մուշ. զիրա հայվան օլան՝ թապիաթինին իլգա-
սընա ույուպ, եարառանընա շիւքը էտէր. լա-
քին ինսան էվլատը՝ գուտուրմուշ ճանավար
կիպի պիր պիրինէ գատա էտէր, թանկըսընը
ղէվէլէնիր. վէ հայվանտան պէթէր, քեհտի
քէնտիյի պիլէ քեօր քեօրիւնէ թէլէֆ էտէր:

Պիլիբիմ. պէն օլ Թարաֆա վարմատան, սանտ
պու օյունու նագլ էթոյիմէ, վէ տայլմըզն
պու Թէշպիհէրինի եազարլըմա խօշանըսըն.
զերա պիր օգ ուլա իքի գուշ վուրույօրում. պի
րի սանա եազմամլա պէնիմ տէ Ֆիքրիմէ
եազլըյօր. ինչա Ալլահ պէնի խտարէ հտէճէք
պիր էօրնէք օլուր, հօմրիւմտէ պաշըմը պէյլէ
պիր քիւլահա սօգուսլ՝ կեօզիւմիւ քեօրլէմէք.
տէն սագընըլըմ: Օպիրի պու մէքթուպումուն
սանա պիր Փախտէսի օլուր քի, Թէշպիհէրին
նագլինի՝ լիսանէն տինլէմէտէն իսէ, օգուպու
տա տիւշիւնիւրսէն, զիյատէ հիսսէ ալըրսըն:
Պագը. պու մէքթուպու եազմուպա օլան լայ
րէթիմ՝ սէնին սատրգ վէ մուհապպէթլի գա
լընտաշըն օլտուլըմա՝ ինչա Ալլահ ինտինտէ
պիր դաւի իսպաթ օլուր:

121

ԿԵՕՄՐԻՒՔՏԷՆ ՄԱԼ ԳԱԶԸՐՄԵԳ

Պէնիմ տօթթում,

Ալլաշըտը. սէն կեօմրիւք խըրսըլըլընա
պաշտմըշըն. զերա էօլէ օլմասա, կեօմրիւք
րէսմինի իպթալ էթմէք կիւնս՝ մը տըր սէյի
սօրմանըսըն: Եօգ. պէն էյի Թարաֆընը տիւ.

չինէյիմ. սէն պու հարամ քիսպի իրթիքեապ
է թմէզսին տէյիմ :

Պիր պէյլէք վերկիսի վերմէմէք կիւնահ մը,
տէյիլ մի տէյի ոօրմագ այըպ տէյիլ մի : Տօղըու
տան տօղըուչա վէրէնլէր՝ պիր հէտկեէ մի է-
տէյօրլար սանըրուն , եօգսա պօրճլարընը մը է-
տա էտէյօրլար : Հէտկեէ տէյիլ, զերա հէտկեէ
նէ էմը իլէ օլուր՝ նէ ճէպը իլէ . էօյլէ իսէ
պօրճ տուր . չիւնքի պօրճ ուսա , քիշի պօրճու-
նու վերմէմէք՝ նէ՞ զամանտան պերի սէվապ օլ-
մուշ , ետխօտ կիւնահսըղ շէյ օլմուշ :

Ալաճադլը փատիշահ տըր տէյի՞ մի րայա
պօրճունու վերմէսին . նիշին . փատիշահ րայա-
տան զէնկիւն մի տիր տէյի : Եվլէլա էյեր ալա-
ճադլը զէնկիւն տիր տէյի ալաճադընը վերմէմէք
ճաիղ իսէ , պօրճ վերմէմէք կեահ հարամիօր-
լուգ օլուր , կեահ պիր զարարող շէյ . պիր Ֆա-
զըրըն ալաճադընը վերմէզսէն՝ կիւնահ օլուր .
պիր զէնկիւնին ալաճադընը վերմէզսէն՝ զարարը
եօգ , էօյլէ մի : Եւ հագ առալէթ՝ հէր քեսին
մալինի քենտկէ վերմէյէ հիւքմ էտէյօրսա , զէն-
կին օլանտան մասաւընս մը տէյօր :

Սանկա , էյեր հէր քես պաճընը , խարաճը-
նը , կեօմրիւյիւնիւ , թէքըլֆինի վերմէյէճէք օլ-
սա , փատիշահ՝ րայասընտան Ֆագըր օլուր . զի-
րա պու վերկիլէր վերկիլօրսա , տէվլէթին մէ-
տարիֆինէ իմտատ , վէ իտարէսինէ մէտար օլ-
սուն իշին տիր : Բայա պու վերկիլէրի ինատ է-
տիպ վերմէտկի հալտէ , փատիշահ տա Ֆագըր
օլուպ , տէվլէթին ումուրունու թէքը էթմէք
իդթիզա էսէր :

Օ դաման տեւելեթին հալի նի՛ճէ օլուր, շէ-
րիաթի քիմ կեօրսիւն, խաղգըն մալինի վիւ-
ճուառունու քիմ գօրուսուն. հէր քեւ ալէյն,
տիլի կիսի չալար չարփար, վուրուր էօլտիւրիւր,
հիչ պիրինի զապթ էտէն գալմազ: Տէվլէթտէ
գուվլէթ գալմայընճա, նէ եարամազը զապթ
էտէ պիլիւր, նէ շերիաթը իճրա էթմէք իչին՝ ա-
տալէթ գըլըճընը գուլսնա պիլիւր:

Պէօյլէ օլտուղու սուրէթտէ, պու մուսիպէթ.
ընրէ սէպէպ օլան րայա՝ հուղուրը պարիսէ գա-
պահաթը օլտուղունա շիւպհէ գալլըր մը: Եւ
տեւլէթ վէրկիլէրինի վերմէյէնէրին հէփիսի կիւ-
նահ սահիսի օլուրսա, կեօմիւքտէն մալ գա-
ջըրան պիր գաջ քիշի՝ նիչին կիւնահ քեար օլ-
մազ ըմըշ: Պիր առամ միրինին խաղինէսինէ
կիրէճէք հագգը՝ միրտէն գաջըրադգլայն, խա-
ղինէսինտէն չալմըշ օլուր. պէյթ-իւլ-մալտէն,
միրի խաղինէսինտէն մալ չալան՝ տեվլէթ խըր-
տըղ տէյլի՛ մի. էլէ կիրիսէ՝ իփէ չըգմաշ մը:
Քենտինին օլմաուղը մալի չալապ տա զապթ
էտէն իլէ, էլին մալինի սահիպինտէն գաջըրապ
վէրմէյէնին նէ՛ Ֆարգը վար. իքիսի տէ չալմազ
աւըր:

Պու սէօղիւմ փէք սահիհ տիր. զերա փարի.
սէցիլէր՝ չասարա խարաճ վէրմէյէ պօրճլու մույ.
ուզ աէյի էֆէնտիմիղէ սուալ էթտիլէրինտէ,
պիր սիքքէլի ագճէ կէթիրտիպ, չասարըն սու-
րէթինի կեօթէրտի, վէ “Չասարըն օլանը չա-
քարա վէրին, Ալահըն օլանը Ալահա, ” տէյի
էմր էթաի: Պուստան ապլաշըրք քի, Ալահըն
օլանը՝ Ալահա վէրմէյէ նէ գասար պօրճլույ.

ուսոգ , փատիշահընքինի տէ փատիշահա վեր-
մէյէ օլ գասար պօրճլույուղ :

Անլա քի , նէ գասար պաճ , խարաճ , վերկի ,
վէ թէքլիֆ վար ըսա , փատիշահըն զուլմու թէ-
սալլու թու տէյիլ , իլլա հագ վերկիլէր տիր քի ,
թա տէվլէ թին գուրուլու շունասա , տէվլէ թ քեն-
տիլէրինի հիմայէ էթսին , գօրուսուն , հէր քե-
տին հագ գընը հագ գ էթսին տէյի՝ ըայա ու պէ-
րայա՝ հէփ ըիղա վերմիլէր , պու թէքլիֆլէրի
վերմէյէ պօրճլու օլմու շար : Պինաէն ալէյ հպու
վերկիլէրի վերմէյէն՝ տէվլէ թին ըահա թինէ խա-
լէլ վերիր , կիւնահա կիրիր . վէ ճէզասընը պուն-
տա պուլմազսա , էօ թէտէ էլպէ թտէ գուր թու-
լուլու էօգ տուր :

Եարամազ Եահուտիլէր՝ Քրիստոս էֆէնտի-
միղին հագ գընա " Խալգը պարտըյօր , վէ չառա-
րա հարաճ վերմէն տէյօր , տէյի՝ իֆ թիրա էթ-
տիլէր իսէ , սէպէպի նէ իտի . տէվլէ թ խաինի
տիր տէյի խալաթ էտիպ , գաթլէ մուսթահագ
կեօրտիւրէճէքլէր իտի :

Էյլէ իսէ պէյլէք վերկիլէրինի վերմէմէք՝ պիր
իշկիւզարլըգ՝ աչըգ կեօղլիւք տէյիլ , ասըլլը ու-
սուլլու խըրսըղլըգ տըր քի , զարարը ամմէյէ տօ-
գանըր . հագ գա ատալէ թէ գարչը պիր կիւնահ
տըր քի , էլին մալինի չալմագտուն , էլին հագ գը-
նը եէմէքտէն ֆարգը էօգ : Պօղոս առաքեալ
Բօմալըլարա եազտըլը մէք թուպտա " Խարաճը-
նըղը թէքեալիֆինիղի վերին , տէյի թէնպիհ է-
տէր . " Հէր քեոսէ վաճիպ օլանը վերին , խարաճ-
ճըպ խարաճը , կեօմրիւքճիւյէ կեօմրիւյիւ " ,
տէր (ԺԳ . 7) :

Պազը գըլաֆէթ քիպարը աղալար, վէ պէլքի
 չօգլարը, վերկի վերմէք իսթէմէզլէր, կեօմրիւք,
 տէն մալ գաջըրըրլար տէյի, կիւնա՛հ կիւնա՛հ
 օլմազ մը: Հայ՛ հայ, սալթ փասիշահա զարար
 տէյիլ, Ալլահա տա գարըը կիւնահ օլուր, զիրա
 հագգըն սահիպի Ալլահ տըր: Կիւնահ, քետըրն
 իւնթպէսի, նուֆուզու, վէ նազարուա օլմասը,
 կիւնահա պաշգա սուրէթ վէրէմէզ. կիւնահ
 եինէ կիւնահ տըր: Քիպարըն պիրի պիր ատամ
 էօլտիւրսէ, կիւնահը սիր ըննչպէրտէն էքոթ
 մի օլուր. հաթթա պիւշիւքլէր հագգը շէրիւ.
 Թը՝ քիւշիւքլէրտէն զկատէ պիլմէյէ պօրձու
 օլուպ, նէֆսինի էօվքեսինի զապթ էսիպ, քիւ-
 շիւքլէրէ էյի իպրէթ վէրէճէք օլտուղունտան,
 կիւնահը տահա պիւշիւք օլուր:

Պիւշիւքլէր պէօլէ պիր դապահաթ էթսէ,
 պիր պաշլը թէքտիւլէնէթի օլմայըպ, գապահա.
 Թին ճէզատընը չէքմէտիքլէրի՝ պաշգա հիսապ
 տըր. լաքին պիր զարիպ եիլտ օլտա, ասասըր
 տիտէպանլար փիշինէ տիւշէր, ալէմէ ընվիւ օ-
 լուր. կերջի պիւշիւքլէրին տիւնէտաէ ճէզատը-
 նը չէքմէտիքլէրի դապահաթ՝ գաթը չօգ տուք,
 լաքին պագալըմ՝ ասրէթտէ տէ մաֆիլէթ պէ.
 րաթլարը օլա պիլլըր մի. հաթթա խմաստութի
 քիթապընըն եէտինձի պապընտա ‘՝ Բիւշիւք-
 լէր մերհամէթ պուլաճագ, լաքին պիւշիւքլէ-
 րին ճէզատը պիւշիւք օլաճագ տըր, տէր:

Պիլլըրիմ, պիր աղ էլէ կեւըր ատամլար վար
 քի, պաճ խարաճ վէրմէմէք իշին տէվէնթ մէ.
 մուրլարընը սայմազլար, հաթթա դօրգու վէ-
 րերէր, սիւրկիւն վէ թէքտիւլ էթտիւրիւլէր. քի-

Պի տէ եա խաթըր իչին , եա քեարա օրթադ օլ-
մագ իչին , յիրի հագդընը իպթալ էթմէյէ՝ էլ
թութարլար : Լօքին էյլէ դալմաղ . օ վարա-
ճագլարը եերտէ , ալիէնճիտէն պէթէր դըա-
ֆէթտէ տուրաճագլարը տիվանտա , պուռնա-
րըն ճէվապընը պիր պիր վէրէճէքէր :

Պուռնարըն պիր ազը քենաի քենաիլէրինի
ալտոտըրլար . քենաի հագլարը աւետարանլարը
պայաղը խաւզընքինտէն այլը սըր սանըրլար :
Օյլար էյլէ սանըրլար ալի , հագ՝ աւետարան
պիւլիւքէր իչին պաշգա , քիւշիւքէր իչին պաշ-
գա՞մը օլուր :

Ազիլիմ , պու տէֆա պաշընը մախսուս աղ-
ըթսըմ՝ քի , պիր տահա պէյլէ րապուլթատըղ
սուալէր էթմէյէսին : Թէքըր սէյլէրիմ . կեօմ-
րիւքտէն մալ գաջըրմագ , յիրի վէրկիլէրինի վէր-
մէմէք , կիւնահ տըր . տէվլէթ՝ խըրըզըն հագ-
դընտան կելտիյի կիպի , կեօմրիւքտէն մալ գա-
ջըրանըն տա հագդընտան կելտիյի , իքիսինին
տէ գապահաթը պիր օլտուղուռա իսպաթ տըր :

Օպիր թէքլիֆէր՝ վէրկիլէր կերչի մէմլէքէթ
պօրճու տուր , վէրկիլէրի հալտէ ճէզասը եօգ ,
լաքին սաիր պօրճլարը վէրմէմէք կիպի , իպթա-
լի հագ տայըլըր . վէ հուզօւրը պարիտէ տաժա-
սը կեօրիւլէճէք օլուրսա , եկտինճի թէնպիհ՝
“խըրըզըլըգ էթմէ ,” ֆէթվասը իւզրէ ֆասլ
օլուռուր . զիրա էլէ վէրկիլէնէ գատար զարար
վար ըսա , հէփիսինին տաժասը պու թէնպիհին
մէֆհուսու իւզրէ կեօրիւլէր :

Տօլթոււմ , սէն տէ խըրըզըլըգ էթտին , պա-
նա զարարըն սօգանտը . նէմի չալտըն պիլմիմի-

սին. վագ. թիւի չալտըն. լաքին հալալ օշոտն,
զերա պու պապան սէնի իսքեաթ էթմէք սըգըն.
Թըսընտան զայրը զարարմ. օշմուտը: Վէ ինչա
Ալլահ պուշտան պէօյլէ պու սուսըի լիսանէ
ալարղընա ութանըրսըն: Իլմհի. խըրսըղըգ
կիւնմհ մը տըր հմ. պանգ շու սուալէ: Պրագ,
շու լագըրտըլարը պրագ, պիր տուհա պանա
պէօյլէ շէյ սօրմա. զերա պէն պուշտան սօկրա
սանա իֆատէի սատապաթտէն զայրը շէյ եաղ-
մամ:

122

ԽԻՍՍԵԹ, ՂԱՅՊԵԹ, ՎԷ ԿԱՄՔԵՕՐԼԻԻԲ

Ազիզ սօսթում,

Պանգ շու սէօյլէտէյին լագըրտընա. էօյլէ
պիր խօրեաթ հէրիֆ. հարամուան հալալտան
տէօրթ փարա էտինմիշ տէյի՝ քենտիլ պիր շէյ
եէրինէ դօմուշ ուսա, թաաճճիւպ էտէճէք
շէյ տէյիլ. զերա պուշտարա իֆրաղ թիւթիւնիւ
տէրէր. գօգուսու՝ թապիւթ սահիպիլին կեն,
զինի թաճիղ էտէր. լաքին քենտիլէ էյլէք էթ-
միշ՝ պիր միւթէպէր սատմըն զըյապընտան ա-
տընը դըրմագ իսթէտիլի՝ թէհամիլիւլ օշուտը
շէյ տէյիլ:

Պու էշէյին շիքէ այէթլէրինի սէն պանա եաղ-

մանա թաաճախուպ էտերիմ. էլպէթտէ, օնուն
նէ աէրէճէտէ թամաքեար օլտուղունու, նէ
իֆթիրաճը, ֆատսալ, վէ էյլէք պիլմէզ նամ,
քեօր օլտուղունու աշիքեար էտէր, քենտիմի
փաքէ չըգարըրմ զահիր: Ես ն-իսթէրտին
սուլթանիմ. օ գուսուզ քեօփէք պէնի տաւա-
սըն եաթսըն տա, պէն հիչ գըմըլտանմայըմ
էօյլէ մի: Պէնի տօլտուպ սօգմաղա էթտիյի այ-
նաճըրդըլարա՝ սէն տէ շահիտ սին, օնտան սօկրա
տահա պտնա տիլինի զապթ էյլէ տէրսին հա՛:
Պէլի սուլթանիմ. օ իսթէտիյի կիպի գանըմը
իչէմէտիյինտէն, պէնի ինտաֆսըզ, միւրիււլլէթ-
սիզ ատամ տըր տէյի՝ օթուրուպ գալգաղը
եէրտէ պէօյլէ խտինճէ զէմմ էթսին. թամադը-
նը գանտըրամատըղը իչին, պէօյլէ նաթեօրլիւք
էթսին տէ, պէն սապր էտէյիմ հա՛:

Պաֆ շունա. էօյլէ պիր ալաֆ հէրիֆ՝ պէնի
այաֆ ալթընա ալսըն տա պէն թընմայըմ, էօյ-
լէ՝ մի: Օ պէնիմ ըրղըմա կեչէյօր, պէն օնա
նէ եափայըմ. պըչաղըմը մուրտար գանընս
պուլաշտըրմաֆ իսթէմէմ քի, սիլահ գուլտ-
նայըմ. օնուն կիպի էչէքլէրէ լայըֆ օլան՝ պիր
օստուն եարմասը տըր. լաքին պու ժիսիլի ինթի-
գամլարա տինիմ իզին վէրմէզ. վէ օնուն պէնի
էօվէյէ չըգարտըղընա՝ էօյիւնմէսինի պէն իս-
թէմէմ. զերտ զաղապըմա լայըֆ ատամ տէյիլ
տիր. էլպէթտէ, պէն տէ ըրղըմը սիանէթ էթ-
մէք իչին, նասըլ թամաքեար, շիրէթ, նամ-
քեօր օլտուղունու ալէմէ թէվաթուր էափպ
պիլտիրմէլլիմ:

Պաֆ էթտիյիմ հաֆ մը տէյիլ մի. պէն պէօյ-

էն էթմէյլէն եալընըդ պանա տէյլի, ամմէյէ ֆաի.
տէմ օլուր :

Ալլահըն էմրի իւզըն՝ պէն քենտի շանըմը
հըֆըդ էթմէյէ սյօրճուլու. Կ էյի տտընա մու.
գայիէս օլ, տէյի հագ Թաալա Թէնսիհ հտէլու
Տօլլուսու, օ պէնիմ գանրմա էքմէք սօղրասըն,
պէն օնու սալթ եալանճը տէմէյէ գանաաթ
էթսէմ, պէնիմ էթտիլիմ չօգ մերտլիք օլուր.
տու. լաքին զէմանէտէ պուհնուլա պիթմէյօր,
տօսթու. զէմանէնին ստամը՝ աւետարանտաքի
կեղծաւորա պէնզէր, քենտիլէրինէ պադմազ.
լար, էլին կեօղւանտէքի չէօփիւ կեօրիւրէր.
տիւնետտէ՝ էլին հագ վէ նահագ Թագսիրա.
Թընտան զայրը էյլէնճէ գալմամը. տիւնեա էյ.
լէ ֆէնա օլմուչ քի, հէր քես քենտիլի կիւ.
նէշտէ պիլէ լէքէ տրամապա՝ մէմուրու գըյաս
հտէյօր. տէրուլէրինտէ պիր կիզլի քիսպիր վար,
հէր քեսին խօրլանմասընը իսթէրլէր. եիւրէք.
լէրինտէ պիր գըղգանճլըգ եաթըր քի, էլլէրին
իթիպարընը չէքեմէղլէր. պու իքի իլլէթսէն
պիր ալապըդ փէյաս օլուլօր քի, էլին չըպա.
նընը՝ օլանտան զիյատէ պիւլիւթմէյի՝ քենտի.
լէրէ զէվգ ատա էթմիշլէր. շէյլէ քի՝ պիր քիմ
սէնին իւզէրինտէ պիր քիւչիւք սիվլիւլիք կեօր
սէլէր, պաշտան ալաղատէք՝ միսքին կիսպի եա.
ղըրլար աջըլմըզ գատար հտէրլէր : Պու սուրէթ.
տէ պիր ատամ՝ քենտի ըրգընը սոգընըպ, պու.
լարըն տիլլինին զէհրինի քեսմէյէ՝ հագդը սահի
օլանը նագլ էթմէյէ միւհթաճ տըր :

Կեւ սէն պէնիմ եէրիմտէ օլ, էյլէ պիր աւ.
չագ հէրիֆ ալէյհինէ տիւշսիւն, կերչի սուրէ.

Թա էհլի ըրգ, լաքին զաթինուէ աճ կեօզլիւ,
նամքեօր, վէ ֆասաալ օլտ տա, սէն պանա պա,
զըլեան ատամ տըր, խաթըրնա րայէթ էյլէ
տէրսին: Խսյը սուլթանըմ. քենտի մուշաՀա-
թըմա վէ ալէմին խալըրնա իգթիզա էտէր քի,
էօյլէ էնկերէքլէր աշիքեար օլտուն, հէր քեօ
թանըսըն. էիւքսէք սէս իլէ չաղըրմալը քի. հէր
քես իշիթսին, օալէմէ գաստ էտէն գուրալար-
տան հէր քես քենտիյի սագընսըն: Վէ պուն-
տան պաշգա պիր պօրճուլմ տահա վար:

Թամա, զայպէթ, վէ նամքեօրլիւք՝ տիննեա-
նըն եումուրճալը տըր. տիւնեատէն գարտաշ
մուհապպէթինի գալարան, Ալահըն էմրինի
խլթալ էտէն, աւետարանը տյադ ալթըրնա ա-
լան պունլար տըր: Պօղոս առաքեալ Տիմոթէո-
սա՝ պունլարտան սագըն տէյի չաղըրըր: Պէլի,
պու երլանլարտան սագընմալը, զերա ինսան էվ
լաորնըն պաշ տիւշմանլարը պունլար տըր:

Թամաքեար ատամ պիր գույու սուր քի,
սօլմագ պիլմէզ. վէ էօյլէ մուզիր վէ միւֆսիա
օլուր քի. մալ երպմագ հըրսըլա քենտի քեն-
տիյի երգար: Պիր ատամ քի քենտի նէֆսինէ
մուհապպէթի օլմագսա, էէտիյի նաֆագայը
աճըրսա, էն իգթիզալը շէյլէրի քենտի նէֆսին-
տէն դըղգանըպ, վիւճուտունու մահրուլմ է-
տէր, քենտիյէ էզլէէթ վէրիսէ, տիւշլեն պիր
քերրէ էլէ՞ նէ էթմէլ: Տիւնեասէ խափս տ-
տամ կիպի ալագ օլամաղ՝ տէր՝ Սիրաք. զերա
մալ ճէմ էթմէք Թամալըլա « Ճանընը պիլէ
սաթըլա չըգարըր, » (Սիրաք. Ժ. 10:)

Թամաքեար ատամ մալ պիրիքտիրմէք իշին,

հէր նէ քեօթիւլիւք տէսէն էտէր . կեօղ տիք . տիյի տվը՝ էլպէթտէ էլէ կեթիւմէլի . եօգաա գաճըսըգլայի , հըրսընտան հէր նէ եարամսղլըգ օլաա իճրա էտէր :

Թամա՛ տէտիքլէրի պիր իլէթ տիր քի , իս . թիագա մարաղընա պէնզէր . սըսգա ատամ՝ սոլյու իչիպ շիշտիքճէ , սուսուզլուղու արթար . Թամաքեար ատամ՝ տա մալի արթըրտըգճա , Թամար արթար : Վէ Չիչերօնուն տէտիյի կիպի , Թամաքեար՝ իքի իլէթէ միւպթէլա տըր . պի . րի մալ՝ պիրիքտիրմէք սուսուզլուղու , օպիլի սիլ . րիքտիրտիյի մալի էլտէն չըգարմագ . գօրգուսու :

Քէզալիք զէմքեար ատամ՝ պիւթիւն տիւնեա . նըն ատամլնա գաստ էտէր . տալատըղը եէր ին . սանըն էն նաղլք Թարաֆը տըր . եանի , քիլինին ըրզը տըր քի , պիր քէրրէ եըգըլաղը պիրլէ , հէր քեսին եիւղիւնտէն տիւշէր . պիր տիւրլիւ գէհիր տէ պու տուր քի , տիւնեանըն խարապընա սէ . պէպ օլուր : Պօղոս առաքեալ “ Ֆտտալ ա . տամլար ճէննէթէ նաիլ օլամսղլ , տէմիշ իռէ . (ն կոր . 7 . 10 .) վէ Թամաքեարտըր Ֆատալ . լարը փուլթա Թափանլար ըլա պիր ԹուԹարսա , հագգը վար . վէ ալթ եանընտո “ Օնլար ըլա իւլթէթ էթմէն , պիլէլէրինճէ Թաամ՝ պիլէ էթմէն , տէյի Թէնպիհ էտէր (ն կոր . 11) :

Իմտի տօղըու սէօյլէյէն Ֆատալարըն հալի պուլուսա , վէ պէօյլէ օլմալընսա , իֆթիրա է . տիպ , շէրր աթան եալանճը Ֆատալար նիճէ օլուր : Պունլարըն տիլինաէն ֆըրլայան օգ՝ օլ գատար տէրին պաթար քի , Սոլոմնն իմաստու . նուն տէտիյի կիպի՝ քիլի հէր մուսիպէթէ գար .

ը գոյաճագ՝ ֆազիլէթ զըրիւր պիւլէ կիսինմիշ
օլա , եինէ պու իֆթիրա օգունա տայանա
մազ . « իֆթիրա » քեամիւ առամը իւրքիւտիւր ,
վէ գալլիինին գուվլէթինի քեսէր » (Ժողով .
է . 8) :

Կերջի պէնի պաղը ֆասլ էտէն եիւզսիւզէ .
րէ կիւլէրիմ . վէ օնլար պէնի մէտէ էթսէլէր ,
ճանրմ սըբըլըր տէրիմ , զիրա « Մէտէ օլմանտան
մէտէ օլմալը » , տէտիքէրի կիպի , օնլարն հիճ
վի զէմմի՝ քենտի կիւրուհլէրինտէն օլմառըլըմը
խպաթ էտիպ , պէնիմ հապըրմա մէտէ օլուր :
լաքին պու հէրիֆ սաման ալթընտան սու եիւ
րիւտիւպ , էհլը ըրղ սուրէթի ալթընտա շիր
րէթլիք էտէր , քենտի նէ օլաուղունու պիւլմէյ .
էնլէրէ՝ նէ սէյլէսէ ինանսըրըր :

Օնուն իչին ալիմին պիրի տէր քի , իֆթիրա՝
հէր նէ գատար եալան ըսա տա , հաճէթսիզ
օլմամալը . զիրա ֆասլ օլունան առամը (թանը
մայանլար՝ ինանսըլընտան մանա , էյի (թանը
անլար պիւլէ ալտանըրլար , խուսուսա սէյլէյէն
առամըն պիր ոզ իթիպարը վար ըսա : Պինաէն
ալէյհ պիր քիշի զատէ առամըն աղզընտան չը
գան իֆթիրա կիպի մուզիր շէյ օլամազ . պու
հալ իլէ պաղը քիշի զատէլէր՝ քենտիլէրէ ույ
մայան էհլը ըրղը՝ տիլէրի իլէ զէհլիլէրէրէ :

Լաքին նամքեօրիւն ալլազըլը՝ (թամաքեարը
տա պասթըրըր , ֆասալը տա պասթըրըր , շիր
րէթ իֆթիրաճըլ տա , տէր Սենեքա ֆէյլէսօֆ՝
հաթթա գանլըտան տա , զուլումքեարտան տա
ֆէնա (թութար . խըրսըզտան , խայընտան , զի
նաքեարտան պէթէր սայար . վէ հէր եարամազ

լըլըն պաշը վէ ֆէնասը տըր , քէնտինի սաւըն տէյի թէնպիհ էտէր :

Հագիգաթի հալ, ինսանլար պիր պիրի. նին մուհասպպէթինի ճէլպ էտիպ, մասլէյտէ իւլֆէթ փէյտա էթմէյէ՝ էյլէք էթմէք պիր գա. վի պալ վէ սէպէպ իտէ, պագ էյլէք պիւմէլ նամֆէօր՝ նէ գասար թաշ եիւրէքլի տիր քի, պէյլէ պիր թաթլը վէ գալի սէպէպէ պիլէ սլաղլանմալ: Տիւնէա էիւղիւնտէ նամֆէօրլիք կիպի պէտիուլ օլամաղ. նամֆէօր ատամ կիպի խաին ճանապար օլամաղ. վէ ինսանըն թագ. սիրաթլարը հէփ եարատանա գարշը նամֆէօր. լիւք օլաուղուհանն, ինսան հէր նէ կիւնահ իշ. լէսէ, հէփիսի նամֆէօրլիք սալըլըր: Գլյասըմ, վաիղէրին ճիւմլէսի վսնլ իւ նասահաթլէրինին չսղուհու՝ պու պէտիուլյա պինա էթմէլի տիր. լէր. չիւնքի Ալլահըն էմրի՝ Ալլահ մուհասպպէ. թի իլէ՝ գարտաշ մուհասպպէթինէ պինա օլ. մուշ տուր, վէ մատամ քի նամֆէօրլիք սէտիլ. իմիլ պու մուհասպպէթին պաղլարընը գըրայօր, ինսանլարըն թագսիրաթընը թասհիհ էտէճէք քիմնէլէր՝ տաիմա նամֆէօրլէրի իրշատ էթմէյէ չալըմալը տըրլար. զիրա տիւնէա շէյլէրինէ մէ. լի օլան՝ կերէք գարը, կերէք երքէք, պէն նամ. քէօր տէլիլմ տէյէ պիլիր եօգ. հէր հանկիլի. սինին էքսիքլիլինի եիւղիւնէ վուրսան, գալիլի գըրար էտէր, էիւղիւ գըղարըր:

Լաքին պէնիմ խաճամ Սէնէքա՝ էյլէք վէ նամֆէօրլիք հագգընտա պուգատար շէյ սէյ. լէմիշ իքէն, պու պէտիուլյուն էն քեօթիւ տէ. րէճէսիլին սէյլէմէմիշ. չօգ տիւրլիւ նամֆէօր.

լիքէր սայար . վէ էն սօնունտա էյլնի ու
նուծմադ կիպի պիւլիւք նամքեօրլիւք օլամադ
տէր : Լաքին աֆվ էթսին , եինէ էն էյի փար
չասըն ունուծմուշ . զալիպա քենտի վագթին
տէ , նամքեօրլիւք՝ սիգիւմ կիւնլէրաէ օլան տէ
րէճէյէ վասըլ օլմուշ տէյիլ իմիշ : Հանկա քեն
ալիէ էյլիք էտէնլէրին փէշինէ տիւշիւպ , հէմ
տիլ իլէ , հէմ ամէլ իլէ գօվալայան նամքեօր
լէր նէրէտէ . նամքեօրլիւքին սօն տէրէճէսի
պունլարըն էթտիյի տիր . օնլարը նէրէյէ պրադ
տըն , էյ ալիւմ . ճէհէննէմտէն չըգմըշ պիր շէյ
թան օլսա , պունտան պէթէր շէյ էտէմէզ . պէն
պիր առամա էյլիք էտէյիւմ , աղղըմտաքի լօգմայը
քէսէյիւմ քենտիլէ վէրէյիւմ , սօնրա տէօն
սիւն պանա պէօյլէ խըյանէթ էթսին . պէն օնա
էքմէք վէրէյիւմ , օ դարչըլըլընա՝ պանա թաշ
աթարն . պէն օնա էլ թուծայըմ , օ պէնի երգ
մաղա չալըշարն . պէն օնա շէրէֆ վէրմէյէ ճահտ
էտէյիւմ , օ պէնի խօրլամաղա գասս էթսին .
սիւնէտտէ պունտան զալըմ ճանսվար օլա պի
լիւր մի : Պու գատար իւրջմ ըլտ նամքեօրլիւք է
տէն ճանսվար հանկիսի տիր . էթտիլի՝ ճանա
վարըգտան տա պէթէր տիր . ինսան պէյնինտէ
նէ պէօյլէ զալըմ եումուրճադ օլա պիլիր , նէ
պու գատար գուտուզ ճանսվար :

Պու միսիլի ատամլար Յուգանըն սօյունտան
աղը . գուրթարըճըմըզ՝ Յուգայը առաքեալա
ըն սըրասընա գօտու , օլան ագճէսինի էլնի
թէսիւմ էտիպ՝ էվինին խարէսինի քենտիլէ
սըփարըշ էթտի , օսիր շայըրալարընտան զկա
տէ իթիպար էթտի . պու ճիւմէլ իլէ , խաին

Յուդա՝ վէլը նիմէթինի լեզալէթ իլէ Էօլտիւր.
մէք իչին, Եահուտիւէր արատըդլարընը պիլիւր.
քեն, կեօրտիւյիւ էլլըլէրի հէփ ունուտուպ,
էֆէնտիսինի սաթտը :

Իմտի պիր ատամ եա թամսքեար, եա զէմ.
քեար, եա նամքեօր օլտուգտա, շէյթանսան
գաչար կիպի գաչըս պագլնմագ իգթիզա էտէյ.
օրսա, պուճըտըն իւջիւ տէ պիր ատամտա պու.
լուճտուղու հալտէ՞ նէ եալմալը :

Պէօյլէ պիր ատամըն հագգընա՝ տիլլինի զապթ
էլլէ, օրանսըզ սէօյլէմէ տէյինաթիհաթ էթմէք՝
սէնին կիպի պիր քեամիլ ատամա տիւլէր մի.
օնուճ ալլագլըլընը սէօյլէմէյէրէք քենտիմի փա.
քե չըգարսա պիլտէմ պիլէ, եինէ ալէմին խալլը
իչին պու զէհիրը հէրիֆլէրին նէ օլտուղունու
խալլագ պիլտիւրմէլի. սէվապ տըր, գարտաշ մու.
հապպէթի տիր. կեչէնէ տէօնէնէ սաուլսաուլ
տէյի հայգըրմալը քի, խալլ տուզագլարընա
տիւլմէսին. զարարը սալթ քենտիլէրէ օլան իլ.
լէթլէրի սըրը էթմէք՝ Էօլլու, լաքին աղլը տաի.
մա աչըգ՝ Էօնիւնէ կեչէնի գալփան աժտէրի՝ ա.
լէմէ աչիքեար Էտիպ թանըթմագ սէվապ տըր :
Վերչի էլլին թագսիրաթընը Էօրթմէք գարտաշ
մուհապպէթի շարթընտան տըր, օնու գար.
տաշճա իճրա էթմէլի. լաքին Էօլու իւզէրլիտէ
հարամի օլտուղունու՝ Էօլճույա խապէր վէրմէ.
մէք՝ գարտաշ մուհապպէթի տէյիլ, իլլա խան.
լիք, զալիմլիք տիր. օնուճ իչին խալլ քենտիլի
կեօղէթսին տէյի՝ ֆաոսալը, թամսքեարը, նամ.
քեօրիւ խապէր վէրմէք՝ գարտաշ մուհապպէ.
թինին շուրութունտան տըր :

Պուռ նամքեօրիւն կիւճիւնէ կեւէն նէ տիր
պիլըրմիսին . պուռ շերին զլնէթէրին հիչ պիրի-
նի իւսթիւնէ ալմազ . պէն նէ ֆառաւ ըմ, նէ
նամքեօր իւմ, նէ թամաքեար ըմ տէր, օնուն
իլին կիւճէնիւր : Սաիր պէսխուլարտա՝ հէր քես
էթտիլինի պիլըր , ինքեար էտէմէզ . լաքին պու-
լուչ խուլու քիմսէ իւսթիւնէ ալմազ : Պիր խըր-
ուզ խըրուզ տէյիւ իմ տէյէմէզ . զիրա էլին մա-
լինի չաւորընը պիլըր . ֆէնա եօլտա կեզէն՝
փաքլիք թաուլյամազ , զիրա էթտիլի ճէնա-
պէթլիքլէրի թանըր . քիւֆիւրաւազ առամ էթ-
տիլի քիւֆիւրլէրի պիլըր . գանլը օլան , էլէ
էլ գաւորըրան , պէտ զէսլան օլան , էօվքեսինի
պիլըր , ինքեար էտէմէզ :

Լաքին թամաւը օլանա թամաքեար տէսէն ,
ճանը սրգըլըր . զիրա նէ գատար աշըրը մուրա-
պահա ուլսա , նէ հարամ քեար էթսէ , պօզուգ
ագլընճա՝ էթտիլի՝ իտարէ նիղամընտան սըր
սանըր : Ֆառսաւ առամ՝ էլի նէ գատար ֆասլ
էսիպ ատընը գըրսա , տօղթուսունու սէօյլէյօ-
րում , հաթթա էթտիլիմ խայր ամէլ տիր տէր :
Նամքեօրիւ հիչ սօրմա . քէնտիլի օլ գատար
էլլիք պիլըր առամ եէրինէ գօր քի , քէնտիտէն
լսըր՝ ալէմի նամքեօր սանըր : Պառ նամքեօր-
լիւք նէ ֆէնա շէյ տիր քի , նամքեօրիւն պիլէ
կեօզիւնէ պաթայօր : Նամքեօրլէր տէ նամքեօր-
լէրսէն սօրուլուր , տէրլէր :

Տիւշիւն իմօի տիւնեատէ նէ գատար զէմ
քեար , թամաքեար վէ նամքեօր վար . պուռ իւ-
լէթլէր՝ եիւրէյին պուրուշուգլարը արասընտա
եաթըր . կեօզ կեթիւր քի պունլարը կեօրսիւն

Փարգ էթսին տէ , օ գաթլարըն արասընտան
չըգարսըն :

Իմոի պու պիզիմ պէսխույ աղամըզըն էթ
տիյի իֆթիրու օլտուզունու քենտի տէ պիլըր ,
վէ պու շիրէթլյինէ սէպէպ՝ թամաղլըս նամ
քեօրլըյիւ օլտուզունա՝ քենտի գալպի տէ շէ
հատէթ էտէր : Էջլէ օլտուգտան սօկրու , ըրգ
էհլըլէթ թասլար տէտիլիմէ՝ պէն ֆէնու էթմի
չիմ :

Եօգսա կերէք գարը կերէք էրքէք՝ պու իւչ
խույու քենտի նէֆալէրինէ օլան աչգ ըլա էօրթ
մէսէլէր , վէ տիւնեա շէյլէրինտէ կեօղլէրի օլ
մասա , էլին հագգընա տա՝ քենտիլէրինէ իս
թէտիլլէրի կիսի սէյլէսէլէր , վէ քենտիլլէրէ
պօրճու օլմայանըն էթտիլի էյլլէրլէրի՝ խաթըր
տան չըգարմասլար , տիւնեանըն րօհաթընա
գարար օլմագտը : Տիւնեանըն մալնտէ կեօղլ
օլմամագտան՝ գարտաշընա էլ թուլթմագ , էլլէ
րէ էյլլէք էթմէք հասըլ օլըւրտու , էլին թագսի
րաթընը լիսանէ կէթիլիմէք՝ գարտաշ մուհապ
պէթլինէ սէպէպ օլըւրտու . էլին՝ իրատէթ իլէ
էթտիլի էյլլէրլէր խաթըրտա օլտուգճա , հէր
քեա շիւքրիւնիւ պիլիպ , մուգապէլէսինի էթ
մէք գայտընտա օլըւրտու :

Պուռլար նիջին օլմայօր . եա քենտի գալպլինի
թէֆթիլէ էտիպ , իրլատ էթմէք մուպաշէրէթ
էտէն եօգ , էլպէթտէ օլմագ :

Հագ թաալնըն քօտուզու նիզամ պուննէն
լա պօզուլույօր . Ալլա հ իսթէր քի հէր տաամ՝
պու աղիմ վիւճուտուն պիր ազապըլմ տէյի ,
հէր քեա քենտի ալալարընա մուգայէէտ օլ

տուրու գառար՝ էլէրէ տէ մուգայէտ օլտուն.
պունա գարշըլըգ՝ պիւ քենտի նէֆսիմիդի պիր
այր տիննեա նաղարըլա պագար. էլի պիզտէն
այր սայայօրուզ. պու սէպէպ իլէ. կքի էլ պիր
պաշ իչին տէր, էլէր երգըլաճագ պիլէ օլաւ
պիւ եինէ քենտի նէֆսիմիդին ուղուրունա չա.
լըլօրուզ: Անճագ պու պիր ազիւմ մատտէ
տիր. Հագ թաալա ինտանլարը պիր պիրինէ
պաղլատըլը՝ գարտաշ մուհապպէթի ղէնճիլինի
գըրմալա սէպէպ օլտուղունու պիլմէմիզ եէ.
թիշիր:

Պագը, հիչ օլմաղսա, պու միսիլի առամլարա
պիլ պարի՝ էօղը էթմէյէլիւմ, գապահաթսըզ
ջըգարմայալըմ: Աէ էյէր պէնիւմ սանա շիմտիւէ.
տէք օլտուղում կիպի սառագաթըլ սօսթ օլ.
մամը իսթէրսէն, պունտուն սօկրա պանա պէօյ.
լէ նասիհաթլար վէրմէյի ֆիքրինտէն չըգար:

123

ՀԻՔԻՄ ՇԷՐՊԵԹԼԷՐԻ

Պէնիւմ սօսթում,

Պրէ, պրէ, պրէ, պրէ, պրէ. նէ պուն. պու
գառար կիւրիւլթիւ, սալթանաթ, պիւյիւք.
լիւք, տլթար, գայըգլար, ուշագլար, էվ տէօ.
չէմէլէրի, կիւմիւշ թագըմլար, ալթունլար,

ճէվահիրէր . սօկրա նէ՞ օլմուշ . ֆիլան ատամ
չէրպէթ իշմիշ . նիշին . եա եէտիյի պիւյիւք լօգ
մալարը սինտիրէմէմիշ . հէքիմ շէրպէթինէ
միւհիմաճ օլմուշ . վէ զալիպա իլլէթինէ իս
թիֆրալ ույմազ աէյի աղզընը եուլար ըս
թուլթուրմուշար : Պէն տէ շաշարմ , աղ եր
լըն իշինտէ պու եիւքսէքլիէ նասըլ ջըգար .
թըրնադլարըլլաթուլթունմայընճա գանաթլան
ալմ տա մը ուշտու . պէօյլէ պիր աճաիպ թէպ .
տիլաթ նիճէ օլտու տէյի՝ սէն տէ ագըլ եօրայ .
օրտուռն՝ պէն տէ . պու եիւքսէքլիէ պէօյլէ չա .
փուք ջըգարըլ մէրտէվէնին՝ նէ աշիքեարընը պու
լա սիլտի իտիք , նէ կիզլիսինի : Օյուսա հէի
գալէմ օյունուշումուշ . օն խարճ էտիպ՝ եիւզ
եազմադ : Էյ , գալէմ իլէ կիւզէլ օյունլար օյ
նանըր . գալէմ գայտըրպ , պիր սըֆըր զիստէ
գօմադ . պիր րագամը իքի , իւշ , ալթը եթմէք ,
ալթըլըր սօգուզ եթմէք աղ շէյ մի տիր . Ճին ,
ֆարածն օյունլարը նէ օլաճագ . սերմայէսիզ
թէհլիքեսիզ պիր քեար , պունուռն հիւնէրի՝
պունճա զաման եագայը ելէ վերմէտիյի իմիշ :

Լաթիֆէյի պրադալըմ տա ճիտտ օլտրադ սէօյ
լէշէլիմ : Պէօյլէլէրին կիզլի գապահաթլարը եք
սէրի աշիքեար օլտուզու , վէ արստա պիր՝ պի
զիմ տէ պաշըմըզա կէլէն պէլալէր , հէփ Ալա
հըն զազապը տէյիլ մի : Պու գատար զարարար
զնյանլար , խըրաղըլըգլար , էվիմիդի երգար՝ ճէ
սիւմ տավալար , վիւճուսու տա քեսէյի տէ
խարապ էտէր խասթէլիքլէր . գանըմըզը իշեր
տիւշմէնլէր , օճաղըմըզը սէօնտիւրիւր էվլատ
լար . քիմի մասլահաթլընտան տուր օլուր , քի

մինի եղևորը մուրուր . քիմինին էմի եանար
քիւլ օլուր , վէ պունուն կիպի նիչէ նիչէ մու-
սիպէթէր նէ տիր . գաղա տըր տէրէր . գաղա
մը . գաղա տէյիլ շէրպէթ տիր . ալէմին հէքի-
մի պիզիմ ֆատիտ գանլարմըզը պունլար ըլա
չըգարըր քի , ադլմըզ պաշմըզա կելսին , քեն
տիմիզի պունլամ տէյի :

Պունլարա գաղա տըր տէմէք՝ վէրիլէն խա-
պէրէրէ պիգայտ օլմագ տըր պիզի ույանտը-
րան սէսէ գունագ վէրմէմէք տիր . եօգ , էյեր
Ալլահատան օլտուլունսւ իգրար էտէրսէք , Ալ-
լահ պիզէ զուլմ էտէյօր տէմէք կիպի օլուր .
կեօյա պիզ Ալլահին զաղապընա մուսթահագ
օլմայօրուզ տա , չէքտիյիմիզ նահագ տըր . էօյ-
լէ մի : Եօգ , եօգ . չէքտիյիմիզ եա քենտի էք-
տիքիյիմիզ տիր , եա աթալարմըզտան միրաս
գալան կիւնահլար տըր . պիզ միտէմիզի հարամ
ըլա տօլաուրմուշուզ , իսթիֆրազ էթմէյէ նի-
չին կիւճիւմիւզէ կելիր . հարամ էէմիշիզ , մի-
տէմիզի փաքէմէյէ շէրպէթէ միւհթաճըզ .
լաքին պազը քերրէ հարամ ըլա պէրապէր՝ նա-
ֆագամըզ օլաճագ հալալ տա չըգար :

Ֆիլան ատամ՝ տէմի տէվլէթի եէրինտէ՝ ըա-
հաթըլա կեչինիյօրքեն , սէֆիլէ նէ օլտու տա
պէօյլէ նան փարէյէ միւհթաճ օլտու . գումա-
րա տիւշտիւ . եէյիպ իչմէյէ տալար տա քեն-
տիյի խարապ էթտի : Եօգ , եօգ , օնուն գու-
մարը սէֆիհլէյի կեօզէ կեօրիւնիւր եագըն սէ-
պէպէր տիր , լաքին կեօրիւնմէզ ուղագ սէպէ-
պի վար . օնլար ճէրրահ էլի տիր՝ գտն ալըր .
լաքին գանը ալարան հէքիմ վար . օ վիւճու-

տուն տամարլարընտա պօղուդ գան վար ըտր,
հելէ ինէ հտինիւմիշ միւրամ՝ ասը վարլայէրի
մահրում՝ օլմուշ, պու էվի սէմիրթմիշ խտի.
պու սէմիլլիսի հազմ էթտիրմէյէ հէքիմ շէր.
պէթինէ միւհթաճ ըտր. լաքին շէրպէթ սաղ
էթինի տէ չիւրիւթտիւ, դուրու քեմիք դալտը:

Փիլանըն օճաղը՝ չօգ սէնէ տէյիլ՝ կեօզէ կեօ.
րիւնէնէրին պիրի իտի, շիմտի նիջին պէօյէ
խարապ օլտու. եա հուգուգա միւթաալլիգ ի.
քի տաւաար վալ ըտր, թէլպիսէլլ խլլանէթ էթ.
տիւէր, տաւալտըր զայպ էթտիքլէյն պու հալէ
տիւշտիւ: Եօգ, եօգ, օ կեօրիւնէն տէմտէ պօ.
ղուդ ախլաթ վար ըտր, ծնուն շէրպէթի տիր.
հճատտընըն ճէմ էթալլի մալ՝ ագճէ մուամէ.
լէսինտէն, հարամ թիճարէթտէն, զուլում
տան, զատըրտան հասըլ օլմուշ ուտու. ամմա
շէրպէթի կեճ դալտը. մանի տէյիլ, ծնու վէ.
րէն հէքիմ վադթինի պլլիր, իճրասընը շիմտի
էթտի:

Ախանսըզ պիր եանկըն օլուր. օ կիւզէլ գօ.
նագ անի վահիտտէ եանար, պի նազիր էշեալը.
քիւլ օլուր: Ալլահ մուսթահաֆընը վէրսին.
ուշագ սէրհօշ օլմուշ, գանտիլի դօտուղու եեր.
տէ եանաճագ շէյ վար ըմըշ, թութուշմուշ.
եախօտ քօճա գարը աթէշ կեօթիւրթիւրքէն եէ.
րէ տէօքմիւշ: Պէլի պու եագըն սէպէպ տիր.
լաքին պէօյէ հաճէթմիլ օլմաղա սէպէպ՝ Աւ.
լաշըն զազապը տըր: Օ եանան էվտէ պէտ գօ.
դու վար ըտր. աթէշէ եանաճագ կիւնահլար
վար ըտր. շէրպէթ տիր շէրպէթ:

Օպիրինին պիր աանէճիք էվլատը էօլտիւ,

սոյունուն իւմիտի թէսէլասը օյուտու . էօլտիւ
օճաղը սէօնտիւ . զալըմ չիէք սէպէպ օլտու .
էյի պաղըլմատը . գարա հիւմնա գաուրտու .
հէքիմ տէրտիւնի թանրմատը . եա պիր եիւք
սէք եէրտէն տիւշտիւ , եա պիր զայըր դազա
սէպէպ օլտու . չօճուդ էլտէն կիթտի : Աղլար-
լար , սըզարլար , պէօյէ պիր օճագ . սէօնտիւ
տէյի աճըրլար : Շէրպէթ տիր շէրպէթ : Պունե
լար հէփի կէօքտէն էնէր . հալա հայաթտէ օլտն
լարն տէյիլ իսէ . կէշմիշէրն էթտիլի գան ,
ղուլում , դատաարլըգ , վէ հարամխօրլուդ , պէօյ-
լէ պիր մուղիլըր աղայը քեսիպ չըգարմաղլա՝ է-
պէտի հէքիմի մէճպուր էթտի . զիրա տիւնէայէ
չօգ մաղարլաթը եա հալա վար , եա կէչէն զա-
մանտա օլմուշ տուր :

Ֆիլանն իսայը իրատը վար , սէպէպնէ՞ տիր
քի սըգընթը չէքէյօր , պօրճտան գուրթուլտու-
ղու եօգ : Կէ՛ օլաճագ . ալարղընը վէրտիլնի
պիլմէզ , իտարէսիզ առամ տըր : Եօգ , եօգ .
էտտ էթմէտիլի վասիլէէթլէրին շէրպէթի տիր
քի , պաշընա վուրմուշ՝ էթտիլնի պիլմէյօր :
Շէրպէթ տիր , շէրպէթ :

Պապա էօլիւր , էվլատլարընա էյի կէչինէճէք
պրաղըր , տէմ իւ տէվէթլէրի իլէ եաշայա
պիլիլրքէն՝ պունլար գումարտա , Ֆէնա եօլտա ,
էէյիպ իլմէքտէ մալի թէլէֆ էտէրլէր , սէֆիլ
մէնտէպուր գալըրլար : Շէրպէթ տիր շէրպէթ :
Քեօթիլ թօխումտան էյի մէյվէ ալընմուգ . ա-
թասը տէտէսի իսալգա զուլմ էթմիշ , փատիլահը-
նա իսլըանէթ էթմիշ , օ մալի օնունլա ճէմ էթ-
միշ . տամարտա չըգաճագ հարամ գան վար ըտը :

Շու գումարազատ պատճառն մը. նէ տէրէ
ճէյէ էրմիշ իտի. էն զէնկին աստամ ըլա աշգ
աթաճորտու. նէ տէվլէթ, նէ սալթանաթ, նէ
միւքէլէֆ գօնագլար. պագ սօն կիւնէրտէ նէ
հալէ տիւշտիւ. էօլիսիւնիւ սատագալա գալ
տըրտըլար: Երգըմնա սէպէս՝ գումար օլտու:
Եօգ, էօգ. գումար տէյիլ, շէրպէթ տիր, օ
պիր սիւնկեր իտի քի, էվսաթ էտնա՝ էիւզ է
վին կեօզ էաշընը էմմիշ, օնոնիւ շիշմիշ իտի,
վէ պէլքի էէնի իճատ՝ էլ չափուգըղըղլա
մուրտարանմը ըտը. պու սիւնկերի սըգըպ, օ
նահագ թարիգէրիլէ էմտիյի սույուն սօն տամ
լասնա վարընճա չըգարմագ իգթիզա էտէրտի:

Օ անգա պազըրկէանըն տէրեատէ կեմիլերի
պաթտը. գուրսանլար թու թաու. մալինին քի.
մի մաղաղէտէ չիւրիւյոր, քիմինի սօլանտըղը.
ճըյա գափթըրօր. սըգըպէթ քենտի տէ միւֆ.
լիս օլտու, ֆիւլուսը ահմէրէ միւհթաճ օլտու:
է՛յ պունլարա գազա տէրէր. թիճարէթ իլին.
տէ օլանլարա էքսէրիյեա պէօյլէլէր օլուր տէյէ.
ըէք, քենտի գապահաթի էօգ տէյի հէր քես
աճըր: Պէլի, պու գաղալէրտէ քենտի գապա.
հաթի էօգ. էլպէթտէ կեմիյի քենտի պաթըր.
մասը եա. գուրսանա քենտի վէրմէտի եա. լա.
քին ալըշ վէրիլինտէ տիւրիւսթ օլտուլունու
քլմ պիւր. հէր իշի Ալահըն էմրի իւղէ մի
իտի. էլէ պիր զարար վէրմիշ տէյիլ մի իտի:
Պունլար շէրպէթ տիր շէրպէթ: Օ էլինտէքի
մալի աշըրը պահայըլա սաթտըղը, հէր քես
էլ չէքթիւրիպ՝ պիր մալի քենտի գափատըպ
պէյէնտիյի կիպի սաթտըղը, էլին մուղաիգասը.

նը վաղթինէ տիւշիւրիւս զսպուն պօղոտուղու ,
 ֆըրտաթ կեօղէտիս՝ մալի իքի գաթ պահայա
 վերտիս , վէ պունս քեզալք եիւզ պին տօ-
 լապ ըլտ էմնալնի ալտատըս , էլէ զարադ վէ-
 րէրէք էթտիս քեարլար՝ պօղուգ թաամլար ը-
 տը . օ կիւզէլ վիւճուտտա ֆասիտ իըլթլար
 փէյտա էթմիշ . շէրպէթէ միւհթաճ ըտը :

Ֆիւան տիւք քեանճըը կեօղին էօնիւնէ կե-
 թիր , էննաֆը իչիննէ փարմալ ըլա կեօսթ էրիր-
 լէր իտի , տիւք քեանընտա հէրնէ մալ արանտա՝
 էյիսի պուլունուրուտու , չարսոյէ հէրնէ մալ
 կէլնէ՝ փարստըն սայար ալըրտը . իսալք սնու
 սերմայէ սահիպի պէլլիլէմիշ իտի . քենտի էօլ-
 տիւքէյն , էլլաալարը եիւզիւ իւսթիւնէ գաւ-
 տը , սէֆիլլիքտէ ինլէյօրլար . էյ . վասիլէրի պիր
 իտին առամ ըտը , գարըը իտարէսիզ իտի , վէ-
 րէսիլէէլէրի ալընմատը : Եօգ , եօգ , հէքիմ շէրպէ-
 թի իտի : Նշճի հագգը , ուսթաքեարի զսպուն
 պօղուս , եօգ . պահասընա մալ ալտըլը , մէզա-
 տէ կէլէն մալի պին տօլապ ըլտ գափատըս՝
 սօնրա քենտի կիպի հարամսօրլար ըլտ հէրէքէ
 էթտիս , մալ պահասը եէրինէ՝ էքսլք քեսիք
 ադճէ վերիպ ալաճագլըյա էզլիէթ էթտիս ,
 պօղուգ գանլար ըտը քի . էլլատընըն տամս-
 ըլնա թէսիր էթմէսին տէյի , էպէտի թապիպ
 շէրպէթ վէրտի :

Պագ շու քիպարա . փատիշահ կիպի սալթա-
 նաթը վար ըտը . նէ քենտի էմնալնէ իթիպար
 էտէրտի , նէ քենտիտէն աշաղալարըն եիւզիւնէ
 պոգսրտը . հէր շէյտէ թապիւսթ սահիպլի
 թասլար , հէր քեստէն փօհ փօհ արար , թէվա .

զու իսթէր, քիպրինտէն եանընա վարըմնադը.
իշթէ պիր չարէսի պուլունմաղ իլէթ իլէ տէօ.
չէք հսիրի օլտու. եարալարը գուրթլանմը,
էօյլէ գօգար քի՝ հէր քես գաչայօր, եանընա
քիմնէ վարամայօր: Հայ հայ. Թապիպ էլի
տիր. պու տէրտէր իլէ պաշընըն եէլնի տէֆ
էտէճէք: Վէ զայրըչարա էթախի կիպի՝ ափան.
որդ էճէլ կեօնտէրիպ, չիւրիւիւնիւ այլը.
մագ իչին, աթէչէ աթմատըղնա շիւքը էթ.
սին:

Նիչէ գաղալէր օլուր քի, Թէսպիրէրիմիլի
պօղմասա պիլէ, պիր տուուպէթ փէյտա էտիպ,
մասլահաթըմը կերի գալըրսա, եախօտ մաս.
լահաթա էյի նիղամ վէրէլմ՝ աէտիլիմիլ եէր.
տէ՝ ապըլա կէլմէտիք պիր գաղա զուհուր է.
տէր, իշթիլի պօղմաղսա տա՝ կերի գալմաղսէ.
պէպ օլուրսա, շէրպէթ տէյլը մի:

Անորզըն պիր գայ գօփուր, հալի տիւզկին
պիր ասամըն չարիւր պօղուլուր. պիր եըրտըրմ
էնէր՝ քեարխանէտինի եագար. խըրսըլ մալնի
չալար, աօլապըր աուրուր. պիր ալըր խասթէլէք՝
մալընըն պիր միգտարընը Թէլէֆ էթախիր.
պապը քիւրէ տէ էլնտէ օլան կիթտիքտէն սօկրա.
քեարընտան տա գալըր. պիր շէրըր աթարլար,
գալթլէ մուսթահագ պիր իֆթիրա էտէրլէր,
հափիստէ եաթմալ. քենտիլի Կուրթաքըն.
Ճայա գասար մէսարիֆէ տիւչար օլմալը: Վէ
պունուն կիպի եիւղ պին շէյ օլուր, գաղա սըր
տէրլէր: Գաղա աէլիլ, շէրպէթ տիր. եա եէ.
տիլիմիլ հարամը չըգարմագ իչին, եա Ալլահ
վէ ինսանա գարչը էթախիմիլ քեօթիւլէքէրի

առնարժեք տան չէքիս՝ դանըմը փաթէմէք ի չին տիր :

Ֆէնա եօլտա կեզէն առամ՝ ճէզասընը կիւ նահընտա պուլուր . եռութուղու սիւլիւմէն՝ տէրիսինի իւզիւպ, տիւննասընը տէյիշտիրմէզսէ պիւէ , աղլընը պուրնուռնու օլտուն չէքլինտէն չըգարըր : Պունլար կեօքտէն էնէն չէրպէթլէր տիր : Ըու պաղըրկեան պիր իշ կեօրտիւմ տէյի սէվլինիր . կեօրտիւլիւ իշ նէ խաի . աղլ՝ չարիւր պօզուղ ռւտու , պիր պիւլիւք զարար տա իւս . թէ կեւտի պիւթիւն պիւթիւնէ գըրըլուր . չէրպէթ տիր չէրպէթ . թաշլըն իւրլթլարը ալըր էնտիրտի :

Օ զօրլու նուֆուղլու առամ՝ միգտար պիւտիրտի , տէօյտիւրտիւ , վուրտուրտու , թէփէլթաի , խաթըր խօշ օլտու : Օնուն տա չէրպէթի կեւլիր . հաքիմէ հէքիմէ միւհթաճ օլուր , ափանսըղ նէ գաղալար զուհուր էտէր . գաղմ մը . չէրպէթ չէրպէթ :

Ըու գարըյա պագ , գօճասը էօլտիւքլէյն , էվտէն չէյ գալտըրմաղա պագայօր . էլինտէ օլանը սագլատըգտան սօնըրա , էօլէն գօճասընը պիր աղ տա պօրճլու չըգարըր . թէլպիա պուլուր , շահիտ պուլուր , վարիսլէր իլէ՝ պէլքի քէնտի էվլատըրըլա պիւէ տավաթէ չըգար : Սապը էյլէ , օնուն տա չէրպէթի կեւլիր . եա փէք սէվտի էվլատ , եա ալաճաղը գօճա՝ օնու սօյար սօյմալար , կեօմլէքճէ պրադըր . օնուն տա չէրպէթի օլուր :

Գարը զարիֆլիյէ տիւշմիւշ , էթտիյի մաարաֆա իէթիլիլմէյօր , օղլան գումար : տիւշմիւշ ,

սանարգ սէփեթ պօշանդօր, էվլին իջնոէ էլնէ կէլէնի չալլայ չըրփըպ օյունա վէրյօր: Օպիր էվլատը, եախօտ գարտաշը, հիշ պիր գապա հաթը եօղ իքեն, զընտանլարաա չիւրիւյօր: Պէլի, օնուն գապահաթը եօգ ամմա, պապաորնըն գապահաթը վար: Էթտիլի զուլումլարը, իպթալ էթտիլի հագլարը: Միւհթաճ օլանըն զապուն վագթիինի պուլուպ, ալարըը ինտաֆարը մուամէլէյի իսթիֆրալ էթտիրէճէք շէրպէթ լէր տիր:

Խուլասա, նէ պաշ ալըրտայըմ, պու զարալարա տէրտէրէ պէլալարա, վէ նիչէ օճագլարն երգըմասընա արգգաթ էթմիլիմ, վէ չօղունտա էպէտի թապիպլին էլնի աշիքեար կեօրմիւլիւմ քի, ինսան օլունուն զուլումաթընր փաքէմէք իջին՝ իւղէրլէրինէ ճէզալէր սալայօր: Պունլարը կեօրտիւքտէ, պիզճէ գազա սէտիլիմիզ աթէշ, տօլու, գար, պուզ, գասըրդալը ֆուր թունալար, Դաւիթ մարգարէնին՝ « Ալլահն էմրինի իճրա էտէրլէր », տէտիլի խաթըրմա կելր (Սաղմ. ճիւր):

Հայ հայ. էյէր ինսանլար՝ քենտի ագըլալըրըլա Ալլահն էմրինի այագ ալթընա ալլա տա, ճէզասընը չէքմէյիզ տէրլէրտէ, փէք ալաա նըրլար: Հագ թաալանըն առալէթի՝ զազպպընը պու տիրենետէ տէ աշիքեար կեօթէրիր: Էթաիքլէրի ալագըլըլարը ինսանտան քեթմ էթմէք իսթէրլէրտէ, կիւլէրիմ. հիշ տէմէզլէր քի, հէր շէյի կեօրէնտէն տէ քեթմ էտէ պիլլըլէր մի, եօգսա կեօրմէզ մի սանըրլար: Լաքիւ թէմամ՝ էթաիքլէրի մարիֆէթլէրին զէվլինի զը

գարըյօրուղ տէյի, րահաթ եիւրէյ իլէ տուրուպ
տուրոյօրքէն, շէրպէթ եէթիշիր, չիւրիւք խըլթ-
լարը էնաիրիր, վէ պաղը քերէ սաղ էթէրի
տէ պէրապէր սէօքեր գուրու քեմիք սլրապըր :

Պուհտան մատա վարիպէրէ իսապէթ էտէն
պու աղըր շէրպէթէր՝ աթալարընըն էպէտի
իֆրուզա կիրտիքէրինէ պէշարէթ տիր . եախօտ
վարիպէրէ պիր աղիմ գօրգու տուր : Վէ էյէր
պու շէրպէթէր՝ գանընտա Ֆէսասը օլանլարա
իսապէթ էտիպ տէ , փէհլիվան եագըսը կիպի՝
տալընլըգլարընտան այըտամազսա, օնլարընքի
տէ էպէտի մէվթ մարաղը օլտուղունա տէլա-
լէթ տիր :

Պուհուհն մանասը պու տուր քի, վագը օլան
պէլա՝ եա կէշմիշլէրին թագսիրաթընըն զազա-
պը տըր, ճանլարը զայ օլտուղունու կէօսթէ-
րիր, եա հայաթտէ օլանլարա խապէր տիր քի,
թէօվպէյէ կէլմէզլէրսէ, վայ հալլէրինէ :

Հայտէ, հայտէ . մալ ճէմ էտին : հարամ
հալլա տրաման . էլի այագ ալթընա ալըն . հէր
մէզագընըրը իճրա էտին . իմաստութիւն քի-
թապընտա եագըլան հէրիֆլէր կիպի “Վիւլլէր
թագընալըմ շէհվէթիմիզի կեզաիրմէտիք
չայըր գօմայսլըմ կիւնահարը ֆագըրը
խօրլայալըմ . տուլլարը էսիրկեմէյէլիմ , (Բ .)
տէյի՝ թիւրքիլէր սէյլէյին . եախօտ Սիրաք քի-
թապընտաքի շաշգըն կիպի սէյլէյին . “Պէնի . քիմ
կէօրիւր նէտէն գօրգայըմ . էթտիլիմ
եարամազլըգլար՝ Ալահըն խաթըրնա կէլմէզ .
օլուսա հիչ պիլմէզսինիզ քի Ալահըն կէօզիւ՝
կիւնէշտէն չօգ փարլագ տըր , ինսանլարըն

հէր հարկէքեթինի կեօրիւր վէ դալաւ
լէրինին էն կիզլի քեօշէլէրինի սէչէր : Ադը
պէթ նէ օլուր . հիչ ումմաուղը սաաթսա զա-
ղապը պաասար , հագգընտուն կէլի . “ Ումմաուր
ղը եհրաէ թութուլա գալըր ” (Սիրպը . իգ)
Այնիհի քերվան վուրմուշ հայտութլար կիպի
րահաթ օթուրուպ , վուրաուգլարը մալի պօ
լիւշիւրքեն , անսըղըն զապիթ էթրափընը գու-
շաուրպ , թութուպ , տար աղաճընա չէքմէյէ
պէնղէր :

Եօյէ խէ պիզ եինէ օ քիթասըն նաոիհա
թընը թութալըմ . հարամ մալէ հասէտ էթմե
զիրա սօնու նէ օլաճաւընը պիլմէզսին : Ալա
հըն էմրինի պօրճ տէյի թութմազսագ տալի
տիւնեա զազապլարընըն դօրդուսու իչին օլսուն
թութմուշ օլալըմ : Հագ թոալա Դաւիթ մար
գարէնին աղղըլը տէմէզ մի քի “ Կիւնահ իշ-
լէյէն տաամ տիւշէճէյի կիրտապը քենտի ա
չար . էլի իլէ գազուրը գույուլա տիւշէր ” (Սղմ
է) . լաքին զազապ օ սաաթ կէլմէտլինսէն , օ
կիւնահըն պէլասը օլտուղունա ագլըմը եաթ
մազ : Եւա եինէ օ սաղմոսուն իլէրիսինտէ “ Ալահ
ատիւ տիր , գուարէթ սահիպի տիր . սապը է
տէր , հէր կիւն զազապա կէլմէզ , տէյէն եինէ
օ մարգարէ տէյիլ մի : Հայ հայ . տալալը եանը
պաշընտա տըր տէյի , քետի քեօփէք՝ սօֆրա
տուն շէյ չալմալա գօրդաուգլարը կիպի , կիւ
նահը իլչէտիլքէյն զազապը եէթիշսէ , էլպէթ
տէ հէր քեւ տէ կիւնահտան սագընըր ըտը :

Լաքին Հագ թաալա ինսանը իսթէր իսթէ
մէզ էյի եաշամաղա մէճպուր էթմէտի : Ալա

հա հիգմէթ էթմէյէ՝ հէմ զիմէթէն հէմ մու-
հապպէթէն պիզ պօրճլույուզ : Հագ թաալա
էմրինի պէյան էթսիբէյն , պիզ իճրասընա
պօրճլույուզ : Պիզ պօրճումուզաա գուսուրէ-
տիս՝ կիւնահ իշէտիբէյն՝ հագգըմըզսան կե-
մէզսէ , թէօվսէյէ վագըթ վէրմէք իշին տիս .
էյէր շէրպէթի քենտի քենտիմիզէ ալմազ-
սագ , քենտի միւնասիպ վագթիինի պուլուր ,
զօր ուլա վէրիւր , եա պիզէ՝ եա պիզտէն սօկրա
կեէնլէրէ կեօնաէրիւր քի , հարամ օլան շէյի՝
պէրէքէթ տիւր կիպի՝ ճէննէթ թաամը իշթու-
հըլա եէմէսինլէր տէյի :

Պու պապաւէ սանա պիւր մէնգըպէ նագլ է-
տէյիմ . տօսթուսուսն պիւրինէ վագը օլմուշ
մատտէ տիւր : Պու առամ օն պէշ եաշընտա ի-
քեն , պապասընըն տօսթու պիւր առաջնորդ՝
պուսնուսն թապիւթիինին կիւզէլլէյինէ պագար ,
պապասընտան իսթէր , տէնիզ աշըրըր , քենտի
վիլայէթիինէ կեօթիւրիւր , էյի ուսթալար թու-
թար , պապասընա աղըրըգ օլմայարագ՝ հէր
մաարաֆընը կեօրիւր թէրպիյէ հտէր :

Մէմէքէթէ եագըն պիւր մահալաէ պուսնուսն
պիւր ամըճասը օղու վար ըմըշ , պիւր կիւն ա-
ռաջնորդ ուլա օլ թարաֆա վարսըգտա , թիճա
էտէր , պիւր իքի սաաթ էյլէնին , վարայըմ ամմի
զատէմ իլէ կեօրիւշէյիմ տէր . վէ վարըպ գօ-
նուշուրքէն , սօհպէթ արապընտա ամմի զատէ-
րի՝ քենտիյէ օլան զատրի անլասըր . պիւր ամը-
ճալարը էօլմիւշ , միւլքիյաթ թէրէքէսինտէն
պուսնա իսապէթ հտէճէք նըսֆը՝ պու ուշաղըն
պապասը թէլպիսիւլ իլէ զապթ էթմիշ :

Ուշագի կերջի ու էսնատէ մուգթէգանի չէրի
պիլմէզ ամմա, մասլահաթ քենտիյէ նահագ
կեօրիւնիւր. պապասընըն էթտիյինէ ճանը սը-
գըլըր. պէն պու զասրին եէրինի տօլտուրու-
րում տէյի, օ վագթտան փիքրինտէ գուրոր:
Պու պապտէ պապասընա պիր գաջ մէքթուպ
եազար. նիհայէթ իքի սէնէտէն սոկրա պապա-
սընըն միզաճսըզ օլտուլունու իշիտիր, զայրէթէ
կէլիր, պիր մէքթուպ տահա եազար. կերջի պա-
պասը պիր սէրթ առամ ամմա, պու տիւլէմէզ,
ճէսարէթ էտէր, վէ ճահիլլէյ իլէ՝ պապասընա
պիր միգտարնասիհաթ եազար, փիւղուլի զապթ
էթտիյինի սահիպինէ վէր. սէն սալլըլընտա
վէրմէգսէն, էօլտիւքտէն սոկրա պէն վէրիթմ
տէր:

Պապասը էօյլէ տարըլըր քի, օնտան սոկրա
օլլունա պիր տահա մէքթուպ եազմալ: Օն եէ-
տի եաշընտա պիր չօճուգ՝ պապասընա վաիղլիք
էթսին, էթտիյին նահագ տըր աէսին. պապասը
պունլարը չէքեմէյիպ, զալիպա օ կիւնտէն՝ էվ
լատընըր րէտտ էթմէյի գուրմուշ: Գըզը տա եա-
նընտա եալընըլ՝ էլպէթտէ օ տա գուլաղընա
վիղիւտէմիշ օլմագ կերէք. զիրա արասը չօգ
կեչմէզ, էճէլ տէօշէյինէ եաթընճա, պու էվ
լատընըր րէտտ էտէր. լաքին էօլլում սաաթիւտէ
ագըլ պաշընտա օլմայլպ. հոգևորտան մահրում
էօլլըր: Պու տա տըգգաթ օլունաճագ շէյաիր:

Նիհայէթ, ուշագ՝ գըզ գարընտաշընա մէք-
թուպ մէքթուպ իւսթիւնէ եազար. գըլ՝ մի-
րասըն իւսթիւնէ օթուրմուշ՝ զէվգինի չըգա-
րըր. զէվգինի չըգարմագ տէյիլ. քենտի ագլլի-

լա պուլաուղու՝ սէֆիհ Գօճապըլլա պէրապէր
իշ իւ իշլէթէ թէլէֆ էտէր, պապասընըն էօլ-
տիւլինիւ պիլէ Գարընտաշընա եազմազ: Պիր
Գաշ սէնէտէն սօնրա ինիշթէսի ինսաֆա կէլիւր,
էվլինին հալինի խապէր վէրիւր: Ուշադ քենտի
հադգընը ալմապա ուզագտան իշ կէօրէմէզ.
պուլըար միրասըն օն իքի հիսսէտէն պիրինին
հիսապընը կէօնտէրիւրէր, եէքէուենին կէօրմէք
միւմբին օլաւազ:

Վէլ-հասըլ առաջնորդ էօլիւր, քենտի տէ
վաթանընա սէօնէր: Լաքին գըղգարընտաշը
էիւզինէ պապասըղընտան մատա էվտէն տէ
գօվար: Պիր սէնէտէ կիւճ պէլա իլէ միրասը-
նըն պիր ճիւզի միգասարինի ալա պիլիւր, զիրա
ջօղու թէլէֆ օլմուշ ումուշ, անճագ գափուլյա
պաճայա տիւշմէք իշին, օնա տա գանաւաթ
էտէր:

Պու ուշաղըն իսմի էյի սէյլէնմիշ. իլլա քի
օլ առաջնորդուն էլի ալթընտա թէրպիյէ օլ-
մուշ շէօհրէթի շէ՝ վաթանընը թէքք էտիպ,
տիյարը տիւերէ վարըր, ազ վագթին իշինտէ ի-
լէրի կէլիւր: Վէ չօգ սէնէտէն սօնրա գըղգարըն-
տաշընըն հալի վիւրուշանընը իշիտինճէ աճըր,
վէ էօլիւպ կիտինճէյէտէք պագար, եարտըմ է-
տէրտի:

Պապասընըն միրասընը եէմէսիլինէ տախմա
շիւքը էտէրտի. էյէր եէմիշ օլսա, օ տա շէրպէ-
թէ միւհթաճ օլուպ, գըղգարընտաշը կիպի
տայանամայըլ երգըլըրտըր: Պու պապտէ Երե-
միա մարգարէնին սէսիլի թաստիգ օլույօր. «Ա-
թալարըմըզ կիւնահ իշլէմիշ, օնլար մէյտանտա

էօգ, ճեղալարընը պիղ չէքէյօրուղ, . . (Ողբ, է.
 7.) պիր տէ. . . Պոսպալարը խամ մէյվէ եէմիշ,
 էվլտալարընն տիշի գամաշմըշ, . . տէտիքէրի
 պունտան իսպաթ օլույօր:

Էօյլէ տիր սօսթում, էօյլէ տիր. հէման զայ.
 լէթ հտէլմ, էմրալմըղը քենտիմիղ տէֆ է.
 տէլմ քի, զօրաքի շերպէթէ միւհթաճ օլմայ.
 ալմ. զերա օնլար զաֆիլ կէլիր, վէ կէօնտէրէն
 պիր տարզն հէքիմ տիր, էլն փէք աղըր տըր,
 շերպէթինի իչմէք կիւճ օլուր: Իւզէրիմիղէ դօ.
 նան թօզու սիլքէլմ. իգթիղա էտէրսէ, պիր
 գօլումուզու, պիր այալմըղը տա քեւէլմ, վէ
 պիր կէօզլւմիւզիւ պիլէ օյալմ. զերա էֆէնտի.
 միզին էմրի տիր, չիւրիւք ազալար ըլա սօլ թա.
 րաֆա սիւշմէքտէն իսէ, չօլադ, ադադ, վէ
 եէք չէլիմ օլուպ տա՝ սաղ թարաֆտա պու.
 լունմադ էէյ տիր տէր:

Ագըլ էրմէզ պիր աճաիպ հալ տըր. պիղէ
 պիր քեասէ թաթըլ շերպէթ վէրսէլէր, լաքին
 իչինտէ գէհիր վար տէյի խապէր վէրսէլէր, պիր
 քեասէ թաթըլ իչին էմրիւմիւզէ գասա էթ.
 մէք իսթէմէյիղ. ետ էթտիլիմիղ գուլմուն ետ.
 իամազըլըլն զազսպ շերպէթի՝ արտը սըրա եէ.
 թիշլօր. ամմա պազը քերրէ պիր աղ կէճիքի
 իմիշ, ագըպէթտէ կէլլօր ա. օնու պիլտիքտէն
 սօկրա պիղ նէ շաշտընըլ քի, զէհիրի սալթ սէ.
 վէ սէվէ իչմէք տէյիլ, եանա եանա արանըպ
 տուրույօրուզ:

Պնզի պու գաւտար սէվիպ՝ պունճա էյլլէլէր
 էտէն Ալլահն խաթըլ իչին, քեօթիւլիւքտէն
 աագլնմադ սօրճումուզ օլտուլունու տիւլիւն.

մէջսէք պիլէ , պարի տէյնէք գօրգուստունտան
օլտուն՝ սագընմալը տէյիլմիսիզ : Պիր էյի միւլա-
հազտ էթսէք , պունլար հայվան թէրպիէ է-
տէճէք իլաճլար տըր . ագլէ մալիք ինսանը զապթ
էթմէյէ եագըշմաղ :

Կերչի պու ուղուն վազըմլա սաշընը աղլըթ-
տըմ , աֆվ էյլէ . ամմա չիւնքի մէքեաթէսէ-
միղտէն մերամ՝ հագգը մէշգ էթմէք տիր , ին-
չա Ալլահ պու միւլահաղալարըմա կիւճէնմէ-
տիլինտէն մնտա , սէն տէ քենտի թարաֆըն-
տան տըգգաթ էթտիլին մոտտէլէր իլէ ճէվապ
վէրիպ , պէնիմ ստնա էթտիլիմ կիպի , սէն տէ
սլանա մուհապսէթին՝ պագի վէ պերտէվամ
օլտուղունու պէյան վէ իսպաթ էտէրսին :

124

ԷՕԼՄԻՔ ՏԱՀԱ ԷՅԻ ՏԻՐ

Գատըն ,

Պադ շու սէօյլէտիլիմ սաշմայա . պիր տիշ
էհլինէ՝ էօլմէք տուհա էյի տիր տէմէք տէլիլիք
տէյիլ՝ մի : Էլպէթտէ կեչէնքի մէքթուպուսուն
սօնունտա պու սէօղիւմիւ օդուտուղուն պիրլէ ,
կեօնլիւնտէն պիր աղ տարըլմըշտըն տըր ա . լա-
քին պանա եաղտըլըն ճէվապտա էօյլէ մուտու-

րայլա կեշտիշտին քի, պէնի չըլտըմըշում սան.
տըղընա հիչ շիւսհէմ եօգ: Եօգ գատըն եօգ,
չըլտըմըշ տէյիլիւմ, ագլւմ փէք պաշըմտա տըր,
վէ հօմրիւմտէ՝ օ սէօղիւ եաղտըլըմ վագըթ կի.
պի՝ ագլւմ պաշըմտա օլմատըլընըր սանա իսպաթ
էտէյիւմ:

Սիզ գատըն, հօլմէք լաֆղընա ալըշդ օլմա,
ըտընըզ. զիրա պիր ճիզվի գօրգու կէօրսէնիզ,
էօլիւմ հէյ՝ եթիւնէ վարըրսընըզ. պիր շէյէ ճա.
նընըզ սըդըսա, վայ հօլաիւմ, վայ հօլիւօրոււմ
տէյի, էօլիւմ լաֆղընըր աղղընըզա էզպէր էթ.
միշտինիւ. տիւնիզ գուլաղընըզ պու սէօղէ օլ
գատար ալըշդ տըր քի, Ֆիքրիւնիզէ հիչ թէ.
սիր էթմէզ իքէն, շիմսի նէ՝ խօշ՝ պէնիւմ կիպի
եաշընըր ալմըզ պիր ատամըն աղղընտան իշիթ.
տիքտէ. պու գատար ալթ իւսթ օլմուշտուն:

Սիզին էքսէր թավընըղա պագան՝ հօլիւմտէն
գօրգմազընըզ տէր. կիւն օլմազ քի հօլիւմիւն
էօրնէքլէրինի կէօրմէյէսինիզ. սօդագտան կե.
չէն ճէնազէլէր, քիլիսէլէրտէ օլան տուալար,
մէզարլար, մէզարիւթանլար, էօլիւ քեմլէրէրի,
ղաֆիլէ հօլիւմլէր, տօսթտան ահպապտան քի.
մի պու կիւն էքսիլիւր, քիմի եարըն, վէ պուտա
քեզալքէ եիւզ պին էօրնէք օլոււր քի, հէփ տօ.
ղան ատամ՝ լա իլաճ՝ էօլէճէք օլտուղունա կեօ.
ղիւմիւզ էօնիւնտէ իսպաթ տըր:

Պու ճիւմլէ իլէ էքսէրլէա գարըլար (տալթ
գարըլար մը, էրքէքլէրի տէ սէյլէսէք՝ նէ՝ զա.
րարը վար) պու կէօրաիւքլէրի իշիթտիքլէրի
շէյլէր մասալ տըր կիպի, էճէլի Ֆիքրիւնիւն
կէթիւմէքսիզին՝ չուգուրոււն պաշընա վարըլար:

Հիմտի պու թաղերէր նէյն լաղըմ. պուռնար
քիւրսիւէրտէն հէր վաղըթ սէօյլէնիր շէյլէր
տիր . վէ աաւա ֆախաէսի օլմայօր : Պէնիմ մէ-
րամըմ. էօլմէք տահա էյի տիր տէտիւիմ խիւլաֆ
օլմատըլընը իսպաթ էթմէք տիր :

Պիլիրիմ, ինսանըն թապիաթինէ էշլմէք կիպի
ղըտ շէյ օլմամաղ . լաքին ագլըն անլամասը պաշ-
դա շէյ տիր , թէնին տույմասը պաշդա . էօլմէք
տահա էյի տիր տէրսէմ, ագլըն ֆէհմի իւզըէ
սէօյլէրիմ. վէ պիր շէյն աղըլ կեօղլւյէ պա-
դարասագ , թէն կեօղլւնիւն կեօսթէրտիսի սու-
րէթին զըտտընը կեօրիւրիւզ :

Էօյլէ իսէ պիզ պու մատտէյի ագլըն գուվ
վէթի իւէ վէզն էտէլիմ, կեօր քի պէն սէնին
թախսլին էթտիլին չըլընմըլմ :

Տիւնեայէ կեւրիզ, նէ տիւնեա նէ օլտու-
ղուն պիւրիզ, նէ պիզ քիմ օլտուղումուզու,
նէ նէրէտէ օլտուղումուզու, նէ նիշին կեւ-
տիսլիզ . հիչ պիրինտէն խապէրիմիզ էօպ .
տիւնեայէ կէտիքէյն, իւք իշիմիզ աղլամագ
տըր . օնոնըա իւք սէլսմը վէրիր, նէֆէս աւ-
մաղա պաշլարըզ : Օնտան սըգը սըգը գունտա-
ղա սարըլըր, տիւրլիւ սանճըլար վէ աղըլար ը-
լա իւք տիշէ չըգարըլըզ . չիչէք, դըզամուգ, նէ-
թիճէի քէլամ չօճուգլուպտա օլան տիւրլիւ
քէյֆիսիզլէրէրի չէքէրիզ : Օնտան պիր աղ սա-
հա պիւլիւր, պիր ինտաֆսըզ ուսթանըն էլինէ
պիզի թէպիմ էտէրէր, վէ օգումագ, եաղմագ,
թէրպիյէ օլմագ էզլիէէթինէ գօրլար . վէ էք-
սէրիյէա պիր սիւրիւ հաշաաշլարըն արատընտա,
պիլմէսիքէրիմիզի էօյրէնիր, պիւտիքէրիմիզին

տէ դուստրունու թէքմիլ էտէրիզ :

Իշթէ պունտա ագլըմըլը պիւթիւն պիւթիւնէ աղտըրըրըլ . պու չաղըմըլտա էօյրէնէճէք պօրճլարըմըլ մէշգ էտէճէյիմիզէ , տիւնեանըն ագլընթըսընա տիւշիւպ , կերջի տէնիզի տալլալը տմնա , խօշումուզա կեւըր , նէ տալլասընա պա գարըլ , նէ ֆըրթընաորնա . վէ երլըլըլը ապա արամատըլըմըգտան մանտա , չօգ քերրէ պու կիւղէլ տիւնեատէն ղայըլ եէր եօգ տէյերէք , պէտիտայ ֆըրթընասընա պօղուլուր կիտէրիզ : Եօլումուզ իւզէրինաէ՝ այադլարըմըլա չալը տիքէն տօլալըր , հէր Թարաֆըմըլը փարալար դանլարա պուլար , պիզ եինէ կիւլէ այնայա քէնտի եօլումուզա կիտէրիզ :

Բահաթըմըլը ղայպ էթտիրի սէվտալար , քէնտիմիզի զէ հիւլէր սէֆալար , իլլիմիզի էմէր դումարլար , տիւրլիւ տէրալէրէ մարաղլարաուզ րատըր եէյիպ իշմէլէր , վէ քեզալիք տիւրլիւ տիւրլիւ մուսիպէթէլէր , օ քիւմ օլտուլումուզու . նէրէտէ օլտուլումուզու , նիշին կէլսիլիմիլի եինէ հիշ տիւշիւնմէք եօգ . հասըլը քէլամ , ինսան տէյիլ , հայվան կիպի եաշարըլ :

Նիհայէթ , էվէնիւր տիւնեայէ կիրիլիզ . ալ իմտի մուսիպէթին պիւլիլիւնիւ . պաք պէլայէ ուղլամագ նասըլ օլուր : Տիւնեայէ կիրէնին տէրտի պէլասըլ նէ աէրէճէտէ օլտուլումուզ պիւլէն վար ըսա՝ իլէրի կէլսին . նիշէ էքքէքէլէր՝ նիշին էվէնտիլէյն՝ եուլարըլ գարընըն պօյնունա տօլալըպ , քէնտի պաշընա պրագըրլար տէլի , չօգ արաշթըրմըլըմ . նիհայէթ սէպէպինի պուլտուլմ սանըրլմ . պիլի զէմանէ առէթէրինէ

տագարապ, գարըը զապթոա թուծմագ իմ
քեանաըզ օլույօր . օսիրի երքեքլէրին քենտիւ
րինտէ զապթ հօպ, քենտի նէֆսէրինի իտարէ
էաէմէյօրլար, պիր եանտան քենտիւէր սէրպէսթ
օլմագ իսթէրլէր, օսիր եանտան գարըը իտարէ
էթմէք զաիւլէսինտէն խէլաս օլմագ իսթէրլէր .
օնուն իչին եուլարը տիւղկինի է յէն պրապըպ,
քենտիւէրի մաղըըպա, գարըլարը մէշրիգա՝ պաշ-
լարը պօշ կիտէրլէր :

Կէ տէրտիմէնտ էօմիւր տիւր պու . պիր էյի
տիւլիւնսէք, աղաշաճագ շէյ տիր : Լաքին նէ
սանրըսըն . օ էյրի պիւյրիւ եօլարտա կեղէն ա-
տալլար՝ րահաթըդ եիւղիւ կէօրիւր միւ . հա-
շա . պէլանըն պիրինտէն գաջարլար, պիրինէ
ուղարլար, չէքտիքլէրի մէշագաթ հէփսինին .
քինտէն զիյատէ տիր : Օրանսըզ էօլչիւսիւզ
էէյիպ իչմէք, կեճէյի կիւնտիւղէ գաթըպ՝ օյ-
ունտա գումարտա էօմիւր կեչիւրմէք, հարամ
հալալ պագմայըպ քեսէլէր տօլտուրմագ, պուն-
լար հէփ՝ էօյլէ ճէֆալարա սէպէպ օլուր, օլ
գատար կեօնիւլ աղապը, նէֆօանիւեէթ, խու-
սումէթ, վէ փերուշանըդլար փէյտա հտէր քի,
քիշի եա ինտանըգտան վազ կեւիպ՝ պիր քիւ-
թիւք կիպի քենտիւի սոյսուն ագընթըրնա
պրապմալը, վէ րասթ կելտիւի թաշա քիւթիւյէ՝
պաշընը կեօղիւնիւ չարփըպ, տէօյիւլէ տէօյիւ-
լէ կիթմէլի . եա պէօյլէ եօլուօղ նիղամսըզ
եաշամանըն խաթըր իչին, էօմիւրիւնիւ կիւնիւնիւ
կեօնիւլ ազապը իչինտէ կեչիւրիպ, եաշատըզ
էօմր նէ օլտուղունու տուչմագսըզըն՝ հայվան
կիպի էօլմէլի :

Չօղու վար քի, տինինի գաւլի թու թար, լա-
քին նէֆտինէ պէտխուլարինա գարշը կեւմէյէ.
Ճէք քեօշէտէ. վէ հաթթա ուղղըլար իճրա է.
տէճէքէրի քեօթիւ լիւքէրէ՝ տինի մեզհէպի ա.
լաթ էտէրէր:

Պու խուսուստա սէօյլէյէճէյիմ գաթը չօդ
շէյ վար, լաքին ծնարը սէն քենտին տիւշիւն.
պէն պու սէօյլէյէճէյիմ սօհպէթտէ՝ պաղը
մատտէյի մուխթատարճա սէօյլէր կէշէրիմ:

Իմտի թէն հիւքմիւ իւլէ եաշայան տատմն
հալինի անլատըգ, շիմտի աւել ըլա եաշայանս
պիր կեօղ կեղտիր. պազ, եաշամուգտան ըսա
էօլմէք տահա էյի տիր տէմէղմիսին:

Քեամիլ աւամ գէմանէնին քեօթիւ խարէթ.
լէրինէ գարշը կիթմէյէ օլ գատար սըգընթը շէ-
քեր քի, պիր գալապալըգ եէրտէ խալց պիր
պիրինի գապըշթըրարազ պիր եանա տօղու սէյ.
իրտիօրքէն, պիր աւամ գալապալըղա գարշը՝
խալցը եարրս, օպիր եանա կիթմէյէ պէնլէր:
Լաքին էօյլէ աւամն ինտինտէ՝ պու սըգընթը
պիր շէյ տէյիւ. տին, ինսաֆ, այազ ալթընա
կիթմիշ, վէ Ալուհ էմրի մասգարայա ալթըտը-
ղըն կեօրտիւքճէ՝ պէտխուլար հէր թարաֆա
եայըլմըշ, ֆաղիլէթ տիւնէատէն գալգտըղընը
կեօրտիւքճէ, չէքալիյի եիւրէք աճըսը՝ հիւ պիր
կեօնիւլ ազապընա գըլաու տէյիւ:

Հէլէ, պիր ալայ աշիքեսար տիւշման, գէհիլէ
եըլան, գաֆթմանը շէյթան օլանլարա վաղիֆէ.
սի տէյիւ, զերա ծնարը՝ տինսիղ փութիէրէսթ
կիպի՝ ճէհէնէնէմ ճամլարը նազարըլա պագար:

Լաքին պաղը քեամիլէք թասալուպ, պիր

քեթիւ ամէլ իշէմէտէն իսէ՝ էօլիւմիւ իրթի-
քեապ էտէն ատամլար՝ տինի մէզհէպի ալադ
ալթընա ալտըդլարընը կեօրտիւքճէ, իջինտէն
դան կիտէր : Պուռնլար օ պաշը էօրթիւլիւ միւ-
րաիէր տիր քի, հէվաի նէֆսէ թապի օլտուդ-
լարը ազար ազար անլաշըըր :

Էյ դաառն, պիր քեամիլ ատամա՝ էօլմէք
տահա էյի օլտուդուռնու սանա խապաթ էթմէյէ՝
տիւնեատէ օլան մուսիպէթլէրին հէփիսինի պիր
պիր սայմալըմլըմ. օ փէք ուզուն իչ տիր, քի-
թապլար սօլար. լաքին հիչ խապաթօըզ կէչ-
մէմէք իջին, պիր ազ ալէսսէվլիէէ օլան շէյլէրի
եազայըմ տա, սէն տիւշիւն, պափ սէջլէսիլըմ
եալան մը աըր :

Տինի մէզհէպի՝ եա հէր շէյտէն սօնրա սայ-
արլար, եա տիւնեէվի մասլահաթլարա ալաթ
էտէրլէր, եա հիլլէյի եալանը էօրթմէյէ սիփէր
էտէրլէր, եա հէվաի նէֆսէրինի իճրա էթմէյէ
ալաթ էտէրլէրսէ, պիր քեամիլ տտամ կեօ-
րիւպ տէ թէհամմիւլ էտէ պիլըմի. պուռնլարը
կեօրիւրսէ, էօլիւմիւ սըզուլէմէզ տէ, նիճէ
րահաթ եաշայա սլիլիր : Պու պէս ամէլլէրէ՝
ադլըլա խտարէ օլան քեամիլ ատամ՝ նէ տէ-
րէճէտէ եիւրէք սաճըսը՝ տուլտուլունու անլա-
մադ իջին, քեամիլ օլան ատամըն մէշըհպի նի-
ճէ օլուր, օնու պիլմէլիսին : Քեամիլ օլան ա-
տամ՝ պու տիւնեանըն հէր շէյինէ պիր պօշ
թիւթիւն նազարըլա պափար. մալք օլտուդու-
շէյլէր՝ քեհտի ըիւթպէսինէ կեօրէ դուլլանմադ
իջին վէրիլիշ՝ ֆէլէք վէրկիլէրի տիր, լաքին
եօդ սուրլար կիպի հաճէթսիզ օլուր. վէ քէն.

որ զէվգի սէփասը՝ սու տիւնեառէ օլմաորընը պիւր . էլնտէ օլանը՝ պիր կիւն էճէլ կելիպ էլնտէն ալաճաղընը միւլաճաղա էսէր . վէ քէնտի տէմ իւ աէվէթի օպիր տիւնեառէ օլաճաղընը տիւլիւնիւր :

Էյլէ առամ՝ Ալլահըն իսմի շէրիֆինէ եէ միւնէր , քիւֆիւրէր , վէ պին գառար իբրամ սըղլըղլար կեօրիւր իշիտիրսէ , վէ պէլքի ջօ ճուգլուգաա՝ հէր կիւն Ալլահըն աարըն պօշ եէրէ անմա տէյի իքինճի թէնսիհի էզպէր էթմիշ առամըն սուլընտան իշիտիրսէ , վէ օ աղիմ քերիմ , վէ գառըր Ալլահըն վերտիյի էօմրիւն վէ մային զէվգինի ջըգարան առամըն աղընտան իշիտիրսէ , նիճէ հաճէթսիղ օլա պիւր :

Ջէմանէտէ Ալլահըն աղիղ իսմի՝ հէր էտէպ սիղ ոօհպէթին նագարաթը օլմուշ տուր , ջօգ էթաիքլէրի ալաղլըղլարա՝ սիգայտ պիփէրվա՝ շահիա թու թարլար : Եարառան Ալլահը սալթ իօրլամագ իչին իսաթըրա կէթիլիպ , էթաիքի քերէմլէրէ պէյլէ նամքեօր օլան առամընը՝ պիր քեամիլ առամ կեօրիւր տէ՝ էօլիւմիւ արգուլէմէղ մի :

Պու մէշըէպտէ քեամիլ առամ՝ Ալլահա վա ճիպ օլան իբրամը՝ կերէք տիլ իլէ , կերէք ամէլ իլէ էլլէրէ էյրէտէճէք քիմնէլէրին սուլընտան իշիտիր , վէ էթաիքլէրի պէտ ամէլլէրի կեօրիւր սէ , տայանա սիլիլը մի : Պու հալլէրի կեօրիւպ , իշիսիպ , իբրահ էտէն առամա՝ էլպէթտէ էօլմէք տահա էյի տիր :

Պէնի՝ սու նասիհաթըն իօճասը տըր տէմէ , անճագ հագ մէտրէսէսինտէ տէրս ալմըշ ջըրագ

նազարնլա պապ . զիրա պէն պիր ասամ ըմ քի ,
օլան թագաւորաթլարմա նիսպէթ՝ կեօզիւմիւ
եինէ պու եօլտան շաշըրմամաղա ճահտէտէրիմ :

Իմոի պէօյլէ ատամըն մէշքէպինի անլատըգ-
տան սօկրա , կեօրաիւյիւ մէզհէպսիղլիքլէրտէ
աէ , նէ եիւրէք աճըսը չէքտիլինի անլարսըն :
կեօրաիւյիւնիւ նէ աշիքեարտէ նասիհամ էտէ
պիլիւր , նէ կիղլիտէ թէնպիհ էտէ պիլիւր . հէ-
ման տիլինի սըգըպ եուլթուհումագտան զայլը
չարէսի եօպ . եօգտա հէր քեսին եիւղիւնտէն
տիւչէր , պաշընը պէլայէ ուզըատըր . վէ եուլթ-
գուհատուգճա՝ եիւրէք աճըսը արթար : Չօգ տէ-
ֆ՝ա պու աճը տա եէթիլմէզ , խալգ պիր ա-
տամը՝ եա պէտխույա գարըն ուրը , եա եաշա-
մասը կիւնահարզ սըր տէյի պէլլիլէրսէ , պաշար
տուղագլար գուրմաղա . պիր ատամըն ատը էյի
չըգտըղայն , օ հէրիֆլէր սըչաղընը ծնուն իւս-
թիւնտէ տէնէմէյէ պաշարլար : Եարասա գու-
շու կիւնէշտէն խօշանմազ տ՝ լէր . էլպէթտէ .
զիրա կեօզլէրինի գամաշթըրըր : Պէլի . պաշըմա
կեւմիշ օլմասա՝ սէօյլէմէմ :

Պէլի , պէլի , էօլմէք տահա էյի տիր . պարի
էօլիւրսէմ , էվլատլարլընն նաւքեօրլիւյիւնիւ
կեօրմէմ ա . գարլընն սէօզէ կեւմէյիս՝ թի-
թիլլիլինտէն գուլաղըմ տինէր ա . հիզմէթ-
քեարլարլըմն տիլինտէն գուլթուլուրում . պէն
օնլար էյի պագտըգճա՝ օնլար պէնի զէմմ էթ-
մէյէ գալմամ ա . պիւյիւքլէրիմին խըրփալայա-
ճաղը գալմազ , ագըանընն գըզգանճըղընտան ,
պէնտէն քիւչիւքլէրին իֆթիրատընտան՝ պարի
խէլաս օլուրում ա :

Քրիսթոսանդոս սաթանլարն՝ սուրբ խաչը
խօրաւորվոյնը կեօրմէմ, սուրբ խորհուրդ իճրա
օլույօքեն, խաչքն իբրամնը տուրաուղունու
կեօղիւմ կեօրմէզ ա. քիլիսէ Ալլահնէ էվի ի.
քեն, էյլէնճէ եէրի օլաուղունու կեօրիւպ,
Ճանրմ սրգըլմնազ ա:

Տիշարտաշէյթան օլանլարն՝ քիլիսէտէ սուրբ.
լուգ էտիպ, Ալլահն զէվէլէնիքլէրինի կեօր.
մէմ ա. էլլն ըրդընա մալինէ աօլաշանլարը,
մուամէլէ իլէ քարտաշքնըն դանընը էմէնի, էմ
սալինէ զարար վէրիպ՝ քենտիտէն քիւլիքլէրէ
զուլմ էտէնլէրի կեօղիւմ կեօրմէզ ա:

Պարի էօլիւրսէմ, աթը չալըպ տաեուլարնը
Ալլահա փիշքեշ էտէնլէրի կեօրմէմ ա. ֆու.
դարայէ՝ փարսմ էօդ նէ՝ վէրէյիմ տէյիպ տէ,
կիւնահը մասրաֆլարա էթէյիլէ խարճ էտէն.
լէրի կեօրմէմ ա. տիւնէա մասլահաթլարնըն
փիշինէ տիւշիւպ, տիւրէթինի տիւշիւմէյէնլէր
կեօղիւմաէն ուղլօդ գալլը ա:

Հէլէ էօլիւրսէմ, քարըլարն զարիֆլիք ու.
ղուրունա՝ շէյթանա գուրպան օլաուղունու կեօ.
ղիւմ կեօրմէզ ա. Ճանլարնըն սէլամէթի իլլին՝
Ալլահն վէրտիլի վագթի՝ եա այնէնին էօնիւն.
տէ, եա պիլր պիլրինի զէմմ էթմէքտէ, եա պիլր
պիլրի իլէ մասալար չըդարմագ եարըլընտա կե.
չիւտիքլէրինի կեօրիւպ՝ Ճանրմ սրգըլմնազ ա:

Պազը կուչուլարնա փիւշման օլմուշ՝ քիմի
ալըշ վէրիշ, քիմի եէյիպ իլմէք, քիմի տէ օյուն
էյլէնճէ իլէ տիլլէրինի ամէլլէրինի՝ տիւնէտնըն
քեօթիլլիքլէրինէ ուլտուրուպ, աղիզ ըիւթ
պիլլէրինի ըէղիւ էտէնլէրի կեօրիւպ տէ, սաֆ.

րամ գտաւարմալ : Քիւրսիտէ գարտաշ մուհապ-
պէթի վազ էտիպ , աշաղտա պիր պիրինին իփի-
նի չէքէնէրի կիօրիւպ տէ եիւրէյիմ օյնամաղ ա :

Էօլէճէք օլուրսամ , ինտանլըլըն խըրփալան
տըլընը կեօրմէմ . տինսիլէր , փուծփէրէսթ-
լէր , եալան մեզհէպլէրինի իճրա էտիպ , հայ-
վանլար պիլէ եարատանըն թայէին էթ տէյի հիզ-
մէթի թէքմիլ էաէյօրլարքէն , Ալլահըն լուծ-
ֆուլլա տօլլու տինտէ տօլլուպ՝ ազլընը գու-
լանըպ , էյի եաշամաղա եիւզ պին իտատը վար
իքէն , հայվան գատար օլմայըպ՝ Ալլահըն ինայ-
էթ էթատէյի քերէմլէրի՝ Ալլահա գարշը գու-
լանանլարը , գարտաշընըն գանընը իչէնէրի , հայ-
վան կիպի եաշայըպ՝ հայվան կիպի էօլէնէրի
կեօրիւպ տէ , աճըլարընը չէքմէմ ա :

Տիւշիւն պիր քերրէ , պիր քեամիլ ատամըն
էթրաֆընը՝ հէվաի նէֆա իլէ իտարէ օլան ա-
տամլար գուշատըրսա , պօշ վէսիլէլէր իլէ հագ-
տան տօլլուտան կերի տուրտուգլարընը կե-
րիւրսէ , նէ տէրէճէտէ կեօնիւլ աղասըլ չէքեր-
իլլա քի եա գօրգուպ , եա սօնուհու սայըպ
թընմայաճագ օլուրսա , եա պիր պէլայէ ուղ-
րամայըմ , խալգը տիւշմէն էտինմէյիմ տէյի՝
եուծգուհմապ իպթիզա էտէրսէ , նէ եիւրէք
օյնաթմաուը չէքեր :

Պիր տատամ տաիմա սըլընճագ եհրտէ կե-
ղիպ , քեօթիւ իպրէթլէր պէնի տիւշիւրմէսին
տէյի՝ կեօղիւ տէօրթ , վէ ալաղմա պիր կիզլի
տուզագ տօլաշմասըն տէյի պիւծիւն էօմրիւնիւ
գալըրտա կէջիրմէք՝ աղ սըգընթը մը սըր :

Էյլէ իսէ չէօլէրէ գաշ : Եօգ . տիւնեատէ

եաշամաղա մէջսուր օրան՝ արհեստէ տուր
մալը : Իշթէ ինսանա կեօնիւ ազապը վէրէն՝
պու մէջսուրիցէթ տիր :

Ինան գատուն . պէօյլէ սըգընթը չէքմէքտէն
խէ , էօլմէք տահա էյի տիր . էօլիւրուէմ նէ օ-
լուր . էօլիւրէքտէնէ հիւլէ վար , նէ եալան վար ,
նէ իքի եիւլլիւլէք վար , նէ մընափըգըգ վէ
նէ իըլանէթ վար . օնըարտահէր շէյ աշիքեար
արը : Վէ տիւնեատէ ագլ ըլա իտարէ օլմուշ
ատամ՝ գըսմէթլէրի թագսիւմ էտէն սահիպ
ատալէթին սայէսինտէ , պիր րահաթ պուլուր ,
պիր կիւղէլ եէրէ վարըր , տէմ տէվլէթ սիւրէր
քի , պու արհեսանըն պիւթիւն մալի տէվլէթի
եանընտա չիւք իլէ չամուր տուր :

Ամմա տէյէճէքսին քի , օնտա էյի վար ըսա ,
Ֆէնա տա վար , գըսմէթիմիլէ հանկիսի տիւլէ-
ճէյինի նէ պիրիսին , պարի պուճտա պիլլիք
ա : Պու վէսվէսէ վար տէյի ուն հիչ էօլմէյէ-
ճէքմիսին : Գապիլինի՝ պուլսամ . ամմա չարէ
էօգ , էօլմէլի : Էօլմէլի՝ մի . էօլտիւքլէյն պու
տիւնեատէն չըգմալը : Էօյլէ օլտուգտան սօկրա
պու տիւնեատէ պէօյլէ տէրտէր՝ թէհլիքիլէր
իլինտէ եաշամատան ըսա , նիլլին էօլմէք տահա
էյի տիր տէմէզսին : Հայ հայ , հագգըն վար , էօ ,
թէտէ գըսմէթին նէ օլաճապընը պիլմէզսին , օ-
նուճ իլին աղըն իլէրի վարմաղ :

Նիլլին պիլմէյէճէքսին . էֆէնտիմիլ քէնտի
վատ էթմիլ : “Էյի եաշայան” էպէտի տէվլէթէ
նաիլ օլուր , Ֆէնա եաշայան աթէչէ եանար ,
տէմիլ : Պէ տէ իմսի , պուճլար հէր կիւնքի իշթ-
տիսիմիլ շէյլէր սիր : Էյի եա . իշիտիրոն ամմա ,

ինանճրմբոյն՝ ինանմազմբոյն . ինանճրսան, էյի
եաշայան ատամ՝ էօթէ տիւնեատէ պուշնաւն
էյի օլաճըղընա շիւպհէն եօգ . էօյլէ իսէ, էյի ա-
տամ՝ էյի եաշատըղը իչին, պէօյլէ մուսիպէթլի
տիւնեատէ եաշամագտան ըսա, էօլմէյի տահա
էյի սայար . զիրա մասլահաթ դաթ օլմուշտուր,
վաա օլուհան կերի աէօնմէզ . պու տիւնեատէ
էյի եաշայան՝ էօթէտէ էյլիք պուլուր :

Եօգ, էյէր սէն ինանմազսան, ինանանա ոէօ-
ղիւն եօղ ա : Ինանան ատամ՝ ֆէնա շէյաէն
գուրթուլուպ, էյիյէ նաիլ օլմալա պադար . վէ
կէլէճէք էյլլիլն իւմիտի իլէ, շէմուլէք քեմլիլն
սլթմէսլինի արզուլէր : Վէ պու . հիչ պիր շէյէ
ինանմազ գալլինճէ տախի ինանան ատամ
ալտանըպ, էյլիք քեմլիք պուլմայաճագ պիլէ
օլսա, ագլը պաշընտա պիր ատամ օլտուգտան
սօկրա, հալա չէքտիլի սահիհ տէրտէրտէն գուր-
թուլմագ՝ եինէ արզու էաէճէք շէյ աիր :

Լաքին սանա ինանմազ տէալիլմի աֆվ էյլէ .
պէնիմ մերամըմ՝ օ տէյիլ իտի, սէօյլէալիլմի
ղլսատէ իսպաթ էթմէք իչին, թէմսիլ տէյի ոէօյ-
լէտիմ . եօգսա սէնին ինանաըղընը փէք էյի պի-
լիլիմ . անճագ ոէօղիւմ սէնին իչին տէյիլ, պա-
ղըլարըն՝ ինանաըղը թարզ ըլա ինանաճագ թար-
զը, եաշատըղը թարզ ըլա եաշանաճագ թարզը՝
պիր պիրինէ ուշտուրամատըլում իչին աիր : Պա-
ղըլար վար քի, հիչ պիր շէյէ ինանմազ . տէյիլ
քի էօթէ տիւնեատէ էյլիք քեմլիք օլմատըղընը
սահիհ պիլլի . եօգ, լաքին դալպիլիլի րահաթ
էթմէք իչին եօգ աուր տէր : Տօղրուսու՝ քիշի
էպէաի դըսմէթինի թէհլիքէյէ գօմագ՝ անլա-

չըմազ պիր տէրերը տիր : Հէլէ էյի եաշայան
ստամ աշանըրսա , պարի հոմըլմիւ էյի կե-
չիրովմ թէսէլասըլա հօլիւր . լաքին օ հիշ պիր
չէյէ ինանմայան ագըլար աշանաճագ օլըւր-
սա , էլէրինտէ նէ՞ քալըր : Վէ չօգ ճէսարէթ
լսթէր քի , պիր ստամ Ալլահըն փիւր ճէյ-
պէթ զազապընը պիլիպ տէ սայմայա . զիրա կեօ-
րիւնիւրիւ կեօրիւնմէզի եարաթմատա՞ գուտ-
րէթի վէ հիքմէթի նէ գատար պիւլիւլիսէ ,
զազապընտա սա խըլմը վէ հէյպէթի օ գատար
եաուզ տուր :

Անճագ օ ինանըպ ինանըրմ տէյէնէրին՝ ին-
նանմազ կիպի եաշամասընա ագըլ էրմէզ . օնլա-
րըն ինանմասընը՝ ինանմայանտան պէթէր սայա-
րմ . զիրա ինանմայանըն պիր հօղըիւ օլա պիլըր ,
էյէր եաշամասընը սա ինանմամասընա ուլտու-
լա պիլըրսէ . լաքին ինանըպ սա , ինանմազ կիպի՝
Ֆիլիլինի տմէլինի ինանտըղընա զրտա հտէնէ՞ ագ-
լըմ եէթիլմէզ :

Գատըն , Ալլահ վէրէ քի , պու եազտըլտ-
րըմ՝ եա ինանմամաղա զրտ , եա ինանըպ սա ի-
նանմազ կիպի եաշամաղա գարչը տըր տէյի՝ պէյ-
էնմէզլիք էթմէյէյսին : Պու սէյլէտիքէրիմի
պիր էյի վէզն էյէ , պագ հօլմէք սաշա էյի տըր
տէտըլիմէ նաարլ հագ վէրիւսին : Պէնիմ պու
սէյլէտիքէրիմ , քենտըլի պիլըր քեամիլ ստամ
սէօղէրի տըր քի , հօլէճէյինի պիլտիքտէն ոօկ-
րա , պու չիքքին իլինտէ՞ պու Ֆէսատ տիւնեա-
սընտա եաշամագտան ըսա , պիր ան էվէլէ հօլ-
մէյի քենտըլէ տէվէթ սայար :

Ինչա Ալլահ պու գատար լազըրտըլա սէնի

իլզամ էթսիմ ամմա , տէյմէտէ ինանուրամա-
տըմ : Տիւշիւն պիր քերրէ հէր զէվգի
սէֆասը րահաթը եէրինտէ պիր հաթուն
ա՛հ սէօյլէիմ , պարի իչէրիմտէ տէրտ օւ-
մասըն . դօրգարմ պու սէօզլէրիմէ ինանմասը-
յըն՝ պու տիւնեանըն կեչիճի շէյլէրինի՝ ախրէ-
թին հադ էպէտիլլէինտէն զիյատէ սայարդըն ի-
ջին տիր : Կիւճէնմէ դատըն . էյէր հէր մաըք
օլտուզուն շէյի եօգ կիպի պադարսան , սէն տէ
պէն ֆիքիրտէ օլուրսուն : Միւշքիւ շէյ տիր .
միւշքիւ ամմա , փէք էլզէմ տիր : Ա՛հ , էլզէմ
օլտուզունու անկայան քիմ : Հադդըն վար . լա-
քին տիւշիւն քի , պունու անկամայան ատամ՝
ամէլի իթիգատընա ույմայան ատամլարըն սըրս-
սընա կեչէր :

Հէլէ պու սէօյլէտիքլէրիմի պիր էյի տիւշիւն .
վէ պէն սէնին պիր սասըդ պէնտէն օլտուզու-
մու սըգճա սըգճա խաթրընա կեթիր :

ՊԵՆԻՍԻԱ ԽՆԴՍԱԶԼԱՐ

Ազնի գարննաաղմ,

Ի վրէն խորսղար կիրժիչ, ագճէնի չալմը,
փէք էօվքէլէնիւնին . պունլարը նիչին իփէ չը.
գարմաղար տէյի ոէօյիւպ սայայօրսուն : Տուր
ա՛ գարտաշ, տուր : Էյէր խըրտըզ օլանլարն հէ
փիսինի ասմագ իգթիզա էթսէ, նէ ասմաղա
ճէլլատ էէթիչիւր, նէ ասաճագ տար աղաճը
պունլանուր : Պու լադըրտըմ՝ սանա փէք աճա
իպ կեօրիւնմէք կերէք, լաքին պագ իսպսթընա
դ ասըրմըլըմ :

Ճիւմէտէն էվլէլ, պաշըն սաղ օլսուն, պա
շա կէլէճէք գապա մալէ կէլսին . կերչի չալտըր
տըլըն աղ շէյ տէյիլ . խուսուսա սէնին կիսի
մասրաֆ սաճիպի առամը զիյատէ սարսար . լու
քին պէն պիր կրօնաւոր առամ ըմ, լադըրտը
տան զայրը թէսէլլամ օլամաղ :

Պու գազալար, գարտաշ, Ալլաճըն զաղապը
տըր . վէ պաղը տէֆ'ա էէտիլմիզ հարամըն իս
թիֆրտը տըր : Ես պէն խըրտըզմըմ տէյէ
ճէքսին : Տուր, տարըմա . տիւնետտէ օլ գա
տար պէլլիսիլ խըրտըզար վար քի, պէն խըր
տըզ տէյիլ իմ տէյէ պիլէճէք փէք աղ առամ
պունլանուր :

Պու ապարտէ Պօլոս առաքեալնն սիր սէօղիւ
կէօղիւմիւ աչմըշ տըր . "Խըրսըզլըգ էթմէ տէյի
նասիհաթ էթսիյին եերտէ չալարուն , " տէր
(Հռովմ . Բ . 21) : Քիթուպըն պու սէօղիւնիւ
սիր էյի միւլահազա էտէն առամ մանասընը
անլար . նիճէ քի հէր քես խըրսըզտսն իքրահ
էտէր , էօյլէ տէ հէփիմիզ խըրսըզ ըզ . վէ Դա-
ւիթ մարգարէնին . Հէր , առամ եալանճը տըր ,
(Սաղ . ԾԺԵ .) տէտիյի կիպի , առաքեալ տա
պունտա հէփիմիզ խըրսըզ ըզ տէմէք իսթէր :

Պէն պու սէօղլէրի օգուտուղում կիւնտէն
պէրի , պագայըմ էօյլէ մի տիր տէյի՝ Թէֆթի-
չէ տուրմուշում : Վագ'ա պագարըմ քի , խըր-
սըզլըզ էօրթէճէք նէ գատար չօգ , նէ գատար
սայըսըզ վէսիլէ պուլունույօրսա , պէլլիսիղխըր-
սըզլար տա օլ գատար սայըսըզ օլույօր : Եէտին-
ճի Թէնպիհէ գարչը կիւնտէ իշլէյէն՝ էլին մա-
լինէ դարար վէրէն տիր . կերչի խալգ հէփիսի-
նէ խըրսըզ տէմէզ , լաքին պու մուրտար խըրսըզ
իսմինէ՝ հագգը զաթինտէ մուսթահագ օլմայան
փէքազ տըր . խալգըն խըրսըզ տէտիյի՝ եա աշի-
քեար գափան տըր , եա կիղլի չալան . պիրինէ
հարամի տէրլէր , օպիրինէ խըրսըզ տէրլէր :

Գապահաթուս Ֆարգ եօգ , լաքին մասլա-
հաթ խըրսըզլըզ գափատաճագ վէսիլէտէ տիր :
Չօճուգլուգաա օգուտուղում Թէվարիսլէր-
տէ , գուրսանըն պիրի՝ Իսքենաէր փատիշահա
վէրտիյի ճէվապ իսթըրմա կելի . գուրսանը
ԹուԹուպ , պու գահրամանըն հուզուրունա
կեօթիլիլիլէր : Սէն պու մուրտար սէնաաթէ
նիլլին սիւլիւք էթմիլսին . տէրեատէ առամ

կեղտիրմեզ , թիճարէթէ րահաթ վերմեղին տէյի թաղիր էտինձէ , գուրսան՝ սերպէսի ձէ վապ վերիր . փառիշահըմ , պէնիմ՝ ալտըլըմ սիր գաշ թէքնէ տիր , պիր գաշ փարջա մալ տըր . պէն խըրսըզըմ , վէ խըրսըզ տէյի պէնի գաթը էթտիրէճէքսին . լաքին սէն պէնտէն պիւլիւք խըրսըզըն . մէմէքէթլէր , ալալէթլէր , տէվէթլէր չալայօրսուն , վէ չալա պիւմէք իչին խալքը խարապ էտիպ՝ նուֆուսլար թէլէֆ էտէյօր . սուն . ագլին , եալմա , եանկըն , զուլում , եր . գըմ էտէրսին . սնտան սօնրա քենտինէ ֆա թիհ տէտիրերսին , էպէտի շէրէֆ իտտիաը էտէրսին տէյի ձէվապ վերմիշ , Հադգըր եօգ մու :

Իսքենտէր փառիշահըն , վէ պապասը ֆիլիպ . պոսուն էթտիր ֆիւթուհաթմա՝ Սէնէքա ֆէյլէսօֆ տա հարամիլէք տէր , զիրա էլլէրին տէվլէթինի վուրուպ խարապ էթմէյէ՝ քենտի թա մալարընտան զայըր հոգլարըր եօլ ուտու : վէ նէ տէրէճէտէ ինսաֆսըզ հարամիլէք տիր քի , քենտիլէր էթտիլտէն սօնրա , պայրադլարըր ալ թընտտ նէ գատար տաքէր վտը ըսա , հէփիսինի տէ չալըպ չարփմաղա թահրիք էտէրլէր խտի :

Չիւնքի սօհպէթիմիզ պու մատտէնին իւզէրինէ տիր , պիր ազ սապըր էյլէ , պադ քի պու խուսուստա էանըլմագ նէ գատար գօլայ տըր , վէ պէլիսիզ խըրսըզլարըն սալըր՝ պէլի խըրսըզլարտան նէ գատար զիյատէ տիր : Սէն շիմտի պանա սալըգլայօրսուն տէյէճէքսին . լաքին եօգ , սալըգլամայօրում , սէյլէտիսիմի պիլերիւմ : Խըրսըզլըգ էտէն առամլարըն՝ կերէք խալքը , կէրէք քենտիլէրինի ալտատաճագ վէսիլէլէրի օլ

մատուցած, խորսրղւոյ տէրէր. հօգստ գապա-
հաթընը հօրթէճէք վէսիւէսի օլտուդւոյն, պիզ
էյի առամլար ըղ տէյի դալսլէրինի ըսհաթ է-
տիպ, հէր շէյի պիրի պիրի արաը սըրա կէօրէն
(Սիրաք . ԺԷ . 19) Ալլահն պիւէ կէօղւնիւ
պօյարըզաւ կէղէրէր. ցուսա Զօք երանելինին
տէտիյի կիպի, "Ալլահն կէօղւ ինսանլարն
կէօրտիյիւ կիպի մի կէօրիւր, " (Ժ . 4 :)

Վապ'ա Էհլի սյալ սահիպի օլուպ, օլլուհու-
ուշաղընը ըիւթպէսինէ լալըգ հալտէ կէչինտիւ-
մէք իչին, հադ թոտլանին վէրտիյի նիմէթի'
իշ իւ իշրէթէ, գումարա, սալթանաթա,
ֆէնա եօլլարա թէլէֆ հաւէն պոպանին
էթտիյի խորսրղւոյ տէյի մի. այալինի մահ-
րում էթտիյի շէյի այալինտէն չալմըշ օլ-
մանգ մը : Պու միսիւլի խորսրղւարն նիշէ տիւր-
լիւսիւ վար :

Էթթէքի' Էվլինի պարգընը եիւղիւ իւսթիւնէ
պրապմըշ պօշ սյլադ կէղէր, նէ պիր սէնատթ
իշէր, նէ հալինէ միւնասիպ պիր իշէ եափըշը,
օլլուհուհն ուշաղընը զարուրէթինէ սէպէպ օ-
լուրսա, Էվլինէ լաղըմ' օլանը չալմադ տէյի մի :

Մօտալարընը իճրա էթմէք իչին, այըն ցուհ
զարիֆլէք սէվտսընտ, եա զէվզէք գօճասընը
սըդըշթըրըպ, եա սանտըղը սէփէտի սօշաարպ,
եա հսնաֆըն տէֆթէրինի սօլտուրուպ, Էվլինի
րախնէտար՝ վէ պէլքի քիւլլէնի խարոպ հաւէն
վալիաէլէրին էթտիյի խորսրղւոյ տէյի մի .
էհլինէ Էվլատընա լաղըմ' օլանը չալմադ տէյի մի :
Պէօյէ խորսրղւար անգ մը վար :

Պաղը Էվլատլար՝ տնալարընտան իպրէթ ա.

լըսւ, եւ յիսկ իջմէյէ, գումարա, Ֆէնտ եօլա թէ-
 լէֆ էթմէք իջին, պաղէն վալիսէլէրինին իսկ
 իլէ պիլէ՝ եվլին իսկինսէն եշեա վէ նուգուտ գալ-
 տըրւս, պաղը քերքէ փէտէրլէրինին, վէ պէլքի
 հիզմէթքեարլարն պիլէ կիլիմ րուպասըն ա-
 լըսւ սաթանլար՝ խըրսըղ տէյիլէր մի: Պուշլարն
 վէրտիսի զարար՝ սալթ շիմսի տէյիլ, կէլէճէք
 զամանտա տա օպիր գարտաշլարնա մագար-
 րաթլարը օլուր . շէօյլէ քի փէտէրլէրի էօ-
 տիւքտէ, էթաիքլէրի թէլէֆ՝ միրասլարնա
 մահսուպ օլունուպ, գարտաշլարնտան չալ-
 տըղլարնը էօտէթմէք իջին, գըսմէթտէ՝ միրա-
 լարնը օ հիստու իւղը: Թագսիմ էթուէլէր, ար-
 գալարնտա պէլքի պիրէր կէօմլէք պիլէ գալ-
 մաղ: Պու միսիլի խըրսըղլարն սայըսը աղ մը:
 Պուշլար պէլիսիղ խըրսըղ տէյիլ մի:

Պու ճիւմլէ իլէ պուշլարն հիշ պիրի քեն-
 տիսի խըրսըղ եւրինէ գօմուշ տէյիլ: Օ էվ սա:
 հիպինէ սօրարսըն, պէն քենտի մալիմի թէլէֆ
 էտէյօրուտ տէր: Օպիր պօշ կէղէնէ սօրարսըն,
 իշլէյէմէմ, նէ՝ եափայլմ տէր: Օ գարքա սօ-
 րարսըն, գօճամըն մտլի պէնիմ տիր տէր: Օպիր
 ճահիլէրէ սօրարսըն, պէնիմքի խըրսըղլու տէլ
 իլ, զիրա պապամ էօլտիւքտէն սօկրա մալի պէ-
 նիմ օլաճագ. թէլէֆ էտէյօրսամ, քենտի մէ-
 րասըմտան էտէյօրուտ տէր:

Քիմսէ տիւշիւնմէզ քի էթտիլի նահագ տըր,
 Ալլահըն էմրինէ գարլը տըր, գարտաշլար զա-
 րար վէրմէք տիր: Նէթիճէի քէլամ պուշլար
 եէտիլնձի թէնպիհէ գարլը կիւնահլար օլտու-
 պունու քիմսէ միւլահագա էթմէզ:

Պու առտ էթտիքէրի վէսիլէէր հագ մը տըր.
հագ օլտա՝ վէսիլէ օլմազտը: Էօյլէ իսէ ալ սա-
նա պիր ալայ պէլլիսիլ խըրսըզ. լաքին պու-
սահա պաշլանկը՝ տըր, տահա իլէրի վարս-
լըմ:

Բիւշլէթ եէյէն հագբիլէր, խաթըր իչին տա-
վա ֆասլ էտիս՝ հագլըլ հագսըզ չըգարանլար՝
հագգը օլանն հագգընը չալարլարսա, պիրէր
վէսիլէսի եօգ մու սանըլսըն. տավասընը պլլ-
մէտի, նէ եափայըմ տէյի էթտիլի էօզը եէթիլ-
մէզ մի. խըրսըզը, գանլըլը, եարամազըլլիւշլէթ
ալըպ իթլագ էտէնին հագգը եօգ մու. օնու-
տա աէյէճէյի վար. հագբիմ օլան մերհամէթլի
օլմալը տէր աէ, տիւնեաննըն րահաթինի չալար.
իթլագ էտիս գուլթարտըզը խըրսըզըն՝ օնտան
սօկրա էտէճէյի խըրսըզլըզա, եարամազըն եա-
լամազլըզընա էլ թուլթուս՝ եէքտիլ օլմուշ
օլուր: Պունլար տա պէլլիսիլ խըրսըզ տըր,
եանի, ատընա խըրսըզ տէնմէզ: Ինանմազսան,
հագ իւզըէ շէրիաթ քեսէնլէրէ սօր:

Պազը մասլահաթ իչինէ կիրիսլ աէ, զավալլէ
մասլահաթ սահիպինէ մալլաթա կեօսթէրէ-
րէք, պիր մասրաֆ էթտիլի եէրէ՝ պէշ վէրտիմ
աէյի խամին էտէնլէր, մասլահաթ սահիպինտէն
չալաղլարընա գանսաթ էթմէզլէր. ագճէյի
վէրէճէքլէրի եէրէ պլլէ, մասլահաթ սահիպի
ֆագըր տըր վէրէմէզ, քիմինին աէվէսի՝ քիմի-
նին տուսսը տէյէրէք, օնու-տա հագգընը չա-
լարլար:

Պունլար նէ վէսիլէ պուլլուր տէրսէն, պիրի
տէր քի նէ եափայըմ, մասլահաթ սահիպի խա-

սիս տիր , էլինտէն ժարա չըգմաղ : Էջլէ իսէ օ
ատամ քենտիյի սանա ինտնմըշ տէյի ճկէրիին
սէօքէճէքսին : Օսիրի տէր քի , մասլահաթ
ճէնք միսալի սիր , տէք դուլանմագ իշկիւ դարըգ
տըր , կիւնահը եօգ . տէք դուլանմագ եօլու
ամմա , զաթինտէ կիւնահ օլտն տէքքի տէ դուլ
լանմագ ճալիղ մի : Տահա օսիրի տէր քի , պէն
հագգընը թամամ վէրմէտիմ իսէ , մասլահաթ
սահիպինէ մէտար օլտուն տէյի իտի . կիւղէլ
ամմա , պիրինէ մէտար օլտուն տէյի , օսիրինէ
զսար էթմէք հագ մը սըր : Պունլարա խըրըզ
ըգ տէմէյէլիմ մի :

Պէջլէ պէլլիսիլ խըրսըղար հէքիմլէրտէ պի
լէ վար . օնլարն խըրսըղըգ նաթըլ տըր պի
լիրմիսին : Տօղուստունու սէջլէ մէլի , գաստի
էտէնլէր աղ տըր , չօղու պիլմէտիյինտէն էտէր :
Օ պիլմէյէնլէրի տֆլ էտէլիմ , գաստի էտէնլէ
րէ պագալըմ : Փարս չըգաճագ եէր իսէ , խաս
թանըն իլլէթի աղըր տըր տէյի կիտէր կէլըր
եէմ եէրի էտէր . խասթա պիր աղ էյլնէ եիւզ
թուլթսա , իրատըմ քէսիլիւ տէյի պիր մուա
լէճէ իլլէ թէփէ իւսթիւնէ կէթ իրիւր . փարա չը
գաճագ եէր տէյիլ իսէ , խասթայը եիւղիւ իւս
թիւնէ պրագըր , ֆէնտ պուլմասընա սէպէպ
օլուր . պաղը թէճրիւպէ էտէճէք շէյի օլուր , օ
ղամոն տա եա խասթալըղ պէթէր էտէր , եա
գանընա կիրիւր . էճղաճըլլա եա օրթագ օլուր ,
եա օնտալըղա քէսէր , եա հէտիյէյէ պաղլար .
օլ գատար մուալէճէ վէրիւր , ըիլէթալար եաղար
քի , ագըպէթ խասթանըն վիւ ճուտունու խա
րապ էտէր :

Հէքիմէրին ալեասէմլէ պիր խըրսըզլըզ տա
սաիր հէքիմէրին առնը գըրմագ տըր . պու պիր
խըրսըզլըզ տըր քի , չօգ տէֆ'ա էսէնէ պիր
մէնֆաաթ օլմազ : Պէնիմ պիր տօսթում վար ,
պիր հէքիմ կէօրտիւքճէ , զէվլ չըգարմագ իչնի՝
աուրուր պիր վայրը հէքիմ մէսհ էտէր . օ տա
պաշար օնու զէմմ էթմէյէ , օնու զէմմինի
տինէր , օնտան օպիրինէ վարըր , էվլէլէքինի մէսհ
էտէր . օ տա պաշար օնու զէմմ էթմէյէ : Հէ-
քիմին սէրմայէսի իթիպար օլմազլա , պիրինին
իթիպարըր պօզմագ՝ էքմէյինի չալմագ տըր :
Անճագ քէսմիլ օլանլարը՝ պէօյլէ շէյի իրթի-
քէսպ էթմէզ :

Պազը տա թէճրիւպէ իլէ էօյրէնմիշ՝ էճզա-
ճըսը Կօյնուտա հէքիմէր վար քի , իլաճը տա
քէնտիլէր սաթար . պունլար խաթայը չափուք
էօլտիւրմէք խըրսըզլըզնտան մանտա , խաթա
այալա գալգ'մայընճա պիր փարա խթմէմ տէյ-
էրէք , վէրտինի էսրար մուալէճէնին պիր փարա-
լըզնըր հիւզ փարայա վէրիւր , օ տա էօյլէ չալար :

Պու պէլլիսիզ խըրսըզլար ճէրրահլարտա տա
վար . պէլլէի նասըլ օլտուլունու պիլմէզսին :
Պունլարըն պազը սըր հագըլարը , թօզլարը , փէ-
լէսէնիլէրի վար , պէյէնտիլի պահայա թութ-
աուրաուլունտան մանտա փարա չըգաճագ էէր-
տէ չըպանը պիւլիւտիւպ , պազը մէհէմէր իլէ
սազ էթի չիւրիւտիւպ , օն պէշ կիւնտէ էյի օ-
լաճագ հարայը ալթը այ սիւրիւքէր : Պու խըր-
սըզլըզ աէյիլ մի :

Պէլլէի քիպար պէյնինտէ պէլլիսիզ խըրսըզ
էօգ տուր աէրսին . հայ հայ . սէն պէյէնտիլին

չէրէֆի վէր, մօնի տէյիլ: Պիրատամա զատր է.
տէրէլէր մի. վէ պազը աէֆ'ա քէնտի մէնֆաթ.
լարը իչին էլէ զարար վէրիւլէր մի. հագգը օլա.
նը հագգը չըգարըպ, հագգը օլմայանա հագ
վէրիւլէր մի. պիր մապահաթտա իքի թալիպին
պիրինի արգալայըպ, օպիրինէ զատր էթմէզէր
մի: Ելէր պիր միւհթաճ օլանըն էքմէյինէ մանի
օլմագ իչին տիւզէնլէր գուլանմագ՝ մահչէր հի.
ասպընտա թէֆթիչ օլունաճագ մատտէլէրտէն
իսէ, նասըլ օլաճաղընը սէն տիւշիւն: Էքմէյինէ
մանի օլմագտան մատա, պազը քէրրէ՝ լայըդ
տէյիլ տիր տէյի՝ ճէսիմ գապահաթլար իֆթի.
րասլըլա ատընը գըրըպ, վէրէճէքլէրի հիսապ
տէֆթէրինին էսոմէլէրինի արթըրըրար:

Քիւլլէյէթի պօրճ էտիպ, էսա էտէ պիլիւ.
քէն էթմէյէնլէր. վէ ին գաստին՝ էտա էթմէ.
մէք նիյէէթի իլէ պօրճ էտէնլէր՝ պէլլիսիզ խըր.
սըլ տըր: Եվվէլէրիւլէր վէրմէմէք նիյէէթի իլէ
ալմըշ տէյիլ իքէն, խըրսըզ սայըլըյօրսա, օպիր.
լէրի էտա էթմէմէք նիյէէթի իլէ, եախօս էտա
էտէմէյէճէքլէրինի պիլէրէք ալադլարընտան,
նիյէէթլէրի թա էվվէլաէն խըրսըլըգ տըր:

Պունլարտան մատա պիւլիւքլիւքլէրինէ կիւ.
վէնիպ, ալաճագլըյա քօրգու վէրէրէք՝ գանլա.
րընը իչիպ, հագգընը իսթէյէնլէրի գօլուպ, է.
զլէէէթ էտէնլէրին խըրսըզլըլ՝ տահա պիւլիւք
տիւր: Օնլարըն էթտի խըրսըզլըգ տէյիլ իսէ,
տահա նէ օլա պիլիւ պիլմէմ:

Պազը տափալարտա էլ ալթընտան հագգը
իպթալ էթտիրէնլէր, հիզմէթէարընը գափու.
սոլունտան գօլուպ՝ պիր եէրէ տահա ինթիսապ

էթմէսին աւելի, պին տիւրըն եօշ ուլա՝ փիշինէ տիւշիւպ, էքմէյինէ մանի օլանլարըն էթմէյինէ խըրըղըդ տէմէզմիսին: Պիր մաբիֆէթ սաճի-պինի ճիւղի հապ ըլա իշէտիպ, սէնի զայրը եհրտէ իշէթմէմ տէյի գօրգու վերէրէք, ֆա-դըրըն քեարընա մանի օլանլար. պիր ֆադըր առամը՝ պիր նահապ իշէ ալաթ օլմադ իսթէմէ-տի տէյի՝ էքմէյինէ գասա էտէնլէր. քենտի պիր առամընը հիզմէթէ գօմադ իշին, օպիրինի եէ-րինաէն աէտիրկին էտէնլէր. քենտի իսթէտիյի առամը իշերի չէքմէք իշին, օպիրինին միւշթէ-րիսինի այարտանլար. պէլլիտիզ խըրըղ տէյիւ-լէր մի: Պէյլէլէրէ խըրըղ տա տէմէզսէն, էլէ զարար վերտիքլէրինի ինքեար էտէմէզսին ա: Էլէ զարար վէրէն՝ եէտինճի թէնսիճէ գարըն կիւնաճ իշէմէզ մի. էյլէ իսէ, թապիրի պաշ-գայըա, զաթի մանասը պիր տիր ա:

Կերչի պէն պու մէքթուպուսա խըրըղըդ՝ չալմադ կիպի մուրտար լաֆղար գուլտնըո-րում, պաղը կեօրէնլէր ինֆաալ էտէճէք տիր. լաքին նէ եափայըմ. աջդ կեօղլիւք տիւր. իշ կիւզարըդ տըր, զէմանէ առէթլէրի տիր մի տէյիմ: Վայ հալիմիզէ. կեօղլիւմիւզ օ դատար քեօր օլմուշ քի, քեօթիւ լադըրտըա կիւճիւ միւղէ կելիւ տէ, քեօթիւ ամէլաէն իքրաճ էթ-մէյիլ: Հապ թաալա խըրըղըդ էթմէ տէյի թէնսիճ էթտիքտէ, էլէ զարար վերմէ տէմէք իսթէտի իսէ, պէնիմ տէ շիմտիլէտէք սէյլէ-տիլիմ՝ կերէք կիզլի չալմադ, կերէք աշիքեար գափմադ՝ էլէ զարար վերմէք իսէ, պէն մէրամ ալլաթմադ իշին՝ Հապ թաալանըն գուլտնըղը

լուսաթուէն միւնասիս՝ նէ լուսաթ պուլա սի-
ւերիմ :

Հայ հայ . պունլար հէփ . քենտի . քենտիմիդ
ալաւթմագ տըր . չալմագ լաֆղընտան իքրահ
էթտիյիմիզ՝ չալմատըգ տէյի գալսիմիզի րահաթ
էթմէք իչին տիր , վէ չալտըղմըզը զապթ էտիպ
կերի վէրմէմէք իչին տիր : Պէլի , պէլի . պու էօ .
ղււրէր պու վէսիլէլէր տիւնեանըն կեօզիւնիւ
պոյամաղա էլ վէրի . լաքին Ալահըն առալէ-
թինի ալաւթմաղա ետրամագ . քիւրէքլէրտէ ,
զընտանլարտա ճէզա չէքեն միւճրիմին գապա-
հաթի՝ պու տիւնեատէ նէ չէքիլ Փասլ օլու-
նուրսա , Ալահըն հուզըրոշնտա տա տիւնեա
հաքիմլէրի էլինտէն խէլաս օլան կիւնահ քեարըն
չէրիւթի՝ էօյլէ Փասլ օլաճագ տըր :

Պիր ալ տահա իլէրի վարալմ , զերա պէլլի-
սիզ խըրսըզարըն սիւրիւսիւ տահա կերիտէ
պէքլէյօր . կեօզիւմէ ոլ գասուր չօք կեօրիւ-
նիյօր քի , Յոհաննէս աւետարանիչին տեսիլք-
տէ տէսիլի կիպի “ Պիր գալապալուք կեօրաիւմ
քի սայմագ միւմքին տէյիլ խոի , տէյէճէյիւմ
կէլիյօր :

Սատագա վէրմէյէն՝ խըրսըղլըգ էտէր : Հա-
պունտա աղղընը պուրնուշնու էքչիտէճէքսին .
լաքին սապր էյլէ , տարլմա . կերչէք սատագա
վէրմէք պօրճ տէյիլ տիր , Հագ թաալա սատա-
գալլ հէր քեսին իրաաէթինէ պրագմըշ . պու
սահիհ տիր . լաքին մահչէր կիւնիւ սօլ թարաֆ-
տա տուրանլարըն եիւզիւնէ վուրաճագ գապա-
հաթ , վէ ճէհէննէմ աթէլինէ կեօնտէրէճէք
պիր պիւլիւք սէպէսլ , Փուգարսյէ իմտաա էթ-

մէտիքէրի օլաճաղը տա սահիճ տիր :

Տահասը վար . սատագա վերէնլէր տէ խըր-
սըզլըգ էտէր . գըզգանարագ վէրէնլէր՝ քենախ-
լէրէ պիր քեռէր օլմայարագ , ֆուգարանըն
հալինէ քիֆայէթ էտէճէք գատար վէրմէյէն-
լէր . տէտիլիմ՝ ուֆագ ագճէ , փարա լագըր-
արըր տէլիլ , իլլա պիր էվ էըգըլըօրքին , էլ
թութուպ գալարմագ . պիր սիքիւ գըզը թէհ-
լիքէտէն գուրթարմագ . պիր խասթայա իմ
տատ էտիպ պէսլէմէք . պիր պօրճըլուլու պօր-
ճունտան գուրթարմագ , էտխօտ պիր քիլիսէյի՝
պիր թավսանէյի թամիր էթմէք , էքսիքլիյինի
կէօրմէք . վէ պոռնա քեզալիք սատագա էտէ
պիլիպ տէ էթմէյէնլէր , հէփ պէլլիսիլ խըր-
սըզ տըրլար :

Սատագա տէտիլին պօրճ օլմաստ . Հագ թա-
ալա պու գատար պիւլիւք իշ եհրինէ գօմաղալը :
Պու սուրէթտէ , պու պօրճտա գուսուր էտէն՝
քենտինին օլմայաճագ շէյի զապթ էտիպ , խըր-
սըզլըգ էթմիշ օլուր : Պու մաստէնին տահիճ
օլտուղուհն՝ Հոգին սուրբօռն « ֆուգարանըն
սատագասընը իպթալ էթմէ , տէյի թէնպիհի՝
խապթ տըր : Սատագայը իպթալ էտէն՝ եէտին-
ճի թէնպիհէ գարըն կիւնահ իշլէր : Ֆագըր
տէտիլին՝ թէնիմիղին փարչասը տըր , վիւճու-
սոււմուղուհն պիր ազասը տըր . էլիմիլ իւշիւսէ ,
սուգստան սագընմաղա պագարըզ . պիր ազա-
միլ ինճինսէ՝ չարէսինի արարըզ , էօյլէ տէ
ֆուգարանըն եիւզիւնսէ՝ թէնիմիղին փարչա-
սընա իմաստ էթմէյէ ճահտ էթմէլիլ :

Գահ , գահ , գահ . պիր աշ չէլէպի միզաճը

Թապիւթ սահլիւլէրիմի՛ց՝ անամ՝ ու թանմա՛ղ մըսն, պէ՛տլէ ըսալու թատը՛ լազըրո՛ւ օրո՛ւ մու աէյէճէքլէր. եարէլէ փարէլի պիր միգըն, պիթլի գօգմուշ պիր փիս տիլէնճի՛ թէնիմլին փարչասը. սէ՛տլէնէճէք լազըրո՛ւ մը տըր : Տէյ. ի՛լ մի. խօշ իմալ. եարնն օ եարէլի փարէլի, պիթլի գօգմուշ միգընէր՝ Խմաստու թիւն քի. Թապընտա եազըլորը կիպի՛ Ալլահ էվլատը. ըը օլուպ, սալիհէրին մէճլիսինէ կիրախքլէրինի կէօրիւրէրսէ, օ զաման աղլորլար՝ սատագայը գըզգանաըլարը խըրսըզլըգմըլմը՛ աէյիլմին միշ : Պոլ տա տուրուտն, տոհա իլէրի վարալըմ :

Պազըրկէանլըգ էտէնլէր պէլիսիզ խըրաղլար տըր. սաթորգլարը մսլի Հինասէն Եէմէն. աէն կելմիշ տիր աէյի եէմինլէր էտիպ, պէլքի էթախքլէրի եէմին պիլէ մուրտար թէճնիս, վէ սաիր Ֆիքր իլէ օլուպ, ինսաֆորզ պահա խ. Թէրլէր. մալին էօրնէյինի էյի կէօսթէրիպ, Ֆէ. նասընը վէրիլէր :

Տիւքքէանճըլար, սաթորգլարը մալին այը. պընը հլըլէ իլէ էօրթիւպ՝ կէօզ աշանլար. իշ ճիլէր, եափուրգլարը իշ չափուք պօղուլուտն աէյի պաշտան սափա իշլէյէնլէր. քիւրքճիւլէր, Թէրղիլէր, շու գատար քիւրք. շու գատար գուժաշ կիթտի տէյի զլսատէ սէ՛տլէյիպ, խտմին էտէնլէր. հլըլէլ պաղարըզլարա՛ պիլէ պիլէ տէլլալըդ միանճըլըգ էտէնլէր. պաղը մուգաթաա թու թուպ, փասիշահ էմրի տիր տէյի խալըդ սոյանլար. հլըլէյի շէր՛նէ ուշտուրուպ, հագլարը իպթալ էտէն մէմուրլար. հիզ մէթլէրինէ մուգայէէտ օլմայան հիզմէթքէար.

լար, վէքիւնարճլար, պաղարա կիտէնէր, էթ-
տիքէրի մասրաֆա իւսթէ գոյուպ խամին է-
տէնէր, հէփ պէլլիսիզ խըրսըզլար տըր. հէփ-
սի չալար, հիչ պիւրինին գորգուսու եօգ. վէ
խալգ կեօրմէզ պիլմէզ աէյի՝ Ալտհէն տա խա-
պէրի եօգ սանըրլար: Խայր, էօյլէ աէյիլ. Աւ-
լահէն պիլտիյինի պիլըրէր. պիլըրէր ամմա սոյ-
մազլար. վէ էյեր գայպլէրի ըահաթ էթմէզէ,
վէսվէսէլէրին պասթըրմագ՝ իչին՝ վէսիլէլէր
ֆէթվալար պուլուպ, էթտիքէրի խըրսըզլը
թանկըր ունուտուր տէյի իւմիտ հասէրլէր:

Արըլը ուսուլու խըրսըզ՝ մուամէլէճիլէր
տիր, տիւրլիւ ուսուլէր իլէ՝ տիւրլիւ ըհսիմէր
իլէ սիւլիւք կիպի խալգըն գանընը էմէնէր տիր.
սորրաֆլար, քեահէալար, գալըմ՝ օյունույու-
լա էթտիքէրի խըրսըզլըն՝ համնի պիր աէք-
քինի տօլապընը նապլ էտէյիմ. վէ պունլարըն
էթտիյի էօյլէ կիզլի տիր քի, քիմէ տույմազ,
հէփսինտէն զկստէ պէլլիսիզ ծնլար տըր: Լա,
քին խալգ պունլարըն թուլթուլու եօլա պա-
գար քի, տաիրէ, սալթանաթ, ալթուն, կիւ-
միւշ, միւճէվհէրաթ, կիսիմ, գուշամ, վէ մաս-
լահաթլարընա պագընճա՝ ծն ըագգամը էիւզ
էթմէք, էիւզ ըագգամը պին էթմէք գօլայ շէյ
օլտուլունու պիլիպ, պեր վէճհի թախմին հի-
սապ էտէրսէ, թախմինի սուի զան տէյիլ տիր:
Լաքին խալգ կեօրիւր իւմիւշ, կեօրմէզ իմիշ,
ծնտաննէ օլուր. հէր նէ գատար պէլլիսիզ խըր-
սըզ օլալար, հէր շէյի կեօրէնէ տէ պէլլիսիզ
աէյիլէր ա:

Միրի մալինէ խըյանէթ էտէնէլէրին հագդընա՝

Բոմա րիճալինտէն Գաթօնէ նամ ալիմ տէր քի,
“ Պայտլը ատամըն մալինի չալանըն հագդըն
տան կեւրէր . լաքին միւրի մալինի չալան՝ զլս-
նէթլի քի-բքէր գաթթիմանլար կիւէր ” :

Քեօյլեւէրի տէ սէօյլէյիմ մի . օնլար պէլլի-
սիզ խըրսըզ տէյիլ, մուաֆ խըրսըզլար աըր . զե-
րա էքսէրիսիա պիւթիւն էօմիւրէրի՝ տուրմայ-
ըպ խըրսըզլըդ էթմէք տիր : Եօգ , հէփիսինին
տէմէյէլիմ, զիրա օ չամուրուն իշինտէ տէ պա-
ղը ճէվհէր պուլունուր : Անճագ օնա տա էյի
տէմէյէ՝ չօգ իհթիյաթ կերէք . զիրա խաթըրմա
կեւրի , փէտէրիմիզին հիզմէթինտէ պիւրի վար ը-
աը , փէտէր՝ սուրք տուր տէր խտի , վէ քինտի
հիզմէթինտէ պուլունմասընը՝ պիր պախթ ատտ
էտէրտի . էնճամընտա հէփսինտէն զիյատէ վէ-
լէտիզնա , հէփսինտէն պիւյիւք խըրսըզ օլտու-
ղու տույուլտու ամմա , տէքպաղլըղընաա էօյէ
մահիր իմիշ քի , ուսուլ ուլա իզն իսթէյիպ ,
եագասընը էլիմիզտէն գուրթարտըպտան սնիրա
տույուլտու :

Էլի այաղը թութար տիւէնճիւէր՝ հէփ պէլ-
լիսիզ խըրսըզ աըրլար . չալըչըպ եօրուլմամագ
իշին , միւհթաճ օլան ալիլէրին սառագասընը
չալարլար : Էսնաֆ պէյնինտէ պիր պիւրինին ա-
տընը դըրանլար՝ պէլլիսիզ խըրսըզ աըրլար ,
զիրա զէմմ էթտիքէրի տառմըն քեարընա մա-
նի օլուրլար , վէ քիշինին պաշլը սէրմայէսի
օլան իթիպարը դըրարլար . չօգ տէֆ՝ա պիւր զէ-
հիրլի տիւ փէք միւլթէպէր ատամըն էվլինի եըգ-
մաղա սէպէպ օլուր :

Այլը հօգ եհրտէ , եալընըզ զէմմ էթտիյի

ստամա զարտը օլսուան տէյի, մէշլէպինին աւ-
չադըղընտան զայսէթ էտէնլէր՝ պէլլիսիզ խըր-
սըղլար տըր :

Եւ սէրմայէսի իլէ էէյիպ իչիպ պիշիպըլի-
էտէն պազըրկեան, էթտիյի սէֆլի՛նլիլէ թէփէ
իւսթիւնէ կէլիպ միւֆլիս օլանլար՝ պէլլիսիզ
խըրսըղ տըր :

Գուամարը քեար էտինէնլէրէ՞ նէ տէյէլիմ.
օնլար տա պէլլիսիզ խըրսըղ տէյլլ մի. պէլլի
օլսալար, հէր քես սագընըրտը. զար օյուռլա-
րըն հնլէսիզ պիլէ օյնայանլար խըրսըղ տէյլլ-
լէր մի : Խըրսըղ տէյիլ, քենտի մալինի թէհլի-
քէյէ գօր սէրսէն, նէ էվլասլար պոպալարընը
քիւլ էտէրլէր, նիլէ՛ պապալար քենտի էվլէ-
րինի երգարլար. գարշըլարընտա օյնայաճագըն-
ֆիգլէրի օլմասա, պու երգըմլար օլուր մու :
Գուամար տէսիլքէրի՛ հէր քիթապտա մէքրուհ
օլտուգտան սնկրա, սիլմէմ քի պու խուսուս-
տա էօզը օլունա ոլիլի մի :

Եւ օ կոշուլարը իւզլէ, սուրբ գանուռլարըն
մուգթէզասընա կեօրէ՛ իրասլարընըն պիր միգ-
տարընը սատագա վէրմէյէ սօրճլու օլուպ վէր-
մէյէնլէր՝ պէլլիսիզ խըրսըղլարըն կիւրուհինտէն
տէյիլիզ տէյէ պիլիլըլէր մի : Հայ հայ. սուրբ
Գրիգոր փափըն տէտիյի կիպի՛ էլլէրինտէքի շէյ
քենտիլէրին տէյիլ սիր, ֆուգարոյա տաղըթ-
մագ իչին տիր. օնլարըն հիսաս պէրմէսի՛ փէք
կիւճ օլսաճագ :

Եկեղեցական տէմէնին ասըլ մանասը՝ թէն-
տէն գանտան տարըմըշ, եկեղեցիյէ վէրիլմիշ տէ-
մէք սիր. գազանթըղլարը՝ եկեղեցիին օլաճագ

իբէն, եկեղեցիսէն չալալ, դաբաւաշարնս՝ եէ-
կէնէրինն վերիւրէր : Պիր սուրբ առաջնորդ ու-
լա թեքելֆսիդ կեօրիւշիւր իւտիւմ, սախմա
տէր իտի քի, սալթանաթ ըլա եաշամագ իշին՝
վէ ագրապատընա միրաս պրագմագ իշին, սա-
տագայը դըզքանան եպիսկոպոսլար՝ Ֆուգա-
րանըն հագգընը չալար, եկեղեցիսին մաւրնի չա-
լար տէր իտի : Վէ քենսի էլինէ կէլէնի՝ հէփ
Ֆուգարայէ սալըթմալլա, քենտի ֆագըրըդ,
տա էօլսիւ :

Էյ պիրատէր, պու պէլլիսիդ խըրսըղարն
սայլա կէլմէզ սիւրիւսիւնիւ կեօղեւն էօնիւնէ
գօստուղումա կիւճէնմէ. զիրա պու նագլիմ՝
հէմ էլլերին էթտլի դատրի պէյան հտէր, հէմ
սէնտէ տէ վար ըսա, կեօղեւնիւ աշըսլ թանըթ-
մալա եարար : Քիշինին քենսի նէֆսինէ օլան
մուհապպէթի՝ օ թաթը կեօրիւնէն թամա իւ-
լէթինէ գաթըըլ, կեօնլիւմիւզիւն հէր իսթէ-
տիլինի մագպուլ վէ կիւհահօրը կեօսթէրիւ :
Էյէր մէքէզիմիզին էթրաֆընա սիւր չիզի չէ-
քիպ, էլէ զարար վէրմէյէրէք չէվլէսինի տօլա-
շա պիլըրմիսիդ տէյի՝ պիր կեօզ կեզտիրէք, պու
պէլլիսիդ խըրսըլըդլար պու գասար չօգ օլ-
մազ ըար :

Պուշարըն հէփիսինէ սէպէսլ՝ պու տիւնեա-
նըն շէյլէրինէ զեյատէ իթիպար էթտլիմիլ տիր-
հիջ միւլահազալ էթմէյիդ քի, տիւնէ տնըն հիջ
պիր շէյի աշըուլէրիմիզի դանսըրամալ, հիջ
պիր շէյի ինսանա լայըդ տէյիլ, հէփիսինի պրա-
դըզ կիտէճէյիլ : Պուշարըն հէփ պիլըրիլ՝ լա-
քին եա լա հաթըմիլը արթըմալա, եախօս

տերտիմիդի գարշըլամաղա պիր ֆըրսաթ պո՛ւ-
տուգլայն , պու թէնէ էօյլէ եափըշմըշը քի ,
հէր շէյի ունուտուրուզ : Պէն շէրպէթի թաթ-
լը թաթլը իշէյիմ տէ , գատէհին տիպինտէ զէ-
հիր վար ըմըշ , մանի տէյիլ :

Հիշ մուլահազա էթմէյիզ քի , հէր պիրիմի-
ղին հալն՝ Եարատանըն հագգ իւզըէ թագափր
էթտիլի գըսմէթ տիր . Ալահ հէր քեսէ մու-
գայէհա տիր , հէր պիրինէ միւնասիպ օլտնը վէ-
րիր . պունշարը խաթըմըղա պիլէ կէթիրմէյիզ :
Վէ հէր շէյիմիզի տօղըուլուգ թարիպինտէ սագ-
լայըպ արթըրմուգ իջին , Ալահըն պիլէ քե-
րէմ էթտիլի հիւնէրի՝ ֆէնայէ գուլանըպ ,
էթտիլի գըսմէթ՝ նահագ տըր , պիզ քէնտի ի-
շիմիզի Ալահատան էյի պիլիլիզ կիպի , եիւզիւ-
նէ գագարագ , հագ վէրկիսինի նահագ եօլլարա
գուլանըպօրուզ :

Օնտան ոսկրա պու նահագ եօլա գուլանտը-
ղմըզ հիւնէր՝ եումուրճագ օլուպ , սաղլարը
տա պուլաշթըրըսա , աթէշ օլուպ՝ տէլիճէ՝ ի-
լէ պէրապէր սլուղտայը տա եագարսա , կիւ-
ճիւմիւզէ կելմէսին : Հայ հայ . սալթ պուլտայ-
ըմըզ եանսա՝ ճանրմըղա միննէթ . պուլայքի
սլտահ թիւթիւնիւ արտըմըզ սըրա կելիպ տէ ,
մահալլինտէ հիսապընը վէրէճէք՝ պաշգա է-
սամէէր տէ կեթիւլմէյէյաիք :

Սանա պիր նասիհաթ եազայըմ տէր իքէն-
պաշընը աղըթտըմ պիլիլիմ , լաքին աֆվ էյլէ ,
եազաղըղմ նասիհաթէր՝ պէնիմ կիպի պիր
մուհապպէթլի գարլնտաշըն գալլինտէն նէ-
շէթ հաէյօր , սէն տէ էօյլէ գոպուլ էյլէ :

Պէնիմ ազիզ հալա զատէմ,

Եօքտէն երլորլում էներ, մեմէքեթլեր եա
գար, ինսանլար էօլտիւրիւր. խօրթում գասը
զա էներ, պինալարը տէվլիր, ալաճլարը օր
մանլարը քեօքիւնտէն սէօքեր, լծարլալարը խա
րապ էտէր, մեմէքեթլերի քիւլ էտէր. սուլար
թաշար, գարայը պասար տէնիզ էտէր. զէլզէ
լէ օլուր, տաղլարը տէվլիր, շէհիրլէրի պաթը
րըր. եանդըն եագար քիւլ էտէր. Ֆագըր չիֆթ
ճի մահսուլունու ալաճագ վագըթ՝ եա տօլու
եաղար, եա աթէշ տիւշէր՝ լծարլսար եանար.
գայլար ֆուրթունալար՝ կեմիլէրի գալլօնլարը
եուլար. հայլանլարա գըրդըն տիւշէր. պիր
եանտան սէֆէր, պիր եանտան լծաուն՝ ինսան
լարը գըրար կեչիրիր: Պանա ուզուն ուզասլա
եազարլըն սիւնեա պէլալարը պունլար տէյլի
մի. վէ Նիհայէթինտէ պունլար հէփ ֆէլաքեթ
սիր տէմիլին:

Լաքին սէն հէփսինի սէյլէմէմիլին, գու
սուրունու տա պէն լծամալայում: Քեսիլէր
վար՝ լծըմալար, քեօփէքէր վար՝ տալար,
գուրալար վար՝ գօյուն գափար, լծիլքիլէր վար՝

Թառուփ չալար, ֆարէլէր վար՝ եշեայը փարալար.
քեհլէ՝ փիրէ ըսրըրը. ԹախԹա քեհլէսի հէմ
ըսըրըր, հէմ գօգար. սիվրի սինէք հէմ սօգար,
հէմ աիղիլթիսի իլէ ատամը Թաճիղ հտէր. ար-
սըղ սինէքլէր, աթ սինէքլէրի, արըլար, եա-
պան արըլարը, էշէք արըլարը սօգարլար, տատ-
մը րահաթսըղ հտէրէր. վէ պունա քեզալք
ինտանը Թաճիղ հտէր պին գատար շէյլէր վար:
Իսթէրսէն պունլարըն տա հէփիսինէ ֆէլաքեթ
տիր տէ:

Լաքին պու սէնին ֆէլաքեթ տէտիլին նէ
տիր, նէ տէմէք իսթէրսին, շունու աղլսըր:
Պու ֆէլէք պու գատար քեօթիւլիւք հտէ պիլ-
տիքտէն սօկլա, սէն զալպա օնտա պիր աղիմ
գուարէթ վար գըլաս էաէրսին. օնտան մասա,
սէնինճէ՝ փէք չօգ տիւրլիւսիւ օլմալը տըր, զի-
րա պիր քեօթիւլիւլիւ էտէն՝ օպիրինէ նէ ա-
լաթ օլույօր, նէ սէպէս. հէփ պիր պիրինտէն
այըր տըրլար: Իմաի սօհպէթէ պիր ասաս օլ-
մագ իչին, հիչ օլմազսա՝ Թապիաթին հիւքմիւ-
իւզէրինէ Թախմին էախս տէ, պիր Թէմէլէ պի-
նա էթմէլի:

Պու ֆէլէք տէտիլին պիլէ պիլէ մի հարէքեթ
հտէր, եօգսա պիլմէյէրէք՝ մուգթէզաի հալ
մը տըր. շունա ագլըմ էէթիշմէզ: Ֆոգաթ պու-
լուտար նասըլ օլուր, եաղմուրա՝ գարա՝ տօ-
լույա՝ նասըլ Թէպաիլ օլուր. խօրթոււմ, գա-
սըրղա նէտէն օլուր. եըլտըրըմ նէտէն չըգար,
շիմէք նասըլ փարլար. պունլարը սօրարտան,
Թապիաթին հիւքմիւնէ պագարագ՝ պէր վէճ-
հի Թախմին սէօյլէշէ պիլիլիմ. օլանը սէօյլէյէ

պիւլերիմ, լաքին սէպէպինի՝ անլամագ տէյիւ,
թախմին պիլէ էտէմէմ:

Տիւնեայէ պունճա խասարաթ էտէն զէլզէ-
լէ՝ նասըլ օլուր ումուշ, անլաշըլուր. լաքին պիւ
դալա մուհասարասընտա եափըլան լաղըմ կի-
պի, օ տէմիրլի, զաճը, քիւլքիւրալիւ, զիֆթի
շէյլէր թու թուշուպ, զէլզէլէ օլմանըն սէպէ-
պի նէ ալը, ծնու պիլմէմ: Լաղըմ թու թուշուր,
պիւլերիմ, զիրա պիւր աաամ աթէշ վէրիւ, էւ-
պէթտէ թու թուշուր. լաքին զէլզէլէնին թա-
պիաթտէն օլան լաղըմնա քիմ աթէշ վէրիւ.
սէն պունա ֆէլտքէթ տէյօրսուն, պէնիմ պիւ-
տիյիմ շէյ տէյիւ:

Քէզալէք օ սէնին թաֆտիլէն սէյլէտիլին
մուսիպէթլէրին ճիւմէսիի թահրէք էտէն՝ ֆէ-
լէք աիւր տէրսին. էյլէ իսէ պու ֆէլէք՝ քենտի
պաշնա հարէքէթ էտէր. վէ չիւնքի ֆէլէյին
աղըլ իարաքի եօդ, էյլէ իսէ հարէքէթլէրի
հէփ ըսսթ կելէ տիր:

Պու իթիգատտէ օլան՝ փուլիէրէսթ օլա
այըսլամամ, ղիւրա ծնար դազալը տա՝ թափադ-
լարը փուլլարըն սըրասընա գումուշար ըսը. լա-
քին պիլըմ կիւնլէրիմիդաէ՝ տինի օլան աաամ՝
թապիաթին իսթիլալինի ֆէլէյէ վէրմէք, ֆէ-
լաքէթ տիր աէմէք՝ էօղիւր կեօթիւրիւր թագ-
սիրաթ տէյիլ տիր:

Պու ճիւմլէ իլէ հէր քէսին էղպէրինաէ պու
սուր: Կէյլէր եարըլըլ, սաղանագլար պօշանըր,
սուլար թաշար՝ մէմլէքէթլէրի պաասը. նէ՞ տիր
օ. ֆէլաքէթ տիր: Եըլսըրըմ էնէր՝ էվ եա-
դար, սարայ եագար, աաամ էօլուրիւր. նէ՞

տիր օ. Ֆէլաքեթ տիր: Տօլու եաղար՝ Թարլանըն մահաուլունու օրագաւթուան էվլէլ պիշեր. դաւրըղա էնէր՝ էվլէրի պինաւարը գուլէլէրի երգար, շէհրին եարըսընը խարապ էտէր. Ֆէլաքեթ տիր: Զէլզէլէ տիր վիլայէթի պաթըրըր, եադընընտա օլան եէրլէրի սարսար գօրգուտուր. պիր մահալտէն պուլաշըգ մալ կէլըր, մէմլէքէթի պուլաշթըրըր, խալքը գըրար, վիլայէթ պօշանըր. պիր եանկըն օլուր, էվլէր մալէր եանար քիւլ օլուր. հայմանաթա գըրղըն կիրիւր, գըրար կէշիրիւր. նէ՞ տիր օ. Ֆէլաքեթ տիր: Հաւաւար դուրագ օլուր, եախօտ չէքիրկէ էնէր՝ Թարլաւարըն մահաուլունու գուրուտուր. Փըր. Թընա օլուր՝ կէմիլէր պաթար, մալ, ագաճէ զայ օլուր, նիւֆուա Թէլէֆ օլուր, Թիճարէթ խարապ օլուր. սէֆէր աչըլըր, դանլար տէօքիւլէր, վիլայէթլէր եանար երգըլըր քիւլ օլուր, վէ պուհա քեզալիք պին մուսիպէթ օլուր. հէփ Ֆէլաքեթ տիր, գաղա տըր, Փէլէք Թէփմէսի տիր, Փէլէք սիլէսի տիր:

Ֆէլաքեթ տիր տէտիքլէյն, հէփիսի իշինուէ տիր սանրըրլ. օնտան էօթէսինի արայան եօգ: Վէ եարատան Ալլահ տիւնեանըն խարէսինի գաղայէ պրագմըշ տէմէք՝ տինսիզճէ պիր իթի գատ իքէն, քիմնէ արամազ. գաղա տըր, Ֆէլաքեթ տիր, Փէլէք սիլէսի տիր տէրլէր, եիւրէլէրինի րահաթ էտէրլէր. հիջ տիւշիւնմէլլէր քի, պու գաղա-տէտիքլէրի նէ տիր, նէտէն օլուր. ագըլ վար, պիլէ պիլէ մի հարէքէթ էտէր, եօգատ հիջ պիր Թէրթիպի եօգ, տիր Թաշ տուրսուղու եէրտէն տիւշէր կիպի՝ զա-

Ֆիլ մի օլուր, եախօտ պէօլէ օլմասը միւռէր, րէտ մուգթաղի մի տիր. հիչ պունչարը աււ շիւնէն եօգ :

Պէնիմ գըյասըմ, պու հէր շէյի դաղայէ վէր մէք՝ Ալլահ տիւնեայը եարաթտըգտան սօկրա, պօշ վէ պի գայտ օթուրմուշ, թապիաթին տէվ րինի ուղադտան սէյր էտէր տէյէն՝ աստուած. եանլարն մէզհէպի տիր :

Ասդ'ա հանիի ագըլ սահիպի ինսան տըր օ քի, հէր շէյին պաշը պիր թագտիրի իլահի օլ տուղունու պիլէ՝ ինանա սա, սէպէպի եվվէ տէն այրը, ագըլըղ, թէրթիպիղ իքինճի սէ պէպլէր, եախօտ գաղաէր, ֆէլաթեթլէր վար տէյի ագըլտան խարըճ իթիգատէ զահիպ օլա :

Տիւնեատէ վուգու պուլան մուսիպեթլէրի գաղայէ վէրմէք՝ եէրին կեօյիւն սահիպի գատըր Ալլահա գարշը կիւնահ օլտուղունու սէն տիւ շիւնմէմիշտին տիր : Սայըգլատըղըլը ֆէլէք, գաղա լաֆղընա կէլինճէ, ագըլմըղ օնտա տայ անըր, օնտան էօթէսինի արամայըղ. վէ տիւն եանըն հէր իխթիլալի՝ պիր ագըլըղ սէպէպին ագըլըղ էտէրլէրի տիր տէյի, րահաթ տուրտու ղումուղտան՝ գալպիմիլէ հիչ թէսիր էթմէղ :

Հաթթա պու գաղա տէտիլմիղ մուսիպեթլէրէ պիգայտ օլուր, պունչարտան ագըլ էրմէյէնլէր գօրգար, ագըլ էրէն տտամըն վաղիֆէսի տէյիլ տէյի, գօրգուսուղ փերվասըղ տուրտու ղումուղա պէպիւրլէնիրիլ :

Չօգ աճաիպ շէյ տիր քի, ագլէ մալէք օլան ատամ, քիթապա աշնա օլան ատամ, Ալլահ տիւնեայը եարաթմըշ, հէր շէյինի թէրթիպի :

լէ գուրմուշ նիւամ վերմիշ օլտուղունու պիւ-
տիքունն սօհրա, եարաթտըղ տիւնեայը՝ պու-
խայալի գուրտուղումուզ ֆէլէյին էլինէ պրագ-
մը, իսթէտլի կիպի երգար պօղար տէյի ինս-
նըպ տուրմագ՝ ագլէ սըղար շէյ տէյիւ տիր :

Պու ֆէլէք տէտլինի Ալլահ մը եարաթմըշ .
եօգսա պաշլը պաշընա տըր տէրսէն , Ալլահըն
գուտրէթինէ նիսպէթէն՝ եարաթտըղ շէյլէրի
ալթ իւսթ էտիպ , գօտուղու նիզամը պօզմաշա
գատըր՝ էպէտի սէպէպլէր վար ըմըշ քի , էթ-
տիքլէրի իսասարաթը մէն էթմէք՝ Ալլահըն էլին .
տէ տէյիւ տէյի՝ քիւֆր էթմիշ օլուրսուն :

Եօգ , էյէր Ալլահ եարաթմըշ տէրսէն , Ալ-
լահ էօյլէ թէրթիպսիզ իմիշ քի , եարաթտըղ
շէյլէրին պի նաղիր նիզամընը՝ ըասթ կէլէ պօ-
ղուպ երգմաղա գատըր՝ պաղը շէյլէր եարաթ-
մըշ տէմէք իսթէրսին :

Ալլահըն հիքմէթի հագգընտա պէօյլէ ֆիքի-
րէ զահիպ օլան՝ նէ տէրէճէտէ տինսիզ օլմալը :
Ի՛հլէ մարիֆէթ պիր ատամ՝ պիր կիւղէլ շէյ
եափսա , եափտըղ շէյի պօզմագ իչին , իչլինէ
մախսուս չարիւլար գօմուշ տէմէյէ ալցըմըղ ի-
լէրի վարմաղ տա , գաաէր սահիպի Ալլահըն
հագգընա նիճէ սէօյլէյէ պիւլիւրիլ :

Եօգ , էյէր պու ըապուլթատըղ պահսլէրին
հիչ պիւրինի գապուլ էթմէպէն , պու ֆէլէք
սիլէսի լաֆընտան՝ սիլէյի վուրտուրաճագ պիր
սէպէպի էվլէլ իգթիզա էտէր . էօյլէ իսէ օլան
իսթիլալէր մուսիպէթլէր՝ սահի ֆէլէք սիլէ-
սի սիր . լաքին եուգարտան պէրի սէօյլէտլի-
միղանն իսպաթ օլուր քի , ֆէլէք քէնտի քէն .

տիւէ հարկքեթ էտէմէդ, ֆէլէյի Թահրէք է-
տէր՝ սիր սէպէպի էվվէլ օլմագ կերէք. իշթէ
օլ սէպէպի էվվէլ Հագ Թաալա քենտի տիր :

Ատուածաշունչուն պին եերինտէ աշքեար
իշարէթ վար քի, Հագ Թաալա պու սէջլէտին-
միզ մուսիպէթլէրի՝ զազապ տէյի կեօնտերի .
էջլէ օլտուգտան սօկրա, ֆէլէք՝ պաղէն Ալլա-
հն էմրի իլէ, պաղէն քենտի պաշընա՞մը հա-
րկքեթ էտէր տէյէլմ. պէջլէ րապուլթաըզ
սէօզ օլմէր մու :

Ատուածաշունչուն պիր գաշ սէօզինիւ պու
մահալտէ սէջլէյիմ, պագ, Հագ Թաալա պուն
լարը քենտի զազապընա նէ՛ շէքիլ ալթթ էթմիշ՝
ինսանլարըն Թագսիրաթընը Թէտիպ էտէր: Վեր-
ջի պունլարա հէր քեօնն ագլը եաթմազ, զիրա
ջօգ տէֆ՝ա խալըն էյի տէյի պէլլիլէտին ա.
տամլարըն տա պաշընա կելիր . լաքին ծնուն տա
սէպէպինի սահիպի սիլիւր, հիքմէթինտէն սուալ
սլունմազ. վէ պաղը քերրէ պիրինէ կեօնտեր-
տիյի զազապ՝ օպիրինէ խապէր վէրմէք իջին տիր:

Իաւիթ մարգարէ “ Ալլահ յաաիլ հաքիմ
տիր, վէ սասր էտէր, հէր կիւն էօվքէլնմէզ:
Կանէ՛ եափար. էլէր Թէօվպէյէ կելմէղնիզ.
Գըլլէնը սալլար, եայրնը կերմիշ հաղըր տու-
րուր. էճէլ գատէհլէրի օ եայտա տըր. օգլա-
րընը աթէշ իլէ ԹուԹուշԹուրմուշ” տէր.
(Սադ. է:)

Պունտան անլաշըլըր քի, կիւնահըն զազապը՝
եա կէճիքիր, եա ուզագտան կեօրինիւրուէ,
զազապ տէյիլ տիր տէյի էիւրէյիմիզը րահաթ
էթմէլի տէյիլիզ. վագթի կեւտիսի պիրլէ, էւ

պէթտէ իճրտաը օլուր :

Կեօրտիւյիւմիւզ Ֆէլաքեթէր Ալլահըն զա-
ղապը օլտուղունու՝ եինէ Դաւիթ մարգարէ խա-
պէր վէրիւր . “ Կիւնահ քեալըն պաշընա զաղապ-
լար եալար , վէ իչէճէքլէրի գաաէհ , էանի՝
ալաճապ գըսմէթլէրի , աթէշ , քիւքիւրու , վէ
մուսիպէթին շիտտէթի օլաճապ տըր ,, տէր
(Սաղ . Ժ 7) :

Եինէ տէօնէր զէլլէլէ հագգընտա , “ Եէր
սորսըլլալ թիթրէտի , տապլարըն թէմէլլէրի պիր
պիրինէ կէչաի զիրա Ալլահ զաղապ
կէլտի ,, տէր : Վէ աթէշ հագգընտա , “ Ղաղա-
պլլալ թիւթիւն հաւալանտը , վէ իշարէթիյլէ
աթէշ թու.թուշտու ,, տէր (Սաղ . Ժ Է) :

Պիր եէրինտէ տահա , “ Հուղուրունտա ա-
թէշ էանաճապ , վէ էթրաֆընտա շէտիտ ֆըր-
թընա օլաճապ (Սաղ . խթ . 3) , տաւարըրընը
տօլույա վէրտի , էմլաքինի աթէշէ ալարտը ,,
տէր (ի Է . 48) :

Եըլլըրըմլար Ալլահըն տըր տէնիր . “ Տիւն
էանըն էթրաֆընտա եըլլըրըմլար փարլատը .
տիւնեա կեօրիւպ սորսըլտը , (Սաղ . զԴ . 4) :

Պաճ պու մուսիպէթլէրէ գաղա տէնիլլ մի .
“ Աթէշ , սօլու , գըթլըգ , էօլէթ , հէփ ինթի-
գաթ իչին եարատըլմը տըր ,, տէր (Սիրաք .
լթ . 35) :

Եզլին տէօրտիւնճիւ քիթապընտա , “ Գըլըճը ,
գըթլըզը , էօլէթի , վէ իէր պէլայը տիւնեայէ
կէթիրիրիմ , տէր էֆէնտիմիզ ,, (Ժ Է . 5) . պիր աղ
տահա աշաղապընտա , “ Սանա եօգսուլլուգ , գըթ-
լըգ , տէֆէր , թաուն , վէ պէլա կէօնտէրիրիմ ,

տէր (49) :

Ֆիքրիտէ տահա չօգ վար ամնա, Եղեկիէին
պիր սէօյլէյէ հէփսինի գափայլմ. "Արտնըլա
դըթըգ, վէ քէօթիւ ճանաւարըլար, գըրդնա
վարընճա կեօնտէրէյիմ. Թաուհ վէ գան պա-
շընտան կէշին. սանա գըլըճ ուղըթայլմ.
պէն սահիպ իմ էմը էթտիմ, տէր (Է. 17) :

Նիհայէթ պու Ֆէլաքէթէր Թանկընըն լի
սանը տըր, պուհլար ըլա ճա պէ ճա պիլէ խա-
պէր վէրեր : Դաւիթ մարգարէ փէք աշըգ սէյ-
էր. "Աթէշ, աօըւ, գար, պուշ, վէ Թու-
Փանլարըն շիտսէթի, հէփ էմրինի իճրա էտէր
էր, տէր (Սաղ. ՃԽը. 8) :

Եա նէ՞ եոփսըն սուլթանըմ. Ալահ պիղէ
ինտան տիլի իլէ՞ մի սէյլէսին. սահիպ մուլթադ
տըր. էլպէթսէ սահիպ մուլթադ կիսի սէյլէր.
կէյլէրի կիւրիւտէտիր, եըլաըրմ սաշար,
Փըրթընալար չըգարըր, վէ տիւնէալը ալթ
իւսթ էտէր. ագլը էէթիշմէյէն ճահիլէր, տղ-
ըն եարամաղլար, պուհլար գաղա տըր տէրլը :

Լաքին պու իթիգատ՝ եուգարտա տէտիյիմ
կիպի՝ տինսիղլըք տիր. վէ պապ էօյլէ տէյիլ մի.
Փագաթ պու պէլալէր Ալահըն իղնի իլէ ս-
տուղուհու ինքէար էթմէ. կէօր քի նասըլ իս-
պաթ էտէրիմ : Հապ. Թաալտ պուհճա մախլու-
գաթը՝ պէօյլէ կիւղէլ Թէրթիպ իլէ գուրտուգ-
տան սօնրա, քէնտի մուրատը օլմայարագ՝ պա-
ղը զօրու շէյլէր՝ քէնտի եափաղղընը պօղուպ
էլգըպ խարտապ էթմէյէ րուխսաթ վէրմիշ տէ-
մէք՝ միւլճիւտիւլիւք տիր : Հէր մախլուգու
պու գատար աշգ ըլա՝ Թէրթիպ իլէ պիր պի-

րինէ պաղլայան՝ հիքմէթ վէ քեմալլէէթ սա,
հիպի գատըր Ալլահը պէօլէ՞ մի թանըրալըյմը:

Հաշա. Ալլահ ույգուտա տէյիլ. վէ թա է-
ղէլէն գօրուղու նիզամտան խարըճ՝ գարըջդ-
ըլլա իզնի եօդ. վէ հէր նէ իիթիլալ զուհուր
էթսէ, քենտի էմրի իլէ տիր. քենտի մախսուս
րէյ էտէր, օնսն իչնի օլուր. էօյլէ խսէ, պուռ-
լար հէվի պիզի թէաիպ վէ թէքաիր էթմէք ի-
չն տիր, զիրա հէր օլան մուսիպէթ քենտի սէ-
սի տիր:

Եւէր պիղ պուռլարը անլամայալըմ տէյի գա-
ղա տըր տէր կէչէրսէք, հէմ գաղայէ հիւքմ է-
տէնի խաթըրտան չըգարմըջ օլուրուղ, հէմ նու-
ֆուզու հէր պուլմազ՝ էմրինէ ասի օլուրուղ:
Եա պու սէսլէրինէ գուլադ վէրմէյիպ, պաշը-
մըղա կէլէն պէլալէր՝ քեօր թապիաթին հիւք-
միւ տիր տէրսէք, գաղա տըր տէյի տու-
րուրսագ, պիզէ տահա նէ՞ իլէ սէօղ անլաթ-
սըն:

Քենտի քեյֆիմէ խաթէտիյիմ կիպի եաշայա
պիլըրիմ տէյի քենտի իրատէթինէ կիւվէնէն
ատում՝ պու զիւիւմոէ օլուր. զիրա եուգար-
տան պէրի սէօյլէտիյիմիզ ֆէլաքէթլէր՝ սահի-
պինին էմրի իլէ օլմասըղընը գուրտուգտան
սնկրա, էթտիյիմիզ եարսամազըգլարա տա Ա-
լլահ պիգայա տըր, հագգըմըլտան կէլմէղ տէյի
գալսիմիզի թէսքին էթմէյէ՝ զայրը շէյէ միւհ-
թաճ օլմայըզ. պու ֆասիտ իթիգատ էլ վէ-
րիր:

Հագգը եանլըջ պէլլիլէտիյիմիզ, հագգա գար-
ը շէյլէրէ սիւլիւք էթտիյիմիզ, թալթուղու-

մուգ եանլըջ եօլտան աէօնմէտխիմիզ, հէփ Աւ-
լահն զաղտալնա զայրը սէպէպէր պուշտու-
ղումու զտան տըր:

Իմոի սահիհ պիւ քի, երլտըրըմլար, ֆըրթը-
նալար, եանկընլար, եումուրճագլար, սէֆէր-
լէր, գըթըզլար, վէ հէր տիւրլիւ տէրտլէր պէ-
լուլէր, հէփ տարղըն Ալլահն սէոի տիր: Վէ
“Ալլահ ատիւ հաքիմ տիր, վէ գուարէթլի վէ
սաուըրը տըր...վէ էյէր “ հէր կիւն էօֆքէլէն-
մէզսէ,, պիր կիւն օլուր քի “Գլըլճընը չէքէր,,
վէ օ “աթէշէտխի օգլարը,, սուհա խըշմըա
տթար:

Իշպու մատաէյի պէօյլէ տէրիւհաէ էթտիյիւ
տէն մերսում՝ հագգու օլան աշքըմը, վէ սանա
օլան տօսթլուղումու խալաթ էթմէք տիր քի,
պու գաղալէր, ֆէլաքէթլէր, ֆէլէք սիլէլէրի՝
ֆէլէք թէփմէլէրի տէտխին պօշ լադըրտը-
լար տըր: պուշտըն հէփիտի սէպէպի էվլէլ
օլանտան կեղիւր, պուշու սահիհ ինան, վէ պէնի
սաուըգ տօսթ վէ մուհապպէթլի ագրապան
պիւ:

ԵԷՆԻ ՏԻՒՆԵԱ

Է՛յ ազիզ ,

Լսակեթտէ պու տէֆ'ա մէքթուպումու աչ-
տըդլայն, պանա չըտըրմըշտըն տէյէ ճէքսին, շիւպ-
հէ եօդ : Իւչայ տըր՝ պիր պիրիմիղէ մէքթուպ
եազմայըպ տա , շիմտի պիրտէն պիրէ պիր մաս-
գարալըղլա եազմաղա պաշլամագ՝ տէլիլիք պէ-
շարէթի տիր , ագլըմա խըֆֆէթ կէլմիշ սանա-
ճագսըն : Լաքին էջլէ տէյիլ . մէքթուպումուն
իպթիտասը մասգարալըղ ըսա , իհթիմալ քի
սօնու էջլէ օլմայա . տէրեատէքի գալլիօն կիսի,
եիրմի միլ ուզագլըդտան պիր ուֆտգ չըրնըղ
պէնզէր , լոքին եագլնա կէլալիքճէ՝ նէ վագար-
լը պինա օլտուղու կէօրիւնիւր : Պունու պէջլէ
եաղտըղըմըն վէճհի , մատտէնին իպթիտասընը
կէօրիւպ տէ՝ տարըղպ մէքթուպու աթէշէ աթ-
մայասըն տէյի տիր :

Կէշէն կիւն պիր աօսթ ուլա կէզմէյէ չըգտըդ,
եօլտա պիր հօգգապաղա րասթ կէլալիք , արգա-
սընտա պիր սանտըդ , աիւննայը կէզէր տօլա-
չըր . սանտըղըն իչինտէ պիր աղ սօւրէթլէր կէօս-
թէրիր , խալլըն եէնի տիւնեա տէտիլի քիւլնա-
նիլէրին պիրի : Սանտըղընը պիր եիւքսէք եէրէ

դամուշ " Եէնի տիւնեա, էսքի տիւնեա սէյր է-
տէն ", տէյի չալըրըր . " Ֆրէնկիսթան , արա-
պիսթան սէյր էտէն . պագ նէ կիւզէլ սարայ-
լար , պաղէէլէր , ճէնքճիլէր , դալիսնլար , գո-
դօնալար , վէ պունա քեզալըք մասդարալըգ-
լար սէյրէյէրէք , հէփ պիր փարայա սէյր էթ-
տիրիյօր :

Շունու սէյր էտէլիմ տէյի ճանրմ իսթէտի .
արգատաշըմա սէյրէտիմ . օ տա իպթիտա , ա-
տամ չօճուգլուգ տուր , նէյն լազըմ տէտի ,
սօնրա բաղի օլտու : Սէյր էտէնլէր կերի չէքիւ-
տիքտէ՝ սանտըղա եադըաշորգ , սանտըղըն պիր
եանընտա իքի տէլըք վար , կեօղիւմիւզիւ օ տէ-
լըքէրէ գօտուգ . պագարմ տէլըքէրին տղըն-
տա պիրէր չուգուր պիլըուր վար , արտընտաքի
շէյլէրի իրի կեօսթէրիյօր :

Նէ պագարսըն . պիր տիւլիւք տիվանիսանէ ,
իւսթ պաշընտա թաիթ իւզէրինաէ պիր փա-
տիշահ օթուրմուշ , էթրաֆընտա րիճալէր ,
պէյզատէլէր , հարպի տաքերլէր . էօթէ եանտա
գասաշընլար , գըզըար , հէփիսինին պաշը գօլու
գըմըլտանըր , կիտէրլէր , կիլըրլէր . լաքին հէփ
օտուկտան մուգաւլատան եափմա աէպէքլէր .
պիտաղըր պիր պաղէ , կիւզէլ չալըրըր , չիէէ-
լըք , ֆըսգիյէլէր , սերուէպիլլէր . լաքին հէփի-
սի եազմա : Պիր սիւրկիւն ավը էտէյօրլար , կէյ-
իք՝ եասան տօմուզու ալլալօրլար . աթը՝
եայա ալճըլար , զաղարլար , էօթէ պէրի սէյրի-
տիրլէր . լաքին այագլարը գըմըլտանմաղ : Պիր
տէրեա ճէնկի , լաքին կիտիւ կէլէն գալիսնլար
հէփ մուգաւլատան , իպիլըքէր իլէ պաղը . քի-

մի իշերի կիտէր , քիմի կերի կելըր . քիմի տէ տէնիդտէ չալգանըր կիպի չըգար էնէր :

Նէ ուզատայլմ . պու աճայիպ օյունլարը սէյր էթախէն սոկրա , արգատալըմ տէօնաիւ , մաշ Ալլահ , սօղըուսու , կեօրուիւլումիւղ շէյ՝ պիղիմ կիպի տիւնեայը թէֆթիշ էթմէյէ թալիս՝ իքի ատամա լայլգ սէյր խոի տէտի : Տուր պիրատէր , պէն պու սէյրտէն՝ սէնին թախմի նինտէն ղիյատէ հիսսէ չըգարըօրում տէսիմ . վէ վագ՝ա էօյլէ տիր . սէն տէ էօյլէ պիլ . ամմա սէն պէնի եինէ զէֆզէնէճէքօին պիլըրիմ , մանի տէյիլ :

Պէն պու սէյրտէն պիր աղ մէյվէլէր չըգարըրսամ , պանա էյվալլահ տէրմիսին : Պու սէյրի էթալիյիմ սաաթտան պէրի՝ պու տիւնեայը տա եէնի տիւնեանըն նազարլլա պագմաղա պաշլատըմ . վէ պու եէրի տիւնեայէ պագտըղճա , օ էլտէ կեզէն տիւնեանըն օյունլարընը կեօրիւլօրում սանըրմ :

Պու տիւնեանըն հագգընտա օգուուուղում թէվարիլէր խաթըրմա կելըր : Անճագ տահա եագընընը սէօյլէյիմ . ալթմըլ սէնէ մուգաա սէմ տէ տիւնեայը սէչէճէք գաուար նազարըմ վար ըար . պագարըմ քի , հագգը զաթինտէ՝ շիմօիքի տիւնեա եէնի տիւնեա տըր . վէ եալընըղ պինալար կիլիմէր հագգընտա տէյիլ , մէզհէպ մէշընպ ագըլ հագգընտա պիլէ եաշամանըն թարղը թէպաիլ օլմուշ :

Վէ շու ֆէնալըղը վար քի , էյիյէ թէպաիլ օլմայօր , իլլա ֆէնատան ֆէնայա , պէթէրտէն պէթէրէ տէօնէյօր : Մէշընպլէր սալթ պօղուլ-

մուշ տէյիլ, պօղուգլոճք՝ թապիաթ օլմուշ, ետ
շամաննն թարգը՝ աթալարմըղնն աթալարննն
զըտտը տըր, օնլար կեճէ ուշուրլար, կիւնտիւզ
տիւնեաննն չիզմէթինէ չալըշըրլար ըար. շիմոի
կիւնտիւզ ուշուրլար, կեճէ կեզէրլէր. նիւնն,
դումարը էյլէնճէյի, վէ էսրաւը միւհիւմէլէրի
դարանըդատա կիլլէմէք իգթիլա էտէր, օնուն
իչին :

Մէզճէպ հագգընտա փէք իբրաճ էթախիւմ
շէյ տիր քի, քենտիլէր հիւ պիւ շէյէ խման կե
թիւմէտիքլէրի եէթիւմէլ, էթրաֆա զէհիւ տէս
քիււպ՝ ինտնտնլարը տո զէհիւլէրլէր. վէ դալան
պիւր գաշ պի կիւնտճ ճանլար վար ըստ, օնլար
տա պաշտան չըգարմագ իսթէրլէր, եէնի տիւն
եա տէյիլ մի պու :

Սապը էյլէ, տահա պու տիւնեամըղ ըլա օ
խալընն եէնի տիւնեա տէտիլի գուգլալարը թու
պար էթմէյէ պաշամտարմ. շիմոի օնլարա կե
լէլիւմ : Պու գուգլալար կիւզէլ կիւզէլ կիլինմիւշ
պէպէքլէր տիր, օ կեօսթէրէն մու գալլիտ՝ պուն
լարա՝ պէյլէր տիր, սուլթանլար տըր տէր. եա
պու տիւնեատէ՝ քիմի չալնմըշ, քիմի վերեսիլ
եէ ալընմըշ, թէմիլ թուպալար կիլիպ, կերլէք
տէն քիպար կիլիլ սալանըպ կեզէն՝ պիւնլէրճէ
դուրլամըղ եօդ մու. պու տիւնեայլա օ տիւն
եաննն պէպէքլէրինտէ նէ ֆարգ վար. ֆարա
ղա օնլար օտոււտան եափմա քիպար սըր,
պոււկըր նէտէն տիր :

Եէնի տիւնեաննն պէպէքլէրի չոգ չոգ սէլտմ
լար վէրիւ, թէմէննիլէր էտէր, էլ էթէք էօ
փէր. անճագ հիւ պիլինտէ մէֆհոււմ եօլ, զի-

րա ագէլէ մալիք տէյիլէր, լաքին պու պիղիմ
տիւնեանն ա տամլարընն՝ պիր պիրինէ էթտիյի
խօշ մուսամէլէլէր, էլ էթէք գաուշուրուսո՛
եհրուէն թէմէնի էթմէլէր նէ տիր: Հայ հայ,
էյեր օ սուրէթա չէլէպիլէլէր՝ էթտիլէրի է-
ղէլէլէրաէ դարար էթուէ, օնլար տա եէնի
տիւնեանն դուգլալարը գաուար օլնուշ օլուր-
լաքին պէլայէ պագ. քի, օ խօշ մուսամէլէլէրին
ալթընտա՝ նիչէ հիլէլէր, տաուլէթէր, նիչէ
խըյանէթէր վար: Օ մուսամէլէլէր էվէլէքի զա-
մանտա տօսթըւդ՝ տաուդաթ նիշանէլէրի ի-
տի. շիմաի իքի եիւղլիւլիք օլտուգլայն, իշթէ
սանա պիր եէնի տիւնեա:

Օ տիւնեատէ օտուշտան եափմա զարիֆ զա-
րիֆ կիյինմիշ գաաընլար վար ըսա, պիղիմ տիւն,
եատէ չամուրտան եափմալարը եօդ մու. քի-
սար գաաընլարընա թագլիտ էտէր՝ պայաղը դա-
րըլար ւօղ մը: Զէմանէտէ զարիպ էլիյա դարը-
սը՝ քիպար գարըսընտան Ֆարգ օլմայօր. օն-
լար քիպարըլըմըլը անլաթալըմ տէալիքճէ,
պուշլար իւսթ պաչլարընա կեչէյօր:

Եվէլէքի տիւնեատէ հէր բիւթպէնին կիյի-
մինտէ Ֆարգ վար ըսը, հէր քես հատաինի պի-
լիր իտի, հէր ագճէ տէյեր պահայէ կեչէրուի.
շիմաի չօղու եալարըլը պագըր տըր. խալիս իլէ
գալպ ագճէ թանըլմայօր. կեօրիւնէն սուրէթ-
լէր սահիհ մի տիր՝ օտուշտան մը տըր, մուգա-
վատան մը տըր, Ֆարգ օլմայօր: Նէ՞ տէրսին.
էպքի տիւնեամըլ պու եէնի տիւնեայէ պէն-
ղէյօրմու:

Լաքին օ դուգլա սանտըլընտան չըգարտըլըմ

միւշահազարար պոռնոնը ախթմէզ, պիզիմ
տիւնեայէ պէնդէր՝ տահա չօգ չէլէր վար : Օն-
տա փատիշահ տէյի թախթտա օթուրան պէ-
պէյէ՝ չօգ չօգ պաշ էյէրլէր, եէր էօփէրլէր .
պոռնտա տա փատիշահար փատիշահընա ուճ-
տէլէր էտէրլէր . լաքին օնլարըն էթալի՝ մայ-
մոռնուն էթալի թագլիտլէր կիպի տիր . պոռն-
լարընքինին տէ չօղու՝ գալլտէ օլմայան ուճ-
տէլէր, սուրէթա պաշ էյմէլէր, տիզ չէօքմէ-
լէր, եէր էօփմէլէր, հէփ թագլիտ տիր :

Էսքի տիւնեատէ պու ամէլլէրին մանաօր՝
եէրին կէօյիւն սահիպլինին էանընտա՝ պիր հա-
գիր մախլուգ օլտուղունու թանըմագ նիշանէ-
լէրի իտի . շիմտի էթտէն էափմա գուգլա թագ-
լիտլէրի տիր քի, սուրէթա էվլլէքի հագարէթ
ամէլլէրինէ պէնդէր . օ զաման գալլտէ օլան
ամէլլին նիշանէտի իտի, շիմտի սուրէթէն պիր
ատէթ տիր : Շունա թուաճճիւպ էտէրիմ քի,
պու ամէլլէր իլէ Ալլահա օլան պօրճումուղու
էտա էթաիք, վէ Ալլահըն խաթըր խօշ օլտու-
տէլի տուրուրար : Վայ շաշկընլլէք վայ :

Էսգըգ, էսգըգ քի, վէմանէմիվլին քրիս-
թիանըարը փարիսեցիլէրէ պէնդէր օլմուշ . օն-
լար էիւղտէն օլան ամէլլէրին հէփսինի, գանուն-
լարտա թէմպիհ օլտուղու իւղքէ՝ պիլա գուսուր
իշրա էտէրլէր իտի, լաքին իչ էիւղէրի թիլքի
կիպի շէյթանըգտան իպարէթ իտի . խալ-
գըն իթիպարընը էտինմէք իչին, տիշարտոն տին-
տարատաւար կէ օրիւնիւրլէր իտի, լաքին գալլ-
լէրինին թասհիհինէ հիչ պագտըգլարը եօգ,
հէր էարամաղլըղը իրթիքեապ էտէրլէր իտի .

օրուճ թուլթուլ , սատագա վերիպ , տաճարս
կիթաիքտէն ոսկրա , եայգանրպ՝ շաբաթը թու-
թուպ՝ օնտալըգլարընը վերաիքտէն ոսկրա , Աւ-
լահըն հմրինի իճրա էթտիք սանըրլար ըտը : ամ-
մա տիւշմանըգ էտէրլէր , հարսամսօրլուգ է-
տէրլէր , էթմէտիքլէրի ըուսվայըգ գալմաղ մա-
նի տէյիլ . Աւլահըն հմրինի իճրա էտէյօրլար ա :

Լաբին պիզիմ փարիսեյիլէրին էթտիյի տա-
հա պէթէր տիր . զիրա Աւլահըն ինայէթի իլէ
կեօզլէրի օնլարտան զիյասէ աջըգ , վէ հէր թա-
րափտան եարտըմլարը վար իքէն , եիւզտէն
կեօթէրտիքլէրի տմէլէր իլէ , իալգը ալտա-
տըրըզ զանն էթտիքլէրի , վէ Աւլահա օլան սօր-
ճուսուզըւ էտա էտէրիլ տէյի՝ եիւրէքլէրինի
րահաթ էթտիքլէրի , էօզիւր կեօթիւրիւր գա-
պահաթ տէյիլ տիր : Պէօյլէ օլա պիլէ , նէ
ճանըմ շէյ օլուրտու . լաբին էօյլէ եիւզտէն
սէճտէլէրէ , եէր էօփիւպ կեօքսիւնիւ տէօյմէ-
լէրէ , տիլէրտէ թէսպիհ օլմուշ էզպէր տուա-
լարա , հագ թասլա գանաաթ էթմէզ :

Պու ճիւմէ իլէ , պունլար եինէ էյի տիրլէր .
զիրա օ էլտէ կեզէն տիւնեատէ՝ գըմըլտանմազ
գուգլալար օլտուզու կիպի , եէրլի տիւնեամըզ
տա տա , պու թալլիսլէրի էթմէյիպ , օտուն
կիպի տուրանլար վար . քիլիսէ իլլինտէ փութ
կիպի տուրուրլար , թաշտան օտունտան եափ-
մա սուրէթ կիպի , նէ տիլլէրինի գաթ էտէրլէր ,
նէ պօյուշլարընը էյէրլէր . պազըօր պաշընը պի-
լէ աջմաղա իրթիքեապ էթմէզ : Պարի օ գուգ-
լալար գըմըլտանմագուա , տիլլէրի տէ սէօյլէմէզ .
պունլար հէմ սէօյլէր , հէմ կիւլէր , հէմ էթ-

րաֆիա կեօզ կեղտորիւր . պիր պիւլիք առաւոր
քիւտօտէն քիւլիւլիւն էվինտէ էթմէյէճէյի
չէյի էտէրլէր . կեօյա քիլիւլէյէ կելտիքլէրի՝ Աւ
լա՜ն նիսպէթ էթմէյէ , Աւլա՜ն խօրլամաղա
սըր ստիւրըն :

Պու թէչպիճլէրտէն սօկրա , էպի տիւնեայէ
կեօզ կեղտորիւր , էֆէնտիմիղին կելիպ կիթտիլի
նէ եադըն վադըթլարա պադար , օ վադթին
թէրպիլէսինէ ֆաղիլէթինէ հայրան օլուրում .
հէր քես աին ուղուրունա գանընր տէօթէյէ
հազըր , էպիսկոպոսլար՝ քահանալար հէփ նք
ճանլար ըտը . ինսանլար հէփ փէրհիղքեար ա
տամլար . գարըլար քէնտիլէրինի չէքմիւ , ըրը
էտէպի իլէ եաշար ըտը . պիր օնլարա պադարըմ ,
պիր տէ պու էէնի տիւնեայէ :

Իլա՜նի եա Բապպի , տիւնեա նէ գառար թէպ
տիլ օլմուչ . հէլէ պու սանտըգտաքի գուգլա
լար՝ պիր էյիլք էտէմէզէրսէ , պարի քեօթիւ
լիք տէ էթմէզլէր ա . լաքին պիղիմ տիւնեա
մըզըն գուգլալարը՝ էյիլք էթմէյէ թայիին ի
քէն , էէմինլի տիրլէր՝ քեօթիւլիլէյէ պաշ ըլա
այաղ ըլա տալմըլար . պու սէպէպ իլէ պէտ
խույ տէտիքլէրի՝ պիր զաման փէրտէ ալթըն
տա կիղլի հիճապլըտը . չիմոի էիւզիւնիւն
փէրտէսի երթթըրլը , տտէթ օլմուչ , կեօթսիւ
նիւ կէրէ կէրէ կեղէյոր : Քիմսէ քիմսէյի ալտաթ
տըզընա ութանմաղ . քիմսէ քիմսէյէ զարար
վէրտիլինէ խէճիլ օլմաղ . կիւճիւ էէթմէյէնլէրի
այադ ալթընա ալմաղա՝ քիմսէ չէքինմէզ . էիւ
ղէ կիւլէրէք , Յուգա կիպի տօսթանէ էօփիւ
չէրէք , էվէր երգմագտան քիմսէ իքրա՜ն էթ

մէղ . պի կիւնահ ճանկարը պաշտան չըգարմագ .
աշխբեար զինաբեարըդ Էթմէք , արիֆլէք՝ զա-
րիֆլէք՝ Թապխաթ սահալպլնի օլմուշ :

Փէք լաթիֆ սօհալէթլէրէ քիւֆիւրլէր իլէ՝
մուրտար Թապխաթ իլէ չէշնի վէրիւրլէր . Ալա-
հըն ազիզ իսմինի սպըղլարընտա Էզպէր Էթմիշ-
լէր , կերչէք Էալան՝ Էէմին Էտէրլէր , փէք մուր-
տար սէօհալէթլէրինէ պիլէ՝ փէրսէնք տէյի գու-
լտըրըլար . շէօյլէ քի շէյթանըն տաընա տահա
զիյատէ իբրամ Էտէրլէր : Պագ նէ կիւղէլ Էէնի
տիւնեա տըր :

Պիղիմ գուգլալարըմըդտա տահա չօդ մու-
ղիր տտամլար վար՝ փարիսեցիլէրտէն պէթէր ,
հէր ամէլլէրինի , հէր սէօհալէթլէրինի , փէք
Էհլի ըրդ վէ տինտար տտամլարա Թագլիտ Էթ-
մէք գայտընտա՝ Ֆաղիլէթ սուրէթի իլէ , խա-
ղըն կեօզիւնիւ պօյայըպ՝ Էթմէտիքլէրի ըուս-
վայլըդ գալմաղ :

Ֆաղիլէթ պուհա նէ՞ Էափուրն . տիւնեա վա-
րա վարա պօզուլմուշ , շիմոի պիր Էէնի տիւնեա
օլմուշ : Եկեղեցականլարտա Էսքի զաման կիպի՝
ճանկարըն սէլամէթինէ զայրէթ գալմամը . հէր
քէս քէնտի րահաթընա մէնֆաաթընա պա-
գար . վարդապետինին Թարիգինտէն ութանըր ,
կիլիմէ գուշամա վէ տիւնեա հէվէսլէրինէ
տիւշմիւշ . պիր պիրլէրինէ ատուի Էքպէր , խա-
ղը իրշատ Էտէճէքլէրինէ , Ֆէնա խալէթլէրի ի-
լէ տիւնեատէն գարտաշ մուհապպէթինի գա-
արըլըօրլար :

Չափալլը սուաքեալլար՝ չուլ չափութ իչին-
տէ , Էսաըն սյուդ , սըրթը չըպլադ , մէմլէքէթ

մէմէքեթ կեզերէր, ճան դադանմաղա չալը-
ջըրլար. թաշ եաստանըպ, թօփրադ տէօշէնիպ,
ղուլպեթ չէքերէր, եապանձը միլէթլէրի
եադլաշաղըրպ պիր էթմէյէ եօրուլուրլար.
չիմտիքիլէր՝ օնլարըն խալէֆլիդ (փոխանոր-
գուլուզ) տէյի իտտիա էտէրէր, լաքին հիւ-
նէրլէրի՝ նէ: Էվլէլէի տիւնեանըն քահանա-
լարը՝ քեամիլէքլէրի իլէ՝ սուրբուդլարըլա
խալլըն իքրամընը ճէլպ էտէրէր իտի. պու եէ-
նի տիւնեանըն եկեղեցականլարը՝ կիլիսիպ դու-
շանըպ տիւնեայէ ուլտուգլարը իջին, քեամիլ-
էրին եիւզիւնտէն տիւշմիւշէր:

Եա օնլար պու եէնի տիւնեատէ Քրիստոսուն
շայիրալէրի օլմաղա ութանըրլարսա, էպէտի
տիւնեատէ հալլէրի նի՝ ճէ օլաճադ. «վարըն,
վարըն», տէյէճէք օլ էօր.ֆլիւ վարդապետլէրի,
«վարըն, սիզ պէնտէն ութանտընըզ, պէն տէ
սիզտէն ութանըրլմ. սիղի թանըմամ», տէյի դօ,
վաճադ (Ղուկ. Ժ. 9):

Իպի տիւնեանըն քիպարլարը քիլիսէյէ սիա-
նէթ էտէրէր. քիլիսէ րահաթլըդ պուլտուգ-
տա իանէթ էթմէյէ պաշլարլար ըտը: Մալտու-
րա էլ թուլտարլար, ֆուգարայա եարտըմ է-
տէրէր. մապէյնտէ նիֆադ վար ըտա՝ տէֆ
էտիպ, քիւսիւլիւլէրի պարըթըրըրլար ըտը.
կիւճիւ եէթմէյէնլէրի հիմայէ էտէրէր, վէ
խայր ամէլլէրի իլէ խալլա իպրէթ վէրիւրէր ի-
տի. վէ հէր պիրի պիրէր եըլտըզ կիպի խալլա
տէլիլ օլուպ, ամմէնին իքրամ ու իթիպարընա
լայլըդ օլուրլար ըտը:

Եէնի տիւնեանըն քիպարլարըլարսա, սալթա-

նաթառն պիւյիւքըլէքտէն իբրամ տիւնիրլէր ,
աղըր րուպալտրտան՝ գըլմէթլի սըփահալըգլար-
տան , ագըլըրդ աթլարտան , կիւմիւշտէն , ալ-
թունտան , վէ ճէվահիր թաշարընտան իթի-
սար ումարլար : Խալգա պիւյիւքըլէք էտէրլէր ,
ֆուգարայը այագ ալթընա ալըրլար , տինի մէզ-
հէպի ատէթ տիր տէյի գուլլանըրլար . հէր մու-
տար նէֆալէրինի՝ օլտոււմ օլտսըյա իճրա է-
տէրլէր :

Պիր ալայ եարամսըր թէսահհիւպ էտէրլէր ,
մէշքէպլէրինէ ույումյան զարիպ էլյիտի թող-
էիգ էտէրլէր . էմսալլէրինին եիւզիւնէ կիւլիւպ
տօսթլուգ կեօսթէրիրլէր , սօկրա յըյապտէն
պիր պիրինի զէֆգլէնիրլէր . հաթթա պիր պի-
րինին իպինի չէքէրլէր տէմէյէ ութանըրլմ :
Ֆուգարանըն հագգընը քէնէրլէր , վէրտիքէ-
րինի տէ էզկիէթլէ վէրիրլէր . եա գուսրէթ-
լէրինտէն զկյատէ պօրճ էտէրլէր , եա էթաիք-
լէրի պօրճու վէրմէք իսթէմէզլէր , ալաճագլըյը
աղարլարլար գօվարլար , գօրգու վէրիրլէր , նի-
հայէթ պաղը էհլի ինսաֆ քիմիէլէրտէն մատա ,
պիւթիւն տիւնեա զուլուքէար էլինէ կեշմիշ :

Էպքի տիւնեանըն ատամլարընտա տօղրուլուգ
վար ըտը , գարտաշ մուհապպէթի վար ըտը ,
հէր քես պիր պիրինէ իմուստ էթմէքտէն կերի
գալմայըմ տէյի ճահա էտէրտի . հիլլէ տէտիք-
լէրի շէյի պիլէն եօլ ուտու . եալան սէյլլէն-
մէզ իտի , վէ հէր քես քէնտի մալնին սահիպի
իտի . գանը , խըրսըզ , զինաքէար պուլլունմալ
ըտը . պուլլունանըն տա ճէզասը թէրթիպ օլու-
նուրտու : Հէր քես անընըն թէրի իլէ կէլի-

հիւսկ , ամենէն իսայրնա չափը ըրտը . նէթիճէի
քեւամ , էոքի տիւնեա քրիսթիանլարննն նադ-
լկսթի . քիլիսէ թէվարիսինտէ քիթապլար աօլ-
ուուրմուշ . ծնուն իչին թա պիւլիւք Գօսթան ,
թինին վագթինէտէք քրիսթնյանլարա հէփ
սուրք տէրէր խաի :

Եէնի տիւնեատէն աօղբուլուգ սառադաթ
օլ գատար գալգմը քի , տիւնեալը պիր ազ
անլամը առամն կեօղիւ տէօրթ տիւր , լաքին
չի ֆտիտէ . չօգ քեւրէ վէք աչդ կեօղէր պի-
լէ թօրա տիւշէօր : Գօնուշմադ տէտիքէրի շէյ
ասթրանճ օյուհունա աէօնտիւ . հէփ պիր պի-
րինի՝ տիւ իլէ մի օլուր , ամէլ իլէ մի օլուր՝ ալ-
աթմադա պագար . պիրի՝ գարշամադիին ալ-
աթմադ տէյի տուրուրքեն , պիր աէ պագար
քի . օ քենտիսի ալտաթմը : Քիմի քենտի իչի-
նին պիթմէսի իչին , քիմի էլէ զարար վէրմէք ի-
չին , հէփսինին էթմիսի տէքք իլէ աօլապ սըր :

Զինաքեարլըք , էլին ըրզնա կեչմէք , հէփ
իչիւլալըք տըր . հէր քես էթտիլինի էօյիւ-
նիւր : Պաշը էօրթիւլիւ խըրսըղլըգլարն՝ պիրէր
վէսիլէ էտէճէք դաչագ եօլու վար : Հէր խը-
սըղըն . հէր գանլընն , հէր էտէպսիղին եարա-
մաղըն պիրէր սըղընաճագ արգատը վար :

Եա գարլըլարն հագդընմ նէ սէօյլէյիմ . էս
քի տիւնեատէ գարլըլարն ճէհիդի՝ էտէպ խաի .
քենտիլէրինի սագընրպ , քիմէյէ կեօրիւնմէղ-
լէր խաի . գարապալըդա չըգաճագ օլալար ,
Պօղոս առաքեալն թէմպիհի իւզըն՝ պաշարը
էօրթիւլիւ չըգարլար ըրտ . իշլէրի կիւճիլի՝
էվէրինին իտարէսի , էվլաուլարննն թէրպիլէ-

սի, վէ Սողոմոն խմաստունուն արատըզը գալը
կիպի, իշ ինէ մէշղուլ, հէմ քենտի իշէր, հէմ
էթրափընը իշէաիր . գոճաորնըն ճաննիա մու-
գայիէտ, առամ էօնիւնտէ ութանորմամաղա
պագաորըար ըտը . քենտի ճանլարնիա մուգայ-
իէտ, էթրափլարընը տա էօյլէ թէրպիյէ էաէր-
լէր իտի . էվէրինին մաարափընը կէօրիւպ կէօ-
ղէտիրլէր, վէ օլուր օլմազ առամ ըլա գօնուշ
մաղլար ըտը :

Լաքին եէնի տիւնէատէ պու առէթլէր էօլ-
միւշ, մէզարա պիլէ գօնմուշ, պուշլար հէփ մա-
սալ տըր, մէրադլը ստամլարըն իճատը տըր .
շիմտի ագըլըլըդ, թապիաթ սահիպլիյի էաէպ-
սիղլըք տիր . պիր գարը նէ գատար աչըդ մէշ-
րէպ օլսա, օշ գատար տգըլը սայըլըր . էրքէք-
լէր տէ պէօյլէլէրաէն խօշանտըրլարընտան՝ փօհ
փօհ տէրլէր, մէտհ էաէրլէր : Զէմանէտէ գա-
րըլարա գափալը տուրուն տէմէք՝ ճան սըգըն-
թըսընտան էօլիւն տէմէք տիր . գարըլար քենտի
պաշլարնիա օլմալը, գոճալարը գարըշմամալը :

Նիշէլէրին էիւզիւնիւն սույու սիշինմիշ, ու-
թանըպ արլանմալարը եօդ, էիւզլէրի կէօլլէրի
աչըդ կէզլէրլէր . կիւնլէրինի սաաթլարընը սյ-
նանըն գարըսընտա՝ քենտիլէրէ տիւզէն վէր-
մէքաէ, էէնիտէն եէնիյէ զարիփլէքլէր իճատ
էթմէքտէ կէշիրիլէր . մէրամ. խալդ իւզէրիմ-
տէ պիր կէօրիւլմէտիք շէյ կէօրսիւն քի, պանտ
պագսըն, կէօրսիւն, պէյէնսին, վէ զայըր : Պու
վէճհ ինէ շէյթանա գօլճու օլուպ, խալդը կիւ-
նահա գօմաղա սէպէպ օլուրլար : Օնտան սնկրա
ափը թօրունա տիւշիւլմիւշ ափճը կիպի, շօք

գուշ ԹուԹայօրում տէյի սէվինիս պէսիւր
լէնիրէր :

Պէօյլէ էտշայանլարըն՝ Ֆիքրի Իւսթիւնտէ օ-
լա պիլիքի մի . էլպէԹաէ հէր իշինէ պիպայո , է-
վի պարգը ալթ Իւսթ օլուր : Կեօրալին միւ էէ .
նի տիւնէա գաւառնլարընն իշէ կիւճիւ նէ տիր .
Թէմիզ կելինտինլէր գուշանսընլար , պաշլարընա
հօթօզլարընա տիւզէն վէրսինլէր . իէք օլմազա ,
էօմիւշլէրին սաշընը պաշլարընա Թագընսընլար .
հէր հաֆԹա պիրէր զարիֆլէք չըգարսընլար ,
րուպանըն րէնկինի պիշիմինի տէյիշսինլէր , քի-
մի պօճ քիմի տար , քիմի ուզու՛ն . քիմի դըսա ,
նէ պիլէյիս , էիւզ պին մասդարալըզլար իճատ
էԹսինլէր . իշէրի կիւճլէրի , սէօզլէրի սօհպէԹ-
լէրի հէփ պունլարտան իսպարէԹ տիր :

Չօճուգլարը տասըլար պիւշիւԹսին . ամմա
օնլար քէնտի իշինին պիԹմէսինէ ուգար ըմըշ ,
չօճուգլարը պագար մը՝ պագմազ մը , տէօյէր
մի , Ֆէնա շէյ մի էօյրէտիր , նէ՞ վազիֆէսի : Է-
վին իտարէսինի գօճասը պագսըն . ամմա օնուն
տիշարտա պաշգա մասըսհաթը վար ըմըշ , օ տա
ոււմուրու տէյիլ . գատըն քէնտի զարիֆլէյինի
էԹսին . զէվգինտէն սէֆասընտան կերի գալմա-
սըն տա , էվի իսթէր երգըլըն , իսթէր գալ-
սըն , օ տա վազիֆէսի տէյիլ . էվ քէնտինին տէյ-
իլ կիսի , ուզագտան սէյիրճի տիր :

ՀաԹԹա էվինին երգըլմաընա քէնտի զայ-
րէԹ հաէր . չօզու՝ զարիֆլէքլէրէ էԹտիքի մաս-
րաֆա քանաաթ էԹմէզ , պիր ազ տա գումա-
րա Թէլէֆ հտէր . գումար՝ պիր զաման էրքէ-
լէրին երգըլմըլար , շիմաի գատընլարա տա սի .

րայէթ էթաի :

Պու սէպէս իլէ երբեք ճէմլէթինէ պիւա
թէքլիֆ դարըմադ իգթիզա էտէր, տիլնի՝ եա-
վէ սէյլէմէյէ ալըլթըմադ իգթիզա էտէր .
պէյլէ պէյլէ եիւզիւնիւն փէրաէսի երըթը-
լլալ, աիւշմէնլէրէ եօլ աչար, եօլ կեօսթէրիւ :

Օնլարը տա այըսլարմա . պազը զէհիրլի եը-
լանլար վար՝ քիշլի տինաէն մէզհէպտէն այը-
րըր . դարըլարըն ապընտա իլմի օգուժապը եօգ,
պիւր ազ տա քենտիլէրէ եադըլըր եադըմազ
շէյլէրէ պիգայտ օլտուգլայն, ադըլըլմ, լա-
դըրաը պիլլիլիմ տէյի՝ օլուր օլմազ սօհպէթէ
գարըլըրալ, վարա վարա ախրէթի տէ ունու-
տուպ, փափաղլարըն իճաուը տըր տէյերէք, տի-
նի մէզհէպի տէ զէվգէ ալըրլար :

Իլթէ էէնի տիւնեա գաուընլարընըն մէշըէպի .
վէ պու պուլաշըգ իլէթէ պիւր միւպլթէլա օլ-
մայան պուլաւնսա, օպիլլէր զէվգէ ալըր . եա
սէրսէմ տիւր, եա տէրպէտէր տիւր, եա սօֆու
տուր տէյի իւսթիւնէ կիւլէրլէր . եա քենտի
էթտիլլէրլինի էօրթմէք իչին, օնուն աշլքէար-
տէ էթտիլ թասիպլլէք՝ կիւլլտէ էթտիլլէրլինի
էօրթմէք իչին տիւր տէյի, օլմատըգ իֆթիւրալար
էտէրլէր :

Նէ տէրսին, չու նազլ էթտիլիմ էէնի տիւն-
եա՝ կիւղէլ տէյիլ մի . վարա վարա էօյլէ թէպ-
տիլ օլմուշ քի, Ալլահըն եարաթաըզը վիւ-
ճուպլարտան զայրը, էպի տիւնեայէ պէնզէր
շէյի գալմամըշ : Թաշար, օթլար, հայվանլար,
հէփ էվլէլէի կիպի տիւր . շէքլի, սըֆաթը, իա-
սիւնէթի, Թասիլաթի, հէփ էվլէլէի եարաուը .

ընկեր կիսի տիր . լաքին ինտանդարն մէջէպի
էօյլէ թէպտիլ օլմուշ քի, պու կեօրտիչիւն
էգքի տիւնեայը՝ պէօյլէ պիր եէնի տիւնեա
եափմը :

Եէնի շէյէ մտիլ օլմագ՝ ինտանդն տօղուշուն
տա օլտուղու իջին , ուֆագ շէյէրին թէպտի
լաթինտէն՝ մատտէլ շէյէրին թէպտիլաթի
զուհուր էթմը . վէ ալիմէրին՝ հէր եէնի շէյ
խօշա կելիր սէտիյի կիսի, տիւնեա գուրուշա
լը՝ եէնի շէյէ՝ հէվէն էթմէք վար ըմը . լաքին
շունա թաաճճիւպ էտերիմ՝ քի, երքէքէր սէ
գարըլար տա էլ իլէ ետիտըգլարը հէր եէնի
շէյի՝ պիր պիրինտէն էյի եափմաղա չալըտըգ
լարը եէրտէ , խուշլարընը մէշրէպէրինի՝ վար
տըգճա ֆէնա եափմաղա չալըլըլար : Պու նէ՞
սճախիս հալ ալըր : Սէպէպի նէ տիր ալիլըմի
սին . թէնիին աղըրըղընտան թապիտթ աշաղա
մաղա մէյլի տիր . նէֆաին աղընըղըտա ագը
լը պոստըլէյի , ագըլ տա աշաղլար , եօլունու
շալըլըլ . քիշի մուխաթարատան սագընաճաղը
նա՝ ալուշմէյէ ալըլըր , վէ նէֆաինին հէր խօշ
լանաճաղը ֆէնա շէյի՝ էյի տիր տէյի տուրուր :

Գօ վարսն Նրեմիա մարգարէ՝ Վարըն եօլ ա
ղըլարընտա տուրուն , էգքի եօլարը սօրուն ,
հանկիսի էյի իսէ օրոտան կիտին , (Գ . 16)
տէյի չաղըրա կեօրսին . եինէ հէր քեստէն ու
ուղը ճէվապ՝ « Իլթմէյիլ » , օ եօլար պիլէ լա
ղըմ՝ տէյիլ տիր տէյէճէքէր :

Պիր եուվապա շէյի եօգուշուն պաշընտան
քենտի աղըրըղընա պրագ , եօգուշուն աշա
ղաւընաւէք թէքէրէնիլը ենէր . պի այնիհի ին

սան գրոմը տա օնա տէօնմիւշ. թէնին մէյլինէ ուշա ուշա սալթ թէն քեսիւմիշ. վէ պօզուլա պօզուլա եռագարտան աշաղա էնէրէք, պու սա հիհ տիւնեանըն իշինտէ, պիր ալայ խալալ գուգլալար փէյտա օլմուշ քի, խալդ օնա եէ նի տիւնեա տէյօր:

Պու եէնի տիւնեանըն օպիրինտէն ֆարգը՝ եռագարտա տէտլիւմ կիպի, օնուն իշինտէքի գուգլալար պիր էյլէք էտէմէղսէ, պսրի քիօ թիւլիւք տէ էթմէղ. պիղիմ եէնի տիւնեանըն գուգլալարըրսա, եռագարտա սէյլէտլիւմ քիօ թիւլիւքէրին հէփիսինի, վէ տահա չօգ պէ թէրէրինի էտէյօրլար: Շէյլէ քի հէր մախ լուգ՝ տիւնեանըն եարաուրըլընտա օլան կիւղէլ լիքէրինի՝ արթըրըպ սագլամաղա ճահտ էթ տիլի եէրտէ, եալմնըղ պիր ինսան գրսմը պէտ, խուլարա մախ օլուպ, պու իճատ էթտլի եէ նի շէյլէր իլէ. պու կիւղէլիմ տիւնեալը պօ զուպ, իղսիղ քեուհիսթանլէրտէն տէ պէթէր, եապանի սէնկիսթանլէրտէն տէ պէթէր էթմիւշ:

Օ Կօրգունճ եէրլէրտէ պիր աալանա՝ պիր գալիլանա րասթ կէլսէմ, ոլիր եապանի ճանա վար կէօրսէմ, թէհլիքե տիր պիլիւրիմ, քենտի մի սագընըրըմ, զիրա էպի տիւնեա տըր. լաքին եէնի տիւնեատէ, քենտի ճինսիմ օլարագ՝ ին սան էվլատլարը արասընտայըմ տէյի տուրտու ղում եէրտէ, ղաֆիլ պիր չիւրիւք թախթայէ պտօրպ՝ Կաղէյէ ուղլամալըմ տէյի, նէ եանա տէօնէճէյիմի պիլմէմ, զիրա ինսան քիսվէթին տէ նէչէ վալիմ ճանաւտըլար վար:

Հատտին վար ըսա, պու ճանլը պէպէքէրէ

էսքի տիւնեանն առամլարնը սէջլէ . պագ սէ-
նի նասըլ զէվէէ ալըրլար . օնլար տէլի իմիշէր ,
տիւնեանն զէվէինի չըգարամաղլար ըմըշ . նէ
փօլիթիգա պիլըրլէր , նէ տիւնեատէ եաշամա-
նըն Էօլունու , գապա առամլար ըմըշ . գարըլա-
րը խոշսուզ , խօրեաթ ըմըշ , տիւնեատէն խա-
պէրլէրի Էօգ , առամ արասընա եապըլմաղլար
ըմըշ , խաթըր շինալըգ նէ օլտուդուն պիլմէղ-
լէր իմիշ . խալայըգ կիպի երքեքլէրին հիւքմիւ
ալթընտա , շաշքըն , սէրսէմ , Էվտէն տիշարը
չըգմաղ մէրապըլար ըմըշ :

Պու պապտէ պէն տահա չօգ շէյսէջլէյն պի-
լլիտիմ , ամմա պու գառուր պաշ ալըըսը Էլ
վէրիբ : Ինչու Ալլահ պու միւլահաղալարմա
կիւճէնմէղսին , վէ պու Էէնի տիւնեանն առեթ
լէրինէ նիսպէթ՝ պէն Էինէ Էսքի տիւնեա թա-
րիգի իւզըն , սէնին սատըգ տօսթուն օլտուղու-
մա շիւսկէ Էթմէղսին :

Ֆ Ի Հ Ր Ի Ս Թ

70	Ս՝ Ի-բ-ի-ւ-ւ-ր	5
71	Ք-ե-ա-ի-ւ-ր-ը	22
72	Տ-ե-ր-ք-ի-ւ-ր-ը	40
73	Ֆ-ի-ր-ա-ճ-ա-յ-է-ն-ի-ւ-ր-ը	40
	Գ-ը-ն-ա-յ-է-ն-ի-ւ-ր-ը	54
74	Ը-ր-ը	69
75	Է՛-ն-ի-ւ-ր-ը	84
76	Ի-ն-ի-ւ-ր-ը	92
77	Հ-ա-յ-է-ն-ի-ւ-ր-ը	102
78	Հ-ե-ր-ը	125
79	Հ-ե-ր-ը	139
80	Մ-ա-յ-է-ն-ի-ւ-ր-ը	151
81	Տ-ի-ն-ի-ւ-ր-ը	159
82	Հ-ա-յ-է-ն-ի-ւ-ր-ը	177
83	Ա-ճ-ա-յ-է-ն-ի-ւ-ր-ը	194
84	Հ-ի-ն-ի-ւ-ր-ը	208
85	Գ-ա-յ-է-ն-ի-ւ-ր-ը	219
86	Պ-ի-ր-ը	235

116	Ասէրիոյն ռայայան թիւադար . . .	625
117	Էջիյէնէն ձէ սաքաթան . . .	638
118	Աւահա լալժ օլանը ինսանլար րալա էնձէ . . .	652
119	Քիւնադիանէ . . .	675
120	Գարզա ալը . . .	688
121	Կէօճիւրտիւն ճալ գալըրճա . . .	704
122	Խիսանէն, շայդէն, ձէ Զամէօրլիւտ . . .	710
123	Հէտիճ շէրդէնլէրի . . .	721
124	Էօլէտ Կահա էյի Կիւ . . .	737
125	Պէլլիւտիլ Իւրըլլար . . .	752
126	Ֆէլստէն . . .	770
127	Եէնի Կիւտէ . . .	781

255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300

Սահէ Սահէ
Քէ Լէր

Սէհլ.

Սահէ

102	27	պիրիւմ	պիրիւմ
104	28	ատաս	ատամ
111	14	Ֆէնալըղը. զաթինտէ	Ֆէնալըղը զաթինտէ
120	23	տէյէ	տէյի
133	18	դապարզա	դապահաթարզա
149	2	իշէրին	իշէրինտէ
161	12	պիւն	պիւնթիւն
239	2	սէֆա սէֆարդ	սէֆա ճէֆարդ
244	9	տիր քի	տէր քի
248	31	դարանըդլարարտա	դարանըդլարտա
258	9	Չիսլ օտուր	Չիսլ օտուր
---	19	նէ նէ տէմէք	նէ տէմէք
277	22	էհնիլէյօր	էհնիլիյօր
285	25	պու գապար	պու գատար
288	1	վադ'աւըն	վադ'անըն
301	26	պլնրմիսին	պլնրմիսին
313	3	տիր	պիր
314	21	էվճիմինի	էվճիմէնի
317	17	հէր քէսի շինին	հէր քէս իշինին
325	1	կիպիս էֆիլ	կիպի սէֆիլ
329	25	սէյլէլէյիմ	սէյլէլիմ
331	6	ինտսիզ	տինտիզ
334	20	դայպատ	դայրպատ
336	19	էտէրիւլ	էտէրիզ
---	---	Թամազալարընտան	Թամալարընտան
397	7	հէզմէթի	հիզմէթի
399	1	Փանուլ էտէրլէր	Փասլ էտէրլէր

399	12	լազըրտըլարը	լազըրտըլարը
433	8	մէշըէպիմ	մէշըէպիմ
455	25	աբին	լաբին
462	28	զարիֆլէինի	զարիֆլէինի
476	25	էմէքլէրի իւէ	էթէքլէրի իւէ
479	4	կէշէր	կէզէր
500	31	թիթիլլէինի	թիթիլլէինի
506	11	օնուռն իշին	օնուռն իշին
513	27	պէնին	պէնիմ
523	7	գօտուղումա . կիւ	գօտուղումա կիւ
		Ճիւնէ	Ճիւնէ
---	27	խըրփալտարղընա	խըրփալտարղընա
542	22	պանամ պին	պանա պիր
545	11	պուլունտուգօլայն	պուլունտուգօլայն
546	13	իւսթտէ	իւսթիւնտէ
555	24	օլամաղըմըզա	օլամատըլըմըզա
563	7	փափլլի	փաբլլի
572	18	էաղըլը տըր	էաղըլը տըր
595	7	զիւիւմէրիինի	զիւիւմէրիինի
600	20	ալէմի	ալիմի
644	2	սէսզ	սէսզ
651	4	Օգոստինոս	Օգոստինոս
656	15	ինսանիյէթին	ինսանիյէթիմ
668	30	գարարտըպ	գարարտըպ
691	15	կիտէմէզիլէր	կիտէմէտիլէր
716	25	հանկիսիսինին	հանկիսինին
741	1	տադարապ	պադարապ
675	15	գալլմ	գալէմ

